

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

DOKTORA TEZİ

ESKİ UYGUR TÜRKÇESİ HUKUK BELGELERİ
VE SÖZ VARLIĞI

BERKER KESKİN

2502150322

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZCAN TABAKLAR

İSTANBUL-2020

Bu çalışma, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri
Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.
Proje numarası: SDK-2017-25682

ÖZ

Eski Uygur Türkçesi Hukuk Belgeleri ve Söz Varlığı

Berker KESKİN

Eski Uygur Türkçesi hukuk belgeleri, farklı dönemlerde hazırlanan resmi nitelikli belgelerdir. Ticari işlemler, evlat edinme, köle azadı, vasiyetname, vakıflar ile ilgili kararlar, buyruklar, dilekçeler, raporlar, makbuzlar gibi oldukça çeşitli yapı ve içeriğe sahip olan hukuk belgeleri dilbilimsel ve tarihsel açıdan değerli bilgiler sunar. Bu Doktora tezi, erişilebilir durumda olan tüm Eski Uygur hukuk belgelerinin bir araya getirilmesini amaçlamaktadır. Öncelikle Uygurların tarihi hakkında genel bilgi verilmiştir. Daha sonra, belgeler vasıtasıyla elde edilen bulgulara dayanarak Eski Uygur hukuk sistemi ortaya konmuştur. Belgelerin konu bakımından sahip olduğu özellikler ve formüller değerlendirilmiş, toplumdaki hukuki ve sosyal yapı hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca belgelerin ortak unsurları ile içeriği açıklanmıştır. Hukuk belgeleri araştırmalarının tarihi incelenmiş, bir uyum tablosu hazırlanmıştır. Ardından konu sınıflandırmasına uygun olarak belgelerin transkripsiyonu gerçekleştirilmiş ve belgeler Türkiye Türkçesine aktarılmıştır. Söz varlığı tespit edilmiş, gramatikal dizin hazırlanmıştır. Sonuç kısmında ise belgelerin genel bir değerlendirmesi bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eski Türk dili, Eski Uygur Türkçesi, hukuk, ticaret, buyruk.

ABSTRACT

Old Uyghur Turkish Legal Documents and Vocabulary

Berker KESKİN

The Old Uyghur Turkish legal documents are official documents that have been prepared by the Uyghurs in different periods. These documents which have various structures and contents such as commercial transactions, adoption, emancipation, testament, decisions about foundations, decrees, petitions, reports, and vouchers, present worthwhile knowledge from the linguistic and historic aspects. This work aims to collect all accessible Old Uyghur legal documents. First of all, a brief history of Uyghurs has been given. Later, in the light of findings, the legal system of the Old Uyghurs has been presented. Features and formulas of the documents have been evaluated in terms of subject. The information has been given about the legal and social structure of society. The content and common elements of the documents have been assessed. After the research history of Old Uyghur legal documents, concordance has been prepared. Transcription of the documents has been made according to the subject classifying. Then the documents have been translated into Turkey Turkish. The vocabulary has been determined and a grammatical index has been prepared. In the conclusion part, a general assessment of the documents has been given. This study was funded by Scientific Research Projects Coordination Unit of Istanbul University. Project number: SDK-2017-25682.

Keywords: Old Turkish, Old Uyghur Turkish, legal, trade, decree.

ÖN SÖZ

Eski Uygur Türkçesi hukuk belgeleri, her biri birbirinden bağımsız ve farklı konularda hazırlanmış olan nitelikli belgelerdir. Dünyanın çeşitli kurum ve kütüphanelerinde muhafaza edilen bu belgeler dönemin Türk dili kadar hukuki, siyasi ve sosyal konular hakkında da bilgiler içerir.

Yüksek Lisans tezimi *Altun Yaruk*'un yedinci kitabının söz dizimi konusu üzerine hazırlamıştım ve Doktora tezi olarak yine Eski Uygur Türkçesi hakkında bir çalışma yapmak istiyordum. Ancak bu kez, metin odaklı bir çalışma olmalıydı. Bu amaçla bir Doktora tezi olarak hazırlamaya uygun nitelikte eserler için uzunca bir süre kütüphanelerde araştırmalar yaparak kaynak eserleri ve çeşitli katalogları inceledim. Arzu edilen düzeyde bir eserin bulunması bütün araştırmalarımın rağmen oldukça zorlu bir süreç oldu. Nihayetinde Eski Uygur hukuk belgeleri üzerine bir Doktora tezi hazırlama fikri gelişti ve bu tezin erişilebilir durumda olan tüm belgeleri kapsayacak nitelikte olmasına karar verildi. Belirtmeliyim ki hukuk belgeleri ile ilgili öncü ve önemli çalışmalar gerçekleştiren Ord. Prof. Dr. Reşit Rahmeti ARAT'ın kurucusu olduğu Eski Türk Dili Anabilim Dalının bir mensubu olarak geleneği sürdürme isteği ve bu çalışmayla kendisini bir şekilde takip etmek süreç boyunca mevcut olan en büyük motivasyonumdu.

Öncelikle literatür taramasına başladım ancak bu bir aşama değil, tezin tamamlanmasına kadar devam eden bir süreç haline geldi. İlgili kaynakları bir araya getirerek değerlendirdim. Çalışmanın metin boyutundaki zorluğu, tek bir eserin değil de farklı yerlerde, birbirinden farklı olan belgelerin temin edilmesi idi. Bu da aynı şekilde, bir süreç olarak devam etti. Almanya'da muhafaza edilen belgelerin önemli bir kısmının genel ağ üzerinden erişilebilir olması ve esas yoğunluğun burada bulunması sebeplerinden ötürü öncelikle Almanya'daki belgeleri değerlendirdim. Bunu erişimde kolaylığı bakımından Türkiye ve Finlandiya'da bulunan belgeler takip etti. Temini en zorlayıcı belgeler ise Rusya ve Japonya'da bulunan belgelerdi, dolayısıyla en sonunda onları temin ederek çalışmama dahil ettim.

Bir diğer zorluk ise yazı biçimlerinin belgeden belgeye farklılık göstermesiydi. Sonuçta her biri farklı kalemlerden çıkan ve farklı içeriklere sahip olan yazılı ürünlerdi. Ancak zamanla, konu üzerine yapılan uzun mesailer karşılığında okuma ve

anlamlandırmalar kolaylaştı. Transkripsiyon işlemi ve farklı okumalar ile açıklayıcı dipnotları ekledikten sonra Türkiye Türkçesine aktarımı yapmaya başladım. Metinlerin aktarımı, bazı hukuki terimlerin nasıl anlamlandırılması gerektiği üzerine düşüncelerin dışında nispeten daha kolay gerçekleşti. Çalışmanın esasını oluşturan transkripsiyon, aktarım ve dizini hazırladıktan sonra Eski Uygur hukuk sistemi kısmını geliştirerek belgeler üzerinden yeni öğrenilenleri ekledim. Son olarak söz varlığının da eklenmesiyle birlikte çalışma, mevcut haline gelmiş oldu.

Yaptığım çalışmanın bir bölümü TÜBİTAK desteğiyle yurtdışında, Almanya’da gerçekleşti. Göttingen Georg August Üniversitesi’nde (Georg-August-Universität Göttingen, Seminar für Turkologie und Zentralasienkunde) misafir araştırmacı olarak bulunduğum yaklaşık bir yıl boyunca belgelerin büyük çoğunluğunun transkripsiyonunu ve Türkiye Türkçesine aktarımını tamamladım, konu ile ilgili kaynak eserler temin ettim. Türkiye’ye döndükten sonra son şeklini alacak olan Eski Uygur hukuk sistemi bölümünü hazırlamaya başladım. Ayrıca burada bulunduğum süre boyunca başta sayın Prof. Dr. Jens Peter LAUT ve Prof. Dr. Klaus RÖHRBORN olmak üzere çeşitli bilim insanlarının çalışmamla ilgili görüş ve önerilerini aldım. Belirli zamanlarda Berlin’e giderek Berlin-Brandenburg Bilimler Akademisi, Turfan Araştırmaları Merkezi’nde (BBAW-Turfanforschung) Eski Uygur hukuk belgelerinin asıllarını inceledim ve burada bulunan bilim insanlarıyla çalışma fırsatına sahip oldum.

Tez çalışmam sırasında elbette ki yardımlarını gördüğüm birçok kişi ve kurum oldu. Tez konusunun bulunmasında öncülük eden ve kişisel kütüphanesinden birçok kaynağı istifademe sunan sayın Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ’e çok teşekkür ederim. Gerek Yüksek Lisans ve Doktora tezlerini gerekse temininde güçlük yaşadığım çeşitli kaynakları bana gönderme nezaketinde bulunan sayın Prof. Dr. Dai MATSUI’ye, Berlin-Brandenburg Bilimler Akademisi’nde bulunan belgelerin asıllarını incelememe imkan tanıyan ve birlikte çalışarak hem okunması zor kısımlar hem de tezin bölümleri hakkında önemli fikirler veren sayın Dr. Simone-Christiane RASCHMANN’a derin teşekkürlerimi sunarım.

Almanya’da Göttingen Georg August Üniversitesi’nde bulunduğum yaklaşık bir yıl boyunca her hafta vaktini ayırarak tezimin teorik çerçevesini oluşturmamda yardımcı olan, kaynaklar sunan ve problemleri birlikte değerlendirdiğimiz

Türkoloji ve Orta Asya Çalışmaları Bölümü Başkanı sayın Prof. Dr. Jens Peter LAUT'a çok teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca beni sürekli yüreklendiren ve hiçbir konuda yardımını esirgemeyen sayın Dr. Öğr. Üyesi Feryal KORKMAZ'a ve nihayetinde tez danışmanlığımı yürüten, ancak sadece bir danışman olmaktan çok öte, akıl hocam olan ve beni hiçbir zaman geri çevirmeyerek her türlü zorluğun üstesinden kolaylıkla gelmemi sağlayan sayın Dr. Öğr. Üyesi Özcan TABAKLAR'a sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Her koşulda bana destek olan annem Gülten KESKİN ve babam Kadir KESKİN'e teşekkürü bir borç bilirim.

Yine süreç boyunca geçen yıllarda beni teşvik ederek uzun mesailerimde bana sabır gösteren ve hep yanımda olan eşim Aylin GÜL KESKİN'e çok teşekkür ederim.

Doktora tezimin projelendirilmesine imkan sağlayan İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi'ne (BAP) teşekkür ederim.

Çalışmamı yurtiçi ve yurtdışında destekleyen Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) çok teşekkür ederim.

Berker KESKİN
İstanbul, Aralık 2020

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER	viii
ŞEMALAR LİSTESİ	xiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM: ESKİ UYGUR TARİHİNE GENEL BİR BAKIŞ	4
İKİNCİ BÖLÜM: ESKİ UYGUR HUKUK SİSTEMİ.....	9
2.1. Konularına Göre Hukuk Belgeleri	12
2.1.1. Satış Belgeleri	12
2.1.2. Kira Belgeleri.....	23
2.1.3. Takas Belgeleri	28
2.1.4. Borç Belgeleri	28
2.1.5. Rehin Belgeleri	32
2.1.6. Sosyal Hayat ile İlgili Belgeler	34
2.1.6.1. Evlat Edinme Belgeleri	35
2.1.6.2. Azat Etme Belgeleri	39
2.1.6.3. Vasiyetnameler.....	39
2.1.7. Vakıf Belgeleri.....	41
2.1.8. Buyruklar ve Yönetmelikler	43
2.1.9. Dilekçeler.....	46
2.1.10. Raporlar	47
2.1.11. Makbuzlar	47
2.2. Eski Uygur Hukuk Belgelerinde Ortak Unsurlar	48
2.3. Eski Uygur Hukuk Belgelerinin İçeriği.....	56
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: ESKİ UYGUR HUKUK BELGELERİ ÇALIŞMALARININ TARİHİ.....	64
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: UYUM TABLOSU (KONKORDANZ)	73
BEŞİNCİ BÖLÜM: TRANSKRİPSİYON.....	93
5.1. Ticari Belgeler (Ti).....	93
5.1.1. Satış Belgeleri (Sa)	93

5.1.1.1. Arazi Satış Belgeleri (ArSa).....	93
5.1.1.2. Bağ Satış Belgeleri (BaSa).....	113
5.1.1.3. Köle Satış Belgeleri (KöSa).....	121
5.1.1.4. Çocuk Satış Belgeleri (ÇoSa)	135
5.1.1.5. Ev Satış Belgeleri (EvSa).....	139
5.1.1.6. Eksik/Niteliği Belirsiz Satış Belgeleri (B.sizSa).....	141
5.1.2. Kira Belgeleri (Ki)	144
5.1.2.1. Arazi Kira Belgeleri (ArKi)	144
5.1.2.2. Bağ Kira Belgeleri (BaKi)	156
5.1.2.3. Hayvan Kira Belgeleri (HaKi)	158
5.1.2.4. Eksik/Niteliği Belirsiz Kira Belgeleri (B.sizKi)	162
5.1.3. Takas Belgeleri (Ta)	162
5.1.3.1. Arazi Takas Belgeleri (ArTa).....	162
5.1.4. Borç Belgeleri (Borç).....	166
5.1.5. Rehin Belgeleri (Rehin).....	207
5.2. Sosyal Hayat ile İlgili Belgeler (So).....	210
5.2.1. Evlat Edinme Belgeleri (EvIED)	210
5.2.2. Azat Etme Belgeleri (AzEt).....	216
5.2.3. Vasiyetnameler (Vas)	219
5.3. Vakıf Belgeleri (Vak).....	230
5.4. Buyruklar ve Yönetmelikler (BuYön).....	234
5.5. Dilekçeler (Dilek).....	285
5.6. Raporlar (Ra).....	293
5.7. Makbuzlar (Mak).....	296
5.8. Çeşitli Belgeler (Çeş)	305
5.9. Eksik/Niteliği Belirsiz/Karmaşık Belgeler (Kar)	365
5.10. Kısa İfadeler (Kısİf)	425
ALTINCI BÖLÜM: TÜRKİYE TÜRKÇESİNE AKTARIM	435
6.1. Ticari Belgeler (Ti).....	435
6.1.1. Satış Belgeleri (Sa)	435
6.1.1.1. Arazi Satış Belgeleri (ArSa).....	435
6.1.1.2. Bağ Satış Belgeleri (BaSa).....	445
6.1.1.3. Köle Satış Belgeleri (KöSa)	449

6.1.1.4. Çocuk Satış Belgeleri (ÇoSa)	455
6.1.1.5. Ev Satış Belgesi (EvSa)	457
6.1.1.6. Eksik/Niteliği Belirsiz Satış Belgeleri (B.sizSa).....	458
6.1.2. Kira Belgeleri (Ki)	459
6.1.2.1. Arazi Kira Belgeleri (ArKi)	459
6.1.2.2. Bağ Kira Belgeleri (BaKi)	464
6.1.2.3. Hayvan Kira Belgeleri (HaKi)	465
6.1.2.4. Eksik/Niteliği Belirsiz Kira Belgeleri (B.sizKi)	466
6.1.3. Takas Belgeleri (Ta)	466
6.1.3.1. Arazi Takas Belgeleri (ArTa).....	466
6.1.4. Borç Belgeleri (Borç).....	468
6.1.5. Rehin Belgeleri (Rehin)	487
6.2. Sosyal Hayat ile İlgili Belgeler (So).....	489
6.2.1. Evlat Edinme Belgeleri (EvLED)	489
6.2.2. Azat Etme Belgeleri (AzEt).....	491
6.2.3. Vasiyetnameler (Vas)	492
6.3. Vakıf Belgeleri (Vak)	496
6.4. Buyruklar ve Yönetmelikler (BuYön).....	497
6.5. Dilekçeler (Dilek)	516
6.6. Raporlar (Ra)	519
6.7. Makbuzlar (Mak).....	520
6.8. Çeşitli Belgeler (Çeş)	525
6.9. Eksik/Niteliği Belirsiz/Karmaşık Belgeler (Kar)	552
6.10. Kısa İfadeler (Kısİf)	588
YEDİNCİ BÖLÜM: SÖZ VARLIĞI	595
7.1. Adlar	595
7.1.1. Özel Adlar.....	595
7.1.1.1. Şahıs Adları.....	595
7.1.1.1.1. Tek Kelimeden Oluşan Şahıs Adları	595
7.1.1.1.2. Kelime Grubundan Oluşan Şahıs Adları	617
7.1.1.2. Yer Adları.....	630
7.1.1.3. Kavim ve Millet Adları	632
7.1.2. Dilbilgisi Unsurları	632

7.1.2.1. Niteleme Adları.....	632
7.1.2.1.1. Fiziksel Özellik veya Durum Belirten Niteleme Adları.....	633
7.1.2.1.2. Değer Yargısı ve ilgili Unsurları Belirten Niteleme Adları	634
7.1.2.1.3. Nicelik, Hacim ve Ölçü Belirten Niteleme Adları	635
7.1.2.1.4. Renk Adları	636
7.1.2.1.5. İşaret Bildiren Niteleme Adları	636
7.1.2.1.6. Yer ve Zaman Belirten Adlar	636
7.1.2.1.7. Tarz ve Durum Belirten Adlar.....	637
7.1.2.2. Zamirler.....	638
7.1.2.2.1. Şahıs Zamirleri	638
7.1.2.2.2. İşaret Zamirleri	638
7.1.2.2.3. Dönüşlülük Zamirleri	638
7.1.2.2.4. Belirsizlik Zamirleri	638
7.1.3. Konularına Göre Adlar	639
7.1.3.1. Zaman.....	639
7.1.3.1.1. Zaman, Devir.....	639
7.1.3.1.2. Mevsim.....	639
7.1.3.1.3. Yıl.....	639
7.1.3.1.4. Ay	640
7.1.3.1.5. Gün	640
7.1.3.2. Astronomi ve Meteoroloji	640
7.1.3.3. Coğrafya.....	641
7.1.3.3.1. Coğrafi Yönler ve Yer-Yön Adları.....	641
7.1.3.3.2. Yeryüzü Şekilleri ve Tarımsal Alan Adları.....	642
7.1.3.3.3. Yol ve Güzergah.....	643
7.1.3.4. Işık ve Aydınlık.....	644
7.1.3.5. Bitkiler	644
7.1.3.6. Hayvanlar	645
7.1.3.7. Vücut ve Organ	646
7.1.3.8. Sağlık	646
7.1.3.9. Unvan ve Saygı İfadeleri.....	646
7.1.3.10. Akrabalık.....	647
7.1.3.11. Araç-Gereç	649

7.1.3.12. Giyim-Kuşam.....	651
7.1.3.13. Yiyecek-İçecek.....	652
7.1.3.14. İş ve Meslekler.....	653
7.1.3.15. Ülke, Vatan ve Toplum.....	654
7.1.3.16. Askerlik ve Ordu.....	655
7.1.3.17. Şehir ve Konut.....	655
7.1.3.18. Kurum ve Kuruluş.....	656
7.1.3.19. Taşımacılık.....	656
7.1.3.20. İnsan ve Yaşam.....	657
7.1.3.21. İletişim ve Aktarım.....	657
7.1.3.22. Sahiplik.....	658
7.1.3.23. Din ve İnanç.....	658
7.1.3.24. Duygu ve Düşünce.....	660
7.1.3.25. Değer Yargıları.....	660
7.1.3.26. Şan Şöhret.....	661
7.1.3.27. Hukuk, Ticaret, Para ve Değerli Maden.....	661
7.1.3.28. Senet ve Sözleşme.....	665
7.1.3.29. Vergi.....	666
7.1.3.30. Kölelik.....	667
7.1.3.31. Ölçü.....	667
7.1.3.32. Varlık ve Yokluk.....	668
7.1.3.33. Sayı Adları.....	668
7.1.3.33.1. Asıl Sayılar.....	669
7.1.3.33.2 Sıra Sayıları.....	671
7.1.3.33.3. Üleştirme Sayıları.....	671
7.1.3.33.4. Topluluk Sayıları.....	672
7.2. FİİLLER.....	672
7.2.1. Basit Fiiller.....	672
7.2.2. Birleşik Fiiller.....	675
7.2.3. Türemiş Fiiller.....	677
7.3. EDATLAR.....	682
7.3.1. Bağlama Edatları.....	682
7.3.2. Çekim Edatları.....	682

7.3.3. Soru Edatları	683
7.3.4. Tekrar Edatları	683
7.3.5. Kuvvetlendirme Edatları.....	683
SEKİZİNCİ BÖLÜM: DİZİN.....	685
SONUÇ.....	1072
KAYNAKÇA	1077
TIPKIBASIM ÖRNEKLERİ.....	1108
ÖZGEÇMİŞ.....	1119

ŞEMALAR LİSTESİ

Şema I: Nobuo Yamada'nın arazi satış belgeleri hakkında düzenlediği formüller...	12
Şema II: Satış belgelerinin genel düzeni.....	23
Şema III: Peter Zieme'nin arazi kira belgeleri hakkında düzenlediği formüller	26
Şema IV: Borç belgelerinin genel düzeni	31
Şema V: Eski Uygur hukuk belgelerinin ortak düzeni.....	53
Şema VI: Nobuo Yamada tarafından düzenlenen belge formları	53
Şema VII: Larry V. Clark tarafından düzenlenen belge formları	54

KISALTMALAR LİSTESİ

a. Eser ve Kurum Kısaltmaları

AoF	:	Altorientalische Forschungen
AOH	:	Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae
APAW	:	Abhandlungen der Preußischen Akademie der Wissenschaften
BBAW	:	Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften
BSOAS	:	Bulletin of the School of Oriental and African Studies
BT	:	Berliner Turfantexte
CAJ	:	Central Asiatic Journal
DLT	:	Kâşgarlı Mahmud, Dîvânu Lugâti't-Türk
DTCF	:	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
IV RAN	:	Institut Vostokovedeniyya. Rossiyskaya Akademiya Nauk
İÜ	:	İstanbul Üniversitesi
JA	:	Journal Asiatique
JAOS	:	Journal of the American Oriental Society
JSFO	:	Journal de la Société Finno-Ougrienne
JT	:	Journal of Turkology
MRDTP	:	Memoirs of the Research Department of the Toyo Bunko
PIAC	:	Permanent International Altaistic Conference
PPV	:	Pis'mennye Pamyatniki Vostoka
SDAW	:	Sitzungsberichte der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin
SEDTF	:	Sprachwissenschaftliche Ergebnisse der deutschen

		Turfan-Forschung
SIAL	:	Nairiku Ajia gengo no kenkyū (Studies on the Inner Asian Languages)
SPAW	:	Sitzungsberichte der Preußischen Akademie der Wissenschaften
ST	:	Sovetskaya Tyurkologiya
TDAYB	:	Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten
TDK	:	Türk Dil Kurumu
TDİA	:	Türk Dilleri Araştırmaları
TKA	:	Türk Kültürü Araştırmaları
TKAE	:	Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü
TM	:	Türkiyat Mecmuası
TT	:	Türkische Turfan-Texte
TTK	:	Türk Tarih Kurumu
TÜDED	:	İÜ Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi
UAJb	:	Ural-Altaische Jahrbücher
UAJb N.F.	:	Ural-Altaische Jahrbücher. Neue Folge
VdSUA	:	Veröffentlichungen der Societas Uralo-Altaica
VOHD	:	Verzeichnis der Orientalischen Handschriften in Deutschland
ZAS	:	Zentralasiatische Studien

b. Transkripsiyon Bölümünde Kullanılan Kısaltmalar

- ActeOuig** Hamilton, James: “Un acte ouïgour de vente de terrain provenant de Yar-khoto”, **Turcica**, Cilt: I, 1969, s. 26-52.
- Adams 1968** Adams, B.S.: “Notes on an Uyğur text”, **TDAYB 1968**, 1969, s. 53-57. [Türkçe çeviri: “Bir Uyğur Metni Üzerine Notlar”, Çev. Bilge Karasu, **TDAYB 1968**, 1969, s. 59-63.]
- ĀgFrag** Kudara, Kōgi; Peter Zieme: “Uigurische Āgama-Fragmente (1)”, **AoF**, Cilt: X, 1983, s. 269-318.
- ĀgFrag III** Kudara, Kōgi; Peter Zieme: “Uigurische Āgama-Fragmente (3)”, **Bukkyō-bunkaken-kyūsho kiyo (Bulletin of Institute of Buddhist Cultural Studies, Ryukoku University)**, Cilt: XXXIV (1995), s. 23-84.
- Akkoyunlu 2008** Akkoyunlu, Ziyat: “Dîvânu Luğâtî’t-Türk’t ‘Tuzğu’”, **Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, Sayı: IX, Güz 2008, s. 47-51.
- Arat HukVes** Arat, Reşit Rahmeti: “Eski Türk Hukuk Vesikaları”, **JSFO**, (Sitzungsberichte der 6. Arbeitstagung der PIAC in Helsinki 4.-8. 6. 1963), Cilt: LXV, 1964, s. 11-77. [Aynı zamanda: **TKA 1**, s. 5-53. Yeni baskı: **Arat Makaleler**, s. 506-572.]
- Arat Makaleler** Arat, Reşit Rahmeti: **Makaleler I**, Haz. Osman Fikri Sertkaya, Ankara, TKAE Yayınları, 1987.
- Bazin 2011** Bazin, Louis: **Eski Türk Dünyasında Kronoloji Yöntemleri**, Çev. Vedat Köken, Ankara, TDK Yayınları, 2011.
- Bhattacharya 1977** Bhattacharya, Chhaya: **Art of Central Asia (with Special reference to wooden objects from the Northern Silk Route)**, New Delhi, Agam Prakashan, 1977.

- BT III** Tezcan, Semih: **Das uigurische Insadi-Sūtra**, Berlin, Akademie Verlag, 1974.
- BT V** Zieme, Peter: **Manichäisch-türkische Texte**, Berlin, Akademie Verlag, 1975.
- BT XIV** Thilo, Thomas: **Katalog chinesischer buddhistischer Textfragmente, Cilt: II**, Berlin, Akademie Verlag, 1975.
- BT XX** Zieme, Peter: **Vimalakīrtinirdeśasūtra. Edition alttürkischer Übersetzungen nach Handschriftfragmenten von Berlin und Kyoto. Mit einem Appendix von Jorinde Ebert: Ein Vimalakīrti-Bildfragment aus Turfan**, Turnhout, Brepols, 2000.
- Caferoğlu 1934** Caferoğlu, Ahmet: “Uygurlarda Hukuk ve Maliye İstilahları”, **TM**, Cilt: IV, 1934, s. 1-43.
- Clark 1975** **Introduction to the Uyghur Civil Documents of East Turkestan (13th-14th cc.)**, Indiana University, Department of Uralic and Altaic Studies, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bloomington 1975.
- DLT** Ercilasun, Ahmet Bican; Ziyat Akkoyunlu: **Kâşgarlı Mahmud, Dîvânu Lugâti't-Türk**, Ankara, TDK Yayınları, 2014.
- Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990**
- Dolkun, Qambiri, Hiroshi Umemura, Takao Moriyasu: “Uiguru-bun Bukkyō sonzō juryō meirei monjo kenkyū. USp. No. 64 nado ni mieru ‘čuv’ no kaishaku wo kanete [A Study on the Uyghur Order Document of Receiving Buddhist Portraits: Interpretation of the word ‘čuv’ Seen in the USp No. 64 and Others Combined]”, **Journal of Asian and African Studies = Ajia Afurika gengo**

	bunka kenkyū , Cilt: XL, 1990, s. 13-34. [İngilizce özet: s. 13-14.]
DruTur	Gabain, Annemarie von: “Die Drucke der Turfan-Sammlung”, SDAW, Klasse für Sprachen, Literatur und Kunst, 1967: 1 , Berlin, Akademie Verlag, 1967, s. 1-40.
DS	Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü I-XII, 2. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 1993.
DTS	Nadalyaev, V.M. vd.: Drevnetyurkskiy Slovar’ , Leningrad, Nauka, 1969.
ED	Clauson, Sir Gerard: An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish , Oxford, Clarendon Press, 1972.
Edg	Edgerton, Franklin: Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary, Volume II: Dictionary , 6. Baskı, Delhi, Motilal Banarsidass, 1993.
ETŞ	Arat, Reşit Rahmeti: Eski Türk Şiiri , 4. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 2007.
EtymAltaic	Starostin, S.A., A. V. Dybo, O. A. Mudrak: An Etymological Dictionary of the Altaic Languages , Leiden-Boston, Brill, 2003.
Feng-Tenişev 1960	Feng, J.; E. R. Tenişev: “Tri Novıh Uygurskih Dokumenta iz Turfana”, Problemy Vostokovedeniya , Cilt: III, Akademii NAUK, 1960, s. 141-149.
Geng 1980	Geng Shimin: “Jijian huihuwen wenshu yishi [Edition of Some Uyghur Documents]”, Wenwu , Cilt: V, 1980, s. 83-84.

- Geng 1984** Geng Shimin: “A Study of Two Uighur Contracts of the Yuan Dynasty (1271-1368)”, **ZAS**, Cilt: XVII, 1984, s. 7-18.
- Geng 2006** Geng Shimin: **Huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu [Studies of the Uighur Civil Documents]**, Pekin, Zhong yang min zu da xue chu ban she, 2006.
- Gharib** Gharib, B.: **Sogdian Dictionary (Sogdian-Persian-English)**, Tahran, Farhang Publications, 1995.
- Halén 1991** Halén, Harry: “Die uigurischen Mannerheim-Fragmente (2)”, **Studia Orientalia**, Cilt: LXVII, 1991, s. 161-170.
- HandUigUrk** Le Coq, Albert von: “Handschriftliche uigurische Urkunden aus Turfan”, **Túrán**, 1918, s. 449-460.
- Henning 1937** Henning, W.: “A list of Middle-Persian and Parthian words”, **BSOAS**, Cilt: IX, No: I, 1937, s. 79-92.
- Herrfahrdt 1934** Herrfahrdt, Heinrich: “Das Formular der uigurischen Schuldurkunden”, **Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft**, Cilt: XLVIII, 1934, s. 93-103.
- Hoca/Ayup/Yüsüp 1984** Hoca, Abdükayyum; Tursun Ayup; İsrail Yüsüp: **Qedimki Uyğur Yazma Yadikarliqlaridin Tallanma**, Urumçi, Şincan Halk Neşriyatı, 1984.
- KB** Arat, Reşit Rahmeti: **Yusuf Has Hacib, Kutadgu Bilig**, 2. Baskı, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, 2008.
- Keskin 2019** Keskin, Berker: “Eski Uygur Hukuk Belgelerinde Kısaltmalar”, **International Journal of Old Uyghur Studies**, Cilt: I, Sayı: II, 2019, s. 233-248.
- Kle.-Rob.** St. Petersburg’a teslim edilen hukuk belgeleri. XIX. Yüzyıl. Klementz ve Roborovski Seferleri.

Korkmaz/Keskin 2018

Korkmaz, Feryal; Berker Keskin: “İpek Yolundaki Eski Uygur Ticari İlişkileri”, **Uluslararası İpek Yolu Sempozyumu: Türkiye ile Kore Arasında Uygarlıkların Etkileşimi (2-3 Temmuz 2018, İstanbul) Bildiriler**, Ed. Fikret Turan, Filiz Ferhatoğlu, Cezmi Bayram, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2018, s. 83-96.

Laut 1986

Laut, Jens Peter: **Der frühe türkische Buddhismus und seine literarischen Denkmäler**, VdSUA 21, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 1986.

Laut 1987

Laut, Jens Peter: “Das „präklassische“ Stratum in der alttürkischen buddhistischen Literatur”, **Türkoloji Çalışmaları ve F. Almanya’daki Türk Çocuklarının Eğitim-Kültür Problemleri Sempozyumu (20-21 Eylül 1985)**, Haz. Talat Tekin, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1987, s. 25-34.

LeCoqSchriftk

Le Coq, Albert von: “Kurze Einführung in die uigurische Schriftkunde”, **Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen an der Friedrich-Wilhelms-Universität zu Berlin**, Westasiatische Studien 11, 1919, s. 93-109. [Yeni baskı: **SEDTF 3**, s. 519-537]

Lessing 1960

Lessing, Ferdinand D.: **Mongolian-English Dictionary**, Berkeley ve Los Angeles, University of California Press, 1960.

Li 1996a

Li Jingwei: **Tulufan huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu** [=Turfan’dan Eski Uygur Alfabeli Sosyoekonomik Belgeler Üzerine Çalışmalar], Urumçi, Xinjiang ren min chu banshe, 1996.

- Li 1996b** Li Jingwei: **Huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu** [Research on Social Economic Uyghur Documents], Urumçi, Xinjiang da xue chu banshe, 1996.
- LigetiDoc** Ligeti, Louis: “À propos d’un document ouïgour de l’époque mongole”, **AOH**, Cilt: XXVII, 1973, s. 1-18.
- LigetiVoc** Ligeti, Louis: “Un Vocabulaire sino-ouïgour des Ming. Le Kao-tch’ang-kouan yi-chou du bureau des traducteurs”, **AOH**, Cilt: XIX, 1966, s. 117-199; 257-316.
- MacKenzie 1986** MacKenzie, D.N.: **A Concise Pahlavi Dictionary**, 3. Baskı, Londra, Oxford University Press, 1986.
- Malov 1927** Malov, Sergey Efimoviç: “Dva Uygurskih Dokumenta”, **Sbornik, V. V. Bartol’du, Turkestanskije druž’ya, učeniiki i počitateli**, Taşkent, 1927, s. 387-394.
- Malov 1932** Malov, Sergey Efimoviç: “Uygurskie rukopisnye dokumenty ekspedicii S. F. Ol’denburga”, **ZAPISKI Instituta Vostokovedeniya, Akademii NAUK I**, 1932, s. 129-149.
- Matsui 1996** Matsui, Dai: **Mongoru jidai Uigurisutan no monjo gyōsei to zeisei, ekidensei. Uigurubun kyōshutsu meirei monjo wo chūshin to shite** [Administration in Uighuristan under the Mongols], Osaka Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osaka 1996.
- Matsui 1997** Matsui, Dai: “Karahoto shutsudo mōkan gappeki zeiryō nōnyūbo danpen [A Mongolian-Chinese Bilingual List Fragment from Qara-qota]”, **Machikaneyama ronsō (History)**, Cilt: XXXI, 1997, s. 25-49. [İngilizce özet: s. 54.]
- Matsui 1998a** Matsui, Dai: “Mongoru jidai Uigurisutan zeieki seido to sono engen. Uigurubun kyōshutsu meirei monjo ni mieru

Kāzig no kaishaku wo tsūjite [Some Taxation Systems in Uiguristan under the Mongols and their Origin: On the Interpretation of *Kāzig* as seen in Uigur Documents, Orders for Delivery]”, **Tōyō gakuho, The Journal of the Research Department of the Toyo Bunko**, Cilt: LXXIX, Sayı: IV, 1998, s. 026-055.

Matsui 1998b

Matsui, Dai: “Uigurubun Kutoruguin monjo [Uigur Administrative Orders Bearing “Qutluγ-seals”]”, **SIAL**, Cilt: XIII, 1998, s. 1-62.

Matsui 1999

Matsui, Dai: **Mongoru jidai Uigurisutan no zeieki seido to monjo gyōsei [Taxation and Administrative Systems in Uiguristan under the Mongols (13th-14th cc.)]**, Osaka Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Osaka 1999.

Matsui 2002

Matsui, Dai: “Mongoru jidai Uigurisutan no zeieki seido to chōzei shisutemu [Taxation and Tax-collecting Systems in Uiguristan under Mongol Rule]”, **Hikokutōshiryō no sōgōtekibunseki ni yoru Mongoruteikoku, Genchō no seiji, keizai shisutemu no kisotekikenkyū [Research on Political and Economic Systems under Mongol Rule]**, Haz. Kōichi Matsuda, Osaka, Report of the Scientific Research Project Grant-in Aid, Japan Society for Promotion of Science, Basic Research (B)(1), 2002, s. 87-127. (Ayrıbasım)

Matsui 2003

Matsui, Dai: “Yarin monjo. Jūyon seiki shotō no uigurubun kyōshutsu meirei monjo rokken. [The Yalın-texts. Six Uigur administrative orders from the early fourteenth century]”, **Studies in the Humanities [Cultural Sciences]**, Cilt: X, 2003, s. 51-72.

- Matsui 2004a** Matsui, Dai: “Unification of Weight and Measures by the Mongol Empire as Seen in the Uigur and Mongol Documents”, **Turfan Revisited**, 2004, s. 197-202.
- Matsui 2004b** Matsui, Dai: “Mongoru jidai no doryōkō. Higashi Torukisutan shutsudo bunken kara no saikentō [Weights and Measures under Mongol Rule: Re-examination Based on the Documents Brought from East Turkestan]”, **Tohōgaku (Eastern Studies)**, Cilt: CVII, 2004, s. 166-153. [İngilizce özet: s. 13.]
- Matsui 2004c** Matsui, Dai: “Sivushidu, Yakushidu kankei monjo to Toyoku sekkutsu no bukkyō kyōdan. Peteruburugu shozō uigurugo sezoku monjo sakki [Notes on the Uigur Secular Documents from the St. Petersburg Collection: Buddhist Monastery of the Toyoq Caves as Revealed from the Texts Related to Monks Sivšidu and Yaqšidu]”, **Chūō Ajia shutsudo bunbutsu ronsō [Papers on the Pre-Islamic Documents and Other Materials Unearthed from Central Asia]**, Ed. Takao Moriyasu, Kyoto, 2004, s. 41-70.
- Matsui 2004d** Matsui, Dai: “Mongoru jidai no Uiguru nōmin to bukkyō kyōdan. U 5330 (USp 77) monjo no saikentō kara [Uigur Peasant and Buddhist Monasteries during the Mongol Period: Re-examination of the Uigur Document U 5330 (USp 77)]”, **Tōyōshi kenkyū. The Journal of Oriental Researches**, Cilt: LXIII/I, 2004, s. 1-32. [İngilizce özet: s. 36-37.]
- Matsui 2005** Matsui, Dai: “Uigurubun keiyaku monjo kenkyū hosetsu shidai [Four Remarks on the Uigur Contract Documents]”, **SIAL**, Cilt: XX, 2005, s. 27-64.

- Matsui 2006** Matsui, Dai: “Six Uigur Contracts from the West Uigur Period (10th-12th Centuries)”, **Studies in the Humanities (Volume of Cultural Sciences)**, Cilt: XV, Şubat 2006, s. 35-60.
- Matsui 2007a** Matsui, Dai: “An Uigur Document Preserved in the Library of Istanbul University”, **SIAL**, Cilt: XXII, 2007, s. 61-70.
- Matsui 2007b** Matsui, Dai: “An Uigur Decree of Tax Exemption in the Name of Duwa-Khan”, **Proceedings of the Mongolian Academy of Sciences**, 2007/4, s. 60-68.
- Matsui 2008a** Matsui, Dai: “An Uigur Decree of Tax Exemption Issued under Du’a-Khan and Related Problems”, **Studies in the Humanities (Volume of Cultural Sciences)**, Cilt: XIX, Şubat 2008, s. 13-25.
- Matsui 2008b** Matsui, Dai: “Uigur *kāzig* and the Origin of Taxation Systems in the Uigur Kingdom of Qočo”, **Türk Dilleri Araştırmaları, Festschrift in Honor of Talat Tekin**, Cilt: XVIII, İstanbul 2008, s. 229-242.
- Matsui 2009** Matsui, Dai: “Bezeklik Uigur Administrative Orders Revisited”, **Studies in Turkic Philology. Festschrift in Honour of the 80th Birthday of Professor Geng Shimin**, Ed. Zhang Dingjing, Abdurishid Yakup, Pekin, Minzu University Press, 2009, s. 339-350.
- Matsui 2010a** Matsui, Dai: “Three Uigur Administrative Orders for Delivery of the 10th-12th Centuries”, **Studies in the Humanities Hirosaki University (Volume of Cultural Sciences)**, Cilt: XXIV, 2010, s. 25-53.
- Matsui 2010b** Matsui, Dai: “Uigur Peasants and Buddhist Monasteries during the Mongol Period. Re-examination of the Uigur Document U 5330 (USp 77)”, **The Way of Buddha**

2003: The 100th Anniversary of the Otani Mission and the 50th of the Research Society for Central Asian Cultures, Ed. Takashi Irisawa, Kyoto, Ryukoku University, 2010, s. 55-66.

Matsui 2013

Matsui, Dai: “Ürümçi ve Eski Uygurca Yürüngçin Üzerine”, **Yahm Kaya Bitigi. Osman Fikri Sertkaya Armağanı**, Ed. Hatice Şirin User, Bülent Gül, Ankara, TKAE Yayınları, 2013, s. 427-432.

Matsui 2014a

Matsui, Dai: “Dating of the Old Uigur Administrative Orders from Turfan”, **VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (30 Eylül-04 Ekim 2013 İstanbul) Bildiri Kitabı**, Cilt: IV, İstanbul, İÜ Yayınları, 2014, s. 611-633.

Matsui 2014b

Matsui, Dai: “Eski Uygur Hukuk Belgelerinde Geçen borun ve borunluq Üzerine”, **Eski Türkçeden Çağdaş Uygurcaya. Mirsultan Osman’ın Doğumunun 85. Yılına Armağan**, Ed. Aysima Mirsultan, Mihriban Tursun Aydın, Erhan Aydın, Konya, Kömen Yayınları, 2014, s. 89-106.

Matsui 2015a

Matsui, Dai: “Unwritten *Yarlïy* in the Old Uigur Administrative Orders”, **Studies in the Humanities**, Cilt: XXXIII, 2015, s. 55-81.

Matsui 2015b

Matsui, Dai: “Old Uigur Toponyms of the Turfan Oases”, **Kutadgu Nom Bitig: Festschrift für Jens Peter Laut zum 60. Geburtstag**, Ed. Elisabetta Ragagnin, Jens Wilkens, VdSUA 87, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2015, s. 275-303.

Matsui 2018

Matsui, Dai: “Uigurubun kyōshutsu meirei bunsho no kinō ni kansuru sai kōsatsu [Reexamination on the

- Function of the Old Uigur Administrative Orders]”, **SIAL**, Cilt: XXXIII, 2018, s. 109-134.
- MāngiB** Zieme, Peter: “Māngi Bulzun! Ein Weiterer Neujahrssegen”, **Emel Esin’e Armağan**, Ankara, TKAE Yayınları, 1986, s. 131-139.
- Mori 1960** Mori, Masao: “Uigurubun budōen uriwatashi monjo [A Contract Note about a Vineyard in Uyghur Language]”, **Tōyō gakuho**, Cilt: XLII, No: IV, 1960, s. 22-50.
- Mori 1961** Mori, Masao: “Uigurubun shōhi taishaku monjo [Study on the Uigur Documents relating to Loans of Consumption]”, **Monumenta Serindica Vol. IV: Buddhist Manuscripts and Secular Documents of the Ancient Languages in Central Asia**, Kyoto, Hozokan, 1961, s. 221-254.
- MoriySakki II** Moriyasu, Takao: “Uiguru monjo sakki (2) [Notes on Uighur Documents, (2)]”, **SIAL**, Cit: V, 1990, s. 69-89.
- Moriyasu 1991** Moriyasu, Takao: “Uiguru Manikyō shi no kenkyū [A Study on the History of Uighur Manichaeism – Research on Some Manichaean Materials and their Historical Background]”, **Osaka daigaku bungakubu kiyō. Memoirs of the Faculty of Letters, Osaka University**, Cilt: XXXI/XXXII, 1991, s. 1-250.
- Moriyasu 1995** Moriyasu, Takao: “Notes on Uighur Documents”, **MRDTB**, Cilt: LIII, 1995, s. 67-108.
- Moriyasu 1998** Moriyasu, Takao: “Uigurubun keiyaku monjo hokō [Supplement to Sammlung uigurischer Kontrakte]”, **Machikaneyama ronsō**, Cilt: XXXII, 1998, s. 1-24.
- Moriyasu 2004** Moriyasu, Takao: **Die Geschichte des uigurischen Manichäismus an der Seidenstraße. Forschungen zu manichäischen Quellen und ihrem geschichtlichen**

- Hintergrund**, Çev. Christian Steineck, Studies in Oriental Religions 50, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2004.
- Moriyasu/Zieme 1999** Moriyasu, Takao; Peter, Zieme: “From Chinese to Uighur Documents”, **SIAL**, Cilt: XIV, 1999, s. 73-102.
- NesTex** Zieme, Peter: “Zu den nestorianisch-türkischen Turfantexten”, **Sprache, Geschichte und Kultur der altaischen Völker. Protokollband der XII. Tagung der Permanent International Altaistic Conference 1969 in Berlin**, Haz. Georg Hazai, Peter Zieme, Berlin, Akademie Verlag, 1974, s. 661-668.
- Oda 1992** Oda, Juten: “A Recent Study on the Uighur Document of Pintung’s Petition”, **TDİA**, Cilt: II, 1992, s. 35-46.
- Oda 1996** Oda, Juten: “Eski Uyğurlarda *ög bitig* üzerine”, **TDİA**, Cilt: VI, 1996, s. 57-62.
- OdaTutung** Oda, Juten: “Uiguru no shōgō ‘tutung’ to sono shūhen [On the Title “Tutung” in Uigur]”, **Tōyōshi kenkyū. The Journal of Oriental Researches**, Cilt: XLVI/I, 1987, s. 57-86. [İngilizce özet: s. 3.]
- On.Turc** Rásonyi, László; Imre Baski, **Onomasticon Turcicum, Volume I-II**, Bloomington, Indiana University Denis Sinor Institute for Inner Asian Studies, 2007.
- ÖlmezÖgdi** “Tibet Buddhizmine Ait Eski Uyğurca *Bahşı Ögdisi*”, **Bahşı Ögdisi, Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich seines 60. Geburtstags**, Ed. Jens Peter Laut, Mehmet Ölmez, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 21, Freiburg-İstanbul, 1998, s. 261-293.
- Özyetgin 2004a** Özyetgin, Ayşe Melek: **Eski Türk Vergi Terimleri**, Ankara, KÖKSAV Tengrim Türklük Bilimi Araştırmaları Dizisi: 4, 2004.

Özyetgin 2004b

Özyetgin, Ayşe Melek: “Eski Türklerde Ödeme Araçları: Kağıt Para Çav’ın Kullanımı”, **Modern Türklük Araştırmaları Dergisi**, Cilt: I, Sayı: I, 2004, s. 90-105.

Özyetgin 2014

Özyetgin, Ayşe Melek: **İslam Öncesi Uygurlarda Toprak Hukuku**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2014.

Pam

Malov, Sergey Efimoviç: **Pamyatniki drevnetyurkskoy pis’mennosti. Teksty i issledovaniya**, Moskova-Leningrad, Akademii Nauk, 1951.

Para

Sertkaya, Osman Fikri; Rysbek Alimov: **Eski Türklerde Para (Göktürklerde, Uygurlarda ve Türgişlerde)**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2006.

Pulleyblank

Pulleyblank, Edwin G.: **Lexicon of Reconstructed Pronunciation in Early Middle Chinese, Late Middle Chinese, and Early Mandarin**, Vancouver, UBC Press, 1991.

Radloff 1899

Radloff, Wilhelm: “Altuigurische Sprachproben aus Turfan”, **Nachrichten über die von der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften zu St. Petersburg im Jahre 1898 Ausgerüstete Expedition, Heft I**, Haz. D. Klementz, St. Petersburg, Akademii Nauk, 1899, s. 55-83.

Radloff 1906

Radloff, Wilhelm: “Uigurische Schriftstücke, in Text und Übersetzung”, **Bericht über archäologische Arbeiten in Idikutschari und Umgebung im Winter 1902-1903**, Haz. A. Grünwedel, Münih, Verlag der K. B. Akademie der Wissenschaften, 1906, s. 181-195.

Ramstedt 1940

Ramstedt, G. J.: “Four Uigurian Documents”, **Across Asia from West to East in 1906-1908 II**, Ed. C. G.

Mannerheim, Helsinki, Suomalais-Ugrilainen Seura, 1940, s. 1-12.

RaschmBaumwoll-Nachlese 1

Raschmann, Simone-Christiane: “Baumwoll-Nachlese. Vier alttürkische *böz*-Dokumente aus dem Arat-Nachlaß (Istanbul)”, **SIAL, Papers in Honour of Professor Takao Moriyasu on His 60th Birthday**, Cilt: XXIII, 2008, s. 121-150.

RaschmBaumwolle

Raschmann, Simone-Christiane: **Baumwolle im türkischen Zentralasien. Philologische und wirtschaftshistorische Untersuchungen anhand der vorislamischen uigurischen Texte**, VdSUA 44, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 1995.

RaschmKat 13

Raschmann, Simone-Christiane: **Alttürkische Handschriften Teil 13, Dokumente Teil 1**, VOHD 13,21, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2007.

RaschmKat 14

Raschmann, Simone-Christiane: **Alttürkische Handschriften Teil 14, Dokumente Teil 2**, VOHD 13,22, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2009.

Raschmann 2010

Raschmann, Simone-Christiane: “Herbst-Baumwolle (*küzki kâpâz*)”, **Trans-Turkic Studies, Festschrift in Honour of Marcel Erdal**, Ed. Matthias Kappler, Mark Kirchner ve Peter Zieme, İstanbul, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 49, 2010, s. 103-116.

Raschmann 2016

Raschmann, Simone-Christiane, “Der Weingarten des Şabi Tutuñ”, **Eine hundertblättrige Tulpe-Bir şadbarg lāla, Festgabe für Claus Schönig**, Studien zur Sprache, Geschichte und Kultur der Türkvölker, Band 22, Haz. Ingeborg Hauenschield, Matthias Kappler,

Barbara Kellner-Heinkele, Berlin, Klaus Schwarz Verlag, 2016, s. 372-388.

Raschmann 2018

Raschmann, Simone-Christiane, “‘In Need for Wine’: The Arat Document 112/07”, **Language, Society, and Religion in the World of the Turks, Festschrift for Larry Clark at Seventy-Five**, Ed. Zsuzsanna Gulácsi, Silk Road Studies XIX, Turnhout, Brepols, 2018, s. 77-87.

Sayit/Yüsüp 2000

Sayit, Muhemmetrehim, İsrail Yüsüp: **Qedimki Uyğur Yezikidigi Vesikiler**, Urumçi, Şıncan Halk Neşriyatı, 2000.

Sertkaya A.G.

Sertkaya, Ayşe Gül: “Uigurische Sprachdenkmäler’dan Beş Mektup”, **TDAYB 1996**, 1999, s. 237-264.

Sertkaya 1991

Sertkaya, Osman Fikri: “Uygur Para Belgeleri (I. Bölüm: kümüş)”, **Issledovanie yazikovih sistem v sinhronii i diahronii, K 70-letiyu E. R. Tenişeva**, Moskova, 1991, s. 114-136. [Yeni baskı: **Para**, s. 73-100.]

Sertkaya 1993

Sertkaya, Osman Fikri: “Eski Uygur Türklerinden Hukuk Belgeleri Örnekleri”, **Türklerde İnsani Değerler ve İnsan Hakları. Başlangıcından Osmanlı Dönemine Kadar**, 1. Kitap, İstanbul, Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, 1993, s. 131-148.

Sertkaya 2006

Sertkaya, Osman Fikri: “Eski Uygur Türkçesi Metinlerinde Karalamalar ve Müsveddeler”, **Orta Asya’dan Anadolu’ya Türk Sanatı ve Kültürü. Prof. Nejat Diyarbekirli’ye Armağan**, Haz. Yaşar Çoruhlu vd., Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, Tarih Serisi: 8, 2006, s. 195-200.

Sertkaya 2015

Sertkaya, Osman Fikri: “Verschreibungen und Schönschreibungen in altuigurischen Texten”, **Kutadgu Nom Bitig: Festschrift für Jens Peter Laut zum 60. Geburtstag**, Ed. Elisabetta Ragagnin, Jens Wilkens, VdSUA 87, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2015, s. 573-583.

SteingassDic

Steingass, Francis: **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, 5. Baskı, Londra, Routledge & Kegan Paul Limited, 1963.

SUK

Yamada, Nobuo: **Uigurubun keiyaku monjo shūsei. Sammlung uigurischer Kontrakte**, Haz. Juten Oda, Peter Zieme, Hiroshi Umemura, Takao Moriyasu, **Cilt I: Gesammelte Arbeiten über die uigurischen Dokumente von N. Yamada. Cilt II: Textband. Texte in Transkription und Übersetzung, Bemerkungen, Listen, Bibliographie und Wörterverzeichnis. Cilt III: Faksimileband**, Osaka, Osaka University Press, 1993.

Tekin 1989

Tekin, Talat: “Bir Türk Kölenin Efendisini Şikayeti: Türkçe En Eski Dava Dilekçesi”, **Tarih ve Toplum**, Cilt: XII, Sayı: LXIX, 1989, s. 54-56. [Yeni baskı: “Türkçe En Eski Dava Dilekçesi”, **Makaleler 2, Tarihî Türk Yazı Dilleri**, Haz. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Ankara, TDK Yayınları, 2013, s. 295-301.]

Tenişev-Feng 1958

Tenişev, E. R.; J. Feng: “Hui-ku wen pin-t'ung (shan-pin) mai-shen ch'i sanchung pu k'ung-su chu-jan shu”, **Kao-ku hsüeh-pao**, Cilt: II (20), 1958, s. 109-120.

TikhonovHozy

Tikhonov, Dmitriy Ivanoviç: **Hozyaystvo i obščestvennyi stroi uygurskogo gosudarstva X-XIV vv.**, Moskova-Leningrad, Nauka, 1966.

- TMEN** Doerfer, Gerhard: **Türkische und mongolische Elemente im Neupersischen I-IV**, Wiesbaden, Franz Steiner Verlag, 1963-1975.
- TT VII** Rachmati, Gabdul Raşid: **Türkische Turfan-Texte VII, mit sinologischen Anmerkungen von Dr. W. Eberhard**, APAW Phil.-hist. Kl. 1936:12, Berlin, Verlag der Akademie der Wissenschaften, 1937.
- Tuguşeva 1975** Tuguşeva, Liliya Yusufcanovna: “Dva Uyğurskih Dokumenta iz Rukopisnogo Sobraniya Leningradskogo Otdeleniya Instituta Vostokovedeniya Akademii Nauk SSSR”, **ST**, Cilt: IV, 1975, s. 92-101.
- Tuguşeva 1984** Tuguşeva, Liliya Yusufcanovna: “Nekotorye Dopolneniya k Çteniyu Drevneuyğurskih Deloviç Dokumentov”, **PPV**, 1976-77, 1984, s. 240-246.
- Tuguşeva 1996** Tuguşeva, Liliya Yusufcanovna: “Neskol’ko Uyğurskih Dokumentov iz Rukopisnogo Sobraniya Sankt-Peterburgskogo Filiala IV RAN”, **Peterburgskoe vostokovedenie. St. Petersburg Journal of Oriental Studies**, Cilt: VIII, 1996, s. 215-238.
- Tuguşeva 2013** Tuguşeva, Liliya Yusufcanovna: **Uyğurskie delovye dokumenty X–XIV. iz Vostočnogo Turkestana**, Moskova, Nauka, 2013.
- TurfanRevisited** **Turfan Revisited – The First Century of Research into the Arts and Cultures of the Silk Road**, Ed. Desmond Durkin-Meisterernst, Simone-Christiane Raschmann, Jens Wilkens, Marianne Yaldiz, Peter Zieme, Monographien zur Indischen Archäologie, Kunst und Philologie 17, Berlin, Dietrich Reimer Verlag, 2004.
- UigHaus** Zieme, Peter: “Eine uigurische Hausverkaufsurkunde aus Qoço”, **AoF**, Cilt: XIX, 1992, s. 359-371.

- UigLand** Zieme, Peter: “Ein uigurischer Landverkaufsvertrag aus Murtuq”, **AoF**, Cilt: I, 1974, s. 295-308.
- UigLeih** Zieme, Peter: “Ein uigurischer Leihkontrakt über Weizen”, **AoF** Cilt: VII, 1980, s. 273-275.
- UigPacht** Zieme, Peter: “Uigurische Pachtdokumente”, **AoF**, Cilt: VII, 1980, s. 197-245.
- UigSteu** Zieme, Peter: “Uigurische Steuerbefreiungsurkunden für buddhistische Klöster”, **AoF**, Cilt: VIII, 1981, s. 237-263.
- UigYaz I** Arat, Reşit, Rahmeti: “Uygurca Yazılar Arasında [I]”, **Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi**, Sayı: III, 1936, s. 101-112. [Yeni baskı: **Arat Makaleler**, s. 574-585.]
- UigYaz II** Arat, Reşit Rahmeti: “Uygurca Yazılar Arasında II”, **TÜDED**, Cilt: XXII, 1977, s. 17-28. [İngilizce çeviri: “Among the Uighur Documents II”, Çev. A. T. Arlotto, **UAJb**, Cilt: XXXVI/3-4, 1965, s. 263-272. Yeni baskı: **Arat Makaleler**, s. 586-599.]
- Umemura 1977** Umemura, Hiroshi: “İyakubatsu nōkan mongon no aru Uiguru monjo, tokuni sono sakusei chiiki to nendai no kettei ni tsuite [Uighur Documents with a Forfeiture Clause: Where and When They Were Written]”, **Tōyō gakuhō**, Cilt: LVIII, No: III-IV, 1977, s. 502 (01)-463 (040).
- Umemura 1981** Umemura, Hiroshi: “Torubanken tenrankan tenji kaikotsubun kōmonjo [Uyghur Official Documents Displayed in the Turfan Museum]”, **Nakajima Satoshi sensei koki kinen ronshū [Papers in Honour of Prof. Nakajima Satoshi on his 70th Birthday]**, Cilt: II, Tokyo 1981, s. 45-66.

- Umemura 1987** Umemura, Hiroshi: “Inanchi ichizoku to Torufan-Uiguru hito no shiyakuwa [The *Īnančī* Family in Turfan Uyghur Society]” **Tōyōshi kenkyū. The Journal of Oriental Researches**, Cilt: XLV/IV, 1987, s. 724-754. [İngilizce özet: s. 4-5.]
- Umemura 2002** “Peteruburugu shozō Uiguru bunsho SI 4b Kr. 71 no ichi kaishaku-jinshin baibai oyobi gin shakuyō ni kakawaru bunsho [A Study of SI 4b Kr. 71: An Uyghur Document Concerning the Sale of a Slave and the Loan of Silver]” **SIAL**, Cilt: XVII, 2002, s. 203-221.
- Umemura 2004** “The Uyghur Document SI 4b Kr. 71 Concerning the Sale of a Slave and the Loan of Silver”, **Turfan Revisited**, 2004, s. 358-360.
- USp** Radloff, Wilhelm: **Uigurische Sprachdenkmäler**, Haz. Sergey Efimoviç Malov, Leningrad, Verlag der Akademie der Wissenschaften der USSR, 1928.
- Vér 2016** Vér, Márton: **The Postal System of the Mongol Empire in Northeastern Turkestan**, University of Szeged, Doctoral School of History, Medieval Studies Program, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Szeged 2016.
- Vernadsky 1936** Vernadsky, George: “Notes on the History of the Uigurs in the Late Middle Ages”, **JAOS**, Cilt: LVI, Sayı: IV, 1936, s. 453-461.
- Weli 1984** Weli, Kurban: “Tulufan chutu de wujian hihuwen wenshu [Five Uigur Documents Unearthed from Turfan]”, **Zhongguo minzu guwenzi yanjiu [Studies on the Ancient Scripts of the Nationalities in China]**, Pekin, Zhongguo shehui kexue chubanshe, 1984, s. 105-113.

YamNotes

Yamada, Nobuo: “Four Notes on Several Names for Weights and Measures in Uighur Documents”, **Studia Turcica**, Ed. L. Ligeti, Bibliotheca Orientalis Hungarica 17, Budapeşte, Akadémiai Kiadó, 1971, s. 491-498. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 457-467 (YamadaXII).]

Yamada 1961

Yamada, Nobuo: “Ōtani tankentai shōrai Uigurubun baibai taishaku monjo [Uigur Documents on Sale and Loan Brought by Ōtani Expeditions]”, **Chūō Ajia kodaigo bunken**, Cilt: IV, 1961, s. 207-220. [İngilizce çeviri: **Yamada 1967**. Yeni baskı: **SUK I**, s. 13-31 (Yamada II).]

Yamada 1965

Yamada, Nobuo: “Uigurubun taishaku keiyakusho no shoshiki [The Forms of the Uighur Documents of Loan Contracts]”, **Ōsaka daigaku bungakubu kiyō [Memoirs of the Faculty of Letters, Osaka University]**, Cilt: XI, 1965, s. 87-216. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 73-212 (Yamada IV).]

Yamada 1967

Yamada, Nobuo: “Uigur Documents of Sale and Loan Contracts Brought by Ōtani Expeditions. Appendix: The Forms of the Uigur Documents of Sale Contracts”, **MRDTP**, Cilt: XXIII (1964), Tokyo 1967, s. 71-118. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 401-455 (Yamada XI).]

Yamada 1968a

Yamada, Nobuo: “Kaikotsu hintsū (zenhin) baishinkei sanshu [Three Uighur Documents Concerning Buying and Selling of a Slave Named Pintung]”, **Tōyōshi kenkyū**, Cilt: XXVII, Sayı: II, 1968, s. 79-104. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 590-559 (Yamada XVIII).]

Yamada 1968b

Yamada, Nobuo: “Isutanbūru daigaku toshokan shozō higashi Torukisutan shutsudo monjorui, tokuni Uiguru monjo ni tsuite [On the Manuscripts from East Turkestan

Preserved in the Library of Istanbul University; Especially on Uighur Documents]”, **Seinan Ajia Kenkyū**, Cilt: XX, 1968, s. 11-32. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 213-237 (Yamada V).]

Yamada 1972a

Yamada, Nobuo: “Uigurubun nuhi monjo oyobi yōshi monjo [Uighur Documents of Slaves and Adopted Sons]”, **Ōsaka daigaku bungakubu kiyō [Memoirs of the Faculty of Letters, Osaka University]**, Cilt: XVI, 1972, s. 161-268. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 239-360 (Yamada VI).]

Yamada 1972b

Yamada, Nobuo: “Uigurubun hitojichi monjo [Uighur Documents About the Pledging of People]”, **Yamamoto Tatsurō hakushi kanreki kinen tōyōshi ronsō [Collection of Essays on the History of the Orient in Memory of the 60th Birthday of Professor Tatsurō Yamamoto]**, Tokyo, Yamakawa Shuppansha, 1972, s. 495-508. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 558-543 (Yamada XVII).]

Yamada 1975

Yamada, Nobuo: “Borumishu Monjo [On the Bolmīš-Documents]”, **Matsuda hakushi koki kinen ronshū: “Tōzai Bunka kōryūshi” [Anthology of Essays in Memory of the 70th Birthday of Professor Matsuda: History of Cultural Exchange Between East and West]**, Tokyo, 1975, s. 421-432. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 361-375 (Yamada VII).]

Yamada 1976

Yamada, Nobuo: “Kaiimutu monjo no koto [The Qayımtu MSS.]”, **Tōyōshi kenkyū**, Cilt: XXXIV, Sayı: IV, 1976, s. 32-57. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 542-513 (Yamada XVI).]

- Yamada 1981** Yamada, Nobuo: “An Uighur Document for the Emancipation of a Slave, Revised”, **JA**, Cilt: CCLXIX, 1981, s. 373-383. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 469-482 (Yamada XIII).]
- YTS** Dilçin, Cem: **Yeni Tarama Sözlüğü**, Ankara, TDK Yayınları, 1983.
- Zenker I-II** Zenker, Julius Theodor: **Türkisch-arabisch-persisches Handwörterbuch I-II**, Leipzig, Verlag von Wilhelm Engelmann, 1866-1876.
- Zieme 1997** Zieme, Peter: “Alkoholische Getränke bei den alten Türken”, **Historical and Linguistic Interaction Between Inner-Asia and Europe. Proceedings of the 39th PIAC Szeged, Hungary: June 16-21, 1996**, Ed. Arpad Berta, Edina Horvath, *Studia Uralo-Altaica* 39, Szeged, John Benjamins, 1997, s. 435-445.
- Zieme 1997/1998** Zieme, Peter: “Das nestorianische Glaubensbekenntnis in einem alttürkischen Fragment aus Bulayïq”, **UAJb N.F.**, Cilt: XV, 1997-1998, s. 173-180.
- ZiemeFam** Zieme, Peter: “Ein uigurisches Familienregister aus Turfan”, **AoF**, Cilt: IX, 1982, s. 263-267.
- ZiemeMedText** Zieme, Peter: “Einige neue medizinische Textfragmente der alten Uiguren”, **Studia Tibetica et Mongolica (Festschrift Manfred Taube)**, Helmut Eimer, Michael Hahn, Maria Schetelich, Peter Wyzlic, Swisttal-Odendorf, Indica et Tibetica Verlag, 1999, s. 323-340.
- Zieme’Phags-pa** Zieme, Peter: “Turkic Fragments in ’Phags-pa Script”, **SIAL**, Cilt: XIII, 1998, s. 63-69.
- ZiemeŚārip** Zieme, Peter: “Der Wettkampf Śāripūtras mit den Häretikern nach einer alttürkischen Version”, **Bahşı Ögdisi, Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich**

seines 60. Geburtstags, Ed. Jens Peter Laut, Mehmet Ölmez, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 21, Freiburg-İstanbul, 1998, s. 429-447.

ZiemeSklav

Zieme, Peter: “Drei neue uigurische Sklavendokumente”, **AoF**, Cilt: V, 1977, s. 145-170.

c. Diğer Kısaltmalar

a.e.	:	Aynı eser
a.g.e.	:	Adı geçen eser
Ar.	:	Arapça
bk.	:	Bakınız
Çev.	:	Çeviren
Çin.	:	Çince
Ed.	:	Editör
Fars.	:	Farsça
GOÇ.	:	Geç Orta Çince
Gr.	:	Grekçe
Haz.	:	Hazırlayan
krş.	:	Karşılaştırınız
Mo.	:	Moğolca
Orta Fars.	:	Orta Farsça
s.	:	Sayfa
Sak.	:	Sakaca
Skr.	:	Sanskritçe
Sry.	:	Süryanice

Soğd.	:	Soğdca
Toh.	:	Toharca
Türk.	:	Türkçe
TTü	:	Türkiye Türkçesi
vb.	:	Ve benzeri
vd.	:	Ve diğerleri

GİRİŞ

Eski Uygur Türkçesi hukuk belgeleri, sahip olduğu zengin içerik sayesinde farklı disiplinler için büyük bir kıymettir. Filolojik çalışmalarla dönem dilinin morfolojik, semantik, sentaktik vb. özellikleri ortaya konabileceği gibi içeriğin çözümlenmesiyle devrin hukuk yapısı anlaşılabilir. Belgelerde yer alan özel adlar ve yer adları onomastik ve toponimiye kaynaklık ederken belgelerin aynı zamanda resmi nitelik taşımaları, onlara tarih bilimi için kaynak eser olma özelliğini de kazandırır. Üstelik belgelerden öğrenilebilecekler yalnızca Türk milletinin tarihsel bir dönemini açıklamaya yardımcı olmakla kalmaz; diğer milletlerin bazı tarihi yönlerine de ışık tutar. Bu bakımdan belgeler Mongolistik ya da İranistik gibi disiplinler için de kaynak teşkil eder.

Eski Uygurlardan kalan çok büyük bir dini edebiyat külliyatı olduğu bilinmektedir. Bu eserler şüphesiz Türk dili ve edebiyatı, kültürü, din tarihi ve halkbilimi için değerli bilgiler sunarlar. Eserlerin büyük çoğunluğu Çince, Toharca gibi dillerden Eski Uygur Türkçesine tercüme veya adapte edildiği için Türk çeviribilim tarihi açısından da önemlidir. Eserlerde Eski Uygur Türkçesinin filolojik özelliklerinin tespit edilebilmesinin yanı sıra dini kavramlara bulunan kimi karşılıklar da dönem dilinin nasıl terim ürettiğini, yabancı kavramlara nasıl karşılık bulduğunu gösterir. İşte, hukuk belgeleri vasıtasıyla da devrin edebi olmayan dilini keşfetmek mümkündür. Çünkü hukuk belgeleri sanat ya da dini bir amaç için değil, ortaya çıkan bir ihtiyacı karşılamak üzere hazırlanmıştır. Hukuk belgelerinde sanatlı bir ifade, uzun uzadıya bitmek bilmeyen cümleler ya da devrik cümleler oldukça azdır. Her şey açık ve net, anlaşılır bir biçimde kaleme alınmıştır. Zira bu belgeleri hazırlayanlar bir çevirmen ya da sanatkar değildir; toplumu oluşturan sade bireylerdir. Tarla, bağ bahçenin satışı, kirası ya da takası, borçlanma, rehin, köle satışı ve azadı vb. farklı konulara sahip belgeler dönemin ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların hangi vasıtayla temin edildiğini gösterir.

Belgeler, geçmişten günümüze sosyoekonomik belgeler, ekonomik belgeler, din dışı belgeler, hukuk belgeleri, sivil belgeler gibi farklı şekillerde adlandırılmıştır. Bunlardan özellikle son ikisi, en çok kullanılandır. Belgeler, yalnızca ekonomik özellik taşımadığından, din dışı belgelerin kapsamına mektuplar ya da hasat, tıp

metinleri gibi hukuki olmayan metinler de girdiğinden ve *sivil* kelimesinin Türkiye Türkçesinde sahip olduğu anlam sınırlı olduğundan bu çalışmada başlıktan ve şimdiye kadar yazılanlardan da anlaşılacağı üzere hukuk belgeleri adlandırması kullanılmıştır. Bunun bir diğer esas sebebi de çalışmanın yapıldığı İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde daha önce Ahmet CAFEROĞLU ve Reşit Rahmeti ARAT tarafından yapılan adlandırmayı takip etme arzusudur.

Bu Doktora tezinin hazırlanmasının temel amacı, Eski Uygurlara ait erişilebilir durumdaki hukuk belgelerinin ya da hukuki içeriğe sahip tüm belgelerin bir araya getirilerek toplu bir yayınının gerçekleştirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda Almanya, Rusya, Japonya, Finlandiya, Türkiye, İngiltere ve Çin'de muhafaza edilen ve orijinali ya da tıpkıbasımı görülebilen tüm belgeler transkripsiyonlanmış, Türkiye Türkçesine aktarılmış ve söz varlığı ile birlikte dizin hazırlanmıştır. Tüm belgelerin transliterasyonunun yapılmasına gerek görülmemiş, yalnızca okunamayan ya da anlamlandırılmayan problemlilerde transliterasyon işlemi yapılmıştır. Korpus dahilinde daha önce hiç yayınlanmamış belgeler olduğu gibi çeşitli araştırmacılar tarafından bir hatta birkaç kez yayınlanmış belgeler de bulunmaktadır. Böyle durumlarda belge başlığının hemen altında bu yayınların kısaltması ve yayınlandığı sayfa aralıkları köşeli parantez içinde gösterilmiştir. Eğer belge daha önce yayınlanmışsa ve bu yayınlarda, buradaki okuyuştan farklı bir okuyuş söz konusuysa ilgili kelimeye dipnot konulmuş sayfanın altında bu farklı okuma, bulunduğu eserin kısaltmasıyla birlikte gösterilmiştir. Bununla birlikte açıklanmaya muhtaç olduğu düşünülen kelime veya kavramlar da yine dipnotlar aracılığıyla ortaya konmuştur. Dipnotların bir diğer kullanım amacı, yeni okuma önerilerinin gösterilmesidir. Buna göre mevcut okuma ve anlamlandırmalara ek olarak bu çalışmada ortaya konan yeni öneriler, bunların dayandığı sebepler dipnotlarda belirtilmiştir.

Yapılan bu çalışmada toplam 538 metin incelenmiştir. Bunlar arasında iki veya daha fazla farklı içerikteki metnin aynı belgede bulunduğu örnekler vardır. Dolayısıyla belge sayısı, metin sayısından biraz daha az bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Taranan çalışmalardan anlaşıldığı kadarıyla metinlerin 31 tanesi bugüne kadar hiç incelenmemiş, ilk kez tarafımızdan okunmuştur. Bunun yanı sıra 52 metnin tamamıyla herhangi bir çalışmada yer almadığı, ancak Simone-Christiane RASCHMANN'ın

bunları kataloglarda kısmi olarak transkripsiyonladığı görülmektedir. Biz kısmi olarak okunan bu metinlerin okunmamış kısımlarını da okumaya çalıştık.

Bütün bunlara ek olarak, ilgili kataloglarda yalnızca transkripsiyonları bulunan ancak daha önce üzerinde herhangi bir bütünlüklü bilimsel çalışmanın yapılmadığı 150'den fazla metin ilk kez bu çalışmada değerlendirilerek Türkiye Türkçesine aktarılmıştır.

Çalışmanın transkripsiyon bölümünde yer alan belgeler, konularına göre tasnif edilmiş ve konu başlıklarının kısaltmalarıyla birlikte numaralandırılmıştır. Bu çalışmaya has numaralandırmanın hemen yanında belgenin orijinal kayıt numarası yazılmıştır. Eğer belge, Simone-Christiane RASCHMANN tarafından hazırlanan kataloglarda kayıt altına alındıysa katalog numarası orijinal kayıt numarasının ardından gösterilmiştir.

Çalışmada öncelikle Eski Uygurların tarihine değinilmiş ve ardından Eski Uygur hukuk sistemi belgeler vasıtasıyla ortaya konmuştur. Bunun dışında belgelerin ortak unsurları ve içeriği de ayrı başlıklar halinde değerlendirilmiştir. Ardından Eski Uygur hukuk belgeleri araştırmalarının tarihi hakkında bilgi verilmiş ve bir uyum tablosu (konkordanz) oluşturulmuştur. Transkripsiyon bölümünden sonra belgeler yine sınıflandırmaya uygun olarak Türkiye Türkçesine aktarılmış, söz varlığı ve dizin hazırlanmıştır. Çalışmanın sonunda Eski Uygur hukuk belgelerine ait örnek tıpkıbasımlar bulunmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ESKİ UYGUR TARİHİNE GENEL BİR BAKIŞ

Eski Uygurlar, Basmıl ve Karluklarla anlaşarak II. Türk Kağanlığı'nı yıktıktan sonra bir süre Basmıllar tarafından kurulan devletin idaresinde görev almışlardır. Ancak bu durum çok uzun sürmemiş, Uygurların Basmıl kağanını mağlup etmesiyle 744 yılında bağımsız devletlerini kurmuşlardır. Kutluk Bilge Kül Kağan'ın liderliğinde, Ötüken'in yanında Karabalgasun ya da diğer adıyla Ordubalık şehrini kurarak başkent haline getiren Uygurlar kısa sürede Orta Asya'da büyük bir güç olmuşlardır. “Uygurların yeni devleti, sadece eski müttefikleri Basmıllar ve Karluklarla giriştiği mücadele sonucu değil, birçok Tokuz Oğuz boyunun Yağlakar Hanedanına karşı gösterdikleri şiddetli bir direniş sonucu kurulmuştur.”¹ Kutluk Bilge Kül Kağan, saltanatı boyunca daha çok devletin iç meseleleriyle ilgilenmiş ve ölümünden sonra 747 yılında oğlu Bayan Çor, *täñridä bolmış el etmiş bilgä kagan* unvanıyla tahta geçmiştir. Bayan Çor'un dönemi, Ötüken Uygur Kağanlığı'nın büyük bir ivmeye sahip olduğu, sınırlarının genişlediği dönemdir. Kırgızlar ve Türgişler, bu dönemde hakimiyet altına alınmış, Çin ile yakın siyasi ilişkiler kurulmuştur. Çin'in talebi doğrultusunda An Lushan isyanını bastıran Uygurlar ticari bir fayda da sağlamışlardır. Çinliler “Uygurlara mükafat olarak 10.000 top ipek verdiler, bundan başka yılda 20.000 top da vermeyi vaat ettiler.”²

Bayan Çor'un 759 yılındaki ölümünden sonra yerine ikinci oğlu Böğü Kağan geçmiştir. Böğü döneminin en önemli olayı şüphesiz Manihaizm'in resmi devlet dini olarak kabul edilmiş olmasıdır. Manihaizm'in Uygurlarda kazandığı bu statü, dünya tarihinde ilk ve tektir. Çin'in bir iç isyanı bastıramayıp Uygurlardan yardım talep etmesi üzerine Böğü Kağan, 762'de ordusuyla birlikte isyanın baş gösterdiği şehirlere giderek buralardaki kargaşayı sona erdirmiştir. Şehir ve şehir hayatıyla etkileşimin yoğun olduğu bu dönemde Uygurlar, Manihaizm ile tanışmışlardır. “Ötüken'e döner dönmez Böğü Kağan, Çin hükümdarından Mani rahipleri göndermesini ister.

¹ Sergey Grigoryeviç Klyastorniy, **Kadim Avrasya'nın Bozkır İmparatorlukları**, Çev. Serkan Acar vd., İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 2018, s. 150.

² Wolfram Eberhard, **Çin Tarihi**, 5. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 2019, s. 212.

Gerçekten aynı yılın, 762'nin sonunda Mani rahipleri Ötüken'e gelirler."³ Manihaizm'in kabul edişini içeren fragmanlar bugün Berlin'de U 0072 (T.M. 276a-b) ve U 0073 (T.M. 276a-b) numaralarıyla muhafaza edilmektedir. İlk kez TT II'de yayınlanan bu belgede Uygur kağanı ile Manihaist rahiplerin konuşması, Böğü'nün dini kabul etmesi, halkın sevinç gösterileri gibi bundan sonraki bir kısım olaylar anlatılmaktadır.⁴ "Manihaizm karakteristik olarak Soğd dini olarak kabul görmüştü, Mou-Yü'nün (Böğü'nün) bu inancı benimsemesinin ana sonuçlarından biri, hükümdarlığında Soğdların etkisinin dramatik bir şekilde yükselmesi idi. Dahası, onun zamanından önce de imparatorlukta Soğd nüfusu olmasına rağmen, onların dinine geçtiğinde sayıları önemli ölçüde arttı."⁵ Her ne kadar yukarıda anılan fragmanlardaki metinden Böğü Kağan'ın Manihaizm'i kabulünün büyük bir sevinçle karşılandığı anlaşılıyor olsa da kağanlık içinde bu durumun huzursuzluk yarattığı bir kesim ortaya çıkmıştır. Buna Böğü'nün devlet işleriyle ilgili karar alırken, özellikle de Çin ile olan münasebetler konusunda Soğdların etkisinde kalması büyük bir sebep oluşturur. "Uygur Kağanlığı'nın içindeki halk unsurunun büyük kısmını oluşturan Dokuz Oğuzlar ve de tüccar kavim Soğdlular, Böğü Kağan'ı Çin'e karşı büyük bir sefer düzenlemek için ikna ettiklerinde başbakan konumundaki Vezir Tun Baga Tarkan, buna engel olmaya çalıştı ise de başarılı olamayınca kağan ve yakınlarını öldürterek ortadan kaldırdı."⁶ *Alp kutlug bilgä* unvanıyla tahta geçen Tun Baga Tarkan, 789 yılına kadar hakimiyet sürdü. Bu dönemde Çin'e karşı daha ılımlı bir siyaset izleyen Uygurlar, Tibetliler ile uğraşmışlar, ancak onlar tarafından işgal edilen Beşbalık'ı tüm çabalara rağmen elde edememişlerdir.

Tun Baga'nın ölümünden sonra sık aralıklarla kağan değişikliği olmuştur. Bu kağanlar arasında *ay täñridä ülüg bulmış alp ulug bilgä* unvanını kullanan Kutlug Kağan on yıl süren saltanatında Kırgız, Karluk ve Tibetlilere karşı çeşitli başarılar kazanmıştır. Kırgızlar mağlup edilmiş, Karluk isyanına son verilmiş ve Tibetlilerin Doğu Türkistan'daki etkinliği büyük ölçüde yok edilmiştir. Bütün bu gelişmelere

³ Şinasi Tekin, "Mani Dininin Uygurlar Tarafından Devlet Dini Olarak Kabul Edilişinin 1200. Yıldönümü Dolayısı ile Birkaç Not (762-1962)", **TDAYB** 1962, 1963, s. 6.

⁴ Bk. W. Bang, A. von Gabain, **Türkische Turfan-Texte II, Manichaica**, SPAW Phil.-hist. Kl. 1929:22, Berlin, 1929, s. 411-422.

⁵ Colin Mackerras, **The Uighur Empire, According to the T'ang Dynastic Histories**, Kanberra, Australian National University Press, 1972, s. 10.

⁶ Ahmet Taşağıl, **Kök Tengri'nin Çocukları**, 2. Baskı, İstanbul, Bilge Kültür Sanat, 2014, s. 205-206.

rağmen Kutlug Kağan'ın ölümünden sonra tahta çıkan kağanlar, sağlıklı bir yönetim kuramamışlar ve kağanlıkta huzursuzluk ortaya çıkmaya başlamıştır. 839 yılında tahta çıkartılan Hazar Tegin, Kırgızlarla işbirliği yapan Külüg Baga adlı bir Uygur kumandanı tarafından öldürülmüş ve böylece 840 yılında Ötüken Uygur Kağanlığı yıkılmıştır. Bundan sonra Uygurlar, Orta Asya'da farklı bölgelere göç etmek zorunda kalmışlardır. Özellikle Kansu ve Turfan bölgelerine yapılan göçler, ortaya çıkardığı siyasi sonuçlar bakımından önemlidir.

Güneye göç eden Uygurların bir kısmı Kansu bölgesine gelmişler ve burada Kansu Uygur Kağanlığı'nı kurmuşlardır. Çin ile ilişkilerinde ılımlı bir politika izleyerek yoğun bir ticari faaliyette bulunmuşlardır. Dunhuang şehrinin ele geçirilmesi, Kansu Uygurları döneminin en önemli olaylarından biridir. Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunan bu şehir, yakınındaki mağaralar ve bu mağaralarda bulunan Budizm ile ilgili sanat eserleriyle ünlüdür. Mağaralarda pek çok Eski Uygur Türkçesi el yazması da bulunmuştur.

Kansu bölgesi Uygurları büyük bir askeri varlık gösteremeyip, önce Çin'de bir hanedan kuran Kitanların (Liao 907-1211), daha sonra 1028'lerde Tangutların nüfuzları altına girdiler. 1036'ya kadar Tangutlar, Kuzey-batı Kansu'daki bütün şehirleri birbiri ardına ele geçirdiler. 1209'da ise, Çingiz Han'ın hakimiyetine boyun eğen Uygurlar, o zamandan beri 'Sarı Uygurlar/Yugurlar' diye tanınıyor ve hala Çin'in batı tarafında yaşıyorlar.⁷

İç Asya'ya göç eden diğer Uygur boyları Tarım havzasına yerleşerek Koço Uygur Kağanlığı'nı kurmuşlardır. Bu bölgede şehirlerde yaşayan, tarım ve ticaretle uğraşan Uygurlar, askeri ve siyasi başarılarından çok kültürel ve sosyal özellikleriyle tanınmaktadır. Şehir kurmalarının yanı sıra sulama sistemlerini geliştirmişler, su kanalları inşa etmişlerdir. Altın, gümüş ve bakır gibi madenlerin ustaca işlendiği bu dönemde Uygurların yüksek bir refaha da sahip olduğu Wang Yen-Te'nin seyahatnamesinde özellikle belirtilmiştir.⁸ "Manihaizm, devlet dini olma statüsünü Batı Uygur Krallığı'nda muhafaza etti, ancak Budizm'in etkisi git gide arttı. Neticede X. yüzyılın ikinci yarısında veya XI. yüzyılın başlarında Budizm, Uygurların egemen dini olan Manihaizm'i tahtından indirdi. Yine de her iki din de Uygur hakimiyetinde

⁷ Saadetin Yağmur Gömeç, **Uygur Türkleri Tarihi**, 5. Baskı, Ankara, Berikan Yayınevi, 2015, s. 159-160.

⁸ Özkan İzgi, **Çin Elçisi Wang Yen-Te'nin Uygur Seyahatnamesi**, 2. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 2000, s. 66-67.

belli bir süre birlikte var oldu.”⁹ Bölgede daha sonra, özellikle XIII. yüzyıldan itibaren İslamiyet hızlı biçimde yayılmaya başlamıştır.

Moğolların Kuzey Çin’i zapt etmesiyle 1209 yılında Moğol idaresine giren Koço Uygurları çeşitli kademelerde önemli görevler üstlenmişlerdir. Bunun yanı sıra bıraktıkları edebi eserler, kültürel zenginliklerinin birer göstergesi olarak günümüzde araştırmalara kaynaklık etmektedir. “Tanrı dağlarının doğu ucunda bulunan Turfan bölgesi, ayrıca Orta Asya ile münasebeti tesis edebilecek kolay geçitlere ve yollara da sahip bulunmakta idi.”¹⁰ Bölgede Eski Uygur Türkçesi dışında diğer bazı dillere ait eserlerin de bulunması, bölgenin kültürel etkileşime açık yapısının bir kanıtıdır. “Turfan vahasında orada kullanılan birçok dilin edebi tanıkları bulundu. Bunlar için kullanılan yazı çeşitleri kısmen güneyden, bundan başka güneybatı ve doğudan da gelmektedir.”¹¹ Bu çalışmaya konu olan hukuk belgelerinin önemli bir kısmının da Moğol idaresinde geçen dönemde hazırlandığı düşünüldüğünde toplumdaki sosyoekonomik yapının boyutları anlaşılabilir. Uygurların kurduğu şehirlerin kalıntıları bugün hala fark edilebilir durumdadır. Turfan vahasının içinde bugünkü sakinlerinin uzak durduğu ya da aralarında küçük tarlalarını ve sulama sistemlerini koruduğu kayıp bir şehir kültürünün kanıtı olan büyük enkaz alanları vardır.¹²

Uygurların şehir kültürü, özellikle Turfan sahasında büyük bir gelişmişliğe sahip olsa da bunun kaynağını yine Ötüken Uygur Kağanlığı’nda aramak gerekir. Daha bu dönemde Uygurlar, bir güç merkezinin gerekliliğine bağlı olarak şehirler kurmuşlar ve burada yarı göçebe özelliklerini bırakmaya başlamışlardır. Arap seyyah Tamim ibn Bahr, kağanlığa yaptığı seyahatte kağanın bulunduğu şehir için “Burası büyük bir şehirdir. Tarım bakımından zengindir ve yoğun bir şekilde toprağı işleyen çiftliklerle çevrilidir. Köyler birbirine yakındır. Şehirde on iki büyük demir kapı vardır. Şehir yoğun nüfusludur, oldukça kalabalıktır ve pazarlar ile çeşitli ticari faaliyetlere

⁹ Yukiyo Kasai, “Uyghur Legitimation and the Role of Buddhism”, **Buddhism in Central Asia I- Patronage, Legitimation, Sacred Space and Pilgrimage**, Ed. Carmen Meinert, Henrik H. Sørensen, Dynamics in the History of Religions Vol. XI, Leiden-Boston, Brill, 2020, s. 73.

¹⁰ Bahaeddin Ögel, **İslâmiyetten Önce Türk Kültür Tarihi, Orta Asya Kaynak ve Buluntularına Göre**, 2. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 1984, s. 352.

¹¹ A. v. Gabain, **Das Leben im uigurischen Königeich von Qoço (850-1250), 1. Textband**, VdSUA 6, Wiesbaden, Otto Harrassowitz, 1973, s. 167.

¹² A.e., s. 75.

sahiptir.”¹³ ifadelerini kullanarak kağanlığın şehirleşmedeki başarısını gözler önüne serer.

¹³ V. Minorsky, “Tamīm ibn Baḥr’s Journey to the Uyghurs”, **BSOAS**, Cilt: XII, Sayı: II, 1948, s. 283.

İKİNCİ BÖLÜM

ESKİ UYGUR HUKUK SİSTEMİ

Eski Uygurlardan günümüze yasaların veya bir kurallar bütünüünün yazılı olduğu herhangi bir belge ya da eser kalmamasına rağmen akademik çevrelerde *hukuk belgeleri* ya da *sivil belgeler* olarak adlandırılan belgelerin varlığı Uygur toplumundaki hukuk sistemini anlamak için yol gösterici bir niteliğe sahiptir. Bu belgelerin özellikle eksiksiz veya herhangi bir önemli hasar taşımayanları XIX. yüzyıl sonlarından bu yana çeşitli yönleriyle incelenmiş, hala da incelenmeye devam etmektedir. Belgelerin düzenleniş şekilleri, terimler, taşıdığı anlamın açıklığa kavuşması gibi farklı konular dolayısıyla bu belgeler bugün hala daha üzerinde çalışılmayı gerekli kılmaktadır. Ayrıca bu belgeler, belgelerin formülleri doğrudan Uygur toplumunun meydana getirdiği bir yapı mıdır yoksa başka bir kültürden, mesela Çin kültüründen mi aktarılmıştır? Eğer bir aktarma varsa bile bu bire bir mi olmuştur yoksa Uygurlar, toplumsal iç dinamikler doğrultusunda kendilerinden bir şeyler katmışlar mıdır? Bunun yanı sıra Uygurların Moğol hakimiyeti altında yaşadığı dönemlerde düzenlenen belgelerde Moğolcanın ve Moğol kültürünün etkisi ne derecedir? Bütün bu ve benzeri sorular, Uygur hukuk belgelerinin hala açıklığa kavuşturulması gereken gölgede kalmış meseleleridir. Bizim buradaki amacımız Uygur hukuk sistemini belgeler vasıtasıyla açıklamaktır. Bu yapılırken belgeler içeriğine göre ayrı ayrı değerlendirilecektir, zira içerik hem formüller hem de terimler bakımından büyük bir önem arz eder. Belgelerin düzenleniş formüllerinden başlamak suretiyle alışveriş biçimleri, karşılıklı yaptırımlar ve tanıklık ifadeleri gibi konular üzerinde durularak elde edilen ipuçlarıyla Uygur toplumunun hukuki yapısı ortaya konacaktır.

Eski Uygurlar yüksek bir medeniyete sahip olmuşlar ve yarı göçebe kültürün dışında şehirli kültürünün Türk milleti arasında yayılmasına öncülük etmişlerdir. Tarihi İpek Yolu'nun önemli noktalarında bulunmaları, ticari faaliyetlerinin hem artması hem de çeşitlenmesi açısından büyük fayda sağlamıştır. Çeşitli din ve kültürlerden etkilenecek bunları benimsemelerinde ya da en azından kendilerine göre şekillendirmelerinde bu ticari faaliyetler ön sırada gelir. Toplumda okuma-yazma

oranın yükselmesi, şehirlerin inşası ve tarım arazilerinin sulanması için kanallar yapılması Eski Uygur dönemindeki sosyal ve ekonomik yapının nasıl olduğu hakkında ipuçları vermektedir. Mensup oldukları dinlere ait kutsal nitelikli eserlerin Çince ve Toharca gibi dillerden Eski Uygur Türkçesine tercüme edilmesi durumu beraberinde büyük bir dini edebiyat külliyyatının oluşmasına zemin hazırlamıştır. Bu eserlerin yalnızca ruhban sınıfı ya da okuma-yazma bilen seçkin bir azınlığın istifadesi için hazırlanmadığı günümüze ulaşan eserler ve belgeler sayesinde bilinmektedir. Oldukça sade bir dille, geniş halk kitleleri tarafından anlaşılabilir nitelikte hazırlanan eserler olduğu gibi özellikle Berlin’de muhafaza edilen Eski Uygurca belgeler arasında Uygurların hazırladığı müsveddeler ve yazı alıştırma belgeleri de bulunmaktadır. Daha da fazlası, bu çalışmanın konusu olan hukuk belgeleri bizzat halk içinden kimseler tarafından hazırlanmıştır. Belgelerin hem nitelik hem nicelik olarak fazlalığı, özel adların çeşitliliği Uygur toplumundaki okuma-yazma seviyesini anlamak adına yeterlidir.

Şehirlerin kurulmasıyla yerleşik yaşama geçilen bir toplumda toprağı ekip ürün alma faaliyetleri artmaya başlar. Özel mülkiyet kavramı da hem şehirde, konutların aidiyetini belirlemek hem de şehir dışında tarlada, bağda, bahçede potansiyel karışıklıkları engellemek ve yine taşınmazın aidiyetini ortaya koymak için var olur. “Özel mülk ve manastırlar tıpkı şehirler gibi rüzgardan, bataklıktan ve ayrıca istenmeyen ziyaretlerden koruyan ve mesken bölgesini meydana getiren bir duvarla çevriliydi.”¹ Hukuk belgelerine bakıldığında da Uygurların özellikle konut, arazi ve bağ gibi gayrimenkullere ait sınırlar konusunda oldukça hassas olduğu, sınırların mutlak surette belirlendiği görülür. “Turfan havalisi Uygurlarında arazi küçük parçalara bölünmüştü ve bu parçalar sahibinin mülkiyetini teşkil ediyordu.”²

Eski Uygur hukuk belgeleri, içerik itibarıyla daha çok özel hukukun konusudur. Mevcut belgeler, genellikle bireylerin ya da grupların kendi aralarında yaptıkları anlaşmalara dayanır. Bu anlaşmalar, yalnızca ticarete dayalı bir şekilde alım-satım, kiralama, borçlanma hakkında olmayıp miras, evlatlık alıp verme, azat etme gibi

¹ A. v. Gabain, **Das Leben im uigurischen Königreich von Qočo (850-1250)**, 1. Textband, VdSUA 6, Wiesbaden, Otto Harrassowitz, 1973, s. 77.

² Sadri Maksudi Arsal, **Türk Tarihi ve Hukuk, Türk Tarihinin Ana Hatları, Tarihi Türk Devletlerinin Kuruluşu ve Hukuki Müesseseleri, Türklerin Hukuki Örfleri, Türe ve Yasaları**, İstanbul, İÜ Hukuk Fakültesi Yayınları, 1947, s. 79.

konulara da sahiptir. Bu bakımdan belgeler aile hukuku, eşya hukuku, borçlar hukuku ve miras hukukunu ilgilendirmektedir. Özellikle vakıf ve vakıflarla ilgili belgeler, belli açılardan kamu hukukuyla ilişkilendirilebilir. Günümüzde vakıflar özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olup medeni kanuna göre faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla bunlarla ilgili işlemler genellikle özel hukuka tabidir. Ancak Uygurların vakıflarla ilgili mevcut belgeleri, vergi ve çeşitli yükümlülüklerden muafiyet konusu taşıdığından kamu hukukunu ilgilendirir niteliklere sahiptir.

Eski Uygurlardan kalan belgeler arasında anayasa ya da herhangi bir konuda düzenlenmiş kanun benzeri bir kurallar bütünü bulunmamaktadır. Ancak belgelerde yer alan çeşitli kelime ve ifadeler vasıtasıyla belli başlı bazı kuralların olduğunu ve bunların herkes tarafından kabul edildiğini anlamak mümkündür. Bunlar arasında ilk sırada *el yaŋınça* “ülke adetince, ülke töresince” ibaresi gelmektedir. Çince bir kelime olan *yaŋ* (< 樣 *yàng*) somut olarak “model, kalıp” anlamına gelirken soyut olarak “tür, biçim/yöntem” anlamına gelmektedir.³ Uygurlar, muhtemelen kelimenin soyut anlamından hareketle bunu kendi dillerine kazandırmışlar ve kullanmışlardır. Kullanım sıklığı açısından ikinci terim olan *törü* “töre, gelenek, yazılı olmayan kural” gibi anlamlara sahiptir. Bugün Türkiye Türkçesinde *töre* şeklinde yaşayan kelime, hukuk belgelerinde müstakil olarak kullanılabilirdiği gibi, *el* kelimesiyle birlikte de tespit edilebilmektedir. Kalan diğer iki terim ise Moğolcadan ödünçleme olan *yasa* ve *yosundur*. *Yasa* “yasa, nizam, kanun” (< *ĵasa*) daha çok belgelerin cezai bilgilendirme bölümlerinde, *yasataki kıyın~kın* “yasadaki ceza” şeklinde görülmektedir.⁴ “Biçim, gelenek, örf” anlamlarına gelen *yosun* ise ilk olarak geç dönem Uygur hukuk belgelerinde tespit edilmiştir.⁵ Bu hukuki terimlere dayanarak Uygurlarda yazılı bir kanunun olup olmadığı hakkında net bir bilgiye erişme imkanı bulunmasa da en azından toplumun geniş katmanlarınca kabul edilmiş sözlü hukuk kurallarının geçerlilikte olduğu sonucuna varılabilir.

³ Sir Gerard Clauson, *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth Century Turkish*, Oxford, Clarendon Press, 1972, s. 940b.

⁴ Moğolca kökenli *yasak* kelimesinin Türkçedeki varlığı ile ilgili olarak bk. Gerard Doerfer, *Türkische und Mongolische Elemente im Neupersischen*, Cilt IV, Wiesbaden, Franz Steiner Verlag, 1963, s. 71-82 ve Claus Schönig, *Mongolische Lehnwörter im Westghusischen*, Turcologica 47, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2000, s. 109-112.

⁵ Clauson, *a.g.e.*, s. 975b. Larry V. Clark, “Mongol Elements in Old Turkic”, *JSFO*, Cilt: LXXV, 1977, s. 165.

2.1. Konularına Göre Hukuk Belgeleri

2.1.1. Satış Belgeleri

Uygurlardan kalan satış belgeleri başta arazi olmak üzere bağ, köle, çocuk ve ev satışı hakkında düzenlenmiştir. Yapılan işlemin sebebi, *yunlaklık ... kârgâk bol-* “kullanmak için ... gerekli olmak” şeklindeki kalıp ifadeyle beyan edilir. Kelimenin kökünü oluşturan *yun*, Çince den ödünçleme olup (< 用 *yòng*) “kullanmak, feda etmek” anlamlarına sahiptir.⁶ Satışların sebebi çoğu kez maddi ihtiyaçlara dayanır ve bu, ihtiyaç duyulan parasal değerin (*böz, çav, yastuk, kuanpu* vb.) yazılmasıyla belirtilir. Bu gereksinimlerden hangisi esas konuda belirtilmişse ödeme de aynı şekilde, ona göre gerçekleşir. Bazı belgelerde bunun yerine yalnızca *harçlık* kelimesi yer almaktadır. Ancak bu şekilde düzenlenen belgelerde, kimden nasıl bir *harçlık* alındığı da aynı cümle içerisinde hemen belirtilmektedir. Arazi satış belgeleriyle ilgili olarak Japon Türkolog Nobuo Yamada’nın hazırladığı formüller, bunların düzeni hakkında bize bir takım bilgiler sunar:⁷

Şema I: Nobuo Yamada’nın arazi satış belgeleri hakkında düzenlediği formüller

1. Tarih. [A]
2. Sözleşmenin konusu: Satıcı, alıcı, satışın amacı, fiyat. 1. Satıcı ve satışının sebebi. [B] 2. Alıcı, satışın amacı ve fiyat. [C] [D a, b, c, d]
3. Ödemenin tasdiki. [E]
4. Arazinin sınırları. [F]
5. Yeni sahibin (alıcının) haklarının beyanı. [G]

⁶ Edwin G. Pulleyblank, **Lexicon of Reconstructed Pronunciation in Early Middle Chinese, Late Middle Chinese, and Early Mandarin**, Vancouver, UBC Press, 1991, s. 377.

⁷ Nobuo Yamada, “Uigur Documents of Sale and Loan Contracts Brought by Ötani Expeditions. Appendix: The Forms of the Uigur Documents of Sale Contracts”, **MRDTP**, Cilt: XXIII (1964), Tokyo 1967, s. 87-88.

6. Sözleşmenin ihlaline karşı teminat ve ceza.

1. Teminat. [H]
2. Sözleşmenin ihlali durumunda ceza.
 - 2.1. Sözleşmenin ihlal edilme ihtimalinde. [I]
 - 2.2. İlgili tarafları etkileyen durumlarda sözleşme bozulduğunda. [J a, b]
 - 2.3. Resmi cezalar. [K]
 - 2.4. Özel durumlar. [L a, b, c]

7. Son protokol (Tanıklık, imza ve yazıcı).

1. Tanığın kaydı. [M]
2. İmza.
 - 2.1. Satıcının imzası. [N a]
 - 2.2. Tanıkların ve diğerlerinin nişanı. [N b]
3. Yazıcı. [O]

8. Ek ifadeler. [P]

Satış belgelerinde satılanın *toguru tumlitu* olarak, yani doğru bir biçimde, her şeyiyle birlikte satıldığı değişmez bir biçimde beyan edilir. DTS’de bu ifade *toyrutumludu* olarak madde başı yapılmış ve “doğru, yasal” şeklinde açıklanmıştır.⁸ Sir Gerard Clauson, ED’de *toguru~togru* kelimesinin *togur-* fiiline eklenen zarf-fiil ekiyle oluştuğunu, hem zarf hem de isim/sıfat olarak kullanıldığını belirtir. Ayrıca kelimenin temelde “doğru, düz” anlamına sahip olduğunu ve buradan hareketle “dürüst, güvenilir, doğru, gerçek” gibi mecaz anlamlar kazandığını ifade eder.⁹ SUK’ta da *toguru* için “doğru, gerçek” anlamı verilmiştir.¹⁰ Burada esas problem, ifadenin ikinci kısmı olan *tumlitudur*. ED’de *tumlitu* şeklinde madde başı yapılmış ve kelimenin semantik açıdan *tumlit-* “soğutmak” fiiliyle ilişkilendirilmesinin zor olduğu açıklanmıştır.¹¹ *Tum* “soğuk” ve bundan türetilen *tumlit-* “soğutmak”, DLT’de tespit

⁸ V. M. Nadalyayev vd., *Drevnetyurkskiy Slovar’*, Leningrad, Nauka, 1969, s. 571b.

⁹ Clauson, *a.g.e.*, s. 473a.

¹⁰ Nobuo Yamada, *Sammlung uigurischer Kontrakte*, Cilt: II, Haz. Juten Oda, Peter Zieme, Hiroshi Umemura, Takao Moriyasu, Osaka, Osaka University Press, 1993, s. 292.

¹¹ Clauson, *a.g.e.*, s. 506b.

edilebilmektedir.¹² Ancak Clauson'un da belirttiği gibi kelimenin “soğuk” anlamındaki *tumdan* türediğini söylemek anlam açısından zorlayıcıdır. SUK'ta ise ilgili kelimeye dair “sakin kalma, soğukkanlı olma, temkinli, düşünceli” şeklinde bir açıklama bulunmaktadır.¹³

Bize göre bu kelimenin kökü, DLT'de “atların tek renkli olması, at donlarını belirten sözlerden önce gelen ve ‘tamamiyle (kara, doru)’ anlamını veren söz” olarak açıklanan *tumdur*.¹⁴ Kelime, bugün hala Yeni Uygur Türkçesinde “pek, aşırı, tamamen” anlamında bulunmaktadır.¹⁵ Dolayısıyla hukuk belgelerinde yer alan *toguru tumlitu* ifadesini “doğru bir şekilde, tamamen” olarak anlamlandırmak mümkündür.

Satış belgelerinde sözleşme sebebinden sonra ücretin beyanı ya da tespit edilmesi gelir. Satış işlemlerinde satılan mal veya ürünün bedeli, sözleşmenin yapıldığı gün diğer tarafa, yani satıcıya *tükäl sanap* “tamamen sayarak” verilir ve her iki taraf karşılıklı bir biçimde birbirinden ne alıp verdiğini beyan eder. Bu sayede, iki taraf arasında alacak verecek kalmadığı belirtilmiş olur ve muhtemel anlaşmazlıkların önüne geçilir. Bazı satış belgelerinde yukarıda yer alan ifadelerden önce anlaşmanın hangi ölçütlerde gerçekleştiği de beyan edilir. Bu durum, *sözläş-* “sözleşmek, anlaşmak” fiili ile *üzüş-* “anlaşmak, karar kılmak” veya aynı anlama gelen *käsiş-* “uyuşmak, anlaşmak” fiilinin kalıp olarak kullanıldığı cümlelerde görülmektedir:

satıg kümüş-in inçä söz-läşdim(i)z. bir yastuk beş sıtır kümüş-kä käsişdim(i)z.

(BaSa03 / *3 Kr. 363-5) “Satış gümüşünü şöyle sözleştik: Bir *yastuk*, beş *sıtır* gümüşe anlaştık.”

satıg kunpusın inçä söz-läşdim(i)z üç yüz beş otuz kunpuka üzüştüüm(ü)z

(ArSa13 / Ot.Ry. 1414a5-6) “Satış *kunpusunu* şöyle sözleştik: Üç yüz yirmi beş *kunpuya* anlaştık.”

Bize göre böyle bir farklılığın, ek ifadenin başlıca sebebi satışın pazarlık yoluyla gerçekleşmiş olduğunun belirtilmek istenmesidir. Zira *käsiş-* fiili, bugün hala Türkiye

¹² Ahmet Bican Ercilasun, Ziyat Akkoyunlu, **Kâşgarlı Mahmud, Dîvânu Lugâti't-Türk**, Ankara, TDK Yayınları, 2014, s. 146 ve 340.

¹³ Yamada, **a.g.e.**, s. 292.

¹⁴ Ercilasun, Akkoyunlu, **a.g.e.**, s. 146.

¹⁵ Emir Necipoviç Necip, **Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü**, Çev. İklil Kurban, Ankara, TDK Yayınları, 1995, s. 426.

Türkçesinde ve ağızlarında “pazarlık yoluyla alışveriş” anlamında kullanılmaktadır.¹⁶ Bu küçük örnek üzerinden de görülebileceği gibi belge üzerinde yer alan bilgiler, bunların ifade ediliş biçimleri gelişigüzel değil, belli bir sebebe dayanarak buraya eklenmiştir.

Satışın nasıl ve ne karşılığında yapıldığının beyan edilmesinden sonra arazi ve bağ gibi gayrimenkullerin satışına özel bir durum olarak sınırlar dört esas yön itibariyle belirtilir. Yönlerin genellikle doğudan başlamak suretiyle saat yönünde sıralandığı belgelerde “sınır” anlamı Çince kökenli *sıcı* (< 四至 *sì zhì*) “dört sınır” ile karşılanırken “yön, yan, taraf” anlamında *yıyak* kelimesi kullanılmıştır.¹⁷ Modern tapularda gayrimenkul sınırları mevkii, ada, pafta no. vb. ile gösterilirken Uygur belgelerinde de gayrimenkulün etrafında ne olduğu zikredilmektedir. Bu sayede ilgili gayrimenkulün ne olduğu, nerede bulunduğu açıkça belirlenir. *Sıcı* ile ilgili olarak Masao Mori şu bilgileri vermiştir:

Çinliler, eskiden beri bir toprak parçasının sınırını göstermek için “ssü-chih (dört taraf)” terimini kullanıyorlardı. Toprağın alışverişi veya kirasına ait Çince hukukî vesikalarda da, toprağın yeni sahibi veya kiracısının toprak üzerindeki hakkını “ssü-chih” kelimesiyle sınırlamaktaydılar. Uygurca hukukî vesikalarda gözüken “süç” ıstılahı, bu Çince “ssü-chih” kelimesinin fonetik kopyasından başka bir şey değildir.¹⁸

Sıcı, Türkçeye genellikle “sınır” şeklinde tercüme edilmesine rağmen kelimeyi Çince olduğu gibi “dört sınır” şeklinde anlamlandırmak belki daha doğru bir yaklaşım olacaktır. Çünkü, pek çok belgede gayrimenkul sınırları *sıcı* kelimesinden sonra dört esas yön itibariyle sırayla beyan edilmektedir.

Sıcı teriminin aksine köken itibariyle Türkçe olan *yıyak*, ED’de “yön, taraf” şeklinde açıklanmış olup¹⁹ kelimenin Uygur hukuk belgelerinde sıklıkla yön adlarından sonra kullanıldığı görülmektedir.

Sınırların belirtilmesi oldukça önemli bir olgudur. Bu sayede gayrimenkulün hem bir anlamda adresi verilir hem de meydana gelmesi muhtemel sınır problemlerinin önüne

¹⁶ **Derleme Sözlüğü**, Cilt: VIII, 2. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 1993, s. 2765. **Türkçe Sözlük**, 11. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 2011, s. 1399.

¹⁷ Çince *sì zhì* ile ilgili olarak bk. Herbert A. Giles, **A Chinese-English Dictionary**, Second Edition, Revised & Enlarged, Şanghay, Kelly & Walsh, 1912, s. 1274. Pulleyblank, **a.g.e.**, s. 292, 407.

¹⁸ Masao Mori, “Süç ve Ssü-chih”, **Ankara Üniversitesi DTCF Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi**, Cilt: VI, Sayı: X-XI, 1968, s. 217.

¹⁹ Clauson, **a.g.e.**, s. 949a.

geçilmiş olur. Bu açıdan bakıldığında satış belgelerinin aynı zamanda modern tapu senetleriyle eşdeğer olduğunu söylemek mümkündür. Kiralama belgelerinde ise bu kısım, genellikle kiralanandan alınan ürünün kime ne kadarının verileceğinin açıklanmasıyla gelişir.

Esas konuda yer alan işlemin nitelik olarak perçinlenmesi veyahut işlemin tasdik edilmesi olarak adlandırılabilir. Diğer kısımda sözleşmenin geçerliliği üzerinde kesin hükümler *miñ yıl tümän kün ärklig bol-* “bin yıl, on bin güne (sonsuz) kadar sahip olmak” kalıp ifadesiyle sağlanır. Bu kısmın belgede bulunduğu yer değişkendir. Genellikle sınırların tespitinden sonra yer almasına rağmen bazı belgelerde tam tersine, bundan önce bulunur. Diğer bir deyişle, bu düzenlenişe sahip belgelerde ücretin beyanı ya da tespit edilmesini takiben yapılan işlem tasdik edilir.

Mal, artık yeni sahibine geçmiştir ve tasarrufu bin yıl, on bin güne kadar, yani sonsuza dek ona aittir. Malın bu satış işleminden sonra gelecekte herhangi bir alım-satım işlemine konu olması hakkında da kalıp ifadelerle şerh düşülmektedir. Buna göre yeni sahip isterse kendi kullanır, istemezse başka kişiye devreder (→ *taplasar özi tutzun, taplamasar adın kişikä ötgürü satzun*). Bu kalıp ifade, Uygurların kullandığı iki hukuk terimini barındırması bakımından önemlidir. Temel anlamı “bir şeyi elde bulundurmak, bir şeyi ele almak” olan *tut-* fiili, Eski Uygur hukuk belgelerinde çeşitli anlamlara gelecek şekilde kullanılmıştır. Bu kalıp ifadede de fiilin “kullanmak, işlemek” anlamına geldiği anlaşılmaktadır. Zira fiil, bir başka kalıp olan “*ärklig bağ eşi küçin tut-*” ifadesinde de aynı anlama gelecek şekilde kullanılmıştır. “Güçlü bey ve maiyetinin gücünü tutmak” yerine “güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanmak” şeklindeki bir anlamlandırma, bağlama daha uygun düşmektedir. Yukarıdaki *taplasar özi tutzun, taplamasar adın kişikä ötgürü satzun* ifadesinin de “kullanmak, işlemek” ya da “kullanmayıp, işlemeyip devretmek” şeklinde karşıt anlamlar barındırması, *tut-* fiilinin bu anlamda kullanıldığını gösteren bir diğer örnektir. Sonuçta bu ifadede nesne, kullanılıp işlenebilen, ürün alınabilen arazi ya da bağ bahçedir.

Ötgürü sat- ifadesinde yer alan *ötgürü*, temelde *öt-* “geçmek” fiiline gelen -gUr- eki ve -U zarf-fiil ekinin kalıplaşmasıyla oluşan bir bağlaçtır. “Bundan dolayı, bu nedenle” gibi anlamlarda kullanılmaktadır.²⁰ Hukuk belgelerinde ise *öt-* “geçmek” ve buna bağlı

²⁰ Akartürk Karahan, *Eski Uygurcada Bağlaçlar*, Ankara, Grafiker Yayınları, 2014, s. 205.

ötgür- “geçirmek, devretmek” şeklinde *sat*- fiiliyle birlikte kullanılması bu yapının “devretmek, bir başkasının üstüne geçirmek” anlamına geldiğini göstermektedir.

Bu ifadelerin yer aldığı kısım, kiralama ile ilgili belgelerde bulunmamaktadır.

Hukuk belgelerinin bir diğer özelliği, onların aynı zamanda bir güvence/teminat belgesi olmasıdır. Bu kısımda satış işleminden rahatsız olup buna itiraz edebilecek kişilere karşı malın yeni sahibine bir teminat verilir ve sözleşmeye üçüncü kişiler dahil edilerek itiraz halinde başlarına gelecek olaylar, ödemek zorunda kalacakları cezalar beyan edilir. “İtiraz hakkı sahipleri iki gruptur; birincisi sözleşme ile doğrudan ilgisi olan ve isimleri açıkça belirtilenler (oğullar, küçük kardeşler gibi). İkincisi, isimleri açıkça zikredilmeyen ve zımnî olarak kendilerine işaret edilenler (urug, togmuş, yeğen, tağay gibi).”²¹ Bu yönüyle belgeler salt iki taraf arasında değil ama aynı zamanda itiraz etmesi muhtemel kişileri de dahil ederek düzenlenmiştir. Malı satan taraf, herhangi bir akrabasının yapılan işleme itiraz etmemesini talep etmekte ve eğer itiraz edip bu itirazlarını beye, maiyetine ya da devletin herhangi bir memuruna dayandırarak geliştirirse belirli bir ceza ödeyeceğini belirtmektedir. Bu kısım yine kiralama belgelerinde bulunmaz. Bunun sebebi doğal olarak herhangi bir intikal olayının gerçekleşmemiş olmasıdır.

Malın eski sahibi, akrabalık adlarını ayrı ayrı zikrederek bir kişinin bile yapılan işleme engel olmaması gerektiğini ya da işlem gerçekleştikten sonra dahi herhangi bir itirazda bulunamayacağını aynı belge içerisinde alıcıya beyan eder. Bazı belgelerde bu durum akrabalık adlarıyla sınırlanmışken bir kısmında akrabalık adlarından sonra *her kim mä* ya da *kim kim mä bolup* “her kim olursa olsun” gibi ifadelerle zenginleştirilmiştir. “Vesikayı hazırlayan şahsın en yakın akrabalarından başlayarak en uzak akrabalarına kadar bir sıralama yapıldığı gibi, önceleri sadece askeri alanda kullanılmış olan *onluk*, *yüzlük* gibi tabirlerin sivil hayat düzeni içine girmiş olduğunu ve ailelerin oluşturdukları bu grupların da itiraz hakları önlenmiştir.”²²

eçimiz inim(i)z. kamız. kadeşımız. ogulumız kız-ım(i)z (ArSa02 / U 3908₁₂)

“Ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, akrabamız, oğlumuz, kızımız...”

²¹ Halil Cin, Ahmed Akgündüz, **Türk Hukuk Tarihi**, İstanbul, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 2017, s. 94.

²² Özkan İzgi, **Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Göre)**, Ankara, TKAE Yayınları, 1987, s. 106.

akam inim urug[um] [kad]aşım kim kim m-ä bolup (ArSa03 / U 5234¹⁵⁻¹⁶)

“Ağabeyim, küçük erkek kardeşim, soyum, akrabam, her kim olursa...”

akam inim on-l[ukum yüzlüküm] (ArSa04 / U 5236⁸) “Ağabeyim, küçük erkek kardeşim, onluğum, yüzlüğü...”

ogulum. kız-ım. eçim inim. kam kaç(a)şım y(e)g(ä)nim tagayım (ArSa05 / U 5241¹⁶⁻¹⁷) “Oğlum, kızım, ağabeyim, küçük erkek kardeşim, akrabam, yeğenim, dayım...”

akam inim urugum tugm[ı]şım onlukum yüzlüküm kim kim m-ä (BaSa01 / U 5238¹²) “Ağabeyim, küçük erkek kardeşim, akrabam, evladım, onluğum, yüzlüğü, her kim olursa...”

akam inim yegänim tagayım kim kim m-ä bolup (BaSa06 / İstanbul 35, İÜ Küt. Demirbaş No: 558¹⁴) “Ağabeyim, küçük erkek kardeşim, yeğenim, dayım her kim olursa olsun...”

inimiz onluk-umuz yüz-lük-ümüz kim kim m-ä bolup (KöSa01 / Mainz 693¹⁶⁻¹⁷) “Ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, onluğumuz, yüzlüğü, her kim olursa...”

onlugı yüzlüğü bolup (ÇoSa01 / U 5235¹⁸) “Onluğu, yüzlüğü olup...”

Alıcıya teminat verilen bu kısımda yer alan hukuki terim, *çam çarım kıl-* birleşik fiilidir. *Çam* kelimesinin sözlük anlamı *çarım* ile birlikte “dava, iddia”dır. Clauson, belgelerde *çamla-*, *çamlaguçı (kişi)* gibi türevleri bulunan *çam* kelimesinin Çince den ödünçleme olabileceğini belirtir.²³ Ancak kelime Klasik Moğolcada da bazı fonetik farklılıklarla ve anlam değişimleriyle bulunmaktadır, *çimalayul-* “itiraz ettirmek”²⁴ ve *çımala-* “daha fazlasını istemek, talep etmek; tatmin olmamak”²⁵ örneğinde olduğu gibi. Dolayısıyla kelimenin Çin kökenli değil, Türkçe ya da Moğolca bir kökene sahip olduğu fikri daha makuldür. Ayrıca Çağatay Türkçesindeki *çamlan-* “isteksizce,

²³ Clauson, **a.g.e.**, s. 421b.

²⁴ Dalantai Cerensodnom, Manfred Taube, **Die Mongolica der Berliner Turfansammlung**, Berlin, Akademie Verlag, 1993, s. 209.

²⁵ Ferdinand D. Lessing, **Mongolian-English Dictionary**, Berkeley ve Los Angeles, University of California Press, 1960, s. 184.

iğrenerek konuşmak”²⁶ örneğinde olduğu gibi bazı tarihi lehçelerde de bu kelime ile ilgili izler bulmak mümkündür.

Malın eski sahibi, bu ifadelerle akrabalarından gelebilecek itirazları engeller ancak yine de itiraz olması durumu ayrıntılı bir biçimde düşünülmüş ve itiraz edenlerin ödemek zorunda olduğu cezalar beyan edilmiştir. İşte bu noktada yine Uygurların - belki yazılı, belki sözlü ama bir şekilde mevcut olan- hukuk sistemi devreye girmektedir. Çünkü cezaların o an, öylesine yazılmadığı, belirli bir bedelin tespit edildiği görülmektedir. Bu bedel, iki şekilde karşımıza çıkar:

i. Satılanın tājīnčā “dengince” iki katının karşı tarafa verilmesiyle

bu’ok ögān-tā. bu yer t(ä)ñinčā iki yer berip alz-unlar (ArSa02 / U 3908₁₅₋₁₆)

“Bizzat bu su kanalında, bu yer dengince iki yer verip alsınlar.”

bu ok ögān üz-ä suvak-lıg iki tançu yer yaratı berip. yulup alz-un (ArSa05 / U 5241₁₉₋₂₁) “Bizzat bu su kanalı ile sulanan iki denk yer hazırlayıp alsın.”

bu ok ögān-tā bu borluk tājīn-čā iki borluk berip (BaSa01 / U 5238₁₄₋₁₅)

“Bizzat bu su kanalında, bu bağ dengince iki bağ verip...”

bu kuṭlug tāj iki kişi yaratı berip (KöSa01 / Mainz 693₂₁₋₂₂) “Bu Kuṭlug’a denk iki kişi hazırlayıp...”

*bu kişi tājīnčā iki kişini berip (ÇoSa02 / *Radloff 1899 II₁₆₋₁₇)* “Bu kişi dengince iki kişiyi verip...”

ii. Cezanın para ve hayvan olarak devlete ödenmesiyle

Bu ceza yönteminde itiraz edenler hükümdara, prenslere, yöneticilere, beylere, devlet hazinesine vs. hem para hem de eyere yaraşır at ya da deve vermek zorunda kalmaktadır. Yalnızca satış işlemlerinde değil, aynı zamanda evlat edinme, azat etme belgeleri ile vasiyetnamelerde de böyle bir yönetime başvurulabildiği tespit edilmiştir.

ulug süü-kä bir altun y(a)ştuk içgär-i agılıkka bir kümüş yastuk bāg(ä)t-l(ä)r-kä birär ädär-kä y(a)raşu at kızgut (BaSa06 / İstanbul 35, İÜ Küt. Demirbaş No: 558₁₈₋₂₀) “Yüce majestelerine bir altın *yastuk*, devlet hazinesine bir gümüş *yastuk*, beylere birer eyere yaraşır atı ceza (olarak).”

²⁶ Abel Pavet de Courteille, *Dictionnaire Turk-Oriental. Destiné Principalement à Faciliter la Lecture des Ouvrages de Bâber, d’Aboul-Gâzi et de Mir-Ali-Chir-Nevâi*, Paris, a L’imprimerie Impériale, 1870, s. 280.

ulug süü-kä ak yastuk bağlar-kä ädär-kä yaragu at (ÇoSa01 / U 523522-23)

“Yüce majestelerine beyaz *yastuk*, beylere eyere yaraşır at...”

Yaptırım ifadelerinin ticari belgeler arasında satış ve takas ile sınırlı olup kira belgelerinde bulunmaması, ilgili devirde nitelikli itirazların devir-teslim işlemlerinde daha sık görüldüğü fikrini akla getirir. Öyle ki hiçbir kiralama belgesinde üçüncü şahısların muhtemel itirazı halinde buna karşı hangi yaptırımların uygulanacağına dair bir bilgi bulunmamaktadır.

Belgelerde yalnızca iki kez tespit edilebilen *kuvpar*, cezalandırma ile ilgili bir diğer terimdir. “Ceza, ceza parası” anlamına gelen Çince kökenli *kuvpar* (< Çin. 口罰 *kǒu fá*) bulunduğu satış ve evlat edinme belgesinde belgenin sonlarına doğru yer alır ve esasen sözleşmede adı olup sözleşmenin gerçekleşmesine itiraz edecek tüm şahıslar için caydırıcı olma özelliği taşır.²⁷ Zira kullanımı *bu savta kayusı agışsar* “bu sözden hangisi dönerse” şeklinde başlayan bir cümle içinde gerçekleşir ve burada bu cezanın, ödenecek paranın miktarı belirtilir.

Cezalandırmanın hiçbir şekilde malın yeni sahibini etkilememesi, ancak bunun tersine itiraz edenlerin zarar görmesi için bazı belgelerde son bir hüküm bulunmaktadır ki burada *korlug bol-/korsuz bol-* birleşik fiili bir hukuki terim olarak kullanılır. Eski Türkçede “zarar, ziyan, kötülük” anlamına gelen *kor* kelimesi, belgelerde hukuki bir terim olma hüviyeti kazanır. Aynı şekilde *yul-* fiilinden yapılan *yuldaçı kişi* ifadesi bu kısımda yer alan bir diğer hukuki terimdir. ED’de “çıkarmak, koparmak” olarak açıklanan *yul-* fiilinin sivil belgelerde “geri almak, kurtarmak” anlamında kullanıldığı belirtilir.²⁸ Türkiye Türkçesinde *yol-* şeklinde varlığını sürdürmektedir. Belgelerde *yul-*, daha çok “geri almak, zorlama yoluyla almak” anlamında kullanılmaktadır.

Tanıklık ve son hükümlerde öncelikle tanıkların adı ile damga veya nişanlarına yer verilir. Bazı belgelerde tarafların adı son kez tekrarlanır ve belgeyi düzenleyenin kim olduğu hakkında bilgi verilerek yazılanların gerçek olduğu vurgulanır. Bu kısımda formüllerin sıralaması değişkenlik gösterir. Örneğin tanıklıklardan sonra belgeyi düzenleyenin adı yer alabildiği gibi tarafların adının tekrarı belgedeki son cümle olabilmektedir. “Bazı tarla satışı ile ilgili vesikalarda şahit durumunda olan kişilerin,

²⁷ Çince *kǒu fá* ile ilgili olarak bk. Pulleyblank, **a.g.e.**, s. 89 ve s. 174.

²⁸ Clauson, **a.g.e.**, s. 918b.

aynı zamanda satılan tarlaya komşu oldukları görülmektedir. Bu durum ise, satışı yapılan tarlanın, sınırları ile tespit edildiğine göre, büyük ihtimalle tapulu olan bu yerlerin, bir de tarlaya komşu olan şahıslar tarafından tespit edildiğini göstermektedir.”²⁹

Köle satış belgeleri, şekil ve içerik bakımından arazi, bağ gibi gayrimenkullerin satış belgeleriyle ayniyet taşır. Kullanılan hukuki ve ticari terimler birbirinin aynıdır. Bu bakımdan köle sahipleri, kölelerini diledikleri gibi alıp satma, miras bırakma haklarına sahiptir. “Ancak kölelerle ilgili hükümler Roma hukukundaki gibi sert değildir.”³⁰ Belgelerde bir eşya gibi muamele edilmelerine rağmen Uygur toplumunda kölelerin de belli hakları bulunmaktadır. Roma hukukunda kölelerin kurdukları ortak yaşam evlilik olarak görülmez, hukuki hiçbir nitelik taşımazdı.³¹ Ancak U 5242 (Çeş20) numaralı belge, Uygurlarda kölelerin evlilik birliği kurabildiğini göstermektedir. Buna ek olarak *Pam 1 (Dilek04) numaralı belge, kendisini azat edeceğini söylemesine rağmen bunu gerçekleştirmeyen efendisini şikayet eden bir kölenin dilekçesidir.

Belge düzeyinde yalnızca iki örneği bulunmasına rağmen Uygur toplumunda kişilerin para ihtiyacı dolayısıyla kendi çocuklarını alıp sattığı da anlaşılmaktadır. Özkan İzgi, oğul satış sebepleri arasında neslin devamını da saymaktadır.³² Ancak neslin devamına yönelik çocuk alıp verme uygulamasının evlat edinme belgeleri arasında değerlendirilmesi gerekmektedir. Her ne kadar evlatlık alınan çocuklar için *süt sävinçi* “süt sevinci” adında bir para ödense de bu durum, çocuğun satıldığı anlamına gelmemektedir (Detaylar için bk. Evlat Edinme Belgeleri). Zira çocuk satış belgeleri, şekil ve içerik bakımından evlat edinme belgelerinden ne kadar uzaksa gayrimenkul satış belgeleri ile o derece yakın, hatta aynıdır. Çocuk, süt sevinci karşılığı evlatlık verilmiş olsa dahi satış belgesinde olduğu gibi ticari bir meta şeklinde değerlendirilmemektedir.

²⁹ Özkan İzgi, **Kutluk Bilge Kül Kağan-Böğü Kağan ve Uygurlar**, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1986, s. 84.

³⁰ Halil Cin, Ahmed Akgündüz, **a.g.e.**, s. 91.

³¹ Gülnihal Bozkurt, “Eski Hukuk Sistemlerinde Kölelik”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: XXXVIII, Sayı: I, 1981, s. 94.

³² İzgi, **Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Göre)**, s. 89 ve İzgi, **Uygurlarda X-XIV. Yüzyıllarda Alım-Satım ve Borç Alıp-Verme Muâmeleleri**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü Doçentlik Tezi, Ankara, 1979, s. 67.

Köle satış belgelerinin bir kısmında iki farklı tarih bilgisi bulunmaktadır. İlki, standarda uygun olarak başlangıçta; diğeri ise belgenin sonunda, tanıklık bilgilerinden hemen önce yer alır. Özkan İzgi, bu durum ile ilgili olarak şu açıklamayı yapmıştır:

Para karşılığında köle satışlarında dikkatimizi çeken bir durum olmuştur. Vesikalar normal olarak satıcının mührü ve vesikayı yazanın ismi ile bitmesi lazım gelirken, bu vesikalarda metnin altında tekrar bir tarih konulmuş -vesikanın başında bulunan tarihten değişik- ve satılan köleye karşı alınan para miktarı belirlenmiştir. Bu paranın tamamen alındığı kaydedildikten sonra şahitlerin isimleri, satıcının mührü ve vesikayı yazanın ismi bulunmaktadır ... Vesikaların sonunda yer alan tarih ya vesikanın başında yer alan tarihten bir gün sonrasını, yahut iki gün sonrasını belirtmektedir. Yapılan bu ikinci tarihlendirmenin ve diğer malumatların niçin yazıldığını söylemek pek mümkün değildir. Bunun yapılan pazarlıkla ilgisi olabileceği gibi, belki de Çin vesikalarında bu yönde en çok etkilenen vesikalar oluşu yüzündendir.³³

Öncelikle belirtilmelidir ki bu durum, yalnızca iki belgede mevcut olup sondaki tarih birinde ilk verilen tarihin bir gün, diğesinde ise üç gün sonrasını göstermektedir. Üzerinde anlaşılan satış bedelinin “tamamen sayılarak” alınıp verildiği ifade edilmesine rağmen bunun belgenin sonunda farklı bir tarih ile bir kez daha belirtilmesinin temel sebebi bizce ödemenin anlaşmanın olduğu gün yapılmamış olmasıdır. Dolayısıyla bu belgelerde satış bedelinin alınıp verildiğine dair bilgi, bir kalıp ifade olmaktan öte gitmemektedir. Hukuk belgelerinin neredeyse tüm bölümlerinde çeşitli kalıp ifadeler kullanıldığı düşünülürse durum makul karşılanabilir. Başlangıçta ilk yazılan tarih, satış için anlaşılan tarih, ikinci tarih ise ödemenin gerçekten yapılarak sözleşmenin yapıldığı tarihtir. Belgeler incelendiğinde de sonradan eklenen herhangi bir ifade olmadığı, imlanın bütünlük taşıdığı görülmektedir. Sonuç olarak ilgili belgeler düzenlenirken ilk verilen ödeme bilgisinin yalnızca kalıp ifade olması, bu yüzden de anlaşmanın yapıldığı gün dışında ödeme yapılan günün sonda ayrıca belirtilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Arazi ve bağ gibi gayrimenkullerin dışında konut alım-satımı da hukuk belgelerinin konusudur. Her ne kadar bu konuda yalnızca iki sözleşme tespit edilebilmiş olsa da bu işlemin diğer gayrimenkul satışlarından farklı gerçekleşmediği anlaşılmaktadır. Tıpkı diğerlerinde olduğu gibi bu belgelerde de konutun sınırları ile

³³ İzgi, *Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Göre)*, s. 101-102.

kapısının nereye açıldığı belirtilmektedir. Hatta bir sözleşmede evin anahtarının, kilidinin tam olduğu da kayıt altına alınmıştır.

Bütün bunlardan hareketle satış belgelerinin şu formülleri taşıdığını söylemek mümkündür:

Şema II: Satış belgelerinin genel düzeni

1. Tarihlendirme
2. Esas Konu a. Tarafların adı b. Sözleşmenin sebebi
3. Bedelin Beyanı, Tespiti
4. Sözleşmenin Tasdik Edilmesi
5. Sınırların Beyanı (Gayrimenkul ile ilgili belgelerde)
6. Güvence, Teminat Bilgisi a. Akrabalardan gelebilecek itirazların engellenmesi b. İtirazlar gerçekleşirse ödenecek cezanın beyanı
7. Tanıklık ve Son Hükümler a. Tanıkların adının beyanı ile damga veya nişanları b. Tarafların adının son kez tekrar edilmesi ile damga veya nişanları c. Yazar adının beyanı ile damga veya nişanı, yapılan işlemin son tasdiki

2.1.2. Kira Belgeleri

Satış belgeleriyle aynı şekilde, tarihlendirme ile başlayan kira belgelerinde kiracı, kiralama sebebini belirttikten sonra arazi, bağ ya da hayvanı kimden kiraladığına dair beyanda bulunmaktadır. Kiralanan yalnızca yer ya da *āhiz yer* olarak tanımlanmasına rağmen kiracının bu yeri hangi amaçla tuttuğu, kullanım amacı açıkça belirtilmektedir. Hayvan kiralamaları için de bu durum geçerlidir.³⁴

Gayrimenkul kiralamalarında türüne göre karşımıza *anukka tut-* ve *yakaka tut-* şeklinde iki hukuki terim çıkmaktadır. DLT’de de tespit edilebilen *anu-*

³⁴ Berker Keskin, “Eski Uygurlar Neyi, Nasıl ve Neden Kiralıyordu?”, VIII. Uluslararası Türkoloji Kongresi, Türk Uygarlığı: Köklü Geçmişten Günümüze (08-10 Ekim 2019, Türkistan-İstanbul) Bildiriler, Ed. Serdar Dağıstan, Nurlan Mansurov, Jupar Tanauova, Ankara, Ahmet Yesevi Üniversitesi, 2020, s. 83.

“Hazırlanmak”³⁵ fiilinden türetilen *anuk* kelimesi “Hazır” anlamına gelir. UW’de *anukla-* “Hazırlamak” şeklinde açıklanır ve bununla ilgili olarak *anun-* “1. Hazırlanmak, hazır olmak; 2. (dinî tutumunu) disipline etmek, geliştirmek, alıştırmak yapmak; dindar olmak”, *anut-* “Hazırlamak, hazırlık yapmak, yapmak”, *anutul-* “hazırlanmak, tertip edilmek” fiillerine yer verilir.³⁶ Dolayısıyla *anukka tut-* “hazıra tutmak, hazırlamak için tutmak, boş kiralamak” anlamında belgelerde kullanılmaktadır. SUK’ta bu ifade, “(tarlayı) hazırlama, hazır etme, hazırlık, iş için hazır olma” olarak açıklanmıştır.³⁷ Bülent Gül ve Melek Özyetgin’in *anukka tut-* ile ilgili verdiği bilgiler sırasıyla şu şekildedir:

Metinlerden anlaşıldığına göre tarıy, yür, arpa vb. tarım ürününün ekimi için önceden kiralanan veya ayarlanan tarlanın ekime hazırlanması için tutulması, kiralınması *anukka tut-* terimiyle karşılanmaktadır...Metinlere göre kiralanan tarlada ihtiyaç olunan ürün ekiliyor, daha sonra ekin paylaşılıyor ve anlaşma şartlarına göre de bu yere ve ürüne gelen vergiler de kişilerce ödeniyor.³⁸

Eğer kira sözleşmesinde kiracı ile kiralayan arasında bir ortakçılık akdi varsa ‘kiralamak’ kavramı *anukka tut-*, *anukın tut-/anukın bir-* terimi ile karşılanıyor. Bu terim kelime anlamıyla esasta, “hazırlamak, işlemek üzere tutmak/vermek” olup burada kiralama akdinin kiracı ile kiralayan arasında, arazinin ekimi için yapılmış bir ortaklık işine işaret etmektedir.³⁹

Belgeler incelendiğinde *anukka* tutulan yerler için herhangi bir kira bedelinin verilmediği, kiranın bu yerlerden çıkan ürünlerin belirli ölçütlerde paylaşılmasıyla ödendiği görülmektedir. Bu paylaşım durumu, eğer eşit olarak gerçekleşecekse *nâçâ urug batsar ikigü tāj üntürür biz/tarır biz* “Her ne tohum ekilse ikimiz eşit büyütüp biçeriz.” şeklinde kalıp bir cümleyle belirtilmiştir. Günümüzde hala buna benzer şekilde *ikili birli*⁴⁰ (Çıkan mahsulün üç parçaya bölünerek ikisinin ekip-biçene, birinin mal sahibine verilmesi) ve *yarılığa vermek*,⁴¹ *yarıya* vs. (Çıkan mahsulün eşit paylaşılması) gibi terimlerle adlandırılan kira sözleşmeleri bulunmaktadır.

³⁵ Ercilasun, Akkoyunlu, a.g.e., s. 459.

³⁶ Klaus Röhrborn, *Uigurisches Wörterbuch, Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien -Neubearbeitung- I. Verben, Band 1: ab- - äzüglä-*, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2010, s. 62-63.

³⁷ Yamada, a.g.e., s. 240.

³⁸ Bülent Gül, *Eski Türk Tarım Terimleri*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 2004, s. 126.

³⁹ A. Melek Özyetgin, *İslam Öncesi Uygurlarda Toprak Hukuku*, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2014, s. 129.

⁴⁰ *Derleme Sözlüğü*, Cilt: VII, s. 2515.

⁴¹ *Derleme Sözlüğü*, Cilt: XI, s. 4183.

Yakaka tutulan yerlerde ise mahsulün herhangi bir paylaşım durumu söz konusu değildir. Kiracı, belli bir bedel karşılığında sahibinden arazi ya da bağı kiralamaktadır. Dolayısıyla *yakaka tut-* terimi, günümüzde tarlaların icara verilmesi olayıyla açıklanabilir. *Yaka* hukuk belgelerinde “kira, kira bedeli” anlamında kullanılmaktadır. Türkiye Türkçesi ve diğer çağdaş Türk lehçelerinde “kıyı” anlamında kullanılan *yaka*, Türkiye Türkçesinde ayrıca “elbise yakası” anlamına da gelmektedir.⁴² Clauson, kelimenin ödünçleme olabileceğini belirtmesine rağmen bununla ilgili kesin bir delil bulunmamaktadır.⁴³

Bir kısım belgelerde kiralanan arazilerin boş ve ekim-dikim yapmaya uygun olduğu *āñiz* şeklinde nitelendirilerek belirtilmiştir. *Āñiz* için UW’de yer alan tanımlama şu şekildedir (*añiz* maddebaşı): 1.) hasattan sonra tarlada kalan köklü sap, ekin anızı, saman. 2.) ekin biçildikten sonra sürülmemiş tarla, anızlık, sürülmemiş boş tarla (?); hasat vergisi, mahsul vergisi (?).⁴⁴ Kelime Türkiye Türkçesinde ve ağızlarda *anız~añiz* şeklinde var olmaya devam etmektedir. Türkçe Sözlük’te *anız* “1. Ekin biçildikten sonra tarlada kalan köklü sap. 2. Ekin biçildikten sonra sürülmemiş tarla” şeklinde açıklanmaktadır.⁴⁵ Derleme Sözlüğü’nde yer alan *anız* maddesinde de ilk iki açıklama “1. Ekinin biçildikten sonra tarlada kalan köklü sap kısmı. 2. Ekini biçildikten sonra sürülmeden boş kalan tarla.” olarak yapılmıştır.⁴⁶

Āñiz, bu kullanımının yanı sıra kira belgelerinin vergi ve vergilerin ödenmesi kısmında da yer alabilmektedir. Tüm belgeler için mutlak bir ifade olmamasına rağmen bazılarında *bu yerkā āñiz tutsa...* “bu yeri anız (boş) tutsam” şeklindeki şartlı bir yapıyla başlayan cümle, araziye ya da bağı gelecek verginin sorumluluğunun kime ait olduğunun belirtilmesiyle sona erdirilmektedir. Dolayısıyla böyle bir ifade, Eski Uygur toplumunda kiralanan tarım arazisinin boş bırakılmasının aslında yasaklandığını ve belli bir cezai yaptırıma tabi olduğunu göstermektedir.

⁴² Özlem Ayazlı, *Eski Uygurca Din Dışı Metinlerin Karşılaştırmalı Söz Varlığı*, Ankara, TDK Yayınları, 2016, s. 269.

⁴³ Clauson, *a.g.e.*, s. 898a.

⁴⁴ Klaus Röhrborn, *Uigurisches Wörterbuch, Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien -Neubearbeitung- II. Nomina-Pronomina-Partikeln, Band 1: a-asvık*, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2015, s. 203-204.

⁴⁵ *Türkçe Sözlük*, s. 126.

⁴⁶ *Derleme Sözlüğü*, Cilt: I, s. 271-272.

Kira belgelerinde asıl önemli bölüm tarihlendirme, kişiler ve kira durumunun açıklanmasından sonra yer alır. Burada arazi ve bağlar üzerinden çeşitli vergilerin alındığını tespit etmek mümkündür. Kira akdini gerçekleştiren taraflar, kiralanan gelecek vergilerin nasıl ödenmesi gerektiğini de kayıt altına almışlardır. Bu durum, yine belgelerin resmi nitelikli tarafları bağlayıcı özelliğini göstermektedir.

Vergilerin ödenmesi hususunda herhangi bir ayniyet bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu kısım, taraflar arasındaki karşılıklı anlaşmaya bağlı gelişmektedir. Bazı sözleşmelerde vergiler doğrudan mal sahibi veya kiracıya aitken bazılarında eşit bir biçimde ödeneceği kayıt altına alınmıştır.

Vergilerin nasıl ödeneceğinin kayıt altına alınmasından sonra doğrudan tanıklıklar ve son ifadelere geçilir. Satış ve takas belgelerinde olduğu gibi gayrimenkulün sınırları belirtilmez, ayrıca ne güvence bilgisi ve de itiraz edenlere karşı herhangi bir yaptırım ifadesi vardır. Bunun sebebi herhangi bir intikal/devir durumunun oluşmamış olmasıdır. Peter Zieme, arazi kiralama belgeleriyle ilgili makalesinde bunların şu yapıya sahip olduğunu belirtmektedir:⁴⁷

Şema III: Peter Zieme'nin arazi kira belgeleri hakkında düzenlediği formüller

I. Tarih	
II.	a) Kiracı
	b) Kira topraklarının kullanım amacı
III.	a) Kiralayan
	b) Kiralık toprakların yerinin belirlenmesi
	c) Ortaklık

⁴⁷ Peter Zieme, "Uigurische Pachtdokumente", **AoF**, Cilt: VII, 1980, s. 205.

IV. Kira şartları a) Kiranın yapısı i. <i>yaka</i> belgeleri ii. <i>anuk</i> belgeleri b) Kiranın miktarı i. <i>yaka</i> belgeleri ii. <i>anuk</i> belgeleri c) Kira topraklarının yönetimi i. <i>yaka</i> belgeleri ii. <i>anuk</i> belgeleri d) Vergi geliri
V. Tanıklar
VI. Nişan
VII. Yazıcı

Eski Uygur hukuk belgelerine bakıldığında yalnızca gayrimenkullerin değil aynı zamanda hayvanların da çeşitli amaçlar doğrultusunda kiralandığı görülmektedir. Bu belgeler, nicelik olarak fazla olmasa da değerli bilgiler sunar. Bunlardan Ch/U 7325 v (HaKi01) numaralı yedi satırlık belge kiralamanın *el yaŋınça*, yani ülke töresince; töreye, yasaya uygun olarak yapıldığını gösterir. Bu durum, Uygurlarda kira sözleşmelerinin salt karşılıklı anlaşmayla değil ama aynı zamanda belli kurallar doğrultusunda yapıldığının açık bir kanıtıdır.

Hayvan kiralama belgelerinde *tär* ve *tärkä al-* şeklinde, diğer kira belgelerinden farklı olmak üzere iki ifade ön plana çıkar. Bunlardan ilki olan *tär*, “kira” anlamına gelmektedir. Clauson, temel anlamı “ter” olan kelimenin “(terleyerek kazanılmış) ücret” şeklinde bir anlam genişlemesine sahip olduğunu belirtir.⁴⁸ DLT’de de *tär* için “parayla çalıştırılan kişinin ücreti” ve bundan türeyen *tärçi* için “ücretle çalıştırılan, ücretli (kişi)” açıklamalarına yer verilmiştir.⁴⁹ *Tärkä al-* ise belgelerde “(hayvan) kiralamak; işçi çalıştırmak” anlamındadır. İşçi çalıştırmaya, kiralamaya yönelik herhangi bir belge bulunmamasına rağmen ifadenin aynı zamanda yukarıda açıklanan

⁴⁸ Clauson, **a.g.e.**, s. 528b.

⁴⁹ Ercilasun, Akkoyunlu, **a.g.e.**, s. 408.

ikinci anlamda da kullanılmış olabileceği muhakkaktır. Zira benzer şekilde DLT’de *tärkä kir-*, “ücretli bir işe girmek” şeklinde açıklanmaktadır.⁵⁰

Hayvan kiralamalarıyla ilgili olarak U 5265 (HaKi02), içerdiği detaylar bakımından önemlidir. Buna göre, uzun yol gitmek için kiralanan eşek, geri dönüşte ücretiyle birlikte iade edilecektir. Ancak bu gerçekleşmezse eşeğin sahibi, kiralayanın bir başka kişiyle ortaklaşa olan tarlasını ekip biçebilecektir. Eğer eşek yolda ölürse beş yaşında başka bir eşek mal sahibine verilecektir ki burada hayvanın yaşının belirtilmesi, muhtemelen kiralanan hayvana denk bir hayvan talep edilmesiyle açıklanabilir.

2.1.3. Takas Belgeleri

Ticari niteliğe sahip bir malın herhangi bir ücret ödenmeden bir başka mal ile değiştirilmesi olan takas (trampa) sistemi, Eski Uygurlarda arazilerin el değiştirmesi için kullanılmıştır. Takas belgeleri, satış belgeleriyle şekil ve içerik bakımından yapılan işlemin ifade biçimi dışında birebir aynıdır. Şüphesiz bu durumun temel sebebi, her iki ticari işlemde de süresiz bir devir/intikal durumunun ortaya çıkmasıdır. Bu belgelerde, yapılan takas işlemi *tägşür-* “değiştirmek, değiş-tokuş yapmak” fiilinin işteş çatısıyla veya *tägşürüş- üzüülüş-* fiillerinin birlikte ikileme oluşturacak şekilde kullanılmasıyla ifade edilir. DLT’de *tägşür-* fiili bulunmasa da bununla ilişkili olarak “bir şeyin karşılığı, bedeli olarak verilen şey” anlamında *tägşüt* kelimesi yer alır.⁵¹

2.1.4. Borç Belgeleri

Belgelerden öğrenildiği kadarıyla Eski Uygur toplumunda borç alıp verme oldukça yaygın bir durumdur. Büyük çoğunluğu nakdi borca dayanan belgelerde bunun dışında keçe, tahıl, şarap, susam, arpa, pamuk ve buğdayın da borç ilişkisi içinde alınıp verildiği görülür. Tıpkı satış ve takas belgelerinde olduğu gibi bir intikal durumunun söz konusu olduğu bu belgelerde, yapılan anlaşma çeşitli terim ve kalıp ifadelerle güvence altına alınmıştır.

Borçlanmanın hangi ölçütlerde yapıldığı da yine belgelerde beyan edilmiştir. Buna göre borçlanma iki şekilde karşımıza çıkar:

⁵⁰ A.e., s. 439.

⁵¹ A.e., s. 196.

1.) Nakdi borç durumunda genellikle geri ödemenin ne zaman yapılacağı kesin olarak belirtilmemiş, ancak ödemesiz geçen her ay için faiz uygulanacağı ifade edilmiştir. Yalnızca iki belgede, borcun ödeneceği tarih beyan edilerek anaparaya eklenecek faiz için *başinta ur-* “faiz eklemek, koymak” ifadesine yer verilmiştir.

2.) Susam, pamuk, buğday vb. aynı borç durumlarında ise borcun hangi zaman diliminde nasıl geri ödeneceği belirtilmiş ve bunun gerçekleşmemesi durumunda *el yañınça tüşi bilä* “ülke töresine göre faiziyle” geri ödeme yapılması gerektiği yazılmıştır.

Sözleşmenin sebebinin belirtilmesinden sonra ortak bir özellik olarak borç alanın hayatını kaybetmesi veya kaçması durumunda borcun kim ya da kimler tarafından ödeneceği beyan edilmiştir. Bununla ilgili olarak *yok bar bol-* ve *örü kudı bol-* şeklinde iki kalıp ifade karşımıza çıkar. *Yok bar bol-* birleşik fiil grubu, “ölmek” anlamında belgelerde kullanılırken buna eşdeğer biçimde “kaçıp gitmek, ortadan kaybolmak” anlamında *ör-* “Yükselmek” ve *kud-* “Dökmek, boşaltmak” fiillerinden müteşekkil bir birleşik fiil kullanılmıştır. İşte borçlunun *yok bar* veya *örü kudı* olması durumunda kefil olarak adlandırabileceğimiz kişiler, genellikle *ävtäkilär* “evdekiler” olarak zımnen işaret edilen ev halkıdır. Bazı belgelerde bu bilgiye ek olarak ya da bu bilgi olmadan doğrudan şahıs adı belirtilmiş ve borçluyla arasındaki akrabalık ilişkisinin ne olduğu tanımlanmıştır:

bu tarıg berginçä örü kudı bolsar-m(ä)n [...] sambodı köni be[rz]ün (Borç02 / Ch/U 69924-5) “Bu tahılı verinceye kadar ortadan kaybolursam [...] Sambodı doğru olarak versin.”

böz berginçä yok bar bolsar ävt(ä)ki-lär köni berz-ün (Borç09 / U 52318-9) “Bözü verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) evdekiler doğru olarak versin.”

berginçä bar yok bolsar-m(ä)n inim barçakı äv-täki-lär bilä köni berzün-lär (Borç14 / U 52548-10) “Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Barçakı, evdekilerle beraber doğru olarak versin.”

[...]/ berginçä biz ikigü örü kudı bols(a)r biz. [...]P’ taş. inim kurumış bilä köni berz-ün (Borç28 / U 58252-3) “Verinceye kadar biz ikimiz ortadan kaybolursak biz [...] Taş, küçük erkek kardeşim Kurumış ile doğru olarak versin.”

Bu durum, kefalet kavramının Türk milleti arasında en az Eski Uygurlardan bu yana bilindiğinin ve ticari işlemlerde kullanıldığının bir göstergesidir. Günümüzden farklı olarak satış belgelerinde kefil gösterilmemesinin temel sebebi ödenecek bedelin herhangi bir vadeye bağlı olmamasıdır. Yukarıdaki bölümde daha önce değinildiği gibi Uygurların satış işleminde malın bedeli, belge düzenlendiği gün eski sahibine ödenmektedir.

Borç belgelerinde faiz için *tüş* ve *asıg* kelimeleri kullanılmıştır. *Tüş*, esas itibariyle “meyve, semere, sonuç” anlamına gelmektedir. ED’de temel anlamının “meyve” olduğu, ancak daha yoğun bir şekilde metaforik olarak “yapılan işin sonucu” veya “iyi bir davranış karşılığında alınan ödül” anlamında kullanıldığı açıklanmaktadır.⁵² Buna ek olarak hukuk belgelerinde kelime, bütün bu anlamlar dışında “faiz” kavramının karşılığı olarak kullanılmıştır. Kelimeyle ilgili SUK’ta verilen ilk anlam da “faiz, kira”dır.⁵³ Ayrıca Ch/U 6992 numaralı belgede (Borç02) kelimenin *asıg* ile birlikte ikileme olarak kullanılması, bu görüşü kanıtlayan bir diğer göstergedir.

Eski Uygur Türkçesi metinlerinde *asıg* kelimesinin kullanım sıklığı oldukça fazladır. Özellikle dini nitelikli eserlerde *tusu* ile birlikte ikileme oluşturan kelime, “fayda, kâr” temel anlamlarına sahiptir.⁵⁴ Bununla ilgili olarak UW’de dört maddelik bir açıklama bulunmaktadır: “1) (maddi) kazanç, yarar, fayda. 2) Faiz, getiri. 3) kurtuluş; (Budizm’de kurtuluş yolu için) kazanç, fayda. 4) (Maniheizm’de) hayır, (manevi) fayda.”⁵⁵ Hukuk belgelerinde de kelimenin esas itibariyle “faiz” anlamında kullanıldığı açıktır.⁵⁶ Bu kelimenin yer aldığı *asıgka kârgäk bol-* teriminin “kullanmak için gerekli olmak” anlamına gelecek şekilde Türkiye Türkçesine aktarıldığı görülse de⁵⁷ hiçbir hukuk belgesinde böyle bir kullanım tespit edilememiştir. Kaldı ki borç belgelerinin ileriki formüllerinde borç alan taraf, zamanı geldiğinde *asıgı birlä*, yani faiziyle ödeme yapacağını beyan etmektedir. Daha önce satış ve takas belgelerinde

⁵² Clauson, **a.g.e.**, s. 558b.

⁵³ Yamada, **a.g.e.**, s. 296.

⁵⁴ Clauson, **a.g.e.**, s. 244b. Nadalyayev vd., **a.g.e.**, s. 60a.

⁵⁵ Röhrborn, **a.g.e.**, s. 294-299.

⁵⁶ SUK’ta kelime için verilen anlam “faiz”dir. Bk. Yamada, **a.g.e.**, s. 241.

⁵⁷ Bk. Osman Fikri Sertkaya, “Uygur Para Belgeleri (I. Bölüm: kümüş)”, **Issledovanie yazikovih sistem v sinhronii i diahronii, K 70-letiyu E. R. Tenişeva**, Moskova, 1991, s. 119-120.

belirtildiği gibi Uygur hukuk belgelerinin tamamında “kullanmak” veya “kullanmak için” anlamında yalnızca Çince kökenli *yun*dan türetilen *yunlaklık* bulunmaktadır.

Kefil kavramı için ise belgelerde doğrudan Çince kökenli *taypaoşın* (< Çin. 代人 *dài bǎo rén*) ve *paoşın* (< Çin. 保人 *bǎo rén*) kelimelerine yer verildiği görülmektedir.⁵⁸ Her iki kelime de esasta “kefil, garantör” anlamı taşıyor olmasına rağmen *taypaoşın* “müteselsil kefil” anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır. Zira *taypaoşın* kelimesinin geçtiği biri borç diğeri alacak-verecek ile ilgili olan iki belgede *taypaoşın* olarak nitelendirilen şahıslar, mevcut borcu ödemeyi kabul ettiklerini peşinen belgelerde belirtmişlerdir.

Konu ile ilgili olan “müşterek borçlu” için ise *tunşu* (< Çin. 同取 *tóng qǔ*) ya da bunun doğrudan Eski Uygur Türkçesine tercümesi olan *birlä alguçı* belgelerde kullanılmıştır.⁵⁹ Görülmektedir ki bugün özellikle ticari işlemlerde *müşterek borçlu müteselsil kefil* sıfatları nasıl birlikte bulunuyorsa Uygur belgelerinde de alacağın doğrudan teminini sağlamak adına böyle bir ifade biçimine başvurulmuştur.

“Borç, ödünç” anlamına sahip *ötünü* kelimesinin hukuk belgelerindeki kullanımı sınırlıdır, yalnızca iki farklı belgede tespit edilebilmiştir. Üstelik bu kullanımlar, *kärgäk bol-* ve *al-* fiilleriyle birlikte görünmektedir. Buna göre *ötünü ... kärgäk bol-* “borç olarak gerekli olmak” ve *ötünü al-* “borç almak” şeklinde Türkiye Türkçesine aktarılabilir. Kelime ile ilgili olarak DLT’de *ötnü* “ödünç, borç” ile birlikte *ötünç* “borç” ve “borç vermek” anlamında *ötnü ber-* birleşik fiil grubunun yer alması, bu kavramların kullanımının aslında geniş bir görünüm arz ettiğini ortaya koyar.⁶⁰

Bütün bunlardan hareketle Eski Uygurlarda borç belgelerinin şu formüllere sahip olduğunu söylemek mümkündür:

Şema IV: Borç belgelerinin genel düzeni

1. Tarihlendirme

⁵⁸ *Dài bǎo rén* ile ilgili olarak bk. Pulleyblank, **a.g.e.**, s. 30, 69 ve 265.

⁵⁹ *Tóng qǔ* ile ilgili olarak bk. **a.e.**, s. 261, 310.

⁶⁰ Ercilasun, Akkoyunlu, **a.g.e.**, s. 66.

2. Esas Konu
a. Tarafların adı
b. Sözleşmenin sebebi
3. Geri Ödemenin Tarihi ve Şartları
4. Güvence/Kefalet Bilgisi
5. Tanıklık ve Son Hükümler
a. Tanıkların adının beyanı ile damga veya nişanları
b. Kefil veya kefillerin adının beyanı ile damga veya nişanları (varsa)
c. Yazar adının beyanı ile damga veya nişanı, yapılan işlemin son tasdiki
d. Borçlunun adının beyanı ile damga veya nişanı (varsa)

2.1.5. Rehin Belgeleri

Rehin, alınan borç karşılığında verilen ve borcun anlaşmaya uygun olarak zamanında ödenmesiyle geri teslim alınan değerli eşyadır. Rehin alıp verme eskiden beri yaygın bir ticari faaliyet olup geçmişi Roma hukukuna kadar dayanmaktadır. TDK Türkçe Sözlük'te rehin için “Bir borcun ödeneceğine teminat olarak ödenince geri alınmak şartıyla borçlunun alacaklıya verdiği değerli şey.” şeklinde bir tanımlama yapılmıştır.⁶¹ Belgeler, Uygurların genellikle para ihtiyacı yüzünden borç karşılığında rehin verdiğini göstermektedir. Ancak mevcut belgelerde rehin olarak verilen, değerli bir mal, eşya vs. değil, borçlunun kendi öz evladıdır. Bu durum, belgelerde *tutug/tutug ber-* terimiyle ifade edilmektedir. ED'nin *tutug* maddesinde bu kelimenin Türk dünyasında “rehin” anlamı dışında “ganimet, yapı, tutma, çadır kaplaması, teminat” gibi farklı anlamlara geldiği belirtilir.⁶² DLT'de de *tutug* için doğrudan “rehine” anlamı verilmiştir.⁶³

Rehin olarak verilen çocukların geri alınana kadar ne yaptığı, kaldığı yerde hangi görevlerin verildiği konusunda net bir bilgi olmamasına rağmen bunların belki köle olarak değil ama yine de hizmetkar olarak çalıştırıldığı anlaşılmaktadır. Zira *USp 51 (Rehin01)'de rehin çocuğun çok iş yaparsa rehin kanununa göre geri alınacağı belirtilmektedir:

⁶¹ Türkçe Sözlük, s. 1970.

⁶² Clauson, a.g.e., s. 452b-453a.

⁶³ Ercilasun, Akkoyunlu, a.g.e., s. 160.

*äv tæg yogun iş [iş]lätsär män el-niñ tutug y(a)ñınça berürmән. (Rehin01 / *Kle.-Rob. 5, *USp Nr. 517-8)* “Evdeki gibi çok iş yaptırırsam ülkenin rehin kanununa göre veririm.”

Bu belge, rehin verilen çocuğun çalıştırıldığı bilgisini içermesinin yanı sıra toplumda bir *tutug yañı* “rehin kanunu” olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Bu kanun, tıpkı diğer ticari belgelerde görülen *el yañı* “ülke kanunu, töresi” gibi rehin alıp vermeyle ilgili belirli düzenlemeler içermektedir. Çünkü aynı belgede, geri kalan her şeyin bu “rehin kanununa” göre olacağı yazılmıştır:

*kalmış turuşı y(a)ñı [tut]ug y(a)ñınça bolz-un. (Rehin01 / *Kle.-Rob. 5, *USp Nr. 518-9)* “Kalan hayatı, davranışı rehin kanununca olsun!”

Rehin çocukların köle ya da evlatlık olarak alınmış olmamasının bir diğer kanıtı, belgelerin düzenleniş şeklidir. Ne köle satış belgelerinde olduğu gibi “Sonsuza kadar sahip olsun... İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye satsın... İtiraz eden olursa cezaya çarptırılsın...” gibi formel ifadeler vardır ne de evlatlık belgelerinde olduğu gibi evlatlık ile babalık arasında karşılıklı hak ve yükümlülüklerden bahsedilmiştir. Yalnızca SI O/54 (Rehin02) numaralı belgede, rehin alan şahsın çocuğa ilk yıl pantolon, ceket, ayakkabı, keçe çizme; ikinci yıl pamuklu gömlek ve üçüncü yıl kürk alacağı yazılmıştır.

Çocuğun rehin verildiği yerde ortaya çıkarabileceği problemler konusunda sorumluluk durumu ikiye ayrılmaktadır. Eğer çocuk, tek başına yalan söylerse, herhangi bir zarar verirse sorumluluğu babasına ait olmasına rağmen rehin verildiği evdeki diğer kişilerle birlik olup zarar verirse bu kez sorumluluk, çocuğu rehin alan kişiye ait olmaktadır. Bu durum, *başıña bol-/başımga bol-* “sorumlu olmak” ile ifade edilmektedir. Sadri Maksudi Arsal da kölelikle rehinlik arasında farklar olduğuna dikkat çeker ve bunları üç maddede özetler:

1. Kulluk hayat kaydiledir, tutugluk bir şarta bağlı, geçici bir durumdur.
2. Kulun iâşesi sahibine aittir. Tutugun iâşesi ise ancak velisi yanında çalıştırıldığı takdirde ona aittir.
3. Esir tam mânasile sahibinin malıdır, mülküdür. İsteddiği zaman satabilir. Tutug esir olmadığı için satılamaz.⁶⁴

⁶⁴ Arsal, a.g.e., s. 332-333.

Rehin belgelerinde cezai yaptırımlar görünmemesine karşın, borç vererek rehin alan şahsın haklarının belli ölçülerde korunduğunu söylemek mümkündür. Yine SI O/54 (Rehin02) numaralı belgede gümüş ihtiyacı yüzünden çocuk, üç yıllığına rehin verilmiştir. Çocuğu rehin alan taraf üç yıl geçmeden çocuğu geri vermeyecektir. Eğer vermeye niyet ederse bu kez rehin gümüşünün günlük faizini çocuğun babasına verecektir. Bu madde ile rehinelerin, anlaşmada belirtilen zamandan önce geri verilme niyetinin oluşabildiği anlaşılmaktadır:

üç yıl tükämäğınçä üntürmäzm(ä)n apam üntür<ür>-m(ä)n tesär-m(ä)n. bu kümüş-üg bermiş kün-tin bärüki asıg-ı bilä köni berürm(ä)n. (Rehin02 / SI O/54_{7v-10v}) “Üç yıl geçmedikçe (çocuğu) geri vermem. Eğer ‘Geri vereceğim.’ dersem bu gümüşü verdiğim günden beri işleyen faiziyle doğru olarak veririm.”

Aynı belge, rehin tutulan çocuğun hastalanması ya da vefat etmesi halinde ne olacağına dair bilgi de vermektedir:

igläsär yeti künki mün aş m(ä)n çintso şila berürm(ä)n. yeti kün-tin keçsär m(ä)n kaytso tu igälöp alıp. kün ’ägsükin köni berürm(ä)n. igläp ölsär y(a)rım t(a)var-ı ölür. yarım t(a)varı tirilür. tiriltäçi t(a)var yana m(ä)n kaytso tu üz-ä bolup köni berürm(ä)n. (Rehin02 / SI O/54_{2v-7v}) “Hastalanırsa yedi güne kadarki yemeğini ben Çintso Şila veririm. (Hastalığı) yedi günden fazla olursa ben Kaytso Tu ilgilenip, alıp (orada bulunmadığı kadar) gün eksikliğini doğru olarak veririm. (Çocuk) hastalanıp ölürse malının yarısı yok olur, yarısı kalır. Kalacak olan maldan mülkten yine ben Kaytso Tu sorumlu olurum, doğru olarak veririm.”

Bu ifadelerle göre çocuğun hastalanması durumunda ilk yedi gün, rehin tutan kişi çocukla ilgilenecektir. Ancak yedi gün geçtiğinde, babası çocuğu geri alarak iyileşmesini sağlayacaktır. Bu süre boyunca baba, çocuk orada bulunmadığı için belli bir miktar para verecektir. Eğer çocuk ölürse, bu kez sorumluluk tamamen babaya ait olacak ve borç aldığı kişinin eksikliğini giderecektir.

2.1.6. Sosyal Hayat ile İlgili Belgeler

Eski Uygurlardan günümüze ulaşan belgeler yalnızca ticaretle ilgili olmayıp aynı zamanda evlat edinme, azat etme, vasiyet gibi farklı sosyal içeriklere de sahiptir.

Bu belgeler, ticari nitelikli belgeler ile aynı şekilde, tarihlendirmeye başlamakta, belli başlı bazı yaptırımlar içermekte ve tanıklık ifadelerine yer vermektedir. Bu ve benzeri sebeplerden ötürü sosyal hayat ile ilgili belgelerin de hukuki niteliğe sahip olduğu muhakkaktır.

2.1.6.1. Evlat Edinme Belgeleri

Evlat edinme belgeleri, nicelik olarak daha az olmasına rağmen Uygurlarda evlatlık kurumunun yapısı ve işleyişini kavramak adına yeterli bilgiler sunmaktadır.

“Bu belgelerden anladığımız kadarıyla evlatlık ilişkisi evlat edinenle evlatlık veren arasındaki bir antlaşmayla kurulmakta ve evlatlıklar sahih nesepli çocuklarla benzer haklara sahip olmaktadır.”⁶⁵ Belgelerin formülleri, ticari nitelikli belgelerle düzen bakımından çok büyük bir benzerliğe sahiptir. Tarihlendirmeden sonra yer alan bilgi, evlatlık veren ve alanın adıyla birlikte çocuğun evlatlık verilme sebebidir. Bunlar incelendiğinde aslında çocukların evlatlık verilme sebeplerinin geçmişten günümüze çok da değişmediğini görmek mümkündür. Ya geçim sıkıntısı ya da çocuğu olmayan akrabanın bu yolla evlat sahibi olabilmesi adına Eski Uygur toplumunda evlatlık kurumu toplumsal hayatta kendine yer bulmuştur. Mevcut belgeler, erkek çocuklarının evlatlığı ile ilgilidir ve bu durum *ogulluk ber-* ifadesiyle açıklanmaktadır. Yalnızca erkek çocukları mı evlatlık verilmekteydi yoksa ayırım gözetilmeksizin kız çocukları da evlatlık verilebiliyor muydu gibi soruların cevaplarını ne yazık ki belgeler üzerinden tespit etmek mümkün değildir. Ancak, erkek çocuğun iş gücü olarak kullanılmaya daha uygun olması, soyun erkekten ilerlediği düşüncesi gibi sebeplerden ötürü yalnızca erkek çocukların evlatlık olarak verilmiş olması kuvvetle muhtemeldir. Bu noktada, Uygur toplumundaki kölelik ve evlatlık kurumu arasındaki farka dikkat etmek gerekir. Zira çocuğun iş gücü olarak düşünülmesi onun kölelik yapacağı anlamına gelmemektedir. Dolayısıyla evlatlık alıp vermede bir satış durumu, alışveriş ilişkisi yoktur. Buna rağmen Abdülkadir İnan, Ahmet Caferoğlu ve Özkan İzgi gibi bazı araştırmacılar Uygur toplumundaki evlat edinmeyi oğul satışı olarak nitelendirmiştir.⁶⁶ Hatta İnan, Uygurların unutulmamış geleneklerin zoruyla satın

⁶⁵ M. Âkif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, 16. Baskı, İstanbul, Beta, 2019, s. 19.

⁶⁶ Abdülkadir İnan, “Göçebe Türk Boylarında Evlatlık Müesseseleriyle İlgili Gelenekler”, *Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi*, Cilt: VI, Sayı: III, Mayıs-Haziran 1948, s. 134. Ahmet Caferoğlu, “Türk

aldığı çocukların uşaklığını evlatlık adıyla meşru göstermeye mecbur olduğunu; uşaklığı evlatlık perdesi altında saklama temayülleri olduğunu ifade etmektedir.⁶⁷ Halbuki Uygurlarda oğul satışı söz konusu olduğunda bunun için de sözleşmeler hazırlanmıştır, dolayısıyla herhangi bir gizleme durumundan bahsetmek pek mümkün değildir. Caferoğlu, rehin olarak bırakılan çocukları da evlatlık olarak değerlendirir. Bunun dışında, evlatlığın yeni gittiği ailede geri dönülemeyecek bir biçimde (*miñ yıl tümän kün* “bin yıl, on bin gün”) yani sonsuza dek kalacağını ifade eder.⁶⁸ Ancak yukarıda daha önce değinildiği gibi evlat edinme belgelerinde çocuk, oğulluk olarak, oğulluk yapması için verilmektedir. Çocuğu alan tarafın, çocuk üzerinde *miñ yıl tümän kün* sürecek bir tasarruf hakkı bulunmamaktadır; aksine eğer babalığı tarafından kötü bir muameleye maruz kalırsa, yabancı bir kimseymiş gibi davranılırsa evi terk edip gitme hakkına sahiptir.

Çocuklar ömür boyu evlatlık olarak verildiği gibi evlatlık olmanın belli bir zamanla sınırlandırıldığı durumlar da vardır. SI O/70 (EvEd03) numaralı belgede evlatlık ilişkisinin kurulması ve sonlandırılması, evlatlık alan şahsın ömrü kadardır. Çocuğun daha sonra istediği gibi yaşayıp istediği yere gidebileceği ve buna karşı çıkanların cezalandırılacağı bilgisi belgede yer almıştır:

bu titso atl(ı)g ogul çintso ayag-ka tägimlig-kä bar ärginçä könin bışığın tapınıp ayag-ka tägimlig-tä ken tört yolu boş öz köñül-inçä barz-un. m(ä)n çintso ayag-ka tägimlig-niñ inim eçim oglum kam kadaşım. ilmäz-ün tartmaz-un apam birök ilg(a)li tarğ(a)lı sakınsar sav-ları yorımaz-un yasa-takı kın-ka täg-zün-lär (EvEd03 / SI O/704-10) “Bu Titso adlı oğul, saygıdeğer Çintso’ya var olduğunca doğru ve istekli bir biçimde hizmet edip saygıdeğer (Çintso’nun) ölümünden sonra da dört yönde kendi istediği yere gitsin. Ben saygıdeğer Çintso’nun, benim küçük erkek kardeşim, ağabeyim, oğlum, akrabam karışmasın. Eğer karışmayı düşünürlerse sözleri geçerli olmasın. Yasadaki cezaya çarptırılınsınlar.”

Taamül Hukukunda Evlatlık Müessesesi”, *Türk Hukuk ve İktisat Tarihi Mecmuası*, Cilt: II, 1932-39, s. 108. İzgi, *Uygurlarda X-XIV. Yüzyıllarda Alım-Satım ve Borç Alıp-Verme Muâmeleleri*, s. 67. İzgi, *Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Göre)*, s. 89.

⁶⁷ İnan, *a.g.e.*, s. 135.

⁶⁸ Caferoğlu, *a.g.e.*, s. 108-109.

Ayrıca belgelerde, evlatlık alınan çocuğun hakları belirtilmektedir ki buradan anlaşıldığı kadarıyla aileye yeni katılan çocuk, diğer aile bireyleriyle aynı haklara sahip olmaktadır. Zira bu durum, *tüz ülüşlög kıl*- “eşit hisseli yapmak”, *täj tüz tut*- “eşit saymak” gibi ifadelerle sürekli olarak belirtilmiştir. “Eski Türklerde evlat edinilen çocukların tıpkı ailenin gerçek çocuğuymuş gibi kabul edilmesi devlet yönetiminde de kendini göstermektedir. Evlatlıklar, gerektiğinde hükümdardan sonra onun yerine başa geçebilmişlerdir.”⁶⁹ Bununla birlikte çocuğu evlatlık alan babanın da çocuğa karşı ne gibi ödev ve sorumluluklar üstlendiği bazı belgelerde belirtilmiştir:

män suṭbak ymä bu turmış atlıg ogul-nı özüm-tin tugmış-ça ok sakınıp kız alıp berip yan-a mendä ogul kız tugsä ol oglum birlä täj tüz tutup mäniñ-niñ äv-üm-täki barkım-takı nägü kim-im-ni orpak ayıg sinuk barım bulğuça bulsa näçä oğlanlarım bolša ol oğlan-lar birlä täj öj ülüş kopı berür-män (EvEd01 / O.1.9-18) “Ben Suṭbak da bu Turmış adlı oğlanı kendimden doğmuş gibi dikkatle gözetip, kız alıp verip, yine çocuğum olursa onunla birlikte eşit tutup evimdeki barkımdaki herhangi bir şeyi, kötü, yırtık, fena malımı olduğu gibi bulsa, ne kadar evladım olursa olsun, onlarla birlikte eşit payı tamamen veririm.”

män toynak şıla ymä. meni-tä soñ piryan-ım-takı nägü orpak-ım tälük-üm bar ärsär. ogul-um s(a)mbodu bilä tüz üläşip alz-un-lar. (EvEd02 / SI O/5510-13) “Ben Toynak Şıla da ‘Benden sonra hücremde her ne yırtık pırtık, delik (eşyam) var ise oğlum Sambodu ile eşit paylaşıp alsınlar.’ (derim).”

Çocuk satış ve evlat edinme belgelerinin birbirine benzeyen tek yönü, her ikisinde de maddi menfaat sağlanıyor olmasıdır. Ancak bu durum, farklı şekillerde belgelere yansımaktadır. Çocuk satışında çocuğun *togru tumlitu* “doğru bir şekilde” bir köle gibi satıldığı belirtilirken evlat edinme belgelerinde *süt sävinçi* “süt sevinci” adı altında belli bir miktar para alınmış ve çocuk oğulluk yapması, evlatlık olması için bir başka aileye verilmiştir. Süt sevinci, çocuğun evlatlık verilene kadar geçen süreçte ailesi tarafından yapılan masrafların bir karşılığı olmalıdır. Nobuo Yamada, süt sevinci

⁶⁹ Yasemin Kurtoğlu, *Eski Orta Asya Türk Devletleri’nde Aile*, Ankara, TTK Yayınları, 2019, s. 33.

için “Çocuk büyütmenin maliyeti” tanımlamasını yapar.⁷⁰ Zira buna benzer şekilde Anadolu’nun bazı yörelerinde *süt hakkı* alıp verme uygulaması mevcut olmuştur. Ancak burada evlat edinme yerine gelin almada uygulanan bir adettir. Buna göre damat ya da damat tarafı, evleneceği kızın annesine *süt hakkı* olarak hediye vermek zorundadır.⁷¹

Uygur belgelerinde evlatlık verilen çocukların yaşı belirtilmemiş olmasına rağmen bir belgede evlatlığın kendine ait ifadelerin bulunması yalnızca bebek ya da küçük yaştaki çocukların değil belli bir olgunluğa erişmiş bireylerin de evlatlık verildiğini göstermektedir:

m(ä)n titso ymä bahşım-ka köni tapınmadın keşäyin tesär-m(ä)n bu bitig-t[ä]ki kın<-ka> tägir-m(ä)n (EvIEd03 / SI O/70_{7v-9v}) “Ben Titso da *bahşım*a doğru bir şekilde hizmet etmeden ‘(Çekip) giderim!’ dersem bu sözleşmedeki cezaya çarptırılırım.”

Belgelerden öğrenilen bir diğer konu, evlatlık alıp vermenin belli kurallar çerçevesinde yapıyor olması ve evlatlığa itiraz edenlerin ceza ödemeye mahkum olmasıdır. O.1 (EvIEd01) numaralı belgede, Turmuş adlı erkek çocuk *el törüsi* “ülke töresi” ile oğulluk olarak verilmektedir. Yine *ogul törüsi* “evlat töresi” kavramının varlığı, Uygurlarda evlat ve evlatlıklarla ilgili belli uygulamaların bulunduğu işaret eder.

Evlatlığa itiraz edilmesi halinde ödenmesi istenen cezaların niteliği ilgili olarak belgeler arasında herhangi bir benzerlik bulunmamaktadır. Doğrudan doğruya satış belgelerinde olduğu gibi “güçlü bey ve maiyetinin yardımıyla itiraz ederlerse ... sözleri geçerli olmasın ... eyere yaraşır at versin ... ağır cezaya çarptırılsın.” şeklinde açıklamalar olmakla birlikte yalnızca ceza parası ödenmesi gerektiğini belirten ve nispeten yukarıdakine göre daha kısa olan açıklamalar da mevcuttur.

⁷⁰ Nobuo Yamada, “Uigurubun nuhi monjo oyobi yōshi monjo [Uighur Documents of Slaves and Adopted Sons]”, *Ōsaka daigaku bungakubu kiyō* [Memoirs of the Faculty of Letters, Osaka University], Cilt: XVI, 1972, s. 243.

⁷¹ Derleme Sözlüğü’nde yer alan *süt hakkı* maddesi için bk. *Derleme Sözlüğü*, Cilt X, s. 3726.

2.1.6.2. Azat Etme Belgeleri

Eski Uygur toplumunda kölelerin alınıp satılması dışında salıverilerek hür bırakıldığını ya da en azından hür bırakılabileceğini gösteren çeşitli belgeler bulunmaktadır. Bunların tarihlendirmeye ve tanıklıklara sahip olması, serbest bırakmanın gerçekleşmemesi, verilen sözden dönülmesi halinde köle sahibi ve akrabalarının karşılaşacağı cezalandırma bilgilerinin bulunması gibi sebepler, belgelerin resmi nitelikli olduğunun göstergesidir. Y 828 (AzEt01) numaralı belge yalnızca azat etmeyle ilgili değildir, aynı zamanda vasiyetname özelliği de taşır. Çünkü kölenin sahibi olan Şivsay Tayşı, eğer ölürse kendi çocuklarıyla birlikte köle Pintun’un birbirlerine danışarak evi idare etmelerini vasiyet etmekte ve bunun gerçekleşmemesi durumunda eğer isterse Pintun’un evi terk ederek özgür kalabileceğini belirtmektedir. Belgede azat olma durumu için *tört yol-ı boş bolzun* “(onun) dört yolu boş olsun.” ifadesi yer almaktadır. Anlaşıldığı kadarıyla Şivsay Tayşı bir Budist’tir, belgenin girişinde dua niteliğinde cümleler bulunmaktadır. Ayrıca Pintun’u *nom bitig* “dini eser, töre kitabı” bildiği için satın almıştır ve belgede tanık olarak gösterilenler arasında Budizm için kutsal olan *tört maharanç täñrilär* “dört mahārāja Tanrılar”, *yeti äkä baldız tärimlär* “Yedi Kızkardeş Tanrıçalar” bulunmaktadır.

Köle azadı ile ilgili olan bir diğer belge olan M 17C r (Vas06) köle azadını konu edinen bir vasiyetname özelliği taşır. Belgede, sahibi tarafından köleye *boş bitig* “azatlık belgesi” verildiği anlaşılmakta ve bu azatlık durumunun eş dost tarafından itiraza konu olmaması vasiyet edilmektedir.

2.1.6.3. Vasiyetnameler

Eski Uygurlardan günümüze kalan belgeler arasında az sayıda vasiyetname örneği de bulunmaktadır. Reşit Rahmeti Arat, vasiyetnamelerin düzenlenme sebebini “a. hastalanarak, ölmek üzere olduğunu düşünmek; b. ağır hastalığa tutularak, ne olur ne olmaz diye düşünmek” şeklinde iki başlıkta değerlendirir.⁷² Vasiyetlerin gerçekleşip gerçekleşmediği bilinmiyor olmasına rağmen bunların tıpkı diğer hukuk

⁷² Reşit Rahmeti Arat, “Eski Türk Hukuk Vesikaları”, JSFO, (Sitzungsberichte der 6. Arbeitstagung der PIAC in Helsinki 4.-8. 6. 1963), Cilt: LXV, 1964, s. 41.

belgeleri gibi ayrıntılı bir biçimde düzenlenmesi ve vasiyetin yerine getirilmemesi durumunda yaptırımların oldukça ağır şartlar içermesi bunların nitelikli ve resmi birer belge olduğunun kanıtıdır. Örnek olması bakımından U 5243 (Vas01) numaralı belgede yer alan yaptırımların burada zikredilmesi yerinde olacaktır:

...ulug süü-kä bir altun y(a)stuk ogl(a)n tegit-l(ä)rkä birär kümüş y(a)stuk içgärü agılık-ka bir y(a)stuk içgärü agılık-ka bir at berip ağır kıyn-ka tägip söz-l(ä)ri yorımaz-un (Vas01 / U 5243¹¹⁻¹⁷) “...yüce majestelerine bir altın yastuk, prenlere birer gümüş yastuk, devlet hazinesine bir yastuk ile bir at verip büyük cezaya çarptırılıp sözleri geçerli olmasın.”

Vasiyet yoluyla miras bırakma dışında Türklerde kanuni mirasçılık da söz konusudur. Bu konuda Aarsal şu açıklamaları yapar:

- a.) Prensip olarak bütün çocukların ana ve babalarının mirasında hissesi vardır:
1) Fakat babası hayatta iken babasından mal alarak ayrılmış, müstakil bir “ev” kurmuş oğullar mirastan hisse alamazlar. 2) Keza “evlenmiş”, evlendiği zaman bir miktar cihaz almış kızlar da mirastan hisse alamazlar.
- b.) Kocanın vefatından sonra karısı ¼ alır. Bundan başka miras taksim edilmeden önce, getirmiş olduğu cihaz kocasının verdiği kalından fazla olmuş ise bu fazlayı da alır. Oğullar olmadığı zaman babalar varistir. Erkek varisler olmadığı zaman “evlenmiş” kızlar da mirastan hisse alır.⁷³

Herhangi bir dileğin yerine getirilmesine dayanan vasiyetnameler dışında sahip olunan malın mülkün paylaşılması hakkında da vasiyetnameler düzenlenmiştir. Bu vasiyetnamelerde, miras olarak bırakılan eşyalar sayısıyla birlikte ayrıntılı olarak belirtilmektedir.

Vasiyetnamelerin *ata bitig* “vasiyetname”, *tavar ödügi* “mal-mülk kaydı” ve *ülüş bitig* “vasiyetname, miras” olmak üzere çeşitli şekillerde adlandırıldığını anlaşılmaktadır. Bunlar dışında *ül-* “paylaştırmak, bölmek” fiilinden türetilen *ülüş* “pay, hisse” ve *ülüş kıl-* “pay etmek, miras bırakmak” terimleri vasiyetnamelerde sıklıkla yer almaktadır. Tüm bunlara ek olarak, yine “miras bırakmak” anlamına gelecek şekilde *bitig kod-* ve *ödigläp kod-* birleşik fiillerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

⁷³ Aarsal, a.g.e., s. 342.

2.1.7. Vakıf Belgeleri

Budizm ve Manihaizm gibi ibadethane gerektiren dinlerin kabul edilmesiyle birlikte Eski Uygurlar, çeşitli tapınaklar inşa etmiş ve bu mekanlara bazı ayrıcalıklar tanımıştır. Belgelerden hareketle tapınakların vakıf şeklinde faaliyet gösterdiği, bağ bahçe gibi çeşitli gayrimenkullere sahip olduğu anlaşılmaktadır. “Çok derin içtimaî temellere dayanan bir tesis olan vakıf, belirli bir gayeye bir gelir kaynağının tayin edilerek ona şahsiyet verilmesinden ibarettir.”⁷⁴ Uygurlar, tıpkı dini nitelikli eserlerin tercümesini yaparken az ya da çok bir şekilde kendilerinden, kendi dünya görüşlerinden bir takım unsurları bu eserlere yansıttıkları gibi kurmuş oldukları vakıflarla da diğer toplumlardan ayrılmaktadır. Uygurların hayır sahiplerinin resimlerini manastır duvarlarına asmaları, manastır binalarının temeline üzerinde vakfiye bulunan kazıkları sokmaları gibi uygulamalar, diğer Budist topluluklarda bulunmayan adetlerdir.⁷⁵ Bir vergi muafiyetnamesi olarak nitelendirilebilecek olan U 5317 (Vak01) numaralı belgede Murutluk Manastırı’nın hükümdar Kadir Bilge Han tarafından vergi muafiyetine tabi tutulduğu ve manastıra özel mülkiyet hakkı verildiği anlaşılmaktadır. Buna göre Murutluk Manastırı’ndan *alban* başta olmak üzere herhangi bir *iş küç* “hizmet, iş yükümlülüğü” istenmeyecek ve manastır *kap, tintsui, ert bert, tütün* vergileriyle büyük vergiden muaf olacaktır; bağına su kesicileri girmeyecek ve asmalarına, üzümlerine karışmayacaktır. Rahipler manastıra ait arazi ve bağları diledikleri gibi kullanarak hüküm süreceklerdir. Bu ve benzeri ifadeleri barındıran belgenin bir *ulam yarlıg* “devir/intikal belgesi” olduğu ilk kısımlarda belirtilmiştir. Ahmet Caferoğlu, bu belgenin Eski Osmanlıcadaki “senedi hakanî” veya “tapu senedi” olduğunu ifade eder.⁷⁶ *Ulam* kelimesi ise tek başına “daimî” manasına gelmektedir.⁷⁷ DTS’de de Caferoğlu’nun görüşüne koşut biçimde *ulam yarlıg* için “tapu senedi” anlamı verilmiştir.⁷⁸

⁷⁴ İsmet Binark, “Türk Dünyasının En Eski İçtimaî Yardım Müessesesi Vakıflar ve Uygur Türklerinde Vakıf”, **Türk Kültürü**, Yıl: VII, Sayı: LXXVIII, 1969, s. 422.

⁷⁵ W. Ruben, “Buddhist Vakıfları Hakkında”, Çev. Meliha Torkak, **Vakıflar Dergisi**, Sayı: II, 1942, s. 180.

⁷⁶ Ahmet Caferoğlu, “Uygurlarda Hukuk ve Maliye İstilahları”, **TM**, Cilt: IV, 1934, s. 25.

⁷⁷ Ahmet Caferoğlu, “Öz Hukuk Dili”, **Öz Dilimize Doğru**, Sayı: V, 1932, s. 74.

⁷⁸ Nadalyayev vd., **a.g.e.**, s. 608b.

Reşit Rahmeti Arat’a göre *ulam yarlıg*, manastır ile ona ait arazinin, hükümdarların ve bilhassa manastır amirlerinin değişmesinden dolayı yeni sahiplerine tevdi edilmesi münasebeti ile, devlet idaresince tanzim edilmiş bir vesikadır ve “intikal, devir” vb. anlamındadır veya buna yakın bir anlamda kullanılmıştır.⁷⁹

Vakıfla ilgili bir diğer belge olan U 5319 (BuYön28), yine Murutluk Manastırı’nın kimler tarafından yönetileceği hakkındadır. Buna göre Ligui Tutuñ, Küitso Şilavanti ve Pintso Tutuñ, üçü birlikte manastırı sevk ve idare edecektir. Bunu gerçekleştirirken sürekli perhiz ve meditasyon yapacaklar, devrin yöneticilerine sevap kazandıracaklardır. Tıpkı bir diğer belgede olduğu gibi bu belgede de manastıra ve manastıra ait gayrimenkullere kimsenin karışmaması gerektiği yazılmıştır. Manastıra ait yerlere, üzüm bağına, din öğreticileri, il beyleri başta olmak üzere hiç kimse girmeyecek; *iş küç* “hizmet, iş yükümlülüğü” istenmeyecektir. Belgenin sonunda bu *tuta turgu bitigin* verildiği yazılmıştır. Arat, bu ifadenin asıl *yarlıg* verilinceye kadar manastır idaresinin muvakkat bir müddet tanzimi için verilen bir vesika olabileceğini ifade eder.⁸⁰ Bunun aksine Melek Özyetgin, *tuta turgu* ifadesinin belgenin devamlılığına işaret ettiğini belirtir.⁸¹ Ancak *tuta turgu* ya da benzer şekilde iki makbuzda geçen *tutup turgu* ifadelerini muayyen bir sözleşme türü değil de sözleşmeleri niteleyen kalıp ifadeler olarak düşünmek mümkündür. Buna göre *tuta turgu*, *tutup turgu* “(elde) tutulup duran; (yerini) tutacak olan, (yerine) geçecek olan” şeklinde anamlandırılabilir.

Uygurlarda vakıfların vergi muafiyeti ya da çeşitli yükümlülüklerden arındırılması dışında ilgili kurumlarda yer alan din adamlarının bazı durumlarda farklı haklara sahip olabileceği görülmektedir. “Budizm’in Uygurlara tanıtılmasında daha çok Toharlar ve Çinli Budistler önemli rol oynamış, bununla birlikte ikincisinin etkisi zamanla inanılmaz derecede artmıştır. Budizm’in Uygurlar arasında egemen din olmasıyla birlikte hükümdarlar Budist rahipleri idari pozisyonlara atamıştır...Yüksek konumda olan bir Uygur rahibinin Turfan’dan Dunhuang’a gönderdiği Çince mektupta

⁷⁹ Arat, **a.g.e.**, s. 30.

⁸⁰ **A.e.**, s. 31.

⁸¹ Özyetgin, **a.g.e.**, s. 155.

kendisinin Uygur hükümdarından altın bir mühür aldığını ifade etmesi, rahibin hükümdar tarafından üst düzey bir konuma getirildiğini gösterir.”⁸²

2.1.8. Buyruklar ve Yönetmelikler

Eski Uygur hukuk belgeleri arasında büyük çoğunluğu Türkistan’daki Moğol hakimiyeti dönemine ait olmak üzere özellikle askeri ve idari konularda düzenlenmiş buyruk ve yönetmelik benzeri belgeler bulunmaktadır. Çok hacimli olmayan ve belli bir emrin gerçekleştirilmesine yönelik düzenlenmiş bu belgelerin tamamına yakını mühürlüdür. Genellikle her birinin arka yüzünde Çince yazılı başka metinler bulunmaktadır ki kağıdın oldukça değerli olduğu bir dönemde böyle bir tasarruf oldukça normaldir. Bu buyruklar ve yönetmelikler, yalnızca Eski Uygur Türkçesi ve tarihi için değil, aynı zamanda Moğolların idari yapısı, özellikle de posta teşkilatının anlaşılması hususunda önem taşır. *Yam* (= Mo. *jam*) adı verilen bu iletişim ağı, emirlerin hızlı bir biçimde yerine ulaştırılmasını ve istihbarat toplamayı kolaylaştırmaktaydı. Moğolcada kelimenin temel olarak “yol, güzergah, taraf, geçiş” anlamlarına sahip olduğu görülmektedir.⁸³ Atlılar çanlı bir kemer takıyor ya da *yam* istasyonuna yaklaştıklarında çalabilecekleri bir boynuz taşıyordu, böylece bir at önceden onlar için hazır hale getirilirdi ve atları değiştirip hiç durmadan yollarına devam edebilirlerdi.⁸⁴ Moğolların Gizli Tarihi’nde Cengiz Han’ın oğlu Ögedey Han, gerçekleştirdiği başarıları anlatırken posta sisteminden de bahseder: “İkinci başarımla olarak habercilerimizin çabuk gidip gelmesine ve gerekli emirlerimin ulaştırılmasına yarayan posta teşkilâtını kurdum.”⁸⁵ Buna rağmen, *yam* sisteminin ilk kez kim tarafından oluşturulduğu konusunda farklı görüşler mevcuttur. V. V. Barthold, Gizli Tarih’e uygun olarak posta teşkilatının Ögedey Han zamanında gerçekleştirilen önemli işlerden biri olduğunu belirtirken⁸⁶ Bertold Spuler, Moğol devleti büyüdükçe her türlü haberleşme için posta sistemi kurmanın gerekli hale geldiğini, Cengiz Han’ın önemli

⁸² Yukiyo Kasai, “Uyghur Legitimation and the Role of Buddhism”, **Buddhism in Central Asia I- Patronage, Legitimation, Sacred Space and Pilgrimage**, Ed. Carmen Meinert, Henrik H. Sørensen, Dynamics in the History of Religions Vol. XI, Leiden-Boston, Brill, 2020, s. 76-77.

⁸³ Lessing, **a.g.e.**, s. 1033.

⁸⁴ David Morgan, **The Mongols**, 2. Baskı, Oxford, Blackwell Publishing, 2007, s. 92.

⁸⁵ Ahmet Temir, **Moğolların Gizli Tarihi, I Tercüme**, 2. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 1986, s. 204-205.

⁸⁶ V. V. Barthold, **Moğol İstilâsına Kadar Türkistan**, Haz. Hakkı Dursun Yıldız, Ankara, TTK Yayınları, 1990, s. 492.

bağlantı yollarına *elçileri* için birkaç atın hazır olduğu postaneler kurulmasını emrettiğini ifade eder.⁸⁷ Adam J. Silverstein da henüz Cengiz Han'ın sağlığında bazı bölgelerde böyle bir sistemin kullanıldığı görüşündedir.⁸⁸ Bu açıklamalar ışığında posta teşkilatının ilk kez Ögedey Han zamanında ortaya çıkmasa bile en azından onun zamanında yeniden tanzim edildiği söz konusu edilebilir.

Yukarıda değinildiği gibi *yam* sisteminin emirleri yerine ulaştırmak ve istihbarat toplamak gibi temel işlevleri vardı. Bunlara devlet işlerindeki gecikmeleri önlemek, resmi görevli seyahat edenlerin halka baskı yapmalarını engellemek, elçilerin yolculuklarını kolaylaştırmak, malların taşınmasını sağlamak gibi işlevleri de eklemek mümkündür.⁸⁹ *Yam* ile ilgili olarak Eski Uygur Türkçesi dışında Orta Moğolca ile de yazılmış benzer içerikli buyruklar bulunmaktadır. Buna ek olarak, Moğollarda başta ülke içinde serbestçe dolaşım imkanı ile çeşitli ayrıcalıklar sağlayan tabletler de (Orta Mo. *gerege*, Fars. *pāiza*, Çin. 牌子 *páizi*) kullanılmıştır.

Payzalar; *yam* teşkilatında yer alanlara (posta teşkilatındaki), farklı askerî hiyerarşide bulunan komutanlara, bürokraside yer alan farklı statüdeki sivil memurlara, Moğol asıllı olan noyan ve emirlere, vergi tahsildarlarına, elçilik görevi yapanlara, yerel yöneticilere, tabi devletlerin hükümdarlarına ve onların yüksek bürokratlarına, dinî cemaat liderlerine, halk arasında saygın olan kişi ve ilim adamlarına ve Büyük Han soyuna veya ailesine mensup olanlara verilmekteydi.⁹⁰

12 hayvanlı Türk takvimine uygun bir tarihlendirmeye başlayan buyruklar ortalama beş ila on satırdan oluşmaktadır. Genellikle at, koyun, et, un, buğday, şarap, *böz*, elbise vb. mal ve eşyaların teslimiyle ilgili olan bu belgeler diğer hukuk belgelerinin aksine kalıp ifadelerden ve tanıklıklardan uzaktır, buyruğun ne olduğu ve kime verildiği bilgisini içermektedir. Tarihlendirmeden sonra teslim edilmesi ya da yapılması istenen şeyin kim için olduğu, cinsi ve miktarı belirtilir, ardından bu işlemin kim ya da kimler tarafından yapılması emredildiği ortaya konarak belge birkaç cümlede tamamlanır. Bazı buyruklarda emir verenin adı, henüz ilk satırda belirtilmiştir.

⁸⁷ Bertold Spuler, **Die Mongolen in Iran**, 2. Baskı, Berlin, Akademie Verlag, 1955, s. 422.

⁸⁸ Adam J. Silverstein, **Postal Systems in the Pre-Modern Islamic World**, Cambridge, Cambridge University Press, 2007, s. 144.

⁸⁹ Barthold, **a.g.e.**, s. 495. Morgan, **a.g.e.**, s. 90-91.

⁹⁰ Özkan Dayı, **Moğolların Teşkilat ve İdarî Tarihi, İran Moğolları 1220-1295**, Ankara, Altınordu Yayınları, 2020, s. 364-365.

Buyruklarda adı yer alan şahıslar genellikle yolculuk yapan *elçiler*dir, ayrıca verilen emirler on ve yüz kişilik askeri birliklere yönelikse bunlar bağlı bulunduğu kişiyle birlikte *onı*, ... *yüzi* olarak adlandırılmışlardır:

[ta]vıŋgan yıl onunç ay tört y(e)g(i)rmikä abıŋan-a bala toña elçi-lär-kä kızıl-ka [barg]u tört at-ta suvasdı onı bir at baş kâz-ig berip lükçün turpan at-ka tutz-un (BuYön25 / U 53141-5) “Tavşan yılı onuncu ayın on dördünde Suvasdı’nın onluğu, Abışana ve Bala Toña Elçilere Kızıl’a gidecek dört attan birini ilk düzenli iş sırası (olarak) verip Lükçün ve Turfan (arasında gidecek) ata saysın.”

arig bökä-niñ koyn yıl onunç ay bir y(e)g(i)rmikä bor sıkturgalı kalgüçi korla elçi k(a)ra elçi sogdı elçi olar-ka balık-ta münü altı at ulag-ta baçak-a t(a)rkan yüz-intä bolmış taz bir at iki kün berip üç bakır kümüş kupçır-ka tutz-un. (BuYön68 / SI Uig. 141-11) “Arig Bökä’nin (buyruğudur). Koyun yılı onuncu ayın on birinde şarap sıktırmak için gelecek Korla Elçi, Kara Elçi, Sogdı Elçi’ye, onlara, şehirde binilecek altı at-ulaktan Baçaka Tarkan yüzlüğünden Bolmış Taz iki günlüğüne bir at verip (bunu) üç bakır gümüş *kupçır* (vergisine) saysın.”

Dai Matsui, *idari emir (administrative order)* olarak tanımladığı doksan dokuz buyruğun formüllerini beş başlıkta vermiştir:⁹¹

- a. Tarih (Yalnızca 12 hayvanlı takvim)
- b. Malların Amacı veya Sebepleri [ve Toplam Miktar]
- c. Teslim Eden Kişi(ler)
- d. Teslim Edilen Miktar
- e. Kapanış Formu: *berzün*.

Buyruklar *berzün* “versin!” ya da *tutzun* “yerine tutsun, saysın!” şeklinde bir emir cümlesiyle tamamlanır. Yapılması emredilen iş ya belli bir takım vergilerden düşülür ya da *kâzig* adı verilen ve nöbetleşe belli aralıklarla yapılması gereken iş sırasından birinin yerine sayılır.

⁹¹ Dai Matsui, “Dating of the Old Uigur Administrative Orders from Turfan”, **VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (30 Eylül-04 Ekim 2013 İstanbul) Bildiri Kitabı**, Cilt: IV, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 2014, s. 613.

Eski Uygur buyruklarının hem nitelik hem de nicelik olarak fazla olması, Moğol hakimiyeti altında geçen dönemde *yam* sisteminin kullanımının Uygur toplumunda geniş bir sahaya ulaştığını gösterir.

Bir manastırın kimler tarafından yönetileceğini ve çeşitli vergilerden muaf olduğunu gösteren belge de Uygurlarda yönetmelik veya buna benzer belge düzenlemenin bilinip kullanıldığına işaret etmektedir.

2.1.9. Dilekçeler

Eski Uygur hukuk belgeleri arasında herhangi bir isteği, talebi bildirmek üzere yazılmış ve modern çağın düşünce sistemine göre dilekçe olarak nitelendirilebilecek çeşitli belgeler bulunmaktadır. Bunlar yapı itibarıyla da diğer belgelerden farklıdır; tarihlendirme zorunluluk değildir, güvence ve tanıklık ifadeleri bulunmamaktadır. Ancak *öt-* fiilinden türeyen *ötüg* “dilek, istek, arz” kelimesi, neredeyse her birinde mevcuttur. DLT’de *ötüg* için doğrudan “sultana arz edilen şey, arz”⁹², *ötüglüg* için ise “hakana arz edeceği şeyi olan (kimse)” tanımlamaları bulunmaktadır.⁹³ Clauson, kelimenin *ötün-* fiiliyle ilişkili olduğunu belirterek “istek, rica, üst makama yönelik dilekçedeki beyan” şeklinde açıklama yapmaktadır.⁹⁴ DTS’de de “istek, yakarış” anlamı verilmiştir.⁹⁵ Kelime, müstakil kullanımları dışında *tägin-* “erişmek, ulaşmak; bir işi saygıyla yapmak” fiiliyle birlikte dilekçelerde yer almaktadır.⁹⁶

Mevcut dilekçeler arasında en hacimli, tımar sistemine göre çalışan bağcılarının devrin hükümdarından *kalan* vergisi hakkındaki muafiyetin devam etmesine yönelik olanıdır (Dilek01 / U 5282a (T III D 271 K) + U 5282b (TM 221)). Bağcılar, daha önceki hükümdarların adını sırasıyla belirterek bunların çağında bağcılardan *kalan* alınmadığını ifade etmişler ve bu uygulamanın devrin hükümdarı Toklug Tämür tarafından da devam ettirilmesini talep etmişlerdir.

Modern dilekçelerin olmazsa olmaz unsurlarından olan ilgili kişi ya da kuruma hitap bölümünün örneği bir Uygur dilekçesinde de bulunmaktadır. Kendisini

⁹² Ercilasun, Akkoyunlu, **a.g.e.**, s. 32.

⁹³ **A.e.**, s. 78.

⁹⁴ Clauson, **a.g.e.**, s. 51a.

⁹⁵ Nadalyayev vd., **a.g.e.**, s. 393a.

⁹⁶ *Tägin-* ile ilgili olarak bk. Berker Keskin, “Eski Uygur Türkçesinde Saygı Bildiren İfadeler Üzerine”, **1st International Conference on Studies in Turkology (14-16 October 2016, Barcelona/Spain) Proceedings Book**, Ed. Ufuk Deniz Aşçı vd., Konya, Palet Yayınları, 2016, s. 296.

salıvermediği için efendisini şikayet eden bir köle, yazdığı dilekçeye *buyançı bağlärim kutıña muñ ötüglüg kuludı p[intu]ñ ötügüm täginür* “Hayırsever beylerimin huzuruna sıkıntılı, ricacı kullarından ben Pintuñ kulunun ricası arz olunur.” şeklinde bir cümleyle başlamaktadır (Dilek04 / *Pam 1₁₋₄). Tüm bu özellikler, ifade biçimleri bu belgelerin birer dilekçe niteliğinde olduğunu ortaya koymaktadır.

2.1.10. Raporlar

Eski Uygurlardan kalan rapor niteliğindeki belgeler, bir aileye ya da gruba ait kişi sayılarının tasdiki ile ilişkilidir. Buna göre *ulug täptär* “büyük defter”, kişilerin kayıt altına alındığı bir çeşit nüfus defteridir. Belgenin sahibi olan kişi, bu defterlere kayıt ettirdiği akrabaları ya da ilişkide olduğu insanlar dışında başka bir kişinin ortaya çıkması durumunda kendini öldüreceğini beyan etmekte, bir anlamda kişi sayılarının doğruluğunu tasdik etmektedir. Burada, *öz başın ölü*- “kendisini öldürmek, intihar etmek” bir terim olarak ortaya çıkmaktadır.

Buna benzer şekilde, U 5298 (Çeş27) numaralı belge, bir ailedeki kişi sayısı, bunların yaşı ve nerede ikamet ettikleri hakkında düzenlenmiştir. Yukarıda ifade edilen belgelerden daha ayrıntılı olan bu belgede ailenin babası, kendi adı ve yaşından sonra teker teker eş ve çocuklarının adını, yaşını beyan etmiştir. Verilen tüm bilgilerin gerçek olduğu hem baba tarafından tasdik edilmiş hem de bunlara tanıklıklar eklenmiştir. Bilgilerde eksiklik çıkması durumundaysa babanın ceza olarak elli yedi kez kamçılanacağı ve kendisine kalacak paradan mahrum olacağı ifade edilmiştir. Bununla birlikte bu ailenin herhangi bir yere göçüp gitmeden sabit bir şekilde yaşadığı, tarımla uğraştığı ve *kalan* vergisi ödediği yine verilen bilgiler arasındadır. Bu bilgiler ışığında, Uygurlarda rapor ve benzeri niteliğe sahip belgelerin daha çok nüfus sayımı ile nüfus ve ikamet kontrolü hakkında düzenlendiği ortaya çıkmaktadır.

2.1.11. Makbuzlar

Hukuk belgelerinin geneline uygun bir biçimde tarihlendirme ile başlayan makbuzlar, tanıklık ifadelerine de sahiptir. Bunlar, içerik bakımından genellikle iki konu etrafında şekillenmektedir: 1.) Bir malın, ürünün ya da paranın alındı bilgisi. 2.) Alım-satım işlemlerini içeren esas sözleşmenin kayıp olması durumunda yapılması gerekenler ile onun yerine verilen diğer nitelikteki sözleşmeler hakkında bilgi.

Alındı bilgisi içeren makbuzlar *böz* ve gümüş gibi parasal değerler ile döşek, elbise gibi eşyaların kim ya da kimler tarafından teslim alındığı hakkında düzenlenmiştir. Bunlardan farklı olarak U 5250 (Mak04) numaralı makbuz, sorumlu bir şahsın yetmiş iki tane öğrenciyi bir başkasından teslim alması hakkındadır.

Diğer nitelikteki makbuzların esasını ise aslı kaybolan sözleşmeler oluşturur. Buna göre aslı ortada olmayan sözleşmeler yerine geçici sözleşmeler, senetler düzenlenmiştir. Daha sonra asılları ortaya çıktığı takdirde bu kez bunların geçersiz olması gerektiği ya da isteği bu makbuzlarda beyan edilmiştir. Bu tür belgeler, Uygurlardaki sözleşme türleri ve konu ile ilgili uygulamalar hakkında bilgi içermesi bakımından önem taşır.

2.2. Eski Uygur Hukuk Belgelerinde Ortak Unsurlar

Eski Uygurlara ait belgelerin büyük çoğunluğu ticaret hukuku, borçlar hukuku ve medeni hukuku ilgilendiren konularda düzenlenmiştir. Bu bakımdan, Uygurlarda özel hukukun çok gelişmiş bir sisteme sahip olduğunu, toplumu oluşturan bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda belgeler düzenleyerek bunlara resmi nitelik kazandırdığı muhakkaktır.

Eski Uygur hukuk belgeleri, içeriği göz ardı edilse bile belirli düzenleniş formüllerine sahiptir. Tabii ki formüllere sahip olmayan, gelişigüzel ya da diğerlerine benzer olmayan biçimde hazırlanmış belgeler de bulunmaktadır. Belirli yönleriyle tahrip olmuş hasarlı belgeler -ancak varsa- kalıp ifadelerine dayanılarak standart belge şeklinde tanımlanabilir olmasına rağmen kalıp ifadeleri bulunmayan belgeleri formüllere uymuyor diye nitelendirmek yanlış bir tutum olacaktır. Zira bazı belgeler, içeriğe ait bir takım bilgiler veriyor olmasına rağmen hasarlı niteliği dolayısıyla formüllere uymuyor gibi görünebilmektedir. Ancak günümüze kalan şekli dolayısıyla bilinmese de, belgenin bütünü formüllere uygun bir nitelikte olabilir. Dolayısıyla bu şekildeki hasarlı belgeleri en azından formüller açısından bir kenara bırakmak faydalı olacaktır.

Belgelerin formülleriyle ilgili ilk çalışma Reşit Rahmeti Arat'a aittir. Arat, iki taraflı anlaşmayla kaleme alınan belgeleri on bir madde halinde açıklamaktadır.⁹⁷

⁹⁷ Arat, **a.g.e.**, s. 38-39.

1. Tarih.
2. Vesikalarda adları geçen şahıslar.
3. Mukavele yapılmasının sebepleri.
4. Anlaşmanın mevzuu, mâhiyeti ve mukabilinde verilen bedelin tespiti.
5. Bedelin ödeme usûl ve şartları.
6. Borçlu meydanda bulunmadığı takdirde, onun yerine geçecek kimselerin tasrihi.
7. Mukavele şartlarının korunması ve buna itirazda bulunabilecek kimselerin zikri.
8. Anlaşmayı bozmak isteyenlere karşı alınan tedbirler.
9. Mukavele yapan taraflar ve şahitlerin zikri.
10. Mukavelenin metnini kaleme alan şahsın zikri.
11. Vesikalarda imza ve mühürler.

Tarihlendirme, Eski Uygur hukuk belgeleri için modern hukuk belgelerinde ya da resmi nitelikli diğer belgelerde olduğu gibi olmazsa olmaz bir bilgidir; adeta belgenin başlığı olma özelliğini taşır. Her bir belge düzenlendiği, diğer bir ifadeyle imza altına alındığı güne göre tarihlendirilir. İşte bu sayede ilk satırdan itibaren belgelerin resmi bir niteliğe sahip olduğu göze çarpar. Belgelerin tarihlendirilmesinde 12 hayvanlı Türk takvimi esas alınmaktadır:

1. *küskü yıl* “sıçan yılı”
2. *ud yıl* “sığır yılı”
3. *bars yıl* “kaplan yılı”
4. *tavişgan yıl* “tavşan yılı”
5. *luu yıl* “ejderha yılı”
6. *yılan yıl* “yılan yılı”
7. *yunt yıl* “at yılı”
8. *koyın yıl* “koyun yılı”
9. *beçin yıl* maymun yılı”
10. *takıgu yıl* “tavuk yılı”
11. *it yıl* “köpek yılı”
12. *toñuz yıl* “domuz yılı”

Bu durum, bugün belgelerin tarihini eksiksiz bir biçimde tespit etmemize imkan vermemesine rağmen günlük ihtiyaçlar için o dönemde yeterli gelmiş olabilir.⁹⁸ Özellikle buyrukların tarih bilgisi bölümünde karşılaşılan *jun~jün* kelimesi, Çince 閏 *rùn* kelimesinin Eski Uygur Türkçesindeki görünümüdür. *Rùn*, Çince “eklenmiş ay” anlamına gelen bir kelime olup Eski Uygur Türkçesinde de aynı anlamda kullanılmıştır.⁹⁹ Bu kelime, ilk olarak Louis Ligeti tarafından bilimsel yayını yapılan Çince-Eski Uygurca bir sözlükte de tespit edilebilmektedir.¹⁰⁰ Louis Bazin de Ligeti yayınından hareketle artık kamer ayının *šin āy* şeklinde adlandırıldığını belirtmektedir.¹⁰¹ Dai Matsui, Ch/U 7370v (BuYön10), U 5283v (BuYön11) gibi bazı belgelerin tarihlendirmelerinde yıl ve ay arasında yer alan *yana* kelimesinin “yine, tekrar” anlamında kullanılmayıp *jun~jün* ile eşdeğer olabileceğini ifade eder.¹⁰²

Belgelerin hukuki yapısını gösteren önemli bir diğer özellik, anlamının açık ve anlaşılır olmasıdır. Anlaşmazlığa imkan vermeyecek şekilde düzenlenmiş olan belgelerde ortaya konan niyet, betimlemelere veya söz sanatlarına yer verilmeden mümkün olabilecek en kısa biçimde ifade edilmektedir. Bu sayede belgeler genellikle tek bir yaprağa sığdırılmış; muhafazası ve taşınması kolaylaştırılmıştır.

Tarihlendirmeden sonra esas konuya geçilen belgelerde sözleşmeye taraf olan veya olanların adı ile sözleşmenin sebebi belirtilir. Dolayısıyla esas konu, hem taraflar hem de sebep olmak üzere iki temel üzerine şekillenmektedir. Sözleşmede yer alan ilk ad, genellikle gerçekleşecek olan işlemi talep edene aittir. Diğer bir deyişle ilk ad alıcı, kiracı, borçlu, takas etmek isteyen veya vasiyet eden kişidir. Günümüze ulaşan takas belgeleri, başlangıç kısımlarında eksiklik barındırmasına rağmen devamındaki formüller tıpkı satış, kiralama ya da borç belgelerinde olduğu gibidir. Bu sebeple, takas belgelerinde de esas konuda yer alan ilk adın takası talep eden kişiye ait olması kuvvetle muhtemeldir. İlk adın yani gerçekleşecek işlemi talep edenin belirtilmesinden

⁹⁸ Arat, **a.g.e.**, s. 39.

⁹⁹ *Rùn* ile ilgili olarak bk. Giles, **a.g.e.**, s. 718. Pulleyblank, **a.g.e.**, s. 270.

¹⁰⁰ Louis Ligeti, “Un Vocabulaire sino-ouïgour des Ming. Le Kao-tch’ang-kouan yi-chou du bureau des traducteurs”, **AOH**, Cilt: XIX, 1966, s. 199 (*šin* transkripsiyonuyla).

¹⁰¹ Louis Bazin, **Eski Türk Dünyasında Kronoloji Yöntemleri**, Çev. Vedat Köken, Ankara, TDK Yayınları, 2011, s. 158 ve 301.

¹⁰² Dai Matsui, “Yarin monjo. Jūyon seiki shotō no uigurubun kyōshutsu meirei monjo rokken. [The Yalın-texts. Six Uigur administrative orders from the early fourteenth century]”, **Studies in the Humanities [Cultural Sciences]**, Cilt: X, 2003, s. 58.

sonra esas konunun ne olduğu beyan edilerek bunun kimden talep edildiği, yani sözleşmeye taraf olan ikinci ad belirtilir.

Belgelerde doğrudan anlatım şekli benimsenmiştir ve anlatıcı genellikle birinci şahıstır. Ancak doğal olarak birden fazla şahıs ilgili işleme müdahil olduğu için bu birinci şahıs anlatıcısı sürekli değişmektedir. Örneğin A, B, C, D ve E kişilerinin bulunduğu bir belgede ilk ifadeler tarlasını satmak isteyen A kişisine aittir. A, para ihtiyacı yüzünden tarlasını B kişisine satmaktadır ve bunu kendi cümleleriyle ifade eder. Satış işlemi gerçekleşir ve B, kendi ağzından tarlanın bedelini A'ya verdiğini ifade eder. A da tarlanın bedelini sayarak alır. C ve D tanıktır, bu işleme tanıklık yaptıklarını belirtirler. Son olarak E kişisi, bütün bu belgeyi A ve B taraflarına sorarak düzenlediğini ifade eder ve belge son bulur. Ancak belgelerin yazı karakteri incelendiğinde her birinin tek bir elden çıktığı, tek bir yazı karakterine sahip olduğu görülür. Netice itibarıyla belgelerde her bir kişi, ifade biçimi olarak kendi cümleleriyle var olmaktadır ancak belge tek bir elden çıkmaktadır. Bazı belgelerde tarafların dışında belgeyi düzenleyen bir kişinin var olması ve kendi adını belgenin en sonunda belirtmesi bu durumun bir kanıtıdır.

Aşağıda, esas konu bölümü hakkında örnekler bulunmaktadır. Burada adlar kalın olarak yazılmış, sebep ise altı çizili olarak verilmiştir:

biz-niñ-kä y(a)rp yaña-ka ädgü-kä ikigü-kä yunlak-lık kunpu kärgäk bolup
*üstün ögän üz-ä suvak-lıg yeti şıg atl(ı)g yemgiçi (?) yer-im(i)z-ni **kutadmış-ka***
toguru [tum]lıtu satdım(i)z. (ArSa02 / U 3908₁₋₄) “Bize, Yarp Yaña ve
Ädgü’ye, ikimize kullanmak için kunpu gerekli olup yukarıdaki su kanalı ile
*sulanabilen yedi şıg adlı yemgiçi (?) yerimizi **Kutadmış’a** doğru bir şekilde*
sattık.”

maña [enç k(a)y-a tu]mıçı ikägü yunl(a)klık böz [kärgäk bolup] mısır-tın beş
böz alıp [...]Y sury-a bilä ortuk-l[u]g yeți küri yer(i)miz-ni togru tumlıtu
s(a)ttım (ArSa03 / U 5234₁₋₆) “Bana, Enç Kaya ve Tumiçi, ikimize
kullanmak için böz gerekli olup Mısır’dan beş böz alıp [...] Surya ile ortaklı
yedi kürilik yerimizi doğru bir şekilde sattım.”

m[an]ga mısır-ka yür t[ar]ıgu yer kärgäk bolup kayımtu-nıñ sık(a)p-takı
yarım ä[η]iz yerin [a]nu[k]-ka tu<t>um (ArKi03 / U 5269₂₋₅) “Bana, Mısır’a

darı ekecek yer gerekli olup Kayımtu'nun Sıkap'daki yarım anız yerini hazırlamak üzere kiraladım.”

maña bay t(ü)mür-kä kăpăz tarıgu yer kărgăk bolup t(ü)miçi-niñ bu suy-takı uñuru borluk-ın on t(a)ñ kăpăz yak-a-ka tuttum (ArKi06 / U 5272-5) “**Bana, Bay Tämür’e pamuk ekecek yer gerekli olup Tämiçi’nin** bu suyun karşısındaki bağıni on *tañ* pamuk karşılığı kiraladım.”

Esas konudan sonra her belgenin niteliğine göre farklı içerikler ortaya çıkar. Örneğin bu içerik bir satış belgesinde satışın tasdiki, gayrimenkulün sınırları ve itiraz edebilecek kimseleri engellemek için uygulanacak yaptırımlar olurken bir kira belgesinde kiralandan gayrimenkulden elde edilen ürünün nasıl paylaştırılacağı, vergilerin kim tarafından nasıl ödeneceği olabilir. Tüm bu ve benzeri farklılıklar doğal olarak söz varlığında da kendini gösterir. Netice olarak esas konu ile tanıklıklar arasında kalan bu kısım, kendi içinde çeşitli alt başlıklara ayrılır ve belgenin niteliğine göre hacmi değişkenlik gösterir. Dikkat çeken bir özellik açıklama ve ek bilgi kısımlarında yer alan bilgilerin beyan biçimlerinin genel geçer olmasıdır. Diğer bir deyişle işlem bilgilerinin varlığı adeta değişmez bir kural varmış gibi ayniyet taşır. Arat, belgelerin düzeni ile ilgili şunları söyler:

Vesikalar muayyen bir usûle göre tanzim edilmektedir. Burada kullanılan usuller, vesikaların nevine göre, az-çok farklı olmakla beraber, aynı neviden olanlar, tamamen denilebilecek derecede, birbirinin aynıdır. Elde mevcut vesikaların muhtelif sâha ve devirlere âit bulunduğu düşünülürse, bu vesikaları kullanmış olan Türk muhitinin uzun zamandan beri hak ve hukuk bakımından mükemmel tanzim edilmiş olan bir ictimâî hayata mâlik olduğu neticesine varılabilir.¹⁰³

Açıklamalar ve ek bilgilerden sonra gelen son bölümde ise yapılan işlemin resmiyeti hem tarafların hem tanıkların hem de -varsa- belgeyi düzenleyen yazmanın diğer bir deyişle arzuhalcinin adının beyanıyla tasdiklenir. Bu son bölümde tanıklar, damga ve nişanlarıyla birlikte yer alır. Son ifade ise genellikle belgeyi yazana aittir ve yazılanların gerçek olduğu bilgisi (→ *çın ol*) son kez ifade edilir. Burada önemli bir husus arzuhalcinin, yaptığı işlemi taraflara sorarak, bir anlamda onların rızalarını olarak yaptığını belirtmesidir (→ *ayıtıp bitidim*).

¹⁰³ Arat, **a.g.e.**, s. 38.

Bütün bunlardan hareketle belgelerin içerik farklılıkları dikkate alınmaksızın şu ortak başlıkları taşıdığını söylemek mümkündür:

Şema V: Eski Uygur hukuk belgelerinin ortak düzeni

1. Tarihlendirme
2. Esas Konu a. Tarafların adı b. Sözleşmenin sebebi
3. Açıklama ve Ek Bilgiler
4. Tanıklıklar

Nobuo Yamada burada “Tanıklıklar”, Arat tarafından ise “Vesikalarda imza ve mühürler” olarak tanımlanan başlıkta yer alan *tamga* ve *nişan* kelimelerini referans olarak belgelerin üslubu ve tarihi ile ilgili bir değerlendirme yapmıştır. Yamada’ya göre eğer belge, içinde *tamga* kelimesi geçiyorsa normal, *nişan* kelimesi geçiyorsa yeni forma sahiptir. Çünkü Farsça kökenli *nişan*, Uygurların yaşadığı bölgede Moğol-Yüan tahakkümü altında bulunulan döneme (XIII. yüzyıl) daha yakın bir zamanda kullanılmıştır.¹⁰⁴

Şema VI: Nobuo Yamada tarafından düzenlenen belge formları

Normal T.-form

Tarih
Konu
Tanıkların adı “Bu damga bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.”
Yazarın adı

Yeni N.-form

(A) Tarih
Konu
Tanıkların adı

¹⁰⁴ Nobuo Yamada, “*Tamgha- and Nishan-Form of Uighurian Contract Discovered in East Turkestan*”, *Trudy dvadcat’ pyatogo Mejdunarodnogo Kongressa Vostokovedov (Moskva 9-16 avgusta 1960)*, Moskova 1963, s. 321-322.

“Bu <i>nişan</i> bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.”
Yazarın adı
(B) Tarih
Konu
“Bu <i>nişan</i> bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.”
Yazarın adı
(C) Karışık Durum

Yamada’nın Yeni N.-formunun üç alt başlığa ayrıldığı görülür. İlkinde, normal form ile birebir aynı özellik bulunurken ikincisinde *nişan* kelimesi tanıklar için değil, anlaşmadaki sorumlu şahıslar yani taraflar için kullanılmaktadır. Üçüncü grupta ise hem *tamga* hem de *nişan* kelimesi bir arada kullanılmaktadır. Larry V. Clark da Doktora tezinde Yamada’nın formüllerini referans alarak geliştirir:¹⁰⁵

Şema VII: Larry V. Clark tarafından düzenlenen belge formları

1. Normal Form
Tarih
Sözleşmenin konusu
Tanıkların adı
-“Bu <i>tamga</i> ya da <i>nişan</i> bana (sorumlu şahsın adı) aittir.”
Yazar
2. Yeni Form
A. Tanıkların kişisel imzaları eklenmiş olarak
Tarih
Konu
Tanıklar
-“Bu <i>nişan</i> bana (sorumlu şahsın adı) aittir.”

¹⁰⁵ Larry Vernon Clark, *Introduction to the Uyghur Civil Documents of East Turkestan (13th-14th cc.)*, Indiana University, Department of Uralic and Altaic Studies, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bloomington, 1975, s. 298-300.

Yazar -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.” -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.”
B. Tanık ile birlikte yalnızca kişisel imza
Tarih
Konu -“Bu <i>nişan</i> bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.” -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.”
Yazar
C. Karışık Durum
Tarih
Konu
Tanıklar -“Bu <i>nişan</i> bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.” -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.”
Yazar
3. Bileşik Formlar
A. Bileşik Normal Form
Tarih
Konu
Tanıklar -“Bu <i>nişan tamga</i> bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.”
Yazar
B. Bileşik Yeni Form
Tarih
Konu
Tanıklar -“Bu <i>nişan tamga</i> bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.”

Yazar -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.” -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.”
C. Bileşik Karışık Form
Tarih
Konu -“Bu <i>nişan tamga</i> bana, (sorumlu şahsın adı) aittir.”
Tanıklar -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.” -“Bu <i>nişan</i> bana, tanık (ad) aittir.”
Yazar

Gerek Yamada formüllerinin gerekse bunun daha gelişmiş şekli olan Clark formülünün çıkış noktası, belgelerdeki *tamga* ya da *nişan* kelimeleriyle bunların hangi başlık altında bulunduğu ile yakından ilgilidir (Tanıklık ya da esas konuda olup olmadığına göre).

2.3. Eski Uygur Hukuk Belgelerinin İçeriği

Eski Uygur hukuk belgeleri, dönemin ihtiyaçları doğrultusunda hemen her türlü konuda düzenlenmiştir. Günümüze ulaşan belgelerin büyük çoğunluğu belirli bir konuya sahip olmasına rağmen (alım-satım, kiralama, borç vb.) herhangi bir üst başlık altına dahil edilemeyecek olan pek çok hukuk belgesi bulunmaktadır. Dolayısıyla bu durum, hukuk belgelerinin yalnızca belirli alanlarla sınırlandırılmayacağını, resmi hale getirilmek istenen her alışverişin, her anlaşmanın, her beyanın hukuki biçimde düzenlendiğini göstermektedir.

Belgelerin içeriği ile ilgili pek çok tasnif yapılmıştır. Bu tasniflerin bir kısmı daha genel bir çerçeve çizerken bir kısmı oldukça detaylıdır. Bu bağlamda, belgelerin içeriğine ait ilk tasnif Reşit Rahmeti Arat’a aittir:¹⁰⁶

1. Büyük defter ile ilgili kayıtlar.

¹⁰⁶ Arat, a.g.e., s. 60-61.

2. Devlet teşkilâtı ve devlet idâresinde vazifeli kimseler ile ilgili kayıtlar

(ıduk-kut, tigit, beg, ilçi, nöker, büyük ordu, onbaşı, yüzbaşı, devlet hazinesi, mâliye vb.).

3. İctimâî sınıflar ve meslek sâhipleri ile ilgili kayıtlar (kul, câriye, ilçi, tapıgıcı, kalançı, bağçı, inçü bağçı, işçi, ulağcı, alımçı, birimçi, akrabalar vb.).

4. Dinî müesseseler ve din adamları ile ilgili kayıtlar.

5. Vergiler ile ilgili kayıtlar

a. Vergi çeşitleri

b. Nakdî ve aynî vergiler

c. İş mükellefiyeti; isimleri için bk.msl. *alban, basık, birim, birt, borluk, aş, kap, kabın, kalan, kanlık, kaylalık aş, kepez, koluş, kopçır, kurut, salık, tarığ, tesik, tüşük, tütün, umtu, yasağ* ve mahsul vergisi vb.).

6. Vakıf müessesesi ile ilgili kayıtlar.

7. Vasiyetnâmeler ile ilgili kayıtlar.

8. Evlâtlık ve besleme ile ilgili kayıtlar.

9. Kölelik ile ilgili kayıtlar

a. Satış

b. Rehin

c. Azad edilme

d. Evlenme

e. Şikâyetler

10. Arazi ile ilgili kayıtlar (tarla: *tarığ* [yür, kebez, arpa, vb.], *tarıgu yir, bağ, bahçe*);

a. Vakıf

b. Satış

c. Kira

d. Rehin

e. Ortaklık

i. İstifâde vb.

11. Para ile ilgili kayıtlar (gümüş, *yarmağ* gümüş, *yastuk* gümüş, *yunğlaklıg* gümüş, *y. yarmağ* gümüş, *yastuk, çav, yastuk çav, yunğlaklıg çav, yastuk çonğduy bav çav* vb.).

12. Zirâat mahsûlü ile ilgili kayıtlar (*kebez, arpa, buğday, tûki, tarığ, üyür, yür, üzüm, susam*).

13. Zirâat mahsûllerinden elde edilen yiyecek ve içecek maddeler ile ilgili kayıtlar (*un, susam yağı, şarap, süçüg, saman, talkan, tıngçan yağ, ot*).

14. Zirâat mahsûllerinden elde edilen sanâyi maddeleri ile ilgili kayıtlar (*koğbu, kidiz, yirlik, işlenmiş koğbu, yunğlaklığ koğbu, böz, yunğlaklığ böz*).

15. Hayvanlar ile ilgili kayıtlar (*at, ud, eşek, koyun, ečkü, teke, oğlak, ulağ, boğaz at, at hırsızı, at teri, ulağ teri, kopar, yük, inğırçak*).

16. Hayvanlardan elde edilen maddeler ile ilgili kayıtlar (*kidiz, yağ, et, yunğ, yürünğ yunğ, yorgut*).

17. Ticâret ile ilgili kayıtlar (*anlaşmalar, ticâret mektupları, ticâret malı: tavar, yunğlaklığ tavar, turku*).

18. Kullanma eşyası ile ilgili kayıtlar (*ton, iskirti, töşek, kaçuk, ulatu, yonak, işiç, saç, ayak, yıbak, ulpak, kiçir vb.*).

19. Mektuplar.

Belgelerin bir diğer geniş kapsamlı tasnifi Larry V. Clark'a aittir. Kendisi, belgeleri üç ana başlık altında, toplam on dokuz maddede değerlendirir. Bu tasnifte mektupların dışarıda bırakıldığı göze çarpmaktadır.¹⁰⁷

I. Sözleşmeler

1. Borç
2. Hayvan kiralama
3. Arazi kiralama
4. Arazi satışı
5. Köle satışı
6. Köle azadı
7. Kölelik
8. Evlat edinme
9. Sözleşmeli kölelik
10. Miras

¹⁰⁷ Clark, a.g.e., s. 374.

11. Çeşitli konular

12. Malların teslimi

II. Buyruklar

1. Çeşitli buyruklar
2. Posta atı buyrukları
3. Erzak emirleri
4. Nöbet emirleri

III. Kayıtlar

1. Aile hesap defterleri
2. Özel hesap defterleri
3. Vergi kayıtları

Eski Uygur hukuk belgelerini daha çok tarihi değerine göre inceleyen Özkan İzgi de belgelerin bir tasnifini yapmıştır:¹⁰⁸

1. Borç Alıp-Verme Vesikaları

a. para, b. mısır, c. buğday, d. şarap, e. pamuk, f. pamuklu kumaş, g. darı.

2. Alım-Satım Vesikaları

a. tarla, b. oğul, c. köle.

3. Kiralama Vesikaları

a. tarla, b. hayvan

4. Rehin Vesikaları

5. Vakıf Vesikaları

6. Vasiyetnâmeler

SUK editörleri, eserin ikinci cildinde Uygur belgeleri için geniş kapsamlı yeni bir tasnif yapmıştır:¹⁰⁹

I. Resmi Belgeler (İdari, diplomatik, askeri ve dini topluluklarla ilgili belgeler)

1. Yönetmelikler ve İdari Emirler (Atama emirleri dahil)
2. Diplomatik Mektuplar
3. Sertifikalar ve İzinler (Geçişler dahil)

¹⁰⁸ İzgi, *Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Göre)*, s. 56.

¹⁰⁹ Yamada, *a.g.e.*, s. xiii-xiv.

4. Makbuzlar
5. Dilekçeler
6. Raporlar (Bildirimler dahil)
7. Kayıt ve Listeler
8. Dualar (Kolofonlar dahil)
9. Çeşitli

II. Kişisel Belgeler (Hukuki anlaşmalar, ticari belgeler vb.)

1. Sözleşmeler (Vasiyetler dahil)
2. Makbuzlar
3. Mektuplar ve Faturalar
4. Kayıt ve Listeler
5. Dualar (Kolofonlar dahil)
6. Çeşitli

Bu tasnife dayanarak ikinci ciltte yer alan 121 hukuk belgesi, içeriğe göre kısaltmaların kullanılmasıyla aşağıda yer alan alt gruba ayrılmıştır:¹¹⁰

- 1. Satış (Sa)**
- 2. Takas/trampa (Ex)**
- 3. Kiralama (RH)**
- 4. Borç (Lo)**
- 5. Evlat edinme (Ad)**
- 6. Rehin, taahhüt (Pl)**
- 7. Azat etme (Em)**
- 8. Vasiyet (WP)**
- 9. Çeşitli, karışık (Mi)**

Simone-Christiane Raschmann, din dışı Uygur belgeleriyle ilgili hazırladığı kataloglarda aşağıda yer alan tasnife göre belgeleri değerlendirmiştir:¹¹¹

1. Resmi Belgeler

1.1 Yönetmelikler ve İdari Emirler

¹¹⁰ A.e.

¹¹¹ Simone-Christiane Raschmann, **Altürkische Handschriften Teil 14, Dokumente Teil 2**, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2009, s. v.

- 1.2 Mektuplar
- 1.3 Sertifika ve İzinler
- 1.4 Makbuzlar
- 1.5 Dilekçeler
- 1.6 Raporlar ve Kuruluş Belgeleri
- 1.7 Kayıt ve Listeler
- 1.8 Çeşitli

2. Kişisel Belgeler

- 2.1 Sözleşmeler
 - 2.1.1 Satış (Sa)
 - 2.1.2 Takas (Ex)
 - 2.1.3 Kiralama (RH)
 - 2.1.4 Borç sözleşmeleri (Lo)
 - 2.1.5 Evlat Edinme (Ad)
 - 2.1.6 Rehin (Pl)
 - 2.1.7 Azat Etme (Em)
 - 2.1.8 Vasiyet (WP)
 - 2.1.9 Çeşitli (Mi)
- 2.2 Makbuzlar
- 2.3 Mektuplar
- 2.4 Kayıt ve Listeler
- 2.5 Çeşitli

3. Belirsiz

4. Kısa Girişler

Bu çalışmada yer alan tüm hukuk belgeleri, yukarıda yer alan tasniflerin de incelenmesi suretiyle farklı bir tasnife tabi tutulmuştur. Bu yapılırken Simone-Christiane Raschmann'ın tasnifi referans olarak alınmış ve ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden düzenlenerek geliştirilmiştir. Çalışmanın tasnifindeki temel kıstas, belgelerin sahip olduğu içeriklerdir. Özellikle satış ve kira belgelerinde yapılan işleme konu olan mal, ürün ya da şahıslara göre alt başlıklar belirlenmiş, bunlar kendi içinde sınıflandırılmıştır. Belgeler de bu sınıflandırmaya göre başlıkların kısaltmasıyla birlikte numaralandırılmıştır.

Satış veya kiralama ile ilgili bir konuya sahip olduğu anlaşılmamasına rağmen fiziksel özellikleri dolayısıyla alt başlığın tam olarak bilinemediği durumlarda bu belgeler *eksik/niteliği belirsiz* olarak değerlendirilmiştir. Evlat edinme, azat etme belgeleri ile vasiyetnameler herhangi bir ticari işlem içermediğinden bunlara farklı bir üst başlık verilmiştir. Daha çok sosyal yaşantı veya olaylarla ilgili olduklarından *sosyal hayat ile ilgili belgeler* üst başlığı uygun görülmüştür.

Çeşitli belgeler, diğer konuların hiçbirine uygun olmayan, farklı içeriklere sahip belgeler için oluşturulmuş bir başlıktır. Bunlar arasında herhangi bir durum tespiti için oluşturulmuş belgeler olduğu gibi sadece sahip olduğu birkaç satır sayesinde diğer nitelikteki belgelerin başlangıç ya da bitiş formüllerini barındıran belgeler de bulunmaktadır.

Eksik/niteliği belirsiz/karmaşık belgeler başlığında genellikle yazı alıştırmaları yer almaktadır. Bunlardan anlaşıldığı kadarıyla herhangi bir hukuk belgesi hazırlanmadan önce yazı alıştırmaları yapılmış, müsveddeler oluşturulmuştur.

Kısa ifadeler başlığında yer alan belgelerin büyük çoğunluğu Çince/Uygurca (Ch/U) yazılı belgeler olup içerikten yoksun ve oldukça küçük hacimlidir. Satırların sahip olduğu kelime sayısı sınırlıdır ve hepsi kursiv bir yazıya sahiptir.

I. Ticari Belgeler (Ti)

a. Satış Belgeleri (Sa)

1. Arazi Satış Belgeleri (ArSa)
2. Bağ Satış Belgeleri (BaSa)
3. Köle Satış Belgeleri (KöSa)
4. Çocuk Satış Belgeleri (ÇoSa)
5. Ev Satış Belgeleri (EvSa)
6. Eksik/Niteliği Belirsiz Satış Belgeleri (B.sizSa)

b. Kira Belgeleri (Ki)

1. Arazi Kira Belgeleri (ArKi)
2. Bağ Kira Belgeleri (BaKi)
3. Hayvan Kira Belgeleri (HaKi)
4. Eksik/Niteliği Belirsiz Kira Belgeleri (B.sizKi)

c. Takas Belgeleri (Ta)

1. Arazi Takas Belgeleri (ArTa)

ç. Borç Belgeleri (Borç)

d. Rehin Belgeleri (Rehin)

II. Sosyal Hayat ile İlgili Belgeler (So)

a. Evlat Edinme Belgeleri (EvlEd)

b. Azat Etme Belgeleri (AzEt)

c. Vasiyetnameler (Vas)

III. Vakıf Belgeleri (Vak)

IV. Buyruklar ve Yönetmelikler (BuYön)

V. Dilekçeler (Dilek)

VI. Raporlar (Ra)

VII. Makbuzlar (Mak)

VIII. Çeşitli Belgeler (Çeş)

IX. Eksik/Niteliği Belirsiz/Karmaşık Belgeler (Kar)

X. Kısa İfadeler (Kısİf)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ESKİ UYGUR HUKUK BELGELERİ ÇALIŞMALARININ TARİHİ

Eski Uygur hukuk belgelerine dair çalışmaların başlangıcı XIX. yüzyıla dek uzanır. Alman asıllı Rus Türkolog Wilhelm Radloff, 1899 yılında Demetrius Klementz'in araştırma raporlarına dayanarak iki hukuk belgesini "Altugurische Sprachproben aus Turfan" adlı makalesinde yayınlar ve böylece belgeler üzerine ilk bilimsel çalışma gerçekleştirilmiş olur. Burada yayınlanan iki belgenin biri köle satışı, diğeri ise çocuk satışı hakkındadır. Yedi yıl gibi kısa bir süre sonra yapılan ikinci çalışma da yine Radloff'a aittir. Radloff, 1906 yılında yayınlanan "Uigurische Schriftstücke, in Text und Übersetzung" adlı makalesinde bu kez yirmi üç belgenin transkripsiyonunu ve Almanca tercümesini vermiştir. Tüm bu çalışmalar, hala Eski Uygur hukuk belgeleri üzerine yapılan araştırmalar için önemini koruyan çok değerli eseri *Uigurische Sprachdenkmäler*'ın birer habercisidir.

Radloff'un konuyla ilgili son makalesi ile 1928 yılında yayınlanan USp arasında geçen yirmi yılı aşkın sürede başka çalışmalar da gerçekleştirilmiştir. Alman Türkolog Albert von Le Coq'un *Türán* dergisinde 1918 yılında yayınladığı "Handschriftliche uigurische Urkunden aus Turfan" makalesi, daha önce Radloff tarafından yayınlanan dört belgenin yeniden değerlendirmesini içerir. Bu çalışma, belgelerin bazı gramer özellikleri ile ilgili bilgi vermesi ve açıklamalar barındırması bakımından son derece önemlidir. Bir sene sonra, 1919'da Le Coq daha çok Eski Uygur yazısını tanıtmaya amacıyla yazdığı "Kurze Einführung in die uigurische Schriftkunde" makalesinde örnek olarak iki hukuk belgesini işlemiştir.

Radloff'un öğrencisi Sergey Malov, Çin'e yapılan bir araştırma gezisi sırasında 1914 yılında Turfan'da satın aldığı biri borç diğeri köle satışı ile ilgili olan iki belgeyi 1927 yılında "Dva Uygurskih Dokumenta" adlı makalede yayınlamıştır.

Radloff'un 1918 yılında ölümünden sonra Malov, onun bıraktıkları üzerinde çalışmış ve USp'yi 1928 yılında yayınlatabilmiştir. Kitaba bir önsöz yazan, metinleri tekrar inceleyen ve sonuna bir düzelti bölümü ekleyen Malov'un katkısı oldukça büyüktür. USp'de incelenen 128 belgenin 101 tanesi din dışı içerikli olup büyük

çoğunluğu hukuk belgesi niteliği taşır. Bu açıdan, kitabın hukuk belgeleri üzerine yapılan ilk müstakil kitap çalışması olduğu söylenebilir. Eserde son 22 belge dışında kalan belgelerin tamamının dökme Uygur harfleriyle transliterasyonu bulunmaktadır (Bu belgelerin transliterasyonu çalışmaya Malov tarafından eklenen düzelti bölümünde yer almaktadır). Buna ek olarak, ilk 46 belge Kiril harfli transkripsiyon ile Almanca tercümeyle sahiptir. 47 ile 106. belgelerde ise transkripsiyon bulunmamaktadır. Çalışmada ayrıca üç belgeye ait tıpkıbasım bulunmaktadır.

Malov'un hukuk belgeleri üzerine çalışmaları USp'yi yayınladıktan sonra da devam etmiştir. 1932'de "Uygurskie rukopisnye dokumenty ekspedicii S. F. Ol'denburga" adıyla yayınladığı makalesinde Oldenburg koleksiyonuna ait beş belgenin dökme Uygur harfleriyle transliterasyonunu, Latin harfleriyle transkripsiyonunu ve Rusça tercümesini yapmıştır. Makalenin sonunda belgelerin tıpkıbasımları da yer almaktadır. Daha sonra *Pamyatniki drevnetyurkskoy pis'mennosti* adlı kitabında da daha önceden USp'de yayınlanan dört belgeyi yeniden ele almış ve iki yeni belge yayınlamıştır (1951).

Türk dünyasında Eski Uygur hukuk belgeleri üzerine ilk çalışmalar 1930lu yıllarda başlar. Ahmet Caferoğlu, 1932'de *Öz Dilimize Doğru* adlı derginin beşinci sayısında yayınladığı "Öz Hukuk Dili" adlı makalesinde bir hukuk belgesinin transkripsiyonunu ve Türkiye Türkçesine tercümesini yaparak yirmi altı tane hukuki terimi açıklamıştır. Aynı yıl, derginin sekizinci sayısında "Uygur Türklerinde Millî Hukuk İstılahları" başlığıyla yayınladığı makalesinde Doğu Türkistan'a yapılan ilmi seyahatler ile belli yönleriyle hukuk belgelerini tanıtmış, *yan* ve *yanlıg* terimlerine değinmiştir. Onun sahaya en büyük katkısı şüphesiz 1934 yılında *Türkiyat Mecmuası*'nda yayınlanan "Uygurlarda Hukuk ve Maliye İstılahları" adlı makalesidir. Bu makalede belgelerde yer alan hukuki ve ekonomik terimler ilk kez derinlemesine incelenmiştir. Caferoğlu, öncelikle konu ile ilgili ilk çalışmalar hakkında genel bilgi verdikten sonra belgelerin şekilleri, tarihlendirmesi, borçlanma belgelerindeki maddeler ve cezalar üzerinde durarak bir borç belgesinin transkripsiyonunu ve Türkiye Türkçesine aktarımını yapmıştır. Bundan sonra hukuk ıstılah ve tabirleri üst başlığında 33 terimin USp'ye dayanarak anlamlarını vermiş, Çağdaş Türk lehçelerinde hangi şekillerde yaşadığını belirterek açıklamıştır. Makalenin Maliye İstılahları bölümünde ise bu kez 17 vergi türü üzerine yazarın değerlendirmeleri yer almaktadır. Caferoğlu,

ayrıca *Türk Hukuk ve İktisat Tarihi Mecmuası*'nda "Türk Taamül Hukukunda Evlâtlık Müessesesi" makalesini yayınlarak Türklerde evlatlık kurumunun yapısını sorgulamış; Uygurlardaki durumu, evlat edinme belgelerine dayanarak açıklamıştır.

1964 yılına gelindiğinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Dili Anabilim Dalı'nın kurucusu Reşit Rahmeti Arat, "Eski Türk Hukuk Vesikaları" adlı muazzam yapıtını yayınlamıştır. 1963 yılında altıncısı düzenlenen PIAC'ın bildirileri arasında yer alan çalışma, yedi ana bölümden oluşur. Arat, öncelikle Doğu Türkistan'da yapılan araştırmalar ile çeşitli milletlerce düzenlenen ilmi seferlerden bahsetmiş, ardından Eski Uygur hukuk belgeleri üzerine başlıca çalışmalara değinerek bunlara ait bibliyografik bilgi sunmuştur. Üçüncü bölümde hukuk belgelerinin mahiyetini açıklayan Arat, daha sonra belge çeşitleri hakkında bilgi vermiştir. Belgelerin formülleri, tanzimi ile sınıflandırması da ilk kez bu çalışmada değerlendirilmiştir. Formüllerin yapısı ile belgelerin içeriği ayrı ayrı bölümlerde incelenerek damga ile yazı şekillerinden örnekler sunulmuştur. Çalışmanın son bölümü sekiz hukuk belgesinin transkripsiyon, Türkiye Türkçesine aktarımı ve tıpkıbasımlarından oluşmaktadır. Bu belgeler arasında daha önce yayınlananlar olduğu gibi ilk kez burada bilim dünyasına tanıtılanlar da yer almaktadır.

Arat tarafından ilki 1936 ve ikincisi 1965 yılında yayınlanan "Uygurca Yazılar Arasında" adlı makale serisi de hukuk belgeleri içermesi bakımından önem taşır. Hatta UAJb'de yayınlanan ikinci makale İÜ Nadir Eserler Kütüphanesi'nde muhafaza edilen bir hukuk belgesinin transkripsiyonu, Türkiye Türkçesine aktarımı ile tıpkıbasımını içerir. Belgeye ait açıklayıcı notlar ve bir dizin de çalışmaya eklenmiştir.

Fin Altayist Gustav John Ramstedt, 1940 yılında yayınladığı "Four Uigurian Documents" adlı çalışmasıyla Finlandiya'da muhafaza edilen dört Uygur belgesini ilk kez yayınlamıştır. Belgelerin üçü hukuki içerikli olup diğeri kayıt bilgisini içerir. Çalışmada belgelerin transkripsiyonu, İngilizce tercümesi ve tıpkıbasımı yer almaktadır. Daha sonra Harry Halén da Finlandiya'da muhafaza edilen bazı belgeleri iki ayrı makale olarak 1979 ve 1991'de yayınlamıştır.

Larry Vernon Clark'ın 1975 yılında Indiana Üniversitesi'nde tamamladığı Doktora tezi *Introduction to the Uyghur Civil Documents of East Turkestan (13th-14th cc.)*, Eski Uygur hukuk belgelerinin, daha genel bir ifadeyle din dışı metinlerin belli özellikleriyle ele alındığı bir çalışmadır. Bütünlüklü bir transkripsiyon, tercüme ya da

tıpkıbasım bulunmamaktadır. 141 belgeyi inceleyen Clark, öncelikle din dışı metinlerin oluştuğu tarihsel ortam ve çalışmaların tarihi hakkında bilgi vermiştir. Metinlerin fonolojik, morfolojik özellikleri, tarihlendirilmesi, sınıflandırılması, sahip olduğu formüllerin açıklanması gibi bölümlere sahip olan çalışmanın sonunda 141 belgenin nerede bulunduğu, üzerinde hangi çalışmaların yapıldığı ve özeti sunulmuştur.

Japon Türkolog Nobuo Yamada'nın 1960'lardan itibaren yayınladığı çalışmalar belgelerin transkripsiyonu, tercümesi ve tıpkıbasımının dışında çeşitli içerik değerlendirmeleri bakımından dikkat çekmektedir. Yamada, bu çalışmalarında belgelerde geçen ölçü birimleri, belgelerin formülleri, formüllere göre dönem tespiti, satış, kira, kölelik gibi farklı konular hakkında bilgi vermiştir. 1993 yılında ünlü eseri *Sammlung uigurischer Kontrakte* Juten Oda, Peter Zieme, Hiroshi Umemura ve Takao Moriyasu tarafından üç cilt olarak yayınlanmıştır. Birinci ciltte Yamada'nın daha önce yayınlanan makaleleri yer alırken ikinci ciltte farklı konulardaki 121 hukuk belgesinin transkripsiyonu, Japonca ve Almanca tercümesi ile bunlara ait bir dizin yer alır. Üçüncü ciltte ise ikinci ciltte değerlendirilen belgelerin büyük çoğunluğunun tıpkıbasımını bulunmaktadır.

Alman Türkolog Peter Zieme'nin 1970'lerin başından itibaren çeşitli dergilerde yayınladığı makaleleri de yalnızca hukuk belgeleri değil, diğer din dışı içerikli Uygur metin araştırmaları için oldukça büyük kıymete sahiptir. Satış, kira, kölelik, vakıf, mektuplar gibi farklı konuların işlendiği bu makalelerde birçok hukuk belgesi ilk kez bilim dünyasına tanıtılmıştır.

Abdükayyum Hoca, Tursun Ayup ve İsrail Yüsüp tarafından Doğu Türkistan'da 1984 yılında yayınlanan *Qedimki Uyğur Yazma Yadigarlıqlaridin Tallanma* adlı eser, "Qedimki Türk (Orhun) Yeziqidiki Yadigarlıqlar" ve "Qedimki Uyğur Yeziqidiki Yadigarlıqlar" başlıklarıyla iki ana bölümden oluşan bir seçkidir. Çalışmanın ikinci bölümünde yer alan "İhtimai ve İktisadi Hücetler" kısmında öncelikle Uygur hukuk belgeleriyle ilgili bir sayfalık bilgi verilmiştir. Sekiz belgenin Yeni Uygur alfabesiyle transkripsiyonlu metninin ve Yeni Uygur Türkçesine aktarımının bulunduğu çalışma Türkiye dışında yapılan öncü çalışmalar arasında yer almaktadır.

Doğu Türkistan’da hazırlanan bir diğer çalışma da Muhemmetrehim Sayit ve İsrail Yüsüp’e ait olup 2000 yılında *Qedimki Uyğur Yeziqidiki Vesiqler* adıyla yayınlanmıştır. 125 belgenin transkripsiyonu ve Yeni Uygur Türkçesine aktarımına sahip olan eserde bir sözlük de bulunmaktadır. İncelenen 125 belgenin 121’i SUK ile uygunluk taşır. Kalan dört belge ise ilk kez bu çalışmada bilim dünyasına tanıtılmıştır. Ancak ne yazık ki eserde bunlara ait bir tıpkıbasım ve kayıt numarası bulunmamaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti’nde de Eski Uygur hukuk belgeleri üzerine müstakil çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Li Jingwei’nin 1996 yılında yayınladığı iki eser oldukça önemlidir. Bunlardan ilki olan *Tulufan huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu* [=Turfan’dan Eski Uygur Alfabeli Sosyoekonomik Belgeler Üzerine Çalışmalar], 100 belgenin USp’ye dayanan transkripsiyonunu, Çince tercümesini ve açıklamalarını içerir. Eserin sonunda bir sözlük ve uyum tablosu da (konkordanz) bulunmaktadır. Jingwei’nin ikinci eseri olan *Huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu* [=Sosyoekonomik Uygur Belgeleri Üzerine Araştırmalar], düzenleniş bakımından yukarıdaki eserle benzerdir. Bu kez büyük ölçüde SUK’a dayanarak 80 belgenin transkripsiyonunu ve Çince tercümesini hazırlayan araştırmacı, ayrıca Fransa’da muhafaza edilen ve SUK’da bulunmayan din dışı bazı belgeleri de eserine eklemiştir.

Çin’deki yakın dönem çalışmalardan en önemlisi Geng Shimin tarafından 2006’da yayınlanan *Huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu* [=Uygur Sivil Belgeleri Üzerine Çalışmalar] adlı eserdir. Uygur tarihiyle başlayan eserde Eski Uygur yazısı, edebiyatı, hukuk belgelerinin yapısı gibi konular hakkında bilgi verildikten sonra 120’den fazla metne ait Latin harfli transkripsiyon ve Çince tercüme yer almaktadır. Eser, büyük ölçüde SUK ile örtüşmekte olup sonunda bir sözlük de bulunmaktadır.

Japon Türkolog Dai Matsui, 1996 yılında tamamladığı *Mongoru jidai Ugurisutan no monjo gyōsei to zeisei, ekidensei. Ugurubun kyōshutsu meirei monjo wo chūshin to shite* [=Moğol Yönetimi Altında Uyguristan’da Yönetim] adlı Yüksek Lisans teziyle 47 buyruğun transkripsiyonunu ve Japonca tercümesini yapmış, gerekli gördüğü kısımlara notlar eklemiştir. Çalışmanın önemli bir özelliği, birçok belgenin ilk kez burada yayınlanmış olmasıdır. Ayrıca sonunda, konuyla ilgisi bulunan dokuz belgenin daha transkripsiyonu ve tercümesi bulunmaktadır. *Mongoru jidai Ugurisutan no zeiki seido to monjo gyōsei* [=Moğol Yönetimi Altında Uyguristan’da

Vergilendirme ve Yönetim Sistemleri (13-14. Yy.)] adlı çalışma ise Matsui'nin 1999 yılında tamamladığı Doktora çalışmasıdır. Yüksek Lisans tezinin devamı niteliğinde olan bu eserde Matsui bu kez 54 metni transkripsiyonlamış, Japonca tercümesini yapmış ve notlar eklemiştir. Çalışma, yalnızca metin yayını ile ilgili olmayıp öncesinde vergilendirme hakkında tespitlerde bulunulmuştur.

Matsui'nin Eski Uygur hukuk belgeleri çalışmalarına katkısı yalnızca tezleriyle sınırlı değildir. 1997 yılından itibaren yayınladığı ve her birinde hukuk belgelerinin farklı yönlerine dikkat çektiği makaleleri oldukça büyük önem arz eder. Belgelerdeki uzunluk ve ağırlık ölçüleri, belgelerin tarihlendirilmesi, bazı yer adlarının ve terimlerin açıklanması bu makalelerdeki başlıca konulardır.

Alman Türkolog Simone-Christiane Raschmann, 1995 yılında VdSUA'nın XLIV. cildi olarak yayınlanan *Baumwolle im türkischen Zentralasien. Philologische und wirtschaftshistorische Untersuchungen anhand der vorislamischen uigurischen Texte* adlı çalışması ile pamuğun, daha özel bir ifadeyle *bözün* Uygur metinleri vasıtasıyla İslamiyet öncesi Orta Asya'daki varlığını sorgulamaktadır. Doktora tezine dayanan çalışma giriş, kaynaklar, *bözün* etimolojisi, pamukçuluk ve bunun işlenmesi, *bözün* özellikleri, farklı kullanım alanları, pamuklu kumaş ve giysi olarak *böz* olmak üzere yedi ana bölümden oluşmakta olup sonunda metin ve dizin de bulunmaktadır. Metinler yalnızca hukuki içerikli olmayıp *bözün* geçtiği kısımların gösterilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda 113 metne ait kayıt ve yayın bilgisi verilmiş, *böz* kelimesinin yer aldığı satırların transkripsiyonu ve Almanca tercümesi yapılmıştır. Raschmann, 1990'lı yılların başından günümüze kadar yayınladığı birçok makaleyle de hukuk belgeleri araştırmalarına fayda sağlamaktadır. Özellikle son dönemde yayınladığı makaleler, Arat koleksiyonuna ait fragmanların transkripsiyonunu ve tıpkıbasımını ihtiva etmesi bakımından ayrıca bir önem taşır.

Raschmann tarafından 2007 ve 2009 yıllarında yayınlanan *Alttürkische Handschriften Teil 13, Dokumente Teil 1, Alttürkische Handschriften Teil 14, Dokumente Teil 2* adlı kataloglar, başta Berlin Bilimler Akademisi olmak üzere Almanya'da muhafaza edilen din dışı Eski Uygur belgelerinin sağlıklı bir biçimde incelenebilmesi için vazgeçilmez kaynak eserlerdir. Bu kataloglarda fragmanların kayıt numarası ve içeriğine ek olarak -varsa- ilgili fragmanın transkripsiyonunun yapıldığı, atıfta bulunulduğu ya da tıpkıbasımının yer aldığı çalışmalar ayrı ayrı tespit

edilerek gösterilmiştir. Ayrıca genellikle fragmanların ilk ve son satırlarının transkripsiyonu yapılmış ve çalışmaların sonuna uyum tabloları (konkordanz) eklenmiştir.

Son dönemlerde Rusya Türkolojisinin konuyla ilgili ortaya koyduğu eserler arasında Liliya Yusufcanovna Tuguşeva tarafından 2013 yılında yayınlanan *Uygurskie delovye dokumenty X–XIV. iz Vostochnogo Turkestana* adlı eser ön sırada gelir. 97 belgenin transkripsiyonu, Rusça tercümesi ve bunlara ait çeşitli açıklamaların yer aldığı eserin sonunda bir dizin ve tıpkıbasımlar yer almaktadır. Tuguşeva, ele aldığı belgeleri satış, borç, kayıtlar, çeşitli belgeler ve mektuplar ile idari emirler gibi başlıklarda sınıflandırmıştır. Çalışmanın önemli bir özelliği, St. Petersburg koleksiyonunda yer alan bazı belgelerin ilk kez burada yayınlanmış olmasıdır. Tuguşeva'nın Uygur hukuk belgeleriyle ilgili çalışmaları yalnızca bu eserle sınırlı olmayıp pek çok makale de yayınlamıştır.

Macaristan Szeged Üniversitesi'nde 2016 yılında Márton Vér tarafından tamamlanan *The Postal System of the Mongol Empire in Northeastern Turkestan* adlı Doktora tezi, Moğol İmparatorluğu'nda posta teşkilatının tarihi, yapısı, *yam* sistemi hakkında hazırlanmış olup Eski Uygur buyruklarının da değerlendirilmesi yönüyle hukuk belgeleri araştırmaları açısından önem arz eder. On bir bölümden oluşan çalışmanın dokuzuncu bölümü, büyük çoğunluğu Moğol hakimiyeti altında düzenlenmiş 63 tane Eski Uygur buyruk ve kayıtlarının transkripsiyonu ile İngilizce tercümesini içerir. Bununla birlikte konuyla ilgili olarak 5 tane Orta Moğolcayla düzenlenmiş belge de değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonunda bir dizin ile Doğu Türkistan ve Moğol İmparatorluğu'na ait çeşitli haritalar bulunmaktadır.

Arat'ın eserlerinin yanı sıra Osman Fikri Sertkaya da gerçekleştirdiği çeşitli çalışmalarla hukuk belgeleri araştırmalarına katkı sağlamıştır. 1991 yılında yayınladığı “Uygur Para Belgeleri (I. Bölüm: kümüş)” adlı makalesinde hukuk belgelerinde yer alan para birimleri üzerinde durmuş ve sekiz hukuk belgesinin transkripsiyonunu, Türkiye Türkçesine aktarımını gerçekleştirmiştir. Çalışmanın sonunda şahıs adları dizini ve ayrıca bir dizin bulunmaktadır. Sertkaya'nın Rysbek Alimov ile birlikte 2006 yılında yayınladığı *Eski Türklerde Para* adlı eser, Göktürklerde, Uygurlarda ve Türkişlerde paranın kullanımı, sikkeler, para belgelerindeki yer adları gibi farklı konular üzerine yazılmış makalelerden oluşmaktadır. “Uygurlarda Para” bölümünde

Sertkaya'nın beş çalışması yer almakta olup çeşitli değerlendirmelerde bulunmuştur. Bunun dışında yayınladığı diğer makalelerin konusunu da Eski Uygurlardan kalan karalamalar ve müsveddeler ile Arat arşivine ait çeşitli fragmanların transkripsiyonları ve tıpkıbasımları oluşturmaktadır.

Ayşe Melek Özyetgin'in 2004 yılında *Eski Türk Vergi Terimleri* adıyla yayınladığı çalışma "Eski Türklerde Vergi, Eski Türk Vergi Terimleri ve Uygur Sivil Belgeleri" olmak üzere üç ana bölümden oluşur. Birinci bölümde genel olarak Eski Türk vergi düzeni, İlhanlı ve Osmanlı devletinde vergi, vergi muafiyeti, Uygur sivil belgeleri üzerine gerçekleştirilen çalışmalar üzerinde durulmuştur. Çalışmanın ikinci bölümünde Eski Uygur belgeleri, Altın Ordu yarlıkları ve Osmanlı kanunnamelerinden hareketle vergi terimleri ayrı başlıklar halinde açıklanmıştır. Çalışmanın üçüncü bölümünü Uygur sivil belgeleri oluşturur. Burada 27 hukuk belgesinin transkripsiyonu ve Türkiye Türkçesine aktarımı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca sonda bir de dizin bulunmaktadır.

Özyetgin'in bir diğer çalışması olan ve 2014 yılında yayınlanan *İslam Öncesi Uygurlarda Toprak Hukuku*, Eski Uygurlarda toprağın mülkiyeti, kiralanması ve devri hakkındadır. Yine toprağa bağlı olarak teminat amacıyla hazırlanmış sözleşmeler de değerlendirilmiştir. Giriş dışında üç bölümden oluşan çalışmanın son bölümü Uygur Sözleşme Metinleri başlığını taşır. Burada toprak satım, trampa/takas, kira, kullandırma ödöncü, kefalet, taşınmaz rehini, manastır arazileriyle ilgili toplam 41 belgenin transkripsiyonu ve Türkiye Türkçesine aktarımı yer almaktadır. Örnek olarak bazı belgelerin tıpkıbasımlarına da yer verilen eser, dizinle son bulmaktadır.

Ülkemizde Eski Uygur hukuk belgeleriyle ilgili çeşitli tezler de yapılmıştır. İstanbul Üniversitesi'nde Abdullah Şen tarafından hazırlanan *Uigurische Sprachdenkmäler'den Seçme Uygur Hukuk Belgeleri* adlı Yüksek Lisans tezinde Radloff'un anılan eserindeki hukuk ile ilgili 103 belge 106 başlıkta değerlendirilmiştir. 2004 yılında tamamlanan çalışmada belgelerin transkripsiyonu ve Türkiye Türkçesine aktarımı yapılmış, Almanca tercümesi ile imla özelliklerine yer verilmiştir. Çalışmanın sonunda şahıs adları sözlüğü yer almaktadır. Yazar ayrıca temin edebildiği belge fotoğraflarının tıpkıbasımlarını da çalışmasına dahil etmiştir.

2005 yılında Özlem Civelek [Ayazlı] tarafından Yıldız Teknik Üniversitesi'nde hazırlanan *Dindışı Eski Uygurca Metinlerin Karşılaştırmalı Sözvarlığı* adlı Yüksek

Lisans tezinde Eski Uygurca hasat metinleri, yeni yıl dileği bulunan metinler, düğün kutlamasına dair bir metin, bir dördlük ve SUK taranmış; söz varlığı ortaya konmuştur. Madde başlarının açıklamasının yanı sıra çağdaş Türk lehçelerinde -varsa- karşılıkları belirtilmiştir. Bu çalışma, daha sonra 2016 yılında TDK tarafından yayınlanmıştır. 2013 yılında Hasan Güzel tarafından Hacettepe Üniversitesi'nde tamamlanan ve *Eski Uygur Sivil Belgelerinde İktisat Terimleri* başlığını taşıyan Yüksek Lisans tezinde belgelerde yer alan hukuki ve iktisadi terimler, vergi adları, ölçü ve ödeme birimleri vb. örnekler verilerek açıklanmıştır.

Din dışı Eski Uygur belgelerinin söz varlığıyla ilgili bir diğer çalışma İzzet Şirin tarafından Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde 2014 yılında *Uygur Sivil Dokümanlarının Söz Varlığı* adıyla tamamlanan Yüksek Lisans tezidir. SUK'a ek olarak tıp metinleri, *Manichaica*, *Uigurica*, *Türkische Turfan Texte*, *Altun Yaruk* gibi farklı içerikli eserler de taranmış, ortaya konan madde başlarının -varsa- runik harfli, Budist ve Manihaist metinler ile ilk İslami dönem metinlerindeki karşılıklarına yer verilmiştir. Madde başları doğrudan alfabetik olmayıp tematik olarak hazırlanmıştır.

Eski Uygur hukuk belgeleri üzerine ne yalnızca yukarıda anılan isimler çalışmıştır ne de çalışmalar anılanlarla sınırlıdır. Yüz yılı aşkın bir süredir belgeler gerek transkripsiyonlanması ve tercümesi gerekse içeriğiyle ilgili çeşitli konular hakkında değerlendirilmektedir. Bu bölümde yalnızca hukuk belgeleri araştırmalarının başlangıcı, kaynak teşkil eden ve farklı ülkelerde ortaya konan başlıca eserler üzerine bilgi verilmiştir. Bunların ve çalışma süresince temin edilerek faydalanılan diğer tüm eserlerin künyeleri Kaynakçada yer almaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

UYUM TABLOSU (KONKORDANZ)

No.	İçerik No.	Belge Numarası	Katalog Numarası
001	Arsa01	Ch/U 6124 r (Glas: T II 1035 + U 5797 r (Glas: T III 215.500)	RaschmKat 13, No: 63
002	ArSa02	U 3908 (T III M 205)	RaschmKat 13, No: 66
003	ArSa03	U 5234 (T.M. 90)	RaschmKat 13, No: 67
004	ArSa04	U 5236 (T.M. 99)	RaschmKat 13, No: 69
005	ArSa05	U 5241 (T III M 205d)	RaschmKat 13, No: 72
006	ArSa06	U 5368 r (Glas: T I 576)	RaschmKat 13, No: 73
007	ArSa07	U 6067a-e (I)	RaschmKat 14, No: 313
008	ArSa08	U 6287	RaschmKat 14, No: 314
009	ArSa09	*3 Kr. 39	
010	ArSa10	*3 Kr. 41	
011	ArSa11	SI 3128 (Eski: SI Kr. IV/699)	
012	ArSa12	Ot.Ry. 1097a	
013	ArSa13	Ot.Ry. 1414a	
014	ArSa14	Ot.Ry. 2728 v	
015	ArSa15	M 17D r	
016	ArSa16	K 7711	
017	ArSa17	Or. 8212 (106) (Y.K. 0014)	
018	BaSa01	U 5238 ([T I] D 168 / TM 224)	RaschmKat 13, No: 70
019	BaSa02	U 6112 r + U 6201 r + U 6163 r + U 6166 r	RaschmKat 13, No: 78
020	BaSa03	*3 Kr. 36	
021	BaSa04	Ot.Ry. 543	
022	BaSa05	Ot.Ry. 2728 r	
023	BaSa06	İstanbul 35 (İÜ Küt. Demirbaş No: 558)	

024	KöSa01	Mainz 693 ([TI] D 187 / TM 206)	RaschmKat 13, No: 64
025	KöSa02	U 5240 (T II D 373)	RaschmKat 13, No: 71
026	KöSa03	U 5371 (T I)	RaschmKat 13, No: 74
027	KöSa04	U 5968 r + U 5971 r	RaschmKat 13, No: 77
028	KöSa05	*3 Kr. 34	
029	KöSa06	*3 Kr. 38	
030	KöSa07	SI 4b Kr. 71 (I)	
031	KöSa08	SI M 6	
032	KöSa09	SI Uig. 15	
033	KöSa10	Tenişev-Feng 1958:2	
034	ÇoSa01	U 5235 ([T I] D 181, TM 95)	RaschmKat 13, No: 68
035	ÇoSa02	*Radloff 1899 (II. Belge)	
036	EvSa01	U 5399 r (T I alpha) + U 5367 (Glas: T 101.500) + U 6068 r + III 4957a (Eski: MIK III 4957a)	RaschmKat 13, No: 75
037	EvSa02	M17A r	
038	B.sizSa01	U 5663 v (T II S 21)	RaschmKat 13, No: 76
039	B.sizSa02	U 6067a-e (II)	RaschmKat 14, No: 313
040	B.SizSa03	U 6067a-e (III)	RaschmKat 14, No: 313
041	B.sizSa04	U 6067a-e (IV)	RaschmKat 14, No: 313
042	B.sizSa05	Ot.Ry. 1161	
043	B.sizSa06	Feng 1954:2	
044	ArKi01	U 5267 (T II Toyoq ohne N ^{os})	RaschmKat 13, No: 85
045	ArKi02	U 5268 (T II M 11)	RaschmKat 13, No: 86
046	ArKi03	U 5269 (T II D 204)	RaschmKat 13, No: 87
047	ArKi04	U 5270 (T II D 149b)	RaschmKat 13, No: 88
048	ArKi05	U 5271 (T.M. 237)	RaschmKat 13, No: 89
049	ArKi06	U 5272 ([T I] D 176 / TM 232)	RaschmKat 13, No: 90
050	ArKi07	U 5273 ([TI] D 135 / T.M. 211)	RaschmKat 13, No: 91
051	ArKi08	U 5275 (TM 109) + U 5274 (TM 103a)	RaschmKat 13, No: 92

052	ArKi09	U 5276 (T.M. 100)	RaschmKat 13, No: 93
053	ArKi10	U 5277 (T.M. 81)	RaschmKat 13, No: 94
054	ArKi11	*U 9182 (T II Çıqtim Nr. 3)	RaschmKat 14, No: 319
055	ArKi12	SI 4b Kr. 223 r	
056	ArKi13	İstanbul 8 (İÜ Küt. Demirbaş No: 531)	
057	BaKi01	U 5278 (T.M. 78)	RaschmKat 13, No: 134
058	BaKi02	U 5279 ([TI] D 181 / T.M 73)	RaschmKat 13, No: 95
059	HaKi01	Ch/U 7325 v (Glas: T III 1183)	RaschmKat 13, No: 83
060	HaKi02	U 5265 (T.M. 235)	RaschmKat 13, No: 84
061	HaKi03	SI O/73	
062	B.sizKi01	U 6105	RaschmKat 14, No: 318
063	ArTa01	U 3907	RaschmKat 13, No: 79
064	ArTa02	U 5237 (T.M. 101)	RaschmKat 13, No: 81
065	ArTa03	U 5280 ([T I] D 199 / T.M. 88)	RaschmKat 13, No: 82
066	Borç01	Ch/U 6527 v (T I D 51)	RaschmKat 13, No: 122
067	Borç02	Ch/U 6992 v	RaschmKat 13, No: 96
068	Borç03	Ch/U 7214 v + *Ch/U 9002 r (T III T 296)	RaschmKat 13, No: 97 (Ch/U 7214 v), RaschmKat 14, No: 327 (*Ch/U 9002 r)
069	Borç04	Ch/U 7215 v	RaschmKat 13, No: 98
070	Borç05	Ch/U 7358 v (Glas: T II T 1972)	RaschmKat 13, No: 99
071	Borç06	So 10239 (4) v (T I α)	RaschmKat 14, No: 320
072	Borç07	U 4983 v (T II Y 14) + U 5745 v (T II Y 18) + U 5747 v (T II Y 18)	RaschmKat 13, No: 100
073	Borç08	U 5230 ([T I] D 51 / T.M. 222)	RaschmKat 13, No: 101
074	Borç09	U 5231 (T II Çıqtim N° 2)	RaschmKat 13, No: 80
075	Borç10	U 5232 (T II D 149a)	RaschmKat 13, No: 102
076	Borç11	U 5233	RaschmKat 13, No: 103
077	Borç12	U 5252 (T.M 75)	RaschmKat 13, No: 104

078	Borç13	U 5253 (T.M. 76)	RaschmKat 13, No: 105
079	Borç14	U 5254 (T.M. 83)	RaschmKat 13, No: 106
080	Borç15	U 5255 (T.M. 86)	RaschmKat 13, No: 107
081	Borç16	U 5256 (TM 106)	RaschmKat 13, No: 108
082	Borç17	U 5257 (T.M. 212)	RaschmKat 13, No: 109
083	Borç18	U 5258 (T.M. 215)	RaschmKat 13, No: 110
084	Borç19	U 5259 ([T I] D 176 / TM 226)	RaschmKat 13, No: 111
085	Borç20	U 5260 ([T I] D 176 / TM 230)	RaschmKat 13, No: 112
086	Borç21	U 5261 (T.M. 233)	RaschmKat 13, No: 113
087	Borç22	U 5262 ([T I] D; TM 234)	RaschmKat 13, No: 114
088	Borç23	U 5263 (T II D 43)	RaschmKat 13, No: 115
089	Borç24	U 5264 ([T I] D 176 / TM 236)	RaschmKat 13, No: 116
090	Borç25	U 5399 v (T I alpha) + U 6068 v	RaschmKat 13, No: 117
091	Borç26	U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (I)	RaschmKat 13, No: 118
092	Borç27	U 5552 (T II D 56)	RaschmKat 14, No: 321
093	Borç28	U 5825 (Glas: T III 517)	RaschmKat 14, No: 322
094	Borç29	U 5826 (Glas: T III 518)	RaschmKat 14, No: 323
095	Borç30	U 5968 v + U 5971 v	RaschmKat 13, No: 119
096	Borç31	U 6047 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 324
097	Borç32	U 6061	RaschmKat 13, No: 120
098	Borç33	U 6186 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 325
099	Borç34	*U 9000 (T III D 279.7)	RaschmKat 14, No: 326
100	Borç35	*U 9002 v (T III T 296)	RaschmKat 14, No: 327
101	Borç36	*U 9003 (T III T 296)	RaschmKat 14, No: 328
102	Borç37	*U 9005 (T I) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 329
103	Borç38	*U 9052 (T II B 67)	RaschmKat 14, No: 331
104	Borç39	*U 9191	RaschmKat 14, No: 332
105	Borç40	*3 Kr. 33b	
106	Borç41	*Kle.-Rob. 6, *USp Nr. 52	
107	Borç42	SI 4b Kr. 9a	

108	Borç43	SI 4b Kr. 71 (II)	
109	Borç44	SI 4b Kr. 72	
110	Borç45	SI Kr. I/147	
111	Borç46	SI Kr. I/422	
112	Borç47	SI Kr. IV/329	
113	Borç48	SI M/7	
114	Borç49	SI Uig. 16, Kle.-Rob. 1	
115	Borç50	Ot.Ry. 1195	
116	Borç51	Ot.Ry. 2149a + Ot.Ry. 1108	
117	Borç52	Ot.Ry. 2733	
118	Borç53	Ot.Ry. 2734	
119	Borç54	İstanbul 9 (İÜ Küt. Demirbaş No: 532)	
120	Borç55	Or. 8212-131	
121	Rehin01	*Kle.-Rob. 5; *USp Nr. 51	
122	Rehin02	SI O/54	
123	EvEd01	O.1.	
124	EvEd02	SI O/55	
125	EvEd03	SI O/70	
126	AzEt01	Y 828	
127	Vas01	U 5243 (T II Çıqım N° 5)	RaschmKat 13, No: 121
128	Vas02	U 6001 (TM 218)	RaschmKat 14, No: 334
129	Vas03	*3 Kr. 40	
130	Vas04	*Kle.-Rob. 9, *USp Nr. 55	
131	Vas05	Ot.Ry. 1414b	
132	Vas06	M 17C r	
133	Vas07	K 7716	
134	Vak01	U 5317 (T III M 205)	RaschmKat 13, No: 50
135	BuYön01	III 6238a (T II S 20) (Eski: MIK III 6238a)	RaschmKat 13, No: 65

136	BuYön02	III 6972a (T I α) (Eski: MIK III 6972a)	RaschmKat 13, No: 7
137	BuYön03	III 6972b+c (T I α) (Eski: MIK III 6972b+c)	RaschmKat 13, No: 8
138	BuYön04	Ch/U 3917 ([T I] D α ?)	RaschmKat 13, No: 1
139	BuYön05	Ch/U 6756 v	RaschmKat 13, No: 123
140	BuYön06	Ch/U 6910 v (T II)	RaschmKat 13, No: 2
141	BuYön07	Ch/U 6954 v (Glas: T II T 1330)	RaschmKat 13, No: 3
142	BuYön08	Ch/U 7213 v	RaschmKat 13, No: 4
143	BuYön09	Ch/U 7327 v	RaschmKat 13, No: 5
144	BuYön10	Ch/U 7370 v (Glas: T II 1054)	RaschmKat 13, No: 6
145	BuYön11	U 5283 v (TM 70)	RaschmKat 13, No: 9
146	BuYön12	U 5284 (TM 68)	RaschmKat 13, No: 10
147	BuYön13	U 5285 (TM 71)	RaschmKat 13, No: 11
148	BuYön14	U 5287 (TM 80)	RaschmKat 13, No: 12
149	BuYön15	U 5288 ([T I] D 51 / T.M. 77)	RaschmKat 13, No: 13
150	BuYön16	U 5291 ([T I] D 51 / T.M. 91.)	RaschmKat 13, No: 14
151	BuYön17	U 5292 (TM 89)	RaschmKat 13, No: 15
152	BuYön18	U 5296 (T.M. 217.)	RaschmKat 13, No: 16
153	BuYön19	U 5297 (T.M. 110)	RaschmKat 13, No: 17
154	BuYön20	U 5300 (TM 102 ^a)	RaschmKat 13, No: 18
155	BuYön21	U 5301 (TM 102b)	RaschmKat 13, No: 19
156	BuYön22	U 5303 (Glas: T II D 68)	RaschmKat 13, No: 20
157	BuYön23	U 5308 (T II D 238a)	RaschmKat 13, No: 21
158	BuYön24	U 5309 (T II D 238-b)	RaschmKat 13, No: 22
159	BuYön25	U 5314 (T II S 19b)	RaschmKat 13, No: 23
160	BuYön26	U 5315 ([T] II S 18)	RaschmKat 13, No: 24
161	BuYön27	U 5316 (T III 168)	RaschmKat 13, No: 25
162	BuYön28	U 5319 ([T III] M 205)	RaschmKat 13, No: 26
163	BuYön29	U 5323 (T II D 148 c)	RaschmKat 13, No: 27
164	BuYön30	U 5324 (T II D 148 c)	RaschmKat 13, No: 28

165	BuYön31	U 5325 (T II D N° 148a)	RaschmKat 13, No: 29
166	BuYön32	U 5329 (T II B 28)	RaschmKat 13, No: 30
167	BuYön33	U 5331 (T II Čiqtim 1)	RaschmKat 13, No: 31
168	BuYön34	U 5483 (T II)	RaschmKat 13, No: 32
169	BuYön35	U 5510 (Glas: T II 920)	RaschmKat 13, No: 33
170	BuYön36	U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (II)	RaschmKat 13, No: 118
171	BuYön37	U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (III)	RaschmKat 13, No: 118
172	BuYön38	U 5585 (T II D 149d)	RaschmKat 14, No: 268
173	BuYön39	U 5665 r (T II S 21) (I)	RaschmKat 13, No: 34
174	BuYön40	U 5665 r (T II S 21) (II)	RaschmKat 13, No: 34
175	BuYön41	U 5665 v (T II S 21)	RaschmKat 13, No: 35
176	BuYön42	U 5717 (Glas: T II x 547)	RaschmKat 14, No: 269
177	BuYön43	U 5790 (T III 66) + *U 9261	RaschmKat 14, No: 270
178	BuYön44	U 5861 (T III M 122)	RaschmKat 13, No: 36
179	BuYön45	U 5967	RaschmKat 13, No: 37
180	BuYön46	U 5988	RaschmKat 13, No: 38
181	BuYön47	U 6055	RaschmKat 14, No: 271
182	BuYön48	U 6119 + U 6256 + U 5425 (T I D)	RaschmKat 13, No: 39
183	BuYön49	U 6160	RaschmKat 13, No: 148
184	BuYön50	*U 9168 II (T III Murtuq 253)	RaschmKat 14, No: 272
185	BuYön51	*U 9180 / II. Sayfa (I)	RaschmKat 14, No: 470 [*U 9188 (T I) olarak]
186	BuYön52	*U 9180 / II. Sayfa (II)	RaschmKat 14, No: 470 [*U 9188 (T I) olarak]
187	BuYön53	*U 9180 / II. Sayfa (III)	RaschmKat 14, No: 470 [*U 9188 (T I) olarak]
188	BuYön54	*U 9187 (T II 035)	RaschmKat 14, No: 413
189	BuYön55	*U 9231 (T III M 253)	
190	BuYön56	*U 9234	

191	BuYön57	*U 9241 (TM 69)	
192	BuYön58	*U 9303 / I. Sayfa	
193	BuYön59	3 Kr. 29a	
194	BuYön60	3 Kr. 30b	
195	BuYön61	SI Kr. I/149	
196	BuYön62	SI Kr. IV/604 (I)	
197	BuYön63	SI Kr. IV/604 (II)	
198	BuYön64	SI O/39 (I)	
199	BuYön65	SI O/39 (II)	
200	BuYön66	SI Uig. 14 (I)	
201	BuYön67	SI Uig. 14 (II)	
202	BuYön68	SI Uig. 14 (III)	
203	BuYön69	SI Uig. 14 (IV)	
204	BuYön70	*USp Nr. 54	
205	BuYön71	Ot.Ry. 1111	
206	BuYön72	Ot.Ry. 8127	
207	BuYön73	İstanbul 12 (İÜ Küt. Demirbaş No: 535)	
208	BuYön74	Bezeklik I	
209	BuYön75	Bezeklik II	
210	BuYön76	Bezeklik III	
211	BuYön77	Bezeklik IV	
212	BuYön78	Bezeklik V	
213	BuYön79	Or. 12207 (A) 06 (Yar. 051)	
214	Dilek01	U 5282a (T III D 271 K) + U 5282b (TM 221)	RaschmKat 13, No: 51
215	Dilek02	U 5899 (T III MQ 23)	RaschmKat 14, No: 287
216	Dilek03	U 6672 (T I)	RaschmKat 13, No: 52
217	Dilek04	*Pam 1	
218	Ra01	U 5947 (T)	RaschmKat 14, No: 290
219	Ra02	*U 9179 (T I / TM 244)	RaschmKat 14, No: 291

220	Ra03	*U 9180 (T I / TM 239)	RaschmKat 14, No: 292
221	Ra04	*U 9209	RaschmKat 14, No: 293
222	Mak01	III 50 (T II Čiqtim No. 6) (Eski: MIK III 50)	RaschmKat 13, No: 150
223	Mak02	U 5248 (TM 98)	RaschmKat 13, No: 151
224	Mak03	U 5249 (T II D 373b)	RaschmKat 13, No: 152
225	Mak04	U 5250 (T II D 373a)	RaschmKat 13, No: 153
226	Mak05	U 5251 (T.M. 229)	RaschmKat 13, No: 154
227	Mak06	U 5960	RaschmKat 13, No: 155
228	Mak07	*U 9001 (T III D 279.5)	RaschmKat 14, No: 364
229	Mak08	*U 9181 (TM 225)	RaschmKat 14, No: 365
230	Mak09	*U 9189 (T I / TM 241)	RaschmKat 14, No: 366
231	Mak10	*U 9331 (T III M 205)	
232	Mak11	*Kle-Rob. 2, *USp Nr. 48	
233	Çeş01	III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (I)	RaschmKat 14, No: 342
234	Çeş02	III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (II)	RaschmKat 14, No: 342
235	Çeş03	III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (III)	RaschmKat 14, No: 342
236	Çeş04	Ch/U 6177 v (Glas: T II 1571)	RaschmKat 14, No: 337
237	Çeş05	Ch/U 6781 v (T III M 236) (I)	RaschmKat 14, No: 338
238	Çeş06	Ch/U 6781 v (T III M 236) (II)	RaschmKat 14, No: 338
239	Çeş07	Ch/U 7004 v (Glas: T II S 1066)	RaschmKat 13, No: 124
240	Çeş08	Ch/U 7018 v (T I D 51)	RaschmKat 14, No: 339
241	Çeş09	Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (I)	RaschmKat 13, No: 125
242	Çeş10	Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (II)	RaschmKat 13, No: 125
243	Çeş11	Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (III)	RaschmKat 13, No: 125

244	Çeş12	Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (IV)	RaschmKat 13, No: 125
245	Çeş13	Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (V)	RaschmKat 13, No: 125
246	Çeş14	Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290)	RaschmKat 13, No: 125
247	Çeş15	Ch/U 7366 v (T II S)	RaschmKat 14, No: 340
248	Çeş16	Ch/U 7468 v (T II Y 59)	RaschmKat 13, No: 127
249	Çeş17	Ch/U 8218 r (MIK 030514)	RaschmKat 14, No: 341
250	Çeş18	So 14865 v (T II Y 63)	RaschmKat 14, No: 343
251	Çeş19	U 5239 ([T I] D 176 / T.M. 238)	RaschmKat 13, No: 128
252	Çeş20	U 5242 (T II Čiqtim 7)	RaschmKat 13, No: 129
253	Çeş21	U 5244 ([T I] D / TM 227)	RaschmKat 13, No: 130
254	Çeş22	U 5245 (TM 220)	RaschmKat 13, No: 59
255	Çeş23	U 5246 ([T I] D 135 / TM 205)	RaschmKat 13, No: 131
256	Çeş24	U 5247 (T.M 104)	RaschmKat 13, No: 132
257	Çeş25	U 5266 (T II D 338)	RaschmKat 13, No: 133
258	Çeş26	U 5286 (T.M. 74)	RaschmKat 13, No: 135
259	Çeş27	U 5298 (T.M. 111)	RaschmKat 13, No: 208
260	Çeş28	U 5305 ([TI] D 200 / TM 223)	RaschmKat 13, No: 60
261	Çeş29	U 5310 (T II D 321)	RaschmKat 13, No: 136
262	Çeş30	U 5330 (T II Čiqtim 4)	RaschmKat 13, No: 137
263	Çeş31	U 5453a, b (Glas: T I D 575)	RaschmKat 13, No: 61
264	Çeş32	U 5462 (Glas: T I D 610)	RaschmKat 13, No: 138
265	Çeş33	U 5534 (Glas: T II 1813)	RaschmKat 13, No: 139
266	Çeş34	U 5551 (T II D 35)	RaschmKat 14, No: 344
267	Çeş35	U 5590 (T II D 150) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 345
268	Çeş36	U 5590 (T II D 150) / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 345
269	Çeş37	U 5591 (T II D 150) + U 5304 (T II D 148b)	RaschmKat 13, No: 62
270	Çeş38	U 5782 (T III 20 / 501)	RaschmKat 14, No: 346
271	Çeş39	U 5821 (T III)	RaschmKat 13, No: 140

272	Çeş40	U 5838 (T III D 271 K)	RaschmKat 14, No: 347
273	Çeş41	U 5841 (T III D)	RaschmKat 14, No: 348
274	Çeş42	U 5852 (T III K 268)	RaschmKat 14, No: 349
275	Çeş43	U 5887 (T III M 246)	RaschmKat 13, No: 141
276	Çeş44	U 5888 (T III M 250)	RaschmKat 14, No: 350
277	Çeş45	U 5926 (T 4 Xusup) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 351
278	Çeş46	U 5926 (T 4 Xusup) / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 351
279	Çeş47	U 5935 (TM 105)	RaschmKat 14, No: 352
280	Çeş48	U 5961	RaschmKat 13, No: 142
281	Çeş49	U 5965	RaschmKat 13, No: 143
282	Çeş50	U 5969	RaschmKat 13, No: 144
283	Çeş51	U 5970	RaschmKat 13, No: 145
284	Çeş52	U 5979 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 308
285	Çeş53	U 5979 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 308
286	Çeş54	U 5980	RaschmKat 14, No: 309
287	Çeş55	U 5982a	RaschmKat 14, No: 353
288	Çeş56	U 6002	RaschmKat 14, No: 354
289	Çeş57	U 6014	RaschmKat 14, No: 355
290	Çeş58	U 6027 v	RaschmKat 14, No: 356
291	Çeş59	U 6031	RaschmKat 13, No: 146
292	Çeş60	U 6041 + U 5577 (T II D 97)	RaschmKat 14, No: 357
293	Çeş61	U 6076	RaschmKat 14, No: 310
294	Çeş62	U 6077	RaschmKat 14, No: 311
295	Çeş63	U 6116	RaschmKat 13, No: 147
296	Çeş64	U 6128 + U 6223	RaschmKat 14, No: 358
297	Çeş65	U 6140	RaschmKat 14, No: 359
298	Çeş66	U 6182	RaschmKat 14, No: 360
299	Çeş67	U 6185	RaschmKat 14, No: 360
300	Çeş68	U 6210 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 361
301	Çeş69	U 6210 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 361

302	Çeş70	U 6250	RaschmKat 13, No: 149
303	Çeş71	*U 9190 (T I)	RaschmKat 14, No: 363
304	Çeş72	3 Kr. 29b	
305	Çeş73	3 Kr. 30c	
306	Çeş74	*3 Kr. 31a	
307	Çeş75	*3 Kr. 31b	
308	Çeş76	3 Kr. 31c	
309	Çeş77	3 Kr. 32a	
310	Çeş78	*3 Kr. 32b	
311	Çeş79	*3 Kr. 33a	
312	Çeş80	*3 Kr. 35	
313	Çeş81	*3 Kr. 37a	
314	Çeş82	*3 Kr. 37b	
315	Çeş83	*Kle.-Rob. 3, *USp Nr. 49	
316	Çeş84	O. 2	
317	Çeş85	SI 3 Kr. 4, 17	
318	Çeş86	*SI 3 Kr. 26	
319	Çeş87	*SI 4b Kr. 20 (I)	
320	Çeş88	*SI 4b Kr. 20 (II)	
321	Çeş89	*SI 4b Kr. 20 (III)	
322	Çeş90	*SI 4b Kr. 20 (IV)	
323	Çeş91	*SI 4b Kr. 20 (V)	
324	Çeş92	*SI 4b Kr. 20 (VI)	
325	Çeş93	SI 4b Kr. 235	
326	Çeş94	SI 4b Kr. 236	
327	Çeş95	SI Kr. IV/618	
328	Çeş96	İstanbul 3 (İÜ Küt. Demirbaş No: 526)	
329	Çeş97	İstanbul 6 (İÜ Küt. Demirbaş No: 529)	
330	Çeş98	M 17B r	

331	Çeş99	Feng 1960: 1	
332	Çeş100	Feng 1960: 2	
333	Çeş101	Tenişev-Feng 1958: 1	
334	Kar01	III 85 r (T III M 167) (Eski: MIK III 85 r) (I)	RaschmKat 14, No: 538
335	Kar02	III 85 r (T III M 167) (Eski: MIK III 85 r) (II)	RaschmKat 14, No: 538
336	Kar03	III 4674 (T I) (Eski: MIK III 4674) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 592
337	Kar04	III 4674 (T I) (Eski: MIK III 4674) / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 592
338	Kar05	III 4773 (T I D 2041) (Eski: MIK III 4773)	RaschmKat 14, No: 542
339	Kar06	III 7053 (T I) (Eski: MIK III 7053)	RaschmKat 13, No: 261
340	Kar07	III 7535 (T III) (Eski: MIK III 7535)	RaschmKat 14, No: 544
341	Kar08	III 8092 (Eski: MIK III 8092)	RaschmKat 14, No: 545
342	Kar09	III 8334 (T III) (Eski: MIK III 8334)	RaschmKat 14, No: 546
343	Kar10	III 8351 (Eski: MIK III 8351) (T III M 253)	RaschmKat 14, No: 547
344	Kar11	Ch 5546 (T II 1036)	RaschmKat 14, No: 474
345	Kar12	Ch 5555 ([T I] D 159, T.M. 46)	RaschmKat 14, No: 475
346	Kar13	Ch/U 6014 v (Glas: T I 1028)	RaschmKat 14, No: 579
347	Kar14	Ch/U 6136a v (Glas: T III 215.507)	RaschmKat 14, No: 477
348	Kar15	Ch/U 6163 v (Glas: T II T 1278)	RaschmKat 13, No: 256
349	Kar16	Ch/U 6167 v (Glas: T II 1754)	RaschmKat 14, No: 478
350	Kar17	Ch/U 6218 v (Glas: T II T 1437)	RaschmKat 13, No: 257
351	Kar18	Ch/U 6324 v (T II 1271)	RaschmKat 14, No: 485
352	Kar19	Ch/U 6325 v (Glas: T II 2039)	RaschmKat 14, No: 486
353	Kar20	Ch/U 6420 v (I)	RaschmKat 14, No: 487

354	Kar21	Ch/U 6420 v (II)	RaschmKat 14, No: 487
355	Kar22	Ch/U 6518 v (Glas: T II T 1832) + Ch/U 6428 v (T II 1707) + Ch/U 8025 v (Glas: T III 3017; MIK 028488) + Ch/U 6862 v (Glas: T II 1966) + Ch/U 6773 v (Glas: T II T 1853)	RaschmKat 13, No: 239
356	Kar23	Ch/U 6518 r (Glas: T II T 1832)	RaschmKat 13, No: 239
357	Kar24	Ch/U 6534 v (Glas: T II 760)	RaschmKat 14, No: 491
358	Kar25	Ch/U 6583 v (T II Y 59)	RaschmKat 14, No: 493
359	Kar26	Ch/U 6641 v (T III T)	RaschmKat 14, No: 495
360	Kar27	Ch/U 6720 v (Glas: T III T 358)	RaschmKat 14, No: 497
361	Kar28	Ch/U 6757 v	RaschmKat 14, No: 581
362	Kar29	Ch/U 6773 r (Glas: T II T 1853)	RaschmKat 13, No: 239
363	Kar30	Ch/U 6789 v	RaschmKat 14, No: 498
364	Kar31	Ch/U 6791 (T III M 127)	RaschmKat 14, No: 499
365	Kar32	Ch/U 6845 (T III)	RaschmKat 14, No: 502
366	Kar33	Ch/U 6889 v	RaschmKat 13, No: 258
367	Kar34	Ch/U 6949 (T II M)	RaschmKat 14, No: 505
368	Kar35	Ch/U 6958 v	RaschmKat 14, No: 582
369	Kar36	Ch/U 6995 v (I)	RaschmKat 13, No: 241
370	Kar37	Ch/U 6995 v (II)	RaschmKat 13, No: 241
371	Kar38	Ch/U 6995 v (III)	RaschmKat 13, No: 241
372	Kar39	Ch/U 6995 v (IV)	RaschmKat 13, No: 241
373	Kar40	Ch/U 6996 v	RaschmKat 13, No: 242
374	Kar41	Ch/U 7009 + Ch/U 6870 v	RaschmKat 14, No: 509
375	Kar42	Ch/U 7087 v (Glas: T II 2037) + Ch/U 6985 v	RaschmKat 14, No: 511
376	Kar43	Ch/U 7089 v (Glas: T III T 229)	RaschmKat 14, No: 583
377	Kar44	Ch/U 7150 v (T II S)	RaschmKat 14, No: 513
378	Kar45	Ch/U 7255 (T III T)	RaschmKat 14, No: 516

379	Kar46	Ch/U 7256 v (T II S 32)	RaschmKat 14, No: 517
380	Kar47	Ch/U 7304 (T III T)	RaschmKat 13, No: 243
381	Kar48	Ch/U 7345 v (Glas: T III 2079)	RaschmKat 13, No: 244
382	Kar49	Ch/U 7353 v (Glas: T II 1480)	RaschmKat 13, No: 246
383	Kar50	Ch/U 7361 v	RaschmKat 14, No: 520
384	Kar51	Ch/U 7371 v	RaschmKat 14, No: 584
385	Kar52	Ch/U 7379 v	RaschmKat 13, No: 259
386	Kar53	Ch/U 7456 v (T III M 114) (I)	RaschmKat 13, No: 247
387	Kar54	Ch/U 7456 v (T III M 114) (II)	RaschmKat 13, No: 247
388	Kar55	Ch/U 7459 v	RaschmKat 14, No: 524
389	Kar56	Ch/U 7464 v	RaschmKat 13, No: 126
390	Kar57	Ch/U 7486 v (T II 1686)	RaschmKat 14, No: 526
391	Kar58	Ch/U 7487 v (Glas: T III 2014)	RaschmKat 14, No: 527
392	Kar59	Ch/U 7505 v (T II 1447)	RaschmKat 14, No: 528
393	Kar60	Ch/U 7582 v	RaschmKat 14, No: 588
394	Kar61	Ch/U 7692 v	RaschmKat 14, No: 589
395	Kar62	Ch/U 8170c r (Glas: T II 1467; MIK 031747)	RaschmKat 14, No: 590
396	Kar63	Ch/U 8170d r (Glas: T II 1467; MIK 031747)	RaschmKat 14, No: 590
397	Kar64	Ch/U 8170e r (Glas: T II 1467; MIK 031747)	RaschmKat 14, No: 590
398	Kar65	Ch/U 8213 (MIK 030514)	RaschmKat 13, No: 260
399	Kar66	Mainz 413 v (T III T)	RaschmKat 14, No: 535
400	Kar67	Mainz 684 (T III M 140)	RaschmKat 14, No: 536
401	Kar68	Mainz 730 v (T III M 117) + Ch/U 7432 v	RaschmKat 13, No: 250
402	Kar69	So 14800 (T II T)	RaschmKat 14, No: 548
403	Kar70	U 329a,b,f,h r (T III Kurutka/1901)	RaschmKat 14, No: 549
404	Kar71	U 330 r (T III Kurutka) + U 329c r (T III)	RaschmKat 14, No: 550

405	Kar72	U 3280 v (T III M 174)	RaschmKat 14, No: 551
406	Kar73	U 5332 / I. Sayfa	RaschmKat 13, No: 262
407	Kar74	U 5332 / II. Sayfa	RaschmKat 13, No: 262
408	Kar75	U 5360 (T I)	RaschmKat 13, No: 263
409	Kar76	U 5417a v (T I D)	RaschmKat 13, No: 251
410	Kar77	U 5435 (T I D 132) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 596
411	Kar78	U 5435 (T I D 132) / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 596
412	Kar79	U 5484 (T II 13) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 552
413	Kar80	U 5484 (T II 13) / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 552
414	Kar81	U 5499 (Glas: T II 889) / I. Sayfa	RaschmKat 13, No: 252
415	Kar82	U 5499 (Glas: T II 889) / II. Sayfa	RaschmKat 13, No: 252
416	Kar83	U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17)	RaschmKat 13, No: 118
417	Kar84	U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17)	RaschmKat 13, No: 118
418	Kar85	U 5543 v (T II B 65)	RaschmKat 14, No: 597
419	Kar86	U 5612 (T II D 213) + U 5690 (T II T) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 553
420	Kar87	U 5612 (T II D 213) + U 5690 (T II T) / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 553
421	Kar88	U 5615 (Glas: T II D 269)	RaschmKat 14, No: 599
422	Kar89	U 5618 r (T II D 296.500) / III. Metin	RaschmKat 13, No: 254
423	Kar90	U 5768 (T II Y 59)	RaschmKat 13, No: 264
424	Kar91	U 5837 (T III B)	RaschmKat 13, No: 265
425	Kar92	U 5853 (T III K 268)	RaschmKat 14, No: 600
426	Kar93	U 5854 (T III K 268)	RaschmKat 14, No: 601
427	Kar94	U 5855 (T III K 268.500)	RaschmKat 13, No: 266
428	Kar95	U 5858 (T III M 117)	RaschmKat 14, No: 556
429	Kar96	U 5930 (T IV Üsüp)	RaschmKat 14, No: 559
430	Kar97	U 5936 ([T I] D 132 / TM 108)	RaschmKat 14, No: 560

431	Kar98	U 5976	RaschmKat 14, No: 561
432	Kar99	U 5996 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 562
433	Kar100	U 6000	RaschmKat 14, No: 563
434	Kar101	U 6034 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 603
435	Kar102	U 6034 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 603
436	Kar103	U 6035 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 564
437	Kar104	U 6035 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 564
438	Kar105	U 6047 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 324
439	Kar106	U 6070 r	RaschmKat 14, No: 565
440	Kar107	U 6092 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 605
441	Kar108	U 6092 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 605
442	Kar109	U 6097 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 607
443	Kar110	U 6097 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 607
444	Kar111	U 6098 + U 6059 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 566
445	Kar112	U 6098 + U 6059 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 566
446	Kar113	U 6118 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 568
447	Kar114	U 6125	RaschmKat 14, No: 608
448	Kar115	U 6126	RaschmKat 14, No: 609
449	Kar116	U 6136	RaschmKat 14, No: 610
450	Kar117	U 6137 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 611
451	Kar118	U 6137 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 611
452	Kar119	U 6142	RaschmKat 13, No: 267
453	Kar120	U 6153	RaschmKat 14, No: 612
454	Kar121	U 6167 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 570
455	Kar122	U 6167 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 570
456	Kar123	U 6175	RaschmKat 14, No: 613
457	Kar124	U 6180 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 409
458	Kar125	U 6186 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 325
459	Kar126	U 6226 + U 6205	RaschmKat 14, No: 615
460	Kar127	U 6248a	RaschmKat 14, No: 616

461	Kar128	U 6281 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 571
462	Kar129	U 6281 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 571
463	Kar130	*U 9050 (T II S)	RaschmKat 14, No: 573
464	Kar131	*U 9051 (T III M 221)	RaschmKat 14, No: 574
465	Kar132	SI 4b Kr. 232	
466	Kar133	SI 4b Kr. 234	
467	Kar134	Ot.Ry. 1119a	
468	Kar135	Ot.Ry. 1119b	
469	Kar136	Ot.Ry. 1123b	
470	Kar137	Ot.Ry. 1147	
471	Kar138	Ot.Ry. 1152	
472	Kar139	Ot.Ry. 1156	
473	Kar140	Ot.Ry. 1157	
474	Kar141	Ot.Ry. 1158	
475	Kar142	Ot.Ry. 1160	
476	Kar143	Ot.Ry. 1162	
477	Kar144	Ot.Ry. 1163	
478	Kar145	Ot.Ry. 1166	
479	Kar146	Ot.Ry. 1167	
480	Kar147	Ot.Ry. 1169	
481	Kar148	Ot.Ry. 1171	
482	Kar149	Ot.Ry. 1172	
483	Kar150	Ot.Ry. 1180	
484	Kar151	Ot.Ry. 1196	
485	Kar152	Ot.Ry. 1315	
486	Kar153	Ot.Ry. 1335	
487	Kar154	Ot.Ry. 1589a	
488	Kar155	Ot.Ry. 1589b	
489	Kar156	Ot.Ry. 1604	
490	Kar157	Ot.Ry. 1609	

491	Kar158	Ot.Ry. 1618	
492	Kar159	Ot.Ry. 1650	
493	Kar160	Ot.Ry. 1685a	
494	Kar161	Ot.Ry. 1685b	
495	Kar162	İstanbul 10 (İÜ Küt. Demirbaş No: 533)	
496	K1sİf01	Ch/U 6193 v	RaschmKat 14, No: 623
497	K1sİf02	Ch/U 6337 v (T I)	RaschmKat 14, No: 625
498	K1sİf03	Ch/U 6447 v	RaschmKat 14, No: 628
499	K1sİf04	Ch/U 6654 r (T II S)	RaschmKat 14, No: 629
500	K1sİf05	Ch/U 6663 v (Glas: T II T 1234)	RaschmKat 14, No: 630
501	K1sİf06	Ch/U 6695 v	RaschmKat 14, No: 631
502	K1sİf07	Ch/U 6927 v (Glas: T II D 177)	RaschmKat 14, No: 634
503	K1sİf08	Ch/U 6934c v (Glas: T II T)	RaschmKat 14, No: 635
504	K1sİf09	Ch/U 7064 r (Glas: T II 1147)	RaschmKat 14, No: 636
505	K1sİf10	Ch/U 7217 (Glas: T II T 1480)	RaschmKat 14, No: 640
506	K1sİf11	Ch/U 7298 v (Glas: T II S 1038)	RaschmKat 14, No: 642
507	K1sİf12	Ch/U 7332 v	RaschmKat 14, No: 644
508	K1sİf13	Ch/U 7374 v (T I D)	RaschmKat 14, No: 646
509	K1sİf14	Ch/U 7495 v (Glas: T III 2032)	RaschmKat 14, No: 651
510	K1sİf15	Ch/U 7518 v (Glas: (T II?) T 408)	RaschmKat 14, No: 652
511	K1sİf16	Ch/U 7644 v	RaschmKat 14, No: 654
512	K1sİf17	Ch/U 7660 v	RaschmKat 14, No: 655
513	K1sİf18	Ch/U 7774 v (T III M 114)	RaschmKat 14, No: 657
514	K1sİf19	Ch/U 8009 v (Glas: T III T 215.1; MIK 028429)	RaschmKat 14, No: 658
515	K1sİf20	Ch/U 8050 v (Glas: T II 1492; MIK 030513)	RaschmKat 14, No: 659
516	K1sİf21	Ch/U 8087 v (T II T; MIK 031769)	RaschmKat 14, No: 660

517	K1sİf22	Ch/U 8120 v (Glas: [] 1428; MIK 028470)	RaschmKat 14, No: 661
518	K1sİf23	SyrHT 322 (T III Kurutka)	RaschmKat 14, No: 662
519	K1sİf24	U 5617 (T II D 271)	RaschmKat 14, No: 664
520	K1sİf25	U 6127 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 666
521	K1sİf26	U 6127 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 666
522	K1sİf27	U 6181 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 667
523	K1sİf28	U 6181 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 667
524	K1sİf29	U 6187	RaschmKat 14, No: 668
525	K1sİf30	U 6206	RaschmKat 14, No: 669
526	K1sİf31	U 6209	RaschmKat 14, No: 670
527	K1sİf32	U 6211 r	RaschmKat 14, No: 671
528	K1sİf33	U 6220	RaschmKat 14, No: 672
529	K1sİf34	U 6221	RaschmKat 14, No: 673
530	K1sİf35	U 6237	RaschmKat 14, No: 674
531	K1sİf36	U 6240	RaschmKat 14, No: 675
532	K1sİf37	U 6241	RaschmKat 14, No: 676
533	K1sİf38	U 6264a-c	RaschmKat 14, No: 677
534	K1sİf39	U 6286b	RaschmKat 14, No: 680
535	K1sİf40	U 6303 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 683
536	K1sİf41	U 6303 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 683
537	K1sİf42	U 6304a v	RaschmKat 14, No: 684
538	K1sİf43	U 6316b	RaschmKat 14, No: 686

BEŞİNCİ BÖLÜM

TRANSKRİPSİYON

5.1. Ticari Belgeler (Ti)

5.1.1. Satış Belgeleri (Sa)

5.1.1.1. Arazi Satış Belgeleri (ArSa)

ArSa01 Ch/U 6124 r (Glas: T II 1035) + U 5797 r (Glas: T III 215.500)

RaschmKat 13, No: 63

[Moriyasu/Zieme 1999, 89-91]

1. ...]N tarka[n...
2. ...] to[ŋ]a [ula]m bitig tuta yer [alguçı korsuz bolzun...
3. ...sözläri y]orımaz-un. älig [yıl...
4. ...]//[...

ArSa02

U 3908 (T III M 205)

RaschmKat 13, No: 66

[UigLand 295-308; SUK II, 8-9 (Sa03); Sayit/Yüsüp 2000, 127-133 (3); Geng 2006, 143-144; Özyetgin 2014, 162-163]

Recto

1. koyn yıl ç(a)hşap(u)t¹ ay üç otuz-ka biz-niñ-kä² y(a)rp

¹ Sanskrit kökenli olan ve Eski Uygur Türkçesine Soğdca vasıtasıyla geçen *çahşaput* kelimesi “on ikinci ay” anlamına gelmektedir. Kelimenin imlası, Eski Uygur hukuk belgelerinde çeşitliliğe sahiptir. Kelimenin ilk ve son hecedeki ünlüsü genellikle yazılmazken bazı belgelerde ilk ünlünün yazıldığına tesadüf edilir. “P”nin yuvarlaklaştırıcı tesiri ve bir kısım belgede Ç’QŞ’PWT imlasının bulunmasından dolayı kelimenin transkripsiyonu (ünlü ya da ünlüleri defektif örneklerde) *ç(a)hşap(u)t*, *çahşap(u)t* şeklinde yapılmıştır.

² UigLand: biz-ing-kä. SUK II, Geng 2006: biz-’inggä. Sayit/Yüsüp 2000: biz-inggä. Özyetgin 2014: biz-’inggä

2. yaña-ka ädgü-kä ikigü³-kä yuñlak-lık kunpu kărgäk bolup
3. üstün ögän üz-ä suvak-lıg yeti şıg atl(ı)g yemgiçi (?) yer-
4. -im(i)z-ni kutadmış-ka toguru [tum]lıtu satdım(ı)z. satıg kunpuş-ın
5. inçä söz-läştim(i)z bukün[tä koço (?)] keğini yorır iki uçı kin-
6. -lig otra tamgalıg üç miñ iki {bak(ı)r} yüz älig kunpu-
7. -ka üzüşüm(ü)z. bu kunpu-nı m(ä)n kutadmış bitig kılmış kün
8. üz-ä tükäl bertim. m(ä)n y(a)rp yaña ädgü birlä tükäl altım
9. bukün-tä mınça bu yer üz-ä miñ yıl tüm(ä)n künkätägi /⁴
10. kutadmış 'ärklig bolz-un. taplasar öz-i tutz-un taplamasar
11. açın kişi<-kä> ötgürü satz-un. m(ä)n y(a)rp yaña-nıñ ädgü-nüñ
12. eçimiz inim(i)z. kamız. kağaşımız. ogulumız kız-ım(ı)z ayıtmaz-
13. -un istämäz-ün. ayıtg(a)lı istäg(ä)li sakınsar-lar savları
14. yorımaz-unlar. birök 'ärklig bäg eşi küçin tutup
15. alayın yulayın tesär-lär bu'ok ögän-tä. bu yer t(ä)ñin-
16. -çä iki yer berip alz-unlar. bu yer-niñ sıçısı öñtün
17. yıñak agılık sanlıg yer. küntün yıñak ymä agılık
18. sanlıg yer. keğin yıñak ymä agılık sanlıg yer. tag-tın
19. yıñak kiçiky-a yeri ağırar. bu ok yer-niñ TYWMS'Y⁵ tay-
20. -pukü ögän kıdıg-ınta yaz-ı kiçig-tä bir ulug ağız. bir
21. kansan (?) birlä. tanuk kulunçuñ tutuñ. tanuk taz. tanuk

³ Geng 2006: ikägü.

⁴ UigLand: Bir önceki kelimeyle birlikte, künkätägi-i. SUK II: H.

⁵ UigLand: tipmsai. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: tipmsay (?).

Kelimenin imlası belgenin geri kalanı ile mukayese edildiğinde, özellikle bazı harflerde, oldukça karmaşıktır. Çince kökenli bir ad olabileceği gibi ardından gelen *taypukü* kelimesinin yanlış yazılarak bırakılmış bir şekli de olabilir.

22. kanturmiş. tanuk abiçuk. m(ä)n sutagı biz-i bular-ka
23. ayıtıp bitidim bu tamga m(ä)n y(a)rp yaña-nıñ ädgünüñ'ol.
24. bu sav-ta kayu-sı agısar-biz üçär yüz beşär otuz kunpu
25. içrä kuvpar berüşür-biz

Verso

1. [y(a)r]p yaña-tın almış yer-
- 2*. -niñ bitigi.

ArSa03

U 5234 (T.M. 90)

RaschmKat 13, No: 67

[SUK II, 32-33 (Sa14); Li 1996b, 55-57 (12); Sayit/Yüsüp 2000, 172-173 (14); Geng 2006, 169-170; Özyetgin 2014, 178-179]

1. ...]Ç ay b[e]ş yañık-a maña
2. [eñ k(a)y-a tu]mıçı ikägü yuñl(a)klık böz
3. [kärgäk bolup] mısır-tın beş böz alıp
4. ...]Y sury-a bilä orñuk-l[u]g
5. yeti küri⁶ yer(i)miz-ni togru tumlıtu
6. s(a)ttım bu yer-niñ satıgı beş böz-ni
7. m(ä)n mısır tükäl s(a)n(a)p berdim m(ä)n eñ k(a)y-a
8. tumıçı t[ü]käl sanap aldımız bu yer-niñ

⁶ Bir çeşit hacim ölçüsü olan *kürin*in Çince 斗 *dōu* (GOÇ. *təw'*) ölçü birimine tekabül ettiği çeşitli araştırmacılar tarafından belirtilmektedir (bk. Clark 1975, 377. YamNotes, 491. Matsui 2004a, 197). Kelimenin kökeni ile ilgili olarak Sir Gerard Clauson, ED'de bunun hiç şüphesiz bir alıntı olduğunu, fakat Çinceden değil, muhtemelen Toharcadan olduğunu ifade eder (ED, 737a). Takao Moriyasu da aynı şekilde kelimenin Toharca kaynaklı olduğunu belirtir (Moriyasu 1991, 81). Ancak kelimenin kökenini Toharca dışında Orta Farsçadaki "tahıl ölçüsü" anlamına gelen *grīw* kelimesi ile ilişkilendirmek bizce daha doğru bir sonuç verecektir (Korkmaz/Keskin 2018, 93). *Grīw* ile ilgili olarak bk. Henning 1937, 83. MacKenzie 1986, 37.

9. s[ıç]ısı öñdün y⁷ tur-a buk-a-nıñ yer adırar
10. [küntü]n y tur-a buk-a-nıñ ok yer adırar
11. ke[d]in y mağı k(a)y-a-nıñ yer adırar bu tört
12. sıçılığ yer-kä miñ yıl tüm(ä)n kün-
13. -kä tägi mısır ärklig bolzun t(a)pl(a)s(a)r öz-i
14. tutzun t(a)pl(a)m(a)s(a)r adın kişi-kä ötgürü
15. s(a)tzun biz enç k(a)y-a-nıñ akam inim urug[um]
16. [kad]aşım kim kim-ä bolup
17. ...] // [...

ArSa04

U 5236 (T.M. 99)

RaschmKat 13, No: 69

[SUK II, 34-35 (Sa15); Li 1996b, 51-54 (11); Sayit/Yüsüp 2000, 174-175 (15); Geng 2006, 168-169; Özyetgin 2014, 179-180]

1. -LWK⁸ tam üz[-ä...
2. satdım. bu yer[-niñ satıǵı...
3. kılmiş kün üz-ä t[ükäl...
4. altım. bu yer sıç<ı>sı öñ[dün yıñak...
5. buka sal yer adırar kedin y[ıñak...
6. tört sıçı içintäki yer-k[ä...
7. bolz-un. taplas(a)r öz-i tutz-un t[aplamasar adın kişikä ötgürü satzun...

⁷ Eski Uygur Türkçesi hukuk belgelerinde bazı kısaltmalar kullanılmıştır. *Ber-* “vermek, iletmek” fiili için *b*, “taraf, yön” anlamına gelen *yıñak* için *y* harfinin yazılması, en sık görülen kısaltmalardandır. Bunun yanı sıra *şilavanti* ve *tutuñ* kelimelerinin de bazı belgelerde kısaltmalı olarak *şila* ve *tu*, *tuñ* olarak yazıldığı, hatta her iki formun aynı belgede birlikte bulunabildiği tespit edilmiştir (Keskin 2019, 241-243).

⁸ SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: -lüg.

8. m(ä)n sinsidu-nuñ akam inim on-l[ukum yüzlüküm çam çarım]
9. kılmazun-lar 'ärklig bağ eşi küçin tu[tup alayın yulayın tesärlär bu yer täñinçä iki]
10. yer berip söz-lär-i yorımazun yuld[açı kişi korlug bolz-un]
11. kök buka korsuz bolz-un. tanuk türk bu[ka...
12. buka bu nişan m(ä)n sinsidu-nuñ ol ö[züm bitidim...
13. bu nişan tanuk türk buka-nıñ [ol]
14. bu nişan tanuk bolmış-nı[ñ ol]

ArSa05

U 5241 (T III M 205d)

RaschmKat 13, No: 72

[SUK II, 10-11 (Sa04); Li 1996b, 47-50 (10); Sayit/Yüsüp 2000, 133-137 (4); Geng 2006, 145-146; Özyetgin 2014, 163-165]

Recto

1. [be]çin yıl alt[ınç ay] yeti yañıka. maña şabi-ka.
2. yuñl(a)k-lık kuanpu k(ä)rgäk bolup. t(ä)sinküü ögän üz[-ä]
3. suv(a)klıg⁹. bir şıg säkiz küri urug kirür yer-imin.
4. basmıl-ka. toguru tumlıtu satdım. satıg kuanpu-s[ın]
5. inçä söz-läşdim(i)z. koço kedini yorır. iki uçı kin-
6. -lig otura tamgalıg. üç miñ beş yüz kuanpu-ka
7. kápaz-i birlä kâş-işdim(i)z. bu kuanpug bitig kılmış kün
8. üz-ä. män basmıl tükäl bertim. män şabi ymä bir ägsük-
9. -süz tükäl sanap altım. bu yer-niñ sıçısı. öñtün
10. yıñak basmıl-nıñ yer. küntin yıñak t(ä)ñrim

⁹ Geng 2006: suwliñ.

11. v(i)rh(a)r-ınt(a)k1 yer. kedin y1nak taypukü¹⁰ ögän.
12. tagdın y1nak ulug yol ağırar. bu tört sıçı
13. içindäki. yer-kä miñ yıl tümän kün-kät(ä)gi
14. basmıl ärklig bolz-un. taplasar öz-i tutz-un. taplamasar
15. adın kişi-kä ötgürü satz-un. män şabi-niñ
16. ogulum. kız-ım. eçim inim. kam kaç(a)şım y(e)gänim
17. tagayım. aytmaz-un istämäz-ün. ayıtgalı ist(ä)g(ä)li s(a)k1ns(a)r[lar]
18. savları yorımaz-un. takı birök ärklig bäg eşi küç-
19. -in tutup. alayın yulayın tesär-lär. bu ok ögän
20. üz-ä suvak-lıg iki tançu yer yaratı berip. yulup
21. alz-un. yuldaçı kişi kor-lug bolz-un. basmıl kor-suz
22. bolz-un. tanuk yapıg totok. tanuk tolu b(ä)g totok.
23. tanuk satg(a)y¹¹ yimäk. tanuk soñsuz toyın män b(ä)g
24. tog<r>ıl bitidim. bu t(a)mga män şabi-niñ ol.

Verso

1. [şa]bi-ta alm[ış /// bi]tigi.¹²

ArSa06

U 5368 r (Glas: T I 576)

RaschmKat 13, No: 73

[Moriyasu/Zieme 1999, 84-89]

1. yer sataglı t(a)gay çäk[]
2. yer sataglı kut[]

¹⁰ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: taypukü. Li 1996b: taypuku.

¹¹ SUK II: satır. Li1996a, Geng 2006: satır. Sayit/Yüsüp 2000: satır. Özyetgin 2014: satır.

¹² Li 1996b: [yir] bitigi. Geng 2006: (baş) bitigi. Özyetgin 2014: (baş) bitigi.

3. tanuk kut[]

4. t[anuk]

5. []

Ek:

6. [] beş kırk kuan bak(ı)r tapmış []

7. [] kutlug tapmış sañun-ka []

ArSa07

U 6067a-e (I)

RaschmKat 14, No: 313

U 6067a + U 6067b

1. ...sä]kiz-kä maña torçı[-ka...

2. ...]YS-kä ülüş-tä t[ägmiş...

3. ...]N tarhan-nıñ '[...

4. ...ülü]ş yer [...

5. ...] yana koço täğiñü[...

6. ...] abakam T'RW[...

7. ...]/'

ArSa08

U 6287

RaschmKat 14, No: 314

1. ...] m(ä)n 'W[]S'R

2. ...]yer satığı kuanpu-ta

3. ...ber]ür-biz bu tamga

4. ...]/ []/[]// []/[]...

[USp 204-205, 246 (Nr. 108); SUK II, 14-15 (Sa06); Li 1996a, 90-93 (2.13); Sayit/Yüsüp 2000, 140-144 (6); Özyetgin 2004a, 211-213; Geng 2006, 148-150; Tuguşeva 2013, 18-20 (Iipo 2); Özyetgin 2014, 166-168]

1. tavışgan yıl biry(e)g(i)rminç ay /[]// maña
2. [o]z-mış-ka tükäl¹³-kä biz i[kägü-kä] yuñlak-lık böz kār[gäk]
3. [bo]lup taykü¹⁴ ögändäki alaç[u]P[]//YLY 'W/D[/[]]
4. alaçusı¹⁵ birlä.¹⁶ basa togrıl[-ka togur]u tumlıtu¹⁷ [sattımız satıg]
5. böz-üg inçä söz-läşdim(i)z. lü[kç]ün kedin-intä yorır şuu-
6. -lug¹⁸ tamga-lıg üç ot[uz ikil]ik¹⁹ böz-inçä kâş-işdim(i)z. bu
7. üç-otuz böz-üg bitig²⁰ kılmış kün üz-ä män basa
8. togrıl tükäl berdim. biz²¹ [oz-mış]²² tükäl birlä.²³ bir ägsüksüz tükä[l]²⁴
9. [altı]m(ı)z²⁵ bu [kü]n-tä²⁶ ın[aru²⁷ bu yer ü]z-ä miñ tümän yıl-kağa
10. basa togrıl ärklig bolz-u[n] taplasar öz-i tutz-un taplama-
11. -sar adın kişi-kä öt[gürü] satz-un. biz ikigü²⁸-nün

¹³ USp: . Li 1996a: tögäl. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyon ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁴ USp: . Li 1996a: tigü. Özyetgin 2004a: tigü (taykü?). Özyetgin 2014: tigü taykü?.

¹⁵ USp: . Li 1996a: alçusı.

¹⁶ USp: . Li 1996a: bilä.

¹⁷ USp: . Li 1996a: tomlutu.

¹⁸ “Damgalı, mühürlü” gibi anlamlara gelen *şuulug* kelimesi, hukuk belgelerinde genellikle *tamgalıg* ile birlikte hendiadyoin olarak kullanılmıştır. Kelimenin kökünü oluşturan 署 *shǔ*, kaynak dil Çince’de “resmi kurum; yazmak, imzalamak” anlamlarına gelmektedir (RaschmBaumwolle, 50).

¹⁹ USp: . Li 1996a: [yorıy]. Tuguşeva 2013: ot[uz ///]ig.

²⁰ Tuguşeva 2013: bitig[ç].

²¹ USp: Ø. Li 1996a: [biz].

²² USp: SUK II: /////. Li 1996a: [osmıš]. Geng 2006: /////. Tuguşeva 2013: [ozmıš] <...>.

²³ Li 1996a: bilän.

²⁴ USp: .

²⁵ USp:

²⁶ USp: . ...

²⁷ USp: . ...

²⁸ USp: . Li 1996a, Tuguşeva 2013: ikägü.

12. eçim(i)z inim(i)z kam(i)z kadaş-ım(i)z adın ymä kim kayu kişi. çam
13. çarım kılmaş-un ayıtmaz-un [iş]tämäz-ün-lär. ayıtg(a)lı ızläg(ä)li²⁹
14. ösär-lär³⁰ [savları yorımaş-un]³¹ takı birök ärklig bağ
15. eşi küçin tutup alayın yulayın tesär-lär bu ok
16. ögäntä bu yer täñi<n>çä³² iki yer yaraşı berip yulup alı-un.
17. yuldaşı kişi korlug bolz-un [b]asa togrıl korsuz bolz-un. bu yer-
18. -niñ sıçısı öñdün yınak burhan kulı-nıñ örtgün
19. kündin yınak ulug yol. kedin yınak tañut-nuñ yer
20. tag-tın yınak buyançuk-nuñ örtgün adırar. bu yer-niñ
21. nägü ymä erti berti yok tanuk suvan³³ totok tanuk
22. küç bağ-lıg³⁴ tanuk burhan kulı tanuk väz-ır³⁵ toña bu tamga
23. biz oźmış-nıñ tükäl-niñ ikigü³⁶-nün'ol män çiküy³⁷ tuñ ayıtp bitim [=bitidim]

ArSa10

***3 Kr. 41**

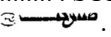
[USp 202-203, 244-245 (Nr. 107); SUK II, 16-17 (Sa07); Li 1996a, 85-89 (2.12); Sayit/Yüsüp 2000, 144-149 (7); Özyetgin 2004a, 208-210; Geng 2006, 150-152; Tuğuşeva 2013, 20-21 (Hpo 3); Özyetgin 2014, 168-169]

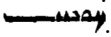
1. ud yıl biry(e)g(i)rminç ay y(e)g(i)rmikä biz-iñä oźmış togrıl-

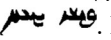
²⁹ Li 1996a: iştäğäli.

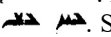
³⁰ USp: Ø. Li 1996a: [yorısar-lar]. Özyetgin 2004a: ////-lär.

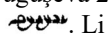
³¹ USp: SUK II, Özyetgin 2004a: (.....) ////. Geng 2006: Tuğuşeva 2013: <...>.

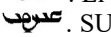
³² USp: . Li 1996a: tängin[čä]. Tuğuşeva 2013: tengi[n]čä.

³³ USp: . Li 1996a: suvan.

³⁴ USp: . Li 1996a: barş-lıy.

³⁵ USp: . SUK II: väzır. Li 1996a: yäz-ır. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: vaz-ır. Geng 2006: väzır. Tuğuşeva 2013: vazhir.

³⁶ USp: . Li 1996a, Tuğuşeva 2013: ikägü.

³⁷ USp: . SUK II, Geng 2006: çikuy. Li 1996a: çikui. Sayit/Yüsüp 2000: qikuy. Tuğuşeva 2013: çigüy.

19. yer. kedin yınak yol. tag-dın yınak baki⁴⁷-niñ baçak-
20. -niñ yer adırar. baki-niñ baçak-nıñ kañlı yol-ı bu yer-
21. -niñ adak adız-ı-nıñ içintä ol. bu yer-niñ nägü ymä ert-⁴⁸

ArSa11

SI 3128 (Eski: SI Kr IV/699)

[Pam, 204-207; SUK II, 20-23 (Sa09); Li 1996b, 31-36 (7); Sayit/Yüsüp 2000, 153-158 (9); Matsui 2002, 101-103 (1-9. satırlar); Özyetgin 2004a, 220-222; Geng 2006, 154-157; Tuguşeva 2013, 21-24 (IIpo 4); Özyetgin 2014, 171-173]

1. küskü⁴⁹ yıl bir y(e)g(i)rminç ay al[tı yañı]-ka⁵⁰ biz tolu k(a)y-a⁵¹
2. mısır [ul]ug enç k(a)y-a mısır başlap [onluk]-lar-ka biz on öñdün-in-
3. -dä böz kargäk bol[up]Y-⁵² //L⁵³[]// kalan-çımız tägip⁵⁴
4. barıp yorır kalan-ı yüz başında-kı äski []/YM'Y⁵⁵ biz on-luk-lar-
5. -ka kalmış üçün üdäy⁵⁶ elçi-kä toñuz yıl biz-niñ on//⁵⁷ kalmış⁵⁸

⁴⁷ USp: . Li 1996a: barw. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyon ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁸ Yamada, SUK II'de 22v-25v satırlarını Radloff'un USp'de yaptığı Almanca tercümeyle dayanarak şu şekilde transkripsiyonlamıştır:

22v -i birti yoq tanuq tarlıq tutung tanuq

23v tüzük tanuq tāmirci ilçük bu tamya biz oşmış-ning tükäl-ning

24v ikigü-nüng'ol män çikuy tung ayıdıp bitidim

25v çükü-täki yir-ning bitigi ol

⁴⁹ Özyetgin 2004a: k[ü]skü.

⁵⁰ Matsui 2002: []-qa.

⁵¹ Pam: qar-a. Li 1996b: q(a)r-a. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵² Pam: kä. SUK II, Özyetgin 2004a, Tuguşeva 2013: kä(?). Li 1996b: kä..... Matsui 2002: qay-a. Özyetgin 2014:

⁵³ Matsui 2002: atly.

⁵⁴ Pam, Özyetgin 2014: SUK II: räg///p. Sayit/Yüsüp 2000: tæg///p. Matsui 2002: tæg[]p. Özyetgin 2004a, Geng 2006: tæg///p. Tuguşeva 2013: e///g(?).

⁵⁵ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2004a: //(.)MY. Li 1996b: çamī. Matsui 2002: yarīmī. Geng 2006, Özyetgin 2014: Tuguşeva 2013: ///mī.

⁵⁶ Pam: Udai. Li 1996b: ögätäy. Tuguşeva 2013: ödäy.

⁵⁷ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2004a, Geng 2006, Özyetgin 2014: //(.). Li 1996b: oq. Matsui 2002: -qa. Tuguşeva 2013: -[luq?].

⁵⁸ Tuguşeva 2013: salmiş.

6. bağ-lik bir küp bor tægmayük üçün P[]LYQ-Y⁵⁹ bil[ä]⁶⁰ yüz
7. iki bag-lıg böz []/[]////-RY SY /// bergü []-QY []-NYNK⁶¹
8. sodu⁶² ögän-täki bir 'añiz yer-in kuus t(ä)mür bahşı-tın uzun karı
9. bilä otuz tas böz elig-dä alıp toguru tumlıtu sattımız bu yer
10. satıg-ı otuz tas böz-ni bitig kılmış kün üz-ä m(ä)n kuus t(ä)mür
11. tükäl bertim biz tolu k(a)y-a mısır ulug enç k(a)y-a mısır başlap on-
12. -luk-lar ymä bir kodmatın tükäl sanap altımız bu yer-niñ sıçı-sı
13. öñdün y⁶³ kul k(a)y-a kopuz-nıñ yer künd<i>n y ulug ögän kedin y kuus
14. bahşı-nıñ ok yer tagdın y m-ä ögän adırar bu tört sıçı
15. içindäki bir 'añiz yer-kä bitigdäki kuus tämür bahşı ärklig
16. bolz-un t(a)plasar öz-i tutzun t(a)plamasar adın kişi-kä ötgürü
17. satzun bu yer-kä kim kim m-ä bolup çamlamazun-lar apam birök
18. ärklig bağ eşi küç-in tutup alayın tep çamlasar-lar bu ögän
19. üz-ä suvak-lıg bu yer t(ä)ñinçä iki yer berip yulup alzun-lar
20. yuldaçı kişi korlug bolz-un bu bitig tuğa kuus t(ä)mür bahşı
21. korsuz bolz-un t(a)nuk buyan k(a)y-a t(a)nuk tolu k(a)y-a t(a)nuk ağaç⁶⁴ bu nişan
22. tamg-a biz kul k(a)y-a mısır enç k(a)y-a yan-a mısır başlap on-luk-

⁵⁹ Pam: ...lyq-y. SUK II: (.)///(.)-liq-ı. Li 1996b: Sayit/Yüsüp 2000: (.)///(.)-liq-ı. Matsui 2002: **başıy-ı salıy-ı**. Özyetgin 2004a: (.)///(.)-lık-ı. Geng 2006: Tuguşeva 2013: <...>///liqı. Özyetgin 2014:

⁶⁰ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2004a: PYL///. Matsui 2002: bilä. Özyetgin 2014: Ø.

⁶¹ SUK II: Sayit/Yüsüp 2000: ///(.).Geng 2006, Özyetgin 2014: Tuguşeva 2013: <...>. Matsui 2002 (satırın tamamı): iki bağ-liq böz **uzun** qarı-sı bilä birgü []-qı []].

⁶² Pam: qodu. Li 1996b: qodı.

⁶³ Pam, Li 1996b, Özyetgin 2004a ve Tuguşeva 2013'te *yıñak* kelimesinin kısaltması olan Y harfi, belge boyunca -i şeklinde, kendinden önce gelen yön adlarına ekli olarak transkripsiyonlanmıştır.

⁶⁴ Pam: Änç. Li 1996b: inç.

23. -lar-nıŋ ol m(ä)n çatır (?) bu bitig-däki atl(ı)g⁶⁵-ça beş⁶⁶ ok⁶⁷ kişi-lär-
24. -kä üç⁶⁸ kağa inçgä ayıtıp bitigil temiş-kä bitidim
25. bu nişan m(ä)n t(a)nuk buyan k(a)y-a-nıŋ'ol
26. bu nişan m(ä)n t(a)nuk tolu k(a)y-a-nıŋ'ol
27. bu nişan m(ä)n t(a)nuk ağaç⁶⁹-nıŋ'ol

ArSa12

Ot.Ry. 1097a

[Yamada 1961, 214-216; Yamada 1967, 80-82; SUK II, 30-31 (Sa13); Li 1996b, 58-62 (13); Sayit/Yüsüp 2000, 169-172 (13)]

1. ...]/L// P[]Y[]///// [...⁷⁰
2. ...s]ayan⁷¹ apa tutuŋ-ka [...
3. ...] inçä söz-läşdimiz. ///// [...
4. ...-k]a üz-üşdümüz. bu [] ken / [...
5. ...] üz-ä biz bursoŋ⁷² kuvrag [...
6. ...t]utuŋ ymä⁷³ tükäl aldım [...
7. ...]WNY⁷⁴ suvak ögän. öŋdüny [...
8. ...]NK' turtı yer ögän [...

⁶⁵ Pam: onluq.

⁶⁶ Pam: biz. Tuguşeva 2013: bir.

⁶⁷ Pam: in. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: {in}. Li 1996b: barça (Bir önceki kelimeyle beraber). Geng 2006: Ø. Tuguşeva 2013: on.

⁶⁸ Pam: Änč.

⁶⁹ Pam: Änč. Li 1996b: inč.

⁷⁰ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ///// (.....). Li 1996b:

⁷¹ Yamada 1961: Saqa. Yamada 1967: saqa.

⁷² Yamada 1961: Büsüŋ. Yamada 1967: büsüŋ.

Kuvrag ile birlikte kullanılan *bursoŋ*, "Buddhist cemaati, Buddhist topluluğu" anlamına gelmektedir, < Soğd. *pwrsk* < Skr. *bhikṣusamgha* (Laut 1986, 144).

⁷³ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (...). Li 1996b:

⁷⁴ Li 1996b:-ün. Sayit/Yüsüp 2000: ///// WN (+ün).

9. ...] [] yer taş ögüz⁷⁵ adız⁷⁶ [...
10. ...]//-T' kırk⁷⁷ (?) ///Y taş tam [...
11. ...]SY üş-tüny üş-tüny [...
12. ...ad]ırar. ymä [] kudı [...
13. ...]TYNY bägi /[] inçä⁷⁸ [...
14. ...]Q/////R '[]a]dırar.
15. ...sayan apa tut]uñ miñ [yıl tümän künkä] tägi [...
16. ...] taplasar ö[zi tu]tzun [...
17. ...] biz bursoñ kuvrag ayıtm(a)z[un...
18. ...apam birök ä]rklig bağ eşi küçin ay[ıtgalı⁷⁹...
19. ...bursoñ ku]vrag-nıñ inim(i)z ogulumuz [...
20. ...]/ kılğalı sakınsar-lar [...
21. ...bu yer] täñinçä iki üleş yer [yaratu berip sözläri...
22. ...ko]r-lug⁸⁰ bolz-un. sayan apa [korsuz bolz-un...
23. ...] bitig tutıp sayan apa [...
24. ...bu sa]v-nıñ tovlı⁸¹-sı⁸² yorız⁸³[-un...
25. ...] totok. t(a)nuk çod[a]kı [...
26. ...] tolu tutuñ arası. b[u...

⁷⁵ Yamada 1961, Yamada 1967: ögän.

⁷⁶ Yamada 1961: atır(ar). Yamada 1967: atır(ar).

⁷⁷ Yamada 1961, Yamada 1967: qanar (?). SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (.....). Li 1996b:

⁷⁸ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (.....). Li 1996b:

⁷⁹ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: {...}. Li 1996b:

⁸⁰ Yamada 1961, Yamada 1967: (qor)luğ. SUK II: qor-luğ. Sayit/Yüsüp 2000: qor-luğ.

⁸¹ Yamada 1961, Yamada 1967: tölü. SUK II: tovlı. Sayit/Yüsüp 2000: tovlı.

⁸² Yamada 1967: su(?).

⁸³ Yamada 1967: yorın (?).

27. ...] bu b(ä)k bitig /[]////[...

28. ...]/ bilişip⁸⁴ kagda⁸⁵ (?)

ArSa13

Ot.Ry. 1414a

[Yamada 1961, 209-212; Yamada 1967, 73-77; SUK II, 6-7 (Sa02); Li 1996a, 101-104 (2.16); Sayit/Yüsüp 2000, 122-127 (2); Geng 2006, 141-142, Özyetgin 2014, 160-162]

1. koyn yıl aram ay bir yañıka män kara-nıñ⁸⁶ yeg bürt
2. yuñl(a)k-lık t(a)var k(ä)rgäk bolup adın b[e]rgüm⁸⁷ yok üçün
3. keğin kırata kaz-ı⁸⁸ kitrin⁸⁹-tä eçim kançuk bilä tüz
4. ülüş-lüg iç [=üç] şıg yerim atı kutlug taş-ka toguru
5. tumlıtu sat<ı>ım satıg kunpusın⁹⁰ inçä söz-läşdim(i)z üç
6. yüz beş otuz kunpuka⁹¹ üzüşüm(ü)z bu bitig kılmış kün
7. üz-ä män kutlug taş üç yüz beş otuz kunpunı⁹² bir
8. ägsüksüz tükäl s(a)n(a)p bertim män yeg ymä tükäl s(a)nap
9. altım bu yer-niñ sıçısı örü yıñak ögän adırar öñ-
10. -tün yıñak toyıçak⁹³ yeri adırar. kudı yıñak ögän
11. lusay yerin-kä bargu⁹⁴ ögän adır(a)r. keğin yıñak yanyak

⁸⁴ Yamada 1961, Yamada 1967: ..lasap. SUK II: *taplaşip*. Li 1996b: [ta]plaşip. Sayit/Yüsüp 2000: *taplaxip*.

⁸⁵ Yamada 1961, Yamada 1967: ??? . SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (....D...). Li 1996b:

⁸⁶ Yamada 1961: Yan. Yamada 1967: yan. Li 1996a: yan.

⁸⁷ Yamada 1961: b..üm. Yamada 1967: b...um. Li 1996a: b... ..üm. Geng 2006: *birgüm*.

⁸⁸ Yamada 1961: Qız-ı. Yamada 1967, Li 1996a: qız-ı.

⁸⁹ Yamada 1961: Kit(ä)rig. Yamada 1967, Li 1996a: kit(ä)rig.

⁹⁰ Yamada 1961: qoqbusın. Yamada 1967: quabusın.

⁹¹ Yamada 1961: qoqbuqa. Yamada 1967: quabuqa.

⁹² Yamada 1961: qoqbunı. Yamada 1967: quabunı.

⁹³ Yamada 1961: Törçät. Yamada 1967, Li 1996a: törçät. Geng 2006: *toyı(n)çaq(?)*:

⁹⁴ Yamada 1961: Bayra. Yamada 1967: bayra. Li 1996a: bayra.

12. ınal⁹⁵ yeri adırar. bu tört sıçılığ yer üz-ä min
13. yıl tüm(ä)n künkätägi kutlug taş ärklig bolz-un taplasar.
14. öz-i tarız-un taplamasar. adın kişi-kä ötgürü satz-un
15. män yeg bürt-nün inim eçim kam kadeşim ayıtmazun
16. istämäz-ün takı bir-ök ärklig bäg eşi küçin tutup
17. kam küç kılıp yulg(a)lı alg(a)lı sakınsar-lar. bu ok
18. ögän-tä ok yer. täñinçä yer. kułlug taş-ka yaraıu
19. berip alz-un-lar bu bitig tuıa kutlug taş korsuz
20. bolz-un män yeg bürt-nün inim eçim kam k(a)deşim
21. korlug bolz-un-lar. tanuk bäg är saıun⁹⁶ tanuk böñä
22. tanuk süñüş bu tamga män yeg bürt-nün'ol

ArSa14

Ot.Ry. 2728 v

[Matsui 2006, 41-42 (Text: B)]

1. beçin yıl altınç ay beş []
2. -ka ortuk ür tarıgu [yer kargäk bolup]
3. -takı iriş Q[]/-nıñ []
4. yerig krmajaki-ta otra []
5. WM bu yer []/[]/ näçä []
6. m(ä)n tüşik⁹⁷ []///[] krmajaki []
7. []-biz sözl[ä]r bilir /[]

⁹⁵ Yamada 1961: İnäl. Yamada 1967: inäl. Li 1996a: iläl.

⁹⁶ Yamada 1961: Säñün. Yamada 1967: šäñün.

⁹⁷ Matsui 2006: tüšin.

8. [alı]m berim biz bilir-biz []
9. [] kölük năgü iş [küç kălsăr]
10. []/ urma[k]-ta ik[iğü]
11. [tanu]k suçı taz tanuk []
12. [bu] sav kayu-sı agış'sar []
13. ber(ü)şür-biz bu tamga biz []

ArSa15

M 17D r

[Ramstedt 1940, 8-9; SUK II, 18-19 (Sa08); Li 1996b, 37-41 (8); Sayit/Yüsüp 2000, 149-153 (8); Geng 2006, 152-154; Özyetgin 2014, 170-171]

1. yunt yıl törtünç ay säkiz y(e)g(i)rmikä
2. biz-iñ-kä⁹⁸ mausi ädgü bağ⁹⁹ ogul-ka
3. biz ikägü-kä yuñlak-lık kümüş k(ä)rgäk
4. bolup ögüz içintäki açgu öläñ-
5. -ni toyınçog-ka tokuz s(ı)tır¹⁰⁰ kümüş-kä
6. sibilkasar üskin-tä togru tumluñu satdım
7. bu yer-niñ sıçısı öñdün yıñak sıçısı
8. ögän adırar küntün yıñak sıçısı
9. toyınçog-nıñ açmıñ yer adırar kedin
10. yıñak sıçısı ögän adırar tag-tın
11. yıñak sıçısı say adırar bu tört

⁹⁸ Ramstedt 1940: biz jeng-ke.

⁹⁹ Ramstedt 1940: bir.

¹⁰⁰ Ramstedt 1940: s'dir.

12. sıçı içintäki yer-kä miñ yıl tümän
13. kün-kä tägi toyınçog ärklig bolz-un
14. taplasar öz-i tutz-un taplamasar
15. adın kişi-kä ötgürü {W}¹⁰¹ satzun biz
16. ikägü-niñ inimiz eçimiz kamız kadaş-
17. -ımız çamlamaz-un kim {ça} ärklig bağ
18. eşi küçün tutup çamlasar bu ok
19. yer täñlig iki yer berip alzun-
20. -lar yulzun-lar yulguçı korlug bolz-un
21. toyınçog korsuz bolz-un tanuk küräk¹⁰²
22. tanuk tañar tanuk yıçan¹⁰³ bu tamga biz
23. ikägü-niñ ol m(ä)n taşık tuñ
24. inçgä ayıtıp bitidim

ArSa16

K 7711

[Umemura 1977, 7-9; SUK II, 27-29 (Sa12); Li 1996a, 97-100 (2.15); Sayit/Yüsüp 2000, 165-169 (12); Geng 2006, 161-163; Özyetgin 2014, 176-178]

1. []-K' maña turmış tegin-kä taydu-
2. -ta¹⁰⁴ yuñlak-lık çao yastuk kărgäk bolup. koço-takı koçıñ apam
3. birläki. küdägüm tapmış-ka ülüş¹⁰⁵-tä tăgmiş kır-a suvdun yer-lăr-im-ni

¹⁰¹ SUK II, Geng 2006: ötkürü-ü. Sayit/Yüsüp 2000: ötkürü-ü.

¹⁰² Ramstedt 1940: küreng.

¹⁰³ Ramstedt 1940: kiçen (?). SUK II, Geng 2006: niçän (?). Li 1996b: kiçän (?). Sayit/Yüsüp 2000: (n)iqən(?).

¹⁰⁴ Umemura 1977: ...[-q]a. Li 1996a: [t]a.

¹⁰⁵ Umemura 1977: ülüşü.

4. []¹⁰⁶

5. [-n]i ülüş bitigi birlä säkiz on yastuk çuñduñ¹⁰⁷ bao çao-ka vapso tu.-

6. -ka toguru tumlıtu s[a]td[ı]m bu [çao]-nı bitig kılınış kün üz-ä

7. män vapso tu tükäl sanap berdim. män turmış tegin ymä tükäl sanap

8. [a]l[dı]m bu kün-tin mınça tapmış-nıñ aka-sı ini-si yegän-i tagay-ı

9. kim kim m-ä çam çarım kılmaz-un-lar. apam birök ärklig bağ

10. eş-i küçin tutup çam çarım kılsar-lar.

11. ulug süü-kä bir altun yastuk basıp el bağ-lär-iñä ädär-kä

12. yaragu at berip söz-lär-i yorımaz-un. bu kün-tin mınça bu borluk-

13. -ka yer-kä suv-ka äv-kä bark-ka vapso tu ärklig bolz-un

14. taplasar öz-i tutz-un. taplamasar adın kişi-kä ötgürü satz-un

15. çamlaguçı kişi koor-lug bolz-un. vapso tu koor-suz bolz-un.

16. bu nişan män turmış tegin-niñ'ol

17. bu nişan män sävinç togrıl-nıñ'ol

18. bu nişan män taypudu¹⁰⁸-niñ'ol

19. bu nişan män yıpk-a¹⁰⁹-niñ'ol

20. bu nişan män sinsiü-niñ'ol

21. bu nişan män töläk-niñ'ol

22. bu nişan män tanuk tilik¹¹⁰ k(a)y-a-nıñ'ol

23. bu nişan män tanuk tämir buk-a-nıñ'ol

¹⁰⁶ Umemura 1977: ülüş.....

¹⁰⁷ Bu terim, Kubilay'ın 1260-1263 yılları arasındaki hakimiyet dönemine işaret etmektedir (Özyetgin 2004b, 100).

¹⁰⁸ Umemura 1977: tırbudu. Li 1996a: tüpüdü.

¹⁰⁹ Umemura 1977: vıps-ä. Li 1996a: wıpqä.

¹¹⁰ Umemura 1977, Li 1996a: tilgä. Geng 2006: tulik (?).

24. bu nişan män tanuk taysaŋ-nıŋ'ol
25. bu nişan män tanuk yolaş-nıŋ'ol
26. bu nişan män tanuk ögrünç buk-a-nıŋ'ol
27. män turput¹¹¹ turmış tegin-kä äkäm-kä¹¹² inçgä ayıtıp bitidim

ArSa17 Or. 8212 (106) (Y.K. 0014)

[ActeOuig, 32-51; SUK II, 4-5 (Sa01); Li 1996b, 42-46 (9); Sayit/Yüsüp 2000, 117-122 (1); Geng 2006, 139-141; Özyetgin 2014, 159-160]

1. [yıl çah]şaput ay bir yaŋıka m(ä)n adıg tarha'n-ka
2. y[uŋ]l[aklık kār]gāk bo[l]tı ç[a]mguk-ta bir şıgı yerim atı alp
3. taş saŋun[-ka]Q¹¹³ togu[ru t]um[l]ug satım satıgın inçä söz-
4. -läşdim(i)z koço keđ[in]indä yorı[r] iki uçı kinlig otra yer-tä
5. tamgalıg yüz [kan]pu-ka üzüşdümüz bu yüz kanpug bitig kıl-
6. -mış künt[ä tük]äl berdim män adıg tarhan. ymä tükäl {ber-}
7. {-dim} aldım [bu¹¹⁴ ye]r-niŋ sı[ç]ısı örü yıŋak alp {taş} şıŋkur
8. saŋun-nuŋ yeri adırar keğin yıŋak saŋun ögä-niŋ yerni adırar
9. kuğı yıŋa[k k]umar saŋun-nuŋ yeri adırar öŋtün yıŋak
10. män alp t[aş san]gun-nuŋ ok [ye]ri adırar bu yer-kä miŋ yıl tümän
11. kün-kä tägi alp [t]a[ş] saŋun 'ärklig bolzun män adıg tarhan-
12. -nıŋ inim eçim kam kadaşım ayıtmazun işämäzün ayıtgalı

¹¹¹ Umemura 1977: turbuq. Li 1996a: tutbuy.

¹¹² *Äkä* "abla, kız kardeş" kelimesine eklenen birinci teklik şahıs iyelik ekiyle oluşan *äkäm*, Eski Uygur Türkçesi hukuk belgelerinde bir saygı ifadesi olarak kullanılmaktadır.

¹¹³ ActeOuig: [oq?]. SUK II: oq (?). Sayit/Yüsüp 2000: (o)k (?). Geng 2006, Özyetgin 2014: oq(?).

¹¹⁴ SUK II, Sayit Yüsüp 2000: //. Özyetgin 2014:

13. iştägäli [sakıns]ar¹¹⁵ savları¹¹⁶ yo[rı]mazun¹¹⁷ alp taş sañun-nuñ savı
14. yorız-un ki[m¹¹⁸ ärklig]¹¹⁹ bağ eşi küçin tutup çamlagalı sakı<n>sar bu
15. ögän üz-ä [al]p¹²⁰ taş sañun-ka yer yarañu berz-ün. bu savda
16. t(a)nuk QW[]N t(a)nuk toñ[k]ara s(a)ñun körüp¹²¹ olurguçı inim
17. bütür bu ta[mga] män adıg tarhan-nıñ oglum karamuk-nuñ ol
18. alguçı-ka [ber]güçi¹²²-kä inçgä ayıtıp män pusarñu sinkay k(a)y-a
19. bitidim

Verso

1. b[u] biñ[i]g [adıg] tarhan-[nı]ñ¹²³ yer biñigi ol
- 2*. bu

5.1.1.2. Bağ Satış Belgeleri (BaSa)

BaSa01 U 5238 ([T I] D 168 / TM 224)

RaschmKat 13, No: 70

[Radloff 1906, 186-187 (Nr. 13); HandUigUrk 456-458; USp 14-16, 78, 219 (Nr. 13); Pam, 209-211; SUK II, 23-24 (Sa10); Li 1996a, 81-84 (2.11); Sayit/Yüsüp 2000, 158-162 (10); Geng 2006, 157-159; Tuguşeva 2013, 24-25 (IIpo 5); Özyetgin 2014, 173-174]

¹¹⁵ ActeOuig: yorısar. Özyetgin 2014: saqınsar.

¹¹⁶ ActeOuig: sauları.

¹¹⁷ Özyetgin 2014: yorımazun.

¹¹⁸ ActeOuig: Ø. SUK II: ki(.). Li 1996b: ki[m mä kim]. Sayit/Yüsüp 2000: ki(m ərsər). Geng 2006: ki(m mä). Özyetgin 2014: ki(m mä).

¹¹⁹ ActeOuig: küčlüg. SUK II: //(.). Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: Ø.

¹²⁰ Özyetgin 2014: alp.

¹²¹ ActeOuig: küyüp.

¹²² Özyetgin 2014: birgüçi.

¹²³ ActeOuig: -nıñ-a. Özyetgin 2014: -ning.

1. takıgu yıl aram ay altı [yan]gıka maña sada¹²⁴-ka yuñlak-lık
2. böz kărgăk bolup sulţan¹²⁵ ap[am-tı]n¹²⁶ yüz iki bag-lıg uzun karıta
3. böz alıp şuikü¹²⁷ ögän üz-ä suvak-lıg sury-a birlä üleş-lüg
4. maña tăgăr¹²⁸ altı är kömär borl[uk]-umnı sulţan <a>pam-ka¹²⁹ toguru tumlıtu
5. sattım borluk-nıñ satıgı yüz iki bag böz-ni bitig kılmiş
6. kün üz-ä m(ä)n sada tükäl aldım m(ä)n sulţan yim-ä tükäl berdim bu borluk-
7. -nıñ sıçı-sı öñdüny¹³⁰ kara tămir¹³¹-nıñ borluk adırar¹³² kü<n>düny¹³³ yıñak¹³⁴ sıçı-
8. -sı ögän adırar¹³⁵ kedin yıñak¹³⁶ sıçı-sı ögän ök adırar¹³⁷ tag-tın
9. sıçı-sı sury<a>-ka tăgmiş borluk adırar¹³⁸ bu tört sıçı-lıg borluk
10. {borluk} üz-ä miñ yıl tümän kün-kä tăgi sulţan buk-a¹³⁹ 'ärklig bolz-un

¹²⁴ HandUigUrk: Šadan (Sada, Saday). Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹²⁵ Radloff 1906: Solta. USp: Солта. HandUigUrk, Pam: Solda. Li 1996a: soldan. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹²⁶ Radloff 1906: paiqa. USp: акатын. HandUigUrk: [bai tın]. Pam: aqa-tyn. SUK II: a///-tın. Li 1996a: aq-a-tın. Sayit/Yüsüp 2000: a///(tın). Geng 2006: a...tın. Tuguşeva 2013: [buqa-tın]. Özyetgin 2014: a...tın.

¹²⁷ Radloff 1906: Sükü. HandUigUrk: sökü. USp: Сүкү. Pam: Sökü. Li 1996a: sükü. Geng 2006: xuikü. Tuguşeva 2013: şuykü.

¹²⁸ Radloff 1906: tākür. HandUigUrk: tăgir. Tuguşeva 2013: tegăr.

¹²⁹ Radloff 1906: Paiqa. HandUigUrk: bai qa. USp: паика. Pam: baiqa. SUK II: PYM-ka. Li 1996a: bay-qa. Sayit/Yüsüp 2000: PYM-ka (=bu-ka). Geng 2006: pımqa. Tuguşeva 2013: buqa-qa. Özyetgin 2014: pım-qa.

Kendisinden sonra -Q' yönelme hali ekinin geldiği kesin olan kelimenin ilk harfinin "P", son harfinin ise "M" olduğu belgede açıkça görülmektedir. Transliterasyonu P'M-Q' olan kelimeyi <a>pam-ka şeklinde transkripsiyonlamanın daha makul olacağını düşünüyoruz. Belgenin ikinci satırında da *sulţan* adından sonra gelen ifadenin tahrir olmasına rağmen ilk iki harfinin 'P' şeklinde gözükmesi, bu görüşü destekler niteliktedir.

¹³⁰ HandUigUrk: öngdüri. USp: öңдүпи. Pam: öñdüni. Li 1996a: öngtünı. Tuguşeva 2013: öngdüni.

¹³¹ Radloff 1906: tāmür. USp: тәмүр.

¹³² Radloff 1906: atışır. USp: атырыр.

¹³³ Radloff 1906: köturi. HandUigUrk: ködüri. USp: körypi. Pam: ködüni. Li 1996a: küntüni. Tuguşeva 2013: kü(n)düni.

¹³⁴ Radloff 1906: jerkä. USp: jerkä.

¹³⁵ Radloff 1906: atışır. USp: атырыр.

¹³⁶ Radloff 1906: jerkä. USp: jerkä.

¹³⁷ Radloff 1906: atışır. USp: атырыр.

¹³⁸ Radloff 1906: atışır. USp: атырыр.

¹³⁹ Radloff 1906: aka (?). HandUigUrk: baiq-a. USp: aka.

11. taplasar özi tutzun taplamas(a)r adın kişikä ötgürü satzun m(ä)n
12. sada-nıñ akam inim urugum tugm[ı]şım onlukum¹⁴⁰ yüzlüküm¹⁴¹ kim kim m-ä
13. çam çarım kılmazun-lar apam birök 'ärklig bağ eşi elçi yalavaç¹⁴²
14. küçin¹⁴³ tutup çam-lasar bu ok ögän-tä bu borluk täñin-ça iki
15. borluk berip söz-läri yorımazun-lar tanuk turmış tämür tanuk m(ä)rkid
16. tanuk 'äsän¹⁴⁴ buk-a tanuk barş buk-a bu nişan m(ä)n sada¹⁴⁵-nıñ ol biñ<igni>¹⁴⁶
m(ä)n s(a)da
17. özüm biñ<ti>m¹⁴⁷
18. bu m(ä)n bu nişan m(ä)n tanuk turmış tämür-niñ ol
19. bu nişan m(ä)n märkid-niñ ol
20. bu nişan m(ä)n äsän buk-a-nıñ ol
21. bu nişan m(ä)n bars buk-a-nıñ ol

BaSa02

U 6112 r + U 6201 r + U 6163 r + U 6166 r

RaschmKat 13, No: 78

[Matsui 2006, 43-45 (Text C)]

1. []

¹⁴⁰ Radloff 1906: oqulum. HandUigUrk: orunl(u)qum. USp: окулум. Pam: oqulum.

¹⁴¹ Radloff 1906: josulum. HandUigUrk: yosaülum. USp: јосулум.

¹⁴² USp: јалвач.

¹⁴³ USp: кўчўн.

¹⁴⁴ Radloff 1906: Aşa. USp: Асан. Li 1996a: äşän. Tuguşeva 2013: esän. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁴⁵ Radloff 1906: Sata. HandUigUrk: şadan. USp: Саҗан. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁴⁶ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2014: bid. Li 1996a: bu. Tuguşeva 2013: b.

Nobuo Yamada'nın SUK çalışmasına kadar bu kelime gözardı edilmiştir. Yamada, kelimeyi *bid* şeklinde okumuş ancak Almanca tercümede herhangi bir anlam vermemiştir. Kelimenin üzerinde bulunan damga, okumayı güçleştirmektedir. Ancak biz kelimeyi ait olduğu cümledeki bağlama uygun olarak *biñ<igni>* şeklinde tamamlamayı ve "sözleşmeyi" anlamını vermeyi uygun buluyoruz.

¹⁴⁷ Radloff 1906: pititim. HandUigUrk: niñiñim. Pam: bididim. Li 1996a: biñiñim.

2. yorımaz-un bu borluk sıçrı-sı bar tagdın yıñak sañık¹⁴⁸ yer [...
3. öñtün yıñak kutadmış y(e)gän arslan eñin sañun-nu[ñ...
4. teginkä-tägi altın yıñak mänjü t(ä)ñrim-niñ b[orluk...
5. -tägi kedin yıñak kan-niñ ulug yolınatägi bu b[orluk...
6. kılıtım(ı)z bu borluk sataçı bağ bolmış 'Y[...
7. bu borluk sataçı bağ-äk [...
8. bu borluk sataçı alkatmış [...
9. bu borluk sataçı yaşatmış [...
10. bu savda olurguçı arslan totok [...
11. ...]/[...¹⁴⁹

BaSa03

***3 Kr. 36**

[USp 205, 247 (Nr. 109); SUK II, 12-13 (Sa05), Li 1996a, 78-80 (2.10); Sayit/Yüsüp 2000, 137-140 (5); Geng 2006, 147-148; Tuğuşeva 2013, 17-18 (IIpo 1); Özyetgin 2014, 165-166]

1. küskü yıl [ü]çünç¹⁵⁰ ay altı yañıka maña ozmış tog<r>ıl-
2. -ka yuñlak-lık kümüş k(ä)r[gä]k¹⁵¹ bolup öz borluk-um-nı
3. basa tog<r>ıl-ka toguru tumlıtu satım. satıg kümüş-in
4. inçä söz-läşdim(i)z. bir yastuk beş sıtır¹⁵² kümüş-kä
5. käşişdim(i)z. bu bir yastuk beş sıtır kümüş-üg bitig

¹⁴⁸ < Soğd. *snk'yk* "Budist manastırıyla ilgili" (Gharib, 357).

¹⁴⁹ Matsui 2006: **bu savda** [...].

¹⁵⁰ USp: **فمفمفم**. SUK II: *üçünç*. Li 1996a, Geng 2006, Tuğuşeva 2013: üçünç. Sayit/Yüsüp 2000: *üçünq*.

¹⁵¹ USp: **كركك**. SUK II: *kräk*. Li 1996a: k(ä)rgäk. Geng 2006: *kräk*. Tuğuşeva 2013: k(e)rgäk.

¹⁵² USp: **ببببب**. Li 1996a: *satır*. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

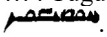
6. kılmış kün üz-ä {P}¹⁵³ män basa tog<r>ıl tükäl bertim män
7. ozmış tog<r>ıl ymä tükäl tartıp altım. bu borluk-nuñ
8. sıçısı. öñdün yınak basa tog<r>ıl-nıñ borluk adırar
9. kündün yınak ulug yol adırar. tag-tın yınak bulat
10. buka-nıñ ögän adırar. kedin yınak kutaçuk¹⁵⁴-nuñ
11. v(i)rh(a)r¹⁵⁵-lık borluk adırar. bu tört sıçı-lıg borluk üz-ä
12. miñ yıl tümän kün-käñgi basa tog<r>ıl ärklig bolz-un
13. taplasar öz-i tutız-un taplamasar adın kişi-kä ötgürü
14. satız-un. män ozmış tog<r>ıl-nıñ inim eçim tugmış-ım
15. kadaş-ım kim ymä çam çarım kılmaz-un-lar apam
16. çam çarım kılğalı sakınsar-lar bu borluk täñinçä iki
17. borluk basa tog<r>ıl-ka yaratı berip yulup alz-un-lar tanuk burhan
18. kuli. tanuk y(a)rp¹⁵⁶ tog<r>ıl. tanuk vaptso.¹⁵⁷ bu tamga män ozmış
19. -nıñ'<o>l. män äsän¹⁵⁸ tutuñ ayıtıp bitidim.

BaSa04

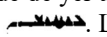
Ot.Ry. 543

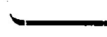
[Mori 1960, 24-27; SUK II, 36-37 (Sa16); Li 1996b, 68-72 (16); Sayit/Yüsüp 2000, 175-178 (16); Geng 2006, 166-168; Özyetgin 2014, 180-181]

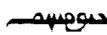
¹⁵³ USp: Tuguşeva 2013: <...>.

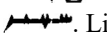
¹⁵⁴ USp: . SUK II, Li 1996a, Geng 2006, Tuguşeva 2013, Özyetgin 2014: qataruq. Sayit/Yüsüp 2000: qutaruq.

Kelimenin transliterasyonu QWT'ÇWQ şeklinde olup aynı şahıs adı U 5837 ve SI Kr. I/149 numaralı belgelerde de yer almaktadır.

¹⁵⁵ USp: . Li 1996a: waqar.

¹⁵⁶ USp: . Li 1996a: yap.

¹⁵⁷ USp: . Li 1996a: yapunsu.

¹⁵⁸ USp: . Li 1996a: asan. Tuguşeva 2013: esän.

1. [yıl ay yegir]mi-kä maña b(ä)g¹⁵⁹ t(ä)m[ür-kä yuñlak-]
2. -lık böz kargäk bol[u]p kıyasudın-tın yüz [] elig-tä alıp
3. biz-niñ şaikü¹⁶⁰-t(ä)ki aka ini-lär bilä¹⁶¹ KY[]/Y ülüş-lüg
4. borluk-ta maña tägär iki [ül]üş [kıyasud]ın-ka togru
5. tumlıtu satdım bu borl[uk-niñ satıgı ... böz-ni män kıy]asudın tükäl
6. s(a)n(a)p berdim m(ä)n b(ä)g t(ä)mür[r ymä tükäl sanap ald]ım bu¹⁶² borluk-niñ
7. sıçır-sı öñdün yıñak s[ıçısı] adır(a)r kün-diny¹⁶³
8. sarıg lam-a-niñ kändü¹⁶⁴ buk-a borl[uk] 'YŞ k(a)y-a¹⁶⁵ []/R-' bag adır(a)r
9. tag-tıny¹⁶⁶ üç ülüş-lüg b[or]l[uk] adır(a)r bu tör[t] sıçır-lıg
10. borluk-ka miñ yıl tümän kün-kätägi kıyasudın ärklig bolz-un
11. taplasar öz-i tutz-un taplamasar adın kişi-kä ötgürü satzun
12. bu borluk yolın-ta m(ä)n b(ä)g t(ä)mür-niñ akam¹⁶⁷ inim urugum tugmışım on-
13. -lukum yüz-lüküm kim kim-ä bolup çam çarım kılmazun-lar apam birök
14. ärklig b(ä)g eşi elçi yalavaç kü[ç]in tutup al(a)yın yul(a)yın tesär-
15. -lär bu borluk t(ä)ñinçä iki borluk berip söz-läri yorımazun çam-
16. -laguçı kişi korlug bolz-un bu bitig tuğa kıyasudın korsuz bolz-un
17. bu bitig-kä t(a)nuk ödigä t(a)nuk mısır k(a)y-a¹⁶⁸ suk t(a)nuk n(a)rtun t(a)nuk
18. bagçı turmış bu nişan m(ä)n b(ä)g t(ä)mür-niñ'ol

¹⁵⁹ Mori 1960: b(ä)k. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁶⁰ Mori 1960: sökü. Li 1996b: şuygü.

¹⁶¹ SUK II, Li 1996b: birlä. Sayit/Yüsüp 2000: birläki.

¹⁶² Mori 1960: [bu]. SUK II: bu. Li 1996b: [b]u. Sayit/Yüsüp 2000: (b)u.

¹⁶³ Mori 1960: kün-dini.

¹⁶⁴ Li 1996b: kántü.

¹⁶⁵ Mori 1960: q(a)r-a. SUK II: q-a(?). Li 1996b: q(a)ra. Sayit/Yüsüp 2000: q-a(?). Geng 2006:

¹⁶⁶ Mori 1960: tay-tini.

¹⁶⁷ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: ////. Li 1996b: [aqam].

¹⁶⁸ Mori 1960: q(a)r-a.

19. bu nişan m(ä)n t(a)nuk ödigä-niŋ'ol
20. bu nişan m(ä)n t(a)nuk mısır k(a)y-a suk-nıŋ'ol
21. bu nişan m(ä)n t(a)nuk n(a)rtun-nıŋ'ol
22. bu nişan m(ä)n t(a)nuk bağçı turmış-nıŋ'ol
23. m(ä)n mäŋgü¹⁶⁹ b(ä)g t(ä)mür-kä üç kaşa ayıtıp bitidim

BaSa05

Ot.Ry. 2728 r

[Matsui 2006, 40-41 (Text: B)]

1. [] M s[a]çıp küp-kä kirginç[ä]
2. [] kölsär m(ä)n nam-lu bili[r-män]
3. [] yılgmış bilir-m(ä)n K//[]
4. [] bu b]orluk-nıŋ nägü bar[-ı]
5. [] çu bilir-m(ä)n /[]// []
6. [] borluk-ka yıl-ta yüz S'[]
7. [] LYK-YNT' /[] KWK kü[p]
8. tunbur¹⁷⁰-sız (?) []/[]-m(ä)n bu []
9. irükin yet{i}miş üç yıl /[]
10. -m(ä)n bu üç T[]/ biz taş //[]
11. -m(ä)n bu sav-ta t(a)nuk ar Y[]
12. saŋçı oğları yıgmış TWR/[]

¹⁶⁹ Li 1996b: mäŋgü.

¹⁷⁰ Anlam belirsizdir. Ancak Dai Matsui, bu kelimenin “kişniş, diospyros embryopteris meyvesi” anlamındaki Skr. kökenli *tumbura* kelimesiyle ilgili olabileceğini belirtir (Matsui 2006, 41).

[UigYaz II, 267-269; Yamada 1968b, 18-21; Umemura 1977, 5-7; SUK II, 25-26 (Sa11); Li 1996a, 115-118 (2.20); Sayit/Yüsüp 2000, 162-165 (11); Geng 2006, 159-161; Özyetgin 2014, 174-176]

1. toñuz yıl beşinç ay on altı-ka maña tärbiş-
2. -kä yuñlaklık çao yastuk kărgäk bolup
3. aţam-nıñ maña üleş-tä tăggän taysañ-takı
4. on altı är kömăr borluk-ta maña tăgăr çirkuş-
5. -tın alıp öñdün sınar-ın alıp yarım borlukum-nı
6. udçı buk-a äsän ikäğü-tin yüz yastuk çao alıp
7. toguru tumlıtu satdım bu kün-tin mınça¹⁷¹ miñ
8. yıl tümän kün-kä tägi udçı buk-a äsän ikäğü
9. ärklig bolz-un taplaş-a öz-l(ä)r-i ädläp yezün
10. taplaş-a adın kişi-kä ötgürü satz-un bu bitig-
11. -ni kılmış kün üz-ä bu borluk satıg-ı çao-nı
12. tükäl sanap altım biz udçı buk-a äsän ikäğü
13. tükäl sanap bertimiz bu borluk yolınta m(ä)n tärbiş-
14. -niñ akam inim yegänim tagayım kim kim m-ä bolup
15. çam çarım kılmaz-un-lar apam birök ärklig bağ
16. eşi yat yalavaç¹⁷² küçin tuţup çam çarım
17. kılsar-lar
18. ulug süü-kä bir altun y(a)ştuk içgär-i agılık-

¹⁷¹ UigYaz II: munča. Yamada 1968b: minčä.

¹⁷² UigYaz II: y(a)rl(i)ğınča.

19. -ka bir kümüş yastuk bāg(ä)t-l(ä)r-kä birär

20. ädär-kä y(a)raşu at kızgut berip söz-

21. -lär-i yorımaz-un

22. bu nişan m(ä)n tärbiş-niñ'ol

23. bu nişan m(ä)n tanuk elçi buk-a-nıñ ol

24. bu nişan m(ä)n tanuk ur kay-a-nıñ ol

25. bu nişan m(ä)n tanuk udçı-nıñ ol

26. bu nişan m(ä)n tanuk uţmış-nıñ ol

27. m(ä)n tärbiş öz-üm bitidim

5.1.1.3. Köle Satış Belgeleri (KöSa)

KöSa01

Mainz 693 ([TI] D 187 / TM 206)

RaschmKat 13, No: 64

[Radloff 1906, 189-190 (Nr. 16); HandUigUrk 458-460; USp 21-23, 79, 219 (Nr. 16); Pam, 211-214; Yamada 1972a, 197-201; Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 357-359; SUK II, 59-60 (Sa28); Li 1996a, 3-6 (1.1); Sayit/Yüsüp 2000, 206-209 (28); Geng 2006, 122-124; Tuğuşeva 2013, 34-36 (Ππο 12)]

Recto

1. beçin yıl çahşaput ay iki yañı-

2. -ka maña tädmilig kar-a buk-a

3. ikägü-kä¹⁷³ harçlık käräk¹⁷⁴ bolup

¹⁷³ Radloff 1906: ikäkü. USp: ikäkŷ.

¹⁷⁴ HandUigUrk, Pam: k(ä)rgäk. Yamada 1972a, Li 1996a: kargäk. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: كه رگه ك. Tuğuşeva 2013: keräk.

4. kuṭlug atlıg kaṭun kişi-ni¹⁷⁵ satıp
5. kuṭlug tāmür-tin yüz älig kalın böz
6. aldımız. bu yüz älig böz-ni
7. satıg kılınış kün üz-ä biz
8. tädmilig kar-a buk-a ikägü tükäl
9. sanap altımız män kuṭlug t[ämür]
10. ymä¹⁷⁶ tükäl sanap berdim. bu kuṭlug
11. atlıg kaṭun kişi-kä miñ yıl
12. tümän künkä tägi kuṭlug tāmür ärkli[g]
13. bolz-un taplaş-a öz-i tuṭz-un
14. taplaş-a adın kişi-kä satz-un
15. biz tädmilig¹⁷⁷ kar-a buk-a ikägü-
16. -nüñ akamız inimiz onluk-umuz¹⁷⁸
17. yüz-lük-ümüz kim {Ç}¹⁷⁹ kim m-ä bolup
18. çam çarım¹⁸⁰ kılmaş-un ärklig bağ
19. eşi elçi yala[v]aç¹⁸¹ küç-in¹⁸² tuṭup
20. çamlaslar-lar yulayın alayın tesär-
21. -lär bu kuṭlug täñ¹⁸³ iki kişi yaratı

¹⁷⁵ Geng 2006: -mi.

¹⁷⁶ Radloff 1906: jämä. USp: jämä. Li 1996a: yämä.

¹⁷⁷ Radloff 1906: tätmälik.

¹⁷⁸ Radloff 1906: urluqumus. HandUigUrk: urluq-umuz. USp: урлукумус. Pam: urluq umuz. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: ئۇرلۇغۇمۇز.

¹⁷⁹ Yamada 1972a, Li 1996a: -čä.

¹⁸⁰ HandUigUrk: čirim.

¹⁸¹ Radloff 1906: jalavaš. USp: жалвач.

¹⁸² Radloff 1906: -ün.

¹⁸³ Radloff 1906, HandUigUrk: täk. Pam: täg. Tuguşeva 2013: täg.

22. berip söz-läri yorımazun çamlaguçı
23. kişi {K}¹⁸⁴ korlug bolz-un kuşlug tāmūr
24. korsuz bolz-un tanuk türädü tanuk
25. tünür muşsuz tanuk torçı tanuk toyın
26. bu nişan biz tädmilig kar-a buk-a ikägü-
27. -nün ol m(ä)n toym-a bahşı tädmilig
28. kar-a [b]uk-a ikägü-kä inçgä ayıtıp biğidim
29. bu nişan m(ä)n tanuk türädü-niñ ol
30. bu nişan m(ä)n tanuk muşsuz-nıñ ol
31. bu nişan [m](ä)n tanuk torçı-nıñ ol
32. bu n[i]şan m(ä)n tanuk toyın-nıñ ol

Verso

1. kuşlug¹⁸⁵-nıñ
2. baş biği ol.

KöSa02

U 5240 (T II D 373)

RaschmKat 13, No: 71

[USp 112-114, 233-234 (Nr. 61); Yamada 1972a, 202-205; SUK II, 45-46 (Sa21); Li 1996a, 17-20 (1.5); Sayit/Yüsüp 2000, 187-190 (21); Geng 2006, 110-112; Tuguşeva 2013, 26-27 (Iipo 6)]

Recto

1. takıgu yıl törtünç ay s[äkiz yañ]ıka maña

¹⁸⁴ Radloff 1906, HandUigUrk, Pam, Yamada 1972a, Li 1996a: kü. USp: kŷ.

¹⁸⁵ Li 1996a: quŷur.

2. liv taypu-nuñ oğlı kovçü¹⁸⁶-kä [yun]glak-lık kümüş
3. k(ä)rgäk bolup pukiñ atl(ı)g är [k]ara-başımın
4. kiñsun¹⁸⁷ ayag-ka tägimlig-kä¹⁸⁸ [yet]i älig s(ı)tır¹⁸⁹
5. yarmak kümüş-kä toguru tumlıtu [s]attım bu
6. satıg yeti älig s(ı)tır kümüş-üg bu b[i]tig kılmış kün
7. üz-ä män kiñsun ayag-ka tägimli[g¹⁹⁰ t]ükäl sanap
8. bertim. män kovçü ymä tükäl s[anap a]ltım. bu
9. pukiñ atl(ı)g karabaş üz-ä kiñ[sun] ayag-ka
10. tägimlig ärklig bolz-un. taplasar öz-i tutz-un
11. taplamasar adın kişi-kä ötg[ürü s]atz-un mäniñ
12. ymä küdägüm samsıba. inım sıs-ı []/ inım sıs-ı
13. uy-takı¹⁹¹ kim kayu çam çarım kılmaş-un-lar apam
14. çam çarım kılmaş-lar. bu karabaş []Ş¹⁹² täñinçä¹⁹³ iki
15. karabaş yaratı berip yulup alzun-lar [tanu]k kotan togrıl

¹⁸⁶ USp: كۆچۈ. Li 1996a: kücü. Tuğuşeva 2013: kövçü. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁸⁷ USp: كىڭسۇن. Li 1996a: kingsün. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁸⁸ USp: تەگىملىگ. Li 1996a: tägimligig.

¹⁸⁹ USp: سىتۇر. Li 1996a: satır.

¹⁹⁰ USp: سەپەر [سەر]. Li 1996a: ayaq-[qa] tägimligig. Geng 2006: tägimlig.

¹⁹¹ USp: ئۇي-تەك. Yamada 1972a: ou taqi. SUK II: Uu (?) taqi. Li 1996: ur taqi. Sayit/Yüsüp 2000: uu(?) taqi. Geng 2006: uu (?) taqi. Tuğuşeva 2013: ur (?) taqi.

Kelimenin transliterasyonu 'WY-T'QY şeklinde olmalıdır. Zira ilk unsurun sonunda "R" ya da "W" olarak transkripsiyonu yapılan harfin, belge içinde kelime sonlarında yer alan diğer "R" ve "W" harfleriyle mukayese edildiğinde aslında bir "Y" olduğu görülür. Belgede kelime sonu "R"lerinin alt uzantısı daha kısa ve küttür. "W"lar ise kuyruksuzdur. Ayrıca belgeyi yazan tıpkı diğer "Y" harflerinde olduğu gibi bu harfi yazarken de iki kalem vuruşu yapmıştır. Kelime, bugün hala gerek çağdaş Türk lehçelerinde gerekse Anadolu ağızlarında bulunan üy~öy "ev, bark" kelimesinin kalın sıralı şeklidir. Zira belgelerin pek çoğunda kalın-ince sıralı kelimelerin yazımında bir geçişkenlik söz konusudur. Belgede uy+DA+KI doğrudan "evdeki" anlamında kullanılmıştır.

¹⁹² USp: قاراباش. Yamada 1972a: qarabaş[im]n. SUK II: qarabaş/(..). Li 1996a: qarabasimın. Sayit/Yüsüp 2000: qarabax /(..). Geng 2006: qarabaş/. Tuğuşeva 2013: qarabaş ///.

¹⁹³ USp: تەڭىنچە. Li 1996a: tängi-čä.

16. tanuk kız turmış. tanuk maş-ı. [bu] t(a)mga m(ä)n kovçü-
17. -nüñ'ol m(ä)n yüz bägi äsänä¹⁹⁴ aytıp b[i]tidim. bu karabaş
18. kim çam kılsar biz silu küdägü. /[]/ bädiz-çi.
19. sasıçı maşı birlä berürbiz¹⁹⁵
20. takıgu yıl törtünç ay tokuz yañı[k]a m(ä)n kovçü pukiñ
21. atl(ı)g är kara-baş satıg-ı¹⁹⁶ yeti [älig] s(ı)tır kümüş-
22. -üg tükäl altım. tanuk kız turmı[ş]. [ta]nuk kotan
23. togrıl bu t(a)mga m(ä)n kovçü-niñ'ol. m[än äs]änä aytıp bitidim.

Verso

1. pukiñ [atlıg] är karabaş-*nıñ baş bitigi ol

KöSa03

U 5371 (T I)

RaschmKat 13, No: 74

[ZiemeSklav 154-156 (Text II); SUK II, 44 (Sa20); Li 1996b, 12-13 (3); Sayit/Yüsüp 2000, 186-187 (20); Geng 2006, 109-110]

Recto

1. ...yıl ay]-Q' maña kantur sañun-
2. [-ka yuñlaklık kuanpu] k(ä)rg[ä]k boltı. bir asıl bay
3. ...]WN [] yığ sañun-ka
4. ...t](a)var-ın inçä söz-

¹⁹⁴ USp: . Li 1996a: asaq. Tuğuşeva 2013: esänä. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁹⁵ SUK II, Li 1996a, Sayit/Yüsüp 2000, Tuğuşeva 2013: bilürbiz. Geng 2006: bilürbiz.

Kelimenin üstünde bulunan damganın uzantısından dolayı kelimeye bir “L” harfinin bulunduğu düşünülmüş ve yukarıda gösterildiği üzere bazı araştırmacılar tarafından *bilürbiz* şeklinde transkripsiyon yapılmıştır. Bu şekilde bir transkripsiyon, belgenin ilgili kısımdaki bağlamına da uymamaktadır. Dolayısıyla transkripsiyonun daha önce Radloff (USp Nr. 61) ve Yamada (1972a)’nın belirttiği üzere *berürbiz* şeklinde yapılması daha uygundur.

¹⁹⁶ USp: . Li 1996a: -nā.

5. [-lăştımız] iki uçı kinlig otra

6. ...] üz-üştümüz. bu bitig

7. ...kuan]pu măn kantur sajun

8. ...alt]ım. buküntä inaru

9. ...m]iñ yıl tümän

Verso

1. [aş]ıl bay atl(ı)g karabaş

2. bitigi

KöSa04

U 5968 r + U 5971 r

RaschmKat 13, No: 77

[ZiemeSklav 149-154 (Text I); SUK II, 42-43 (Sa19); Li 1996b, 8-11 (2); Sayit/Yüsüp 2000, 184-186 (19); Geng 2006, 107-108]

1. beş [y](e)g(i)rm[i] yaşar türk k[ara-baş...

2. satd(ı)m. bu türk k(a)ra-baş satığın ikigü inçä söz-

3. -lăşt(i)m(i)z. yüz kedin yorıyur onar çıg t(a)mga-l(ı)g kunpu-ka

4. takı bir üvgä¹⁹⁷ yäl(i)ş¹⁹⁸ at üstünü¹⁹⁹ uvaz²⁰⁰ artını²⁰¹ iki

5. ar-da (?) ig-siz toga-sız at bu yüz kunpu bir at birlä

6. bitig kılmış küntä tükäti altım. [t]aş k(a)ra atl(ı)g türk

¹⁹⁷ Li 1996b: öygä.

¹⁹⁸ ZiemeSklav, SUK II: yälš. Li 1996b: yälgä. Sayit/Yüsüp 2000: yəlx.

Yeni Tarama Sözlüğü'nde *yäliş* maddesi "koşma, koşum" olarak açıklanmıştır (YTS, 241). Buradan hareketle kelimenin transkripsiyonu *yäl(i)ş* şeklinde gerçekleştirilmiştir.

¹⁹⁹ Li 1996b: üstünki.

²⁰⁰ ZiemeSklav, SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: uyaz. Li 1996b: uyan.

Burada *uvaz* şeklinde transkripsiyonu gerçekleştirilen kelimenin *üvüz* kelimesinin kalın sıralı hali olması muhtemeldir. Ödeme karşılığı verilen atın bazı özelliklerinin belirtildiği bu kısımda *üstünü uvaz artını iki ar-da* ile atın muhtelif yerlerindeki rengi belirtiliyor olabilir.

²⁰¹ ZiemeSklav, SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: altinü.

7. k(a)ra-başım-ın an teräk-kä tutuzu bertim. bu k(a)rabaş
8. üz-ä miñ yıl tümän k[ün]k[ä] tägi an teräk ärklig bolz-un
9. taplasar özi tutz-un taplamasar adın kişi-kä ötgürü
10. berz-ün kim ymä tıdmaz-un ken arkun m(ä)n külüg tıntañ-
11. -niñ kam kadaşım oglum kız-ım bu k(a)ra-baş-ıg ayıtsar
12. istäsär savları yorımaz-un. an teräk savı yorız-un
13. takı birök bæg eşi-niñ küç küçäk sav kälürüp ayıtsar
14. [i]stäsär an teräk-kä taplamış anıça täñlig k(a)rabaş
15. [] an teräk korsuz bolz-un S[] ikigü
16. [] bu] savda kayusı elig

KöSa05

***3 Kr. 34**

[USp 209-210, 251 (Nr. 114); Yamada 1972a, 206-207; SUK II, 47-48 (Sa22), Li 1996a, 14-16 (1.4); Sayit/Yüsüp 2000, 190-193 (22); Geng 2006, 112-113; Tuğuşeva 2013, 27-28 (Ипо 7)]

1. [toŋ]uz yıl [al]tı[n]ç ay yeti yaŋıka. maŋa y(a)rp²⁰² togrıl-ka
2. [yuŋlaklık]²⁰³ kümüş k(ä)rgäk²⁰⁴ bolup. kimz-un atl(ı)g²⁰⁵ äbçi karabaşım-
3. -nı. älig s(ı)tır yarmak kümüş-kä. inäçi-kä tog<u>ru tumlı[tu]
4. [sat]dım. bu karabaş s(a)tıgı kü[m]üş-ni. bitig kılmış kün
5. üz-ä. m(ä)n inäçi tükäl sanap bertim. m(ä)n y(a)rp togrıl ymä

²⁰² USp: حىب. Yamada 1972a, Li 1996a: yap. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²⁰³ Yamada 1972a, SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: //.

²⁰⁴ Geng 2006: ktgäk.

²⁰⁵ Yamada 1972a: atlay.

6. tükäl sanap aldım. bu karabaş üz-ä näçäkätägi. inäçi
7. ärkl[iɡ] bolz-un. tap[lasar] öz-i tutz-un. taplamasar [a]d[ın kişi-]
8. [-kä] ötgürü s(a)tz-un. bu karabaş yol-ınta²⁰⁶ m(ä)n [y(a)r]p to[grıl]
9. ////²⁰⁷ eçim inim tugmış-ım kadaş-ım. yegän-im tagay-ı[m]
10. kim kayu ç[a]m çarım [kılma]zun-lar. apam birök çam çarım
11. k[ılsar]-lar bu karabaş täñinçä iki karabaş yaratı ber[ip]
12. yulup alz-un. yuldaçı kişi korlug bolz-un. bu bitig tut[a]
13. inäçi korsuz bolz-un tanuk älik tanuk takıçuk tanuk tarım ////
14. tanuk topula. bu t(a)mga m[äni]ñ'ol m(ä)n ädgü togrıl aytıp bitidim.
15. toñuz yıl altınç ay on yañıka m(ä)n y(a)rp togrıl. kimz-un
16. altı(1)g [=atlıg] karabaş s(a)tıgı älig s(1)tır yarmak kümüş-üg. inäçi-
17. -tin tükäl altım. tanu[k] takıçuk. bu t(a)mga mäniñ'ol. m(ä)n ädgü togrıl bitidim

KöSa06

***3 Kr. 38**

[USp 206, 248 (Nr. 110); Yamada 1972a, 208-212; SUK II, 49-50 (Sa23); Li 1996a, 10-13 (1.3); Sayit/Yüsüp 2000, 193-196 (23); Geng 2006, 113-115; Tuguşeva 2013, 28-30 (Ipo 8)]

1. it yıl o[n]unç ay on yañıka [maña]²⁰⁸ ä[l]ik²⁰⁹ k(a)y-a²¹⁰
2. açi-ka yuñlak-lık böz k(ä)rgäk bolup iki y(e)g(i)rmi yaş-

²⁰⁶ USp: ۋەتەن ۋەتەن. Yamada 1972a: yul-ınta.

²⁰⁷ Li 1996a: -nñg.

²⁰⁸ Yamada 1972, SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ///. Geng 2006: (män).

²⁰⁹ USp: ۋەتەن ۋەتەن. Li 1996a: qalın. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²¹⁰ USp: ۋەتەن ۋەتەن. Li 1996a: qara. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

3. -lɨg tak kün aɬlɨg kɨz k(a)r(a)baʃ-ɨm-nɨ 'äniçük²¹¹-kä toguru
4. tumlıtu s(a)t<t>ɨ[m sa]tɨg böz-in inçä teʃ-timiz. kedin yorır²¹²
5. altı sɨnar ʃulug²¹³ t(a)mga-lɨg s(ä)kiz on böz-kä käsiʃdim(i)z²¹⁴ bu
6. k(a)r(a)baʃ s(a)tɨgɨ säkiz on böz-ni biɬig kɨlm[ɨʃ] k[ü]n üz-ä m(ä)n
7. 'äniçük tükäl berdim. m(ä)n älik k(a)y-a açɨ ymä tükäl
8. s(a)nap altım bu k(a)r(a)baʃ üz-ä miŋ yıl [t]ümän²¹⁵ kün äniçük
9. ärklig bolz-u[n tap]lasar öz-i tutz-un²¹⁶ taplamasar adın kiʃi-kä
10. ötgürü satzun m(ä)n älik k(a)y-a açɨ-nɨ [e]çim inim²¹⁷ kam
11. kad(a)ʃım çam çarım kılmaz-un-lar takɨ b[ir]ök ärklig bağ eʃi
12. küçin tutup yul(a)yın al(a)yın tep çam kɨlg(a)lı alg(a)lı sakın-
13. -sar-lar bu k(a)r(a)baʃ t(ä)ŋinçä²¹⁸ iki k(a)r(a)baʃ äniçük-kä y(a)r(a)tu berip
14. yulup alz-un yuldaçɨ kiʃi kor-lug bolz-un bu biɬig tuta²¹⁹
15. äniçük kor-suz bolz-un bu k(a)r(a)baʃ yolɨnta²²⁰ kim-tin k(a)yu-
16. -tɨn çam ç(a)rım k(ä)lsär män älik k(a)y-a açɨ bilür-m(ä)n. äniçük
17. bilmäz-m(ä)n. t(a)nuk ɨnal çoɣ.²²¹ t(a)nuk ogul toŋa. t(a)nuk küdän²²² t(a)nuk
18. taʃ kan bu t(a)mga m(ä)n älik k(a)y-a açɨ-nɨ ol m(ä)n toyn
19. kulɨ tutuŋ bular ikäɣü-kä ayıtıp biɬidim.

²¹¹ USp: . Li 1996a: iniçük. Tuguşeva 2013: eniçük. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²¹² USp:

²¹³ USp: . Li 1996a: suluɣ.

²¹⁴ Li 1996a: sistim(i)z.

²¹⁵ Li 1996a: tünmä.

²¹⁶ Li 1996a: tutuz-un.

²¹⁷ Yamada 1972a: änim.

²¹⁸ USp: . Li 1996a: tängin.

²¹⁹ USp:

²²⁰ USp: . Yamada 1972a. yulɨn-ta.

²²¹ USp: . Yamada 1972a, SUK II, Geng 2006: çuq. Li 1996a: çoq. Sayit/Yüsüp 2000: quq.

²²² Yamada 1972a: kütäk.

KöSa07

SI 4b Kr. 71 (I)

[Umemura 2002, 203-221; Umemura 2004, 358-360; Matsui 2004c, 49-53; Tuguşeva 2013, 37-38 (3a 1)]

1. bars yıl altınç ay beş yañı-ka maña kaça-m-ka²²³ yuñ<l>ak-lık²²⁴
2. kümüş k(ä)rgäk bolup tañuta²²⁵-nı pusardu-ka bir yaştuk beş
3. s(ı)tır kümüş-kä sattı ken²²⁶ öñdün kim kayu kişi-lär ç(a)m²²⁷ ç(a)rım
4. kılmaz-un.
5. munta tañuta²²⁸ baş bitig-in²²⁹ kılayın tep tetim ärdi bolmadı

KöSa08

SI M 6

[Malov 1927, 391-394; Yamada 1972a, 213-216; SUK II, 61-62 (Sa29); Li 1996b, 3-7 (1); Sayit/Yüsüp 2000, 209-212 (29); Özyetgin 2004a, 223-225; Geng 2006, 124-127; Tuguşeva 2013, 32-34 (Ipo 11)]

Recto

1. [y]ıl aram ay bir y(a)ñık-a-ka maña [baçak-]²³⁰
2. [-ka yuñlak]-lık böz käreğ(ä)k²³¹ bolup bä[dr]üz²³²-tin
3. äl[iğ iki] bag-lıg böz alıp män[i]ñ 'äsän²³³

²²³ Tuguşeva 2013: qar(a)čum-qa(?). Matsui 2004c: qačuq-qa.

²²⁴ Tuguşeva 2013: yunglaq-lıq.

²²⁵ Tuguşeva 2013: dengütä.

²²⁶ Umemura 2002: kız.

²²⁷ Matsui 2004c: -im.

²²⁸ Tuguşeva 2013: tengüdä.

²²⁹ Umemura 2002: bitigig. Matsui 2004c: bitigin.

²³⁰ Malov 1927: Бачан. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²³¹ Tuguşeva 2013: kerg(ä)k.

²³² Malov 1927: Бәдрүн. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²³³ Malov 1927: Асан. Li 1996b: asan. Tuguşeva 2013: esän. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

4. tegin at-lıg küñüm-ni bādrüz-kä älig iki
5. bag-lıg böz-kä torqu tumluṭu saṭtım bu saṭıg
6. böz-ni biṭig kılmiş küñ üz-ä m(ä)n²³⁴ bādrüz bir
7. ägsük-süz tükäl s(a)n(a)p k(a)rıl(a)p²³⁵ berdim. m(ä)n
8. baçak ymä bir 'ägsük-süz tükäl s(a)n(a)p k(a)rıl(a)p²³⁶
9. aldım bu m(ä)n baçak saṭmış kişi-kä mäniñ akam
10. inim urug-um tugmışım on-lukum yüz-lüküm
11. alımçım berimçim²³⁷ kim kim m-ä bolup ç(a)m ç(a)rım²³⁸
12. kılzar-lar bu m(ä)n saṭmış kişi-kä miñ yıl tümän
13. küñ-kä tägi bādrüz ärklig bolzun t(a)plasar özi
14. tuṭzun t(a)plamasar adın kişi-kä ötgürü saṭzun
15. bu kişi-kä ç(a)m ç(a)rım²³⁹ kılmazun apam bir-ök
16. ärklig bäg eşi elçi yalavaç küçin tuṭup
17. yulayın alayın tesär-lär bu kişi täg²⁴⁰ iki kişi
18. berip m-ä söz-läri yorımazun ç(a)mladaçı²⁴¹ kişi-
19. -lär kor-lug bolzun {bolzun} bu biṭig tuṭa
20. bādrüz kor-suz bolzun bu biṭig-kä tanuk
21. çokı²⁴² tanuk mısır k(a)y-a²⁴³ kuz tanuk bäg t(ä)mir

²³⁴ SUK II, Li 1996b, Geng 2006: män. Sayit/Yüsüp 2000: män. Tuguşeva 2013: men. Zamir, çalışmalarda belge boyunca bu şekilde transkripsiyonlanmıştır.

²³⁵ Malov 1927: арылап. Özyetgin 2004a: k(a)rıl(ı)p.

²³⁶ Malov 1927: арылап. Özyetgin 2004a: k(a)rıl(ı)p.

²³⁷ Malov 1927: бірмичім.

²³⁸ SUK II, Li 1996b, Geng 2006, Tuguşeva 2013: çam çarım. Sayit/Yüsüp 2000: qam qarım.

²³⁹ SUK II, Li 1996b, Geng 2006, Tuguşeva 2013: çam çarım. Sayit/Yüsüp 2000: qam qarım.

²⁴⁰ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: tng. Li 1996b, Özyetgin 2004a, Geng 2006: t(ä)ng.

²⁴¹ Malov 1927: Чамлакучы. Tuguşeva 2013: çamlayuçı.

²⁴² Malov 1927: Чоңаі.

²⁴³ Malov 1927: Кар а.

22. kuz <tanuk> yak²⁴⁴ sıl-k-a bu nişan tamg-a m(ä)n baçak-nıñ ol

23. m(ä)n alp²⁴⁵ baçak-ka inçgä aytıp biñitim

24. bu nişan m(ä)n tanuk çokı²⁴⁶-nıñ ol

25. bu nişan m(ä)n tanuk mısır k(a)y-a²⁴⁷ kuz-nıñ ol

26. bu nişan m(ä)n tanuk bæg t(ä)mir kuz-nıñ ol

27. bu nişan m(ä)n tanuk yak²⁴⁸ sıl-k-a-nıñ ol

Verso

1. bu baş bi[t]ig

2. 'äsän tegin-nıñ ol

3*. bu 'äsän

KöSa09

SI Uig. 15

[Radloff 1899, 57-59; USp 98-99 (Nr. 56); Yamada 1972a, 220-222; SUK II, 53-54 (Sa25); Li 1996a, 7-9 (1.2); Sayit/Yüsüp 2000, 199-200 (25); Geng 2006, 115-117; Tuguşeva 2013, 30-31 (Πpo 9)]

1. küskü yıl [] ay [yañı-]²⁴⁹

2. -ka maña [kalımdu-ka yuñlaklık]²⁵⁰

3. böz k(ä)rgäk²⁵¹ bolup bulat²⁵²-tın yüz

²⁴⁴ Malov 1927: Јарақ.

²⁴⁵ Malov 1927: Алап.

²⁴⁶ Malov 1927: Чоңаі.

²⁴⁷ Malov 1927: Кар а.

²⁴⁸ Malov 1927: Јарақ.

²⁴⁹ Yamada 1972a: *yajı*. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ///////////////. Li 1996a, Geng 2006:

²⁵⁰ Yamada 1972a, SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ////////////////. Geng 2006:

²⁵¹ Tuguşeva 2013: k(e)rgäk.

²⁵² Geng 2006: polat. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

4. böz alıp män kalımdu²⁵³-nıñ kişi-²⁵⁴
5. -tin ulam sat[gın]²⁵⁵ almış tulat
6. aqlıg küñüm[-ni] toguru tumluğu²⁵⁶
7. sattım bu küñ-niñ satıg-ı
8. yüz böz-ni män kalımdu bitig
9. kılmış küñ üz-ä tükäl²⁵⁷
10. sanap aldım män bulat ymä²⁵⁸
11. bir²⁵⁹ ägsüksüz tükäl sanap
12. berdim bu küñ-kä miñ yıl
13. tümän künkätağı bulat ärklig
14. bolz-un taplasar öz-i tutzun
15. taplamasar adın kişi-kä
16. ötgürü satzun bu küñ-niñ
17. çam-ı²⁶⁰ çarımı²⁶¹ etsär-lär²⁶² yalgan-ı
18. bolsar män kalımdu bilür²⁶³-män bulat
19. bilmäz tanuk şabi²⁶⁴ buk-a tanuk

²⁵³ Li 1996a: qalımtu. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²⁵⁴ Radloff 1899: ызы

²⁵⁵ Radloff 1899: с(атын). USp: (سَاتِيْن). Yamada 1972a: s[atıp]. Li 1996a: s[atıp]. Geng 2006: saç(i)yin.

²⁵⁶ USp: (تۇمۇلۇغۇ). Yamada 1972a: tomlidu. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: tomlidu. Li 1996a: tomlitu. Tuguşeva 2013: tomlidu.

²⁵⁷ Radloff 1899: töräl. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²⁵⁸ Radloff 1899: jämä.

²⁵⁹ Radloff 1899: пөс. USp: (پوس).

²⁶⁰ Radloff 1899: çämi (?).

²⁶¹ Radloff 1899: çäpimi (?).

²⁶² Radloff 1899: o..... USp: (ايتسارلار). Yamada 1972a, Li 1996a: ätsär. SUK II: ätsär-lär. Sayit/Yüsüp 2000: ätsär-lär. Geng 2006: ätsärlär. Tuguşeva 2013: etsär.

²⁶³ Geng 2006: bilir.

²⁶⁴ Radloff 1899: сабы. Yamada 1972a, Li 1996a: sabi. Sayit/Yüsüp 2000: xabi.

20. kuṭlug tāmür tayak tanuk budasın²⁶⁵

21. bu nişan tamg-a män kalımdı-nıñ'ol²⁶⁶

22. män öz-üm bitidim

KöSa10

Tenişev-Feng 1958: 2

[Tenişev-Feng 1958, 111-113; Yamada 1968a, 84-88; Yamada 1972a, 217-219; SUK II, 51-52 (Sa24); Li 1996a, 34-36 (1.10B); Sayit/Yüsüp 2000, 196-198 (24); Geng 2006, 98-99]

1. luu [yıl]²⁶⁷ säkiz-inç ay altı otuz-ka. män aṭay tutuñ-ka yuñlak-lık çao²⁶⁸ k(ä)rgäk
2. bolup. pintuñ atl(ı)g kıṭay är k(a)rabaş-ım-nı. şıvsay²⁶⁹ tayşı-ka ///// /////²⁷⁰
3. tokuz çao yastuk-ka toguru satdım. bu k(a)rabaş satıgı²⁷¹ tokuz yastuk çao-nı
4. män şıvsay tayşı bitig kılınış kün üz-ä tükäl sanap bertim. män aṭay tu
5. ymä²⁷² bir ägsük-süz tükäl sanap altım. bu k(a)ra-baş üz-ä miñ yıl tümän
6. kün-kätägi şıvsay tayşı ärklig bolz-un. taplasar öz-i tutz-un. taplamasar
7. adın kişi-kä ötgürü satz-un. män aṭay tutuñ-nuñ eçim inim²⁷³ tugmış-
8. -ım kadaş-ım y(e)gän-im²⁷⁴ t(a)gay-ım kim kim m-ä ärsär çam çarım kılmaz-un-lar.

²⁶⁵ Radloff 1899: нѣтъчн. USp: . Yamada 1972a: bodasun. Li 1996a: boṭasın.

²⁶⁶ Radloff 1899: Ірпѣл.

²⁶⁷ SUK II: ///.

²⁶⁸ Tenişev, Feng 1958, Li 1996a: čau.

²⁶⁹ Yamada 1968a, Yamada 1972a: siwsai. Li 1996a: siwsay. Geng 2006: šiwsay. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²⁷⁰ Tenişev, Feng 1958, Li 1996a: [ötägci ?] bitig [birip].

²⁷¹ Tenişev, Feng 1958: satıyāi.

²⁷² Tenişev, Feng 1958: -im.

²⁷³ Tenişev, Feng 1958: anum.

²⁷⁴ Tenişev, Feng 1958: igän-im.

9. apam birök ärklig bağ eşi yat yalavaç²⁷⁵ küç-in tutup. yul-layın²⁷⁶ alayın²⁷⁷ <tep>²⁷⁸
10. sakınsar-lar. bu k(a)rabaş tãñinçä iki k(a)rabaş berip yulup alz-un-lar.²⁷⁹ yuldaçı²⁸⁰
11. kişi kor-lug bolz-un şivsay tayşı korsuz bolz-un. tanuk yapıg tanuk başak²⁸¹
12. tog<r>ıl. tanuk bayaçuk.²⁸² tanuk kudug-çı 'äsän²⁸³ kıtay. bu t(a)mga män atay
13. tutuñ-nuñ ol. män t(ä)ñrim kutı sävinç bütün²⁸⁴ ayıtıp bitidim

5.1.1.4. Çocuk Satış Belgeleri (ÇoSa)

ÇoSa01 U 5235 ([T I] D 181, TM 95)

RaschmKat 13, No: 68

[Yamada 1972a, 190-196; Umemura 1977, 09-011; SUK II, 57-58 (Sa27); Li 1996a, 46-49 (1.11); Sayit/Yüsüp 2000, 203-206 (27); Geng 2006, 119-121]

1. toñuz yıl ikinti ay üç y(a)ñı-ka
2. maña kokdmunı²⁸⁵ tmunı²⁸⁶-ka yuñlak-²⁸⁷
3. -lık böz kãrgãk bolup alpış-
4. -tın älig tas böz elig-tä
5. alıp özüm-niñ yuñçı atlıg²⁸⁸

²⁷⁵ Tenişev, Feng 1958: ilinč.

²⁷⁶ Tenişev, Feng 1958: yul-ların.

²⁷⁷ Tenişev, Feng 1958: alına.

²⁷⁸ Yamada 1968a, Yamada 1972a, SUK II, Li 1996a, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: Ø.

²⁷⁹ Tenişev, Feng 1958: yulup-laz-un-lar.

²⁸⁰ Tenişev, Feng 1958: yuluyçı.

²⁸¹ Tenişev, Feng 1958: baq.... Yamada 1968a: başau.

²⁸² Tenişev, Feng 1958: bayaçuy.

²⁸³ Yamada 1968a, Yamada 1972: asan.

²⁸⁴ Tenişev, Feng 1958, Li 1996a: buçun.

²⁸⁵ Yamada 1972a: quqdamunı. Li 1996a: quqtamunı.

²⁸⁶ Yamada 1972a, Umemura 1977: t[a]munı. Li 1996a: tamunı.

²⁸⁷ SUK II: yu<n>glaq-. Geng 2006: yu(n)glaq-.

²⁸⁸ Yamada 1972a, Umemura 1977, Li 1996a: atlay.

6. on üç yaşar 'är olan²⁸⁹ [=oglan]-nı
7. alpış-ka togru tumlıtu sattım
8. elig-tä alıp bu biṭig-ni
9. kılmiş kün üz-ä m(ä)n alpış
10. tükäl s(a)n(a)p berdim m(ä)n kokdmunı
11. ymä tükäl s(a)nap aldım bir ägsük-
12. -süz bu yuñçı-ka miñ yıl tüm(ä)n
13. kün-kä tägi alpış ärklig bolz-un
14. taplasar öz-i tutzun t(a)pl(a)masar
15. adın kişi-kä ötgürü satzun
16. bu yuñçı-nıñ soñ bayan
17. oğrısı yalganı bolş-a tävi²⁹⁰ kaz-a-²⁹¹
18. -sı bolş-a onluğı yüzlügi bolup²⁹²
19. çam çarım kılsar m(ä)n kokdmunı
20. bilir-m(ä)n alpış bilmäz kim kim
21. m-ä bolup çam çarım kılsar
22. ulug süü-kä ak yastuk bağ-
23. -lär-kä ädär-kä yaragu at
24. berip söz-läri yorımazun
25. bu nişan tamg-a m(ä)n kokdmunı-

²⁸⁹ Yamada 1972a, Umemura 1977: oylan. Li 1996a: y(a)yar. Geng 2006: oylan.

²⁹⁰ Yamada 1972a, Umemura 1977: täkir. Li 1996a: t(ä)kir.

²⁹¹ Yamada 1972a, Umemura 1977: qarş-a. Li 1996a: q(a)rş-a.

²⁹² Yamada 1972a: bulup.

26. -nıñ'ol t(a)nuk ödgäk t(a)nuk elçi buk-a
27. t(a)nuk tüşt(ä)mür bu nişan m(ä)n t(a)nuk
28. ödgäk-nıñ'ol
29. bu niş[a]n m(ä)n [t](a)nuk [el]çi buk-a-nıñ'ol.
30. bu nişan m(ä)n t(a)nuk tüşt(ä)mür-nıñ'ol.
31. bu nişan m(ä)n toğan t[o]kd(o)g(a)n²⁹³-nıñ'ol.
32. m(ä)n şıla kokdmunı-ka inçgä aytıp
33. biñdim²⁹⁴

ÇoSa02

*Radloff 1899 (II. Belge)

[Radloff 1899, 64-65; USp 100-101, 233 (Nr. 57); Yamada 1972a, 223-225; SUK II, 55-56 (Sa26); Li 1996a, 21-23 (1.6); Sayit/Yüsüp 2000, 200-203 (26); Özyetgin 2004a, 196-198; Geng 2006, 117-119; Tuguşeva 2013, 31-32 (IIpo 10*)]

1. [yı]l üçünç ay tört yañı-²⁹⁵
2. [-ka] ///²⁹⁶ kut[lug] tämür är tugmış
3. toktemiş²⁹⁷ olar-ka yuñlak-lık yarmak
4. kümüş kargäk bolup säñäktaz ak-a-tın
5. altmış altun alıp mübaräk koç atlıg
6. oglum-nı män atası kutlug tämür ak-a-
7. -sı är tugmış ak-a-sı toktemiş üçägü birlä²⁹⁸

²⁹³ Yamada 1972a: qdqañ. Umemura 1977: q[?]dqañ. SUK II: *tuγdqañ(?)*. Li 1996a: q[a]dqañ. Sayit/Yüsüp 2000: t(u)ğdqañ(?). Geng 2006: tuydqañ(?).

²⁹⁴ Yamada 1972a: biñdirtim. Umemura 1977: biñ-irt-im. Li 1996a: biñ-irt-im.

²⁹⁵ Radloff 1899: jägipm(ич).

²⁹⁶ USp: (—мъш). Li 1996a: [manga].

²⁹⁷ Radloff 1899: то.....мыш.

²⁹⁸ Radloff 1899: пілă.

8. bo[lup to]guru tumlıtu sattım mән bu
9. ogul-ka miñ yıl tümән kün-kä tägi
10. säñäktaz ak-a ärklig bolzun
11. taplasar özi tutzun taplamasar
12. adın kişi-kä ötgürü satzun biz-
13. -n[iñ o]n-lukumuz yüz-lükümüz alımçımız²⁹⁹
14. berim-çimiz akamız inimiz kim kim
15. m-ä³⁰⁰ bolup çam³⁰¹ çarım³⁰² kılmazun-lar
16. apam birök çamlasar-lar³⁰³ bu kişi
17. täñinçä iki kişini³⁰⁴ berip söz-läri³⁰⁵
18. yo[rımazu]n-lar³⁰⁶ tanuk som-a³⁰⁷ tanuk
19. karakunaz³⁰⁸ tanuk kıpçak bu nişan biz-niñ-
20. -ol³⁰⁹ mән asıg³¹⁰ bolmış olar-³¹¹
21. -ka inçgä³¹² ayıtıp³¹³ bitidim bu bitig
22. '////-NYNK bägi adar³¹⁴-nıñ tägräsin-

²⁹⁹ Radloff 1899: älligçimic. USp: . Yamada 1972a: äligçimiz (?).

³⁰⁰ Radloff 1899: ämä (?).

³⁰¹ Radloff 1899: чәм.

³⁰² Radloff 1899: чәрім.

³⁰³ Radloff 1899: чәмләзәрләр.

³⁰⁴ Radloff 1899: тәксінніңізі.

³⁰⁵ Radloff 1899: cöclär.

³⁰⁶ Radloff 1899: (әжіт)сүнләр.

³⁰⁷ Radloff 1899: Сүмә. Yamada 1972a: sum-a. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

³⁰⁸ Radloff 1899: Карбунас. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

³⁰⁹ Radloff 1899: кол.

³¹⁰ Radloff 1899: азык.

³¹¹ Radloff 1899: пулм(а)к-.

³¹² Radloff 1899: әнчкә.

³¹³ Radloff 1899: әртip.

³¹⁴ Radloff 1899: әдәр.

23. -tä biṭidim

24. bu nişan män tanuk som-a-nıñ'ol

25. bu nişan män tanuk karakunaz-nıñ'ol

26. bu nişan män tanuk kıpçak-nıñ'ol

5.1.1.5. Ev Satış Belgeleri (EvSa)

**EvSa01 U 5399 r (T I alpha) + U 5367 (Glas: T 101.500) + U 6068 r
+ III 4957a (Eski: MIK III 4957a)**

RaschmKat 13, No: 75

**[UigHaus 359-371 (Yalnızca U 5399 + U 5367 + U 6068); SUK II, 40-41 (Sa18); Li
1996b, 269-272 (74); Sayit/Yüsüp 2000, 181-184 (18); Geng 2006, 163-165]**

Recto

1. m(ä)[n] saçu sağun kü[lüg]-kä tükäl berdim m[än...
2. ymä tükäl altım bu [äv]-niñ sıçısı kapıg-ı[...
3. ulug kay-da ol öñtün yınak sırtıgçı taz[-nıñ...
4. [äv]i ol altın yınak bädiz-çi kapoo-tu [...
5. [y]ınak yetmiş toña ävi. b[u ä]v içintä S[...
6. sası yakşısı tükäl ol b[u] äv içintä küü[...
7. bir y(e)g(i)rmi küp ol bu äv üz-ä miñ [yıl tümän]
8. kün-kätägi ärklig saçu sağun [bolzun taplasar]
9. [ö]z-i tutz-un taplamasar adın [kişikä ötgürü]
10. satz-un saçu sağun kor[suz bolz-un külüg ko]rlug bolz-
11. -un külüg-niñ [ka]d[aş]ı y(e)gäni tagayı bagrı

12. []KY turup kam küç [kılıp []K' yulgalı sakı[nsarlar]

13. ol ok kayda saçu saşun-ka [] äv S'T[...

14. [a]l[ı]p külüg saçu saşun-ka [] KWT

15. []WN kayu el kan bæg eşi [...

16. [sa]ñ[u]n savı yorızun k[ü]lüg sav[ı] yo[rı]mazun...

17. ikigü taplaşıp b(ä)k bitig [...

18. [bu sav]da tanuk bö[gü]...

19. []SY TNWK P// WL[...

Verso

1. yetmiş toña [san]gun ///// [...

2. [tan]uk b(ä)g tugmış bu äv taplap S[...

3. [tanu]k yarlıgçı T//// kirmiş saşun [...

4. [tan]uk kinguuçı asıg saşun tanuk bitkäç[i]

EvSa02

M17A r

[Halén 1991, 164 ve 169; Matsui 2015b, 290-291]

1. [] yañı]k-a³¹⁵ [biz äşgäkçi k]uñlug³¹⁶

2. [sısır üç aka] ini-lär-k[ä y]uñlak-lık

3. [] kargäk bolup [] k(a)]y-a-tın el-tä yorır yetmiş

4. [] b]iz üçä[gü t]äñ tüz ülüş-lüg

5. []]NK [] yıñak tüz kavlal[ık]³¹⁷

³¹⁵ Halén 1991: z /.

³¹⁶ Halén 1991: adlıy

³¹⁷ Halén 1991: qayıl[alıq].

6. [sat]tım(ı)z³¹⁸ bu 'äv³¹⁹-niñ satıgı ye[tmiş]
7. []Y [bu bitig kı]lmış kün üz-ä biz äşgäkçi ku[tlug]
8. sısr üçägü³²⁰ bir ägsük-süz³²¹ tükäl s[ana]p [altımız män]
9. k(a)y-a yim-ä tükäl sanap berdim bu 'äv[-niñ sıçısı]
10. öndün y³²² bu ok 'äv-niñ kavla³²³[lık adırar]
11. lampı-lıg älgüz-niñ kavla³²⁴[lık adırar]
12. k(a)y-a-nıñ ok ['ä]v³²⁵ ad[ırar]
13. äv adırar bu t[ört sıçılıg äv üzä miñ yıl tümän]
14. kün-kä täginçä³²⁶ []
15. ///[]

5.1.1.6. Eksik/Niteliği Belirsiz Satış Belgeleri (B.sizSa)

B.sizSa01

U 5663 v (T II S 21)

RaschmKat 13, No: 76

1. ...]TW berip kalımaq satıgı
2. ...]<<Karl.>> iki böz-ni v(a)çır
3. ...]-WN tāmūr kedin tapıg
4. ...]-M'Z ögän bag tüş
5. miñ yastuk-nuñ

³¹⁸ Halén 1991: // imiş ///.

³¹⁹ Halén 1991: ay.

³²⁰ Halén 1991: yüpängü.

³²¹ Matsui 2015b: ägsük-siz.

³²² Halén 1991: -i.

³²³ Halén 1991: yayın.

³²⁴ Halén 1991: qayla.

³²⁵ Halén 1991: sanga äng uz.

³²⁶ Halén 1991: täginç.

6. y(e)g(i)rmi böz-tä on on

B.sizSa02

U 6067a-e (II)

RaschmKat 14, No: 313

U 6067c

1. ...]Y kılmazun apam [...
2. ...] öz-i tutzun [...
3. ...]/'D/M P//Y apam [...
4. ...ye]gänim tagayım kıls[arlar...

B.sizSa03

U 6067a-e (III)

RaschmKat 14, No: 313

U 6067d

1. ...] apam [...
2. ... çam çarı]m kıls[ar...

B.sizSa04

U 6067a-e (IV)

RaschmKat 14, No: 313

U 6067e

1. ...]// [...
2. ...]// T'KY [...

B.sizSa05

Ot.Ry. 1161

1. ...]-l(ä)r [...
2. ...kor]-suz bolzun bu bi[tig tuta...
3. ...]/W[...
4. ...]/ buka [...

5. ...]/ tanuk ödgän [...

6. ...]/ tanu[k...

B.sizSa06

Feng 1954: 2

[SUK II, 38-39 (Sa17); Li 1996b, 63-66 (14); Sayit/Yüsüp 2000, 179-181 (17)]

1. [] aram³²⁷ (?) //[]
üçün

2. []/ apam birök ärklig bağ bağät
küçin

3. [tutup çam çarım kılsarlar ulug süükä bir altun]³²⁸ yastuk basıp el bağ-lär-kä birär
ädär-

4. [-kä yaragu at berip sözläri yorımaz]³²⁹-un-lar öz-üm³³⁰ (?) //// çao-ka bir-kä bir
koşup yeti

5. yastuk çao //////////////////////////////////YN yanțuru berip. sözlär-im(i)z
yorım(a)z-un.

6. tep kayu bular-ka³³¹ ok³³² bir bitig berdim(i)z. bu nişan män P³³³-NYNK'WL.

7. bu nişan män öz mänjü-niñ'ol.

8. tanuk kıyur bu nişan mänin'ol. bu nişan män kasım-nıñ'ol.

9. tanuk sävinç bu nişan mänin'ol. bu nişan män yusup-i-niñ'ol.

10. tanuk ³³⁴ bu nişan mänin'ol. bu nişan män yoglım tapmış-nıñ'ol.

11. bu nişan män oğlan mänjü-nün'ol.

³²⁷ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (...)m. Li 1996b:

³²⁸ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ////////////////////////////////// Li 1996b: [tutup].....

³²⁹ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ////////////////////////////////// Li 1996b: [kä].....

³³⁰ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (.....). Li 1996b:

³³¹ SUK II: b(...) qa(...). Li 1996b: bu.....qa..... Sayit/Yüsüp 2000: b(...)ka(...).

³³² SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000: Ø.

³³³ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: babı(?). Li 1996b: babı.

³³⁴ SUK II: ärägäti (?). Li 1996b: ärwäti. Sayit/Yüsüp 2000: ärägäti(?).

12. tanuk /////³³⁵ bu nişan mäniñ'ol.
13. tanuk ali³³⁶ bu nişan mäniñ'ol.
14. tanuk burhankı³³⁷ (?) bu nişan mäniñ'ol.
15. tanuk kilimpu³³⁸ bu nişan mäniñ'ol.
16. [] bu nişan mäniñ'ol.

5.1.2. Kira Belgeleri (Ki)

5.1.2.1. Arazi Kira Belgeleri (ArKi)

ArKi01 U 5267 (T II Toyoq ohne N^{os})

RaschmKat 13, No: 85

[Yamada 1965, 144-145; UigPacht 239 (M); SUK II, 70-71 (RH02); Li 1996b, 82-83 (20); Sayit/Yüsüp 2000, 221 (34); Geng 2006, 177; Özyetgin 2014, 187]

1. it yıl üçünç ay beş yañı-ka m[aña...
2. ağız yer yakakan³³⁹ k(ä)rgäk boltı. alt(ı)m matay [...
3. söz-läştim(i)z koço kedin<-tä> yor(ı)yur kır³⁴⁰[k...
4. tanuk vañ³⁴¹ tarkan katgın³⁴²

ArKi02

U 5268 (T II M 11)

RaschmKat 13, No: 86

³³⁵ SUK II: şabıy. Li 1996b: şabın. Sayit/Yüsüp 2000: xabıg(?).

³³⁶ SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000: alı.

³³⁷ SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000: burangı (?).

³³⁸ SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000: kilinmbu.

³³⁹ UigPacht: yaqaqa.

³⁴⁰ Yamada 1965: qın.

³⁴¹ Yamada 1965: Uräg.

³⁴² Yamada 1965: Qatsin. Li 1996b: qatsin.

[USp 119-120, 234 (Nr. 66); Yamada 1965, 149 (Yalnızca 2-6. satırlar); UigPacht 225-227 (B); SUK II, 74-75 (RH06); Li 1996a, 63-64 (2.3); Sayit/Yüsüp 2000, 226-227 (38); Özyetgin 2004a, 198-199; Geng 2006, 180-181; Özyetgin 2014, 190]

1. beçin yıl (a)ram ay iki [yaŋıka]
2. m(a)ŋa tınsıdu-ka yer k[ärgäk bolup]
3. çikäz³⁴³-täki tarıg³⁴⁴ nätäg³⁴⁵ [...]
4. kül-äy³⁴⁶ yaz-lıg³⁴⁷ küz-lüg [...]
5. y(a)rım şıg tarıg iki [küri]
6. ür y(a)k-a bergü-kä T[...]
7. bu yer-kä 'äjiz³⁴⁸ tuğa [berim alım]
8. kälş-ä m(ä)n tınsıdu bil[ür-m(ä)n...]
9. -m(ä)n ulug berim³⁴⁹ bolş-a [ol arka-]
10. -lık bolur t[a]nuk kuŋl[u]g...
11. tanuk Q[...]

³⁴³ USp: 𐰽𐰺𐰍. Yamada 1965: çängäz. Li 1996a: cängäz.

³⁴⁴ Yamada 1965: tägän.

³⁴⁵ USp: 𐰽𐰺𐰍. Yamada 1965: ärdäg. Li 1996a: ätär.

³⁴⁶ USp: 𐰽𐰺𐰍. Yamada 1965: köl-äi. UigPacht, Özyetgin 2014: köl-ni. Li 1996a, Özyetgin 2004a: köl-ni. Sayit/Yüsüp 2000: kül-äy. Geng 2006: küläy.

Kelimenin farklı şekillerde transkripsiyonlanmasının temel sebebi belgede kelime başı “ ’ ” harfinin ayırt edici bir şekilde yazılmamış olmasıdır. Bu sebeple ikinci ifade +nI belirtme hali eki olarak düşünülebileceği gibi ’Y şeklinde de okumaya uygun görünmektedir. Belge bir arazi kiralaması hakkında olduğundan, bu içeriğe uygun olarak *küläy* şeklindeki transkripsiyonu tercih ediyoruz.

³⁴⁷ Yamada 1965: -luğ.

³⁴⁸ USp: 𐰽𐰺𐰍. UigPacht, Li 1996a: äkin.

³⁴⁹ USp: 𐰽𐰺𐰍. Li 1996a: yuluğ berim. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: yulug berim.

Tamlamanın ilk kelimesinin başlangıcında “Y” değil bir “ ’ ” harfi bulunmaktadır. Belgede yer alan kelime başı “Y”ler incelendiğinde bunların, bu kelimeye yer aldığı düşünülen “Y” harfinden daha belirgin ve uzun olduğu görülür. Dolayısıyla bu tamlamayı *ulug berim* şeklinde okuyarak anlamlandırmanın daha makul olduğunu düşünüyoruz.

Ahmet Caferoğlu (Caferoğlu 1934, 37) USp’ye dayanarak *yulug berimin* henüz mahiyetinin tespit edilemeyen bir vergi türü olduğunu belirtmektedir. Ancak Matsui, bizim burada *ulug berim* olarak transkripsiyonladığımız ibarenin *da-shui* 大税 “Büyük vergi” adında Çince bir karşılığı olduğunu belirtir ve buna dayanarak belgelerde yer alan bu ifadelerin *ulug berim* şeklinde okunması gerektiğine işaret eder (bk. Matsui 2008b, 236).

12. ol m(ä)n boksadu ö[züm]

13. bititim bu köni tük[äl...]

14. -LYQ³⁵⁰ ol

ArKi03

U 5269 (T II D 204)

RaschmKat 13, No: 87

[UigPacht 234 (H); SUK II, 76-77 (RH08); Li 1996a, 70-71 (2.6); Sayit/Yüsüp 2000, 229-230 (40); Özyetgin 2004a, 227-228; Geng 2006, 182-183; Özyetgin 2014, 191-192]

1. yunt yıl [y]eñi³⁵¹ ay säkiz

2. y(e)g(i)rmi-kä m[an]ga mısır-ka yür t[ar]ı-

3. -gu yer kargäk bolup kayımtu-

4. -nıñ sık(a)p³⁵²-takı yarım ä[ñ]iz³⁵³

5. yerin [a]nu[k]-ka tuñ<t>um b[u] yer-kä

6. näçä³⁵⁴ urug batş-a ikigü täñ

7. alırbiz b[u] yer-kä berim [a]lım

8. kälş-ä ikig[ü]³⁵⁵ yarım³⁵⁶ bil(i)şip³⁵⁷ [täñ]

9. berürbiz t[anu]k äş'gäkçi³⁵⁸ [...]

10. säñä bu nişan m(ä)n kayım[tu-nıñ]

³⁵⁰ USp: ~~LYQ~~, Li 1996a: -ning.

³⁵¹ UigPacht: üçünç. SUK II: alđinç. Li 1996a: alđinç. Sayit/Yüsüp 2000: (al)đinç. Özyetgin 2004a: [alt]inç. Geng 2006: alđinç. Özyetgin 2014: altınç.

³⁵² UigPacht: sıqu. Özyetgin 2004a: sıku. Özyetgin 2014: sıqu.

³⁵³ UigPacht: äkin. Li 1996a: šıy.

³⁵⁴ SUK II, Geng 2006: ničä. Sayit/Yüsüp 2000: niqə.

³⁵⁵ UigPacht: ikägü. SUK II: ikirär. Li 1996a, Geng 2006: ikirär. Sayit/Yüsüp 2000: ikirär. Özyetgin 2004a: ekägü. Özyetgin 2014: ikägü.

³⁵⁶ UigPacht: qayımtu. Özyetgin 2004a: [ka]yımtu. Geng 2006: yarım. Özyetgin 2014: qayımtu.

³⁵⁷ UigPacht: mısır. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: mısır.

³⁵⁸ Li 1996a: äšigäkçi.

[USp 11-12, 78, 218 (Nr. 11); Yamada 1965, 198-201; Yamada 1976, 52-53; UigPacht 222-225 (A); SUK II, 73-74 (RH05); Li 1996a, 72-73 (2.7); Sayit/Yüsüp 2000, 224-226 (37); Özyetgin 2004a, 166-167; Geng 2006, 179-180; Özyetgin 2014, 189]

1. beçin yıl aram ay iki
2. y(a)ñı-ka maña tāmür buk-a-ka
3. tarıg tarıgu yer k(ä)rg(ä)k bolup
4. k(a)yımtu-nıñ çañık-takı³⁶⁶ elçi
5. birlä³⁶⁷-kii täñ ülüş-lüg yerin
6. iki şıg yak-a-ka tuŋ<t>um bu
7. yer-kä ’äñiz³⁶⁸ tuŋ-a³⁶⁹ berim
8. alım kälş-ä m(ä)n tāmür buk-a bilür-
9. -m(ä)n kayımtu bilmäz ulug³⁷⁰ berim
10. kälş-ä ol³⁷¹ ark-a-lık³⁷² bolur t(a)nuk
11. mısır tanuk säñä³⁷³ bu nişan
12. m(ä)n tömür³⁷⁴ buk-a-nıñ ol. m(ä)n

³⁶⁶ USp: Чäñintäpi. Yamada 1965: čäñiz-taqi. Yamada 1976: Čaqčaq-taqi. SUK II: čaqčaq(?) -taqi. Li 1996a: čangin-taqi. Sayit/Yüsüp 2000: qangik(?) -taki. Özyetgin 2004a: čangin-taki. Geng 2006: čaqčaq(?)taqi. Özyetgin 2014: čangin-taqi.

³⁶⁷ Yamada 1965, Yamada 1976: bilä.

³⁶⁸ USp: äkin. UigPacht: äkin. Li 1996a: äkin.

³⁶⁹ Yamada 1965: todqa-n. Yamada 1976: tutaqa.

³⁷⁰ USp: жулук. Li 1996a: yuluŋ. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: yulug.

Tamlamanın ilk kelimesinin başında “Y” değil bir “ ’ ” harfi bulunmaktadır. Belgede yer alan kelime başı “Y”ler incelendiğinde bunların, bu kelimedede yer aldığı düşünülen “Y” harfinden daha belirgin ve uzun olduğu görülür. Dolayısıyla bu tamlamayı *ulug berim* şeklinde transkripsiyonlamak daha uygundur.

³⁷¹ Yamada 1965, Yamada 1976: il.

³⁷² USp: ыкалык. Yamada 1965: aq-a-liŋ. Yamada 1976: aqa-liŋ. Li 1996a: iq-a-liŋ.

³⁷³ Yamada 1965: sanga. Yamada 1976: Sanga.

³⁷⁴ USp: Tämŋp. Yamada 1965, Li 1996a: tāmür. Yamada 1976: Tämür. SUK II, Özyetgin 2004a: tūmür. Özyetgin 2014: tūmür. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

13. kayımtu tömür buk-a-ka

14. ayıtıp bitidim

ArKi06

U 5272 ([T I] D 176 / TM 232)

RaschmKat 13, No: 90

[Radloff 1906, 182-183 (Nr. 2); HandUigUrk 453-455; USp 2-3, 77, 217 (Nr. 2); Yamada 1965, 193-197; UigPacht 230-231 (E); SUK II, 72-73 (RH04); Li 1996a, 61-62 (2.2); Sayit/Yüsüp 2000, 223-224 (36); Özyetgin 2004a, 165-166; Geng 2006, 178-179; Özyetgin 2014, 188]

1. takıgu yıl ikinți <ay> o[n] y(a)ñık-a
2. maña bay t(ä)mür-kä kăpâz³⁷⁵ tarıgu
3. yer kărgâk bolup t(ä)miçi-niñ
4. bu suy-takı³⁷⁶ uturu borluk-in on
5. t(a)ñ³⁷⁷ kăpâz yak-a-ka tuñtum bu
6. bu on t(a)ñ³⁷⁸ kăpâz-ni küz y(a)ñıda
7. başı taşı birlä berür-m(ä)n b[u]
8. borluk-nıñ năğü kim kalanı³⁷⁹ kavıñı³⁸⁰
9. bolsar m(ä)n t(ä)miçi bilür-m(ä)n bay
10. tāmür bilm(ä)z t(a)nuk nom kulı
11. t(a)nuk bulat³⁸¹ bu nişan m(ä)n t(ä)miçi-

³⁷⁵ Radloff 1906: kăpis. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

³⁷⁶ Radloff 1906: Pu-sin-taqı.

³⁷⁷ Radloff 1906: tärk. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

³⁷⁸ HandUigUrk: tärk.

³⁷⁹ Radloff 1906, Yamada 1965, Li 1996a: salqı. HandUigUrk: salyı. USp: салқы.

³⁸⁰ Radloff 1906: säkiti. HandUigUrk, Yamada 1965: säkidi. USp: cäkiti.

³⁸¹ Radloff 1906: Polun. HandUigUrk: bulun. USp: Полун. Yamada 1965: bolon.

12. -niñ ol. m(ä)n t(ä)miçi ök³⁸²

13. bitidim

ArKi07

U 5273 ([TI] D 135 / T.M. 211)

RaschmKat 13, No: 91

[USp 41-42, 79, 222 (Nr. 28); Pam, 216-217; Yamada 1965, 202-204; Yamada 1976, 51; UigPacht 227-228 (C); Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 356; SUK II, 75-76 (RH07); Li 1996a, 59-60 (2.1); Sayit/Yüsüp 2000, 227-229 (39); Özyetgin 2004a, 179-180; Geng 2006, 181-182; Özyetgin 2014, 191]

1. takıgu yıl ikinți ay säkiz y(e)girmi-kä

2. maña elçi-kä tarıg tarıgu yer kărgäk

3. bolup kayımıtu-nıñ yol toğan³⁸³-takı³⁸⁴ yarım

4. äñiz³⁸⁵ yer-in anuk-in³⁸⁶ tuttum bu yer-kä

5. näçä urug baıts(a)r ikäğü täñ üntürüp

6. tarır biz bolmış tüş-in³⁸⁷ täñ üläşür-

7. -biz. bu yer-kä ber<i>m alım³⁸⁸ kălsär ikäğü

8. täñ bilür-biz bu söz-kä tanuk k(a)y-a³⁸⁹

9. bahşı tanuk çisim bu nişan m(ä)n elçi-

10. -niñol m(ä)n mısır şıla ayıtp bititim

³⁸² Radloff 1906: ös.

³⁸³ USp: Јалтуркан. Pam: Jal Turyan. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: بالتورغان Li 1996a: yal turyan.

³⁸⁴ USp: кашкы.

³⁸⁵ USp: сык. Pam: syq. UigPacht: äkin. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: سىق. Li 1996a: siy.

³⁸⁶ USp: ануқун. Pam: anuq un. UigPacht: anuq-qa. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: ئانۇغۇن Li 1996a: anuy-qa.

³⁸⁷ USp: түшүн. Yamada 1965, Yamada 1976: tüş yana.

³⁸⁸ USp: перимләрим. Pam: birim lärim. Yamada 1965, Yamada 1976: biräm alim. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: بىر-ئاللىم Geng 2006: bir(i)m lim.

³⁸⁹ USp: Тәкә. Pam, Yamada 1976: Qara. Yamada 1965, Li 1996a: qar-a. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: قارا.

RaschmKat 13, No: 92

[UigPacht 237-239 (L); SUK II, 77-78 (RH09); Li 1996b, 78-81 (19); Sayit/Yüsüp 2000, 230-231 (41); Geng 2006, 183-184; Özyetgin 2014, 192-193]

1. tog<r>ul[-ka arpa tarıgu] yer
2. kärgäk bo[lup bulda aça]ri-niŋ
3. bärk tog[antakı bi]r 'äŋiz³⁹⁰
4. yerin anuk[-ka t]uŋtum
5. örtgün-tä anuk bolmış-ta
6. iki şıg arpa-nıŋ tüşin
7. tilik togrul alır tört
8. küri arpa m(ä)n tilik tog<r>ul
9. bulda açari<-ka> beri[p] altı küri
10. bulda açar[i]/ SN
11. üntürü[p]
12. TWY[]
13. bu yer-kä [berim alım]
14. käls-ä iki ülüş tilik tog<r>ul
15. berür-m(ä)n bulda bir ülüş
16. berür-m(ä)n {m(ä)n} y(a)n-a üç şıg
17. arpa-tın artuk batş-a ikigü

³⁹⁰ UigPacht: äkin.

18. täŋ urug üntür<ü>p <<Karl.>>

19. tarır-biz m(ä)n kaşmir-l[iŋ]³⁹¹

20. biŋdim

ArKi09

U 5276 (T.M. 100)

RaschmKat 13, No: 93

[UigPacht 237 (K); SUK II, 78-79 (RH10); Li 1996b, 75-77 (18); Sayit/Yüsüp 2000, 232-233 (42); Özyetgin 2014, 194]

1. ...yıl] onunç ay

2. ...-k]a maŋa tämür

3. buka-ka ...t]arıgu yer

4. [kärgäk bolu]p k(a)yımtu-nıŋ

5. ...e]lçi bilä-ki

6. ...yar]ım äŋiz³⁹² yerin

7. anuk-ka tut]dum bu yer-kä

8. [näçä urug] batş-a ikigü

9. ...üntür]üp

10. [täŋ] üläşip alır-

11. -biz bu ye]r-kä äŋiz³⁹³ {TW}

12. [tutsa beri]m alım kälş-ä

13. [ikigü täŋ b]ilürbiz

14. ...]/ tanuk säŋä

³⁹¹ Li 1996b: kaşmir ayt(i)p (?).

³⁹² UigPacht, Özyetgin 2014: äkin.

³⁹³ UigPacht: äkin.

15. [bu nişan m(ä)]n tāmür buk-a-

16. [-nıŋ ol]YN

17. []W

ArKi10

U 5277 (T.M. 81)

RaschmKat 13, No: 94

[UigPacht 235-237 (J); SUK II, 79-80 (RH11); Li 1996a, 67-69 (2.5); Sayit/Yüsüp 2000, 233-235 (43); Özyetgin 2004a, 229-230; Geng 2006, 185-186; Özyetgin 2014, 195]

1. yunt yıl altınç ay säkiz
2. y(e)g(i)rmi-kä maŋa mısır³⁹⁴-ka yür
3. tarıgu yer kärg[äk bol]up kayımtu-
4. -nıŋ [s]ıkap³⁹⁵-takı elçi bilä ülüş-
5. -lüg maŋa tägär y(a)rım 'äŋiz³⁹⁶ yer
6. yana üstünki yer-ni mısır-ka berip
7. altın y(a)rım 'äŋiz³⁹⁷ yer-ni anuk-³⁹⁸
8. -ka berdim bu yer-kä neçä³⁹⁹ urug
9. batşa⁴⁰⁰ ikigü⁴⁰¹ t(ä)ŋ üläşip alır-biz
10. alım berim kälş-ä ikrär⁴⁰² [=ikirär] t(ä)ŋ bilişip
11. t(ä)ŋ berürbiz t(a)nuk äşgäkçi t(a)nuk

³⁹⁴ Li 1996a: tāmür. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

³⁹⁵ UigPacht: /isap-taqi.

³⁹⁶ UigPacht: äkin. Li 1996a: šiŋ.

³⁹⁷ UigPacht: äkin. Li 1996a: šiŋ.

³⁹⁸ UigPacht: açuq. Li 1996a: açuq.

³⁹⁹ UigPacht, Li 1996a: näčä. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: näç-ä.

⁴⁰⁰ UigPacht: bağa.

⁴⁰¹ Li 1996a: ikägü.

⁴⁰² UigPacht: ikägü. Li 1996a, Özyetgin 2014: ikägü. Özyetgin 2004a: ekägü.

12. s(ä)ŋä bu nişan m(ä)n tāmūr-n[iŋ ol] m(ä)n

13. kayımtu tāmūr-kä ayı[t]ıp

14. öz-üm bitidim

ArKi11

***U 9182 (T II Čiqtim Nr. 3)**

RaschmKat 14, No: 319

[USp 142, 238 (Nr. 87); UigPacht 232-234 (G); SUK II, 71-72 (RH03); Li 1996a, 65-66 (2.4); Sayit/Yüsüp 2000, 221-222 (35); Geng 2006, 177; Özyetgin 2014, 187]

1. tavişgan yıl aram ay bir yaŋıka m(ä)n aram⁴⁰³

2. k(a)y-a⁴⁰⁴ kınısun birlä yuŋlaklık⁴⁰⁵ ço⁴⁰⁶ kargäk bolup

3. tökü-z-t(ä)ki tarıg tarımak-ka yer-ni altmış⁴⁰⁷-ak⁴⁰⁸-ka⁴⁰⁹

4. apam-ka⁴¹⁰ on iki sıtır⁴¹¹ ço⁴¹² yak-a-sın elig-tä

5. alıp⁴¹³ berürmän tanuk sısıdu tanuk toyın bu

6. t(a)mga biziŋ ol. m(ä)n kına öz-üm bitidim

ArKi12

SI 4b Kr. 223 r

[Matsui 2006, 36-38]

1. [ert]⁴¹⁴ bert käl[s[är män kay]tso [tutu]ŋ

⁴⁰³ UigPacht: äräm.

⁴⁰⁴ USp: — سى. UigPacht: qar-a.

⁴⁰⁵ USp: جىسىر يىدىر.

⁴⁰⁶ Özyetgin 2014: çav.

⁴⁰⁷ UigPacht: altimış. Li 1996a: altimış.

⁴⁰⁸ USp: سىزدىر.

⁴⁰⁹ UigPacht: aqa-qa. Li 1996a: aqa-qa.

⁴¹⁰ USp: سى.

⁴¹¹ USp: سى. Li 1996a: satır.

⁴¹² Özyetgin 2014: çav.

⁴¹³ USp: سى. UigPacht: tip.

⁴¹⁴ Matsui 2006: [](.).

2. [bilürmən]/. şıg tuğa bodun-tın kuvrag-
3. [-tı]n năgü iş küç kălsăr. biz ikigü tüz bilir-biz
4. //LW⁴¹⁵ Q'L⁴¹⁶[] kălsăr kaytso tutuñ üç ülüş. siyan
5. bir ülüş berür-biz. bu yer-niñ tăğzintürü irük-
6. -in tüz-ni üntürüp çug-lar biz. tanuk tüz-ük
7. tanuk kalaldaş. bu tamga măn siyan-nıñ ol măn
8. antso [kaytso] tutuñ siyan-ka aytıp⁴¹⁷ bi-t[idim]

ArKi13

İstanbul 8 (İÜ Küt. Demirbaş No: 531)

[SUK II, 178-179 (Mi32); Li 1996b, 88-90 (23); Sayit/Yüsüp 2000, 380-381 (123); Özyetgin 2004a, 217-218; Özyetgin 2014, 199]

1. ...] kavlalık⁴¹⁸ / [...
2. ...] adız yana⁴¹⁹ art T[...
3. ...bädü]k adız tört
4. ...a]nuk-ka⁴²⁰ tuттum bu
5. ...] abız-ın⁴²¹ äñiz T[]' [...
6. ...]/YM bädük ad[ız]-nıñ
7. ...t]äñ⁴²² üläşür-biz

⁴¹⁵ Matsui 2006: žilu.

⁴¹⁶ Matsui 2006: qal.

⁴¹⁷ Matsui 2006: ayitıp.

⁴¹⁸ SUK II: qlilr̃y(?). Li 1996b: q̃lilr̃y(?). Sayit/Yüsüp 2000: klilğ (?)(.). Özyetgin 2004a: klilğ (?)(.). Özyetgin 2014: qlilğ (?).

⁴¹⁹ SUK II, Li 1996b: yazıq(?). Sayit/Yüsüp 2000: yazıq (?). Özyetgin 2004a: yazık (?). Özyetgin 2014: yazıq (?).

⁴²⁰ SUK II, Özyetgin 2014: (..)uq-qa. Sayit/Yüsüp 2000: (..)uq-ka. Özyetgin 2004a: (..)uk-ka.

⁴²¹ SUK II, Li 1996b: abız(?) yaq(?). Sayit/Yüsüp 2000: abız (?) yak (?). Özyetgin 2004a: abız (?) yak (?). Özyetgin 2014: abız(?) yaq(?).

⁴²² SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: (..)/(..). Li 1996b:

8. ...] bädük adız üç Q////-YQ[...
9. ...]/[]YN alır ağız⁴²³ tuğa
10. ...]KY adız yer-niñ b[e]rim
11. ...] P[]K'L[]/ yer-niñ berim-in⁴²⁴
12. ...bi]lür-biz t(a)nuk taş tola
13. ...]Z bu nişan m(ä)n mäñgü-niñ'o[l]
14. ...N]YNK S[]YYN m(ä)n art alıp bi[tidim]⁴²⁵
15. ...]Q //// yana m(ä)n mäñgü bilür-m(ä)n
- a. ...] ögädin⁴²⁶ [...
- b. ...] bargay⁴²⁷ [...
- c. ...] NY⁴²⁸ [...

5.1.2.2. Bağ Kira Belgeleri (BaKi)

BaKi01

U 5278 (T.M. 78)

RaschmKat 13, No: 134

[USp 25-26, 79, 220 (Nr. 19); Pam, 214-215; Yamada 1965, 205-206; UigPacht 231-232 (F); SUK II, 168 (Mi22); Li 1996a, 74-75 (2.8); Sayit/Yüsüp 2000, 366-367 (113); Özyetgin 2004a, 170-171; Geng 2006, 240-241; Özyetgin 2014, 200-201]

1. yunt yıl ikinți <ay> s(ä)kiz

⁴²³ SUK II: ağız (?). Li 1996b: ağız (?). Sayit/Yüsüp 2000: ağız (?). Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: ağız (?).

⁴²⁴ SUK II, Li 1996b, Özyetgin 2014: birim-tä (?). Sayit/Yüsüp 2000: birim-tə (?). Özyetgin 2004a: *berim-tä* (?).

⁴²⁵ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: bi(..).

⁴²⁶ SUK II, Li 1996b, Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: ögdi (?). Sayit/Yüsüp 2000: ögdi (?).

⁴²⁷ SUK II, Li 1996b: baqar (?). Sayit/Yüsüp 2000: baqar (?). Özyetgin 2004a: bakar. Özyetgin 2014: baqar.

⁴²⁸ SUK II, Li 1996b: üç (?). Sayit/Yüsüp 2000: üç (?). Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: üç (?).

2. oñuz<-ka> maña k(a)yımtu⁴²⁹-ka
3. ädl(ä)p⁴³⁰ yegü borluk kargäk
4. bolup mısır-nıñ şükü-täki⁴³¹
5. borluk-sın⁴³² aldım bu borluk-
6. -ka añız⁴³³ tuş-a⁴³⁴ berim alım
7. kırş-ä⁴³⁵ m(ä)n mısır bilürm(ä)n⁴³⁶ k(a)yımtu⁴³⁷
8. bilm(ä)z tanuk bağ buk-a t(a)nuk
9. elçi bu nişan m(ä)n mısır k(a)y-a⁴³⁸<-nıñ>
10. ol m(ä)n k(a)yımtu⁴³⁹
11. mısır-ka ayıtıp
12. bitidim

BaKi02

U 5279 ([TI] D 181 / T.M 73)

RaschmKat 13, No: 95

[UigPacht 235 (I); SUK II, 80-81 (RH12); Li 1996b, 84-85 (21); Sayit/Yüsüp 2000, 235-236 (44); Özyetgin 2004a, 228; Özyetgin 2014, 196]

⁴²⁹ Yamada 1965: q(a)iımtu.

⁴³⁰ USp: ärlü. Pam: ädlü (ätülü?). Li 1996a: ädlü (ät(i)lü).

⁴³¹ USp: Кочу-такты. Pam: Qoçu-taqy. Yamada 1965, Özyetgin 2014: sökü-täki. UigPacht, Özyetgin 2004a: şökü-täki. Li 1996a: qoçu-taqi.

⁴³² USp: порлукын. Pam: borlukyn. Li 1996a: borluq-ın. Özyetgin 2004a, 170-171; Geng 2006: borluq{s}ın.

⁴³³ USp: äkin. Pam, UigPacht, Li 1996a: äkin. Yamada 1965: arjiz.

⁴³⁴ Yamada 1965: todqa-n.

⁴³⁵ USp: kälçä. Pam: kälz-ä. Yamada 1965: kärz-ä. UigPacht, SUK II: kälzä. Li 1996a, Özyetgin 2004a: kälş-ä. Sayit/Yüsüp 2000: kälzə. Geng 2006: kälzä. Özyetgin 2014: kälş-ä.

⁴³⁶ Sayit/Yüsüp 2000: birürmən.

⁴³⁷ Yamada 1965: q(a)iımtu.

⁴³⁸ USp: Мысырның. Pam: Mysyr-nyn. Yamada 1965: misir-niñ. Li 1996a: misir-niñg.

⁴³⁹ Yamada 1965: q(a)iımtu.

1. taŋ⁴⁴⁰ kápaz-i /L///
2. borluk-nıŋ yer-niŋ
3. []// / kalanı bols(a)r
4. m(ä)[n] t(ä)miçi bilür-m(ä)n
5. bay⁴⁴¹ t(ä)mür bilm(ä)z t(a)nuk
6. tükäl y(ä)ŋä⁴⁴² t(a)nuk koyn⁴⁴³
7. / []⁴⁴⁴ b[u n]ışan m(ä)n t(ä)miçi-
8. -niŋ ol m(ä)n özüm
9. bitidim çın

5.1.2.3. Hayvan Kira Belgeleri (HaKi)

HaKi01 Ch/U 7325 v (Glas: T III 1183)

RaschmKat 13, No: 83

1. it yıl ç(a)hşap(u)t⁴⁴⁵ ay altı yaŋı-ka biziŋä
2. tapmış kăräy adın-ka çam balık-ka⁴⁴⁶ bargu at⁴⁴⁷
3. tärkän k(ä)rgäk bolup töläk-niŋ
4. atın el y(a)ŋınça täŋsiz-kä tutup bir böz-

⁴⁴⁰ Özyetgin 2004a: [täŋ]. Özyetgin 2014: täŋ.

⁴⁴¹ Li 1996b: bæg (?).

⁴⁴² UigPacht: yäkä. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ynga. Li 1996b: y(a)nga. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: y(a)nga.

Özyetgin, her iki çalışmasında da bu kelimeyi şahıs adı olarak değil, “yine” anlamına gelen bir zarf olarak aktarmıştır.

⁴⁴³ UigPacht: quvray.

⁴⁴⁴ UigPacht: **qulï**.

⁴⁴⁵ RaschmBaumwolle: č(a)xşapat.

⁴⁴⁶ Hanbalık. Kubilay Han’ın kurucusu olduğu Yüan hanedanının başkenti olan Pekin yakınlarındaki şehir.

⁴⁴⁷ RaschmBaumwolle, 143 (Nr. 64): anın.

5. -kă üçär küri tarıg säkizär ür kılıp

6. iki şıg tarıg beş ür bermişin böz

7. bergün tärkä⁴⁴⁸ aldım(ı)z.

HaKi02

U 5265 (T.M. 235)

RaschmKat 13, No: 84

[USp 3-4, 77, 217 (Nr. 3); Yamada 1965, 73 (Yalnızca 2-14. satırlar); SUK II, 81-82 (RH13); Li 1996a, 167-169 (3.19); Sayit/Yüsüp 2000, 236-238 (45); Geng 2006, 186-187]

1. yunı yıl altınç ay on y(a)ñı-ka

2. maña srañuç⁴⁴⁹-ka uzun-ka bargu⁴⁵⁰

3. 'aşäk⁴⁵¹ ulag kargäk bolup kıbrıdu-

4. -nuñ 'aşäk-in on(a)r-ka⁴⁵² <<Karl.>> tokuz otuz-

5. -luk⁴⁵³ böz-kä⁴⁵⁴ tärkä altım

6. kuṭaba⁴⁵⁵-tın yanmış-ta bu 'aşäk-

7. -ni täre birlä köni berür-

8. -m(ä)n 'aşäk-ni täre⁴⁵⁶ birlä bermäs(ä)r-

9. -m(ä)n srkuy⁴⁵⁷-takı mahmur-a⁴⁵⁸ birlä

⁴⁴⁸ RaschmBaumwolle, 143 (Nr. 64): täng.

⁴⁴⁹ USp: Сараңуч. Yamada 1965: sarañuç. Li 1996a: qar(a)nguç. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁵⁰ Yamada 1965: barıqu.

⁴⁵¹ Yamada 1965: işäk. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁵² USp: арчар какы. Yamada 1965: ür-kä. Li 1996a: arçar qaqı.

⁴⁵³ USp: ток. Li 1996a: toq.

⁴⁵⁴ SUK II: büzgäk (?). Sayit/Yüsüp 2000: bözgäk [böz-kə]. Geng 2006 bözgäk (?).

Kelimenin transliterasyonu PWYZ-K'K şeklindedir. Bu yüzden SUK II'de *büzgäk* ya da *böz-kä* şeklinde okunabileceği belirtilir.

⁴⁵⁵ USp: Качтырпатын. Yamada 1965: tudaba (?). Li 1996a: qaçt(i)rba-tın.

⁴⁵⁶ Yamada 1965: t(ä)rsi. Li 1996a: taşı.

⁴⁵⁷ USp: саркыи. Yamada 1965: sarnqui.

⁴⁵⁸ USp: макмусы. Yamada 1965: maqmuz-ı.

10. ü-lüş-lüg yerimni iki tüz-in⁴⁵⁹
11. tarıp⁴⁶⁰ yezün bu 'aşäk barır-
12. -ta kälir-tä taş t(ä)gil bolsar⁴⁶¹ beş
13. yaşar⁴⁶² yaraŭı 'aşäkig⁴⁶³ berür-⁴⁶⁴
14. -män 'aşäk-ni berginçä bu
15. yer(i)m⁴⁶⁵-ni yezün tep
16. nişan çizıp biŭig berdim
17. tanuk el buk-a tanuk
18. isigi⁴⁶⁶ män karım⁴⁶⁷
19. sraŭuç-ka üç kaŭa
20. ayıŭıp biŭidim

HaKi03

SI O/73

[Malov 1932, 143-144, 147-148 (Nr. 5); Yamada 1965, 207-209; SUK II, 83-84 (RH14); Li 1996b, 131-134 (39); Sayit/Yüsüp 2000, 238-241 (46); Geng 2006, 187-189; Tuğuşeva 2013, 141-142 (Pa 40)]

1. yunŭ yıl ikinŭi ay
2. tokuz y(a)ŭıka maŭa töläk⁴⁶⁸

⁴⁵⁹ USp: тоісун. Li 1996a: tüz-ün.

⁴⁶⁰ Li 1996a: tärıp.

⁴⁶¹ USp: полса. Li 1996a: bolsa.

⁴⁶² Yamada 1965, Li 1996a: ašar.

⁴⁶³ USp: äšäkkä. Yamada 1965: išäkkä. Li 1996a: äšäkkä.

⁴⁶⁴ USp: парур-.

⁴⁶⁵ Li 1996a: y(i)yim.

⁴⁶⁶ USp: Ісікә. Li 1996a: isikä.

⁴⁶⁷ USp: Ырым. Li 1996a: yirım.

⁴⁶⁸ Yamada 1965: töläk. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

3. tāmūr⁴⁶⁹ -kā tärkän⁴⁷⁰ ud
4. käreäk bolup umar⁴⁷¹
5. -nıñ ala udın tärkän
6. aldım bu ud-nıñ
7. tärin-gä küz y(a)ñıt-a
8. iki şıg tarıg üç şıg
9. yür berürmän bu ud-
10. -nıñ ölsär ıdsar
11. män umar berür-m(ä)n⁴⁷² yok
12. bolsar m(ä)n bilürm(ä)n
13. bu udnı onuñ ay
14. bagırç(a)k⁴⁷³-ka täginç⁴⁷⁴
15. işlätmäk boldum⁴⁷⁵
16. tanuk nom kulı tanuk
17. köküş kay-a⁴⁷⁶ bu nişan⁴⁷⁷
18. mäniñ ol⁴⁷⁸ m(ä)n töläk
19. tāmūr özüñ bitidim

⁴⁶⁹ Tuğuşeva 2013: temär.

⁴⁷⁰ Tuğuşeva 2013: terkä. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁷¹ Malov 1932: Omar. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁷² Li 1996b: bilür-män. Tuğuşeva 2013: bérär-män.

⁴⁷³ Malov 1932: byqjaq (?). Yamada 1965: baqı(r)çq. Tuğuşeva 2013: bïqırç(a)q.

⁴⁷⁴ Yamada 1965: täñinç(ä). Li 1996b: täg(g)inç-(ä).

⁴⁷⁵ Yamada 1965: buldum.

⁴⁷⁶ Malov 1932: Äräñ.

⁴⁷⁷ Tuğuşeva 2013: nuşan.

⁴⁷⁸ Li 1996b, Tuğuşeva 2013: [o]l.

5.1.2.4. Eksik/Niteliği Belirsiz Kira Belgeleri (B.sizKi)

B.sizKi01

U 6105

RaschmKat 14, No: 318

Recto

1. beçin yıl a[ram ay...
2. yaka-ka k[ärgäk bolup...
3. -T' Y'NK W/[...
4. /[]//[...

Verso

1. /[]/[...
2. //LÇW yıl [...
3. bitigi

5.1.3. Takas Belgeleri (Ta)

5.1.3.1. Arazi Takas Belgeleri (ArTa)

ArTa01

U 3907

RaschmKat 13, No: 79

[USp 44-46, 80, 222 (Nr. 30); SUK II, 64-65 (Ex01); Li 1996a, 111-114 (2.19); Sayit/Yüsüp 2000, 213-216 (30); Geng 2006, 173-175; Özyetgin 2014, 182-183]

1. /[]/[...
2. ...]Y vir[y]-a⁴⁷⁹ açari ka⁴⁸⁰[rşa açari...
3. ...]//S///N⁴⁸¹ almış böz-kä⁴⁸² [...

⁴⁷⁹ USp: Ырја. Li 1996a: yïrya.

⁴⁸⁰ USp: Ачыка. Li 1996a: açarï-qa.

⁴⁸¹ USp: сатып (?). Li 1996a: satïp.

⁴⁸² USp: порлук. SUK II: PWZ K'N. Li 1996a: bor-luq Sayit/Yüsüp 2000: böz-kəə(?). Geng 2006, Özyetgin 2014: pwz-k'n.

4. yaruk⁴⁸³ ünär⁴⁸⁴ v(i)rhar-lık⁴⁸⁵ Q'/[...]
5. v(i)r[har]⁴⁸⁶-ka sanlıg⁴⁸⁷ QYLNK'NK 'YK⁴⁸⁸[...]
6. yetmiş⁴⁸⁹ kay-a⁴⁹⁰ açari⁴⁹¹-ka ymä berip Q'S[...]
7. [a]ltınkı kavlalık⁴⁹² ortakı yar-ıg [...]
8. açari. viry-a açari alıp täğşürüşü[p...]⁴⁹³
9. -NWNK⁴⁹⁴ sıçısı. öñtün yın[a]k⁴⁹⁵ yol [...]
10. yınak⁴⁹⁶ yol. kedin yınak yaruk⁴⁹⁷ ünär⁴⁹⁸ v(i)rhar-lık [...]
11. tag-tın⁴⁹⁹ yınak kum-luk v(i)rhar-lık [...]
12. -NYNK⁵⁰⁰ ortuk çug adırar. bu tört [sıçılıg]
13. yer üz-ä. öküş⁵⁰¹ kay-a⁵⁰² açari. yetmiş kay-[a]
14. açari ärklig bolz-un. taplasar özi tut[z-un]
15. taplamasar adın kişi-kä ötgürü satz-un.

⁴⁸³ USp: янтын. Li 1996a: yantın.

⁴⁸⁴ USp: оҗары. Li 1996a: uyarı.

⁴⁸⁵ USp: жакарлык. Li 1996a: waqar-lıy. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁸⁶ USp: җырап.

⁴⁸⁷ USp: салык.

⁴⁸⁸ USp: кылык Ö(күш-Кара-Ачкы). SUK II: XYL'NK 'YK. Li 1996a: öläng yir. Sayit/Yüsüp 2000: HYLNK YK. Geng 2006, Özyetgin 2014: Ø.

⁴⁸⁹ Li 1996a: yitimiş.

⁴⁹⁰ Li 1996a: qar-a.

⁴⁹¹ USp: Ачкы. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁹² USp: кайлалык. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁹³ USp: тәкшүрүшт(іміс). Li 1996a: täkşürüş[tı bu yir].

⁴⁹⁴ USp: жан. Li 1996a: -nıng.

⁴⁹⁵ Li 1996a: yıngıq. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁹⁶ USp: җыңык. Li 1996a: yıngıq. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁴⁹⁷ USp: янтын. Li 1996a: yantın.

⁴⁹⁸ USp: оҗары. Li 1996a: uyarı.

⁴⁹⁹ USp: үстүн.

⁵⁰⁰ Li 1996a: -nıng.

⁵⁰¹ SUK II: öküş. Sayit/Yüsüp 2000: öküş. Geng 2006: öküs. Özyetgin 2014: öküş. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵⁰² USp: кара. Li 1996a: qar-a. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

16. karşa⁵⁰³ açari-niñ. viry-a açari-niñ. eçim[iz]⁵⁰⁴
17. inimiz.⁵⁰⁵ tugmış-ım(ı)z.⁵⁰⁶ kadaş-[ı]m(ı)z⁵⁰⁷ kim ymä çam ç[arım]
18. kılmaz-un-lar. çam çarım kılıp alayın yul[ayın]
19. tesär-lär. bu yer täñinçä iki yer. üküş [kaya açari yetmiş]
20. kay-a açari olar-ka y(a)ratu⁵⁰⁸ berip yulup alz-[un-lar]⁵⁰⁹
21. yuldaçı⁵¹⁰ kişi kor-lug bolz-un. üküş kay-a [açari yetmiş kaya açari]
22. olar kor-suz bolz-un. altın-kı ulug kavlal[ık-]
23. -ka suv yolu. biz karşa açari. viry-a açar[ı]
24. olar almış kavlalık ortakı yar içintä är[ür]
25. tanuk kıtay bürt. tanuk oz-mış. tanu[k]
26. ögrünç kay-a. tanuk kotana.⁵¹¹ bu t(a)mga
27. biz karşa açari-niñ. viry-a açari-ni[ñ]
28. [ol] m(ä)n inäçük ayıtıp bitidim.

ArTa02

U 5237 (T.M. 101)

RaschmKat 13, No: 81

[SUK II, 66 (Ex02); Li 1996b, 91-93 (24); Sayit/Yüsüp 2000, 216-217 (31); Geng 2006, 171-172; Özyetgin 2014, 184]

1. [] ok beş⁵¹² şıg

⁵⁰³ USp: Какша. Li 1996a: qaqşa. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵⁰⁴ USp: ечим. Li 1996a: içim(i)z.

⁵⁰⁵ USp: inim.

⁵⁰⁶ USp: токмышым.

⁵⁰⁷ USp: каташым.

⁵⁰⁸ USp: янт(р)у.

⁵⁰⁹ USp: ал(сар). Li 1996a: al[sun].

⁵¹⁰ USp: жулукчы.

⁵¹¹ USp: Куткан. Li 1996a: qutqan.

⁵¹² SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: bir. Belge incelendiğinde kelime sonundaki harfin “S” olduğu görülmektedir.

2. []// -Q' yanturup täñ bolup
3. yan-a⁵¹³ yol toğan-takı y(a)rım 'añiz yerim-
4. -ni kayımtu-ka täşgürüşüp üzülüşüp
5. [ber]timiz bu yer-kä miñ kün tüm(ä)n kün-
6. [-kä t]ägi kay{y}ımtu⁵¹⁴ ärklig bolzun taplasar
7. özi tutzun taplamasar adın kişi-kä
8. ötgürü s(a)tzun tep biñig
9. berdim(i)z bu yer-kä⁵¹⁵ biz torçı yolçı elçi
10. üç ak-a ini-lär-niñ soñ bayan urug tarıg
11. ünüp kim kim m-ä bolup ç(a)m çarım kılmazun-
12. [-lar t]anuk tapmış tanuk kar-a bahşı t(a)nuk
13. []/m-ä k(a)y-a tanuk tämür k(a)y-a bu nişan biz
14. üçäğü-niñ ol m(ä)n torçı ak-a ini-lär-kä
15. ayıtıp bitidim çın⁵¹⁶

ArTa03 U 5280 ([T I] D 199 / T.M. 88)

RaschmKat 13, No: 82

[SUK II, 67 (Ex03); Li 1996b, 94-96 (25); Sayit/Yüsüp 2000, 217-219 (32); Geng 2006, 172-173; Özyetgin 2014, 185]

1. []// /// /// /// /L/// [...

⁵¹³ SUK II: yän-ä. Sayit/Yüsüp 2000: yənə.

⁵¹⁴ SUK II, Li 1996b: qayıımtu. Sayit/Yüsüp 2000: qayıımtu. Geng 2006: kayııımtu. Özyetgin 2014: qayııımtu.

⁵¹⁵ SUK II, Li 1996b, Özyetgin 2014: yir-tä. Sayit/Yüsüp 2000: yir-tə. Geng 2006: yirtä.

⁵¹⁶ Bu kelimenin belge üzerine yapılan diğer çalışmalarda transkripsiyonu bulunmamaktadır.

2. [] altı şığ atl(ı)g yeri[min...]
3. []-takı taşgürüş[üp bertim bu yerkä miñ yıl tümän]
4. kün<-kä>-t(ä)gi sävi<n>çi tuñuñ ärklig bolzun tapl[asar özi tutzun]
5. [ta]plamasar adın kişi<-kä> ötgürü satzun biñ [...]
6. []M [v(i)rha]r s[an]lıg şäli s(a)ñisd(a)v(i)re bolup kim kim [mä bolup]
7. [çam çarım] kılmañun-lar apam birök ärklig eşi küçin [tutup alayın]
8. yulayın tesär sözläri yorımañun-lar t(a)nuk // [...]
9. []YR turmış t(a)nuk /WR⁵¹⁷ karku bu nişan biz şäl[ilär]
10. [] ögrünç k(a)y-a şäli-lär-kä ayıtıp bitı[d]im

5.1.4. Borç Belgeleri (Borç)

Borç01

Ch/U 6527 v (T I D 51)

RaschmKat 13, No: 122

1. [toñu]z yıl tokuz yañı-kä m(ä)n ansun-kä
2. [kärgäk] bolup on altın aldım m(ä)n ansun
3. [berg]i[nç]ä bar yok bolsar-m(ä)n bu
4. [a]y otuz-ka m(ä)n toyın tuñuñ

Borç02

Ch/U 6992 v

RaschmKat 13, No: 96

[Matsui 2006, 47-48 (Text D)]

1. luu [yıl...]
2. -kä tüşikä⁵¹⁸ tarıg [kärgäk bolup...]

⁵¹⁷ SUK II, Sayıt/Yüsüp 2000: (...). Li 1996b, Geng 2006, Özyetgin 2014:

⁵¹⁸ Matsui 2006: tüškä.

3. tarıg altım yaŋı-ta asıgı tüşi b[i]l[ä köni]
4. berürm(ä)n bu tarıg berginçä örü kudı bolsar-m(ä)n [...
5. sambodı köni be[rz]ün tanuk boğun kulı tuŋ tanuk al[p...
6. çor bu tamga m(ä)n pusardu şäli-niŋ ol bu tarıg sat[ıgın...
7. üç-'är

Borç03

Ch/U 7214 v + *Ch/U 9002 r (T III T 296)

RaschmKat 13, No: 97 (Ch/U 7214 v), RaschmKat 14, No: 327 (*Ch/U 9002 r)

[Matsui 2006, 48-49 (Text E) (Yalnızca Ch/U 7214 v); Matsui 2010a, 41-42]

1. [a]lp o[g]l[i] ? /P//[...⁵¹⁹
2. luu yıl ikinti ay a<l>tı otuz-ka maŋa kaçmaz-ka
3. yıllık kunpu kărgăk bolup tutmıŝ⁵²⁰-ta iki yüz
4. ku[np]u altım bir üdi t[ut]-mış-ta yüz kunpu başın-
5. [-ta urup üç yüz] kunpu kö[n]i berürm(ä)n bu kunpu.
6. [berginçä örü kudı] bolsar m(ä)n kişim yetürmiŝ⁵²¹ köni
7. [berzün tanuk]WN tanuk kumar togrıl tanuk
8. [] bu tamga] biz ikigü-nüŋ ol

Borç04

Ch/U 7215 v

RaschmKat 13, No: 98

[SUK II, 93-94 (Lo11); Li 1996b, 107-108 (29); Sayit/Yüsüp 2000, 257-258 (58)]

1. [] y(a)ŋıka maŋa çivkü[y-kä asıg-]

⁵¹⁹ Matsui 2006: (.....) []. Matsui 2010a: -LYX(.)[]L (...)P(...) [].

⁵²⁰ Matsui 2006: tayşidu.

⁵²¹ Matsui 2010a: yitürmiŝ.

2. [-ka bö]z kărgăk bolup isigi-tă yüz bö[z altım]
3. [kaç a]y tutsam(ă)n ay tu[tu]p asıg[-ı birlă köni]
4. [berür-mă]n be<r>ginçă [yo]k bar bolsam(ă)n ävt[ăkilăr]
5. [köni] berz-ün bu t(a)mga m(ă)n çivküy-nün ol m[än]
6. []/ ayıtıp bitidim

Borç05 **Ch/U 7358 v (Glas: T II T 1972)**

RaschmKat 13, No: 99

1. ...]M/[...
2. ...ü]çünç ay /[...
3. ...]-K' äsän[...
4. ...] tüş-kă [...
5. ...] bolup ok [...
6. ...]S şıg tarıg [...

Borç06 **So 10239 (4) v (T I α)**

RaschmKat 14, No: 320

1. [yıl] ay iki yañı-ka m(ă)n
2. [] yüz kunpu altım ay sayu
3. []/ PYN ortı (?) tăgmiş-tă
4. []/WWR tanuk burhan kulı

Borç07 **U 4983 v (T II Y 14) + U 5745 v (T II Y 18) + U 5747 v (T II Y 18)**

RaschmKat 13, No: 100

[TT VII, 70 Not 22 II (Yalnızca U 5745); ZiemeMedText 332-333]

1. koyn yıl ikinti ay üç y(e)g(i)rmi-kä m[an̄a...
2. taman⁵²² bir küp bor⁵²³ kargäk bolup⁵²⁴
3. yıl atı [...

Borç08

U 5230 ([T I] D 51 / T.M. 222)

RaschmKat 13, No: 101

[Radloff 1906, 190 (Nr. 18); LeCoqSchriftk 107; USp 24-25 (Nr. 18); Yamada 1965, 191-192; Yamada 1975, 423-426; Sertkaya 1991, 119; SUK II, 90-91 (Lo07); Li 1996a, 127-128 (3.1); Sayit/Yüsüp 2000, 252-253 (54); Geng 2006, 191; Tuguşeva 2013, 46-47 (3a 11)]

1. [k]üskü yıl törtünç ay bir yanıka
2. maña bolmış-ka asıg-ka⁵²⁵ kümüş
3. [kär]gäk bolup k(a)ra ogul⁵²⁶-ta altı s(ı)tır⁵²⁷
4. [k]ümüş altım kaç ay tutsar-m(ä)n ay
5. [sa]yu birär yarım bakır kümüş asıg-
6. -ı bilä⁵²⁸ köni berürm(ä)n berginçä yok

⁵²² Kelime, ZiemeMedText’de şahıs adı olarak değerlendirilmiştir: *taman* (?). Eski Uygur hukuk belgelerinin başlangıç kısımlarında genellikle şahıs adlarından sonra yönelme hali eki gelmektedir. Ancak bir kısım belgede bu ekin kullanılmamış olması, kelimenin şahıs adı olarak değerlendirilmesine imkan sağlamaktadır. Bunun dışında kelime, Farsçada “etek, elbise” anlamına gelen *dāman* kelimesiyle de ilişkilendirilebilir.

⁵²³ TT VII: bğz.

⁵²⁴ ZiemeMedText: bolñ.

⁵²⁵ Radloff 1906: asıqlıq.

⁵²⁶ Radloff 1906: Qan Okul. USp: Кан-окул. Li 1996a: qan oğul.

⁵²⁷ Radloff 1906: satır. USp: сатыр.

⁵²⁸ Sertkaya 1991: bilen.

7. [ba]r bolsar-m(ä)n kişim tüzük⁵²⁹ köni
8. berz-ün tanuk borlukçı⁵³⁰ tanuk är buka
9. [b]u tamga m(ä)n [b]olmış-nıñ ol m(ä)n
10. [yı]gına⁵³¹ tutuñ ayıtıp bitidim

Borç09

U 5231 (T II Çıqtım N° 2)

RaschmKat 13, No: 80

[USp 115-116, 234 (Nr. 63); Yamada 1965, 188-190; SUK II, 89-90 (Lo06); MoriySakki II, 73; Moriyasu 1995, 82; Li 1996a, 170-171 (3.20); Sayit/Yüsüp 2000, 251-252 (53); Geng 2006, 190-191; Tuguşeva 2013, 52 (3a 18)]

1. ud yıl ikinti ay bir yañıka maña
2. büdüs tutuñ-ka napçik-dä⁵³² bir kidiz k(ä)rgäk
3. bolup arslan şıñkur⁵³³ ogul⁵³⁴-ta bir kidiz altı
4. böz-kä altım birlä⁵³⁵ barmış arkış⁵³⁶ yanmış-ta
5. altı böz berip ıdurm(ä)n arkış-tın ıdmasar-
6. -m(ä)n birär ay birär böz asıg birlä⁵³⁷ köni berür-
7. -m(ä)n kaç ay tutsar bu ok⁵³⁸ yañça⁵³⁹ asıgı

⁵²⁹ Radloff 1906: tösün. USp: тўсўн. Sertkaya 1991: tözün.

Bu şahıs adı “doğru, gerçek, samimi” anlamlarıyla On.Turc’de yer almaktadır (bk. On.Turc, 813).

⁵³⁰ LeCoqSchriftk: boltaçi.

⁵³¹ Radloff 1906: ..qına. LeCoqSchriftk 107: ///yınç. USp: (j?)акына. Yamada 1965: //yına. Sertkaya 1991: [Yı]kınç. Li 1996a: [y]aqına.

Aynı şahıs adı St. Petersburg’da tıpkıbasımı bulunan bir belgede de (*Kle.-Rob. 6; *USp Nr. 52) yer almaktadır. Dolayısıyla belgede yer alan şekliyle transliterasyonu QYN’ olan bu adı, mezkur belgeden hareketle *yıgına* şeklinde tamamlamak mümkündür.

⁵³² USp: . Yamada 1965, MoriySakki II: qoçında. Li 1996a: ävçintä.

⁵³³ USp: .

⁵³⁴ USp: . Yamada 1965, MoriySakki II: öl.

⁵³⁵ Yamada 1965, MoriySakki II: bilän.

⁵³⁶ USp: . Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵³⁷ Yamada 1965, MoriySakki II: bilän.

⁵³⁸ USp: .

⁵³⁹ USp: .

8. birlä⁵⁴⁰ köni berürm(ä)n böz berginçä yok bar bolsar
9. ävt(ä)ki-lär⁵⁴¹ köni berz-ün tanuk yegän⁵⁴² taş⁵⁴³ ogul
10. bu tamga m(ä)n бүдүс тутуң-нуң ol

Borç10

U 5232 (T II D 149a)

RaschmKat 13, No: 102

[USp 120 (Nr. 67); SUK II, 86-87 (Lo02); Li 1996a, 148-149 (3.10) (Yalnızca recto); Sayit/Yüsüp 2000, 245-247 (49); Tuguşeva 2013, 51-52 (3a 17)]

Recto

1. ...yegir]mi-kä maña abıç-ka kuanpu⁵⁴⁴
2. ...]DY⁵⁴⁵ açarı⁵⁴⁶ bağ-tä miñ kuanpu altım
3. ...] kuanpu-ka ay sayu şaşurmatın⁵⁴⁷
4. ...k]uanpu berginçä män 'abıç örü kudı bolsar-män
5. ...]N 'änük⁵⁴⁸ birlä⁵⁴⁹ köni berz-ün bu savda tanuk
6. ...]/ bukaçı⁵⁵⁰ S'N[]/⁵⁵¹ tanuk tibahşı⁵⁵² kotıç
7. ...]/ arsl[a]n [bu ta]mga biz üçäğü-nüñ ol

Verso

⁵⁴⁰ Yamada 1965, MoriySakki II: bilän.

⁵⁴¹ USp: . Yamada 1965, MoriySakki II: inim alı.

⁵⁴² USp: . Yamada 1965, MoriySakki II: yeke. Li 1996a: yäkä.

⁵⁴³ USp: . Yamada 1965, MoriySakki II: taş. Li 1996a: tanuq.

⁵⁴⁴ USp: . Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵⁴⁵ Li 1996a: ädäy.

⁵⁴⁶ USp: .

⁵⁴⁷ SUK II: şäşürmätin. Sayit/Yüsüp 2000: səşürmətin. Tuguşeva 2013: şeşürmätin.

“(İki şeyi birbirinden) ayırmak” anlamında *şaşur*~*şaşur*- fiili hem DLT hem Kutadgu Bilig’de kalın sıralı olarak bulunmaktadır [DLT, 254 ve KB, 1084 (6616. beyit)].

⁵⁴⁸ USp: .

⁵⁴⁹ USp: .

⁵⁵⁰ USp: . Li 1996a: boyam.

⁵⁵¹ USp: . SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: sa(./)/(.). Li 1996a: sa[ngun]. Tuguşeva 2013: sa<...>.

⁵⁵² Li 1996a: tibränsi.

1. ...] yikçi⁵⁵³ alpyägän sañun ogli⁵⁵⁴

Borç11

U 5233

RaschmKat 13, No: 103

[USp 140, 238 (Nr. 85); SUK II, 86 (Lo01); Li 1996a, 150-151 (3.11); Sayit/Yüsüp 2000, 245 (48); Tuguşeva 2013, 50-51 (3a 16)]

1. takıgu yıl altınç ay bir yañıka män ınal bars-ka

2. yüz kanpu⁵⁵⁵ k(ä)rgäk boltı yoktır⁵⁵⁶-ta altım. iki⁵⁵⁷

3. it yıl altınç ay bir yañıka älig kanpu başınta⁵⁵⁸

4. urup yüz älig kanpu berür-män bu []⁵⁵⁹

5. -ÇY totok. tanuk känç bars.⁵⁶⁰ []

6. bu []

Borç12

U 5252 (T.M 75)

RaschmKat 13, No: 104

[SUK II, 106-107 (Lo24); Li 1996b, 124-125 (36); Sayit/Yüsüp 2000, 277-278 (71); Geng 2006, 206-207]

1. beçin yıl törtünç ay on

2. y(a)ñık-a maña kımır-ka tüş-kä

3. küñçit kärgäk bolup k(a)yımtu-tın

4. tört şıñ küñçit aldım küz

⁵⁵³ Tuguşeva 2013: [bit]igçi(?).

⁵⁵⁴ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (..)LY. Tuguşeva 2013: <...>.

⁵⁵⁵ USp: . Li 1996a: quanbu. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵⁵⁶ USp: . Li 1996a: yačanyir.

⁵⁵⁷ USp:

⁵⁵⁸ USp:

⁵⁵⁹ USp: ....

⁵⁶⁰ USp: . Li 1996a: bārsü

5. y(a)ŋı-ta {Q'} säkiz şıŋ küñçit köni
6. berürm(ä)n be<ı>ginçä bar yok bolş-a-m(ä)n
7. inim ıdaba äv-täki-lär bilä
8. köni berzün-lär t(a)nuk tämir
9. tanuk säŋä⁵⁶¹ bu nişan m(ä)n ıda[ba-]
10. -nıŋ ol m(ä)n kayımtu ıdaba<-ka>
11. ayıtp bitidim⁵⁶²

Borç13

U 5253 (T.M. 76)

RaschmKat 13, No: 105

[SUK II, 104-105 (Lo22); Li 1996b, 122-123 (35); Sayit/Yüsüp 2000, 274-275 (69); Geng 2006, 204-205]

1. beçin yıl törtünç ay säkiz
2. y(e)g(i)rmi-kä biz üdkä⁵⁶³ arslan
3. buk-a ada⁵⁶⁴ kulun alp miŋ
4. buk-a aryaşiri⁵⁶⁵ t(ä)mir⁵⁶⁶ y(a)n-a
5. T/M// mısır başlap on-
6. -luk-lar-ka t[arı]g [k]ärgäk bolup
7. kayımtu bahşı-tın bir <<Karl.>>

⁵⁶¹ Li 1996b: sanga.

⁵⁶² SUK II'ye göre belgenin arka yüzünde "P" harfi bulunmaktadır. Ancak Berlin Brandenburg Bilimler Akademisi'nde belgenin orijinali üzerinde yaptığımız incelemede bu harfin aslında ön yüzde yer alan bir harfin arka yüzde görünmesinden ibaret olduğu tespit edilmiştir.

⁵⁶³ Li 1996b: üdiz-ä.

⁵⁶⁴ Li 1996b: da.

⁵⁶⁵ Li 1996b: ikişiri (?).

⁵⁶⁶ Li 1996b: tämir.

8. küri⁵⁶⁷ talıg⁵⁶⁸ [=tarıg] aldımız küz y(a)ıı-

9. -ta tört-iñä (?) altı⁵⁶⁹ küri bil[ä]

10. ik[i] şıg t(a)rıg berürbiz

11. bu ni[ş]an biz on-luk-lar-nııol

Borç14

U 5254 (T.M. 83)

RaschmKat 13, No: 106

[Yamada 1976, 46-47; SUK II, 103-104 (Lo21); Li 1996b, 115-116 (32); Sayit/Yüsüp 2000, 273-274 (68); Geng 2006, 203-204]

1. koyn yıl ikintiy⁵⁷⁰ [=ikinti ay] beş y(a)ıık-a-

2. -ka m(a)ıa toıam-a-ka tüş-kä yür⁵⁷¹

3. käreğäk bolup k(a)yımtu-tın bir

4. şıg yür aldım küz y(a)ııd-a

5. bir y(a)rım şıg yür köni berür-

6. -m(ä)n bermädin kaçürs(ä)r-m(ä)n el y(a)ıın-

7. -ça tüşi bilä köni berzün-

8. -lär berginçä bar yok bolsar-

9. -m(ä)n inim barçakı äv-täki-lär

10. bilä köni berzün-lär tanuk

11. tümür tanuk säñä⁵⁷² bu nişan

⁵⁶⁷ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: {...}. Li 1996b, Geng 2006: ...

⁵⁶⁸ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (...)LYK. Li 1996b, Geng 2006: ...

⁵⁶⁹ SUK II: tört X/(.)-LX (?). Sayit/Yüsüp 2000: tert H/(.)-LH(?). Li 1996b, Geng 2006: tört ...

⁵⁷⁰ Yamada 1976: ikintiy. SUK II: ikindi<a>y. Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: ikindi (a)y.

Kelimenin transliterasyonu 'YKYNDYY' şeklindedir. Bize göre burada bir ünlü birleşmesi ses olayı bulunmaktadır.

⁵⁷¹ Yamada 1976: yur. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵⁷² Yamada 1976: Sanga. Li 1996b: sanga.

12. m(ä)n toŋam-a-nıŋ ol m(ä)n mısı[r]

13. şila toŋam-a<-ka>⁵⁷³ ayıtıp

14. bitidim

Borç15

U 5255 (T.M. 86)

RaschmKat 13, No: 107

[SUK II, 95-96 (Lo13); Li 1996b, 109-111 (30); Sayit/Yüsüp 2000, 260-262 (60); Geng 2006, 196-197]

1. takıgu yıl üçünç ay

2. beş y(e)g(i)rmi-kä⁵⁷⁴ maŋa marl-a-⁵⁷⁵

3. -ka asıg-ka böz kărgăk bolup

4. kayımtu-tın üç y(a)rım {PW}

5. tas böz aldım y(a)ŋı-ta

6. yeti tas böz berür-m[än]

7. bermädin kăçürsăr-m(ä)n el

8. y(a)ŋınça asıgı bilä köni

9. berür-m(ä)n be<r>ginçä bar yok

10. bolsar-m(ä)n inim suryaşiri

11. äv-tăki-lăr bilä köni berzün-

12. -lăr t(a)nuk tāmür t(a)nuk

⁵⁷³ Li 1996b: tongam-(-qa).

⁵⁷⁴ SUK II: yăgărmi-kä. Li 1996b: yăgirmi-kä. Sayit/Yüsüp 2000: yăgərmi-kä. Geng 2006: yigrmikä.

⁵⁷⁵ SUK II: mar/a-n. Li 1996b: mar[a-n]. Sayit/Yüsüp 2000: marl(a)-n. Geng 2006: marlan.

Bu şahıs adı aynı belgede üç ayrı satırda (2, 13 ve 14) bulunmaktadır. 2 ve 13 numaralı satırlarda transliterasyon M'RL-' şeklinde. Ancak son satırda MRL'N olarak transliterasyon yapılabilir. İmlada bir tutarsızlık olmasına rağmen M'RL-' şekli diğerine oranla daha fazla bulunduğundan dolayı bu şahıs adının transkripsiyonunu *marla* olarak gerçekleştirmenin daha doğru olacağına inanıyoruz.

13. sǎŋǎ bu nişan m(ǎ)n marl-a-nıŋ

14. ol m(ǎ)n {mǎn} marla{n} özüŋ

15. biŋidim

Borç16

U 5256 (TM 106)

RaschmKat 13, No: 108

**[SUK II, 102-103 (Lo20); Li 1996b, 112-114 (31); Sayit/Yüsüp 2000, 271-273 (67);
Geng 2006, 202-203]**

1. yunt yıl üçünç [ay]

2. beş otuz-ka maŋa mı[sır-]

3. -ka tüşi-kä yür kǎrgǎ[k bolup]

4. kayımtu<-tın> tört küri [yür]

5. aldım y(a)ŋıd-a altınç [ay]

6. içintǎ m(ǎ)n säkiz küri y[ür]

7. köni berürm(ǎ)n bermädin k[äçürsär-]

8. -m(ǎ)n el y(a)ŋınça tüşi bil[ä köni]

9. berürm(ǎ)n berginçä bar. yo[k bolsar-]

10. -m(ǎ)n inim tāmür köni be[rzün]

11. t(a)nuk tǎrbiş t(a)nuk sǎŋǎ⁵⁷⁶ b[u]

12. nişan m(ǎ)n mısır-nıŋ [o]l m(ǎ)n

13. kayımtu mısır-ka ayıtıp

14. öz-üm bitidim

⁵⁷⁶ Li 1996b: sanga.

[USp 42-43, 79, 222 (Nr. 29); Yamada 1965, 185-187; SUK II, 98 (Lo15); Li 1996a, 140-142 (3.7); Sayit/Yüsüp 2000, 263-265 (62); Geng 2006, 198-199; Tuguşeva 2013, 53-54 (3a 20); Özyetgin 2014, 206-207]

1. yılan yıl üçünç⁵⁷⁷ ay iki yañık-a⁵⁷⁸ maña
2. kıryakuz⁵⁷⁹-ka böz kărgăk bolup
3. vapđu⁵⁸⁰-tın iki iki bag
4. böz aldım y(a)ñıd-a iki şıg⁵⁸¹
5. [tarı]g⁵⁸² berürm(ä)n bermädin k(ä)çür {sär-}
6. -sär⁵⁸³-m(ä)n el yañınça tüşi bilä
7. köni ber[ür]m(ä)n be<r>ginçä bar yok
8. bolş-a-m(ä)n m(ä)niñ samdukü⁵⁸⁴-täki pay⁵⁸⁵-nı
9. bilä t(ä)ñi⁵⁸⁶ [=täñ] ülüş-lüg y(a)rım äñiz⁵⁸⁷
10. yer-tä m(a)ña tăgär bölük ülüş-
11. -l[ü]g yerim berzün t(a)nuk
12. tapmış t(a)nuk mısır bu
13. nişan m(ä)n kıryakuz-nıñ ol

⁵⁷⁷ USp: онунч.

⁵⁷⁸ USp: jăkırmiķă.

⁵⁷⁹ USp: Кырыркус. Li 1996a: qırırquz. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

Aynı şahıs adı Ot.Ry. 2733 numaralı belgede de geçmektedir.

⁵⁸⁰ USp: Јанатy. Yamada 1965: yanba-tu. Li 1996a: yapatu. Tuguşeva 2013: vaptso.

⁵⁸¹ USp: ка(та). Li 1996a: qa[ta].

⁵⁸² USp: пöс. Yamada 1965: ///. Li 1996a: böz.

⁵⁸³ USp: Yamada 1965: //r.

⁵⁸⁴ USp: Сăмтŷкŷ. Li 1996a: sāmŷtŷkŷ.

⁵⁸⁵ USp: Пис. Yamada 1965: po-ni. Li 1996a: bay.

⁵⁸⁶ USp: tăki. Yamada 1965: tăgi. Geng 2006, Özyetgin 2014: tăng.

⁵⁸⁷ USp: äkin. Li 1996a: äkin.

14. m(ä)n torçı kırıya[k]uz-ka ayıtıp

15. bitidim

Borç18

U 5258 (T.M. 215)

RaschmKat 13, No: 110

[USp 40-41, 79, 222 (Nr. 27); Pam 215-216; SUK II, 109-110 (Lo27); Li 1996a, 159-160 (3.15); Sayit/Yüsüp 2000, 281-282 (74); Geng 2006, 210-211; Tuguşeva 2013, 58-59 (3a 25)]

1. beçin yıl törtünç ay

2. beş y(a)ñı-ka maña somaş-

3. -iri⁵⁸⁸-ka tüş-kä küñçit

4. kărgăk bolup kayımtu⁵⁸⁹-tın

5. öz patır⁵⁹⁰ bilä on iki

6. patır küñçit aldım küz

7. y(a)ñıda y(e)g(i)rmi iki patır

8. küñçit köni berürm(ä)n

9. bermädin⁵⁹¹ kăçürsär-m(ä)n el

10. y(a)ñınça tüşi bilä köni berü[r-]

11. -m(ä)n be<r>ginçä bar yok bolsar-

12. -m(ä)n inim

13*. P

⁵⁸⁸ USp: Кумашраі. Pam: Qumaş Baı.

⁵⁸⁹ USp: Карымту. Pam: Qarymtu.

⁵⁹⁰ Tuguşeva 2013: pad(r)ï.

⁵⁹¹ USp: пәрмәтīm.

RaschmKat 13, No: 111

[Radloff 1906, 184-185 (Nr. 7); HandUigUrk 455-456; USp 7, 218 (Nr. 7); Pam, 208; Mori 1961, 225; Yamada 1965, 173-178; Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 355; SUK II, 110-111 (Lo28); Li 1996a, 154-155 (3.13); Sayit/Yüsüp 2000, 282-283 (75); Geng 2006, 211-212; Tuguşeva 2013, 59 (3a 26)]

Recto

1. küskü yıl altınç ay on y(a)nık-a
2. m(a)na kayşıdu⁵⁹²-ka tüş-kä künçit
3. kargäk bolup el t(ä)mir⁵⁹³-tin bir küri⁵⁹⁴
4. künçit altım küz iki küri kün-
5. -çit berürm(ä)n bermädin kaçürs(ä)r-m(ä)n el⁵⁹⁵
6. y(a)nınça tüşü bilä berür<-män> berginçä
7. bar yok bols(a)r-m(ä)n inim kaşuk⁵⁹⁶ äv-
8. -t(ä)ki-l(ä)r⁵⁹⁷ bilä köni beržün-l(ä)r t(a)nuk
9. kıpçak⁵⁹⁸ t(a)nuk büzgäk⁵⁹⁹ bu nişan

⁵⁹² Radloff 1906: Qaisitu. HandUigUrk: qaisidu (veya qavşidu). USp: Қаисыту. Pam: Qavsydu. Mori 1961: Qavşidu. Yamada 1965: qaisidu. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: قاسىدۇ. Li 1996a: qawsitu. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵⁹³ Radloff 1906: Temür.

⁵⁹⁴ Radloff 1906: köni. USp: көні. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁵⁹⁵ HandUigUrk: yıl.

⁵⁹⁶ USp: Кышук.

⁵⁹⁷ Radloff 1906: Qasuknin tekilär. HandUigUrk: qasuk ning (?) tägi lär. USp: Касукның текіләп. Pam: Qasuq nın_x tägi lär. Mori 1961: Qasuq-niñ tägi-lär. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: قاسۇقنىڭ تەگىلەر. Bazı ilk dönem araştırmacılar, özellikle borç belgelerinde sıklıkla bir kalıp olarak kullanılan *ävtäki-lär* ibaresini, *tägi-lär* şeklinde transkripsiyonlamış ve “arkadan gelenler; akrabalar” anlamını vermiştir.

⁵⁹⁸ Radloff 1906: Qarpaq. HandUigUrk, Yamada 1965: qapan. USp: Карнак. Pam, Mori 1961: Qaban. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: قابان. Li 1996a: qaban.

⁵⁹⁹ Radloff 1906: Pürkäk. HandUigUrk: böngäk (veya bürgäk). USp: Пүркәк. Pam: Böngäk. Mori 1961: Bön-gäk. Yamada 1965: bür-käk. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: بۈنگەك. Li 1996a: böz-gäk.

10. m(ä)niñ ol m(ä)n kayşıdu özüm

11. bitidim

Verso

1. bu bitig

Borç20

U 5260 ([T I] D 176 / TM 230)

RaschmKat 13, No: 112

[Radloff 1906, 182 (Nr. 1); USp 1-2, 76-77, 217 (Nr. 1); Caferoğlu 1934, 7; Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 359-360; SUK II, 112-113 (Lo30); Li 1996a, 165-166 (3.18); Sayit/Yüsüp 2000, 284-286 (77); Geng 2006, 213-214; Tuguşeva 2013, 60-61 (3a 28)]

1. koyn yıl üçünç ay iki otuz-ka

2. m(a)ña miñ t(ä)mür-kä tüş-kä bor kärgäk

3. bolup turı bahşı-tın yarım kap bor

4. altım küz y(a)ñıda bir bir kap

5. süçüg köni berür-m(ä)n berm(ä)din

6. kaçürs(ä)r-m(ä)n el y(a)ñınç-a tüşi

7. bilä köni berür-m(ä)n berginç-ä bar

8. yok bols(a)r-m(ä)n nom kulı äv-t(ä)ki-

9. -lär⁶⁰⁰ bilä⁶⁰¹ köni berzün-l(ä)r t(a)nuk

10. täsäk turmış t(a)nuk buldan⁶⁰² bu nişan

⁶⁰⁰ Radloff 1906: täki-lär. USp: täki-läp. Caferoğlu 1934: tegi-ler. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: تەگلىر. Li 1996a: -läri.

⁶⁰¹ Caferoğlu 1934: birle.

⁶⁰² Radloff 1906: Poltas. USp: Полтас. Caferoğlu 1934: Boltas. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: بولتاس. Li 1996a: bolt(a)z.

11. m(ä)n miŋ tāmūr-niŋ’ol m(ä)n turmış miŋ

12. tāmūr-kä ayıtp biŋitim

Borç21

U 5261 (T.M. 233)

RaschmKat 13, No: 113

[USp 26-27, 79, 220 (Nr. 20); SUK II, 108-109 (Lo26); Li 1996a, 161-162 (3.16); Sayit/Yüsüp 2000, 279-281 (73); Geng 2006, 209-210; Tuguşeva 2013, 57-58 (3a 24)]

1. [ta]kıgu yıl ikinti

2. [a]y-nıŋ yeti

3. [y]aŋıda maŋa

4. [s]urıyaşiri⁶⁰³-ka

5. [k]ünçit kargäk

6. [bo]lup kayımtu

7. [b]ahşı-tın bir küri⁶⁰⁴

8. [k]ünçit aldım küz

9. [yaŋ]ı{ı}da iki küri

10. [k]ünçit köni berür-

11. -m(ä)n berginçä bar yok

12. [b]olsar äv-t(ä)ki-⁶⁰⁵

13. -[l]är⁶⁰⁶ köni berür-m(ä)n⁶⁰⁷

⁶⁰³ Tuguşeva 2013: suryaşiri. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶⁰⁴ USp: көни. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶⁰⁵ USp: елтікі.

⁶⁰⁶ USp: (тӱ)ш. Li 1996a: -[lä]r.

⁶⁰⁷ Köni ber- kalıp ifadesine üçüncü şahıs eki gelmesi beklenirken yazman hatasıyla birinci şahıs eki eklenmiştir.

14. [ta]nuk kuldukay-a

15. [t](a)nuk 'äşgäk-çi⁶⁰⁸

16. bu nişan m(ä)n

17. [s]urıyaşiri-niñol

Borç22

U 5262 ([T I] D; TM 234)

RaschmKat 13, No: 114

[USp 10-11, 78, 218 (Nr. 10); SUK II, 97 (Lo14); Li 1996a, 146-147 (3.9); Sayit/Yüsüp 2000, 262-263 (61); Özyetgin 2004a, 233-234; Geng 2006, 197-198; Tuguşeva 2013, 53 (3a 19)]

1. luu yıl ikinçi ay b[e]ş

2. otuz-ka maña torçı⁶⁰⁹-ka süçüg-

3. -kä böz [kä]rgäk bolup k(a)yımtu-tın

4. bir y(a)rım böz aldım küz y(a)ñı-

5. -ta otuzar t(ä)nbin süçüg-ni

6. bir k(a)p berürm(ä)n bermädin

7. kaçür-sär-m(ä)n el y(a)ñınç-a

8. asıgı bilä köni berür-m(ä)n

9. berginç-ä bar yok bolsar-m(ä)n

10. oglum tämür buk-a äv'⁶¹⁰-täki-

11. -lär⁶¹¹ bilä⁶¹² köni berzün-l(ä)r tanuk

12. kar-a bahşı tanuk t[ä]mür bu nişan

⁶⁰⁸ USp: Jäläkçi.

⁶⁰⁹ USp: Турпай. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶¹⁰ USp: пуканың.

⁶¹¹ USp: täkiläp.

⁶¹² USp: niplä.

13. m(ä)n torçı-nıñ ol m(ä)n öz-ünüm⁶¹³

14. bitidim çın⁶¹⁴

Borç23

U 5263 (T II D 43)

RaschmKat 13, No: 115

[USp 122-123, 235 (Nr. 70); Yamada 1965, 183-184; YamNotes 496-497; SUK II, 111-112 (Lo29); Sayit/Yüsüp 2000, 283-284 (76); Geng 2006, 212-213; Tuğuşeva 2013, 60 (3a 27)]

1. toñuz yıl üçünç⁶¹⁵ ay altı yeg(i)rmi-kä

2. maña usin-ä⁶¹⁶-kä kăpăz kăräk⁶¹⁷ bolup sauriy-a

3. -şiri⁶¹⁸-tin tört tañ⁶¹⁹ {/} kăpăz tüş⁶²⁰-kä altım

4. küz yañı-ta yeti tañ kăpăz köni bärürm(ä)n⁶²¹

5. berginçä⁶²² bar⁶²³ yo[k]⁶²⁴ bolsar-m(ä)n⁶²⁵ inim⁶²⁶ budruk⁶²⁷ ’ävdäkilär⁶²⁸

6. birlä berürm(ä)n⁶²⁹ bermädin kaçürsär-m(ä)n el yañınça

7. asıg-ı birlä berürm(ä)n bu nişan⁶³⁰ m(ä)n t(a)nuk buyan⁶³¹ k(a)y-a

⁶¹³ USp: özyñ.

⁶¹⁴ Bu kelimenin belge üzerine yapılan diğer çalışmalarda transkripsiyonu bulunmamaktadır.

⁶¹⁵ USp: سەھە.

⁶¹⁶ USp: —. Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶¹⁷ USp: كەپەز.

⁶¹⁸ USp: سەھە.

⁶¹⁹ USp: سەھە.

⁶²⁰ USp: سەھە.

⁶²¹ USp: سەھە.

⁶²² USp: سەھە.

⁶²³ USp: سەھە.

⁶²⁴ USp: سەھە.

⁶²⁵ USp: سەھە.

⁶²⁶ USp: سەھە.

⁶²⁷ USp: سەھە.

⁶²⁸ USp: سەھە.

⁶²⁹ Köni ber- kalıp ifadesine üçüncü şahıs eki gelmesi beklenirken yazman hatasıyla birinci şahıs eki eklenmiştir.

⁶³⁰ USp: سەھە.

⁶³¹ USp: سەھە.

8. t(a)nuk sası⁶³² kuṭlug k(a)y-a
9. bu nişan m(ä)n usin-ä-niñ'ol
10. m(ä)n toklug⁶³³ toṇa⁶³⁴ ayıtıp b<i>tidim

Borç24 U 5264 ([T I] D 176 / TM 236)

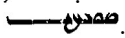
RaschmKat 13, No: 116

[USp 8, 78, 218 (Nr. 8); SUK II, 99 (Lo16); Li 1996a, 172-173 (3.21); Sayit/Yüsüp 2000, 266 (63); Geng 2006, 199-200; Tuguşeva 2013, 54-55 (3a 21)]

1. [y]ıl ar(a)m⁶³⁵ ay üç y(a)ṇık-a
2. [maṇa e]l t(ä)mür-kä t(a)v(a)r⁶³⁶ kărgäk
3. [bolup] sängä baytämür ikägü-tin
4. bir t(a)v(a)r altım bu t(a)v(a)r-nıñ
5. s(a)ṭığı 'älig tas⁶³⁷ böz-ni aram
6. ay için-tä berür-m(ä)n bermädin
7. kăçür-s(ä)r-m(ä)n bir-kä bir koşup berür-
8. -m(ä)n berginçä bar yok bolsar-m(ä)n arıg
9. tegin äv⁶³⁸-täki-lär⁶³⁹ birlä köni
10. berzün t(a)nuk çoluk bu nişan m(ä)n el
11. t(ä)mür-niñol

⁶³² USp: .

⁶³³ USp: .

⁶³⁴ USp: .

⁶³⁵ USp: äpäm. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶³⁶ USp: tajap. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶³⁷ USp: пеш.

⁶³⁸ USp: текіннің.

⁶³⁹ USp: täkiläp.

Borç25**U 5399 v (T I alpha) + U 6068 v****RaschmKat 13, No: 117****[SUK II, 88 (Lo04); Li 1996b, 103-104 (27); Sayit/Yüsüp 2000, 248-249 (51)]**

1. yıl(a)n⁶⁴⁰ yıl [a]ltınç ay [s]äkiz yañı-ka m(ä)n kutlug
2. y(e)gän toña-tan yüz k[an]pu [alg]u ärti bir QW[...]
3. älig kanpu-ka ko[ç]o-takı [] kısınak-ka [...]
4. sayu iki yogun böz k[ir]ür takı ken yegän⁶⁴¹ (?) [...]
5. P/Z bargu⁶⁴² savım yorımaz-un y(e)gän toña savım
6. yorız-un tanuk alp k[ar]-a [] tıñ turg(a)n⁶⁴³ kutlug
7. []//K'Ç kutl[ug] ///[...]

Borç26**U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (I)⁶⁴⁴****RaschmKat 13, No: 118****[Zieme 1997/1998, 174-175 (Yalnızca U 5537 v + U 5538 v)]****U 5538 r (T II B 17)**

⁶⁴⁰ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: yım[=yılan]

Kelimedede "L" harfinin çengeli eksiktir.

⁶⁴¹ SUK II, Li 1996b: ögän (?).

Kelimenin transliterasyonu YYK'N şeklindedir. Okuma belirsizdir.

⁶⁴² SUK II: (...)''R. Li 1996b:-r. Sayit/Yüsüp 2000: (...)''R.

⁶⁴³ Li 1996b: tuğan.

⁶⁴⁴ Birleştirilen belgelerin verso yüzünde Nesturi Uygurlara ait bir metin bulunmaktadır ve Peter Zieme tarafından yayınlanmıştır (bk. Zieme 1997/1998). Ancak belgelerin recto yüzündeki din dışı içerikli metinlerde bir bütünlük yoktur. Bu yüzden metinleri RaschmKat 13'ten hareketle numaralandırarak değerlendirdik. U 5538 numaralı belgenin recto yüzündeki içerik şu şekildedir:

I: Borç Belgesi.

II: Vergi ya da ödeme buyruğu.

III: Ödeme buyruğu (?).

U 5537 numaralı belgenin recto yüzünde iki farklı metin bulunmasına rağmen içeriği belirsizdir.

1. luu y[1]l aram ay be[ş yaŋıka...
2. on kuanpu kărgăk bol[up...
3. altı kuanpu pusard-ka [...
4. bu kuanpu tüşi bilä [...
5. köni berz-ün tanuk baş [...
6. bitidim bu t(a)mga m(ä)n kü[n...

Borç27

U 5552 (T II D 56)

RaschmKat 14, No: 321

1. [ar]pa al[dım...
2. şıg arpa [köni berür-män...
3. bermädin kaçür[sär-män...
4. sulţan 'äv-t(ä)ki[-lär birlä köni berzünlär...

Borç28

U 5825 (Glas: T III 517)

RaschmKat 14, No: 322

1. ...]//[...
2. ...]/ berginçä biz ikigü örü kudı bols(a)r biz.
3. ...]P'K taş. inim kurumış bilä köni berz-ün
4. ...] tanuk borçı yaŋa toŋa. tanuk bözçi.
5. ...] kulı bu t(a)mga biz törtägü-nün ol

Borç29

U 5826 (Glas: T III 518)

RaschmKat 14, No: 323

1. ...] ulug bermiş kunpu S// '[...
2. ...] sayu y(e)g(i)rmirär kuanpu asıg-ın [...

3. ...] bolz-un. m(ä)n oglum ’/[...

4. ...]YRT tanuk S’Y toña bu n[işan...

Borç30

U 5968 v + U 5971 v

RaschmKat 13, No: 119

[UigLeih 273-275; SUK II, 99-100 (Lo17); Li 1996b, 117-118 (33); Sayit/Yüsüp 2000, 267-268 (64); Geng 2006, 200-201]

1. yunt yıl säkiz-inç ay altı otuz-ka m(ä)n
2. küntu⁶⁴⁵ bākūmiş-kä tuvasti küri üz-ä tokuz
3. şığ tokuz küri arığ silig bugday iki-ki tüş-
4. -kä bergü berdim. m(ä)n bākūmiş küntu-tın ////
5. tokuz küri bugday arığ silig altım. bu bugday
6. iki tüşü bilä⁶⁴⁶ säkiz-inç ayın küntu-ka yıgıp
7. berür-m(ä)n bu savda tanuk eçim är tanuk
8. täsik. tanuk vapdu tanuk kutlug bars bu tamga
9. m(ä)n bärkūmiş-niñ⁶⁴⁷ ol.

Borç31

U 6047 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 324

1. ...iki]nti ay tokuz [ye]g(i)rmikä maña
2. ...a]y tokuz y(e)g(i)rmikä maña mankuy toñ-ka tüş-kä t(a)rığ

⁶⁴⁵ UigLeih: kuinto. SUK II, Li 1996b, Geng 2006: kuintu. Sayit/Yüsüp 2000: kuintı. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

Kelimenin transliterasyonu KWYNTW şeklindedir. 6. satırda kelimeye gelen yönelme hali eki kalın sıralı olduğundan en azından kelimenin ikinci hecesinin kalın sıralı olması gerekir. Burada, diğer araştırmacıların aksine *küntu* okuyuşunu tercih etmemizin sebebi, kelimedeki ilk harfin “Q” yerine “K” olmasıdır.

⁶⁴⁶ UigLeih, SUK II, Li 1996b, Geng 2006: birlä. Sayit/Yüsüp 2000: birlä.

⁶⁴⁷ Bu şahıs adının yazımında bir ikilik söz konusudur: *bākūmiş ~ bärkūmiş*.

Borç32

U 6061

RaschmKat 13, No: 120

[BT V, 70; Moriyasu 1998, 11]

Recto

1. [] maña atsız-ka yüz ka[npu...
2. [] yüz beş kanpu altım yañı[ta...
3. [] böz köni berür-m(ä)n bu tört⁶⁴⁸ [...
4. [] örü kuğı bolsar-m(ä)n kişim ku[tlug (?)...
5. [] buidso⁶⁴⁹ tanuk kul aslan sañun T[...
6. [öz eligin bitidim çın] ol.

Verso

1. kutıña
2. kutıña

Borç33

U 6186 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 325

1. tüş-kä ta[r]ı[g]...
2. bolup KWYRYÇW/[...
3. şıg tarıg alt[ım]...

Borç34

***U 9000 (T III D 279.7)**

RaschmKat 14, No: 326

[RaschmBaumwoll-Nachlese 1, 123-129]

⁶⁴⁸ BT V, Moriyasu 1998: tuy.

⁶⁴⁹ BT V: burdsu. Moriyasu 1998: BWRDSW.

1. toņuz yıl aram ay altı otuz-ka maņa
2. ögrünç-[k]ä⁶⁵⁰ ötünü⁶⁵¹ böz k(ä)rg(ä)k bolup akıl-
3. -ta⁶⁵² tört ton-luk böz ötünü altım bu
4. böz-ni säkizİNç ay-nıŋ beş y(e)g(i)rmi-kä tamga
5. karı-sı üz-ä on ikirär karı ton-luk
6. böz köni berür-m(ä)n bergİNç-ä iştin
7. taştın bolsar-m(ä)n oglum kumar kay-a
8. ävtäkilär birlä köni beržün tanuk yamıçun (?)
9. tanuk kudaz⁶⁵³ bu tamga m(ä)n ögrünç-niŋ
10. ol m(ä)n seliba ärkägün ögrünç-kä ayıtıp bitidim

Borç35

***U 9002 v (T III T 296)**

RaschmKat 14, No: 327

[RaschmBaumwoll-Nachlese 1, 133-135]

1. küskü yıl ikinti ay üç otuz-ka
2. küskü yıl ikinti ay iki y(a)ŋıka maņa
3. küskü yıl ikinti ay iki otuz-ka maņa
4. ''L///S-ka⁶⁵⁴ asıg-ka böz käreğäk bolup şinkuy-ta
5. []⁶⁵⁵ böz altım kaç ay tutsar-m(ä)n
6. [ay tut]up asıgı birlä köni berürm(ä)n

⁶⁵⁰ RaschmBaumwoll-Nachlese 1: ögrünä. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶⁵¹ “Borç, ödünç” anlamına gelen *ötünü*, bu belgeyle birlikte SI Kr. I/147 numaralı Borç45’te de bulunmaktadır. Kelime *ötmü* şeklinde DLT’de tespit edilebilmektedir (DLT, 66).

⁶⁵² RaschmBaumwoll-Nachlese 1: ’QYL-T’.

⁶⁵³ RaschmBaumwoll-Nachlese 1: kuda.

⁶⁵⁴ RaschmBaumwoll-Nachlese 1: *altmıš*.

⁶⁵⁵ RaschmBaumwolle-Nachlese 1: [yegirmi].

7. ber[gin]çä yokbar bolsar-m(ä)n inim k(ä)d

8. taş köni berz-ün tanuk körük

Borç36

***U 9003 (T III T 296)**

RaschmKat 14, No: 328

[RaschmBaumwoll-Nachlese 1, 136-141]

1. küskü yıl üçünç a[y] yeti otuz-ka maña çiküy şäli-
2. -kä asıg-ka böz kärgäk bolup öz turmış-ta yüz yogun
3. böz altım kaç ay tutsar-m(ä)n ay tutup asıgı birlä
4. köni berürm(ä)n berginçä yokbar bolsar-m(ä)n inim koçuñ köni
5. berz-ün tanuk çuman tanuk baçak bu tamga biz ikigü-
6. -niñ ol tep m(ä)n mankuy tutuñ inçgä ayıtıp bitidim

Satır Arası Notlar:

- a. şıg
- b. bir şıg bir şıg
- c. tarıg kärgäk bolup

Borç37

***U 9005 (T I) / I. Sayfa**

RaschmKat 14, No: 329

[USp 51-52, 80, 223 (Nr. 34); SUK II, 94-95 (Lo12); Li 1996a, 143-145 (3.8); Sayit/Yüsüp 2000, 258-260 (59); Geng 2006, 194-195; Tuguşeva 2013, 49-50 (3a 15)]

1. []⁶⁵⁶ on iki böz ol
2. beçin yıl törtünç ay beş

⁶⁵⁶ S. Malov, USp'nin *Addenda et Corrigenda* kısmında (s. 223) burayı yıl-nı şeklinde tamamlamıştır.

3. yaŋı-ka biz sısı körü-kä
4. ikägü-kä böz kărgäk bolup
5. okuy-tın uçăr böz aldım-
6. -mız küz yaŋı-ka altırar
7. böz-ni köni beri<r>-biz bermädin
8. kaçürsär-biz el yaŋı-ç-a
9. asıgı birlä köni berürbiz
10. berginç-ä bar yok bolsarbiz
11. inimiz çisun säŋä⁶⁵⁷ äv⁶⁵⁸-däki-
12. -lär⁶⁵⁹ birlä köni beržün-lär
13. tanuk elçi tanuk tāmūr
14. turmış bu nişan biz-niŋ ol
15. m(ä)n körü sısı-ka ayıtp
16. öžüm biřitim
17. bütün berdi

Borç38

***U 9052 (T II B 67)**

RaschmKat 14, No: 331

[Sertkaya 2006, 197; Sertkaya 2015, 575-576]

Recto

1. tavişgan yıl altınç ay altı otuz-
2. -ka maŋa barsçak<-ka> asıg-ka kümüş k(ä)rgäk

⁶⁵⁷ Tuguşeva 2013: sengä.

⁶⁵⁸ USp: C(ä)ŋäniŋ.

⁶⁵⁹ USp: Tăkiläp.

3. bolup atay⁶⁶⁰ turmış-ta beş sıtır⁶⁶¹ kümüz
4. altım bir ay-ta birär bakır kümüz köni
5. berir-m(ä)n⁶⁶² berginçä yok bar bolsar-m(ä)n
6. inim kusı⁶⁶³ köni⁶⁶⁴ {PYY} beržün bu tamga m(ä)n
7. barsçak-nıñ'ol m(ä)n körpä⁶⁶⁵ ärkägün⁶⁶⁶ ayıtıp⁶⁶⁷
8. bit<i>dim tanuk 'äsinç⁶⁶⁸ tanuk el taz⁶⁶⁹

Verso

1. tavışgan yıl altınç ay altı otuz-
2. -ka maña⁶⁷⁰ barsçak⁶⁷¹-ka asıg-
3. -ka kümüz k(ä)rgäk
4. bolup

Borç39

***U 9191**

RaschmKat 14, No: 332

[USp 54-55, 223 (Nr. 37); SUK II, 107-108 (Lo25); Li 1996a, 156-158 (3.14); Sayit/Yüsüp 2000, 278-279 (72); Geng 2006, 207-208; Tuguşeva 2013, 56-57 (3a 23)]

1. beçin yıl törtünç ay

⁶⁶⁰ Sertkaya 2006: urı. Sertkaya 2015: aday (urı?).

⁶⁶¹ Sertkaya 2006: stir.

⁶⁶² Sertkaya 2006, Sertkaya 2015: birür m(e)n.

⁶⁶³ Sertkaya 2006: ş(e)vs(e)y. Sertkaya 2015: koşı. (ş(e)vs(e)y?).

Kusı şahıs adı, pek çok belgede yer almaktadır. Bk. U 5967, SI/M 7, Ch/U 6177.

⁶⁶⁴ Sertkaya 2006: köñü.

⁶⁶⁵ Sertkaya 2006: küñb(e)g.

⁶⁶⁶ Sertkaya 2006: ikägün.

⁶⁶⁷ Sertkaya 2006: ayıtıp.

⁶⁶⁸ Sertkaya 2006: isinç. Sertkaya 2015: işire.

⁶⁶⁹ Sertkaya 2006: taç.

⁶⁷⁰ Sertkaya 2006: manga.

⁶⁷¹ Sertkaya 2006: barsçuq. Sertkaya 2015: barsçuq.

2. yeṭi yaṇık-a maṇa çöri-
3. -kä tüş-kä küñçit
4. kärgäk bolup kayımtu-tın
5. bir küri⁶⁷² küñçit aldım
6. yaṇıt-a iki küri küñçit
7. köni berürmān. bermādin
8. käçü<r>sār-m(ä)n el yaṇınça tü[şı]
9. bilä⁶⁷³ köni berürm(ä)n. berginçä⁶⁷⁴
10. bar yok bols-a m(ä)n oglum
11. kar-a kuş äv-täki-lär⁶⁷⁵ birlä
12. köni berzün-lär tanuk
13. tämür. tanuk säñä⁶⁷⁶ bu
14. nişan m(ä)n {Ç/} çöri-niñ ol
15. m(ä)n mısır şıla ayı{1}tıp
16. bitidim.

Borç40

***3 Kr. 33b**

[USp 208, 250 (Nr. 113); Sertkaya 1991, 120-121; SUK II, 92-93 (Lo10), Li 1996a, 138-139 (3.6); Sayit/Yüsüp 2000, 256-257 (57); Geng 2006, 193-194; Tuğuşeva 2013, 49 (3a 14)]

⁶⁷² USp: köni. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶⁷³ USp: niplä. Li 1996a: birlä.

⁶⁷⁴ Li 1996a: birmäkinčä.

⁶⁷⁵ USp: калыр тәки.

⁶⁷⁶ Tuğuşeva 2013: s(e)ngä.

1. toñuz yıl ikinti ay altı
2. otuz-ka maña şivsadu⁶⁷⁷ tutuñ-ka
3. küsmiş [=kümüş] k(ä)rg(ä)k⁶⁷⁸ bolup şinsun⁶⁷⁹ ş(ä)li-
4. -tä on s(ı)tır kümiş altım onıñ
5. ay on y(a)ñıka täğim-çä⁶⁸⁰ berür-
6. -män berginçä yok bar⁶⁸¹ bolsar-
7. män inim oz-mış togrıl köni PW///⁶⁸²
8. <<Karl.>>⁶⁸³ beržün tanuk arkagun⁶⁸⁴ inal⁶⁸⁵
9. tanuk sarıg toyın tanuk öküz⁶⁸⁶
10. togrıl tanuk kánt⁶⁸⁷ kay-a⁶⁸⁸
11. tanuk artı⁶⁸⁹ inal bu tam-ga
12. biz-niñ ikägü-nüñ ol män
13. şivsadu tutuñ ayıtım⁶⁹⁰ bitidim

⁶⁷⁷ USp: . Sertkaya 1991: Qaysıdu. Li 1996a: qaysıdu. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶⁷⁸ Tuguşeva 2013: kergäk.

⁶⁷⁹ USp: . Sertkaya 1991: Kınsun.

⁶⁸⁰ Sertkaya 1991: tegin-çe. Geng 2006: tänginçä.

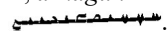
⁶⁸¹ USp: . Li 1996a: bar yoq.

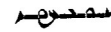
⁶⁸² USp, Li 1996a: Ø. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: {...}.. Geng 2006: Tuguşeva 2013: <...>.

⁶⁸³ USp, Sertkaya 1991, Li 1996a: Ø. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: {b.....}. Geng 2006: Tuguşeva 2013: <...>.

⁶⁸⁴ USp: (Inal ile birlikte). Sertkaya 1991: Askanch. SUK II, Tuguşeva 2013: arqayur(?). Li 1996a: asq-iç. Sayit/Yüsüp 2000: arkağur(?). Geng 2006: arqayur (?).

Bu kelime, *ärkägün* "Hristiyan" kelimesinin kalın sıralı yazılmış şeklidir.

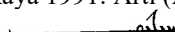
⁶⁸⁵ USp: .

⁶⁸⁶ USp: . Tuguşeva 2013: öküz.

⁶⁸⁷ Sertkaya 1991: Ket.

⁶⁸⁸ USp: . Sertkaya 1991: Kar-a. Li 1996a: qar-a.

⁶⁸⁹ Sertkaya 1991: Artı (Arum ?).

⁶⁹⁰ USp: . Sertkaya 1991: ayıtıp. Li 1996a: ayıtıp.

Borç41***Kle.-Rob. 6, *USp Nr. 52**

[USp 89-90 (Nr. 52); Yamada 1975, 428-431; Sertkaya 1991, 119-120; SUK II, 91-92 (Lo08); Li 1996a, 129-130 (3.2); Sayit/Yüsüp 2000, 253-254 (55); Geng 2006, 192; Tuguşeva 2013, 47-48 (3a 12)]

1. [k]üskü yıl tokuz-unç ay iki y(e)g(i)rmikā maña bolmış⁶⁹¹-ka asıg-
2. [-k]a kümüş kărgäk⁶⁹² bolup işirä-tä üç s(ı)tır kümüş altım.
3. [k]aç ay tutsar män ay sayu birär bakır kümüş asıg-ı
4. [b]ilä⁶⁹³ köni berürmān berginçä yok bar bolsar män kişim tüz-
5. [-ü]k⁶⁹⁴ köni berz-ün tanuk borlukçı tanuk başara⁶⁹⁵ bu tamga
6. [mä]n bolmış-nıñ ol män yığına⁶⁹⁶ tutuñ ayıtıp bitidim

Borç42**SI 4b Kr. 9a**

[Tuguşeva 1996, 219-220; Matsui 2005, 49-53; Tuguşeva 2013, 45-46 (3a 9)]

1. toñuz yıl törtünç ay bir otuz-ka maña şıñüy-kä asıg-ka⁶⁹⁷ böz k(ä)rg(ä)k⁶⁹⁸ bolup
2. çivküy⁶⁹⁹ tutuñ-ta yüz böz altım kaç ay tuñsa⁷⁰⁰-m(ä)n ay⁷⁰¹ tut(u)p on böz
3. asıg birlä köni berü[r]-m(ä)n berginçä yok bar bolsa[r-m](ä)n ävtäkilär⁷⁰² köni berz-ün

⁶⁹¹ Yamada 1975, Li 1996a: bulmış. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁶⁹² Tuguşeva 2013: [ke]rgäk.

⁶⁹³ USp: . Tuguşeva 2013: [b]i[r]lä.

⁶⁹⁴ USp: . Sertkaya 1991: [-ü]n.

⁶⁹⁵ Sertkaya 1991: Başak.

⁶⁹⁶ USp: . Sertkaya 1991: Yığınç. Li 1996a: yiqinč.

⁶⁹⁷ Matsui 2005: Ø.

⁶⁹⁸ Tuguşeva 2013: k(e)rg(ä)k.

⁶⁹⁹ Tuguşeva 1996: birgüy (?). Tuguşeva 2013: bérküy.

Aynı şahıs adı Ch/U 7215 ve SI 4b Kr. 72 numaralı borç belgelerinde de yer almaktadır.

⁷⁰⁰ Tuguşeva 1996: tutsa(r). Tuguşeva 2013: tutsa(r).

⁷⁰¹ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: anı.

⁷⁰² Tuguşeva 2013: evtäkilär.

4. b[u tamga] biz⁷⁰³ ikägü-nün⁷⁰⁴ ol tanuk [än]içük⁷⁰⁵ tanuk kişi-lär⁷⁰⁶ m(ä)n şinjüy
 5. [öz eligim bitidim]⁷⁰⁷

Borç43

SI 4b Kr. 71 (II)

[Umemura 2002, 203-221; Umemura 2004, 358-360; Matsui 2004c, 49-53; Geng 2006, 214-215 (1-6. satırlar); Tuguşeva 2013, 37-38 (3a 1/2)]

1. bars yıl altınç ay tört yañıka maña tañuṭa⁷⁰⁸ şäli-
2. -kä asıg⁷⁰⁹ kümüş k(ä)rgäk⁷¹⁰ bolup s(ä)vinç⁷¹¹ kay-a-ta üç otuz
3. s(ı)tır kümüş altım kaç ay tutsar-m(ä)n ay sayu asıgı
4. bilän⁷¹² köni berürm(ä)n berginçä yok bar bolsar-m(ä)n apam /////WQ⁷¹³
5. köni berzün tanuk k(ä)d toña tanuk äsänä⁷¹⁴ tanuk täsik.
6. bu tamga biz ikägü-nün ol m(ä)n taz-tu ayıtıp bitig kıltım
7. bu nägü täg yosun⁷¹⁵ kılyuk⁷¹⁶ sän pusardu taz⁷¹⁷ ay ay seni m(ä)n
8. bu ıduk nom
9. m(ä)n tumba⁷¹⁸ bitk(ä)çi⁷¹⁹ bitiyü tägintim ärür⁷²⁰ bit(i)gçi-l(ä)r⁷²¹ körüp

⁷⁰³ Tuguşeva 1996: yiz.

⁷⁰⁴ Tuguşeva 1996: yigugi-ning.

⁷⁰⁵ Tuguşeva 1996: iniçük. Tuguşeva 2013: [én]içük.

⁷⁰⁶ Tuguşeva 1996: kişi-li. Tuguşeva 2013: kisi-li.

⁷⁰⁷ Matsui 2005: *şinkuy-kä ayıdıp bititim*.

⁷⁰⁸ Tuguşeva 2013: tengüdä.

⁷⁰⁹ Tuguşeva 2013: asıg-[qa?].

⁷¹⁰ Tuguşeva 2013: k(e)rgäk.

⁷¹¹ Umemura 2002, Umemura 2004, Geng 2006: (bur)inç.

⁷¹² Matsui 2004c, Tuguşeva 2013: birlä.

⁷¹³ Matsui 2004c: {qaču}q.

⁷¹⁴ Umemura 2002, Geng 2006: asana. Tuguşeva 2013: asan (~esän).

⁷¹⁵ Umemura 2002, Matsui 2004c, Tuguşeva 2013: yoyun.

⁷¹⁶ Umemura 2002: qalyuq.

⁷¹⁷ Tuguşeva 2013: béş.

⁷¹⁸ Umemura 2002: tsombg.

⁷¹⁹ Umemura 2002: bitigçi. Umemura 2004: bit[i]gçi.

⁷²⁰ Matsui 2004c, Tuguşeva 2013: uuz.

⁷²¹ Matsui 2004c: bitkäçi-lär.

Verso

1. m(ä)n tıyuk-lug⁷²² s(ä)vinç⁷²³-niñ⁷²⁴

Borç44

SI 4b Kr. 72

[Matsui 2005, 53-56; Tuguşeva 2013, 39-40 (3a 2)]

1. [toŋu]z⁷²⁵ yıl üçünç ay tokuz yegirmi-kä <maŋa>⁷²⁶ çivküy⁷²⁷-kä a[sıg-k]a⁷²⁸ böz kărgăk⁷²⁹ bolup
2. tigüy-tin⁷³⁰ yüz böz altım kaç ay tu<t>sa<r>-m(ä)n⁷³¹ on böz asıg<-ı> bilä⁷³² köni
3. berür-m(ä)n berginçä yok bar bolsa<r>-m(ä)n ävt(ä)ki-lär köni berz-ün bu tamga
4. m(ä)n çivküy-nün ol tanuk niküy⁷³³ bıku⁷³⁴ tanuk mankuy⁷³⁵ tutuŋ. tanuk şinüy⁷³⁶
5. []⁷³⁷ çivküy tuŋ⁷³⁸-ka ayıtıp bitidim

Borç45

SI Kr. I/147

[Tuguşeva 1996, 217-218; Matsui 2004a, 198; Tuguşeva 2013, 43-44 (3a 7)]

1. yılan yıl ikinçi ay on iki-

⁷²² Tuguşeva 2013: tuuy-luy.

⁷²³ Umemura 2002: inçgä.

⁷²⁴ Umemura 2002: ärti. Matsui 2004c: irik.

⁷²⁵ Tuguşeva 2013: [bar]s(?).

⁷²⁶ Matsui 2005: Ø. Tuguşeva 2013: manga.

⁷²⁷ Matsui 2005: çivkuy. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁷²⁸ Matsui 2005: asıy.

⁷²⁹ Tuguşeva 2013: kergäk.

⁷³⁰ Matsui 2005: tinkuy-ta. Tuguşeva 2013: tigüy-tä.

⁷³¹ Matsui 2005: tu<t>samän. Tuguşeva 2013: tu[t]s[ar]-m(ä)n(?).

⁷³² Matsui 2005, Tuguşeva 2013: birlä.

⁷³³ Matsui 2005: ikuy.

⁷³⁴ Tuguşeva 2013: bēš b(a)truq(?).

⁷³⁵ Tuguşeva 2013: m[i]güy(?).

⁷³⁶ Matsui 2005: şinkuy.

⁷³⁷ Matsui 2005: qy-a.

⁷³⁸ Tuguşeva 2013: tu[tun]g.

2. -kă maŋa ırsul-ka öŧünü bugday
3. k(ä)rgäk bolup yabagu⁷³⁹-tın özi-
4. -niŋ şıgı⁷⁴⁰ birlä üç tagar⁷⁴¹ {ik[i]}⁷⁴²
5. iki küri bugd(a)y aldım bu bugday-
6. -nı bu ok yıl küz tokzunç ay bir
7. y(a)ŋıda yabagu kälip⁷⁴³ körsär alıp⁷⁴⁴
8. alur-biz tägürüp berür-biz berginçä
9. m(ä)n ırsul yok bar bols(a)r-m(ä)n bu bugday-
10. -nı birlä alguçı tuŋ-su⁷⁴⁵ tay-paoşın⁷⁴⁶
11. m(ä)n sul(a)ym(a)n⁷⁴⁷ öz bodum-tın köni berür-
12. -m(ä)n bu biŋig-t(ä)ki⁷⁴⁸ bugday iki tagar⁷⁴⁹
13. ırsul bodı-ta sul(a)ym(a)n bodı-ta bir

⁷³⁹ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: yabyu.

⁷⁴⁰ Tuguşeva 1996: s(ä)ks(ä)ni. Matsui 2004a: şngsi.

⁷⁴¹ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: tang.

⁷⁴² Tuguşeva 1996: ik (?). Matsui 2004a: ik. Tuguşeva 2013: iki.

⁷⁴³ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: q(i)löp.

⁷⁴⁴ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: kürig-läp.

⁷⁴⁵ Tuguşeva 1996: tov (?) şu ti. Tuguşeva 2013: toy-şu-ti (Bir sonraki kelimenin ilk unsuruyla birlikte). *Tuŋ-su* (< Çin. 同 取 *tóng qǔ* (GOÇ. *thəwŋ tshyǎ*)) Çince *tóng* 同 30:3 “benzer, birlikte” (Pulleyblank, 310) ve *qǔ* 取 29:6 “almak” (Pulleyblank, 261)’dan müteşekkil bir kavramdır. Belgelerde Eski Uygur Türkçesine tercümesi olan *birlä alguçı* ile beraber yer almaktadır. Araştırmacılar bu kavramı daha çok “co-debtor, Mitschuldner” (müşterek borçlu) şeklinde anlamlandırmışlardır (bk. SUK II, 294; Matsui 2004a, 199).

⁷⁴⁶ Tuguşeva 1996: boşır. Tuguşeva 2013: boşır(?).

Taypaoşın (< Çin. 代保人 *dài bǎo rén* (GOÇ. *thaj puaw’ rin*)) tespit edebildiğimiz kadarıyla hukuk belgelerinde daha çok “müteselsil kefil” anlamında kullanılmıştır. Zira kelimenin *tuŋ-su* “müşterek borçlu” ile birlikte kullanılması dikkat çekmektedir.

Taypaoşın ile ilgili olarak bk. *dài* 代 9:3 (Pulleyblank, 69) *bǎo* 保 9:7 (Pulleyblank, 30) ve *rén* 人 9:0 (Pulleyblank, 265).

Paoşın (< Çin. 保人 *bǎo rén* (GOÇ. *puaw’ rin*)) ise doğrudan “kefil” anlamına gelmektedir.

⁷⁴⁷ Tuguşeva 1996: suleym(a)n. Tuguşeva 2013: sul(e)ym(a)n. Matsui 2004a: selayman. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁷⁴⁸ Tuguşeva 1996: -taki. Matsui 2004a: -täki.

⁷⁴⁹ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: tang.

14. tagar⁷⁵⁰ iki bu nişan ırsul[-nıŋ ol]
15. bu nişan m(ä)n sul(a)ym(a)n-nıŋ ol
16. bu nişan m(ä)n tanuk []
17. tanuk bu nişan m(ä)n []
18. bāk⁷⁵¹ t(ä)mür ır⁷⁵²[sul-ka ayıtıp bitidim]⁷⁵³

Borç46

SI Kr. I/422

[Tuguşeva 1996, 218-219; Tuguşeva 2013, 44-45 (3a 8)]

1. toŋuz yıl altınç [ay]
2. y(e)g(i)rmi-kä maŋa [bāk tāmür-kä]
3. üür kargāk bol[up]
4. bir şıg üür []
5. m(ä)n bāk tāmür []
6. eltāmür-kä []
7. täŋ ül(ä)şip []
8. bu yer-kä be[rım alım kālsä]
9. ' m(ä)n bāk t[āmür]
10. m(ä)n eltāmür []
11. ÇY TYLY⁷⁵⁴ []
12. töläk bu n[işan m(ä)n bāk]

⁷⁵⁰ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: tang.

⁷⁵¹ Matsui 2004a: bāg.

⁷⁵² Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: -ning.

⁷⁵³ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: [ol].

⁷⁵⁴ Tuguşeva 1996: či tili (?)....

13. tāmūr-niŋ [ol tanuk]

14. sul(a)ym-an⁷⁵⁵ []

Borç47

SI Kr. IV/329

[Tuguşeva 2013, 41-42 (3a 4)]

1. yılan yıl b[ir] yegirminç ay altı o[tuz]-ka
2. maŋa y(a)rp alım-ka⁷⁵⁶ kunpu kărgāk bolup PYÇM//
3. saŋ-ta yüz kunpu altım kaç ay tutsar-
4. m(ä)n ay sayı beş-är kunpu berür-m(ä)n
5. berginçä örü kuğı bolsarm(ä)n inim
6. biläy⁷⁵⁷ köni beržün tanuk ali
7. kaltuk⁷⁵⁸ tanuk semär
8. ///// bi[z]///// biz atsız

Borç48

SI M/7

[Malov 1927, 389-391; Yamada 1965, 179-182; SUK II, 105-106 (Lo23); Li 1996b, 126-128 (37); Sayit/Yüsüp 2000, 275-276 (70); Geng 2006, 205-206; Tuguşeva 2013, 55-56 (3a 22)]

1. t(a)kıgu yıl törtünç ay
2. tokuz oțuz-ka maŋa Q[]-ka

⁷⁵⁵ Tuguşeva 1996: qudlı-niŋ [ol].

⁷⁵⁶ Tuguşeva 2013: ///lay-ka.

⁷⁵⁷ Tuguşeva 2013: bilär.

⁷⁵⁸ Tuguşeva 2013: qalunuq (?).

Tuguşeva tarafından yukarıda görünen şekilde transkripsiyonu yapılan kelimenin *kaltuk* (Q'LTWQ) olarak transkripsiyonlanması daha uygundur. Kelimenin temel anlamı kımız vb. şeylerin içildiği “yaban öküzü boynuzu”dur (DLT, 207).

3. ögrüz tämi<r>-kä tüş-kä tarıg
4. kărg(ä)k⁷⁵⁹ bolup bădrüz⁷⁶⁰-tin iki
5. kü[ri] [tar]ıg aldım k[üz]
6. y(a)ñıda otuz tämbin bir kap
7. süçüg köni berürm(ä)n be<r>ginç<ä>
8. bar yok bolsar-m(ä)n inim kusı
9. äv-täki-lär⁷⁶¹ birlä köni berzün-
10. -lär [tanuk] b(ä)g⁷⁶² tämir t[anu]k
11. mısır kay-a⁷⁶³ bu nişan män
12. ögrüz tämir-niñ ol
13. m(ä)n yogaşiri⁷⁶⁴ biñdim

Borç49

SI Uig. 16, Kle.-Rob. 1

[USp 82-83 (Nr. 47); Yamada 1975, 426-427; Sertkaya 1991, 118-119; SUK II, 92 (Lo09); Li 1996a, 131-132 (3.3); Sayit/Yüsüp 2000, 254-256 (56); Geng 2006, 192-193; Tuğışeva 2013, 48 (3a 13)]

1. [ta]kıgu⁷⁶⁵ yıl beşinç ay säkiz yañıka maña

⁷⁵⁹ Li 1996b: k(ä)rg(ä)k. Yamada 1965, Geng 2006: kărgäk.

⁷⁶⁰ Malov 1927: Бăдрүн. Yamada 1965, SUK II, Li 1996b, Geng 2006, Sayit/Yüsüp 2000: badrun. Tuğışeva 2013: bedrün. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

Aynı şahıs adı SI M 6 numaralı köle satış belgesinde de yer almaktadır.

⁷⁶¹ Malov 1927: нынг тăги лăп.

⁷⁶² Yamada 1965: bā.

⁷⁶³ Malov 1927: Kap a. Yamada 1965: qar-a.

⁷⁶⁴ Malov 1927: Jökäcipi. Yamada 1965: yükäsiri.

⁷⁶⁵ USp: ~~та~~. Yamada 1975: yont. Sertkaya 1991: Yunt.

2. bolmış⁷⁶⁶-ka kümüş kă[rgä]k⁷⁶⁷ bolup⁷⁶⁸ kösün-çi-tä⁷⁶⁹

3. tört satır kümüş altım. bir ay-ta birär

4. bakır kümüş asıg birlä köni berür-m(ä)n.

5. berginçä iştin taştın bolsar-m(ä)n. inim

6. ay(ı)g (?) T/ ÇY⁷⁷⁰ köni berz-ün tanuk bukalar⁷⁷¹ (?)

7. bo<r>lukçı⁷⁷² tanuk kişäçük bu tamga m(ä)n

8. bolmış-nıñ ol m(ä)n yam-çur tu⁷⁷³ ayıtp

9. biñtim

Borç50

Ot.Ry. 1195

1. ...]/ ugan-ka [...

2. ...]P t[e]yin / [...

3. ...]/N tüşi birlä üç [...

4. ...]Y abız⁷⁷⁴ köni berz-ün [...

5. ...] ogul-ta ye[ti...

6. ...] bogıl bu tamga biz ikägü-nün[ol...

Borç51

Ot.Ry. 2149a + Ot.Ry. 1108

⁷⁶⁶ USp: . Yamada 1975, Li 1996a: bulmiş. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁷⁶⁷ Yamada 1975: kă(rgäk). Li 1996a: kărgäk. Sayit/Yüsüp 2000: kər(gə)k. Geng 2006: kirgäk. Tuguşeva 2013: ker[gä]k.

⁷⁶⁸ Sertkaya 1991: bolur.

⁷⁶⁹ USp: . Sertkaya 1991: Kösün-çi-tä. Li 1996a: kösün-çi-tin.

⁷⁷⁰ USp: . Yamada 1975, Li 1996a: tanıq-ta-çï. Sertkaya 1991: Tanıq-ta-ç1. SUK II: (.)'YX T? CY. Sayit/Yüsüp 2000: (.) 'YHT? CY. Geng 2006, ayıqtçı(?). Tuguşeva 2013: ayq-t(a)-çï(?) ('YQ-T-CY).

⁷⁷¹ USp: . Yamada 1975: bolur. Sertkaya 1991: Bolur. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: PW(.)L(.)R. Li 1996a: bolur. Geng 2006: ////. Tuguşeva 2013: PW/L/R.

⁷⁷² USp: .

⁷⁷³ Geng 2006: ty.

⁷⁷⁴ Bu şahıs adı İstanbul 8 (İÜ Küt. Demirbaş No: 531) numaralı kiralama belgesinde de geçmektedir.

[Yamada 1967, 82-84; SUK II, 89 (Lo05); Li 1996b, 129-130 (38); Sayit/Yüsüp 2000, 249-251 (52)]

1. ud yıl onunç ay bir y[egirmikä (?)⁷⁷⁵]
2. kărgăk boltı tăgir-tă⁷⁷⁶ yüz []
3. ay bir yañıka yüz âlig []
4. ///// // [bergi]nçä⁷⁷⁷ örü kuğı
5. [bolsar-män] oglum t(a)r-du kün arslan ikăgü⁷⁷⁸ köni berz-ün çam
6. [çarım kıl]maz-un bu savda tanuk adıg⁷⁷⁹ tanuk yikuy⁷⁸⁰ nom
7. [bu] t(a)mga män kut arslan sañun-nuñ⁷⁸¹ oglum t(a)rdu⁷⁸²

Borç52

Ot.Ry. 2733

[Yamada 1961, 218-219; SUK II, 87-88 (Lo03); Li 1996b, 105-106 (28); Sayit/Yüsüp 2000, 247-248 (50)]

Recto

1. ...yı]l törtünç ay tokuz y(e)rgmikä maña iltä [...
2. ...]P artmış-ta⁷⁸³ altmış üç kuanpu⁷⁸⁴ altım S[...
3. ...]Y-T' kapıg kiriçä⁷⁸⁵-ki küp üz-ä bir /[...

⁷⁷⁵ Yamada 1967: y(añıqa?). SUK II: **yangïqa** (?). Li 1996b: y[angïqa?]. Sayit/Yüsüp 2000: y(angïqa)(?).

⁷⁷⁶ Yamada 1967: tāk...-tin. SUK II: tāk(...)-tä. Li 1996b: tāk.....-tä. Sayit/Yüsüp 2000: tāk(..)-tä.

⁷⁷⁷ SUK II: (.....)nça. Sayit/Yüsüp 2000: (.....)nqə.

⁷⁷⁸ Yamada 1967: ärm.

⁷⁷⁹ Yamada 1967: ata.

⁷⁸⁰ Yamada 1967: yñür.

⁷⁸¹ Yamada 1967: säñün-nüñ.

⁷⁸² SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: tr-du. Li 1996b: tar-du.

⁷⁸³ Yamada 1961: Yqtmış-t(i)n. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁷⁸⁴ Yamada 1961: qoqbu.

⁷⁸⁵ Yamada 1961: kirinçä.

4. ...]/ginçä⁷⁸⁶ kap yarılsar⁷⁸⁷ kölük bærtinsär⁷⁸⁸ [...

5. ...]// män artmış bilirmän bu süçüg PY[...

Verso

1. ...in]im⁷⁸⁹ kıryakuz⁷⁹⁰ köni beržün t(a)nuk yogu⁷⁹¹ [...

2. ...] biz 'äkigü⁷⁹²-nüñ ol bu süçüg algalı⁷⁹³ / [...

3. ...]MYS intu⁷⁹⁴ berirmän

Borç53

Ot.Ry. 2734

[Yamada 1961, 212-214; Yamada 1965, 168-172; Yamada 1967, 77-80; SUK II, 101-102 (Lo19); Oda 1996, 58-59; Li 1996a, 163-164 (3.17); Sayit/Yüsüp 2000, 270-271 (66); Geng 2006, 201-202]

Recto

1. bars yıl altınç ay iki otuz-ka maña yegädmiş-

2. -kä tüş-kä üür⁷⁹⁵ kargäk bol[u]p⁷⁹⁶ çanak-ta⁷⁹⁷ vaptso⁷⁹⁸ tu-

3. -nuñ küri-si üz-ä. iki şıg üür altım. yañı-ta

4. arkalık⁷⁹⁹ tüş-i birlä köni berürmän berginçä yokbar

⁷⁸⁶ Yamada 1961: ğinçä.

⁷⁸⁷ Yamada 1961: yaqılsar.

⁷⁸⁸ Yamada 1961: birtirsär.

⁷⁸⁹ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (.)m. Li 1996b: m.

⁷⁹⁰ Yamada 1961: aqırsuz.

⁷⁹¹ Yamada 1961: Yörü.

⁷⁹² Yamada 1961: ikägü-nüñ. SUK II: 'äkägü-nüng. Sayit/Yüsüp 2000: ikägü-nüng.

⁷⁹³ Yamada 1961: alsalı.

⁷⁹⁴ Yamada 1961: utu.

⁷⁹⁵ Yamada 1961, Li 1996a: ıyür. Yamada 1965, Yamada 1967: üür. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁷⁹⁶ Yamada 1961, Yamada 1965, Yamada 1967, Li 1996a, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: bolup. SUK II: bolup.

⁷⁹⁷ Yamada 1961: Čayan-t(ı)n. Yamada 1965: çayan-ta. Yamada 1967: çayan-tın. Li 1996a: çayan-t(ı)n.

⁷⁹⁸ Yamada 1961: Wabtsu. Oda 1996: vaptsa.

⁷⁹⁹ Yamada 1961, Yamada 1965, Yamada 1967: yaraylıy. Li 1996a: yaraylıy.

5. bolsar-män oglum kaysuŋ⁸⁰⁰ köni berz-ün. tanuk baçak⁸⁰¹

6. tanuk kumaru.⁸⁰² bu t(a)mga biz ikigü⁸⁰³-nüŋ ol män vaptso tu bitidi[m]

Verso

1. yegädmiş-niŋ

2. bāk⁸⁰⁴ bitigi.

Borç54

İstanbul 9 (İÜ Küt. Demirbaş No: 532)

[Yamada 1968b, 21-24; SUK II, 100-101 (Lo18); Li 1996b, 119-121 (34); Sayit/Yüsüp 2000, 268-270 (65); Geng 2006, 127-128]

1. it yıl üçü[nç ay]

2. it yıl altınç ay yeŋi y(a)ŋıka

3. maŋa k(a)lımdu-ka bugday kărgăk

4. bolup irinçibol⁸⁰⁵-tın iki y(a)rım

5. tagar bugday aldım bu bugday-ka

6. on altı⁸⁰⁶ yaşlıg y(e)g(i)rmi yaşlıg

7. kaŋun kiŋi-ni iki bir y(a)r(a)tı

8. kiŋi-ni yeŋinç ay-nıŋ on

9. beş-tă koço⁸⁰⁷-ka t(ă)gürüp berür<-män>

⁸⁰⁰ Yamada 1961: Qawsuŋ. Yamada 1965: qawsuŋ. Li 1996a: qawsung.

⁸⁰¹ Yamada 1961, Yamada 1965, Yamada 1967: Bayan.

⁸⁰² Yamada 1961: Qumanu. Yamada 1965, Yamada 1967, Li 1996a: qumanu.

⁸⁰³ Yamada 1961, Yamada 1965, Yamada 1967, SUK II, Oda 1996, Li 1996a, Geng 2006: ikăgü. Sayit/Yüsüp 2000: ikăgü.

⁸⁰⁴ Yamada 1961: Ø. Yamada 1965: Yamada 1967: ????. SUK II, Oda 1996, Geng 2006: ög (?). Li 1996a: Ø. Sayit/Yüsüp 2000: ög(?).

⁸⁰⁵ Yamada 1968b: irinçköl. SUK II: irinçipl (?). Li 1996b: irinçip. Sayit/Yüsüp 2000: irinçipl (?). Geng 2006: irinçipl.

⁸⁰⁶ SUK II: alđi. Li 1996b: alđi. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: alđi.

⁸⁰⁷ Yamada 1968b: çuaçu.

10. ol kim kün-tä bermäsär-m(ä)n
11. kün t(ä)ri bilä berür-m(ä)n
12. berginç-ä bar yok bols(a)r-m(ä)n
13. inim çanaşiri⁸⁰⁸ ’äv-t(ä)ki-lär bilä
14. köni berzün-lär t(a)nuk toyın
15. bu nişan m(ä)n k(a)lımdu-nıñ’ol
16. bu nişan m(ä)n t(a)nuk toyın-nıñ’ol
17. bu nişan m(ä)n t(a)nuk äsän buk-a-nıñ’ol
18. m(ä)n k(a)lımdu özüm biñit(i)m⁸⁰⁹

Borç55

Or. 8212-131

[Moriyasu 1998, 7-10]

Recto

1. luu y[ıl] biry(e)g(i)rmi[n]ç ay iki y(e)g(i)rmikä
2. maña barmış toña-k[a] y[un]glak-lık kırk QW’N⁸¹⁰
3. kunpu kargäk bolup m(ä)n bökä[]⁸¹¹
4. älig kunpu alıp bertim kaç ay tutsar-
5. -m(ä)n ay sayu üçär kunpu köni be[r]ür-m(ä)n bu
6. kunpu berginçä m(ä)n örü kuğı bolsar-m(ä)n kişi[m]

Verso

⁸⁰⁸ Yamada 1968b: çaqşiri.

⁸⁰⁹ Yamada 1968b: biğtim. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: biğ<i>tim.

⁸¹⁰ Moriyasu 1998: (q...).

⁸¹¹ Moriyasu 1998: P’K/////////(t)a.

1. kutadı oğlanlarım birlä köni b[er]z-ün tanuk

2. /////MYS tanuk //////////⁸¹² bu tamga biz

3. [ik]igü-nün ol

5.1.5. Rehin Belgeleri (Rehin)

Rehin01

*Kle.-Rob. 5; *USp Nr. 51

[USp 86-88 (Nr. 51); Yamada 1972b, 497-500; SUK II, 127-128 (Pl02); Sertkaya 1993, 144-145 (IX); Li 1996a, 24-26 (1.7); Sayit/Yüsüp 2000, 305-307 (84); Özyetgin 2004a, 188-189; Geng 2006, 131-132]

1. [küskü yıl ikinti ay säki]z otuz-ka maña kädirä-kä yuñlak-lak⁸¹³

2. [kümüş kargäk bolup öz]üm-tä⁸¹⁴ tugmış bolmış⁸¹⁵ 'atlag⁸¹⁶ toyın ogulum-nı yegän⁸¹⁷ kay-a⁸¹⁸

3. [küm]üş-inkä sambokdu⁸¹⁹ tutuñ-ka. yarım yastuk kümüş-kä tutug

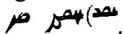
4. []/ bu tutug kümüş-üg [tu]tug bermiş kün üz-ä⁸²⁰ män kädirä beş

5. [otuz] s(ı)tır⁸²¹ yarmak kümüş sanap altım. män sambokdu tutuñ tükäl bertim. bu.

6. [bol]mış-ka sambokdu tutuñ 'ärklig bolz-un. män sambokdu tutuñ bertkä

⁸¹² Moriyasu 1998: PY(.)KW(..).

⁸¹³ USp: . Yamada 1972b: yuñlaq-lıq. Sertkaya 1993: yonglaklıg. Li 1996a: yonglaqlıy. Özyetgin 2004a: yuñlak-lık. Geng 2006: yunglqlıq.

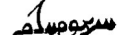
⁸¹⁴ USp: . Li 1996a: [ö]züm-tä. Geng 2006: ...özümtä.

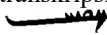
⁸¹⁵ USp: . Yamada 1972b, Li 1996a: bulmış. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸¹⁶ USp: . Yamada 1972b: atlıq. Li 1996a: atl(ı)ı. Özyetgin 2004a: atlıg.

⁸¹⁷ Yamada 1972b, SUK II, Özyetgin 2004a, Geng 2006: yägän. Sayit/Yüsüp 2000: yegän.

⁸¹⁸ USp: . Yamada 1972b, Li 1996a: qar-a. Sertkaya 1993: Kara.

⁸¹⁹ USp: . Yamada 1972b, Li 1996a: qambuqdu. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸²⁰ USp: . Yamada 1972b: Ø.

⁸²¹ USp: . Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

7. []/TS'R⁸²² bolmış-ka ton ätük adak baş bermäz-män äv täg yogun iş
8. [iş]lätsär män el-niň tutug y(a)ñınça berürmän. kalmış turuşı⁸²³ y(a)ñı⁸²⁴
9. [tut]ug y(a)ñınça bolz-un. tanuk akbıra⁸²⁵ tanuk katak⁸²⁶ bu tamga män kädırä-niň'ol.
10. [küş]kü yıl ikinti ay säkiz otuz-ka män kädırä sambokdu tutuñ-ka.
11. [tutug] bermiş bolmış atl(ı)g ogulum-nıñ beş otuz s(ı)tır kümüş-ni tükäl altım tanuk
12. [] män karımdı⁸²⁷ tutuñ kädırä-kä ayıtıp bitidim bu t(a)mga män kädırä-niň'ol.

Rehin02

SI O/54

[Malov 1932, 130-135 (Nr. 1); Yamada 1972b, 500-507 (1-26. satırlar); SUK II, 124-126 (Pl01); Li 1996b, 14-18 (4) (1-26. satırlar); Sayit/Yüsüp 2000, 300-305 (83); Geng 2006, 128-131; Tuguşeva 2013, 142-144 (Pa 41)]

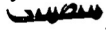
1. toñuz yıl ar(a)m ay on yañıka. maña k(a)ytso⁸²⁸
2. tutuñ-ka. yuñl(a)k-lık kümüş k(ä)rgäk⁸²⁹ bolup.
3. öz-üm-tä tugmış titso⁸³⁰ 'atl(ı)g oglum-nı
4. çıntso⁸³¹ şıla-ka üç yıl-lık tutgug bertim.
5. tutgug kümüş-in inçä söz-l(ä)ştım(i)z. on satır⁸³²

⁸²² USp: . Yamada 1972b: torsar. Sertkaya 1993: [t]utsar. Özyetgin 2004a: [tu]tsar.

⁸²³ Sertkaya 1993: törüsi. Li 1996a: turusı.

⁸²⁴ USp: . Yamada 1972b: yägi. Li 1996a: yäki.

⁸²⁵ Sertkaya 1993: Apak.

⁸²⁶ USp: .

⁸²⁷ Sertkaya 1993: Kayımdı.

⁸²⁸ Malov 1932: Qaıtsu. Yamada 1972b: qaıtso. Li 1996b: q(a)ytso. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸²⁹ Tuguşeva 2013: kergäk.

⁸³⁰ Malov 1932: Tytsu. Li 1996b: titsu. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸³¹ Malov 1932: Čyntsu. Li 1996b: čıntsu. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸³² Yamada 1972b: sitir. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

6. kümüş-kä tutgug bertim. bu on satır kümüş-ni
7. bitig kılmış kün üz-ä m(ä)n kaytso tu
8. tükäl tartıp altım. m(ä)n çintso şıla ymä
9. bir ägsüksüz tükäl bertim. bu ogul-k(ı)y-a⁸³³-ka bir
10. yıl-ta bir üm⁸³⁴ köküzmäk bir kay bir uyuk⁸³⁵ ç(a)ruk⁸³⁶
11. iki yıl-ta bir çäkräk.⁸³⁷ üç yıl-ta bir kürk
12. bilä berürm(ä)n. ogul-k(ı)y-a çintso şıla-nıñ ävintäki-
13. -lär bilä yorıp ogrı⁸³⁸ täv⁸³⁹ kılsar. tutgu. kapgu
14. yok itük⁸⁴⁰ kılsar m(ä)n çintso şıla baş-ıña
15. bolur. yalñuz⁸⁴¹ yorıp ogrı. täv kılsar. yok

Verso

1. itük kılsar m(ä)n kaytso tu baş-ım-ka bolur
2. igläsär⁸⁴² yeti künki⁸⁴³ mün aş m(ä)n çintso
3. şıla berürm(ä)n. yeti kün-tin kiçsär m(ä)n kaytso
4. tu igäläp⁸⁴⁴ alıp. kün 'ägsükin köni berürm(ä)n.
5. igläp⁸⁴⁵ ölsär y(a)rım t(a)var-ı ölür. y(a)rım

⁸³³ Malov 1932: oğul qy a. Yamada 1972a: oğul-qı-a. SUK II, Tuguşeva 2013: oğul qy-a. Li 1996b: oğul-qya. Sayit/Yüsüp 2000: oğul qy-a. Geng 2006: oğul qy-a. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸³⁴ Malov 1932, Yamada 1972b: öm.

⁸³⁵ Yamada 1972b: uçıq. Li 1996b: oçuq.

⁸³⁶ Li 1996b: č(o)ruq.

⁸³⁷ Tuguşeva 2013: çekräk.

⁸³⁸ Malov 1932: ätsär. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸³⁹ Malov 1932: tu (tsar). Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸⁴⁰ Malov 1932: itig. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸⁴¹ Yamada 1972b: yalañuz.

⁸⁴² Malov 1932: ıkläsär. Yamada 1972b: ikläsär.

⁸⁴³ Malov 1932: küngä.

⁸⁴⁴ Malov 1932: ikläp. Yamada 1972b: yigläp.

⁸⁴⁵ Malov 1932: ıkläp. Yamada 1972b: ikläp.

6. t(a)varı tirilür.⁸⁴⁶ tiriltäçi⁸⁴⁷ t(a)var yana⁸⁴⁸ m(ä)n
7. kaytso tu üz-ä bolup köni berürm(ä)n. üç
8. yıl tükämäğinçä üntürmäzm(ä)n⁸⁴⁹ apam üntür⁸⁵⁰<ür>-m(ä)n⁸⁵¹
9. tesär-m(ä)n. bu kümüş-üg⁸⁵² bermiş⁸⁵³ kün-tin bärüki⁸⁵⁴
10. asıg-ı bilä köni berürm(ä)n. tanuk kut(a)dmış kay-a⁸⁵⁵ tanuk
11. säñiçün.⁸⁵⁶ bu t(a)mga m(ä)n kayy'tso⁸⁵⁷ tu-nuñ'ol. buyan k(a)y-a bitidim⁸⁵⁸
- 12*. toñuz yıl ar(a)m ay on y(a)ñı-ka maña
- 13*. k(a)yytso⁸⁵⁹ tutuñ-ka yuñlak-lık tavar
- 14*. kărgăk⁸⁶⁰ bolup titso atl(ı)g ogulum-nı
- 15*. çintso şıla-ka üç yıllık tutug

5.2. Sosyal Hayat ile İlgili Belgeler (So)

5.2.1. Evlat Edinme Belgeleri (EvlEd)

EvlEd01

O.1.

⁸⁴⁶ Malov 1932: tärilür.

⁸⁴⁷ Malov 1932: täriltäçi.

⁸⁴⁸ SUK II: yänä. Sayit/Yüsüp 2000: yənə. Tuguşeva 2013: yenä.

⁸⁴⁹ Malov 1932: örtmăz măn. Yamada 1972b: örtürmăz măn.

⁸⁵⁰ Yamada 1972b: örtür.

⁸⁵¹ Malov 1932: örtür măn.

⁸⁵² Malov 1932: ök.

⁸⁵³ Yamada 1972b: kirmış.

⁸⁵⁴ Malov 1932: bitigi. Yamada 1972: birtäki.

⁸⁵⁵ Malov 1932: qar ā. Yamada 1972b: qar-a. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸⁵⁶ Malov 1932: Säkiçün (?).

⁸⁵⁷ Li 1996b: qayytsu. Tuguşeva 2013: qıytso.

⁸⁵⁸ Malov 1932: kün (?) tāk (?) tads.. (?).

⁸⁵⁹ Tuguşeva 2013: qıytso.

⁸⁶⁰ Tuguşeva 2013: kergäk.

[USp 169-171, 240 (Nr. 98); Yamada 1972a, 236-241; SUK II, 120-122 (Ad03); Sertkaya 1993, 142-144 (VIII); Li 1996a, 303-306 (6.7); Sayit/Yüsüp 2000, 295-299 (82); Geng 2006, 135-138]

1. [] umugsuz urısız kalgay tep
2. bu iki oğlan-lar-ım-ta turmış atlıg
3. oglum-nı suṭbak-ka el törü-si
4. birlä ogul-luk berdim andın
5. şük⁸⁶¹ kalmış-ta bu ogul sutmak- [=sutbak]
6. -nıñ bermiş aşın⁸⁶² yep aymış⁸⁶³
7. iş-in kılıp ogul törüsi birlä
8. ölginçä köni bışıg tapınzun
9. män suṭbak ymä bu turmış atlıg
10. ogul-nı özüm-tin tugmış-ça
11. ok sakınıp kız alıp berip
12. yan-a⁸⁶⁴ mendä ogul kız tugsä ol
13. oglum birlä täñ tüz tutup
14. mäniñ-niñ äv-üm-täki barkım-takı
15. nägü kim-im-ni orpak⁸⁶⁵ ayıg⁸⁶⁶ sınuk⁸⁶⁷

⁸⁶¹ Li 1996a: song.

⁸⁶² Sertkaya 1993: aşıg.

⁸⁶³ USp: سترک. Yamada 1972a, Li 1996a: anımıš. Sertkaya 1993: anımıš.

⁸⁶⁴ SUK II: yän-ä. Sayit/Yüsüp 2000: yənə.

⁸⁶⁵ Yamada 1972a: urbaq. Li 1996a: urpaq.

⁸⁶⁶ USp: سترک. Yamada 1972a, Li 1996a: anıq. Sertkaya 1993: anık.

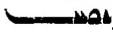
⁸⁶⁷ USp: سترک. Yamada 1972a, Li 1996a: siyuq. Sertkaya 1993: sıyuk.

16. barım⁸⁶⁸ bulguça⁸⁶⁹ bulsa⁸⁷⁰ năcă oğlan-
17. -larım bolşa ol oğlan-lar birlä
18. täñ öñ⁸⁷¹ ülüş kopı berür-män
19. apam birök bu ogul-nıñ küçin alıp
20. bod-ka tägmiş-tä orun-ın yegin
21. kılmañın⁸⁷² ädgü tutmañın⁸⁷³ kudı asır-a⁸⁷⁴
22. kişi-çä tuţsar-män. kayu-ka barsar
23. öz köñül-inçä tapınça barzun suţbak-
24. -nıñ sözi yorımañun suţbak ymä
25. tugmış ogul-ları birlä täñ tuţup
26. kälın-läp⁸⁷⁵ berip ädgü asırap
27. ogul törüsinçä tuţup kulgak
28. boyun tolap ünär⁸⁷⁶-män keţär-män tesär
29. törü yargu yosun-ı birlä aţa
30. yazmış yazuk-ka tägzün tanuk
31. SY/// tämür tanuk arug⁸⁷⁷ bu nişan
32. tamga män torçı-nıñ'ol
33. män iş kar-a torçı bahşı-ka

⁸⁶⁸ USp: . Yamada 1972a: büyim. Sertkaya 1993: boy(u)m. Li 1996a: böyim.

⁸⁶⁹ Sertkaya 1993: bolguça.

⁸⁷⁰ USp: . Sertkaya 1993, Li 1996a: bolsa.

⁸⁷¹ USp: . Yamada 1972a: oq. Sertkaya 1993: ok. Li 1996a: qk.

⁸⁷² Sertkaya 1993: kılmatın.

⁸⁷³ Sertkaya 1993: tutmatın.

⁸⁷⁴ Sertkaya 1993: aşıra.

⁸⁷⁵ Sertkaya 1993: kelin alıp.

⁸⁷⁶ Yamada 1972a, Li 1996a: önär. Sertkaya 1993: öner.

⁸⁷⁷ Geng 2006: arüy.

34. inçgä ayıtıp bitidim

EvIEd02

SI O/55

[Malov 1932, 138-140 (Nr. 3); Yamada 1972a, 246-249; SUK II, 118-119 (Ad02); Li 1996b, 19-23 (5); Sayit/Yüsüp 2000, 293-295 (81); Geng 2006, 134-135; Tuguşeva 2013, 145-147 (Pa 43)]

1. ud yıl s(ä)kiz-inç ay beş y(e)g(i)rmikä.⁸⁷⁸ m(ä)n titso⁸⁷⁹ akam
2. ançuk⁸⁸⁰ bilä aytıp. akam-nıñ boguz-ın yegädg(ä)li⁸⁸¹
3. alp⁸⁸² bolmış-ka. inim kaytso⁸⁸³-nı. tugmış-ım(ı)z.
4. toynak⁸⁸⁴ şilavanti-ka. süt⁸⁸⁵ sävinç-i⁸⁸⁶ y(e)g(i)rmi s(ı)tır
5. kümüş alıp ogul-luk bertim(i)z.⁸⁸⁷ m(ä)n toynak şilavanti
6. ymä ogul-um sambodu bilä tüz ülüş-lüg kılıp
7. ogul algu⁸⁸⁸ altım. m(ä)n titso bitig kılmış kün
8. üz-ä y(e)g(i)rmi s(ı)tır kümüş tükäl altım. m(ä)n toynak
9. şila ymä tükäl bertim. бүкүнki күн başlap inim
10. antso-nı ilip⁸⁸⁹ tartıp çam çarım kılmaз-m(ä)n. m(ä)n

⁸⁷⁸ Yamada 1972a: yägrmiñä.

⁸⁷⁹ Malov 1932: Tytsu. Li 1996b: titsu. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸⁸⁰ Malov 1932: Arçuq. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸⁸¹ Malov 1932: jigidgäli.

⁸⁸² Malov 1932: ałyp.

⁸⁸³ Malov 1932: Antsu. Yamada 1972a: antso. Li 1996b: antsu. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸⁸⁴ Malov 1932: Tuınaq. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁸⁸⁵ Malov 1932: sojun.

⁸⁸⁶ Malov 1932: sanynç y.

⁸⁸⁷ Malov 1932: birtim.

⁸⁸⁸ Malov 1932, Yamada 1972a, SUK II, Tuguşeva 2013: oğul-lanu. Li 1996b: oğul-lanu. Sayit/Yüsüp 2000: oğul-lanu. Geng 2006: oğullanu.

⁸⁸⁹ Malov 1932: ałyp. Li 1996b: alıp.

11. toynak şila ymä. meni-tä⁸⁹⁰ soñ piryan-ım-takı⁸⁹¹
12. năgü orpak⁸⁹²-ım tälük-üm bar⁸⁹³ ärsär. ogul-um
13. s(a)mbodu⁸⁹⁴ bilä tüz üläşip alz-un-lar. kayu-sı
14. bu sav-tın ağışsar-biz. birär yastuk kuvar⁸⁹⁵
15. berüşür-biz.⁸⁹⁶ t(a)nuk basa⁸⁹⁷ yalavaç. t(a)nuk
16. b(ä)g turmış. bu bitig-ni. yaxşıdu⁸⁹⁸ tuñ⁸⁹⁹ bay y(ä)ñä⁹⁰⁰
17. şila taylıdu⁹⁰¹ şila-lar-nıñ üksintä⁹⁰² kılıtm(ı)z.

Verso

1. s(ı)tır⁹⁰³ ////[]
2. bu tamga biz ikägü-nüñ ol. m(ä)n älgür tuñ⁹⁰⁴
3. aytıp bitidim.

EvIEd03

SI O/70

⁸⁹⁰ Malov 1932: mäniñ tä.

⁸⁹¹ Malov 1932: barym ym taqy. Yamada 1972a: barım(?)-ım-taqı. Li 1996b: barıq-ım-taqı.

⁸⁹² Malov 1932, Yamada 1972a: urbaq. Li 1996b: urpaq.

⁸⁹³ Yamada 1972a: bay.

⁸⁹⁴ Li 1996b: s(a)mbudu.

⁸⁹⁵ Yamada 1972a: qoyar.

⁸⁹⁶ Malov 1932: birtişürbiz (?). Yamada 1972a: birtişür biz.

⁸⁹⁷ Malov 1932: Basan. Yamada 1972a: basan.

⁸⁹⁸ Malov 1932: Jasadu. Yamada 1972a: yaqsamdu. Li 1996b: yoqsıdu.

⁸⁹⁹ Malov 1932: tutuñ. Yamada 1972a: tu[tu]ñ.

⁹⁰⁰ Yamada 1972a: yäkä. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: ynga. Li 1996b: y(a)nga. Tuguşeva 2013: y(a)nga.

⁹⁰¹ Malov 1932: Täiläkdü. Yamada 1972a: tailimdu. Li 1996b: taylaydu. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: tayl(..)du. Geng 2006: tayl//du. Tuguşeva 2013: tavlaydu(?).

⁹⁰² Malov 1932: öksürüm (?).

⁹⁰³ Malov 1932: s Yamada 1972a: s..... SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: S(.....). ///////////////. Li 1996b: s..... Geng 2006: Tuguşeva 2013: //(?) <...>.

⁹⁰⁴ Malov 1932: tutuñ. Yamada 1972a: tu[tu]ñ.

[Malov 1932, 135-137 (Nr. 2); Yamada 1972a, 242-245; Umemura 1977, 12-14; SUK II, 116-117 (Ad01); Li 1996a, 50-53 (1.12); Sayit/Yüsüp 2000, 290-293 (80); Geng 2006, 132-134; Tuguşeva 2013, 144-145 (Pa 42)]

1. it yıl biry(e)g(i)rminç⁹⁰⁵ ay altı otuz-ka maña k(a)yytso⁹⁰⁶ tutuñ-
2. -ka yuñlak-lık t(a)var kargäk⁹⁰⁷ bolup. titso⁹⁰⁸ 'atl(ı)g⁹⁰⁹ oglum-nı. çintso⁹¹⁰
3. ayag-ka tägimlig-kä süt⁹¹¹ sävinçi⁹¹² yarım yastuk alıp ogul-
4. -luk bertim. bu titso atl(ı)g ogul çintso ayag-ka tägimlig-
5. -kä bar ärginçä⁹¹³ könin bışıgın tapınıp⁹¹⁴ ayag-ka tägimlig-
6. -tä ken tört yolu boş⁹¹⁵ öz köñül-inçä barz-un. m(ä)n
7. çintso ayag-ka tägimlig-niñ inim eçim oglum kam
8. kadaşım. ilmäz-ün⁹¹⁶ tartmaz-un apam birök ilg(a)li tartg(a)lı
9. sakınsar sav-ları yorımaz-un yasa-takı kın-ka täg-zün-
10. -lär m(ä)n k(a)yytso tutuñ-nıñ titso-nı m(ä)n başlap inim eçim
11. kam kadaşım ärkli⁹¹⁷ bäg eşi-niñ küçin tutup

Verso

1. üntürür⁹¹⁸-m(ä)n tesär-lär sav-ları yorımaz-un-lar.

⁹⁰⁵ Yamada 1972a, Li 1996a: birigirminç.

⁹⁰⁶ Malov 1932: Qaitso. Yamada 1972a, Umemura 1977: qütso. Li 1996a, Tuguşeva 2013: qıytso. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁹⁰⁷ Tuguşeva 2013: k(e)rgäk.

⁹⁰⁸ Malov 1932: Tytsu. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁹⁰⁹ Umemura 1977: atl[a]γ. Li 1996a: atl(a)γ. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁹¹⁰ Malov 1932: Čyntsu. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁹¹¹ Malov 1932: sojun.

⁹¹² Umemura 1977: sävinç.

⁹¹³ Malov 1932: jañynça. Yamada 1972a, Umemura 1977: yañınça. Li 1996a: yangınça.

⁹¹⁴ Umemura 1977: topinip.

⁹¹⁵ Malov 1932: ...(?). (Ken ve öz arasında). Yamada 1972a: borsa (?). Umemura 1977: b...sa [?].

⁹¹⁶ Malov 1932: almaz-un.

⁹¹⁷ Tuguşeva 2013: erklüg.

⁹¹⁸ Malov 1932: örtürür (?). Yamada 1972a, Umemura 1977: öntürür.

2. ögödäy süü-siñä iki yürün ağan⁹¹⁹ ötünüp⁹²⁰ ambi⁹²¹
3. balık çaruga-larına ädärkä⁹²² yaraşu⁹²³ at berip çintso
4. ayag-ka tägimlig-kä bir-kä iki berip ağır kın-ka
5. tägir-biz. tanuk kutrulmış tanuk buyan toña⁹²⁴
6. tanuk käd burhan⁹²⁵ m(ä)n k(a)yytso tutuñ öz elgim⁹²⁶ bitidim
7. bu tamga biz ikigü⁹²⁷-niñ ol m(ä)n titso ymä bahşım⁹²⁸-ka
8. köni tapınmadın keñäyin⁹²⁹ tesär-m(ä)n bu bitig-t[ä]ki⁹³⁰ kın<-ka>
9. tägir-m(ä)n bu tamga m(ä)n titso-nuñ ol.

5.2.2. Azat Etme Belgeleri (AzEt)

AzEt01

Y 828

[Tenişev-Feng 1958, 113-116; Feng-Tenişev 1960, 146-149; Yamada 1968a, 89-102; Yamada 1972a, 226-232; LigetiDoc, 2-3, (Yalnızca 2.-6. ve 14-16. satırlar); Umemura 1977, 022-024; Yamada 1981, 377-383; Geng 1984, 11-16; SUK II, 130-132 (Em01); Li 1996a, 37-41 (1.10C); Sayit/Yüsüp 2000, 308-312 (85); Geng 2006, 99-102]

1. l[u]u [yıl] säkiz-inç ay altı otuz-ka m(ä)n ş[ıvsay] t[ay]şı⁹³¹

⁹¹⁹ Malov 1932: jasduq.

⁹²⁰ Malov 1932: ötürüp (?).

⁹²¹ Malov 1932: ordu. Yamada 1972a: amtı (?). Umemura 1977, Li 1996a: yambı.

⁹²² Malov 1932: ädik (?).

⁹²³ Malov 1932: j (?) çap (?).

⁹²⁴ Malov 1932: Bučan tākä.

⁹²⁵ Malov 1932: Käd Boran.

⁹²⁶ Malov 1932, Yamada 1972a: iligim. Umemura 1977: il[i]gim. Li 1996a: özil(i)gim. Tuguşeva 2013: éligim.

⁹²⁷ Malov 1932, Li 1996a, Tuguşeva 2013: ikägü.

⁹²⁸ Malov 1932: başym. Yamada 1972a, Umemura 1977, Li 1996a: başım.

⁹²⁹ Malov 1932: käd (?). Yamada 1972a, Umemura 1977: kidärin.

⁹³⁰ Malov 1932: tākı.

⁹³¹ Tenişev-Feng 1958 (ilk satırın tamamı): [luu yıl] säkiz-inç aı [altınç otuz-qa]. Feng-Tenişev 1960 (ilk satırın tamamı): [Luu yıl] säkiz-inç aı [altı otuz-qa...]. Umemura 1977 (ilk satırın tamamı): säkiz-inç ay (?).... Geng 1984 (ilk satırın tamamı): (luu yıl) säkiz-inç ay altı otuz-qa mn....

2. ulug suu-ka buyan-ı tǵz-ün. anta basa aka ini ogul-lar-ka buyan-ı tǵz-ün basa⁹³²
[koç]o el
3. bǵ(ä)t-lärinǵa ançası-lar-ka şazın⁹³³ ayguçı⁹³⁴-ka şazın [u]lug-larinǵa⁹³⁵ el⁹³⁶-kä
bod[un]-ka
4. kuvrag-ka alku tınl(ı)g uguş⁹³⁷-ınǵa anta basa bahşım ulug-um kǵv⁹³⁸ bahşı-ka⁹³⁹
5. mänin öz bodum-ka kişim-kä oylan-larım-ka basa äsän⁹⁴⁰ tog[rı]l turmış tutuñ⁹⁴¹
6. aţay tutuñ ögrünç kız⁹⁴² başak-a⁹⁴³ başlap urug-ka kadaş-ka buyan-ı tǵz-ün
7. tep. mänin paţır-da⁹⁴⁴ şükün-tä⁹⁴⁵ kazǵanmış nǵgü kim-ni satıp yulup. k[o]ço-takı⁹⁴⁶
8. aţay tutuñ-nuñ pıntuñ atl(ı)g⁹⁴⁷ kırk⁹⁴⁸ yaş-lıg kıţay oylan-ın nom bitig⁹⁴⁹
9. bilir üçün tokuz yastuk çao berip yulup altım. m(ä)n şıvsay tayşı-ka kişim-

Geng 2006: şıwsay. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

⁹³² Tenişev-Feng 1958: baş.....

⁹³³ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenışev 1960: sän-in.

⁹³⁴ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenışev 1960: arzi.

⁹³⁵ Tenişev-Feng 1958: sän-in-luy-larınǵa. Feng-Tenışev 1960: sän-in-luq-larinǵa. Yamada 1968a: sangia-luq-larınǵa. Yamada 1972a: s[a]ñia-luy-larinǵa. LigetiDoc: s[a]ngta-luy-larınǵa. Umemura 1977: s[a]ñia-luy-larinǵa. Yamada 1981: sangia-luq-larınǵa. Li 1996a: uluy-lar-qa.

⁹³⁶ Tenişev-Feng 1958: il.....

⁹³⁷ Yamada 1968, Yamada 1972a, Yamada 1981: oquş. Geng 1984: oqus.

⁹³⁸ Tenişev-Feng 1958: -kä (kǵw?)..... Yamada 1968a, Yamada 1972a, LigetiDoc: kw. Yamada 1981: k[ä]w. Geng 1984, Li 1996a: kaw.

⁹³⁹ Feng-Tenışev 1960: bolsar.

⁹⁴⁰ Li 1996a: asan.

⁹⁴¹ Tenişev-Feng 1958: t..g.. Yamada 1968a, Yamada 1972a, LigetiDoc, Umemura 1977: t...n. Yamada 1981: t[utu]ng. Geng 1984: t...(-q)a.

⁹⁴² Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenışev 1960, Geng 1984, Li 1996a: -siz. Yamada 1968a, Yamada 1972a: siz. LigetiDoc, Umemura 1977, Yamada 1981: siz.

⁹⁴³ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenışev 1960: bazyan. Yamada 1968a, Yamada 1972a, LigetiDoc, Umemura 1977, Yamada 1981: başqan. Geng 1984: başqa-n. Li 1996a: basay-a.

⁹⁴⁴ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenışev 1960: bädır-tä. Yamada 1968a, Yamada 1981, Geng 1984, Li 1996a: bädır-ta. Geng 2006: pağarta.

⁹⁴⁵ Yamada 1981, Geng 1984: şögün-tä. Li 1996a: şökün-tä.

⁹⁴⁶ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenışev 1960: [tutqu?].... Yamada 1968a: ...uyay. Yamada 1972a: -ğay. Umemura 1977: ...[up?]ğay.

⁹⁴⁷ Yamada 1972a, Umemura 1977: atlay.

⁹⁴⁸ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenışev 1960, Yamada 1968a, Yamada 1972a, Umemura 1977, Yamada 1981: qınıy.

⁹⁴⁹ Yamada 1968a, Yamada 1972a, Umemura 1977: ...ig.

10. -kă ulug ogul bolup. 'ävim-ni bark-ım-nı igiläp⁹⁵⁰ asırap⁹⁵¹ yorız-un biz⁹⁵² m[unt]a⁹⁵³ soŋ⁹⁵⁴
11. ölsär⁹⁵⁵ şinkin⁹⁵⁶ sin-in başlap oğlan-larım⁹⁵⁷ birlä⁹⁵⁸ 'ävim⁹⁵⁹-ni tutup ayıtışıp⁹⁶⁰
12. kəŋäşip⁹⁶¹ yorız-un-lar. oğlan-larım⁹⁶² birlä⁹⁶³ sığuşu⁹⁶⁴ yaraşu⁹⁶⁵ umasar. pıntuŋ 'ävim⁹⁶⁶-täki
13. nägü-kă kim-kă katılmađın⁹⁶⁷ öz bodı. örü tag-ka kudı kum-ka b(a)rsar⁹⁶⁸ tört yol-l⁹⁶⁹
14. boş bolz-un bu bitig-täki söz-tin öŋi bolsar-biz.
15. ulug suu-ka bir altun yastuk aka ini tägiŋ-lär<-kă> birär kümüş y[as]tuk ıduk-[k]ut-ka
16. bir y(a)stuk şazın⁹⁷⁰ ayguçı⁹⁷¹-ka bir at⁹⁷² kızguŋ ötüñüp söz-lär-i⁹⁷³ yo[rımaz]un⁹⁷⁴

⁹⁵⁰ Tenişev-Feng 1958: ägiläp.

⁹⁵¹ Tenişev-Feng 1958, Yamada 1968a, Yamada 1972a, Umemura 1977, Yamada 1981: ägiräp. Feng-Tenişev 1960: igiräp. Li 1996a: azıräp.

⁹⁵² Tenişev-Feng 1958: biz-i...

⁹⁵³ Yamada 1968a, Umemura 1977, Yamada 1972a: b.... Yamada 1981: b[unta]. Geng 1984: b(untin). Li 1996a: b[unta].

⁹⁵⁴ Umemura 1977: son.

⁹⁵⁵ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: alsar.

⁹⁵⁶ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: şinkin.

⁹⁵⁷ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: ulay-larım.

⁹⁵⁸ Tenişev-Feng 1958, Geng 1984, Li 1996a: bilän.

⁹⁵⁹ Tenişev-Feng 1958: ärüm.

⁹⁶⁰ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: arıtişip.

⁹⁶¹ Tenişev-Feng 1958, Geng 1984, Li 1996a: kängäşip. Feng-Tenişev 1960: k[ä]ŋäşip. Yamada 1968a, Yamada 1981, Geng 2006: kängişiŋ. Yamada 1972a: kăŋişiŋ. Umemura 1977: kăŋäşip. SÜK II: kängişiŋ. Sayit/Yüsüp 2000: kängixip.

⁹⁶² Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: ulay-larım.

⁹⁶³ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960, Geng 1984, Li 1996a: bilän.

⁹⁶⁴ Tenişev-Feng 1958: sığuşı.

⁹⁶⁵ Tenişev-Feng 1958: yaraşı.

⁹⁶⁶ Tenişev-Feng 1958: ärüm. Geng 2006: 'wim.

⁹⁶⁷ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960, Geng 1984: satılmağın. Li 1996a: satılmağın.

⁹⁶⁸ Tenişev-Feng 1958: baş-... Feng-Tenişev 1960: baş [i].

⁹⁶⁹ Tenişev-Feng 1958: yol..... Feng-Tenişev 1960: yol[qa].

⁹⁷⁰ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: sän-in.

⁹⁷¹ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: arıquçı.

⁹⁷² Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960: xon.

⁹⁷³ Yamada 1972a: Geng 1984: öz-lär.

⁹⁷⁴ Yamada 1968a, Umemura 1977, Yamada 1972a: un. Geng 1984: (birz-)-ün.

17. tanuk tört maharanç⁹⁷⁵ t(ä)ñri-lär yeti äkä baldız tärim-lär.⁹⁷⁶ yügärü-ki t[an]uk
18. koştır⁹⁷⁷ tanuk ilabu⁹⁷⁸ tanuk kudugçı 'äsän⁹⁷⁹ tanuk tärinçi⁹⁸⁰ bokşınđu bu [tamg]a
19. m(ä)n şivsay tayşı-nıñ ol män töläk şivsay tayşı-ka ayıtıp bitidim

5.2.3. Vasiyetnameler (Vas)

Vas01 U 5243 (T II Čiqtim N° 5) RaschmKat 13, No: 121

[USp 133-135, 138, 237 (Nr. 78, 82); Arat HukVes 62-63; Umemura 1977, 016-018; SUK II, 134-135 (WP01); Sertkaya 1993, 145-146 (X); Li 1996a, 293-296 (6.4); Sayit/Yüsüp 2000, 316-318 (87); Geng 2006, 216-218]

Recto

1. küskü yıl s(ä)kiz-inç ay säkiz y(e)g(i)rmikä
2. m(ä)n tüşiki⁹⁸¹ ağır igkä t(ä)gmiş-kä
3. ädgü ayıg⁹⁸² bolg(a)y-m(ä)n tep kişim
4. şılañ-ka bitig kođdum⁹⁸³ mentä⁹⁸⁴
5. ken är-kä bağ-kä t(ä)gmätin ävim-
6. -ni tutup oglum altmış k(a)y-a⁹⁸⁵-nı

⁹⁷⁵ Tenişev-Feng 1958: mayranç. Feng-Tenişev 1960: mayra[n]č. Yamada 1968a, Yamada 1981, Geng 1984: maqarač. Yamada 1972a, Umemura 1977: maqarač.. Li 1996a: mayarač.

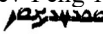
⁹⁷⁶ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960, Yamada 1972a, Umemura 1977, Yamada 1981, Geng 1984, Li 1996a: tarım-lar.

⁹⁷⁷ Tenişev-Feng 1958, Feng-Tenişev 1960, Yamada 1968a, Yamada 1972a, Umemura 1977, Yamada 1981, Geng 1984, Li 1996a: quşdin.

⁹⁷⁸ Tenişev-Feng 1958: iläkü. Feng-Tenişev 1960: Iläkü.

⁹⁷⁹ Yamada 1968a, Yamada 1972a, Umemura 1977, Yamada 1981, Li 1996a: asan.

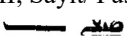
⁹⁸⁰ Tenişev-Feng 1958, Geng 1984, Li 1996a: tärinč. Feng-Tenişev 1960: Täriči. Yamada 1981: tärichi.

⁹⁸¹ USp: . Arat HukVes: tüşimi. Umemura 1977: tösimi. Sertkaya 1993: Tüşimki. Li 1996a: tüsäk.

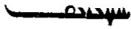
⁹⁸² USp: .

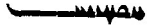
⁹⁸³ USp: .

⁹⁸⁴ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: minto.

⁹⁸⁵ USp: .

7. asırap⁹⁸⁶ yorız-un oglum koşan⁹⁸⁷ äsän⁹⁸⁸
8. kay-a⁹⁸⁹ olar ögäy anamız⁹⁹⁰ biz-kä
9. tägir alır-biz tep almaz-un katıl-
10. -maz-un-lar apam birök alır-biz
11. tep çaml(a)s(a)r-lar ulug süü-kä
12. bir altun y(a)stuk oğl(a)n tegit-
13. -l(ä)rkä birär kümüş y(a)stuk
14. içgärü agılık-ka bir y(a)stuk
15. içgärü agılık-ka bir at berip
16. ağır kıyn⁹⁹¹-ka tägip söz-l(ä)ri
17. yorımaz-un bu bitig-ni şutz-a⁹⁹²
18. käd k(a)y-a⁹⁹³ tutuñ⁹⁹⁴ tükäl-ä⁹⁹⁵ kimtso⁹⁹⁶
19. başlap kuvrag⁹⁹⁷ tavgaç⁹⁹⁸ y(ä)ñä⁹⁹⁹ ikiçi
20. başlap bodun kaç(a)ş¹⁰⁰⁰-l(a)rımız¹⁰⁰¹ 'äsän-ä¹⁰⁰²

⁹⁸⁶ USp: . Li 1996a: azırap.

⁹⁸⁷ USp: . Umemura 1977: qusañ. Sertkaya 1993: Kusang. Li 1996a: quşang.

⁹⁸⁸ USp: . Umemura 1977: aşan. Li 1996a: asan.

⁹⁸⁹ USp: .

⁹⁹⁰ USp: .

⁹⁹¹ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: qïin. Sertkaya 1993: kın.

⁹⁹² USp: . Sertkaya 1993: Sutza.

⁹⁹³ USp: . Sertkaya 1993: K(ı)ya.

⁹⁹⁴ USp: .

⁹⁹⁵ USp: . Li 1996a: tükäl-i.

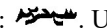
⁹⁹⁶ USp: . Li 1996a: kimünsü.

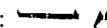
⁹⁹⁷ USp: .

⁹⁹⁸ USp: .

⁹⁹⁹ USp: . AratHukVes, Sertkaya 1993: yeke. Umemura 1977, Li 1996a: yäkä. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: ynga.

¹⁰⁰⁰ USp: .

¹⁰⁰¹ USp: . Umemura 1977: budun qaşaş-larım[i]z. Li 1996a: qaşaşlarımız.

¹⁰⁰² USp: . AratHukVes, Umemura 1977, Li 1996a: asan-a.

21. olar¹⁰⁰³ üskintä bertim t(a)nuk inä¹⁰⁰⁴

22. t(a)nuk kan¹⁰⁰⁵ toyın bu t(a)mga m(ä)niñ ol

23. m(ä)n kaysın¹⁰⁰⁶ ayıtıp bitidim

Verso

1. bu t(a)mga m(ä)n tavgaç¹⁰⁰⁷ y(ä)ñä¹⁰⁰⁸-niñ ol

2. bu t(a)mga m(ä)n 'äsän-ä¹⁰⁰⁹-niñ ol

Vas02

U 6001 (TM 218)

RaschmKat 14, No: 334

1. []N[]L tarıg []/S

2. iki san m(ä)n bala atut ak-a

3. []TYP-takı küñ-tä yaña

4. []üç /LYK-YN P []/QÇM

5. []// bodun yer ////

6. []// beşinç ay //// yer

7. []// 'S KY iki ////

8. []W

9. []/-T'

10. []üç []Y'K

11. []P

¹⁰⁰³ Sertkaya 1993: onlar.

¹⁰⁰⁴ Umemura 1977: yñä. Li 1996a: yinga.

¹⁰⁰⁵ AratHukVes: qara. Umemura 1977: qara.

¹⁰⁰⁶ USp: . SUK II: qaysin.

¹⁰⁰⁷ USp: .

¹⁰⁰⁸ USp: . AratHukVes, Sertkaya 1993: yeke. Umemura 1977, Li 1996a: yäkä. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: ynga.

¹⁰⁰⁹ USp: . AratHukVes, Umemura 1977, Li 1996a: asan-a.

Vas03 *3 Kr. 40

[USp 216-258 (Nr. 127); SUK II, 141-142 (WP05); Li 1996a, 300-302 (6.6); Sayit/Yüsüp 2000, 328-330 (90); Geng 2006, 221]

1. takıgu yıl ikinti ay y(e)g(i)r[m]i-k[ä]////-NYNK ka[l]mış ta'var öğügi
2. iki inçgä ton iki yiplig¹⁰¹⁰ [ç]ug¹⁰¹¹ bir k(a)ra çug¹⁰¹² iki ulug k(a)vgak¹⁰¹³
3. bir yip-l[i]g¹⁰¹⁴ işgirti¹⁰¹⁵ iki K//¹⁰¹⁶ bir ala¹⁰¹⁷ torku bir T'KW///'Q¹⁰¹⁸
4. bir ülätü¹⁰¹⁹ yiniř¹⁰²⁰ bir sin /// bir lat(a)y¹⁰²¹ iki ülätü alkugun¹⁰²²
5. tört sıtır¹⁰²³ beş bakır¹⁰²⁴ sökti¹⁰²⁵ altun iki sıtır etig¹⁰²⁶
6. altun tört miñ kuanpu.¹⁰²⁷ beş koyn munça tavar-nı m(ä)n el
7. üzünmiş ogl(a)nım¹⁰²⁸ y(a)rp¹⁰²⁹ turmış-ka b(ä)g turmış-ka äniçük¹⁰³⁰-kä berürm(ä)n
8. bu tamga biz üçäğü-niñ ol.

¹⁰¹⁰ USp: حویر . Li 1996a: yïpaŷ.

¹⁰¹¹ USp: صر . Li 1996a: oq.

¹⁰¹² USp: ستمر . Li 1996a: qançuy.

¹⁰¹³ USp: سئق . Li 1996a: sïqaq.

¹⁰¹⁴ USp: حویر . Li 1996a: yïpaŷ.

¹⁰¹⁵ USp: بدهر بدهر . Li 1996a: iskärđi.

¹⁰¹⁶ USp: ك . Li 1996a: käng.

¹⁰¹⁷ USp: صر . Li 1996a: uluy.

¹⁰¹⁸ USp: . . . صر . Li 1996a: tägük

¹⁰¹⁹ USp: صر . Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁰²⁰ SUK II, Geng 2006: iniş (?). Sayit/Yüsüp 2000: inix (?).

¹⁰²¹ USp: وچیر . Li 1996a: bir latï.

¹⁰²² USp: صر . Li 1996a: altun.

¹⁰²³ USp: سئق . Li 1996a: satır. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyon ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁰²⁴ USp: وچیر . Li 1996a: baŷir.

¹⁰²⁵ USp: صر . Li 1996a: süküy.

¹⁰²⁶ USp: وچیر . Li 1996a: bitir.

¹⁰²⁷ USp: صر .

¹⁰²⁸ USp: صر . Li 1996a: oylum.

¹⁰²⁹ USp: صر . Li 1996a: yap.

¹⁰³⁰ USp: صر .

Vas04 *Kle.-Rob. 9, *USp Nr. 55

[USp 94-97, 232 (Nr. 55); SUK II, 138-141 (WP04); Li 1996b, 237-244 (64); Sayit/Yüsüp 2000, 322-328 (89); Matsui 2015b, 281-282 (Yalnızca 8-9 ve 20-21. satırlar)]

1. []////////
2. [a]lıp kuṭlug buk-a-ka bir-är¹⁰³¹
3. [] üç yastuk çao berz-ün tep bir 'K//
4. [] bir inäk bir eşiç bir s(a)naç bir K//[]
5. []Q/[]/ kalıñ¹⁰³² öçgü¹⁰³³ üç yastuk berzün. turmış
6. []/[]Y şaikü¹⁰³⁴ ögän-tä bākin¹⁰³⁵ (?) bilä ülüş-lüg []ye]g(i)rmi
7. []T' altı şıg yer iç kır-a-ta s(ä)kiz şıg yer-tä tört
8. []/Ç-L'R-T' beş şıg yer smdukü¹⁰³⁶ kır-a-ta turmış tutuñ
9. [] iki şıg yer-tä maña tägmiş altı şıg yer. singiñ¹⁰³⁷
10. [] kö]l üzä suvak-lıg¹⁰³⁸ maña t(ä)gir¹⁰³⁹ on şıg yer-tä beş şıg yer.
11. []///[]S[] oğlan.¹⁰⁴⁰ bir at bir ud bir äşgāk bir ketmān
12. []/// eşiç bir s(a)naç on ayak bir inäk 'äski uluş-nıñ¹⁰⁴¹

¹⁰³¹ USp: . SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: bir (..). Li 1996b: birz-[ün].

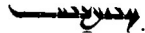
¹⁰³² Li 1996b: q(a)ngli.

¹⁰³³ USp: .

¹⁰³⁴ Li 1996b: suwgu.

¹⁰³⁵ USp: . Li 1996b: bākirä. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyon ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁰³⁶ USp: .

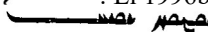
¹⁰³⁷ USp: . SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: siggik. Li 1996b: singgik.

Dai Matsui, 2015 yılında yayınladığı çalışmasında, kelimeyi *singging* olarak düzeltmiştir (bk. Matsui 2015b).

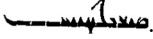
¹⁰³⁸ USp: .

¹⁰³⁹ USp: .

¹⁰⁴⁰ USp: . Li 1996b: oylaq.

¹⁰⁴¹ USp: . SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ulus(?) -ning. Li 1996b: ulus-ning.

13. [] tǎgmiş tüz y(a)rım-nıñ taytsañ¹⁰⁴²-t(a)kı kum borluk-um-ta boş
14. []Z yarıp öñdün yanın¹⁰⁴³ çurkuş-ı bilä t(ä)rbiş¹⁰⁴⁴-kä berip
15. []MYŞ-Q' bertim. t(ä)rbiş-kä t(ä)gmiş-i turmış-ka üç kaça
16. []/MYŞ säniläk¹⁰⁴⁵-ni bindu-sın alku-sın toy-ın iş-in sakış
17. []/ içind(ä)ki bākin (?) bilä üläşip almış borluk-um-nı aŋ-a.
18. [ta]ş-dın-kı boş yer-i bilä maña lan¹⁰⁴⁶ k(o)dğanlık-ın t(ä)rbiş-kä siz
19. [] ülüş-kä t(ä)gmiş-i sıkap ögän-t(ä)ki yazı-lar-tın almış
20. []QW kır-a-takı turuk ögäçük-tin almış on şığ yer
21. []MYŞ öläñ¹⁰⁴⁷ yer. sinğiñ¹⁰⁴⁸-tä ulug köl üzä suvak-
22. [-lıg] maña tǎgmiş üç künlük yaz suvak-lıg bir y(a)rım
küz¹⁰⁴⁹ küñ-lük¹⁰⁵⁰
23. [] tüz y(a)rım-ı taysañ¹⁰⁵¹-t(a)kı kum borluk-um-
nı boş yer-i bilä
24. [öñ]dün yanın çırkuş-ı bilä t(ä)rbiş-kä bertim
tükäl atl(ı)g
25. []QLYQ bākin (?) bilä üläşip almış olurur äv bir k(a)ñlı
26. [] inäk üç äşgāk bir bādük bir kiçig¹⁰⁵² iki eşiç bir

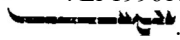
¹⁰⁴² USp: .

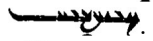
¹⁰⁴³ Li 1996b: y(i)ngaq.

¹⁰⁴⁴ USp: . Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

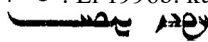
¹⁰⁴⁵ Li 1996b: s(ä)ngiläg?.

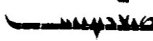
¹⁰⁴⁶ USp: . Li 1996b: liy?.

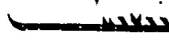
¹⁰⁴⁷ USp: .

¹⁰⁴⁸ USp: . SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: siggik. Li 1996b: singgāk.

¹⁰⁴⁹ USp: . Li 1996b: küñ.

¹⁰⁵⁰ USp: . Li 1996b: küzlük.

¹⁰⁵¹ USp: . Li 1996b: tay(t)sang.

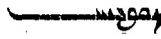
¹⁰⁵² USp: . Li 1996b: yinik.

27. [ket]män on ayak bir kümüş kupın¹⁰⁵³ an-a t(ä)gir-i mamat moŋgol-çın
28. [] ödäkçi bilä ortuk altı şıg yer bilä munç-a t(ä)gir¹⁰⁵⁴-ni
29. []Z bu munça m(a)ŋa bermiş ülüş-ni bitigdäki-ça alıp
30. []Y üçägü birisi törtär s(ı)tır¹⁰⁵⁵ tüz tutup yorızun-lar.
31. []L/N-T' m-ä aña¹⁰⁵⁶ bitigi yorızun tep bar üçün bitig
32. [bü]türüp¹⁰⁵⁷ bertim. bu bitig-ni kayu-sı taplamadın çatış-¹⁰⁵⁸
33. []Y-L'R
34. []-NY yorıtmamış yazuk-ka t(ä)gip ülüş almadın kişi-si
35. [] yeti kamçı bärğä¹⁰⁵⁹ yep yitüzün t(a)nuk b(ä)g buk-a tanuk
36. [] kuŋlug bağ t(a)nuk ögrünç-ä bu tamg-a m(ä)n V'PY'Q-NYNK'WL¹⁰⁶⁰ m(ä)n
37. [öz] älig-im bitidim

Vas05 Ot.Ry. 1414b

[SUK II, 137-138 (WP03); Li 1996a, 297-299 (6.5); Sayit/Yüsüp 2000, 318-322 (88); Geng 2006, 220-221]

1. [t]oŋuz yıl törtünç ay män karaçuk ağır iglämiş-tä oglum-

¹⁰⁵³ USp: . Li 1996b: subing.

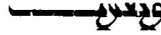
¹⁰⁵⁴ USp: .

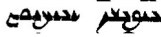
¹⁰⁵⁵ USp: .

¹⁰⁵⁶ USp: . Li 1996b: anña.

¹⁰⁵⁷ USp: . Li 1996b: [kä]türüp.

¹⁰⁵⁸ USp: .

¹⁰⁵⁹ USp: . Li 1996b: birkä.

¹⁰⁶⁰ USp: . Li 1996b: y(a)bira-niing+ol.

2. [-k]a kalmış tavar-ıg öđıgläp¹⁰⁶¹ koğdum. on {tokuz} ulug hu-a-çan töşäk
3. üç törtkil töşäk. yeti yürün tarda (?) töşäk. beş boz-ak
4. [ta]rda töşäk. bir tükçük¹⁰⁶² (?) töşäki.¹⁰⁶³ bir marmur (?).¹⁰⁶⁴ bir siliñ¹⁰⁶⁵
5. [ik]i¹⁰⁶⁶ kıdığ käviz.¹⁰⁶⁷ altı y(e)g(i)rmi¹⁰⁶⁸ yagak ayak. beş yagak täpsi.
6. [t]ört ıgaç¹⁰⁶⁹ täpsi. iki yagak könäk. bir bädiz-lig sır /¹⁰⁷⁰
7. [k]önäk. bir yagak kapan.¹⁰⁷¹ bir ıgaç¹⁰⁷² kapan.¹⁰⁷³ bir yagak
8. erkün¹⁰⁷⁴ (?). iki söğüt erkün (?). bir sır ayak.¹⁰⁷⁵ üç yagak mün
9. uz-luk.¹⁰⁷⁶ iki yagak kañıñ. yeti teräk¹⁰⁷⁷ kañıñ. bir kurug sin¹⁰⁷⁸ (?)
10. //K. bir ça-çan. iki sır kaşuk. altı kiş<i>lik sır çöki.¹⁰⁷⁹ säkiz
11. on kiş<i>lik¹⁰⁸⁰ kızı-ıl çöki. bir bädiz-lig sutku. üç üçar¹⁰⁸¹ kaplık
12. [k]üp.¹⁰⁸² üç birär¹⁰⁸³ kaplık idiş.¹⁰⁸⁴

¹⁰⁶¹ Li 1996a: ötägläp.

¹⁰⁶² Li 1996a: tüklük.

¹⁰⁶³ Geng 2006: töşäk.

¹⁰⁶⁴ SUK II, Li 1996a, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: manmur (?).

¹⁰⁶⁵ Li 1996a: siliñ.

¹⁰⁶⁶ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: ///i (?). Li 1996a: i.

¹⁰⁶⁷ Li 1996a: kiyiz. Geng 2006: käyiz.

¹⁰⁶⁸ Geng 2006: ygmi.

¹⁰⁶⁹ Li 1996b: yıyaç.

¹⁰⁷⁰ SUK II: H.

¹⁰⁷¹ Li 1996a: qaban.

¹⁰⁷² Li 1996a: yıyaç.

¹⁰⁷³ Li 1996a: qaban.

¹⁰⁷⁴ Li 1996a: [ir]kün.

¹⁰⁷⁵ Li 1996a: yanyaq.

¹⁰⁷⁶ Li 1996a: z-luq.

¹⁰⁷⁷ Li 1996a: täräg.

¹⁰⁷⁸ Li 1996a: sır.

¹⁰⁷⁹ Li 1996a: çö gi.

¹⁰⁸⁰ Li 1996a: kişilik.

¹⁰⁸¹ Li 1996a: üyar.

¹⁰⁸² Li 1996a: p.

¹⁰⁸³ Li 1996a: ürür (?).

¹⁰⁸⁴ Geng 2006: idiş.

[Ramstedt 1940, 6-7; Yamada 1972a, 250-252; Umemura 1977, 024-026; SUK II, 136-137 (WP02); Li 1996a, 54-56 (1.13); Li 1996b, 24-28 (6); Sayit/Yüsüp 2000, 312-315 (86); Geng 2006, 218-219]

1. takıgu yıl üçünç ay iki yaŋıka män
2. köni kuz ağır igkä t(ä)gip ölüp ıdıp
3. bargay¹⁰⁸⁶-m(ä)n tep şıñüy¹⁰⁸⁷ tutuŋ¹⁰⁸⁸ bäg-kä
4. küdagüm likä-kä keŋäşıp aytışıp
5. kävsi¹⁰⁸⁹-tä tugmış burhan¹⁰⁹⁰ kulı atl(ı)g¹⁰⁹¹
6. ogul-an¹⁰⁹²-ka ögkä kaŋka buyan-ı
7. tägz-ün tep boş bitig bertim.
8. bu küntä mınça burhan¹⁰⁹³ kulı-nıŋ /¹⁰⁹⁴
9. örü tag-ka kuğı kuum-ka barsar¹⁰⁹⁵
10. öz köñül-inçä buyan berip¹⁰⁹⁶ yorız-un
11. m(ä)niŋ katın-larım tirigä altmış-a¹⁰⁹⁷ başlap

¹⁰⁸⁵ Bu belge, içerik olarak azat etme ile ilgili olmasına rağmen ağır hastalığa yakalanan bir kişi tarafından vasiyet niteliğinde yazdırıldığı için SUK'a uygun olarak vasiyetname şeklinde değerlendirilmiştir.

¹⁰⁸⁶ Li 1996a: borıay.

¹⁰⁸⁷ Yamada 1972a: şinkui. Umemura 1977: şıñui. SUK II: şıñkuy. Li 1996a: singuy. Li 1996b: şıñguy. Sayit/Yüsüp 2000: xıñkuy. Geng 2006: şıñkuy.

¹⁰⁸⁸ Ramstedt 1940: tojinčoq.

¹⁰⁸⁹ Ramstedt 1940: kengsi. Yamada 1972a: kängsi. Umemura 1977: kängşı. Li 1996a: kängşı. Li 1996b: kängäşı.

¹⁰⁹⁰ Ramstedt 1940, Yamada 1972a, Umemura 1977, Li 1996b: buqa. Li 1996a: buq-a.

¹⁰⁹¹ Umemura 1977, Li 1996a: atlay.

¹⁰⁹² Ramstedt 1940: ogul-in. Yamada 1972a: oylul-in. Umemura 1977: oylul-un. Li 1996a: oylul-un. Li 1996b: oylul-in.

¹⁰⁹³ Yamada 1972a, Umemura 1977, Li 1996b: buqa. Li 1996a: buq-a.

¹⁰⁹⁴ Ramstedt 1940: t. SUK II: H.

¹⁰⁹⁵ Ramstedt 1940: birser.

¹⁰⁹⁶ Yamada 1972a, Umemura 1977, Li 1996a: biräp.

¹⁰⁹⁷ Ramstedt 1940: tirige-ltmiş a. Yamada 1972a, Li 1996b: tirigä-ltmiş-a. Umemura 1977: tirigä(?)-ltmiş a. SUK II: tirigä-ltmiş-ä. Li 1996a: tirigä(?)-ltmiş-ä. Sayit/Yüsüp 2000: tirigä-ltmix-ä. Geng 2006: tirigältmişä.

12. äv-t(ä)ki¹⁰⁹⁸ katın-larım m(ä)niñ tugmış-larım
13. kim ymä¹⁰⁹⁹ ç(a)mıamaz-un-lar. ç(a)mıasar-lar {/} ¹¹⁰⁰
14. içgärü agılık-ka bir altun yastuk {/} ¹¹⁰¹
15. koço bäğinä bir at balık bäğinä bir
16. ud berip¹¹⁰² ağır kıyn¹¹⁰³-ka tägz-ün tanuk
17. tört maharaç t(ä)ñri-lär tanuk yeti äkä baldız
18. t(ä)ñrim-lär yügärüki¹¹⁰⁴ tanuk ikiçi tanuk ay¹¹⁰⁵ toña
19. bu bitig-ni akası boksaj¹¹⁰⁶ toyn¹¹⁰⁷ üskintä
20. katın-larım-ka ayıtıp bertim bu tamga m(ä)n
21. likä-niñ ol m(ä)n kaysın¹¹⁰⁸ tu ayıtıp bititim. ¹¹⁰⁹

Vas07 K 7716

[SUK II, 142-144 (WP06); Li 1996b, 231-236 (63); Sayit/Yüsüp 2000, 330-333 (91); Geng 2006, 222-224]

1. []L[] 'L[]'
2. -NYNK yakası. män //R¹¹¹⁰ ök¹¹¹¹ kümüş yol-ınta

¹⁰⁹⁸ Ramstedt 1940: v tegi. Yamada 1972a: w tägi. Umemura 1977: v tägi.

¹⁰⁹⁹ Ramstedt 1940: jime.

¹¹⁰⁰ SUK II: H.

¹¹⁰¹ SUK II: H.

¹¹⁰² Yamada 1972a: biräp.

¹¹⁰³ Yamada 1972a, Umemura 1977, Li 1996a, Li 1996b: qäin.

¹¹⁰⁴ Ramstedt 1940: jongquqi. Yamada 1972a: yonquqi. Umemura 1977: yonquqi(?). Li 1996a, Li 1996b: yongquqi (?). SUK II'de bu kelime "şimdiki" olarak anlamlandırılmış ve *tanuk* ile birlikte değerlendirilerek *gegenwärtiger Zeuge* "Şimdiki tanık" şeklinde tercüme edilmiştir (bk. SUK II, 137).

¹¹⁰⁵ Yamada 1972a, Umemura 1977, SUK II, Li 1996a, Li 1996b, Geng 2006: är. Sayit/Yüsüp 2000: är.

¹¹⁰⁶ Ramstedt 1940: bugsa.

¹¹⁰⁷ Ramstedt 1940: qujaq. Umemura 1977: toyn.

¹¹⁰⁸ Yamada 1972a: qawsın. Umemura 1977: qawsın. Li 1996a: qawsın.

¹¹⁰⁹ Ramstedt 1940, SUK II: bitidim.

¹¹¹⁰ Li 1996b: man(g)a (?).

¹¹¹¹ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ok(..). Geng 2006:

3. basa bitig-siz altı ülüş-tä tægmiş 'är
4. kul küñ yol-ınta. yana tegin-niñ kän-
5. -tin.¹¹¹² yinä kay-a¹¹¹³-ka yantut bolmış nägü kim
6. yol-ınta sävinç buka munta yok ärsär¹¹¹⁴ []
7. biz bilirbiz temiş yol-ınta. ini-lärim uur k(a)y-
8. -a küwäz yulay¹¹¹⁵ birlä. basaçuk tutuñ satmiday açari
9. yavlak öz açari kan toyın tutuñ koçana anant
10. tutuñ tükäl-ä 'äsän buka şilasti. atl(ı)g bäg
11. başlap uygur urug kadaş ükş-intä söz-läşip
12. atamız-nıñ ülüş bitig-indäki-çä nägü-sin
13. kim-in tapşura berip. muntın taş yeri-
14. -niñ suvı-nıñ yaka-sıña yana iki bölük
15. bu bitig-täki t(a)var-ka tutup¹¹¹⁶ on tamga bütün
16. kümüş yastuk-ı. bir yürüñ¹¹¹⁷ toyın atl(ı)g a[çar]i
17. ogl(a)n 'älig-tä berip. otuz yaş-tın altın
18. y(e)g(i)rmi yaş-tın üstün orñun är äbçi iki
19. k(a)rabaş iki at iki ud birlä munça t(a)var-nı
20. uur k(a)y-a¹¹¹⁸ başlap ini-lärim-kä berip
21. öz köñül-üm bolup yaraşıp []// ymä vap-ça

¹¹¹² Li 1996b: kin-tin.

¹¹¹³ Li 1996b: kar-a.

¹¹¹⁴ Li 1996b: ärsä[r]...

¹¹¹⁵ Li 1996b: küwäz-ilär.

¹¹¹⁶ Li 1996b: [qo]dup.

¹¹¹⁷ Li 1996b: yu[r]üng.

¹¹¹⁸ Li 1996b: qar-a.

22. yaŋla-ça nǎgü m-ä çam ç(a)rım bar ärsär kodup.

23. bu bitig-ni bertim. [bu]¹¹¹⁹ kün-tä mınça män

24. älik iş'ayguçı mınta tugmış sarman

25. töläk başlap [o]glan-larım birlä. atamız-

26. -nıñ bular-ka ülüş kılıp kodmış.

27. yer-iñä s[uv-ın]ga bag-ıñ. bor-luk-

28. -ıñ. nǎgü-s[iñä] kim-iñä. basa enç

29. k(a)ya¹¹²⁰-nı oglum []/P. anıñ ädiñä

30. t(a)var-ıñ nǎ[-siñä] kim-iñä. bu bitig-

31. -täki bermiş yast[uk] kul küñ ud []¹¹²¹ yol-

32. -ınta. çam çarım []

5.3. Vakıf Belgeleri (Vak)

Vak01

U 5317 (T III M 205)

RaschmKat 13, No: 50

[USp 143-148 (Nr. 88, T II D 205b olarak), 238-239; TikhonovHozy 255-259 (USp'ye göre); UigSteu 243-253; Moriyasu 1991, 135-136; Li 1996a, 216-222 (4.14); Moriyasu 2004, 159-160 (T III M 205a olarak); Özyetgin 2004a, 204-208; Geng 2006, 70-73; Tuguşeva 2013, 119-123 (Pa 28); Özyetgin 2014, 209-212]

1. koyn yıl ç(a)hşap(u)t ay säkiz otuz-ka murut-luk

2. [ar]yadan-ıg kadır bilgä täñri elig kutı sañikig¹¹²²

¹¹¹⁹ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: bu.

¹¹²⁰ Li 1996b: qar-a.

¹¹²¹ Li 1996b: [at].

¹¹²² USp: . TikhonovHozy: sangikik. UigSteu: sang'gik. Li 1996a: sangikik. Özyetgin 2004a: sañigik. Geng 2006: sang'ik.

3. [] / /// [] D [] L [] ya]ñırtı¹¹²³
4. [] K satgın alturup.¹¹²⁴
5. [] 'D/N [] NY YWD//
6. turguçı. titso ayag-ka tägimlig. vaptso¹¹²⁵ şilavanti
7. baş-ın şilavanti-lär-kä. lab¹¹²⁶ tutup. yer-lär-iñä.¹¹²⁷
8. borluk-lar-iñä.¹¹²⁸ al[ban] başlap. nägü ymä iş küç
9. tägürtmägü üz-ä ulam y(a)rl(ı)g. bertürü y(a)rl(ı)k(a)yuk¹¹²⁹
10. ärmiş. ol y(a)rl(ı)g t[ar]kınç [kı]lmadın şilavanti-lär-iñ¹¹³⁰
11. köñül-lär-iñä.¹¹³¹ iş bolmış-ın uka y(a)rl(ı)k(a)p. murut-
12. -luk aryadan-ıg sañikig borluk-ı yer-lär-i
13. bilä.¹¹³² biz-iñ kut birlätü¹¹³³ y(a)rl(ı)k(a)p näçäkät(ä)gi¹¹³⁴ el
14. iş-siz. bert-siz / []¹¹³⁵-SYZ tintsui-siz kultura.
15. baş-ta biz-iñ kut-ka basa el-kä. uluş¹¹³⁶-ka.
16. buyan berz-ün tep. vaptso¹¹³⁷ şilavanti. toyın

¹¹²³ USp: . TikhonovHozy, Li 1996a: kirti.

¹¹²⁴ Li 1996a: olturup.

¹¹²⁵ USp: . TikhonovHozy: japunsu. Li 1996a: yabunsu.

¹¹²⁶ USp: . TikhonovHozy, Li 1996a: alp. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyon ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹¹²⁷ USp: . TikhonovHozy: jaka.

¹¹²⁸ USp: . TikhonovHozy: jaka.

¹¹²⁹ USp: . TikhonovHozy: jrqyta.

¹¹³⁰ TikhonovHozy: barnin.

¹¹³¹ USp: . TikhonovHozy: jaka.

¹¹³² USp: . TikhonovHozy: birlä. UigSteu, Li 1996a, Özyetgin 2004a, Geng 2006, Tuğuşeva 2013, Özyetgin 2014: birlä.

¹¹³³ USp: . TikhonovHozy: tilatu. UigSteu: idilätü. Li 1996a: tilätü. Özyetgin 2004a, Geng 2006: idilätü. Tuğuşeva 2013: [idi]lätü.

¹¹³⁴ USp: . TikhonovHozy: änçagatgu. Li 1996a: änçäkätgü.

¹¹³⁵ USp: . TikhonovHozy: boz. Li 1996a: böz.

¹¹³⁶ TikhonovHozy: ubus.

¹¹³⁷ USp: . TikhonovHozy: japansu. Li 1996a: yabunsu.

17. şilavanti. kut(a)dmiş apa¹¹³⁸ şilavanti. nomdaş şilavanti
18. buyançuk şilavanti. baş-ın şilavanti-lär-kä. yañırtı¹¹³⁹
19. tutuz-up.¹¹⁴⁰ borluk-ı¹¹⁴¹ [] yer-lär-i¹¹⁴² bilä lab
20. tutup. murut-luk aryadan-ta. turguçı. şilavanti-
21. -lär-niñ kiçig-lär-i¹¹⁴³ şäli-lär-i¹¹⁴⁴ kuvrag-tın
22. el-tin bodun-tın iş-kä küç-kä tartmagu
23. kılıturu y(a)rl(ı)k(a)d(ı)m(ı)z.¹¹⁴⁵ bu kün-tä inaru murut-luk
24. aryadan¹¹⁴⁶-ıg biz-iñ kut igdilätip¹¹⁴⁷ lab tuta
25. y(a)rl(ı)k(a)guçı.¹¹⁴⁸ sañikig¹¹⁴⁹ borluk yer-lär-i bilä. vaptso
26. şilavanti başlap. murut-luk-ta turguçı şilavanti-
27. -lär. şäli-lär ärsinip. kirmiş tüşi üz-ä
28. aryadan-ıg igdip¹¹⁵⁰ sañik¹¹⁵¹ artmış-ın¹¹⁵² keñäşip¹¹⁵³

¹¹³⁸ USp: . TikhonovHozy: qutdamişniñ. Li 1996a: qut(a)dmiş ök. Tuguşeva 2013: ög.

¹¹³⁹ USp: . TikhonovHozy: jangirtu. Li 1996a: yangirtu.

¹¹⁴⁰ USp: . TikhonovHozy: tutunup.

¹¹⁴¹ USp: . TikhonovHozy: borluk-nı. Li 1996a: borluq-nı.

¹¹⁴² USp: . TikhonovHozy: jirlarnı. Li 1996a: yir-lär-ni.

¹¹⁴³ USp: . TikhonovHozy: kiçiklarnı. Li 1996a: kiçik-lär-ni.

¹¹⁴⁴ USp: . TikhonovHozy: salılarnı. Li 1996a: säli-lär-ni.

¹¹⁴⁵ USp: . TikhonovHozy: jrlqdmn.

¹¹⁴⁶ TikhonovHozy: arjanan.

¹¹⁴⁷ USp: . TikhonovHozy: agdilätip. UigSteu, Özyetgin 2004a, Geng 2006, Tuguşeva 2013, Özyetgin 2014: idilätip. Li 1996a: ägdilätip.

¹¹⁴⁸ USp: . TikhonovHozy: jrlquçı. UigSteu: yrlquçı. Li 1996a: y(a)rl(i)yuçı. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: y(a)rl(i)guçı. Geng 2006: yrl(i)quçı.

¹¹⁴⁹ USp: . TikhonovHozy: sangikik. UigSteu: sang'gik. Li 1996a: sangikik. Özyetgin 2004a: sañigik. Geng 2006: sang'gik.

¹¹⁵⁰ USp: . TikhonovHozy: äk dip. UigSteu, Geng 2006: idip. Li 1996a: äg(i)dip. Özyetgin 2004a: etip. Tuguşeva 2013: édip. Özyetgin 2014: itip.

¹¹⁵¹ USp: . TikhonovHozy, Li 1996a: säbik. UigSteu, Geng 2006: sapip. Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: sapip.

¹¹⁵² USp: . Tichonv Chozj: artimişin.

¹¹⁵³ USp: . TikhonovHozy, Geng 2006: kängäşip. UigSteu: kängäşip. Li 1996a: kängäşip. Özyetgin 2004a: kängäşip. Özyetgin 2014: kängäşip.

29. işlätz-ün-lär.¹¹⁵⁴ balık-takı¹¹⁵⁵ v(i)rh(a)r¹¹⁵⁶ yañlıg sañisd(a)v(i)re¹¹⁵⁷

30. şäli bolup. liv yemäz-ün-lär. bu şilavanti-lär.

31. bar ärginçä bular elänz-ün-lär. ärksinz-ün-lär.

32. bular-ta ken munı täg ök. aryadan-ta. täprämädin

33. turğuçı. şilavanti-lär. şäli-lär ärksinz-ün-lär. balık-

34. -ta uluş-ta turğuçı kuvrag katılmaz-un. bu turğuçı

35. şilavanti-lär-tä şäli-tä ymä ken balık-ta uluş-

36. -ta turup. murut-luk aryadan-ıg ärksinip.

37. täprämädin turğuçı-lar-nıñ köñül-lär-iñä¹¹⁵⁸ iş

38. kılmaz-un. bu murut-luk aryadan-nıñ borluk-iñä¹¹⁵⁹

39. kap. bert böz. yer-lär-iñä¹¹⁶⁰ tintsui-lär-in

40. tsañçı ağıçı-lar almaz-un. aşulu¹¹⁶¹ ulug¹¹⁶² berim

41. kuanpu¹¹⁶³-sı. küñçit¹¹⁶⁴ kăpâz bor çopra¹¹⁶⁵ başlap ert

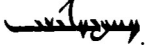
42. bert almadın. iş-küç işlätmäz-ün. murut-luk

43. aryadan-ta. turğuçı şäli-lär-kä balık arka-sıntın¹¹⁶⁶

¹¹⁵⁴ TikhonovHozy: işlatnunar.

¹¹⁵⁵ USp: . Tikhonov Chozj: taqy (Ayrı bir kelime olarak).

¹¹⁵⁶ USp: . TikhonovHozy: vang (?). Li 1996a: wang (?). Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: vr(a)h(a)r. Geng 2006: wrxar. Tuguşeva 2013: vrx(a)r.

¹¹⁵⁷ USp: . TikhonovHozy: sangisdiri.

< Skr. *saṃghasthavira* “Bir manastırın ya da topluluğun en yaşlı üyesi”.

¹¹⁵⁸ USp: . TikhonovHozy: jaka.

¹¹⁵⁹ USp: . TikhonovHozy: jaka.

¹¹⁶⁰ USp: . TikhonovHozy: jaka.

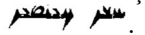
¹¹⁶¹ USp: . TikhonovHozy: aşylu. UigSteu: ’şwlw. Li 1996a: äşilü. Özyetgin 2004a, Geng 2006, Özyetgin 2014: ’şwlw. Tuguşeva 2013: ’şWLW(?).

¹¹⁶² Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: yulug.

¹¹⁶³ USp: . TikhonovHozy: qoqpu.

¹¹⁶⁴ TikhonovHozy: küñçut.

¹¹⁶⁵ Çopra “kullanılmış elbise” ile ilgili olarak bk. ED, 398a.

¹¹⁶⁶ USp: . TikhonovHozy: ara syntyn (çalışmada, ilgili satırın tamamının transkripsiyonu balyq ara syntyn şeklindedir). Li 1996a: ara-sıntın.

44. şaz-ın¹¹⁶⁷ -tın kuvrag-tın basıg taşıg tütün¹¹⁶⁸ koynı¹¹⁶⁹ tütün
45. udı¹¹⁷⁰ başlap. kayu¹¹⁷¹ ymä iş küç tagürmädin borluk-
46. -ıña¹¹⁷² ögän käsğüçi-lär. suvçı kirmädin asgu üz-
47. -üm ıışığ tırgük ymä almaz-un. anın bu tu-ta
48. turgu bitig y(a)rl(ı)g bertürü y(a)rl(ı)k(a)d(ı)m(ı)z.¹¹⁷³

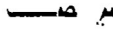
5.4. Buyruklar ve Yönetmelikler (BuYön)

BuYön01 III 6238a (T II S 20) (Eski: MIK III 6238a)

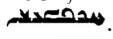
RaschmKat 13, No: 65

[Matsui 1999, 170-172 (Text 40)]

1. [tavı]şg(a)n yıl tokuz-unç ay bir yañıka [...]
2. [] ogu[l]-nıñ ädäy-kä¹¹⁷⁴ koço-[k]a bergü tapı[gçı]...
3. [] SKW satıgı böz-tä yalıg onı¹¹⁷⁵ äsän [...]
4. alış-a onı suvasdı onı bilä tör[t...]
5. bütürüp berz-ün bermäsär tapı[gçı]...

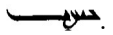
¹¹⁶⁷ USp: . TikhonovHozy: sazun (?). Li 1996a: saž-un.

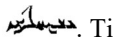
¹¹⁶⁸ *Tütün*, temel anlamı “duman” olmakla birlikte (ED, 457b) Eski Uygur belgelerinde bir vergi ya da iş yükümlülüğü olarak yer almaktadır. Her evde bir duman “tütmesi” neticesinde benzetme yoluyla oluşturulmuş bu vergi, Ahmet Caferoğlu tarafından “mesken vergisi” olarak tanımlanmaktadır (Caferoğlu 1934, 42). Para olarak ödenebildiği gibi tıpkı bu belgede olduğu şekliyle koyun, öküz gibi hayvanlarla ya da belli bir işi yerine getirme yoluyla da ödenebilmektedir. Detaylı bilgi için bk. Caferoğlu 1934, 42-43; Özyetgin 2004a, 112-120.

¹¹⁶⁹ USp: . TikhonovHozy: quvčur. Li 1996a: qowč(i)r. Geng 2006: qoyčı.

¹¹⁷⁰ USp: . TikhonovHozy: oti. Li 1996a: otı.

¹¹⁷¹ USp: . TikhonovHozy: qaip.

¹¹⁷² USp: . TikhonovHozy: jaka.

¹¹⁷³ USp: . TikhonovHozy: jrlqđman.

¹¹⁷⁴ Matsui 1999: ärdäni-kä.

¹¹⁷⁵ Matsui 1999: üy. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir. Matsui, kelimeyi vergi tahsilatı ile ilişkilendirerek “kapı” şeklinde anlamlandırmıştır. RaschmBaumWolle’de ise Raschmann, kelimeyi urı şeklinde transkripsiyonlamış ve tercümesinde bunu bir şahıs adı olarak sunmuştur (RaschmBaumWolle, 158).

6. bir aşı berz-ün

BuYön02

III 6972a (T I a) (Eski: MIK III 6972a)

RaschmKat 13, No: 7

[Matsui 1999, 186-187 (Text 52); VÉR 2016, 145 (PO02)]

1. ...a]y tokuz y(e)girmikā¹¹⁷⁶ taṇṭay [...
2. ...]R-kā¹¹⁷⁷ bargu tört at [...
3. ...] adak¹¹⁷⁸ äṭ on altı [...
4. ...] /// /// [...

BuYön03

III 6972b+c (T I a) (Eski: MIK III 6972b+c)

RaschmKat 13, No: 8

[Matsui 1999, 160 (Text 29); Matsui 2003, 64-65 (Metin: F); VÉR 2016, 146 (PO03)]

1. koyn yıl tokuz-unç ay säkiz otuz-ka
2. maçar elçi-kä bergü yeti kalın böz-tä k(ä)rsin y(a)l[ın]¹¹⁷⁹
3. [bütür]üp berz[ün]

BuYön04

Ch/U 3917 ([T I] D a ?)

RaschmKat 13, No: 1

[ZiemeSklav 156-157 (Text III)]

¹¹⁷⁶ Matsui 1999: yägrmikä.

¹¹⁷⁷ Matsui 1999: (.)-kä. VÉR 2016: Y-kä.

¹¹⁷⁸ *Adak* “ayak” kelimesi burada bir uzunluk ölçüsü olarak kullanılmıştır. Bu ölçü, *ayak* dışında *kadem* adıyla da bilinmekte olup yüzyıllar boyu kullanılmıştır. Yaklaşık 30,5 cm.lik bir uzunluğa denktir.

¹¹⁷⁹ Matsui 1999: yaṭiq. VÉR 2016: YL [...

Verso

1. []W/[]
2. [o]lar SW[]
3. kamag T//[]R///M//[] ärsä[r]
4. yinçä ögä //Y y(a)rl(ı)g bolz-un esiz ärs[är]
5. ädgü ögä [] y(a)rl(ı)kanz-un. tuşul t(ä)ñrim kutı ärür
6. ol miñ-niñ talas-ka sürtür-düm ärdi []
7. []/YQM'D'¹¹⁸⁰ algum¹¹⁸¹ bar tep TW/[]
8. [an]ta mar yiki bulak inäli sat[ı]gka k(ä)lti
9. [är]di tutdum ävdä yatur bu muntag işim bo[lur]
10. [] üçün t(ä)ñri K//M'DM t(ä)ñrim kutı küsäntä¹¹⁸²
11. [är]kän arslan-ka inçä y(a)rl(ı)g bolmış bi[r]
12. bagçı-l(ı)k k(a)rabaş berg[äy-män] tep kü[sä]nkä¹¹⁸³
13. barap barmadı amtı t(ä)ñrim kutı bir bag-ta
14. tarıg tarıgu miñ ädgü är k(a)rabaş el PW/////1184
15. y(a)rl(ı)g bolz-un är k(a)rabaş yok ärsär b[ir]
16. tapıñu täg kız karabaş-ka tägäyin t(ä)ñrim
17. t(ä)ñrim kutı y(a)rlakasar on uygur elintä
18. t(ä)ñrim kutınta adın yokum yok t(ä)ñrim
19. t(ä)ñrim kutıg kün t(ä)ñri-çä saknu täginür-män

¹¹⁸⁰ Zieme Sklav: ////zïymada.

¹¹⁸¹ Zieme Sklav: alqum.

¹¹⁸² Zieme Sklav: kusanta.

¹¹⁸³ Zieme Sklav: kusankä.

¹¹⁸⁴ Zieme Sklav: buyrada.

20. on uygur elintä ölgüm bar ärsär tirilgäy
21. tep saknur-män öčküm bar ärsär tamitgay
22. tep saknur-män t(ä)ñrim t(ä)ñrim kutı-ğa
23. äñitä ötnü ögränmiş üçün ötünü tägnü[r]-
24. -män. un-ça k(a)ra kaş-ka tägäyin öz-üm m(ä)n

Recto

1. böläklük yaylag¹¹⁸⁵ täg bolz-un t(ä)ñrim
2. kutı ötnür tep yaz-ukka täginmäyin
3. äñiti t(ä)ñrim kutı-ğa ötnü tägnür
4. üçün ötnü tägnür-m(ä)n t(ä)ñrim
5. el bugra taşgaru barmakı yok
6. bor opug içür-mäz-ün açını y(a)rl(ı)g
7. bo[l]z-un bäčkäm t(e)gin-tä '[]QYN[]
8. y(a)rl(ı)g bolmaz-un t(ä)ñrim.

BuYön05

Ch/U 6756 v

RaschmKat 13, No: 123

[Matsui 1999, 187-188 (Text 53)]

1. ...yañ]ıka [tä]m[ür] elçi alıp
2. ...tä]mir¹¹⁸⁶ []-K' tämir iki
3. ...] y[a]lıg oğlu bütü[rüp berzün]

¹¹⁸⁵ Zieme Sklav: yaylay (?).

¹¹⁸⁶ Matsui 1999: (...).

[Matsui 1996, 37 (No: 20); Matsui 1999, 159 (Text 27); Matsui 2003, 63 (Metin: D)]

1. []-Q' t(ä)mür buka-nıñ bodugu lükç[ün]
2. [] bodugu iki böz-tä¹¹⁸⁷ k(ä)rsin y(a)lın¹¹⁸⁸
3. []ber]z-ün

RaschmKat 13, No: 3

[Matsui 1996, 38 (No: 21); Matsui 1999, 158-159 (Text 26); Matsui 2003, 62 (Metin: C)]

1. [] berg]ü on []
2. batman¹¹⁸⁹ böz yip-intä¹¹⁹⁰ kärsin []
3. y(a)lın¹¹⁹¹ bir batm(a)n yip¹¹⁹² bütürüp []
4. toor¹¹⁹³ satıp¹¹⁹⁴ berz-ün alım¹¹⁹⁵-ka¹¹⁹⁶
5. tægmiş üç batm(a)n káp[ä]z-tä¹¹⁹⁷

¹¹⁸⁷ Matsui 1996: -tän.

¹¹⁸⁸ Matsui 1996: yalıq. Matsui 1999: yalıq.

¹¹⁸⁹ Matsui 1996: (...).

¹¹⁹⁰ Matsui 1996: buqa ning yar(...)

¹¹⁹¹ Matsui 1996, Matsui 1999: yalıq.

¹¹⁹² Matsui 1996: 'äd. Matsui 1999, Matsui 2003: yip.

¹¹⁹³ Matsui 1996: t(...).k.

¹¹⁹⁴ Matsui 1996: qadıp. Matsui 1999: titişdip. Matsui 2003: türşdip.

Matsui, *tür-* “dürmek, sarmak” fiilinden hareketle bu ifadenin “sarıp” anlamında kullanılmış olabileceğini belirtir (Matsui 2003, 62). Ancak belge incelendiğinde burada bizim *toor* şeklinde okuduğumuz kelimenin son harfi olan “R”den sonra kalemin hafifçe kaldırıldığı, mürekkep yoğunluğundan fark edilebilir. Bununla birlikte bizim *satıp* şeklinde okuduğumuz kısmın transliterasyonu S'DYP şeklindedir. İfade, farklı bir biçimde okunsa dahi burada yer alan “ ’ ” harfi göz ardı edilemeyecek kadar belirgindir.

¹¹⁹⁵ Matsui 1996: (..)L(..).

¹¹⁹⁶ Matsui 1999: alım-ta.

¹¹⁹⁷ Matsui 1996: -tän.

239

3. -kä yam-ka bargu säkiz at
4. ulag bir ulag-çı kişi yana
5. tümän noyın-ka bergü üç ş[ıg]
6. min kıtay daruga-ka bergü '[]
7. şıg min bürüüdäy al[ıp]¹²⁰²
8. bargu üç olpak¹²⁰³ bilä munç[a¹²⁰⁴]
9. yalın¹²⁰⁵ ögrünç buka¹²⁰⁶ olar¹²⁰⁷ []
10. at ulag beş küri min olpak
11. yantut tört y(e)tiz böz¹²⁰⁸
12. bilä bütürüp berz-ün¹²⁰⁹

BuYön11

U 5283 v (TM 70)

RaschmKat 13, No: 9

[Matsui 1996, 25-26 (No: 11); Matsui 1999, 154-156 (Text 24); Matsui 2003, 58-60 (Metin: A); Vér 2016, 147-148 (PO04)]

1. it yıl yana beşinç ay y(e)g(i)rmikä tümän noyın-ka bergü altı
2. olpak tümän noyın-nıñ bitigi bilä¹²¹⁰ bürüüdäy-kä bergü üç

¹²⁰² Vér 2016: // [].

¹²⁰³ Özellikle kış aylarında at binerken giyilen dolgulu bir ceket çeşididir, bk. TMEN II, 111-112 (No. 527). Kelime, Moğolcada *olbug~olbog* şeklinde bulunmakta olup yukarıda verilen anlamının dışında “zırh altına giyilen ceket” ve “minder” anlamlarına da sahiptir, bk. Lessing 1960, 608.

¹²⁰⁴ Matsui 1999: munça-tan. Matsui 2003: munça-ta.

¹²⁰⁵ Matsui 1999: yalıq.

¹²⁰⁶ Matsui 1999, Matsui 2003: burxan.

¹²⁰⁷ Matsui 1999, Matsui 2003: oylı.

¹²⁰⁸ Matsui 1999, Matsui 2003: yätiz.

Yätiz~yetiz böz, “geniş, gerilmiş böz” anlamında özel bir çeşittir. *Yätiz~yetiz* ile ilgili olarak bk. RaschmBaumwolle, 47 ve ED, 894b.

¹²⁰⁹ *Bütürüp ber-*, özellikle buyruklarda bir kalıp ifade olarak kullanılır. *Bütür-*, *bitir-* şeklinde bugün Türkiye Türkçesinde de işlek olarak kullanılan bir fiildir. Eski Uygur Türkçesinde ayrıca “tamamıyla, hepsi” anlamında *bütürü* şeklinde bir zarf da bulunmaktadır. Buyruk belgelerinde *bütürüp* “tamamen, bütünüyle hazırlayıp” anlamında kullanılmaktadır.

¹²¹⁰ Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2003: birlä.

3. olpak bilä¹²¹¹ munça-ta¹²¹² yalın¹²¹³ ögrünç buka¹²¹⁴ olar¹²¹⁵ bir olpak

4. бүтүрүп кытай даруга-ка берз-үн

BuYön12

U 5284 (TM 68)

RaschmKat 13, No: 10

[Arat HukVes 70 (VII); Li 1996b, 273-274 (75); Matsui 1996, 43-44 (No: 26); Matsui 1999, 142-144 (Text: 16); Matsui 2002, 108-109 (Metin: B); Geng 2006, 88; Vér 2016, 186-187 (Käz01)]

1. ud yıl çah[şapat]¹²¹⁶ ay iki otuz[-ka]

2. buyan t(ä)mür elçi-niñ nökör-

3. -lärin-gä¹²¹⁷ kăzig aş-ka bergü bir

4. sak¹²¹⁸ ät beş t[ämb]in bor-nı tütü[n]¹²¹⁹

5. [sa]n-ka¹²²⁰ tutup tärbiş k(a)y-a¹²²¹

6. berzün

¹²¹¹ Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2003: birlä.

¹²¹² Matsui 1996: -tan.

¹²¹³ Matsui 1996, Matsui 1999: yalıq.

¹²¹⁴ Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2003: burxan.

¹²¹⁵ Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2003: oyli.

¹²¹⁶ Arat HukVes: çaşşapat. Li 1996b: çayşapat. Matsui 1996, Matsui 2002: čxšpt. Matsui 1999: čxšpt. Geng 2006: çaşşapat. Vér 2016: čahš[apa]t.

¹²¹⁷ *Nökör* “arkadaş, dost, eşlik eden; koca” anlamına gelen Moğolca bir kelimedir (Lessing 1960, 593). Kullanımı yalnızca Moğolca ile sınırlı olmayıp Türkçe, Farsça, Mançu ve Tunguzca gibi pek çok dile geçmiştir. Farsçada temel anlamının yanı sıra “hizmetkar” anlamı da kazanmıştır (SteingassDic, 1435). Cengiz Han döneminde askeri bir terim haline gelmiş ve bir lidere veya komutana kendini adayan, sürekli ona eşlik eden kişiler için bu terim kullanılmaya başlanmıştır. Cengiz Han’ın da yanında bulunan generallerinin çoğunun *nökör* olduğu bilinmektedir. Bu belgede de *nökör* kelimesinin arkadaş anlamından ziyade askeri bir terim olarak kullanılmış olması kuvvetle muhtemeldir. *Nökör* anlamı ve diğer dillerdeki şekliyle ilgili olarak bk. TMEN I, 521-526 (No. 388); EtymAltaic, 968.

¹²¹⁸ Arat HukVes: sıg. Li 1996b: šiy. Matsui 1996: say. Geng 2006: sıy(?).

Sak kelimesi (< Ar. *sāk*), “baldır, incik; gövde, sap” gibi anlamlara sahiptir. Arapçadan Farsçaya, oradan da Eski Uygur Türkçesine geçmiştir. Buradaki anlamı açık değildir. Verilecek etin niteliğini belirtebileceği gibi et ile ilgili özel bir ölçü birimi de olabilir (*Sak* ile ilgili olarak bk. Zenker II, 491; SteingassDic, 642).

¹²¹⁹ Arat HukVes, Li 1996b, Geng 2006: turpan.

¹²²⁰ Arat HukVes: sanın-ka. Li 1996b, Matsui 1996: sanin-qa. Geng 2006: saninqa.

¹²²¹ Arat HukVes: taşış-qay-a. Li 1996b: taqiz-qay-a. Matsui 1996: taqış qy-a. Geng 2006: taqışqaya.

BuYön13

U 5285 (TM 71)

RaschmKat 13, No: 11

[Matsui 1996, 45-46 (No: 27); Matsui 1999, 144-146 (Text 17); Matsui 2002, 107-108 (Metin: A); Vër 2016, 149-150 (PO05)]

1. ud y[ɪ]l [j]ün ç(a)hş(a)p(u)t¹²²² ay bir
2. y(a)ñı-ka¹²²³ tünül elçi-kä üç
3. kün-lük bir boguz at
4. bağ-lär-niñ lükçün-kä
5. yumış-ka bargu-çı-lar-ka münüp¹²²⁴
6. bargu iki [k]ısg-a ulag yan-a
7. kıdır¹²²⁵ elçi-kä lükçün-kä
8. münüp¹²²⁶ bargu bir kısg-a
9. ulag-ta¹²²⁷ altın kabı bir k[ɪ]sg-a
10. ulag-nı k(a)y-a¹²²⁸ bahşı¹²²⁹-ka berzün

BuYön14

U 5287 (TM 80)

RaschmKat 13, No: 12

[Matsui 1996, 39 (No: 22); Matsui 1999, 148-151 (Text 20)]

1. [y]ıl ç(a)hş(a)p(u)t ay tört y(a)ñıka
2. [s]ulğan¹²³⁰ alıp bargu bor-ka

¹²²² Vër 2016: çahş(a)put.

¹²²³ Matsui 1996'da bu kelime, ilk satırın sonuna ilave edilmiştir.

¹²²⁴ Vër 2016: münüp.

¹²²⁵ Matsui 1996: qadar. Matsui 1999: qadır.

¹²²⁶ Vër 2016: münüp.

¹²²⁷ Matsui 1996: -tan.

¹²²⁸ Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2002: qr-a.

¹²²⁹ Matsui 1996: baği.

¹²³⁰ Matsui 1996: -WLD'. Matsui 1999: sulğan.

3. [] nägü kim-tä¹²³¹ kodıç uđçı¹²³²
4. ar-a oğlu on kap çuval-ı¹²³³ lagsı-sı
5. [b]ir kăpăz-lig ton bir yogluk
6. [bö]z¹²³⁴ iki yarım kalın böz iki
7. [kür]i¹²³⁵ min birlä bütürüp berz-ün

BuYön15 U 5288 ([T I] D 51 / T.M. 77)

RaschmKat 13, No: 13

[Matsui 1996, 57-59 (No: 32); Matsui 1998b, 26-31; Matsui 1999, 124-128 (Text 4)]

1. it yıl altınç ay iki [...]
2. kidmä¹²³⁶ bāg-niñ nişan [...]
3. k(a)y-a alıp bargu [...]
4. -NY borlukka¹²³⁷ basıl[...]
5. [ta]ysaŋ¹²³⁸ v(i)rh(a)r-lık¹²³⁹ borlu[k...]
6. nomkulı-tu b[i]r [bu]yan T[...]
7. k(a)y-a¹²⁴⁰ tüştämür bilä¹²⁴¹ bir s[aba]

¹²³¹ Matsui 1996: -tn.

¹²³² Matsui 1996: nökäř.

¹²³³ Matsui 1996: čül-i.

¹²³⁴ Matsui 1996: (...).

¹²³⁵ Matsui 1996: **taŋar**.

¹²³⁶ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: kădmă.

¹²³⁷ Matsui 1996: balt(...).n.

¹²³⁸ Matsui 1996: //YSK. Matsui 1998b, Matsui 1999: []YSNK.

¹²³⁹ Matsui 1998b, Matsui 1999: vaxar-lıy. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹²⁴⁰ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: š-a.

¹²⁴¹ Matsui 1996: birlä. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

8. arakı mañıstan-lık ''Ç/[...
9. -T' çäçäkdü taş töläk [...
10. sal bilä bir saba arak[1...
11. -LYQ borluk-tın isig [...
12. kum¹²⁴² ögän kıv borluk PWL[...
13. -T'¹²⁴³ lisuñ v(i)rh(a)r-lık b[orluk...
14. bilä bir saba arakı [...
15. [a]ç(a)r-i¹²⁴⁴ lampı¹²⁴⁵ töläk t(ä)m[ür...
16. öñdün älik bilä bir [saba]
17. arakı bilä berzün [...
18. artun¹²⁴⁶ k(a)y-a bir buyan t(ä)m[ür...
19. bäg k(a)y-a buyan turmış b[ilä bir]
20. saba arakı berzü[n...

BuYön16 U 5291 ([T I] D 51 / T.M. 91.)

RaschmKat 13, No: 14

[Matsui 1996, 61 (No: 34); Matsui 1998b, 35-37; Matsui 1999, 130-132 (Text 6); Matsui 2014b, 93; Vér 2016, 151-152 (PO06)]

1. it yıl bir y(e)g(i)rminç ay tört y(a)ñıka

¹²⁴² Matsui 1996: sum.

¹²⁴³ Matsui 1996: -tn.

¹²⁴⁴ Matsui 1996: (..)çar-i. Matsui 1998b, Matsui 1999: [](.)ÇR-Y.

¹²⁴⁵ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: lambi.

¹²⁴⁶ Matsui 1996: (...)T. Matsui 1998b: arɣun. Matsui 1999: ayaqun.

2. t(ä)mür buk-a elçi[-kă]¹²⁴⁷ yolın-ka¹²⁴⁸
3. bergü bir kö[lü]k¹²⁴⁹ tąg[älä]y-ni¹²⁵⁰ tütün-
4. -tin ötämiş¹²⁵¹ k(a)y-a bir altın t(ä)mür
5. bir muşı¹²⁵² oğlu bāküz bir altın
6. yolçı bir bilä¹²⁵³ bir ton altın
7. darm-a iki kar-a¹²⁵⁴ k[a]y-a¹²⁵⁵ bir
8. yöläk bir bilä bir ton bu iki
9. kăpâz-lig ton-ka bir köl(ü)k¹²⁵⁶ böz
10. tągäläy¹²⁵⁷ berzün

BuYön17

U 5292 (TM 89)

RaschmKat 13, No: 15

[Matsui 1996, 47 (No: 28); Matsui 1999, 146-147 (Text 18)]

1. ud yıl jün ç(a)h[ş](a)p(u)t¹²⁵⁸ ay [säk]iz
2. y(e)g(i)rmikä k(a)dır¹²⁵⁹ elçi-kä bergü
3. bir t(a)pıgçı-nı tütün []
4. bulat açari berzün

¹²⁴⁷ Matsui 1996, Matsui 1998b: ilçi-*kă*. Matsui 1999: ilçi-*kă*. Matsui 2014b: ilçi(-kă). Vér 2016: elçi[-*kă* ...].

¹²⁴⁸ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2014b: yuliy-qa.

¹²⁴⁹ Matsui 1996: kölk. Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2014b: kürk.

¹²⁵⁰ Matsui 1996: T///LY-ni.

¹²⁵¹ Matsui 1996: ödmiş.

¹²⁵² Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: mausi.

¹²⁵³ Matsui 1996: birlä. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹²⁵⁴ Matsui 1996: sar-a.

¹²⁵⁵ Matsui 1996: S//R-'. Matsui 1998b, Matsui 1999: qay-a. Matsui 2014b: x[o]ç-a. Vér 2016: k(a)[y]-a.

¹²⁵⁶ Matsui 1996: kölk. Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2014b: külk.

¹²⁵⁷ Matsui 1996: (...)LY.

¹²⁵⁸ Matsui 1996: čxšpt.

¹²⁵⁹ Matsui 1996: madči. Matsui 1999: madir.

[USp 34-35, 220 (Nr. 25); Li 1996a, 188-189 (4.4); Özyetgin 2004a, 178; Tuguşeva 2013, 100 (Pa 12); Vër 2016, 188-189 (Käz02)]

1. it yıl säk(i)zınç ay
2. [b]ir¹²⁶⁰ y(e)g(i)rmikä bu tuş-ta
3. [e]lçi-lär¹²⁶¹ tälīm¹²⁶² bolup kal[an]¹²⁶³
4. [kö]p¹²⁶⁴ iş bolmış üçün
5. inçü kılık-ı¹²⁶⁵ bilä inçü
6. borluk-çı kızıgta barça
7. basıg¹²⁶⁶ salıg bergü bolmı[ş]
8. üçün nom kulı çıbın¹²⁶⁷
9. bay t(ä)mür bu üçägü¹²⁶⁸
10. [salıg]ı-nı¹²⁶⁹ buyan k(a)y-a-ka¹²⁷⁰
11. berz-ün¹²⁷¹

¹²⁶⁰ USp: (ik)i. Li 1996a, Özyetgin 2004a, Vër 2016: [ik]i. Tuguşeva 2013: iki.

¹²⁶¹ USp: (порлу)кчылар. Li 1996a: [borlu]qçı-lar. Özyetgin 2004a: [borlu]kçı-lar.

¹²⁶² USp: тілär. Li 1996a, Özyetgin 2004a, Tuguşeva 2013, Vër 2016: tilär.

Tilär bol-, Eski Uygur hukuk belgelerinde sıklıkla kullanılan bir ifadedir. Ancak bu belgede açıkça tälīm kelimesi yer almaktadır. Kelimenin transliterasyonu T'LYM şeklindedir. Kelimeyi *tilär* şeklinde okuyabilmek için ikinci ünlünün “ ’ ” olması gerekirken burada bariz bir “Y” harfi bulunmaktadır.

¹²⁶³ USp: кал(ын). Li 1996a: qal[ın]. Özyetgin 2004a: kal[ın].

¹²⁶⁴ USp: (көп). Tuguşeva 2013: ///.

¹²⁶⁵ Vër 2016: sıkış-ka.

¹²⁶⁶ USp: парсун. Li 1996a: barzun. Özyetgin 2004a: barzun.

¹²⁶⁷ USp: Чітін. Li 1996a: çatın. Özyetgin 2004a: çatın. Tuguşeva 2013, Vër 2016: çipin.

Kelimenin transliterasyonu ÇYPYN şeklindedir. Dolayısıyla *çipin* ya da *çıbın* şeklinde okunmalıdır.

¹²⁶⁸ Tuguşeva 2013: üç(ä)gü.

¹²⁶⁹ Li 1996a: [salıy]ı-nı. Özyetgin 2004a: [salık]ı-nı. Tuguşeva 2013: <...>Y-nı.

¹²⁷⁰ USp: Карака. Li 1996a: qar-a-qa. Özyetgin 2004a: kar-a-ka.

¹²⁷¹ USp: (пер)сүн.

[Matsui 1996, 68-69 (No: 40); Matsui 1998b, 45-47; Matsui 1999, 137-139 (Text 12); Vër 2016, 190-191 (Käz03)]

1. [] bergü b[ir]
2. // []/ onı¹²⁷² bir ula[g]
3. öd(ä)m onı¹²⁷³ bir ulag []
4. onı¹²⁷⁴ bir ulag körpä¹²⁷⁵ sarıg¹²⁷⁶
5. onı¹²⁷⁷ bir ulag koşuñ-t(a)n¹²⁷⁸
6. onı bir ulag kün t(a)pmiş¹²⁷⁹
7. onı bir ulag mayak bökän
8. onı bir ulag b[aç]ak¹²⁸⁰ kulı
9. onı bir ulag noyan sarıg¹²⁸¹
10. onı bir ulag berz-ün
11. tüz y(a)pa¹²⁸² b
12. käzig-tin baçak¹²⁸³ kulı onı
13. mayak bökän onı bilä¹²⁸⁴ ulagçı

¹²⁷² Matsui 1996: öy. Matsui 1998b, Matsui 1999: üy. Son iki çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹²⁷³ Matsui 1996: öy. Matsui 1998b: üy. Matsui 1999: üy.

¹²⁷⁴ Matsui 1996: öy.

¹²⁷⁵ Matsui 1996: külüg.

¹²⁷⁶ Matsui 1996: qaçan.

¹²⁷⁷ Matsui 1996: öy. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu kalan diğer satırlarda bu şekildedir.

¹²⁷⁸ Vër 2016: koşuñ-taz.

¹²⁷⁹ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999, Vër 2016: tapmış.

¹²⁸⁰ Matsui 1996: //ˈČˈN.

¹²⁸¹ Matsui 1996: qay(.)////.

¹²⁸² Matsui 1996: töz yarba.

¹²⁸³ Matsui 1996: //ˈČˈN.

¹²⁸⁴ Matsui 1996: birlä.

14. berzün yalak¹²⁸⁵ []

15. bir ulag b[erip¹²⁸⁶]

16. käzig-kä [tutzun]¹²⁸⁷

BuYön20

U 5300 (TM 102^a)

RaschmKat 13, No: 18

[Matsui 1996, 48-49 (Nr. 29); Matsui 1998a, 027-028 (I); Matsui 1998b, 14-16; Matsui 1999, 117-118 (Text 1)]

1. t(a)k₁gu yıl jün tok(u)zunç¹²⁸⁸ [ay]

2. altı y(e)g[irmik]ä¹²⁸⁹ möngä t(ä)m[ür]

3. baş-lıg bağ-lär-ni T[]

4. alıp uz(a)tgu¹²⁹⁰ iki k[ap]

5. [bo]r-ta¹²⁹¹ b[aça]k bükän onı¹²⁹²

6. [bi]r kap bor berip üçünç

7. [kä]zig-kä tutz-un

BuYön21

U 5301 (TM 102^b)

RaschmKat 13, No: 19

[Matsui 1996, 27 (No: 12); Matsui 1999, 161 (Text 30)]

1. it¹²⁹³ yıl onunç ay beş¹²⁹⁴ y(e)g(i)rmikä

¹²⁸⁵ Matsui 1996: (..)L(..). Matsui 1998b, Matsui 1999: yan-a. Vér 2016: yalan.

¹²⁸⁶ Matsui 1996: (..)////////.

¹²⁸⁷ Matsui 1996: käşig-kä //////////.

¹²⁸⁸ Matsui 1996: toqzunç. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: toqsunç.

¹²⁸⁹ Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: ygrmikä.

¹²⁹⁰ Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: uşdyu.

¹²⁹¹ Matsui 1996: -tan.

¹²⁹² Matsui 1996: oy. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: uy.

¹²⁹³ Matsui 1996: ud.

¹²⁹⁴ Matsui 1996: bir.

2. ogaday¹²⁹⁵ katun-ka beş küri min
3. kârsin taşman oğlu bütürüp berz-ün.

BuYön22

U 5303 (Glas: T II D 68)

RaschmKat 13, No: 20

[USp 137, 237 (Nr. 80); Yamada 1968b, 25-26; Matsui 1996, 65 (Nr. 37); Matsui 1998a, 030 (V); Matsui 1998b, 40-42; Matsui 1999, 134-135 (Text 9); Özyetgin 2004a, 231; Vër 2016, 192-193 (Kâz04)]

1. küskü yıl ç(a)hş(a)p(u)t¹²⁹⁶ ay altı
2. y(a)ñı-ka äl¹²⁹⁷ buk-a elçi-kä
3. koluş bilä¹²⁹⁸ bergü¹²⁹⁹ bir kap¹³⁰⁰
4. bor-nı¹³⁰¹ altın sarıg¹³⁰² onı¹³⁰³
5. berip tokuz-unç¹³⁰⁴ kâzig-¹³⁰⁵
6. -kä tutz-un.

BuYön23

U 5308 (T II D 238a)

RaschmKat 13, No: 21

[USp 129, 236 (Nr. 75); Li 1996a, 191 (4.6); Matsui 1996, 41 (No: 24); Matsui 1999, 174-175 (Text 43); Matsui 2004a, 197; Matsui 2004b, 164; Özyetgin 2004a, 200-201; Tuguşeva 2013, 118 (Pa 27); Vër 2016, 194-195 (Kâz05)]

¹²⁹⁵ Matsui 1996, Matsui 1999: oyraday.

¹²⁹⁶ USp: چاخشاپ. Yamada 1968b: çaşşpt. Matsui 1996: çaxşapt. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: çaxşpt. Özyetgin 2004: çahşap(u)t. Vër 2016: ç(a)hşap(a)t.

¹²⁹⁷ USp: ایل. Yamada 1968b: il. Matsui 1996: 'äl. Özyetgin 2004: el.

¹²⁹⁸ USp: بیرگ. Matsui 1996, Özyetgin 2004a: birlä.

¹²⁹⁹ Yamada 1968b: birägü.

¹³⁰⁰ USp: کاپ. Özyetgin 2004a: at.

¹³⁰¹ USp: بور. Özyetgin 2004a: at-nı.

¹³⁰² Özyetgin 2004a: säkiz.

¹³⁰³ USp: بیرگ. Yamada 1968b: baqır. Yamada 1968b: öw. Matsui 1996: öy. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: üy. Özyetgin 2004a: bakır.

¹³⁰⁴ Özyetgin 2004: tokuz üç.

¹³⁰⁵ Özyetgin 2004a: kişig-.

1. it yıl big(i)rminç¹³⁰⁶ ay iki otuz-ka
2. yaña buka¹³⁰⁷ yoçın¹³⁰⁸ elçi-kä altı
3. otuz-ka-t(ä)gi¹³⁰⁹ k(ä)z-ig aş-ka bir kap
4. bor-nı biküş buka borluk-ı¹³¹⁰ berz-ün

BuYön24

U 5309 (T II D 238-b)

RaschmKat 13, No: 22

[USp 129-130, 236 (Nr. 76); Matsui 1996, 60 (Nr. 33); Matsui 1998b, 31-35; Matsui 1999, 128-130 (Text 5); Matsui 2014b, 92-93]

1. it yıl s(ä)kiş[in]ç ay yeti
2. y(a)ñık-a anuñup turgu¹³¹¹ koyn-
3. -ta¹³¹² tütün-tin kopuz [äl]tämür¹³¹³
4. bir noym bilä¹³¹⁴ P[]L[]/¹³¹⁵ manç¹³¹⁶
5. alban¹³¹⁷ bilä¹³¹⁸ bir üçi¹³¹⁹ y(a)pıg
6. mançüg¹³²⁰ bilä¹³²¹ bir şingın-lig¹³²²

¹³⁰⁶ USp: . Li 1996a: bi[r]yägirminç. Matsui 1996: bir<r>ygrminç. Matsui 1999, Matsui 2004b: bigrminç. Özyetgin 2004a: bi[r]yegirminç. Tuguşeva 2013: bi[r]yegirminç. Vér 2016: b(i)r(ye)girminç.

¹³⁰⁷ USp: . Li 1996a: yäkä buqa. Özyetgin 2004: yäkä buka.

¹³⁰⁸ Li 1996a: yüçin. Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2004b: yırçin. Özyetgin 2004: yüçin. Tuguşeva 2013: vuçin.

¹³⁰⁹ USp: . Li 1996a, Özyetgin 2004: tægim. Tuguşeva 2013: t(e)g(i)m. Vér 2016: tægi.

¹³¹⁰ USp: . Tuguşeva 2013: bo[r]luq-ı. Vér 2016: bo<r>luk-ı.

¹³¹¹ USp: .

¹³¹² Matsui 1996: -tn.

¹³¹³ USp: Matsui 1996: (..)MWR. Matsui 1998b, Matsui 1999: tämür. Matsui 2014b: (t)ämür.

¹³¹⁴ USp: .

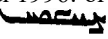
¹³¹⁵ Matsui 1996: bo/at.

¹³¹⁶ USp: 'Y...Ç.

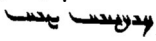
¹³¹⁷ Matsui 1999, Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2014b: lbay.

¹³¹⁸ USp: .

¹³¹⁹ Matsui 1996: orçi.

¹³²⁰ USp: . Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2014b: mänçüg.

¹³²¹ USp: .

¹³²² USp: . Matsui 1996: singging-lig. Matsui 1998b, Matsui 1999: sing'ging-lig.

7. oğlu¹³²³ yarım bilä¹³²⁴ bir koyn

8. berz-ün¹³²⁵ beş batman min m-ä berzün

BuYön25

U 5314 (T II S 19b)

RaschmKat 13, No: 23

[Matsui 1996, 40 (No: 23); Matsui 1999, 172-173 (Text 41); Matsui 2002, 109-110 (Text C); Vër 2016, 196-197 (Käz06)]

1. [ta]vışgan¹³²⁶ yıl onunç ay tört y(e)g(i)rmikä

2. abışan-a¹³²⁷ bala toña elçi-lär-kä kızıl-ka

3. [barg]u¹³²⁸ tört at-ta suvasdı onı¹³²⁹

4. bir at baş kâz-ig berip

5. lükçün turpan at-ka tutz-un¹³³⁰

BuYön26

U 5315 ([T] II S 18)

RaschmKat 13, No: 24

[USp 123-124, 235 (Nr. 71); Arat HukVes 69-70 (VI); Li 1996a, 232-233 (4.18); Li 1996b, 277-278 (77); Matsui 1996, 23-24 (No: 10); Matsui 1999, 173-174 (Text 42); Geng 2006, 87-88; Tuguşeva 2013, 118 (Pa 26); Vër 2016, 153-154 (PO07)]

1. küskü yıl beşinç ay üç y(a)ṅıka

2. kitir¹³³¹-tin kâlgüçi¹³³² elçi-lär-kä

¹³²³ USp: Matsui 1996: (....)Y.

¹³²⁴ USp: .

¹³²⁵ USp: .

¹³²⁶ Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2002: *tavişyn*.

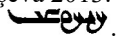
¹³²⁷ Matsui 1996: *abişq-a*. Matsui 1999, Matsui 2002: *abişq-a*.

¹³²⁸ Vër 2016: [...]/.

¹³²⁹ Matsui 1996: öy. Matsui 1999, Matsui 2002: üy.

¹³³⁰ Matsui 1996: *tudzun*. Vër 2016: *tutzu[n]*.

¹³³¹ Tuguşeva 2013: *kétir*.

¹³³² USp: .

3. tuzgu¹³³³-ka üntü[r]gü¹³³⁴ bor-tın¹³³⁵ kävsädü¹³³⁶
4. açarı¹³³⁷ tipi¹³³⁸ y(e)g(i)rmi batman ädgü¹³³⁹ bor
5. amtı¹³⁴⁰ ok¹³⁴¹ berz-ün äsän¹³⁴² atsız¹³⁴³ olar-¹³⁴⁴
6. -ka tapşuruz-un¹³⁴⁵

BuYön27

U 5316 (T III 168)

RaschmKat 13, No: 25

[Zieme 1997, 438; Matsui 1996, 66 (No: 38); Matsui 1998a, 030 (VI); Matsui 1998b, 42-44; Matsui 1999, 135-136 (Text 10), Matsui 2008b, 230]

1. ud yıl yetinç ay bir otuz-ka
2. toy-ka içgü üç kap süçüg-
3. -ni kurug¹³⁴⁶ onı¹³⁴⁷ bütürüp¹³⁴⁸ berip
4. baş kâzig-kä tutzun

¹³³³ USp: . Arat HukVes: tuşğu. Li 1996a, Li 1996b, Geng 2006: tuşğu. Tuguşeva 2013: tuşğu. *Tuzgu*, DLT'de "Yoldan geçen tanıdık ve akrabalara armağan olarak çıkarılan yemek" şeklinde tanımlanmıştır (DLT, 184). Z. Akkoyunlu, kelimenin DLT'den hareketle aynı zamanda "güzellik" anlamı taşıdığını ve bunun tuz ile ilgili olduğunu beyan eder, bk. Akkoyunlu 2008.

¹³³⁴ USp: . Arat HukVes, Geng 2006: öntürgü. Li 1996a, Li 1996b, Matsui 1996: üntürgü. Tuguşeva 2013: öntü[r]gü.

¹³³⁵ Matsui 1999: -ta.

¹³³⁶ USp: . kışda. Arat HukVes: keysedü. Li 1996a: qayzada. Li 1996b, Geng 2006: kävsädü. Matsui 1996, Matsui 1999, Vér 2016: kävsädi. Tuguşeva 2013: q(a)yso (?).

¹³³⁷ USp: . Li 1996a: açarı[-ning]. Li 1996b: açar. Tuguşeva 2013: açi.

¹³³⁸ Tuguşeva 2013: bérür.

¹³³⁹ Matsui 1999: 'ädgü.

¹³⁴⁰ Li 1996a: ämti.

¹³⁴¹ USp: . Li 1996a, Tuguşeva 2013: on.

¹³⁴² USp: . Li 1996a: asan. Matsui 1996, Matsui 1999: 'äsän. Tuguşeva 2013: esän.

¹³⁴³ USp: . Li 1996a: atşay. Matsui 1999: atsiz; Tuguşeva 2013: ats///z (?).

¹³⁴⁴ Matsui 1999: oylı-.

¹³⁴⁵ USp: . Li 1996a: on b(o)sulz-un. Tuguşeva 2013: bay(?) b(a)sulz-un. Vér 2016: tapşuruzun.

¹³⁴⁶ Zieme 1997: qotuz. Matsui 1996: quğluy. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: quğluy, Matsui 2008b: qutluy.

¹³⁴⁷ Zieme 1997: urı. Matsui 1996: öy. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2008b: üy.

¹³⁴⁸ Matsui 2008b: Ø.

[UigSteu 254-258; Moriyasu 1991, 134-135; Moriyasu 2004, 158-159; Özyetgin 2004a, 230-231; Geng 2006, 74-75; Özyetgin 2014, 208-209]

1. y[a]rag-l(i)g¹³⁴⁹ (?) kişi üçün ayag¹³⁵⁰-ka tägimlig¹³⁵¹-niñ
2. yigdiş-i¹³⁵² pintso tutuñ-tın. ¹³⁵³ ligui tutuñ-ka tutuz-
3. -up. ayag-ka tägimlig-tä basa. murut-luk
4. aryadan-ıg. ligui tutuñ. kütso şilavanti. pintso
5. tutuñ birlä üçäğü igäläzün tetim(i)z. bu söz-çä.
6. ayag-ka tägimlig-tä soñ. ligui tutuñ başın
7. üçäğü. murut-luk aryadan-ta täprämadın turup.
8. yay kış bkçan¹³⁵⁴ olurup. niyam¹³⁵⁵ kuşalapqş¹³⁵⁶ kılıp. biz-kä
9. buyan berip olurz-un. bu aryadan-ka sanlıg
10. yer-iñä. borluk-iñä. şazın ayguçı el bägät-läri.
11. başlap kim kim katılmaz-un. bu üç kuvrag ok
12. ärsinz-ün. ayag-ka tägimlig-niñ. lin-in. piryan-
13. -ın pintso tutuñ igäläz-ün. adın kim ärsär

¹³⁴⁹ UigSteu, Moriyasu 2004: y///γ-ly. Moriyasu 1991: y///γ-l(γ). Özyetgin 2004a, Özyetgin 2014: y///g-ly. Geng 2006: y///γly.

¹³⁵⁰ Geng 2006: atay.

¹³⁵¹ Geng 2006: tagilig.

¹³⁵² YYKDYŞ-Y. Peter Zieme, TMEN II'den hareketle *yigdiş* kelimesinin başındaki “Y”nin muhtemel bir protez olduğunu ve igdişin “üvey kardeş” anlamına geldiğini ifade eder (UigSteu, 255-256).

¹³⁵³ UigSteu, Moriyasu 2004, Geng 2006, Özyetgin 2014: tutung-qa. Moriyasu 1991: tutuñ(-qa). Özyetgin 2004a: tutuñ-ka.

¹³⁵⁴ Peter Zieme, Edg'den hareketle bu kelimenin köken olarak Sanskritçe *bhakta-chinnaka* olduğunu belirtirken (UigSteu, 256-257) Semih Tezcan *bhakta-chinnaka* dışında *bhakta-cheda*, *chinna-bhakta*, *chinna-vārşika* olmak üzere farklı tamlamalara da işaret eder (BT III, 27). Bunlar “yemeyi kesme, oruç; inziva” gibi anlamlara sahiptir.

¹³⁵⁵ < Skr. *niyāma* “yoga basamaklarından biri olarak kişinin yapması gereken davranış ya da davranışlar” şeklinde tanımlamak mümkündür.

¹³⁵⁶ < Skr. *kuśala-pakṣa* “erdem yönü, iyi ahlak” (Edg, 188b).

14. katılmaz-un. ligui tutuŋ-ka. kuvrag-tan igil-tän
15. năgü m-ä iş-küç sıkış ämgäk tăgürmädin asırayu
16. turz-un. anın bu tuta turgu bitig bertürtümüz.

BuYön29

U 5323 (T II D 148 c)

RaschmKat 13, No: 27

[Matsui 1996, 70 (No: 41); Matsui 1998b, 47-48; Matsui 1999, 139 (Text 13)]

1. [yɪl]l ɕ(a)hş(a)p(u)t ay Y/¹³⁵⁷[]
2. []WT baş-lıg //[]
3. [] kuŋlug k(a)y-a YW/¹³⁵⁸[]
4. [] berip 'ät []/[]
5. [bor]-nı balçu¹³⁵⁹ onı¹³⁶⁰ be[rip¹³⁶¹]
6. [] bor sanında tuŋzu[n]

BuYön30

U 5324 (T II D 148 c)

RaschmKat 13, No: 28

[Matsui 1996, 71 (No: 42); Matsui 1998b, 48-50; Matsui 1999, 139-140 (Text 14)]

1. [yɪl] säkiz-inç ay tört y(a)ŋıka
2. [] bilä¹³⁶² inal koça-ka¹³⁶³ bergü
3. [y]ogluk böz-tä borluk

¹³⁵⁷ Matsui 1996: (...). Matsui 1998b, Matsui 1999: (...).

¹³⁵⁸ Matsui 1996: (...). Matsui 1998b, Matsui 1999: YWČ

¹³⁵⁹ Matsui 1996: bağçü.

¹³⁶⁰ Matsui 1996: ıy. Matsui 1998b, Matsui 1999: ıy.

¹³⁶¹ Matsui 1996: b(...). Matsui 1998b, Matsui 1999: P(...).

¹³⁶² Matsui 1996: birlä.

¹³⁶³ Matsui 1996: al qoç-qa. Matsui 1998b, Matsui 1999: al xoça-qa.

Aynı şahıs adı RM 1 olarak kayıtlı U 5245 (TM 220)'in 7. satırında da geçmektedir.

4. []/-ın-tın¹³⁶⁴ arslan ögä
5. []/-lıg¹³⁶⁵ borluk sınısıdu-ta¹³⁶⁶
6. [] bir yogluk böz berzün san-ın
7. [] yogluk böz bilä berzün

BuYön31

U 5325 (T II D N° 148a)

RaschmKat 13, No: 29

[USp 118-119, 234 (Nr. 65); Li 1996a, 257-258 (5.9); Matsui 1996, 55-56 (No: 31); Matsui 1998a, 028-029 (II); Matsui 1998b, 23-25; Matsui 1999, 123-124 (Text 3), Matsui 2014a, 614 (No. 70 = G4)]

1. [tak]ıgu yıl ç(a)hşap(u)t ay
2. [] y(e)g(i)rmi-kä¹³⁶⁷ kar-a nogoy¹³⁶⁸
3. [] WN koça baş-lıg bağ-
4. [-lär-k]ä t(ä)ñ bilä¹³⁶⁹ alıp üñü¹³⁷⁰
5. iki koyn iki k(a)p bor-ta¹³⁷¹
6. altın¹³⁷² k(a)bı bir koyn
7. berip onunç kăzig-kä
8. tutzun y(a)n-a bir k(a)p
9. bor m-ä berip üçünç

¹³⁶⁴ Matsui 1996: **böz**-in-tin. Matsui 1998b, Matsui 1999: **ayız**-in-tin.

¹³⁶⁵ Matsui 1996: -larqa. Matsui 1998b, Matsui 1999: **vaxar**-lry.

¹³⁶⁶ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: tan.

¹³⁶⁷ USp: **سور سيميك**. Li 1996a: yăgirmikä. Matsui 1996: yăgrmikä. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999: yăgrmikä.

¹³⁶⁸ USp: **صومر سيميك**. Li 1996a: oquy. Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2014a: noqoy.

¹³⁶⁹ USp: **صومر سيميك** Li 1996a: tänbin alıp.

¹³⁷⁰ Li 1996a: öng(g)ü.

¹³⁷¹ Matsui 1996: -tan.

¹³⁷² USp: **صومر سيميك**. Li 1996a: t(ä)n-bin qabı. 5. satırın sonundaki bulunma hali ekiyle 6. satırın ilk kelimesini birlikte değerlendirmişlerdir.

10. kâzig-kâ tutzun

BuYön32

U 5329 (T II B 28)

RaschmKat 13, No: 30

[USp 156 (Nr. 93); Li 1996a, 190 (4.5); Matsui 1996, 76 (No: 47); Matsui 1999, 188-189 (Text 54); Matsui 2010a, 26-28; Matsui 2014a, 613 (No. 1 = A1); Vêr 2016, 155-156 (PO08)]

1. toņuz yıl üçünç ay bir yan[gıka]¹³⁷³

2. msydr¹³⁷⁴-lar-nıñ bir yol at[ın]¹³⁷⁵

3. taykay¹³⁷⁶-takı yolçı-ka berz-ün

BuYön33

U 5331 (T II Çıqtım 1)

RaschmKat 13, No: 31

[USp 121-122, 235 (Nr. 69); Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990, 24 (Text C); Li 1996a, 291-292 (6.3); Sertkaya A. G. 1999, 243-245; Özyetgin 2004a, 200; Vêr 2016, 206-207 (OMis01) (1-3. satırlar)]

1. taçudın¹³⁷⁷ söz-üm. toynıçog¹³⁷⁸-ka. sāniñ kupçır tarıg-ıñ-

2. -ta bu şāmız tavışman¹³⁷⁹-ka üç küri tarıg bergil. kan¹³⁸⁰ yasak

¹³⁷³ USp: (yan) [gıka]. Li 1996a: o[tuz-qa]. Matsui 1996: y(..)////. Matsui 1999: yangıqa. Matsui 2014a: (yan)[gıka]. Vêr 2016: Y//[...].

¹³⁷⁴ USp: msydr. Li 1996a: m(a)smad(a)r. Matsui 1996: msmdr.
< Soğd. msydr “Nesturi Hristiyan, papaz”.

¹³⁷⁵ USp: atin. Li 1996a: atin. Matsui 1996: at////.

¹³⁷⁶ USp: tayaqı. Li 1996a, Matsui 1996: tayaqı.

¹³⁷⁷ USp: taçudan. Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990: taçudan. Li 1996a: taçadan. Sertkaya A. G: Tacudin. Özyetgin 2004a: tacudin. Vêr 2016: taçudın.
On.Turc'de Tawîş şeklinde bir ad bulunmaktadır (On.Turc, 720). Buradaki ad da taviş+man şeklinde oluşmuş bir birleşik yapı olabilir.

¹³⁷⁸ USp: tayınçay. Li 1996a: tayınçay.

¹³⁷⁹ USp: tavışma. Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990: tayışma. Li 1996a: tayışma. Sertkaya A. G. 1999: Tavışma. Özyetgin 2004a: tayışma.

¹³⁸⁰ USp: yasak.

3. tutar-m(ä)n.¹³⁸¹

4. toyınçog¹³⁸² tarkan söz-üm. toyınçog¹³⁸³ kişi-siñä. saña yarlıg bolgu¹³⁸⁴

5. üçün.¹³⁸⁵ üç küri tarıg-ka çuv berdi. bergil.

BuYön34

U 5483 (T II)

RaschmKat 13, No: 32

[Matsui 1996, 42 (No: 25); Matsui 1999, 175-176 (Text 44)]

1. ...yıl] üçünç ay tokuz o[t]uz-ka

2. ...]/Y[]WKNK-ta tokuz küri¹³⁸⁶

3. ...] bir ayıtğalı T[]KWN¹³⁸⁷

4. ...] bir at altın

5. ...]///¹³⁸⁸ ok¹³⁸⁹ berip üçünç

6. [käzig-kä t]utz-un

BuYön35

U 5510 (Glas: T II 920)

RaschmKat 13, No: 33

[Matsui 1996, 72 (No: 43); Matsui 1998b, 50-52; Matsui 1999, 140-142 (Text 15)]

1. [] b[i]l[ä] / []

2. []'Y KW[]/[]¹³⁹⁰ [t]ämbin arakı

3. saba-sı bilä stba sal

¹³⁸¹ USp: . Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990: san-inta tutar m(ä)n. Li 1996a: qan yasaq tirär-m(ä)n. Sertkaya A. G.: san-inta tutar-m(e)n. Özyetgin 2004a: kan *yasaq* tirär-män.

¹³⁸² USp: . Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990: taqıçoy. Li 1996a: tayınçay.

¹³⁸³ USp: . Li 1996a: tayınçay.

¹³⁸⁴ USp: . Li 1996a: bolu.

¹³⁸⁵ USp: . Li 1996a: ärmiş.

¹³⁸⁶ Matsui 1996: (.....). Matsui 1999: (....)

¹³⁸⁷ Matsui 1996: (....). Matsui 1999: T[]XW(.).

¹³⁸⁸ Matsui 1996: /////. Matsui 1999: (.)[](.).

¹³⁸⁹ Matsui 1996: azuq-ı

¹³⁹⁰ Matsui 1996: (.....)///SY. Matsui 1998b, Matsui 1999: (...)L[](.).Y.

4. üç t(ä)mbin arakı saba-sı bilä
5. satba buk-a üç t(ä)m[bi]n arakı
6. saba-sı bilä buyan-a orıug¹³⁹¹
7. ''R'[/]D[]Q¹³⁹² üç t(ä)mbin arakı
8. sa[ba-sı bilä]T¹³⁹³ udmak¹³⁹⁴ üç
9. t(ä)mbin [ara]k¹³⁹⁵ı saba-sı bilä¹³⁹⁶
10. kūsän-ä¹³⁹⁷ k(a)y-a¹³⁹⁸ üç t(ä)mbin arakı
11. saba-sı bilä kar-a kay-a üç
12. t(ä)mbin arakı saba-sı bilä taş
13. []¹³⁹⁹ oğlu üç t(ä)mbin arak[ı]¹⁴⁰⁰
14. [saba]-sı bil[ä] [l]ampi¹⁴⁰¹ äñüy¹⁴⁰²
15. [üç tämbin ara]k¹⁴⁰³ı [saba-sı]
16. [bilä] üç t[(ä)mbin] arakı¹⁴⁰⁴
17. [saba-sı bilä] [/]¹⁴⁰⁵
18. []¹⁴⁰⁶

¹³⁹¹ Matsui 1996: orıaq?

¹³⁹² Matsui 1996: ''R(..)////(..). Matsui 1998b, Matsui 1999: ''R(..)[](..).

¹³⁹³ Matsui 1996: saba-sı bilä. Matsui 1998b, Matsui 1999: saba-sı bilä.

¹³⁹⁴ Matsui 1996: udmış.

¹³⁹⁵ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: arağı.

¹³⁹⁶ Matsui 1996: (...).

¹³⁹⁷ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: käsän-ä.

¹³⁹⁸ Matsui 1996, Matsui 1998b: käsän-ä qy-a. Matsui 1999: käsän-ä qy-a.

¹³⁹⁹ Matsui 1996: ////(..). Matsui 1998b, Matsui 1999: qy-a.

¹⁴⁰⁰ Matsui 1996, Matsui 1998b, Matsui 1999: arağı.

¹⁴⁰¹ Matsui 1996: lambi. Matsui 1998b, Matsui 1999: lambi.

¹⁴⁰² Matsui 1996: änggür(?). Matsui 1998b, Matsui 1999: ängguy.

¹⁴⁰³ Matsui 1996: ////////// üç tämbin arağı. Matsui 1998b, Matsui 1999: bilä [] üç tämbin arağı.

¹⁴⁰⁴ Matsui 1996: ////////// lambi 'WYPY(.)////. Matsui 1998b: saba-sı bilä lambi ögrünç. Matsui 1999: saba-sı bilä lambi ögrünç.

¹⁴⁰⁵ Matsui 1996: ////////// arağı saba //. Matsui 1998b: üç tämbin arağı saba-. Matsui 1999: üç tämbin arağı saba-.

19. []//¹⁴⁰⁶

BuYön36 **U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (II)**

RaschmKat 13, No: 118

[Zieme 1997/1998, 174-175 (Yalnızca U 5537 v + U 5538 v)]

1. berz-ün kün arslan [...
2. yüz älig kunpu ber[z-ün...
3. alpt(ä)mür toŋa on /[...
4. berz-ün alp tıŋa [...

BuYön37 **U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (III)**

RaschmKat 13, No: 118

[Zieme 1997/1998, 174-175 (Yalnızca U 5537 v + U 5538 v)]

1. tutz[-un] 'P ärsär [...
2. täginürm(ä)n bäginä [...
3. älig koyn berz-ün [...
4. [] bir P[...

BuYön38 **U 5585 (T II D 149d)**

RaschmKat 14, No: 268

1. ärsär. anı barınça alıp enç P[...
2. bir säŋräm biz-iŋ Y'Q[...
3. -sıŋa y(a)raglıg. anta [...

¹⁴⁰⁶ Matsui 1996: Ø. Matsui 1998b, Matsui 1999: **-sï bilä birzün.**

[Matsui 1996, 34-35 (No: 18); Matsui 1998a, 031 (VIII); Matsui 1999, 161-163 (Text 31); Vër 2016, 198-199 (Käz07)]

1. []//
2. [] y(e)g(i)rmikä¹⁴⁰⁷
3. [yegir]mi-kä []¹⁴⁰⁸ ak yastuk tilägäli
4. [] ögrünç tāmür aṭay buka yula altmı[ş]
5. []/ kişi on kün-lük azuk-ı
6. [ä]şgäk ulag bir kăpâz-lig ton
7. []//// bütürüp¹⁴⁰⁹ berz-[ü]n
8. [k]ap¹⁴¹⁰ bor m-ä berip altınç kâzig-kä tutz-un
9. []/-NY vâzir¹⁴¹¹ sürüp berz-ün

[Matsui 1996, 34-35 (No: 18); Matsui 1999, 161-163 (Metin: 31); Vër 2016, 200 (Käz08)]

1. []-K' bargu iki at bir ulag-çı bilä¹⁴¹²
2. [el y]aṇ-inça¹⁴¹³ asıg-ı¹⁴¹⁴ bilä¹⁴¹⁵ bu künki kâzig-

¹⁴⁰⁷ Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1999: yägrmikä.

¹⁴⁰⁸ Matsui 1996: ///////////////. Matsui 1998a: ///////////////()./////////. Matsui 1999: []() [] . Vër 2016: ...]Q.

¹⁴⁰⁹ Matsui 1996: ündürüp.

¹⁴¹⁰ Matsui 1996: ////.

¹⁴¹¹ Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1999: aşrı. Vër 2016: m(ı)sır.

¹⁴¹² Matsui 1996, Matsui 1999: birlä.

¹⁴¹³ Matsui 1996: (.....)Ç. Matsui 1999: yangınça. Vër 2016: ...tı]ṇčan.

¹⁴¹⁴ Vër 2016: yışıg-ı.

¹⁴¹⁵ Matsui 1996, Matsui 1999: birlä.

3. [-kä t]utz-un¹⁴¹⁶

BuYön41

U 5665 v (T II S 21)

RaschmKat 13, No: 35

[Matsui 1996, 146-147 (Appendix 5); Matsui 2002, 115-116 (Text G)]

1. ...ot]uz-ka ///K¹⁴¹⁷ on bägi bolup kälmiş berim
2. ...]//L/-Q' käzig-tä¹⁴¹⁸ bir y(a)rım batm(a)n ät iki
3. ...]K¹⁴¹⁹ batm(a)n min on beş batm(a)n bor bir ayak¹⁴²⁰ /DÇN¹⁴²¹
4. ...]/////ÇY-K'¹⁴²² üç k(a)rı¹⁴²³ berü iki y(a)rım tapıgçı
5. ...b]ir at
6. ...yar]ım böz asıg¹⁴²⁴ okda¹⁴²⁵ yeti y(a)rım k(a)rı
7. ...] P//¹⁴²⁶ käzig-tä¹⁴²⁷ kırımday¹⁴²⁸ elçi-kä <<Karl.>>
8. ...batma]n ät bir y(a)rım batm(a)n min <<Karl.>>
9. ...] yarım tapıgçı aşçı-nıñ bir
10. ...] bağ-lik-lär-kä¹⁴²⁹ bir y(a)rım tapıgçı
11. ...]// T' P//
12. ...] ///// böz iki böz

¹⁴¹⁶ Matsui 1996: (.)Z-WN. Matsui 1999: (..)Z-WN. Vér 2016: [b]erz-ün.

¹⁴¹⁷ Matsui 1996: W(...) tümür. Matsui 2002: (....)r.

¹⁴¹⁸ Matsui 1996: -tän.

¹⁴¹⁹ Matsui 1996, Matsui 2002: älig.

¹⁴²⁰ Matsui 1996: arıy.

¹⁴²¹ Matsui 1996: sđır. Matsui 2002: (.)D(..).

¹⁴²² Matsui 1996: /////. Matsui 2002: (.....) ilçi-kä.

¹⁴²³ Matsui 1996: är. Matsui 2002: qrı.

¹⁴²⁴ Matsui 1996: aşır.

¹⁴²⁵ Matsui 1996: tarđa.

¹⁴²⁶ Matsui 1996: /////((...)). Matsui 2002: (..).

¹⁴²⁷ Matsui 1996: -tn.

¹⁴²⁸ Matsui 1996: qanımday. Matsui 2002: qanımday.

¹⁴²⁹ Matsui 1996: bışing-kä.

13. ...] ///// //bor

14. ...] //[]/[]///

BuYön42

U 5717 (Glas: T II x 547)

RaschmKat 14, No: 269

1. ...] tüş tām kılıp 'WT/[...]

2. ...sol]mıdan kälmiş dintar-lar [...]

3. ...] tutup man[ista]n ///[...]

BuYön43

U 5790 (T III 66) + *U 9261

RaschmKat 14, No: 270

[Matsui 2015a, 66-68 (D20); Vër 2016, 157-158 (PO09)]

1. melik t(ä)mir¹⁴³⁰ ogul-nuñ

2. it yıl onunç ay altı yañıka

3. uz-a bay¹⁴³¹ eltür seliba¹⁴³² elçi-

4. -niñ nökör y(a)n-a yisüdär el(ç)i

5. yol azuk-luk bergü üç tayak ät

6. altı küri min-tä turpan-ta kanımdu

7. bir tayak ät iki küri min

8. бүтүрүп b[erzü]n¹⁴³³

BuYön44

U 5861 (T III M 122)

RaschmKat 13, No: 36

¹⁴³⁰ Matsui 2015a: milik tāmür. Vër 2016: melik temür.

¹⁴³¹ Matsui 2015a: b(o)r.

¹⁴³² Matsui 2015a: siliba.

¹⁴³³ Matsui 2015a: b(i)[r](şü)[n].

1. [a]ltın kay-ın-takı on altı
2. at ulag-ı kâziginç-ä işin-
3. -i alsar {sar} tört at-ka
4. bir ulag-çı kişi-ni amıl
5. ''WT ///// tu öndü buka
6. sadun tilik bilä amdun
7. kälürz-ün

BuYön45

U 5967

RaschmKat 13, No: 37

[Matsui 1996, 67 (No: 39); Matsui 1998b, 44; Matsui 1999, 136-137 (Text 11)]

1. bars yıl onunç ay tört ot[u]z-ka öñi¹⁴³⁴
2. elçi-kä¹⁴³⁵ bergü bir patır¹⁴³⁶ [ik]i¹⁴³⁷ //SKY¹⁴³⁸
3. ///-K'¹⁴³⁹ kusı P[]¹⁴⁴⁰ bilä b[er]z-[ü]n

BuYön46

U 5988

RaschmKat 13, No: 38

1. ...]/[...
2. ...ul]ug kürin
3. ...]//RS säkiz on şıg bugday
4. ...] şıg arpa ymä ber.

¹⁴³⁴ Matsui 1996: 'WXW//. Matsui 1998b: 'Y(..)W[]. Matsui 1999: 'Y(....)[].

¹⁴³⁵ Matsui 1996, Matsui 1998b: -kä.

¹⁴³⁶ Matsui 1998b, Matsui 1999: P'D[](.)

¹⁴³⁷ Matsui 1996: //(.) Matsui 1998b, Matsui 1999: [](.)

¹⁴³⁸ Matsui 1996: äski ?.

¹⁴³⁹ Matsui 1996: (...) -ni. Matsui 1998b, Matsui 1999: (...) (..).

¹⁴⁴⁰ Matsui 1996: kâzig.

BuYön47

U 6055

RaschmKat 14, No: 271

1. tütün-t[i]n [...
2. bir kap 'WD[...
3. otur-a tişi[...
4. toyın bitkâç[i]...

BuYön48

U 6119 + U 6256 + U 5425 (T I D)

RaschmKat 13, No: 39

[Vér 2016, 209-210 (OMis03)]

Recto

1. [] /// 'W[]
2. [] ulagçı 'L[]
3. bir ul[a]g [] ulagçı y(a)rl[ıg]¹⁴⁴¹
4. bir ulag [yar]ım ulagçı /[]
5. [] buk-a¹⁴⁴² bir [ulag] y(a)rım ulag[çı]
6. [] <<Karl.>> bir ulag y(a)rım ulagçı
7. [a]ltm[ış] tāmır bir ulag y(a)rı[m]
8. [al]tmış¹⁴⁴³ k(a)y-a bir [ulag]
9. [ulagç]ı altmış SW[]

¹⁴⁴¹ Vér 2016: 'L P[....

¹⁴⁴² Vér 2016: ...b]uk-a.

¹⁴⁴³ Vér 2016: ...]MYŠ.

10. [] y(a)rım¹⁴⁴⁴ ulagçı []
11. [] ulag y(a)rım¹⁴⁴⁵ ulagçı[1]
12. []-L'R-Y bilä
13. [ulag]çı-nı tagar
14. [b]ir¹⁴⁴⁶ torçı bütürüp
15. []YM// bir ulag
16. [t]agar-ı bilä berzün

Verso (U 5425)

1. [b]ir ulag y(a)rım¹⁴⁴⁷
2. []/ bilä berzün

BuYön49

U 6160

RaschmKat 13, No: 148

[Matsui 1996, 73 (No: 44); Matsui 1999, 147-148 (Text 19)]

1. [yıl]YNÇ¹⁴⁴⁸ ay altı y(a)ñık-a
2. [] k[ä]püz¹⁴⁴⁹-kä kuñlug k(a)y-a tayşı¹⁴⁵⁰
3. [] alıp barmış¹⁴⁵¹ bor satıg-
4. -ın-ka bergü böz-tä¹⁴⁵² toğan
5. üntürmüş azuk-tın altın

¹⁴⁴⁴ Vér 2016: yarım.

¹⁴⁴⁵ Vér 2016: [y]arım.

¹⁴⁴⁶ Vér 2016: ...]YR.

¹⁴⁴⁷ Vér 2016: yarım.

¹⁴⁴⁸ //yıl aldınç.

¹⁴⁴⁹ Matsui 1996: bağ-kä. Matsui 1999: bağ-kä.

¹⁴⁵⁰ Matsui 1996: kävši.

¹⁴⁵¹ Matsui 1996: barmış.

¹⁴⁵² Matsui 1996: -tn.

6. [kayım]tʰ¹⁴⁵³ bir böz bur¹⁴⁵⁴-han-takı¹⁴⁵⁵

7. [säk]iz¹⁴⁵⁶ kap üntürmiş az[u]k

8. [] bir böz bilä berzün

BuYön50 *U 9168 II (T III Murtuq 253)

RaschmKat 14, No: 272

[Matsui 2007b, 60-68; Matsui 2008a, 13-25]

1. tʰuu-a¹⁴⁵⁷ y(a)rl(1)g-in-tın
2. [t]ümä[n] söz-üm tü[kä]l-ä adan-a ikigü-kä ağanız-lar
3. kodmış bitigni yorıtmayın kalan berim alım
4. tep tartar ärmiş siz-lär bu altmış-a k(a)y-a-
5. -nıñ ok [ü]ntürmiş bitiginçä kalan kagut
6. berim alım tilämäñ-lär. anasın-ga tapınıp
7. yorızun tep bitig bertim. kalançı
8. alım-çı m-ä bolsar altmış-a-tın tilämäñlär¹⁴⁵⁸
9. barş yıl aram ay otuz-ka el törüsin-
10. -çä atası buyan-a-nıñ bitigi yorıkı üçün

BuYön51 *U 9180 / II. Sayfa (I)

RaschmKat 14, No: 470 [*U 9188 (T I) olarak]

¹⁴⁵³ Matsui 1996, Matsui 1999: (...)DW.

¹⁴⁵⁴ Matsui 1996, Matsui 1999: bor.

¹⁴⁵⁵ Matsui 1996: qıpçaq. Matsui 1999: quṭṭyan.

¹⁴⁵⁶ Matsui 1996, Matsui 1999: (...).

¹⁴⁵⁷ Matsui 2007b: tʰuw-a.

¹⁴⁵⁸ Matsui 2008a: tilämäglär.

[USp 56-57, 223 (Nr. 39/1); Li 1996a, 320 (6.12/1); Özyetgin 2004a, 187-188; Tuguşeva 2013, 101-102 (Pa 14a); Vër 2016, 159 (PO10); Matsui 2018, 120 (C9+C10+C11)]

1. ¹⁴⁵⁹ bir at ber[zün]¹⁴⁶⁰

BuYön52 *U 9180 / II. Sayfa (II)

RaschmKat 14, No: 470 [*U 9188 (T I) olarak]

[USp 56-57, 223 (Nr. 39/2); Li 1996a, 320 (6.12/2) (Yalnızca a ve b); Özyetgin 2004a, 187-188; Tuguşeva 2013, 101-102 (Pa 14b); Vër 2016, 211-212 (OAcc01); Matsui 2018, 120 (C9+C10+C11)]

1. yunt yılki¹⁴⁶¹ kupçır kümüş-kä 'elç[i-kä]¹⁴⁶²

2. koço-ka barır-ka kälir-kä yet[i]¹⁴⁶³

3. bakır¹⁴⁶⁴-ka bir at ulag altım m(ä)n

4. çagan¹⁴⁶⁵ bitidim

BuYön53 *U 9180 / II. Sayfa (III)

RaschmKat 14, No: 470 [*U 9188 (T I) olarak]

[USp 56-57, 223 (Nr. 39/3); Li 1996a, 320 (6.12/3); Özyetgin 2004a, 187-188; Tuguşeva 2013, 101-102 (Pa 14c); Matsui 2014a, 614 (Nr. 22 = C 11); Vër 2016, 160 (PO11); Matsui 2018, 120 (C9+C10+C11)]

¹⁴⁵⁹ Matsui 2018'de bu satırın öncesine gelmesi gereken satırlar şu şekilde düzenlenmiştir:

[at]
[-l](ar)-ında tüm(ir) (yast)[uq-ı]

¹⁴⁶⁰ USp: пер(тiм). Li 1996a: bir[tim]. Özyetgin 2004a: ber[dim]. Tuguşeva 2013: bër<...>.

¹⁴⁶¹ USp: жылы. Li 1996a, Tuguşeva 2013: yılı. Özyetgin 2004a: yılı.

¹⁴⁶² USp: алы(п). Li 1996a: alı[p]. Özyetgin 2004a: alı[p]..... Tuguşeva 2013: alı(?)<...>. Vër 2016:

’’LY[.... Matsui 2018: elçi.

¹⁴⁶³ USp: Јавт..... Li 1996a: yawt..... Özyetgin 2004a: yavt..... Tuguşeva 2013: vapt[so].

¹⁴⁶⁴ USp: Пакшы. Li 1996a: başşı. Özyetgin 2004a: bahşı. Tuguşeva 2013: baxşşı.

¹⁴⁶⁵ USp: Асан (?). Li 1996a: asan. Özyetgin 2004a: äsän. Tuguşeva 2013: esän.

1. takıgu yıl biry(e)g(i)rminç ay yeti yañık[a]

2. añurun¹⁴⁶⁶ elçi-kä yar-ka bargu on at-

3. -ta¹⁴⁶⁷ tämir¹⁴⁶⁸ yastuk-ı bir at berzü[n]¹⁴⁶⁹

BuYön54

***U 9187 (T II 035)**

RaschmKat 14, No: 413

[Arat HukVes 70-71 (VIII); Li 1996b, 275-276 (76); Geng 2006, 88-89; Matsui 2014b, 100-101]

1. biz kuñlug k(a)y-a t(ä)mir turmış k(a)lımdu el

2. t(ä)mir maşı baklta¹⁴⁷⁰ (?) başlap buryaluka¹⁴⁷¹ söz-

3. -ümüz yemü¹⁴⁷² s(ä)n bu t(ä)mir¹⁴⁷³ k(a)y-a-ka ton {ka}¹⁴⁷⁴

4. satıgı iki y(a)rım böz-ni bergil

5. osal bolmazun bu nişan biz-niñol

BuYön55

***U 9231 (T III M 253)**

[Matsui 2010a, 30-33]

1. ...]WÇY¹⁴⁷⁵ koyn kor-ka küntä iki kuanpuluk

2. ...] bir kuanpuluk min bir kuanpuluk bor birlä

¹⁴⁶⁶ USp: Äñgürün. Li 1996a, Matsui 2014a: ängürün. Özyetgin 2004a: angürün. Tuguşeva 2013: angorun(?). Vër 2016: äñürün. Matsui 2018: ängüränä?.

¹⁴⁶⁷ USp: täriñçä. Li 1996a: täginçä. Özyetgin 2004a: t(ä)ñinçä. Tuguşeva 2013: t(e)nginçä. Matsui 2014a: (-in)ta. Matsui 2018: -lar-ta.

¹⁴⁶⁸ USp: Tämyr. Li 1996a, Özyetgin 2004a: tämür. Tuguşeva 2013: temir.

¹⁴⁶⁹ USp: пертүм. Li 1996a: bir-tüm. Özyetgin 2004a: ber-tüm. Tuguşeva 2013: bér-tüm(?).

¹⁴⁷⁰ Arat HukVes, Li 1996b, Geng 2006: balta. Matsui 2014b: bañalçä.

¹⁴⁷¹ Arat HukVes: buryçuluka. Li 1996b: buriçulu-qa. Geng 2006: boruluqa. Matsui 2014b: borunluq.

¹⁴⁷² Matsui 2014b: kimqo-qa.

Bu edat DLT'de de yer almaktadır. "Bu sözü kabul ettin mi; sana emredileni yapmak için onu aklında tutkun mu" gibi anlamlara sahiptir (DLT, 358).

¹⁴⁷³ Geng 2006: tämür.

¹⁴⁷⁴ Matsui 2014b: {sa}.

¹⁴⁷⁵ Matsui 2010a: (γ)učī.

3. ...]/QY 'änük¹⁴⁷⁶ berz-ün.

BuYön56

***U 9234**

[Matsui 2015a, 68-72 (Text E2)]

1. []WNK¹⁴⁷⁷
2. koyn yıl ç(a)hş(a)p(u)t ay tokuz yañıka yırt [=yurt] kurgu d(a)niyäl elçi
3. alg(a)lı kälmiş üç küri çubagan üç kü[ri] üz-üm üç küri
4. alıma talkan-ı on iki kalça duşab []-ta munça-ta lükçün-
5. -kä t(ä)gir bir küri çubagan bir küri [] kurug üzüm
6. [bir k]üri alım[-a] [tal]kan-ı tört kalça duşab-ta kärsin yalın olar
7. [] küri] çubagan bilä bütürüp [be]rz-ün.

BuYön57

***U 9241 (TM 69)**

[Matsui 2013, 428; Vér 2016, 161-162 (PO12)]

1. ud yıl. säkiz-inç ay tokuz
2. yañıka. yetär¹⁴⁷⁸ elçi-kä yürünçin-¹⁴⁷⁹
3. -ka¹⁴⁸⁰ bargu tört at ulag-ta.
4. nampı-ta [tä]mir-çi buyan tükäl
5. 'W[]WNK ç(a)g(a)n¹⁴⁸¹ k[u]lı¹⁴⁸² bilä bir at

¹⁴⁷⁶ Matsui 2010a: 'änüg.

¹⁴⁷⁷ Matsui 2015a: [] oyl?-n]ung.

¹⁴⁷⁸ Matsui 2013: yider.

¹⁴⁷⁹ Vér 2016: yürünçin.

¹⁴⁸⁰ Vér 2016: -kä.

¹⁴⁸¹ Matsui 2013: çgan. Vér 2016: ç(a)gan.

¹⁴⁸² Matsui 2013: (k)[u]lı.

6. berip yam at san-ınta tutz-un.

BuYön58

***U 9303 / I. Sayfa**

[Raschmann 2018, 77-87]

1. []/[]Z
2. be<r>gü tö[rt kap] bor-t[a]
3. toña borluk-ı muruṭluk v(i)rhar-
4. -lık borluk bilä bir kap bor
5. taz k(a)y-a borluk-ı tuḡlıg¹⁴⁸³ v(i)rhar-
6. -lık borluk bilä bir kap bor
7. [] v(i)rhar-lık borluk []/[]
8. [] tut]-zun¹⁴⁸⁴[]

BuYön59

3 Kr. 29a

[USp 214, 256 (Nr. 122); Li 1996a, 194-195 (4.8); Matsui 1996, 19 (No: 7); Matsui 1999, 167-168 (Text 37); Matsui 2014a, 618 (No. 15 = C4); Matsui 2014b, 95]

1. it yıl säki[zinç ay] tört
2. yañıka küsäñçük iki är
3. [t]urmış bir är alp togrıl
4. iki är inäçi iki är älik
5. bir är örük¹⁴⁸⁵ togrıl bir ä[r]

¹⁴⁸³ Raschmann 2018: turalık.

¹⁴⁸⁴ Raschmann 2018: ///.

¹⁴⁸⁵ USp: . Li 1996a: ür. Matsui 1996, Matsui 1999: ögä.

6. toruğ¹⁴⁸⁶ ädgü togrıl []

7. sävinç¹⁴⁸⁷ birlä bir ///¹⁴⁸⁸ birlä []

8. -ka işläz-ün.

BuYön60 3 Kr. 30b

[USp, 213, 254 (Nr. 119); Matsui 1996, 22 (No: 9); Matsui 1999, 170 (Text 39);
Matsui 2014a, 619 (No. 12 = C1); Matsui 2018, 115 (C1)]

1. [ko]y[n]¹⁴⁸⁹ yılkı¹⁴⁹⁰ inäçi-niñ tsañ-¹⁴⁹¹

2. [-ka] kod-gu¹⁴⁹² tarıg-ta¹⁴⁹³ tört

3. [bat]man¹⁴⁹⁴ min S[]///¹⁴⁹⁵ saman-ka¹⁴⁹⁶

4. ///¹⁴⁹⁷ azuk¹⁴⁹⁸ san-ınta tutz-un

BuYön61 SI Kr. I/149

[Matsui 2004d, 18-19; Tuguşeva 2013, 40 (3a 3)]

1. takıgu yıl säkiz-inç ay []

¹⁴⁸⁶ USp: . Li 1996a: turuq. Matsui 1996, Matsui 1999: turuq.

¹⁴⁸⁷ USp: . Li 1996a: sayiŋ (?). Matsui 1996: qayiq. Matsui 1999: qaračuq.

¹⁴⁸⁸ Li 1996a: bi[z birlä].....Matsui 2014a, Matsui 2014b: [är olar ?].

¹⁴⁸⁹ USp: . Matsui 1996: suv. Matsui 1999: [](..)[]. Matsui 2014a, Matsui 2018: (qo)[y](n).

¹⁴⁹⁰ USp: . Matsui 1996: yirlär. Matsui 1999: 'YY(.)L(..)

¹⁴⁹¹ USp: .

¹⁴⁹² USp: . Matsui 1996: qudyu. Matsui 1999, Matsui 2014a, Matsui 2018: qudyu.

¹⁴⁹³ USp: . Matsui 1996: -tn. Matsui 1999: -tan.

¹⁴⁹⁴ USp: . Matsui 1996: (...). Matsui 1999, Matsui 2014a: K(..). Matsui 2018: [bat](man).

¹⁴⁹⁵ USp: .

¹⁴⁹⁶ Matsui 2018: samqa?-qa.

¹⁴⁹⁷ Matsui 2018: (ber)[ip].

¹⁴⁹⁸ USp: .

2. ınyuy¹⁴⁹⁹ v(a)h(a)r-ta tayşıdu tayşı algu¹⁵⁰⁰
3. P///R tayş[1] <<Karl.>>YQ turmış tayşı ///¹⁵⁰¹
4. tayşı-lar-ka üç aykı armaug¹⁵⁰² tarı[g-]
5. -ta kuauk¹⁵⁰³ açari iki şıg tarıg-ıg¹⁵⁰⁴
6. berip saş san-ınta tutz-un

BuYön62

SI Kr. IV/604 (I)

[Matsui 1998a, 030-031 (VII); Matsui 1999, 152-153 (Text 22); Vër 2016, 203-204 (Käz10)]

1. koyn yıl bi<r>y(e)g(i)rmin¹⁵⁰⁵ ay iki otuz-ka
2. kut bg eli-kä kz-ig aş-[ka]¹⁵⁰⁶
3. bergü bir koyn-nı bir küri
4. min bilä ayag-a buk-a [o]nı¹⁵⁰⁷ berip
5. [tok]uz-un kz-ig-[k]ä tutz[-un]¹⁵⁰⁸

BuYön63

SI Kr. IV/604 (II)

¹⁴⁹⁹ Tuguşeva 2013: int(a)n.

¹⁵⁰⁰ Tuguşeva 2013: al///qu(?).

¹⁵⁰¹ Matsui 2004d: *başlap*.

¹⁵⁰² Tuguşeva 2013: tegmäyök.

Belge bir manastırla ilgili idari bir buyruktur. Kelime kadrosu incelendiğinde *v(a)h(a)r*, *tayşı*, *açari* gibi kelimelerin bulunması, bu görüşü destekler. Bunlara ek olarak, *dharmā* ve *ug* kelimelerinden teşekkül edilmiş *armaug* da dini bir kavramı işaret etmektedir. Benzer bir kavram, Peter Zieme tarafından yayınlanan ve yeni yıllar ilgili iyi dilekleri içeren bir metinde yer almaktadır. İlgili metinde geçen *darmahariki* “yiyeceği darma olan” şeklinde anlamlandırılmıştır (MängiB, 136). Buradan hareketle, *armaug* kelimesini “darma bağı, darma demeti” olarak anlamlandırmak uygun olacaktır.

¹⁵⁰³ Matsui 2004d: quğuy.

¹⁵⁰⁴ Matsui 2004d: H. Tuguşeva 2013: tarıy-γ.

¹⁵⁰⁵ Matsui 1998a, Matsui 1999: bigrmin. Vër 2016: b(i)ry(e)girmin.

¹⁵⁰⁶ Matsui 1998a: aş-qa.

¹⁵⁰⁷ Matsui 1998a: uy. Matsui 1999: üy.

¹⁵⁰⁸ Matsui 1999: tuğzun.

[Matsui 1999, 153-154 (Text 23); VÉR 2016, 205 (Käz11)]

1. koyn yıl aram ay üç y(a)ŋı-[ka]¹⁵⁰⁹

2. [] elçi-kä-niŋ¹⁵¹⁰

3. []///-T' bergü

4. []Y¹⁵¹¹ bir küri

5. [ayag]-a buk-a

6. []Y¹⁵¹² käz-ig¹⁵¹³

BuYön64

SI O/39 (I)

[Malov 1932, 140-143 (Nr. 4); Matsui 1996, 14-16 (No: 5); Matsui 1999, 181-185 (Text 49-50); Tuguşeva 2013, 147-148 (Pa 44); Matsui 2015b, 276-277 (9-15. satırlar); VÉR 2016, 172-174 (PO19)]

1. ¹⁵¹⁴ ulag otuz böz ögüz¹⁵¹⁵ buka

2. münü üç at tört äşgäk

3. azuk yüdgü bir äşgäk. kısıg¹⁵¹⁶ //

4. -ka münü bir at iki äşgäk

5. altmış¹⁵¹⁷ tügün¹⁵¹⁸-kä bir at iki

¹⁵⁰⁹ Matsui 1999: yngïqa. VÉR 2016: yaŋı-ka.

¹⁵¹⁰ Matsui 1999: ilçi-kä ning.

¹⁵¹¹ Matsui 1999: (..).

¹⁵¹² Matsui 1999: üy birip ikinti.

¹⁵¹³ Matsui 1999'da yedinci satır şu şekilde tamamlanmaktadır: -kä tutzun.

¹⁵¹⁴ Bu satır, Matsui 1996 ve 1999'da ikinci sıradadır. İlk satıra ait transkripsiyon ise şu şekildedir: //////////////WD////////////////.

¹⁵¹⁵ Malov 1932, Matsui 1996, Matsui 1999, VÉR 2016: ögüs. Tuguşeva 2013: ögüş.

¹⁵¹⁶ Malov 1932: Tysaq. Matsui 1996, Matsui 1999: qışıl. Tuguşeva 2013: ///say(?). VÉR 2016: tışıg.

¹⁵¹⁷ Tuguşeva 2013: almiş.

¹⁵¹⁸ Matsui 1996, Matsui 1999: tonguz. Tuguşeva 2013: tüküz. VÉR 2016: tökün.

6. äşgäk. ulag ülügdü¹⁵¹⁹ elçi-kä törbi¹⁵²⁰

7. elçi-kä münü säkiz at. bor

8. başlap barguçı¹⁵²¹ işirä¹⁵²²-kä münü

9. bir äşgäk ulag bilä¹⁵²³ üç y(e)g(i)rmi

10. at altı y(e)g(i)rmi äşgäk ulag-ta¹⁵²⁴

11. puçaŋ¹⁵²⁵ çıktın¹⁵²⁶ birlä bir at

12. bir äşgäk iki ton-luk böz.

13. bilä¹⁵²⁷ ata¹⁵²⁸ buka kanımdı¹⁵²⁹ inäki¹⁵³⁰

14. bičkün¹⁵³¹ [k]ayak-a¹⁵³² b<i>lä¹⁵³³ kuvrag¹⁵³⁴

15. ärkägü[n]¹⁵³⁵ el-tän¹⁵³⁶ bütürüp berz-ün

BuYön65

SI O/39 (II)

[Malov 1932, 140-143 (Nr. 4); Matsui 1996, 17-18 (No: 6); Matsui 1999, 181-185 (Text 49-50); Tuguşeva 2013, 147-148 (Pa 44); Matsui 2015b, 276-277 (17-24. satırlar); Vër 2016, 175-176 (PO20)]

¹⁵¹⁹ Tuguşeva 2013: ülägü.

¹⁵²⁰ Malov 1932: Törpä. Matsui 1996, Matsui 1999: törpi. Tuguşeva 2013: törp///.

¹⁵²¹ Malov 1932: baruçı.

¹⁵²² Malov 1932: İsčän. Matsui 1996, Matsui 1999: 'äsänä. Tuguşeva 2013: isinä.

¹⁵²³ Matsui 1996, Matsui 1999, Tuguşeva 2013, Matsui 2015b: birlä.

¹⁵²⁴ Tuguşeva 2013: alz-un.

¹⁵²⁵ Vër 2016: puçaŋ.

¹⁵²⁶ Malov 1932: Čynatun. Matsui 1996: čiqtn. Tuguşeva 2013: čiyba///.

¹⁵²⁷ Matsui 1996, Matsui 1999, Tuguşeva 2013, Matsui 2015b: birlä.

¹⁵²⁸ Malov 1932: atan. Matsui 1996, Matsui 1999: at. tuguşeva 2013: atan.

¹⁵²⁹ Tuguşeva 2013: qayımdı.

¹⁵³⁰ Malov 1932: iki. Tuguşeva 2013: nigı.

¹⁵³¹ Malov 1932: käckün (?). Matsui 1996, Matsui 1999: bäckün. Tuguşeva 2013: biçgöz. Matsui 2015b: baçaq.

¹⁵³² Malov 1932: tajaq-y. Matsui 1996, Matsui 1999: qayay-a. Tuguşeva 2013: qay-a.

¹⁵³³ Matsui 1996, Matsui 1999: olar. Tuguşeva 2013: oylı.

¹⁵³⁴ Tuguşeva 2013: qavuz.

¹⁵³⁵ Malov 1932: ikägü. Tuguşeva 2013: ikägün <...>.

¹⁵³⁶ Malov 1932: jył ta. Matsui 1996, Matsui 1999: -lär-tän. Tuguşeva 2013: yılta.

1. kü[skü] yıl altınç ay P[]¹⁵³⁷
2. y(e)g(i)rmikā yālkār¹⁵³⁸ elçi-kā kor¹⁵³⁹
3. kılmiş¹⁵⁴⁰ kümüş-tā. puçaŋ
4. çıktı¹⁵⁴¹ bilā¹⁵⁴² beş s(ı)tır.¹⁵⁴³
5. üç bakır kümüş-ni
6. tümän buka at¹⁵⁴⁴ totok
7. biçkün¹⁵⁴⁵ kayak-a¹⁵⁴⁶ olar¹⁵⁴⁷ bütürüp¹⁵⁴⁸
8. berz-ün. kuvrag¹⁵⁴⁹ ärkägün-lär¹⁵⁵⁰
9. [b]ütürüp¹⁵⁵¹ berz-ün.

BuYön66

SI Uig. 14 (I)

[USp 90-92, 231 (Nr. 53/1); Li 1996a, 198, 200-201 (4.10A); Matsui 1996, 7-9 (No: 1); Matsui 1998a, 035-038 (IX); Matsui 1999, 176-179 (Text 45); Özyetgin 2004a, 190; Matsui 2008b, 231-232; Tuguşeva 2013, 135-138 (Pa 36a); Matsui 2015a, 61-63 (B1); Vér 2016, 177-179 (PO21)]

1. koyn yıl [y]eti[n]ç ay

¹⁵³⁷ Malov 1932: iki. Matsui 1996, Matsui 1999: **yiti**. Tuguşeva 2013: iki y(e)g(i)rmikā (Bir alt satırın başında olması gereken y(e)g(i)rmikā burada transkripsiyonlanmıştır).

¹⁵³⁸ Malov 1932: Ülāgür. Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2015b: yilāgāy. Tuguşeva 2013: ülāgir. Vér 2015: yalkar.

¹⁵³⁹ Malov 1932: sūū. Tuguşeva 2013: bor.

¹⁵⁴⁰ Tuguşeva 2013: almiš.

¹⁵⁴¹ Malov 1932: Čynatun. Matsui 1996: čiq̄tun. Tuguşeva 2013: čiyba///.

¹⁵⁴² Matsui 1996, Matsui 1999, Tuguşeva 2013, Matsui 2015b: birlä.

¹⁵⁴³ Tuguşeva 2013: satır.

¹⁵⁴⁴ Tuguşeva 2013: on (at?).

¹⁵⁴⁵ Malov 1932: čynač. Matsui 1996, Matsui 1999: kiräč. Tuguşeva 2013: ///. Matsui 2015b: bačaq.

¹⁵⁴⁶ Tuguşeva 2013: qay-a.

¹⁵⁴⁷ Tuguşeva 2013: oyli.

¹⁵⁴⁸ Malov 1932, Matsui 1996, Matsui 1999: bütürü. Vér 2016: bütürü[p].

¹⁵⁴⁹ Malov 1932: qujaq. Tuguşeva 2013: quvar.

¹⁵⁵⁰ Malov 1932: ikägün lār. Tuguşeva 2013: ikägün-lār.

¹⁵⁵¹ Matsui 1999: -tān bütürüp.

2. y(e)g(i)rmikä öñtün çärig-
3. -tin at algalı kälgüçi
4. aṭay¹⁵⁵² togrıl-ka koşaṇ-¹⁵⁵³
5. -ka balık-ta münjü¹⁵⁵⁴
6. iki at-ta baçak<-a> t(a)rkan¹⁵⁵⁵
7. yüz-intä¹⁵⁵⁶ bolmış taz¹⁵⁵⁷
8. bir at ulag berip iki¹⁵⁵⁸
9. kün berip üç bakır
10. kümüş kupçır-ka
11. tutz-un.

BuYön67

SI Uig. 14 (II)

[USp 90-92, 231 (Nr. 53/2); Li 1996a, 198-199, 201-202 (4.10B); Matsui 1996, 10 (No: 2); Matsui 1999, 176-177 (Text 46); Özyetgin 2004a, 191; Tuguşeva 2013, 136-137 (Pa 36b); Matsui 2015a, 61-64 (B2); Matsui 2015b, 289; Vér 2016, 180-181 (PO22)]

1. koyn yıl säkiz-inç ay yeti yañı<-ka>

¹⁵⁵² USp: . Li 1996a, Özyetgin 2004a: adam.

¹⁵⁵³ USp: . Li 1996a, Tuguşeva 2013: susang. Özyetgin 2004a: usaṇ.

¹⁵⁵⁴ Li 1996a: mün'gü.

¹⁵⁵⁵ USp: . Li 1996a: baçay-(a)-tay. Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1999: baçaq tan. Özyetgin 2004a: baçak-(a)-tag. Matsui 2008b: baçaqa trqan. Tuguşeva 2013: baçay tay. Matsui 2015a: baçağa trqan.

Belgede yer alan diğ er üç metinde bu şahıs adı *baçak-a* şeklinde oldu ğ u için burada bu tamamlamayı yapmanın uygun oldu ğ unu düşünüy oruz.

¹⁵⁵⁶ USp: . Li 1996a: yoş-inta. Özyetgin 2004a: yos-inta.

¹⁵⁵⁷ USp: . Li 1996a: t(ä)rz. Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1999: tan. Özyetgin 2004a: t(ä)rş. Tuguşeva 2013: t(a)γ.

¹⁵⁵⁸ Matsui 1996 ve Matsui 1999'da *iki* kelimesi dokuzuncu satırın başında yer almaktadır.

2. toksın-takı yeti yılkı ba[glıg]¹⁵⁵⁹
3. kápáz algalı barguçı yegänçük-¹⁵⁶⁰
4. -kă turmış-a-ka¹⁵⁶¹ nampı-¹⁵⁶²
5. -ka bargu iki at-ta¹⁵⁶³
6. baçak-a t(a)rkan¹⁵⁶⁴ yüz-intä¹⁵⁶⁵
7. bolmış taz¹⁵⁶⁶ bir at ulag
8. berip üç bakır kümüş
9. kupçır-ka tutz-un.

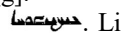
BuYön68

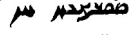
SI Uig. 14 (III)

[USp 91, 231 (Nr. 53/3); Li 1996a, 199-200, 202 (4.10C); Matsui 1996, 11 (No: 3); Matsui 1999, 177-178 (Text 47); Özyetgin 2004a, 192; Tuguşeva 2013, 136-137 (Pa 36c); Matsui 2015a, 61-65 (B3); Vër 2016, 182-183 (PO23)]

1. arıg bökä-niñ¹⁵⁶⁷
2. koyn yıl onunç ay bir

¹⁵⁵⁹ USp: . Li 1996a: ili bar. Matsui 1996: aylaqı bayı. Matsui 1999: aylaqı bayı. Özyetgin 2004a: eli bar. Tuguşeva 2013: yılqı bay. Matsui 2015a: yılqı ba(..)[]. Matsui 2015b: ilayı bay[ı?]. Vër 2016: ba[g].

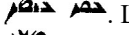
¹⁵⁶⁰ USp: . Li 1996a: yikänçük. Matsui 1996, Matsui 1999, Matsui 2015a, Matsui 2015b, Vër 2016: yägänçük. Özyetgin 2004a: yigänçük. Tuguşeva 2013: yeg(ä)nçük.

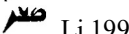
¹⁵⁶¹ USp: . Li 1996a, Matsui 1996, Matsui 1999, Tuguşeva 2013, Matsui 2015a, Matsui 2015b: turmiş-qa. Özyetgin 2004a: turmış-ka.

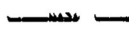
¹⁵⁶² USp: . Li 1996a, Matsui 1996, Matsui 1999: ambı. Özyetgin 2004a: ambı. Tuguşeva 2013: ambi.

¹⁵⁶³ USp: .

¹⁵⁶⁴ USp: . Li 1996a: baçay(-a)-tay. Matsui 1996, Matsui 1999: baçaq-a tan. Özyetgin 2004a: baçag(-a)-tag. Tuguşeva 2013: baçay(-a) tay.

¹⁵⁶⁵ USp: . Li 1996a: yoş-inta. Özyetgin 2004a: yos-inta.

¹⁵⁶⁶ USp: . Li 1996a: t(ä)rz. Matsui 1996, Matsui 1999: tan. Özyetgin 2004a: t(ä)rs. Tuguşeva 2013: t(a)γ.

¹⁵⁶⁷ USp: . Li 1996a: qačan kükä-ning. Matsui 1996, Matsui 1999: qačan kökä-nüñg. Özyetgin 2004a: kaçan kökä-niñ. Tuguşeva 2013: q(a)çıy kökä-ning.

3. y(e)g(i)rmikä bor¹⁵⁶⁸ sıkturgalı¹⁵⁶⁹

4. kalgüçi korla¹⁵⁷⁰ elçi k(a)ra¹⁵⁷¹

5. elçi sogdı¹⁵⁷² elçi

6. olar-ka¹⁵⁷³ balık-ta münü¹⁵⁷⁴

7. altı at ulag-ta¹⁵⁷⁵ baçak-a

8. t(a)rkan¹⁵⁷⁶ yüz-intä¹⁵⁷⁷ bolmış

9. taz¹⁵⁷⁸ bir at iki kün

10. berip üç bakır kümüş

11. kupçır-ka tutz-un.

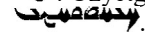
BuYön69

SI Uig. 14 (IV)

[USp 91-92, 231 (Nr. 53/4); Li 1996a, 199-200, 202-203 (4.10D); Matsui 1996, 12-13 (No: 4); Matsui 1999, 177-178 (Text 48); Özyetgin 2004a, 193; Tuguşeva 2013, 136-137 (Pa 36d); Matsui 2015a, 61-65 (B4); Vér 2016, 184-185 (PO24)]

1. kurumçı ogul-nuñ¹⁵⁷⁹

¹⁵⁶⁸ USp: . Özyetgin 2004a: bir.

¹⁵⁶⁹ USp: . Li 1996a: sıqtuy(a)li. Matsui 1996, Matsui 1999: sıqturyli. Özyetgin 2004a: sıktuglı. Matsui 2015a: sıqturyli.

¹⁵⁷⁰ USp: . Li 1996a, Matsui 1996, Matsui 1999: qurla. Özyetgin 2004a: kurla. Matsui 2015a: qulan.

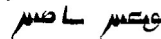
¹⁵⁷¹ USp: . Li 1996a, Matsui 1996, Matsui 1999: qan. Özyetgin 2004a: kan.

¹⁵⁷² USp: . Li 1996a: soqtu. Matsui 1996, Matsui 1999, Tuguşeva 2013, Matsui 2015a: soydu. Özyetgin 2004a: soktu.

¹⁵⁷³ USp: . Li 1996a: ulay-qa. Özyetgin 2004a: ulag-ka. Tuguşeva 2013: ol(ar)-qa.

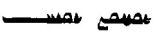
¹⁵⁷⁴ Li 1996a: mün'gü.

¹⁵⁷⁵ USp: . Li 1996a: -qa. Özyetgin 2004a: -ka.

¹⁵⁷⁶ USp: . Li 1996a: baçay-a-tay. Matsui 1996, Matsui 1999: baçaq-a tan. Özyetgin 2004a: baçag-a-tag. Tuguşeva 2013: baçay(-i) tay.

¹⁵⁷⁷ USp: . Li 1996a: yos-inta. Özyetgin 2004a: yos-inta.

¹⁵⁷⁸ USp: . Li 1996a: t(ä)rz. Matsui 1996, Matsui 1999: tan. Özyetgin 2004a: t(ä)rs. Tuguşeva 2013: t(a)γ.

¹⁵⁷⁹ USp: . Li 1996a: qorumçı oyul-nung. Matsui 1999, Tuguşeva 2013, Matsui 2015a: qorumçı oyul-nung. Özyetgin 2004a: kurumçı ogul-nuñ.

2. koyn yıl biry(e)g(i)rminç¹⁵⁸⁰ ay

3. bir otuz-ka bor-çı

4. sulgay¹⁵⁸¹-ka bor targ(a)lı¹⁵⁸²

5. balık-ta münü¹⁵⁸³ bir

6. at ulag baçak-a t(a)rkan¹⁵⁸⁴

7. yüz-intä¹⁵⁸⁵ bolmış taz¹⁵⁸⁶

8. berip bir yarım

9. bakır kümüş kupçır

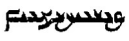
10 -ıña tutz-un

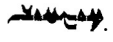
BuYön70

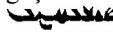
***USp Nr. 54**

[USp 93-232 (Nr. 54); Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990, 21-22 (Text A); Li 1996a, 192-193 (4.7); Matsui 1996, 137 (Ek: 1); Matsui 2002, 98-99; Özyetgin 2004a, 194; Vér 2016, 216 (OReg01)]

1. çoban¹⁵⁸⁷ yıgmış¹⁵⁸⁸ onı¹⁵⁸⁹ beş bakır

¹⁵⁸⁰ USp: . Li 1996a: biry ä g(i)rminč.

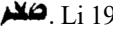
¹⁵⁸¹ USp: . Li 1996a: salğar. Matsui 1996, Matsui 1999: salğar. Özyetgin 2004a, Vér 2016: salğar. Tuguşeva 2013: şalğar. Matsui 2015a: sulğar.

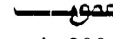
¹⁵⁸² USp: . Li 1996a: tarıy(a)lî. Özyetgin 2004a: tarıg(a)lı. Tuguşeva 2013: tar(i)ğ(a)lî.

¹⁵⁸³ Li 1996a: mün'gü.

¹⁵⁸⁴ USp: . Li 1996a: baçay-a tay. Matsui 1996, Matsui 1999: baçaq-a tan. Özyetgin 2004a: baçag-a tag. Tuguşeva 2013: baçay(-a) tay.

¹⁵⁸⁵ USp: . Li 1996a: yoş-inta. Özyetgin 2004a: yos-inta.

¹⁵⁸⁶ USp: . Li 1996a: t(ä)rz. Matsui 1996, Matsui 1999: tan. Özyetgin 2004a: t(ä)rs. Tuguşeva 2013: t(a)ğ.

¹⁵⁸⁷ USp: . Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990, Matsui 1996, Matsui 2002: čuba. Li 1996a: čoba. Özyetgin 2004a: çoba.

¹⁵⁸⁸ Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990, Matsui 1996, Matsui 2002: yïmîş-a.

¹⁵⁸⁹ USp: . Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990: atî. Li 1996a: atî. Matsui 1996: öy. Matsui 2002: üy. Özyetgin 2004a, Vér 2016: atı. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

Burada *onı* şeklinde transkripsiyonu yapılan kelime, USp Nr. 54'te belge boyunca 'TY şeklinde yazılmış ve "das Pferd des... (...'nın atı)" anlamı verilmiştir. Ancak belgenin içeriğinden ve diğer buyruklardan hareketle bu kelime, *onı* "onluğu" şeklinde düzeltilmelidir. Zira bu kelimenin

2. Q[]Y togrıl¹⁵⁹⁰ onı beş bakır
3. kır çäçäk onı beş bakır
4. yıgmış¹⁵⁹¹ taz¹⁵⁹² onı beş bakır
5. yägänçük¹⁵⁹³ onı beş bakır
6. tämür¹⁵⁹⁴ asak¹⁵⁹⁵ onı beş bakır
7. irçük onı beş bakır
8. ıg-ba¹⁵⁹⁶ onı beş bakır
9. berip çuv¹⁵⁹⁷ alz-un
10. kupçır-ka [tutzun]

BuYön71

Ot.Ry. 1111

[Matsui 1996, 74 (No: 45); Matsui 1999, 151-152 (Text 21)]

1. yılın yıl onunç¹⁵⁹⁸ [ay...
2. oğlan-ka 'WRD[...
3. bor-çı /[...
4. bargu al[tı...
5. T[]///[...

öncesinde sürekli olarak bir şahıs adı yer almaktadır. Böyle bir düzeltme ile belgenin içeriği açıklığa kavuşmaktadır. Diğer buyruklar incelendiğinde de bu şekildeki tamlamaların sıklıkla kullanıldığı görülebilmektedir.

¹⁵⁹⁰ Li 1996a: tuyrır.

¹⁵⁹¹ USp: . Li 1996a: yaymış. Özyetgin 2004a: yagmış.

¹⁵⁹² USp: . Li 1996a, Matsui 1996, Özyetgin 2004a: tan. Vér 2016: taş.

¹⁵⁹³ USp: . Matsui 1996: irçük.

¹⁵⁹⁴ USp: . Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990, Li 1996a, Matsui 1996, Matsui 2002, Özyetgin 2004a: tämir.

¹⁵⁹⁵ Matsui 1996, Matsui 2002: äsänä.

¹⁵⁹⁶ Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990, Matsui 1996, Matsui 2002: ır bağ. Li 1996a: iq pa. Özyetgin 2004a: ıg bağ.

¹⁵⁹⁷ Li 1996a: çou.

¹⁵⁹⁸ Matsui 1996, Matsui 1999: bir üçünç.

BuYön72**Ot.Ry. 8127**

[Matsui 1996, 62-63 (No: 35); Matsui 1998a, 029 (III); Matsui 1998b, 37-39 (Text 7); Matsui 1999, 132-133 (Text 7); Vér 2016, 201-202 (Käz09)]

1. it yıl bir y(e)g(i)rm[inç ay...
2. oțuz-ka buk-a elçi[-kă...
3. sokup¹⁵⁹⁹ bargu¹⁶⁰⁰ üç [çuval...¹⁶⁰¹
4. alțın sarıg onı¹⁶⁰² bir çuv[al...¹⁶⁰³
5. onı¹⁶⁰⁴ bir çuval¹⁶⁰⁵ mayak bö[kän¹⁶⁰⁶ onı¹⁶⁰⁷]
6. bir [ç]uval¹⁶⁰⁸ berip baş kă[z-]
7. -ig-kă tutzun

BuYön73**İstanbul 12 (İÜ Küt. Demirbaş No: 535)**

[Yamada 1968b, 24-26; Matsui 1996, 64 (No. 36); Matsui 1998a, 029-030 (IV); Matsui 1998b, 39-40 (Text 8); Matsui 1999, 133-134 (Text 8); Matsui 2008b, 230]

1. it yıl ç(a)hş(a)pu[t]¹⁶⁰⁹ ay tokuz y(a)ıka
2. baki¹⁶¹⁰ bağ-kă erinkü¹⁶¹¹ atay-ka

¹⁵⁹⁹ Matsui 1996: suyp.

¹⁶⁰⁰ Vér 2016: bergü.

¹⁶⁰¹ Matsui 1996: čül.

¹⁶⁰² Matsui 1996: oy. Matsui 1998a: üy. Matsui 1998b, Matsui 1999: uy.

¹⁶⁰³ Matsui 1996: čül.

¹⁶⁰⁴ Matsui 1996: oy. Matsui 1998a: üy. Matsui 1998b, Matsui 1999: uy.

¹⁶⁰⁵ Matsui 1996: čül.

¹⁶⁰⁶ Matsui 1996, Matsui 1998a: mayaq PW(.)////.

¹⁶⁰⁷ Matsui 1996, Matsui 1998a: ///. Matsui 1998b, Matsui 1999: uy.

¹⁶⁰⁸ Matsui 1996: čül.

¹⁶⁰⁹ Yamada 1968b: č(a)qš(a)put. Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2008b: čxšpt.

¹⁶¹⁰ Yamada 1968b: bärki. Matsui 1996: bāgi.

¹⁶¹¹ Yamada 1968b, Matsui 1996, Matsui 1998a, Matsui 2008b: irinkü. Matsui 1998b, Matsui 1999: ärinkü.

3. bergü¹⁶¹² bir kap bor-nı altın

4. ///¹⁶¹³ onı¹⁶¹⁴ berip beşinç

5. kâzig¹⁶¹⁵-kâ tutz-un

BuYön74

Bezeklik I

[Geng 1980, 83; Umemura 1981, 56; Weli 1984, 105, 108 (Metin: II); Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 361; Matsui 1996, 28-29 (No: 13); Matsui 1999, 163-164 (Text 32); Matsui 2009, 340-341 (Text I); Matsui 2014a, 614 (No. 31 = D9); Vér 2016, 163-164 (PO13)]

1. ud yıl biry(e)g(i)rminç¹⁶¹⁶ ay tokuz y(a)ıka

2. indu¹⁶¹⁷ elçi-niñ düli¹⁶¹⁸ at-larıña

3. bergü¹⁶¹⁹ y(e)g(i)rmi bag¹⁶²⁰ ot iki tagar¹⁶²¹ saman[-ta]¹⁶²²

4. bökän¹⁶²³ şäli¹⁶²⁴ on bag¹⁶²⁵ ot¹⁶²⁶ berz-ün¹⁶²⁷

BuYön75

Bezeklik II

¹⁶¹² Yamada 1968b: birägü.

¹⁶¹³ Matsui 1996, Matsui 1999: (.)M(..)L/(.). Matsui 2008b: (qr)-a.

¹⁶¹⁴ Yamada 1968b: öw. Matsui 1996: qy. Matsui 1998a, Matsui 1998b, Matsui 1999, Matsui 2008b: uy.

¹⁶¹⁵ Yamada 1968b: kâşik.

¹⁶¹⁶ Geng 1980: bir ygrminc. Umemura 1981: birigirminç. Weli 1984: b(i)r y(i)g(i)rminçi.

¹⁶¹⁷ Geng 1980: iŷdu. Umemura 1981: rŷdu. Weli 1984: iŷdu. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: نىغدۇ Matsui 1996: indu.

¹⁶¹⁸ Geng 1980: torli. Weli 1984: tül(ä)g. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: تۆرلى

¹⁶¹⁹ Umemura 1981: bärgü. Weli 1984: b(ä)rgü.

¹⁶²⁰ Weli 1984: b(a)ŷ.

¹⁶²¹ Weli 1984: t(än)g.

¹⁶²² Geng 1980: sa-man (.). Weli 1984: s(a)m(a)n (.). Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: سامان Matsui 1996, Matsui 1999: saman-tan.

¹⁶²³ Umemura 1981: burinç. Weli 1984: Bög(ä)n.

¹⁶²⁴ Geng 1980: sali. Umemura 1981: salı. Weli 1984: s(a)li. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: سالى. Matsui 1996: salı.

¹⁶²⁵ Weli 1984: b(a)ŷ.

¹⁶²⁶ Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: نوت

¹⁶²⁷ Weli 1984: b(ä)rz-ün.

[Geng 1980, 83-84; Umemura 1981, 56-57; Weli 1984, 105, 107-108 (Metin: I); Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 361-362; Matsui 1996, 30 (No: 14); Matsui 1999, 165 (Text 33); Geng 2006, 86; Matsui 2009, 342 (Text II); Vër 2016, 165-166 (PO14)]

1. ud yıl biry(e)g(i)rminç ay tokuz¹⁶²⁸ y(e)g(i)rmi-
2. -kâ al[a]çu¹⁶²⁹ elçi-niñ ulag¹⁶³⁰ at-lar-
3. -ka¹⁶³¹ bökän¹⁶³² şäli¹⁶³³ bir¹⁶³⁴ tagar¹⁶³⁵ saman¹⁶³⁶ ikinti¹⁶³⁷
4. [kâz]i[g]-kâ¹⁶³⁸ berz-ün.¹⁶³⁹

BuYön76

Bezeklik III

[Geng 1980, 84; Umemura 1981, 57; Weli 1984, 106, 108 (Text III); Matsui 1996, 31 (No: 15); Matsui 1999, 165-166 (Text 34); Geng 2006, 86; Matsui 2009, 342-343 (Text III); Vër 2016, 167-168 (PO15)]

1. ud yıl ç(a)hş(a)p(u)t¹⁶⁴⁰ ay iki¹⁶⁴¹ otuz-ka
2. oğlan-nıñ¹⁶⁴² at-lar-ın-ga¹⁶⁴³ on bag¹⁶⁴⁴ ot
- 3b. bir tagar saman¹⁶⁴⁵

¹⁶²⁸ Weli 1984: tört.

¹⁶²⁹ Geng 1980, Geng 2006: İydu. Umemura 1981: [...la..çu]. Weli 1984: ältu. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: شغۇر Matsui 1996: ''(.L(.).DW. Matsui 1999, Matsui 2009: ''(.).L(.).ÇW.

¹⁶³⁰ Weli 1984: ul(a)r.

¹⁶³¹ Weli 1984: at-l(ir)iya.

¹⁶³² Umemura 1981: burinč. Weli 1984: Bög(ä)n.

¹⁶³³ Geng 1980: salı. Umemura 1981: salı. Weli 1984: s(a)li. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: سالى.

¹⁶³⁴ Weli 1984: b(i)r.

¹⁶³⁵ Weli 1984: t(än)g.

¹⁶³⁶ Weli 1984: s(a)m(a)n(.).

¹⁶³⁷ Geng 1980: iki. Umemura 1981: ikibar (?). Weli 1984: iki qo. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: ئىكى تاغار

¹⁶³⁸ Geng 1980: Umemura 1981: []-(q)a. Weli 1984: ///. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: Matsui 1996: ////-kâ. Matsui 1999: **kâzig**-kâ. Geng 2006: Matsui 2009, Vër 2016: [kâzig]-(k)ä.

¹⁶³⁹ Weli 1984: b(ä)rz-ün.

¹⁶⁴⁰ Geng 1980: çayşaput. Umemura 1981: čaxšapat. Weli 1984: č(aq) s(a)pit. Vër 2016: čahşaput.

¹⁶⁴¹ Weli 1984: ikü.

¹⁶⁴² Geng 1980: ulayñing. Umemura 1981: ulay(?) -ning. Weli 1984: ulan n(i)ng. Geng 2006: ulayñing.

¹⁶⁴³ Geng 1980: atlarğa (ya). Umemura 1981: at-lar-qa (qa). Weli 1984: at-l(i)r-in-ya. Geng 2006: atlarğa.

¹⁶⁴⁴ Weli 1984: b(a)γ.

¹⁶⁴⁵ Geng 1980: (bis tayar saman). Umemura 1981: biş [tayar saman]. Weli 1984: b(i)r t(än)g s(a)m(a)n.

3a. {bir tagar saman} bökän¹⁶⁴⁶ şäli¹⁶⁴⁷ berzün¹⁶⁴⁸

BuYön77

Bezeklik IV

[Geng 1980, 84; Umemura 1981, 57; Weli 1984, 106, 108 (Text IV); Matsui 1996, 32 (No: 16); Matsui 1999, 166-167 (Text 35-36); Geng 2006, 87; Matsui 2009, 343-344 (Text IV-V); Vër 2016, 169-170 (PO16)]

1. ud yıl []¹⁶⁴⁹

2. elçi-niñ []¹⁶⁵⁰

3. bir tagar saman []¹⁶⁵¹

BuYön78

Bezeklik V

[Geng 1980, 84; Umemura 1981, 57; Weli 1984, 106, 108 (Text V); Matsui 1996, 33 (No: 17); Matsui 1999, 166-167 (Text 35-36); Geng 2006, 87; Matsui 2009, 343-344 (Text IV-V); Vër 2016, 169-170 (PO17)]

1. ud yıl ç(a)hş(a)p(u)t¹⁶⁵² ay üç []¹⁶⁵³

2. -kä kodur elçi-niñ at []¹⁶⁵⁴

3. [] on bag [ot]¹⁶⁵⁵

¹⁶⁴⁶ Umemura 1981: burinč. Weli 1984: Bög(ä)n.

¹⁶⁴⁷ Geng 1980: sali. Umemura 1981: salı. Weli 1984: s(a)li. Matsui 1996: salı.

¹⁶⁴⁸ Weli 1984: b(ä)rz-ün.

¹⁶⁴⁹ Geng 1980: ud yıl c(a)şaput ay).. Umemura 1981: ud yıl [čax]ş[apat ay]////. Weli 1984: ud yıl ////. Matsui 1996: ud yıl čxşpt ay //////////////.

¹⁶⁵⁰ Geng 1980: ilčining (atlarınga). Umemura 1981: ilči-ni[ng]. Weli 1984: ilči n(i)ng ////. Matsui 1996: ilči-ning. Matsui 1999: at []. Matsui 2009: ilči-ning [at].

¹⁶⁵¹ Geng 1980: bir tayar sa (man birz-ün) (.). Weli 1984: b(i)r t(än)g s(a)m(a)n //.

¹⁶⁵² Geng 1980: çayşaput. Umemura 1981: čaxşapat. Weli 1984: č(aq)s(a)p(i)t. Vër 2016: ča(h)şap(u)t.

¹⁶⁵³ Matsui 1996, Matsui 1999: ygrmi-. Geng 2006: (ygrmigä). Matsui 2009: ygrmi-.

¹⁶⁵⁴ Geng 1980: (ygrmigä) (.) qodur ilčining at (larınga). Umemura 1981: -kä [qodur ilči] ning ////. Weli 1984: -gä (.) qudlug ilči n(i)ng at ///.

¹⁶⁵⁵ Geng 1980: ot (birz-)ün. Umemura 1981: ... on ////. Weli 1984: //// on ////. Matsui 1996: /// 'WN //////////////. Matsui 1999: [] 'WN []. Geng 2006: ...ot (birz)ün.

[Matsui 2010a, 28-29; Vér 2016, 171 (PO18)]

1. küskü yıl ç(a)hşap[ut]¹⁶⁵⁶ ay T¹⁶⁵⁷[...
2. -ka çanka süñülüg-täki [...
3. [b]altu¹⁶⁵⁸ bat[u]r¹⁶⁵⁹ müñü bir a[t...
4. yüdgü bir at sün[gülüg]¹⁶⁶⁰ T[...
5. -katägi¹⁶⁶¹ a[t]-ta PY[...

5.5. Dilekçeler (Dilek)

Dilek01

U 5282a (T III D 271 K) + U 5282b (TM 221)

RaschmKat 13, No: 51

[Radloff 1906, 191-193 (Nr. 23; yalnızca U 5282b); USp 28-32, 79, 220 (Nr. 22; yalnızca U 5282b); Vernadsky 1936, 457-461 (Yalnızca U 5282b); UigYaz I 101-112; Matsui 1996, 152-154 (Ek: 9); Li 1996a, 206-213 (4.12); Özyetgin 2004a, 172-177; Geng 2006, 91-96]

1. ...bir] y(e)g(i)rminç ay altı y(a)ñı[-ka]
2. ...]/ elçi-kä /[...
3. ...ka]l[a]n k[äsip inçü bag-]
4. -çı-lar-ka k(a)l(a)n käsmiş i yo[k]
5. [ä]sän buk-a kan çakın-ta

¹⁶⁵⁶ Matsui 2010a: čx(š)ap[t]. Vér 2016: č(a)h(š)ap[at].

¹⁶⁵⁷ Matsui 2010a: (b). Vér 2016: /.

¹⁶⁵⁸ Matsui 2010a: baltu.

¹⁶⁵⁹ Matsui 2010a: ba(d)[u]r.

¹⁶⁶⁰ Matsui 2010a: sün(g)[lüg].

¹⁶⁶¹ Vér 2016: Q''T'KY.

6. [künçü]k¹⁶⁶² ıd[u]k kut kıtay 'W[]
7. [] baş-lıg elçi-lär birlä¹⁶⁶³ []
8. [] k(a)l(a)n käsip inçü bag[çı-lar-]
9. -ka k(a)l(a)n käsmişi yok yana
10. [kan ü]z-ä ök kudugu bañur erk(ä)nür¹⁶⁶⁴
11. erkäy elçi-lär birlä¹⁶⁶⁵ k(a)l(a)n
12. käsip inçü bag-çı-ka k(a)l(a)n
13. käsmişi yok yana
14. [käbäk] kan çakın-ta yabgu¹⁶⁶⁶ bäg k(a)l(a)n
15. käsip inçü bag-çı-lar-ka
16. k(a)l(a)n käsmişi yok yana
17. igäd(ä)y¹⁶⁶⁷ [=ögädäy] kan çakın-ta toklug atlıg
18. d(a)rug-a kälip inçü bag-çı-lar-k[a]
19. k(a)l(a)n käsmişi yok yana
20. [tarmaşirin] kan çakın-ta
21. künçük¹⁶⁶⁸ ıduk kut tüpçük¹⁶⁶⁹
22. bañur-nı b(a)ş-l(a)p kälip k(a)l(a)n
23. käsip k(a)l(a)n käsip inçü bag-

¹⁶⁶² Radloff 1906: (küçü)k. USp: кўчўк. Vernadsky 1936: [küç]ük.

¹⁶⁶³ Radloff 1906: pil(ä).

¹⁶⁶⁴ Radloff 1906: Irkät. USp: Иркәнт. Vernadsky 1936: Irkent. Matsui 1996: ärkägün. Li 1996a: irkät.

¹⁶⁶⁵ Radloff 1906: pilä.

¹⁶⁶⁶ USp: jayky (javky ?). Vernadsky 1936: Yavgu. Matsui 1996: yabañu. Li 1996a: yauqu.

¹⁶⁶⁷ Radloff 1906: Ükätäi. USp: Ökätäi. Vernadsky 1936: Ögedey. Matsui 1996: ilčigädäy. Li 1996a: [älč]igtay.

¹⁶⁶⁸ Radloff 1906: küçük. USp: кўчўк. Vernadsky 1936: Küçük. Geng 2006: küçük.

¹⁶⁶⁹ Radloff 1906: tüpänçük. USp: түпәнчўк. Vernadsky 1936: Tübançük. Li 1996a: tübänçük.

24. -çı-lar-ka k(a)l(a)n kāsmişi yok yana
25. [çinkiş k]an çakın-ta tarıgçı bağ bolup
26. kälip k(a)l(a)n kāsip inçü bag-çı-
27. -ka k(a)l(a)n kāsmişi yok yana
28. [y]isün¹⁶⁷⁰ t(ä)mür kan çakın-ta k(u)tlug¹⁶⁷¹ k(a)y-a¹⁶⁷²
29. k(a)l(a)n kāsip inçü bag-çı-lar-ka
30. k(a)l(a)n kāsmişi yok
31. [] kan çakın-ta tıdıg¹⁶⁷³ elçi kälip
32. k(a)l(a)n tüşüp inçü bag-çı-ka
33. katılmadı yana
34. []K kan çakın-ta kuba ç(a)kır-ça
35. bilä¹⁶⁷⁴ karı¹⁶⁷⁵ buk-a çakudu¹⁶⁷⁶
36. t(ä)mükä baş-lıg elçi-lär bilä¹⁶⁷⁷
37. k(a)l(a)n kāsip inçü bag-çı-ka
38. k(a)l(a)n kāsmişi yok yan-a
39. amtı¹⁶⁷⁸

¹⁶⁷⁰ Radloff 1906: is ça. USp: içä. Vernadsky 1936: isça.

¹⁶⁷¹ Radloff 1906: Qulun. USp: Кулун. Vernadsky 1936, UigYaz I: Kulun. Matsui 1996, Li 1996a: qulun. Özyetgin 2004a, Geng 2006: kulun.

¹⁶⁷² Radloff 1906: Qara. USp: кара. Vernadsky 1936: Kara. UigYaz I: K1a. Li 1996a: qar-a. Özyetgin 2004a: kar-a.

¹⁶⁷³ Radloff 1906: Taitaq. USp: Таитык. Vernadsky 1936: Taidik. Li 1996a: tayt1q. Geng 2006: titi1y.

¹⁶⁷⁴ USp: niplä. Vernadsky 1936, UigYaz I: birle. Matsui 1996, Li 1996a, Geng 2006: birlä.

¹⁶⁷⁵ Radloff 1906: Sai. USp: Cai. Vernadsky 1936: Sai. UigYaz I: Say. Matsui 1996: şri. Li 1996a, Geng 2006: say.

¹⁶⁷⁶ Matsui 1996: čangudu.

¹⁶⁷⁷ USp: niplä. Vernadsky 1936, UigYaz I: birle. Matsui 1996, Li 1996a, Özyetgin 2004a, Geng 2006: birlä.

¹⁶⁷⁸ Radloff 1906: ämti. USp: äm1i. Vernadsky 1936: emti. UigYaz I: emdi. Özyetgin 2004a: äm1i. Geng 2006: ämdi.

40. [kanımı]z toklug t(ä)mür-kä bag-çı-l(a)r-nıñ

41. ötüğ biz burun-kı bu

42. [kan]-l(a)r çakın-tın bärü ak-a ini-

43. -l(ä)rimiz bilä bag-nı ädl(ä)p

44. özkä alb(a)n y(a)s(a)k

45. tutmayın

46. [kan]-l(a)r-ım-ız-ka küç berip yorıdımız

47. ärti amtı¹⁶⁷⁹ t(a)kı¹⁶⁸⁰ bols(a)r

48. [kan]-ımız toklug t(ä)mür-niñ

49. []-SYND¹⁶⁸¹ yaman¹⁶⁸² bag-larımız-nı

50. ikiläp¹⁶⁸³ yarısı¹⁶⁸⁴ boltı.¹⁶⁸⁵

51. az berür urubumuz¹⁶⁸⁶

52. köp boltı¹⁶⁸⁷ anıñ¹⁶⁸⁸

53. täğ ök¹⁶⁸⁹ bag-l(a)r-

54. -nıñ köpi kaltı biz ak-a ini-

¹⁶⁷⁹ Radloff 1906: ämti. USp: ämti. Vernadsky 1936: emti. UigYaz I: e.mti. Özyetgin 2004a: ämti. Geng 2006: ämdi.

¹⁶⁸⁰ Radloff 1906: tar. USp: rap. Vernadsky 1936, Li 1996a: tar.

¹⁶⁸¹ Radloff 1906: qınta.

¹⁶⁸² UigYaz: yeme. Özyetgin 2004a: yämä. Geng 2006: ymä.

¹⁶⁸³ Radloff 1906: äiläp. USp: äiläp. Vernadsky 1936: eilep. UigYaz I: e.dlep. Matsui 1996, Özyetgin 2004a, Geng 2006: ädläp. Li 1996a: äyläp.

Kesin bir okuma ve anlamlandırma yapmak imla dolayısıyla oldukça zordur. Raschmann'a göre *äkilep*, *ärklänip*, *äkilip* şeklinde okunabilir.

¹⁶⁸⁴ Radloff 1906: jaqşı. USp: jakшы. Vernadsky 1936: yakşı. UigYaz I: yarışı. Matsui 1996: yaraşı. Li 1996a: yayşı. Geng 2006: yarışı.

¹⁶⁸⁵ Radloff 1906: polurı. USp: полуры. Vernadsky 1936: bolurı. Li 1996a: bulurı.

¹⁶⁸⁶ Radloff 1906: ujupumus. USp: ујубумус. Vernadsky 1936: uyubumus. Li 1996a: uyubumuz.

¹⁶⁸⁷ Radloff 1906: polur. USp: полур. Vernadsky 1936, Li 1996a: bolur.

¹⁶⁸⁸ Radloff 1906: qajam (?). USp: kajät. Vernadsky 1936: kayet. Li 1996a: qayat.

¹⁶⁸⁹ Radloff 1906: täküik. USp: täкүк. Vernadsky 1936: tegük. Li 1996a: täğ-ük.

55. [-lär-i]miz birlä¹⁶⁹⁰ bolup bu yıl-ta
56. [koşul (?)]gan¹⁶⁹¹ urub¹⁶⁹²-nı¹⁶⁹³ büdkärdimiz
57. [är]ti bir kişi iki alban
58. [t]uţz-un tesär b(a)g-lar¹⁶⁹⁴
59. [kanı]mız-nıñ ol
60. alban biz-nıñ ol
61. [ul]ug y(a)rılıg bolz-un

Dilek02

U 5899 (T III MQ 23)

RaschmKat 14, No: 287

1. uluş bodun buku[n...]
2. täginürbiz täñrim. '[...]
3. ötünü tit<i>nü täginäl[im...]
4. täginür üçün 'QY/[...]
5. bala ötügümüz PY[...]
6. ukuşlug ötügümüz [...]
7. yükünü täginti YWQ[...]
8. [] t(ä)ñrim

Dilek03

U 6672 (T I)

RaschmKat 13, No: 52

- 1....] ötügi

¹⁶⁹⁰ Radloff 1906: pilä.

¹⁶⁹¹ Radloff 1906: aka. USp: aka. Vernadsky 1936: aka. Li 1996a: aqa.

¹⁶⁹² Radloff 1906: uçup. USp: учуп. Vernadsky 1936: uçup. Li 1996a: uçup.

¹⁶⁹³ Radloff 1906: nä. USp: нә. Vernadsky 1936: ne. Li 1996a: nä.

¹⁶⁹⁴ Radloff 1906: joqlar-. USp: жоқлар-. Vernadsky 1936: yoklar-. Li 1996a: yoq-lar.

2. ...]QWR at
3. ...]NK' bir kümälig
4. ...]/MY böz-i başlap tokuz
5. ...] t(ä)viŋ K[b]öz-i
6. ...]//

Dilek04

***Pam 1**

[Pam, 200-204; Tenişev-Feng 1958, 116-118; Adams 1968, 53-57; Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 352-354; Tekin 1989, 54-56; Oda 1992, 38-40; Li 1996a, 42-45 (1.10D); Geng 2006, 103-106; Tuguşeva 2013, 115-117 (Pa 24)]

1. buyançı bağlärim¹⁶⁹⁵ kutıŋa
2. muŋ ötüglüg kuluŋı¹⁶⁹⁶
3. p[intu]ŋ ötügüm
4. täginür m(ä)n¹⁶⁹⁷ pintuŋ
5. aŋay-nıŋ äv-intin ünär¹⁶⁹⁸-tä iş-in küçin
6. bütürü umadın ünmiş¹⁶⁹⁹ ärmäz. kiçigi-m-tä¹⁷⁰⁰
7. bitig ujik nom bogşut¹⁷⁰¹ [ögr]änmiş¹⁷⁰² üçün
8. nätäg ärsär toyın bolup toyın törüsintä

¹⁶⁹⁵ Tuguşeva 2013: beglärin.

¹⁶⁹⁶ Pam: Qoludı. Adams 1968: qoldaçı.

¹⁶⁹⁷ Tuguşeva 2013: teginür-m(ä)n.

¹⁶⁹⁸ Adams 1968: öner. Tuguşeva 2013: önär.

¹⁶⁹⁹ Adams 1968: önmiş. Tuguşeva 2013: önmiş.

¹⁷⁰⁰ Pam, Tenişev-Feng 1958: kiçigi-(ä)m-tä. Tekin 1989: kiçig(k)i(y)-em-te. Oda 1992: kiçigi-'m-tä. Li 1996a: kiçig-äm-tä. Geng 2006: kiçigi(ä)mtä.

¹⁷⁰¹ Tuguşeva 2013: boşyut.

¹⁷⁰² Pam, Geng 2006: ögränmiş. Tenişev-Feng 1958, Li 1996a, Tuguşeva 2013: ögränmiş. Adams 1968, Tekin 1989: örğenmiş. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: ئورگەنمىش.

9. yorigay mu m(ä)n¹⁷⁰³ sakınıp tigüy¹⁷⁰⁴ tayşı başlap
10. kıtay tayşı-larka keñä<ş>sär¹⁷⁰⁵ m(ä)n tigüy tayşı
11. m-ä¹⁷⁰⁶ takı öz-gä kişi-lär m-ä yulup alayın
12. boş kılayın tesär bu bägim m(ä)n yulup alayın
13. saña burunça boş bitig beräyin tep
14. ku-vañ¹⁷⁰⁷ miñ¹⁷⁰⁸-niñ üskintä m(ä)n bar ärginçä
15. maña tapınıp yorız-un. m[un]ta¹⁷⁰⁹ soñ kalsar
16. tört yolu boş bolup köñülinçä toyın bolup
17. el-kä kan-ka buyan alkış berip yorız-un tep
18. miñ bäg-i-niñ tamga¹⁷¹⁰-sın kakıp¹⁷¹¹ maña boş
19. bitig berip anta soñ meni yulup alıp
20. boş¹⁷¹² bitig m-ä¹⁷¹³ kolup¹⁷¹⁴ aldı ärti. soñ
21. yorıyu mentäki boş-admış¹⁷¹⁵ bitig-ni bägim
22. maña bergil m(ä)n yıgayın¹⁷¹⁶ yok kılğay-s(ä)n tesär

¹⁷⁰³ Tekin 1989'da *sakınıptan* önce [tip] şeklinde bir tamamlama bulunmaktadır.

¹⁷⁰⁴ Pam: Tiguı. Adams 1968: Tiguı. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: تىگۇي. Tekin 1989: Tikuy. Oda 1992, Li 1996b, Geng 2006: tiguy. Tuguşeva 2013: tigüy. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁷⁰⁵ Pam: kängänsär. Tenişev-Feng 1958, Li 1996a: kängänsär. Adams 1968: kengeşser. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: كەنگەسەر. Tekin 1989: kengeşser. Oda 1992: kängäşsär-män. Geng 2006: kängä(ş)sär. Tuguşeva 2013: kengänsär.

¹⁷⁰⁶ Oda 1992: ymä.

¹⁷⁰⁷ Pam, Tenişev-Feng 1958, Li 1996a: kuan. Tekin 1989: Kovang. Oda 1992: kuang. Geng 2006: guan.

¹⁷⁰⁸ Pam, Tenişev-Feng 1958, Li 1996a, Geng 2006: min.

¹⁷⁰⁹ Pam, Tenişev-Feng 1958, Li 1996a: munta(n). Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: مۇنتان. Geng 2006, Tuguşeva 2013: munta.

¹⁷¹⁰ Adams 1968: temğa.

¹⁷¹¹ Oda 1992: //(.)YP. Tuguşeva 2013: [ur]ip.

¹⁷¹² Oda 1992, Tuguşeva 2013: baş.

¹⁷¹³ Oda 1992: ymä

¹⁷¹⁴ Oda 1992, Tuguşeva 2013: qilip.

¹⁷¹⁵ Pam: bos ydmys. Tenişev-Feng 1958: bos idmiş. Adams 1968, Tekin 1989: boş ıdmış. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: بوس ئىدمىس. Oda 1992: boş idmiş. Li 1996a: bos itmiş. Geng 2006: bos idmiş.

¹⁷¹⁶ Pam: juqajyn. Tenişev-Feng 1958, Li 1996a: yuqayin. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: يۇقايىن.

23. ol bitig-ni m-ä bāgim-kä bertim. amtı
24. ol bitig-lär-ni bāgim nāmā¹⁷¹⁷ kayu-ta kodup
25. unıtdı. kişi-kä mu alsıkdı meni alyuk-
26. -s(ä)n tep enç kılmadın turur m(ä)n küçüm yetmiş-
27. -inçä iş küç kılıp tapınıp yazmış-ım¹⁷¹⁸ yok
28. bāgim m-ä maña yavız¹⁷¹⁹ yaman kılınmışı [=kılınmışı] yok
29. nāgü iş-kä ugrıls(a)r¹⁷²⁰ m(ä)n anındın b(ä)rü nāgü
30. m-ä temişi yok ärti. yana bir kul algalı¹⁷²¹
31. meni bilä¹⁷²² keñgäläşip¹⁷²³ turur.
32. el kan atıña toyın bolup buyan berz-ün tep
33. uj-ik¹⁷²⁴ boş bitig berip meni aldı ärti.
34. yanturu satgalı almadı ärti. amtı satarın¹⁷²⁵
35. ter¹⁷²⁶ ärmış bāg-lärim buyan-layu tsuyurkayu
36. y(a)rılıkasar köñül-gärü¹⁷²⁷ uka y(a)rılık(a)z-un-lar.

¹⁷¹⁷ Pam: jaman. Tenişev-Feng 1958, Adams 1968, Tekin 1989, Li 1996a: yaman. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: يامان. Oda 1992, Geng 2006: nāmān.

¹⁷¹⁸ Tuguşeva 2013: yaşmışım.

¹⁷¹⁹ Pam: javuz. Tenişev-Feng 1958, Adams 1968, Oda 1992: yavuz. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: يافوز. Li 1996a: yawaz. Geng 2006: yawuz.

¹⁷²⁰ Pam: oyrylar. Tenişev-Feng 1958, Oda 1992: oyrılar. Adams 1968: uğralsar. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: ئوغرلار. Tekin 1989: ugrals(a)r. Li 1996a: oyrı-lar. Geng 2006: uyrals(a)r. Tuguşeva 2013: uyrılar.

¹⁷²¹ Tenişev-Feng 1958: alrali.

¹⁷²² Pam, Tenişev-Feng 1958, Li 1996a, Geng 2006: bilän. Adams 1968, Tekin 1989: bilen. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: بيله. Oda 1992, Tuguşeva 2013: birlä.

¹⁷²³ Pam: kängiläşip. Tenişev-Feng 1958, Li 1996a: kängiläşip. Adams 1968: keñgeleşip. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: كەنگەلەشپ. Tekin 1989: kengeleşip. Oda 1992: känggiläşip. Geng 2006: kängäläşip. Tuguşeva 2013: kenggiläşip (kengiläşip?).

¹⁷²⁴ Oda 1992: oza.

¹⁷²⁵ Pam, Tenişev-Feng 1958, Oda 1992, Geng 2006: satarmän. Adams 1968: Satarmn. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: ساتارمەن. Tekin 1989: satar m(e)n. Li 1996a, Tuguşeva 2013: satar-m(ä)n.

¹⁷²⁶ Tenişev-Feng 1958, Li 1996a, Geng 2006: tip. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: تىپ.

¹⁷²⁷ Pam, Tenişev-Feng 1958, Geng 2006: kärü. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: كەرۇ.

5.6. Raporlar (Ra)

Ra01 **U 5947 (T)** **RaschmKat 14, No: 290**

[Vér 2016, 208 (OMis02) (Yalnızca recto); Sertkaya 1993, 140-141 (Yalnızca verso)]

Recto

1. []// []
2. []/D'R elçi []
3. []-Ynk' asmut-ka []
4. bargu 'W[]N¹⁷²⁸ yagu-ta. tatınçuk
5. bir yagu. kuruşmı¹⁷²⁹-ka bir yagu.
6. kutı bir yagu. berip
7. bir yagu. tãñãşi birär
8. []/// kümüş []P//[]Y

Verso

1. [ıduk] kut t(ä)ñrikäni[mizkã]
2. ülçäy
3. tümän elçi bæg[lärkã]
4. m(ä)n yıgmış [bitig berür män]
5. ulug täpt[ärtä bititmiş nãgü m-ä]
6. kim-im-ti[n taş nãgü mä yok]

¹⁷²⁸ Vér 2016: 'W[]/.

¹⁷²⁹ Vér 2016: kurtamı.

7. bar tep ayı[g ünüp sözi çın]

8. bolsar öz b[aşım ölür män]

9. bu nişan mäniñ [ol...

10. yılan yıl üçü[nç ay...

Ra02 *U 9179 (T I / TM 244)

RaschmKat 14, No: 291

[USp 57-58, 80, 223 (Nr. 40); Arat HukVes 65-66 (III); Sertkaya 1993, 139 (III);
Li 1996a, 316-319 (6.11A); Geng 2006, 89-90; Tuguşeva 2013, 103 (Pa 15)]

1. ıduk kut t(ä)ñrikänimiz-kä

2. ülçäy¹⁷³⁰

3. tümän elçi bağ-lär-kä

4. m(ä)n sävinç¹⁷³¹ bitig berürm(ä)n

5. ulug täptär-tä bititmiş

6. nägü ki-mim-tin taş nägü m-ä

7. yok bar tep ayıg¹⁷³² ünüp¹⁷³³ söz-i

8. çın bolsar öz baş-ım ölür-m(ä)n

9. bu nişan m(ä)niñ'ol

10. yılan yıl üçünç ay tokuz

11. yañıka

Ra03 *U 9180 (T I / TM 239)

RaschmKat 14, No: 292

¹⁷³⁰ USp: ýlçi. Arat HukVes: ülçi. Li 1996a, Tuguşeva 2013: ülçi.

¹⁷³¹ USp: Саныјынч. Li 1996a: sanıyınč. Geng 2006: yǎymış.

¹⁷³² USp: aјak. Li 1996a: ayaq.

¹⁷³³ USp: ўрўп. Arat HukVes, Geng 2006: önüp. Li 1996a: ürüp. Tuguşeva 2013: örüp.

[USp 58-59, 80, 223 (Nr. 41); Sertkaya 1993, 138-139 (II); Li 1996a, 316-319 (6.11B); Tuguşeva 2013, 103-104 (Pa 16)]

1. ıduk kut t(ä)ŋrik(ä)nimiz¹⁷³⁴-kä
2. ülçäy¹⁷³⁵
3. tümän elçi bağ-l(ä)r-kä m(ä)n 'L[]
4. bitig berür[m](ä)n ulug täptä[r-tä]¹⁷³⁶
5. bitimiş nägü kimim-tin taş nägüm-
6. -m-ä¹⁷³⁷ yok bar tep ayıg¹⁷³⁸
7. ünüp¹⁷³⁹ söz-i çın bols(a)r öz baş-ı[m]
8. ölür-m(ä)n bu nişan m(ä)niŋ'ol yıl[an]
9. yıl üçünç ay tokuz¹⁷⁴⁰ yaŋıka

Ra04

***U 9209**

RaschmKat 14, No: 293

[Sertkaya 1993, 140 (IV)]

1. [ıduk kut täŋrikäni]m(i)zkä
2. [ülçäy]
3. [tümän el]çi bağ-lär-kä
4. [män]'P'K bitig berür-m(ä)n
5. [ulug] täptär-tä bititmiş nägü

¹⁷³⁴ Li 1996a: täŋrikänim.

¹⁷³⁵ USp: ýlçi. Li 1996a, Tuguşeva 2013: ülçi.

¹⁷³⁶ Sertkaya 1993: defter [-te].

¹⁷³⁷ Sertkaya 1993: m ma.

¹⁷³⁸ USp: ajak. Li 1996a: ayaq.

¹⁷³⁹ USp: ýpýn. Li 1996a: ürüp. Tuguşeva 2013: örüp.

¹⁷⁴⁰ USp: töpt. Li 1996a: tört.

6. [kim]im-tin taş năgüm m-ä yok
7. [bar] tep ayıg ünüp söz-i
8. [çı]n bolsar öz başım ölü-m(ä)n.
9. bu nişan mäniñ ol.
10. [yı]lan yıl üçünç ay tokuz yañı[ka]

5.7. Makbuzlar (Mak)

Mak01 III 50 (T II Čiqtim No. 6) (Eski: MIK III 50)

RaschmKat 13, No: 150

[USp 117-118, 234 (Nr. 64); Sertkaya 1991, 121-122; Dolkun/Umemura/Moriyasu 1990, 22 (Text B), Li 1996a, 133-135 (3.4); Matsui 2018, 122]

1. takıgu yıl yetinç ay altı otuz-ka
2. tamgaçı tarıg apıg nekü¹⁷⁴¹ äsän buka
3. olar-takı koyn yılkı [ü]ç s(ı)tır¹⁷⁴² kümüş-
4. -ni m(ä)n nekü tükäl altım. bu üç s(ı)tır
5. tamga kümüş-ni yunt yılkı tamga
6. kümüş-in-kä tuñar-m(ä)n. tägmäti
7. tesär-m(ä)n. çuv körüp san-laşgunça-
8. -k¹⁷⁴³ munça-nı bitip bertim. bu
9. tamga m(ä)niñ'ol özüm bitidim.

¹⁷⁴¹ Matsui 2018: ängü. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁷⁴² USp: . Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁷⁴³ USp: . Sertkaya 1991: san-l[ap] orunça-ķı. Li 1996a: san-lar munça-qı.

[SUK II, 169 (Mi23); Li 1996b, 73-74 (17) Sayit/Yüsüp 2000, 367-368 (114); Geng 2006, 241-242; Özyetgin 2014, 197]

1. yu[n]t¹⁷⁴⁴ [yıl] çahşaput [a]y on y(a)ñıka m(ä)n ö[grün]ç
2. k(a)y-a vıkıdan¹⁷⁴⁵-ka yanıtut biñig berürmän
3. bu borluk-nıñ tört yıl-ı tusmıs¹⁷⁴⁶-ka
4. otuz yeti böz-in t[a]pşurup {berip} alıp
5. borluk-nı yanıturup [be]rürmän bu böz iki bag-lıg
6. böz o[l tan]uk t(a)pmış tanuk kızıgı¹⁷⁴⁷ [bu] nişan
7. män ö[gr]ünç k(a)y-a<-nıñ> ol män ardan-a¹⁷⁴⁸ bi[t]idim

[USp 139, 238 (Nr. 84); UigSteu 241; SUK II, 157 (Mi12); Li 1996b, 262-263 (71); Sayit/Yüsüp 2000, 351-352 (103); Geng 2006, 226-227; Tuguşeva 2013, 98 (Pa 10)]

1. takıgu yıl törtünç ay säkiz
2. y(e)g(i)rmikä {kä} murut¹⁷⁴⁹ v(i)rhar¹⁷⁵⁰-ka koşmıs¹⁷⁵¹
3. ayag-ka tägimlig kodmıs töşäk-tä orun-ta
4. kiñdsuin şıla bir äs {i}ki¹⁷⁵² töşäk

¹⁷⁴⁴ SUK II: yunt. Li 1996b: y[on]t. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: yunt.

¹⁷⁴⁵ SUK II, Geng 2006: yığıdan (?). Li 1996b: yığıdıy. Sayit/Yüsüp 2000: yığıdan(?). Özyetgin 2014: yığıdan (?).

¹⁷⁴⁶ SUK II, Geng 2006: toşmıs. Li 1996b: toşmıs. Sayit/Yüsüp 2000: toxmıx. Özyetgin 2014: toşmıs.

Bu şahıs adının *tüzmiş* adının kalın sıralı yazılmış şekli olması muhtemeldir.

¹⁷⁴⁷ SUK II: kızigin (?). Li 1996b: kız-igin. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: kızigin (?).

¹⁷⁴⁸ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2014: adan-a (?). Li 1996b: yadağ-a. Geng 2006: adana (?).

¹⁷⁴⁹ USp: .

¹⁷⁵⁰ USp: .

¹⁷⁵¹ USp: .

¹⁷⁵² USp: . UigSteu: äski. SUK II, Li 1996b: äsiki. Sayit/Yüsüp 2000: äsiki. Tuguşeva 2013: esiki (eski?).

5. bir äski taman¹⁷⁵³ çımdan-nı biz toyın

6. kulı şıla kamtsuin¹⁷⁵⁴ şıla-lar altım(ı)z

7. tanuk äsän¹⁷⁵⁵ tutuñ ol.

Mak04

U 5250 (T II D 373a)

RaschmKat 13, No: 153

[USp 138, 237 (Nr. 83); UigSteu 248; SUK II, 156-157 (Mi11); Li 1996a, 321-322 (6.13); Sayit/Yüsüp 2000, 350-351 (102); Geng 2006, 225-226; Tuguşeva 2013, 97 (Pa 9)]

1. takıgu yıl törtünç

2. ay säkiz y(e)g(i)rmikä

3. kiñdsuin¹⁷⁵⁶ şıla-

4. -takı yetmiş iki

5. kiçig¹⁷⁵⁷-ni m(ä)n

6. titso şıla

7. altım tanuk

8. 'äsän¹⁷⁵⁸ tutuñ

9. bu tamga m(ä)n titso

10. şıla-nıñ ol

Mak05

U 5251 (T.M. 229)

RaschmKat 13, No: 154

¹⁷⁵³ USp: . Tuguşeva 2013: temän.

¹⁷⁵⁴ USp: . Li 1996b: kimtsuin.

¹⁷⁵⁵ USp: . UigSteu: asan. Tuguşeva 2013: esän.

¹⁷⁵⁶ USp: . Li 1996a: kiñtsün.

¹⁷⁵⁷ USp: . UigSteu: kiçir.

¹⁷⁵⁸ USp: . UigSteu, Li 1996a: asan. Tuguşeva 2013: esän.

[Radloff 1906, 183-184 (Nr. 5); USp 5, 77, 217 (Nr. 5); SUK II, 162-163 (Mi18); Li 1996a, 152-153 (3.12); Oda 1996, 61-62; Sayit/Yüsüp 2000, 358-359 (109); Geng 2006, 230-231]

1. yılan yıl ar(a)m¹⁷⁵⁹ ay tört otuz-ka m(ä)n balak¹⁷⁶⁰ umar¹⁷⁶¹
2. ikägü taşık baş-ındakı {ta}¹⁷⁶² yarım tärini¹⁷⁶³ yarım torku-nı
3. turı-tın alıp ög¹⁷⁶⁴ bitig-i yok bolmış üçün
4. tuṭup turgu¹⁷⁶⁵ y(a)nuṭ bitig bertim(i)z¹⁷⁶⁶ soṇ bitig
5. ünsär¹⁷⁶⁷ vuçuṇ bolup yorım(a)z-un tanuk torçı¹⁷⁶⁸
6. tanuk bürlük k(a)y-a¹⁷⁶⁹ bu nişan biz balak¹⁷⁷⁰ umar¹⁷⁷¹ ikägü-
7. -niṇ ol m(ä)n kinkudu¹⁷⁷² ikägü<-kä> inçgä ayıtıp bitidim

Mak06

U 5960

RaschmKat 13, No: 155

[Recto: Matsui 2005, 31-34 (U 5960 verso adıyla); Verso: Matsui 1996, 150 (Ek: 7; U 5960a adıyla); Matsui 2014b, 101-103]

Recto

1. yunt yıl yetinç ay bir yaṇık-a

¹⁷⁵⁹ Radloff 1906: äräm. USp: әрәм. Li 1996a: aram.

¹⁷⁶⁰ Radloff 1906: Palıq. USp: Палык. Li 1996a: balıq. Oda 1996: Ø.

¹⁷⁶¹ Radloff 1906: Umai. USp: Умай.

¹⁷⁶² Radloff 1906, USp ve Li 1996a'da bu kısım, bir önceki kelimeye gelen ekle birlikte değerlendirilmiştir:

Radloff 1906: jatarıta. USp: Жағарыта. Li 1996a: yaṭarı-ta.

¹⁷⁶³ Oda 1996: tirini.

¹⁷⁶⁴ Radloff 1906: anın. USp: аның. Li 1996a: öng.

¹⁷⁶⁵ Radloff 1906, Li 1996a: torqu. USp: торку.

¹⁷⁶⁶ Radloff 1906: perürmis.

¹⁷⁶⁷ Radloff 1906: učrasar. USp: учрасар.

¹⁷⁶⁸ Radloff 1906: Turçı. USp: Турчы. Li 1996a: turçı.

¹⁷⁶⁹ USp: Kapa. Li 1996a: qar-a.

¹⁷⁷⁰ Radloff 1906: Palıq. USp: Палык. Li 1996a: balıq.

¹⁷⁷¹ Radloff 1906: Umai. USp: Умай.

¹⁷⁷² Radloff 1906: Qırqutu. USp: Кыркүтү. Li 1996a: qırqutu. Oda 1996: qınquda.

2. biz ötämiş yol buk-a torçı taşı¹⁷⁷³

3. suv krgiz başlap borun-luk bu

4. yöläk-niñ yetinç ay-kı

5. kăzig bözi biz-kä tükäl tägip

6. tuñup turgu y(a)nuñ bitig

7. berdimiz bu nişan biziñ ol

8. m(ä)n torçı ayıtıp bitidi[m]

Verso

1. //////////////////////////////////

2. //T yer äsän //// yarım ////

3. yarım [] yarım böz torçı

4. yarım böz adak-ka yarım böz b töläk-

5. -kä ik[i] yolu üç ////////// yarım böz

6. kăz-ig-tä¹⁷⁷⁴ sak adak¹⁷⁷⁵-ka bir soma¹⁷⁷⁶ el¹⁷⁷⁷

7. buk-a b bir tarıgçı¹⁷⁷⁸ suv¹⁷⁷⁹ krgiz¹⁷⁸⁰

8. bir tapıgçı torçı¹⁷⁸¹ täsi b bor-ka

9. y(a)rım böz taipu¹⁷⁸² b içbay¹⁷⁸³ eçi-¹⁷⁸⁴

¹⁷⁷³ Matsui 2005: täsi. Matsui 2014b: t(ä)[si].

¹⁷⁷⁴ Matsui 1996: -tn.

¹⁷⁷⁵ Matsui 1996: s(..)D'X. Matsui 2014b: s[n]gadz.

¹⁷⁷⁶ Matsui 1996: qurr-a.

¹⁷⁷⁷ Matsui 1996: 'äl. Matsui 2014b: yol.

¹⁷⁷⁸ Matsui 1996: tapıyçı. Matsui 2014b: tapıyçı.

¹⁷⁷⁹ Matsui 1996: siñ.

¹⁷⁸⁰ Matsui 1996: (...).

¹⁷⁸¹ Matsui 1996: açarı.

¹⁷⁸² Matsui 1996: taypu. Matsui 2014b: taypo.

¹⁷⁸³ Matsui 2014b: nägbäy.

¹⁷⁸⁴ Matsui 1996: içi.

10. -niñ yarım böz b tört y(a)ñık-a

11. kăzig-tă¹⁷⁸⁵ sak ät-kă yarım böz bag¹⁷⁸⁶

12. tāmūr b iki karı böz-kă []

Mak07

***U 9001 (T III D 279.5)**

RaschmKat 14, No: 364

[RaschmBaumwoll-Nachlese 1, 129-133]

1. ud yıl ar(a)m ay tokuz yañıka

2. m(ä)n kūsän bört taz apam-nıñ

3. ögrinä-tä algu tavişgan yıl-

4. -tın bärü asıg-lıg iki böz-

5. -ni tükäl altım. ög bitigi

6. yok bolmış-ka. bu buçuñ-nı

7. bertim. ken öñdün-nüñ

8. bitigi kim-tä ünsär buçuñ

9. bolup yorımaz-un. tanuk aışız

10. tanuk basan-a bu tamga mäniñ-

11. -ol m(ä)n kūsän bört bitidim

Mak08

***U 9181 (TM 225)**

RaschmKat 14, No: 365

[Radloff 1906, 185-186 (Nr. 12); LeCoqSchriftk 108-109; USp 12-14, 78, 218-219 (Nr. 12); Arat HukVes 66-67 (IV); SUK II, 160-162 (Mi17); Li 1996a, 105-107

¹⁷⁸⁵ Matsui 1996: -tn.

¹⁷⁸⁶ Matsui 2014b: bk.

(2.17); Sayit/Yüsüp 2000, 355-358 (108); Geng 2006, 228-230; Özyetgin 2014, 203-204]

1. koyn yıl ar(a)m¹⁷⁸⁷ ay on säkiz-kä biz enç buka
2. arug¹⁷⁸⁸ ikägü tärbiş¹⁷⁸⁹ apam-ka¹⁷⁹⁰ ////¹⁷⁹¹ ärkän¹⁷⁹²-tä bitig
3. bertimiz ärdi koço-taki¹⁷⁹³ taysañ borluk balık
4. borluk taştın kaç bölük yer-niñ sağı
5. altı yüz y(a)stuk çao içindin yüz y(a)stuk berip
6. k(a)lg(a)n¹⁷⁹⁴ beş yüz yastuk çao kaldı bu çao-nı
7. ogul¹⁷⁹⁵ tegin yängämiz-kä yaz küz kim kalsär
8. tägürüp berürbiz tägürüp bermäsär-biz bu
9. bitig-ni kim alıp kalsär nägü-käm-ä tıldamayın¹⁷⁹⁶
10. бүтүрүп берүрбиз бу битиг-дәки çao-nı¹⁷⁹⁷ berginçä
11. biz enç buk-a arug iştin taştın bar yok
12. bolsar-biz birlä alguçı tuñsu¹⁷⁹⁸ taypaoşın¹⁷⁹⁹ m(ä)n
13. enç buka-nıñ inim äsän¹⁸⁰⁰ m(ä)n arug-nıñ

¹⁷⁸⁷ Radloff 1906: äram. USp: äpäm.

¹⁷⁸⁸ Radloff 1906: Jaruq. LeCoqSchriftk: yaruq. USp: Jаруқ. Li 1996a: yaruq. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁷⁸⁹ Radloff 1906: Turdiş. LeCoqSchriftk: tardış. USp: Тартыш. Arat HukVes: tarbiş. Li 1996a: tartış.

¹⁷⁹⁰ Radloff 1906, LeCoqSchriftk, USp, Li 1996a, Geng 2006, Özyetgin 2014: Ø. Arat HukVes: SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: {...}(?).

¹⁷⁹¹ Radloff 1906, Li 1996a: ölkän. LeCoqSchriftk: ölkän ?. USp: ölrän. Arat HukVes: SUK II, Geng 2006, Özyetgin 2014: ymä (?). Sayit/Yüsüp 2000: ymä (?).

¹⁷⁹² SUK II, Geng 2006, Özyetgin 2014: ärgän. Sayit/Yüsüp 2000: әргән.

¹⁷⁹³ Radloff 1906: Quçutaki. USp: Кочутақы. Arat HukVes: қоңу-тақи. Li 1996a: qoçu-taqi.

¹⁷⁹⁴ LeCoqSchriftk: qalan.

¹⁷⁹⁵ LeCoqSchriftk: yorul.

¹⁷⁹⁶ Radloff 1906: qaltırmajın. LeCoqSchriftk: tildämäyin. USp: тилтәмәјін.

¹⁷⁹⁷ Radloff 1906: Ø.

¹⁷⁹⁸ Radloff 1906, Li 1996a: tongşu. LeCoqSchriftk: tungşu. USp: тоңшу.

¹⁷⁹⁹ Radloff 1906: taipausın. USp: таипаушын. Arat HukVes: taybavşın. Li 1996a: taibaučın.

¹⁸⁰⁰ Radloff 1906: Asan. USp: Асан. Li 1996a: asan. Geng 2006: äsän.

14. oglum kar-a tugm-a ikägü bu bitig-täki
15. çao-nı bitig yosunça nägü-kä-m-ä tıldamayın¹⁸⁰¹
16. çam-sız köni berür-biz
17. bu nişan m(ä)n enç buk-a-nıñ'ol.
18. bu nişan m(ä)n arug-nıñ'ol
19. bu nişan m(ä)n paoşın¹⁸⁰² äsän¹⁸⁰³-nıñ'ol.
20. bu nişan m(ä)n paoşın¹⁸⁰⁴ kar-a tugm-a-nıñ'ol
21. bu nişan m(ä)n t(a)nuk torçı-nıñ'ol
22. bu nişan m(ä)n arug-nıñ'ol
23. bu nişan m(ä)n t(a)nuk töläk¹⁸⁰⁵ k(a)y-a¹⁸⁰⁶-nıñ'ol
24. män tugm-a bular¹⁸⁰⁷ enç buk-a arug ikägü-nıñ
25. sözünçä bitidim

Mak09

***U 9189 (T I / TM 241)**

RaschmKat 14, No: 366

[USp 52-53, 80, 223 (Nr. 35); Li 1996a, 253-254 (5.7)]

1. bars yıl onunç ay y(e)g(i)rmikä //////////¹⁸⁰⁸ satıgı säkiz on¹⁸⁰⁹
2. iki kuanpu¹⁸¹⁰ m(ä)n kün bermiş saşun¹⁸¹¹ altım

¹⁸⁰¹ Radloff 1906: tildämäjin. LeCoqSchriftk: tildämäyin. USp: tilṭämäjin.

¹⁸⁰² Radloff 1906: pausın. USp: пау-шын. Arat HukVes: bavşın. Li 1996a: bauşın.

¹⁸⁰³ Radloff 1906: Asan. USp: Асан. Li 1996a: asan.

¹⁸⁰⁴ Radloff 1906: pausın. USp: пау-шын. Arat HukVes: bavşın. Li 1996a: bauşın.

¹⁸⁰⁵ Radloff 1906: Tülük. LeCoqSchriftk: tiläk. USp: Түлүк. Li 1996a: tülük.

¹⁸⁰⁶ LeCoqSchriftk, Li 1996a: qar-a. USp: кара.

¹⁸⁰⁷ Arat HukVes: bularnı.

¹⁸⁰⁸ USp: Ыlämṭin. Li 1996a: ülämṭin. RaschmKat 14: 'WYLY/DY/.

¹⁸⁰⁹ USp: jýc. Li 1996a: yúz.

¹⁸¹⁰ USp: кокпу. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁸¹¹ USp: сәңўн. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

3. yogrut satıgı kuanpu kigät bolur. altı yüz altmış
4. altı kuanpu m(ä)n kün bermiş saşun-ta tilägü¹⁸¹² ol
5. yañı borluk¹⁸¹³-nıñ bir küp köni¹⁸¹⁴ bor satıp üç yüz tokuz
6. on kuanpu boldı lükçün¹⁸¹⁵-täki iki küp bor üç yüz
7. y(e)g(i)rmi¹⁸¹⁶ kuanpu boldı

Mak10 *U 9331 (T III M 205)

[Raschmann 2016, 378-385]

1. takıgu yıl törtünç ay bir yañıka m(ä)n şabi tutuñ-
2. -nuñ suçadı¹⁸¹⁷ tutuñ-tın satgın almış. borluk-
3. -nıñ¹⁸¹⁸ baş bitigi-in tiläp tapmadım. ken öñrä
4. inim-tä eçim-tä kam-ta kadaş-ım-ta
5. ogul-um-ta kız-ım-ta küdägüm mañal törüg¹⁸¹⁹
6. başlap kim-tä kayu-ta ünsär. bu bitig buçuñ
7. bolz-un. bitig tapmış kişi-niñ savı yorumaz-un.
8. tanuk yapıg totok. tanuk üklitmiş togrıl
9. totok. tanuk kuğug totok tanuk işayguçı
10. basmıl. m(ä)n kanturmış şabi tutuñ bäg-kä
11. inçgä ay(ı)tıp bitidim. bu tamga m(ä)n şabi tutuñ-nuñ ol

¹⁸¹² USp: tilänkü. Li 1996a: tilän'gü.

¹⁸¹³ USp: пулата. Li 1996a: bulata.

¹⁸¹⁴ USp: күчи. Li 1996a: küči.

¹⁸¹⁵ USp: Ökrüñ. Li 1996a: ökrüng.

¹⁸¹⁶ USp: жарым. Li 1996a: yarım.

¹⁸¹⁷ Raschmann 2016: sabčadi.

¹⁸¹⁸ Raschmann 2016: -nuñ.

¹⁸¹⁹ Raschmann 2016: tutuñ.

Verso

1. şabi tutuñ-nuñ borluk bitigi.

Mak11

*Kle-Rob. 2, *USp Nr. 48

[USp 83-84 (Nr. 48); Sertkaya 1991, 122-123; SUK II, 152-153 (Mi06); Oda 1996, 59; Li 1996a, 136-137 (3.5); Sayit/Yüsüp 2000, 343-345 (97); Geng 2006, 244-245; Tuguşeva 2013, 94 (Pa 5)]

1. it yıl ikinti ay tokuz yañıka m(ä)n
2. kanturmiş tog<r>ıl. kädırä¹⁸²⁰-kä bermiş asıg¹⁸²¹-līg
3. beş [s](ı)tır¹⁸²² kümüş-üg tükäl altım ög¹⁸²³
4. bitig-i. yok bolmış-ka buçuñ bitig
5. berdim. ken öñtün.¹⁸²⁴ ög¹⁸²⁵ bitigi
6. ünsär.¹⁸²⁶ yorım(a)z-un buçuñ bolz-un.
7. tanuk yänä¹⁸²⁷ ba<r>s¹⁸²⁸ tanuk buyançuk¹⁸²⁹
8. bu t(a)mga m(ä)n kanturmiş tog<r>ıl-nıñ'ol

5.8. Çeşitli Belgeler (Çeş)

Çeş01

III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (I)

¹⁸²⁰ Tuguşeva 2013: kedirä.

¹⁸²¹ Oda 1996: asıry.

¹⁸²² USp: . Tuguşeva 2013: [sa]tır.

¹⁸²³ USp: . Sertkaya 1991: öng. Li 1996a: öng.

¹⁸²⁴ USp: . Sertkaya 1991: ungurta (uğurta?).

¹⁸²⁵ USp: . Sertkaya 1991: aning. Li 1996a: aning.

¹⁸²⁶ USp: . Sertkaya 1991: önsär. Tuguşeva 1991: önsär.

¹⁸²⁷ USp: . Sertkaya 1991: yeke. Li 1996a: yäkä.

¹⁸²⁸ USp: . Li 1996a: baş.

¹⁸²⁹ USp: . Sertkaya 1991: Bөрçüg. Li 1996a: bürçüy.

RaschmKat 14, No: 342

[Zieme'Phagspa, 64-67]

1. ...]Ç-K' yaŋ k(ä)rgäk bolup

Çeş02 III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (II)

RaschmKat 14, No: 342

[Zieme'Phagspa, 64-67]

1. ...ya]ŋı-ka maŋa sävinä

2. ...] bolur yaşıŋa T'WP

Çeş03 III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (III)

RaschmKat 14, No: 342

[Zieme'Phagspa, 64-67]

1*. [y]ıl ikinti ay tokuz otuz[-ka...

2*. [] tu bäg turmı[ş...

3*. []-Q' yüküŋli [...

4*. [özü]m bitidim

Çeş04 Ch/U 6177 v (Glas: T II 1571)

RaschmKat 14, No: 337

1. takıgu yıl törtünç ay yeti [yaŋıka...

2. -T' TWQ/ kusı atl(1)g uz-a¹⁸³⁰[...

3. bertim. bu kusı atl(1)g [...

¹⁸³⁰ RaschmKat 14, No: 337: uza[gut].

4. törü-sinçä tapıp yorız-[un...
5. tutup ö[z]üm-tä ogul TW[...
6. kılıp ulug ogul TWY[...
7. bir iş-kä ’//M/[...
8. /[]// T//D// bu /L/[...

Çeş05 Ch/U 6781 v (T III M 236) (I)

RaschmKat 14, No: 338

1. koyn yıl bir y(e)g(i)rmi-kä ’NÇ[...

Çeş06 Ch/U 6781 v (T III M 236) (II)

RaschmKat 14, No: 338

- 1.* ...]SY/ altı yañıka maña mañlaikoça-k-ka¹⁸³¹
- 2*. ...kärgä]k bolup

Çeş07 Ch/U 7004 v (Glas: T II S 1066)

RaschmKat 13, No: 124

1. ...]/ yer üz-äki bodu[n]
2. ...]/KYZ-NY bilmäz-siz
3. ...] tep. bu yerdä nä
4. ...] bilmäsär ol KYZ
5. ...]MYKY alp [...
6. ...]/T[...

¹⁸³¹ Moğolca bir birleşik şahıs adıdır.

Çeş08

Ch/U 7018 v (T I D 51)¹⁸³²

RaschmKat 14, No: 339

1. ...]/ törüdäk[i...
2. ...]YL/W/ L// /[...
3. ...]WQ' basaçu[k...
4. ...]N tep bitig [...]

Çeş09

Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (I)

RaschmKat 13, No: 125

1. []/[]//
2. munun bitisär bolur mu tep bitidim
3. m(ä)n şinşidu tutuñ-k(ı)y-a bitimsinü täğintim sadu

Çeş10

Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (II)

RaschmKat 13, No: 125

1. -TYN män mirtso şıla söz-üm

Çeş11

Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (III)

RaschmKat 13, No: 125

1. ikinti ay-nıñ beş y(e)g(i)rmikä maña sinpindu-ka
2. nom kargäk bolup sinsidu {sinsiğu} apam-ta säkiz küin
3. []al]tım bu nom-nı
4. ogıl-um sinpindu köni berzün

¹⁸³² RaschmKat 14, No: 339'da bu belgede iki satır daha olabileceği belirtilmektedir.

5.* kanımdu şaz-ın

6.* kalımdu şaz-ın

Çeş12 Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (IV)

RaschmKat 13, No: 125

1. tagay-nıñ yeti bakır kümüş

Çeş13 Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (V)

RaschmKat 13, No: 125

1. it yıl aram ay üç otuz-k-a maña P'RM'S/

2. -T' bir şıg tüş törtär küri-kä tüş-kä

3. ...]/ bu ////

Çeş14 Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290)

RaschmKat 13, No: 125

Verso

1. []/ şınşıdu tutuñ sinpindu-ka

2. [] kinsidu

3. [] şınşıdu kinsiman

4. [] sinpindu sıñandu kinsiman

5*. m(ä)n SYP

Çeş15 Ch/U 7366 v (T II S) RaschmKat 14, No: 340

1. ...erti be]r̥ti yok ikiçä

2. ...] yarım böz

Çeş16

Ch/U 7468 v (T II Y 59)

RaschmKat 13, No: 127

1. takıgu yıl ikinti ay bir {YKWS} y(e)g(i)rmikä

2. takıgu yıl ikinti ay bir y(e)g(i)rmikä maña pusardu toñ

3. tägintim ödig bolz-un

4. [] takıgu yıl ikinti ay bir y(e)g(i)rm[ikä maña]

Çeş17

Ch/U 8218 r (MIK 030514)

RaschmKat 14, No: 341

1. ...]/D' QWÇ [] //[...

2. ...] iştädaçi ünsär [...

Çeş18

So 14865 v (T II Y 63)

RaschmKat 14, No: 343

[Raschmann 2010, 103-116]

1. küz-ki kâpâz-kä beş keslig¹⁸³³ ///L [] b[ir]lä altı

2. sırt¹⁸³⁴ kub-a-nıñ t(a)ñı üz-ä beş t(a)ñ kâpâz tañut

3. kao bugralıg kavşurmuş bilä köni berir-biz çam

4. çarım kılmaz-biz

¹⁸³³ Raschmann 2010: kiş(i)-lig.

Kelimenin transliterastonu KYSLYK şeklindedir. Kelimeyi *kiş(i)lig* yerine *keşlig* şeklinde herhangi bir ekleme yapmadan da okumak mümkündür. Bir peynir çeşidi olan *keşlik*, Türkiye Türkçesi ağızlarında tanıklanabilmektedir (bk. DS VIII, 2769).

¹⁸³⁴ Raschmann 2010: sart.

[USp 19-20, 78, 219 (Nr. 15); Arat HukVes 68-69 (V); SUK II, 174-175 (Mi28); Li 1996a, 94-96 (2.14); Sayit/Yüsüp 2000, 374-376 (119); Geng 2006, 235-237; Özyetgin 2014, 197-198]

1. bars yıl törtü[n]ç ay y(e)g(i)rmi-kä maña töläk¹⁸³⁵ tümür-kä san-lıg
2. tıyuk¹⁸³⁶-takı taş köprüg-nün öñdün sıñar-kı tægzintürü
3. tam-lug¹⁸³⁷ kavlalıkım¹⁸³⁸-nı yana çaŋgur¹⁸³⁹ agız¹⁸⁴⁰<-takı> yeti küri-lik yer-im-ni
4. yana törtkil¹⁸⁴¹ çug¹⁸⁴²-dakı tört şıg yer-im-ni yana povu¹⁸⁴³ kira-
5. -dakı üstün çäçäk-lik-däki altı şıg yer-im-ni yana altın
6. çäçäk-lik-däki tört şıg yer-im-ni.. maña sanlıg bu munça yer-lär-
7. -im-ni maña töläk tümür-kä yuŋlak-lık çao yastuk kărgäk bolup
8. tolmış ayag-ka tægimlig-tin y(e)g(i)rmi yastuk çuŋduŋ bao-çao.
9. alıp taşık-ka utmış-ka bu yer-lär-im-ni tarıp yez-ün tep
10. togrı¹⁸⁴⁴ kılıp bertim
11. tanuk kăräy tanuk tümür buk-a antakı akam inim tugmış-ım kağaş-ım
12. kim kim m-ä bolup talaşmazun-lar.
13. bu nişan m(ä)n töläk tümür-niŋ'ol
14. bu nişan m(ä)n buyan tümür-niŋ'ol

¹⁸³⁵ USp: Түләк. Li 1996a: tüläk. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁸³⁶ Geng 2006: tuyuq.

¹⁸³⁷ USp: тамлык. Arat HukVes: tam-lıg. SUK II, Geng 2006: tam-lıy. Li 1996a: tam-lıy. Sayit/Yüsüp 2000: tam-lıg. Özyetgin 2014: tam-lıg.

Kelimenin transliterasyonu T'M-LWQ şeklindedir.

¹⁸³⁸ USp: кайлалык. Arat HukVes: kaylalıq.

¹⁸³⁹ USp: Чăнѓр. Arat HukVes: çenggür. Li 1996a: čănggür.

¹⁸⁴⁰ USp: арыз. Arat HukVes: arız.

¹⁸⁴¹ USp: Түрткіл. Li 1996a: türtkil.

¹⁸⁴² USp: Чок. Arat HukVes: çok. Li 1996a: čoq.

¹⁸⁴³ USp: Пожы. Arat HukVes: buyu. Li 1996a: boyu.

¹⁸⁴⁴ Arat HukVes: togr-ı(?). SUK II: TWX(...). Sayit/Yüsüp 2000: TWŠ(...). Özyetgin 2014:

15. bu nişan m(ä)n tanuk kâr[ä]y-niñ'ol
16. bu nişan m(ä)n tanuk tāmūr buk-a-nıñ'ol
17. bu bitig-ni m(ä)n buyan tāmūr öz eligin bitiyü tågintim

Çeş20

U 5242 (T II Čiqtim 7)

RaschmKat 13, No: 129

[USp 125-126, 137, 236, 237 (Nr. 73, 81); Arat HukVes 64-65 (II); Yamada 1972a, 233-235; SUK II, 147-148 (Mi02); Sertkaya 1993, 147-148 (XI); Li 1996a, 27-29 (1.8); Sayit/Yüsüp 2000, 336-338 (93); Özyetgin 2004a, 215-217; Geng 2006, 247-248; Tuguşeva 2013, 90-91 (Pa 2)]

Recto

1. barş¹⁸⁴⁵ yıl tokuzunç ay altı otuz-ka
2. biz otuz¹⁸⁴⁶-nuñ b[u]ltur¹⁸⁴⁷ atl(ı)g t(ä)mirç[i]
3. karabaş toyın-çog-nuñ ay silig
4. atl(ı)g 'äbçi karabaş bözçi bu ikägü
5. bāgār-lār-inä¹⁸⁴⁸ ayıtmatın är 'äbçi
6. bolmış-lar ken m(ä)n toyın-çog
7. otuz bilä¹⁸⁴⁹ eşitip adırm(a)tın
8. toyın-çog-nuñ 'äbçi karabaş-nıñ
9. bertin toyın-çog ok alır-m(ä)n.
10. m(ä)n otuz-nuñ t(ä)mirçi karabaş-nıñ

¹⁸⁴⁵ Arat HukVes, Sertkaya 1993: bars.

¹⁸⁴⁶ USp: . Arat HukVes, Yamada 1972a, Özyetgin 2004a: utuz. Çalışmalarda, kelimenin transliterasyonu ve/veya transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁸⁴⁷ USp: . Arat HukVes, Özyetgin 2004a: baltur. Yamada 1972a: b..ltur. SUK II, Sertkaya 1993, Sayit/Yüsüp 2000: b(..)ltur. Li 1996a: b... ..ltur. Geng 2006, Tuguşeva 2013: b//ltur.

¹⁸⁴⁸ Arat HukVes: begi-ler-inge. Yamada 1972a: bākar-lar-īña. Sertkaya 1993: begetleringe. Tuguşeva 2013: beg er-lār-ingä.

¹⁸⁴⁹ Arat HukVes, Sertkaya 1993: bilen.

11. bertin m(ä)n otuz ok alır m(ä)n. m(ä)n
12. otuz kulum-nuñ năgü 'ärsär bar
13. tep toyın-çog-ka 'äbçi-kä çam kılmaz
14. m(ä)n. m(ä)n toyın-çog mäniñ küñ-nüñ năgü
15. ärsär bar tep otuz-ka kul-ka

Verso

1. çam kılm(a)z-m(ä)n tanuk karıg¹⁸⁵⁰ tanuk çavşu¹⁸⁵¹
2. t(a)nuk¹⁸⁵² ötükän¹⁸⁵³ t(ä)mir¹⁸⁵⁴ bu t(a)mga biz ikägü-
3. -nüñ ol m(ä)n moñol buka ayıtıp bitidim

Çeş21

U 5244 ([T I] D / TM 227)

RaschmKat 13, No: 130

[Radloff 1906, 184 (Nr. 6); USp 6, 77, 218 (Nr. 6); SUK II, 167 (Mi21); Li 1996a, 76-77 (2.9); Sertkaya A.G., 51-52; Sayit/Yüsüp 2000, 364-366 (112); Geng 2006, 233-234; Özyetgin 2014, 196-197]

1. it yıl bir y(e)g(i)rminç ay on y(a)ñık-a m(ä)n ar-a t(ä)mür turı-ka
2. bitig berür-m(ä)n turı-nıñ borluk-nıñ maña kılıp bermiş
3. baş bitig ıdış bitig ol soñ baya¹⁸⁵⁵ çın bitig
4. ol tep ç(a)m ç(a)rım kılm(a)z-m(ä)n borluk-ın k(a)ç(a)n til(ä)s(ä)r năgü-kä m-ä
5. şıltaamayn¹⁸⁵⁶ yanşurup berür-m(ä)n y(a)n-a toñuz yıl ädlämiş-kä

¹⁸⁵⁰ Arat HukVes: sarıg. Sertkaya 1993: Sarıg. Özyetgin 2004a: sarıg.

¹⁸⁵¹ USp: . Arat HukVes, Özyetgin 2004a: çaysu. Li 1996a: çaysu.

¹⁸⁵² Sayit/Yüsüp 2000: tunuq.

¹⁸⁵³ USp: . Yamada 1972a: ötünç. Tuguşeva 2013: ötügän.

¹⁸⁵⁴ Arat HukVes: temür.

¹⁸⁵⁵ Radloff 1906: parın. USp: парын. SUK II, Li 1996a, Sertkaya A.G., Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Özyetgin 2014: bayan.

¹⁸⁵⁶ Radloff 1906: kaltırmajın. USp: калты(р)мажын. Li 1996a: qalt(ı)mayın. Özyetgin 2014: s/şıltaamayın.

6. altmış t(ä)mbin süçüg yak-a-nı [k]öni berür-m(ä)n bu söz-kä
7. t(a)nuk sävinç¹⁸⁵⁷ k(a)y-a t(a)nuk budaşiri¹⁸⁵⁸ bu [n]işan m(ä)n ar-a t(ä)mür-niñ ol
8. m(ä)n baçak¹⁸⁵⁹ turmış ar-a t(ä)mür ak-a-ka ayıtıp bitidim

Çeş22

U 5245 (TM 220)

RaschmKat 13, No: 59

[Radloff 1906, 187-188 (Nr. 14); USp 16-18, 78, 219 (Nr. 14); SUK II, 165-167 (Mi20); Li 1996a, 223-226 (4.15); Sayit/Yüsüp 2000, 361-364 (111); Özyetgin 2004a, 167-170; Geng 2006, 238-240]

1. tavışg(a)n¹⁸⁶⁰ yıl ikinti ay iki otuz-ka biz
2. bağ buk-a bay buk-a yürüñ kırçak¹⁸⁶¹ el buk-a
3. malda¹⁸⁶² kıt(a)n¹⁸⁶³ y(a)n-a yürüñ tüm(ä)n¹⁸⁶⁴ kök t(ä)mür¹⁸⁶⁵
4. 'äsän t(ä)mür¹⁸⁶⁶ m(ä)ñgü t(ä)mür turmış uñmış tınmış
5. kul k(a)y-a¹⁸⁶⁷ umınçı¹⁸⁶⁸ isigi¹⁸⁶⁹ töläk¹⁸⁷⁰ abış¹⁸⁷¹ başlap

¹⁸⁵⁷ Radloff 1906: Säkinč. USp: Сәкинч. Li 1996a: säkinč.

¹⁸⁵⁸ Radloff 1906: Potaşiri. USp: Пуҗаширі.

¹⁸⁵⁹ Radloff 1906: Park. USp: Парк. Li 1996a: barq.

¹⁸⁶⁰ Radloff 1906: tavšan. USp: Тавшан.

¹⁸⁶¹ W. Radloff, iki adı birlikte değerlendirir: Radloff 1906: Jürük-Kırçaq. USp: Жүрүк-Кыпчақ. Li 1996a: yürük.

¹⁸⁶² Radloff 1906: Multa. USp: Мулта. Li 1996a: multā.

¹⁸⁶³ Radloff 1906: Saita. USp: Сәйтә. Li 1996a: saytan.

¹⁸⁶⁴ W. Radloff, iki adı birlikte değerlendirir: Radloff 1906: Jürük-Tümä. USp: Жүрүк-Түмән. Li 1996a: yürük.

¹⁸⁶⁵ W. Radloff, iki adı birlikte değerlendirir: Radloff 1906: Küçük-Tämür. USp: Күчүк-тәмүр. Li 1996a: küçük.

¹⁸⁶⁶ W. Radloff, iki adı birlikte değerlendirir: Radloff 1906: Aşa-Tämür. USp: Ашан-тәмүр. Li 1996a: asan.

¹⁸⁶⁷ Radloff 1906, Li 1996a: qara. USp: кара.

¹⁸⁶⁸ Radloff 1906: umınči. Li 1996a: umınč(i).

¹⁸⁶⁹ Radloff 1906: ešimis. USp: ешимис. Li 1996: ešimiz.

¹⁸⁷⁰ Radloff 1906: türләk. USp: түрл(ә)к. Li 1996a: tür(ü)g.

¹⁸⁷¹ Radloff 1906, Li 1996a: uluś. USp: улуш.

6. el bodun-ka ol¹⁸⁷² öñdünin-tä¹⁸⁷³ yuñlak-lık böz
7. kărgăk bolup ınal¹⁸⁷⁴ koça¹⁸⁷⁵ -tın yüz iki¹⁸⁷⁶ y(a)rım bag-lıg
8. böz alıp biz-ni bilä¹⁸⁷⁷ k(a)l(a)n-çı turı-nı borluk-çı
9. berip biz-niñ burun bergüçi k(a)r-a toyın atl(ı)g
10. k(a)l(a)n-çımız-nı y(a)nıturup altımız bu borluk
11. uçgur¹⁸⁷⁸ turı-nıñ üçün amtı¹⁸⁷⁹ bu kün
12. başl(a)p bu turı-ta n(ä)güm-ä k(a)l(a)n kavuñ¹⁸⁸⁰ tütün
13. k(a)bın¹⁸⁸¹ kodgu¹⁸⁸² umdu borluk äñiz t(a)rıg¹⁸⁸³
14. ür¹⁸⁸⁴ kăpăz kavlalık¹⁸⁸⁵ äñiz¹⁸⁸⁶ basıg salıg
15. n(ä)güm-ä k(a)tılm(a)z-biz s(a)lm(a)z-biz tep bu¹⁸⁸⁷
16. bud(a)şiri bahşı-ka tapşurup bertimiz¹⁸⁸⁸
17. bu iş-kä¹⁸⁸⁹ tanuk iş buk-a tanuk ar-a¹⁸⁹⁰ buk-a
18. t(a)nuk mısır t(a)nuk kărsin¹⁸⁹¹ bu nişan biz

¹⁸⁷² Radloff 1906: jol. USp: jол. Li 1996a: yol.

¹⁸⁷³ Radloff 1906: örkätürintä. USp: örkätürintä.

¹⁸⁷⁴ Radloff 1906, Li 1996a: el. USp: el.

¹⁸⁷⁵ SUK II, Geng 2006: qoç. Li 1996a: quç. Özyetgin 2004a: koç.

¹⁸⁷⁶ Li 1996a: Ø.

¹⁸⁷⁷ USp: niplä. Li 1996a: birlä.

¹⁸⁷⁸ Radloff 1906, Li 1996a: uçqur. USp: учкур. SUK II: uçağur. Li 1996a: Sayit/Yüsüp 2000: uqağur.

Özyetgin 2004a: uçkur. Geng 2006: uçağur.

¹⁸⁷⁹ Radloff 1906: ämkäklär. USp: ämkäknä.

¹⁸⁸⁰ Radloff 1906: qurut. USp: курут. Li 1996a: qurut.

¹⁸⁸¹ SUK II: qpiğ. Li 1996a: qabiğ. Sayit/Yüsüp 2000: kpiğ. Geng 2006: q(a)piğ.

¹⁸⁸² Radloff 1906: kotu. USp: коту.

¹⁸⁸³ Radloff: aştariğ. USp: аш тарык. Li 1996a: aş tarığ.

¹⁸⁸⁴ Radloff 1906: öc.

¹⁸⁸⁵ Radloff 1906: qailalıq. USp: қайалық.

¹⁸⁸⁶ Radloff 1906, Li 1996a: aş. USp: аш.

¹⁸⁸⁷ Radloff 1906: pi(s). USp: pi(c).

¹⁸⁸⁸ Radloff 1906: perürpis.

¹⁸⁸⁹ Radloff 1906: iştä.

¹⁸⁹⁰ Radloff 1906: Aşa.

¹⁸⁹¹ Radloff 1906: Kărsin.

19. bitig-täki-çä atl(ı)g el bodun-nıñ ol
20. m(ä)n baçak¹⁸⁹² turmış bitkäçi el-kä bodun-ka
21. üç k(a)ta inçgä ayıtıp bitidim
22. bu nişan t(a)nuk m(ä)n iş buk-a-nıñ'ol
23. bu nişan t(a)nuk m(ä)n ar-a¹⁸⁹³ buk-a-nıñ'ol
24. bu nişan t(a)nuk m(ä)n mısır-nıñ'ol
25. bu nişan t(a)nuk m(ä)n kărsin¹⁸⁹⁴-niñ'ol
26. el-kä asıgı bar üçün borluk igäs-i
27. turı-nı borluk-çı berip k(a)r-a toyın-nı
28. yanturup altımız

Çeş23

U 5246 ([T I] D 135 / TM 205)

RaschmKat 13, No: 131

[USp 48-49, 80, 222 (Nr. 32); SUK II 163-165 (Mi19); Li 1996a, 108-110 (2.18); Sayit/Yüsüp 2000, 359-361 (110); Özyetgin 2004a, 182-184; Geng 2006, 231-233; Özyetgin 2014, 205-206]

1. koyn yıl aram ay on yañık-a män taşık turı-ka
2. bitig berür-m(ä)n m(ä)n kalan-ka¹⁸⁹⁵ yad(a)p¹⁸⁹⁶ berim alım
3. tälīm bolup alım-çı-l(a)rım m-ä tälīm bolup
4. turgu täg bolm(a)yın kaçıp¹⁸⁹⁷ y(a)şıp¹⁸⁹⁸ barmış

¹⁸⁹² Radloff 1906: Parça. USp: Парча. Li 1996a: barça.

¹⁸⁹³ Radloff 1906: Aşa.

¹⁸⁹⁴ Radloff 1906: Käräsin.

¹⁸⁹⁵ USp: калага.

¹⁸⁹⁶ USp: жагып. Li 1996a: yañır.

¹⁸⁹⁷ USp: карып.

¹⁸⁹⁸ USp: жашап (?).

5. üçün y(a)n-a turı birlä-ki¹⁸⁹⁹ maña tägär üç
6. är köm(ä)r borlukum-nı turı-ka mäniñ berim-
7. -lärim-ni s(ä)n üzüp s(ä)n alıp kalır mu s(ä)n tesär-m(ä)n
8. yok ärsär özgä kişi-kä kodar-m(ä)n tesär-
9. -m(ä)n turı berimiñ-ni m(ä)n berür-m(ä)n borluk-ka
10. özgä kişi kögürm(ä)z-m(ä)n temiş üçün barça
11. toyın-ka iki¹⁹⁰⁰ tavar¹⁹⁰¹ kançuk¹⁹⁰²-ka y(a)rım küp bor
12. yumş(a)k-ka iki şıg ür bir k(a)r-a ton kıt(a)y
13. buk-a-ka üç tavar¹⁹⁰³ munç-a n(ä)ş-ä-l(ä)r-ni¹⁹⁰⁴ s(ä)n berip
14. bitig-lärim algıl tep kodup berdim bu n(ä)ş-ä-
15. -l(är)-ni¹⁹⁰⁵ turı berip berimim-ni turı üzs(ä)r bu
16. borluk turı-ka töläç bolzun y(a)n-a bu n(ä)ş-ä-l(ä)r-ni
17. m(ä)n t(a)şık y(a)nıp kälip turı-ka töläp bers(ä)r-
18. -m(ä)n m(ä)n turı borluk-nı yanıturup berür-m(ä)n m(ä)n
19. t(a)şık üç yıl-ka tägi y(a)nıp kälip bu n(ä)ş-ä-l(ä)r-
20. -ni¹⁹⁰⁶ turı-ka bermäsär-m(ä)n borluk turı-ka togru
21. töläç bolzun t(a)nuk kärsin¹⁹⁰⁷ t(a)nuk ögrünç¹⁹⁰⁸ buk-a

¹⁸⁹⁹ USp: ким. Li 1996a: kim.

¹⁹⁰⁰ USp: жарым. Li 1996a: yarım.

¹⁹⁰¹ USp: тајар (?).

¹⁹⁰² USp: Катук. Li 1996a: qačuq.

¹⁹⁰³ USp: тајар (?).

¹⁹⁰⁴ USp: һәрәләрни. Li 1996a: närs-ä-lär-ni. Geng 2006: nä(r)zälärni.

¹⁹⁰⁵ USp: һәрәләрни. Li 1996a: närs-ä-lär-ni. Geng 2006: nä(r)zälärni.

¹⁹⁰⁶ USp: һәрәләрни. Li 1996a: närs-ä-lär-ni. Geng 2006: nä(r)zälärni.

¹⁹⁰⁷ USp: Кәрскіч.

¹⁹⁰⁸ USp: тұқруңч.

22. bu nişan m(ä)n t(a)şık-nıñ ol m(ä)n baçak¹⁹⁰⁹ turmış¹⁹¹⁰

23. t(a)şık apam¹⁹¹¹-ka ayıtıp bitidim

Çeş24

U 5247 (T.M 104)

RaschmKat 13, No: 132

**[SUK II, 171-172 (Mi25); Li 1996b, 97-100 (26); Sayit/Yüsüp 2000, 369-371 (116);
Özyetgin 2014, 201-202]**

1. yılan yıl ikinçi ay üç yañık-a

2. m(ä)n tämür ombu bu sıkıdu-ka koço-

3. -takı yer-tä suv-ta mädiz bilä täñ

4. yežün tep biñig berdim sıkap-ta

5. üstün altın yer-tä yarımını çakçak-ta

6. on iki şıg yer-tä y[ar]ımını y(a)n-a adak-ta

7. säkiz şıg yer-tä yarımını y(a)n-a adırı sın-ta

8. [] şıg yer-tä yar[ım]ını y(a)n-a yol toğan-ta

9. üç şıg yer-tä y[arım]ını y(a)n-a bukapacı¹⁹¹²

10. kırı-a-ta säkiz şıg y[er-t]ä yarımını y(a)n-a P///

11. [] kır-a-ta on şıg yer-tä üç şıg

12. []Ç kır-a-ta b[e]ş şıg yer-tä y(a)rımını

13. []YN ögän-tä altı şıg yer /D[]L//-T'

14. []///// []Y şıg kavlalık y(a)n-a

¹⁹⁰⁹ USp: Парча. Li 1996a: barça.

¹⁹¹⁰ USp: токмыш.

¹⁹¹¹ USp: апучка.

¹⁹¹² Sekiz ve dokuzuncu satırlar Özyetgin 2014'te şu şekildedir:

8. /// şıg yir-tä yarımını yn-ä adırı sın-ta.

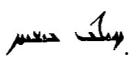
9. üç şıg yir-tä yarımını yn-ä yol toğan-ta

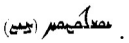
15. [bi]lä ülüş-lüg
16. []// borluk
17. []// adak-ta on iki şıg
18. []/ iki sarku-ta säkiz
19. []///// []R-T' balık tüpin
20. []Y şıg kösür yer
21. []/ köl üz-ä suvak-lıg on şıg yer
22. b[u y]er-l(ä)r-ni sıkıdu mädiz bilä
23. täñ yezün {Y} tep ok (?) nişan çızıp
24. biñip b[erür]-m(ä)n bu nişan m(ä)n t(ä)mür ombu-
25. -nıñ ol m(ä)n mısır ayıtıp bitidim

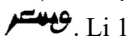
Çeş25 U 5266 (T II D 338) RaschmKat 13, No: 133

[USp 114-115, 234 (Nr. 62); SUK II, 172-173 (Mi26); Li 1996a, 311-312 (6.9); Sayit/Yüsüp 2000, 372-373 (117); Geng 2006, 234-235]

1. it yıl onunç ay säkiz yañıka
2. m(ä)n sadı-nıñ¹⁹¹³ ortuklug¹⁹¹⁴
3. adak toñok-takı üç bakır¹⁹¹⁵
4. lal¹⁹¹⁶-ni m(ä)n sadı öñ-tün¹⁹¹⁷ kedin
5. s(a)ñıg-ka yorıp yüz y(a)şuk-

¹⁹¹³ USp: . Li 1996a: satı yaray-nıng.

¹⁹¹⁴ USp: . Li 1996a: ortuluy [mal].

¹⁹¹⁵ USp: . Li 1996a: bayça.

¹⁹¹⁶ USp: . Li 1996a: mal.

¹⁹¹⁷ USp: .

6. -ka k(ä)sişdimiz yüz y(a)ştuk-ka
7. barş-a älig y(a)ştuk-luk
8. ätni m(ä)n sadı
9. adak toţok-ka kälürüp berür-m(ä)n
10. yüz y(a)ştuk-ka t(ä)gm(ä)sä bu {yan} ok
11. lal¹⁹¹⁸-ni kälürüp berür-m(ä)n
12. t(a)nuk uruz t(a)nuk somaçı
13. bu nişan m(ä)n sadı-nıñ ol
14. m(ä)n yarak sadı-ka ayıtıp bit(i)dim

Çeş26

U 5286 (T.M. 74)

RaschmKat 13, No: 135

1. ///WYK /Y//DYN oğlanı şabi Y/[...]
2. []/-T' altmış kuanpu m(ä)n QW[...]
3. [e]l toğan birlä altım(ı)z T'YW[...]
4. Y

Çeş27

U 5298 (T.M. 111)

RaschmKat 13, No: 208

[ZiemeFamilien 263-267; Sertkaya 1993, 137-138 (I); Özyetgin 2004a 195-196; Geng 2006, 90-91 (1-14. satırlar)]

1. [a]ltı k[işi ärür]
2. [män] yöläk beş al[tmış¹⁹¹⁹ yaşar]

¹⁹¹⁸ USp: ۛۛ. Li 1996a: mal.

¹⁹¹⁹ Sertkaya 1993: 'älig.

3. [ki]şim¹⁹²⁰ arıg-a otuz yaşar.
4. kızım¹⁹²¹ bakşal¹⁹²² üç y(e)g(i)rmi yaşar.
5. []¹⁹²³ oglum kutl[u]g¹⁹²⁴ şıŋk[u]r¹⁹²⁵ on yaşar
6. [ort]an¹⁹²⁶ oglum buyan şıŋkur [sä]kiz yaş[ar].
7. []N og[u]m¹⁹²⁷ barak şıŋkur beş yaşar.
8. [mun]ça¹⁹²⁸ kişi-lär-im-niŋ barı çın. munça yaş-lıg ärür-i çın. bu
9. [kiş]i¹⁹²⁹-lär-im-ni yolug-a¹⁹³⁰ çäriğ ikägü bilir bu söz-lär çın. äsük¹⁹³¹
10. [bo]lup ayıg ünsär 'älig yeti kamçı yep maŋa tägir yastuk-
11. -tın kur[u]g¹⁹³² kalır-m(ä)n
12. to[n]guz¹⁹³³ yıl beşinç ay yeti yaŋıka m(ä)n bägi
13. ayıtıp bitidim
14. bu tamga m(ä)n yöläk-niŋ'ol.
15. [bä]g k[u]lı y[ölä]k[-kä]¹⁹³⁴ çäriğ yolug-a [b]irlä ikägü bitig berür-biz. bu
16. [yölä]k¹⁹³⁵-niŋ bitig-täki atl(ı)g-ça kişi-lär-i-niŋ barı çın
17. koço solanmış-ta bar ärti.

¹⁹²⁰ Özyetgin 2004a: k[işim].

¹⁹²¹ Sertkaya 1993: [k]ız-ım. Özyetgin 2004a: [q]ızım.

¹⁹²² Özyetgin 2004a: b[aq]şal.

¹⁹²³ Geng 2006: (tunč).

¹⁹²⁴ ZiemeFamilien: *qutlu*y. Özyetgin 2004a: [qut]lug. Geng 2006: qutlu y.

¹⁹²⁵ ZiemeFamilien: sŋgyur. Sertkaya 1993: sŋgkor. Özyetgin 2004a: sı[ŋgur]. Geng 2006: sŋgyur.

¹⁹²⁶ ZiemeFamilien, Özyetgin 2004a: ...än. Sertkaya 1993: [ya]na. Geng 2006: (ortan).

¹⁹²⁷ ZiemeFamilien: *o*ylum. Özyetgin 2004a: o[glu]m. Geng 2006: oylum.

¹⁹²⁸ ZiemeFamilien: **mun**ça. Sertkaya 1993: [bu]munça. Özyetgin 2004a: [munça]. Geng 2006: munça.

¹⁹²⁹ ZiemeFamilien: **kişi**. Özyetgin 2004a: [kişi]. Geng 2006: kişi.

¹⁹³⁰ Sertkaya 1993: yol[l]ug-a. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁹³¹ ZiemeFamilien: äşük. Sertkaya 1993: ezük. Özyetgin 2004a: äzük. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

¹⁹³² Özyetgin 2004a: kurug. Geng 2006: quruy.

¹⁹³³ Özyetgin 2004a: t[on]guz. Geng 2006: tonguz.

¹⁹³⁴ ZiemeFamilien: y. .u. Sertkaya 1993: [yü]lek seli-k[e. biz]. Özyetgin 2004a: y..u.

¹⁹³⁵ Özyetgin 2004a: [yöläk].

18. [mu]nça yaş[-lɨg] ärür-i çın. biz bilir-biz. yastuk-nı alıp üür¹⁹³⁶
19. [tarır yer]in¹⁹³⁷ tarıp kalan tutup kayu-ka köçüp barmatın turur
20. [koço sol]anmış-ta bar ärti. bu söz-lär-im(i)z çın. äsük bolup
21. [ayɨg ün]sär [ä]ligär yeti kamçı yep bu yöläk-kä tägmış
22. ////ok¹⁹³⁸ ävim(i)z-tin¹⁹³⁹
23. [toɨuz] yıl beşinç ay yeti yaɨıka m(ä)n bäg[i] yöläk-kä ayıtıp
24. [biti]dim
25. [bu tam]ga m(ä)n yolug-a-nıɨ'ol.
26. [bu tamga] m(ä)n çärig-niɨ'ol.

Çeş28

U 5305 ([TI] D 200 / TM 223)

RaschmKat 13, No: 60

[Radloff 1906, 190-191 (Nr. 21); USp 27-28, 79, 220 (Nr. 21); Li 1996a, 214-215 (4.13); Matsui 1996, 151 (Ek: 8); Matsui 1999, 89-90; Özyetgin 2004a, 171-172]

1. [be]çin¹⁹⁴⁰ yıl onunç ay beş y(e)g(i)rmikä
2. []YY¹⁹⁴¹ k(a)r-a¹⁹⁴² miɨ k(a)r-a¹⁹⁴³ ikägü ärk yok¹⁹⁴⁴
3. urluk¹⁹⁴⁵ inçü-lär-tin inçü borluk-ka
4. ädlägü-çi¹⁹⁴⁶ bir ärk-lüg¹⁹⁴⁷ kişı berz-ün

¹⁹³⁶ ZiemeFamilien, Özyetgin 2004a: uyur. Sertkaya 1993: üyür.

¹⁹³⁷ Sertkaya 1993: [tarıg].

¹⁹³⁸ Sertkaya 1993: öz.

¹⁹³⁹ Sertkaya 1993'te bu satırdan sonra gelen satır şu şekildedir: [birür biz].

¹⁹⁴⁰ Radloff 1906: (Qoi)n. USp: (Ko)ih. Li 1996a: [qo]y(i)n. Matsui 1996: qoyn. Matsui 1999: biçin. Özyetgin 2004a: [ko]y(i)n.

¹⁹⁴¹ Radloff 1906: ji. USp: (...)ji. Li 1996a: yi. Matsui 1996: //Y(.)Y. Matsui 1999: [](.)Y. Özyetgin 2004a: /////yi.

¹⁹⁴² Matsui 1996, Matsui 1999: qy-a.

¹⁹⁴³ Matsui 1996: qy-a. Matsui 1999: qy-a.

¹⁹⁴⁴ Matsui 1999: yasaq.

¹⁹⁴⁵ Matsui 1996: onluq. Matsui 1999: bilä.

¹⁹⁴⁶ Radloff 1906: ätläküsü.

¹⁹⁴⁷ Radloff 1906: -lik.

5. temiş üçün biz turmış t(ä)mür tükäl
6. k(a)y-a¹⁹⁴⁸ kārāy küç t(ä)mür başlıg bağ-
7. -lär bu altun k(a)r-a¹⁹⁴⁹-garu ärk¹⁹⁵⁰ tutup
8. turur k(a)l(a)n-ın el öndün-indä¹⁹⁵¹
9. üzüp bud(a)şiri-ka borluk-çı
10. bertimiz tep t(a)mg-a-lar(ı)mız-nı
11. basıp bertimiz bu kün-tin soñ
12. bu altun k(a)r-a¹⁹⁵²-ka k(a)l(a)n kavut¹⁹⁵³ tütün
13. kabın¹⁹⁵⁴ nāgü m-ä almaz¹⁹⁵⁵-biz¹⁹⁵⁶ tilämäz-biz

Çeş29

U 5310 (T II D 321)

RaschmKat 13, No: 136

[USp 121, 235 (Nr. 68); Li 1996a, 231 (4.17); Tuguşeva 2013, 117 (Pa 25)]

1. [b]ars¹⁹⁵⁷ yıl beşinç ay on y(a)ñık[a...
2. baş kar-a¹⁹⁵⁸ kâz-i[g]-lig-tä¹⁹⁵⁹ körť¹⁹⁶⁰[läçi...
3. bermiş buzagu¹⁹⁶¹ äčkü¹⁹⁶²-ni el [...

¹⁹⁴⁸ Radloff 1906: Qara. USp: Kapa. Li 1996a: qar-a. Özyetgin 2004a: kar-a.

¹⁹⁴⁹ Matsui 1996, Matsui 1999: qy-a.

¹⁹⁵⁰ Matsui 1996, Matsui 1999: qaraŷu-niñg.

¹⁹⁵¹ Radloff 1906: jata. USp: jaŷa. Li 1996a: yaŷa. Özyetgin 2004a: yada.

¹⁹⁵² Matsui 1996: qy-a.

¹⁹⁵³ Radloff 1906, Li 1996a: qurut. USp: курут. Matsui 1996: qavīt.

¹⁹⁵⁴ Matsui 1996: qapīy. Matsui 1999: qapī.

¹⁹⁵⁵ Özyetgin 2004a: alban.

¹⁹⁵⁶ Radloff 1906, Li 1996a: alīš. USp: алыш.

¹⁹⁵⁷ USp: . Li 1996a: [bar]s. Tuguşeva 2013: [bar]s.

¹⁹⁵⁸ Li 1996a: qay-a.

¹⁹⁵⁹ USp: . Li 1996a, Tuguşeva 2013: küz.

¹⁹⁶⁰ USp: . Li 1996a, Tuguşeva 2013: küni.

¹⁹⁶¹ Li 1996a: buqanī.

¹⁹⁶² Li 1996a: içkâ.

4. -NYNK tu[g]-m-a-nı¹⁹⁶³ körtläçi¹⁹⁶⁴ yüz¹⁹⁶⁵ [...]

Çeş30

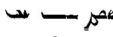
U 5330 (T II Çıqtım 4)

RaschmKat 13, No: 137

[USp 130-132 (Nr. 77, T. II. N°. 4 olarak); TikhonovHozy 252-254 (USp'ye göre); Li 1996a, 227-230 (4.16); Matsui 2004d, 4-6; Özyetgin 2004a, 201-203; Matsui 2010b, 55-59]

Recto

1. t(a)kıgu yıl aram ay altı otuz-ka biz ikiçi toyın tugma¹⁹⁶⁶
2. aṭay¹⁹⁶⁷ yänä¹⁹⁶⁸ ıkdu¹⁹⁶⁹ kimätdü¹⁹⁷⁰ s(ä)miç¹⁹⁷¹ tayşıdu¹⁹⁷² ıñal¹⁹⁷³
3. mirgiçi¹⁹⁷⁴ äsän¹⁹⁷⁵ k(a)y-a¹⁹⁷⁶ samb[o]k¹⁹⁷⁷ altmış k(a)y-a¹⁹⁷⁸ ç(a)kır¹⁹⁷⁹ umıçı
4. sisidu¹⁹⁸⁰ bu nişan mäniñ ol

¹⁹⁶³ USp: . Li 1996a: tum-a-ni. Tuguşeva 2013: tuma-ni (?).

¹⁹⁶⁴ USp: . Li 1996a: kütäçi. Tuguşeva 2013: küdäçi.

¹⁹⁶⁵ USp: . Li 1996a: ärür. Tuguşeva 2013: erür.

¹⁹⁶⁶ USp: . TikhonovHozy: Tuman. Li 1996a, Özyetgin 2004a: tuman. Matsui 2004d, Matsui 2010b: tuyma.

¹⁹⁶⁷ USp: . TikhonovHozy: Adi. Li 1996a: adı. Özyetgin 2004a: atı.

¹⁹⁶⁸ USp: . TikhonovHozy: Jaka. Li 1996a, Özyetgin 2004a: yäkä. Matsui 2004d, Matsui 2010b: yanga.

¹⁹⁶⁹ TikhonovHozy: Uqdu. Matsui 2004d, Matsui 2010b: indu.

¹⁹⁷⁰ TikhonovHozy: Kimattu. Matsui 2004d, Matsui 2010b: kimqo'du.

¹⁹⁷¹ USp: . TikhonovHozy: Samiča. Li 1996a: sämiçä. Matsui 2004d: šamič. Özyetgin 2004a: sämiçä.

¹⁹⁷² USp: . TikhonovHozy: Qaisadu. Li 1996a: qanısaṭu. Matsui 2004d: tayşıdu. Özyetgin 2004a: kanısaṭu.

¹⁹⁷³ USp: . Li 1996a, Matsui 2004d, Matsui 2010b: ingäl.

¹⁹⁷⁴ USp: . TikhonovHozy: Jaryçi. Li 1996a: yarıçı. Matsui 2004d, Matsui 2010b: mingiçi. Özyetgin 2004a: yarıçı.

¹⁹⁷⁵ USp: . TikhonovHozy: Asan. Li 1996a: asan.

¹⁹⁷⁶ USp: . TikhonovHozy: Qara. Li 1996a: qar-a. Özyetgin 2004a: kar-a.

¹⁹⁷⁷ USp: . TikhonovHozy: Sambun. Li 1996a, Özyetgin 2004a: sambun. Matsui 2004d: samboq. Matsui 2010b: samboq.

¹⁹⁷⁸ USp: . TikhonovHozy: Qara.

¹⁹⁷⁹ USp: . TikhonovHozy: Čaryr. Li 1996a: čarır. Özyetgin 2004a: çarır.

¹⁹⁸⁰ USp: . TikhonovHozy: Qajsaṭu. Li 1996a: qaysaṭu. Özyetgin 2004a: kanısaṭu.

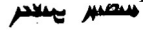
5. kulan basan¹⁹⁸¹ kınđam torçı¹⁹⁸² artaş¹⁹⁸³ laçın¹⁹⁸⁴ vipra¹⁹⁸⁵ başlap
6. ç<ı>g(a)y kalan-çı bodun-lar-ka oz-a-tın bärü çirtin¹⁹⁸⁶-niñ
7. tarıg¹⁹⁸⁷ tar<ı>r¹⁹⁸⁸ yer-in bodun tarınıp yer baş-ın-ka kalan
8. tutup bodun kenäşip kalan-sız kuvrag¹⁹⁸⁹-lar-ka kalan-lıg
9. yer-tä kuvrag¹⁹⁹⁰-ka berş-ä bermiş yer-kä kalan tutup
10. s(a)ñgik yer-ni kalan-ın tuñmatın s(a)ñın¹⁹⁹¹ berip kuvrag-¹⁹⁹²
11. -ka yak-a-sın¹⁹⁹³ berip yorır ärti¹⁹⁹⁴ amtı¹⁹⁹⁵ ärsär biz¹⁹⁹⁶ bu
12. bitig-täki atl(ı)g-ça¹⁹⁹⁷ çıgay bodun-lar-nıñ küçümüz¹⁹⁹⁸
13. yok üçün kalan-lıg yer-ni m-ä biz-kä äksitmätin¹⁹⁹⁹
14. s(a)ñgik²⁰⁰⁰ yer-ni tarıp s(a)ñın²⁰⁰¹ bermätin küçämiş yolın-ta
15. biz bitig-kä at²⁰⁰² kirmiş-ça bodun-lar kalan²⁰⁰³-sız kuvrag²⁰⁰⁴

¹⁹⁸¹ Matsui 2004d, Matsui 2010b: basana.

¹⁹⁸² USp: . TikhonovHozy: Turçi. Li 1996a: turçi.

¹⁹⁸³ Matsui 2004d, Matsui 2010b: ataş.

¹⁹⁸⁴ *Artaş ve Laçın* olmak üzere iki ayrı ad olarak transkripsiyonlanan kelimeler diğer bazı çalışmalarda şu şekilde transkripsiyonlanmıştır:

USp: . TikhonovHozy: qadaş ların. Li 1996a: qadaş-ların. Özyetgin 2004a: kaşaş-ların.

¹⁹⁸⁵ USp: . TikhonovHozy: jiba. Li 1996a: yıba. Matsui 2004d, Matsui 2010b: yipäk. Özyetgin 2004a: yıba.

Bu şahıs adının kökeni Sanskritçede “hevesli, ilham almış” gibi anlamlara gelen *vipradır*.

¹⁹⁸⁶ Matsui 2004d, Matsui 2010b: çitün.

¹⁹⁸⁷ Li 1996a: tarıy[-qa]. Özyetgin 2004a: tarıg[-ka].

¹⁹⁸⁸ USp: . TikhonovHozy, Li 1996a, Özyetgin 2004a: tägi.

¹⁹⁸⁹ USp: . TikhonovHozy: quvaq. Li 1996a: quwaq. Özyetgin 2004a: kuv(r)ag.

¹⁹⁹⁰ USp: . TikhonovHozy: quvaq. Li 1996a: quwaq. Özyetgin 2004a: kuv(r)ag.

¹⁹⁹¹ USp: . TikhonovHozy, Li 1996a, Özyetgin 2004a: säkin.

¹⁹⁹² USp: . TikhonovHozy: quvaq. Li 1996a: quwaq. Özyetgin 2004a: kuv(r)ag.

¹⁹⁹³ Özyetgin 2004a: yak-a-sız.

¹⁹⁹⁴ USp: . TikhonovHozy: aty. Li 1996a: atı. Özyetgin 2004a: atı.

¹⁹⁹⁵ USp: . TikhonovHozy: maty. Li 1996a: matı. Özyetgin 2004a: matı.

¹⁹⁹⁶ USp: . TikhonovHozy: bir.

¹⁹⁹⁷ USp: . TikhonovHozy: atlança.

¹⁹⁹⁸ TikhonovHozy: küçömur.

¹⁹⁹⁹ Matsui 2010b: äksidmätin.

²⁰⁰⁰ USp: . TikhonovHozy: sangiik. Li 1996a: s(a)ng(i)gik. Özyetgin 2004a: s(a)ñigik.

²⁰⁰¹ USp: . TikhonovHozy: sakın. Li 1996a, Özyetgin 2004a: säkin.

²⁰⁰² USp: . TikhonovHozy, Li 1996a, Özyetgin 2004a: uda.

²⁰⁰³ USp: . TikhonovHozy: qalyn.

²⁰⁰⁴ USp: . TikhonovHozy: quvaq. Li 1996a: qubaq. Özyetgin 2004a: kuß(r)ak.

16. birlä kayu {bu}²⁰⁰⁵ bäg-kä eş-i-kä barıp söz-läsär
17. birlä bolup söz-läşir-biz apam birök bu bitig-
18. -täki söz-tin kayu-sı yatlasar biz bodun-ka bir
19. sokum-luk ud²⁰⁰⁶ berip bodun-nu²⁰⁰⁷ kın-ın-ka
20. tägär-biz. bu t(a)mga biz bu bitig-t(ä)ki atl(ı)g kirmiş-
21. -çä bodun-lar-nı²⁰⁰⁸ ol bu t(a)mga m(ä)n²⁰⁰⁸ toyın-nı²⁰⁰⁸ ol
22. bu bitig-ni m(ä)n tıbin²⁰⁰⁹ bodun-ka ayıtıp bitidim²⁰¹⁰
23. bu t(a)mga m(ä)n tugma²⁰¹¹-nı²⁰¹¹ ol bu t(a)mga ikiçi-nı²⁰¹¹ ol
24. bu t(a)mga m(ä)n atay²⁰¹² yänä²⁰¹³-nı²⁰¹³ ol bu t(a)mga m(ä)n ıkdu²⁰¹⁴-nı²⁰¹⁴ ol
25. bu t(a)mga m(ä)n ı²⁰¹⁵al²⁰¹⁵-nı²⁰¹⁵ ol

Verso

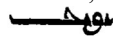
1. beçin
2. bodun bitigi ol

Çeş31 U 5453a, b (Glas: T I D 575)

RaschmKat 13, No: 61

1. ...] küp [...
2. ...yu]ı²⁰¹⁵lak[]NYNK [...

²⁰⁰⁵ Matsui 2004d, Matsui 2010b: {P'}.

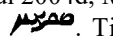
²⁰⁰⁶ USp: . TikhonovHozy: äbäd. Li 1996a: äbät. Özyetgin 2004a: äbät (?).

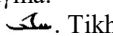
²⁰⁰⁷ TikhonovHozy: öñ.

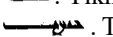
²⁰⁰⁸ USp, TikhonovHozy, Li 1996a, Özyetgin 2004a: Ø.

²⁰⁰⁹ Matsui 2004d, Matsui 2010b: tigin.

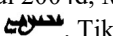
²⁰¹⁰ Matsui 2004d, Matsui 2010b: bitimiş.

²⁰¹¹ USp: . TikhonovHozy: Tuman. Li 1996a, Özyetgin 2004a: tuman. Matsui 2004d, Matsui 2010b: tırma.

²⁰¹² USp: . TikhonovHozy: Adi. Li 1996a: adī. Özyetgin 2004a: atı.

²⁰¹³ USp: . TikhonovHozy: Jaka. Li 1996a, Özyetgin 2004a: yäkä. Matsui 2004d, Matsui 2010b: yanga.

²⁰¹⁴ Matsui 2004d, Matsui 2010b: indu.

²⁰¹⁵ USp: . TikhonovHozy: inga. Li 1996a: igäl. Matsui 2004d, Matsui 2010b: ingäl.

3. ...] birşığ yer-kä birär
4. ...al]tı yarmaklı kaisu
5. ...] borluk iki şığ
6. ...]/ açarı TYNK[] tokuz
7. ...]/ beş tarıgu yer
8. ...]TYN []/ borluk iki
9. ...]Y beş [] küp
10. ...] iki şığ
11. ...]Y-NYNK
12. ...] küri

Çeş32

U 5462 (Glas: T I D 610)

RaschmKat 13, No: 138

1. tarıg-ıña [...
2. berürm(ä)n ket[ärm(ä)n...
3. bolz-un ta[nuk...
4. m(ä)n yetük (?) / [...

Çeş33

U 5534 (Glas: T II 1813)

RaschmKat 13, No: 139

[SUK II, 154-155 (Mi09); Li 1996b, 267-268 (73); Sayit/Yüsüp 2000, 348-349 (100); Geng 2006, 225]

1. yılan yıl aram ay altı otuz-ka biz <<Karl.>>
2. <<Karl.>> <<Karl.>> <<Karl.>> <<Karl.>> bilä biz üç(ä)gün²⁰¹⁶

²⁰¹⁶ SUK II, Li 1996b: üçgün. Sayit/Yüsüp 2000: üçgün.

3. aḍaṣ boltumuz kim kayu kiṣi ketsär biz bir
4. inçgä böz berirbiz amr(a)mas(a)r²⁰¹⁷ abita²⁰¹⁸ t(ä)ṇri
5. bu<r>han uluṣın-ta tugmalım män öz togrıl uçägü²⁰¹⁹-kä
6. ayıtıp bititim ödig kıltım bu ta[m]ga²⁰²⁰ biz
7. tört(ä)gün²⁰²¹-nün[g] ol t(a)nuk 'äsän²⁰²² t(a)nuk t(a)şırd²⁰²³

Çeş34

U 5551 (T II D 35)

RaschmKat 14, No: 344

Recto

1. takıgu yıl [...]
2. yetiçük [...]
3. säkiz s(ı)tır [...]
4. buyruk P'R/[...]
5. at PW'R[...]
6. olar bilä [...]
7. bular-nıṇ [...]

Verso

1. bular-nı [...]
2. ök bit[idim]...

²⁰¹⁷ Geng 2006: Am(i)rmas(a)r.

²⁰¹⁸ < Çin. 阿彌陀 *ē mí tuó* (GOÇ. *a mji tha*) < Skr. *amitābha/amitāyus*. Skr. *amitābha*, Uygurca metinlerde *abita*, *abida* biçimleriyle de bir çok kez görülür (ÖlmezÖgdi, 274).

²⁰¹⁹ SUK II, Li 1996b: üçgü.

²⁰²⁰ SUK II, Li 1996b, Geng 2006: tamya. Sayit/Yüsüp 2000: tamğa.

²⁰²¹ SUK II, Geng 2006: törtgün. Li 1996b: törtgün. Sayit/Yüsüp 2000: törtgün.

²⁰²² Li 1996b: asan.

²⁰²³ Li 1996b: tsird(a).

Çeş35 U 5590 (T II D 150) / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 345

1. ...]Y açari-niñ yetmiş üç
2. ...bit]idi[m] bu tamga misaki kişi[-niñ ol...

Çeş36 U 5590 (T II D 150) / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 345

1. ...]/[]L[]//// ///Y[...
2. SNKY KS/ÇL// şabi Ç[] toym [...
3. kunpu tükäl altım bu tamga [...
4. -NY[NK ol] //[]

Çeş37 U 5591 (T II D 150) + U 5304 (T II D 148b)

RaschmKat 13, No: 62

1. m(ä)ky(ä)d(ä)nt(ä)pi k(ä)ş[i açari...
2. otuz kunpu-da [...
3. -T' inim toğa [...
4. kunpu yasak şaz[ın...
5. küitün tutuğ[...
6. []/Y YZ Y[]/T[...
7. v(i)rh(a)r. puny[a]bodi k(ä)şi [...
8. şaz-ını-tın üç küri /[...
9. []SÇY kâşi tüşi v(i)rh(a)r []/[...
10. []YKTY işi üz-ilti. bu v(i)r[har]-lar W[...
11. []/-NYNK işi. işlär v(i)rh(a)r-lar-ka 'W[...

12. NK[]' kâçdi. tünlä küni işlär atı[...

13. -Q' säkiz-kä şilavanti puşiri bitig kıl[tım...

14. ///Y-L'RYN şazın ayguçı jam k(ä)şı [açari...

Çeş38

U 5782 (T III 20 / 501)

RaschmKat 14, No: 346

Recto

1. []L[...

2. []/[]P v(i)rhar-ka yayl[ık (?)...

3. ...]-WN P'S[]M til(ä)m(ä)z-m(ä)n K/[...

4. ...alım be]r-im til(ä)m(ä)z-m(ä)n üç [...

5. ...] yıl-ta bikir çakın[-ta...

6. ...]N çaruk bersär-m(ä)n Y//[...

Verso

1. ...] m(ä)n tanuk loşşin LY/[...

2. tüümän

3. ...]N yar-lıg vap-nıñ ol m(ä)n [...

4. ...biti]dim bu t(a)mga m(ä)n vap TWNY/ /[...

Çeş39

U 5821 (T III)

RaschmKat 13, No: 140

1. ...i]ki K/WNÇY D//[...

2. ...]/KYR-‘ T[...

3. ...]-NY biz [...

4. ...] on-luklar-k[a...

5. ...k]ayşıdu-ka tük[äl...
6. ...] bilä ödig 'W/[...
7. ...] böz bar ärü[r...
8. ...] bir böz-ni mıs[ır-ka...
9. ...]//KWL-nün'ol PWLM/[...
10. ... bu] nişan biz-niñ'o[l...

Çeş40

U 5838 (T III D 271 K)

RaschmKat 14, No: 347

1. ...] yarp tagay Q/[...
2. ...ta]nuk görgiş tanuk [...
3. ...]/ÇY ayıtıp b[itidim...
4. ...] / [...
5. P[...

Çeş41

U 5841 (T III D)

RaschmKat 14, No: 348

1. ...] / [...
2. ...]/ tuğa [...
3. ...] öñd[ün...
4. ...]/ 'YNTLW-niñ / [...
5. ...]/QW[]
6. ...] el
7. ...] ol
8. ...] üç kağa ayıtıp bitidim

Çeş42

U 5852 (T III K 268)

RaschmKat 14, No: 349

1. ...]/[]/[...
2. ...]K alır-m(ä)n [...
3. ...t]urmış-ta üç ay [...
4. ...bi]tid[i...

Çeş43

U 5887 (T III M 246)

RaschmKat 13, No: 141

1. ...]// /////YL[]/ bitidim çın'ol tep

Çeş44

U 5888 (T III M 250)

RaschmKat 14, No: 350

1. ...]/ maña at(a)y
2. ...]WRMYS'R []/ üz-
3. ...] yarım şığ yalıñ
4. ...]-K' t(ä)gi koço-ka
5. ...be]rsär-m(ä)n bir-kä
6. ...taş-tı]n içtin
7. ...] köni berz-ün
8. ...bu tamga] mäniñ'ol
9. ...biti]dim

Çeş45

U 5926 (T 4 Xusup) / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 351

1. yılan yıl säkiz[inç ay...

2. m(ä)n är ogul [...
3. inçü 'WT T'L[...
4. siz-k[ä] bolmış [...
5. i[n]çü [t]ümän /[...
6. apam birök // '[...
7. it YYP Ç/N 'WYS[...
8. titip 'WY torçın [...

Çeş46

U 5926 (T 4 Xusup) / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 351

1. ...] otuz-ka maña
2. ...kuan]pu kargäk boldı
3. ...k]ünçit otuz
4. ...ber]miş örü
5. ...] tolmış kutalmış
6. ...]Y tanuk el toña
7. ...]YYKÇY toñuz bu

Çeş47

U 5935 (TM 105)

RaschmKat 14, No: 352

1. []L[]T[]/[]PY[...
2. []N başlap kanlıg PWRL[...
3. [a]t(1)g kul-nı sinvidu [...
4. []YN anuk bolmış-ta PYS[...
5. [] täñ üläşip [...

6. []LYN T//K ber[...

7. SY//N T/Z-' P'S[...

8. böz-ni kıtay-ka [...

9. çizip bitig b[erdim...

10. [bi]tig törtägü [...

Çeş48

U 5961

RaschmKat 13, No: 142

1. kutlug ud yıl üçünç [a]y beş

2. otuz-ka maña yeti aş (?) kargäk

3. bolup siz sävinç tu altı /[]

Çeş49

U 5965

RaschmKat 13, No: 143

Recto

1. ///L[]

2. bu bitig-ni sävinç [k(a)y-a]

3. sökkän yarpak yol toña olar-

4. -nıñ üksindä [=üskindä] m(ä)n öz eligin

5. bitip bertim

6. bu nişan m(ä)n bälän-nıñol | bitidim

7. bu nişan tanuk sävinç k(a)y-a sökkän

8. bu nişan m(ä)n yarpak-nıñol

9. bu nişan m(ä)n yol toña-nıñol

10. ///-Q' buyan kılzun tep

11. bi[ti]dim

Verso

1. P // togrıl-nıñ

2. bitigi ol

Çeş50

U 5969

RaschmKat 13, No: 144

[SUK II, 176 (Mi29); Li 1996b, 67 (15); Sayit/Yüsüp 2000, 376-377 (120)]

Recto

1. it yıl üçünç ay altı y(e)g(i)rmi-kä maña k[üç]

2. [og]ul ınal-ka yuñlak<-lık> tavar kärgäk boldı 'WY/²⁰²⁴[...

3. []WN tägirmän²⁰²⁵-tä öz TW/ ///[...

Verso

1. ögüz²⁰²⁶ [=ögür (?)]-täki küç ogul ınal-ta almış ölän yer

Çeş51

U 5970

RaschmKat 13, No: 145

1. []///[]

2. iki y(e)g(i)rmi-kä biz [...

3. -TYN käzig-kä beri[p...

4. berür-bi[z] t(a)nuk elçi k(a)r-a t(a)nuk ın[al...

5. bu nişan biziñ-ol m(ä)n kutlug [öz eligin bitidim]

²⁰²⁴ SUK II: ö(.)/. Sayit/Yüsüp 2000: ö(.)/.

²⁰²⁵ SUK II: tägirmän. Li 1996b: tägi[r]män. Sayit/Yüsüp 2000: tägi(r)män.

²⁰²⁶ SUK II, Li 1996b: ögür. Sayit/Yüsüp 2000: ögür.

Çeş52

U 5979 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 308

1. luu <yıl> üçünç ay säkiz otuz[-ka...
2. elt<t>im äsän açkü yolaştı[...

Çeş53

U 5979 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 308

1. ...] otuz-ka m(ä)n koço-lug

Çeş54

U 5980

RaschmKat 14, No: 309

1. []M KWNÇ' [...
2. //YN²⁰²⁷ boguz Y[...
3. altı y(e)g(i)rmi[...
4. [y]üz-lüki PYR[...

Çeş55

U 5982a

RaschmKat 14, No: 353

1. takıgu yıl be[şi]nç ay on yañıka m[aña]...
2. sivküy şilavanı kış içindä M/[]QS' /[...
3. []/KYM-niñ äv//[]MYŞ te[p e]şitt[im]...
4. körüşgäli bardım ä[r]ti kuılug t[eg]in [...
5. yolındın maña käkrändi²⁰²⁸ anı iş-i []/[...
6. nägü bolgay andın art[u]k ämgäk-lig [...
7. [bä]g-kä bägät-kä mu[nı] tarkayın bokunup [...

²⁰²⁷ RaschmKat 14, No: 309: [aş]ın.

²⁰²⁸ RaschmKat 14, No: 353: k(ä)ñrändi.

8. []YP öläyin töpö PWL[]R bu Y///[...

9. []temiş-kä biz-iñ PWL'D[...

Çeş56

U 6002

RaschmKat 14, No: 354

1. ...]SL/[...

2. ...]'KDW 'WT[...

3. ...] P'[...

4. ...] başlı[g...

5. ...]/W//Q-Y Q[...

6. ...] äm oot [...

7. ...] bu nişan yetinç a[y...

8. ...]/Y[...

Çeş57

U 6014

RaschmKat 14, No: 355

1. ...]/[]/[...

2. ...]M inçä taplas[ar...

3. ...] kalın böz-kä alıp [...

4. ...]YNT' tükäti berdim

5. ...] toñçı erkün tört[...

6. ...]WL sıçı Y yeti T[...

7. ...]T/[...

Çeş58

U 6027 v

RaschmKat 14, No: 356

1. T[...
2. 'Y[]/[...]
3. küçin tutup yulayı[n alayın tesär...
4. otuz är yaşar k(a)rabaş[...]
5. tsañçı agıçı b[ä]g-i (?) [...]
6. ki[ş]im kutlug /[]
7. çarım ymä ärsär m(ä)n [...]
8. agıçı t[sañçı]//[...]

Çeş59

U 6031

RaschmKat 13, No: 146

Recto

1. /////L //[...]
2. kaç ävintin [...]
3. buḫagu tok[uz...
4. bir kañlı sä[kiz...
5. -LWK yar-lıg /[...]
6. bu yer QWY[...]
7. berür-m(ä)n [...]

Verso

1. D /////[...]
2. -Q' sam[an...

Çeş60

U 6041 + U 5577 (T II D 97)

RaschmKat 14, No: 357

1. ...] / [...
2. ...]YWN-L[...
3. ...ça]m çarı[m] kılm[azunlar]
4. ...] taplamasar a[dın]
5. [kişi]-kä ötgürü satzun
6. ...]L'R söz-läri yorumazun
7. ...] / [...]/[...

Çeş61

U 6076

RaschmKat 14, No: 310

1. y(a)rılı[kayur]m(ä)n [...
2. K'Y T[...

Çeş62

U 6077

RaschmKat 14, No: 311

1. ...]Y[...]/[...
2. ...] şahan küri²⁰²⁹
3. ...]SYK savı
4. ...]Y k(a)vşurmış
5. ...] şahan öz eligim
6. [bitidim. bu tamga meniñ] o[l].

Çeş63

U 6116

RaschmKat 13, No: 147

[Matsui 2005, 43-44]

²⁰²⁹ RaschmKat 14, No: 311: künpä.

1. bolur tanuk taz-a²⁰³⁰ tanuk torç[1...
2. -ol m(ä)n biryadz²⁰³¹ ayıtp [bitidim...
3. bu borluk-nuñ yak<a>sın-ka P/[...
4. kap süçüg berürm(ä)n [...
5. bu iki agız yer-kä o[n...

Çeş64 **U 6128 + U 6223** **RaschmKat 14, No: 358**

1. ...]/ b[i]l[ä...
2. ...bu] t(a)mga m(ä)n []N k(a)y-a-nı[ñ ol...
3. ...] jun ar(a)m ay beş y[añ]ı-ka [...

Çeş65 **U 6140** **RaschmKat 14, No: 359**

1. ...]W beş saçığ-ta birär
2. ...] alzun

Çeş66 **U 6182** **RaschmKat 14, No: 360**

1. ...]/ y(a)na
2. ...]/ YN
3. ...]//
4. ...a]lıp

²⁰³⁰ Matsui 2005, RaschmKat 13, No: 147: diza.

²⁰³¹ İki kelimededen oluşan Sanskrit kökenli bir şahıs adıdır. *Vīrya* “erkeklik, mertlik”, *dāsa* ise “hizmetkar; düşman” anlamlarına gelir. Dolayısıyla bu kelimeler birlikte değerlendirildiğinde anlamının “mert kişinin hizmetkarı” şeklinde olduğunu söylemek mümkündür.

Çeş67

U 6185

RaschmKat 14, No: 360

1. ...]/[]//. 'S////N //[...

1-2. TWQ

2. ...]YR yer-tä

3. ...]/ y(e)girmi koyn [...

4. ...]/ KY yer[...

Çeş68

U 6210 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 361

1. ...]T/[...

2. ...] y[ü]rüş min [...

3. ...al]ıp bertim y(e)g(i)<r>mikä [...

4. ...] küri S'R min /[]/YP [...

6. ...]/ P[...

Çeş69

U 6210 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 361

1. ...]//[]// P/[...

2. ...ü]ç y(a)ñık-a çağır-ka üç [...

3. ...]/ '[]R ögip bert[im...

Çeş70

U 6250

RaschmKat 13, No: 149

1. []/Y /[...

2. []LP säkiz-inç ay [...

3. []R-T' algu
4. [ä]lik-tä künün (?)
5. köni tutar-m(ä)n
6. LWSY är (?) täñäşi (?)
7. mäniñ ol.

Çeş71 *U 9190 (T I) RaschmKat 14, No: 363

[USp 53, 80, 223 (Nr. 36); Tuguşeva 1984, 242; Li 1996a, 255-256 (5.8); Tuguşeva 2013, 100-101 (Pa 13)]

1. bars yıl säkizİNç ay beş otuz-ka koyncı²⁰³² alp taş-
2. -nın koyın-tın iki saglık koyın iki saglık açkü
3. bir tākā bir oglak²⁰³³ beş kozı birlä turugin-ta
4. ölüp bardı. inim(i)z²⁰³⁴ akam(i)z²⁰³⁵ K'///²⁰³⁶ körüp altım(i)z²⁰³⁷ bir
5. saglık-tın²⁰³⁸ inanç-çı-ka bertim kozı ätin²⁰³⁹
6. açkü ätin²⁰⁴⁰ satıp on kuanpu²⁰⁴¹ kün bermiş sañun²⁰⁴²

Çeş72 3 Kr. 29b

²⁰³² USp: Тўрчи. Li 1996a: türči.

²⁰³³ USp: кочкар. Tuguşeva 1984: /.../. Li 1996a: qoçqar. Tuguşeva 2013: qo///(?).

²⁰³⁴ USp: ічінтә. Tuguşeva 1984: anın. Li 1996a: içintä.

²⁰³⁵ USp: арап (?) м(ä)н. Li 1996a: [arap?] m(ä)n.

²⁰³⁶ Tuguşeva 2013: kelip.

²⁰³⁷ USp: алтым. Tuguşeva 1984, Li 1996a: altım.

²⁰³⁸ Tuguşeva 1984: ätin. Tuguşeva 2013: etin.

²⁰³⁹ USp: Ўчин.

²⁰⁴⁰ USp: äčkütin.

²⁰⁴¹ USp: кокпу.

²⁰⁴² USp: сәңүн. Tuguşeva 1984: säñün.

[USp 214, 256 (Nr. 123); Li 1996a, 196-197 (4.9); Matsui 1996, 20-21 (No: 8); Matsui 1999, 168-170 (Text 38); Matsui 2014b, 95; Matsui 2018, 116 (C3)]

1. i[t] yı[lkɪ]²⁰⁴³ ts[an]-ka k[odgu üür-]
2. -tä²⁰⁴⁴ inäçi [üç]²⁰⁴⁵ küri²⁰⁴⁶ üür²⁰⁴⁷ K'D[]²⁰⁴⁸
3. [] süçüg²⁰⁴⁹ üç küri yar ogu[l]²⁰⁵⁰
4. iki küri üür²⁰⁵¹ birlä säkiz
5. küri üür²⁰⁵²-ni äsän²⁰⁵³ togrıl
6. başlap kä[l]miş²⁰⁵⁴ bayan-lar-ka berz-
7. -ün bu t[a]mga b[iz] tsaŋçı-lar-²⁰⁵⁵
8. -nıŋ ol

Çeş73 3 Kr. 30c

[USp 214, 255 (Nr. 121); Matsui 1997, 30 (1-3. satırlar); Matsui 2018, 115 (C2)]

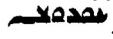
1. [yıl]-kɪ²⁰⁵⁶ inäçi-niŋ tsaŋ-ka koç[gu]²⁰⁵⁷

²⁰⁴³ USp: (دەت). Li 1996a: yǐ[l]... Matsui 1996: yǐl //// (....)-qa S(..)////. Matsui 1999: yǐl [](....) ay (....) []. Matsui 2014b, Matsui 2018: yǐl[qǐ] ts(an)[g]-qa q(ut)[γu üür].

²⁰⁴⁴ USp: Li 1996a: Matsui 1996: (..). Matsui 1999: -qa.

²⁰⁴⁵ USp:

²⁰⁴⁶ USp: Li 1996a: [küri]. Matsui 1996: Matsui 1999: küri.

²⁰⁴⁷ USp: . Li 1996a: qyür. Matsui 1996: ////.

²⁰⁴⁸ USp: . Li 1996a: qada. Matsui 1996: (.....).

²⁰⁴⁹ USp: . Li 1996a: äšürük. Matsui 1996: ///(...).TWK.

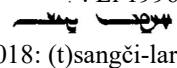
²⁰⁵⁰ USp: . Li 1996a: oǵıl.

²⁰⁵¹ USp: . Li 1996a: qyür.

²⁰⁵² USp: . Li 1996a: qyür.

²⁰⁵³ USp: . Li 1996a: asan.

²⁰⁵⁴ USp: . Li 1996a: sris.

²⁰⁵⁵ USp: Li 1996a: ...sküy-lär. Matsui 1996: täsägçi-lär-. Matsui 2014b, Matsui 2018: (t)sangçi-lar-.

²⁰⁵⁶ USp:

²⁰⁵⁷ USp: . . . . Matsui 1997: qutγu. Matsui 2018: qut(γ)[u].

2. [üü]r bilä iki şıg tarıg tädgi²⁰⁵⁸ yan[-a]
3. [] iki küri tarıg tsañ-ka kođtı²⁰⁵⁹ b[u]
4. [tamga] turmış tögirmänçi baçak olar-n[ıñ ol]²⁰⁶⁰

Çeş74 *3 Kr. 31a

[USp 208, 249 (Nr. 112); Tuguşeva 1984, 241; Sertkaya 1991, 123; SUK II, 153-154 (Mi07); Oda 1996, 59-61; Li 1996b, 258-259 (69); Sayit/Yüsüp 2000, 345-346 (98); Özyetgin 2004a, 214-215; Geng 2006, 243-244; Tuguşeva 2013, 94-95 (Pa 6)]

1. koyn yıl ç(a)hş(a)put²⁰⁶¹ ay y(e)g(i)rmi-kä m(ä)n yuka
2. basa tog<r>ıl-nıñ sävig bürt²⁰⁶² bilä-²⁰⁶³
3. -ki ç(a)m-lıg ädgü konturul-mış²⁰⁶⁴ olar bilä
4. bitığ kılıp bermış asıg-lıg²⁰⁶⁵ kümüş-
5. -tin basa tog<r>ıl-nıñ basıg²⁰⁶⁶-ka tög-²⁰⁶⁷
6. -miş säkiz sıtır²⁰⁶⁸ kümüş-üg m(ä)n yuka /²⁰⁶⁹
7. altım ög²⁰⁷⁰ bitigin tıt(ı)p²⁰⁷¹ basa tog<r>ıl-
8. -ka çamım yok özgä²⁰⁷² on-luk-larında

²⁰⁵⁸ USp: . . . .

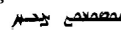
²⁰⁵⁹ USp: Matsui 1997: qutđı. Matsui 2018: qutđı.

²⁰⁶⁰ USp: . . . .

²⁰⁶¹ Sertkaya 1991: çaksapať.

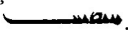
²⁰⁶² USp: Tuguşeva 1984, Sertkaya 1991: bört.

²⁰⁶³ Tuguşeva 1984: bil/.../.

²⁰⁶⁴ USp: Tuguşeva 1984: qurturul-mış (?). Sertkaya 1991: Qurturul-mış. SUK II, Oda 1996, Li 1996b: quturul-mış. Sayit/Yüsüp 2000: quturul-mış. Özyetgin 2004a: kuturul-mış. Geng 2006: quturulmiş.

²⁰⁶⁵ Oda 1996: -lry.

²⁰⁶⁶ Tuguşeva 1984: başın. Sertkaya 1991: basıng.

²⁰⁶⁷ USp: .

²⁰⁶⁸ Tuguşeva 1984: satır.

²⁰⁶⁹ SUK II: H.

²⁰⁷⁰ USp: Tuguşeva 1984, Özyetgin 2004a: öñ. Sertkaya 1991: öng. Li 1996b: öng.

²⁰⁷¹ Tuguşeva 1984: -tinuru (?). Sertkaya 1991: birtim.

²⁰⁷² Tuguşeva 1984: öski.

9. çamım üzülmäyük-kä²⁰⁷³ ög²⁰⁷⁴ bitigin

10. bermätim²⁰⁷⁵ tanuk tumturi²⁰⁷⁶ tanuk bulat²⁰⁷⁷

11. bu t(a)mga m(ä)n yuka-nıñ ol

Çeş75 *3 Kr. 31b

[USp 215, 257 (Nr. 125); SUK II, 158 (Mi13); Li 1996a, 204-205 (4.11); Sayit/Yüsüp 2000, 352-353 (104)]

1. luu yıl ç(a)hşap(u)t ay beş yañıka biz-lär k(ä)rsin²⁰⁷⁸

2. arslan balban bilä bağ tuñar²⁰⁷⁹ altı s(ı)tır altı b(a)k[ır]

3. kü[mü]ş-tä beş²⁰⁸⁰ s(ı)tır beş b(a)kır altım(ı)z bir s(ı)tır

4. bir b(a)kır kümüş-ni bağ boşudı²⁰⁸¹ bu kümüş-

5. -ni basa tog<r>ıl-tın altım(ı)z bu t(a)mga t(a)nuk

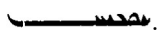
6. k(ä)lirt tanuk mayak bu t(a)mga biz-niñ'ol män

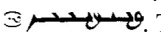
7. tägirçi bitidim

Çeş76 3 Kr. 31c

[USp 215-216, 258 (Nr. 126); SUK II, 158-159 (Mi14); Li 1996a, 326-327 (6.15); Sayit/Yüsüp 2000, 353 (105); Geng 2006, 227-228]

²⁰⁷³ USp: . Tugışeva 1984: üsülmäyür /mä/ŋä.

²⁰⁷⁴ USp: . Tugışeva 1984, Özyetgin 2004a: öŋ. Sertkaya 1991: öng. Li 1996b: öng.

²⁰⁷⁵ USp: . Tugışeva 1984: birmätin. Sertkaya 1991: birmetin.

²⁰⁷⁶ USp: . Tugışeva 1984: tomtur (?). Sertkaya 1991: Tum-turu. SUK II, Oda 1996, Sayit/Yüsüp 2000: T(.)MW(.)Y. Li 1996b: tumdur. Özyetgin 2004a: t(.)mw(.)y. Geng 2006: t/mw/y. Tugışeva 2013: tomu//i(?).

²⁰⁷⁷ Geng 2006: polat.

²⁰⁷⁸ USp: . Li 1996a: kāsın.

²⁰⁷⁹ USp: . Li 1996a: tuṭyu.

²⁰⁸⁰ USp: . Li 1996a: tābiš.

²⁰⁸¹ USp: .

Recto

1. beçin yıl biry(e)g(i)rminç ay on y(a)ṇıka biz
2. basa t(ä)mir käd t(a)ş bilän²⁰⁸² açığ-ka kod-²⁰⁸³
3. -ar apra²⁰⁸⁴ [=arpa] kümüş-intä 'ädgü²⁰⁸⁵ unın²⁰⁸⁶-ta-
4. -kı bir şığ iki küri apra²⁰⁸⁷-nın
5. üç s(i)tır altı bakır kümüş
6. altım(ı)z bu apra²⁰⁸⁸-nı açığ-ka kälür-
7. -ip berürbiz bu tanuk taş bu tamga

Verso

1. biz ikigü-nüñ ol män asıg²⁰⁸⁹ bitidim

Çeş77 3 Kr. 32a

[USp 215, 257 (Nr. 124); SUK II, 160 (Mi16); Li 1996b, 224-225 (61); Sayit/Yüsüp 2000, 354-355 (107)]

1. [y]ıl²⁰⁹⁰ []Z y(e)g(i)rmikä. [mañ]a²⁰⁹¹
2. []//²⁰⁹² kar-a ///-K' satmış-ta []²⁰⁹³
3. KW[]//L[]//Y säkiz on lük[ç]ü[ñ]

²⁰⁸² USp: . SUK II, Geng 2006: birlä. Li 1996a: birlän. Sayit/Yüsüp 2000: birlä.

²⁰⁸³ SUK II, Geng 2006: qud-. Sayit/Yüsüp 2000: kud-.

²⁰⁸⁴ USp: . SUK II: arpa. Li 1996a: abra. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: arpa.

²⁰⁸⁵ USp: . Li 1996a: ärtgü.

²⁰⁸⁶ USp: . Li 1996a: orin.

²⁰⁸⁷ USp: . SUK II: arpa. Li 1996a: abra. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: arpa.

²⁰⁸⁸ USp: . SUK II: arpa. Li 1996a: abra. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: arpa.

²⁰⁸⁹ Li 1996a: açiñ.

²⁰⁹⁰ USp: . SUK II: yıl. Li 1996b: [yıl]. Sayit/Yüsüp 2000: yıl.

²⁰⁹¹ USp: . SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: //(.). Li 1996b: [män].

²⁰⁹² USp: . Li 1996b: [iş].

²⁰⁹³ USp: . Li 1996b: ta[war].

4. ke[d]ini yorır [böz]üg tükäl altım

5. [k]en öñtün yok. tanuk kançu[k]

6. [] iş k(a)y-a²⁰⁹⁴ PYT////M////N[]// []////²⁰⁹⁵

Çeş78 *3 Kr. 32b

[USp 213-214, 255 (Nr. 120); Tuguşeva 1984, 241-242; SUK II, 154 (Mi08); Li 1996b, 260-261 (70); Sayit/Yüsüp 2000, 347-348 (99); Geng 2006, 224-225; Tuguşeva 2013, 96-97 (Pa 8)]

1. [b]eçin yıl onunç ay altı y(e)g(i)rmikä. m(ä)n inä[ç]i. alp tog<r>ıl-ka tutar yeti
2. [k]üri üür²⁰⁹⁶-ni. apam kälmiş-tä²⁰⁹⁷ alp tog<r>ıl-ka yeti küri üür²⁰⁹⁸ köni bergül²⁰⁹⁹
3. tesär m(ä)n inäçi koyn yıl-tınbärü tü[şi]²¹⁰⁰ bilä²¹⁰¹ köni berür-m(ä)n. apam. P///Y²¹⁰²
4. bergü ärmäz tesär. m(ä)n inäçi çamsız tutar-m(ä)n. t(a)nuk tumdur bu t(a)mga m(ä)n[iñ ol]

Çeş79 *3 Kr. 33a

[USp 206-207, 249 (Nr. 111); Tuguşeva 1984, 242; Umemura 1987, 728-729; SUK II, 150-151 (Mi04); Li 1996a, 313-315 (6.10); Sayit/Yüsüp 2000, 340-342 (95); Özyetgin 2004a, 213-214; Geng 2006, 250-251; Tuguşeva 2013, 93 (Pa 4)]

1. toñuz yıl onunç ay altı y(e)g(i)rmi-
2. -kä m(ä)n oz-mış togrıl inim basa

²⁰⁹⁴ USp: . Li 1996b: qar-a.

²⁰⁹⁵ USp: . Li 1996b: biz ikägü....

²⁰⁹⁶ USp: . SUK II, Li 1996b: üyür. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: üyür.

²⁰⁹⁷ Tuguşeva 1984: k(a)lmiş-tä.

²⁰⁹⁸ USp: . SUK II, Li 1996b: üyür. Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006: üyür.

²⁰⁹⁹ USp: .

²¹⁰⁰ Li 1996b, Tuguşeva 2013: tüş[i]. Geng 2006: tüši.

²¹⁰¹ USp: . Tuguşeva 1984: birlä.

²¹⁰² USp: SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (....). Li 1996b: Tuguşeva 2013: <...>.

3. []-ıŋa²¹⁰⁷ bertim ärti²¹⁰⁸ oğlu //[]
4. [] teşip söz-läşip aŋay kız-ka bermi[ş(?)]²¹⁰⁹
5. [] iki yastuk y(e)g(i)rmi s(ı)tır kümüş
6. []-kä y[an]turu²¹¹⁰ berip aŋay kız²¹¹¹ []
7. bar-ça²¹¹² orpak-ı. tälük-i bilä²¹¹³ m(ä)n kut[lug]
8. [to]ŋa aŋay kız-nı igäläp alıp kett[im.]
9. bu kün-tä mınça²¹¹⁴ aŋay kız-nıŋ orpak
10. tälük nägü-si kim-i bar tep inäçi-k[ä]
11. inisi-iŋä²¹¹⁵ ogul-iŋa²¹¹⁶ çam çarım k[ılmaz-]
12. m(ä)n m(ä)n kutlug toŋa-nıŋ eçim inim
13. ogul-um kız-ım tugmış-ım kadaş-ım y(e)gä[nim]
14. [t]aŋay-ım kim kayu kişi inäçi-kä çam [çarım]
15. kılmaz-un-lar apam çam çarım kılsar[-lar]
16. ulug süü-kä beş altun yastuk aka i[ni]
17. tegit-lär-kä beş altun yastuk kızgu[t]²¹¹⁷
18. ötünüp²¹¹⁸ ıduk-kut-ka bir altun yas[tuk]

²¹⁰⁷ Umemura 1977: yaŋa.

²¹⁰⁸ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: arunı.

²¹⁰⁹ Umemura 1977: bir[m?].

²¹¹⁰ Umemura 1977: y[ara]dur.

²¹¹¹ Li 1996a: qaz.

²¹¹² Umemura 1977: çaq (?).

²¹¹³ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: bilän.

²¹¹⁴ USp: . Li 1996a: munça.

²¹¹⁵ USp: . Umemura 1977: yaŋa.

²¹¹⁶ USp: . Umemura 1977: yaŋa.

²¹¹⁷ USp: . Umemura 1977: qısari[p].

²¹¹⁸ USp: .

19. kögürüp koço balık ayguçı-ka²¹¹⁹ bir kümüş
20. yastuk berip ağır kıyn²¹²⁰-ka tǵz-ün-lär
21. tanuk t(ä)mir.²¹²¹ tanuk ımag kulı. tanuk bükän t[oŋa(?)]²¹²²
22. tanuk toğan²¹²³ bu t(a)mga m(ä)n kutlug toŋa-nıŋ o[l]
23. m(ä)n b(ä)g bars²¹²⁴ kutlug toŋa-ka ayıtıp bitidim

Çeş81 *3 Kr. 37a

[USp 212, 253 (Nr. 117); SUK II, 159-160 (Mi15); Li 1996b, 222-223 (60); Sayit/Yüsüp 2000, 354 (106); Geng 2006, 228]

1. it yıl çahşapat [ay] beş otuz-ka inäçi-niŋ
2. saŋ²¹²⁵-ka kođgan²¹²⁶ üç [k]üri ü'r-ni m[ä]n iliçük.
3. kutlug bürt biz ikigü altım bu tamga biz
4. ikigü-nüŋ ol

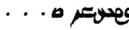
Çeş82 *3 Kr. 37b

[USp 211-212, 253 (Nr. 116); Umemura 1977, 019-020; SUK II, 149-150 (Mi03); Li 1996a, 323-325 (6.14); Sayit/Yüsüp 2000, 338-340 (94); Geng 2006, 248-250; Tuguşeva 2013, 91-93 (Pa 3)]

²¹¹⁹ USp: .

²¹²⁰ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: qïin.

²¹²¹ Li 1996a: tāmür.

²¹²² USp: . Umemura 1977: böğčä t. Li 1996a: bökčät.

²¹²³ USp: . Umemura 1977: toqa. Li 1996a: tuŋa.

²¹²⁴ USp: . Umemura 1977: taš.

²¹²⁵ USp: .

²¹²⁶ USp: . SUK II: qutŋan. Sayit/Yüsüp 2000: qutŋan. Geng 2006: qutŋan.

1. kūs{ä}kü²¹²⁷ yıl aram ay iki yeg(i)rmikä m(ä)n kīt(a)y
2. kay-a-²¹²⁸nıñ suñ[u]n²¹²⁹ (?) atl(i)g²¹³⁰ kīt(a)y oğlan-ım
3. yaşıp kaç²¹³¹ kün-tä tiläp tapışm(a)tın
4. turur ’’////-T’ inäçi-ni[ŋ] //////////////
5. [a]tl(i)g²¹³² kīt(a)y oğlan-ı taştın sın-ka²¹³³ kañlı
6. yolın körgäli barıp bir böz ton tapıp
7. kälmiş. bu tonug soyup²¹³⁴ almış-ka kulum
8. öldi tep m(ä)n [k]t(a)y k(a)y-a çamlasasar²¹³⁵ [=çamlamasar]-m(ä)n
9. [b]iz içintäki söz turur²¹³⁶ tep için yar<a>şı²¹³⁷
10. inäçi-tin yarım yastuk kümüş alıp /²¹³⁸
11. üzüşüp kâşişip ketdim(i)z bu kün-tä ınaru
12. ölmüş kīt(a)y²¹³⁹ yolın-ta m(ä)n kīt(a)y k(a)y-a inäçi-kä
13. söz-üm²¹⁴⁰ savım çamım çarım yok apam çam
14. çarım kılsar-m(ä)n
15. ulug süü-kä iki yastuk ötünüp miñ

²¹²⁷ USp: . Umemura 1977: kūsük. SUK II, Geng 2006: kūs’kü. Li 1996a, Sayit/Yüsüp 2000: kūsükü. Tuguşeva 2013: köskü.

²¹²⁸ USp: . Çalışmada, kelimenin transliterasyonu belge boyunca bu şekildedir.

²¹²⁹ USp: . Umemura 1977: sunsač. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: sung(...). Li 1996a: sunsuy. Geng 2006: sung.... Tuguşeva 2013: sung///.

²¹³⁰ Umemura 1977: atl[a]y. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²¹³¹ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: qanč.

²¹³² USp: . Umemura 1977, Li 1996a: olan.

²¹³³ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: sîn-ta.

²¹³⁴ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: qiyup. Geng 2006: //yup.

²¹³⁵ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: çamlasar m.... Geng 2006: çamlasarmän. Tuguşeva 2013: ča[m]lasar-mn (ča[m]lasar-mn?).

²¹³⁶ Umemura 1977, Li 1996a: birür.

²¹³⁷ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: yar....

²¹³⁸ SUK II: H.

²¹³⁹ Umemura 1977: qïa[a]y.

²¹⁴⁰ USp: .

16. bägi-kä bir yastuk lükçü<n>g daruga-<s>ıŋa²¹⁴¹
17. yarım yastuk berip ağır kın<-ka> t(ä)gir-m(ä)n
18. t(a)nuk kulun²¹⁴² k(a)y-a t(a)nuk älik t(a)nuk t(a)kıkçuk²¹⁴³
19. ädgü tog<r>ıl bu tamga m[(ä)n] kıt(a)y k(a)y-a-nıŋ'ol
20. m(ä)n ödüş iki[gükä]²¹⁴⁴ ayıtıp bitidim

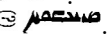
Çeş83 *Kle.-Rob. 3, *USp Nr. 49

[USp 84-85, 231 (Nr. 49); Sertkaya 1991, 120; Li 1996a, 174-175 (3.22); Tuguşeva 2013, 96 (Pa 7)]

1. säkiz-inç [ay] säkiz yaŋı<-ka>
2. as[ı]g²¹⁴⁵ üz-ä /[]/-kä²¹⁴⁶ tolu-
3. -ka bolmış-ka bular üçäğü-kä
4. oŋun²¹⁴⁷ bermiş bir yarım
5. s(ı)tır²¹⁴⁸ kümüş-ni m(ä)n tämir²¹⁴⁹ altım
6. biŋig-ni kaçan bular²¹⁵⁰ alıp²¹⁵¹
7. kälsär asıgın bir bakır kümüş-
8. -ni berürm(ä)n

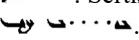
²¹⁴¹ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: tarnuq-ınga. SUK II: ıarŋu'-ınga. Sayit/Yüsüp 2000: ıarġu-ınga. Geng 2006: ıarŋua(č)ınga.

²¹⁴² USp:

²¹⁴³ USp:

²¹⁴⁴ USp: . Umemura 1977, Li 1996a: igir. Geng 2006: ikägükä.

²¹⁴⁵ USp: . Sertkaya 1991: tüş. Li 1996a: tüş. Tuguşeva 2013: asıŋ.

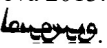
²¹⁴⁶ USp:

²¹⁴⁷ USp: . Sertkaya 1991: tengin (?). Li 1996a: tägün. Tuguşeva 2013: teküz.

²¹⁴⁸ USp: . Sertkaya 1991: satır.

²¹⁴⁹ Sertkaya 1991: Temür. Tuguşeva 2013: temür.

²¹⁵⁰ Tuguşeva 2013: bidilip.

²¹⁵¹ USp: . Sertkaya 1991: belgülep. Li 1996a: bälgüläp (Son iki kelime birlikte).

[Tuguşeva 1975, 94, 96; Tuguşeva 2013, 112-114 (Pa 23)]

1. ud²¹⁵² yıl üçünç ay iki otuz-ka biz kam(a)g on
2. kiçig kor sävig köñül-ün säçü biligin çog²¹⁵³ katım(ı)z [=k(ı)ltım(ı)z].
3. biz kam(a)g kiçig kor yemlär²¹⁵⁴ ıgaçl(a)r²¹⁵⁵-tın²¹⁵⁶ bulalım kutlug bolz-un
4. sagta²¹⁵⁷ itsarı²¹⁵⁸ mänjiçi vapdu yartımlıg kulunçoğ
5. yaraklıg kutlug apa P<<Karl.>> bilgä şınkur
6. sökti töz-lüg vançor²¹⁵⁹ tay yäk şınkur it şınkur
7. tugra şınkur el şınkur ınal²¹⁶⁰ şınkur itaçok yüz ken²¹⁶¹
8. itsarı tık(a)y²¹⁶² kulunçoğ²¹⁶³ yinçgä vapdu iti şınkur
9. kutlug apa at(a)m şınkur kutlug kıvlıg bolz-un.
10. biz kam(a)g kiçig kor-ka teginim(i)z²¹⁶⁴ kan törüdə yorug
11. törüdə iki şıg bugday on yeti tişüri-m²¹⁶⁵ böz berälim
12. kim kayu bu on kiçig korda ketäy-in²¹⁶⁶ tesär balık bägi-kä

²¹⁵² Tuguşeva 2013: it.

²¹⁵³ Tuguşeva 1975: çonuy (?).

²¹⁵⁴ Tuguşeva 1975: jig(i)mli. Tuguşeva 2013: ye(ki)mlär.

²¹⁵⁵ Tuguşeva 1975: yyaçly.

²¹⁵⁶ Tuguşeva 1975: täğ.

²¹⁵⁷ Tuguşeva 1975: saquq. Tuguşeva 2013: sayuna (sayta?).

²¹⁵⁸ Tuguşeva 1975: itsäri.

²¹⁵⁹ Tuguşeva 1975: j(a)l(r?) açur.

²¹⁶⁰ Tuguşeva 1975: inäl.

²¹⁶¹ Tuguşeva 1975: k(ä)rä. Tuguşeva 2013: k(e)rä.

²¹⁶² Tuguşeva 1975: tyqı.

²¹⁶³ Tuguşeva 1975: qolunçuq.

²¹⁶⁴ Tuguşeva 1975: tirkinim(i)z. Tuguşeva 2013: teginim(i)z.

²¹⁶⁵ DLT'de *tüşrüm* olarak kaydedilen kelime "Argu lehçesinde eğrilmiş ip yumağı" anlamına gelmektedir (DLT, 211).

²¹⁶⁶ Tuguşeva 1975: kidäjün. Tuguşeva 2013: këtäy-ün.

13. başl(a)g²¹⁶⁷ at²¹⁶⁸ berz-ün kam(a)g kiçig korka bir sämiz koyu
 14. bir kap ädgü²¹⁶⁹ bor tso-so burhan-ka bir yiväk²¹⁷⁰ ton berz-ün
 15. anın taplaşıp b(ä)k²¹⁷¹ bitig kıl(t)ı m(ı)z

Çeş85 **SI 3 Kr. 4, 17**

[Tuguşeva 2013, 111 (Pa 21)]

1. bars yıl beşinç ay t[ört yanıka...
2. -ka bitigü yaŋ kărgăk [bolup...
3. kăz-ig yaŋ kărgăk [bolup....
4. uz bitiyür-m(ä)n apam [birök...
5. üzik sokup berürm(ä)n [...

Çeş86 ***SI 3 Kr. 26**

[Tuguşeva 2013, 111-112 (Pa 22)]

1. T/ [] /// []
2. kul[u]tı lükçün balık-lığ kenki P//// boş[gut-]
3. -çı pusardu tutuñ /////-K' bitiyü tägintim
4. çın ol äş-ük-imiz ärmäz ol 'K// bitig-
5. -tä [sıns]ıdu²¹⁷² ş(ä)li ymä bar ärti tep m(ä)n
6. k(a)yşıdu tutuñ bitidim

²¹⁶⁷ Tuguşeva 2013: başl(ï)γ.

²¹⁶⁸ Tuguşeva 2013: ät.

²¹⁶⁹ Tuguşeva 1975: adru.

²¹⁷⁰ Tuguşeva 1975: jivil.

²¹⁷¹ Tuguşeva 1975: baš.

²¹⁷² Tuguşeva 2013: [S]ıdu.

7. bars yıl yetinç ay bir yaŋıka m(ä)n pusardu bitidim

Çeş87 *SI 4b Kr. 20 (I)

[Matsui 2004c, 42-44]

1. toŋuz yıl törtünç ay tokuz otuz-ka maŋa şivsidu
2. toŋuz yıl törtünç

Çeş88 *SI 4b Kr. 20 (II)

[Tuguşeva 1996, 222-223; Zieme’Phags-pa, 66-67; Matsui 2004c, 42-44; Tuguşeva 2013, 109-110 (Pa 20)]

1. toŋuz yıl törtünç ay tokuz otuz-ka maŋa
2. şivsidu²¹⁷³ tutuŋ-ka yaŋ k(ä)rgäk bol[up]
3. şinko²¹⁷⁴ şäli<-tä> üç kâz-ig yaŋ altım munı-
4. -ça ok²¹⁷⁵ [bi]t(i)mäsär²¹⁷⁶ on kamçı bärğä yeyür-
5. [-m(ä)n]-m(ä)n

Çeş89 *SI 4b Kr. 20 (III)

[Matsui 2004c, 42-44]

1. toŋuz yıl beşinç ay tokuz otuz-ka m(ä)n pusardu
2. küskü yıl törtünç ay säkiz y(e)g(i)rmikä m(ä)n boşgutçı pusardu taz
3. küskü yıl törtünç ay säkiz y(e)g(i)rmikä män boşgutçı pusardu taz

²¹⁷³ Tuguşeva 1996: qaysıdu. Zieme’Phags-pa: kaisıdu. Tuguşeva 2013: qıysıdu.

²¹⁷⁴ Zieme’Phags-pa: sinho.

²¹⁷⁵ Tuguşeva 1996: öq.

²¹⁷⁶ Tuguşeva 1996: ...m(ä)sä. Zieme’Phags-pa: [...]mäsä. Tuguşeva 2013: [büt]im(ä)sär.

4. bitiyü tägintim çın'ol

Çeş90 ***SI 4b Kr. 20 (IV)**

[Matsui 2004c, 42-44]

1.* [k]ulutı []

2.* kenki boşgutçı pusardu şäli vapsıdu vap-sadu

3.* kintso şivsidu yakşıdu kinsidu pusardu taz

Çeş91 *SI 4b Kr. 20 (V)

[Matsui 2004c, 42-44]

1. el []L

2. ögəsi k(a)yımtu

3. bilgä

4. bägä

5. kutal

6. sۆzۆmۆz

7. sävinç

8. tog<r>ul²¹⁷⁷

9. tarkan

10. -Q'

11. üküş

²¹⁷⁷ Matsui 2004c: toyul.

Çeş92

*SI 4b Kr. 20 (VI)

Verso

1. küskü yıl törtünç ay säkiz y(e)g(i)rmikä kulutı şivsidu tutuñ
2. []-' ///YP turup iki kızıg bitiyü täginürm(ä)n ödig bolz-un yamu

Çeş93

SI 4b Kr. 235

[Tuguşeva 1996, 220-221; Tuguşeva 2013, 46-47 (3a 10)]

1. beş mantal yinçürü töpön yükünü täg[inür]²¹⁷⁸ m(ä)n.
2. t(a)vıışgan yıl s(ä)kiz-inç ay on y(a)ñıka m(ä)n bälindü
3. tutuñ-ka sabakam-nıñ baş-çir-niñ dinayı(?) -sin
4. bu(y)an²¹⁷⁹ kulı tutuñ bağ-tä altım. näçä-tä
5. kolsar köni berür m(ä)n. bu t(a)mga m(ä)n bälindü
6. tutuñ-nuñ ol. öz eligim bitidim.

Çeş94

SI 4b Kr. 236

[Tuguşeva 1996, 221; Zieme'Phags-pa, 66; Matsui 2004c, 44-46; Tuguşeva 2013, 108-109 (Pa 19)]

1. toñuz yıl ç(a)hşap(u)t ay tört yeg(i)rmikä²¹⁸⁰ maña pus(a)rdu²¹⁸¹ -ka bitigü-k[ä]²¹⁸²
2. yañ kargäk bolup yakşıdu²¹⁸³ tutuñ-ta²¹⁸⁴ on satır kümüş-kä y[a]ñ

²¹⁷⁸ Tuguşeva 1996: tap[inu]. Tuguşeva 2013: tap[inur].

²¹⁷⁹ Tuguşeva 1996: buqa.

²¹⁸⁰ Tuguşeva 1996: yangıqa. Tuguşeva 2013: y(a)ngıqa.

²¹⁸¹ Tuguşeva 1996: boşadu. Tuguşeva 2013: pusa[r]du.

²¹⁸² Zieme'Phags-pa: bit[igü?]. Tuguşeva 1996: bit. Tuguşeva 2013: biti[gü].

²¹⁸³ Tuguşeva 1996: qaysidu. Zieme'Phags-pa: kaisidu. Tuguşeva 2013: q(a)ysidu.

²¹⁸⁴ Zieme'Phags-pa: -ka. Matsui 2004c: -tın.

3. [altı]²¹⁸⁵m bu ok yaŋça uz²¹⁸⁶ bitiyü<r>²¹⁸⁷-m(ä)n apam bitim(ä)sär²¹⁸⁸-m(ä)n on kamçı bärğä²¹⁸⁹
4. [ye]yür-m(ä)n tanuk kintso²¹⁹⁰ tanuk intso²¹⁹¹ bu tamga m(ä)n pus(a)rdu²¹⁹² taz²¹⁹³-nın ol tep aym[ış]²¹⁹⁴
5. []/²¹⁹⁵

Çeş95 SI Kr. IV/618

[TikhonovHozy, 240-241; Tuguşeva 1975, 95-99; SUK II, 169-171 (Mi24); Li 1996b, 264-266 (72); Sayit/Yüsüp 2000, 368-369 (115); Geng 2006, 242-243; Tuguşeva 2013, 140 (Pa 39)]

1. it yıl säk<i>zi<n>ç²¹⁹⁶ ay y[e]g(i)rmi²¹⁹⁷ altı-ka män
2. muŋsuz²¹⁹⁸ k(a)y-a²¹⁹⁹ turmış²²⁰⁰ tämür-kä biŋig berür-män
3. apam-nıŋ²²⁰¹ ögürükçä²²⁰² tämür-kä ülüş²²⁰³ kıl<i>p kodmıŋ

²¹⁸⁵ Tuguşeva 1996: ..γ. Tuguşeva 2013: ///

²¹⁸⁶ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: yüz.

²¹⁸⁷ Zieme'Phags-pa, Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: bitiyü.

²¹⁸⁸ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: bütim(ä)sär.

²¹⁸⁹ Zieme'Phags-pa, Tuguşeva 2013: bergä. Tuguşeva 1996: birgä.

²¹⁹⁰ Tuguşeva 1996, Zieme'Phags-pa, Tuguşeva 2013: hintso.

²¹⁹¹ Zieme'Phags-pa: [...]. Tuguşeva 1996: Tuguşeva 2013: ///ntso.

²¹⁹² Tuguşeva 1996: boşadu.

²¹⁹³ Zieme'Phags-pa, Tuguşeva 1996: Ø.

²¹⁹⁴ Tuguşeva 1996, Tuguşeva 2013: Matsui 2004c: mişan.

²¹⁹⁵ Zieme'Phags-pa: [...].yum[.....].]Matsui 2004c: ėizdim.

²¹⁹⁶ Tuguşeva 1975: [sä]ksi(n)č. SUK II: säk<i>ši<n>č. Li 1996a: s[ä]k(i)zi(n)č. Sayit/Yüsüp 2000: s(ə)k<i>ši<n>q. Geng 2006: säk(i)s(i)nč. Tuguşeva 2013: s[eki]sinč.

²¹⁹⁷ Tuguşeva 1975: j(i)g(i)rmi. Li 1996b: y[i]g(i)rmi. Sayit/Yüsüp 2000: y(ə)grmi. Geng 2006: ygrmi. Tuguşeva 2013: y(e)g(i)rmi.

²¹⁹⁸ TikhonovHozy: Muksun.

²¹⁹⁹ TikhonovHozy: [Kara].

²²⁰⁰ Tuguşeva 1975: turmaş [turmyş?].

²²⁰¹ TikhonovHozy: jir.

²²⁰² TikhonovHozy: oyurumča. SUK II, Li 1996b, Geng 2006: ögürtiä. Sayit/Yüsüp 2000: ögürtiqə.

²²⁰³ TikhonovHozy: jülüš.

4. çuğ²²⁰⁴ adırıp²²⁰⁵ tıñ(a)k-a²²⁰⁶ borluk-in-ka a[pa]m[-nın]g²²⁰⁷
5. biñig-t[äki]²²⁰⁸ çın täp²²⁰⁹ çın üçün tıñak-a-tın²²¹⁰
6. satgın²²¹¹ almış baş biñigin berip bu borluk-ta²²¹²
7. çamım²²¹³ kargaş-a²²¹⁴ yok täp biñig²²¹⁵ berdim mundın
8. soñgara²²¹⁶ män özüm oğlarım²²¹⁷ [=oğlanım] ak-a in-im²²¹⁸
9. on-lukum²²¹⁹ yuž-lukum²²²⁰ kim kim m-ä²²²¹ çam
10. kargaş-a kılmažun-lar çamla-sar-lar söz-
11. -läri-miz²²²² yorımažun²²²³ bu söz-kä kora kıtay²²²⁴ tanuk
12. küçtämur²²²⁵ açbuk-a²²²⁶ tükäl²²²⁷ k(a)y-a²²²⁸ buyan²²²⁹ k(a)y-a²²³⁰ tanuk

²²⁰⁴ TikhonovHozy: Čoq. Tuguşeva 1975: čoq.

²²⁰⁵ TikhonovHozy: aitiga.

²²⁰⁶ TikhonovHozy: täginı. Tuguşeva 1975: tyñq-a. Tuguşeva 2013: téngäz-ä. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²²⁰⁷ TikhonovHozy: Tuguşeva 1975: [...].

²²⁰⁸ TikhonovHozy: bitig [birür]. Tuguşeva 1975: bidig [...]. SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: biğig-i (...). Li 1996b: biñig-i. Geng 2006: biğigi. Tuguşeva 2013: bidig-i ///.

²²⁰⁹ Li 1996b: tip. Tuguşeva 2013: tep.

²²¹⁰ TikhonovHozy: täginı din.

²²¹¹ TikhonovHozy: satyγ.

²²¹² TikhonovHozy: borluqın. Li 1996b: borluq-[t]a. Tuguşeva 2013: borluq-[ta].

²²¹³ TikhonovHozy: čamiš.

²²¹⁴ TikhonovHozy: qaraqša. Tuguşeva 1975: qaraqş-a. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

Geng 2006: qarša.

²²¹⁵ TikhonovHozy: Ø.

²²¹⁶ TikhonovHozy: sanynra. Tuguşeva 1975: soñara. Li 1996b: songyarua.

²²¹⁷ SUK II: oylanım. Li 1996b: oγ(u)l(l)arım. Sayit/Yüsüp 2000: oğlanım. Geng 2006: oγul(l)arım.

²²¹⁸ TikhonovHozy: Ø.

²²¹⁹ TikhonovHozy'de bu satır "Jüzlugum oγluγum" şeklinde başlamaktadır.

²²²⁰ Tuguşeva 1975: jüş-luγum. SUK II: yüş-luqum. Li 1996b: yuž-lüküm. Sayit/Yüsüp 2000: yüşlukum. Geng 2006: yuslögüm. Tuguşeva 2013: yüs-luqum.

²²²¹ TikhonovHozy: din.

²²²² TikhonovHozy: man.

²²²³ TikhonovHozy: jürümasün.

²²²⁴ TikhonovHozy: Qytyr.

²²²⁵ Tuguşeva 1975: kündämür (küčdämür?).

²²²⁶ TikhonovHozy: Jič Buqa.

²²²⁷ TikhonovHozy: Togal.

²²²⁸ TikhonovHozy: Kura.

²²²⁹ TikhonovHozy: Buqa.

²²³⁰ TikhonovHozy: Kara.

13. bu nişan män muşsuz²²³¹ k(a)y-a²²³²-nıñ öl²²³³ [=ol] män togda

14. muşsuz k(a)y-a-ka ayıt<ı>t<ı>p²²³⁴ biñdim

Çeş96 İstanbul 3 (İÜ Küt. Demirbaş No: 526)

[SUK II, 176-177 (Mi30); Li 1996b, 251-252 (66); Sayit/Yüsüp 2000, 377-378 (121)]

1. takıgu yı[l...

2. biz-kä manrıız²²³⁵ (?) / [...

3. kargäk bolup [...

4. tägir altım(ı)z [...

5. ay bir yañı-[ka..

6. biz bir ay T[...

7. []/R kalık [...

8. [] biz P[...

9. []/N ik[i...

10. []/Z Y'RY/[...

11. []YRY bir [...

12. baçak turmı[ş...

13. -ol m(ä)n y(a)rumı[ş...

14. bitidim

²²³¹ TikhonovHozy: Muksun. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²²³² TikhonovHozy: Qara.

²²³³ Tuğuşeva 1975, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000, Geng 2006, Tuğuşeva 2013: ol.

²²³⁴ TikhonovHozy: ajytyp. Tuğuşeva 1975: aydyp. Li 1996b: ayıñp. Sayit/Yüsüp 2000: ayđtip. Geng 2006: ayđip.

²²³⁵ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: m/ar(...). Li 1996b: m/ar.....

Çeş97 İstanbul 6 (İÜ Küt. Demirbaş No: 529)

[SUK II, 177-178 (Mi31); Li 1996b, 253-255 (67); Sayit/Yüsüp 2000, 378-380 (122)]

1. ... yıl yegir]minç ay [...
2. ...]m(ä)n budası[n²²³⁶...
3. ...]berür-m(ä)n
4. ...b]ilä m[ä]niñ²²³⁷ öñi²²³⁸ [...
5. ...]L[]/[]KYN-NYNK [...
6. ...] örmüş apam [...
7. ...]Z b[o]r²²³⁹ SYRQ/[...
8. ...]MYŞ kul-ı
9. ...]-K' män budas[ın...
10. ...]/-' buğasın çık-a [...
11. ...]WL buk-a beş [...
12. ...]Y-L'R nägü m-ä [...
13. ...]LMYZ yok tep m(ä)n [...
14. ...]/ nişan çızıp [...
15. ...biti]dim bu söz [...
16. ...bu]dasın buk-a [...

²²³⁶ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: buđsin. Li 1996b: buťsin.

Aynı şahıs adı, SI Uig. 15 numaralı belgede de bulunmaktadır.

²²³⁷ SUK II: manga. Sayit/Yüsüp 2000, Li 1996b: manga.

²²³⁸ SUK II, Li 1996b: tægär. Sayit/Yüsüp 2000: tægər.

²²³⁹ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: (..)r(?). Li 1996b: r (?).

17. ...]K' [] buk-a män arslan [...

18. ...]Y-Q' üç kat[a...

19. ...ayıtı]p biṭigil temiş [üçün...

20. ...]Y elçi [...

21. ...]üzüldi²²⁴⁰

Çeş98 M 17B r

[Ramstedt 1940, 4-5; SUK II, 151-152 (Mi05); Li 1996b, 245-247 (65); Sayit/Yüsüp 2000, 342-343 (96); Özyetgin 2004a, 225-226; Geng 2006, 251-252]

1. takıgu yıl yetinç ay säkiz y(e)g(i)rmikä män

2. toynçoḡ tüşiki²²⁴¹ basıkı²²⁴² biz üçäḡü ävdä²²⁴³ üç²²⁴⁴

3. çoḡı bolmış-ka tugmış-ımız ädgü toḡa tardu²²⁴⁵

4. öz kana üş-kintä²²⁴⁶ teşip bu kün-tä

5. öḡdün-ki tüşiki²²⁴⁷-niḡ taḡut-ta kıṭay-

6. -ta näḡü ymä berimi bar ärsär toynçoḡ basıkı²²⁴⁸

7. bilmäz m(ä)n tüşiki²²⁴⁹ bilür²²⁵⁰-m(ä)n. bu kün-tä

8. ken näḡü ymä kalan basıḡ²²⁵¹ bolsar üçäḡü

²²⁴⁰ SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000: isuldi(?).

²²⁴¹ Ramstedt 1940: tüşike.

²²⁴² Ramstedt 1940: bansij. Li 1996b: bansiy.

²²⁴³ Ramstedt 1940: edi. Li 1996b: ädi.

²²⁴⁴ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000, Özyetgin 2004a: (...). Li 1996b: üçün (?). Geng 2006:

²²⁴⁵ SUK II, Geng 2006: tard'u.

²²⁴⁶ Ramstedt 1940: öz-kinte.

²²⁴⁷ Ramstedt 1940: tüşike.

²²⁴⁸ Ramstedt 1940: bansij. Li 1996b: bansiy.

²²⁴⁹ Ramstedt 1940: tüşike.

²²⁵⁰ Ramstedt 1940: bilir.

²²⁵¹ Ramstedt 1940: barsiz.

9. kalan(ı)mız-ka üläşip berür-biz t(a)nuk yapıçı

10. t(a)nuk abiri bu tamga tüşiki²²⁵²-niñ ol män

11. öz kara²²⁵³ tu ayıtıp bitidim

Çeş99 Feng 1960: 1

[Geng 1984, 9-10; Hoca/Ayup/Yüsüp 1984, 360-361; OdaTutung, 78-79; SUK II, 173-174 (Mi27); Li 1996a, 30-31 (1.9); Li 1996b, 226-228 (62); Sayit/Yüsüp 2000, 373-374 (118)]

Recto

1. luu yıl tokuz-unç ay tört

2. yañıka m(ä)n tigüy²²⁵⁴ tayşı atay-²²⁵⁵

3. -niñ ş'iusay²²⁵⁶-ka satmış kul-

4. -niñ yol-ınta ş'iusay bilä

5. yaraşıp ş'iusay-ka ok²²⁵⁷ berip

6. ketdim²²⁵⁸ sayın buka²²⁵⁹-tın öz-

7. -k(i)y-ä. kim-tin m-ä çam çarım²²⁶⁰

8. kälsär m(ä)n tigüy tayşı

9. bilirm(ä)n t(a)nuk t(a)ñut buka m(ä)n

²²⁵² Ramstedt 1940: tüške.

²²⁵³ Ramstedt 1940, SUK II, Li 1996b, Geng 2006: qana. Sayit/Yüsüp 2000: kana. Özyetgin 2004a: kana.

²²⁵⁴ Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: تىگۈي OdaTutung, Li 1996a: tiguy. SUK II, Li 1996b, Sayit/Yüsüp 2000: tikuy.

²²⁵⁵ Geng 1984, OdaTutung: ängür. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: ئىنگۈر

²²⁵⁶ Geng 1984: sayosı. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: سايۇسقا. OdaTutung: šayoši. Li 1996a: siwsay. Li 1996b: sawusay. Çalışmalarda, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²²⁵⁷ Geng 1984, OdaTutung: yoq. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: يوق

²²⁵⁸ Li 1996b: kätđim.

²²⁵⁹ Geng 1984, Li 1996a: bun. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: بۇن

²²⁶⁰ Geng 1984, OdaTutung, Li 1996a: čarımqa. Hoca/Ayup/Yüsüp 1984: چارىمقا

Verso

1. tigüy tayşı bitidim

Çeş100

Feng 1960: 2

[SUK II, 179-180 (Mi33); Li 1996b, 256-257 (68); Sayit/Yüsüp 2000, 381-382 (124); Geng 2006, 237-238]

1. tavışgan yıl ç(a)hşaput ay altı y(e)g(i)rmikä
2. m(ä)n otaçı²²⁶¹ ta<y>şı kümüş-ni şiusay²²⁶² ta<y>şı[-tın]
3. alıp.. şiusay ta<y>şı kayda barsar barsar P[]
4. b[erür]m(ä)n [] ta<y>şı apam []-ka kümüş []
5. kurug kalır m(ä)n kümüş bilä S'/[]
6. yaraşı ärmäsär²²⁶³ m(ä)n şiusay tayşı bilmäz[-män]
7. tanuk säñim²²⁶⁴ bu nişan mäniñ[-ol]
8. koştar otaçı-ka ayı[tıp bitidim]

Çeş101

Tenişev-Feng 1958: 1

[Tenişev-Feng 1958; 110-111; Yamada 1968a, 81-83; SUK II, 155-156 (Mi10); Li 1996a, 32-33 (1.10A); Sayit/Yüsüp 2000, 349-350 (101); Geng 2006, 97-98]

1. [luu]²²⁶⁵ yıl säkiz-inç ay altı otuz-ka m(ä)n atay pıntıñ-
2. [-nın]g²²⁶⁶ satığı²²⁶⁷ tokuz yastuk çao-nı şivsay tayşı-tın

²²⁶¹ Geng 2006: odač.

²²⁶² Li 1996b: š(a)wusay. Çalışmada, kelimenin transkripsiyonu belge boyunca bu şekildedir.

²²⁶³ Li 1996b: umasar.

²²⁶⁴ Li 1996b: sänglim.

²²⁶⁵ SUK II, Sayit/Yüsüp 2000: ///.

²²⁶⁶ Tenişev-Feng 1958: [-nı]. Li 1996a: [-nıñ]. Geng 2006: (nıñ).

²²⁶⁷ Tenişev-Feng 1958: satıyaı.

3. [tük]äl sanap alıp bu bitig-ni bertim tanuk başau togrıl²²⁶⁸
4. [tanu]k ilavu²²⁶⁹ bu çug²²⁷⁰ tamg-a m(ä)n atay-nıñ ol m(ä)n öžüm²²⁷¹ bitidim

5.9. Eksik/Niteliği Belirsiz/Karmaşık Belgeler (Kar)

Kar01²²⁷²

III 85 r (T III M 167) (Eski: MIK III 85 r) (I)

RaschmKat 14, No: 538

1. /[]
2. mani
3. huñ
4. om
5. mani
6. ni
7. p(a)d
8. M<<Karl.>>
9. huñ
10. M<<Karl.>>
11. PWDNWQ
12. şabi

²²⁶⁸ Tenişev-Feng 1958: tıyrıl.

²²⁶⁹ Tenişev-Feng 1958: iläkü. Li 1996a: ilabu.

²²⁷⁰ Tenişev-Feng 1958: tuy.

²²⁷¹ Yamada 1968a: öşim.

²²⁷² Belgenin genelinde en önemli Budist mantralarından biri olan Sanskritçe *aum mañi padme hūm*’a ait ifadeler yer almaktadır. Dizine dahil edilmemiştir.

Kar02 **III 85 r (T III M 167) (Eski: MIK III 85 r) (II)**

RaschmKat 14, No: 538

1. []/
2. k(a)y-a
3. <<Karl.>>
4. bitidim
5. yamu
6. çın
7. ol
8. yamu

Kar03 **III 4674 (T I) (Eski: MIK III 4674) / I. Sayfa**

RaschmKat 14, No: 592

1. bu kısı[ı]lguç²²⁷³
2. m(ä)n bolçu-nuñ ol

Kar04 **III 4674 (T I) (Eski: MIK III 4674) / II. Sayfa**

RaschmKat 14, No: 592

1. bu tamga m(ä)n bolçu-nuñ ol

Kar05 **III 4773 (T I D 2041) (Eski: MIK III 4773)**

²²⁷³ RaschmKat 14, No: 592’de bu kelimenin transliterasyonu QYS[]LQWČ şeklinde yapılmış ve dipnotta *kısılguç* olma ihtimali belirtilmiştir.

RaschmKat 14, No: 542

[Bhattacharya 1977, 103 (217)]

1. m(ä)n

2. /////

3. -WN

4. t(ä)ŋri

Kar06 III 7053 (T I) (Eski: MIK III 7053)

RaschmKat 13, No: 261

1. ...]' berz-ün [...

2. ...] bolmış T/[...

3. ...]' kümüş QY[...

Kar07 III 7535 (T III) (Eski: MIK III 7535)

RaschmKat 14, No: 544

1. kılmağul yamu

2. çın ol tep tep m(ä)n tayşıdu

3. biñidim

Kar08²²⁷⁴ III 8092 (Eski: MIK III 8092)

RaschmKat 14, No: 545

1. []////////

²²⁷⁴ Satır numaraları yaklaşık bir değer olup dizin için eklenmiştir.

2. //////////////////////////////////

3. //////////////////////////////////

4. yılan yıl aram ay

5. yılan yıl ikinti ay säkiz yaŋıka

6. yılan yıl ikinti ay säkiz yaŋıka

7. yılan yıl ikinti ay säkiz yaŋıka

8. kulutı sävinç t[ogrı]l

9. kulutı sävinç togrıl

10. kulutı sävinç togrıl

11. k(a)y-a bi[tid]im

12. k(a)y-a

Kar09 III 8334 (T III) (Eski: MIK III 8334)

RaschmKat 14, No: 546

1. K' kulutı m(ä)n ÇWL//DY yamu

Kar10 III 8351 (Eski: MIK III 8351) (T III M 253)

RaschmKat 14, No: 547

1. bu ıgaç-ta m(ä)n 'WTP'Q PWDY ögü k(a)y-a tägintim 'WYD[]

2. yer-tä ////

3. [] yıl beş-inç ay altı yaŋ[ıka]

Kar11 Ch 5546 (T II 1036)

RaschmKat 14, No: 474

[ĀgFrag 271 (Verso, 1-4. kolofonlar); ZiemeŠārip 429-447 (Verso, 1-47. satırlar);
BT XXVI, 48 (Verso, 1-4. kolofonlar)]

Recto

1. yıl²²⁷⁵

Kar12 Ch 5555 ([T I] D 159, T.M. 46)

RaschmKat 14, No: 475

[DruTur 28-29 (Yalnızca recto, metin dışı); ĀgFrag 270 (Recto 2-4, verso 1-5);
BT XXVI, 52-53 (Recto 2-4, verso 1-5)]

Recto

1. beçin yıl aram ay altı

Kar13 Ch/U 6014 v (Glas: T I 1028)

RaschmKat 14, No: 579

1. ud yıl onunç ay

2. ///// bu biz otuz

3. poy şiri-tin SYPW PY

4. küiy tay-şen bolu[p]

5. bu yüz bu /////

6. V/ YMW P[]

Kar14 Ch/U 6136a v (Glas: T III 215.507)

RaschmKat 14, No: 477

1. ...] kutadmış T[...

²²⁷⁵ RaschmKat 14, No: 474: yıl / bo çoo [...]

2. ...ta]m[g]a biz enç [...
3. ...] iki küñ ol[...
4. ...]/'KWL tüşi-kä PW[...
5. ...]KW yumkı
6. ...ayıt]ıp bitidim
7. ...] kap beş
8. ...] /S
9. ...] /S
10. ...] ///
11. ...]T' M//-Q' [...
12. ...] /DW[]/[...

Kar15 **Ch/U 6163 v (Glas: T II T 1278)**

RaschmKat 13, No: 256

1. ...yı]l çahşaput ay altı [yañıka...
2. ...]WQ-Q' kărgäk Y//[...
3. ...]YZ y(a)lıg oğlı 'W/[...

Kar16 **Ch/U 6167 v (Glas: T II 1754)**

RaschmKat 14, No: 478

1. ikinti kăz[ig...
2. bij-i
3. m(ä)n k(a)itso tutuñ
4. bitidim çın ol
- 5.* bögi toyın

Kar17 Ch/U 6218 v (Glas: T II T 1437)

RaschmKat 13, No: 257

1. ...]L[...
2. ...] m(ä)n özän /[...
3. ...] ulug T'P[] /[...
4. ...] nägü kim m<-ä> T[...
5. ...] m-ä yok bar [bolsar män...
6. ...] böz-i ÇY[...
7. ...] m(ä)n [...

Kar18 Ch/U 6324 v (T II 1271)

RaschmKat 14, No: 485

1. [yıla)n yıl törtünç ay [...
2. şıla mansu şıla kaysıntı bilän TW[...
3. ...] yıl törtünç ay säki[z yaşıka...

Kar19 Ch/U 6325 v (Glas: T II 2039)

RaschmKat 14, No: 486

1. ...] ödüg-i /[...
2. ...] s(ä)kiz [...
3. ...]/ nom kul[1...
4. ...] törtü[nç...
5. ...]/ ay beş yaşıka
6. ...] ş(a)bi-ka bitidim
7. ...]KWÇY ş(a)bi-ka ////-L'R

8. ...] YYRZ YYYYNN

9. ...] /LP

10. ...] äsän tämür

11. ...] PYD

12. äsän tämir ş(a)bi-ka bitidim yamu

13. tep tetim çın ol yamu

14. tör<t>ünç ay tört yañıka

15. m(ä)n küsälüg (?) taz T//YYYP bititim

16. ik-i taysaŋ yıl

17. ...] otuz-ka m(ä)n SYNŞW[...

Kar20

Ch/U 6420 v (I)

RaschmKat 14, No: 487

1. ...] kedin amiṭa²²⁷⁶ täŋri

Kar21

Ch/U 6420 v (II)

RaschmKat 14, No: 487

1. ...] säkiz otuz-ka

2. ...]P säkiz

3. ...] bitigü<-kä> y(a)ŋ k(ä)rg(ä)k

Kar22

Ch/U 6518 v (Glas: T II T 1832) + Ch/U 6428 v (T II 1707) + Ch/U 8025 v (Glas: T III 3017; MIK 028488) + Ch/U 6862 v (Glas: T II 1966) + Ch/U 6773 v (Glas: T II T 1853)

²²⁷⁶ < Çin. 阿彌陀 *ē mí tuó* (GOÇ. *a mji tha*) < Skr. *amitābha/āmitāyus*.

RaschmKat 13, No: 239

1. ...]// üç yeti säkiz
2. ...] Ç'PYD'Y bağ-kä
3. ...ye]g(i)rmi batm(a)n min
4. ...]WK <<Karl.>> altı
5. ...] biz-ni toklug
6. ...]YNK' öz-in-tä toklu[g]
7. ...]TWK 'R'Z-' böz bermiş
8. ...] böz W///L bir Y///P
9.]PWDQW iki koyn
10. ...] böz äsän buka-ka bermiş
11. ...]/DWP berdi anı ''D'Y
12. ...]-K' berdim(i)z tep tokuz
13. ...] berip tünüz apam
14. ...] tep anı 'WTZ-K'
15. ...]/ pusarda bergükä KW
16. ...]-ky-ä bitiyü tągintim
17. ...]/ kay-a
18. ...]WZ-ka maņa yetmiş

Kar23 Ch/U 6518 r (Glas: T II T 1832)

RaschmKat 13, No: 239

1. töläk

2. /Y

Kar24 **Ch/U 6534 v (Glas: T II 760)**

RaschmKat 14, No: 491

1. []// [yɪ]l [...

2. ///L// böz

3. yılan yıl aram [ay...

4. yılan []///DWQ[...

5. yılan yıl aram a[y...

5-6. m(ä)n ayı[tıp...

6. [yɪ]lan yıl aram ay [...

7. [yɪ]lan yıl aram [ay...

8. []YY[...

Kar25 **Ch/U 6583 v (T II Y 59)**

RaschmKat 14, No: 493

1. t(a)vışgan yıl beşinç a[y...

2. biji bitiyü t[ägin]ti[m...

3. yarpa

4. bu 'WRQ'N²²⁷⁷

Kar26 **Ch/U 6641 v (T III T)**

RaschmKat 14, No: 495

1. [] <<Karl.>> /[...

2. toyın-ka bitip ögrä<n>gü ya[ŋ kărgäk bolup]

²²⁷⁷ RaschmKat 14, No: 493: 'YRQ'N.

3. toyın-ka // Q' Ç Q

Kar27²²⁷⁸

Ch/U 6720 v (Glas: T III T 358)

RaschmKat 14, No: 497

1. bir iki üç

2. dört beş

3. altı yeti

4. säkiz tokuz PYD

5. on yegirmi otuz

6*. bir

7*. 'kiki [=iki iki ?]

Kar28

Ch/U 6757 v

RaschmKat 14, No: 581

1. [] Q'

2. [] koyn yıl säkiz-inç [...

3. [] S'Ç' ätgü Y[] P'D[...

4. [] tämür-tä Y'NK [] P[...

Kar29

Ch/U 6773 r (Glas: T II T 1853)

RaschmKat 13, No: 239

1. apam

²²⁷⁸ Belgede yer alan Brahmi harfli metin çalışmaya dahil edilmemiştir.

Kar30²²⁷⁹

Ch/U 6789 v

RaschmKat 14, No: 498

1. şiri-a şabi-k(1)ya biti[]

Kar31

Ch/U 6791 (T III M 127)

RaschmKat 14, No: 499

Recto

1. buyan kulı.

2*. buyan kul<ı>

Verso

1. buyan

2. buyan kulı bitiyü tągintim

3*. buyan kul[1]

4*. bitiyü

5*. tągintim

6*. buyan kulı

7*. bitiyü

8*. ku[1]ı

Kar32

Ch/U 6845 (T III)

RaschmKat 14, No: 502

[ĀgFrag III, 23 (Yalnızca verso)]

Recto

1. koyn yıl säkizinç ay yeti [yañıka...

2. sadu

²²⁷⁹ Belgede yer alan Brahmi harfli metin çalışmaya dahil edilmemiştir.

Verso

1. bu 'YRQ'N²²⁸⁰ bitig ol

Kar33

Ch/U 6889 v

RaschmKat 13, No: 258

1. ...]/[...

2. ...] tep çisim sän kılz-un altmış

3. ...]ÇY-' biñiyü täğindim çın ol yamu

4. ...çi]sim olar budaşiri-niñ yanış-ka

5. ...biti]dim çın ol vaptso tanuk

6. ...]/ tu tanuk tanuk

7. ...] tu tanuk vap[tso]

Kar34

Ch/U 6949 (T II M)

RaschmKat 14, No: 505

Recto

1. ...] PW [...

Verso

1. buyana buyana tutuñ

2. buyana PWY'

3. buyana tutuñ QY [...

4. buyana

5. iki käzig-k(i)y-ä

6. <<Karl.>> bitidim ç[ın ol]

²²⁸⁰ ĀgFrag III: irxan.

Kar35 **Ch/U 6958 v** **RaschmKat 14, No: 582**

1. yılın yıl üçünç ay üç yañıka küinvü bij-i birlä

Kar36 **Ch/U 6995 v²²⁸¹ (I)** **RaschmKat 13, No: 241**

1. []// [ta]mga YY/[...]

2. [yorıma]z-un bu t(a)mga mäniñ ol m[än...

3. []/

Kar37 **Ch/U 6995 v (II)** **RaschmKat 13, No: 241**

1. [ko]yn yıl ikinti ay [...]

2. maña taytsi şilä[-kä...

3. beçin yıl ikinti ay [...]

4. beçin yıl ikinti ay [...]

Kar38 **Ch/U 6995 v (III)** **RaschmKat 13, No: 241**

1. [kü]skü yıl ud bars tavişgan [...]

Kar39 **Ch/U 6995 v (IV)** **RaschmKat 13, No: 241**

1. [y]ıl ikinti ay ay bir y(e)g(i)r[mika...

2. []/

²²⁸¹ Bu belge, dört farklı içeriğe sahiptir. Birinci belgede bir kapanış formu yer alırken diğer üçünde çeşitli başlangıç formları yer almaktadır. Bu duruma bağlı olarak belgedeki yazım düzeni de bütünlük taşımaz.

3. [] kümüş [kärgäk] bolup koyun P[...]
4. [kü]müş altım ay say{y}u bir y(a)r[ım...
5. []/män bi[t]iyür[...

Kar40 **Ch/U 6996 v** **RaschmKat 13, No: 242**

1. ...] yükün-ä açkü-kä [...]
2. ...]/ altı y(e)g(i)rmi küri üür kap [...]

Kar41 **Ch/U 7009 + Ch/U 6870 v** **RaschmKat 14, No: 509**

(Yalnızca Ch/U 7009)

1. ...]/K kesari aslan kanı-nıñ
2. ...]/NK'-L'R-NYNK balı-kı

Verso

1. tavişgan yıl yetinç ay on yañı<-ka>
2. toyın körklüg
3. takı
- 4*. ärti sarıg
- 5*. T'
- 6*. ärdi. on-ta bir-intä
- 7*. ud yıl onunç

Kar42 **Ch/U 7087 v (Glas: T II 2037) + Ch/U 6985 v**

RaschmKat 14, No: 511

1. yılan
2. ...] adıg şäli bitidim
3. yılan yıl aram ay tö[rt yañıka...
4. ...]//[] ligui kojañ
5. ...] ymä bitidim ödig
6. ...] yana yimä bitiy<i>n çın'ol

Kar43 **Ch/U 7089 v (Glas: T III T 229)**

RaschmKat 14, No: 583

1. ...] küdägü b(a)gat(a)ghanögä
2. ...]/
3. ...]/

Kar44 **Ch/U 7150 v (T II S)**

RaschmKat 14, No: 513

1. takıgu yıl säkizinç ///
2. //// yañıka
3. ...] otuz-ka m(ä)n []
4. ////
5. ////

Kar45 **Ch/U 7255 (T III T)**

RaschmKat 14, No: 516

Recto

1. nom kulı ş(a)bi-k(ı)y-a nom kulı [bä]dük ki[çi]g bir kăzig-k(i)y-ä
2. KW/KW

Verso

1. [] KSLY[...]
2. [k]uʈl[ug] şabi-k(1)y-a
- 3*. ...] L'RY-NYNK m(ä)n nom kulı

Kar46²²⁸²

Ch/U 7256 v (T II S 32)

RaschmKat 14, No: 517

1. bu çakşı şiri-a-nıñ ol y(a)mu çın
2. bu çakşı şiri-a-nıñ ol y(a)mu çın ol
3. bu çakşı şiri-a-nıñ ol y(a)mu çın ol
4. bu çakşı m(ä)n PYYKWY-NYNK ////
- 5*. 'WWM
- 6*. N'M'Q
- 7*. N'M'Q
- 8*. T'RY
- 9*. TWR Y
- 10*. VYRY²²⁸³

Kar47

Ch/U 7304 (T III T)

RaschmKat 13, No: 243

Recto

1. m(ä)n äsänä
2. bitidim

²²⁸² Belgede yer alan Brahmi harfli metin çalışmaya dahil edilmemiştir.

²²⁸³ RaschmKat 14, No: 517 (* işaretli satırlar): oom namah tare ture vire.

Verso

1. ...]/[...
2. äsänä tutuñ bitidim çın [ol]
3. beçin yıl üçünç ay on y(e)g[irmikä...
4. äsänä tutuñ bitidim
5. beçin yıl onunç ay on y(e)gi[rmikä...
6. m(ä)n äsänä tutuñ bitid[i]m...
7. m(ä)n [...]

Kar48 **Ch/U 7345 v (Glas: T III 2079)**

RaschmKat 13, No: 244

[Vér 2016, 247-248 (UIReg12)]

1. ...] L [...]
2. ...b]öz b üçlidü elçi-kä
3. ...]/ y(a)rım böz-ni töläk
4. ...]MN-K²²⁸⁴ töläk-niñ ätükün alıp
5. ...k]oçoka [u]lagçı /// töläk b şıñın²²⁸⁵ şazın
6. ...töl]läk²²⁸⁶ koço bir ulagçı berti
7. ...] otuz-ka tapa on bägi bolgay
8. ...]/ uzun ulag²²⁸⁷ TYRWD²²⁸⁸ T/Y///²²⁸⁹ töläk üç[...
9. ...berg]ü kalan-ka olpak-ka []/

²²⁸⁴ Vér 2016: ...]//-ka.

²²⁸⁵ Vér 2016: *şıyan*.

²²⁸⁶ Vér 2016: ...]//.

²²⁸⁷ Vér 2016: at.

²²⁸⁸ Vér 2016: T'RWD//.

²²⁸⁹ Vér 2016: T/YRLD.

10. ...]/ yumşak bözkä bir []

11. ...ye]ti karı töläk []

12. ...]almış [b]öz [...

Kar49 **Ch/U 7353 v (Glas: T II 1480)**

RaschmKat 13, No: 246

1. []M[]K tıltag

2. ''Y'Ç///[]/[]L[]ÇYN tümän bägi

3. bolur

4. ançulayu ok punyaşiri tümän bägi utpal-am tüm[ä]n

Kar50 **Ch/U 7361 v**

RaschmKat 14, No: 520

1. beçin yıl ik[inti ay]

2. beş otuz-ka [...

3. kişso tutuñ [...

4. lakşur bahşım-ta [...

5. ///YW tägint[im...

6. koyn yıl aram [ay...

7. çım'ol bu bitig [...

8. bitig-tä Q//N[...

9. koyn [yıl] /// ay m(ä)n [...

10. QW/ Q[...

11. yunt yıl aram [ay...

12. ////[...

Kar51 **Ch/U 7371 v** **RaschmKat 14, No: 584**

1. []/MN K'D/[...]
2. kıkumı k(a)y-a sakal yüz älig işgir[ti...
3. sakır-lıg sañın altun []WŞ /[...]
4. baş-lıg kişi kaday bodun-lug [...]
5. sürüg-lüg koyn sürü mürün [...]
6. bag borluk-ta ulaşı {kayu} ///Ç' äd [...]

Kar52 **Ch/U 7379 v** **RaschmKat 13, No: 259**

1. ...] munt[a...
2. ...]K torku y(e)g[irmi...
3. ...]/ böz [] P[...]
4. ...] yan-a üç [...]
5. ...] üç P[...]

Kar53 **Ch/U 7456 v (T III M 114) (I)** **RaschmKat 13, No: 247**

Recto

1. tep min // bir kiçig

Verso

1. bu T/[]/[]/-T'
2. Y'NQ-T' şabi inçä k(ä)si[şip...
3. -k(a)y-a bitidim

Kar54 **Ch/U 7456 v (T III M 114) (II)**

RaschmKat 13, No: 247

1. ...]///N

2. ...]/YR

3. ...]/YP

Kar55 **Ch/U 7459 v**

RaschmKat 14, No: 524

1. ...]YN togrıl k(ä)şi

2. ...]KK'MYTRY k(ä)şi

3. ...]/ salamitri k(ä)şi

4. ...]//YT'N k(ä)şi

5. ...]/Q'N şäli k(ä)şi

6. ...]/S tugmış k(ä)şi

7. ...]Ç'S'N k(ä)şi

8. ...]/// k(ä)şi. TWNY

9. ...]/L'R //WQ ''D'Y/[kä]ş[i]

Kar56 **Ch/U 7464 v**

RaschmKat 13, No: 126

1. küskü yıl üçünç [ay...

Kar57 **Ch/U 7486 v (T II 1686)**

RaschmKat 14, No: 526

1. küskü yıl aram ay yeti [yañıka...

Kar58 **Ch/U 7487 v (Glas: T III 2014)**

RaschmKat 14, No: 527

1. toņuz yıl ikinți ay beş yaņı-ka m(ă)n
2. tükălțăm[ür]

Kar59 **Ch/U 7505 v (T II 1447)**

RaschmKat 14, No: 528

1. ymä
2. män
3. kiysun (?)
4. bitidim çın ol
5. ol äsük
6. ymä ärmäz
7. ol

Kar60 **Ch/U 7582 v**

RaschmKat 14, No: 588

1. [] ' [...
2. tarı-ta PWL[...
3. a<l>p tämir-tä [...
4. T' altı a<l>p [...
5. taday-k(ı)y-a-ta [...

Kar61 **Ch/U 7692 v**

RaschmKat 14, No: 589

1. ...]MYŞ [] yıl yeti[nç...
2. ...]//R atı toyınl[ıg...

3. ...]T' ymä bir []D[...

4. ...]Y şabi-k(1)y-[a...

Kar62 Ch/U 8170c r (Glas: T II 1467; MIK 031747)

RaschmKat 14, No: 590

1. //[]M-TYN PY<<Karl.>> ////

2. beş ////P[]YW/Y[] biñdim P

3. [] min tört batman

Kar63 Ch/U 8170d r (Glas: T II 1467; MIK 031747)

RaschmKat 14, No: 590

1. [b]eçin yıl üç[ü]nç ay al[t]ı Y

2*. ...]-NYNK

3*. ...]T/M kulı

Kar64 Ch/U 8170e r (Glas: T II 1467; MIK 031747)

RaschmKat 14, No: 590

1. []/[] bat[man]

2. [tä]mür-niñ /// LYP

3. []WY////

Kar65 Ch/U 8213 (MIK 030514)

RaschmKat 13, No: 260

Recto

1. ...]L'KW-L'R böz-k[ä...

2. ...sä]vinç-in tö[rt...

3. ...]P SMP[...

Verso

1. ...ü]çün[ç] a[y...

2. ...] alaçu /[...

3. ...] / S'T[...

4. ...] ymä bir [...

5. ...]K ögüz T//L[...

6. ...]/ y(a)ruk QW//[...

7. ...] munı [...

Kar66

Mainz 413 v (T III T)

RaschmKat 14, No: 535

1. bolz<-un> K/////

2. iz yakuk bolz-un.

3. <<Karl.>>

4. ädgü kişi

5. bolz-un.

6*. bu bu bu bu bu

Kar67

Mainz 684 (T III M 140)

RaschmKat 14, No: 536

Recto

1. inçip bu

Verso Üst Bölüm²²⁹⁰

1. toṇa
2. toṇa
3. toṇa
4. toṇa
5. äčkü
6. äčkü
7. äčkü
8. äčkü
9. äčkü'ol
10. Y
11. äčkü
12. äsän
13. äčkü
14. äčkü
15. 'äsän
16. tugmış
17. <<Karl.>>
18. 'äsän
19. tugmış
20. m(ä)n yanaçuk
21. yanaçuk

²²⁹⁰ Satır numaraları yaklaşık bir değer olup dizin için eklenmiştir.

22. yanaçuk

23. yanaçuk

24. üstün

25. kabın

26. 'äsän

27. T//Y

28. barmış

Verso Alt Bölüm²²⁹¹

1. toņa

2. ud yıl yetinç ay bir

3. m(ä)n toņa bir otuzka başlıg

4. yaņıka

5. ud yıl yetinç

6. ud

7. ud yıl <<Karl.>> ud

8. m(ä)n toņa bir otuz-ka

9. yanaçuk

10. toņa

11. ud yıl yetinç

12. <<Karl.>> K' şılalar

13. bitidim YNPY KWYNPW

14. bolz-un

²²⁹¹ Satır numaraları yaklaşık bir değer olup dizin için eklenmiştir.

15. ödiglätim
16. ud yıl yetinç ay
17. iki yañın-ka m(ä)n
18. ary(a)mt(i)ri²²⁹² başlayu
19. tägintim ärti çın ol
20. daruga-ın ärtiñü
21. ödiglätim
22. ud yıl yetinç ay
23. äçkü
24. bir yañık-ka
25. bu beş
26. beş
27. ud yıl yetinç ay
28. 'W
29. ud yıl yeti
30. ud yıl
31. ud yıl säkiz
32. çın ol

Kar68 Mainz 730 v (T III M 117) + Ch/U 7432 v

RaschmKat 13, No: 250

²²⁹² RaschmKat 14, No: 536'ya göre Peter Zieme, bu kelimenin *ayumitri* ya da *aryamitri* şeklinde okunabileceğini düşünmektedir (bk. RaschmKat 14, No: 536).

1. T'
2. takıgu
3. luu yıl
4. yetip m(ä)n ayız kayu-nıñ
5. TYYYWN yıl //-NYNK bir kâz-ig
6. yol törkä y(e)g(i)rmi böz
7. ta[k]ıgu yıl törtünç ay 'W üç
8. üç otuz-ka
9. 'WWKDW-kä
10. böz
11. yol
12. yıl

Kar69

So 14800 (T II T)

RaschmKat 14, No: 548

Recto

1. ...ku]tıña m(ä)n supañ anuk

Verso

1. başta küitso şäli [...
2. kintso şäli titso ş[äli...
3. sambodu şäli titso [şäli...
4. kintso toyın M[...
- 5*. ...]YL bilsä bular/[...
- 6*. ...]kutlug

7*. ...] ay altı yaŋıka

Kar70 **U 329a,b,f,h r (T III Kurutka/1901)**

RaschmKat 14, No: 549

[BT XIV, 69 (Yalnızca a)]

1. luu [y]ıl [sä]kizinç ay
2. ///// <<Karl.>> []Y ärkägün SY[...
3. iki ini-läri bitidim(i)z
4. yunt
5. yunt yıl bir [...]

Kar71 **U 330 r (T III Kurutka) + U 329c r (T III)**

RaschmKat 14, No: 550

[BT XIV, 69 (Yalnızca U 330 r)]

1. [y]ıl beşinç a[y tok]uz-ka m(ä)n markuz-ta
2. ...]/ bäküz-k(i)y-ä madı ärkägün-nün berip alkış bitigintä m(ä)n tsuy-lug Y[...
3. etmiş

Kar72 **U 3280 v (T III M 174)**

RaschmKat 14, No: 551

1. //WM[]M / [a]y bir otuz[k]a ///// P[...
2. ögräjü yaŋ kărgäk bolup baçam-ta iki-kä yaŋ-ıŋa [] SYDW [...]
3. takıgu yıl onunç ay bir otuz-ka maŋa mısır-kä bitip
4. ögräjü yan[g]

5. takıgu ay onunç yıl bir otuz
6. tört otuz //////////
7. //////////////////
8. takıgu yıl takıgu yıl T onunç ay
9. tört otuz-ka berim (?) biz nom kuli
10. söz täginmiş kiginç PWT bultuu
11. yana yürütmiş-in

Kar73

U 5332 / I. Sayfa

RaschmKat 13, No: 262

1. ...]L YW[...
2. ...tavış]gan yıl [...
3. ...bir ye]g(i)rmikä mañ[a...
4. ...]/YP 'WYK/[...
5. ...u]lag-ta yür [...
6. ...] bir y(e)g(i)rmik[ä...
7. ...] káz-ig //[...
8. ...] P PY[...
9. ...]P [...
10. ...]ÇY[...

Kar74

U 5332 / II. Sayfa

RaschmKat 13, No: 262

1. ...]/ay /[...
2. ...]WNÇ //[...

3. ...b]ir y(e)g(i)rmi-kä [...
4. ...] iki (?) kanpu TW//K[...
5. ...] bu KW///[...

Kar75 U 5360 (T I) RaschmKat 13, No: 263

1. berg[ü...
2. koço ägirt[...
3. berip akbaş [...
4. 'WY[...
5. olar[...
6. koç[o so]l[anmış...
7. 'YV çıg [...
8. ...]/Y'R-Q'[...
9. ...]// //[...

Kar76 U 5417a v (T I D) RaschmKat 13, No: 251

- 1*. []T[]//KY
- 2*. []
- 3*. ///// äb-t(ä)n (?)
- 4*. []// ///[] takıgu yıl
- 5*. beşinç ay yol törtünç a[y...
- 6*. m(ä)n
- 7*. beş

8*. beç[in] yıl takıgu yıl

9*. uç yıl ba[r]ş yıl kon

10*. ///N yılan tüm[än]

11*. [] bars //[] yarudı ''PY

12*. //[ba]rs yıl PY[]MZ bir S/YW

Kar77 U 5435 (T I D 132) / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 596

1. []//[]//[]/[...]

2. y(e)g(i)rmi kanpu M'DYNÇYT S/[...]

3. S S S S S S S S S S

4. M'[]T S M'TYNÇYT S'M'DYNÇY/[...]

5. S S S S S S S S

6. S S S S S S S S

7. S S S S S S S S

Kar78 U 5435 (T I D 132) / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 596

1. S S S S S S S S S S

2. S S S S S S S S

3. S S S S S S S S

4. S S S S S S S S

5. S S S S S S S S

Kar79 U 5484 (T II 13) / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 552

1. miŋ bägi sarıg-a SW SWY[...
2. kızıl-takı ayag-ka tägimli[g...
3. kızıl-takı ayag-ka tägimlig tüz [...
4. kızıl-takı ayag-ka tägimlig tüz [...
5. kızıl-tak[ı] ayag-ka tägimlig tüz [...
6. []///// [...

Kar80 **U 5484 (T II 13) / II. Sayfa** **RaschmKat 14, No: 552**

1. ...s]arıg-a söz-üm[ü]z tıyuk
2. ...] sarıg-a söz-ümüz tıyuk
3. ...kızıl]-takı ayag-ka tägimlig tüz
4. ...k]ızıl-takı ayag-ka tägimlig tüz
5. ...] kızıl-takı ayag-ka tägimlig tüz
6. ...] / / / / []

Kar81 **U 5499 (Glas: T II 889) / I. Sayfa** **RaschmKat 13, No: 252**

1. lükçün-tä ° k(ä)p(ä)z älig taŋ
2. boldı²²⁹³

Kar82 **U 5499 (Glas: T II 889) / II. Sayfa** **RaschmKat 13, No: 252**

1. kul t(ä)mür-t(ä)ki tarıg üyür [b]ermişi on
2. beş şıg tarıg on /[]/[] şıg üyür

²²⁹³ RaschmKat 13, No: 252: buldı.

Kar83 **U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17)**

RaschmKat 13, No: 118

[Zieme 1997/1998, 174-175 (Yalnızca U 5537 v + U 5538 v)]

U 5537 r (T II B 17) (I)

1. täginm[iş]-tä / [...

Kar84 **U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17)**

RaschmKat 13, No: 118

[Zieme 1997/1998, 174-175 (Yalnızca U 5537 v + U 5538 v)]

U 5537 r (T II B 17) (II)

1. [] /// L [...

2. ärmiş bu koyn kälü<r>gü [...

3. bu bitig bäg K' [...

4. ...] / kälz-ün

Kar85 **U 5543 v (T II B 65)** **RaschmKat 14, No: 597**

1. ...] //Q // [] L [...

2. ...] birlä saña [...

3. ...] //KYL [tä]gürüp uz-k(1)y-a körü [...

4. ...] // s(ä)n täñläp bir yük min PY [...

5. ...] / s(ä)n täñlägil küvängil [] //T' Y [...

6. ...] TY tägdi [] // [...

Kar86 U 5612 (T II D 213) + U 5690 (T II T) / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 553

[BT XX, 11 (Yalnızca U 5612)]

1. bu bibaki
2. m(ä)n
3. yunt yıl çahşapu<t> ay beş y(a)ñıka
4. m(ä)n
5. küskü yıl çahşaput ay
6. bu ıduk nom kü<i>n m(ä)n
7. baçañ tutuñ-k(ı)y-a
8. çiz-tım çın.

Kar87 U 5612 (T II D 213) + U 5690 (T II T) / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 553

[BT XX, 11 (Yalnızca U 5612)]

1. P/[] yıl aram [...
2. sam-bok-du bij-i //// m(ä)n ////[]/YM çiz[...
3. sambok
4. küskü²²⁹⁴ KW ////
5. toñuz yıl
6. bu vib[aki ...

²²⁹⁴ BT XX: körgü.

Kar88

U 5615 (Glas: T II D 269)

RaschmKat 14, No: 599

1. somaşiri tört
2. M[]SY şabi käv bilä
3. ölçäytü sarıg oğlu
4. buyan t(ä)m[ür]

Kar89

U 5618 r (T II D 296.500) / III. Metin

RaschmKat 13, No: 254

1. säkiz yañı-ka y(e)gän tonçun [...
2. []/W-k(ı)y-a bir T/[...

Kar90

U 5768 (T II Y 59)

RaschmKat 13, No: 264

Recto

1. ...]/Y///-T' algu bir y(e)[girmi...
2. ...]/PŞ[]-T' iki böz y(a)rım t(a)g(a)r [...

Verso

1. ...]MYŞ iki böz sarıg taz /[...

Kar91

U 5837 (T III B)

RaschmKat 13, No: 265

[NesTex, 665]

1. m(ä)n kutaçuk tu-nuñ²²⁹⁵ turpan-ta

²²⁹⁵ NesTex: tu-tung (?).

2. PYLYY[]Q-T'²²⁹⁶ küp-lüg kaplıg

3. idiş-lig bor-um yok apam

4. //[]///

Kar92 **U 5853 (T III K 268)** **RaschmKat 14, No: 600**

1. ...ara]m ay tört y[añıka...

2. ...]/ altı [] PWLWR[...

3. ...] turur PWLW[...

Kar93 **U 5854 (T III K 268)** **RaschmKat 14, No: 601**

1. ...] bolz-un ikinti ay [...

Kar94 **U 5855 (T III K 268.500)** **RaschmKat 13, No: 266**

1. ...]KN-T'[...

2. ...]N-' K[]/ kulan basan-a

3. ...ü]yür k(ä)p(ä)z böz

Kar95²²⁹⁷ **U 5858 (T III M 117)**

RaschmKat 14, No: 556

Recto

1. küp

²²⁹⁶ NesTex: biliyuq-ta (?).

²²⁹⁷ Satır numaraları yaklaşık bir değer olup dizin için eklenmiştir.

2. <<Karl.>>
3. LWQ
4. bişidim
5. küskü
6. küskü
7. k(a)y-a ın-ol yamu
8. K//-NYNK ///SYN bulaş şabi
9. tanuk olay t(ä)mür YWL'R PY[]///
10. küskü yıl

Verso

1. //////////
2. řirämün
3. olay tämür-niş eisin řirämün-kä
4. bitidim //// SWNK'N Q'/YQ
5. SYKDY/ yamu
6. Q'S'N // KST
7. ...a]y
8. ...a]y

Kar96

U 5930 (T IV Üsüp)

RaschmKat 14, No: 559

1. '. T// ///[]
2. bir iki üç tör[t]
3. beş altı yeti

4. säkiz tokuz on
5. y(e)g(i)rmi otuz kırk
6. älig altmış
7. yetmiş säkiz on

Kar97 U 5936 ([T I] D 132 / TM 108)

RaschmKat 14, No: 560

1. säkzinç ay [...]
2. bir KWW²²⁹⁸ S/[...]
3. altı PWW küskü
4. yeti KY
5. säkiz QY
6. tokuz SYN
7. on SYM
8. bir KWW
9. iki Q’P
10. üç ’YR
11. tört PYY
12. beş TY
13. altı PWW
14. yeti KY

²²⁹⁸ Belge, tarih yazımı alıştırımlarıyla birlikte Türkçede *on kabile*, *on boy*, *on bölük* gibi anlamlara gelen *şıpkan* (< Çin. 十干 *shí gān*) ile ilgili bir liste içermektedir. Bu sistem, altmış yıllık bir devreye sahip olduğundan ancak on iki hayvanlı takvimin yetersiz geldiği durumlarda kullanılmıştır. Bununla birlikte devrenin daha da uzatılması gerektiğinde baş, orta ve son olarak adlandırılan üç kısmı birleştirilerek toplamda yüz seksen yıllık bir zaman dilimi oluşturulmuştur (bk. ETŞ, 419).

15. säkiz QY
16. tokuz SYN
17. y(e)g(i)rmi SYM
18. bir KWW
19. iki Q'P
20. üç 'YR
21. tört PYY
22. beş TY
23. altı PWW
24. yeti KY
25. säkiz QY
26. tokuz SYN

Kar98

U 5976

RaschmKat 14, No: 561

1. küskü yıl-k1 el bodun bodun
2. küskü yıl-k1. el bodun
3. küskü yıl-k[1 e]l bodun
4. bodun bodun bodun
5. küskü yıl-k1 el bodun
6. küskü yıl-k1 el bodun PWY//W//WT
7. küskü yıl-k1 el bodun san-ın *bölüp
8. küskü yıl-k1 [] bodun bitili[p]
9. bodun bukun bodun

10. s(a)n-ın bitildi. koço başlap
11. bodun bukun ara-sınta
12. s(a)n-ın bitildi. koço b[aş]lap
13. []-SYNT'
14. [san]-ın bitildi. koço [başlap]
15. [].WL'R []
16. []Y[]

Kar99

U 5996 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 562

1. []/Y biṭi-gäli yum[kı...
2. tep özüüm ög bitig tep biṭi[yü]
3. tägindim. aguy 'YK çın bitig ol
- 4*. [ö]z eligim bitidim

Kar100

U 6000

RaschmKat 14, No: 563

1. []/[]
2. PWLYQ[]
3. S'NY[]//
4. töläk-k(i)y-ä sermäk
5. kiçig çağını
6. muṇsuz
7. tölämiş SW//

Kar101

U 6034 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 603

1. ...]////[...
2. ...k]ap S'/[...
3. ...yarı]m²²⁹⁹ kap /[...
4. ...]YYÇYS[...
5. ...]YSMYS 'Y[...
6. ...]/-YNÇ bu [...
7. ...]TW bitü /[...
8. ...]YSMYS T[...
9. ...]P SWS[...

Kar102

U 6034 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 603

1. ...]WN /[...
2. ...]/ tep [...
3. ...]TYN biz[...
4. ...]M'ÇY berü[...
5. ...]ol
6. ...] vuçun [...
7. ...]/N QWW[...

Kar103

U 6035 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 564

1. [säki]zinç ay [alt]ı yañıka. ŞYRY[...

²²⁹⁹ RaschmKat 14, No: 603: ...ik]i.

2. []P toyın bermiş kulun-ı torku /[...

3. []/ S//[]/D tört [...

Kar104

U 6035 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 564

1. ...] on bägi bolu[p]/Y-NWNK P[...

2. ...]Y SN yumşak böz-kä tört yarım [...

3. ...]Y. tömbäk /[...

Kar105

U 6047 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 324

1. yeti P/[...

2. b kısan [...

3. kısan [...

4. ÇQ [...

Kar106

U 6070 r

RaschmKat 14, No: 565

1. tört[ünç] ay bir otuz-ka koyn sanın al[tı...

2. koyn sanın almış-ta ken altı koyn käl[...

3. yana yılkı be<r>miş-tä ken koyn koyn Q[...

Kar107

U 6092 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 605

1. ...] böz

2. ...]//[]// bir '//

3. ...]QWT-Q' äşgäk

4. ...]/ bermäti äşgäk beş
5. ...kü]sän bört-ni üşkürüp
6. ...]/KY bitig-siz ujik-siz
7. ...] çamlatıp bir beş yalıg buka
8. ...] iňäk. bir tört yalıg iňäk
9. ...] bir bultur-kı buz-agu
10. ...]YNÇ udın-tın konup altı
11. ...]KWR-T' kūsän bört bilä kiş[i]
12. ...]RWQ-LWQ satıgı çäñräkim-ni (?)
13. ...]/NQ iki sat(ı)gı üç tagar
14. ...]QYL böz-lük monçuk konup äp

Kar108

U 6092 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 605

1. ...] t(ä)ñrim çam balık bodunı
2. ...] iki koyn-ta '/// yaş-lıg
3. ...]TDY altı sanı ymä konup
4. ...]/ PY/T// igidip iki otuz
5. ...]YDWR tüm(ä)n ärti.

Kar109

U 6097 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 607

1. ...]YNÇ ay bir '[...

Kar110

U 6097 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 607

1. ...]/ 'WZ /// 'Y[...

Kar111

U 6098 + U 6059 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 566

1. ... äsän]g[ü]m[üz]

2. ...äsän]gümü[z]

3. ...]M äsäñümüz

4. ...] vuçuñ

5. ...vuç]uñ kälir

6. ...vu]çuñ kälir tep

7. ...vuçuñ]g kälir ärmış

8. ...vuçuñ] kälir ärmış

9. ...vuçuñ] kälir ärmış

10. ...vuçuñ] kälir ärmış

11. ...vuçu]ñ kälir

12. ...vuç]uñ kälir

13. ...vuç]uñ kälir

14. ...vuç]uñ kälir

15. ...vuçu]ñ kälir ärmış

16. ...eşi]tdim sän

17. ...] eşitdim sän

18. ...eşıtd]im eşitdim sän

19. ...eşi]tdim eşitdim sän

20. ...e]şıtdim sän

21. ...] eşitdim sän
22. ...e]şitdim sän
23. ...eşi]tip ögän
24. ...]-T' iki k(ä)şi
25. ...]/ m(ä)n apam
26. ...y]olı ağır
27. ...tanu]k buçan (?) t(a)nuk
28. ...] ärm(ä)z. ağır kın
29. ...]/-K' birär yan
30. ...]YW//L yan QY/Y/
31. ...] YY//[]

Kar112

U 6098 + U 6059 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 566

1. ...] ölsär kız
2. ...] ölsär kız
3. ...] ölsär kız
4. ...] ölsär kız
5. ...] ölsär kız
6. ...] ölsär kız
7. ...] ölsär kız
8. ...] ölsär kız
9. ...] ölsär kız
10. ...] tavar v(i)har

11. ...] tavar v(i)har
12. ...] tavar v(i)har
13. ...] tavar v(i)har
14. ...] tavar v(i)har
15. ...] tavar v(i)har
16. ...] tavar v(i)har
17. ...] tavar v(i)har
18. ...] tavar v(i)har
19. ...] tavar v(i)har
20. ...] tavar v(i)har
21. ...]//// tavar
22. ...] // v(i)har tavar
23. ...] tavar v(i)har
24. ...]M tavar
25. ...] tavar v(i)har
26. ...]//

Kar113

U 6118 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 568

1. yultuz-lar-nıñ [] YW[...
2. kirtik ur[ug]ini
3. arđır m[rğa]şır
- 4*. ...] ay beş
- 5*. ...] bitidim

Kar114

U 6125

RaschmKat 14, No: 608

Recto

1. ...]MYNK'
2. ...]MYŞ ınal
3. ...] bitiyü
4. ...]YZ
5. ...]Ç ay üç y(e)g(i)rmi-kä
6. ...]/ bitip ögränü yaŋ
7. ...]YSWDW şıla-tın
- 8*. çinäk S//L[...
- 9*. T'YY/L'P [...

Verso

1. ''Q[...
2. ''RYT' 'WRW[...
3. QWTW[...

Kar115

U 6126

RaschmKat 14, No: 609

Recto

1. on bägi bolmış []/ Y[...
2. alpasan. [...
3. bögäçük. [...
4. sarıg Q[...

Verso

1. on bāgi bolmış [...

Kar116

U 6136

RaschmKat 14, No: 610

Recto

1. [] tilāmāz [...

2. L'R-NYNK []/[]M'Q-Q' / [...

3. tört {y(e)g[ir]mi} s(1)tır kümüş [...

4. ilip üzülüp KYD [...

5. L'RYM aş-ük [...

6. T'QY Q [...

7. // / [...

Verso

1. SYVR-L'R [...

2. berip [...

Kar117

U 6137 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 611

1. ...]KYNÇ' / [...

2. ...] taplamış-ça Y [...

3. ...]/-Q' tågintim [...

Kar118

U 6137 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 611

1. ...]/ÇWQ-T' yeti [...

2. ...]WQ-T' yeti bakır [...

3. ...-T]' iki bakır [...

4. ...]-T' '[...

Kar119

U 6142

RaschmKat 13, No: 267

1. ...]/ ol K[...

2. ...] beş şığ bugda[y...

3. ...] bahşı (?) tutun[g...

Kar120

U 6153

RaschmKat 14, No: 612

1. yunt yıl 'Y[...

2. t[an]uk turur /[...

3. T//TYKYN /[...

4. tapa PWLMY[...

5. -TYN S//ÇW[...

6. kız oğlan //[...

7. ///SY-Q' bu T/[...

8. yükünüp /[...

9. []D'-NYNK [...

10. [] KY[] K///[...

11. []M[]KW[...

Kar121

U 6167 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 570

1. ...bakı]r
2. ...bakı]r
3. ...bakı]r
4. ...] beşär [k]ümüş
5. ...bakı]r beşär bakır kümüş
6. ...bakı]r beşär bakır kümüş

Kar122

U 6167 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 570

1. ...]WL-Q' maņa kara-ka
2. ...]Q' maņa [] kara-ka
3. ...kar]a-ka
4. ...kar]a-ka
5. ...kar]a-ka
6. ...]Q'

Kar123

U 6175

RaschmKat 14, No: 613

1. ...]/ şıŋkur []T// K//// kutlug bay T'S//[...
2. ...]/'PS T//// T///// biz T// kăpăz an terăk PYR[...
3. ...]//// YW//Y 'Y[...

Kar124

U 6180 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 409

1. toŋuz yıl tör[tünç ay...
2. toŋuz yıl tört[ünç ay...

3. käd yaña-ka yüz k[uanpu kärgäk]

4. bolıtı kuba-ta altım

Kar125

U 6186 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 325

1. M[]/

2. asıg-lıg KW[...]

3. k(ä)rg(ä)k bo[lup...

4. -T' biz ik[ägü...

Kar126

U 6226 + U 6205

RaschmKat 14, No: 615

1. ...] köniçük [...]

2. kooş 'NN/[...]

3. {P} tep m(ä)n /[...]

4. YYKYN' PWL[...]

5. bitidim çın'ol

Kar127

U 6248a

RaschmKat 14, No: 616

Recto

1. kits[o]-ka [...]

2. alıp berti [...]

3. kedin /[]/[...]

4. /[]//[...]

5. //[] KWY[...]

6. bu / [...

7. // [] / [...

Verso

1. 'W/[]W/ K/[...

Kar128

U 6281 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 571

1. ...]YŞ t(ä)ñri[m]

2. ...]N'N inal

3. ...] t(ä)ñrim

4. ...] açari

5. ...]RYL

6. ...]NY

7. ...] inal

8. ...]MYŞ t(ä)ñrim

Kar129

U 6281 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 571

1. bars yıl

2. bars yıl

Kar130

***U 9050 (T II S)**

RaschmKat 14, No: 573

[Sertkaya 2006, 196; Sertkaya 2015, 574]

1. tavişgan

2. tavişgan yıl çahpuţ ay on

3. beş otuz tavışgan yıl çahpu

4. tavışgan kü kü küsüş

Kar131

***U 9051 (T III M 221)**

RaschmKat 14, No: 574

[Sertkaya 2006, 196-197; Sertkaya 2015, 574-575]

Recto

1. tavışgan yıl biry(e)g(i)rminç ay tört otuz-ka kuluṭı

2. s(a)msıṇdu tutuṇ tutuṇ bitidim bitidim

3. s(a)msıṇdu s(a)msıṇdu s(a)msıṇdu tutuṇ tutuṇ tutuṇ

Verso

1. bu kăgdă-tă-tă-tă²³⁰⁰ m(ă)n s(a)msıṇdu bitigdim(i)z

2. <<Karl.>> <<Karl.>>

3. samsıṇdu tutuṇ bitiyü tăgindim bit(i)gdim çın

Kar132

SI 4b Kr. 232

[Tuguşeva 2013, 42 (3a 5)]

1. ...] münüp barmış tört at

2. ...in]găk²³⁰¹ (?) on koyn bu künkă

3. ...] yaka bedüt-tă a[ltım]

Kar133

SI 4b Kr. 234

²³⁰⁰ Sertkaya 2006, Sertkaya 2015: kagda-ta-ta-ta.

²³⁰¹ Tuguşeva 2013: ///ăk (?).

[Tuguşeva 2013, 42 (3a 6)]

1. sırt kutlug-nıñ takıgu yıl-kı. iki küp bor. /////²³⁰² bilä²³⁰³
2. tükäl bertim.

Kar134 **Ot.Ry. 1119a**

1. ...]/// bergü üü[r...
2. ...]-’ on t(a)k1 kadgu / [...
3. ...] tütmiş bolur / [...
4. ...] beşär []SLYQ Y/[...
5. ...] Y//[...

Kar135 **Ot.Ry. 1119b**

1. ...] ol K[...
2. ...] burhan oğlu ayıg / [...
3. ...]YP eltür olar

Kar136 **Ot.Ry. 1123b**

1. yer-tä/[...
2. kırk P[...

Kar137 **Ot.Ry. 1147**

1. ...]/L W/[...
2. ...]/ QYL[...
3. ...]/ bölük-iñä barır-ka [...
4. ...]// K’L[]/K ol [...

²³⁰² Tuguşeva 2013: T’W’CW’Y(?).

²³⁰³ Tuguşeva 2013: birlä.

Kar138**Ot.Ry. 1152**

1. ...] yıl PL/[...
2. ...k]ärgäk [...
3. ...] yeti [...
4. ...] ulug [...
5. ...] asıg [...
6. ...] çuv [...
7. ...] kärg[äk...
8. ...]-L'R-Q[...

Kar139**Ot.Ry. 1156**

1. ...]/ tu KY/// WYLMY[...
2. ...]/Z D üz-ä Q/[...
3. ...]KR' atgu []/[...
4. ...]LRS'K' L///[...

Kar140**Ot.Ry. 1157**

1. aludnı (?) [b]ölçü []YNK' /[...

Kar141**Ot.Ry. 1158**

1. töpö-tä /[...
2. yağış 'S[...
3. täñrim-kä [...
4. ogl[a]n 'W[...
5. bor-ı PY[...
6. yaguk (?) S//[...
7. Y// []-' [...

Kar142**Ot.Ry. 1160**

1. []/M [...
2. []/[]YSY 'YL[...
3. [] tesär[-l]är bu [...
4. []TW [...

Kar143 **Ot.Ry. 1162**

1. ...]/[...
2. ...]Y//D[]/ boltı [...
3. ...] kays[1]dın [...
4. ...]PL/[...

Kar144 **Ot.Ry. 1163**

1. ...]WLW[...
2. ...]Y-lar-nıñ ////[...
3. ...alınçım ber]imçim [...

Kar145 **Ot.Ry. 1166**

1. []////[...
2. inçü yusı KWNS[...
3. Q/W bark bir ay [...

Kar146 **Ot.Ry. 1167**

1. []////P //[...
2. YWNLY bardı. 'WY[...
3. ////////// // [...

Kar147 **Ot.Ry. 1169**

1. ...]Z /[...
2. ...]/bir b(a)ıman [...

3. ...] s(i)tır [...

Kar148

Ot.Ry. 1171

1. ...] yer [...

2. ...] 'W[...

3. ...]/-K' [...

Kar149

Ot.Ry. 1172

1. ...] turur. /[...

2. ...]Y ig(i)dmiş /[...

3. ...]/-K' [...

Kar150

Ot.Ry. 1180

1. ...] tu inanç[u...

Kar151

Ot.Ry. 1196

1. ...]/[...

2. ...]tetir. beşinç ay [...

Kar152

Ot.Ry. 1315

1. ...]/ K//[...

2. ...]/ t(a)nuk /[...

3. ...]// [] bāg /[...

4. ...]//[...

Kar153

Ot.Ry. 1335

1. ...be]şinç a[y...

2. ...]-NYNK[...

3. ...]/ T[]/[] biz töläk [...

4. ...]'QYS kaydu M//[...

5. ...]-NY b[iz (?)....

Kar154

Ot.Ry. 1589a

1. ...] // / [...

2. ...] yorıgu TW'K/[...

3. ...]/Y yorımağ T//[...

4. ...]//LSÇW örü [...

5. ...] öñtün y[ıñak...

Kar155

Ot.Ry. 1589b

1. ...]WÇWN yañı[ka...

2. ...] üzäğünün üläki //[...

3. ...]/Q säçilmäki [...

4. ...]/ T'KNY //[...

Kar156

Ot.Ry. 1604

1. ...]/' [...

2. ...]DW /[...

3. ...] bargu Q/[...

4. ...] ikintı [...

5. ...] bar te[p...

6. ...] TY/[...

Kar157

Ot.Ry. 1609

1. ...ber]gü bir kap bor [...

2. ...be]rgü bir kap [...

3. ...berg]ü bor-ta [...

4. ...]YLDY

Kar158**Ot.Ry. 1618**

1. ...]/N-T'
2. ...toŋ]uz yıl-takı
3. ...]YS sudur
4. ...]YD[]

Kar159**Ot.Ry. 1650**

1. melik. b[u]katın başlap bitkäçi-
2. -lär-tin altmış batman ip alıp

Kar160**Ot.Ry. 1685a**

1. ...]SY bākūti /[...
2. ...]MYS buka [...
3. ...]/-biz. bir SRYM [...
4. ...]/MKY törü-dä Q//[...
5. ...] tüşmiş-tä [...

Kar161**Ot.Ry. 1685b**

1. ...]/[]/' yuŋlak-lık [...
2. ...]////-Q' NYNKWL. PW[...
3. ...]DN-T' /[...
4. ...]Q/WWK [...
5. ...]YLNYNKY[...

Kar162**İstanbul 10 (İÜ Küt. Demirbaş No: 533)****[Matsui 2007a, 62-63]**

1. ...]// yosunça kâlin m-ä oylan kay-a tapmış-nı
2. ...]/ üçün sıkap-takı ulug adız yer
3. ...]/-’ tarıp yezün tep bertim siz-lär
4. ...]oñuz yıl beşinç ay y(e)g(i)rmi bir-kä siz
5. ...]’ nişan basıp ıdtım.

5.10. Kısa İfadeler (Kısîf)

Kısîf01

Ch/U 6193 v

RaschmKat 14, No: 623

1. ...] ///// [...
2. ...be]ş yañıka m[aña...

Kısîf02

Ch/U 6337 v (T I)

RaschmKat 14, No: 625

1. ...] / [...
2. ...] bir şıg [...
3. ...]//[...
4. ...]W[...

Kısîf03

Ch/U 6447 v

RaschmKat 14, No: 628

1. ...k]üskü yıl bir y(e)g(i)rmikâ bu PWYR[...
2. ...]WYSW

Kısîf04

Ch/U 6654 r (T II S)

RaschmKat 14, No: 629

1. ...] bukalı bulıñ PD/[...

2. ...] üç karı böz [...

Kısıf05 **Ch/U 6663 v (Glas: T II T 1234)**

RaschmKat 14, No: 630

1. bibaki

2. buyan

Kısıf06 **Ch/U 6695 v** **RaschmKat 14, No: 631**

1. ...]Y y(e)g(i)rmikä m(ä)n [...

Kısıf07 **Ch/U 6927 v (Glas: T II D 177)**

RaschmKat 14, No: 634

1. säkiz on

Kısıf08 **Ch/U 6934c v (Glas: T II T)** **RaschmKat 14, No: 635**

1. ...k]oyn yıl ikinți

Kısıf09 **Ch/U 7064 r (Glas: T II 1147)**

RaschmKat 14, No: 636

1. ...] toņuz yıl T[...

2. ...] üç yaņıka [...

Kısıf10 **Ch/U 7217 (Glas: T II T 1480)**

RaschmKat 14, No: 640

Recto

1. ...] tutuŋ
2. ...tä]gintim
3. ...]Y şila

Verso

1. ...]S'L'N

Kısıf11 **Ch/U 7298 v (Glas: T II S 1038)**

RaschmKat 14, No: 642

1. m(ä)n m(ä)n simbo elt<t>im

Kısıf12 **Ch/U 7332 v** **RaschmKat 14, No: 644**

1. ...]Q' maŋa [...
- 2*. ...]T'/WR[...
3. ...]Q' maŋa [...

Kısıf13 **Ch/U 7374 v (T I D)** **RaschmKat 14, No: 646**

1. <<Karl.>>
2. <<Karl.>>
3. ...]KÇWK-NWNK '[...
4. ...] on bāgintāki PY[...
5. ...] 1stakı s(ä)n D/[...

Kısıf14**Ch/U 7495 v (Glas: T III 2032)****RaschmKat 14, No: 651**

1. ...] otuz-ka /[...
2. ...] otuz-ka /[...
3. ...] otuz-ka /[...

Kısıf15**Ch/U 7518 v (Glas: (T II?) T 408)****RaschmKat 14, No: 652**

1. ...]/ Y şabi
2. ...]Y-k(1)y-a
3. ...]//

Kısıf16**Ch/U 7644 v****RaschmKat 14, No: 654**

1. ...t]oyın-k(1)y-a
2. ...ü]ç KWN-NY

Kısıf17**Ch/U 7660 v****RaschmKat 14, No: 655**

1. ...]M[]Ş /[...
2. ...]YŞ iki yetmi[ş...
3. ...] üç yetmiş [] /[...
4. ...tö]rt yetmiş-tä

Kısıf18

Ch/U 7774 v (T III M 114)

RaschmKat 14, No: 657

1. bars yıl sāk(i)zinč [ay...]

Kısıf19

Ch/U 8009 v (Glas: T III T 215.1; MIK 028429)

RaschmKat 14, No: 658

1. bu çakši m(ä)n SWRWPYY-NYNK

2. bu sīnag m(ä)n ÇYP'TWQ KN/Y

Kısıf20

Ch/U 8050 v (Glas: T II 1492; MIK 030513)

RaschmKat 14, No: 659

1. burhan kulı sidi biñiyü t[ägintim].

Kısıf21

Ch/U 8087 v (T II T; MIK 031769)

RaschmKat 14, No: 660

1. ...] ///

2. ...] şabi şabi şabi şabi

3. ...] şabi şabi

Kısıf22

Ch/U 8120 v (Glas: [] 1428; MIK 028470)

RaschmKat 14, No: 661

1. ...] sinha kömār-ä bāgi elt<t>im yamu

2. ...] sinha kömār-ä bāgi elt<t>im

3. ...]WZ köni-tä

4. ...] m(ä)n satu şabi-k(ı)y-a bir

5*. m(ä)n

6*. M

7*. eltgüm

Kısıf23

SyrHT 322 (T III Kurutka)

RaschmKat 14, No: 662

1. [] tavış[ga]n yıl aram [ay...

2. [] yaşıta m(ä)n

Kısıf24

U 5617 (T II D 271)

RaschmKat 14, No: 664

1. ...] bilä alıp PYR[...

Kısıf25

U 6127 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 666

1. ...]T/[] Q / []

2. ...]// anuk PW[] Y//[]

Kısıf26

U 6127 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 666

1*. P[...

2*. Y[...

3. bu PYR/[]

Kısıf27

U 6181 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 667

1. ...]LQ kaldi. [...

2. ...]/K kälti / [...

3. ...]TY YY [...

4. ...]/WZ äşgäk / [...

Kısıf28

U 6181 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 667

1. ...i]ki şı[g...

2. ...]/ PW/[...

Kısıf29

U 6187

RaschmKat 14, No: 668

1. ...]'N yıl beşin[ç ay...

2. ...]/ TW//[...

3. ...]/ SWYRÇ[...

4. ...]/[...

Kısıf30

U 6206

RaschmKat 14, No: 669

1. ...] beş b(a)tm[an...

2. ...]/ T' / [...

Kısıf31

U 6209

RaschmKat 14, No: 670

1. []/Q Y []/ on [...

2. iş-k(a)y-a oğlu P[...

3. []Ç[]/ /// //[...

Kısıf32

U 6211 r

RaschmKat 14, No: 671

1. yılan yıl alt[ınç ay...

Kısıf33

U 6220

RaschmKat 14, No: 672

1. ...] beş '[]L[]

2. ...] bergü.

Kısıf34

U 6221

RaschmKat 14, No: 673

1. ...] ay maña [...

Kısıf35

U 6237

RaschmKat 14, No: 674

Recto

1. ...] ägsük [...

2. ...]/ T[...

3. ...]/ [...

Verso

1. ...]/MYŞ [...

2. ...bitid]im. ç[ın ol...

Kısıf36

U 6240

RaschmKat 14, No: 675

1. ...]WN elimi[z...

2. ...]/ [...

Kısıf37

U 6241

RaschmKat 14, No: 676

1. ...] T'/[...
2. ...]/ tanuk [...

Kısıf38

U 6264a-c

RaschmKat 14, No: 677

1. yetinç /[...

Kısıf39

U 6286b

RaschmKat 14, No: 680

1. ...]WN[...
2. ...s]öz-läşdim[iz...
3. ...]///[...²³⁰⁴

Kısıf40

U 6303 / I. Sayfa

RaschmKat 14, No: 683

1. ...] ba[r]s y[ıl...

Kısıf41

U 6303 / II. Sayfa

RaschmKat 14, No: 683

1. ...bitidi]m çın o[l...

Kısıf42

U 6304a v

RaschmKat 14, No: 684

1. ...]//[...
2. ...] yıl [...

²³⁰⁴ RaschmKat 14, No: 680: ...b]öz.

Kısıf43

U 6316b

RaschmKat 14, No: 686

1. ...]/[...

2. ...y]üz (?) şığ [...

3. ...] üç şığ [...

4. ...]/N beş [...

ALTINCI BÖLÜM

TÜRKİYE TÜRKÇESİNE AKTARIM

6.1. Ticari Belgeler (Ti)

6.1.1. Satış Belgeleri (Sa)

6.1.1.1. Arazi Satış Belgeleri (ArSa)

ArSa01 Ch/U 6124 r (Glas: T II 1035) + U 5797 r (Glas: T III 215.500)

(1-4) [...] Tarkan [...] Toņa [...] devir sözleşmesine (*ulam bitig*) sahip olarak yer alacak (kişi) zarar görmesin [...] sözleri geçerli olmasın. Elli yıl [...]

ArSa02 U 3908 (T III M 205)

(1-4) Koyun yılı, on ikinci ayın yirmi üçünde bize Yarp Yaņa'ya, Ädgü'ye, ikimize, kullanmak için *kunpu* gerekli olup yukarıdaki su kanalı ile sulanabilen yedi şığ adlı *yemgiçi* (?) yerimizi Kutadmış'a doğru bir şekilde sattık.

(4-7) Satış *kunpusu* için şöyle sözleştik: Bugün (Koço ?) pazarında geçerli, iki ucu bağlı, ortası damgalı 3250 *kunpuya* anlaştık.

(7-8) Bu *kunpuyu* ben Kutadmış, sözleşme yapılan günde tamamıyla verdim. Ben Yarp Yaņa, Ädgü ile tamamıyla aldım.

(9-11) Bugünden sonra bu yere bin yıl on bin güne kadar Kutadmış sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(11-13) Ben Yarp Yaņa'nın, Ädgü'nün (bizim) ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, akrabamız, oğlumuz, kızımız (bir şey) sormasın, istemesin.

(13-14) (Bir şey) sormayı, istemeyi düşünürlerse sözleri geçerli olmasın.

(14-16) Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım derlerse bu su kanalında bu yer dengince iki yer verip alsınlar.

(16-19) Bu yerin sınırını doğu tarafında hazineye ait yer, güney tarafında da hazineye ait yer, batı tarafında da hazineye ait yer, kuzey tarafında Kiçikya'nın yeri ayırır.

(19-21) Bu yeri [...] Taypukü nehri kıyısında Yazı Kiçig'te bir büyük tarla bir *Kansan* (?) ile.

(21-22) Tanık Kulunçuñ Tutuñ. Tanık Taz. Tanık Kanturmuş. Tanık Abıçuk.

(22-23) Ben Sutagı Bizi, bunlara sorup yazdım. Bu damga, ben Yarp Yaña'nın ve Ädgü'nündür.

(24) Bu sözden hangimiz dönersek üç yüz yirmi beşer *kunpu* içeri (hazineye) ceza veririz.

(1v-2v) Yarp Yaña'dan alınmış yerin sözleşmesidir.

ArSa03

U 5234 (T.M. 90)

(1-6) [...] ayın beşinci gününde bana Enç Kaya ve Tumiçı, ikimize, kullanmak için *böz* gerekli olup Mısır'dan beş *böz* alıp Surya ile ortaklı yedi *kürilik* yerimizi doğru bir şekilde sattım.

(6-8) Bu yerin satış bedeli beş *bözü* ben Mısır, tamamıyla sayıp verdim. Ben Enç Kaya, Tumiçı (ile birlikte) tamamıyla sayıp aldık.

(8-11) Bu yerin sınırını doğu tarafından Tura Buka'nın yeri ayırır. Güney tarafından Tura Buka'nın yeri ayırır. Batı tarafından Magı Kaya'nın yeri ayırır.

(11-15) Bu dört sınırlı yere bin yıl, on bin güne kadar Mısır sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(15-17) Biz Enç Kaya'nın ağabeyi, küçük erkek kardeşi, soyu, akrabası her kim olursa [...]

ArSa04

U 5236 (T.M. 99)

(1) [...] Duvar ile [...] sattım.

(2-4) Bu yerin satış bedeli [...] yapıldığı günde tamamen [...] aldım.

(4-5) Bu yerin sınırını doğu tarafında [...] Buka Sal'ın yeri ayırır. Batı tarafında [...]

(6-7) Dört sınır içindeki yere [...] kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın. [...]

(8-11) Ben Sinsidu'nun (benim) ağabeyim, küçük erkek kardeşim, onluğum, yüzlüğüm itiraz etmesinler. Güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım derlerse bu yer dengince iki yer verip sözleri geçerli olmasın. Geri alacak kişi zarara girsın, Kök Buka zarar görmesin.

(11-14) Tanık Türk Buka [...] Buka. Bu nişan ben Sinsidu'nundur. Kendim yazdım. [...] Bu nişan tanık Türk Buka'nındır. Bu nişan tanık Bolmuş'ındır.

ArSa05

U 5241 (T III M 205d)

(1-4) Maymun yılı altıncı ayın yedinci gününde bana, Şabi'ye kullanmak için *kuanpu* gerekli olup Täsinküü nehri ile sulanabilen (ve) bir *şığ* ve sekiz *küri* tohum ekilebilir yerimi Basmıl'a doğru bir şekilde sattım.

(4-9) Satış *kuanpusu* için şöyle sözleştik: Koço pazarında geçerli, iki ucu bağlı, ortası damgalı üç bin beş yüz *kuanpuya* pamuğuyla birlikte anlaştık. Bu *kuanpuyu* sözleşme yapılan günde ben Basmıl, tamamıyla verdim. Ben Şabi de hiç eksiksiz tamamıyla sayıp aldım.

(9-12) Bu yerin sınırını doğu tarafında Basmıl'ın yeri, güney tarafında Tānrim Manastırı'ndaki yer, batı tarafında Taypuküi su kanalı, kuzey tarafında büyük yol ayırır.

(12-15) Bu dört sınır içindeki yere bin yıl, on bin güne kadar Basmıl sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın.

(15-17) Ben Şabi'nin, benim oğlum, kızım, ağabeyim, küçük erkek kardeşim, akrabam, yeğenim, dayım (bir şey) sormasın, istemesin.

(17-18) (Bir şey) sormayı, istemeyi düşünürlerse sözleri geçerli olmasın.

(18-21) Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım derlerse bu nehir ile sulanabilen iki parça yer hazırlayıp vererek geri alsınlar.

(21-22) Geri alacak kişi zarara girsin. Basmıl zarar görmesin.

(22-24) Tanık Yapıg Totok. Tanık Tolu Bağ Totok. Tanık Satgay Yimäk. Tanık Sonşuz Toyın. Ben Bağ Togrıl yazdım. Bu damga ben Şabi'nindir.

(1v) Şabi'den alınmış [...] sözleşmesi.

ArSa06

U 5368 r (Glas: T I 576)

(1-6) Yer satacak Tagay Çäk [...] Yer satacak Kut [...] Tanık Kut [...] Tanık [...] Otuz beş *kuan* bakır Tapmış [...] Kutlug Tapmış Sağun'a [...]

ArSa07

U 6067a-e (I)

U 6067a + U 6067b

(1-7) [...] sekizinde, bana Torçı'ya [...] hissedan kalan [...] Tarhan'ın [...] hisse yer [...] yine Koço'ya ulaşacak [...] Abakam [...]

ArSa08

U 6287

(1-4) [...] ben [...] yerin satış bedeli *kuanpudan* [...] veririz. Bu damga [...]

ArSa09

***3 Kr. 39**

(1-4) Tavşan yılı on birinci ayın [...] bana, Ozmış'a, Tükäl'e, bizim ikimize, kullanmak için *böz* gerekli olup Taykü su kanalındaki kulübe [...] kulübesiyle birlikte Basa Togrıl'a doğru bir şekilde sattık.

(4-6) Satış *bözü* için şöyle sözleştik: Lükçün pazarında geçerli, mühürlü ve damgalı yirmi üç tane çift katlı *böze* anlaştık.

(6-9) Bu yirmi üç *bözü* sözleşme yapılan günde ben Basa Togrıl, tamamen verdim. Biz, Ozmış ve Tükäl hiç eksiksiz, tamamen aldık.

(9-11) Bu günden sonra bu yere bin, on bin yıla kadar Basa Togrıl sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın.

(11-13) Biz ikimizin, bizim ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, akrabamız, hiçkimse itiraz etmesin, sormasın, istemesin.

(13-14) (Bir şey) sormayı, istemeyi düşünürlerse sözleri geçerli olmasın.

(14-16) Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım derslerse bizzat bu su kanalında, bu yer dengince iki yer hazırlayıp vererek geri alsın.

(17) Geri alacak kişi zarara girsın. Basa Togrıl zarar görmesin.

(17-20) Bu yerin sınırını doğu tarafından Burhan Kulı'nın harman yeri, güney tarafından büyük yol, batı tarafından Tañut'un yeri, kuzey tarafından Buyançuk'un harman yeri ayırır.

(20-21) Bu yerin hiç *ert bert* (vergisi) yoktur.

(21-23) Tanık Suvan Totok. Tanık Küç Bağlıg. Tanık Burhan Kulı. Tanık Vāzir Toña. Bu damga, biz Ozmış ve Tükäl, ikimizindir. Ben, Çiküy Tuñ sorup yazdım.

ArSa10

*3 Kr. 41

(1-3) Sığır yılı on birinci ayın yirmisinde, bize Ozmış Togrıl ve Tükäl'e, ikimize kullanmak için *böz* gerekli olup Çukü'deki yerimizi Äniçük ağabeye doğru bir şekilde sattık.

(3-6) Satış *bözü* için şöyle sözleştik: Lükçün pazarında geçerli mühürlü ve damgalı yüz yetmiş tane iki katlı, geçerli *böze* anlaştık.

(6-8) Bu yüz yetmiş *bözü* sözleşme yapılan günde ben Äniçük, tamamen verdim. Biz, Ozmış ve Tükäl ile hiç eksiksiz, tamamen aldık.

(8-10) Bu günden sonra bu yere bin, on bin yıla kadar Äniçük ağabey sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(11-12) Biz ikimizin, bizim ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, akrabamız hiçkimse itiraz etmesin, sormasın, istemesin.

(13-14) (Bir şey) sormayı, istemeyi düşünürlerse sözleri geçerli olmasın.

(14-16) Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım derlerse bizzat bu su kanalında, bu yer dengince iki yer hazırlayıp vererek geri alsın.

(16-17) Geri alacak kişi zarara girsin, Äniçük ağabey zarar görmesin.

(17-21) Bu yerin sınırını doğu tarafından Bäki ve Baçak'ın su kanalı, güney tarafından Turmuş Tutun'un yeri, batı tarafından yol, kuzey tarafından Bäki ve Baçak'ın yeri ayırır. Bäki ve Baçak'ın kağı yolu bu yerin kenardaki kısmının içindedir.

(21-22v) Bu yerin hiç *ert bert* (vergisi) yoktur.

(22v-24v) Tanık Tarlık Tutun. Tanık Tüzük. Tanık Tämürçi Elçük. Bu damga, biz Özmiş ve Tükäl'in, ikimizindir. Ben Çikuy Tun sorup yazdım.

(25v) Çukü'deki yerin sözleşmesidir.

ArSa11

SI 3128 (Eski: SI Kr IV/699)

(1-3) Sıçan yılı on birinci ayın altıncı gününde biz, Tolu Kaya, Mısır, Ulug, Enç Kaya, Mısır başta olmak üzere onluklara, bize önceden *böz* gerekli olup [...]

(3-9) *Kalan* vergisi tahsildarı gelip geçerli olan *kalan* (vergisini) yüz başındaki eski [...] biz onluklara kaldığı için Üdäy Elçi'ye domuz yılı bizim on [...] kalmış bey için bir *küp* şarap ulaştıramadığımız için [...] ile yüz tane çift katlı *bözü* [...] verecek [...] Soda su kanalındaki bir anız yer ile Kuus Tämür Bahşı'dan uzun ölçü ile otuz kaba *bözü* elden alıp doğru bir şekilde sattık.

(9-12) Bu yerin satış bedeli otuz kaba *bözü* sözleşme yapılan günde ben, Kuus Tämür, tamamen verdim. Biz Tolu Kaya, Mısır, Ulug, Enç Kaya, Mısır başta olmak üzere onluklar da hiç bırakmadan, tamamen sayıp aldık.

(12-14) Bu yerin sınırını doğu tarafından Kul Kaya Kopuz'un yeri, güney tarafından büyük su kanalı, batı tarafından bizzat Kuus Bahşı'nın yeri, kuzey tarafından da su kanalı ayırır.

(14-17) Bu dört sınır içindeki bir anız yere sözleşmedeki Kuus Tämür Bahşı sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(17-19) Bu yere hiçkimse itiraz etmesin. Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım diye itiraz ederlerse bu su kanalı ile sulanabilen bu yer dengince iki yer verip geri alsınlar.

(20-21) Geri alacak kişi zarara girsin. Bu sözleşmeye sahip olan Kuus Tämür Bahşı zarar görmesin.

(21-27) Tanık Buyan Kaya. Tanık Tolu Kaya. Tanık Agaç. Bu nişan, damga biz Kul Kaya, Mısır, Enç Kaya, yine Mısır başta olmak üzere onluklarındır. Ben Çatır, bu sözleşmedeki adı geçen beş kişiye bizzat üç defa böyle sorup yaz dendiği için yazdım. Bu nişan, ben tanık Buyan Kaya'nındır. Bu nişan, ben tanık Tolu Kaya'nındır. Bu nişan, ben tanık Agaç'ındır.

ArSa12

Ot.Ry. 1097a

(1-4) [...] Sayan Apa Tutuñ'a [...] şöyle sözleştik [...] anlaştık. Bu [...] sonra [...]

(5-6) [...] ile biz cemaat [...] Tutuñ da tamamen aldım. [...]

(7-9) [...] su kanalı. Güney tarafından [...] Turtı'nın yeri ve su kanalı [...] yeri, dış nehir, tarla parçası [...]

(10-14) [...] kırk [...] dış duvar [...] üst tarafından [...] ayırır. Yine [...] aşağı [...] beyi [...] şöyle [...] ayırır.

(15-16) Sayan Apa Tutuñ bin yıl, on bin güne kadar [...] isterse kendisi kullansın [...]

(17-19) Biz cemaat (olarak) sormayalım [...] Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü sormak için (kullanırsak) [...] cemaatin, bizim küçük erkek kardeşimiz, oğlumuz [...]

(20-22) [...] yapmayı düşünürlerse [...] bu yer dengince iki hisse yer hazırlayıp vererek sözleri [...] zarara girsin. Sayan Apa zarar görmesin. [...]

(23-24) [...] Sözleşmeye sahip olup Sayan Apa [...] bu sözün doğrusu (?) geçerli olsun [...]

(25-28) [...] Totok. Tanık Çodakı [...] Tolu Tutuñ Arası. Bu [...] bu esas sözleşme (*bäk bitig*) [...] anlaşılacak (?) [...]

ArSa13

Ot.Ry. 1414a

(1-5) Koyun yılı, birinci ayın birinci gününde ben Kara'nın Yeg Bürt'üne kullanmak için mal gerekli olup, başka da vereceğim olmadığı için, batı tarafındaki boş tarlada, Kazı Kitrin'de ağabeyim Kançuk ile eşit hisseli üç *şıg* yerimi adı Kutlug Taş olan kişiye doğru bir şekilde sattım.

(5-6) Satış *kunpusu* için şöyle sözleştik: Üç yüz yirmi beş *kunpuya* anlaştık.

(6-9) Bu sözleşme yapılan günde ben Kutlug Taş, üç yüz yirmi beş *kunpuyu* hiç eksiksiz, tamamen sayıp verdim. Ben Yeg de tamamen sayıp aldım.

(9-12) Bu yerin sınırını yukarı tarafından su kanalı ayırır. Doğu tarafından Toyıçak'ın yeri ayırır. Aşağı tarafından su kanalı, Lusay yerine giden su kanalı ayırır. Batı tarafından Yanyak Inal'ın yeri ayırır.

(12-14) Bu dört sınırlı yere bin yıl on bin güne kadar Kutlug Taş sahip olsun. İsterse kendisi işlesin, istemezse başka kişiye devretsın.

(15-19) Ben Yeg Bürt'ün, benim küçük erkek kardeşim, ağabeyim, akrabam sormasın, istemesin. Eğer güçlü bey ve maiyetinin veya şamanın gücünü kullanıp geri almayı düşünürlerse Kutlug Taş'a bizzat bu su kanalında bizzat bu yer dengince yer hazırlayıp vererek geri alsınlar.

(19-21) Bu sözleşmeye sahip olarak Kutlug Taş zarar görmesin. Ben Yeg Bürt'ün, benim küçük erkek kardeşim, ağabeyim, akrabam zarara girsin.

(21-22) Tanık Bäg Är Sağun. Tanık Böñä. Tanık Sünüş. Bu damga, ben Yeg Bürt'ündür.

ArSa14

Ot.Ry. 2728 v

(1-4) Maymun yılı altıncı ayın beşinci [...] ortak darı ekecek yer gerekli olup [...] deki İriş [...] yeri Krmajaki'de orta [...]

(5-10) Bu yer [...] ne kadar [...] ben Tüşik [...] Krmajaki [...] -biz. Söyler, bilir [...] *alım berimi* biz biliriz. [...] yük hayvanı, ne kadar *iş küç* gelirse [...] vurmakta ikimiz [...]

(11-13) [...] Tanık Suçı Taz. Tanık [...] Bu sözden hangimiz dönse [...] verimiz. Bu damga biz [...]

ArSa15

M 17D r

(1-6) At yılı dördüncü ayın on sekizinde bize, Mausı Ädgü ve Bäg Ogul'a, biz ikimize kullanmak için gümüş gerekli olup dere içindeki açılacak çayırı Toyınçog'a dokuz *sıtır* gümüşe Sibilkasar huzurunda doğru bir şekilde sattım.

(7-11) Bu yerin sınırı: Doğu tarafından sınırını su kanalı ayırır. Güney tarafından sınırını Toyınçog'un açtığı yer ayırır. Batı tarafından sınırını su kanalı ayırır. Kuzey tarafından sınırını taşlık ayırır.

(11-15) Bu dört sınır içindeki yere bin yıl on bin güne kadar Toyınçog sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın.

(15-21) Biz ikimizin, bizim küçük erkek kardeşimiz, ağabeyimiz, akrabamız, kardeşimiz itiraz etmesin. Kim güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp itiraz ederse bizzat bu yere denk iki yer verip geri alsınlar. Geri alacak kişi zarara girsin. Toyınçog zarar görmesin.

(21-24) Tanık Küräk. Tanık Tañar. Tanık Yıçan. Bu damga, biz ikimizindir. Ben Taşık Tuñ, böyle sorup yazdım.

ArSa16**K 7711**

(1-4) [...] bana, Turmuş Tegin'e, Taydu'da kullanmak için *çao yastuk* gerekli olup Koço'daki büyüğüm Koçın ile damadım Tapmış'a mirastan kalan boş tarla ve sulanabilen yerlerimi [...]

(5-6) miras belgesiyle (*ülüş bitig*) seksen *yastuk çuñduñ bao çao*ya Vapso Tu'ya doğru bir şekilde sattım.

(6-8) Bu *çao*yu sözleşme yapılan günde ben Vapso Tu, tamamen aldım. Ben Turmuş Tegin de tamamen sayıp aldım.

(8-9) Bu günden sonra Tapmış'ın ağabeyi, küçük erkek kardeşi, yeğeni, dayısı, her kim olursa, itiraz etmesin.

(9-12) Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp itiraz ederlerse yüce majestelerine bir altın *yastuk* verip, il beylerine eyere yaraşır at verip sözleri geçerli olmasın.

(12-14) Bu günden sonra bu üzüm bağına, yere, suya, eve, barka Vapso Tu sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın.

(15) İtiraz eden kişi zarara girsin. Vapso Tu zarar görmesin.

(16-27) Bu nişan, ben Turmuş Tegin'indir. Bu nişan, ben Sävınç Togrıl'ındır. Bu nişan, ben Taypuđu'nundur. Bu nişan, ben Yıpka'nındır. Bu nişan, ben Sinsiü'nündür. Bu nişan, ben Töläk'indir. Bu nişan, ben tanık Tilik Kaya'nındır. Bu nişan, ben tanık Tämır Buka'nındır. Bu nişan, ben tanık Taysağ'ındır. Bu nişan, ben tanık Yolaş'ındır. Bu nişan, ben tanık Ögrünç Buka'nındır. Ben Turput, saygıdeğer Turmuş Tegin'e böyle sorup yazdım.

ArSa17**Or. 8212 (106) (Y.K. 0014)**

(1-2) [...] on ikinci ayın birinci gününde ben Adıg Tarhan'a kullanmak için [...] gerekli oldu.

(2-3) amguk'ta bir *şığ* yerimi adı Alp Taş Saşun'a [...] doğru bir şekilde sattım.

(3-7) Satış için şöyle sözleştik: Koço pazarında geçerli, iki ucu bağlı, orta yerde damgalı yüz *kanpuya* anlaştık. Bu yüz *kanpuyu* sözleşme yapılan günde tamamen verdim. Ben Adıg Tarhan da tamamen aldım.

(7-10) Bu yerin sınırını yukarı tarafından Alp Şınkur Saşun'un yeri ayırır. Batı tarafından Saşun Ögä'nin yeri ayırır. Aşağı tarafından Kumar Saşun'un yeri ayırır. Doğu tarafından bizzat ben Alp Taş Saşun'un yeri ayırır.

(10-12) Bu yere bin yıl on bin güne kadar Alp Taş Saşun sahip olsun. Ben Adıg Tarhan'ın, benim küçük erkek kardeşim, ağabeyim, akrabam sormasın, istemesin.

(12-14) (Bir şey) sormayı, istemeyi düşünürlerse sözleri geçerli olmasın. Alp Taş Saşun'un sözü geçerli olsun.

(14-15) Her kim güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp itiraz etmeyi düşünürse bu su kanalı üzerinde Alp Taş Saşun'a yer hazırlayıp versin.

(15-17) Bu sözde tanık [...] Tanık Tonkara Saşun. (Sözleşmeyi) görüp güvence verecek küçük erkek kardeşim Bütür. Bu damga, ben Adıg Tarhan'ın ve oğlum Karamuk'undur.

(18-19) Ben Pusarđu Sinkay Kaya, alıcıya vericiye böyle sorup yazdım.

(1v-2v*) Bu sözleşme Adıg Tarhan'ın yer sözleşmesidir (*yer bişigi*). Bu.

6.1.1.2. Bağ Satış Belgeleri (BaSa)

BaSa01

U 5238 ([T I] D 168 / TM 224)

(1-5) Tavuk yılı birinci ayın altıncı gününde bana, Sada'ya kullanmak için *böz* gerekli olup büyüğüm Sultân'dan yüz tane çift katlı, uzun ölçüde *böz* alıp Şuikü nehri ile sulanabilen, Surya ile ortak olduğum yerde payım olan altı işçilik bağımı büyüğüm Sultân'a doğru bir şekilde sattım.

(5-6) Bağın satış bedeli yüz tane çift katlı *bözü* sözleşme yapılan günde ben Sada tamamen aldım. Ben Sulţan da tamamen verdim.

(6-9) Bu bağın sınırını doğu tarafından Kara Tâmir'in bağı ayırır. Güney tarafından sınırını su kanalı ayırır. Batı tarafı sınırını da su kanalı ayırır. Kuzeyden sınırını Surya'ya kalmış bağ ayırır.

(9-11) Bu dört sınırlı bağı bin yıl, on bin güne kadar Sultan Buka sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(11-13) Ben Sada'nın, benim ağabeyim, küçük erkek kardeşim, akrabam, evladım, onluğum, yüzlüğüm her kim (olursa) itiraz etmesinler.

(13-15) Eğer güçlü bey ve maiyetinin, elçinin gücünü kullanıp itiraz ederlerse bizzat bu su kanalında, bu bağ dengince iki bağ verip sözleri geçerli olmasın.

(15-21) Tanık Turmuş Tämür. Tanık Märkid. Tanık Äsän Buka. Tanık Barş Buka. Bu nişan, ben Sada'nındır. Sözleşmeyi, ben Sada kendim yazdım. Bu ben, bu nişan, ben tanık Turmuş Tämür'ündür. Bu nişan, ben Märkid'indir. Bu nişan, ben Äsän Buka'nındır. Bu nişan, ben Bars Buka'nındır.

BaSa02

U 6112 r + U 6201 r + U 6163 r + U 6166 r

(1-5) [...] geçerli olmasın. Bu bağın sınırı, mevcut kuzey tarafından manastıra ait yer [...] doğu tarafından Kutadmış Yegän, Arslan Eçin Sağun'un [...] prence kadar. Güney tarafından Mäjü Täñrim'in bağ [...] kadar. Batı tarafında hanın büyük yoluna kadar. Bu bağ [...]

(6-9) Hazırladık. Bu bağın satıcısı Bâg Bolmuş [...] Bu bağın satıcısı Bâgâk [...] Bu bağın satıcısı Alkatmış [...] Bu bağın satıcısı Yaşatmış [...]

(10-11) Bu sözde güvence veren Arslan Totok [...]

BaSa03

***3 Kr. 36**

(1-3) Sıçan yılı, üçüncü ayın altıncı gününde bana, Özmiş Togrıl'a kullanmak için gümüş gerekli olup kendi bağımı Basa Togrıl'a doğru bir şekilde sattım.

(3-5) Satış gümüşü için şöyle sözleştik: Bir *yastuk*, beş *sıtır* gümüşe anlaştık.

(5-7) Bu bir *yastuk*, beş *sıtır* gümüşü sözleşme yapılan günde ben Basa Togrıl tamamen verdim. Ben Özmiş Togrıl da tamamen sayıp aldım.

(7-11) Bu bağın sınırını doğu tarafından Basa Togrıl'ın üzüm bağı ayırır. Güney tarafından büyük yol ayırır. Kuzey tarafından Bulat Buka'nın su kanalı ayırır. Batı tarafından Kutaçuk'un manastıra ait bağı ayırır.

(11-14) Bu dört sınırlı bağ üzerine bin yıl, on bin güne kadar Basa Togrıl sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(14-15) Ben Özmiş Togrıl'ın, benim küçük erkek kardeşim, ağabeyim, evladım, akrabam, her kim olursa olsun itiraz etmesinler.

(15-17) Eğer itiraz etmeyi düşünürlerse bu bağ dengince iki bağı Basa Togrıl'a hazırlayıp vererek geri alsınlar.

(17-19) Tanık Burhan Kulı. Tanık Yarp Togrıl. Tanık Vaptso. Bu damga, ben Özmiş'indir. Ben Äsän Tutuñ, sorup yazdım.

BaSa04

Ot.Ry. 543

(1-5) [...] yıl [...] ay [...] on [...]’ında bana, Bağ Tämür’e kullanmak için *böz* gerekli olup Kıyasudın’dan yüz [...] elden alıp bizim Şuikü’deki ağabey ve kardeşlerimle [...] hisseli bağdan bana kalan iki hisse [...] Kıyasudın’a doğru bir şekilde sattım.

(5-6) Bu bağın satışı [...] *bözü* ben Kıyasudın tamamen sayıp verdim. Ben Bağ Tämür de tamamen sayıp aldım.

(6-9) Bu bağın sınırını doğu tarafından sınırı [...] ayırır. Güney tarafından Sarıg Lama’nın Kändü Buka bağı [...] Kaya [...] bağı ayırır. Kuzey tarafından üç hisseli bağ [...] ayırır.

(9-11) Bu dört sınırlı bağa bin yıl, on bin güne kadar Kıyasudın sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(12-13) Bu bağ ile ilgili ben Bağ Tümür'ün, benim ağabeyim, küçük erkek kardeşim, akrabam, evladım, onluğum, yüzlüğüm, her kim olursa olsun itiraz etmesin.

(13-15) Eğer güçlü bey ve maiyetinin, elçinin gücünü kullanıp geri alayım derlerse bu bağ dengince iki bağ verip sözleri geçerli olmasın.

(15-16) İtiraz eden kişi zarara girsin. Bu sözleşmeye sahip olarak Kıyasudın zarar görmesin.

(17-18) Bu sözleşmeye tanık Ödigä. Tanık Mısır Kaya Suk. Tanık Nartun. Tanık bağcı Turmuş. (18-23) Bu nişan, ben Bağ Tümür'ündür. Bu nişan, ben tanık Ödigä'nindir. Bu nişan, ben tanık Mısır Kaya Suk'undur. Bu nişan, ben tanık Nartun'undur. Bu nişan, ben tanık bağcı Turmuş'ındır. Ben Mängü, Bağ Tümür'e üç defa sorup yazdım.

BaSa05

Ot.Ry. 2728 r

(1-2) [...] saçıp küpe girinceye [...] bağlasa, ben Namlu sorumlu olurum. [...]

(3-5) [...] Yıgmış sorumlu olurum. [...] Bu bağın her ne [...] Çu sorumlu olurum. [...]

(6-7) [...] Bağa yılda yüz [...] küp [...]

(8) *tunbursuz* (?) [...] -ben. Bu [...]

(9) çatlağını yetmiş üç yıl [...]

(10-11) -ben. Bu üç [...] biz Taş [...] -ben. Bu sözde tanık Ar [...]

(12) Hazinedar Oğları, Yıgmış [...]

BaSa06

İstanbul 35 (İÜ Küt. Demirbaş No: 558)

(1-7) Domuz yılı beşinci ayın on altısında bana, Tärbiş'e kullanmak için *çao yastuk* gerekli olup babamdan bana miras kalan Taysaň'daki on altı işçilik bağdan bana düşen

(hissemi) Çirkus'tan alıp (bunun) doğu tarafındaki yarım bağımı sığır çobanı Buka (ve) Äsän, ikisinden yüz *yastuk çao* alıp doğru bir şekilde sattım.

(7-11) Bu günden bunca bin yıl, on bin güne kadar sığır çobanı Buka (ve) Äsän, ikisi sahip olsun. İsterse kendileri işleyip yesin, istemezse başka kişiye devretsin.

(11-13) Bu sözleşmenin yapıldığı günde, bu bağın satış bedeli (olan) *çaoyu* tamamen sayıp aldım. Biz sığır çobanı Buka ve Äsän, ikimiz tamamen sayıp verdik.

(13-15) Bu bağ hakkında ben Tärbiş'in, benim ağabeyim, küçük erkek kardeşim, yeğenim, dayım, her kim olursa itiraz etmesin.

(15-21) Eğer güçlü bey ve maiyetinin, yabancı ve elçinin gücünü kullanıp itiraz ederlerse yüce majestelerine bir altın *yastuk*, hazineye bir gümüş *yastuk*, beylere eyere yaraşır birer at ceza (olarak) verip sözleri geçerli olmasın.

(22-27) Bu nişan, ben Tärbiş'indir. Bu nişan, ben tanık Elçi Buka'nındır. Bu nişan, ben tanık Ur Kaya'nındır. Bu nişan, ben tanık Udçı'nındır. Bu nişan, ben tanık Utmış'ındır. Ben Tärbiş, kendim yazdım.

6.1.1.3. Köle Satış Belgeleri (KöSa)

KöSa01

Mainz 693 ([TI] D 187 / TM 206)

(1-6) Maymun yılı on ikinci ayın ikinci gününde bana, Tädmilig'e ve Kara Buka'ya ikimize, harçlık gerekli olup Kuşlug adlı kadın köleyi satıp Kuşlug Tämür'den yüz elli kalın *böz* aldık.

(6-10) Bu yüz elli *bözü* satış yapılan günde biz Tädmilig ve Kara Buka, ikimiz, tamamen sayıp aldık. Kuşlug Tämür, (ben) de tamamen sayıp verdim.

(10-14) Bu Kuşlug adlı kadın köleye bin yıl, on bin güne kadar Kuşlug Tämür sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye satsın.

(15-18) Biz Tädmilig ve Kara Buka, ikimizin, ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, onluğumuz, yüzlüğümüz her kim olursa itiraz etmesin.

(18-22) Güçlü bey ve maiyetinin, elçinin gücünü kullanıp itiraz ederlerse, geri alayım derlerse bu Kuşlug'un dengince iki kişi hazırlayıp vererek sözleri geçerli olmasın.

(22-24) İtiraz eden kişi zarara girsin. Kuşlug Tämür zarar görmesin.

(24-32) Tanık Türädü. Tanık Tünür Muşsuz. Tanık Torçı. Tanık Toyın. Bu nişan, biz Tädmilig (ve) Kara Buka, ikimizindir. Ben Toñma Bahşı, Tädmilig ve Kara Buka, ikisine, böyle sorup yazdım. Bu nişan, ben tanık Türädü'nündür. Bu nişan, ben tanık Muşsuz'undur. Bu nişan, ben tanık Torçı'nındır. Bu nişan, ben tanık Toyın'ındır.

(1v-2v) Kuşlug'un asıl sözleşmesidir (*baş bitigidir*).

KöSa02

U 5240 (T II D 373)

(1-5) Tavuk yılı dördüncü ayın sekizinci gününde bana Liv Taypu'nun oğlu Kovçü'ye kullanmak için gümüş gerekli olup Pukiñ adlı erkek kölemi saygıdeğer Kiñsun'a kırk yedi *sıtır* gümüş paraya doğru bir şekilde sattım.

(5-8) Bu satış bedeli (olan) kırk yedi *sıtır* gümüşü bu sözleşme hazırlanan günde ben saygıdeğer Kiñsun tamamen sayıp verdim. Ben Kovçü de tamamen sayıp aldım.

(8-11) Bu Pukiñ adlı köleye saygıdeğer Kiñsun sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın.

(11-13) Benim de damadım Samsıba, küçük erkek kardeşim Sısı, evdekiler, her kim olursa olsun itiraz etmesinler.

(13-15) Eğer itiraz ederlerse bu kölenin dengince iki köle hazırlayıp vererek geri alsınlar.

(15-19) Tanık Kotan Togrıl. Tanık Kız Turmış. Tanık Maşı. Bu damga, ben Kovçü'nündür. Ben yüz beyi Äsänä, sorup yazdım. Bu köle itiraz ederse biz Silu, damat [...] Bädizçi, Sasıçı, Maşı ile veririz.

(20-22) Tavuk yılı dördüncü ayın dokuzuncu gününde ben Kovçü, Pukiñ adlı erkek kölenin satış bedeli (olan) kırk yedi *sıtır* gümüşü tamamen aldım.

(22-23) Tanık Kız Turmuş. Tanık Kotan Togrıl. Bu damga, ben Kovçu'nündür. Ben Äsänä sorup yazdım.

(1v) Pukiñ adlı erkek kölenin asıl sözleşmesidir (*baş bitig*).

KöSa03

U 5371 (T I)

(1-2) [...] yıl [...] ayı [...] bana, Kantur Sañun'a kullanmak için *kuanpu* gerekli oldu.

(2-6) Bir Asıl Bay [...] Yıg Sañun'a [...] mal mülk ile böyle sözleştik: İki ucu bağlı, ortası [...] anlaştık. Bu sözleşme

(7-8) [...] *kuanpu* ben Kantur Sañun [...] aldım.

(8-9) Bugünden itibaren [...] bin yıl on bin.

(1v-2v) Asıl Bay adlı kölenin sözleşmesi.

KöSa04

U 5968 r + U 5971 r

(1-2) On beş yaşında Türk köle [...] sattım.

(2-5) Bu Türk kölenin satış bedeli için ikimiz şöyle kararlaştırdık: Pazarda geçerli, her on *çığda* (bir) damgalı yüz *kunpuya* ve üstü kahverengi, altı *arda* rengi (?) hastalıksız hızlı koşum atına (anlaştık).

(5-6) Bu yüz *kunpuyu* bir at ile sözleşme yapılan günde tamamen aldım.

(6-10) Taş Kara adlı Türk kölemi An Teräk'e teslim ettim. Bu köle üzerinde bin yıl, on bin güne kadar An Teräk sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın. Kimse de engellemesın.

(10-12) Daha sonra ben Külüg Tıntaң'ın, benim akrabam, oğlum, kızım bu köleyi sorarsa, isterse (onların) sözü geçerli olmasın. An Teräk'in sözü geçerli olsun.

(13-16) Eğer bey ve maiyetinin güçlü sözünü kullanıp sorarlarsa, isterlerse An Ter  k'e, isteğine uygun onun gibi denk köle [...] An Ter  k zarar görmesin [...] ikisi. Bu sözde kim elini [...]

K  Sa05

***3 Kr. 34**

(1-4) Domuz yılı altıncı ayın yedinci gününde bana Yarp Togrıl'a kullanmak için gümüş gerekli olup Kimzun adlı kadın kölemi elli *sıtır* gümüş paraya   n   i'ye doğru bir Ő ekilde sattım.

(4-6) Bu kölenin satış bedeli olan gümüşü sözleşme yapılan günde ben   n   i, tamamen sayıp verdim. Ben Yarp Togrıl da tamamen sayıp aldım.

(6-8) Bu köleye sonsuza kadar   n   i sahip olsun.   sterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın.

(8-10) Bu köle ile ilgili ben Yarp Togrıl'ın [...] ağabeyim, küçük erkek kardeşim, evladım, akrabam, yeğenim, dayım, hiç kimse itiraz etmesın.

(11-12) Eğer itiraz ederlerse bu köle dengince iki köle hazırlayıp vererek geri alsınlar.

(12-13) Geri alacak kişi zarar girsın. Bu sözleşmeye sahip olarak   n   i zarar g  rmesın.

(13-14) Tanık   lik. Tanık Takı  uk. Tanık Tarım [...] Tanık Topula. Bu damga benimdir. Ben   dg   Togrıl sorup yazdım.

(15-17) Domuz yılı altıncı ayın onuncu gününde ben Yarp Togrıl, Kimzun adlı kölenin satış bedeli elli *sıtır* gümüş parayı   n   i'den tamamen aldım.

(17) Tanık Takı  uk. Bu damga benimdir. Ben   dg   Togrıl yazdım.

K  Sa06

***3 Kr. 38**

(1-4) Köpek yılı onuncu ayın onuncu gününde bana   lik Kaya A  ı'ya kullanmak için *b  z* gerekli olup on iki yaşındaki Tak K  n   adlı kız kölemi   ni    k'e doğru bir Ő ekilde sattım.

(4-5) Satış *bözü* için şöyle konuştuk: Pazarda geçerli, altı kenarlı, damgalı seksen *böze* anlaştık.

(5-8) Bu kölenin satış bedeli seksen *bözü* sözleşme yapılan günde ben, Äniçük tamamen verdim. Ben Älik Kaya Açı da tamamen sayıp aldım.

(8-10) Bu köleye bin yıl, on bin gün Äniçük sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsın.

(10-11) Ben Älik Kaya Açı'nın, benim ağabeyim, küçük erkek kardeşim, akrabam itiraz etmesinler.

(11-14) Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım diyerek itiraz etmeyi, almayı düşünürlerse Äniçük'e bu köle dengince iki köle hazırlayıp vererek geri alsınlar.

(14-15) Geri alacak kişi zarara girsın. Bu sözleşmeye sahip olarak Äniçük zarar görmesin.

(15-17) Bu karabaş ile ilgili herhangi bir kişiden itiraz gelirse ben Älik Kaya Açı sorumlu olurum. Ben Äniçük, sorumlu olmam.

(17-19) Tanık Inal Çog. Tanık Ogul Toņa. Tanık Küdän. Tanık Taş Kan. Bu damga, ben Älik Kaya Açı'nındır. Ben Toyın Kulı Tutuņ, bunların ikisine sorup yazdım.

KöSa07

SI 4b Kr. 71 (I)

(1-3) Kaplan yılı altıncı ayın beşinci gününde bana, Kaçam'a kullanmak için gümüş gerekli olup Tanguța'yı Pusardu'ya bir *yastuk*, beş *sıtır* gümüşe sattım.

(3-4) Daha sonra herhangi bir kişi itiraz etmesin.

(5) Burada Tanguța'nın asıl sözleşmesini (*baş bitig*) hazırlayayım diye düşündüm, olmadı.

KöSa08

SI M 6

(1-5) [...] yılı birinci ayın birinci gününde bana Baçak'a kullanmak için *böz* gerekli olup Bâdrüz'den elli tane çift katlı *böz* alıp benim Āsān Tegin adlı cariyemi Bâdrüz'e, elli tane çift katlı *böze* doğru bir şekilde sattım.

(5-9) Bu satış *bözünü* sözleşme yapılan günde ben Bâdrüz, hiç eksiksiz, tamamen sayıp, ölçerek verdim. Ben Baçak da hiç eksiksiz, tamamen sayıp, ölçerek aldım.

(9-15) Bu ben Baçak'ın sattığı kişiye benim ağabeyim, küçük erkek kardeşim, akrabam, evladım, onluğum, yüzlüğüm, alacaklım, borçlum, herhangi bir kimse itiraz ederse bu benim sattığım kişiye bin yıl, on bin güne kadar Bâdrüz sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin. Bu kişiye itiraz etmesin.

(15-18) Eğer güçlü bey ve maiyetinin, elçinin gücünü kullanarak geri alayım derlerse bu kişi gibi iki kişi verip sözleri geçerli olmasın.

(18-20) İtiraz eden kişiler zarara girsin. Bu sözleşmeye sahip olarak Bâdrüz zarar gömesin.

(20-23) Bu sözleşmeye tanık Çokı. Tanık Mısır Kaya Kuz. Tanık Bağ Tâmir Kuz. Tanık Yak Sılka. Bu nişan, damga ben Baçak'ındır. Ben Alp, Baçak'a böyle sorup yazdım.

(24-27) Bu nişan, ben tanık Çokı'nındır. Bu nişan, ben tanık Mısır Kaya Kuz'undur. Bu nişan, ben tanık Bağ Tâmir Kuz'undur. Bu nişan, ben tanık Yak Sılka'nındır.

(1v-3v*) Bu asıl sözleşme (*baş bitig*), Āsān Tegin'indir. Bu Āsān.

KöSa09

SI Uig. 15

(1-7) Sıçan yılı [...] ayın [...] gününde bana, Kalımdu'ya kullanmak için *böz* gerekli olup ben Kalımdu'nun birisinden kesin olarak satın aldığım Tulat adlı cariyemi Bulat'tan yüz *böz* olarak (ona) doğru bir şekilde sattım.

(7-12) Bu cariyenin satış bedeli olan yüz *bözü*, ben Kalımdu sözleşme yapılan günde tamamen sayıp aldım. Ben Bulat da hiç eksiksiz, tamamen sayıp verdim.

(12-16) Bu cariyeye bin yıl, on bin güne kadar Bulat sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(16-19) (Herhangi biri) bu cariyeye (hakkında) itiraz ederse (veya cariyenin) yalanı olursa ben Kalımdı sorumlu olurum. Ben Bulat, sorumlu olmam.

(19-22) Tanık Şabi Buka. Tanık Kuşlug Tāmūr Tayak. Tanık Budasın. Bu nişan, damga ben Kalımdı’nundur. Ben kendim yazdım.

KöSa10

Tenişev-Feng 1958: 2

(1-3) Ejderha yılı sekizinci ayın yirmi altısında ben Aşay Tutuñ’a kullanmak için *çao* gerekli olup Pintuñ adlı Kıtay kölemi Şıvsay Tayşı’ya [...] dokuz *çao yastuk* karşılığında doğru olarak sattım.

(3-5) Bu kölenin satış bedeli dokuz *yastuk çaoyu* ben, Şıvsay Tayşı sözleşme yapılan günde tamamen sayıp verdim. Ben Aşay Tu da hiç eksiksiz, tamamen sayıp aldım.

(5-7) Bu köleye bin yıl, on bin güne kadar Şıvsay Tayşı sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(7-8) Ben Aşay Tutuñ’un, benim ağabeyim, küçük erkek kardeşim, evladım, akrabam, yeğenim, dayım, her kim olursa itiraz etmesin.

(9-10) Eğer güçlü bey ve maiyetinin, yabancı ve elçinin gücünü kullanıp geri alayım diye düşünürlerse bu köle dengince iki köle verip geri alsınlar.

(10-11) Geri alacak kişi zarara girsin. Şıvsay Tayşı zarar görmesin.

(11-13) Tanık Yapıg. Tanık Baçak Togrıl. Tanık Bayaçuk. Tanık Kudugçı Äsän Kıtay. Bu damga, ben Aşay Tutuñ’undur. Ben Täñrim Kutı Sävinç tamamen sorup yazdım.

6.1.1.4. Çocuk Satış Belgeleri (ÇoSa)

ÇoSa01

U 5235 ([T I] D 181, TM 95)

(1-7) Domuz yılı ikinci ayın üçüncü gününde bana, Kokdmunı Tmunı'ya kullanmak için *böz* gerekli olup Alpiş'tan elli kaba *bözü* elden alıp kendimin Yuñçı adlı on üç yaşındaki erkek evladımı Alpiş'a doğru bir şekilde sattım.

(8-12) Ben Alpiş, elden alarak bu sözleşmenin yapıldığı günde tamamen sayıp verdim. Ben Kokdmunı da tamamen sayıp eksiksiz olarak aldım.

(12-15) Bu Yuñçı'ya bin yıl, on bin güne kadar Alpiş sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(16-20) Bu Yuñçı'nın daha sonra hırsızlığı, yalanı olursa hilesi, kazası olursa, onluğu, yüzlüğü olup itiraz ederse ben Kokdmunı sorumlu olurum, Alpiş sorumlu olmaz.

(20-24) Her kim itiraz ederse de yüce majestelerine beyaz *yastuk*, beylere eyere yaraşır at verip sözleri geçerli olmasın.

(25-33) Bu nişan, damga ben Kokdmunı'nındır. Tanık Ödgäk. Tanık Elçi Buka. Tanık Tüştamür. Bu nişan, ben tanık Ödgäk'indir. Bu nişan, ben tanık Elçi Buka'nındır. Bu nişan, ben tanık Tüştamür'ündür. Bu nişan, ben Togan Tokdogan'ındır. Ben Şila, Kokdmunı'ya böyle sorup yazdım.

ÇoSa02

***Radloff 1899 (II. Belge)**

(1-8) [...] yılı üçüncü ayın dördüncü gününde [...] Kutlug Tämür, Är Tugmış, Toktamiş, onlara kullanmak için gümüş para gerekli olup Sänjaktaz Aka'dan altmış altın alıp Mübaräk Koç adlı oğlumu, ben babası Kutlug Tämür, ağabeyi Är Tugmış, ağabeyi Toktamiş, ile anlaşır doğru bir şekilde sattım.

(8-12) Bu çocuğa bin yıl, on bin güne kadar Sänjaktaz Aka sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(12-15) Bizim onluğumuz, yüzlüğümüz, alacaklarımız, borçlumuz, ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, her kim olursa itiraz etmesinler.

(16-18) Eğer itiraz ederlerse bu kişi dengince iki kişiyi verip sözleri geçerli olmasın.

(18-23) Tanık Soma. Tanık Karakunaz. Tanık Kıpçak. Bu nişan bizimdir. Ben Asıg Bolmuş, onlara böyle sorup yazdım. Bu sözleşmeyi [...] beyi Adar'ın yanında yazdım.

(24-26) Bu nişan, ben tanık Soma'nındır. Bu nişan, ben tanık Karakunaz'ındır. Bu nişan, ben tanık Kıpçak'ındır.

6.1.1.5. Ev Satış Belgesi (EvSa)

EvSa01 **U 5399 r (T I alpha) + U 5367 (Glas: T 101.500) + U 6068 r + III 4957a (Eski: MIK III 4957a)**

(1-2) Ben Saçu Sağun, Külüg'e tamamen verdim [...] Ben de tamamen aldım.

(2-5) Bu evin sınırı, kapısı [...] Büyük caddededir. Doğu tarafında Sırtıgçı Taz'ın [...] evidir. Alt tarafında ressam Kapoo-tu'nun [...] tarafında Yetmiş Toņa'nın evi.

(5-7) Bu ev içinde [...] kilidi anahtarı tamamdır. Bu ev içinde Küü [...] on bir küptür.

(7-10) Bu eve bin yıl, on bin güne kadar Saçu Sağun sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(10-11) Saçu Sağun zarar görmesin. Külüg zarara girsin.

(11-14) Külüg'ün kardeşi, yeğeni, dayısı, akrabası [...] kalkıp şamanın gücünü kullanıp [...] geri almayı düşünürlerse o zaman Saçu Sağun'a [...] ev [...] alıp Külüg, Saçu Sağun'a [...]

(15-16) Her kim ükenin hanının, bey ve maiyetinin [...] Sağun'un sözü geçerli olsun. Külüg'ün sözü geçerli olmasın [...]

(17) İkimiz anlaşıp esas sözleşme (*bäk bitig*) [...]

(18) Bu sözde tanık Böğü [...]

(1v-2v) Yetmiş Toņa Sağun [...] Tanık Bağ Tugmuş.

(2v-4v) Bu evi kabul ederek [...] Tanık Yarlıgçı [...] Kirmiş Sağun. Tanık Kınguucı Asıg Sağun. Tanık yazman [...]

EvSa02

M17A r

(1-3) [...] gününde biz Äşgäkçi, Kuşlug, Sısır, üç ağabey kardeşe kullanmak için [...] gerekli olup [...] Kaya'dan ülkede geçerli yetmiş [...]

(4) [...] Biz üçümüz eşit hisseli [...]

(5-9) [...] taraf sebze bahçesi [...] sattık. Bu evin satış bedeli yetmiş [...] sözleşme yapılan günde biz Äşgäkçi, Kuşlug, Sısır, üçümüz hiç eksiksiz tamamen sayıp aldık. Ben Kaya da tamamen sayıp verdim.

(9-13) Bu evin sınırını doğu tarafından bizzat bu evin sebze bahçesi ayırır. [...] Lampılı Elgüz'ün sebze bahçesi ayırır. [...] Kaya'nın kendi evi ayırır. [...] evi ayırır.

(13-15) Bu dört sınırlı eve bin yıl on bin güne kadar [...]

6.1.1.6. Eksik/Niteliği Belirsiz Satış Belgeleri (B.sizSa)

B.sizSa01

U 5663 v (T II S 21)

(1-) [...] verip Kalmuk'un satış bedeli [...] iki *bözü* Vaçır [...] Tümür, sonra hizmet [...] için su kanalı, bağ, yemiş, bin *yastukun* yirmi *bözden* on on [...]

B.sizSa02

U 6067a-e (II)

U 6067c

(1-4) [...] etmesin. Eğer [...] kendisi kullansın [...] Eğer [...] yeğenim, dayım (itiraz) ederlerse [...]

B.sizSa03

U 6067a-e (III)

U 6067d

(1-2) [...] eğer [...] itiraz ederlerse [...]

B.sizSa04

U 6067a-e (IV)

U 6067e

(1-2) [...]

B.sizSa05

Ot.Ry. 1161

(1-6) [...] zarar görmesin. Bu sözleşmeye sahip olarak [...] Buka. [...] Tanık Ödgän
[...] Tanık [...]

B.SizSa06

Feng 1954: 2

(1-6) [...] birinci [...] için [...] eğer güçlü bey veya beylerin gücünü kullanıp itiraz
ederlerse yüce majestelerine bir altın *yastuk* geri verip il beylerine eyere yaraşır birer
at verip sözleri geçerli olmasın. Kendim [...] *çaoya* bire bir katıp yedi *yastuk çao* [...] geri verip sözlerimiz geçerli olmasın diye bunlara bizzat bir senet verdik. Bu nişan ben
[...]

(7-16) Bu nişan, ben Öz Mäjü'nündür. Tanık Kıyur, bu nişan benimdir. Bu nişan, ben Kasım'ındır. Tanık Sävinç, bu nişan benimdir. Bu nişan, ben Yusup'undur. Tanık, [...] Bu nişan benimdir. Bu nişan, ben Yoglım Tapmış'ındır. Bu nişan ben Oğlan Mäjü'nündür. Tanık [...] Bu nişan benimdir. Tanık Ali, bu nişan benimdir. Tanık Burhankı (?). Bu nişan benimdir. Tanık Kilimpu. Bu nişan benimdir.

6.1.2. Kira Belgeleri (Ki)

6.1.2.1. Arazi Kira Belgeleri (ArKi)

ArKi01

U 5267 (T II Toyoq ohne N^{os})

(1-2) Köpek yılı üçüncü ayın beşinci gününde bana [...] kiralamak için tarla gerekli oldu.

(2-3) Alt(ı)m Matay [...] sözleştik: Koço pazarında geçerli kırk [...]

(4) Tanık Vañ Tarkan Katgın.

ArKi02

U 5268 (T II M 11)

(1-6) Maymun yılı birinci ayın ikinci gününde bana, Tınsıdu'ya yer gerekli olup Çikâz'deki tahıl nasıl [...] boş tarlayı bahar ve güz [...] yarım şıg tahıl, iki küri [...] darı kira karşılığında [...]

(7-8) Bu yeri anız tutarak *berim alım* (vergisi) gelirse ben Tınsıdu sorumlu olurum [...]

(9-10) ben. Büyük vergi gelirse o üstlenir.

(10-14) Tanuk Kuşlug [...] Tanık [...] -dir. Ben Boksadu, kendim yazdım. Bu doğru, tamamen [...] -lıktır.

ArKi03

U 5269 (T II D 204)

(1-5) At yılı yedinci ayın on sekizinde bana, Mısır'a darı ekmek için yer gerekli olup Kayımtu'nun Sıkıp'taki yarım anız yerini hazırlamak üzere kiraladım.

(5-7) Bu yerde her ne kadar ekin olursa ikimiz eşit alırız.

(7-9) Bu yere *berim alım* (vergisi) gelirse ikimiz, Kayımtu ve Mısır anlaşıp eşit veririz.

(9-13) Tanık Äşgākçi [...] Sängä. Bu nişan, ben Kayımtu'nundur. Ben kendim yazdım. [...] Dörtte [...]

ArKi04

U 5270 (T II D 149b)

(1-3) Tavşan yılı üçüncü ayın [...] Kaymış Sağun'a kiralamak için [...] gerekli oldu.

(3-4) Manastırdaki Açari Bağ [...] kiraladım.

(4-5) Kirasını [...] elli *kunpuya* anlaştık. [...]

(6-7) Her ne *ert bert* (vergesi) gelirse [...] sorumlu olmam, ben Açari sorumlu olurum. [...]

(8) Bağ Bars. Tanık Kutlug [...]

ArKi05

U 5271 (T.M. 237)

(1-6) Maymun yılı birinci ayın ikinci gününde bana, Tümür Buka'ya tahıl ekmek için yer gerekli olup Kayımtu'nun Çanık'taki Elçi ile eşit hisseli yerini iki *şığ* (tahıl karşılığında) kiraladım.

(6-9) Bu yeri anız tutsam *berim alım* (vergesi) gelse ben Tümür Buka sorumlu olurum. Kayımtu sorumlu olmaz.

(9-10) Büyük vergi gelirse o üstlenir.

(10-14) Tanık Mısır. Tanık Sâñä. Bu nişan, ben Tümür Buka'nındır. Ben Kayımtu, Tümür Buka'ya sorup yazdım.

ArKi06

U 5272 ([T I] D 176 / TM 232)

(1-5) Tavuk yılı ikinci ayın onuncu gününde bana, Bay Tümür'e pamuk ekecek yer gerekli olup Tämiçi'nin bu suyun karşısındaki bağını on *tañ* pamuk karşılığı kiraladım.

(5-7) Bu on *tañ* pamuğu güz zamanında tamamıyla vereceğim.

(7-10) Bu bağın her ne *kalanı*, *kavıñı* olursa ben Tämiçi sorumlu olurum, Bay Tümür sorumlu olmaz.

(10-13) Tanık Nom Kulı. Tanık Bulat. Bu nişan, ben Tämiçi'nindir. Ben Tämiçi, bizzat yazdım.

ArKi07

U 5273 ([TI] D 135 / T.M. 211)

(1-4) Tavuk yılı ikinci ayın on sekizinde bana, Elçi'ye tahıl ekecek yer gerekli olup Kayımtu'nun Yol Togan'daki yarım anız yerini hazırlamak üzere kiraladım.

(4-6) Bu yere her ne tohum ekilse ikimiz eşit büyütüp biçeriz.

(6-7) Olan ürünü eşit paylaşıyoruz.

(7-8) Bu yere *berim alım* (vergisi) gelirse ikimiz eşit sorumlu oluruz.

(8-10) Bu söze tanık Kaya Bahşı. Tanık Çisim. Bu nişan, ben Elçi'nindir. Ben Mısır Şıla, sorup yazdım.

ArKi08

U 5275 (TM 109) + U 5274 (TM 103a)

(1-4) Togrul'a arpa ekecek yer gerekli olup Bulda Açarı'nın Bärk Togan'taki bir anız yerini hazırlamak üzere kiraladım.

(5-7) Harman yerinde hazır olduğunda iki *şıg* arpanın mahsulünü Tilik Togrul alır.

(7-12) Dört *küri* arpa ben Tilik Togrul, Bulda Açarı'ya verip altı *küri* Bulda Açarı [...] yetiştirip [...]

(13-16) Bu yere *berim alım* (vergisi) gelirse iki pay Tilik Togrul (ben) veririm. Bulda (ben) bir pay veririm.

(16-19) Yine üç *şıg* arpadan fazla çıkarsa ikimiz eşit tohum yetiştirip [...] ekeriz.

(19-20) Ben Kaşmırlig yazdım.

ArKi09

U 5276 (T.M. 100)

(1-7) [...] yıl onuncu ayın [...] bana, Tämür Buka'ya [...] ekecek yer gerekli olup Kayımtu'nun [...] Elçi ile [...] yarım boş yerini hazırlamak üzere kiraladım.

(7-11) Bu yere her ne tohum ekilse ikimiz [...] yetiştirip [...] eşit paylaşıp alırız.

(11-13) Bu yeri anız tutarak *berim alım* (vergisi) gelirse ikimiz eşit sorumlu oluruz.

(14-17) [...] Tanık Säjä. Bu nişan, ben Tämür Buka'nındır. [...]

ArKi10

U 5277 (T.M. 81)

(1-8) At yılı altıncı ayın on sekizinde bana, Mısır'a darı ekecek yer gerekli olup Kayımtu'nun Sıkıp'taki Elçi ile ortak bana kalan yarım anız yeri ve yine üstteki yeri Mısır'a verip altındaki yarım anız yeri hazırlamak üzere kiraya verdim.

(8-9) Bu yere ne kadar tohum ekilse ikimiz eşit paylaşır alırız.

(10-11) *Alım berim* (vergisi) gelirse ikimiz eşit sorumlu olup eşit veririz.

(11-14) Tanık Aşgākçi. Tanık Sāḡā. Bu nişan, ben Tāmūr'ündür. Ben Kayımtu, Tāmūr'e sorup kendim yazdım.

ArKi11

***U 9182 (T II Çıqım Nr. 3)**

RaschmKat 14, No: 319

(1-5) Tavşan yılı birinci ayın birinci gününde ben Aram Kaya, Kınısun ile bize kullanmak için *ço* gerekli olup Töküz'deki tahıl ekmek (için olan) yeri Altmışak'a, büyük babama, on iki *sıtır ço* kirasıyla elden alıp veririm.

(5-6) Tanık Sısıdu. Tanık Toyın. Bu damga bizimdir. Ben Kına, kendim yazdım.

ArKi12

SI 4b Kr. 223 r

(1-3) [...] *ert bert* (vergisi) gelirse ben Kaytso Tutuḡ sorumlu olurum. [...] *şığ* sahip olarak halktan, cemaatten her ne *iş küç* gelirse biz ikimiz tam sorumlu oluruz.

(4-5) [...] gelirse Kaytso Tutuḡ üç pay, Siyan bir pay verir.

(5-6) Bu yeri çevreleyen (duvarın) çatlağını eşit olarak tamamlarız.

(6-8) Tanık Tüzük. Tanık Kalaldaş. Bu damga, ben Siyan'ındır. Ben Antso, Kaytso Tutuḡ ve Siyan'a sorup yazdım.

ArKi13

İstanbul 8 (İÜ Küt. Demirbaş No: 531)

(1-4) [...] Sebze bahçesi [...] tarla, yine Art [...] büyük tarla, dört [...] hazırlamak üzere kiraladım.

(4-7) Bu [...] Abız ile anız [...] büyük tarlanın [...] eşit paylaşıyoruz.

(8-9) [...] Büyük tarla, üç [...] alır. Anız tutup [...] tarlanın *berim* [...]

(10-12) Yerin *berim* (vergisini) [...] sorumlu oluruz.

(12-15) Tanık Taş Tola. Bu nişan, ben Mängü'nündür. Ben Art, alıp yazdım. [...] Yine ben Mängü sorumluyum.

(a-c) Ögä'den [...] ulaşacak [...]

6.1.2.2. Bağ Kira Belgeleri (BaKi)

BaKi01

U 5278 (T.M. 78)

(1-5) At yılı ikinci ayın yirmi sekizinde bana, Kayımtu'ya işleyip yiyecek bağ gerekli olup Mısır'ın Şukü'deki bağını aldım.

(5-8) Bu bağı anız tutsam, *berim alım* (vergisi) gelse ben Mısır sorumlu olurum, Kayımtu sorumlu olmaz.

(8-12) Tanık Bağ Buka. Tanık Elçi. Bu nişan, ben Mısır Kaya'nındır. Ben Kayımtu, Mısır'a sorup yazdım.

BaKi02

U 5279 ([TI] D 181 / T.M 73)

(1-5) *tañ* pamuğu [...] bağın, arazinin [...] *kalan* (vergisi) olursa ben Tămiçi sorumlu olurum, Bay Tămür sorumlu olmaz.

(5-9) Tanık Tükäl Yäñä. Tanık Koyn. [...] Bu nişan, ben Tămiçi'nindir. Ben kendim yazdım, gerçektir.

6.1.2.3. Hayvan Kira Belgeleri (HaKi)

HaKi01

Ch/U 7325 v (Glas: T III 1183)

(1-7) Köpek yılı on ikinci ayın altıncı gününde bize, Tapmış Käräy ve Açın'a Hanbalık'a gitmek için at gerekli olup Töläk'in atını ülke töresine göre eşit olmayan bir şekilde alıp bir *böz* karşılığı üç *küri* tahıl ve sekiz *küri* darıyı hazırladık. (Atı) *böz* yerine iki *şıg* tahıl ve beş *şıg* darı vererek kiraladık.

HaKi02

U 5265 (T.M. 235)

(1-5) At yılı altıncı ayın onuncu gününde bana, Srañuç'a uzun (yol) gidecek eşek ulak gerekli olup Kıbrıdu'nun eşeğini onar (tane) yirmi dokuzluk *böze* kiraladım.

(6-8) Kuşaba'dan dönünce bu eşeği kirası ile doğru bir şekilde veririm.

(8-11) Eşeği kirası ile vermezsem (Kıbrıdu), Srkuy'daki Mahmura ile hisseli yerimi iki eşit şekilde ekip (çıkan ürünü) kullansın.

(11-14) Bu eşek gidip gelirken yok olursa (kaybolursa) beş yaşında bir eşeği hazırlayıp veririm.

(14-16) Eşeği verinceye kadar bu yerimi yesin (kullansın) diye nişan çizip sözleşme verdim.

(17-20) Tanık El Buka. Tanık İsigi. Ben Karım, Srañuç'a üç defa sorup yazdım.

HaKi03

SI O/73

(1-6) At yılı ikinci ayın dokuzuncu gününde bana, Töläk Tämür'e kiralık sığır gerekli olup Umar'ın alaca sığırını kiraladım.

(6-9) Bu sığırın kirası olarak güz zamanında iki *şıg* tahıl, üç *şıg* darı veririm.

(9-12) Bu sığır ölürse ben Umar veririm. Kaybolursa ben sorumlu olurum.

(13-15) Bu sığır onuncu ay, arabaya koşmaya kadar kullanma (hakkına) sahip oldum.

(16-19) Tanık Nom Kulu. Tanık Köküs Kaya. Bu nişan benimdir. Ben Töläk Tämür, kendim yazdım.

6.1.2.4. Eksik/Niteliği Belirsiz Kira Belgeleri (B.sizKi)

B.sizKi01

U 6105

(1-4) Maymun yılı, birinci ay [...] kiralamak için gerekli olup [...]

(1v-3v) [...] yıl [...] sözleşmesi.

6.1.3. Takas Belgeleri (Ta)

6.1.3.1. Arazi Takas Belgeleri (ArTa)

ArTa01

U 3907

(1-3) [...] Virya Açari, Karşa Açari [...] aldığı *böze* [...]

(4-6) ışık yükselen manastıra [...] manastıra ait [...] Yetmiş Kaya Açari'ye de verip [...]

(7) aşağıdaki sebze bahçesi, ortadaki kayalık [...]

(8) Açari, Virya Açari alıp değiş tokuş yapıp [...]

(9-12) -nın sınırı doğu tarafında yol [...] tarafında yol. Batı tarafında ışık yükselen manastır [...] Kuzey tarafında Kumluk Manastırı'na ait [...] -nın ortak çalılığı ayırır.

(12-15) Bu dört sınırlı yere Üküş Kaya Açari, Yetmiş Kaya Açari sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.

(16-20) Karşa Açari'nin ve Virya Açari'nin, bizim, ağabeyimiz, küçük erkek kardeşimiz, evladımız, akrabamız, her kim olursa olsun, itiraz etmesin. İtiraz edip geri alayım derlerse bu yer dengince iki yer Üküş Kaya Açari ve Yetmiş Kaya Açari'ye, onlara, hazırlayıp vererek geri alsınlar.

(21-22) Geri alacak kişi zarara girsin. Üküş Kaya Açarı ve Yetmiş Kaya Açarı, onlar, zarar görmesin.

(22-24) Biz Karşa Açarı ve Virya Açarı'ye ait aşağıdaki büyük sebze bahçesine (giden) su yolu, onların aldığı sebze bahçesinin ortasındaki taşlık içindedir.

(25-28) Tanık Kıtay Bürt. Tanık Ozmış. Tanık Öğrünç Kaya. Tanık Kotana. Bu damga, biz Karşa Açarı'nin ve Virya Açarı'nindir. Ben İnächük, sorup yazdım.

ArTa02

U 5237 (T.M. 101)

(1) [...] beş şıg.

(2-5) [...] çevirip denk olup yine Yol Togan'daki yarım anızlık yerimi Kayımtu ile değıştirip anlaşarak verdik.

(5-9) Bu yere bin gün, on bin güne kadar Kayımtu sahip olsun. “İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin.” diye sözleşme verdik.

(9-11) Bu yere biz Torçı, Yolçı, Elçi, üç ağabey ve erkek kardeşlerin, önceki-sonraki bütün soyu sopu ortaya çıkıp da itiraz etmesin.

(12-15) Tanık Tapmış. Tanık Kara Bahşı. Tanık [...] Kaya. Tanık Tämür Kaya. Bu nişan, biz üçümüzündür. Ben Torçı, ağabey ve erkek kardeşlere sorup yazdım. Gerçektir.

ArTa03

U 5280 ([T I] D 199 / T.M. 88)

(1-3) [...] Altı şıg adlı yerim ile [...] -deki değıştirip verdim [...]

(3-5) Bu yere bin yıl, on bin güne kadar Sävinçi Tutuş sahip olsun. İsterse kendisi kullansın, istemezse başka kişiye devretsin. Bizim [...]

(6-7) [...] manastırın önde gelen rahibi ile birlikte hareket eden her kim olursa olsun itiraz etmesin.

(7-8) Eğer güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp geri alayım derlerse sözleri geçerli olmasın.

(8-10) Tanık [...] Turmuş. Tanık [...] Karku. Bu nişan, biz rahipler [...] Öğrünç Kaya, rahiplere sorup yazdım.

6.1.4. Borç Belgeleri (Borç)

Borç01 **Ch/U 6527 v (T I D 51)**

(1-2) Domuz yılı dokuzuncu günde ben Ansun'a [...] gerekli olup on altın aldım.

(2-4) Ben Ansun [...] verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) bu [...] ay, otuzunda ben Toyın Tutun [...]

Borç02 **Ch/U 6992 v**

(1) Ejderha yılı [...]

(2-3) faizi (karşılığında) tahıl gerekli olup [...] tahıl aldım.

(3-4) Gününde faiziyle doğrudan veririm.

(4-5) Bu tahılı verinceye kadar ortadan kaybolursam [...] Sambodı doğru olarak versin.

(5-7) Tanık Boğun Kulı Tuñ. Tanık Alp [...] Çor. Bu damga, ben Rahip Pusardu'nundur. Bu tahılın bedelini [...] üçer [...]

Borç03 **Ch/U 7214 v + *Ch/U 9002**

(1) Alp Ogl1 [...]

(2-4) Ejderha yılı ikinci ayın yirmi altısında bana, Kaçmaz'a yıllık *kunpu* gerekli olup Tutmuş'dan iki yüz *kunpu* aldım.

(4-5) Bir zamanda ödünç (aldığım *kunpu*) yüz *kunpu* faiz ekleyip doğru olarak üç yüz *kunpu* veririm.

(5-7) Bu *kunpu* verinceye kadar ortadan kaybolursam eşim Yetürmiş doğru olarak versin.

(7-8) Tanık [...] Tanık Kumar Togrıl. Tanık [...] Bu damga, ikimizindir.

Borç04

Ch/U 7215 v

(1-2) [...] gününde bana, Çivküy'e faiz (karşılığında) *böz* gerekli olup İsigi'den yüz *böz* aldım.

(3-4) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) faiziyle doğru olarak veririm.

(4-5) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) evdekiler [...] doğru olarak versin.

(5-6) Bu damga, ben Çivküy'ündür. Ben [...] sorup yazdım.

Borç05

Ch/U 7358 v (Glas: T II T 1972)

(1-6) [...] üçüncü ay [...] -e Äsän [...] faiz (karşılığında) [...] olup bizzat [...] şıg tahlıl [...]

Borç06

So 10239 (4) v (T I a)

(1-2) [...] yıl [...] ayın ikinci gününde ben [...] yüz *kunpu* aldım.

(2-3) Ay sayarak (her ay için) [...] ortaya ulaştığında (?)

(4) [...] tanık Burhan Kuli.

Borç07

U 4983 v (T II Y 14) + U 5745 v (T II Y 18) + U 5747 v (T II Y 18)

(1-3) Koyun yılı ikinci ayın on üçünde bana [...] *taman* (?) bir *küp* şarap gerekli olup [...] yıl atı [...]

Borç08

U 5230 ([T I] D 51 / T.M. 222)

(1-4) Sıçan yılı dördüncü ayın birinci gününde bana, Bolmuş'a faiz (karşılığında) gümüş gerekli olup Kara Oğul'dan altı *sıtır* gümüş aldım.

(4-6) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) birer yarım bakır gümüşü faiziyle, doğru olarak veririm.

(6-8) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) eşim Tüzük, doğru olarak versin.

(8-10) Tanık Borlukçı. Tanık Är Buka. Bu damga, ben Bolmuş'ındır. Ben Yığına Tutuñ, sorup yazdım.

Borç09

U 5231 (T II Čiqtim N° 2)

(1-4) Sığır yılı ikinci ayın birinci gününde bana, Būdüs Tutuñ'a Napçık'ten bir keçe gerekli olup Arslan Şıñkur Oğul'dan altı *böz* (karşılığında) bir keçe aldım.

(4-5) Bununla birlikte kervan gidip döndüğünde altı *böz* verip gönderirim.

(5-7) Kervan ile göndermezsem birer ay birer *bözü* faiziyle doğru olarak veririm.

(7-8) Kaç ay tutarsam bu töreye göre faiziyle doğru olarak veririm.

(8-9) *Bözü* verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) evdekiler doğru olarak versin.

(9-10) Tanık Yegän Taş Oğul. Bu damga, ben Būdüs Tutuñ'undur.

Borç10

U 5232 (T II D 149a)

(1-2) [...] on (?) bana, Abıç'a *kuanpu* [...] Açari Bağ'den bin *kuanpu* aldım.

(2-5) [...] *kuanpuya* ay sayarak (her ay için) karıştırmadan [...] Ben Abıç, *kuanpu* verinceye kadar kaybolursam [...] Änük ile doğru olarak versin.

(5-7) Bu sözde tanık Bukaçı [...] Tanık Tibahşı Kotıç [...] Arslan. Bu damga, biz üçümüzündür.

(1v) Yikçi Alpyägän Sağun oğlu.

Borç11

U 5233

(1-2) Tavuk yılı altıncı ayın birinci gününde ben Inal Bars'a yüz *kanpu* gerekli oldu. Yoktır'dan aldım.

(2-4) İki (?) Köpek yılı altıncı ayın birinci gününde elli *kanpu* faiz ekleyip yüz elli *kanpu* veririm.

(4-6) Bu [...] Totok. Tanık Känç Bars. [...] Bu [...]

Borç12

U 5252 (T.M. 75)

(1-4) Maymun yılı dördüncü ayın onuncu gününde bana, Kımır'a faiz (karşılığında) susam gerekli olup Kayımtu'dan dört *şin* susam aldım.

(4-6) Güz zamanında sekiz *şin* susamı doğru olarak veririm.

(6-8) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Idaba, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(8-11) Tanık Tämür. Tanık Sängä. Bu nişan, ben Idaba'nındır. Ben Kayımtu, Idaba'ya sorup yazdım.

Borç13

U 5253 (T.M. 76)

(1-8) Maymun yılı dördüncü ayın on sekizinde biz Üdkä, Arslan Buka, Ada, Kulun, Alp, Miñ Buka, Aryaşiri, Tämür ve [...] Mısır başta olmak üzere onluklara tahıl gerekli olup Kayımtu Bahşı'dan bir [...] *küri* tahıl aldık.

(8-10) Güz zamanında dördüne (?) altı *küri* ile iki *şig* tahıl veririz.

(10-11) Bu nişan, biz onluklarıdır.

Borç14

U 5254 (T.M. 83)

(1-4) Koyun yılı ikinci ayın beşinci gününde bana, Toņama'ya faiz (karşılığında) darı gerekli olup Kayımtu'dan bir şıg darı aldım.

(4-6) Güz zamanında bir yarım şıg darıyı doğru olarak veririm.

(6-8) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle doğru olarak versinler (=veririm).

(8-10) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Barçakı, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(10-14) Tanık Tämür. Tanık Sänä. Bu nişan, ben Toņama'nındır. Ben Mısır Şıla, Toņama'ya sorup yazdım.

Borç15

U 5255 (T.M. 86)

(1-5) Tavuk yılı üçüncü ayın on beşinde bana, Marla'ya faiz (karşılığında) böz gerekli olup Kayımtu'dan üç yarım kaba böz aldım.

(5-6) Zamanında yedi kaba böz veririm.

(7-9) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle doğru olarak veririm.

(9-12) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Suryaşiri, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(12-15) Tanık Tämür. Tanık Sänä. Bu nişan, ben Marla'nındır. Ben Marla, kendim yazdım.

Borç16

U 5256 (TM 106)

(1-5) At yılı üçüncü ayın yirmi beşinde bana, Mısır'a faiz (karşılığında) darı gerekli olup Kayımtu'dan dört *küri* darı aldım.

(5-7) Zamanında, altıncı ay içinde ben sekiz *küri* darıyı doğru olarak veririm.

(7-9) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle doğru olarak veririm.

(9-10) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Tämür, doğru olarak versin.

(11-14) Tanık Tärbiş. Tanık Sänjä. Bu nişan, ben Mısır'ındır. Ben Kayımtu, Mısır'a sorup kendim yazdım.

Borç17 U 5257 (T.M 212)

(1-4) Yılan yılı üçüncü ayın ikinci gününde bana, Kıryakuz'a *böz* gerekli olup Vapdu'dan iki (tane) çift bağlı *böz* aldım.

(4-5) Zamanı gelince iki *şığ* tahıl veririm.

(5-7) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle doğru olarak veririm.

(7-11) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) benim Samdükü'deki Paynı ile eşit hisseli, yarım anız yerden bana düşen payımı versin.

(11-15) Tanık Tapmış. Tanık Mısır. Bu nişan, ben Kıryakuz'undur. Ben Torçı, Kıryakuz'a sorup yazdım.

Borç18 U 5258 (T.M. 215)

(1-6) Maymun yılı dördüncü ayın beşinci gününde bana, Somaşiri'ye faiz (karşılığında) susam gerekli olup Kayımtu'dan kendi kasem ile yirmi kase susam aldım.

(6-8) Güz zamanında kırk kase susam doğru olarak veririm.

(9-11) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle doğru olarak veririm.

(11-13*) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim [...]

Borç19

U 5259 ([T I] D 176 / TM 226)

(1-4) Sıçan yılı altıncı ayın onuncu gününde bana, Kayşıdu'ya faiz (karşılığında) susam gerekli olup El Tämür'den bir *küri* susam aldım.

(4-5) Güz zamanında iki *küri* susam veririm.

(5-6) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle veririm.

(6-8) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Kaşuk, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(8-11) Tanık Kıpçak. Tanık Büzgäk. Bu nişan benimdir. Ben Kayşıdu, kendim yazdım.

(1v) Bu sözleşme.

Borç20

U 5260 ([T I] D 176 / TM 230)

(1-4) Koyun yılı üçüncü ayın yirmi ikisinde bana, Miñ Tämür'e faiz (karşılığında) şarap gerekli olup Turı Bahşı'dan yarım *kap* şarap aldım.

(4-5) Güz zamanında bir tam *kap* şarabı doğru olarak veririm.

(5-7) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle birlikte doğru olarak veririm.

(7-9) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) Nom Kulı, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(9-12) Tanık Täsäk Turmış. Tanık Buldan. Bu nişan, ben Miñ Tämür'ündür. Ben Turmış, Miñ Tämür'e sorup yazdım.

Borç21

U 5261 (T.M. 233)

(1-8) Tavuk yılı ikinci ayın yedinci gününde bana, Suriyaşiri'ye susam gerekli olup Kayımtu Bahşı'dan bir *küri* susam aldım.

(8-11) Güz zamanında iki *küri* susamı doğru olarak veririm.

(11-13) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) evdekiler doğru olarak versin.

(14-17) Tanık Kuldukaya. Tanık Äşgäkçi. Bu nişan, ben Suriyaşiri'nindir.

Borç22

U 5262 ([T I] D; TM 234)

(1-4) Ejderha yılı ikinci ayın yirmi beşinde bana Torçı'ya şarap (karşılığında) *böz* gerekli olup Kayımtu'dan bir yarım *böz* aldım.

(4-6) Güz zamanında otuzar *tänbin* şarabı bir *kap* (olarak) veririm.

(6-8) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle doğru olarak veririm.

(9-11) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) oğlum Tämür Buka, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(11-14) Tanık Kara Bahşı. Tanık Tämür. Bu nişan, ben Torçı'nındır. Ben kendim yazdım. Gerçektir.

Borç23

U 5263 (T II D 43)

(1-3) Domuz yılı üçüncü ayın on altısında bana Usinä'ye pamuk gerekli olup Sauriyaşiri'den dört *tañ* pamuğu faiz (karşılığında) aldım.

(4) Güz zamanında yedi *tañ* pamuğu doğru olarak veririm.

(5-6) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Budruk, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(6-7) Verme zamanını geçirirsem ülke töresine göre faiziyle veririm.

(7-10) Bu nişan, ben tanık Buyan Kaya'nındır. Tanık Sası Kuşlug Kaya. Bu nişan, ben Usinä'nindir. Ben Toklug Toña sorup yazdım.

Borç24**U 5264 ([T I] D 176 / TM 236)**

(1-4) [...] yılı birinci ayın üçüncü gününde bana El Tämür'e mal gerekli olup Sängä (ve) Baytämür, ikisinden bir davar aldım.

(4-6) Bu davarın bedeli elli kaba *bözü* birinci ay içinde veririm.

(6-8) Verme zamanını geçirirsem bire bir katıp veririm.

(8-10) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) Arıg Tegin, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(10-11) Tanık Çoluk. Bu nişan, ben El Tämür'ündür.

Borç25**U 5399 v (T I alpha) + U 6068 v**

(1-2) Yılan yılı altıncı ayın sekizinci gününde ben Kutlug, Yegän Toņa'dan yüz *kanpu* alacaktım. Bir [...]

(3) Elli *kanpuya* Koço'daki [...] Kısnağ'a [...]

(4) sayarak iki kalın *böz* girer ve sonra Yegän [...]

(5-6) [...] ulaşacak sözüm geçerli olmasın. Yegän Toņa, sözüm geçerli olsun.

(6-7) Tanık Alp Kara [...] Tıñ Turgan Kutlug [...] Kutlug [...]

Borç26**U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (I)****U 5538 r (T II B 17)**

(1-4) Ejderha yılı birinci ayın beşinci gününde [...] on *kuanpu* gerekli olup [...] altı *kuanpu* Pusard'a [...] bu *kuanpuyu* faizi ile [...]

(5-6) doğru olarak versin. Tanık Baş [...] yazdım. Bu damga, ben Kün [...]

Borç27**U 5552 (T II D 56)**

(1-3) Arpa aldım. [...] *şlg* arpayı doğru olarak veririm [...] verme zamanını geçirirsem [...]

(4) Sultân, evdekiler ile beraber doğru olarak versinler [...]

Borç28**U 5825 (Glas: T III 517)**

(1-3) [...] verinceye kadar biz ikimiz ortadan kaybolursak [...] Taş, küçük erkek kardeşim Kurumış ile doğru olarak versin.

(4-5) [...] Tanık şarap tüccarı Yaşa Toña. Tanık dokumacı [...] Kulu. Bu damga, biz dördümüzündür.

Borç29**U 5826 (Glas: T III 518)**

(1-2) [...] Ulug'un verdiği *kunpu* [...] sayarak yirmişer *kuanpu* faiziyle [...]

(3-4) [...] olsun. Ben, oğlum [...] Tanık [...] Toña. Bu nişan [...]

Borç30**U 5968 v + U 5971 v**

(1-4) At yılı sekizinci ayın yirmi altısında ben Küntu, Bäkümiş'e Tuvasti'ye ait *küri* ile dokuz *şlg* dokuz *küri* temiz buğday, iki (kat) faizli (geri) ödeme (şartıyla) verdim.

(4-5) Ben Bäkümiş, Küntu'dan [...] dokuz *küri* temiz buğday aldım.

(5-7) Bu buğdayı, iki (kat) faiziyle sekizinci ayda Küntu'ya toplayıp veririm.

(7-9) Bu sözde tanık ağabeyim Är. Tanık Täsik. Tanık Vapdu. Tanık Kutlug Bars. Bu damga, ben Bärkümiş'indir.

Borç31**U 6047 / I. Sayfa**

(1) [...] ikinci ayın on dokuzunda bana

(2) [...] ayın on dokuzunda bana, Mankuy Toṇ'a faiz (karşılığında) tahıl [...]

Borç32

U 6061

(1-2) [...] bana, Atsız'a yüz *kanpu* [...] beş yüz *kanpu* aldım. Zamanında [...]

(3) [...] *böz* doğrudan veririm. Bu dört [...]

(4) [...] ortadan kaybolursam eşim Kutlug (?) [...]

(5) [...] Buidso. Tanık Kul Aslan Saṇun [...]

(6) [...] Kendi elimle yazdım, gerçektir.

(1v-2v) hazretlerine, hazretlerine.

Borç33

U 6186 / I. Sayfa

(1-3) Faiz (karşılığında) tahıl [...] olup KWYRYÇW [...] *şıg* tahıl aldım. [...]

Borç34

***U 9000 (T III D 279.7)**

(1-3) Domuz yılı birinci ayın yirmi altısında bana, Öğrünç'e borç (olarak) *böz* gerekli olup Akıl'dan dört elbiselik *bözü* borç aldım.

(3-6) Bu *bözü* sekizinci ayın on beşinde damga ölçüsüyle on ikişer elbiselik *bözü* doğru olarak veririm.

(6-8) Verinceye kadar ortadan kaybolursam oğlum Kumar Kaya, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(8-10) Tanık Yamiçun (?). Tanık Kudaz. Bu damga, ben Öğrünç'ündür. Ben Hristiyan Seliba, Öğrünç'e sorup yazdım.

Borç35***U 9002 v (T III T 296)**

(1) Sıçan yılı ikinci ayın yirmi üçünde

(2) Sıçan yılı ikinci ayın ikinci gününde bana

(3-5) Sıçan yılı ikinci ayın yirmi ikisinde bana [...] faiz (karşılığında) *böz* gerekli olup Şinkuy'dan [...] *böz* aldım.

(5-6) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) faiziyle doğru olarak veririm.

(7-8) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Käd Taş doğru olarak versin.

(8) Tanık Körük.

Borç36***U 9003 (T III T 296)**

(1-3) Sıçan yılı üçüncü ayın yirmi yedisinde bana, Çiküy Şäli'ye faiz (karşılığında) *böz* gerekli olup Öz Turmuş'dan yüz kalın *böz* aldım.

(3-4) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) faiziyle doğru olarak veririm.

(4-5) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Koçuñ, doğru olarak versin.

(5-6) Tanık Çuman. Tanık Baçak. "Bu damga, biz ikimizindir." diye ben Mankuy Tutuñ böyle sorup yazdım.

Satır Arası Notlar:

(a-b) *şıg*, bir *şıg*, bir *şıg*

(c) Tahıl gerekli olup

Borç37***U 9005 (T I) I. Sayfa**

(1) [...] on iki *bözdür*.

(2-6) Maymun yılı dördüncü ayın beşinci gününde biz Sısı ve Körü'ye, ikimize *böz* gerekli olup Okuy'dan üçer *böz* aldık.

(6-7) Güz zamanında altışar *böz*ü doğru olarak veririz.

(7-9) Vermeden zaman geçirirsek ülke töresine göre faiziyle birlikte doğru olarak veririz.

(10-12) Verinceye kadar var yok olursak (ölürsek) küçük erkek kardeşimiz Çisun Sāñā, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(13-17) Tanık Elçi. Tanık Tāmūr Turmuş. Bu nişan bizimdir. Ben Körü, Sısı'ya sorup kendim yazdım. Tamamen verdi.

Borç38

***U 9052 (T II B 67)**

Recto

(1-4) Tavşan yılı altıncı ayın yirmi altısında bana, Barsçak'a faiz (karşılığında) gümüş gerekli olup Atay Turmuş'tan beş *sıtır* gümüş aldım.

(4-5) Bir ayda birer bakır gümüşü doğru olarak veririm.

(5-6) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Kusi, doğru olarak versin.

(6-8) Bu damga, ben Barsçak'ındır. Ben Hristiyan Körpā sorup yazdım. Tanık Āsinç. Tanık El Taz.

(1v-4v) Tavşan yılı altıncı ayın yirmi altısında bana, Barsçak'a faiz (karşılığında) gümüş gerekli olup

Borç39

***U 9191**

(1-5) Maymun yılı dördüncü ayın yedinci gününde bana, Çöri'ye faiz (karşılığında) susam gerekli olup Kayımtu'dan bir *kūri* susam aldım.

(6-7) Zamanında iki *küri* susamı doğru olarak veririm.

(8-9) Verme zamanını ülke töresine göre faiziyle birlikte doğru olarak veririm.

(9-12) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) oğlum Kara Kuş, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(12-16) Tanık Tämür. Tanık Sängä. Bu nişan, ben Çöri'nindir. Ben Mısır Şıla sorup yazdım.

Borç40

***3 Kr. 33b**

(1-4) Domuz yılı ikinci ayın yirmi altısında bana Şivsadu Tutuñ'a gümüş gerekli olup Rahip Şinsun'dan on *sıtır* gümüş aldım.

(4-6) Onuncu ayın onuncu gününde, uygun bir şekilde veririm.

(6-8) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Ozmış Togrıl doğru olarak [...] versin.

(8-13) Tanık Hristiyan Inal. Tanık Sarıg Toyın. Tanık Öküz Togrıl. Tanık Kánt Kaya. Tanık Artı Inal. Bu damga bizim, ikimizindir. Ben Şivsadu Tutuñ sordum, yazdım.

Borç41

***Kle.-Rob. 6**

(1-2) Sıçan yılı dokuzuncu ayın on ikisinde bana, Bolmış'a faiz (karşılığında) gümüş gerekli olup İşirä'den üç *sıtır* gümüş aldım.

(3-4) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) birer bakır gümüşü faiziyle birlikte doğru olarak veririm.

(4-5) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) eşim Tüzük, doğru olarak versin.

(5-6) Tanık Borlukçı. Tanık Baçara. Bu damga, ben Bolmış'ındır. Ben Yığına Tutuñ sorup yazdım.

Borç42**SI 4b Kr. 9a**

(1-2) Domuz yılı dördüncü ayın yirmi birinde bana, Şiñüy'e faiz (karşılığında) *böz* gerekli olup Çivküy Tutuñ'tan yüz *böz* aldım.

(2-3) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) on *böz* faiziyle beraber doğru olarak veririm.

(3) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) evdekiler doğru olarak versin.

(4-5) Bu damga bizim, ikimizindir. Tanık Äniçük. Tanık Kişiler. Ben Şiñüy kendi elimle yazdım.

Borç43**SI 4b Kr. 71 (II)**

(1-3) Kaplan yılı altıncı ayın dördüncü gününde bana, Rahip Tanguța'ya faiz (karşılığında) gümüş gerekli olup Sävinç Kaya'dan yirmi üç *sıtır* gümüş aldım.

(3-4) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) faiziyle birlikte doğru olarak veririm.

(4-5) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) büyük babam [...] doğru olarak versin.

(5-6) Tanık Käd Toña. Tanık Äsänä. Tanık Täsik. Bu damga bizim, ikimizindir. Ben Taz Tu sorup sözleşme hazırladım.

(7) Ey Pusardu Taz! Bu nasıl kanun koymaktır!

(8) Bu kutsal öğreti.

(9) Ben yazman Tsumba, saygıyla yazdım. Yazmanlar görüp

Verso

(1) Ben Tıyuklug Sävinç'in

Borç44**SI 4b Kr. 72**

(1-2) Domuz yılı üçüncü ayın on dokuzunda bana Çivküy'e faiz (karşılığında) *böz* gerekli olup Tigüy'den yüz *böz* aldım.

(2-3) Kaç ay tutarsam on *böz* faiziyle birlikte doğru olarak veririm.

(3) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) evdekiler doğru olarak versin.

(3-5) Bu damga, ben Çivküy'ündür. Tanık Niküy Bıku. Tanık Mankuy Tutuñ. Tanık Şiñüy. [...] Çivküy Tuñ'a sorup yazdım.

Borç45

SI Kr. I/147

(1-5) Yılan yılı ikinci ayın on ikisinde bana Irsul'a borç (olarak) buğday gerekli olup Yabagu'dan kendisinin *şıgtı* ile üç *tagar*, iki *küri* buğday aldım.

(5-8) Yabagu bu buğdayı bizzat bu yıl, güzde, dokuzuncu ayın birinci gününde gelip görürse alır. (Biz de) ulaştırıp veririz.

(8-12) Verinceye kadar ben Irsul, yok var olursam (ölürsem) bu buğdayı (Irsul) ile (birlikte) alan müşterek borçlu, müteselsil kefil Sulayman kendisinden doğru olarak verecektir.

(12-14) Bu sözleşmedeki buğdayın iki *tagarı* Irsul'un kendisinde, bir *tagar* ve iki (*şıgtı*) Sulayman'ın kendisindedir.

(14-18) Bu nişan, Irsul'undur. Bu nişan, ben Sulayman'ındır. Bu nişan, ben tanık [...] tanık, bu nişan, ben [...] Bäk Tämür, Irsul'a sorup yazdım.

Borç46

SI Kr. I/422

(1-4) Domuz yılı altıncı ayın [...] on (?) bana, Bäk Tämür'e *darı* gerekli olup [...] bir *şıgtı* darı [...]

(5-8) Ben Bäk Tämür [...] Eltämür'e [...] eşit paylaşıp [...] bu yere *berim alım* (vergisi) gelirse [...]

(9-11) Ben Bäk Tämür [...] Ben Eltämür [...]

(12-14) Töläk. Bu nişan, ben Bäk Tämür'ündür. Tanık [...] Sulayman [...]

Borç47

SI Kr. IV/329

(1-3) Yılan yılı on birinci ayın yirmi altısında bana, Yarp Alım'a *kunpu* gerekli olup [...] hazinesinden yüz *kunpu* aldım.

(3-4) Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) beşer *kunpu* veririm.

(5-6) Verinceye kadar ortadan kaybolursam küçük erkek kardeşim Biläy, doğru olarak versin.

(6-8) Tanık Ali Kaltuk. Tanık Semär. [...] Biz [...] Biz Atsız

Borç48

SI M/7

(1-5) Tavuk yılı dördüncü ayın yirmi dokuzunda bana [...]’a, Ögrüz Tämir’e faiz (karşılığında) tahıl gerekli olup Bädruz’dan iki *küri* tahıl aldım.

(5-7) Güz zamanında otuz *tämbin*, bir *kap* şarabı doğru olarak veririm.

(7-10) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Kusı, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(10-13) Tanık Bağ Tämir. Tanık Mısır Kaya. Bu nişan, ben Ögrüz Tämir’indir. Ben Yogaşiri yazdım.

Borç49

SI Uig. 16, Kle.-Rob. 1

(1-3) Tavuk yılı beşinci ayın sekizinci gününde bana, Bolmış’a gümüş gerekli olup Kösünçi’den dört *satır* gümüş aldım.

(3-4) Bir ayda (her bir ay için) birer bakır gümüşü faiziyle birlikte doğru olarak veririm.

(5-6) Verinceye kadar ortadan kaybolursam küçük erkek kardeşim Ayıg [...] doğru olarak versin.

(6-9) Tanık bağcı Bukalar. Tanık Kişäçük. Bu damga, ben Bolmış'ındır. Ben Yamçur Tu sorup yazdım.

Borç50

Ot.Ry. 1195

(1-4) [...] Tanrıya [...] diye [...] faiziyle üç [...] Abız, doğru olarak versin. [...]

(5-) [...] Oğul'dan yedi [...] Bogıl. Bu damga, bizim ikimizindir. [...]

Borç51

Ot.Ry. 2149a + Ot.Ry. 1108

(1-2) Sığır yılı onuncu ayın on birinde [...] gerekli oldu. Tägir'den yüz [...]

(3) ayın birinci gününde yüz elli [...]

(4-5) [...] Verinceye kadar ortadan kaybolursam oğlum Tardu ve Kün Arslan, ikisi doğru olarak versin, itiraz etmesin.

(6-7) Bu sözde tanık Adıg. Tanık Yikuy Nom. [...] Bu damga, ben Kut Arslan Sağun'un oğlu Tardu'nundur.

Borç52

Ot.Ry. 2733

(1-2) [...] yılı dördüncü ayın on dokuzunda bana İltä, [...] Artmış'dan altmış üç *kuanpu* aldım. [...]

(3-4) Kapıg Kiriçä'deki küp ile bir [...] *kap* yarılrsa, yük hayvanı zarar görse [...]

(5) [...] Ben Artmış sorumlu olurum. Bu şarap [...]

(1v) [...] Küçük erkek kardeşim Kıryakuz doğru olarak versin.

(1v-3v) Tanık Yogu [...] Biz ikimizindir. Bu şarabı almak için [...] İntu veririm.

Borç53**Ot.Ry. 2734**

(1-3) Kaplan yılı altıncı ayın yirmi ikisinde bana, Yegädmiş'e faiz (karşılığında) darı gerekli olup Vaptso Tu'nun *kürisi* ile Çanak'tan iki *şığ* darı aldım.

(3-4) Zamanında destek faiziyle birlikte doğru olarak veririm.

(4-5) Verinceye kadar yok var olursam (ölürsem) oğlum Kaysuñ doğru olarak versin.

(5-6) Tanık Baçak. Tanuk Kumaru. Bu damga, bizim ikimizindir. Ben Vaptso Tu yazdım.

(1v-2v) Yegädmiş'in esas sözleşmesidir.

Borç54**İstanbul 9 (İÜ Küt. Demirbaş No: 532)**

(1) Köpek yılı üçüncü ay

(2-5) Köpek yılı altıncı ayın yedinci gününde bana, Kalımdu'ya buğday gerekli olup İrinçibol'dan iki yarım *tagar* buğday aldım.

(5-9) Bu buğday (karşılığında) on altı ve yirmi yaşlarında iki kadın kişiyi, ikisini beraber hazırlayıp yedinci ayın on beşinde Koço'ya ulaştırıp veririm.

(10-11) O günde vermezsem günlük kirasıyla veririm.

(12-14) Verinceye kadar var yok olursam (ölürsem) küçük erkek kardeşim Çanaşiri, evdekilerle beraber doğru olarak versin.

(14-18) Tanık Toyın. Bu nişan, ben Kalımdu'nundur. Bu nişan, ben tanık Toyın'ındır. Bu nişan, ben tanık Äsän Buka'nındır. Ben Kalımdu, kendim yazdım.

Borç55**Or. 8212-131**

(1-3) Ejderha yılı on birinci ayın on ikisinde bana, Barmış Toña'ya kullanmak için kırk [...] *kunpu* gerekli olup ben Bökä [...]

(4-5) Elli *kunpu* alıp verdim. Kaç ay tutarsam ay sayarak (her ay için) üçer *kunpuyu* doğru olarak veririm.

(5-1v) Bu *kunpuyu* verinceye kadar ortadan kaybolursam eşim Kutadı, çocuklarımla beraber doğru olarak versin.

(2v-3v) Tanık [...] tanık [...] Bu damga, bizim ikimizindir.

6.1.5. Rehin Belgeleri (Rehin)

Rehin01

*Kle.-Rob. 5; *USp 51

(1-4) Sıçan yılı ikinci ayın yirmi sekizinde bana, Kâdirä'ye kullanmak için gümüş gerekli olup evlatlarımdan Bolmış adlı rahip oğlumu Yegän Kaya [...] gümüşüne Sambokdu Tutuñ'a yarım *yastuk* gümüşe rehin (verdim).

(4-5) Ben Kâdirä bu rehin gümüşünü, yirmi beş *sıtır* gümüş parayı rehin verdiğim günde sayıp aldım. Ben Sambokdu Tutuñ tamamen verdim.

(5-9) Bu Bolmış'a Sambokdu Tutuñ sahip olsun. Ben Sambokdu Tutuñ, *bert* (vergisine) [...] Bolmış'a elbise, ayakkabı, üst baş vermem. Evdeki gibi çok iş yaptırsam ülkenin rehin töresine göre veririm. Kalan yaşayışı, davranışı rehin töresine göre olsun.

(9) Tanık Akbıra. Tanık Katakı. Bu damga, ben Kâdirä'nindir.

(10-11) Sıçan yılı ikinci ayın yirmi sekizinde ben Kâdirä, Sambokdu Tutuñ'a rehin verdiğim Bolmış adlı oğlumun yirmi beş *sıtır* gümüşünü tamamen aldım.

(11-12) Tanık [...] Ben Karımdı Tutuñ, Kâdirä'ye sorup yazdım. Bu damga, ben Kâdirä'nindir.

Rehin02

SI O/54

(1-4) Domuz yılı birinci ayın onuncu gününde bana, Kaytso Tutuḡ'a kullanmak için gümüş gerekli olup evlatlarımdan Titso adlı oğlumu Çintso Şila'ya üç yıllığına rehin verdim.

(5-9) Rehin gümüşünü şöyle sözleştik: On *satır* gümüşe rehin verdim. Bu on *satır* gümüşü sözleşme yapılan günde ben, Kaytso Tu tamamen ölçüp aldım. Ben Çintso Şila da hiç eksiksiz tamamen verdim.

(9-12) Bu oğlancığa bir yılda bir pantolon, ceket, bir ayakkabı, bir keçe çizme; ikinci yılda bir pamuklu gömlek; üçüncü yılda bir kürk veririm.

(12-1v) Oğlancık Çintso Şila'nın evindekilerle birlikte hırsızlık yaparsa, bir şeyler alırsa, zarar verirse bunun (sorumluluğu) ben Çintso Şila'ya aittir. Yalnız olup da hırsızlık yaparsa, zarar verirse bunun (sorumluluğu) ben Kaytso Tu'ya aittir.

(2v-4v) Hastalanırsa, yedi güne kadarki yemeğini ben Çintso Şila veririm. (Hastalığı) yedi günden fazla olursa ben Kaytso Tu ilgilenip, alıp (orada bulunmadığı kadar) gün eksikliğini doğru olarak veririm.

(5v-7v) (Çocuk) hastalanıp ölürse mallarının yarısı yok olur, yarısı kalır. Kalacak olan maldan mülkten yine ben Kaytso Tu sorumlu olurum, doğru olarak veririm.

(7v-10v) (Ben Çintso Şila) üç yıl geçmedikçe (çocuğu) geri vermem. Eğer "Geri vereceğim." dersem bu gümüşü verdiğim günden beri işleyen faiziyle doğru olarak veririm.

(10v-11v) Tanık Kutadmış Kaya. Tanık Sāñiçün. Bu damga, ben Kaytso Tu'nundur. Buyan Kaya, ben yazdım.

(12v*-15v*) Domuz yılı birinci ayın onuncu gününde bana, Kaytso Tutuḡ'a kullanmak için mal mülk gerekli olup Titso adlı oğlumu Çintso Şila'ya üç yıllık rehin (verdim).

6.2. Sosyal Hayat ile İlgili Belgeler (So)

6.2.1. Evlat Edinme Belgeleri (EvEd)

EvEd01

O.1.

(1-4) [...] umutsuz, evlatsız kalacak diye bu iki oğlumdan Turmuş adlı oğlumu Sutbak'a ülke töresiyle evlatlık verdim.

(4-8) Bundan sonra sessiz kalarak, bu oğul, Sutbak'ın verdiği yemeği yiyip, söylediği işi yapıp evlat töresine göre ölünceye kadar doğru ve istekli biçimde hizmet etsin.

(9-18) Ben Sutbak da bu Turmuş adlı oğlanı kendimden doğmuş gibi dikkatle gözetip, kız alıp verip, yine çocuğum olursa onunla birlikte eşit tutup evimdeki barkımdaki herhangi bir şeyi, kötü, yırtık, fena malımı olduğu gibi bulsa, ne kadar evladım olursa olsun, onlarla birlikte eşit payı tamamen veririm.

(19-24) Eğer bu oğlun gücü arttığında, büyüdüğünde yerini iyileştirmeden, iyi hale getirmeden aşağı bir kişi gibi davranırsam, nereye giderse kendi istediği gibi gitsin. Ben Sutbak'ın sözü geçerli olmasın.

(24-30) Sutbak (Turmuş'a) kendinden olan evlatlarıyla eşit davranıp, onu evlendirip, iyi bir şekilde yetiştirerek evlat töresine göre hareket etmesine rağmen (Turmuş,) kulak boyun dolayıp (sırtını dönüp) "Çekip giderim!" derse, töre ve kanun geleneğince babaya karşı işlenilen günaha girsin.

(30-34) Tanık [...] Tämür. Tanık Arug. Bu nişan, damga ben Torçı'nındır. Ben İş Kara, Torçı Bahşı'ya böyle sorup yazdım.

EvEd02

SI O/55

(1-5) Sığır yılı sekizinci ayın on beşinde ben Titso, ağabeyim Ançuk ile görüşüp, ağabeyimin karnımızı doyurması zora girdiğinden, küçük erkek kardeşimiz Kaytso'yu, akrabamız Toynak Şilavanti'ye süt sevinci yirmi *sıtır* gümüş alarak evlatlık verdik.

(5-7) Ben Toynak Şilavanti de (ona) oğlum Sambodu ile eşit davranıp evlatlık aldım.

(7-9) Ben Titso, sözleşme yapılan günde yirmi *sıtır* gümüşü tamamen aldım. Ben Toynak Şıla da tamamen verdim.

(9-10) Bugünkü günden başlayarak küçük erkek kardeşim Antso'yu çekip (çağırıp) itiraz etmem.

(10-13) Ben Toynak Şıla da “Benden sonra hücremde her ne yırtık pırtık, delik (eşyam) var ise oğlum Sambodu ile eşit paylaşıp alsınlar.” (derim).

(13-15) Hangimiz bu sözden dönersek birer *yastuk* ceza parası veririz.

(15-17) Tanık Basa Yalavaç. Tanık Bağ Turmuş. Bu sözleşmeyi Yakşıdu Tuñ, Bay Yāñä Şıla, Taylıdu Şılların huzurunda düzenledik.

(1v-3v) *sıtır* [...] bu damga bizim ikimizindir. Ben Älgür Tuñ sorup yazdım.

EvIEd03

SI O/70

(1-4) Köpek yılı on birinci ayın yirmi altısında bana Kayytso Tutuñ'a kullanmak için mal mülk gerekli olup Titso adlı oğlumu saygıdeğer Çintso'ya süt sevinci yarım *yastuk* alıp evlatlık verdim.

(4-6) Bu Titso adlı oğul, saygıdeğer Çintso'ya var olduğunca doğru ve istekli bir biçimde hizmet edip saygıdeğer (Çintso'nun) ölümünden sonra da dört yönde kendi istediği yere gitsin.

(6-10) Ben saygıdeğer Çintso'nun, benim küçük erkek kardeşim, ağabeyim, oğlum, akrabam karışmasın. Eğer karışmayı düşünürlerse sözleri geçerli olmasın. Yasadaki cezaya çarptırılsınlar.

(10-1v) Ben Kayytso Tutuñ'un, benim küçük erkek kardeşim, ağabeyim, akrabam güçlü bey ve maiyetinin gücünü kullanıp “Titso'yu alırım.” derlerse sözleri geçerli olmasın.

(2v-5v) (İtiraz edersek) Ögödäy'in ordusuna iki beyaz deve arz edip Ambı şehri valilerine eyere yaraşır at verip saygıdeğer Çintso'ya da bire iki verip ağır cezaya çarptırılırız.

(5v-7v) Tanık Kutrulmuş. Tanık Buyan Toña. Tanık Käd Burhan. Ben Kayytso Tutuñ kendi elimle yazdım. Bu damga, bizim ikimizindir.

(7v-9v) Ben Titso da *bahşıma* doğru bir şekilde hizmet etmeden “(Çekip) giderim!” dersem bu sözleşmedeki cezaya çarptırılırım. Bu damga, ben Titso’nundur.

6.2.2. Azat Etme Belgeleri (AzEt)

AzEt01

Y 828

(1-9) Ejderha yılı sekizinci ayın yirmi altısında ben Şivsay Tayşı, yüce majestelerine sevabı ulaşsın; ondan sonra ağabeyine, küçük erkek kardeşine, oğullarına sevabı ulaşsın; sonra Koço il beylerine, müfettişlere, din öğreticilerine, din büyüklerine, devlete, millete, cemaate, bütün yaratılmışlara, ondan sonra bahşım, büyüğüm usta öğretmene, benim kendi aileme, eşime, oğullarıma, sonra Äsän Togrıl, Turmış Tutuñ, Aтай Tutuñ, Ögrünç Kız ve Başaka başta olmak üzere akrabaya, eşe dosta sevabı ulaşsın diye benim dilenci kaseyle (dilenerek ?) kazandığım herşeyi satarak Koço’daki Aтай Tutuñ’un Pinçuñ adlı, kırk yaşındaki Kıtay erkek kölesini öğreti bildiği için dokuz *yastuk* *çao* verip satın aldım.

(9-10) Ben Şivsay Tayşı’ya, eşime büyük oğul olup evimi barkımı idare edip, gözetip hayatına devam etsin.

(10-12) Biz bundan sonra ölürsek Şinkiñ Sinin başta olmak üzere diğer oğullarımla birlikte evimi idare edip onlarla görüşerek hayatlarına devam etsinler.

(12-14) Eğer Pinçuñ, oğullarımla anlaşamazsa evimdeki herhangi bir kişiyle kavga etmeden kendi isteğiyle yukarı dağa aşağı çöle -istediği herhangi bir yere- giderse, dört yolu da boş olsun!

(14-16) Bu sözleşmedeki sözden farklı davranırsak yüce majestelerine bir altın *yastuk*, ağabey ve kardeş prenslere birer gümüş *yastuk*, *Idukkut*’a bir *yastuk*, din öğreticilerine bir at ceza arz edip sözleri geçerli olmasın.

(17-19) Tanık Dört Mahārāja Tanrılar, Yedi Kızkardeş Tanrıçalar. Şimdiki tanık Koştır. Tanık İlabu. Tanık Kudugçı 'Äsän. Tanık Tärinçi Bokşinđu. Bu damga, ben Şivsay Tayşı'nındır. Ben Töläk, Şivsay Tayşı'ya sorup yazdım.

6.2.3. Vasiyetnameler (Vas)

Vas01 U 5243 (T II Çıqtim N° 5)

(1-4) Sıçan yılı sekizinci ayın on sekizinde ben Tüşiki, ağır hastalığa yakalandığımdan ve iyi ya da kötü olacağım belli olmadığından eşim Şılaŋ'a vasiyet bıraktım.

(4-7) Benden sonra (başka bir) erkekle evlenmeden evimi muhafaza edip oğlum Altmış Kaya'yı besleyip büyütsün.

(7-10) Oğlum Koşaŋ ve Äsän Kaya, onlar da "Üvey annemiz bize kalır, alırlar." diye (düşünüp) almasınlar, karışmasınlar.

(10-17) Eğer "Alırlar!" diye itiraz ederlerse yüce majestelerine bir altın *yastuk*, prenslere birer gümüş *yastuk*, devlet hazinesine bir *yastuk* ile bir at verip büyük cezaya çarptırılıp sözleri geçerli olmasın.

(17-21) Bu vasiyetnameyi Şutza Käd Kaya Tutuŋ, Tükälä, Kimtso başta olmak üzere cemaat (içinden) Tavgaç Yänjä, İkiçi ve yakınlarımdan Äsänä huzurunda verdim.

(21-23) Tanık İnjä. Tanık Kan Toyın. Bu damga benimdir. Ben Kaysın sorup yazdım.

(1v-2v) Bu damga, ben Tavgaç Yänjä'nindir. Bu damga, ben Äsänä'nindir.

Vas02 U 6001 (TM 218)

(1) [...] tahıl [...]

(2) iki sayı (?) Ben, Bala Atut ağabey [...]

(3) [...] Kün'de Yaŋa [...]

(4-11) [...] üç [...] millet(in) yeri [...] beşinci ay [...] yer [...] iki [...] üç [...]

Vas03***3 Kr. 40**

(1) Tavuk yılı ikinci ayın yirmisinde [...]’nin kalan mal-mülk kaydıdır.

(2-4) İki ince elbise, iki ipli kese, bir kara kese, iki büyük örtü, bir ipli ipek kumaş, iki [...] bir renkli ipek, bir [...] bir mendil, *yiniş* (?), bir *sin* (?) [...] ipek şal, iki mendil, hepsi birlikte.

(5-6) Dört *sıtır*, beş bakır *sökti* (?) altın, iki *sıtır* altın takı, dört bin *kuanpu*, beş koyun.

(6-8) Bunca malı mülkü ben, El Üzünmiş, oğlum Yarp Turmuş’a, Bağ Turmuş’a ve Äniçük’e veriyorum. Bu damga, bizim üçümüzündür.

Vas04***Kle.-Rob. 9, *USp 55**

(1-5) [...] alıp Kuşlug Buka’ya birer [...] üç *yastuk çao* versin diye bir [...] bir inek, bir tencere, bir deri çanta bir [...] başlık parası ödemek için üç *yastuk* versin.

(5-9) Turmuş [...] Şuikü su kanalında Bâkin ile hisseli [...] yirmi [...] altı *şığ* yer, İç tarladaki sekiz *şığ* yerde dört [...] beş *şığ* yer, Smdükü’nün boş tarlasında Turmuş Tutuş [...] iki *şığ* yerden bana kalan altı *şığ* yer.

(9-15) Sığın [...] gölüyle sulanabilen, bana kalan on *şığ* yerden beş *şığ* yer. [...] Oğlan. Bir at, bir sığır, bir eşek, bir kazma [...] tencere, deri çanta, on kase, bir inek. Eski halkın [...] kalmış tam yarısının Taytsağ’daki kumlu üzüm bağından boş [...] ayırıp doğu tarafını *çurkuş* (?) ile Tärbiş’e verip [...] verdim.

(15-18) Tärbiş’e kalan mirası Turmuş’a üç defa [...] Säniläk’i, *bindusunu* (?) hepsini, toyunu, işini sayı [...] içindeki Bâkin ile paylaşıp aldığım üzüm bağımı ona [...] dışarıdaki boş yer ile bana sepet hazırlayacağını Tärbiş’e siz [...]

(19-23) [...] mirastan kalan Sıkap su kanalındaki ovalardan aldığı [...] tarlasındaki Turuk Ögäçük’den aldığı on *şığ* yer [...] meralık. Sığın’da büyük göl ile sulanabilen [...] bana kalan üç (tane) yazın sulanabilen, yarım güzün [...] tamamen yarısı Taysağ’daki kumlu üzüm bağımı boş yeriyle birlikte [...]

(24-27) [...] Doğu tarafını *çırkuşı* (?) ile Tärbiş'e verdim. Tükäl adlı [...] Bâkin ile paylaşıp alıp oturduğu ev. Bir kağrı [...] inek, üç eşek, biri büyük diğeri küçük iki tencere, bir [...] kazma, on kase, bir gümüş ibrik.

(27-30) Annenin mirası: Mamat Moṅğolçın [...] Ödäkçi ile ortak altı *şıg* yer ile bunca mirası [...] bunca bana verilen mirası, vasiyetnamedeki gibi alıp [...] her üçü dörder *sıtır* eşit olarak muhafaza edip hayatlarına devam etsinler.

(31-35) [...] de ata vasiyetnamesi geçerli olsun diye vasiyetname [...] hazırlayıp verdim. Bu vasiyetnameyi her kim bulmadan birbiriyle karşı gelip [...] henüz hiç var olmamış günaha girip, pay almadan, eşi [...] yedi kırbaç cezası alıp ölsün.

(35-37) Tanık Bäg Buka. Tanık [...] Kuṭlug Bäg. Tanık Ögrünçä. Bu damga, ben [...] ben [...] kendi elimle yazdım.

Vas05 Ot.Ry. 1414b

(1-2) Domuz yılının dördüncü ayında ben Karaçuk, ağır hastalığa yakalandığım için oğluma kalan malı mülkü miras düzenleyip (vasiyet olarak) yazdım.

(2-12) On tane büyük desenli keçe döşek. Üç tane dört köşeli döşek. Yedi beyaz *tarda* (?) döşek. Beş gri-beyaz *tarda* (?) döşek, bir tane *tükçük* (?) döşeği, bir tane *marmur* (?), bir tane ipekli kumaş, iki tane sınır halısı, on altı tane ceviz kase, beş tane ceviz tabak, dört tane ağaç tabak, iki tane ceviz kova, bir tane boyalı, cilalı kova, bir tane ceviz büyük kase, bir tane ağaç büyük kase, bir tane ceviz *erkün* (?), iki tane söğüt *erkün* (?), bir tane cilalı kase, üç tane ceviz çorba kasesi (?), iki tane ceviz kap, yedi tane kavak kap, bir tane kuru *sin* (?) [...] bir tane çay fincanı, iki tane cilalı kaşık, altı kişilik cilalı yemek çubuğu, seksen kişilik kırmızı yemek çubuğu, bir tane resimli kutu, üç tane üçer *kaplık* sürahi, üç tane birer *kaplık* kap.

Vas06 M 17C r

(1-7) Tavuk yılı üçüncü ayın ikinci gününde ben Köni Kuz, ağır hastalığa yakalanıp ölüp gideceğim diye Şiñüy Tutuñ Bäg'e ve damadım Likä'ye danışıp Kävsi'den

doğmuş Burhan Kulı adlı oğlana, annesine babasına sevabı ulaşsın diye azat etme belgesi verdim.

(8-10) Bu günden itibaren Burhan Kulı yukarı dağa aşağı çöle inse kendi gönlünce faziletli olup yaşasın.

(11-13) Benim eşlerim Tirigä, Altmışa başta olmak üzere evdeki eşlerim, benim evlatlarım, hiç kimse itiraz etmesin.

(13-16) İtiraz ederlerse devlet hazinesine bir altın *yastuk*, Koço beyine bir at, şehir beyine bir sığır verip ağır cezaya çarptırılsın.

(16-21) Tanık Dört Mahārāja Tanrılar, Yedi Kızkardeş Tanrıçalar. Şimdiki tanık İkiçi. Tanık Ay Toņa. Bu vasiyeti, ağabeyi Boksañ Toyın huzurunda eşlerime sorup verdim. Bu damga, ben Likä'nindir. Ben Kaysın Tu sorup yazdım.

Vas07 K 7716

(1-13) [...]’nın kirası ben [...] gümüş ile ilgili, daha sonra miras olarak kalan yazma bilmeyen altı köle ve cariye ile ilgili, yine prens Yinä Kaya’nın şehrine geri verilecek şeylerle ilgili, Sävinç Buka burada yoksa [...] “Biz sorumlu oluruz.” demesi ile ilgili, küçük erkek kardeşlerim Uur Kaya, Küvüz ve Yulay ile birlikte Basaçuk Tutuñ, Satmiday Açari, Yavlak Öz Açari, Kan Toyın Tutuñ, Košana, Anant Tutuñ, Tükälä, Äsän Buka Şilasti adlı beylerden başlamak üzere Uygur ailesinin huzurunda istişare edip babamızın mirasında neyi, kimi varsa hepsini teslim ederiz.

(13-23) Bundan başka (babamızın) yerlerinin kirası ve iki bölümden oluşan bu vasiyette yer alan malları muhafaza edip on damgalı, bütün on gümüş *yastuk* ile Yürüñ Toyın adlı *açariyi* elden verip otuz yaşından küçük, yirmi yaşından büyük orta yaşlarda bir köle ve bir cariyeyi, iki köleyi, iki atı, iki sığır ile bunca malı Uur Kaya başta olmak üzere küçük erkek kardeşlerime verip, dileğim yerine gelip [...] kanuna uygun olarak herhangi bir şey hakkında itiraz varsa diye hazırlayıp bu vasiyetnameyi bıraktım.

(23-32) Bu günden itibaren ben, iş buyuran Ālik, benden olmuş Sarman Töläk başta olmak üzere oğullarımla babamızın bunlara miras bıraktığı yerlerine, üzüm bağına, herhangi bir şeyine, daha sonra Enç Kaya'yı oğlum [...] onun malına, mülküne, herhangi bir şeyine bu vasiyetnamede belirtildiği gibi verilen *yastuk*, köle, cariye, sığır [...] ile ilgili itiraz [...]

6.3. Vakıf Belgeleri (Vak)

Vak01 U 5317 (T III M 205)

(1-5) Koyun yılı, on ikinci ayın yirmi sekizinde Murutluk Manastırı'nı (gözeten, koruyan) Kadir Bilge Täñri Elig hazretleri, manastırı [...] yeniden [...] satın aldırıp [...]

(6-10) bulunan Titso, saygıdeğer Vaptso Şilavanti başta olmak üzere (diğer) şilavantilere sadaka verip arazilerine, üzüm bağlarına *alban* başta olmak üzere hiçbir *iş küç* değmemesi hakkında devir buyruğu (*ulam yarlıg*) verdirerek buyurmuş imiş.

(10-23) O buyruk sıkıntı yaratmadan (ve buyruğun) şilavantilerin gönüllerinde yer edindiğini anlamayı lütfederek Murutluk Manastırı'nı, manastıra ait üzüm bağları, arazileri ile bizim hükümdarımız başta gelerek buyurup ne zamana kadar devleti *işsiz bertsiz* [...] *tintsuisiz* kılarak başta bizim hükümdarımızdan başlayarak sonra devlete, millete sevap versin diye Vaptso Şilavanti, Toyın Şilavanti, Kutadmış Apa Şivalanti, Nomdaş Şilavanti, Buyançuk Şilavanti başta olmak üzere diğer şilavantilere yeniden teslim edip üzüm bağını, arazileri ile bağışlayıp Murutluk Manastırı'nda bulunan şilavantilerin küçükleri, rahipleri cemaatten, devletten, milletten *iş küç* gelmemesini buyurduk.

(23-29) Bu günden sonra Murutluk Manastırı'nı bizim hükümdarımız gözetip (bize karşı) merhametli (oldu); manastıra ait bağlar, araziler ile Vaptso Şilavanti başta olmak üzere Murutluk'ta duran şilavantiler, rahipler (manastıra) hükmedip, elde edilen ürün ile manastırın gözetilip büyütülmesini görüşüp işletsinler.

(29-30) Şehirdeki manastır geleneğince kıdemli rahipler olup yemek yemesinler.

(30-31) Bu şilavantiler var oldukça bunlar hüküm sürsünler, hakim olsunlar.

(32-33) Bunlardan sonra bunun gibi manastırda hareket etmeden (sürekli orada) bulunan şilavantiler, rahipler hüküm sürsünler.

(33-34) Şehirde, köyde bulunan cemaat karışmasın.

(34-38) Bu (manastırda) bulunan şilavantilerden, rahiplerden sonra da şehirde, köyde bulunarak Murutluk Manastırı'na hakim olup hareket etmeden duranların gönüllerine iş değıdirmesin.

(38-40) Vergi tahsildarları bu Murutluk Manastırı'nın üzüm bağından *kap* (vergisi), pamuk tarlalarından *tintsui* (vergisini) almasın.

(40-42) Daha da fazlası, büyük vergi *kuanpusu*, susam, pamuk, şarap, eski giysi başta olmak üzere *ert bert* (vergisi) almadan *iş küç* yükümlülüğü koymasınlar.

(42-47) Murutluk Manastırı'nda yaşayan rahiplere şehir çevresinden, cemaatten *basıg*, *teşig*, *tütün* (vergisi) koyunu, *tütün* (vergisi) sığırı başta olmak üzere hiçbir *iş küç* konmadan, bağına su kesicileri, sucular girmeden, asma üzümlerini, bağ (ve) direklerini de almasınlar.

(47-48) Böylece bu ellerinde tuttıkları bu sözleşme buyruğunun verilmesini buyurduk.

6.4. Buyruklar ve Yönetmelikler (BuYön)

BuYön01

III 6238a (T II S 20) (Eski: MİK III 6238a)

(1) Tavşan yılı dokuzuncu ayın birinci gününde [...]

(2) Ogul'un Ädäy'e Koça'ya verecek hizmetkar [...]

(3-4) Satış bedeli *bözden* Yalıg'ın onluğu, Äsän'in [...] Alışa'nın onluğu, Suvasdı'nın onluğu ile dört [...]

(5-6) Tamamıyla hazırlayıp versin. Vermezse hizmetkar [...] bir öğün versin.

BuYön02**III 6972a (T I a) (Eski: MIK III 6972a)**

(1-2) [...] ayın on dokuzunda Tañutay [...]’e gidecek dört at [...]

(3-4) [...] ayak et, on altı [...]

BuYön03**III 6972b+c (T I a) (Eski: MIK III 6972b+c)**

(1-3) Koyun yılı, dokuzuncu ayın yirmi sekizinde Maçar Elçi’ye verilecek yedi kalın böz (içinden) Kârsin (ve) Yalın tamamıyla hazırlayıp versin.

BuYön04**Ch/U 3917 ([T I] D a ?)**

(1v-3v) [...] onlar [...] bütün [...] ise [...]

(4v-5v) Yinçä Ögä [...] hükmü olsun. Kötü ise Ädgü Ögä [...] bağışlansın. Tuşul *Täñrim* hazretleridir.

(6v) O Miñ Niñ’i Talas’a sürdürmüştüm. [...]

(7v) [...] alacağım var diye [...]

(8v-14v) Orada Efendi Yiki Bulak’ın vekili, satmak için gelmişti. Evde dururken kalktım böyle işim olur [...] için *Täñri* [...] *Täñrim* hazretleri Küsen’deyken Arslan’a şöyle hüküm olmuş: “Bağa bakacak, bağcı bir erkek köle vereceğim.” Bunun için Küsen’e gitti. Şimdi *Täñrim* hazretleri bir bağ ile ilgilenecek Miñ Ädgü, erkek köle il [...]

(15v-18v) [...] hüküm olsun! Erkek köle yoksa bir [...] hizmet edecek gibi kadın köle vereyim. *Täñrim* hazretleri buyurursa On Uygur ülkesinde *Täñrim* hazretlerinden başka varlığım yoktur.

(19v-22v) *Täñrim* hazretlerini güneş tanrısı gibi düşünürüm. On Uygur ülkesinde öleceğim varsa direleceğim diye düşünürüm. İçkim varsa damıtacağım diye düşünürüm.

(22v-24v) Tāñrim, Tāñrim hazretlerine yalvarmayı öğrendiğim için arz ediyorum. Unça ve Kara Kaş’a kendim gideyim.

(1-2) Paylaşılanlar yayla gibi (geniş) olsun. *Tāñrim* hazretleri arz eder diye günaha girmeyeyim.

(3-4) Saygı göstererek *Tāñrim* hazretlerine arz edilebileceği için arz ederim, *Tāñrim*.

(5) El Bugra’nın dışarı gideceği yoktur.

(6) Bir yudum (bile) şarap, içirmesin.

(6-8) Açıkça hüküm olsun. Bäckäm Tegin’de [...] hüküm olmasın *Tāñrim*.

BuYön05

Ch/U 6756 v

(1) [...] gününde Tämür elçi alıp

(2) [...] Tämür [...] Tämür iki

(3) [...] Yalıg’ın oğlu tamamen hazırlayıp versin.

BuYön06

Ch/U 6910 v (T II)

(1) [...]’a Tämür Buka’nın boyası Lükçün

(2) [...] boyası iki *bözden* Kärsin, Yalın

(3) [...] versin.

BuYön07

Ch/U 6954 v (Glas: T II T 1330)

(1-2) [...] verilecek on [...] *batman* böz ipliğinden Kärsin [...]

(3-4) Yalın bir *batman* iplik hazırlayıp [...] file satıp versin.

(4-6) Vergiye kalan üç *batman* pamuktan bir *batman* pamuk da versin.

BuYön08**Ch/U 7213 v**

(1-2) Maymun yılı yedinci ayın ikinci gününde [...] yol azığı olarak iki *küri* un Kârsin [...]

(3) on *baṭman* ardıc da versin. Bir [...]

BuYön09**Ch/U 7327 v**

(1) [...] *küri* ile bir *şıg*, iki *küri* ambar (vergisini) Koço'da ambara saklasın (koysun).

BuYön10**Ch/U 7370 v (Glas: T II 1054)**

(1-4) Köpek yılı artık beşinci ayın yirmisinde, Kıtay Daruga (ve) Bürünüdäy elçilere posta yerine varacak sekiz at-ulak ile bir arabacı.

(4-5) Yine Tümän Noyın'a verilecek üç *şıg* un. Kıtay Daruga'ya verilecek [...] *şıg* un.

(7-12) Bürünüdäy'in alıp gideceği üç *olpak* ile bunca [...] Yalın (ve) Ögrünç Buka, onlar [...] at-ulak, beş *küri* un (ve) *olpak* eşdeğerinde dört geniş *böz* tamamıyla hazırlayıp versin.

BuYön11**U 5283 v (TM 70)**

(1-4) Köpek yılı artık beşinci ayın yirmisinde Tümän Noyın'a verilecek altı *olpak*, Tümän Noyın'ın buyruğu ile beraber Bürünüdäy'e verilecek üç *olpak*. Yalın (ve) Ögrünç Buka, onlar bunlardan bir *olpak* tamamıyla hazırlayıp Kıtay Daruga'ya versin.

BuYön12**U 5284 (TM 68)**

(1-6) Sığır yılı, on ikinci ayın yirmi ikisinde Tärbiş Kaya, Buyan Tämür Elçi'nin adamlarına düzenli erzak (olarak) verilecek (şekilde) bir baldır et, beş *tämbin* şarabı *tütün* (*vergisi*) hesabına sayıp versin.

BuYön13

U 5285 (TM 71)

(1-10) Sığır yılı artık on ikinci ayın birinci gününde Altın Kabı, Tünül Elçi için üç günlük olmak üzere yem taşıyabilecek bir adet atı, beylerin Lükçün'e gidecek habercileri için binip gidebilecekleri iki adet kısa mesafe atını, yine Kıdır Elçi için binip Lükçün'e gidebileceği bir kısa mesafe atını ve bir kısa mesafe atını daha (hazırlayıp) Kaya Bahşı'ya versin.

BuYön14

U 5287 (TM 80)

(1-7) [...] yılı on ikinci ayın dördüncü gününde Sultan'ın alıp gideceği şaraba [...] her kim Kodıç, Udçı, Ara oğlu on *kap* çuval (ve) kap ile bir pamuklu elbise, bir elbiselik *böz*, iki yarım kalın *böz*, iki *küri* un ile hazırlayıp versin.

BuYön15

U 5288 ([T I] D 51 / T.M. 77)

(1) Köpek yılı altıncı ayın iki [...]

(2) Kidmä Bağ'ın nişan [...]

(3) Kaya'nın alıp gideceği [...]

(4) Bağına Basıl [...]

(5) Taysaŋ Manastırı'na ait bağ [...]

(6) Nomkulı-tu bir, Buyan [...]

(7-10) Kaya, Tüştämür ile bir *saba* içkiyi Maŋistan'a ait [...] Çäçäkdü Taş Töläk [...] Sal ile bir *saba* içkiyi [...]

(11-20) Bağında İsig [...] Kum Nehri, Kıv bağı [...] Lisuñ Manastırı'na ait bağ [...] ile bir *saba* içki [...] Açari, Lampı, Töläk Tämür [...] ilk olarak Elik ile bir *saba* içki versin [...] Artun Kaya bir, Buyan Tämür [...] Bağ Kaya, Buyan Turmış ile bir *saba* içki versin.

BuYön16

U 5291 ([T I] D 51 / T.M. 91.)

(1-4) Köpek yılı, on birinci ayın dördüncü gününde Tämür Buka Elçi'ye yolculuğu için verilecek bir yük ceket, *tütün* (*vergisinden*) ödenmiştir.

(4-6) Giysi olarak Kaya bir, Altın Tämür bir, Muşı oğlu Bäküz bir, Altın Yolçı bir (tane versin).

(6-8) Giysi olarak Altın Darma iki, Kara Kaya bir, Yöläk bir (tane versin).

(8-10) Bu iki pamuklu giysi (karşılığında) bir yük pamuklu ceket versin.

BuYön17

U 5292 (TM 89)

(1-3) Sığır yılı artık on ikinci ayın on sekizinde Kadir Elçi'ye verilecek bir hizmetkari *tütün* (*vergisinden*) [...] Bulat Açari versin.

BuYön18

U 5296 (T.M. 217.)

(1-11) Köpek yılı sekizinci ayın on birinde, bu zamanda elçiler çok olup *kalan* (işleri de) çok olduğu için tımar nizamı ile tımar bağcılarını sırasıyla hepsi *basıg salıg* (*vergileri*) vereceği için Nom Kulı, Çıbın (ve) Bay Tämür, bu üçü *salıg* (*vergilerini*) Buyan Kaya'ya versin.

BuYön19

U 5297 (T.M. 110)

(1-10) [...] verilecek bir [...] onluğu bir ulak, Ödäm'in onluğu bir ulak [...] onluğu bir ulak, Körpä Sarıg'ın onluğu bir ulak, Koşuñ-Tan'ın onluğu bir ulak, Kün Tapmış'ın

onluğu bir ulak, Mayak Bökän'in onluğu bir ulak, Baçak Kulı'nın onluğu bir ulak, Noyan Sarıg'ın onluğu bir ulak versin.

(11) (Her şey) eşit, tamamen verilsin.

(12-14) İş sırasından Baçak Kulı'nın onluğu, Mayak Bökän'in onluğu ile beraber arabacı versin. Yalak [...]

(15) Bir ulak verip [...] düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön20

U 5300 (TM 102^a)

(1-3) Tavuk yılı, artık dokuzuncu ayın on altısında Möngä Tämür başta olmak üzere beyleri [...]

(4-7) Alıp ağırlamak için iki *kap* şaraptan Baçak Bükän'in onluğu bir *kap* şarap verip üçüncü düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön21

U 5301 (TM 102b)

(1-3) Köpek yılı onuncu ayın on beşinde Kärşin Taşman oğlu, Ogaday hatuna beş *küri* unu hazırlayıp versin.

BuYön22

U 5303 (Glas: T II D 68)

(1-6) Sıçan yılı on ikinci ayın altıncı gününde Äl Buka Elçi'ye *koluş* (*vergisi*) ile verilecek bir *kap* şarabı Altın Sarıg'ın onluğu verip (bunu) dokuzuncu düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön23

U 5308 (T II D 238a)

(1-4) Köpek yılı, on birinci ayın yirmi ikisinde Biküş Buka'nın bağı, Yaņa Buka ve Yoçın Elçi'ye (ayın) yirmi altısına kadar düzenli erzak olarak bir *kap* şarabı versin.

BuYön24**U 5309 (T II D 238-b)**

(1-8) Köpek yılı sekizinci ayın yedinci gününde hazırlanan koyunlardan *tütün* (*vergisi* dışında) Kopuz, Ältämür bir, Noyın ile [...] İnənç, *alban* (*vergisi*) ile bir, Üçi Yapıg, Mänçüg ile bir, Singinlig oğlu yarım ile (birlikte bu şekilde) bir koyun versin. Beş *batman* un da versin.

BuYön25**U 5314 (T II S 19b)**

(1-5) Tavşan yılı onuncu ayın on dördünde Suvasdı'nın onluğu, Abışana ve Bala Toña Elçilere Kızıl'a gidecek dört attan birini ilk düzenli iş sırası (olarak) verip Lükçün ve Turfan (arasında gidecek) ata saysın.

BuYön26**U 5315 ([T] II S 18)**

(1-5) Sıçan yılı beşinci ayın üçüncü gününde Kitir'den gelecek elçilere hediye olarak çıkarılacak şaraptan Kävädü Açarı ve Tipi yirmi *batman* iyi şarabı, şimdi bizzat versin.

(5-6) Äsän ve Atsız, onlara ulaştırın.

BuYön27**U 5316 (T III 168)**

(1-4) Sığır yılı yedinci ayın yirmi birinde toyda içilecek üç *kap* şarabı Kurug'un onluğu hazırlayıp, verip, ilk düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön28**U 5319 ([T III] M 205)**

(1-5) Uygun kişi için saygıdeğerin üvey kardeşi Pintso Tutuñ'dan Liguy Tutuñ'a (kadar hepsine) teslim edip saygıdeğerden sonra Murutluk Manastırı'nı Ligui Tutuñ, Küitso Şilavanti, Pintso Tutuñ ile üçü birden sahip olsun dedik.

(5-9) Bu söze uygun olarak saygıdeğerden sonra Ligui Tutuñ liderliğinde üçü Murutluk Manastırı'ndan hiç ayrılmadan yaz kış inzivaya çekilip iyi ahlaklı bir şekilde meditasyon yapıp bize sevap kazandırarak yaşasın.

(9-11) Bu manastıra ait yerlere, üzüm bağına, din öğreticileri, il beyleri başta olmak üzere hiç kimse girmesin.

(11-12) Bu üç cemaat bizzat hakim olsun.

(12-14) Saygıdeğerin hücrelerini Pintso Tutuñ sahiplensin. Başka bir kişi girmesin.

(14-16) Ligui Tutuñ'a cemaatten, manastır dışından hiçbir *iş küç*, sıkıntı zahmet gelmeden (Ligui Tutuñ, manastırı) idare edip dursun.

(16) Böylece bu (elde) tutulup duran sözleşmeyi verdirdik.

BuYön29 U 5323 (T II D 148 c)

(1-4) [...] yılı on ikinci ayın [...] başlı [...] Kutlug Kaya [...] verip et [...]

(5-6) şarabı Balçu'nun onluğu verip [...] şarap hesabına saysın.

BuYön30 U 5324 (T II D 148 c)

(1-2) [...] yıl sekizinci ayın dördüncü gününde [...] birlikte Inal Koça'ya verilecek [...]

(3-7) Elbiselik *bözden* üzüm bağı [...]ından Arslan Ögä [...] üzüm bağı Sınsıdu'dan [...] bir elbiselik *böz* versin. Sayısını [...] elbiselik *böz* ile versin.

BuYön31 U 5325 (T II D N° 148a)

(1-8) Tavuk yılı on ikinci ayın [...] on (?) Kara Nogoy [...] Koça önderliğindeki beylere (görevliler) eşit bir şekilde alıp hazırlayacakları iki koyun ve iki *kap* şaraptan Altın Kabı bir koyun verip onuncu iş sırasına saysın.

(8-10) Yine bir *kap* şarap da verip üçüncü düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön32

U 5329 (T II B 28)

(1-3) Domuz yılı üçüncü ayın birinci gününde Nesturi papazların bir yol atını Taykay'daki Yolçı'ya versin.

BuYön33

U 5331 (T II Çıqtim 1)

(1-3) Taçudin, sözüm Toyınçog'adır. Senin *kupçır* (vergin için olan) tahılından bu Şämiz Tavışman'a üç *küri* tahıl ver. Hanın *yasak* (vergisine) tutarım.

(4-5) Toyınçog Tarkan, sözüm Toyınçog'un eşinedir. Sana buyruk olduğu için üç *küri* tahıla (bunun karşılığında) makbuz verdi. Ver!

BuYön34

U 5483 (T II)

(1-2) [...] yıl üçüncü ayın yirmi dokuzunda [...] dokuz *küri*

(3-6) [...] sormak için [...] bir at, güney [...] bizzat verip üçüncü düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön35

U 5510 (Glas: T II 920)

(1) [...] ile [...]

(2) [...] *tämbin* içki.

(3-4) Kabıyla Stba Sal üç *tämbin* içki.

(4-5) Kabıyla Satba Buka üç *tämbin* içki.

(6-7) Kabıyla Buyana Orтуg [...] üç *tämbin* içki.

(8-9) Kabıyla [...] Udmak üç *tämbin* içki.

(9-10) Kabıyla Kösänä Kaya üç *tämbin* içki.

(11-12) Kabıyla Kara Kaya üç *tämbin* içki.

(12-13) Kabıyla Taş [...] oğlu üç *tämbin* içki.

(14-15) Kabıyla Lampı Äñüy üç *tämbin* içki.

(15-16) Kabıyla [...] üç *tämbin* içki.

(17-19) Kabıyla [...]

BuYön36

U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (II)

(1-10) [...] versin. Kün Arslan [...] yüz elli *kunpu* versin [...] Alptämür Toğa on [...] versin. Alp Tıña [...]

BuYön37

U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17) (III)

(1-4) sahip olsun [...] ise [...] saygı gösteririm. Bäginä [...] elli koyun versin [...] bir [...]

BuYön38

U 5585 (T II D 149d)

(1-3) ise onu var olduğu kadar alıp Enç [...] bir, manastır bizi [...] -sına uygun, orada [...]

BuYön39

U 5665 r (T II S 21) (I)

(1) [...]

(2) [...] on ...(?)

(3) [...] on ...(?) beyaz *yastuk* elde etmek için

(4) [...] Ögrünç Tämür, Aṭay Buka, Yula, Altmış [...]

(5-7) [...] kişi, on günlük azığı [...] eşek-ulak, bir pamuklu elbise [...] hazırlayıp versin.

(8) [...] kap *bor* da verip altıncı düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

(9) [...] -nı V zir gidip versin.

BuY n40 **U 5665 r (T II S 21) (II)**

(1-3) [...]’a varacak iki at, bir arabacı ile ülke töresine göre faiziyle bugünkü düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuY n41 **U 5665 v (T II S 21)**

(1-2) [...] yirmi ... (?) on beyi olup geldiğinde *berim* [...] iş sırasında bir yarım *batman* et, iki

(3-5) [...] *batman* un, on beş *batman* şarap, bir kase [...]’e     l   (*b z*) vererek iki yarım hizmetkar [...] bir at

(6) [...] yarım *b z*, fayda sağlayacak (olan) mirastan yedi yarım  l   (*b z*)

(7-8) [...] iş sırasında Kırımday Elçi’ye [...] *batman* et, bir yarım *batman* un [...]

(9-10) [...] yarım hizmetkar, Aşçı’nın bir [...] beyliklere bir yarım hizmetkar

(11-14) [...] *b z*, iki *b z* [...] şarap [...]

BuY n42 **U 5717 (Glas: T II x 547)**

(1-3) [...] m kafatlandırıp [...] Solmı’dan gelmiş keşişlere [...] tutup manastır [...]

BuY n43 **U 5790 (T III 66) + *U 9261**

(1) Melik T mir’in oğlunun (buyruğudur:)

(2-8) Köpek yılı onuncu ayın altıncı gününde Uza Bay ulaştırır: Seliba Elçi'nin adamına, yine Yisüdär Elçi'ye yol azığı olarak üç *tayak* et, altı *küri* undan Turfan'da Kanımdu bir *tayak* et, iki *küri* unu tamamen hazırlayıp versin.

BuYön44

U 5861 (T III M 122)

(1-7) Altın Kayın'daki on altı at-ulağı iş sırasına göre işini alınca dört at karşılığında bir arabacı kişiyi Amıl [...] Tu, Öndü Buka, Sadun, Tilik ile Amdun getirsin.

BuYön45

U 5967

(1-3) Kaplan yılı onuncu ayın yirmi dördünde Öñi Elçi'ye verilecek bir kap, iki [...] Kusı [...] ile versin.

BuYön46

U 5988

(1-4) [...] büyük *küri* ile [...] seksen *şıg* buğday [...] *şıg* arpa da ver.

BuYön47

U 6055

(1-4) *Tütin (vergisin)den* [...] bir *kap* [...] Otıra Tişi [...] Toyın Bitkäçi [...]

BuYön48

U 6119 + U 6256 + U 5425 (T I D)

(1-4) [...] Arabacı [...] arabacı [...] bir ulak [...] arabacı, buyruk [...] bir ulak, yarım arabacı [...]

(5-6) [...] Buka bir ulak, yarım arabacı [...] bir ulak, yarım arabacı [...]

(7-10) [...] Altmış Tämür bir ulak, yarım [...] Altmış Kaya bir ulak [...] arabacı. Altmış [...] yarım arabacı [...]

(11-16) [...] ulak, yarım arabacı [...] ile [...] arabacıyı *tagar* [...] bir Torçı tamamen hazırlayıp [...] bir ulak [...] *tagar* ile versin.

(1v-2v) [...] bir ulak, yarım [...] ile versin.

BuYön49

U 6160

(1-2) [...] yılın [...] ayın altıncı gününde [...] pamuk karşılığı Kuşlug Kaya, Tayşı [...]

(3-5) [...] alıp gittiği şarabın bedeli için verilecek *bözden* Togan, hazırlanmış azıktan Altın [...]

(6-8) [...] Kayımtu bir *böz*, Burhan'daki [...] sekiz *kap* hazırlanmış azık [...] bir *böz* ile versin.

BuYön50

***U 9168 II (T III Murtuq 253)**

(1) Duva Han'ın buyruğundandır.

(2) (Ben) Tüman, sözüm Tükälä ve Adana, ikisinedir.

(3-4) Babanızın bıraktığı vasiyeti işler hale getirmeden *kalan*, *berim alım* (*vergisini*) almayı düşünüyormuşsunuz.

(4-7) Bu Altmışa Kaya'nın bizzat sunduğu mektuba göre *kalan*, *kagut*, *berim alım* istemeyin! “Annesine hizmet edip yaşasın.” diye bu buyruğu verdim.

(7-8) *Kalan* vergisi tahsildarı ya da alacaklı da olsa Altmışa'dan istemeyin.

(9-10) Kaplan yılı birinci ayın otuzunda ülke töresine göre babası Buyana'nın belgesinin geçerli olması için.

BuYön51

***U 9180 / II. Sayfa (I)**

(1) Bir at versin.

BuYön52***U 9180 / II. Sayfa (II)**

(1-3) At yılındaki *kupçır* gümüşüne Elçi'ye Koço'ya gidip gelmesi için yedi bakıra bir at-ulak aldım.

(3-4) Ben Çagan yazdım.

BuYön53***U 9180 / II. Sayfa (III)**

(1-3) Tavuk yılı on birinci ayın yedinci gününde Tämir Yastukı, Añurun Elçi'ye Yar'a gideceği on attan bir at versin.

BuYön54***U 9187 (T II 035)****RaschmKat 14, No: 413**

(1-3) Biz Kuılug Kaya, Tämir Turmış, Kalımdı, El Tämir, Maşı, Baklta (?) başta olmak üzere Buryalu'ya sözümüzdür. Tamam mı!

(3-5) Sen bu Tämir Kaya'ya elbisenin satış bedeli olan iki yarım *bözü* ver! Aymazlık olmasın!

(5) Bu nişan bizimdir.

BuYön55***U 9231 (T III M 253)**

(1-3) [...] koyun zararı günde iki *kuanpuluk* [...] bir *kuanpuluk* un, bir *kuanpuluk* şarap ile [...] Änük versin.

BuYön56***U 9234**

(1-7) [...] Koyun yılı on ikinci ayın dokuzuncu gününde yurt kuracak Daniyäl Elçi'nin almak için geldiği üç *küri* hünnap, üç *küri* üzüm, üç *küri* elma kavutu, on iki boynuz hokka, pekmez [...] bunlardan Lükçün'e kalan için bir *küri* hünnap bir *küri* [...] kuru

üzüm, bir *küri* elma kavutu, dört boynuz hokka ve pekmez Kârsin, Yalın, onlar [...] *küri* hünnap ile hazırlayıp versin.

BuYön57

***U 9241 (TM 69)**

(1-6) Sığır yılı sekizinci ayın dokuzuncu gününde Yeṭâr Elçi'ye Yürünçin'a varması için verilecek dört at-ulaktan Nampı'da Tâmirçi, Buyan, Tükäl [...] Çagan Kulı ile bir at verip posta atı hesabına saysın.

BuYön58

***U 9303**

I. Sayfa

(1-8) [...] verilecek dört *kap* şaraptan Toṇa'nın üzüm bağı, Muruṭluk Manastırı'nın üzüm bağı ile bir *kap* şarap; Taz Kaya'nın üzüm bağı, Tuḡlıg Manastırı'nın üzüm bağı ile bir *kap* şarap (verip) [...] manastırı üzüm bağı [...] saysın.

BuYön59

3 Kr. 29a

(1-8) Köpek yılı sekizinci ayın dördüncü gününde Kūsānçük iki kişi, Turmış bir kişi, Alp Togrıl iki kişi, İnäçi iki kişi, Älik bir kişi, Örük Togrıl bir kişi, Torug, Ädgü Togrıl [...] Sävinç ile bir [...] ile [...] kullansın.

BuYön60

3 Kr. 30b

(1-4) İnäçi'nin koyun yılında ambara koyacağı tahıldan dört *batman* un [...] samana [...] azık hesabına saysın.

BuYön61

SI Kr. I/149

(1-6) Tavuk yılı sekizinci ayın [...] Çınguy Manastırı'nda Tayşıdu Tayşı'nın alacağı [...] Tayşı [...] Turmış Tayşı [...] tayşılara üç ayki öğreti bağı tahılından Kutaşuk Açari iki şıg tahılı verip ambar hesabına saysın.

BuYön62

SI Kr. IV/604 (I)

(1-5) Koyun yılı on birinci ayın yirmi ikisinde Kut Bağ Elçi'ye düzenli erzak olarak verilecek bir koyunu bir *küri* un ile birlikte Ayaga Buka'nın onluğu verip dokuzuncu düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön63

SI Kr. IV/604 (II)

(1-6) Koyun yılı birinci ayın üçüncü gününde [...] Elçi'ye [...] verilecek [...] bir *küri* [...] Ayaga Buka [...] düzenli iş sırası [...]

BuYön64

SI O/39 (I)

(1-15) [...] ulak, otuz *böz*. Ögüz Buka'ya binilecek üç at, dört eşek, azık taşıyabilecek bir eşek. Kısıg [...]’a binilecek bir at, iki eşek. Altmış Tügün’e bir at, iki eşek-ulak. Ülүgdü Elçi'ye, Törbi Elçi'ye binilecek sekiz at. Bağ idare eden İşirä'ye binip gidebileceği bir eşek-ulak. (Tüm bu ifade edilen) on üç at ve on altı eşek-ulak (ile ilgili olarak) Puçañ ve Çıktın (şehirleri) bir at, bir eşek, iki elbiselik *böz* (hazırlasın ve) Ata Buka, Kanımdu, İnäki, Bičkün Kayaka Budist cemaati ve Hristiyan cemaatinden (toplayarak) hazırlayıp elden versin.

BuYön65

SI O/39 (II)

(1-8) Sıçan yılı altıncı ayın on birinde/on beşinde (?) Yälkär Elçi'nin gümüş kaybından dolayı Puçañ (şehri), Çıktın (şehri) ile beş *sıtır*, üç bakır gümüşü (temin etsin ve) Tümän Buka, At Totok, Bičkün Kayaka (bunları) hazırlayıp versin.

(8-9) Budist cemaati, Hristiyan cemaati hazırlayıp versin.

BuYön66**SI Uig. 14 (I)**

(1-11) Koyun yılı yedinci ayın yirmisinde akıncılardan at almak için gelen Atay Togrıl'a ve Koşan'a şehirde binilecek iki attan Baçaka Tarkan yüzlüğünden Bolmış Taz bir at-ulağı iki günlüğüne verip (bunu) üç bakır *kupçır* (vergisi olarak) saysın.

BuYön67**SI Uig. 14 (II)**

(1-9) Koyun yılı sekizinci ayın yedinci gününde Toksın'daki yedi yıllık pamuk (vergisi) bağını almak için Nampı'ya giden Yegänçük ve Turmışa'ya verilecek iki attan Baçaka Tarkan yüzlüğünden Bolmış Taz bir at-ulak verip (bunu) üç bakır *kupçır* (vergisi olarak) saysın.

BuYön68**SI Uig. 14 (III)**

(1) Arıg Bökä'nin (buyruğudur).

(2-11) Koyun yılı onuncu ayın on birinde şarap sıktırmak için gelecek Korla Elçi, Kara Elçi, Sogdı Elçi'ye, onlara, şehirde binilecek altı at-ulaktan Baçaka Tarkan yüzlüğünden Bolmış Taz iki günlüğüne bir at verip (bunu) üç bakır gümüş *kupçır* (vergisine) saysın.

BuYön69**SI Uig. 14 (IV)**

(1) Kurumçı Ogul'un (buyruğudur).

(2-10) Koyun yılı on birinci ayın yirmi birinde Baçaka Tarkan yüzlüğünden Bolmış Taz, şarap tüccarı Sulgay'a şarap dağıtması için şehirde binilecek bir at-ulak verip (bunu) bir yarım bakır gümüş *kupçır* (vergisine) saysın.

BuYön70***USp Nr. 54**

(1-10) Çoban Yıgmış onluğu beş bakır [...] Togrıl onluğu beş bakır, Kır Çäçäk onluğu beş bakır, Yıgmış Taz onluğu beş bakır, Yägänçük onluğu beş bakır, Tämür Asak onluğu beş bakır, İrçük onluğu beş bakır, Ig-ba onluğu beş bakır verip *kupçır* (vergisine) sayarak makbuz alsın.

BuYön71

Ot.Ry. 1111

(1-5) Yılan yılı onuncu ayın [...] Oglan'a [...] şarap tüccarı [...] gitmesi için altı [...]

BuYön72

Ot.Ry. 8127

(1-) Köpek yılı on birinci ayın [...] yirmi ...(?) Buka Elçi'ye sokup gideceği üç çuval [...] Altın Sarıg onluğu bir çuval [...] onluğu bir çuval, Mayak Bökän onluğu bir çuval verip (bunu) birinci düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön73

İstanbul 12 (İÜ Küt. Demirbaş No: 535)

(1-5) Köpek yılı on ikinci ayın dokuzuncu gününde Bäki Bäg'e, Erinkü Atay'a verilmesi gereken bir *kap* şarabı Altın [...] onluğu verip beşinci düzenli iş sırası (hesabına) saysın.

BuYön74

Bezeklik I

(1-4) Sığır yılı on birinci ayın dokuzuncu gününde Bökän Şäli, Indu Elçi'nin orta (mesafe) atlarına verilecek yirmi bağ ot, iki *tagar* samandan on bağ ot versin.

BuYön75

Bezeklik II

(1-4) Sığır yılı on birinci ayın on dokuzunda Bökän Şäli, Alaçu Elçi'nin ulak atlarına bir *tagar* samanı ikinci düzenli iş sırası (olarak) versin.

BuYön76**Bezeklik III**

(1-3a) Sığır yılı on ikinci ayın yirmi ikisinde Bökän Şäli, Oglan'ın atlarına on bağ ot, bir *tagar* saman versin.

BuYön77**Bezeklik IV**

(1-3) Sığır yılı [...] Elçi'nin [...] bir *tagar* saman [...]

BuYön78**Bezeklik V**

(1-3) Sığır yılı on ikinci ayın üçünde (?) [...]’e Kodur Elçi’nin at [...] on bağ ot [...]

BuYön79**Or. 12207 (A) 06 (Yar. 051)**

(1-5) Sıçan yılı on ikinci ayın [...] Çanka Süñülüg’deki [...] Baltu ve Batur’un bineceği bir at [...] yüklenecek bir at, Süñülüg [...]’e kadar attan [...]

6.5. Dilekçeler (Dilek)**Dilek01****U 5282a (T III D 271K) + U 5282b (TM 22I)**

(1-2) [...] on birinci ayın altıncı gününde [...] Elçi’ye [...]

(3-4) *kalan* (vergisi) kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(5-9) Äsän Buka Han çağında Künçük Iduk Kut, Kıtay [...] liderliğindeki elçilerle [...] *kalan* kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(9-13) Yine bu Han ile Kudugu Bañur, Erkänür Erkäy Elçiler ile *kalan* kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(13-16) Yine Kăbăk Han çağında Yabgu Băg'in *kalan* kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(16-19) Yine Ögädäy Han çağında Toklug adlı daruganın gelip tımar bağcılarından *kalan* kestiği yok.

(19-24) Yine Tarmaşirin Han çağında Künçük, Iduk Kut, Tüpçük Batur başta olmak üzere gelip *kalan* kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(24-27) Yine Çinkış Han çağında Tarıgçı'nın bey olup gelip *kalan* kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(27-30) Yine Yisün Tämür Han çağında Kutlug Kaya *kalan* kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(31-33) [...] Han çağında Tıdıg Elçi gelip *kalan* koyup tımar bağcılarına karışmadı.

(33-38) Yine [...] Han çağında Kuba Çakırça ile Karı Buka, Çakudu Tämükä başta olmak üzere elçilerin *kalan* kesip tımar bağcılarına *kalan* kestiği yok.

(38) Yine.

(39-61) Şimdi hanımız Toklug Tämür'e bağcıların arzıdır. Biz önceki bu hanlar çağından beri ağabeylerimiz, küçük erkek kardeşlerimizle bağı işleyip *alban* ve *yasak* (vergileri) vermeden hanlarımıza güç verip yaşamıştık. Şimdi eğer olursa, hanımız Toklug Tämür'ün [...] kötü bağlarımızı çoğaltıp yarısı oldu. Az verdiğimiz *urub* (vergimiz) çok oldu. Bunun gibi bağların çoğu kaldı. Biz, ağabeylerimiz, küçük erkek kardeşlerimizle birlikte olup bu yıl da eklenen *urub* (vergisini) ödemiştik. Bir kişi, iki *alban* versin denirse bağlar hanımızındır, *alban* bizimdir. (Hanımızın) yüce hükmü olsun!

Dilek02

U 5899 (T III MQ 23)

(1-2) Ülke, millet, halk [...] (saygıyla) hürmet ederiz Tanrım [...]

(3) Arz edelim [...]

(4) ulaşacağı için [...]

(5) Bala, ricamız [...]

(6) akıllı ricamız [...]

(7) saygıyla eğildi. [...]

(8) [...] Tanrım

Dilek03

U 6672 (T I)

(1-6) [...] ricası [...] at [...] bir kümelik [...] *bözü* başta olmak üzere dokuz [...] hilen [...] *bözü* [...]

Dilek04

***Pam 1**

(1-4) Hayırsever beylerimin huzuruna sıkıntılı, ricacı kullarından ben Pintuñ kulunun ricası arz olunur.

(4-6) Ben Pintuñ, Aṭay'ın evinden çıkarken işi gücü bitirmeden çıkmam.

(6-10) Küçüklüğümde yazı yazmayı, dini öğretiyi öğrendiğim için “Rahip olup rahiplik töresince yaşar mıyım?” diye düşünerek Tigüy Tayşı başta olmak üzere Kıtay Tayşılara danıştım.

(10-20) Tigüy Tayşı veya başka kişiler beni alıp azat etmeyi düşündüklerinde bu beyim “Ben seni alayım, önce azat belgesi vereyim.” diye Ku-Vaṇ Miñ'in huzurunda “Ben hayatta oldukça bana hizmet edip yaşasın. Bundan sonra (hayatta) kalırsa dört yolu da boş olup gönlünce rahip olarak devlete, hakana sevap verip, dua edip hayatını devam ettirsin.” diye Miñ beyinin damgasını kakıp bana azat belgesi verdi. Ondan sonra beni alarak azat belgesini de isteyip almıştı.

(20-23) Ondan sonra beyim, beni alarak bendeki azat belgesini “Bana ver! Ben alayım, sen kaybedersin.” dediği için ben de o belgeyi beyime verdim.

(23-26) Şimdi beyim o belgeleri herhangi bir yere koyup unuttu. Birisi tarafından soyuldu mu? Beni “Sen almışsındır.” diye huzursuz ediyor.

(26-30) Ben gücüm yettiğince çalışıp, hizmet ederek kusur işlemiyorum. Beyimin de bana kötü davrandığı yok. Hangi işe koşulsam (bununla ilgili) bana herhangi bir (kötü şey) söylediği yok.

(30-31) Hatta bir köle almak için bana danışıyor.

(32-35) Devlet ve hükümdar adına rahip olup faziletli davranayım diye (önceden) azat belgesi verip beni almıştı. Yeniden satmak için almamıştı. Ancak şimdi “Satarım!” diyormuş.

(35-36) Beylerim hayır işlemek, merhamet etmek üzere buyururlarsa (bunu) iyice anlayarak hüküm versinler.

6.6. Raporlar (Ra)

Ra01 U 5947 (T)

(1-8) [...] Elçi [...] Asmut’a [...] gitmesi için [...] yağmurluktan Tatınçuk bir yağmurluk, Kuruşmı bir yağmurluk, Kutı bir yağmurluk verip bir yağmurluğu eşit, birer [...] gümüş [...]

(1v-2v) İduk Kut hazretimize kutlu (olsun)!

(3v-4v) Tümân Elçi beylere ben Yıgmış, senet veririm.

(5v-8v) Yüce defterde yazdırdığım herhangi bir kişimden başka herhangi bir (kişi) yok. Var diye kötü (söz) çıkar da sözü geçek olursa kendimi öldürürüm!

(9v-11v) Bu nişan benimdir. Yılan yıl üçüncü ay [...]

Ra02 *U 9179 (T I / TM 244)

(1-2) İduk Kut hazretimize kutlu (olsun)!

(3-4) Tümen Elçi beylere ben Sävinç, senet veririm.

(5-8) Yüce defterde yazdırdığım herhangi bir kişimden başka herhangi bir (kişi) yok.

Var diye kötü (söz) çıkar da sözü geçek olursa kendimi öldürürüm!

(9-11) Bu nişan benimdir. Yılan yıl üçüncü ayın dokuzuncu gününde.

Ra03 *U 9180 (T I / TM 239)

(1-2) İduk kut hazretimize kutlu (olsun)!

(3-4) Tümän Elçi beylere ben [...] senet veririm.

(4-8) Yüce defterde yazılmış herhangi bir kişimden başka herhangi bir (kişi) yok. Var diye kötü (söz) çıkar da sözü geçek olursa kendimi öldürürüm!

(8-9) Bu nişan benimdir. Yılan yılı üçüncü ayın dokuzuncu gününde.

Ra04 *U 9209

(1-2) İduk kut hazretimize kutlu (olsun)!

(3-4) Tümän Elçi beylere ben [...] senet veririm.

(5-8) Yüce defterde yazılmış herhangi bir kişimden başka herhangi bir (kişi) yok. Var diye kötü (söz) çıkar da sözü geçek olursa kendimi öldürürüm!

(9-10) Bu nişan benimdir. Yılan yılı üçüncü ayın dokuzuncu gününde.

6.7. Makbuzlar (Mak)

Mak01 III 50 (T II Čiqtim No. 6) (Eski: MIK III 50)

(1-4) Tavuk yılı yedinci ayın yirmi altısında damgacı Tarıg, Apıg, Nekü, Äsän Buka, onlardaki koyun yılına ait üç *sıtır* gümüşü ben Nekü tamamen aldım.

(4-6) Bu üç *sıtır tamga* gümüşünü at yılındaki *tamga* gümüşüne karşılık tutuyorum.

(6-8) “Yetmedi.” dersem makbuz görüp hesaplayıncaya kadarki buncasını yazıp verdim.

(8-9) Bu damga benimdir. Kendim yazdım.

Mak02 U 5248 (TM 98)

(1-2) At yılı on ikinci ayın onuncu gününde ben Öğrünç Kaya, Vıkıdan’a cevap mektubu (*yanıt biğig*) veririm.

(3-5) Bu üzüm bağının dört yılı (için) Tusmıs’a otuz yedi *bözü* iletip, alıp bağı geri döndürüp veririm.

(5-6) Bu *böz*, iki bağı *bözdir*.

(6-7) Tanık Tapmış. Tanık Kâzigi. Bu nişan ben Öğrünç Kaya’nındır. Ben Ardana yazdım.

Mak03 U 5249 (T II D 373b)

(1-6) Tavuk yılı dördüncü ayın on sekizinde Murut Manastırı’na saygıdeğer Koşmış(’ın) koyduğu döşekten, yerden Kiñdsuin Şıla’dan bir eski döşek, bir eski *tamanı* biz Toyın Kulı Şıla ve Kamtsuin Şıla aldık.

(7) Tanık Äsän Tutuñ’dur.

Mak04 U 5250 (T II D 373a)

(1-7) Tavuk yılı dördüncü ayın on sekizinde Kiñdsuin Şıla’daki yetmiş iki öğrenciyi ben Titso Şıla aldım.

(7-10) Tanık Äsän Tutuñ. Bu damga, ben Titso Şıla’nındır.

Mak05 U 5251 (T.M. 229)

(1-4) Yılan yılı birinci ayın yirmi dördünde ben Balak ve Umar, ikimiz, Taşık için yarım deriyi yarım ipeği Turı'dan alıp ana senedi (*ög bitigi*) yok olduğu için (bunun yerine) tutulacak yeni bir geçici senet (*yanut bitig*) verdik.

(4-5) Sonradan senet ortaya çıkarsa geçersiz olup işe yaramasın.

(5-7) Tanık Torçı. Tanık Bürlük Kaya. Bu nişan, biz Balak ve Umar, ikimizindir. Ben Kinkudu ikisine böyle sorup yazdım.

Mak06 U 5960

(1-7) At yılı yedinci ayın birinci gününde biz Ötemiş, Yol Buka, Torçı, Taşı, Suv Krgiz başta olmak üzere (tüm) *borunluğumuza* bu Yöläk'in yedinci aya ait düzenli iş sırası *bözü* tamamen ulaştı ve (karşılığında) tutulacak geçici senet (*yanut bitig*) verdik.

(7-8) Bu nişan bizimdir. Ben Torçı sorup yazdım.

(1v-2v) [...] yer, Äsän [...] yarım [...]

(3v-4v) yarım [...] yarım *böz*. Torçı yarım *böz*.

(4v-5v) Adak'a yarım *böz* verdim. Töläk'e iki defa üç [...] yarım *böz*.

(6v-7v) Düzenli iş sırasından El Buka Sak Adak'a bir, Soma'ya bir (tane) verdi.

(7v-8v) Sonuncu düzenli iş sırası (olarak) Täsi Tarıgçı'ya bir, Suv Krgiz'e bir (tane) verdi.

(8v-9v) Taipu şarap (karşılığında) yarım *böz* verdi.

(9v-10v) İçbay'ın ağabeyinin yarım *bözünü* verdi.

(10v-12v) Dördüncü günde Tümür düzenli iş sırasından baldır et (karşılığı) yarım bağ *böz* verdi.

(12v) İki ölçü *böz* (karşılığında) [...]

Mak07

***U 9001 (T III D 279.5)**

(1-5) Sığır yılı birinci ayın dokuzuncu gününde ben Kūsān Bört, büyüğüm Taz'ın Ögrinā'den alacağı tavşan yılından beri faizi işleyen iki *bözü* tamamen aldım.

(5-7) Ana senedi (*ög bitigi*) kaybolduğu için bu geçici senedi (*buçung bitigi*) verdim.

(7-9) Daha sonra bu ana senet (*ög bitig*) kimde ortaya çıkarsa (bu) geçersiz olup işe yaramasın.

(9-11) Tanık Aşsız. Tanık Basana. Bu damga benimdir. Ben Kūsān Bört yazdım.

Mak08

***U 9181 (TM 225)**

(1-3) Koyun yılı birinci ayın on sekizinde biz Enç Buka, Arug, ikimiz büyüğümüz Tärbiş'e [...] iken senet vermiştik.

(3-6) Koço'daki Taysaṅ bağı ve şehirdeki bağ dışında birkaç parça yerin bedeli olan altı yüz *yastuk čao* içinden yüz *yastuk* verdik ve beş yüz *yastuk čao* kaldı.

(6-8) Bu *čaoyu* Ogul Tegin ve yengemize yaz-güz (sürekli) kim gelirse götürüp veririz.

(8-10) Götürüp vermezsek bu senedi kim alıp gelirse hiçbir bahane aramadan tamamlayıp veririz.

(10-16) Bu senetteki *čaoyu* verene kadar Enç Buka ve Arug ortadan kaybolursa müşterek borçlu, müteselsil kefil (olarak) ben Enç Buka'nın küçük erkek kardeşi Äsän ve ben Arug'un oğlu Kara Tugma, ikimiz bu sözleşmedeki *čaoyu* senet kanununca hiçbir bahane aramadan itirazsız doğru bir şekilde veririz.

(17-25) Bu nişan, ben Enç Buka'nındır. Bu nişan, ben Arug'undur. Bu nişan, ben kefil Äsän'indir. Bu nişan, ben kefil Kara Tugma'nındır. Bu nişan, ben tanık Torçı'nındır. Bu nişan, ben Arug'undur. Bu nişan, ben tanık Töläk Kaya'nındır. Ben Tugma, bunları Enç Buka ve Arug, ikisinin sözüne göre yazdım.

Mak09

***U 9189 (T I / TM 241)**

(1-2) Kaplan yılı onuncu ayın yirmisinde [...] bedeli seksen iki *kuanpuyu* ben Kün Bermiş Sağun aldım.

(3) Yoğurt bedeli olan kuanpu *kigät* (?) olur.

(3-4) Altı yüz altmış altı *kuanpuyu* ben Kün Bermiş Sağun'dan isteyecektir.

(5-7) Yeni bağın bir küp doğru şarabını satınca üç yüz doksan *kuanpu* oldu. Lükçün'deki iki küp şarap üç yüz yirmi *kuanpu* oldu.

Mak10

***U 9331 (T III M 205)**

(1-3) Tavuk yılı dördüncü ayın birinci gününde ben Şabi Tutuñ'un, benim Suçadı Tutuñ'dan satın aldığım bağın asıl sözleşmesini (*baş bitigi*) arayıp bulamadım.

(3-7) Daha sonra küçük erkek kardeşimde, ağabeyimde, akrabamda, oğlumda, kızımda, damadım Mañal Törüg başta olmak üzere herhangi bir kişide ortaya çıkarsa bu sözleşme geçersiz olsun.

(7) Sözleşmeyi bulan kişinin sözü geçerli olmasın.

(8-11) Tanık Yapıg Totok. Tanık Üklitmiş Togrıl Totok. Tanık Kuđug Totok. Tanık İşayguçı Basmıl. Ben Kanturmuş, Şabi Tutuñ Bağ'e böyle sorup yazdım. Bu damga, ben Şabi Tutuñ'undur.

(1v) Şabi Tutuñ'un bağ sözleşmesidir.

Mak11

***Kle-Rob. 2, *USp Nr. 48**

(1-3) Köpek yılı ikinci ayın dokuzuncu gününde ben, Kanturmuş Togrıl, benim Kâdirä'ye faiziyle verdiğim beş *sıtır* gümüşü tamamen aldım.

(3-5) Ana senedi (*ög bitigi*) kaybolduğu için geçici senet (*buçung bitig*) verdim.

(5-6) Daha sonra ana senedi (*ög bitigi*) ortaya çıkarsa hükümsüz olsun, geçerli olmasın.

(7-8) Tanık Yaña Bars. Tanık Buyançuk. Bu damga, ben Kanturmuş Togrıl'ındır.

6.8. Çeşitli Belgeler (Çeş)

Çeş01 **III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (I)**

(1) [...] kalıp gerekli olup

Çeş02 **III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (II)**

(1-2) [...] gününde bana, Sävinä [...] olur. Yaşına [...]

Çeş03 **III 205 v (T II 191 D 81) (Eski: MIK III 205 v) (III)**

(1*-4*) [...] yılı ikinci ayın dokuzuncu gününde [...] Tu, Bağ Turmuş [...] saygı gösteren [...] kendim yazdım.

Çeş04 **Ch/U 6177 v (Glas: T II 1571)**

(1) Tavuk yılı dördüncü ayın yedinci gününde [...]

(2-3) [...] Kusu adlı usta [...] verdim. Bu Kusu adlı [...]

(4) töresine göre hizmet edip yaşasın [...]

(5-6) tutup kendimden oğul [...] kılıp büyük oğul [...]

(7-8) Bir işe [...] bu [...]

Çeş05 **Ch/U 6781 v (T III M 236) (I)**

(1) Koyun yılı on birinde [...]

Çeş06 **Ch/U 6781 v (T III M 236) (II)**

(1*-2*) [...] altıncı gününde bana, Maṇlaikoço'ya [...] gerekli olup

Çeş07 Ch/U 7004 v (Glas: T II S 1066)

(1) [...] yer üzerindeki millet

(2) [...] bilmezsiniz.

(3) [...] diye bu yerde her ne

(4) [...] bilmezse o

(5-6) [...] Alp [...]

Çeş08 Ch/U 7018 v (T I D 51)

(1-4) [...] kanundaki [...] Basačuk [...] diye senet [...]

Çeş09 Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (I)

(1-2) [...] böyle yazılsa olur mu diye yazdım.

(3) Ben Şinşidu Tutunğıya, saygıyla yazdım. *Sadu!*

Çeş10 Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (II)

(1) [...] Ben Mirtso Şıla sözüm.

Çeş11 Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (III)

(1-3) İkinci ayın on beşinde bana, Sinpindu'ya *nom* gerekli olup büyüğüm Sinsidu'dan sekiz kitap tomarı [...] aldım.

(3-4) Bu *nomu* oğlum Sinpindu doğru olarak versin.

(5*-6*) Kanımdı Şazın, Kalımdı Şazın.

Çeş12 **Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (IV)**

(1) Tagay'ın yedi bakır gümüş

Çeş13 **Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290) (V)**

(1-3) Köpek yılı birinci ayın yirmi üçünde bana [...] bir şığ yemiş, dörder *küriye* faiz (karşılığında) [...] bu [...]

Çeş14 **Ch/U 7329 r + v (Glas: T II T 1290)**

Verso

(1-5*) [...] Şinşidu Tutuñ Sinpindu'ya [...] Kinsidu [...] Şinşidu Kinsiman [...] Sinpindu Sinşandu Kinsiman ben [...]

Çeş15 **Ch/U 7366 v (T II S)**

(1-2) [...] *erti ber̃ti* (vergisi) yok. İkisine denk [...] yarım *böz*.

Çeş16 **Ch/U 7468 v (T II Y 59)**

(1) Tavuk yılının ikinci ayının on birinde

(2-3) Tavuk yılının ikinci ayının on birinde bana, Pusardu Toñ ulaştım.

(3) Kayıt olsun.

(4) [...] Tavuk yılı ikinci ayın on birinde bana [...]

Çeş17

Ch/U 8218 r (MIK 030514)

RaschmKat 14, No: 341

(1-2) [...] İsteyen ortaya çıksa [...]

Çeş18

So 14865 v (T II Y 63)

(1-4) Sonbahardaki pamuğa (karşılık) beş peynir [...] ile altı Sırt Kuba'nın *tañı* ile beş *tañ* pamuk Tañut, Kao, Bugralıg, Kavşurmuş ile doğru olarak veririz, itiraz etmeyiz.

Çeş19

U 5239 ([T I] D 176 / T.M. 238)

(1-6) Kaplan yılı dördüncü ayın yirmisinde bana Töläk Tämür'e ait Tıyuk'taki taş köprünün doğu tarafındaki etrafı duvarla çevrili sebze bahçemi ve Çanğur Agız'daki yedi *kürilik* yerimi ve Törtkil Çug'daki dört *şıglık* yerimi ve Povu Kıra'daki üst çiçeklikteki altı *şıg* yerimi ve alt çiçeklikteki dört *şıg* yerimi...

(6-10) Bana ait bunca yerlerimi bana, Töläk Tämür'e kullanmak için *çao yastuk* gerekli olup saygıdeğer Tolmış'tan yirmi *yastuk çunđuñ bao-çao* alıp Taşık'a Utmış'a bu yerlerimi işleyip yesin diye doğru bir şekilde verdim.

(11) Tanık Käräy. Tanık Tämür Buka.

(11-12) Oradaki ağabeyim, küçük erkek kardeşim, evladım, akrabam hiç kimse de (itiraz edip Töläk ile) tartışmasınlar.

(13-17) Bu nişan, ben Töläk Tämür'ündür. Bu nişan, ben Buyan Tämür'ündür. Bu nişan, ben tanık Käräy'indir. Bu nişan, ben tanık Tämür Buka'nındır. Bu senedi ben Buyan Tämür kendi elimle yazdım.

Çeş20

U 5242 (T II Čiqtim 7)

(1-6) Kaplan yılı dokuzuncu ayın yirmi altısında biz Otuz'un Bultur adlı demirci kölesi ile Toyınçog'un Ay Silig adlı kadın dokumacı kölesi, bu ikisi, efendilerine sormadan karı koca olmuşlar.

(6-7) Daha sonra ben Toyınçog, Otuz ile (bu durumu) işitip (onları) ayırmadım.

(8-9) Toyınçog'un kadın kölesinin *bert* (*vergisini*) Toyınçog bizzat alırım.

(10-11) Ben Otuz'un demirci kölesinin *bert* (*vergisini*) ben Otuz bizzat alırım.

(11-14) Ben Otuz, kulumun her neyi (ile ilgili) olursa olsun Toyınçog'a, kölesine itiraz etmem.

(14-1v) Ben Toyınçog, benim kölemin her neyi (ile ilgili) olursa olsun Otuz'a, kuluna itiraz etmem.

(1v-3v) Tanık Karıg. Tanık Çavşu. Tanık Ötükân Tâmir. Bu damga biz, ikimizindir. Ben Moğol Buka sorup yazdım.

Çeş21 U 5244 ([T I] D / TM 227)

(1-2) Köpek yılı on birinci ayın onuncu gününde ben Ara Tämür, Turı'ya senet veriyorum.

(2-3) Turı'nın bağı için bana yazıp verdiği asıl sözleşme (*baş bitig*), geçici sözleşmedir (*ıdlış bitig*).

(3-4) Sonradan önceki gerçek sözleşmedir (*çın bitig*) deyip itiraz etmem.

(4-5) Bağı ne zaman isterse herhangi bir şeyi bahane etmeden geri veririm.

(5-6) Yine domuz yılı (içinde) hazırladığı altmış *tämbin* şarap kirasını doğru olarak veririm.

(6-8) Bu söze tanık Sävinç Kaya. Tanık Budaşiri. Bu nişan, ben Ara Tämür'ündür. Ben Baçak Turmış, Ara Tämür ağabeye sorup yazdım.

Çeş22 U 5245 (TM 220)

(1-10) Tavşan yılı ikinci ayın yirmi ikisinde biz Bağ Buka, Bay Buka, Yürün, Kıpçak, El Buka, Malda, Kıtan yine Yürün, Tümän, Kök Tämür, Äsän Tämür, Mängü Tämür,

Turmuş, Utmış, Tınmış, Kul Kaya, Uminçı, İsigi, Töläk, Abış başta olmak üzere ülkenin milletine o önceden kullanmak için *böz* gerekli olup Inal Koço'dan yüz (tane) iki yarım bağlı *böz* alıp *Kalançı* Turı'yı bağcı (olarak) verip bizim önceki Kara Toyın adlı *kalançımızı* döndürüp aldık.

(10-16) Bu üzüm bağı esasen Turı'nın (olduğu) için şimdi bu günden başlayarak bu Turı'da her ne *kalan*, *kavut*, *tütün*, *kabın*, *kodgu*, *umdu*, *borluk*, anız, darı, pamuk, *kavlalık*, *anız*, *basıg*, *salıg* (vergisi gibi) her ne (vergisi varsa) biz katılmayız, ödemeyiz diye bu Budaşiri Bahşı'ya teslim edip verdik.

(17-18) Bu işe tanık İş Buka. Tanık Ara Buka. Tanık Mısır. Tanık Kârsin.

(18-19) Bu nişan, biz senetteki gibi adları olan ülkenin milletininindir.

(20-21) Ben yazman Baçak Turmuş, ülkenin milletine üç defa böyle sorup yazdım.

(22-25) Bu nişan, tanık ben İş Buka'nındır. Bu nişan, tanık ben Ara Buka'nındır. Bu nişan, tanık ben Mısır'ındır. Bu nişan, tanık ben Kârsin'indir.

(26-28) Ülkeye faydası olduğu için üzüm bağı sahibi Turı'yı bağcı olarak verip Kara Toyın'ı döndürüp aldık.

Çeş23 U 5246 ([T I] D 135 / TM 205)

(1-2) Koyun yılı birinci ayın onuncu gününde ben Taşık, Turı'ya senet veririm.

(2-13) Benim *kalan* (vergisine) gücüm yetmeyip vereceğim çok olup alacaklılarım da çok olup duracak (hayatıma devam edecek) gibi olmayıp kaçıp saklanıp gitmiş (olduğum) için yine Turı ile birlikteki bana ait üç erkek kölenin çalışacağı üzüm bağımı “Benim *berim* (vergilerimi) sen ödeyip sen alır mısın?” diye sorsam, “Yoksa başka kişiye bırakırım!” dersem, Turı “*Berim* (vergini) ben veririm. Üzüm bağına başka kişi sokmam!” dediği için Barça Toyın'a iki ipekli kumaş; Kançuk'a yarım *küp* şarap; Yumşak'a iki *şıg* darı, bir siyah elbise; Kıtay Buka'ya üç ipekli kumaş...

(13-14) “Bunca eşyaları sen verip senetlerimi al!” deyip bırakıp gittim.

(14-16) Bu eşyaları Turı verip, *berim* (vergimi) öderse bu üzüm bağı Turı'ya tazminat olsun.

(16-18) Yine bu eşyaları ben Taşık, dönüp gelip Turı'ya ödeyip veririm ben Turı, üzüm bağını geri veririm.

(18-21) Ben Taşık, üç yıla kadar dönüp gelip bu eşyaları Turı'ya vermezsem üzüm bağı Turı'ya doğrudan tazminat olsun.

(21-23) Tanık Kârsin. Tanık Ögrünç Buka. Bu nişan, ben Taşık'ındır. Ben Baçak Turmuş, Taşık Apam'a sorup yazdım.

Çeş24 U 5247 (T.M 104)

(1-4) Yılan yılı ikinci ayın üçüncü gününde ben Tämür Ombu, bu Sıkıdu'ya Koço'daki arazide Mädz ile eşit (bir şekilde) yesin (kullansın) diye senet verdim.

(4-21) Sıkıp'ta yukarıda (ve) aşağıda (bulunan) arazide yarısını, Çakçak'ta on iki şıg arazide yarısını, yine Adak'ta sekiz şıg arazide yarısını, yine Adırı Sın'ta [...] şıg yerde yarısını, yine Yol Togan'da üç şıg arazide yarısını, yine Bukapaçı'nın boş tarlasında sekiz şıg yerde yarısını, yine [...] boş tarlada on şıg arazide, üç şıg [...] boş tarlada beş şıg yerde yarısını [...] nehirdeki altı şıg arazi [...] şıg sebze bahçesi, yine [...] ile hisseli [...] üzüm bağı [...] Adak'ta on iki şıg [...] iki, Sarku'da sekiz [...] şehrin sonu ile [...] şıg arazi [...] göl ile sulanabilen on şıg yer.

(22-24) Bu yerleri Sıkıdu, Mädz ile eşit (bir şekilde) yesin (kullansın) diye bizzat imzalayıp yazıp verdim.

(24-25) Bu nişan, ben Tämür Ombu'nundur. Ben Mısır sorup yazdım.

Çeş25 U 5266 (T II D 338)

(1-6) Köpek yılı onuncu ayın sekizinci gününde ben Sadı'nın Adak Toçok ile ortak (olduğum) üç bakır yakutu ben Sadı, doğudan, batıdan (her yerde) satışa çıkarıp (Adak Toçok ile fiyatını) yüz *yastuk* (şeklinde) kararlaştırdık.

(6-9) (Satış) yüz *yastuka* ulaşırsa elli *yastuk* (değerinde) eti ben Sadı, Adak Toçok'a getirip veririm.

(10-11) Yüz *yastuka* ulaşmazsa bu yakutu getirip veririm.

(12-14) Tanık Uruz. Tanık Somaçı. Bu nişan, ben Sadı'nındır. Ben Yarak, Sadı'ya sorup yazdım.

Çeş26 U 5286 (T.M. 74)

(1-4) [...] oğlu Şabi [...] altmış *kuanpu* ben [...] El Togan ile aldık. [...]

Çeş27 U 5298 (T.M. 111)

(1) [...] altı kişidir. [...]

(2) Ben Yöläk, elli beş yaşındayım. [...]

(3) Eşim Arıga otuz yaşında.

(4) Kızım Bakşal on üç yaşında.

(5) [...] Oğlum Kutlug Şıñkur on yaşında.

(6) [...] Ortanca oğlum Buyan Şıñkur sekiz yaşında.

(7) [...] oğlum Barak Şıñkur beş yaşında.

(8) Bunça kişilerimin tamamı gerçek, bunca yaşta oldukları gerçektir.

(8-9) Bu kişilerimi Yoluga (ve) Çärig, ikisi bilir, bu sözler gerçektir.

(9-11) Eksik olup yalan ortaya çıkarsa elli yedi kamçı yeyip bana kalan *yastuktan* mahrum kalırım.

(12-13) Domuz yılı beşinci ayın yedinci gününde ben Bägi sorup yazdım.

(14-15) Bu damga, ben Yöläk'indir. Bağ Kulı, Yöläk'e Çärig (ve) Yoluga ile ikimiz sözleşme verimiz.

(15-17) Bu Yöläk'in sözleşmedeki adları olan kişilerinin tamamı gerçektir, Koço kuşatıldığında (hepsi) vardı.

(18) Bunca yaşta oldukları gerçektir, biz biliriz.

(18-20) *Yastukı* alıp darı ekilen yerini ekip *kalan* (vergisi) verip herhangi bir yere göçüp gitmeden durur, Koço kuşatıldığında (hepsi) vardı.

(20-22) Bu sözlerimiz gerçek. Eksik olup yalan ortaya çıkarsa elli yedişer kamçı yeyip bu Yöläk'e kalan [...] evimizden

(23-26) Domuz yılı beşinci ayın yedinci gününde ben Bağı, Yöläk'e sorup yazdım. Bu damga, ben Yoluga'nındır. Bu damga, ben Çäriğ'indir.

Çeş28 U 5305 ([TI] D 200 / TM 223)

(1-2) Maymun yılı onuncu ayın on beşinde [...] Kara, Miñ Kara, ikimiz güçsüzüz.

(3-11) Aile tımarlarından tımar bağına (onu) işleyecek güçlü bir kişi versin denildiği için biz Turmış Tämür, Tükäl Kaya, Käräy, Küç Tämür başta olmak üzere beyler bu Altun Kara'ya doğru (Altun Kara için) güç kullanıp mevcut *kalan* (vergisini) devlet(ten) önce kesip Budaşiri Bahşı'ya bağcı verdimiz deyip damgalarımızı basarak verdik.

(11-13) Bu günden sonra bu Altun Kara'dan *kalan, kavut, tüñin, kabın* (vergisi ile birlikte) her ne olursa almayız, istemeyiz.

Çeş29 U 5310 (T II D 321) RaschmKat 13, No: 136

(1) Kaplan yılı beşinci ayın onuncu gününde [...]

(2-4) Baş Kara'nın düzenli iş sırasında güzel [...] verdiği buzağı (ve) keçiyi El [...] Tugma'yı güzel yüz [...]

Çeş30 U 5330 (T II Čiqtim 4)

(1-6) Tavuk yılı birinci ayın yirmi altısında, bu nişan biz İkiçi, Toyın, Tugma, Atay Yāñä, Ikdu, Kimätdü, Sämiç, Tayşıdu, İñal, Mirgiçi, Äsän Kaya, Sambok, Altmış Kaya, Çakır, Umıçı, Sisidu, Kulan, Basan, Kındam, Torçı, Artaş, Laçın, Vipra başta olmak üzere fakir kalan vergisi ödeyenlere (*kalancılara*) aittir.

(6-8) Halk, eskiden beri Çirtin'in tahıl ekilen yerini ekip arazi başına *kalan* (vergisi) vererek (yaşamaktadır).

(8-11) Halk, istişare edip *kalan* vergisi ödemeyen (*kalansız*) cemaatlere *kalan* (vergisi) ödenen arazilerinden verse, verdikleri yer (için) *kalan* (vergisi) ödemelerine rağmen manastıra ait arazinin *kalanını* vermeden (yalnızca) cemaate haraç verip kirasını da vererek (arazileri ektiğini düşündü.)

(11-15) Şimdi ise bu senette adları olan fakir halkların, (bizim) gücümüz olmadığı için *kalanlı* araziyi işlemeden (ve) manastıra ait araziye de işleyip haracını vermeden zorlukla (duruyoruz.)

(15-17) Biz bu senede adı girmiş halklar ne zaman beye, maiyetine gidip konuşursak (bunu) *kalansız* cemaat ile birlikte yaparız.

(17-20) Eğer bu senetteki sözden herhangi birimiz uzaklaşırsa (dönerse) biz halka bir kasaplık et verip halkın cezasına çarptırılırız.

(20-21) Bu damga biz, bu senetteki adları bulunan halklarındır.

(21-25) Bu damga, ben Toyın'ındır. Ben Tibin, bu senedi halka sorup yazdım. Bu damga, ben Tugma'nındır. Bu damga, ben İkiçi'nindir. Bu damga, ben Atay Yāñä'nindir. Bu damgai ben Ikdu'nundur. Bu damga, ben İñal'ındır.

(1v) Maymun

(2v) Halkın senedidir.

Çeş31 U 5453a, b (Glas: T I D 575)

(1) [...] küp [...]

(2) [...] kullanmak [...]

(3) [...] bir şıg yere birer [...]

(4) [...] altı para ve ve Kaisu

(5) [...] bağ, iki şıg

(6) [...] Açari [...] dokuz

(7) [...] beş ekilecek yer

(8) [...] bağ, iki

(9) [...] beş [...] *küp*

(10) [...] iki şıg

(11-12) [...] *küri*

Çeş32 U 5462 (Glas: T I D 610)

(1-2) tahılına [...] veririm, (ihtiyacı) gideririm [...]

(3-4) olsun. Tanık [...] ben Yetük (?) [...]

Çeş33 U 5534 (Glas: T II 1813)

(1-2) Yılan yılı birinci ayın yirmi altısında biz [...] ile üçümüz

(3-4) adaş olduk. Öyle ki, hangi kişi gitse biz bir ince *böz* veririz.

(4-5) (Birbirimizi) sevmezsek Abita Tanrı Buddha'nın ülkesinde (yeniden) doğmayalım.

(5-7) Ben Öz Togrıl, üçüne sorup yazdım, kaydettim. Bu damga, biz dördümüzündür. Tanık Äsän, tanık Taşırd.

Çeş34 U 5551 (T II D 35)

(1-2) Tavuk yılı [...] Yetiçük [...]

(3-4) Sekiz *sıtır* [...] buyruk [...]

(5-7) at [...] onlar ile [...] bunların [...]

(1v-2v) Bunları [...] bizzat yazdım [...]

Çeş35 U 5590 (T II D 150) / I. Sayfa

(1-2) [...] Açarî'nin yetmiş üç [...] yazdım. Bu damga, Misaki'nin eşinindir.

Çeş36 U 5590 (T II D 150) / II. Sayfa

(1-4) [...] Şabi [...] Toyın [...] *kunpu* tamamen aldım. Bu damga [...]

Çeş37 U 5591 (T II D 150) + U 5304 (T II D 148b)

(1) Mäkyädäntäpi Kâşi Açarî [...]

(2) otuz *kunpudan* [...]

(3) küçük erkek kardeşim Toña [...]

(4) *kunpu yasak* (vergesi) din [...]

(5) Kütüñ Tutuñ [...]

(6-7) [...] manastır. Punyabodi Kâşi [...]

(8) dinine mensuplarından üç *küri* [...]

(9) [...] Kâşi, faizi manastır [...]

(10) [...] işi kesildi. Bu manastırlar [...]

(11) [...] işi. İşler manastırlara [...]

(12) [...] geçti. Gece gündüz işler adı [...]

(13) Sekizinde Şilavanti Puşiri senet hazırladım [...]

(14) [...] din öğretici Jam Kâşi Açari [...]

Çeş38 U 5782 (T III 20 / 501)

(1-3) [...] manastıra yazlık (?) [...] istemem.

(4-6) [...] *alım berim* (vergisi) istemem. Üç [...] yılda Bikir çağında [...] çarık verirsem [...]

(1v-4v) [...] Ben tanık Lonşin [...] Tümân [...] buyruk Vap'ındır. Ben [...] yazdım. Bu damga, ben Vap [...]

Çeş39 U 5821 (T III)

(1-3) [...] iki [...] biz [...]

(4-5) [...] onluklara [...] Kayşıdu'ya tamamen [...]

(6-7) [...] ile kayıt [...] *böz* vardır.

(8-9) [...] bir *bözü* Mısır'a [...] 'nündür. [...]

(10) Bu nişan bizimdir.

Çeş40 U 5838 (T III D 271 K)

(1-5) [...] Yarp dayı [...] tanık Görgiş. Tanık [...] sorup yazdım [...]

Çeş41 U 5841 (T III D)

(1-8) [...] tutarak [...] doğudan [...] -nin [...] ülke [...] -dır (?). [...] üç defa sorup yazdım.

Çeş42 U 5852 (T III K 268)

(1-4) [...] alırım. [...] Turmuş'dan üç ay [...] yazdım [...]

Çeş43 U 5887 (T III M 246)

(1) [...] yazdım, gerçektir diye.

Çeş44 U 5888 (T III M 250)

(1-4) [...] bana Atay [...] kır- [...] yarım şıg Yalıñ [...] kadar Koço'ya

(5-7) [...] verirsem bire [...] dıştan içten [...] doğru olarak versin.

(8-9) [...] bu damga benimdir. [...] yazdım.

Çeş45 U 5926 (T 4 Xusup) / I. Sayfa

(1-3) Yılan yıl sekizinci ay [...] ben Är Oğul [...] tımar [...]

(4-8) size Bolmış [...] tımar, Tümän [...] eğer [...] köpek [...] parçalayıp Torçın [...]

Çeş46 U 5926 (T 4 Xusup) / II. Sayfa

(1-2) [...] yirmi ...(?) bana [...] *kuanpu* gerekli oldu.

(3-7) [...] susam, otuz [...] vermiş yukarı [...] Tolmış, Kutalmış [...] tanık El Toña
[...] Toñuz. Bu

Çeş47 U 5935 (TM 105)

(1-3) [...] başta olmak üzere hanlı [...] adlı kulu Sinvidu [...]

(4-5) [...] kiralandığında [...] eşit bölüşüp [...]

(6-10) [...] *bözü* Kıtay'a [...] çizip senet verdim [...] senet, dördümüz [...]

Çeş48 U 5961

(1-3) Kutlu sığır yılı üçüncü ayın yirmi beşinde bana, yedi aş (?) gerekli olup siz Sävinç Tu'dan altı [...]

Çeş49 U 5965

(1-5) [...] bu senedi Sävinç Kaya Sökkän, Yarpak, Yol Toņa, onların huzurunda ben kendi elimle yazıp verdim.

(6-9) Bu nişan, ben Bälän'indir. Yazdım. Bu nişan, tanık Sävinç Kaya Sökkän'indir. Bu nişan, ben Yarpak'ındır. Bu nişan, ben Yol Toņa'nındır.

(10-11) [...] sevap kazansın diye yazdım.

(1v-2v) [...] Togrıl'ın senedidir.

Çeş50 U 5969

(1-2) Köpek yılı üçüncü ayın on altısında bana Küç oğlu Inal'a kullanmak için mal gerekli oldu. [...]

(3) [...] Değirmende kendi [...]

(1v) Nehirdeki Küç oğlu Inal'dan alınmış otlak yer.

Çeş51 U 5970

(1-3) [...] on ikisinde biz [...] düzenli iş sırası için verip [...]

(4-5) Veririz. Tanık Elçi Kara. Tanık Inal. [...] Bu nişan bizimdir. Ben Kutlug, kendi elimle yazdım.

Çeş52 U 5979 / I. Sayfa

(1) Ejderha yılı üçüncü ayın yirmi sekizinde [...]

(2) İlettim. Āsān, Āčkü, Yolaştı [...]

Çeş53 U 5979 / II. Sayfa

(1) [...] yirmi ...(?) ben Koçolu

Çeş54 U 5980

(1-2) [...] boğaz [...]

(3-4) On altı [...] yüzlüğü [...]

Çeş55 U 5982a

(1-2) Tavuk yılı beşinci ayın onuncu gününde bana [...] Sivküy Şilavanţi kış içinde [...]

(3-4) [...] -nin ev [...] diye duydum [...] Görüşmek için gitmiştim. Kutlug Tegin [...]

(5-6) sebebinden bana öfkелendi. Onu, işi [...] ne olacak? Ondan fazla eziyetli [...]

(7-9) Beye, beylere bunu dağıtayım, çekip [...] öleyim. Tepe [...] bu [...] dediği için bizim [...]

Çeş56 U 6002

(1-4) [...] başlığında [...]

(5-8) [...] ilaç [...] bu nişan, yedinci ay [...]

Çeş57 U 6014

(1-3) [...] böyle isterse [...] kalın *böze* alıp [...]

(4-7) [...] tamamen verdim. [...] Toñçı, Erkün, dört [...] sınırı [...] yedi [...]

Çeş58 U 6027 v

(1-4) [...] gücünü kullanıp geri alayım derse [...] otuz yaşındaki erkek köle [...]

(5-8) hazinedar beyi (?) [...] eşim Kutlug [...] itiraz yine olursa ben [...] hazinedar [...]

Çeş59 U 6031

(1-4) [...] kaç evinden [...] buzağı, dokuz [...] bir kağını [...]

(5-7) [...] hüküm [...] bu yer [...] veririm.

(1v-2v) [...] saman [...]

Çeş60 U 6041 + U 5577 (T II D 97)

(1-3) [...] itiraz etmesinler.

(4-5) [...] istemezse başka kişiye devretsin.

(6-7) [...] sözleri geçerli olmasın. [...]

Çeş61 U 6076

(1-2) buyururum [...]

Çeş62 U 6077

(1-4) [...] Şahan, *küri* [...] sözü [...] Kavşurmuş

(5-6) [...] Şahan kendi elimle yazdım. Bu damga benimdir.

Çeş63 U 6116

(1-2) olur. Tanık Taza. Tanık Torçı [...]’dır. Ben Biryadaz sorup yazdım.

(3-4) Bu bağın kirasına [...] *kap* şarap veririm.

(5) Bu iki ağız yere on [...]

Çeş64 U 6128 + U 6223

(1-2) [...] ile [...] bu damga ben [...] Kaya’nındır.

(3) Artık birinci ay beşinci günde [...]

Çeş65 U 6140

(1-2) [...] beş saçından birer [...] alsın.

Çeş66 U 6182

(1-4) [...] yine [...] alıp

Çeş67 U 6185

(1-4) [...] yerde [...] yirmi koyun [...] yer [...]

Çeş68 U 6210 / I. Sayfa

(1-3) [...] beyaz un [...] alıp verdim.

(3-6) Yirmisinde [...] *küri* [...] un [...]

Çeş69 U 6210 / II. Sayfa

(1-3) [...] üçüncü günde Çanır'a üç [...] öğütüp verdim. [...]

Çeş70 U 6250

(1-3) [...] sekizinci ay [...] alacağı

(4-5) [...] Älik'ten günüyle [...] doğru olarak sayarım.

(6-7) [...] kişi eşit [...] benimdir.

Çeş71 *U 9190 (T I)

(1-4) Kaplan yılı sekizinci ayın yirmi beşinde çoban Alp Taş'ın koyunlarından iki sağmal koyun, iki sağmal keçi, bir teke, bir oğlak, beş kuzu otlaklıkta ölüp gitti.

(4) Küçük erkek kardeşim, ağabeyim [...] görüp aldık.

(4-5) İnancı'ya bir sağmal (hayvan) verdim.

(5-6) Kuzu etini, keçi etini satıp on *kuanpu* Kün Bermiş Sanun [...]

Çeş72 3 Kr. 29b

(1-7) Köpek yılında hazineye konacak darıdan İnâçi [üç] *küri* darı [...] şarap, üç *küri* (darı), Yar Ogul iki *küri* darı, (hepsi) birlikte sekiz *küri* darıyı Äsän Togrıl'dan başlamak üzere gelen asillere versin.

(7-8) Bu damga, hazinedarlarındır.

Çeş73 3 Kr. 30c

(1-3) [...] yılında İnâçi'nin ambara koyacağı [...] darı ile iki *şığ* darı geldi. Yine [...] iki *küri* darı ambara koydu.

(3-4) Bu damga, Turmuş ve Değirmenci Baçak, onlarındır.

Çeş74 *3 Kr. 31a

(1-7) Koyun yılı on ikinci ayın yirmisinde ben Yuka, Basa Togrıl'ın Sävig Bürt ile birlikte davalı olduğu Ädgü ve Konturulmuş, onlarla senet hazırlayıp verdiği faizli gümüşten Basa Togrıl'ın *basıg* (vergisi) çıkmış sekiz *sıtır* gümüşünü ben Yuka aldım.

(7-10) Ana senedi (*ög bitigi*) parçalayıp (yok edip) Basa Togrıl'a itiraz etmem. Bundan başka onluklarına da itirazım geçerli olmayacağı için ana senedi (*ög bitigi*) vermedim.

(10-11) Tanık [...] Tanık Bulat. Bu damga, ben Yuka'nındır.

Çeş75 *3 Kr. 31b

(1-3) Ejderha yılı on ikinci ayın beşinci gününde bizler, Kârsin, Arslan, Balban ile beyin muhafaza ettiği altı *sıtır*, altı bakır gümüşten beş *sıtır* beş bakır aldık.

(3-5) Bir *sıtır* bir bakır gümüşü bey bağışladı. Bu gümüşü Basa Togrıl'dan aldık.

(5-7) Bu damga, tanık Kälirt ve tanık Mayak'ındır. Bu damga bizimdir. Ben Täğirçi yazdım.

Çeş76 3 Kr. 31c

(1-6) Maymun yılı on birinci ayın onuncu gününde biz Basa Tämür ve Käd Taş, ambara konacak arpa için bir *şığ* iki *küri* arpa; iyi un için de üç *sıtır* altı bakır gümüş aldık.

(6-7) Bu arpayı ambara getirip veririz.

(7-1v) Bu tanık Taş. Bu damga, bizim ikimizindir. Ben Asıg yazdım.

Çeş77 3 Kr. 32a

(1-5) [...] yılı [...] on ...(?), bana [...] Kara [...] sattığında [...] seksen Lükçün [...] pazarında geçerli *bözü* tamamen aldım. Bundan başkası yok.

(5-6) Tanık Kançuk [...] İş Kaya [...]

Çeş78 *3 Kr. 32b

(1-3) Maymun yılı onuncu ayın on altısında ben İnâçi, Alp Togrıl için muhafaza ettiğim yedi *küri* darıyı (Alp Togrıl) gelip “Yedi *küri* darıyı doğrudan ver!” dediğinde ben İnâçi, koyun yılından itibaren faiziyle doğru olarak veririm.

(3-4) Eğer [...] verilecek yok.” derse ben İnâçi, itiraz etmem.

(4) Tanık Tumdur. Bu damga benimdir.

Çeş79 *3 Kr. 33a

(1-6) Domuz yılı onuncu ayın on altısında ben Ozmış Togrıl, küçük erkek kardeşim Basa Togrıl ile alışveriş sebebinden (dolayı) Kıtay, Yalavaç ve Alp Turmuş’ın huzurunda sözleşip alışveriş yaptık.

(6-11) Ben Ozmış Togrıl, daha sonra Basa Togrıl’a herhangi birinin gücünü kullanıp itiraz edersem yasadaki cezaya çarptırılırım.

(11-14) Tanık Alp Turmuş. Tanık Yarp Togrıl. Ben Baçak, Ozmış Togrıl’a sorup yazdım. Bu damga, ben Ozmış Togrıl’ındır.

Çeş80 *3 Kr. 35

(1-6) [...] yılı üçüncü ayın dokuzuncu gününde [...] Aṭay Kız'ı [...]’na verdim. Oğlu [...] anlaşip sözleşip Aṭay Kız’a verdiği (?) [...] iki *yastuk*, yirmi *sıtır* gümüş [...]’e geri verip Aṭay Kız [...]

(7-8) Bütün eşyaları ile ben Kutlug Toṇa, Aṭay Kız’a sahip olup onu alıp gittim.

(9-12) Bu günden itibaren Aṭay Kız'ın eşyası, herhangi bir malı mülkü var mı diye sorup İnäçi’ye, küçük erkek kardeşine, oğluna itiraz etmem.

(12-15) Ben Kutlug Toṇa, benim ağabeyim, küçük erkek kardeşim, oğlum, kızım, akrabam, yeğenim, dayım, herhangi bir kişi İnäçi’ye itiraz etmesin.

(15-20) Eğer itiraz ederlerse yüce majestelerine beş altın *yastuk*, ağabey kardeş prenslere beş altın *yastuk* ve atı ceza olarak arz edip Idukkut’a bir altın *yastuk* takdim ederek Koço şehri müşavirine de bir gümüş *yastuk* verip büyük cezaya çarptırılsınlar.

(21-23) Tanık Tämür. Tanık Inag Kulı. Tanık Bükän Toṇa. Tanuk Togan. Bu damga, ben Kutlug Toṇa’nındır. Ben Bağ Bars, Kutlug Toṇa’ya sorup yazdım.

Çeş81 *3 Kr. 37a

(1-3) Köpek yılı on ikinci ayın yirmi beşinde ben İnäçi’nin hazineye koyacağı üç *küri* darıyı ben İliçük, Kutlug Bürt ile ikimiz aldık.

(3-4) Bu damga, biz ikimizindir.

Çeş82 *3 Kr. 37b

(1-4) Sıçan yılı birinci ayın on ikisinde ben Kıtay Kaya’nın, benim Suṇun adlı Kıtay kölem kayboldu ve kaç gündür aramama rağmen bulunamadı [...] İnäçi’nin [...]

(5-7) adlı Kıtay kölesi, dışarıda mezarlığa doğru kaḡnı yolunu görerek bir *böz* elbise bulup gelmiş.

(7-8) Ben Kıtay Kaya, “Bu elbiseyi soyup aldığına göre kölem öldü.” diyerek itiraz etmem.

(9-11) Aramızda bir söz var ve buna uygun olarak İnäçi'den yarım *yastuk* gümüş alıp anlaşıp hayatımıza devam ettik.

(11-13) Bu günden sonra ölmüş Kıtay (köle) ile ilgili olarak ben Kıtay Kaya, benim, İnäçi'ye (herhangi bir) sözüm, itirazım yok.

(13-17) Eğer itiraz edersem yüce majestelerine iki *yastuk* arz edip bin kişinin beyine bir *yastuk*, Lükçün darugasına yarım *yastuk* verip büyük cezaya çarptırılırım.

(18-20) Tanık Kulun Kaya. Tanık Älik. Tanık Takıçuk. (Tanık) Ädgü Togrıl. Bu damga, ben Kıtay Kaya'nındır. Ben Ödüş, ikisine sorup yazdım.

Çeş83 *Kle.-Rob. 3, *USp Nr. 49

(1-5) Sekizinci ayın sekizinci gününde faiz ile [...]’e Tolu’ya, Bolmış’a, bunların üçüne doğru bir şekilde verilmiş bir yarım *sıtır* gümüşü ben Tämür aldım.

(6-8) Bunlar senedi ne zaman bulup gelirse faiziyle birlikte bir bakır gümüşü veririm.

Çeş84 O. 2

(1-2) Sığır yılı üçüncü ayın yirmi ikisinde biz, bütün küçük zarar görenler, merhametli gönülle bilgiyi seçerek çoğalttık.

(3) Biz bütün küçük zarar görenler yiyeceklerimizi ağaçlardan bulalım. Kutlu olsun!

(4-9) Sagta İtsarı, Mäñiçi Vapdu, Yartımlıg Kulunçog, Yaraklıg, Kutlug Apa [...] Bilgä Şıñkur, Sökti, Tözlüg Vançor, Tay Yäk Şıñkur, İt Şıñkur, Tugra Şıñkur, El Şıñkur, Inal Şıñkur, İtaçok, Yüz, daha sonra İtsarı, Tıkay, Kulunçog, Yinçgä Vapdu, İti Şıñkur, Kutlug Apa, Atam Şıñkur kutlu olsun!

(10-11) Biz bütün küçük zarar görenler prensimiz han töresine, öğreti töresine göre iki şıg buğday, on yedi yumak *böz* verelim.

(12-14) Herhangi bir kişi bu on küçük zarardan kurtulayım derse şehir beyine, ondan başlamak üzere at versin. Bütün küçük zarar görenlere bir iri koyun, bir *kap* iyi şarap, Buddha heykeline bir ipek elbise versin.

(15) O yüzden anlaşp esas sözleşme (*bāk bitig*) yazdık.

Çeş85 SI 3 Kr. 4, 17

(1-3) Kaplan yılı beşinci ayın dördüncü gününde [...]’e yazmak için kalıp gerekli olup [...] sıralı kalıp gerekli [...]

(4-5) çok iyi (şekilde) yazıyorum. Eğer [...] hece ekleyip veririm [...]

Çeş86 *SI 3 Kr. 26

(1-3) [...] kullarından Lükçüñ şehirli önceki [...] Öğretmen Pusardu Tutuñ [...] saygıyla yazdım.

(4-6) Gerçektir. Eksiğimiz yoktur. [...] yazıda Sınsıdu Şäli de vardı diye ben Kayşıdu Tutuñ yazdım.

(7) Kaplan yılı yedinci ayın birinci gününde ben Pusardu yazdım.

Çeş87 *SI 4b Kr. 20 (I)

(1) Domuz yılı dördüncü ayın yirmi dokuzunda bana, Şivsidu

(2) Domuz yılı dördüncü

Çeş88 *SI 4b Kr. 20 (II)

(1-3) Domuz yılı dördüncü ayın yirmi dokuzunda bana, Şivsidu Tutuñ’a kalıp gerekli olup Şinko Şäli’den üç sıralı kalıp aldım.

(3-5) Buna uygun olarak yazmazsam (ceza olarak) on kamçı yerim. [...]

Çeş89 *SI 4b Kr. 20 (III)

- (1) Domuz yılı beşinci ayın yirmi dokuzunda ben Pusardu
- (2) Sıçan yılı dördüncü ayın on sekizinde ben Öğretmen Pusardu Taz
- (3) Sıçan yılı dördüncü atın on sekizinde ben Öğretmen Pusardu Taz
- (4) Saygıyla yazdım. Gerçektir.

Çeş90 *SI 4b Kr. 20 (IV)

- (1*) Kulları [...]
- (2*) Önceki öğretmen Pusardu Şäli, Vapsıdu, Vapsadu
- (3*) Kintso, Şivsidu, Yakşıdu, Kinsidu, Pusarđu Taz

Çeş91 *SI 4b Kr. 20 (V)

- (1-2) El [...] sahibi Kayımđu
- (3) Bilge
- (4) Bägä
- (5) Kutal
- (6) Sözüümüz
- (7) Sävinç
- (8) Togrul
- (9-11) Tarkan [...]’a çok

Çeş92 *SI 4b Kr. 20 (VI)

(1v-2v) Sıçan yılı dördüncü ayın on sekizinde kullardan Şivsidu Tutuñ [...] iki sıra saygıyla yazarım. Kayıt olsun. *Yamu*.

Çeş93 SI 4b Kr. 235

(1-4) Beş *mañdala* (ile) baş eğerek saygı gösteririm. Tavşan yılı sekizinci ayın onuncu gününde ben Bälindü Tutuñ’a Sabakam’ın Başçir’in *dinayisin* (?) Buyan Kulı Tutuñ Bäg’den aldım.

(4-5) Ne zaman isterse doğru olarak veririm.

(5-6) Bu damga, ben Bälindü Tutuñ’undur. Kendi elimle yazdım.

Çeş94 SI 4b Kr. 236

(1-3) Domuz yılı on ikinci ayın on dördünde bana, Pusardu’ya yazmak için kalıp gerekli olup Yakşıdu Tutuñ’dan on *satır* gümüş karşılığında kalıp aldım.

(3-4) Bizzat bu kalıba göre çok iyi (şekilde) yazarım. Eğer yazmazsam (ceza olarak) on kamçı yerim.

(4-5) Tanık Kintso. Tanık İntso. “Bu damga, ben Pusardu Taz’ındır.” diye söylemiş [...]

Çeş95 SI Kr. IV/618

(1-2) Köpek yılı sekizinci ayın yirmi altısında ben Muñsuz Kaya, Turmış Tämür’e senet veriyorum.

(3-7) Büyük babamın öğüde uygun olarak Tämür’e çalıyla ayırıp miras ederek bıraktığı Tıñaka’nın üzüm bağı için senetteki sözleri gerçek olduğundan Tıñaka’dan satın alındığına dair asıl senedi (*baş bitig*) teslim edip bu üzüm bağı hakkında herhangi bir itirazım olmadığına dair senet verdim.

(7-10) Bundan sonra benim kendi oğlum, ağabeyim, küçük erkek kardeşim, onluğum, yüzlüğüm, herhangi bir kişi kargaşa yaratmasınlar.

(10-11) İtiraz ederlerse sözleri geçerli olmasın.

(11-14) Bu söze (tanık Kora Kıtay). Tanık Küçtämür, Açbuka, Tükäl Kaya, Buyan Kaya. Bu nişan, ben Muşsuz Kaya'nındır. Ben Togda, Muşsuz Kaya'ya sorup yazdım.

Çeş96 İstanbul 3 (İÜ Küt. Demirbaş No: 526)

(1-14) Tavuk yılı [...] bize, Manrız [...] gerekli olup [...] pay aldık. [...] ayın birinci gününde [...] biz. Bir ay [...] yukarı [...] biz [...] iki [...] bir [...] Baçak Turmuş [...]’dır. Ben Yarumış [...] yazdım.

Çeş97 İstanbul 6 (İÜ Küt. Demirbaş No: 529)

(1-3) [...] yılı on ...(?) ay [...] ben Budasın [...] veririm.

(4-15) [...] ile benim farklı [...] büyük babam Örmüş [...] şarap [...] Kulı [...] ben Budasın [...] Buğasın, Çıka [...] Buka beş [...] her ne [...] yok diye ben [...] nişan çizip [...] yazdım. Bu söz [...]

(16-21) [...] Budasın Buka [...] Buka, ben Arslan [...] üç defa [...] sorup yaz dediği için [...] Elçi [...] anlaşıldı.

Çeş98 M 17B r

(1-7) Tavuk yılı yedinci ayın on sekizinde ben Toyınçog, Tüşiki, Basıkı, biz üçümüz evde çok anlaşmazlık olduğu için akrabamız Ädgü Toña, Tardu ve Öz Kana huzurunda konuşup (sözleştik). Bu günden önce Tüşiki'nin Tañut'ta, Kıtay'da her ne vereceği varsa Toyınçog ve Basıkı sorumlu değildir. Ben, Tüşiki sorumluyum.

(7-9) Bu günden sonra her ne *kalan*, *basıg* (vergisi) olursa üçümüz *kalan* (vergimizi) paylaşıp veririz.

(9-11) Tanık Yapııcı. Tanık Abiri. Bu damga, Tüşiki'nindir. Ben Öz Kara Tu sorup yazdım.

Çeş99 Feng 1960: 1

(1-6) Ejderha yılı dokuzuncu ayın dördüncü gününde ben Tigüy Tayşı, Atay'ın Ş'iusay'a sattığı kölesi ile ilgili Ş'iusay ile anlaşır Ş'iusay'a bizzat verip gittim.

(6-9) Sayın Buka'dan ya da başka herhangi birinden itiraz gelirse ben Tigüy Tayşı sorumlu olurum.

(9-1v) Tanık T(a)ñut Buka. Ben Tigüy Tayşı yazdım.

Çeş100 Feng 1960: 2

(1-4) Tavşan yılı on ikinci ayın on altısında ben Otaçı Tayşı, gümüşü Şiusay Tayşı'dan alıp [...] Şiusay Tayşı nereye giderse [...] veririm.

(4-5) [...] Tayşı eğer [...]’e gümüş [...] faiz almam. Gümüş ile [...]

(6) [...] uygun olmazsa ben Şiusay Tayşı sorumlu olmam.

(7-8) Tanık Säjim. Bu nişan benimdir. [...] (Ben) Koştar, Otaçı'ya sorup yazdım. [...]

Çeş101 Tenişev-Feng 1958: 1

(1-3) Ejderha yılı sekizinci ayın yirmi altısında ben Atay, Pinuñ'un satış bedeli dokuz *yastuk çaoyu* Şivsay Tayşı'dan tamamen sayıp aldım. Bu senedi verdim.

(3-4) Tanık Baçau Togrıl. Tanık İlavu. Bu damga, ben Atay'ındır. Ben kendim yazdım.

6.9. Eksik/Niteliği Belirsiz/Karmaşık Belgeler (Kar)

Kar01 III 85 r (T III M 167) (Eski: MIK III 85 r) (I)

(1-12) [...] mani huṇ om mani ni p(a)d [...] huṇ [...] ṣabi

Kar02 **III 85 r (T III M 167) (Eski: MIK III 85 r) (II)**

(1-8) [...] K(a)y-a [...] yazdım. *Yamu*. Gerçektir. *Yamu*.

Kar03 **III 4674 (T I) (Eski: MIK III 4674) / I. Sayfa**

(1-2) Bu kıskaç ben Bolçu'nundur.

Kar04 **III 4674 (T I) (Eski: MIK III 4674) / II. Sayfa**

(1) Bu damga, ben Bolçu'nundur.

Kar05 **III 4773 (T I D 2041) (Eski: MIK III 4773)**

(1-4) Ben [...] Tanrı

Kar06 **III 7053 (T I) (Eski: MIK III 7053)**

(1-3) [...] versin. [...] Bolmuş [...] gümüş [...]

Kar07 **III 7535 (T III) (Eski: MIK III 7535)**

(1) Yapma. *Yamu*.

(2-3) "Gerçektir." diye ben Tayşıdu yazdım.

Kar08 **III 8092 (Eski: MIK III 8092)**

RaschmKat 14, No: 545

(1-4) [...] Yılan yılı birinci ay

(5) Yılan yılı ikinci ayın sekizinci gününde

(6) Yılan yılı ikinci ayın sekizinci gününde

(7) Yılan yılı ikinci ayın sekizinci gününde

(8) kullarından Sävinç Togrıl

(9) kullarından Sävinç Togrıl

(10) kullarından Sävinç Togrıl

(11) Kaya yazdım.

(12) Kaya

Kar09 **III 8334 (T III) (Eski: MİK III 8334)**

(1-2) Kulutı ben [...] *Yamu*.

Kar10 **III 8351 (Eski: MİK III 8351) (T III M 253)**

(1-3) Bu ağaçta ben [...] Ögü K(a)y-a saygıyla yaptım. [...] Yerde [...] yıl beşinci ayın altıncı gününde.

Kar11 **Ch 5546 (T II 1036)**

(1) Yıl.

Kar12 **Ch 5555 ([T I] D 159, T.M. 46)**

(1) Maymun yılı birinci ayın altı.

Kar13 **Ch/U 6014 v (Glas: T I 1028)**

(1-6) Sığır yılı onuncu ay [...] bu biz Oğuz, Poy Şiri'den [...] Küiy Tay-şen olup bu yüz bu [...]

Kar14 Ch/U 6136a v (Glas: T III 215.507)

(1-2) [...] Kutadmış [...] damga, biz Enç [...]

(3-4) [...] iki cariyedir. [...] faiz karşılığında [...]

(5-6) [...] hepsi [...] sorup yazdım

(7-12) [...] *kap*, beş [...]

Kar15 Ch/U 6163 v (Glas: T II T 1278)

(1-2) [...] yılı on ikinci ayın altıncı gününde [...] gerekli [...]

(3) [...] Yalıg'ın oğlu [...]

Kar16 Ch/U 6167 v (Glas: T II 1754)

(1-2) İkinci düzenli iş sırası [...] Biji

(3-5*) Ben Kaitso Tutuñ yazdım, gerçektir. Bögi Toyın.

Kar17 Ch/U 6218 v (Glas: T II T 1437)

(1-2) [...] ben Özän [...]

(3-4) [...] büyük [...] her kim [...]

(5-7) [...] yok var olsam (ölsem) [...] *bözü* [...] ben [...]

Kar18 Ch/U 6324 v (T II 1271)

(1-2) Yılan yılı dördüncü ayın [...] Şıla, Mansu Şıla, Kaysıntu ile [...]

(3) [...] yılı dördüncü ayın sekizinci gününde.

Kar19 Ch/U 6325 v (Glas: T II 2039)

(1) [...] kaydı [...]

(2) [...] sekiz [...]

(3) [...] Nom Kulı [...]

(4) [...] dördüncü [...]

(5) [...] ayın beşinci gününde

(6-11) [...] Şabi'ye yazdım. [...] Şabi'ye [...] Äsän Tämür [...]

(12-13) Äsän Tämür, Şabi'ye yazdım. “*Yamu.*” diye söyledim. Gerçektir. *Yamu.*

(14-15) Dördüncü ayın dördüncü gününde ben Kösälig (?) Taz [...] yazdım.

(16-17) İki Taysaŋ yıl [...] otuzunda ben [...]

Kar20 Ch/U 6420 v (I)

(1) [...] Önce amiŋa Tanrı

Kar21 Ch/U 6420 v (II)

(1-2) [...] on sekizinde [...] sekiz

(3) [...] yazmak için kalıp gerekli.

Kar22 Ch/U 6518 v (Glas: T II T 1832) + Ch/U 6428 v (T II 1707) + Ch/U 8025 v (Glas: T III 3017; MİK 028488) + Ch/U 6862 v (Glas: T II 1966) + Ch/U 6773 v (Glas: T II T 1853)

(1-2) [...] üç, yedi, sekiz [...] beye

(3-4) [...] yirmi *batman* un [...] altı

(5-6) [...] bizi Toklug [...] kendisinde Toklug

(7-8) [...] *böz* verdiği [...] *böz* [...]

(9-10) [...] iki koyun [...] *böz*, Äsän Buka'ya vermiş.

(11-12) [...] verdi. Onu [...] verdimiz diye dokuz

(13-14) [...] verip büyüğüm Tünüz [...] diye onu

(15-16) [...] Pusarda'nın vereceği [...] saygıyla yazdım.

(17-18) [...] Kaya. [...] -a bana yetmiş

Kar23 Ch/U 6518 r (Glas: T II T 1832)

(1-2) Töläk [...]

Kar24 Ch/U 6534 v (Glas: T II 760)

(1-2) [...] yıl [...] *böz*

(3-4) Yılan yılı birinci ay [...] yılan [...]

(5) Yılan yılı birinci ay [...] ben sorup

(6) Yılan yılı birinci ay [...]

(7-8) Yılan yılı birinci ay [...]

Kar25 Ch/U 6583 v (T II Y 59)

(1) Tavşan yılı beşinci ayın [...]

(2) Biji saygıyla yazdım. [...]

(3-4) Yarpa, bu [...]

Kar26 Ch/U 6641 v (T III T)

(1-2) [...] Toyın'a yazıp öğrenmek için kalıp gerekli olup

(3) Toyın'a [...]

Kar27 Ch/U 6720 v (Glas: T III T 358)

(1-7*) Bir, iki, üç dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, yirmi, otuz, bir, iki iki.

Kar28 Ch/U 6757 v

(1-4) [...] Koyun yılı sekizinci [...] Ätgü [...] Tümür'den [...]

Kar29 Ch/U 6773 r (Glas: T II T 1853)

(1) Büyüğüm (?)

Kar30 Ch/U 6789 v

(1) Şiri-a Şabi yazıp [...]

Kar31 Ch/U 6791 (T III M 127)

(1) Buyan Kulu

(2) Buyan Kulı

(1v) Buyan

(2v) Buyan Kulı saygıyla yazdım.

(3v*-5v*) Buyan Kulı saygıyla yazdım.

(6v*-7v*) Buyan Kulı yazarak

(8v*) Kulı

Kar32 Ch/U 6845 (T III)

(1-2) Koyun yılı sekizinci ayın yedinci gününde [...] *Sadu*.

(1v) Bu [...] yazısıdır.

Kar33 Ch/U 6889 v

(1-2) [...] diye Çisim, sen (?) yapsın. Altmış

(3-4) [...] saygıyla yazdım. Gerçektir. *Yamu*. [...] Çisim, onlar Budaşiri'nin Yanış'a

(5-7) [...] yazdım. Gerçektir. Vaptso tanık. [...] Tu tanık. Tanık. [...] Tu tanık. Vaptso.

Kar34 Ch/U 6949 (T II M)

(1) [...]

(1v-2v) Buyana Buyana Tutuñ, Buyana

(3v-4v) Buyana Tutuñ, Buyana

(5v-6v) İki düzenli iş sırası [...] yazdım, gerçektir.

Kar35 Ch/U 6958 v

(1) Yılan yılı üçüncü ayın üçüncü gününde Küinvü Biji ile

Kar36 Ch/U 6995 v (I)

(1-3) [...] damga [...] geçerli olmasın. Bu damga benimdir. Ben [...]

Kar37 Ch/U 6995 v (II)

(1-2) Koyun yılı ikinci ay [...] bana, Taytsi Şıla'ya [...]

(3-4) Maymun yılı ikinci ay [...] Maymun yılı ikinci ay [...]

Kar38 Ch/U 6995 v (III)

(1) Sıçan yılı, sığır, kaplan, tavşan [...]

Kar39 Ch/U 6995 v (IV)

(1-2) [...] yıl ikinci ayın on birinde [...]

(3-5) [...] gümüş gerekli olup koyun [...] gümüş aldım. Ay sayarak (her ay için) bir yarım [...] ben yazıyorum [...]

Kar40 Ch/U 6996 v

(1-2) [...] Yükünä, keçiye [...] on altı *küri* darı, *kap* [...]

Kar41 Ch/U 7009 + Ch/U 6870 v

(Yalnızca Ch/U 7009)

(1-2) Kesari Aslan Hanının [...] şehri

(1v-3v) Tavşan yılı yedinci ayın onuncu gününde Toyın Körklüg ve

(4v*) idi. Sarıg

(5v*-6v*) [...] idi. Ondan birinde

(7v*) Sığır yılı onuncu

Kar42 Ch/U 7087 v (Glas: T II 2037) + Ch/U 6985 v

(1) Yılan

(2) [...] Adıg Şäli yazdım.

(3) Yılan yılı birinci ayın dördüncü gününde.

(4-5) [...] Ligui Kojan [...] yazdım. Kayıt.

(6) [...] yine yazdığı gerçektir.

Kar43 Ch/U 7089 v (Glas: T III T 229)

(1-3) [...] damat Bagatar Han Ögä [...]

Kar44 Ch/U 7150 v (T II S)

(1) Tavuk yılı sekizinci

(2) [...] gününde

(3) [...] yirmi ...(?) ben [...]

(4-5) [...]

Kar45 Ch/U 7255 (T III T)

(1-2) Nom Kulı Ş(a)bıkıya, Nom Kulı Bädük, Kiçig bir düzenli iş sırası [...]

(1v-3v*) [...] Kuṭlug Şabıkıya [...] ben, Nom Kuli

Kar46 Ch/U 7256 v (T II S 32)

(1) Bu kitap Şiria'nındır. *Yamu*. Gerçektir.

(2) Bu kitap Şiria'nındır. *Yamu*. Gerçektir.

(3) Bu kitap Şiria'nındır. *Yamu*. Gerçektir.

(4) Bu kitap ben [...]

Kar47 Ch/U 7304 (T III T)

(1-2) Ben Äsänä yazdım.

(1v-2v) [...] Äsänä Tutuṣ yazdım, asıldır.

(3v-4v) Maymun yılı üçüncü ayın onunda [...] Äsänä Tutuṣ yazdım.

(5v-7v) Maymun yılı onuncu ayın onunda [...] ben Äsänä Tutuṣ yazdım. [...] Ben [...]

Kar48 Ch/U 7345 v (Glas: T III 2079)

(1-2) [...] ben [...] *böz* verdim. Üçlidü Elçi'ye

(3-4) [...] yarım *bözü* Töläk [...] Töläk'in çizmesini alıp

(5-6) [...] Koço'ya arabacı [...] Töläk v(erdim). Şiṣin, dīn [...] Töläk, Koço bir arabacı verdi.

(7-8) [...] otuzuna doğru on beyi olacak. [...] uzun yola gidecek ulak diye Töläk üç [...]

(9-10) [...] verilecek *kalan* (vergisine), cekete [...] yumşak *böze* bir

(11-12) [...] yedi ölçü, Töläk [...] aldığı *böz* [...]

Kar49 **Ch/U 7353 v (Glas: T II 1480)**

(1-3) [...] sebep [...] on bin kişinin beyi olur.

(4) Öylece bizzat Punyaşiri, on bin kişinin beyi Utpal-am, Tümän

Kar50 **Ch/U 7361 v**

(1-3) [...] Maymun yılı ikinci ayın [...] yirmi beşinde [...] Kıtso Tutun [...]

(4-5) Lakşur Bahşımdan [...] saygıyla yaptım.

(6-7) Koyun yılı birinci ay [...] asıldır. Bu senet [...]

(8-9) senette [...] Koyun yılı [...] ayı, ben [...]

(10-12) [...] At yılı birinci ayın [...]

Kar51 **Ch/U 7371 v**

(1-2) [...] Kıkumı Kaya, Sakal, yüz elli ipek kumaş [...]

(3-4) Sakırlıg Saşın Altun [...] liderliğindeki Kişi, Kaday, milletli [...]

(5-6) *Sürüglüg* (?) koyun, sürü, *mürün* (?) [...] bağda ve hangi [...] et [...]

Kar52 **Ch/U 7379 v**

(1-2) [...] bunda [...] ipek, yirmi [...]

(3-5) [...] *böz* [...] yine üç [...] üç [...]

Kar53 **Ch/U 7456 v (T III M 114) (I)**

(1) diye un [...] bir küçük

(1v-3v) bu [...] Şabi böyle anlaşıp [...] Kaya yazdım.

Kar54 **Ch/U 7456 v (T III M 114) (II)**

(1-3) [...]

Kar55 **Ch/U 7459 v**

(1) [...] Togrıl Kâşi

(2) [...] Kâşi

(3) [...] Salamitri Kâşi

(4) [...] Kâşi

(5) [...] Şâli Kâşi

(6) [...] Tugmış Kâşi

(7) [...] Kâşi

(8) [...] Kâşi [...]

(9) [...] Kâşi

Kar56 **Ch/U 7464 v**

(1) Sıçan yılı üçüncü ay [...]

Kar57 **Ch/U 7486 v (T II 1686)**

(1) Sıçan yılı birinci ayın yedinci gününde [...]

Kar58 **Ch/U 7487 v (Glas: T III 2014)**

(1-2) Domuz yılı ikinci ayın beşinci gününde ben Tükältämür.

Kar59 **Ch/U 7505 v (T II 1447)**

(1) Yine

(2) Ben

(3) Kiysun

(4) Yazdım. Gerçektir.

(5-7) O eksik de değildir.

Kar60 **Ch/U 7582 v**

(1-5) [...] tahıldan [...] Alp Tämür'de [...] altı Alp [...] Taday-k(1)ya'da [...]

Kar61 **Ch/U 7692 v**

(1-4) [...] yıl yedinci [...] adı rahipli [...] yine bir [...] Şabıkıya [...]

Kar62 **Ch/U 8170c r (Glas: T II 1467; MIK 031747)**

(1-3) [...] beş [...] yazdım [...] un, dört *batman*

Kar63 **Ch/U 8170d r (Glas: T II 1467; MIK 031747)**

(1-3*) [...] Maymun yılı üçüncü ayın altıncı gününde [...] Kulu

Kar64 **Ch/U 8170e r (Glas: T II 1467; MIK 031747)**

(1-3) [...] *batman* [...] Tämür'ün [...]

Kar65 Ch/U 8213 (MIK 030514)

(1-3) [...] *böze* [...] Sävinq'ten dört [...]

(1v-2v) [...] üçüncü ay [...] kulübe [...]

(3v-4v) [...] yine bir [...]

(5v-7v) [...] nehir [...] ışık [...] bunu [...]

Kar66 Mainz 413 v (T III T)

(1-2) Olsun. [...] İz *yakuk* olsun.

(3-4) [...] İyi kişi

(5) Olsun.

(6*) Bu, bu, bu, bu, bu.

Kar67 Mainz 684 (T III M 140)

(1) Böylece bu.

Üst Bölüm

(1v-28v) Toņa. Toņa. Toņa. Toņa. Keçi. Keçi. Keçi. Keçi. Keçidir. Keçi. Äsän. Keçi. Keçi. Äsän. Tugmış. [...] Äsän. Tugmış. Ben Yanaçuk. Yanaçuk. Yanaçuk. Yanaçuk. Üst ile. *Kabın*. Äsän. [...] gitmiş.

Alt Bölüm

(1v-32v) Toņa. Sığır yılı yedinci ayın bir. Ben Toņa, yirmi dokuzunda başlıca. Gününde. Sığır yılı yedinci. Sığır. Sığır yılı [...] Sığır. Ben Toņa, yirmi dokuzunda. Yanaçuk. Toņa. Sığır yılı yedinci. [...] şilalar. Yazdım. [...] olsun. Kaydettim. Sığır yılı yedinci ay. İkinci gününde ben. Aryamtiri ilk olarak. Saygıyla yapmıştım. Asıldır.

Đaruga ile çok. Kaydettim. Sığır yılı yedinci ay. Keçi. Birinci gününde. Bu beş. Beş.
Sığır yılı yedinci ay. Sığır yılı yedi. Sığır yılı. Sığır yılı sekiz. Gerçektir.

Kar68 Mainz 730 v (T III M 117) + Ch/U 7432 v

- (1-2) [...] Tavuk
- (3) Ejderha yılı
- (4) ulaşp ben Ayız, herhangi birinin
- (5) [...] yıl [...] bir sıra
- (6) Yol Tör'e yirmi *böz*
- (7) Tavuk yılı dördüncü ayın [...] üç
- (8) yirmi üçünde
- (9-10) [...] -e *böz*
- (11) yol
- (12) yıl

Kar69 So 14800 (T II T)

- (1) [...] hazretlerine ben Supan, kira
- (1v) Başta Kütso Şäli [...]
- (2v) Kintso Şäli, Titso Şäli [...]
- (3v) Samdodu Şäli, Titso Şäli [...]
- (4v) Kintso Toyın [...]
- (5v*) [...] bilse bunlar [...]
- (6v*) [...] Kutlug

(7v*) [...] ay altıncı gününde

Kar70 U 329a,b,f,h r (T III Kurutka/1901)

(1-3) Ejderha yılı sekizinci ayın [...] Hristiyan [...] iki küçük erkek kardeşi (olarak) yazdık.

(4-5) At. At yılı bir [...]

Kar71 U 330 r (T III Kurutka) + U 329c r (T III)

(1) [...] yılı beşinci ayın dokuzunda ben Markuz'dan

(2) [...] Bäküzkiyâ, Hristiyan Madı'nın verdiği dua kağıdından ben günahkar [...]

(3) düzenlemiş

Kar72 U 3280 v (T III M 174)

(1-2) [...] ayın yirmi dokuzunda [...] öğrenmek için kalıp gerekli olup Baçam'dan ikisine, kalıbına [...]

(3) Tavuk yılı onuncu ayın yirmi dokuzunda bana Mısır'a yazıp

(4) Öğrenecek kalıp

(5) Tavuk yılı onuncu yıl yirmi dokuz

(6-7) yirmi dört [...]

(8-9) Tavuk yılı. Tavuk yılı dördüncü ayın yirmi dördünde *berim* (vergisini) biz Nom Kulı.

(10) Söz söylemiş, cevap [...] Bultuu

(11) Yine Yürütmüş ile.

Kar73 U 5332 / I. Sayfa

- (1-2) [...] Tavşan yılı [...]
- (3-4) [...] on birinde bana [...]
- (5-6) [...] ulakta darı [...] on birinde [...]
- (7-10) [...] düzenli iş sırası [...]

Kar74 U 5332 / II. Sayfa

- (1-2) [...] ay [...]
- (3-4) [...] on birinde [...] iki *kanpu* [...]
- (5) [...] bu [...]

Kar75 U 5360 (T I)

- (1-2) Verilecek [...] Koço çevresinde [...]
- (3-4) verip Akbaş [...]
- (5-6) Onlar [...] Koço kuşatıldığında [...]
- (7-9) *çığ* [...]

Kar76 U 5417a v (T I D)

- (1*-3*) [...] evden
- (4*-6*) [...] Tavuk yılı beşinci ay. Yol dördüncü ay [...] ben
- (7*-8*) beş. Maymun yılı, tavuk yılı.
- (9*-10*) Sığır yılı, kaplan yılı, koyun. [...] yılan, on bin
- (11*-12*) [...] kaplan [...] aydınlattı [...] kaplan yılı [...] bir

Kar77 U 5435 (T I D 132) / I. Sayfa

(1-2) [...] yirmi *kanpu* [...]

(3-7) S S S S S S S S S S S S S S [...]

Kar78 U 5435 (T I D 132) / II. Sayfa

(1-5) SSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSSS

Kar79 U 5484 (T II 13) / I. Sayfa

(1) Bin beyi Sarıg-a [...]

(2) Kızıl'daki saygıdeğer [...]

(3) Kızıl'daki saygıdeğer, asil [...]

(4) Kızıl'daki saygıdeğer, asil [...]

(5-6) Kızıl'daki saygıdeğer, asil [...]

Kar80 U 5484 (T II 13) / II. Sayfa

(1-2) [...] Sarıg-a, sözümüz Tıyuk

(2-3) Sarıg-a, sözümüz Tıyuk. Kızıl'daki saygıdeğer, asil

(4) [...] Kızıl'daki saygıdeğer, asil

(5-6) [...] Kızıl'daki saygıdeğer, asil [...]

Kar81 U 5499 (Glas: T II 889) / I. Sayfa

(1-2) Lükçün’de pamuk, elli *tan* oldu.

Kar82 U 5499 (Glas: T II 889) / II. Sayfa

(1-2) Kul Tämür'deki tahıl, darı (karşılığı) verdiği on beş şıg tahıl, on [...] şıg darı

Kar83 U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17)

U 5537 r (T II B 17) (I)

(1) saygıyla yaptığında [...]

Kar84 U 5538 r (T II B 17) + U 5537 r (T II B 17)

U 5537 r (T II B 17) (II)

(1-4) [...] imiş. Bu koyunu getirecek [...] Bu senet Bağ [...] gelsin.

Kar85 U 5543 v (T II B 65)

(1-2) [...] ile sana [...]

(3-4) [...] ulaştırıp çok iyi (şekilde) görüp [...] sen eşitleyip bir yük un [...]

(5-6) [...] sen eşitle, güven. [...] ulaştı [...]

Kar86 U 5612 (T II D 213) + U 5690 (T II T) / I. Sayfa

(1) Bu Bibaki

(2) Ben

(3) At yılı on ikinci ayın beşinci gününde

(4) Ben

(5) Sıçan yılı on ikinci ayın

(6) Bu kutsal öğreti kitabını ben

(7) Başaḡ Tutuḡkıya

(8) çizdim. Gerçektir.

Kar87 **U 5612 (T II D 213) + U 5690 (T II T) / II. Sayfa**

(1) [...] yılı birinci ayın [...]

(2) Sambokdu Biji [...] ben [...] çiz- [...]

(3) Sambok

(4) Sıçan [...]

(5) Domuz yılı

(6) Bu Vibaki [...]

Kar88 **U 5615 (Glas: T II D 269)**

(1-4) Somaşiri dört [...] Şabi usta ile Ölçäytü, Sarıḡ oḡlu Buyan Tämür

Kar89 **U 5618 r (T II D 296.500) / III. Metin**

(1-2) Sekizinci gününde Yegän Tonçun [...] bir [...]

Kar90 **U 5768 (T II Y 59)**

(1-2) [...] alınacak on bir [...] iki *böz*, yarım *tagar* [...]

(1v) [...] iki *böz* Sarıḡ Taz [...]

Kar91 **U 5837 (T III B)**

(1-4) Ben Kutaçuk Tu'nun Turfan'da [...] küpte, kapta şarabım yok (olduğu için) [...]

Kar92 U 5853 (T III K 268)

(1-3) [...] birinci ayın dördüncü gününde [...] altı [...] -dır. [...]

Kar93 U 5854 (T III K 268)

(1) [...] olsun. İkinci ay [...]

Kar94 U 5855 (T III K 268.500)

(1-3) [...] Kulan Basan-a [...] darı, pamuk, *böz*.

Kar95 U 5858 (T III M 117)

(1-10) Küp [...] Yazdım. Sıçan. Sıçan. Kaya. Gerçektir. *Yamu*. [...] Bulaş Şabi. Tanık Olçay T(ä)mür [...] Sıçan yılı.

(1v-8v) Şirämün. Olçay Tämür'ün ağabeyi ile Şirämün'e. Yazdım. [...] *Yamu*. [...] Ay. [...] Ay.

Kar96 U 5930 (T IV Üsüp)

(1-7) [...] Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, yirmi, otuz, kırk, elli, altmış, yetmiş, seksen.

Kar97 U 5936 ([T I] D 132 / TM 108)

(1) Sekizinci ay [...]

(2) Bir [...]

(3) Altı [...] Sıçan.

(4) Yedi [...]

(5) Sekiz [...]

(6) Dokuz [...]

(7) On [...]

(8) Bir [...]

(9) İki [...]

(10) Üç [...]

(11) Dört [...]

(12) Beş [...]

(13) Altı [...]

(14) Yedi [...]

(15) Sekiz [...]

(16) Dokuz [...]

(17) Yirmi [...]

(18) Bir [...]

(19) İki [...]

(20) Üç [...]

(21) Dört [...]

(22) Beş [...]

(23) Altı [...]

(24) Yedi [...]

(25) Sekiz [...]

(26) Dokuz [...]

Kar98 U 5976

(1) Sıçan yılındaki halk.

(2) Sıçan yılındaki halk.

(3) Sıçan yılındaki halk.

(4) Halk, halk, halk.

(5) Sıçan yılındaki halk.

(6) Sıçan yılındaki halk [...]

(7) Sıçan yılındaki halk sayısını ayırıp.

(8) Sıçan yılındaki [...] halk yazılıp.

(9) Halk, millet, halk.

(10) sayısıyla yazıldı. Koço başta olmak üzere.

(11) halk, millet arasında.

(12) sayısıyla yazıldı. Koço başta olmak üzere

(13) [...]

(14) sayısıyla yazıldı. Koço başta olmak üzere

(15-16) [...]

Kar99 U 5996 / II. Sayfa

(1-3) [...] yazmak için hepsi [...] diye kendim ana senet (*ög bitig*) diye saygıyla yazdım.

(3-4*) Aguy [...] gerçek senettir (*çın bitig*). Kendi elimle yazdım.

Kar100

U 6000

(1-7) [...] Töläkkiyä Sermäk, Küçük Çağını, Muşsuz, Tölämiş [...]

Kar101

U 6034 / I. Sayfa

(1-3) [...] *kap* [...] yarım *kap* [...]

(4-9) [...] bu [...] yazıp [...]

Kar102

U 6034 / II. Sayfa

(1-7) [...] diye [...] biz [...] verip [...] -dır. [...] *Vuçuŋ* [...]

Kar103

U 6035 / I. Sayfa

(1-3) [...] Sekizinci ayın altıncı gününde [...] Toyın'ın verdiği Kulunı ipek [...] dört [...]

Kar104

U 6035 / II. Sayfa

(1-3) [...] on beyi olup [...] yumşak *böz* (karşılığında) dört yarım [...] Tömbäk [...]

Kar105

U 6047 / II. Sayfa

(1-4) Yedi [...] verdim. Kısın [...] Kısın [...]

Kar106

U 6070 r

(1-2) Dördüncü ayın yirmi dokuzunda koyun sayısını altı [...] Koyun sayısını aldıktan sonra altı koyun gel-[...]

(3) Yine yilkı verdikten sonra koyun koyun [...]

Kar107

U 6092 / I. Sayfa

(1-3) [...] *böz*. [...] bir [...] eşek

(4-7) [...] vermedi. Eşek beş [...] Kösän Bört'ü kışkırtıp [...] senetsiz, hecesiz [...] itiraz ettirip bir beş Yalıg Buka

(8-14) [...] inek. Bir dört Yalıg'ın ineği [...] bir Bultur'daki buzağı. [...] sığırından ekleyip altı [...] Kösän Bört ile eşi [...] fiyatı elbisemi (?) [...] iki, fiyatı üç *tagar* [...] *bözlük* boncuk ekleyip ve [...]

Kar108

U 6092 / II. Sayfa

(1-2) [...] *Täñrim* Çambalık halkı [...] iki koyundan [...] yaşındaki

(3-5) [...] altı sayısı yine eklenip [...] besleyip yirmi sekiz [...] on bin idi.

Kar109

U 6097 / I. Sayfa

(1) [...] ay, bir ...(?) [...]

Kar110

U 6097 / II. Sayfa

(1) [...]

Kar111

U 6098 + U 6059 / I. Sayfa

(1) [...] Sağlığımız.

- (2) [...] Sağlığımız.
- (3) [...] Sağlığımız.
- (4) [...] *Vuçuñ*.
- (5) [...] *Vuçuñ* gelir.
- (6) [...] *Vuçuñ* gelir diye.
- (7) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (8) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (9) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (10) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (11) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (12) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (13) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (14) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (15) [...] *Vuçuñ* gelirmiş.
- (16) [...] Duydum. Sen.
- (17) [...] Duydum. Sen.
- (18) [...] Duydum, duydum. Sen.
- (19) [...] Duydum, duydum. Sen.
- (20) [...] Duydum. Sen.
- (21) [...] Duydum. Sen.
- (22) [...] Duydum. Sen.
- (23) [...] duyup su kanalı.
- (24) [...] İki kâşı.

- (25) [...] ben eğer.
- (26) [...] defa ağır.
- (27) [...] Tanık Buçan. Tanık
- (28) [...] Ermez. Ağır ceza.
- (29) [...] Birer taraf.
- (30-31) [...] Taraf [...]

Kar112

U 6098 + U 6059 / II. Sayfa

- (1) [...] ölse. Kız.
- (2) [...] ölse. Kız.
- (3) [...] ölse. Kız.
- (4) [...] ölse. Kız.
- (5) [...] ölse. Kız.
- (6) [...] ölse. Kız.
- (7) [...] ölse. Kız.
- (8) [...] ölse. Kız.
- (9) [...] ölse. Kız.
- (10) [...] mal mülk. Manastır.
- (11) [...] mal mülk. Manastır.
- (12) [...] mal mülk. Manastır.
- (13) [...] mal mülk. Manastır.
- (14) [...] mal mülk. Manastır.
- (15) [...] mal mülk. Manastır.

(16) [...] mal mülk. Manastır.

(17) [...] mal mülk. Manastır.

(18) [...] mal mülk. Manastır.

(19) [...] mal mülk. Manastır.

(20) [...] mal mülk. Manastır.

(21) [...] mal mülk.

(22) [...] manastır. mal mülk.

(23) [...] mal mülk. Manastır.

(24) [...] mal mülk.

(25-26) [...] mal mülk. Manastır [...]

Kar113

U 6118 / I. Sayfa

(1-3) Yıldızların [...] Kirtik, Urugini, Arđır, Mrgaşır

(4*) ay, beş

(5*) Yazdım.

Kar114

U 6125

(1-3) [...] Inal [...] yazıp [...]

(4-9) [...] ay on üçünde [...] yazıp öğrenmek için kalıp [...] şıla'dan [...] řinäk [...]

(1v-3v) [...]

Kar115

U 6126

(1-4) [...] on beyi olmuş [...] Alpasan [...] Bögäçük [...] Sarıg [...]

(1v) On beyi olmuş [...]

Kar116

U 6136

(1-7) [...] istemez. [...] dört *sıtır* gümüş [...] alıp anlaşılıp [...] eksik [...]

(1v-2v) [...] verip [...]

Kar117

U 6137 / I. Sayfa

(1-3) [...] istemişçesine [...] saygıyla yaptım. [...]

Kar118

U 6137 / II. Sayfa

(1-4) [...] yedi [...] yedi bakır [...] iki bakır [...]

Kar119

U 6142

(1-3) [...] -dır. [...] beş *şığ* buğday [...] Bahşı, Tutun [...]

Kar120

U 6153

(1-11) At yılı [...] tanıktır. [...] -e doğru [...] kız, oğlan [...] eğilip [...]

Kar121

U 6167 / I. Sayfa

(1) [...] Bakır

(2) [...] Bakır

(3) [...] Bakır

(4) Beşer [...] gümüş

(5) [...] Bakır, beşer bakır gümüş

(6) [...] Bakır, beşer bakır gümüş

Kar122

U 6167 / II. Sayfa

(1-2) [...] bana Kara'ya [...] bana [...] Kara'ya

(3) [...] Kara'ya

(4) [...] Kara'ya

(5) [...] Kara'ya

(6) [...]

Kar123

U 6175

(1-3) [...] Şıḡkur [...] Kutlug Bay [...] pamuk An Teräk [...]

Kar124

U 6180 / II. Sayfa

(1-2) Domuz yılı dördüncü ayın [...] Domuz yılı dördüncü ayın [...]

(3-4) Käd Yaḡa'ya yüz *kuanpu* gerekli oldu. Kuba'dan aldım.

Kar125

U 6186 / II. Sayfa

(1-4) [...] faizli [...] gerekli olup [...] biz ikimiz [...]

Kar126

U 6226 + U 6205

(1-5) [...] Köniçük [...] Koş [...] diye ben [...] yazdım. Gerçektir.

Kar127

U 6248a

(1-7) [...] Kitso'ya [...] alıp verdi. [...] Batı [...] bu [...]

(1v) [...]

Kar128

U 6281 / I. Sayfa

(1-2) [...] *Täñrim* [...] Inal

(3-4) [...] *Täñrim* [...] Açari

(5-8) [...] Inal [...] *Täñrim*

Kar129

U 6281 / II. Sayfa

(1) Kaplan yılı

(2) Kaplan yılı

Kar130

***U 9050 (T II S)**

(1-2) Tavşan. Tavşan yılı on ikinci ayın on.

(3-4) Yirmi beş. Tavşan yılı on ikinci ayın. Tavşan. Şan, şöhret. Dilek.

Kar131

***U 9051 (T III M 221)**

(1-2) Tavşan yılı on birinci ayın yirmi dördünde Kuluṭı S(a)msıṇdu Tutuṇ Tutuṇ yazdım, yazdım.

(3) S(a)msıṇdu S(a)msıṇdu S(a)msıṇdu Tutuṇ Tutuṇ Tutuṇ.

(1v-3v) Bu kağıtta ben S(a)msıṇdu yazdım. [...] Samsıṇdu Tutuṇ saygıyla yazdım. Asıldır.

Kar132

SI 4b Kr. 232

(1-3) binip gidilmiş dört at [...] on koyun. Bu gün için kira (şeklinde) Bedüt'ten aldım.

Kar133

SI 4b Kr. 234

(1-2) Sırt Kutlug'un tavuk yılındaki iki *küp* şarap [...] ile tamamen verdim.

Kar134

Ot.Ry. 1119a

(1-5) [...] verilecek darı [...] on ve sıkıntı [...] tütmüş olur. [...] beşer [...]

Kar135

Ot.Ry. 1119b

(1-3) [...] -dır [...] Burhan oğlu kötü [...] iletir. Onlar [...]

Kar136

Ot.Ry. 1123b

(1-2) yerde [...] kırk [...]

Kar137

Ot.Ry. 1147

(1-4) bölüğüne giderken [...] -dır. [...]

Kar138

Ot.Ry. 1152

(1-8) [...] yılı [...] gerekli [...] yedi [...] büyük [...] fayda [...] makbuz [...] gerekli [...] -lara [...]

Kar139

Ot.Ry. 1156

(1-4) [...] Tu [...] ile [...] atacak [...]

Kar140

Ot.Ry. 1157

(1) Alud'ı Bolçu [...]

Kar141

Ot.Ry. 1158

(1-7) Tepede [...] yağış [...] *Täñrim* [...] Oğlan [...] şarabı [...] akraba [...]

Kar142

Ot.Ry. 1160

(1-4) [...] derlerse bu [...]

Kar143

Ot.Ry. 1162

(1-4) [...] oldu. Kaysıdın [...]

Kar144

Ot.Ry. 1163

(1-2) [...] -ların [...] alacaklım, borçlüm [...]

Kar145

Ot.Ry. 1166

(1-3) [...] tımar Yusu [...] bark, bir ay [...]

Kar146

Ot.Ry. 1167

(1-3) [...] gitti. [...]

Kar147 **Ot.Ry. 1169**

(1-3) [...] bir *batman* [...] *sıtır* [...]

Kar148 **Ot.Ry. 1171**

(1-3) [...] yer [...]’e [...]

Kar149 **Ot.Ry. 1172**

(1-3) [...]dır. [...] beslemiş [...]’e [...]

Kar150 **Ot.Ry. 1180**

(1-2) [...] Tu Inançu [...]

Kar151 **Ot.Ry. 1196**

(1-2) [...]’-dır. Beşinci ayın [...]

Kar152 **Ot.Ry. 1315**

(1-4) [...] Tanık [...] Bağ [...]

Kar153 **Ot.Ry. 1335**

(1-5) [...] beşinci ayın [...] biz Töläk [...] Kaydu [...]

Kar154 **Ot.Ry. 1589a**

(1-5) [...] geçerli olacak [...] geçerli olmaz. [...] Yukarı [...] doğu tarafından [...]

Kar155 **Ot.Ry. 1589b**

(1-4) [...] gününde [...] Üzäğü'nün Ülâki [...] seçilmesi [...]

Kar156 **Ot.Ry. 1604**

(1-6) [...] gidecek [...] ikinci [...] var diye [...]

Kar157 **Ot.Ry. 1609**

(1-4) [...] verilecek bir *kap* şarap [...] verilecek bir *kap* [...] verilecek şaraptan [...]

Kar158 **Ot.Ry. 1618**

(1-4) [...] Domuz yılındaki [...] sutra [...]

Kar159 **Ot.Ry. 1650**

(1-2) Melik Buka'dan başlamak üzere yazmanlardan altmış *batman* ip alıp.

Kar160 **Ot.Ry. 1685a**

(1-5) [...] sağlam bir şekilde [...] Buka [...] -biz. Bir [...] kanunda [...] Tüşmiş'den [...]

Kar161 **Ot.Ry. 1685b**

(1-5) [...] kullanmak için [...]

Kar162

İstanbul 10 (İÜ Küt. Demirbaş No: 533)

(1-2) [...] yasaya uygun olarak gelin ve damat Kaya Tapmış [...] için Sıkap'taki büyük tarla yeri.

(3-5) [...] işleyip yesin diye verdim. Sizler [...] domuz yılı beşinci ayın yirmi birinde siz [...] nişan basıp gönderdim.

6.10. Kısa İfadeler (Kısİf)

Kısİf01

Ch/U 6193 v

(1-2) [...] beşinci gününde [...]

Kısİf02

Ch/U 6337 v (T I)

(1-4) [...] bir şıg [...]

Kısİf03

Ch/U 6447 v

(1-2) Sıçan yılı on birinde bu [...]

Kısİf04

Ch/U 6654 r (T II S)

(1-2) [...] ve öküz, taraf [...] üç ölçü böz [...]

Kısİf05

Ch/U 6663 v (Glas: T II T 1234)

(1) Bibaki

(2) Buyan

Kısıf06 **Ch/U 6695 v**

(1) [...] on ...(?) ben [...]

Kısıf07 **Ch/U 6927 v (Glas: T II D 177)**

(1) Seksen

Kısıf08 **Ch/U 6934c v (Glas: T II T)**

(1) [...] Koyun yılı ikinci

Kısıf09 **Ch/U 7064 r (Glas: T II 1147)**

(1-2) [...] Domuz yılı [...] üçüncü gününde [...]

Kısıf10 **Ch/U 7217 (Glas: T II Y 1480)**

(1-3) [...] Tutuñ [...] saygıyla yaptım. [...] Şıla

(1v) [...]

Kısıf11 **Ch/U 7298 v (Glas: T II S 1038)**

(1) Ben ben Simbo ilettim.

Kısıf12 **Ch/U 7332 v**

(1-3) [...] bana [...] bana [...]

Kısıf13 **Ch/U 7374 v (T I D)**

(1-5) [...] on beyindeki [...] İstakı, sen [...]

Kısıf14 **Ch/U 7495 v (Glas: T III 2032)**

(1-3) [...] yirmi ...(?) [...] yirmi ...(?) [...] yirmi ...(?) [...]

Kısıf15 **Ch/U 7518 v (Glas: (T II?) T 408)**

(1-3) [...] Şabi [...] -k(1)y-a [...]

Kısıf16 **Ch/U 7644 v**

(1-2) [...] Toyınkıya [...] üç [...]

Kısıf17 **Ch/U 7660 v**

(1-4) [...] altmış iki [...] altmış üç [...] altmış dörtte

Kısıf18 **Ch/U 7774 v (T III M 114)**

(1) Kaplan yılı sekizinci ay [...]

Kısıf19 **Ch/U 8009 v (Glas: T III T 215.1; MIK 028429)**

(1-2) Bu kitap ben [...] bu *sinag* (?) ben [...]

Kısıf20 **Ch/U 8050 v (Glas: T II 1492; MIK 030513)**

(1) Burhan Kulı Sidi saygıyla yazdım [...]

Kısıf21 **Ch/U 8087 v (T II T; MIK 031769)**

(1-3) [...] Şabi, Şabi, Şabi, Şabi [...] Şabi, Şabi

Kısıf22 **Ch/U 8120 v (Glas: [] 1428; MIK 028470)**

(1-3) [...] Sinha Kōmārā beyi ilettim. *Yamu.* [...] Sinha Kōmārā beyi ilettim. [...] doğruda

(4) [...] ben Satu Şabıkıya bir

(5*-6*) ben

(7*) İleteceğim

Kısıf23 **SyrHT 322 (T III Kurutka)**

(1-2) [...] Tavşan yılı birinci ayın [...] gününde ben

Kısıf24 **U 5617 (T II D 271)**

(1) [...] ile alıp [...]

Kısıf25 **U 6127 / I. Sayfa**

(1-2) [...] kira [...]

Kısıf26 **U 6127 / II. Sayfa**

(1*-3) [...] bu [...]

Kısıf27

U 6181 / I. Sayfa

(1-4) [...] geldi [...] geldi [...] eşek [...]

Kısıf28

U 6181 / II. Sayfa

(1-2) [...] iki *ştg* [...]

Kısıf29

U 6187

(1-4) [...] yıl beşinci [...]

Kısıf30

U 6206

(1-2) [...] beş *batman* [...]

Kısıf31

U 6209

(1-3) [...] on [...] İş Kaya oğlu [...]

Kısıf32

U 6211 r

(1) Yılan yılı altıncı ayın [...]

Kısıf33

U 6220

(1-2) [...] beş [...] verilecek

Kısıf34

U 6221

(1) [...] ay bana [...]

Kısıf35

U 6237

(1-3) [...] eksik [...]

(1v-2v) [...] yazdım. Gerçektir. [...]

Kısıf36

U 6240

(1-2) [...] ülkemiz [...]

Kısıf37

U 6241

(1-2) [...] tanık [...]

Kısıf38

U 6264a-c

(1) Yedinci [...]

Kısıf39

U 6286b

(1-3) [...] anlaştık [...]

Kısıf40

U 6303 / I. Sayfa

(1) Kaplan yılı [...]

Kısıf41

U 6303 / II. Sayfa

(1) [...] Yazdım. Gerçektir. [...]

Kısıf42

U 6304a v

(1-2) [...] yıl [...]

Kısıf43

U 6316b

(1-2) [...] yüz şıg [...]

(3-4) [...] üç şıg [...] beş [...]

YEDİNCİ BÖLÜM

SÖZ VARLIĞI

7.1. Adlar

7.1.1. Özel Adlar

7.1.1.1. Şahıs Adları

7.1.1.1.1. Tek Kelimeden Oluşan Şahıs Adları

Eski Uyğur hukuk belgelerinde yer alan ve tek kelimeden oluşan şahıs adlarının genellikle hayvan, renk, nitelik, coğrafya, uzuv, maden, akrabalık, eşya, sayı, unvan adları ve dini içerikli kelimeler ile (olumlu fiiller üzerindeki) sıfat-fiil kalıplaşmalarından oluştuğu tespit edilmiştir.

Bunun yanı sıra bu belgelerde şahıs adı olarak çok sayıda yabancı kökenli kelimeye rastlanmıştır. Bunlar içerisinde birleşik kelime yapısında olanlar da bulunmaktadır. Bu yapıya sahip kelimeler, tek kelime olarak kabul edilip bu bölümde değerlendirilmiştir.

abakam	şahıs adı
abiç	şahıs adı
abiş	şahıs adı
abişana	şahıs adı
abız	şahıs adı
abiçuk	şahıs adı
abiri	şahıs adı
açari	şahıs adı
ada	şahıs adı
adak	şahıs adı
adana	şahıs adı
adar	şahıs adı
adıg	şahıs adı
adın	şahıs adı
agaç	şahıs adı
aguy	şahıs adı

akıl	şahıs adı
alaçu	şahıs adı
alışa	şahıs adı
ali	şahıs adı
alkatmış	şahıs adı
alp	şahıs adı
alpış	şahıs adı
altın	şahıs adı
altmış	şahıs adı
altmışa	şahıs adı
altmışak	şahıs adı
alud	şahıs adı
amdun	şahıs adı
amıl	şahıs adı
anant	şahıs adı
ançuk	şahıs adı
ansun	şahıs adı
antso	şahıs adı
añurun	şahıs adı
apıg	şahıs adı
ar	şahıs adı
ara	şahıs adı
arası	şahıs adı
ardana	şahıs adı
arığa	şahıs adı
arслан	şahıs adı
art	şahıs adı
artaş	şahıs adı
artmış	şahıs adı
arug	şahıs adı
aryamtiri	şahıs adı

aryaşiri	şahıs adı
asıg	şahıs adı
asmut	şahıs adı
aşçı	şahıs adı
at	şahıs adı
atay	şahıs adı
atsız	şahıs adı
ayıg	şahıs adı
ayız	şahıs adı
baçak	şahıs adı
baçam	şahıs adı
baçañ	şahıs adı
baçara	şahıs adı
baklta	şahıs adı (?)
bakşal	şahıs adı
bala	şahıs adı
balak	şahıs adı
balban	şahıs adı
balçu	şahıs adı
baltu	şahıs adı
barça	şahıs adı
barçakı	şahıs adı
barsçak	şahıs adı
basa	şahıs adı
basaçuk	şahıs adı
basan	şahıs adı
basana	şahıs adı
basıkı	şahıs adı
basıl	şahıs adı
basml	şahıs adı
baş	şahıs adı
başaka	şahıs adı

başcir	şahıs adı
başur	şahıs adı
bayaçuk	şahıs adı
bäçkäm	şahıs adı
bädizçi	şahıs adı
bädrüz	şahıs adı
bägä	şahıs adı
bägäk	şahıs adı
bägi	şahıs adı
bäginä	şahıs adı
bäki	şahıs adı
bäkin	şahıs adı
bäkümüř	şahıs adı
bäküz	şahıs adı
bäküzkiyä	şahıs adı
bälän	şahıs adı
bäliñdü	şahıs adı
bärkümüř	şahıs adı
bedüt	şahıs adı
bibaki	şahıs adı
biji	şahıs adı
bikir	şahıs adı
biläy	şahıs adı
biryadaz	şahıs adı
bogıl	şahıs adı
boksadu	şahıs adı
boksañ	şahıs adı
bolçu	şahıs adı
bolmış	şahıs adı
borlukçı	şahıs adı
bögäçük	şahıs adı

böğü	şahıs adı
bökä	şahıs adı
bökän	şahıs adı
böñä	şahıs adı
buçan	şahıs adı
budasın	şahıs adı
budaşiri	şahıs adı
budruk	şahıs adı
bugra	şahıs adı
bugralıg	şahıs adı
buidso	şahıs adı
buka	şahıs adı
bukaçı	şahıs adı
bukalar	şahıs adı
bukapaçı	şahıs adı
bulat	şahıs adı
bulda	şahıs adı
buldan	şahıs adı
bultur	şahıs adı
bultuu	şahıs adı
burhankı	şahıs adı
buryalu	şahıs adı
buyan	şahıs adı
buyana	şahıs adı
buyançuk	şahıs adı
büdü	şahıs adı
bürünüdäy	şahıs adı
bütür	şahıs adı
büzgäk	şahıs adı
çagan	şahıs adı
çagını	şahıs adı

çakır	şahıs adı
çanak	şahıs adı
çanaşiri	şahıs adı
çaır	şahıs adı
çatır	şahıs adı
çavşu	şahıs adı
çärig	şahıs adı
çıbm	şahıs adı
çıka	şahıs adı
çıküy	şahıs adı
çinäk	şahıs adı
çinkiş	şahıs adı
çintso	şahıs adı
çirkuş	şahıs adı
çirtin	şahıs adı
çisim	şahıs adı
çivküy	şahıs adı
çodakı	şahıs adı
çokı	şahıs adı
çoluk	şahıs adı
çor	şahıs adı
çöri	şahıs adı
çu	şahıs adı
çuman	şahıs adı
đaniyäl	şahıs adı
ädäy	şahıs adı
ädgü	şahıs adı
älgür	şahıs adı
älik	şahıs adı
äniçük	şahıs adı
'änük	şahıs adı

är	şahıs adı
äsän	şahıs adı
äsänä	şahıs adı
'äsinç	şahıs adı
äşgäkçi	şahıs adı
ätgü	şahıs adı
el	şahıs adı
elçi	şahıs adı
enç	şahıs adı
erkün	şahıs adı
görgiş	şahıs adı
ıdaba	şahıs adı
ıgba	şahıs adı
ıkdu	şahıs adı
ımal	şahıs adı
ımanç	şahıs adı
ımanççı	şahıs adı
ımançu	şahıs adı
ındu	şahıs adı
ıñal	şahıs adı
ırsul	şahıs adı
ıstakı	şahıs adı
ikiçi	şahıs adı
ilabu	şahıs adı
iliçük	şahıs adı
iltä	şahıs adı
inäçi	şahıs adı
inäçük	şahıs adı
inäki	şahıs adı
ıntso	şahıs adı
intu	şahıs adı

iṅä	şahıs adı
irçük	şahıs adı
iriş	şahıs adı
isig	şahıs adı
isigi	şahıs adı
işirä	şahıs adı
itaçok	şahıs adı
itsarı	şahıs adı
jam	şahıs adı
kaçam	şahıs adı
kaçmaz	şahıs adı
kaday	şahıs adı
kadır	şahıs adı
kaisu	şahıs adı
kaitso	şahıs adı
kalaldaş	şahıs adı
kalimdu	şahıs adı
kamtsuin	şahıs adı
kan	şahıs adı
kañuk	şahıs adı
kanimdu	şahıs adı
kantur	şahıs adı
kanturmiş	şahıs adı
kao	şahıs adı
kapoo	şahıs adı
kara	şahıs adı
karaçuk	şahıs adı
karamuk	şahıs adı
karıg	şahıs adı
karım	şahıs adı
karimdu	şahıs adı

karku	şahıs adı
karşa	şahıs adı
kasım	şahıs adı
kaşmirliğ	şahıs adı
kaşuk	şahıs adı
katakı	şahıs adı
kavşurmuş	şahıs adı
kaya	şahıs adı
kaydu	şahıs adı
kayımtu	şahıs adı
kaymış	şahıs adı
kaysıdın	şahıs adı
kaysın	şahıs adı
kaysuñ	şahıs adı
kayşıdu	şahıs adı
kaytso	şahıs adı
käbäk	şahıs adı
kädirä	şahıs adı
kälirt	şahıs adı
käräy	şahıs adı
kärsin	şahıs adı
kävsädü	şahıs adı
kävsi	şahıs adı
käzigi	şahıs adı
kıbrıdu	şahıs adı
kıdır	şahıs adı
kımır	şahıs adı
kına	şahıs adı
kınısun	şahıs adı
kınkudu	şahıs adı
kıñdam	şahıs adı
kıpçak	şahıs adı

kırımday	şahıs adı
kıryakuz	şahıs adı
kısan	şahıs adı
kısıg	şahıs adı
kısnak	şahıs adı
kıţan	şahıs adı
kıtay	şahıs adı
kıyasudın	şahıs adı
kıyur	şahıs adı
kiçikya	şahıs adı
kidmâ	şahıs adı
kilimpu	şahıs adı
kimâtdü	şahıs adı
kimtso	şahıs adı
kimzun	şahıs adı
kinsidu	şahıs adı
kinsiman	şahıs adı
kintso	şahıs adı
kiñdsuin	şahıs adı
kiñsun	şahıs adı
kirmiş	şahıs adı
kişâçük	şahıs adı
kişi	şahıs adı
kişilär	şahıs adı
kitso	şahıs adı
kiysun	şahıs adı
koça	şahıs adı
koçıq	şahıs adı
koçuq	şahıs adı
kodiç	şahıs adı
kodur	şahıs adı

kokdmunı	şahıs adı
konturulmuş	şahıs adı
koş	şahıs adı
kopuz	şahıs adı
korla	şahıs adı
koşan	şahıs adı
koşmuş	şahıs adı
koştar	şahıs adı
koştır	şahıs adı
kotana	şahıs adı
kovçü	şahıs adı
koyn	şahıs adı
kömärä	şahıs adı
köniçük	şahıs adı
körpä	şahıs adı
körü	şahıs adı
körük	şahıs adı
kösünçi	şahıs adı
krmajaki	şahıs adı
kuba	şahıs adı
kudaz	şahıs adı
kuğug	şahıs adı
kulan	şahıs adı
kulı	bir adın ikinci unsuru
kulun	şahıs adı
kulunçog	şahıs adı
kulunçuñ	şahıs adı
kulunı	şahıs adı
kumar	şahıs adı
kumaru	şahıs adı
kurug	şahıs adı

kurumçı	şahıs adı
kurumış	şahıs adı
kuruşmı	şahıs adı
kusı	şahıs adı
kut	şahıs adı
kutaçuk	şahıs adı
kutadı	şahıs adı
kutadmış	şahıs adı
kutal	şahıs adı
kutalmış	şahıs adı
kutı	şahıs adı
kutlug	şahıs adı
kuşulmuş	şahıs adı
kuus	şahıs adı
küç	şahıs adı
küdän	şahıs adı
küitso	şahıs adı
küitün	şahıs adı
külüg	şahıs adı
kün	şahıs adı
künçük	şahıs adı
küntu	şahıs adı
küräk	şahıs adı
küsänçük	şahıs adı
küü	şahıs adı
küvüz	şahıs adı
laçın	şahıs adı
lakşur	şahıs adı
lampı	şahıs adı
ligui	şahıs adı
likä	şahıs adı

loŋŋin	şahıs adı
maçar	şahıs adı
madı	şahıs adı
mahmura	şahıs adı
malda	şahıs adı
mançüg	şahıs adı
mankuy	şahıs adı
manrız	şahıs adı
mansu	şahıs adı
markuz	şahıs adı
marla	şahıs adı
maşı	şahıs adı
matay	şahıs adı
mayak	şahıs adı
mädiz	şahıs adı
mäkyädäntäpi	şahıs adı
mängü	şahıs adı
märkid	şahıs adı
mısır	şahıs adı
mirgiçi	şahıs adı
mirtso	şahıs adı
misaki	şahıs adı
muŋsuz	şahıs adı
muşı	şahıs adı
namlu	şahıs adı
nartun	şahıs adı
nekü	şahıs adı
nomdaş	şahıs adı
ogları	şahıs adı
okuy	şahıs adı
otuz	şahıs adı

ozmış	şahıs adı
ödäkçi	şahıs adı
ödäm	şahıs adı
ödgäk	şahıs adı
ödgän	şahıs adı
ödigä	şahıs adı
ödüş	şahıs adı
ögödäy	şahıs adı
ögrinä	şahıs adı
ögrünç	şahıs adı
ögrünčä	şahıs adı
ölçäytü	şahıs adı
öñi	şahıs adı
örmiş	şahıs adı
ötämiř	şahıs adı
özän	şahıs adı
pay	şahıs adı
pintso	şahıs adı
pintuñ	şahıs adı
pukiñ	şahıs adı
punjabodi	şahıs adı
punyaşiri	şahıs adı
pusard	şahıs adı
pusarda	şahıs adı
pusardu	şahıs adı
puşiri	şahıs adı
sabakam	şahıs adı
saçu	şahıs adı
sada	şahıs adı
sadı	şahıs adı
sadun	şahıs adı

sakal	şahıs adı
sal	şahıs adı
salamitri	şahıs adı
sambodu	şahıs adı
sambok	şahıs adı
sambokdu	şahıs adı
samsıba	şahıs adı
samsıñdu	şahıs adı
sarıg	şahıs adı
sarıga	şahıs adı
sasıçı	şahıs adı
satmiday	şahıs adı
satu	şahıs adı
sauriyaşiri	şahıs adı
sämiç	şahıs adı
säniläk	şahıs adı
säñä	şahıs adı
säñiçün	şahıs adı
säñim	şahıs adı
sävinä	şahıs adı
sävinç	şahıs adı
sävinçi	şahıs adı
seliba	şahıs adı
semär	şahıs adı
sermäk	şahıs adı
sıkıdu	şahıs adı
sınsıdu	şahıs adı
sısı	şahıs adı
sısıdu	şahıs adı
sısır	şahıs adı
sibilkasar	şahıs adı

sidi	şahıs adı
silu	şahıs adı
simbo	şahıs adı
sinha	şahıs adı
sinpindu	şahıs adı
sinsidu	şahıs adı
sinsiü	şahıs adı
sinvidu	şahıs adı
siñandu	şahıs adı
siñiñlig	şahıs adı
sisidu	şahıs adı
sivküy	şahıs adı
siyan	şahıs adı
sogdı	Soğd, şahıs adı
soma	şahıs adı
somaçı	şahıs adı
somaşiri	şahıs adı
soñsuz	şahıs adı
sökti	şahıs adı
srañuç	şahıs adı
suçadı	şahıs adı
sulayman	şahıs adı
sulgay	şahıs adı
sulğan	şahıs adı
suñun	şahıs adı
supaņ	şahıs adı
suriyaşiri	şahıs adı
surya	şahıs adı
suţbak	şahıs adı
suvan	şahıs adı
suvasdı	şahıs adı

sünüş	şahıs adı
şahan	şahıs adı
şılañ	şahıs adı
şınkur	şahıs adı
şilasti	şahıs adı
şinkiñ	şahıs adı
şinko	şahıs adı
şinkuy	şahıs adı
şinsun	şahıs adı
şinşidu	şahıs adı
şinjin	şahıs adı
şinüy	şahıs adı
şirämün	şahıs adı
şiria	şahıs adı
şiusay	şahıs adı
şivsadu	şahıs adı
şivsay	şahıs adı
şivsidu	şahıs adı
taçudin	şahıs adı
tadaykıya	şahıs adı
taipu	şahıs adı
takiçuk	şahıs adı
tañut	şahıs adı
tañuğa	şahıs adı
tañuğay	şahıs adı
tapmış	şahıs adı
tardu	şahıs adı
tarhan	şahıs adı
tarıgçı	şahıs adı
tarım	şahıs adı
tarkan	şahıs adı

tarmaşirin	şahıs adı
taş	şahıs adı
taşı	şahıs adı
taşık	şahıs adı
taşırd	şahıs adı
taşman	şahıs adı
taţar	şahıs adı
tatınçuk	şahıs adı
taylıdu	şahıs adı
taypudu	şahıs adı
taysaŋ	şahıs adı
tayşıdu	şahıs adı
taytsi	şahıs adı
taz	şahıs adı
ţaza	şahıs adı
tädmilig	şahıs adı
tägirçi	şahıs adı
tämiçi	şahıs adı
tämirçi	şahıs adı
tämür	şahıs adı
tärbiş	şahıs adı
täsi	şahıs adı
täsik	şahıs adı
tıdıg	şahıs adı
tıkay	şahıs adı
tınmış	şahıs adı
tınsıdu	şahıs adı
tıŋaka	şahıs adı
tibin	şahıs adı
tigüy	şahıs adı
tilik	şahıs adı

tipi	şahıs adı
tirigä	şahıs adı
titso	şahıs adı
togan	şahıs adı
togda	şahıs adı
togrul	şahıs adı
toklug	şahıs adı
toktamiş	şahıs adı
tolmiş	şahıs adı
tolu	şahıs adı
toŋa	şahıs adı
toŋama	şahıs adı
toŋcı	şahıs adı
toŋma	şahıs adı
topula	şahıs adı
torçı	şahıs adı
torçın	şahıs adı
torug	şahıs adı
totok	< Çin. 都督 <i>dū dū</i> (GOÇ. <i>tuǎ tǝwk</i>) askeri vali, şahıs adı
toyıçak	şahıs adı
toyn	şahıs adı
toynçog	şahıs adı
toyınkıya	şahıs adı
toynak	şahıs adı
töläk	şahıs adı
töläkkiyä	şahıs adı
tölämiş	şahıs adı
tömbäk	şahıs adı
törbi	şahıs adı
tsumba	şahıs adı
tugma	şahıs adı

tugmiş	şahıs adı
tulat	şahıs adı
tumdur	şahıs adı
tumiçi	şahıs adı
turı	şahıs adı
turmiş	şahıs adı
turmişa	şahıs adı
turput	şahıs adı
turtı	şahıs adı
tusmıs	şahıs adı
tuşul	şahıs adı
tutmiş	şahıs adı
tutuñ	< Çin. 都統 <i>dū tǒng</i> (GOÇ. <i>tuǎ tʰəwŋ</i>) vali, şahıs adı
tutuñkıya	< Çin. 都統 <i>dū tǒng</i> (GOÇ. <i>tuǎ tʰəwŋ</i>) + Türk. <i>{+klyA}</i> vali, şahıs adı
tuua	şahıs adı
tuvasti	şahıs adı
tükäl	şahıs adı
tükälä	şahıs adı
tümän	şahıs adı
tüñül	şahıs adı
tüñüz	şahıs adı
türädü	şahıs adı
tüşik	şahıs adı
tüşiki	şahıs adı
tüşmiş	şahıs adı
tüzük	şahıs adı
udçı	şahıs adı
udmak	şahıs adı
ulug	şahıs adı
umar	şahıs adı

umiçi	şahıs adı
uminçi	şahıs adı
uruz	şahıs adı
usinä	şahıs adı
utmiş	şahıs adı
utpalam	şahıs adı
üçlidü	şahıs adı
üdüy	şahıs adı
üdkä	şahıs adı
üläki	şahıs adı
ülügdü	şahıs adı
üzägü	şahıs adı
vaçir	şahıs adı
vap	şahıs adı
vapdu	şahıs adı
vapsadu	şahıs adı
vapsıdu	şahıs adı
vapso	şahıs adı
vaptso	şahıs adı
väzir	şahıs adı
vıkıdan	şahıs adı
vibaki	şahıs adı
vipra	şahıs adı
virya	şahıs adı
yabagu	şahıs adı
yabgu	şahıs adı
yakşıdu	şahıs adı
yalak	şahıs adı
yalavaç	şahıs adı
yalıg	şahıs adı
yalın	şahıs adı

yalıŋ	şahıs adı
yamçur	şahıs adı
yamıçun	şahıs adı (?)
yanaçuk	şahıs adı
yanış	şahıs adı
yaŋa	şahıs adı
yapıcı	şahıs adı
yapıg	şahıs adı
yarak	şahıs adı
yaraklıg	şahıs adı
yarlıgçı	şahıs adı
yarp	şahıs adı
yarpa	şahıs adı
yarpak	şahıs adı
yarumış	şahıs adı
yaşatmış	şahıs adı
yägänçük	şahıs adı
yälkär	şahıs adı
yeg	şahıs adı
yegädmiş	şahıs adı
yegänçük	şahıs adı
yetär	şahıs adı
yetiçük	şahıs adı
yetük	şahıs adı
yetürmiş	şahıs adı
yıçan	şahıs adı
yıg	şahıs adı
yıgına	şahıs adı
yıgmış	şahıs adı
yıpka	şahıs adı
yinçä	şahıs adı

yisüdär	şahıs adı
yoçın	şahıs adı
yogaşiri	şahıs adı
yogu	şahıs adı
yoktır	şahıs adı
yolaş	şahıs adı
yolaştı	şahıs adı
yolçı	şahıs adı
yoluga	şahıs adı
yöläk	şahıs adı
yuka	şahıs adı
yula	şahıs adı
yulay	şahıs adı
yumşak	şahıs adı
yuñçı	şahıs adı
yusı	şahıs adı
yusupi	şahıs adı
yükünä	şahıs adı
yürüñ	şahıs adı
yürütmiş	şahıs adı
yüz	şahıs adı

7.1.1.1.2. Kelime Grubundan Oluşan Şahıs Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde geçen şahıs adlarının diğer bir kısmı kelime grubu yapısındadır. Bunların genellikle ad tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, unvan grubu, tekrar grubu, kısaltma grubu ve birleşik kelime yapısında oldukları görülür:

aç buka	şahıs adı
açari bağ	şahıs adı
adıg tarhan	şahıs adı
akbaş	şahıs adı

akbıra	şahıs adı
ali kaltuk	şahıs adı
alp asan	şahıs adı
alp kara	şahıs adı
alp şıŋkur	şahıs adı
alp taş	şahıs adı
alp tāmır	şahıs adı
alp tāmūr toŋa	şahıs adı
alp tıŋa	şahıs adı
alp togrıl	şahıs adı
alp turmış	şahıs adı
altın darma	şahıs adı
altın kabı	şahıs adı
altın kayın	şahıs adı
altın sarıg	şahıs adı
altın tāmūr	şahıs adı
altın yolçı	şahıs adı
altmış kaya	şahıs adı
altmış tāmır	şahıs adı
altmış tügün	şahıs adı
altmışa kaya	şahıs adı
altun kara	şahıs adı
an teräk	şahıs adı
ara buka	şahıs adı
ara tāmūr	şahıs adı
aram kaya	şahıs adı
arıg bökä	şahıs adı
arıg tegin	şahıs adı
arslan buka	şahıs adı
arslan eçin	şahıs adı
arslan şıŋkur ogul	şahıs adı
artı ınal	şahıs adı

artun kaya	şahıs adı
asıg bolmış	şahıs adı
asıl bay	şahıs adı
ata buka	şahıs adı
atam şıŋkur	şahıs adı
aţay buka	şahıs adı
aţay togrıl	şahıs adı
atay turmış	şahıs adı
aţay yăŋă	şahıs adı
ay silig	şahıs adı
ay toŋa	şahıs adı
ayaga buka	şahıs adı
baçak bükän	şahıs adı
baçak kulı	şahıs adı
baçak togrıl	şahıs adı
baçak turmış	şahıs adı
baçaka tarkan	şahıs adı
baçau togrıl	şahıs adı
bagatar han ögä	şahıs adı
bala atut	şahıs adı
bala toŋa	şahıs adı
barak şıŋkur	şahıs adı
barmış toŋa	şahıs adı
bars buka	şahıs adı
basa tämir	şahıs adı
basa togrıl	şahıs adı
baş kara	şahıs adı
bay buka	şahıs adı
bay tämür	şahıs adı
bay yăŋă	şahıs adı
bäg är	şahıs adı
bäg bars	şahıs adı

bäg bolmış	şahıs adı
bäg buka	şahıs adı
bäg kaya	şahıs adı
bäg kulı	şahıs adı
bäg ogul	şahıs adı
bäg tämir kuz	şahıs adı
bäg tämür	şahıs adı
bäg togrıl	şahıs adı
bäg tugmış	şahıs adı
bäg turmış	şahıs adı
bäk tämür	şahıs adı
bičkün kayaka	şahıs adı
biküş buka	şahıs adı
bilgä şıŋkur	şahıs adı
boğun kulı	şahıs adı
bolmış taz	şahıs adı
budasın buka	şahıs adı
buka sal	şahıs adı
bulat buka	şahıs adı
burhan kulı	şahıs adı
buyan kaya	şahıs adı
buyan kulı	şahıs adı
buyan şıŋkur	şahıs adı
buyan tämür	şahıs adı
buyan toŋa	şahıs adı
buyan turmış	şahıs adı
buyana orıtuŋ	şahıs adı
bükän toŋa	şahıs adı
bürlük kaya	şahıs adı
çagan kulı	şahıs adı
çakudu tämükä	şahıs adı
çäçäkdü taş töläk	şahıs adı

çisun säñä	şahıs adı
çoban yıgmış	şahıs adı
ädgü togrıl	şahıs adı
ädgü toña	şahıs adı
äl buka	şahıs adı
äl tämir	şahıs adı
älik kaya açı	şahıs adı
är buka	şahıs adı
är ogul	şahıs adı
är tugmış	şahıs adı
äsän buka	şahıs adı
äsän kaya	şahıs adı
äsän tämür	şahıs adı
'äsän tegin	şahıs adı
äsän togrıl	şahıs adı
el buka	şahıs adı
el şıñkur	şahıs adı
el tämür	şahıs adı
el taz	şahıs adı
el toğan	şahıs adı
el toña	şahıs adı
el üzünmiş	şahıs adı
elçi buka	şahıs adı
elçi kara	şahıs adı
enç buka	şahıs adı
enç kaya	şahıs adı
erinkü atay	şahıs adı
erkänür erkäy	şahıs adı
ımag kulı	şahıs adı
ımal bars	şahıs adı
ımal çog	şahıs adı
ımal koça	şahıs adı

mal şınkur	şahıs adı
içbay	şahıs adı
irinçibol	şahıs adı
iş buka	şahıs adı
iş kara	şahıs adı
iş kaya	şahıs adı
it şınkur	şahıs adı
iti şınkur	şahıs adı
kan toyın	şahıs adı
kanturmuş togrıl	şahıs adı
kapıg kiriçä	şahıs adı
kara buka	şahıs adı
kara kaya	şahıs adı
kara kunaz	şahıs adı
kara kuş	şahıs adı
kara nogoy	şahıs adı
kara ogul	şahıs adı
kara tämir	şahıs adı
kara tugma	şahıs adı
karı buka	şahıs adı
kaya tapmış	şahıs adı
käd burhan	şahıs adı
käd kaya	şahıs adı
käd taş	şahıs adı
käd toņa	şahıs adı
käd yaņa	şahıs adı
känç bars	şahıs adı
kändü buka	şahıs adı
känt kaya	şahıs adı
kesari aslan	şahıs adı
kıkumı kaya	şahıs adı
kınguuçı asıg	şahıs adı

kır çäçäk	şahıs adı
kıţay buka	şahıs adı
kıţay bürt	şahıs adı
kıţay kaya	şahıs adı
kız turmış	şahıs adı
kora kıţay	şahıs adı
koşuñ tan	şahıs adı
kotan togrıl	şahıs adı
kök buka	şahıs adı
kök tämür	şahıs adı
köküs kaya	şahıs adı
köni kuz	şahıs adı
körpä sarıg	şahıs adı
kuba çakırça	şahıs adı
kudugçı 'äsän	şahıs adı
kudugçı 'äsän kıţay	şahıs adı
kudugu baţur	şahıs adı
kul aslan	şahıs adı
kul kaya	şahıs adı
kul kaya kopuz	şahıs adı
kul tämür	şahıs adı
kulan basana	şahıs adı
kuldukaya	şahıs adı
kulun kaya	şahıs adı
kumar kaya	şahıs adı
kumar togrıl	şahıs adı
kut arslan	şahıs adı
kut bağ	şahıs adı
kutadmış apa	şahıs adı
kutadmış kaya	şahıs adı
kutadmış yegän	şahıs adı
kutlug apa	şahıs adı

kutlug bars	şahıs adı
kutlug bay	şahıs adı
kuşlug bağ	şahıs adı
kuşlug buka	şahıs adı
kutlug bürt	şahıs adı
kutlug kaya	şahıs adı
kutlug şınkur	şahıs adı
kutlug tāmūr	şahıs adı
kuřlug řāmūr tayak	şahıs adı
kutlug tapmış	şahıs adı
kutlug taş	şahıs adı
kutlug toņa	şahıs adı
kuus tāmūr	şahıs adı
kuvaņ miņ	şahıs adı
küç baglıg	şahıs adı
küç tāmūr	şahıs adı
küinvü biji	şahıs adı
küiy tayşen	şahıs adı
külüg tıtanç	şahıs adı
kün arslan	şahıs adı
kün bermış	şahıs adı
kün tapmış	şahıs adı
küsälig taz	şahıs adı
küsän bört	şahıs adı
küsänä kaya	şahıs adı
lampı äņüy	şahıs adı
lampılıg älgüz	şahıs adı
ligui kojaņ	şahıs adı
liv taypu	şahıs adı
magı kaya	şahıs adı
mamat moņgol çın	şahıs adı
mankuy toņ	şahıs adı

maŋal törüg	şahıs adı
maŋlai koça	şahıs adı
mausi ädgü	şahıs adı
mayak bökän	şahıs adı
mängü tämür	şahıs adı
mängü täŋrim	şahıs adı
mäŋiçi vapdu	şahıs adı
melik buka	şahıs adı
melik tämir	şahıs adı
mısır kaya	şahıs adı
mısır kaya kuz	şahıs adı
mısır kaya suk	şahıs adı
miŋ ädgü	şahıs adı
miŋ buka	şahıs adı
miŋ kara	şahıs adı
miŋ niŋ	şahıs adı
miŋ tämür	şahıs adı
moŋol buka	şahıs adı
möŋgä tämür	şahıs adı
muŋsuz kaya	şahıs adı
mübaräk koç	şahıs adı
niküy bıku	şahıs adı
nom kulı	şahıs adı
noyan sarıg	şahıs adı
oglan mäŋü	şahıs adı
ogul tegin	şahıs adı
ogul toŋa	şahıs adı
olçay tämür	şahıs adı
oŋıra tişi	şahıs adı
ozmış togrıl	şahıs adı
ögrünç buka	şahıs adı
ögrünç kaya	şahıs adı

ögrünç kız	şahıs adı
ögrünç tümür	şahıs adı
ögrüz təmir	şahıs adı
ögü kaya	şahıs adı
ögüz buka	şahıs adı
öküz togrıl	şahıs adı
öndü buka	şahıs adı
örük togrıl	şahıs adı
ötämiş kaya	şahıs adı
ötükän təmir	şahıs adı
öz kana	şahıs adı
öz kara	şahıs adı
öz mänü	şahıs adı
öz togrıl	şahıs adı
öz turmış	şahıs adı
poy şiri	şahıs adı
pusardu taz	şahıs adı
pusardu toŋ	şahıs adı
pusarđu sinkay kaya	şahıs adı
sagta itsarı	şahıs adı
sak adak	şahıs adı
sakırlıg saŋın alŋun	şahıs adı
saŋun ögä	şahıs adı
sarıg lama	şahıs adı
sarıg taz	şahıs adı
sarman töläk	şahıs adı
sası kuŋlug kaya	şahıs adı
satba buka	şahıs adı
satgay yimäk	şahıs adı
sayan apa	şahıs adı
sayın buka	şahıs adı
säŋäktäz	şahıs adı

sävig bürt	şahıs adı
sävinç buka	şahıs adı
sävinç kaya	şahıs adı
sävinç kaya sökkän	şahıs adı
sävinç togrıl	şahıs adı
sırt kuba	şahıs adı
sırt kutlug	şahıs adı
sırtıgeı taz	şahıs adı
stba sal	şahıs adı
suçı ızaz	şahıs adı
sulıan buka	şahıs adı
sutagı bizi	şahıs adı
suv krgiz	şahıs adı
şabi buka	şahıs adı
şämiz tavışman	şahıs adı
tagay ızak	şahıs adı
tak küñ	şahıs adı
tañut buka	şahıs adı
tapmış käreı	şahıs adı
taş kara	şahıs adı
taş tola	şahıs adı
taşkan	şahıs adı
tavgaç yänä	şahıs adı
tay yäk şıñkur	şahıs adı
taz kaya	şahıs adı
tämır yastukı	şahıs adı
tämür asak	şahıs adı
tämür buka	şahıs adı
tämür kaya	şahıs adı
tämür ombu	şahıs adı
tämür turmış	şahıs adı
täñrim kutı sävinç	şahıs adı

tärbiş kaya	şahıs adı
tärinçi bokşınđu	şahıs adı
täsäk turmış	şahıs adı
tıñ turgan kutlug	şahıs adı
tıyuklug sävinç	şahıs adı
tibahşı kotıç	şahıs adı
tilik kaya	şahıs adı
tilik togrul	şahıs adı
togan tokdogan	şahıs adı
toklug tämür	şahıs adı
toklug toña	şahıs adı
tolu bäg	şahıs adı
tolu kaya	şahıs adı
toñkara	şahıs adı
toyn körklüg	şahıs adı
toyn kuli	şahıs adı
toynçog tarkan	şahıs adı
töläk kaya	şahıs adı
töläk tämür	şahıs adı
tözlüg vançor	şahıs adı
tugra şıñkur	şahıs adı
tumturi	şahıs adı
tura buka	şahıs adı
turmış tämür	şahıs adı
turmış tegin	şahıs adı
turuk ögäçük	şahıs adı
tükäl kaya	şahıs adı
tükäl tämür	şahıs adı
tükäl yäñä	şahıs adı
tümän buka	şahıs adı
tümän noyn	şahıs adı

tünür muşsuz	şahıs adı
tüpçük baður	şahıs adı
türk buka	şahıs adı
tüş tāmür	şahıs adı
uur kaya	şahıs adı
uza bay	şahıs adı
üçi yapıg	şahıs adı
üklitmiş togrıl	şahıs adı
üküş kaya	şahıs adı
vañ tarkan katgın	şahıs adı
vâzir toña	şahıs adı
yak sılka	şahıs adı
yalıg buka	şahıs adı
yanyak inal	şahıs adı
yaña bars	şahıs adı
yaña buka	şahıs adı
yaña toña	şahıs adı
yar ogul	şahıs adı
yarp alım	şahıs adı
yarp togrıl	şahıs adı
yarp turmış	şahıs adı
yarp yaña	şahıs adı
yartımlıg kulunçoğ	şahıs adı
yavlak öz	şahıs adı
yeg bürt	şahıs adı
yegän kaya	şahıs adı
yegän taş ogul	şahıs adı
yegän tonçun	şahıs adı
yegän toña	şahıs adı
yetmiş kaya	şahıs adı
yetmiş toña	şahıs adı
yıgılmış taz	şahıs adı

yikçi alp yägän	şahıs adı
yiki bulak	şahıs adı
yikuy nom	şahıs adı
yinä kaya	şahıs adı
yinçgä vapdu	şahıs adı
yisün tämür	şahıs adı
yoglım tapmış	şahıs adı
yol buka	şahıs adı
yol toña	şahıs adı
yol tör	şahıs adı

7.1.1.2. Yer Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen yer adları şunlardır:

adak	yer adı
adırı sın	yer adı
ambı	yer adı
bärk toğan	yer adı
çakçak	yer adı
çambalık	Hanbalık, şehir adı
çamguk	yer adı
çanka süñülüg	yer adı
çaŋgur agız	yer adı
çaŋık	yer adı
çıktın	yer adı
çıŋuy	bir manastır adı
çikäz	yer adı
çukü	yer adı
karakaş	yer adı
kazı kitrin	yer adı
kıv	yer adı
kızıl	yer adı

kitir	yer adı
koço	yer adı
kum	yer adı
kumluk	bir manastır adı
kuṭaba	yer adı
küsän	yer adı
lisuṇ	bir manastır adı
lusay	yer adı
lükçün	yer adı
murut	yer adı
murutluk	yer adı
nampı	yer adı
napçik	yer adı
povu kıra	yer adı
puçaṇ	yer adı
samdukü	yer adı
sarku	yer adı
sıkap	yer adı
siṅgiṇ	yer adı
smdükü	yer adı
sodu	yer adı
solmı	yer adı
srkuy	yer adı
süṇülüg	yer adı
şuikü	yer adı
talas	yer adı
taydu	yer adı
taykay	yer adı
taykü	yer adı
taypukü	yer adı
taysaṇ	yer adı
tayṭsaṇ	yer adı

tägrim	bir manastır adı
täsinküü	yer adı
tıyuk	yer adı
toksın	yer adı
töküz	yer adı
törtkil çug	yer adı
tuğlıg	yer adı
turpan	yer adı
unça	yer adı
yar	yer adı
yazı kiçig	yer adı
yemgiçi	yer adı (?)
yol togan	yer adı
yürünçin	yer adı

7.1.1.3. Kavim ve Millet Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen kavim ve millet adları aşağıdadır:

kalımak	< Mo. <i>qalımay</i> Kalmuk
kıtay	millet adı
tañut	millet adı
türk	millet adı
uygur	millet adı

7.1.2. Dilbilgisi Unsurları

7.1.2.1. Niteleme Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde niteleme adı olarak kullanılan kelimelerin listesi aşağıda yer almaktadır.

7.1.2.1.1. Fiziksel Özellik veya Durum Belirten Niteleme Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde fiziksel özellik veya durum belirten niteleme adları şunlardır:

äski	eski
bağlıg	bağlı, düğümlü
başlıg	başlı, başlığındaki
bädizlig	boyalı, süslü
idişlig	kap içinde olan
irük	çatlak, yarık
kalın	kalın, dolgun
kaplıg	< Çin. 柙 <i>xiá</i> (GOÇ. <i>xfja:p</i>) + Türk. {+lXg} kaplı, tulumlu
käpāzlig	Sak. <i>kapāysä</i> + Türk. {+lXg} pamuklu
kinlig	bağlı, düğümlü
koçolug	Koçolu
kurug	kuru, kurumuş
küplüg	küplü, kaplı
sağlık	sağmal, sağmak için
sämiz	semiz, iri, şişman
sınuk	kırık, kırılmış
sokumluk	kasaplık, kesimlik
tas	kaba, kalın
tälük	delik
törtkil	dörtgen, dört köşeli
yañı	yeni
yiplig	ipli, bağlı
yogun	kalın, kaba
yumşak	yumuşak

7.1.2.1.2. Değer Yargısı ve ilgili Unsurları Belirten Niteleme Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde değer yargısı ve ilgili unsurları belirten niteleme adları şunlardır:

adın	başka, başkası
ağır	ağır, hafif karşıtı
alp	zor, çetin
arığ	arı, temiz
asıra	aşağı, alçak
ayıg	kötü, fena
bışığ	istekli, tutkulu
bilgä	bilge, bilgili
boş	boş, içinde bir şey olmayan
buyançı	< Soğd. <i>pwny'n</i> + Türk. {+çI} hayırsever
çıgay	fakir, yoksul
ädgü	iyi, doğru
ämğäklig	eziyetli, dertli, kederli, sıkıntılı
ärklig	güçlü, kuvvetli
esiz	kötü, fena
kärgäk	gerek, lazım
kıvılg	mutlu, uğurlu
köni	doğru, tam
körtläçi	güzel, görülmeye değer
kutlug	kutlu, uğurlu
küçäk	güçlü, kuvvetli
osal	gafil, aymaz
öñi	farklı, çeşitli
sävig	merhametli, sevecen
silig	temiz, saf
şük	< Soğd. <i>šwk</i> sessiz, sakin
ukuşlug	akıllı, bilgili
umugsuz	umutsuz, çaresiz

üvgä	hızlı, çabuk
yaman	kötü, zararlı
yaraglıg	uygun, layık
yaragu	yaraşır, yaraşan
yaraşu	yaraşır, yaraşan
yarlıkaguçı	merhametli, bağışlayıcı
yat	yabancı
yavız	kötü, fena
yeg	iyi, daha iyi

7.1.2.1.3. Nicelik, Hacim ve Ölçü Belirten Niteleme Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde nitelik, hacim ve ölçü belirten niteleme adları şunlardır:

az	az, biraz
bädük	büyük
ägsük	eksik, noksan
ägsüksüz	eksiksiz, tam
ärтіңü	çok, fazla
äsük	eksik, noksan
inçgä	ince
kiçig	küçük, ufak; öğrenci
kısga	kısa
köp	çok, fazla
tälim	çok, fazla
tokuz otuzluk	yirmi dokuzluk
ulam	sürekli, daimi, kesin
ulug	büyük, ulu, yüce
uzun	uzun
üküş	çok, fazla
yetiz	geniş

7.1.2.1.4. Renk Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde kullanılan renk adları şunlardır:

ak	ak, beyaz
ala	çok renkli, alaca
arda	renk adı (?)
bozak	boz, gri-beyaz
kara	siyah
kızıl	kızıl, kırmızı
uvaz	üvez rengi
yürün	ak, beyaz

7.1.2.1.5. İşaret Bildiren Niteleme Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde kullanılan ve işaret bildiren niteleme adları şunlardır:

bu	bu
ol	o, şu

7.1.2.1.6. Yer ve Zaman Belirten Adlar

Aşağıda belirtilen adlar, Eski Uygur hukuk belgelerinde yer ve zaman belirtmek amacıyla kullanılmıştır:

amtı	şimdi, şu an
anta	ondan, oradan
antakı	oradaki
arkun	daha sonra, ileride
baş	baş, kafa; ilk, önce
baya	önce, evvel
bayan	sonra, sonda
burun	önce, evvel
burunça	önceden, evvvelden

burunkı	önceki, evvelki
düli	< Mo. <i>düli</i> < Türk. <i>tüş</i> orta, yarım
kenki	sonraki, sondaki
oza	geçmiş, eski
uțuru	karşı
üşk	ön, kat, huzur

7.1.2.1.7. Tarz ve Durum Belirten Adlar

Aşağıda belirtilen adlar, Eski Uygur hukuk belgelerinde tarz ve durum belirtmek amacıyla kullanılmıştır:

açını	açıkça, açık olarak
alkugun	bütünüyle, hepsi birlikte
anıça	onun gibi, öyle
aşulu	fazla olarak
bäküti	sağlam bir şekilde
bütün	bütün, hepsi
kamag	< Orta Fars. <i>hamāg</i> bütün, hep
kopı	tamamen
munça	bunca, bu kadar
munıça	bunun gibi
oğun	doğru bir şekilde, doğru olarak
tükäl	tam, eksiksiz, bütün
tükäti	tamamen, eksiksiz
uz	çok iyi, harika, ustaca
uzkıya	çok iyi, harika, ustaca
yalğuz	yalnız, tek başına
yana	yine, yeniden
yanturu	yeniden, tekrar
yağırtı	yeniden, tekrar
yapa	bütün, tamam
yumkı	hepsi, tamamı

7.1.2.2. Zamirler

7.1.2.2.1. Şahıs Zamirleri

Eski Uygur hukuk belgelerinde kullanılan şahıs zamirleri şunlardır:

biz	biz, birinci çokluk şahıs zamiri
män	ben, birinci teklik şahıs zamiri
ol	o, şu
olar	onlar, şunlar
sän	sen, ikinci teklik şahıs zamiri
siz	siz, ikinci çokluk şahıs zamiri
sizlär	sizler

7.1.2.2.2. İşaret Zamirleri

Eski Uygur hukuk belgelerinde kullanılan işaret zamirleri şunlardır:

bu	bu
bular	bunlar
ol	o, şu
olar	onlar, şunlar

7.1.2.2.3. Dönüştülük Zamirleri

Eski Uygur hukuk belgelerinde dönüştülük işlevinde tek bir zamir kullanılmıştır:

öz	öz, kendi

7.1.2.2.4. Belirsizlik Zamirleri

Eski Uygur hukuk belgelerinde kullanılan belirsizlik zamirleri şunlardır:

alku	bütün, hep
barça	bütün, hep

birisi	herhangi biri
özgä	özge, başka
özkiyä	başka, diğer

7.1.3. Konularına Göre Adlar

7.1.3.1. Zaman

Eski Uygur hukuk belgelerinde zaman ifadesi taşıyan kelimelerin listesi aşağıda yer almaktadır.

7.1.3.1.1. Zaman, Devir

çak	< Mo. <i>çay</i> çağ, devir
tuş	zaman, vakit
üd	zaman, vakit

7.1.3.1.2. Mevsim

kış	kış
küz	güz, sonbahar
küzlüg	güzlü, güz mevsimine ait
yağı	gün; zaman, mevsim
yay	yaz
yaylık	yazlık
yaz	yaz
yazlıg	yazlı, yaz mevsimine ait

7.1.3.1.3. Yıl

bars	kaplan
beçin	maymun
it	köpek

koyun	koyun
küskü	sıçan
luu	< Çin. 龍 <i>lóng</i> (GOÇ. <i>lywŋ</i>) ejderha
takıgu	tavuk
tavişgan	tavşan
toñuz	domuz
ud	sığır
yıl	yıl, sene
yılan	yılan
yıllık	yıllık, senelik
yunt	at

7.1.3.1.4. Ay

aram	< Skr. <i>rāma</i> birinci ay, ilk ay
ay	ay, ortalama otuz günlük süre
çaşaput	< Soğd. <i>cxšp'δ(δ)</i> < Skr. <i>śikṣāpada</i> on ikinci ay
ikintiy	ikinci ay (birleşme)

7.1.3.1.5. Gün

bukün	bugün
bukünki	bugünkü, bugüne ait
kün	gün
künlük	günlük
tün	gece
yañı	gün; zaman, mevsim

7.1.3.2. Astronomi ve Meteoroloji

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan astronomi ve meteoroloji ile ilgili kelimeler şunlardır:

arđir	< Skr. <i>ārdrā</i> Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri
jün	< Çin. 閏 <i>rùn</i> (GOÇ. <i>ryn</i>) artık, eklenmiş
kirtik	< Skr. <i>kṛttikāḥ</i> Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri
mrgaşir	< Skr. <i>mṛgaśiraṣa</i> Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri
urugini	< Skr. <i>rohiṇī</i> Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri
yagiş	yağış
yana	artık, eklenmiş
yultuz	yıldız

7.1.3.3. Coğrafya

Eski Uyğur hukuk belgelerinde coğrafi anlam taşıyan kelimeler şunlardır:

7.1.3.3.1. Coğrafi Yönler ve Yer-Yön Adları

altın	güney, güney tarafı; alt, alt taraf
altınkı	alttaki, aşağıdaki
bärüki	beriki
buluŋ	taraf, yön
iç	iç, dahil
içgärü	içeri
içrä	içeride
içtin	içeriden (<i>iştin taştın bol</i> - “kaçmak” ifadesinin ilk unsuru)
iştin	içeriden (<i>iştin taştın bol</i> - “kaçmak” ifadesinin ilk unsuru)
kalık	yukarı
kedın	batı
kudı	güney, güney tarafı; aşağı, alt
kündin	güney
orta	orta
ortakı	ortadaki, ortada olan
orŋun	orta

otra	orta
öñdün	doğu; ön, önce
öñdüñki	önceki
öñrä	önce, evvel
örü	kuzey, yukarı
sıcı	< Çin. 四至 <i>sì zhì</i> (GOÇ. <i>sɿ` tɕi`</i>) dört taraf, sınır, yön
sıcılığ	< Çin. 四至 <i>sì zhì</i> (GOÇ. <i>sɿ` tɕi`</i>) + Türk. {+lXg} dört taraflı, sınırlı, yönlü
sınar	taraf, yön
tagdın	kuzey
taş	dış, dışarıda, dışında
taşdıñkı	dışarıdaki, dışındaki
taşgaru	dışarıya, dışarıda
tägrä	çevre, etraf
tägzintürü	çevreleyen, kuşatan
tüp	son, dip
uç	uç, son, sınır
üstün	kuzey, kuzey tarafı; üst, üst taraf
üstünki	üstteki, üstte bulunan
üzäki	üzerindeki, üzerinde bulunan
y	taraf, yön (kısaltılmış)
yan	yan, taraf, yön
yınak	taraf, yön

7.1.3.3.2. Yeryüzü Şekilleri ve Tarımsal Alan Adları

adak	ayak; kenar, kıyı
adız	tarla, ekilebilir alan, arazi
agız	ağız, boşluk
anuk	hazır, hazırlanmış
bag	< Fars. <i>bāg</i> bağ, genellikle üzüm yetiştirilen yer
bagcılık	< Fars. <i>bāg</i> + Türk. {+çI+lXk} bağcılık, bağa bakmak için

çug	çalılık
ägirt	çevre
äjiz	anız, boş tarla
kıdıg	kıyı, kenar, uç
kıra	< Mo. <i>qıra</i> < Türk. <i>kır</i> boş, ekilmemiş tarla
köl	göl
kösür	< Mo. <i>kösür/köser</i> arazi, toprak
kum	kum, çöl
küläy	işlenmemiş, boş tarla
ögän	su kanalı, dere
ögüz	nehir, akarsu
ölän	çayır, mera
örtgün	harman yeri
say	taşlık, bozkır
suvak	su kanalı
suvaklıg	sulanabilen, sulamalı
tag	dağ
taş	taş
töpö	tepe; başın üst kısmı
turug	otlaklık, mera
yar	taşlık, kayalık
yarıg	taşlık, kayalık
yaylag	yayla
yazı	ova, düzlük
yer	yer, arazi, tarla

7.1.3.3.3. Yol ve Güzergah

köprüg	köprü
yol	yol, güzergah

7.1.3.4. Işık ve Aydınlık

Eski Uygur hukuk belgelerinde ışık, aydınlık ve parlaklık ifadesi taşıyan iki kelime tespit edilmiştir:

çog	parlaklık, aydınlık
yaruk	ışık, parlaklık

7.1.3.5. Bitkiler

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen bitki adları şunlardır:

alıma	elma
arça	< Mo. <i>arça</i> ardıç
arpa	arpa, bir çeşit tahıl bitkisi
asgu	asma
borluk	bağ, üzüm bağı
bugday	buğday
çäçäklik	çiçeklik, bahçe
çubagan	hünnap, jujube
ıgaç	ağaç
kavlahık	sebze bahçesi
käpäs	< Sak. <i>kapāysä</i> < Skr. <i>kārpāsa</i> pamuk
künçit	< Toh. <i>kuñcit</i> susam
ot	ot, çimen
saman	saman
sögüt	söğüt
tarıg	tahıl, hububat
teräk	kavak ağacı
urug	tohum, ekin
üür	darı
üzüm	üzüm
yagak	ceviz

7.1.3.6. Hayvanlar

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen hayvan adları şunlardır:

at	at
aʃan	deve
bars	kaplan
beʃin	maymun
buka	boğa
buzagu	buzağı
äčkü	keçi
äŋgäk	eşek
iŋäk	inek
it	köpek
koyn	koyun
kozi	kuzu
kölük	yük hayvanı
küskü	sıçan
luu	< Çin. 龍 <i>lóng</i> (GOÇ. <i>lywŋ</i>) ejderha
oglak	oğlak
sürü	sürü, topluluk
takıgu	tavuk
taviŋgan	tavşan
täkä	teke
toŋuz	domuz
ud	sığır
ulag	ulak, posta ve diğer taşımacılık işlerinde kullanılan hayvan
yäliš	koşum, koşum atı
yılan	yılan
yılkı	yılkı, at sürüsü
yunt	at

7.1.3.7. Vücut ve Organ

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen vücut ve organ adları şunlardır:

adak	ayak; kenar, kıyı
baş	baş, kafa; ilk, önce
bod	boy, vücut, gövde
boguz	boğaz, geçim
boyın	boyun
elig	el
iz	iz, belirti
könül	gönül, yürek
kulgak	kulak
täri	deri
töpö	tepe; başın üst kısmı

7.1.3.8. Sağlık

Eski Uygur hukuk belgelerinde sağlık ile ilgili tespit edilen kelimeler aşağıda yer almaktadır:

äm	ilaç, çare
äsäñü	sağlık
ig	hastalık
igsiz	hastaliksız, sağlam
ot	ilaç, deva
togasız	hastaliksız

7.1.3.9. Unvan ve Saygı İfadeleri

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan unvan ve saygı ifadeleri şunlardır:

apam	büyüklik, yücelik unvanı
at	ad, isim
atlıg	adlı, adına sahip

ayag	saygı, hürmet
äkäm	büüklük, yücelik unvanı
elig	hükümdar
bayan	< Mo. <i>bayan</i> asil, soylu
bäg	bey
bäg är	efendi, sahip
bägät	beyler
bäglük	beylik
ıduk kut	Ötüken Uygur kağanlığında ve diğer Uygur devletlerinde hakan için kullanılan unvan
kan	han, hakan, hükümdar
kanlık	hana ait
kut	hazret; mutluluk, talih
mar	< Sry. <i>mr</i> efendi
ögä	öge, akıllı, bilge
sinin	< Çin. 新恩 <i>xīn ēn</i> (GOÇ. <i>sin ?ən</i>) yeni öğrenciler ya da rahip adayları için kullanılan bir unvan
suu	< Mo. <i>suu</i> majeste, haşmet
şutza	< Çin. 首坐 <i>shǒu zuò</i> (GOÇ. <i>şiw tshua</i>) Budist bir unvan, rütbe
tapıg	hizmet, saygı
täğimçä	uygun, münasip
täğimlig	değer, layık
täñrim	Tanrı; özellikle kadınlar için kullanılan bir çeşit unvan
tegin	prens
tegit	prensler

7.1.3.10. Akrabalık

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan akrabalık adları şu şekildedir:

aka	< Mo. <i>aqä</i> ağabey, büyük erkek kardeş
ana	anne

apa	büyükbaba, dede
ata	baba, ata
bagır	hısım, akraba
baldız	erkeğin eşinin kız kardeşi, küçük kız kardeş
bod	aile, soy
äbçi	kadın, eş
äkä	abla, kız kardeş
är	erkek, er, koca
eçi	ağabey, büyük erkek kardeş
ini	küçük erkek kardeş
ka	< Çin. 家 <i>jiā</i> (GOÇ. <i>kja:</i>) akraba, hısım
kadaş	< Çin. 家 <i>jiā</i> (GOÇ. <i>kja:</i>) + Türk. {+dAş} akraba, hısım
kaŋ	baba
katun	hatun, kadın
kälin	gelin
kız	kız
kişi	eş, zevce
küdägü	damat, güveyi
oglan	oğlan, erkek çocuk
ogul	oğul, erkek evlat
ogulkıya	oğlan, oğlancık
ogulluk	evlatlık
ög	ana, anne
ögäy	üvey
tagay	dayı
tugmış	evlat, çocuk
uguş	soy, nesil
urısız	evlatsız, çocuksuz
urluk	aile, soy
urug	soy, nesil, akraba
yaguk	akraba, hısım

yängä	yenge
yegän	yeğen
yigdiş	üvey kardeş

7.1.3.11. Araç-Gereç

Eski Uyğur hukuk belgelerinde araç-gereç ifadesi taşıyan adlar şu şekildedir:

ayak	kase, kadeh
bagırçık	eyer, koşum
barım	varlık, nesne, eşya
bärgä	kamçı, kırbaç
bodug	boya
çaçan	< Çin. 茶盞 <i>chá zhǎn</i> (GOÇ. <i>trha: tşa:n</i>) çay fincanı
çakşi	< Çin. 冊子 <i>cè zi</i> (GOÇ. <i>tsh'a:jk tsz'</i>) kitap, kitapçık
çöki	yemek çubuğu
çug	bağ, demet, kese
çuval	çuval
äd	mal, eşya
ädär	eyer
eşiç	tencere
etig	takı, ziynet, süs
ııg	bağ, urgan, ip
idiş	kap kacak
ip	ip, sicim
kadıñ	kap kacak
kamçı	kamçı, kırbaç
kañlı	kağnı, araba
kap	< Çin. 柙 <i>xiá</i> (GOÇ. <i>xhja:p</i>) bir çeşit hacim ölçüsü, tulum
kapan	< Çin. 花盤 <i>huā pán</i> (GOÇ. <i>xwa: phuan</i>) büyük desenli kase, tabak
kaşuk	kaşık

kavgak	örtü, kılıf
kägdä	kağıt
käviz	halı, kilim
keřmăn	kazma
kısılguç	kıskaç
kidiz	keçe
kölük	yük, ağırlık
könäk	kova
kupin	< Çin. 胡瓶 <i>hú píng</i> (GOÇ. <i>xhuă phjiajŋ</i>) ibrik, şişe
küin	< Çin. 卷 <i>juàn</i> (GOÇ. <i>kyan`</i>) kitap, tomar
küp	küp, kap
lagsı	< Çin. 絡子 <i>luò zǐ</i> (GOÇ. <i>lak tsz`</i>) kap, çuval, file
lan	< Çin. 籃 <i>lán</i> (GOÇ. <i>lam</i>) sepet
monçuk	boncuk, inci
näşä	eşya, nesne, şey
orpak	eski eşya, nesne
paşır	< Soğd. <i>p`ttr</i> < Skr. <i>pātra</i> kase, dilenci kasesi
sa	< Çin. 鎖 <i>suǒ</i> (GOÇ. <i>sua`</i>) kilit
saba	< Mo. <i>saba</i> kap, deri çanta, torba
sanaç	deri çanta
sır	< Çin. 漆 <i>qī</i> (GOÇ. <i>tshit</i>) cila
sutku	kutu
şükün	dilenci kasesi
tagar	çuval, bir çeşit tahıl ölçüsü
tavar	mal mülk, eşya
täpsi	< Mo. <i>tebsi</i> tabak
täptär	defter
tirgük	direk
tişürim	yumak, top
tor	< Çin. 罩 <i>zhào</i> (GOÇ. <i>tra:w`</i>) (?) file, ağ

töşäk	döşek, yatak
tso-so	< Çin. 雕塑 <i>diāo sù</i> (GOÇ. <i>tiaw suä</i>) heykel
ujik	< Soğd. 'wj'k harf, hece
ujiksiz	< Soğd. 'wj'k + Türk. {+sXz} harfsiz, hecesiz
uzluk	kase (?)
yakşı	< Çin. 鑰匙 <i>yào chí</i> (GOÇ. <i>jiak şhi</i>) anahtar
yip	ip, iplik, sicim
yurt	yurt, çadır
yük	yük, eşya, bir çeşit ağırlık ölçüsü

7.1.3.12. Giyim-Kuşam

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan giyim-kuşam ile ilgili adlar şunlardır:

ätük	çizme
çaruk	çarık, çizme
çäkräk	pamuklu gömlek
çäñräk	elbise (?)
çımdan	bir çeşit elbise
çopra	eski, kullanılmış elbise
kay	< Çin. 鞋 <i>xié</i> (GOÇ. <i>xhja:j</i>) ayakkabı
köküzmək	ceket, palto
kürk	kürk
latay	< Çin. 羅帶 <i>luó dài</i> (GOÇ. <i>la taj`</i>) ipek şal
olpak	bir çeşit kışlık ceket
taman	bir çeşit elbise
täğäläy	< Mo. <i>degelei</i> ceket
ton	elbise, giyim
tonluk	elbiselik, giyimlik
uyuk	keçe çizme
üm	pantolon
yagu	yağmurluk

yogluk

elbiselik

7.1.3.13. Yiyecek-İçecek

Eski Uygur hukuk belgelerinde yiyecek-içecek ifadesi taşıyan kelimeler şu şekildedir:

arakı	< Mo. <i>araqı(n)</i> içki
aş	aş, yemek
aşı	öğün, yemek
azuk	azık, yolculuk için hazırlanan yiyecek
azukluk	azık olarak hazırlanan yiyecek
bor	şarap, içki
duşab	< Fars. <i>dūšāb</i> pekmez
ät	et
keslig	bir peynir çeşidi
liv	< Çin. 粒 <i>lì</i> (GOÇ. <i>lip</i>) yemek, aş
min	< Çin. 麵 <i>miàn</i> (GOÇ. <i>mjian</i>) un
mün	çorba, aş
opug	yudum
öçkü	içki
suv	su
süçüg	şarap, tatlı şarap
süt	süt
talkan	kavut, kavrulmuş ya da dövülmüş tahıldan yapılan bir tatlı çeşidi
tüş	yemiş, meyve, ürün
tuzgu	hediye, ikramlık
un	un
yem	yiyecek, yemiş
yogrut	yoğurt

7.1.3.14. İş ve Meslekler

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan iş ve meslek adları şunlardır:

açarı	< Soğd. 'c'ry < Skr. <i>ācārya</i> lider, rehber, eğitici
agıçı	hazinedar; vergi toplayıcısı
ançası	< Çin. 按察使 <i>àn chá shǐ</i> (GOÇ. <i>ʔan` tɕʰa:t ɕʰr`</i>) müfettiş, denetmen
ayguçı	söyleyen, öğretmen
bağcı	< Fars. <i>bāg</i> + Türk. {+çI} bağcı, bağda çalışan
bahşı	< Çin. 博士 <i>bó shì</i> (GOÇ. <i>pak ɕʰɨr`</i>) öğretmen, hoca
barguçı	varan, giden
bädizçi	ressam
bitigçi	< Çin. 筆 <i>bǐ</i> (GOÇ. <i>pit</i>) + Türk. {+I-(X)g+çI} yazman, katip
bitkäçi	< Sry. <i>petqa</i> + Türk. {+çI} yazman, katip
borçı	şarap tüccarı
borlukçı	bağcı
boşgut	öğrenme
boşgutçı	öğretmen, hoca
bözçi	< Sry. <i>būṣā</i> + Türk. {+çI} dokumacı
daruga	< Mo. <i>daruya</i> yönetici, amir, vali, lider
elçi	elçi
eşi	maiyet, memur
inäl	vekil, yardımcı
iştädäçi	isteyen, talep eden
iş ayguçı	iş buyuran, usta
kalançı	< Mo. <i>χalan</i> (?) + Türk. {+çI} kalancı, kalan vergisi tahsildarı
kälgüçi	gelen, gelecek olan
käsgüçi	kesen, kesici
käşi	< Toh. <i>käṣṣi</i> öğretmen, usta
käv	< Çin. 教 <i>jiāo</i> (GOÇ. <i>kja:w</i>) usta, üstat
kiçig	küçük, ufak; öğrenci.

koyncı	çoban
ogrı	hırsız, hırsızlık
oıacı	hekim, doktor
saıçı	< Çin. 倉 <i>cāng</i> (GOÇ. <i>ts^han</i>) + Türk. {+çI} hazinedar
suvçı	sucu, sulama işleriyle ilgilenen
tamgaçı	damgacı
tapıgçı	hizmetkar
tayşı	< Çin. 大師 <i>dà shī</i> (GOÇ. <i>tha`thaj`şr</i>) usta, uzman
tägirmänçi	değirmenci
tämirci	demirci
tsaıçı	< Çin. 倉 <i>cāng</i> (GOÇ. <i>ts^han</i>) + Türk. {+çI} hazinedar, vergi tahsildarı
turguçı	duran, bulunan
udçı	sığır çobanı
ulagçı	arabacı, ulağı sevk ve idare eden kimse
uza	usta, mahir
yalavaç	elçi
yumış	haberci, elçi

7.1.3.15. Ülke, Vatan ve Toplum

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan ülke, vatan ve toplum ifadesi taşıyan adlar aşağıda yer almaktadır:

bodun	millet, halk, topluluk
bodunlug	milletli, halklı, topluluğa mensup
bukun	halk, millet
el	il, ülke
igil	askeri ya da dini zümre dışında kalan halk
uluş	ülke, memleket

7.1.3.16. Askerlik ve Ordu

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan askerlik ve ordu ile ilgili kelimeler şunlardır:

çärig	asker, ordu
käzig	düzenli, sıralı; iş sırası
käzigkiyä	düzenli, sıralı; iş sırası
käziglig	düzenli, sıralı; iş sırasına sahip
noyin	< Mo. <i>noyan</i> kumandan, amir
nökör	< Mo. <i>nökör</i> koruma, fedai
on	on kişilik askeri grup
onluk	onluk, on kişiden oluşan birim
sağun	< Çin. 將軍 <i>jiàng jūn</i> (GOÇ. <i>tsiaŋ`kyn</i>) general
totok	< Çin. 都督 <i>dū dū</i> (GOÇ. <i>tuǎ tǎwk</i>) askeri vali, şahıs adı
tu	tutuŋ (kısaltılmış) bk. tutuŋ
tut	tutuŋ (kısaltılmış) bk. tutuŋ
tutuŋ	< Çin. 都統 <i>dū tǒng</i> (GOÇ. <i>tuǎ tʰəwŋ</i>) vali, şahıs adı
tutuŋkiya	< Çin. 都統 <i>dū tǒng</i> (GOÇ. <i>tuǎ tʰəwŋ</i>) + Türk. {+kIyA} vali, şahıs adı
yüz	yüz kişiden oluşan birlik
yüzlük	yüz kişiden oluşan birlik

7.1.3.17. Şehir ve Konut

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen şehir ve konutla ilgili adlar şu şekildedir:

alaçu	kulübe, barınak
balık	şehir, kent
balıklıg	şehirli, kentli
bark	ev, bark
äv	ev
kapıg	kapı

kay	< Çin. 街 <i>jiē</i> (GOÇ. <i>kja:j</i>) cadde, sokak
känt	< Soğd. <i>knδ(h)</i> kent, şehir
kedin	pazar, çarşı
lin	< Toh. <i>leṃ</i> < Skr. <i>leṇa</i> hücre
orun	yer, mevkii
piryan	< Toh. <i>paryām</i> < Skr. <i>pariyāṇa</i> hücre, odacık
tam	duvar
tamlug	duvarla çevrili, duvarlı
uy	ev

7.1.3.18. Kurum ve Kuruluş

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen kurum ve kuruluş ile ilgili adlar şunlardır:

açıg	ambar, depo
agılık	hazine, ambar
saṅ	< Çin. 倉 <i>cāng</i> (GOÇ. <i>ts^haŋ</i>) ambar, depo; hazine
sın	< Çin. 寢 <i>qīn</i> (GOÇ. <i>ts^him</i>) mezarlık
tägirmän	değirmen
tsaṅ	< Çin. 倉 <i>cāng</i> (GOÇ. <i>ts^haŋ</i>) ambar, depo; hazine

7.1.3.19. Taşımacılık

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen taşımacılık ile ilgili adlar şu şekildedir:

arkış	kervan, kabile
yam	posta istasyonu

7.1.3.20. İnsan ve Yaşam

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan insan ve yaşam ile ilgili adlar şunlardır:

adeş	aynı ada sahip olan, özdeş
äbçi	kadın, eş
är	erkek, er, koca
katun	hatun, kadın
kız	kız
kişi	kişi, insan
kişilik	kişilik
oğlan	oğlan, erkek çocuk
ortan	ortanca
tınlıg	canlı, yaşayan
turuş	yaşam, hayat
yaş	yaş, ömür
yaşlıg	yaşlı, yaşında

7.1.3.21. İletişim ve Aktarım

Eski Uygur hukuk belgelerinde iletişim ve aktarım ile ilgili kelimeler şu şekildedir:

kiginç	cevap, yanıt
sav	söz
ögürük	öğüt, nasihat
ötüg	dilek, rica, arz
ötüglüg	ricacı
söz	söz, anlaşma
täm	mükafat, ödül
täv	hile, entrika
tıltag	neden, sebep
toy	toy, şenlik

yalgan	yalan, uydurma
yantut	yanıt, karşılık, cevap

7.1.3.22. Sahiplik

Eski Uygur hukuk belgelerinde sahiplik ifadesi taşıyan kelimeler aşağıda belirtilmiştir:

igä	sahip, iye
sanlıg	ait, ilgili

7.1.3.23. Din ve İnanç

Eski Uygur hukuk belgelerinde din ve inanç ile ilgili tespit edilen kelimeler şu şekildedir:

abita	< Çin. 阿彌陀 <i>ē mí tuó</i> (GOÇ. <i>a mji tha</i>) < Skr. <i>amitābha/amitāyus</i> Batı cennetinde bulunan Buddha'nın adı
alkış	dua, övgü
alkış bitig	dua kağıdı
amița	< Çin. 阿彌陀 <i>ē mí tuó</i> (GOÇ. <i>a mji tha</i>) < Skr. <i>amitābha/amitāyus</i> Batı cennetinde bulunan Buddha'nın adı
arka	çevre, cemaat
aryadan	< Çin. 阿蘭若 <i>ā lán rě</i> (GOÇ. <i>ʔa lan ria</i>) < Skr. <i>arāṇya</i> manastır; kelimenin esas anlamı “orman, vahşi doğa”dır
bkçan	< Toh. <i>pakaccām</i> < Skr. <i>bhakta-chinnaka</i> inziva; oruç, perhiz
burhan	< Çin. 佛 <i>fó</i> (GOÇ. <i>fñjyt/fñut</i>) < Skr. <i>buddha</i> + Türk. <i>kan</i> Buddha
bursoŋ	< Soğd. <i>pwrsnk</i> < Skr. <i>bhikṣusaṃgha</i> cemaat, topluluk
buyan	< Soğd. <i>pwny'n</i> < Skr. <i>puṇya</i> iyi ve güzel davranış, fazilet, sevap
ɖarma	< Soğd. <i>δrm(h)</i> < Skr. <i>dharma</i> öğreti
dintar	< Soğd. <i>δynd''r</i> inançlı; keşiş, rahip

ärkägün	< Mo. <i>erkegün</i> (?) (Nesturi) Hristiyan, Hristiyanlık dinine mensup olan
ıduk	kutsal, mukaddes
kam	şaman, kahin
kaza	< Ar. <i>ḳazā</i> ' kaza
kuşalapş	< Skr. <i>kuśala-pakṣa</i> iyi ahlak, erdem
kuvrag	cemaat, topluluk
lab	< Skr. <i>lābha</i> bağış, sadaka
maharaç	< Soğd. <i>mx'r'c</i> < Skr. <i>mahārāja</i> büyük hükümdar
manistan	< Soğd. <i>m'nyst'n</i> manastır
mantal	< Skr. <i>maṇḍala</i> çember, daire
mañiştanlık	< Soğd. <i>m'nyst'n</i> + Türk. {+lXk} Mani manastırına ait olan
msydr	< Soğd. <i>msyḍr</i> (Nesturi) Hristiyan, papaz
niyam	< Skr. <i>niyama</i> olumlu görev; sınırlama, sakınma
nom	< Soğd. <i>nwm</i> < Gr. <i>νόμος</i> öğreti, kanun, din
saçığ	saçı, kurbanlık
sadu	< Soğd. <i>s'ḍw</i> < Skr. <i>sādhu</i> iyi, güzel
şajik	< Soğd. <i>snk'yk</i> < Skr. <i>saṃghika</i> manastıra ait, manastırla ilgili
şaṃisdavire	< Skr. <i>saṃghasthavira</i> topluluğun en yaşlısı, yetkilisi
sāṃrām	< Soğd. <i>snkr'm</i> < Skr. <i>saṃghārāma</i> manastır, tapınak
sudur	< Soğd. <i>swttr</i> < Skr. <i>sūtra</i> sutra, Buddha'nın öğretilerinden oluşan metinler
şabi	< Çin. 沙彌 <i>shā mí</i> (GOÇ. <i>ṣa: mji</i>) < Skr. <i>śrāmaṇera</i> Budizm'e bağlı öğrenci, talebe
şabikiya	< Çin. 沙彌 <i>shā mí</i> (GOÇ. <i>ṣa: mji</i>) + Türk. {+klyA} Budizm'e bağlı öğrenci, talebe
şazın	< Toh. <i>śāsana</i> < Skr. <i>śāsana</i> din, öğreti
şāli	< Çin. 闍黎 <i>shé lí</i> (GOÇ. <i>ṣhia li</i>) < Skr. <i>ācārya</i> rahip
şila	rahip, keşiş (kısaltılmış) bk. şilavanti
şilavanti	< Skr. <i>śīlava(n)t</i> rahip, keşiş
tāṃri	tanrı

tägrikän	tanrısal
tägrim	tanrı; özellikle kadınlar için kullanılan bir çeşit unvan
tärim	tanrıça
toyn	< Çin. 道人 <i>dào rén</i> (GOÇ. <i>thaw` rin</i>) rahip, keşiş
tsuylug	< Çin. 罪 <i>zui</i> (GOÇ. <i>tshuaj`</i>) + Türk. {+lXg} günahkar
ugan	tanrı
ülçäy	< Mo. <i>ülçey</i> bereket, talih
virhar	< Soğd. <i>βrx`r</i> < Skr. <i>vihāra</i> manastır
virharlık	< Soğd. <i>βrx`r</i> + Türk. {+lXk} manastıra ait, manastır ile ilgili
yazuk	günah, yanlış, hata
yorug	öğreti

7.1.3.24. Duygu ve Düşünce

Eski Uygur hukuk belgelerinde duygu ve düşünce belirten kelimeler şunlardır:

ämğäk	eziyet, dert, keder, sıkıntı
enç	huzur, sükunet
kadgu	kaygı, tasa
küsüş	arzu, istek, heves
muñ	sıkıntı, dert
sävinç	sevinç, mutluluk
sıkış	zahmet, sıkıntı
tap	arzu, heves
tarkınç	sıkıntı, keder

7.1.3.25. Değer Yargıları

Eski Uygur hukuk belgelerinde değer yargısı ifadesine sahip kelimeler şu şekildedir:

bilig	bilgi, hikmet
ärk	güç, kuvvet
küç	güç, kuvvet

7.1.3.26. Şan Şöhret

Eski Uygur hukuk belgelerinde şan-şöhret ile ilgili tek bir kelime bulunmaktadır:

kü şöhret, ün

7.1.3.27. Hukuk, Ticaret, Para ve Değerli Maden

Eski Uygur hukuk belgelerinde hukuk, ticaret, para ve değerli madenler ile ilgili tespit edilen kelimeler şu şekildedir:

alguçı	alan, alacak olan
alımçı	alacaklı, borç veren
alış	alış, ticaret
altun	altın
arkalık	destek, dayanak; üstlenen
asıg	faiz, getiri
asıgıg	faizli, getirili
bakır	bakır para, bir ağırlık ölçüsü
bao çao	< Çin. 寶鈔 <i>bǎo chāo</i> (GOÇ. <i>puaw' tɕʰa:w</i>) kağıt para
bergüçi	veren, teslim eden
berimçi	borçlu, borç alan
beriş	veriş, ticaret
biläki	birlikte olan
birläki	birlikte olan
boguz	boğaz, geçim
borunluk	bağcı birliği
böz	< Sry. <i>būṣā</i> bez, pamuklu kumaş
bözlük	< Sry. <i>būṣā</i> + Türk. <i>{+lXk}</i> bözlük, böze ait
buçuñ	< Çin. 不中 <i>bù zhōng</i> (GOÇ. <i>put triwŋ</i>) geçersiz, hükümsüz
buyruk	buyruk, ferman

çam	itiraz, dava
çamladaçı	itiraz eden, itirazda bulunan
çamlaguçı	itiraz eden, itirazda bulunan
çamlıg	davalı, itiraz sahibi
çamsız	itirazsız, davasız
çao	< Çin. 鈔 <i>chāo</i> (GOÇ. <i>tʂʰa:w</i>) kağıt para
çar	itiraz, dava
çarım	itiraz, iddia
çın	< Çin. 真 <i>zhēn</i> (GOÇ. <i>tʂin</i>) gerçek, asıl, doğru
çoğı	anlaşmazlık, uyumsuzluk
çug	mühür
çuñduñ	< Çin. 中統 <i>zhōng tǒng</i> (GOÇ. <i>triwŋ tʰəwn</i>) bir çeşit para birimi
çuv	< Çin. 鈔 <i>chāo</i> (GOÇ. <i>tʂʰa:w</i>) makbuz, fiş, belge
ädläğüçi	işleyen, işler hale getiren
harçlık	harçlık
huaçan	< Çin. 花氈 <i>huā zhān</i> (GOÇ. <i>xwa: tʂian</i>) desenli bir keçe çeşidi
inçü	tasarrufu devlete ait olan toprak, tımar
iş	iş
işgirti	ipekli bir kumaş türü
işlätmək	işletme işi
işsiz	işsiz
itük	kayıp, ziyan
kalanlıg	< Mo. <i>χalan</i> (?) + Türk. <i>{+lXg}</i> kalanlı, kalan vergisi alınan (yer)
kalansız	< Mo. <i>χalan</i> (?) + Türk. <i>{+sXz}</i> kalansız, kalan vergisi alınmayan (yer)
kalıñ	başlık parası
kargaşa	kargaşa, anlaşmazlık
kılık	nizam, düzen
kıyın	ceza

kızgut	ceza
kor	zarar, ziyan
korlug	zararlı, zarara girmiş
korsuz	zararsız, zarar görmemiş
kömär	işçi, çalışan
kuan	< Çin. 官 <i>guān</i> (GOÇ. <i>kuan</i>) resmi; bir çeşit para birimi
kuanpu	< Çin. 官布 <i>guān bù</i> (GOÇ. <i>kuan puǎ</i>) resmi kumaş (bir çeşit ödeme aracı)
kuanpuluk	< Çin. 官布 <i>guān bù</i> (GOÇ. <i>kuan puǎ</i>) + Türk. {+lXk} kuanpuluk, kumaşlık
kuvpar	< Çin. 口罰 <i>kǒu fá</i> (GOÇ. <i>kʰəw fʰjyat/fʰa:t</i>) ceza parası
kümüş	gümüş
lal	< Fars. <i>lāl</i> yakut
nişan	< Fars. <i>nişān</i> nişan, iz, belirti
olurguçı	güvence, teminat veren
onluk	onluk, on kişiden oluşan birim
ortuk	ortak
ortuklug	ortaklı
öñ	pay, hisse
ötgürü	devir (<i>ber-</i> veya <i>sat-</i> ile birlikte “devretmek”)
ötünü	borç
paoşın	< Çin. 保人 <i>bǎo rén</i> (GOÇ. <i>puaw' rin</i>) kefil
satgın	satın
satıg	satış bedeli
sıtır	< Soğd. <i>st'yr</i> < Gr. <i>στατήρ</i> bir çeşit para birimi
siliñ	< Çin. 柴綾 <i>chái líng</i> (GOÇ. <i>tʃʰa:j liǎŋ</i>) bir çeşit ipekli kumaş
söz	söz, anlaşma
şulug	< Çin. 暑 <i>shǔ</i> (GOÇ. <i>ʃhiǎʹʃhyǎ</i>) + Türk. {+lXg} damgalı, mühürlü
tamga	damga, mühür
tamgalıg	damgalı, mühürlü

tanuk	tanık, şahit
taypaoşın	< Çin. 代保人 <i>dài bǎo rén</i> (GOÇ. <i>thaj puaw' rin</i>) müteselsil kefil
tägir	kalan, payına düşen, hisse
tär	kira, ücret, yevmiye
tiriltäçi	dirilen, kalan
torku	ipek
toguru	doğru, hatasız
tovlı	doğru (?)
töläç	tazminat, ödence
törü	töre, örfi hukuk
tumlıtu	doğru, dürüst
tumlug	doğru olarak, dürüstçe
tuŋsu	< Çin. 同取 <i>tóng qǔ</i> (GOÇ. <i>thəwŋ ts'h'yǎ'</i>) müşterek borçlu
tutug	rehin, tutsak
tüş	faiz, getiri
ülätü	ipek kumaş
ülüş	pay, hisse, kısım
ülüşlög	paylı, hisseli
vap	< Çin. 法 <i>fǎ</i> (GOÇ. <i>ffjap/fa:p</i>) kanun, yasa
vuçuŋ	< Çin. 不中 <i>bù zhōng</i> (GOÇ. <i>put triwŋ</i>) geçersiz, hükümsüz
yaka	kira, kira bedeli
yaŋ	< Çin. 樣 <i>yàng</i> (GOÇ. <i>jiaŋ'</i>) model, kalıp; töre, örf, adet
yaŋlıg	< Çin. 樣 <i>yàng</i> (GOÇ. <i>jiaŋ'</i>) < Türk. {+lXg} törece, gelenekçe, adete uygun
yargu	yargı, kanun, nizam
yarlıg	buyruk, ferman
yarmak	para, madeni para
yasa	< Mo. <i>ǰasa</i> (<i>ǰasay</i>) yasa, kanun, nizam
yastuk	en büyük para birimi
yastukluk	yastukluk, yastuk değerinde

yiväk	ipek
yorık	geçerli, kullanılabilir
yosun	< Mo. <i>yosu(n)</i> kanun, örf, adet
yuldaçı	geri alan, zorla alan
yulguçı	geri alan, zorla alan
yuñlak	< Çin. 用 <i>yòng</i> (GOÇ. <i>jywn</i>) + Türk. $\{+LA-k\}$ kullanmak
yuñlaklık	< Çin. 用 <i>yòng</i> (GOÇ. <i>jywn</i>) + Türk. $\{+LA-k+IXk\}$ kullanmalık, kullanmak için
yügärüki	şimdiki, şu anki
yüz	yüz kişiden oluşan birlik
yüzlük	yüz kişiden oluşan birlik

7.1.3.28. Senet ve Sözleşme

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan senet ve sözleşme ile ilgili kelime ve kelime grupları şunlardır:

aça bitig	vasiyetname
baş bitig	asıl sözleşme
bäk bitig	esas sözleşme
bitig	< Çin. 筆 <i>bǐ</i> (GOÇ. <i>pit</i>) + Türk. $\{+I-(X)g\}$ sözleşme, senet; mektup, belge
bitigsiz	< Çin. 筆 <i>bǐ</i> (GOÇ. <i>pit</i>) + Türk. $\{+I-(X)g+sXz\}$ yazısız, senetsiz
boş bitig	azat belgesi
buçuñ bitig	geçici senet
çın bitig	gerçek senet
ıdış bitig	geçici sözleşme
ödig	kayıt, not
ög bitig	ana senet
ulam bitig	devir sözleşmesi
ulam yarlıg	devir buyruğu
ulug yarlıg	yüce hüküm

ülüş bitig	miras belgesi
yanıtut biṭig	cevap mektubu
yanuṭ bitig	geçici senet
yer biṭig	yer, arazi sözleşmesi

7.1.3.29. Vergi

Eski Uygur hukuk belgelerinde vergi ile ilgili yer alan kelimeler şu şekildedir:

alban	< Mo. <i>alban</i> bir vergi çeşidi
alım	vergi, borç
basıg	bir vergi çeşidi
berim	vergi, borç
bert	bir vergi çeşidi
ert	bir vergi çeşidi
kabın	bir vergi çeşidi
kaguṭ	bir vergi çeşidi
kalan	< Mo. <i>ḫalan</i> (?) bir vergi çeşidi
kavut	bir vergi çeşidi
kodgu	bir vergi çeşidi
koluş	bir vergi çeşidi
kupçır	< Mo. <i>gupçūr</i> , <i>gupçiyur</i> bir vergi çeşidi
salıg	bir vergi çeşidi
täşig	bir vergi çeşidi
tintsui	< Çin. 田租 <i>tián zū</i> (GOÇ. <i>thian tsuǎ</i>) bir vergi çeşidi
tintsuisiz	< Çin. 田租 <i>tián zū</i> (GOÇ. <i>thian tsuǎ</i>) + Türk. {+sXz} vergisiz
tütün	bir vergi çeşidi
umdu	bir vergi çeşidi
urub	bir vergi çeşidi
yasak	< Mo. <i>ḡasaγ</i> bir vergi çeşidi

7.1.3.30. Kölelik

Eski Uygur hukuk belgelerinde köle ve kölelik ile ilgili kelimeler şunlardır:

karabaş	köle, cariye
kul	kul, köle
kulut	kullar, köleler
kün	cariye, köle

7.1.3.31. Ölçü

Eski Uygur hukuk belgelerinde ölçü ifadesi taşıyan kelimeler şu şekildedir:

adak	et için kullanılan bir ölçü birimi
bakır	bakır para, bir ağırlık ölçüsü
batman	< Orta Fars. <i>patmān</i> sıvılar için de kullanılabilen bir ağırlık ölçüsü
böläklük	paylaşılan
bölük	kısım, bölüm
çığ	< Çin. 尺 <i>chǐ</i> (GOÇ. <i>tʃʰiajk</i>) arşın, endaze
kalça	< Mo. <i>qalja</i> bir çeşit sıvı ölçüsü
kap	< Çin. 柙 <i>xiá</i> (GOÇ. <i>xhja:p</i>) bir çeşit hacim ölçüsü, tulum
kaplık	< Çin. 柙 <i>xiá</i> (GOÇ. <i>xhja:p</i>) + Türk. $\{+lXk\}$ bir çeşit hacim ölçüsü
karı	ölçü; arşın, endaze
kölük	yük, ağırlık
kümälig	kümeli, öbekli
küri	< Orta Fars. <i>grīw</i> bir çeşit hacim ölçüsü
kürilik	< Orta Fars. <i>grīw</i> + Türk. $\{+lXk\}$ kürilik
sak	< Fars. <i>sāk</i> < Ar. <i>sāk</i> baldır, incik; et için kullanılan bir çeşit ölçü birimi
şıg	< Çin. 石 <i>shí</i> (GOÇ. <i>ʃhiajk</i>) bir çeşit hacim ölçüsü
şin	< Çin. 升 <i>shēng</i> (GOÇ. <i>ʃiǎŋ</i>) bir çeşit sıvı ölçüsü

tagar	çuval, bir çeşit tahıl ölçüsü
tançu	parça, kısım
tañ	< Sak. <i>thaŋga</i> bir çeşit ölçü birimi
tayak	et için kullanılan bir ölçü birimi
tämbin	< Çin. 罈鉸 <i>tán bǐng</i> (GOÇ. <i>tham piaŋŋ^X</i>) bir çeşit sıvı ölçüsü
täñ	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>təǎŋ</i>) denk, eşit
täñäşi	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>təǎŋ</i>) + Türk. {+A-(X)ş-I} denk, eşit
täñlig	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>təǎŋ</i>) + Türk. {+IXg} denk olarak, bunun gibi
täñsiz	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>təǎŋ</i>) + Türk. {+sXz} denk olmayan, eşitsiz
tüz	düz, eşit
yarı	yarı, yarım
yarım	yarım, yarı
yük	yük, eşya, bir çeşit ağırlık ölçüsü

7.1.3.32. Varlık ve Yokluk

Eski Uygur hukuk belgelerinde yer alan üç kelime, varlık ve yokluk ifadesi taşımaktadır:

bar	var, mevcut
tägil	değil
yok	yok

7.1.3.33. Sayı Adları

Eski Uygur hukuk belgelerinde tespit edilen sayı adlarına ait listeler aşağıda yer almaktadır.

sakış	sayı
san	sayı

7.1.3.33.1. Asıl Sayılar

altı	altı
altı otuz	yirmi altı
altı yegirmi	on altı
altı yüz	altı yüz
altı yüz altmış altı	altı yüz altmış altı
altmış	altmış
altmış üç	altmış üç
beş	beş
beş altmış	elli beş
beş kırk	otuz beş
beş otuz	yirmi beş
beş yegirmi	on beş
beş yüz	beş yüz
bir	bir
bir otuz	yirmi bir
bir yegirmi	on bir
älig	elli
'älig yeti	elli yedi
iki	iki
iki otuz	yirmi iki
iki yegirmi	on iki
iki yetmiş	altmış iki
iki yüz	iki yüz
kırk	kırk
'kiki	iki iki (birleşik yazım)
miñ	bin
on	on
on altı	on altı
on beş	on beş
on iki	on iki

on säkiz	on sekiz
on üç	on üç
on yegirmi	on
otuz	otuz
otuz yeŧi	otuz yedi
säkiz	sekiz
säkiz on	seksen
säkiz on iki	seksen iki
säkiz otuz	yirmi sekiz
säkiz yegirmi	on sekiz
tokuz	dokuz
tokuz otuz	yirmi dokuz
tokuz yegirmi	on dokuz
tört	dört
tört miŧ	dört bin
tört otuz	yirmi dört
tört yegirmi	on dört
tört yetmiŧ	altmıŧ dört
tümän	on bin, tümen
üç	üç
üç miŧ beŧ yüz	üç bin beŧ yüz
üç miŧ iki yüz älig	üç bin iki yüz elli
üç otuz	yirmi üç
üç yegirmi	on üç
üç yetmiŧ	altmıŧ üç
üç yüz	üç yüz
üç yüz beŧ otuz	üç yüz yirmi beŧ
üç yüz tokuz on	üç yüz doksan
üç yüz yegirmi	üç yüz yirmi
yegirmi	yirmi
yegirmi alŧı	yirmi altı

yegirmi bir	yirmi bir
yegirmi iki	yirmi iki
yeti	yedi
yeti älig	kırk yedi
yeti otuz	yirmi yedi
yetmiş	yetmiş
yetmiş iki	yetmiş iki
yetmiş üç	yetmiş üç
yüz	yüz
yüz beş	beş yüz
yüz älig	yüz elli
yüz yetmiş	yüz yetmiş

7.1.3.33.2 Sıra Sayıları

altınç	altıncı
beşinç	beşinci
bir yegirminç	on birinci
ikinti	ikinci
onunç	onuncu
säkizinç	sekizinci
tokuzunç	dokuzuncu
törtünç	dördüncü
üçünç	üçüncü
yegirminç	yirminci
yetinç	yedinci

7.1.3.33.3. Üleştirme Sayıları

altırrar	altışar
beşär	beşer
birär	birer

äligär yeti	elli yedişer
ikrär	ikişer
on ikirär	on ikişer
onar	onar
oţuzar	otuzar
säkizär	sekizer
törtär	dörder
üçär	üçer
yegirmirär	yirmişer

7.1.3.33.4. Topluluk Sayıları

ikägü	ikisi
ikilik	çift katlı
törtägü	her dördü
törtägün	her dördü
üçägü	her üçü
üçägün	her üçü

7.2. FİLLER

7.2.1. Basit Fiiller

aç-	açmak
adır-	ayırarak, bölmek
al-	almak, sahip olmak
art-	artmak, çoğalmak
at-	atmak, fırlatmak
ay-	söylemek, buyurmak
bar-	varmak, ulaşmak, gitmek
bas-	basmak, arz etmek
baţ-	batmak, (tohum) ekmek
ber-	vermek, iletmek

bil-	bilmek, sorumlu olmak
böl-	bölmek, ayırmak
bul-	bulmak
çız-	çizmek
är-	olmak, -DIr, yardımcı fiil
et-	etmek, yapmak, hazırlamak
iç-	içmek
il-	karışmak
kaç-	kaçmak, gitmek
kak-	kakmak
kal-	kalmak
kap-	kapmak, yakalamak
käç-	geçmek
käl-	gelmek
käs-	kesmek
ket-	gitmek, uzaklaşmak
kir-	girmek, geçmek
kol-	istemek, talep etmek
kon-	eklemek, yerleştirmek
koş-	eklemek, katmak
köç-	göçmek
köl-	bağlamak
kör-	görmek
kur-	kurmak, düzenlemek
mün-	binmek, sürmek
ö-	düşünmek, tasarlamak
öç-	söndürmek, ödemek (?)
ög-	öğütmek
öl-	ölmek
saç-	saçmak, dağıtmak
sal-	bırakmak, ödemek
sat-	satmak

say-	saymak
säç-	seçmek
sok-	sokmak, eklemek
soy-	soymak, çıkarmak
sür-	sürmek, sevk etmek
şılta-	< Mo. <i>silta</i> - bahane etmek, bahane bulmak
tap-	bulmak
tar-	dağıtmak, yönlendirmek
tart-	tartmak, çekmek
täg-	değmek, ulaşmak, varmak
te-	demek, söylemek
tet-	-dır
tıt-	parçalamak, yok etmek
tola-	dolamak, sarmak
tölä-	ödemek
tug-	doğmak
tur-	durmak, bulunmak
tut-	tutmak, yakalamak; kullanmak; (yerine) saymak
tüş-	düşmek, koymak
tüt-	tütmek
u-	muktedir olmak
unıt-	unutmak
ur-	vurmak
ün-	yükselmek, çıkmak
üz-	kırmak, kesmek, ödemek
yada-	< Mo. <i>yada</i> - yapamamak
yan-	dönmek
yar-	yarmak, ayırmak
yaş-	kaçmak, kaybolmak
yat-	yatmak, uzanmak
yaz-	kusur işlemek, günaha girmek
ye-	yemek

yet-	yetmek, ulaşmak, yeterli olmak
yığ-	yığmak, toplamak
yit-	yitmek, kaybolmak
yul-	geri almak, zorlama yoluyla almak

7.2.2. Birleşik Fiiller

ber-

ötgürü ber- devretmek

bol-

adaş bol- adaş olmak

alp bol- zor olmak, zora girmek

anuk bol- hazır olmak

arkalık bol- üstlenmek, dayanak olmak

bar yok bol- var yok olmak, ölmek

başına/başımka bol- sorumlu olmak

bäg bol- bey olmak

birlä bol- birlikte olmak, birlikte hareket etmek

boş bol- boş olmak

buçuñ bol- geçersiz olmak

çın bol- gerçek olmak

çoğı bol- anlaşmazlık, kargaşa olması

är 'äbçi bol- karı koca olmak

ärklig bol- sahip olmak

äsük bol- eksik olmak

iş bol- yer edinmek, bir yere sahip olmak

işlätmək bol- kullanma hakkına sahip olmak

iştin taştın bar yok bol-

ortadan kaybolmak

iştin taştın bol- ortadan kaybolmak

käräk bol- gerekli olmak

kärgäk bol-	gerekli olmak, lazım olmak
kigät bol-	?
korlug bol-	zarara girmek
korsuz bol-	zarar görmemek
köp bol-	çok olmak, çoğalmak
kutlug bol-	kutlu olmak
kutlug kıvılg bol-	kutlu, uğurlu olmak
osal bol-	gafil olmak
ödig bol-	kayıtlı olmak
öñi bol-	farklı olmak, farklı davranmak
örü kudı bol-	ortadan kaybolmak
şäli bol-	rahip olmak
taş tägil bol-	yok olmak, kaybolmak
tälim bol-	çok olmak, çoğalmak
täñ bol-	eşit olmak
toyın bol-	rahip olmak
töläç bol-	tazminat olmak
tütmiş bol-	tütmüş olmak
ulug ogul bol-	büyük oğul olmak
ulug yarlıg bol-	yüce hüküm olmak
vuçuñ bol-	geçersiz olmak
yakuk bol-	?
yantut bol-	geri vermek, iade etmek
yarlıg bol-	buyruk olmak, buyrulmak
yok bar bol-	yok var olmak, ölmek
yok bol-	yok olmak

kıl-	
bäk bitig kıl-	esas sözleşme hazırlamak
bitig kıl-	sözleşme yapmak, senet hazırlamak
boş kıl-	azat etmek, hür bırakmak
buyan kıl-	sevap kazanmak, sevap işlemek

çam çarım kıl-	itiraz etmek
çam kargaşa kıl-	kargaşa yaratmak
çam kıl-	itiraz etmek
çok kıl-	çoğaltmak, artırmak
enç kıl-	huzurlu etmek
iş kıl-	iş buyurmak, iş vermek
iş küç kıl-	çalışmak
kor kıl-	zarar etmek
küç kıl-	gücünü kullanmak
niyam kuşalapkş kıl-	meditasyon yapmak
ogrı täv kıl-	hırsızlık yapmak
ödig kıl-	kaydetmek, kayıtlı hale getirmek
saşıg kıl-	satış yapmak
tarkınç kıl-	sıkıntı, keder yaratmak
togrı kıl-	doğru olarak yapmak
tüş tām kıl-	mükafatlandırmak
ülüş kıl-	miras bırakmak
ülüşlög kıl-	eşit davranmak
ür kıl-	darı hazırlamak
yavız yaman kıl-	kötü davranmak
yok itük kıl-	zarara uğratmak, zarar vermek
yok kıl-	yok etmek, kaybetmek
sat-	
ötgürü sat-	devretmek

7.2.3. Türemiş Fiiller

agiş-	(bir sözden) dönmek; ayrılmak
alsık-	çaldırmak
altur-	aldırmak
amra-	sevmek

anuþ-	hazırlatmak, hazır hale getirtmek
asıra-	< Mo. <i>asara-</i> yetiştirmek, beslemek, büyötmek
ayıt-	sormak, istemek
ayıtış-	anlaşmak, görüşmek
başla-	başlamak, harekete geçmek
bärtin-	zarar görmek
bertür-	verdirmek, iletilmesini sağlamak
berüş-	karşılıklı olarak vermek
biliş-	anlaşmak, sorumlu olmak
birlät-	başta gelmek, önde olmak
biti-	< Çin. 筆 <i>bǐ</i> (GOÇ. <i>pit</i>) + Türk. {+I-} yazmak
bitil-	< Çin. 筆 <i>bǐ</i> (GOÇ. <i>pit</i>) + Türk. {+I-(X)l-} yazılmak
bitit-	< Çin. 筆 <i>bǐ</i> (GOÇ. <i>pit</i>) + Türk. {+I-(X)t-} yazdırmak
bokun-	çekmek, bir şeyi ilerletmek
boşad-	boşa çıkarmak, serbest bırakmak
boşu-	bağışlamak
buyanla-	< Soğd. <i>pwny'n</i> + Türk. {+lA-} merhamet etmek
büdkär-	bitirmek, ödemek
bütür-	bitirmek, tamamlamak
çamla-	itiraz etmek
çamlat-	itiraz ettirmek
çatış-	karşı gelmek, tartışmak
çugla-	bağlamak, tamamlamak
ädlä-	işlemek, ekip biçmek
äksiř-	eksiltmek, azaltmak
ärksin-	hükmetmek, sahip olmak
äņiř-	saygı göstermek, eğilerek saygıda bulunmak
elän-	hüküm sürmek, hakim olmak
elt-	iletmek, göndermek
eşit-	işitmek, duymak
ıd-	göndermek, yollamak

içür-	içirmek
igälä-	sahip olmak, idare etmek, yönetmek
igdilät-	gözetmek, korumak
igid-	beslemek, bakmak, yetiştirmek
iglä-	hastalanmak, hasta olmak
ikilä-	çoğaltmak
istä-	istemek, talep etmek
işlä-	işlemek, çalışmak
işlät-	işletmek, çalıştırmak
izlä-	istemek
karıla-	ölçmek
katıl-	karişmak, müdahale etmek
kazgan-	kazanmak
käçür-	geçirmek
käkrän-	öfkelenmek
kälinlä-	evlenmek
kälür-	getirmek
käsiş-	anlaşmak, uzlaşmak
keñäş-	danışmak, istişare etmek
keñgäläş-	danışmak, istişare etmek
kıltur-	kıldırmaq, yaptırmak
kögür-	ayak basmak, girmek; arz etmek, sunmak
kod-	koymaq, bırakmak
koşul-	eklenmek, dahil edilmek
körüş-	görüştirmek
küçä-	zorlamak, çabalamak
küvän-	güvenmek
olur-	oturmak, hüküm sürmek
ödiglä-	kaydetmek, not etmek, düzenlemek
ögrän-	öğrenmek
ötün-	arz etmek, takdim etmek
sakın-	düşünmek

sana-	saymak, hesaplamak
sanlaş-	hesaplaşmak
säçil-	seçilmek
sıguş-	anlaşmak, görüşmek
sıktur-	sıktırmak
solan-	kuşatılmak, etrafını çevrelemek
sözlä-	söylemek
sözläş-	sözleşmek, anlaşmak
sürtür-	sürdürmek
şaşur-	şaşırmak
talaş-	dalaşmak, münakaşa etmek
tamıt-	damıtmak
tapın-	hizmet etmek
tapış-	bulunmak, ortaya çıkarılmak
tapla-	istemek, seçmek
taplaş-	anlaşmak, karara varmak
tapşur-	teslim etmek, vermek
tarı-	işlemek, ekmek
tarın-	işlemek, ekmek
tarka-	ayırarak, dağıtmak
tägin-	bir şeyi saygıyla yapmak
täğşürüş-	değiştirmek, takas yapmak
tägür-	ulaştırmak, götürmek
tägürt-	ulaştırmak, götürmek
täñlä-	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>təǵŋ</i>) + Türk. {+LA-} eşitlemek
täprä-	hareket etmek
teş-	konusmak, anlaşmak, sözleşmek
tıd-	engellemek, mani olmak
tılda-	bahane aramak
tilä-	dilemek, istemek, arzu etmek
tiril-	dirilmek

titin-	didinmek, çabalamak
tsuyurka-	< Çin. 罪 <i>zuì</i> (GOÇ. <i>tshuaj`</i>) + Türk. {+(X)rkA-} merhamet etmek, acımak
tutuz-	teslim etmek
tükä-	geçmek, tamamlanmak
ugrıl-	öne sürülmek, koşulmak
uk-	anlamak, kavramak
uzať-	uzatmak, ağırlamak
üläş-	üleşmek, paylaşmak
üntür-	ortaya koymak, çıkarmak
üşkür-	kışkırtmak
üzül-	kırılmak, kesilmek, anlaşılma
üzülüş-	anlaşmak, uzlaşmak
üzüş-	anlaşmak, sözleşmek
yantur-	döndürmek, geri vermek
yaraş-	yakışmak, uymak
yarat-	hazırlamak, sağlamak
yarıl-	yarılmak
yarlıka-	buyurmak, emretmek
yarlıkan-	bağışlanmak
yaru-	aydınlanmak, parlamak
yaşa-	yaşamak, hayatta olmak
yatla-	düşmanca davranmak, uzaklaşmak, kaçmak
yegäd-	düzeltilmek, iyi hale getirmek
yinçür-	saygıyla eğilmek, secde etmek
yorı-	yürümek, geçerli olmak, yaşamak
yorıť-	işler hale getirmek, var olmak
yüd-	yüklemek, taşımak
yükün-	eğilmek, saygı duymak

7.3. EDATLAR

7.3.1. Bağlama Edatları

ançulayu	öylece, o şekilde
andın	ondan sonra
anın	böylece, bunun için, bundan dolayı
apam	eğer, şayet
birök	eğer, şayet
äp	ve, veya
inçä	böyle, böylece
inçgä	böyle, böylece
inçip	böylece, bu şekilde
kaçan	ne zaman, -dığında
muntag	bunun gibi, böyle
munun	böyle, bununla
takı	ve, dahi
uçgur	< Mo. <i>ıcağur</i> esasen, aslında, asli
ulaşı	ve, daha

7.3.2. Çekim Edatları

ara	açıklık, boşluk
artın	alt, arka
artuk	artık, fazla
basa	sonra
bärü	beri
bilä	ile, birlikte
bilän	ile, birlikte
birlä	ile, ve, birlikte, beraber
maru	sonra, ileri
ken	sonra, son
soñ	son, sonra

sonğara	son, sonra
tapa	-e doğru
täg	gibi
tägi	kadar, dek
täginç	değın, dek
täginçä	değince, dek
üçün	için, dolayı
üzä	ile, beraber

7.3.3. Soru Edatları

kaç	kaç, ne kadar
kayda	her nerede
kayu	hangi, hangisi, neresi, nereye
kim	kim, ne, hangi
mu	soru edatı
nä	ne
näçä	ne kadar, her ne kadar
nägü	nasıl, ne şekilde, ne ise
nämä	ne, hangi
nätäg	nasıl, ne şekilde

7.3.4. Tekrar Edatları

kaça	defa, kez
yoh	defa, kez

7.3.5. Kuvvetlendirme Edatları

mä	da, de
ok	kuvvetlendirme edatı
ök	kuvvetlendirme edatı

yamu	“Tamam mı!” anlamına gelen söz kalıbı
yana	yine, yeniden
ymä	ve, dahi, ayrıca

SEKİZİNCİ BÖLÜM

DİZİN

abakam [1] şahıs adı
a. ArSa07/6

abiç [2] şahıs adı
'a. Borç10/4
a.+ka Borç10/1

abiş [1] şahıs adı
a. Çeş22/5

abişana [1] şahıs adı
a. BuYön25/2

abız [2] şahıs adı
a. Borç50/4
a.+ın ArKi13/5

abiçuk [1] şahıs adı
a. ArSa02/22

abiri [1] şahıs adı
a. Çeş98/10

abita < Çin. 阿彌陀 *ē mí tuó* (GOÇ. *a mji tha*) < Skr. *amitābha/āmitāyus*
[1] Batı cennetinde bulunan Buddha'nın adı (krş. amiṭa)
a. Çeş33/4

aç- [2] açmak

a.-gu ArSa15/4

a.-miş ArSa15/9

aç buka

[1] şahıs adı

a. Çeş95/12

açari

< Soğd. ''c'ry < Skr. *ācārya*

[32] lider, rehber, eğitici

a. ArTa01/8, Vas07/16, BuYön15/15, Çeş31/6, Kar128/4

a.+niñ Çeş35/1

bulat a. BuYön17/4

bulda a. ArKi08/10

bulda a.+niñ ArKi08/2

bulda a.+ka ArKi08/9

jam kâşi a. Çeş37/14

karşa a. ArTa01/2, ArTa01/23

karşa a.+niñ ArTa01/16, ArTa01/27

kävsädü a. BuYön26/4

kuşaçuk a. BuYön61/5

mäkyädäntäpi kâşi a. Çeş37/1

satmiday a. Vas07/8

üküş kaya a. ArTa01/13, ArTa01/19, ArTa01/21

virya a. ArTa01/2, ArTa01/8, ArTa01/23

yavlak öz a. Vas07/9

yetmiş kaya a. ArTa01/14, ArTa01/20, ArTa01/21

yetmiş kaya a.+ka ArTa01/6

virya a.+niñ ArTa01/16

virya a.+niñ ol ArTa01/27

açari

[1] şahıs adı

a. ArKi04/7

açari bağ [2] şahıs adı
a. ArKi04/3
a.+tä Borç10/2

açıg [2] ambar, depo
a.+ka Çeş76/2, Çeş76/6

açınıu [1] açıkça, açık olarak
a. BuYön04/6

ada [1] şahıs adı
a. Borç13/3

adak [2] ayak; kenar, kıyı
a. Rehin01/7
ađäk ArSa10/21

adak [1] et için kullanılan bir çeşit ölçü birimi
a. BuYön02/3

adak [3] şahıs adı
a. toťokka Çeş25/9
a. toťoktakı Çeş25/3
a.+ka Mak06/4v

adak [2] yer adı
a.+ta Çeş24/6, Çeş24/17

adana [1] şahıs adı
a. BuYön50/2

adar [1] şahıs adı

a.+nın ÇoSa02/22

ağaş [1] aynı ada sahip olan, özdeş
a. boltumuz Çeş33/3

adıg [2] şahıs adı
a. Borç51/6
a. şäli Kar42/2

adıg tarhan [5] şahıs adı
a. ArSa17/6
a.+ka ArSa17/1
a.+nın ArSa17/11, ArSa17/17, ArSa17/1v

adın [34] başka, başkası
a. ArSa03/14, ArSa04/7, ArSa05/15, ArSa09/11, ArSa09/12, ArSa10/10, ArSa13/14, ArSa16/14, BaSa01/11, BaSa03/13, BaSa04/11, BaSa06/10, KöSa01/14, KöSa04/9, KöSa05/7, KöSa06/9, KöSa08/14, KöSa09/15, KöSa10/7, ÇoSa01/15, ÇoSa02/12, ArTa01/15, ArTa02/7, ArTa03/5, BuYön04/18v, BuYön28/13, Çeş60/4
adın ArSa02/11, ArSa10/11, ArSa11/16, ArSa13/2, ArSa15/15, KöSa02/11, EvSa01/9

adın [1] şahıs adı
a.+ka HaKi01/2

adır- [41] ayırmak, bölmek
a.-ar ArSa03/9, ArSa03/10, ArSa03/11, ArSa04/5, ArSa09/20, ArSa11/14, ArSa12/12, ArSa12/14, ArSa13/10, ArSa15/8, ArSa15/9, ArSa17/8, BaSa01/7, BaSa01/8, BaSa01/9, BaSa03/8, BaSa03/9,

BaSa03/10, BaSa03/11, BaSa04/7, BaSa04/8, BaSa04/9, EvSa02/10, EvSa02/11, EvSa02/12, EvSa02/13

a.-ıp Çeş95/4

ağır-ar ArSa02/19, ArSa05/12, ArSa10/20, ArSa13/9, ArSa13/11, ArSa13/12, ArSa15/10, ArSa15/11, ArSa17/9, ArSa17/10, ArTa01/12
ağır-matın Çeş20/7

adı sını [1] yer adı
a.+ta Çeş24/7

adı [10] tarla, ekilebilir alan, arazi
a. ArKi13/2, ArKi13/3, ArKi13/8, ArKi13/10, Kar162/2
a.+ının ArSa10/21
a.+nın ArKi13/6
adı ArSa02/20, ArSa12/9, ArKi01/2

agaç [2] şahıs adı
a. ArSa11/21
a.+nın 'ol ArSa11/27

acı [3] hazinedar; vergi toplayıcısı
a. Çeş58/5, Çeş58/8
a.+lar Vak01/40

agılık [7] hazine, ambar
a. ArSa02/17, ArSa02/18
a.+ka BaSa06/18, Vas01/14, Vas01/15, Vas06/14

agir [10] ağır, hafif karşıtı
a. EvlEd03/4v, Vas01/2, Vas01/16, Vas05/1, Vas06/2, Vas06/16, Çeş80/20, Çeş82/17, Kar111/26, Kar111/28

agış-	[3] (bir sözden) dönmek; ayrılmak a.-sar biz EvlEd02/14 a.-'sar ArSa14/12 agı-sar biz ArSa02/24
agız	[2] ağız, boşluk a. Çeş19/3, Çeş63/5
aguy	[1] şahıs adı a. Kar99/3
ak	[2] ak, beyaz a. ÇoSa01/22, BuYön39/3
aka	< Mo. <i>aqa</i> [30] ağabey, büyük erkek kardeş a. BaSa04/3, ÇoSa02/10, EvSa02/2, ArTa02/10, ArTa02/14, AzEt01/2, AzEt01/15, Vas02/2, Dilek01/42, Dilek01/54, Çeş80/16, Çeş95/8 a.+ka Çeş21/8 a.+m ArSa03/15, ArSa04/8, BaSa01/12, BaSa04/12, BaSa06/14, KöSa08/9, EvlEd02/1, Çeş19/11 a.+mız KöSa01/16, ÇoSa02/14, Çeş71/4 a.+mnı EvlEd02/2 a.+sı ArSa16/8, ÇoSa02/6, ÇoSa02/7, Vas06/19 a.+tın ÇoSa02/4
akbaş	[1] şahıs adı a. Kar75/3
akbıra	[1] şahıs adı a. Rehin01/9

akıl

[1] şahıs adı

a.+ta Borç34/2

al-

[249] almak, sahip olmak

a.-ayın ArSa02/15, ArSa04/9, ArSa05/19, ArSa09/15, ArSa10/14, ArSa11/18, BaSa04/14, KöSa01/20, KöSa06/12, KöSa08/17, KöSa10/9, ArTa01/18, ArTa03/7, Dilek04/11, Dilek04/12, Çeş58/3

a.-dı erti Dilek04/20, Dilek04/33

a.-dım ArSa12/6, ArSa16/8, ArSa17/7, BaSa01/6, BaSa04/6, KöSa05/6, KöSa08/9, KöSa09/10, ÇoSa01/11, BaKi01/5, Borç01/2, Borç12/4, Borç14/4, Borç15/5, Borç16/5, Borç17/4, Borç18/6, Borç21/8, Borç22/4, Borç27/1, Borç39/5, Borç45/5, Borç48/5, Borç54/5

tärkän a.-dım HaKi03/6

a.-dımız ArSa03/8, ArSa10/8, KöSa01/6, Borç13/8, Borç37/5

tärkä a.-dımız HaKi01/7

a.-galı ArSa13/17, KöSa06/12, Borç52/2v, BuYön56/3, BuYön66/3, BuYön67/3, Dilek04/30

a.-gıl Çeş23/14

a.-gu EvlEd02/7, BuYön61/2, Mak07/3, Çeş70/3, Kar90/1

a.-gu erti Borç25/2

a.-gum BuYön04/7v

a.-ıp ArSa03/3, ArSa11/9, BaSa01/3, BaSa04/2, BaSa06/5, BaSa06/6, KöSa08/3, KöSa09/4, ÇoSa01/5, ÇoSa01/8, ÇoSa02/5, EvSa01/14, ArKi11/5, ArKi13/14, ArTa01/8, Borç45/7, Borç55/4, Rehin02/4v, EvlEd01/11, EvlEd01/19, EvlEd02/5, EvlEd03/3, Vas04/2, Vas04/29, BuYön05/1, BuYön10/7, BuYön14/2, BuYön15/3, BuYön20/4, BuYön31/4, BuYön38/1, BuYön49/3, Dilek04/19, Mak02/4, Mak05/3, Mak08/9, Çeş19/9, Çeş22/8, Çeş23/7, Çeş27/18, Çeş57/3, Çeş66/4, Çeş68/3, Çeş80/8, Çeş82/10, Çeş83/6, Çeş100/3, Çeş101/3, Kar48/4, Kar127/2, Kar159/2, Kısıf24/1

a.-ır ArKi08/7, ArKi13/9

a.-ır biz ArKi03/7, ArKi09/10, ArKi10/9, Vas01/10, Vas01/9
a.-ır män Çeş20/9, Çeş20/11, Çeş42/2
a.-madı ärti Dilek04/34
a.-madın Vas04/34, Vak01/42
a.-maz biz Çeş28/13
a.-mazun Vas01/9, Vak01/40, Vak01/47
a.-miş ArSa02/1v, ArSa05/1v, ArTa01/3, ArTa01/24, Vas04/17,
Vas04/19, Vas04/20, Vas04/25, Mak10/2, Çeş50/1v, Çeş95/6,
Kar48/12
satgın a.-miş KöSa09/5
a.-mişka Çeş82/7
a.-mişta Kar106/2
a.-sar BuYön44/3
a.-tım ArSa02/8, ArSa04/4, ArSa05/9, ArSa13/9, BaSa03/7,
BaSa06/12, KöSa02/8, KöSa02/22, KöSa03/8, KöSa04/6, KöSa05/17,
KöSa06/8, KöSa10/5, EvSa01/2, ArKi01/2, Borç02/3, Borç03/4,
Borç04/2, Borç06/2, Borç08/4, Borç09/4, Borç10/2, Borç11/2,
Borç19/4, Borç20/4, Borç23/3, Borç24/4, Borç30/5, Borç32/2,
Borç33/3, Borç34/3, Borç35/5, Borç36/3, Borç38/4, Borç40/4,
Borç41/2, Borç42/2, Borç43/3, Borç44/2, Borç47/3, Borç49/3,
Borç52/2, Borç53/3, Rehin01/5, Rehin01/11, Rehin02/8, EvlEd02/7,
EvlEd02/8, AzEt01/9, BuYön52/3, Mak01/4, Mak04/7, Mak07/5,
Mak09/2, Mak11/3, Çeş11/3, Çeş36/3, Çeş74/7, Çeş77/4, Çeş81/3,
Çeş83/5, Çeş88/3, Çeş93/4, Çeş94/3, Kar39/4, Kar124/4, Kar132/3
tärkä a.-tım HaKi02/5
a.-tımız ArSa09/9, ArSa11/12, KöSa01/9, EvSa02/8, Mak03/6,
Çeş22/10, Çeş22/28, Çeş26/3, Çeş71/4, Çeş75/3, Çeş75/5, Çeş76/6,
Çeş96/4
a.-ur biz Borç45/8
a.-yuk sän Dilek04/25
a.-zun ArSa05/21, ArSa09/16, ArSa10/16, KöSa05/12, KöSa06/14,
BuYön70/9

a.-zun Çeş65/2

a.-zunlar ArSa02/16, ArSa13/19, BaSa03/17, KöSa02/15, KöSa10/10,
ArTa01/20, EvlEd02/13

a.-zunlar ArSa11/19, ArSa15/19

ala [2] çok renkli, alaca
a. HaKi03/5, Vas03/3

alaçu [3] kulübe, barınak
a. ArSa09/3, Kar65/2v
a.+sı ArSa09/4

alaçu [1] şahıs adı
a. elçinin BuYön75/2

alban < Mo. *alban*
[5] bir vergi çeşidi
a. Vak01/8, BuYön24/5, Dilek01/44, Dilek01/57, Dilek01/60

alguçı [4] alan, alacak olan
a. ArSa01/2, Borç45/10, Mak08/12
a.+ka ArSa17/18

alım [16] vergi, borç
a. ArSa14/8, ArKi02/7, ArKi03/7, ArKi05/8, ArKi07/7, ArKi08/13,
ArKi09/12, ArKi10/10, BaKi01/6, Borç46/8, BuYön50/3, BuYön50/6,
Çeş23/2, Çeş38/4, Çeş79/5
a.+ka BuYön07/4

alıma [2] elma
a. BuYön56/4, BuYön56/6

alınıcı [5] alacaklı, borç veren
a. BuYön50/8
a.+larım Çeş23/3
a.+m KöSa08/11, Kar144/3
a.+mız ÇoSa02/13

alış [1] alış, ticaret
a. Çeş79/3

alışa [1] şahıs adı
a. BuYön01/4

ali [1] şahıs adı
a. B.sizSa06/13

ali kaltuk [1] şahıs adı
a. Borç47/6

alkatmış [1] şahıs adı
a. BaSa02/8

alkış [1] dua, övgü
a. Dilek04/17

alkış bitig [1] dua kağıdı
a.+intä Kar71/2

alku [2] bütün, hep
a. AzEt01/4
a.+sın Vas04/16

alkugun [1] bütünüyle, hepsi birlikte

a. Vas03/4

alp [1] zor, çetin
a. bolmuşka EvlEd02/3

alp [6] şahıs adı
a. KöSa08/23, Borç02/5, Borç03/1, Borç13/3, Çeş07/5, Kar60/4

alp asan [1] şahıs adı
a. Kar115/2

alp kara [1] şahıs adı
a. Borç25/6

alp şıkkur [1] şahıs adı
a. saşunnuş ArSa17/7

alp taş [6] şahıs adı
a. saşun ArSa17/11
a. saşunka ArSa17/2, ArSa17/15
a. saşunnuş ArSa17/10, ArSa17/13
a.+nın Çeş71/1

alp tāmīr [1] şahıs adı
a.+tä Kar60/3

alp tāmūr toḡa
[1] şahıs adı
a. BuYön36/3

alp tıḡa [1] şahıs adı
a. BuYön36/4

alp togrıl [3] şahıs adı
a. BuYön59/3
a.+ka Çeş78/1, Çeş78/2

alp turmuş [2] şahıs adı
a. Çeş79/11, Çeş79/4

alpiş [5] şahıs adı
a. ÇoSa01/9, ÇoSa01/13, ÇoSa01/20
a.+ka ÇoSa01/7
a.+tın ÇoSa01/3

alsık- [1] çaldırmak
a.-dı Dilek04/25

altı [54] altı
a. ArSa11/1, BaSa03/1, KöSa06/5, HaKi01/1, ArTa03/2, Borç08/3, Borç09/3, Borç09/5, Borç13/9, Borç26/3, Vas04/7, Vas04/9, Vas04/28, Vas05/10, Vas07/3, BuYön11/1, BuYön22/1, BuYön43/2, BuYön43/6, BuYön49/1, BuYön68/7, BuYön71/4, Dilek01/1, Çeş18/1, Çeş19/5, Çeş27/1, Çeş75/2, Çeş76/5, Kar10/3, Kar12/1, Kar15/1, Kar22/4, Kar27/3, Kar60/4, Kar63/1, Kar69/7v, Kar96/3, Kar97/3, Kar97/13, Kar97/23, Kar103/1, Kar106/1, Kar106/2, Kar107/10, Kar108/3
altı BaSa01/1, BaSa01/4, ArKi08/9, Çeş06/1, Çeş24/13, Çeş31/4, Çeş48/3, Kar92/2

altı otuz [16] yirmi altı
a.+ka KöSa10/1, Borç03/2, Borç30/1, Borç34/1, Borç38/1, Borç40/1, Borç47/1, EvlEd03/1, AzEt01/1, BuYön23/2, Mak01/1, Çeş20/1, Çeş30/1, Çeş33/1, Çeş101/1
a. otuz+ka Borç38/1v

altı yegirmi [10] on altı
a. Vas05/5, BuYön64/10, Çeş54/3, Kar40/2
a.+kä Borç23/1, BuYön20/2, Çeş50/1, Çeş78/1, Çeş79/1, Çeş100/1

altı yüz [1] altı yüz
a. Mak08/5

altı yüz altmış altı
[1] altı yüz altmış altı
a. Mak09/3

altın [7] güney, güney tarafı; alt, alt taraf
a. BaSa02/4, EvSa01/4, Vas07/17, BuYön34/4, Çeş19/5
altın ArKi10/7, Çeş24/5

altın [2] şahıs adı
a. BuYön49/5, BuYön73/3

altın darma [1] şahıs adı
a. BuYön16/6

altın kabı [2] şahıs adı
a. BuYön13/9, BuYön31/6

altın kayın [1] şahıs adı
a.+takı BuYön44/1

altın sarıg [2] şahıs adı
a. BuYön22/4, BuYön72/4

altın tümür [1] şahıs adı

a. BuYön16/4

altın yolçı [1] şahıs adı
a. BuYön16/5

altınç [22] altıncı
a. ArSa05/1, ArSa14/1, KöSa05/1, KöSa05/15, KöSa07/1, ArKi10/1, HaKi02/1, Borç11/1, Borç11/3, Borç19/1, Borç25/1, Borç38/1, Borç38/1v, Borç43/1, Borç53/1, BuYön15/1, BuYön39/8, BuYön65/1, Kısıf32/1
altınç Borç16/5, Borç46/1, Borç54/2

altınkı [2] alttaki, aşağıdaki
a. ArTa01/7, ArTa01/22

altırar [1] altışar
a. Borç37/6

altığ bk. atlıg

altmış [5] altmış
a. ÇoSa02/5, Çeş21/6, Çeş26/2, Kar96/6, Kar159/2

altmış [3] şahıs adı
a. BuYön39/4, BuYön48/9, Kar33/2

altmış kaya [3] şahıs adı
a. BuYön48/8, Çeş30/3
a.+nı Vas01/6

altmış tãmir [1] şahıs adı
a. BuYön48/7

altmış tüğün [1] şahıs adı
a.+kâ BuYön64/5

altmış üç [1] altmış üç
a. Borç52/2

altmışa [2] şahıs adı
a. Vas06/11
a.+tın BuYön50/8

altmışa kaya [1] şahıs adı
a.+nın BuYön50/4

altmışak [1] şahıs adı
a.+ka ArKi11/3

altun [13] altın
a. ArSa16/11, BaSa06/18, ÇoSa02/5, B.sizSa06/3, AzEt01/15,
Vas01/12, Vas03/5, Vas03/6, Vas06/14, Çeş80/16, Çeş80/17, Çeş80/18
altın Borç01/2

altun kara [2] şahıs adı
a.+garu Çeş28/7
a.+ka Çeş28/12

altur- [1] aldirmek
a.-up Vak01/4

alud [1] şahıs adı
a.+nı Kar140/1

ambı [1] yer adı
a. EvlEd03/2v

amdun [1] şahıs adı
a. BuYön44/6

amıl [1] şahıs adı
a. BuYön44/4

amiṭa < Çin. 阿彌陀 *ē mí tuó* (GOÇ. *a mji tḥa*) < Skr. *amitābha/amitāyus*
[1] Batı cennetinde bulunan Buddha'nın adı (krş. abita)
a. Kar20/1

amra- [1] sevmek
a.-masar Çeş33/4

amtı [8] şimdi, şu an
a. BuYön04/13v, BuYön26/5, Dilek01/47, Dilek04/23, Dilek04/34,
Çeş22/11
a. ärsär Çeş30/11
amtı Dilek01/39

an teräk [6] şahıs adı
a. KöSa04/8, KöSa04/12, KöSa04/15, Kar123/2
a.+kä KöSa04/7, KöSa04/14

ana [3] anne
a. Vas04/27
a.+mız Vas01/8
a.+sıña BuYön50/6

anant	[1] şahıs adı a. tutuñ Vas07/9
ançası	< Çin. 按察使 <i>àn chá shǐ</i> (GOÇ. <i>ʔan` tɕʰa:t ɕɿ`</i>) [1] müfettiş, denetmen a.+larka AzEt01/3
ançuk	[1] şahıs adı a. EvlEd02/2
ançulayu	[1] öylece, o şekilde a. Kar49/4
andın	[2] ondan a. EvlEd01/4, Çeş55/6
anı	[4] onu a. BuYön38/1, Çeş55/5, Kar22/11, Kar22/14
anıça	[1] onun gibi, öyle a. KöSa04/14
anın	[3] böylece, bunun için, bundan dolayı a. Vak01/47, BuYön28/16, Çeş84/15 a.+dın Dilek04/29
anıñ	[2] onun a. Vas07/29, Dilek01/52
ansun	[2] şahıs adı a. Borç01/2

	a.+kä Borç01/1
anta	[5] ondan, oradan a. AzEt01/2, AzEt01/4, BuYön04/8v, BuYön38/3, Dilek04/19
antakı	[1] oradaki a. Çeş19/11
antso	[2] şahıs adı a. ArKi12/8 a.+nı EvlEd02/10
anuk	[10] hazır, hazırlanmış a. Kar69/1, Kısİf25/2 a. bolmışta ArKi08/5, Çeş47/4 a.+ın tuttum ArKi07/4 a.+ka berdim ArKi10/7 a.+ka tutdum ArKi09/7 a.+ka tuttum ArKi03/5, ArKi08/4, ArKi13/4
anuþ-	[1] hazırlatmak, hazır hale getirtmek a.-up BuYön24/2
aþa	[1] ona a. Vas04/17
aþurun	[1] şahıs adı a. elçikâ BuYön53/2
apa	[6] büyükbaba, dede a.+m Borç43/4, Çeş78/2, Çeş97/6 a.+mka ArKi11/4

a.+mnın Çeş95/3, Çeş95/4

apam

[31] eğer, şayet

a. ArSa11/17, ArSa12/18, ArSa16/9, BaSa01/13, BaSa03/15, BaSa04/13, BaSa06/15, KöSa02/13, KöSa05/10, KöSa08/15, KöSa10/9, ÇoSa02/16, B.sizSa02/1, B.sizSa02/3, B.sizSa03/1, B.sizSa06/2, ArTa03/7, Rehin02/8v, EvlEd01/19, EvlEd03/8, Vas01/10, Çeş30/17, Çeş45/6, Çeş78/3, Çeş80/15, Çeş82/13, Çeş85/4, Çeş94/3, Çeş100/4, Kar91/3, Kar111/25

apam

[9] büyüklük, yücelik unvanı

a. ArSa16/2, Kar22/13, Kar29/1

a.+ka BaSa01/4, Mak08/2, Çeş23/23

a.+nın Mak07/2

a.+ta Çeş11/2

a.+tın BaSa01/2

apra

bk. arpa

apıg

[1] şahıs adı

a. Mak01/2

ar

[1] şahıs adı

a. BaSa05/11

ara

[1] açıklık, boşluk

a.+sınta Kar98/11

ara

[1] şahıs adı

a. BuYön14/4

ara buka

[2] şahıs adı

	a. Çeş22/17 a.+nın'ol Çeş22/23
ara tümür	[3] şahıs adı a. Çeş21/1, Çeş21/8 a.+nın ol Çeş21/7
arakı	< Mo. <i>araqı(n)</i> [15] içki a. BuYön15/8, BuYön15/10, BuYön15/14, BuYön15/17, BuYön15/20, BuYön35/2, BuYön35/4, BuYön35/5, BuYön35/7, BuYön35/9, BuYön35/10, BuYön35/12, BuYön35/13, BuYön35/15, BuYön35/16
aram	< Skr. <i>rāma</i> [38] birinci ay, ilk ay a. ArSa13/1, BaSa01/1, KöSa08/1, B.sizSa06/1, ArKi02/1, ArKi05/1, ArKi11/1, B.sizKi01/1, Borç24/1, Borç24/5, Borç26/1, Borç34/1, Rehin02/1, Rehin02/12v, BuYön50/9, BuYön63/1, Mak05/1, Mak07/1, Mak08/1, Çeş13/1, Çeş23/1, Çeş30/1, Çeş33/1, Çeş64/3, Çeş82/1, Kar08/4, Kar12/1, Kar24/3, Kar24/5, Kar24/6, Kar24/7, Kar42/3, Kar50/6, Kar50/11, Kar57/1, Kar87/1, Kar92/1, Kısıf23/1
aram kaya	[1] şahıs adı a. ArKi11/1
arası	[1] şahıs adı a. ArSa12/26
arça	< Mo. <i>arça</i> [1] ardıc a. BuYön08/3

arda [1] renk adı (?)

a. KöSa04/5

ardana [1] şahıs adı

a. Mak02/7

arđir < Skr. *ārdṛā*

[1] Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri

a. Kar113/3

arığ [2] arı, temiz

a. Borç30/3, Borç30/5

arığ bökä [1] şahıs adı

a.+niñ BuYön68/1

arığ tegin [1] şahıs adı

a. Borç24/8

arıga [1] şahıs adı

a. Çeş27/3

arka [1] çevre, cemaat

a.+sıntın Vak01/43

arkalık [3] destek, dayanak; üstlenen

a. Borç53/4

a. bolur ArKi02/9, ArKi05/10

arkış [2] kervan, kabile

a. Borç09/4

a.+tın Borç09/5

arkun [1] daha sonra, ileride
a. KöSa04/10

arpa [10] arpa, bir çeşit tahıl bitkisi
a. ArKi08/1, ArKi08/8, Borç27/1, Borç27/2, BuYön46/4
a.+nın ArKi08/6
a.+tın ArKi08/17
apra Çeş76/3
apra+nı Çeş76/6
apra+nın Çeş76/4

arslan [6] şahıs adı
a. Borç10/7, Çeş75/2, Çeş97/17
a. ögä BuYön30/4
a. totok BaSa02/10
a.+ka BuYön04/11v

arslan buka [1] şahıs adı
a. Borç13/2

arslan için [1] şahıs adı
a. saıunnuı BaSa02/3

arslan şınkur oıul
[1] şahıs adı
a.+ta Borç09/3

art- [1] artmak, çoıalmak
a.-mışın Vak01/28

art [2] şahıs adı

	a. ArKi13/2, ArKi13/14
artaş	[1] şahıs adı a. Çeş30/5
artı mal	[1] şahıs adı a. Borç40/11
artın	[1] alt, arka a.+ı KöSa04/4
artmış	[2] şahıs adı a. Borç52/5 a.+ta Borç52/2
artuk	[2] artık, fazla a. ArKi08/17, Çeş55/6
artun kaya	[1] şahıs adı a. BuYön15/18
arug	[7] şahıs adı a. EvlEd01/31, Mak08/2, Mak08/11, Mak08/24 a.+nın Mak08/13 a.+nın 'ol Mak08/18, Mak08/22
aryadan	< Çin. 阿蘭若 <i>ā lán rě</i> (GOÇ. <i>ʔa lan ria</i>) < Skr. <i>araṇya</i> [12] manastır; kelimenin esas anlamı “orman, vahşi doğa”dır a.+ıg Vak01/2, Vak01/12, Vak01/24, Vak01/28, Vak01/36, BuYön28/4 a.+ka BuYön28/9 a.+nın Vak01/38

a.+ta BuYön28/7, Vak01/20, Vak01/32, Vak01/43

aryamtiri [1] şahıs adı
a. Kar67/18va

aryaşiri [1] şahıs adı
a. Borç13/4

asgu [1] asma
a. Vak01/46

asıg [35] faiz, getiri
a. Borç09/6, Borç42/3, Borç43/2, Borç49/4, BuYön41/6, Çeş83/2, Kar138/5
a.+1 Borç02/3, Borç04/3, Borç08/5, Borç09/7, Borç15/8, Borç22/8, Borç23/7, Borç35/6, Borç36/3, Borç37/9, Borç41/3, Borç43/3, Borç44/2, Rehin02/10v, BuYön40/2, Çeş22/26
a.+ın Borç29/2, Çeş83/7
a.+ka Borç04/1, Borç08/2, Borç15/3, Borç35/4, Borç36/2, Borç38/2, Borç38/2v, Borç41/1, Borç42/1, Borç44/1

asıg [1] şahıs adı
a. Çeş76/1v

asıg bolmış [1] şahıs adı
a. ÇoSa02/20

asıgılg [4] faizli, getirili
a. Mak07/4, Mak11/2, Çeş74/4, Kar125/2

asıl bay [3] şahıs adı
a. KöSa03/2, KöSa03/1v

asıra [1] aşağı, alçak
a. EvlEd01/21

asıra- < Mo. *asara-*
[4] yetiştirmek, beslemek, büyütmek
a.-p EvlEd01/26, AzEt01/10, Vas01/7
a.-yu BuYön28/15

asmut [1] şahıs adı
a.+ka Ra01/3

aş [6] aş, yemek
a. Rehin02/2v, Çeş48/2
a.+ın EvlEd01/6
a.+ka BuYön12/3, BuYön23/3, BuYön62/2

aşçı [1] şahıs adı
a.+nın BuYön41/9

aşı [1] öğün, yemek
a. BuYön01/6

aşulu [1] fazla olarak, fazladan
a. Vak01/40

at- [1] atmak, fırlatmak
a.-gu Kar139/3

at [61] at
a. ArSa16/12, BaSa06/20, KöSa04/4, KöSa04/5, B.sizSa06/4,
HaKi01/2, EvlEd03/3v, AzEt01/16, Vas01/15, Vas04/11, Vas06/15,

Vas07/19, BuYön02/2, BuYön10/3, BuYön10/10, BuYön13/3, BuYön25/4, BuYön34/4, BuYön40/1, BuYön41/5, BuYön44/2, BuYön51/1, BuYön52/3, BuYön53/3, BuYön57/3, BuYön57/5, BuYön57/6, BuYön64/2, BuYön64/4, BuYön64/5, BuYön64/7, BuYön64/10, BuYön64/11, BuYön66/3, BuYön66/8, BuYön67/7, BuYön68/7, BuYön68/9, BuYön69/6, BuYön78/2, BuYön79/3, BuYön79/4, Dilek03/2, Çeş34/5, Çeş84/13, Kar132/1

a.+ı Borç07/3

a.+ın HaKi01/4, BuYön32/2

a.+ka BuYön25/5, BuYön44/3

a.+larıña BuYön74/2, BuYön76/2

a.+larka BuYön75/2

a.+ta BuYön25/3, BuYön53/2, BuYön66/6, BuYön67/5, BuYön79/5

aç ÇoSa01/23

at [6] ad, isim

a.+ı ArSa13/4, ArSa17/2, Çeş37/12, Kar61/2

aç Çeş30/15

aç+ıña Dilek04/32

at [1] şahıs adı

a. totok BuYön65/6

ata [7] baba, ata

a.+mıznıñ Vas07/12, Vas07/25

aça EvlEd01/29

aça+mınñ BaSa06/3

aça+ñızlar BuYön50/2

aça+sı ÇoSa02/6, BuYön50/10

aça bitig [1] vasiyetname

a.+i Vas04/31

ata buka [1] şahıs adı
a. BuYön64/13

atam şıñkur [1] şahıs adı
a. Çeş84/9

añan [1] deve
a. EvlEd03/2v

atay [16] şahıs adı
a. Çeş44/1
a.+nın Çeş99/2
añay Çeş80/2, Çeş80/4, Çeş80/6, Çeş80/8, Çeş80/9, Çeş101/1
añay tu KöSa10/4
añay tutuñ AzEt01/6
añay tutuñka KöSa10/1
añay tutuñnuñ KöSa10/7, AzEt01/8
añay tutuñnuñ ol KöSa10/12
añay+nın Dilek04/5
añay+nın ol Çeş101/4

añay buka [1] şahıs adı
a. BuYön39/4

añay togrıl [1] şahıs adı
a.+ka BuYön66/4

atay turmış [1] şahıs adı
a.+ta Borç38/3

añay yäñä [2] şahıs adı

	a. Çeş30/2 a.+niņ'ol Çeş30/24
'atlag	bk. atlıg
atlıg	[45] adlı, adına sahip a. ArSa02/3, KöSa01/11, KöSa02/3, KöSa02/9, KöSa02/21, KöSa02/1v, KöSa03/1v, KöSa04/6, KöSa05/2, KöSa08/4, KöSa10/2, ÇoSa01/5, ArTa03/2, Rehin01/11, Rehin02/14v, EvlEd01/2, EvlEd01/9, EvlEd03/4, AzEt01/8, Vas04/24, Vas06/5, Vas07/10, Vas07/16, Dilek01/17, Çeş04/2, Çeş04/3, Çeş20/2, Çeş20/4, Çeş22/9, Çeş22/19, Çeş30/20, Çeş82/2, Çeş82/5 a.+ça ArSa11/23, Çeş27/16, Çeş30/12 atlıg KöSa01/4, KöSa06/3, KöSa09/6, ÇoSa02/5, Çeş47/3 'atlıg Rehin02/3, EvlEd03/2 'atlag Rehin01/2 altlıg KöSa05/16
atsız	[4] şahıs adı a. Borç47/8, BuYön26/5 a.+ka Borç32/1 atsız Mak07/9
ay-	[2] söylemek, buyurmak a.-miş EvlEd01/6, Çeş94/4
ay	[346] ay, ortalama otuz günlük süre a. ArSa02/1, ArSa03/1, ArSa05/1, ArSa09/1, ArSa10/1, ArSa11/1, ArSa13/1, ArSa14/1, ArSa15/1, ArSa17/1, BaSa01/1, BaSa03/1, BaSa04/1, BaSa06/1, KöSa01/1, KöSa02/1, KöSa02/20, KöSa03/1, KöSa05/1, KöSa05/15, KöSa06/1, KöSa07/1, KöSa08/1, KöSa09/1, KöSa10/1, ÇoSa01/1, ÇoSa02/1, ArKi01/1, ArKi02/1, ArKi03/1,

ArKi04/1, ArKi05/1, ArKi06/1, ArKi07/1, ArKi09/1, ArKi10/1, ArKi11/1, BaKi01/1, HaKi01/1, HaKi02/1, HaKi03/1, HaKi03/13, B.sizKi01/1, Borç01/4, Borç03/2, Borç04/3, Borç05/2, Borç06/1, Borç06/2, Borç07/1, Borç08/1, Borç08/4, Borç09/1, Borç09/6, Borç09/7, Borç10/3, Borç11/1, Borç11/3, Borç12/1, Borç13/1, Borç15/1, Borç16/1, Borç16/5, Borç17/1, Borç18/1, Borç19/1, Borç20/1, Borç22/1, Borç23/1, Borç24/1, Borç24/6, Borç25/1, Borç26/1, Borç30/1, Borç31/1, Borç31/2, Borç34/1, Borç35/1, Borç35/2, Borç35/3, Borç35/5, Borç35/6, Borç36/1, Borç36/3, Borç37/2, Borç38/1, Borç38/1v, Borç39/1, Borç40/1, Borç40/5, Borç41/1, Borç41/3, Borç42/1, Borç42/2, Borç43/1, Borç43/3, Borç43/7, Borç44/1, Borç44/2, Borç45/1, Borç45/6, Borç46/1, Borç47/1, Borç47/3, Borç47/4, Borç48/1, Borç49/1, Borç51/1, Borç51/3, Borç52/1, Borç53/1, Borç54/1, Borç54/2, Borç55/1, Borç55/4, Borç55/5, Rehin01/1, Rehin01/10, Rehin02/1, Rehin02/12v, EvlEd02/1, EvlEd03/1, AzEt01/1, Vas01/1, Vas02/6, Vas03/1, Vas05/1, Vas06/1, Vak01/1, BuYön01/1, BuYön02/1, BuYön03/1, BuYön08/1, BuYön10/1, BuYön11/1, BuYön12/1, BuYön13/1, BuYön14/1, BuYön15/1, BuYön16/1, BuYön17/1, BuYön18/1, BuYön20/1, BuYön21/1, BuYön22/1, BuYön23/1, BuYön24/1, BuYön25/1, BuYön26/1, BuYön27/1, BuYön29/1, BuYön30/1, BuYön31/1, BuYön32/1, BuYön34/1, BuYön43/2, BuYön45/1, BuYön49/1, BuYön50/9, BuYön53/1, BuYön56/2, BuYön57/1, BuYön59/1, BuYön61/1, BuYön62/1, BuYön63/1, BuYön65/1, BuYön66/1, BuYön67/1, BuYön68/2, BuYön69/2, BuYön71/1, BuYön72/1, BuYön73/1, BuYön74/1, BuYön75/1, BuYön76/1, BuYön78/1, BuYön79/1, Dilek01/1, Ra01/10v, Ra02/10, Ra03/9, Ra04/10, Mak01/1, Mak02/1, Mak03/1, Mak04/2, Mak05/1, Mak06/1, Mak07/1, Mak08/1, Mak09/1, Mak10/1, Mak11/1, Çeş03/1, Çeş04/1, Çeş13/1, Çeş16/1, Çeş16/2, Çeş16/4, Çeş19/1, Çeş20/1, Çeş21/1, Çeş22/1, Çeş23/1, Çeş24/1, Çeş25/1, Çeş27/12, Çeş27/23, Çeş28/1, Çeş29/1, Çeş30/1, Çeş33/1, Çeş42/3, Çeş45/1, Çeş48/1, Çeş50/1,

Çeş52/1, Çeş55/1, Çeş56/7, Çeş64/3, Çeş70/2, Çeş71/1, Çeş74/1, Çeş75/1, Çeş76/1, Çeş78/1, Çeş79/1, Çeş80/1, Çeş81/1, Çeş82/1, Çeş83/1, Çeş84/1, Çeş85/1, Çeş86/7, Çeş87/1, Çeş88/1, Çeş89/1, Çeş89/2, Çeş89/3, Çeş92/1, Çeş93/2, Çeş94/1, Çeş95/1, Çeş96/5, Çeş96/6, Çeş97/1, Çeş98/1, Çeş99/1, Çeş100/1, Çeş101/1, Kar08/4, Kar08/5, Kar08/6, Kar08/7, Kar10/3, Kar12/1, Kar13/1, Kar15/1, Kar18/1, Kar18/3, Kar19/5, Kar19/14, Kar24/3, Kar24/5, Kar24/6, Kar24/7, Kar25/1, Kar32/1, Kar35/1, Kar37/1, Kar37/3, Kar37/4, Kar39/1, Kar39/4, Kar41/1v, Kar42/3, Kar47/3v, Kar47/5v, Kar50/1, Kar50/6, Kar50/9, Kar50/11, Kar56/1, Kar57/1, Kar58/1, Kar63/1, Kar65/1v, Kar67/2va, Kar67/16va, Kar67/22va, Kar67/27va, Kar68/7, Kar69/7v, Kar70/1, Kar71/1, Kar72/1, Kar72/3, Kar72/5, Kar72/8, Kar74/1, Kar76/5, Kar86/3, Kar86/5, Kar92/1, Kar93/1, Kar95/7v, Kar95/8v, Kar97/1, Kar103/1, Kar106/1, Kar109/1, Kar113/4, Kar114/5, Kar124/1, Kar124/2, Kar130/2, Kar131/1, Kar145/3, Kar151/2, Kar153/1, Kar162/4, Kısİf18/1, Kısİf23/1, Kısİf29/1, Kısİf32/1, Kısİf34/1

a.+ın Borç30/6

a.+kı BuYön61/4, Mak06/4

a.+nın Borç21/2, Borç34/4, Borç54/8, Çeş11/1

a.+ta Borç38/4, Borç49/3

ay silig [1] şahıs adı
a. Çeş20/3

ay toña [1] şahıs adı
a. Vas06/18

ayag [22] saygı, hürmet
a.+ka tågimlig KöSa02/7, KöSa02/9, Vak01/6, Mak03/3, Kar79/2, Kar79/3, Kar79/4, Kar79/5, Kar80/3, Kar80/4, Kar80/5
a.+ka tågimligkä KöSa02/4, EvlEd03/3, EvlEd03/4, EvlEd03/4v

a.+ka t gimlignin  EvlEd03/7, BuY n28/1, BuY n28/12
a.+ka t gimligt  EvlEd03/5, BuY n28/3, BuY n28/6
a.+ka t gimligtin  e 19/8

ayaga buka [2]  ahıs adı
a. BuY n62/4, BuY n63/5

ayak [5] kase, kadeh
a. Vas04/12, Vas04/27, Vas05/5, Vas05/8, BuY n41/3

aygu ı [5] s yleyen,   reten
a. BuY n28/10,  e 37/14
a.+ka AzEt01/3, AzEt01/16,  e 80/19

ayıg [8] k t , fena
a. EvlEd01/15, Vas01/3, Ra01/7v, Ra02/7, Ra03/6, Ra04/7,  e 27/10,  e 27/21

ayıg [2]  ahıs adı
a. Bor 49/6, Kar135/2

ayıt- [94] sormak, istemek
a.-galı ArSa02/13, ArSa05/17, ArSa10/13, ArSa12/18, ArSa17/12
a.-ıp ArSa17/18, K Sa06/19, K Sa10/13,  oSa02/21, ArKi10/13, ArTa01/28, Bor 04/6, Bor 34/10, Bor 36/6, Bor 43/6, Bor 44/5, Bor 45/18, Rehin01/12, AzEt01/19, Vas01/23, Mak10/11,  e 20/3v,  e 27/13,  e 27/23,  e 30/22,  e 33/6,  e 40/3,  e 79/13,  e 80/23,  e 82/20,  e 97/19,  e 100/8, Kar14/6, Kar24/5-6
a.-matın  e 20/5
a.-mazun ArSa02/12, ArSa10/12, ArSa12/17, ArSa13/15, ArSa17/12
a.-sar K Sa04/11, K Sa04/13
ayıt-galı ArSa09/13, BuY n34/3

	ayıt-ım Borç40/13
	ayıt-ıp ArSa02/23, ArSa09/23, ArSa11/24, ArSa15/24, ArSa16/27, BaSa03/19, BaSa04/23, KöSa01/28, ArKi05/14, ArKi07/10, BaKi01/11, HaKi02/20, ArTa02/15, ArTa03/10, Borç08/10, Borç12/11, Borç14/13, Borç16/13, Borç17/14, Borç20/12, Borç23/10, Borç37/15, Borç38/7, Borç39/15, Borç41/6, Borç49/8, EvlEd01/34, Vas06/20, Vas06/21, Mak05/7, Mak06/8, Çeş21/8, Çeş22/21, Çeş23/23, Çeş24/25, Çeş25/14, Çeş41/8, Çeş63/2, Çeş98/11
	ayıt-ıtıp Çeş95/14
	ayıt-mazun ArSa09/13
	ayt-ıp KöSa02/17, KöSa02/23, KöSa05/14, ArKi12/8, EvlEd02/3v
	ayt-mazun ArSa05/17
	ayt-ıp KöSa08/23, ÇoSa01/32
ayıtış-	[3] anlaşmak, görüşmek a.-ıp AzEt01/11 aytış-ıp EvlEd02/2 aytış.-ıp Vas06/4
ayız	[1] şahıs adı a. Kar68/4
ayt-	bk. ayıt-
aytış-	bk. ayıtış-
az	[1] az, biraz a. Dilek01/51
azuk	[5] azık, yolculuk için hazırlanan yiyecek a. BuYön64/3 azuk BuYön49/7, BuYön60/4

azuk+ı BuYön39/5

azuk+tın BuYön49/5

azukluk [2] azık olarak hazırlanan yiyecek
a. BuYön08/2
azukluk BuYön43/5

b [10] vermek, iletmek (kısaltılmış)
b. BuYön19/11, Mak06/4v, Mak06/7v, Mak06/8v, Mak06/9v,
Mak06/10v, Mak06/12v, Kar48/2, Kar48/5, Kar105/2

baçak [12] şahıs adı
b. ArSa10/17, KöSa08/8, KöSa08/9, Borç36/5, Borç53/5, Çeş73/4,
Çeş79/12
b.+ka KöSa08/1, KöSa08/23
b.+nın ArSa10/19, ArSa10/20
b.+nın ol KöSa08/22

baçak bükän [1] şahıs adı
b. BuYön20/5

baçak kulı [2] şahıs adı
b. BuYön19/8, BuYön19/12

baçak togrıl [1] şahıs adı
b. KöSa10/11

baçak turmış [4] şahıs adı
b. Çeş21/8, Çeş22/20, Çeş23/22, Çeş96/12

baçaka tarkan
[4] şahıs adı

b. BuYön66/6, BuYön67/6, BuYön68/7, BuYön69/6

baçam [1] şahıs adı
b.+ta Kar72/2

baçañ [1] şahıs adı
b. tutuñkıya Kar86/7

baçara [1] şahıs adı
b. Borç41/5

baçau togrıl [1] şahıs adı
b. Çeş101/3

bağ < Fars. *bāğ*
[16] bağ, genellikle üzüm yetiştirilen yer
b. BaSa01/5, BaSa04/8, B.sizSa01/4, Borç17/3, BuYön74/3,
BuYön74/4, BuYön76/2, BuYön78/3, Mak06/11v, Kar51/6
b.+ıñ Vas07/27
b.+lar Dilek01/58
b.+larımıznı Dilek01/49
b.+larnıñ Dilek01/53
b.+nı Dilek01/43
b.+ta BuYön04/13v

bagatar han ögä
[1] şahıs adı
b. Kar43/1

bağcı < Fars. *bāğ* + Türk. {+çI}
[13] bağcı, bağda çalışan
b. BaSa04/18, BaSa04/22

b.+ka Dilek01/12, Dilek01/26, Dilek01/32, Dilek01/37

b.+larka Dilek01/3, Dilek01/8, Dilek01/15, Dilek01/18, Dilek01/23,
Dilek01/29

b.+larnın Dilek01/40

bağcılık < Fars. *bāğ* + Türk. $\{+çI+IXk\}$
[1] bağcılık, bağa bakmak için
b. BuYön04/12v

bağırçık [1] eyer, koşum
b.+ka HaKi03/14

bağlıg [7] bağlı, düğümlü
b. ArSa11/7, BaSa01/2, KöSa08/3, KöSa08/5, BuYön67/2, Mak02/5,
Çeş22/7

bağır [1] hısım, akraba
b.+ı EvSa01/11

bahşı < Çin. 博士 *bó shì* (GOÇ. *pak şhır*)
[19] öğretmen, hoca
b. Kar119/3
kara b. ArTa02/12, Borç22/12
kaya b. ArKi07/9
kuus tümür b. ArSa11/15, ArSa11/20
toğma b. KöSa01/27
b.+ka AzEt01/4
budaşiri b.+ka Çeş22/16
kaya b.+ka BuYön13/10
torçı b.+ka EvlEd01/33
b.+m AzEt01/4

b.+mka EvlEd03/7v
lakşur b.+mta Kar50/4
kuus b.+nın ArSa11/14
kayımtu b.+tın Borç21/7
kayımtu b.+tın Borç13/7
kuus tümür b.+tın ArSa11/8
turı b.+tın Borç20/3

bakır [37] bakır para, bir çeşit ağırlık ölçüsü
b. ArSa02/6, ArSa06/6, Borç08/5, Borç38/4, Borç41/3, Borç49/4,
Vas03/5, BuYön65/5, BuYön66/9, BuYön67/8, BuYön68/10,
BuYön69/9, BuYön70/1, BuYön70/2, BuYön70/3, BuYön70/4,
BuYön70/5, BuYön70/6, BuYön70/7, BuYön70/8, Çeş12/1, Çeş25/3,
Çeş75/2, Çeş75/3, Çeş75/4, Çeş76/5, Çeş83/7, Kar118/2, Kar118/3,
Kar121/1, Kar121/2, Kar121/3, Kar121/5, Kar121/6
b.+ka BuYön52/3

baklta [1] şahıs adı (?)
b. BuYön54/2

bakşal [1] şahıs adı
b. Çeş27/4

bala [1] şahıs adı
b. Dilek02/5

bala atut [1] şahıs adı
b. Vas02/2

bala toņa [1] şahıs adı
b. BuYön25/2

balak [2] şahıs adı
b. Mak05/1, Mak05/6

balban [1] şahıs adı
b. Çeş75/2

balçu [1] şahıs adı
b. BuYön29/5

baldız [2] erkeğin eşinin kız kardeşi, küçük kız kardeş
b. AzEt01/17
baldız Vas06/17

balık [14] şehir, kent
b. EvlEd03/3v, Vas06/15, Vak01/43, Mak08/3, Çeş24/19, Çeş80/19, Çeş84/12
b.+ı Kar41/2
b.+ta Vak01/33, Vak01/35, BuYön66/5, BuYön68/6, BuYön69/5
b.+takı Vak01/29

balıklıg [1] şehirli, kentli
b. Çeş86/2

baltu [1] şahıs adı
b. BuYön79/3

bao çao < Çin. 寶鈔 *bǎo chāo* (GOÇ. *puaw' tɕʰa:w*)
[2] kağıt para
b. Çeş19/8
b.+ka ArSa16/5

bar-

[48] varmak, ulaşmak, gitmek

b.-ap BuYön04/13v

b.-dı Çeş71/4, Kar146/2

b.-dım ärti Çeş55/4

b.-gay ArKi13/b

b.-gay män Vas06/3

b.-gu ArSa13/11, HaKi01/2, HaKi02/2, Borç25/5, BuYön02/2, BuYön10/3, BuYön10/8, BuYön13/6, BuYön13/8, BuYön14/2, BuYön15/3, BuYön25/3, BuYön40/1, BuYön53/2, BuYön57/3, BuYön67/5, BuYön71/4, BuYön72/3, Ra01/4, Kar156/3

b.-ıp ArSa11/4, Çeş30/16, Çeş82/6

b.-ırka BuYön52/2, Kar137/3

b.-ırtı HaKi02/11

b.-madı BuYön04/13v

b.-makı BuYön04/5

b.-matın Çeş27/19

b.-mış Borç09/4, BuYön49/3, Çeş23/4, Kar67/28v, Kar132/1

b.-şa Çeş25/7

b.-sar EvlEd01/22, AzEt01/13, Vas06/9, Çeş100/3

b.-zun EvlEd03/6

b.-zun EvlEd01/23

bar

[60] var, mevcut

b. BaSa02/2, Vas04/31, BuYön04/7v, Ra01/7v, Ra02/7, Ra03/6, Ra04/7, Çeş20/12, Çeş20/15, Çeş22/26, Çeş80/10, Kar156/5

b. ärginçä EvlEd03/5, Vak01/31, Dilek04/14

b. ärsär EvlEd02/12, Vas07/22, BuYön04/20v, BuYön04/21v, Çeş98/6

b. ärti Çeş27/17, Çeş27/20, Çeş86/5

b. ärür Çeş39/7

yok b. bolsa män Borç04/4

yok b. bolsar Borç09/8

yok b. bolsar män Borç08/7, Borç35/7, Borç36/4, Borç38/5, Borç40/6,
Borç41/4, Borç42/3, Borç43/4, Borç44/3, Borç45/9, Borç53/4, Kar17/5
b. yok Borç12/6
b. yok bolsa Borç39/10
b. yok bolşa män Borç17/7
b. yok bolsar Borç21/11
b. yok bolsar biz Borç37/10
ıştin taştın b. yok bolsar biz Mak08/11
b. yok bolsar män Borç01/3, Borç14/8, Borç15/9, Borç16/9, Borç18/11,
Borç19/7, Borç20/7, Borç22/9, Borç23/5, Borç24/8, Borç48/8,
Borç54/12
b.+ı BaSa05/4, Çeş27/8, Çeş27/16
b.+ınça BuYön38/1

barak şınkur [1] şahıs adı
b. Çeş27/7

barça [2] bütün, hep
b. BuYön18/6, Çeş80/7

barça [1] şahıs adı
b. toyınka Çeş23/10

barçakı [1] şahıs adı
b. Borç14/9

barguçı [3] varan, giden
b. BuYön64/8, BuYön67/3
b.+larka BuYön13/5

barım [1] varlık, nesne, eşya
b. EvlEd01/16

bark [4] ev, bark
b. Kar145/3
b.+ımnı AzEt01/10
b.+ımtakı EvlEd01/14
b.+ka ArSa16/13

barmış toña [1] şahıs adı
b.+ka Borç55/2

bars [20] kaplan
b. KöSa07/1, Borç43/1, Borç53/1, BuYön45/1, Mak09/1, Çeş19/1, Çeş29/1, Çeş71/1, Çeş85/1, Çeş86/7, Kar38/1, Kar76/11, Kar76/12, Kar129/1, Kar129/2, Kısİf18/1, Kısİf40/1
barş BuYön50/9, Çeş20/1, Kar76/9

bars buka [2] şahıs adı
b.+nıñ ol BaSa01/21
barş b. BaSa01/16

barsçak [3] şahıs adı
b.+ka Borç38/2, Borç38/2v
b.+nıñ 'ol Borç38/7

bas- [4] basmak, arz etmek
b.-ıp ArSa16/11, B.sizSa06/3, Çeş28/11, Kar162/5

basa [8] sonra
b. AzEt01/2, AzEt01/4, AzEt01/5, Vas07/3, Vas07/28, Vak01/15, BuYön28/3

basa [1] şahıs adı

b. yalavaç EvlEd02/15

basa t  mir [1] Şahıs adı
b.  eŐ76/2

basa togrıl [15] Şahıs adı
b. ArSa09/7, ArSa09/10, ArSa09/17, BaSa03/12, BaSa03/6,  eŐ79/2
b.+ka ArSa09/4, BaSa03/3, BaSa03/17,  eŐ74/7,  eŐ79/7
b.+nıı BaSa03/8,  eŐ74/2,  eŐ74/5
b.+tın  eŐ75/5

basa uk [2] Şahıs adı
b.  eŐ08/3
b. tutuı Vas07/8

basan [1] Şahıs adı
b.  eŐ30/5

basana [1] Şahıs adı
b. Mak07/10

basıg [5] bir vergi  eŐidi
b. Vak01/44, BuY n18/7,  eŐ22/14,  eŐ98/8
b.+ka  eŐ74/5

basıkı [2] Şahıs adı
b.  eŐ98/2,  eŐ98/6

basıl [1] Şahıs adı
b. BuY n15/4

basmıl [6] Şahıs adı

b. ArSa05/8, ArSa05/14, ArSa05/21, Mak10/10

b.+ka ArSa05/4

b.+nın ArSa05/10

baş

[21] baş, kafa; ilk, önce

b. Rehin01/7, BuYön25/4, BuYön27/4, BuYön72/6

b.+ı ArKi06/7

b.+ım Ra01/8v, Ra02/8, Ra03/7, Ra04/8

b.+ımka bolur Rehin02/1v

b.+ın Vak01/7, Vak01/18, BuYön28/6

b.+ındaki ArSa11/4, Mak05/2

b.+ınka Çeş30/7

b.+ınta urup Borç03/4, Borç11/3

b.+ıña bolur Rehin02/14

b.+ta Vak01/15, Kar69/1v

baş

[1] şahıs adı

b. Borç26/5

baş bitig

[7] asıl sözleşme

b. KöSa08/1v, Çeş21/3

b.+i ol KöSa02/1v

b.+ın KöSa07/5, Mak10/3

b. bitig+i ol KöSa01/2v

b. bitig+in Çeş95/6

baş kara

[1] şahıs adı

b. Çeş29/2

başaka

[1] şahıs adı

b. AzEt01/6

başçir	[1] şahıs adı b.+niñ Çeş93/3
başla-	[37] başlamak, harekete geçmek b.-g Çeş84/13 b.-p ArSa11/2, ArSa11/11, ArSa11/22, Borç13/5, EvlEd02/9, EvlEd03/10, AzEt01/6, AzEt01/11, Vas01/19, Vas01/20, Vas06/11, Vas07/11, Vas07/20, Vas07/25, Vak01/8, Vak01/26, Vak01/41, Vak01/45, BuYön28/11, BuYön54/2, BuYön64/8, Dilek01/22, Dilek03/4, Dilek04/9, Mak06/3, Mak10/6, Çeş22/5, Çeş22/12, Çeş30/5, Çeş47/2, Çeş72/6, Kar98/10, Kar98/12, Kar98/14, Kar159/1 b.-yu Kar67/18va
başlg	[9] başlı, başlığındaki b. BuYön20/3, BuYön29/2, BuYön31/3, Dilek01/7, Dilek01/36, Çeş28/6, Çeş56/4, Kar51/4, Kar67/3va
bat-	[5] batmak, (tohum) ekmek b.-şa ArKi03/6, ArKi08/17, ArKi09/8, ArKi10/9 b.-sar ArKi07/5
batman	< Orta Fars. <i>patmān</i> [19] sıvılar için de kullanılabilen bir çeşit ağırlık ölçüsü b. BuYön41/8, BuYön60/3 batman BuYön07/2, BuYön07/3, BuYön07/5, BuYön07/6, BuYön08/3, BuYön24/8, BuYön26/4, BuYön41/2, BuYön41/3, BuYön41/8, Kar22/3, Kar62/3, Kar64/1, Kar147/2, Kar159/2, Kısİf30/1
baður	[1] şahıs adı b. BuYön79/3

bay buka [1] şahıs adı

b. Çeş22/2

bay tümür [5] şahıs adı

b. ArKi06/9, BaKi02/5, BuYön18/9

b.+kä ArKi06/2

b. tümür Borç24/3

bay yäñä [1] şahıs adı

b. şila EvlEd02/16

baya [1] önce, evvel

b. Çeş21/3

bayaçuk [1] şahıs adı

b. KöSa10/12

bayan [2] sonra, sonda

b. ÇoSa01/16, ArTa02/10

bayan < Mo. *bayan*

[1] asil, soylu

b.+larka Çeş72/6

bäçkäm [1] şahıs adı

b. tägintä BuYön04/7

bädizçi [1] ressam

b. EvSa01/4

bädizçi [1] şahıs adı

b. KöSa02/18

bädizlig [2] boyalı, süslü
b. Vas05/6, Vas05/11

bädrüz [6] şahıs adı
b. KöSa08/6, KöSa08/13, KöSa08/20
b.+kä KöSa08/4
b.+tin KöSa08/2, Borç48/4

bädük [5] büyük
b. ArKi13/3, ArKi13/6, ArKi13/8, Vas04/26, Kar45/1

bäg [76] bey
b. ArSa02/14, ArSa04/9, ArSa05/18, ArSa09/14, ArSa10/14, ArSa11/18, ArSa12/18, ArSa13/16, ArSa15/17, ArSa16/9, ArSa17/14, BaSa01/13, BaSa04/14, BaSa06/15, KöSa01/18, KöSa04/13, KöSa06/11, KöSa08/16, KöSa10/9, EvSa01/15, B.sizSa06/2, EvlEd03/11, Vas07/10, Çeş75/2, Çeş75/4, Kar84/3, Kar152/3
yabgu b. Dilek01/14
b. bolup Dilek01/25
b.+i ArSa12/13, KöSa02/17, ÇoSa02/22, BuYön41/1, Çeş58/5, Kar48/7, Kar49/2, Kar49/4, Kar79/1, Kar104/1, Kar115/1, Kar115/1v, Kısİf22/1, Kısİf22/2
b.+ikä Çeş82/16, Çeş84/12
b.+im Dilek04/12, Dilek04/21, Dilek04/24, Dilek04/28
b.+imkä Dilek04/23
b.+iniñ Dilek04/18
b.+intäki Kısİf13/4
b.+iñä Vas06/15
b.+kä Vas01/5, Vas06/3, Çeş30/16, Çeş55/7, Kar22/2
bäki b.+kä BuYön73/2
şabi tutuñ b.+kä Mak10/10

b.+lär Çeş28/6

b.+lärim Dilek04/1, Dilek04/35

b.+läriñä ArSa16/11

b.+lärkä ÇoSa01/22, B.sizSa06/3, BuYön31/3, Ra01/3v, Ra02/3,
Ra03/3, Ra04/3

b.+läрни BuYön20/3

b.+läрниñ BuYön13/4

kidmä b.+niñ BuYön15/2

b.+tä Çeş93/4

bäg är

[1] efendi, sahip

b.+läriñä Çeş20/5

bäg är

[1] şahıs adı

b. sağun ArSa13/21

bäg bars

[2] şahıs adı

b. ArKi04/8, Çeş80/23

bäg bolmış

[1] şahıs adı

b. BaSa02/6

bäg buka

[3] şahıs adı

b. BaKi01/8, Vas04/35, Çeş22/2

bäg kaya

[1] şahıs adı

b. BuYön15/19

bäg kulı

[1] şahıs adı

b. Çeş27/15

bäg ogul

[1] şahıs adı

b.+ka ArSa15/2

bäg tāmīr bk. bæg tāmūr

bæg tāmīr kuz

[2] şahıs adı

b. KöSa08/21

b.+nın ol KöSa08/26

bæg tāmūr [6] şahıs adı

b. BaSa04/6

b.+kä BaSa04/1, BaSa04/23

b.+nın BaSa04/12

b.+nın 'ol BaSa04/18

bæg tāmīr Borç48/10

bæg togrıl [1] şahıs adı

b. ArSa05/23

bæg tugmış [1] şahıs adı

b. EvSa01/2v

bæg turmış [3] şahıs adı

b. EvlEd02/16, Çeş03/2

b.+ka Vas03/7

bägä [1] şahıs adı

b. Çeş91/4

bägäk [1] şahıs adı

b. BaSa02/7

bägät [5] beyler
b. B.sizSa06/2
b.+lärkä BaSa06/19
bägät+kä Çeş55/7
bägät+läri BuYön28/10
bägät+läriñä AzEt01/3

bägi [2] şahıs adı
b. Çeş27/12, Çeş27/23

bäginä [1] şahıs adı
b. BuYön37/2

bäglik [2] beylik
b. ArSa11/6
b.+lärkä BuYön41/10

bäk bitig [4] esas sözleşme
b. ArSa12/27, EvSa01/17
b. kılıtımız Çeş84/15
b.+i Borç53/2v

bäk tāmür [5] şahıs adı
b. Borç45/18, Borç46/5, Borç46/9
b.+kä Borç46/2
b.+niñ ol Borç46/12

bäki [4] şahıs adı
b. ArSa10/17
b. bägkä BuYön73/2
b.+niñ ArSa10/19, ArSa10/20

bäkin [3] şahıs adı
b. Vas04/6, Vas04/17, Vas04/25

bäkümüſ [2] şahıs adı
b. Borç30/4
b.+kä Borç30/2

bäküti [1] sağlam bir şekilde
b. Kar160/1

bäküz [1] şahıs adı
b. BuYön16/5

bäküzkiyä [1] şahıs adı
b. Kar71/2

bälän [1] şahıs adı
b.+niñ ol Çeş49/6

bäliñdü [2] şahıs adı
b. tutuñka Çeş93/2
b. tutuñnuñ ol Çeş93/5

bär- bk. ber-

bärgä [3] kamçı, kırbaç
b. Vas04/35, Çeş88/4, Çeş94/3

bärk toğan [1] yer adı
b.+takı ArKi08/3

bärkümiſ [1] şahıs adı

	b.+niñ ol Borç30/9
bärtin-	[1] zarar görmek b.-sär Borç52/4
bärü	[5] beri b. Dilek01/42, Dilek04/29, Mak07/4, Çeş30/6, Çeş78/3
bärüki	[1] beriki b. Rehin02/9v
beçin	[24] maymun b. ArSa05/1, ArSa14/1, KöSa01/1, ArKi02/1, ArKi05/1, B.sizKi01/1, Borç12/1, Borç13/1, Borç18/1, Borç37/2, Borç39/1, BuYön08/1, Çeş28/1, Çeş30/1v, Çeş76/1, Çeş78/1, Kar12/1, Kar37/3, Kar37/4, Kar47/3v, Kar47/5v, Kar50/1, Kar63/1, Kar76/8
bedüt	[1] şahıs adı b.+tä Kar132/3
ber-	[519] vermek, iletmek b. BuYön46/4, Çeş47/6 b.-älim Çeş84/11 b.-äyin Dilek04/13 b.-di Borç37/17, BuYön33/5, Kar22/11 b.-dim ArSa03/7, ArSa09/8, ArSa16/7, ArSa17/6, BaSa01/6, BaSa04/6, KöSa01/10, KöSa06/7, KöSa08/7, KöSa09/12, ÇoSa01/10, EvSa01/1, EvSa02/9, HaKi02/16, Borç30/4, EvlEd01/4, Mak11/5, Çeş23/14, Çeş24/4, Çeş47/9, Çeş57/4, Çeş95/7 anukka b.-dim ArKi10/8 b.-dimiz B.sizSa06/6, ArTa02/9, Mak06/7, Kar22/12 b.-gäy män BuYön04/12v

b.-gil BuYön33/2, BuYön33/5, BuYön54/4, Dilek04/22

b.-ginça HaKi02/14, Borç01/3, Borç02/4, Borç03/6, Borç04/4, Borç08/6, Borç09/8, Borç10/4, Borç12/6, Borç14/8, Borç15/9, Borç16/9, Borç17/7, Borç18/11, Borç19/6, Borç20/7, Borç21/11, Borç22/9, Borç23/5, Borç24/8, Borç28/2, Borç34/6, Borç35/7, Borç36/4, Borç37/10, Borç38/5, Borç39/9, Borç40/6, Borç41/4, Borç42/3, Borç43/4, Borç44/3, Borç45/8, Borç47/5, Borç48/7, Borç49/5, Borç51/4, Borç53/4, Borç54/12, Borç55/6, Mak08/10

b.-gü ArSa11/7, Borç30/4, BuYön01/2, BuYön03/2, BuYön07/1, BuYön10/5, BuYön10/6, BuYön11/1, BuYön11/2, BuYön12/3, BuYön16/3, BuYön17/2, BuYön18/7, BuYön19/1, BuYön22/3, BuYön30/2, BuYön43/5, BuYön45/2, BuYön49/4, BuYön58/2, BuYön62/3, BuYön63/3, BuYön73/3, BuYön74/3, Kar48/9, Kar75/1, Kar134/1, Kar157/1, Kar157/2, Kar157/3, Kısıf33/2

b.-gü ärmäz Çeş78/4

b.-gükä ArKi02/6, Kar22/15

b.-gül Çeş78/2

b.-güm ArSa13/2

b.-gün HaKi01/7

b.-ip ArSa02/16, ArSa04/10, ArSa05/20, ArSa09/16, ArSa10/15, ArSa11/19, ArSa12/21, ArSa13/19, ArSa15/19, ArSa16/12, BaSa01/15, BaSa03/17, BaSa04/15, BaSa06/20, KöSa01/22, KöSa02/15, KöSa05/11, KöSa06/13, KöSa08/18, KöSa10/10, ÇoSa01/24, ÇoSa02/17, B.sizSa01/1, B.sizSa06/4, B.sizSa06/5, ArKi08/9, ArKi10/6, ArTa01/6, ArTa01/20, Borç09/5, EvlEd01/11, EvlEd01/26, EvlEd03/3v, EvlEd03/4v, AzEt01/9, Vas01/15, Vas04/14, Vas06/10, Vas06/16, Vas07/13, Vas07/17, Vas07/20, BuYön19/15, BuYön20/6, BuYön22/5, BuYön25/4, BuYön27/3, BuYön28/9, BuYön29/4, BuYön29/5, BuYön31/7, BuYön31/9, BuYön34/5, BuYön39/8, BuYön57/6, BuYön61/6, BuYön62/4, BuYön66/8, BuYön66/9, BuYön67/8, BuYön68/10, BuYön69/8, BuYön70/9, BuYön72/6, BuYön73/4, Dilek01/46, Dilek04/17, Dilek04/19,

Dilek04/33, Ra01/6, Mak02/4, Mak08/5, Çeş22/9, Çeş22/27, Çeş23/13, Çeş23/15, Çeş30/10, Çeş30/11, Çeş30/19, Çeş51/3, Çeş80/6, Çeş80/20, Çeş82/17, Çeş95/6, Çeş99/5, Kar22/13, Kar71/2, Kar75/3, Kar116/2v
b.-ir biz Borç37/7, Çeş18/3, Çeş33/4
b.-ir män Borç38/5, Borç52/3v
b.-mädin Borç14/6, Borç15/7, Borç16/7, Borç17/5, Borç18/9, Borç19/5, Borç20/5, Borç22/6, Borç23/6, Borç24/6, Borç27/3, Borç37/7, Borç39/7
b.-mäsar BuYön01/5
b.-mäsar biz Mak08/8
b.-mäsar män HaKi02/8, Borç54/10, Çeş23/20
b.-mäti Kar107/4
b.-mätim Çeş74/10
b.-mätin Çeş30/14
b.-mäz män Rehin01/7
b.-miş Borç29/1, Rehin01/4, Rehin01/11, Rehin02/9v, EvlEd01/6, Vas04/29, Vas07/31, Mak11/2, Çeş21/2, Çeş29/3, Çeş30/9, Çeş46/4, Çeş74/4, Çeş80/4, Çeş83/4, Kar22/7, Kar22/10, Kar103/2
b.-mişi Kar82/1
b.-mişin HaKi01/6
b.-miştä Kar106/3
b.-sä Çeş30/9
b.-sär män Çeş23/17, Çeş38/6, Çeş44/5
b.-ti Kar48/6, Kar127/2
b.-tim ArSa02/8, ArSa05/8, ArSa10/7, ArSa11/11, ArSa13/8, BaSa03/6, KöSa02/8, KöSa04/7, KöSa05/5, KöSa10/4, ArTa03/3, Borç55/4, Rehin01/5, Rehin02/4, Rehin02/6, Rehin02/9, EvlEd02/9, EvlEd03/4, Vas01/21, Vas04/15, Vas04/24, Vas04/32, Vas06/7, Vas06/20, Vas07/23, BuYön50/7, Dilek04/23, Mak01/8, Mak07/7, Çeş04/3, Çeş19/10, Çeş49/5, Çeş68/3, Çeş69/3, Çeş71/5, Çeş101/3, Kar133/2, Kar162/3
b.-tim ärti Çeş80/3

b.-timiz BaSa06/13, ArTa02/5, EvlEd02/5, Mak05/4, Çeş22/16, Çeş28/10, Çeş28/11

b.-timiz ärdi Mak08/3

b.-ü BuYön41/4, Kar102/4

b.-ür Dilek01/51

b.-ür biz ArSa08/3, KöSa02/19, ArKi03/9, ArKi10/11, ArKi12/5, Borç13/10, Borç37/9, Borç45/8, Mak08/8, Mak08/10, Mak08/16, Çeş27/15, Çeş51/4, Çeş76/7, Çeş98/9

b.-ür män ArKi06/7, ArKi08/15, ArKi08/16, ArKi11/5, HaKi02/7, HaKi02/13, HaKi03/9, HaKi03/11, Borç02/4, Borç03/5, Borç04/4, Borç08/6, Borç09/6, Borç09/8, Borç11/4, Borç12/6, Borç14/5, Borç15/6, Borç15/9, Borç16/7, Borç16/9, Borç17/5, Borç17/7, Borç18/8, Borç18/10, Borç19/5, Borç19/6, Borç20/5, Borç20/7, Borç21/10, Borç21/13, Borç22/6, Borç22/8, Borç23/6, Borç23/7, Borç24/6, Borç24/7, Borç27/2, Borç30/7, Borç32/3, Borç34/6, Borç35/6, Borç36/4, Borç39/7, Borç39/9, Borç40/5, Borç41/4, Borç42/3, Borç43/4, Borç44/3, Borç45/11, Borç47/4, Borç48/7, Borç49/4, Borç53/4, Borç54/9, Borç54/11, Borç55/5, Rehin01/8, Rehin02/12, Rehin02/3v, Rehin02/4v, Rehin02/7v, Rehin02/10v, EvlEd01/18, Vas03/7, Ra01/4v, Ra02/4, Ra03/4, Ra04/4, Mak02/2, Mak02/5, Çeş21/2, Çeş21/5, Çeş21/6, Çeş23/2, Çeş23/9, Çeş23/18, Çeş24/24, Çeş25/9, Çeş25/11, Çeş32/2, Çeş59/7, Çeş63/4, Çeş78/3, Çeş83/8, Çeş85/5, Çeş93/5, Çeş95/2, Çeş97/3, Çeş100/4

b.-zün ArSa17/15, Borç02/5, Borç03/7, Borç04/5, Borç08/8, Borç09/9, Borç10/5, Borç16/10, Borç26/5, Borç28/3, Borç35/8, Borç36/5, Borç41/5, Borç42/3, Borç44/3, Borç49/6, Borç50/4, Borç51/5, Borç53/5, Borç55/1v, Vas04/3, Vas04/5, Vak01/16, BuYön01/5, BuYön01/6, BuYön03/3, BuYön05/3, BuYön06/3, BuYön07/4, BuYön07/6, BuYön08/3, BuYön10/12, BuYön11/4, BuYön14/7, BuYön18/11, BuYön19/10, BuYön21/3, BuYön23/4, BuYön26/5, BuYön32/3, BuYön36/1, BuYön36/2, BuYön36/4, BuYön37/3, BuYön39/7, BuYön39/9, BuYön43/8, BuYön48/16, BuYön48/2v,

BuYön51/1, BuYön53/3, BuYön55/3, BuYön56/7, BuYön64/15,
BuYön65/8, BuYön65/9, BuYön74/4, BuYön75/4, Dilek04/32,
Çeş28/4, Çeş44/7, Çeş72/6, Çeş84/13, Çeş84/14, Kar06/1

b.-zün Borç17/11, Borç24/10, Borç34/8, Borç38/6, Borç40/8,
Borç43/5, Borç47/6, Borç52/1v, BuYön12/6, BuYön13/10,
BuYön15/17, BuYön15/20, BuYön16/10, BuYön17/4, BuYön19/14,
BuYön24/8, BuYön30/6, BuYön30/7, BuYön45/3, BuYön49/8,
BuYön76/3a, Çeş11/4

ötgürü b.-zün KöSa04/10

b.-zünlär Borç27/4

b.-zünlär Borç12/8, Borç14/7, Borç14/10, Borç15/11, Borç19/8,
Borç20/9, Borç22/11, Borç37/12, Borç39/12, Borç48/9, Borç54/14

bär-ür män Borç23/4

bergüçi

[2] veren, teslim eden

b. Çeş22/9

b.+kä ArSa17/18

berim

[26] vergi, borç

b. ArSa14/8, ArKi02/7, ArKi02/9, ArKi03/7, ArKi05/7, ArKi05/9,
ArKi07/7, ArKi08/13, ArKi09/12, ArKi10/10, ArKi13/10, BaKi01/6,
Borç46/8, Vak01/40, BuYön41/1, BuYön50/3, BuYön50/6, Çeş23/2,
Çeş38/4, Çeş79/5, Kar72/9

b.+i Çeş98/6

b.+imni Çeş23/15

b.+in ArKi13/11

b.+iñni Çeş23/9

b.+lärimni Çeş23/6

berimçi

[3] borçlu, borç alan

b.+m KöSa08/11, Kar144/3

b.+miz ÇoSa02/14

beriş [1] veriş, ticaret
b. Çeş79/3

bert [10] bir vergi çeşidi
b. ArKi12/1, Vak01/39, Vak01/42
b.+i ArSa09/21
b.+in Çeş20/9, Çeş20/11
b.+kä Rehin01/6
b.+siz Vak01/14
bert+i ArKi04/6, Çeş15/1

bertür- [3] verdirmek, iletilmesini sağlamak
b.-tümüz BuYön28/16
b.-ü Vak01/9
b.-ü yarlıkadımız Vak01/48

berüş- [3] karşılıklı olarak vermek
b.-ür biz ArSa02/25, ArSa14/13, EvlEd02/15

beş [75] beş
b. ArSa03/1, ArSa03/3, ArSa03/6, ArSa11/23, ArSa14/1, BaSa03/4, BaSa03/5, KöSa07/1, KöSa07/2, ArKi01/1, HaKi01/6, HaKi02/12, ArTa02/1, Borç14/1, Borç18/2, Borç26/1, Borç37/2, Borç38/3, Vas03/5, Vas03/6, Vas04/8, Vas04/10, Vas05/3, Vas05/5, BuYön10/10, BuYön12/4, BuYön21/2, BuYön24/8, BuYön65/4, BuYön70/1, BuYön70/2, BuYön70/3, BuYön70/4, BuYön70/5, BuYön70/6, BuYön70/7, BuYön70/8, Mak11/3, Çeş18/1, Çeş18/2, Çeş24/12, Çeş27/7, Çeş31/7, Çeş31/9, Çeş64/3, Çeş65/1, Çeş71/3, Çeş75/1, Çeş75/3, Çeş80/16, Çeş80/17, Çeş93/1, Çeş97/11, Kar14/7, Kar19/5, Kar27/2, Kar58/1, Kar62/2, Kar67/25va, Kar67/26va, Kar76/7, Kar82/2, Kar86/3, Kar96/3, Kar97/12, Kar97/22, Kar107/4,

Kar107/7, Kar113/4, Kar119/2, Kısİf01/2, Kısİf30/1, Kısİf33/1,
Kısİf43/4

beş altmış [1] elli beş
b. Çeş27/2

beş kırk [1] otuz beş
b. ArSa06/6

beş otuz [9] yirmi beş
b. Rehin01/4, Rehin01/11, Kar130/3
b.+ka Çeş48/1, Çeş71/1, Çeş81/1, Kar50/2
b. otuz+ka Borç16/2, Borç22/1

beş yegirmi [7] on beş
b. KöSa04/1
b.+kä Borç15/2, Borç34/4, EvlEd02/1, BuYön21/1, Çeş11/1, Çeş28/1

beş yüz [1] beş yüz
b. Mak08/6

beşär [6] beşer
b. ArSa02/24, Borç47/4, Kar121/4, Kar121/5, Kar121/6, Kar134/4

beşinç [21] beşinci
b. BaSa06/1, Borç49/1, Vas02/6, BuYön10/1, BuYön11/1, BuYön26/1,
BuYön73/4, Çeş27/12, Çeş27/23, Çeş29/1, Çeş55/1, Çeş85/1, Çeş89/1,
Kar10/3, Kar25/1, Kar71/1, Kar76/5, Kar151/2, Kar153/1, Kar162/4,
Kısİf29/1

bındu [1] ?
b.+sın Vas04/16

bışıg [2] istekli, tutkulu
b. EvlEd01/8
b.+ın EvlEd03/5

bibaki [2] şahıs adı
b. Kar86/1, Kısİf05/1

bičkün kayaka

[2] şahıs adı
b. BuYön64/14, BuYön65/7

bigirminç bk. bir yegirminç

biji [3] şahıs adı
b. Kar16/2, Kar25/2, Kar87/2

bikir [1] şahıs adı
b. Çeş38/5

biküş buka [1] şahıs adı
b. BuYön23/4

bil- [41] bilmek, sorumlu olmak
b.-ir ArSa14/7, AzEt01/9, Çeş27/9
b.-ir biz ArSa14/8, ArKi12/3, Vas07/7, Çeş27/18
b.-ir män BaSa05/2, BaSa05/3, BaSa05/5, ÇoSa01/20, Borç52/5, Çeş99/9
b.-mäsär Çeş07/4
b.-máz KöSa09/19, ÇoSa01/20, ArKi05/9, ArKi06/10, BaKi01/8, BaKi02/5
b.-máz män KöSa06/17, ArKi04/7, Çeş98/7, Çeş100/6

b.-mâz siz Çeş07/2

b.-sä Kar69/5v

b.-ür biz ArKi07/8, ArKi09/13, ArKi13/12

b.-ür män KöSa06/16, KöSa09/18, ArKi02/8, ArKi04/7, ArKi05/8, ArKi06/9, ArKi12/2, ArKi13/15, BaKi01/7, BaKi02/4, HaKi03/12, Çeş98/7

bilä

[128] ile, ve, birlikte, beraber

b. ArSa03/4, ArSa11/6, ArSa11/9, ArSa13/3, BaSa04/3, ArKi10/4, Borç02/3, Borç08/6, Borç12/7, Borç13/9, Borç14/7, Borç14/10, Borç15/8, Borç15/11, Borç16/8, Borç17/6, Borç17/9, Borç18/5, Borç18/10, Borç19/6, Borç19/8, Borç20/7, Borç20/9, Borç22/8, Borç22/11, Borç26/4, Borç28/3, Borç30/6, Borç39/9, Borç41/4, Borç44/2, Borç54/11, Borç54/13, Rehin02/12, Rehin02/13, Rehin02/10v, EvlEd02/2, EvlEd02/6, EvlEd02/13, Vas04/6, Vas04/14, Vas04/17, Vas04/18, Vas04/23, Vas04/24, Vas04/25, Vas04/28, Vak01/13, Vak01/19, Vak01/25, BuYön01/4, BuYön10/8, BuYön10/12, BuYön11/2, BuYön11/3, BuYön15/7, BuYön15/10, BuYön15/14, BuYön15/16, BuYön15/17, BuYön15/19, BuYön16/6, BuYön16/8, BuYön18/5, BuYön19/13, BuYön22/3, BuYön24/4, BuYön24/5, BuYön24/6, BuYön24/7, BuYön30/2, BuYön30/7, BuYön31/4, BuYön35/1, BuYön35/3, BuYön35/4, BuYön35/6, BuYön35/8, BuYön35/9, BuYön35/11, BuYön35/12, BuYön35/14, BuYön35/16, BuYön35/17, BuYön40/1, BuYön40/2, BuYön44/6, BuYön45/3, BuYön48/12, BuYön48/16, BuYön48/2v, BuYön49/8, BuYön56/7, BuYön57/5, BuYön58/4, BuYön58/6, BuYön62/4, BuYön64/9, BuYön64/13, BuYön64/14, BuYön65/4, Dilek01/35, Dilek01/36, Dilek01/43, Dilek04/31, Çeş18/3, Çeş20/7, Çeş22/8, Çeş24/3, Çeş24/15, Çeş24/22, Çeş33/2, Çeş34/6, Çeş39/6, Çeş64/1, Çeş73/2, Çeş74/3, Çeş75/2, Çeş78/3, Çeş80/7, Çeş97/4, Çeş99/4, Çeş100/5, Kar88/2, Kar107/11, Kar133/1, Kısıf24/1

biläki [3] birlikte olan
b. ArKi09/5, Çeş74/2, Çeş79/3

bilän [3] ile, ve, birlikte, beraber
b. Borç43/4, Çeş76/2, Kar18/2

biläy [1] şahıs adı
b. Borç47/6

bilgä [2] bilge, bilgili
b. Vak01/2, Çeş91/3

bilgä şıñkur [1] şahıs adı
b. Çeş84/5

bilig [1] bilgi, hikmet
b.+in Çeş84/2

bişiş- [3] anlaşımak, sorumlu olmak
b.-ip ArSa12/28, ArKi03/8, ArKi10/10

bir [329] bir
b. ArSa02/20, ArSa05/3, ArSa05/8, ArSa09/8, ArSa10/7, ArSa11/6, ArSa11/8, ArSa11/12, ArSa11/15, ArSa13/1, ArSa13/7, ArSa16/11, ArSa17/1, ArSa17/2, BaSa03/4, BaSa03/5, BaSa06/18, BaSa06/19, KöSa03/2, KöSa04/4, KöSa04/5, KöSa07/2, KöSa08/1, KöSa08/6, KöSa08/8, KöSa09/11, KöSa10/5, ÇoSa01/11, EvSa02/8, B.sizSa06/3, B.sizSa06/4, B.sizSa06/6, ArKi08/3, ArKi08/15, ArKi11/1, ArKi12/5, HaKi01/4, Borç03/4, Borç07/2, Borç08/1, Borç09/1, Borç09/2, Borç09/3, Borç11/1, Borç11/3, Borç13/7, Borç14/3, Borç14/5, Borç19/3, Borç20/4, Borç21/7, Borç22/4, Borç22/6, Borç24/4, Borç24/7, Borç25/2, Borç36/b, Borç38/4, Borç39/5, Borç45/6,

Borç45/13, Borç46/4, Borç48/6, Borç49/3, Borç51/3, Borç52/3, Borç54/7, Rehin02/9, Rehin02/10, Rehin02/11, AzEt01/15, AzEt01/16, Vas01/12, Vas01/14, Vas01/15, Vas03/2, Vas03/3, Vas03/4, Vas04/3, Vas04/4, Vas04/11, Vas04/12, Vas04/22, Vas04/25, Vas04/26, Vas04/27, Vas05/4, Vas05/6, Vas05/7, Vas05/8, Vas05/9, Vas05/10, Vas05/11, Vas06/14, Vas06/15, Vas07/16, BuYön01/1, BuYön01/6, BuYön04/11v, BuYön04/13v, BuYön04/15v, BuYön07/3, BuYön07/6, BuYön08/3, BuYön09/1, BuYön10/4, BuYön11/3, BuYön12/3, BuYön13/1, BuYön13/3, BuYön13/8, BuYön13/9, BuYön14/5, BuYön15/6, BuYön15/7, BuYön15/10, BuYön15/14, BuYön15/16, BuYön15/18, BuYön15/19, BuYön16/3, BuYön16/4, BuYön16/5, BuYön16/6, BuYön16/7, BuYön16/8, BuYön16/9, BuYön17/3, BuYön19/1, BuYön19/2, BuYön19/3, BuYön19/4, BuYön19/5, BuYön19/6, BuYön19/7, BuYön19/8, BuYön19/9, BuYön19/10, BuYön19/15, BuYön20/6, BuYön22/3, BuYön23/3, BuYön24/4, BuYön24/5, BuYön24/6, BuYön24/7, BuYön25/4, BuYön30/6, BuYön31/6, BuYön31/8, BuYön32/1, BuYön32/2, BuYön34/3, BuYön34/4, BuYön37/4, BuYön38/2, BuYön39/6, BuYön40/1, BuYön41/2, BuYön41/3, BuYön41/5, BuYön41/8, BuYön41/9, BuYön41/10, BuYön43/7, BuYön44/4, BuYön45/2, BuYön47/2, BuYön48/3, BuYön48/4, BuYön48/5, BuYön48/6, BuYön48/7, BuYön48/8, BuYön48/14, BuYön48/15, BuYön48/1v, BuYön49/6, BuYön49/8, BuYön51/1, BuYön52/3, BuYön53/3, BuYön55/2, BuYön56/5, BuYön56/6, BuYön57/5, BuYön58/4, BuYön58/6, BuYön59/3, BuYön59/5, BuYön59/7, BuYön62/3, BuYön63/4, BuYön64/3, BuYön64/4, BuYön64/5, BuYön64/9, BuYön64/11, BuYön64/12, BuYön66/8, BuYön67/7, BuYön68/9, BuYön69/5, BuYön69/8, BuYön72/4, BuYön72/5, BuYön72/6, BuYön73/3, BuYön75/3, BuYön76/3a, BuYön76/3b, BuYön77/3, BuYön79/3, BuYön79/4, Dilek01/57, Dilek03/3, Dilek04/30, Ra01/5, Ra01/6, Ra01/7, Mak03/4, Mak03/5, Mak06/1, Mak06/6v, Mak06/7v, Mak06/8v, Mak09/5, Mak10/1, Çeş04/7, Çeş13/2, Çeş23/12, Çeş28/4,

Çeş30/18, Çeş31/3, Çeş33/3, Çeş39/8, Çeş59/4, Çeş71/3, Çeş71/4, Çeş75/3, Çeş75/4, Çeş76/4, Çeş80/18, Çeş80/19, Çeş82/6, Çeş82/16, Çeş83/4, Çeş83/7, Çeş84/13, Çeş84/14, Çeş86/7, Çeş96/5, Çeş96/6, Çeş96/11, Kar22/8, Kar27/1, Kar27/6, Kar39/4, Kar45/1, Kar48/6, Kar48/10, Kar53/1, Kar61/3, Kar65/4v, Kar67/2va, Kar67/24va, Kar68/5, Kar70/5, Kar76/12, Kar85/4, Kar89/2, Kar96/2, Kar97/2, Kar97/8, Kar97/18, Kar107/2, Kar107/7, Kar107/8, Kar107/9, Kar109/1, Kar145/3, Kar147/2, Kar157/1, Kar157/2, Kar160/3, Kısİf02/2, Kısİf22/4

b.+intä Kar41/6v

b.+kä B.sizSa06/4, Borç24/7, EvlEd03/4v, Çeş44/5

bir otuz

[9] yirmi bir

b.+ka Borç42/1, BuYön69/3, Kar67/3va, Kar67/8va, Kar72/1, Kar72/3, Kar106/1

b. otuz Kar72/5

b. otuz+ka BuYön27/1

bir yegirmi

[14] on bir

b. EvSa01/7, Kar90/1

b.+ka Kar39/1

b.+kä Borç51/1, BuYön18/2, BuYön68/2, Çeş05/1, Çeş16/1, Çeş16/2, Çeş16/4, Kar73/3, Kar73/6, Kar74/3, Kısİf03/1

bir yegirminç [18] on birinci

b. ArSa09/1, ArSa10/1, ArSa11/1, Borç47/1, Borç55/1, EvlEd03/1, BuYön16/1, BuYön53/1, BuYön62/1, BuYön69/2, BuYön72/1, BuYön74/1, BuYön75/1, Dilek01/1, Çeş21/1, Çeş76/1, Kar131/1

bigirminç BuYön23/1

birär

[17] birer

b. BaSa06/19, B.sizSa06/3, Borç08/5, Borç09/6, Borç38/4, Borç41/3, Borç49/3, EvlEd02/14, AzEt01/15, Vas01/13, Vas04/2, Vas05/12, Ra01/7, Çeş31/3, Çeş65/1, Kar111/29

birisi [1] herhangi biri
b. Vas04/30

birlä [70] ile, ve, birlikte, beraber
b. ArSa02/8, ArSa02/21, ArSa05/7, ArSa09/4, ArSa09/8, ArSa10/7, ArSa16/5, BaSa01/3, KöSa02/19, KöSa04/5, ÇoSa02/7, ArKi06/7, ArKi11/2, HaKi02/7, HaKi02/8, HaKi02/9, Borç04/3, Borç09/4, Borç09/6, Borç09/8, Borç10/5, Borç23/6, Borç23/7, Borç24/9, Borç27/4, Borç34/8, Borç35/6, Borç36/3, Borç37/9, Borç37/12, Borç39/11, Borç42/3, Borç45/4, Borç45/10, Borç48/9, Borç49/4, Borç50/3, Borç53/4, Borç55/1v, EvlEd01/4, EvlEd01/7, EvlEd01/13, EvlEd01/17, EvlEd01/25, EvlEd01/29, AzEt01/11, AzEt01/12, Vas07/8, Vas07/19, Vas07/25, BuYön09/1, BuYön14/7, BuYön28/5, BuYön55/2, BuYön59/7, BuYön64/11, Dilek01/7, Dilek01/11, Dilek01/55, Mak08/12, Çeş18/1, Çeş26/3, Çeş27/15, Çeş30/16, Çeş71/3, Çeş72/4, Kar35/1, Kar85/2
b. bolup Çeş30/17

birläki [3] birlikte olan
b. ArSa16/3, Çeş23/5
b.+kii ArKi05/5

birlät- [1] başta gelmek, önde olmak
b.-ü Vak01/13

birök [25] eğer, şayet
b. ArSa02/14, ArSa05/18, ArSa09/14, ArSa10/13, ArSa11/17, ArSa12/18, ArSa13/16, ArSa16/9, BaSa01/13, BaSa04/13, BaSa06/15,

KöSa04/13, KöSa05/10, KöSa06/11, KöSa08/15, KöSa10/9,
ÇoSa02/16, B.sizSa06/2, ArTa03/7, EvlEd01/19, EvlEd03/8,
Vas01/10, Çeş30/17, Çeş45/6, Çeş85/4

biryadz [1] şahıs adı
b. Çeş63/2

biti- < Çin. 筆 *bǐ* (GOÇ. *pit*) + Türk. {+I-}
[195] yazmak

b. Kar30/1

b.-dim ArSa02/23, ArSa04/12, ArSa05/24, ArSa11/24, ArSa15/24,
ArSa16/27, ArSa17/19, BaSa03/19, BaSa04/23, BaSa06/27,
KöSa02/17, KöSa02/23, KöSa05/14, KöSa05/17, KöSa09/22,
KöSa10/13, ÇoSa02/21, ArKi03/11, ArKi05/14, ArKi06/13,
ArKi10/14, ArKi11/6, ArKi12/8, ArKi13/14, BaKi01/12, BaKi02/9,
HaKi03/19, ArTa01/28, ArTa02/15, ArTa03/10, Borç04/6, Borç08/10,
Borç12/11, Borç14/14, Borç16/14, Borç17/15, Borç19/11, Borç22/14,
Borç23/10, Borç26/6, Borç32/6, Borç34/10, Borç36/6, Borç38/8,
Borç39/16, Borç40/13, Borç41/6, Borç42/5, Borç44/5, Borç45/18,
Borç53/6, Rehin01/12, Rehin02/11v, EvlEd01/34, EvlEd02/3v,
EvlEd03/6v, AzEt01/19, Vas01/23, Vas04/37, BuYön52/4, Mak01/9,
Mak02/7, Mak05/7, Mak06/8, Mak07/11, Mak08/25, Mak10/11,
Çeş03/4, Çeş09/2, Çeş20/3v, Çeş21/8, Çeş22/21, Çeş23/23, Çeş24/25,
Çeş25/14, Çeş27/13, Çeş27/24, Çeş30/22, Çeş34/2v, Çeş35/2,
Çeş38/4v, Çeş40/3, Çeş41/8, Çeş42/4, Çeş43/1, Çeş44/9, Çeş49/6,
Çeş49/11, Çeş51/5, Çeş62/6, Çeş63/2, Çeş75/7, Çeş76/1v, Çeş79/13,
Çeş80/23, Çeş82/20, Çeş86/6, Çeş86/7, Çeş93/6, Çeş96/14, Çeş97/15,
Çeş98/11, Çeş99/1v, Çeş100/8, Çeş101/4, Kar02/4, Kar08/11, Kar14/6,
Kar16/4, Kar19/6, Kar19/12, Kar33/5, Kar34/6v, Kar42/2, Kar42/5,
Kar47/2, Kar47/2v, Kar47/4v, Kar47/6v, Kar53/3v, Kar59/4,

Kar67/13va, Kar95/4v, Kar99/4, Kar113/5, Kar126/5, Kar131/2,
Kıslf35/2v, Kıslf41/1
b.-dimiz Kar70/3
b.-gil ArSa11/24
b.-gü Çeş85/2
b.-gükä Çeş94/1, Kar21/3
b.-m ArSa09/23
b.-mäsär Çeş88/4
b.-mäsär män Çeş94/3
b.-miş Ra03/5
b.-msinü tägintim Çeş09/3
b.-p Mak01/8, Çeş49/5, Kar26/2, Kar72/3, Kar114/6
b.-sär Çeş09/2
b.-tim ArKi02/13, Vas06/21, Çeş33/6, Kar19/15
b.-yin Kar42/6
b.-yü Kar31/7, Kar114/3,
b.-yü tägindim Kar99/2, Kar131/3v
b.-yü tägintim Çeş19/17, Çeş86/3, Çeş89/4, Kar22/16, Kar25/2,
Kar31/4, Kar31/2v
b.-yü tägintim ärür Borç43/9
b.-yü täginür män Çeş92/2
b.-yür Kar39/5
b.-yür män Çeş85/4, Çeş94/3
biṭ-ü Kar101/7
biṭi-dim KöSa01/28, KöSa06/19, ÇoSa01/33, ÇoSa02/23, ArKi08/20,
HaKi02/20, Borç15/15, Borç48/13, Çeş95/14, Kar07/3, Kar62/2,
Kar95/4
biṭi-gäli Kar99/1
biṭi-gil Çeş97/19
biṭi-p Çeş24/24
biṭi-tim BaSa01/17, KöSa08/23, ArKi07/10, Borç20/12, Borç37/16,
Borç49/9, Borç54/18

biṭi-yü tågindim Kar33/3
biṭi-yü tågintim Kısılf20/1
bitig-dim Kar131/3v
bitig-dimiz Kar131/1v

bitig- bk. biti-

bitig < Çin. 筆 *bǐ* (GOÇ. *pit*) + Türk. {+I-(X)g}

[117] sözleşme, senet; mektup, belge

b. ArSa11/20, ArSa12/23, ArSa13/19, BaSa04/16, KöSa03/6, KöSa05/12, ÇoSa02/21, B.sizSa05/2, B.sizSa06/6, Borç19/1v, AzEt01/8, Vas01/4, Vas04/31, Vak01/48, BuYön28/16, BuYön50/7, Dilek04/7, Ra01/4v, Ra02/4, Ra03/4, Ra04/4, Mak08/2, Mak08/15, Mak10/6, Mak10/7, Çeş08/4, Çeş21/2, Çeş23/2, Çeş27/15, Kar50/7, Kar84/3

b. kılmış ArSa02/7, ArSa05/7, ArSa09/7, ArSa10/6, ArSa11/10, ArSa13/6, ArSa16/6, ArSa17/5, BaSa03/5, KöSa02/6, KöSa04/6, KöSa05/4, KöSa09/8, KöSa10/4, EvSa02/7, Rehin02/7, EvlEd02/7

b. kılıtım Borç43/6, Çeş37/13

b. ol Kar32/1v

b.+däki ArSa11/15, ArSa11/23, Mak08/10

b.+däkiçä Vas04/29

b.+i ArSa02/2v, ArSa05/1v, KöSa03/2v, B.sizKi01/3v, BuYön11/2, BuYön50/10, Mak07/8, Mak10/1v

b.+i ol Çeş30/2v, Çeş49/2v

b.+inçä BuYön50/5

b.+kä BaSa04/17, Çeş30/15

b.+lärim Çeş23/14

b.+läрни Dilek04/24

b.+ni BaSa06/10, EvlEd02/16, Vas01/17, Vas04/32, Vas06/19, Vas07/23, BuYön50/3, Dilek04/21, Dilek04/23, Mak08/9, Çeş19/17, Çeş30/22, Çeş49/2, Çeş101/3
b.+tä Çeş86/4, Kar50/8
b.+täki EvlEd03/8v, AzEt01/14, Vas07/15, Vas07/30, Mak08/14, Çeş27/16, Çeş30/12, Çeş30/17, Çeş30/20
b.+täkiçä Çeş22/19
bitig ArSa17/1v, KöSa06/14, KöSa08/19, HaKi02/16, ArTa02/8, Mak05/4, Çeş24/4, Çeş47/9, Çeş47/10, Çeş95/2, Çeş95/7
bitig kılıp Çeş74/4
bitig kılınış BaSa01/5, KöSa06/6, KöSa08/6
bitig+kä KöSa08/20
bitig+ni BaSa01/16, Çeş83/6
bitig+ni kılınış ÇoSa01/8
bitig+täki Borç45/12, Çeş95/5

bitigçi < Çin. 筆 *bǐ* (GOÇ. *pit*) + Türk. $\{+I-(X)g+\text{ç}I\}$
[1] yazman, katip
b.+lär Borç43/9

bitigsiz < Çin. 筆 *bǐ* (GOÇ. *pit*) + Türk. $\{+I-(X)g+sXz\}$
[2] yazısız, senetsiz
b. Vas07/3, Kar107/6

bitil- < Çin. 筆 *bǐ* (GOÇ. *pit*) + Türk. $\{+I-(X)l-\}$
[4] yazılmak
b.-di Kar98/10, Kar98/12, Kar98/14
b.-ip Kar98/8

bitit- < Çin. 筆 *bǐ* (GOÇ. *pit*) + Türk. $\{+I-(X)t-\}$
[3] yazdırmak

b.-miş Ra01/5v, Ra04/5

bitiþ-miş Ra02/5

bitkâci

< Sry. *petqa* + Türk. {+çI}

[5] yazman, katip

b. EvSa01/4v, Borç43/9, BuYön47/4, Çeş22/20

b.+lärtin Kar159/1

biz

[190] biz, birinci çokluk şahıs zamiri

b. ArSa03/15, ArSa09/2, ArSa09/8, ArSa09/11, ArSa09/23, ArSa10/7, ArSa10/11, ArSa11/1, ArSa11/2, ArSa11/4, ArSa11/11, ArSa11/22, ArSa12/5, ArSa12/17, ArSa14/7, ArSa14/8, ArSa14/13, ArSa15/3, ArSa15/15, ArSa15/22, BaSa05/10, BaSa06/12, KöSa01/7, KöSa01/15, KöSa01/26, KöSa02/18, EvSa02/1, EvSa02/4, EvSa02/7, ArKi12/3, ArTa01/23, ArTa01/27, ArTa02/9, ArTa02/13, ArTa03/9, Borç03/8, Borç10/7, Borç13/2, Borç13/11, Borç28/2, Borç28/5, Borç36/5, Borç37/3, Borç42/4, Borç43/6, Borç47/8, Borç50/6, Borç52/2v, Borç53/6, Borç55/2v, EvlEd02/2v, EvlEd03/7v, AzEt01/10, Vas03/8, Vas07/7, BuYön54/1, Dilek01/41, Dilek01/54, Mak03/5, Mak05/6, Mak06/2, Mak08/1, Mak08/11, Çeş20/2, Çeş20/2v, Çeş22/1, Çeş22/18, Çeş27/18, Çeş28/5, Çeş30/1, Çeş30/11, Çeş30/15, Çeş30/18, Çeş30/20, Çeş33/1, Çeş33/2, Çeş33/3, Çeş33/6, Çeş39/3, Çeş51/2, Çeş72/7, Çeş76/1, Çeş76/1v, Çeş81/3, Çeş82/9, Çeş84/1, Çeş84/3, Çeş84/10, Çeş96/6, Çeş96/8, Çeş98/2, Kar13/2, Kar14/2, Kar72/9, Kar102/3, Kar123/2, Kar125/4, Kar153/3, Kar153/5, Kar160/3

agısar b. ArSa02/24

agişsar b. EvlEd02/14

alır b. ArKi03/7, ArKi09/11, ArKi10/9, Vas01/9, Vas01/10

almaz b. Çeş28/13

alur b. Borç45/8

bar yok bolsar b. Borç37/10

berir b. Borç37/7, Çeş18/3, Çeş33/4
bermäsär b. Mak08/8
berür b. ArSa08/3, KöSa02/19, ArKi03/9, ArKi10/11, ArKi12/5,
Borç13/10, Borç37/9, Borç45/8, Mak08/8, Mak08/10, Mak08/16,
Çeş27/15, Çeş51/4, Çeş76/7, Çeş98/9
berüşür b. ArSa02/25, ArSa14/13, EvlEd02/15
bilir b. ArSa14/8, ArKi12/3, Vas07/7, Çeş27/18
bilür b. ArKi07/8, ArKi09/13, ArKi13/12
çam çarım kılmaz b. Çeş18/4
çuglar b. ArKi12/6
ıştin taştın bar yok bolsar b. Mak08/12
kächürsär b. Borç37/8
katılmaz b. Çeş22/15
öñi bolsar b. AzEt01/14
örü kudi bolsar b. Borç28/2
salmaz b. Çeş22/15
sözläşir b. Çeş30/17
täğär b. Çeş30/20
täginür b. Dilek02/2
tägir b. EvlEd03/5v
tarır b. ArKi07/6, ArKi08/19
tilämäz b. Çeş28/13
üläşür b. ArKi07/7, ArKi13/7
b.+iñ Vak01/13, Vak01/15, Vak01/24, BuYön38/2, Çeş55/9
b.+iñä ArSa10/1
b.+iñkä ArSa15/2
b.+kä Vas01/8, BuYön28/8, Mak06/5, Çeş30/13, Çeş96/2
b.+lär Çeş75/1
b.+ni Çeş22/8, Kar22/5
b.+niñ ArSa11/5, BaSa04/3, ÇoSa02/12, Çeş22/9
b.+niñ ol ÇoSa02/19, Borç37/14, BuYön54/5
b.+niñ 'ol Çeş39/10, Çeş75/6

b.+niṅkā ArSa02/1
biṣ+in ArTa03/5
biṣ+in ol ArKi11/6, Mak06/7, Çeş51/5
biṣ+inā HaKi01/1
biṣ+niṅ Borç40/12
biṣ+niṅ ol Dilek01/60

bkçan < Toh. *pakaccām* < Skr. *bhakta-chinnaka*
[1] inziva; oruç, perhiz
b. BuYön28/8

bod [5] boy, vücut, gövde
b.+ı AzEt01/13
b.+ıta Borç45/13
b.+ka EvlEd01/20
b.+umtın Borç45/11

bod [1] aile, soy
b.+umka AzEt01/5

bodug [2] boya
b.+u BuYön06/1, BuYön06/2

bodun [35] millet, halk, topluluk
b. Vas01/20, Vas02/5, Dilek02/1, Çeş07/1, Çeş30/7, Çeş30/8,
Çeş30/2v, Kar98/1, Kar98/2, Kar98/3, Kar98/4, Kar98/5, Kar98/6,
Kar98/7, Kar98/8, Kar98/9, Kar98/11
b.+ı Kar108/1
b.+ka AzEt01/3, Çeş22/6, Çeş22/20, Çeş30/18, Çeş30/22
b.+lar Çeş30/15
b.+larka Çeş30/6
b.+larnı Çeş30/12

b.+ların ol Çeş30/21
b.+nın ol Çeş22/19
b.+nuñ Çeş30/19
b.+tın ArKi12/2, Vak01/22

boğun kılı [1] şahıs adı
b. tuñ Borç02/5

bodunlug [1] milletli, halklı, topluluğa mensup
b. Kar51/4

bogıl [1] şahıs adı
b. Borç50/6

bogşut bk. boşgut

boguz [3] boğaz, geçim
b. BuYön13/3, Çeş54/2
b.+ın EvlEd02/2

boksadu [1] şahıs adı
b. ArKi02/12

boksañ [1] şahıs adı
b. toyın Vas06/19

bokun- [1] çekmek, bir şeyi ilerletmek
b.-up Çeş55/7

bol- [339] olmak, yardımcı fiil
b.-dı Mak09/6, Mak09/7, Kar81/2
kârgäk b.-dı Çeş46/2, Çeş50/2

işlätmək b.-dum HaKi03/15
b.-gay Çeş55/6, Kar48/7
b.-gay män Vas01/3
yarlıg b.-gu BuYön33/4
b.-madı KöSa07/5
b.-mayın Çeş23/4
osal b.-mazun BuYön54/5
yarlıg b.-mazun BuYön04/8
b.-mış ArKi07/6, BuYön18/4, BuYön18/7, Kar115/1, Kar115/1v
yantut b.-mış Vas07/5
yarlıg b.-mış BuYön04/11v
yok b.-mış Mak05/3
iş b.-mışın Vak01/11
alp b.-mıška EvlEd02/3
çoğı b.-mıška Çeş98/3
yok b.-mıška Mak07/6, Mak11/4
är 'äbçi b.-mışlar Çeş20/6
anuk b.-mıšta ArKi08/5, Çeş47/4
b.-şa ÇoSa01/17, ÇoSa01/18, ArKi02/9, EvlEd01/17
bar yok b.-sa Borç39/10
b.-şa män Borç12/6
bar yok b.-şa män Borç17/8
yok bar b.-sa män Borç04/4
b.-sar KöSa09/18, ArKi06/9, BaKi02/3, BuYön50/8, Dilek01/47,
Çeş98/8
bar yok b.-sar Borç21/12
çın b.-sar Ra01/8v, Ra02/8, Ra03/7, Ra04/8
taş tägil b.-sar HaKi02/12
yok b.-sar HaKi03/12
yok bar b.-sar Borç09/8
bar yok b.-sar biz Borç37/10
ıştin taşın bar yok b.-sar biz Mak08/12

öñi b.-sar biz AzEt01/14

örü kudı b.-sar biz Borç28/2

bar yok b.-sar män Borç01/3, Borç14/8, Borç15/10, Borç16/9, Borç18/11, Borç19/7, Borç20/8, Borç22/9, Borç23/5, Borç24/8, Borç48/8, Borç54/12

iştin taştın b.-sar män Borç34/7, Borç49/5

örü kudı b.-sar män Borç02/4, Borç03/6, Borç10/4

örü kuğı b.-sar män Borç32/4, Borç47/5, Borç51/5, Borç55/6

yok bar b.-sar män Borç08/7, Borç35/7, Borç36/4, Borç38/5, Borç40/6, Borç41/4, Borç42/3, Borç43/4, Borç44/3, Borç45/9, Borç53/5, Kar17/5

b.-tı Dilek01/50, Kar143/2

kärgäk b.-tı ArSa17/2, KöSa03/2, ArKi01/2, ArKi04/3, Borç11/2, Borç51/2, Kar124/4

köp b.-tı Dilek01/52

ağaş b.-tumuz Çeş33/3

b.-up ArSa03/16, ArSa11/17, BaSa04/13, BaSa06/14, KöSa01/17, KöSa08/11, ÇoSa01/18, ÇoSa01/21, ÇoSa02/8, ÇoSa02/15, ArTa02/11, ArTa03/6, Borç05/5, Borç33/2, Rehin02/7v, Vas07/21, BuYön41/1, Dilek01/55, Çeş19/12, Kar13/4, Kar104/1

äsük b.-up Çeş27/10, Çeş27/20

bäg b.-up Dilek01/25

birlä b.-up Çeş30/17

boş b.-up Dilek04/16

buçuñ b.-up Mak07/9

käräk b.-up KöSa01/3, Borç23/2

kärgäk b.-up ArSa02/2, ArSa03/3, ArSa05/2, ArSa09/3, ArSa10/2, ArSa11/3, ArSa13/2, ArSa14/2, ArSa15/4, ArSa16/2, BaSa01/2, BaSa03/2, BaSa04/2, BaSa06/2, KöSa02/3, KöSa05/2, KöSa06/2, KöSa07/2, KöSa08/2, KöSa09/3, KöSa10/2, ÇoSa01/3, ÇoSa02/4, EvSa02/3, ArKi02/2, ArKi03/3, ArKi05/3, ArKi06/3, ArKi07/3, ArKi08/2, ArKi09/4, ArKi10/3, ArKi11/2, BaKi01/4, HaKi01/3, HaKi02/3, HaKi03/4, B.sizKi01/2, Borç01/2, Borç02/2, Borç03/3,

Borç04/2, Borç07/2, Borç08/3, Borç09/3, Borç12/3, Borç13/6,
Borç14/3, Borç15/3, Borç16/3, Borç17/2, Borç18/4, Borç19/3,
Borç20/3, Borç21/6, Borç22/3, Borç24/3, Borç26/2, Borç34/2,
Borç35/4, Borç36/2, Borç36/c, Borç37/4, Borç38/3, Borç38/4v,
Borç39/4, Borç40/3, Borç41/2, Borç42/1, Borç43/2, Borç44/1,
Borç45/3, Borç46/3, Borç47/2, Borç48/4, Borç49/2, Borç53/2,
Borç54/4, Borç55/3, Rehin01/2, Rehin02/2, Rehin02/14v, EvlEd03/2,
Çeş01/1, Çeş06/2, Çeş11/2, Çeş19/7, Çeş22/7, Çeş48/3, Çeş85/2,
Çeş85/3, Çeş88/2, Çeş94/2, Çeş96/3, Kar26/2, Kar39/3, Kar72/2,
Kar125/3

şâli b.-up Vak01/30

tâlim b.-up BuYön18/3, Çeş23/3

tâñ b.-up ArTa02/2

toyın b.-up Dilek04/8, Dilek04/16, Dilek04/32

ulug ogul b.-up AzEt01/10

vuçuñ b.-up Mak05/5

b.-ur BuYön04/9v, Çeş02/2, Çeş09/2, Çeş63/1, Kar49/3

arkalık b.-ur ArKi02/10, ArKi05/10

başımka b.-ur Rehin02/1v

başınğa b.-ur Rehin02/15

kigät b.-ur Mak09/3

tütmiş b.-ur Kar134/3

b.-zun ArSa04/7, Borç29/3, Rehin01/9, BuYön04/1, Çeş32/3, Kar66/1,
Kar66/5, Kar67/14va, Kar93/1

b.-zun KöSa08/19

ärklig b.-zun ArSa05/14, ArSa09/10, ArSa10/9, ArSa11/16,
ArSa13/13, ArSa15/13, ArSa16/13, BaSa03/12, BaSa04/10, BaSa06/9,
KöSa01/13, KöSa02/10, KöSa04/8, KöSa05/7, KöSa06/9, KöSa09/14,
KöSa10/6, ÇoSa01/13, EvSa01/8, ArTa01/14

ärklig b.-zun ArSa03/13, KöSa08/13, ÇoSa02/10, ArTa02/6, ArTa03/4

’ärklig b.-zun ArSa02/10, ArSa17/11, BaSa01/10, Rehin01/6

boş b.-zun AzEt01/14

buçun b.-zun Mak10/7, Mak11/6

koorlug b.-zun ArSa16/15

koorsuz b.-zun ArSa16/15

korlug b.-zun ArSa05/21, ArSa09/17, ArSa10/16, ArSa11/20, ArSa12/22, BaSa04/16, KöSa01/23, KöSa05/12, KöSa06/14, KöSa10/11, EvSa01/10, ArTa01/21

korlug b.-zun KöSa08/19

korluk b.-zun ArSa04/10, ArSa15/20

korsuz b.-zun ArSa01/2, ArSa04/11, ArSa05/22, ArSa09/17, ArSa10/17, ArSa11/21, ArSa12/22, ArSa13/20, ArSa15/21, BaSa04/16, KöSa01/24, KöSa04/15, KöSa05/13, KöSa06/15, KöSa10/11, EvSa01/10, ArTa01/22

korsuz b.-zun KöSa08/20, B.sizSa05/2

kutlug b.-zun Çeş84/3

kutlug kıvılg b.-zun Çeş84/9

ödig b.-zun Çeş16/3, Çeş92/2

töläç b.-zun Çeş23/16, Çeş23/21

ulug yarlıg b.-zun Dilek01/61

yakuk b.-zun Kar66/2

yarlıg b.-zun BuYön04/7, BuYön04/4v, BuYön04/15v

korlug b.-zunlar ArSa13/21

bolçu

[3] şahıs adı

b. Kar140/1

b.+nuñ ol Kar03/2, Kar04/1

bolmış

[14] şahıs adı

b. Rehin01/2, Rehin01/11, Çeş45/4, Kar06/2

b.+ka Borç08/2, Borç41/1, Borç49/2, Rehin01/6, Rehin01/7, Çeş83/3

b.+nıñ ol ArSa04/14, Borç08/9, Borç41/6, Borç49/8

bolmış taz

[4] şahıs adı

b. BuYön66/7, BuYön67/7, BuYön68/8, BuYön69/7

boş

bk. boş

bor

[41] şarap, içki

b. ArSa11/6, Borç07/2, Borç20/2, Borç20/3, Vak01/41, BuYön04/6, BuYön20/6, BuYön26/4, BuYön29/6, BuYön31/9, BuYön39/8, BuYön41/3, BuYön41/13, BuYön49/3, BuYön55/2, BuYön58/4, BuYön58/6, BuYön64/7, BuYön68/3, BuYön69/4, Mak09/5, Mak09/6, Çeş23/11, Çeş84/14, Çeş97/7, Kar133/1, Kar157/1

b.+ı Kar141/5

b.+ka BuYön14/2, Mak06/8v

b.+nı BuYön12/4, BuYön22/4, BuYön23/4, BuYön29/5, BuYön73/3

b.+ta BuYön20/5, BuYön31/5, BuYön58/2, Kar157/3

b.+tın BuYön26/3

b.+um Kar91/3

borçı

[3] şarap tüccarı

b. Borç28/4, BuYön69/3, BuYön71/3

borluk

[94] bağ, üzüm bağı

b. BaSa01/7, BaSa01/9, BaSa01/10, BaSa01/14, BaSa01/15, BaSa02/2, BaSa02/4, BaSa02/5, BaSa02/6, BaSa02/7, BaSa02/8, BaSa02/9, BaSa03/8, BaSa03/11, BaSa03/16, BaSa03/17, BaSa04/8, BaSa04/9, BaSa04/12, BaSa04/15, BaSa06/11, BaSa06/13, BaKi01/3, Vak01/25, BuYön15/5, BuYön15/12, BuYön15/13, BuYön30/3, BuYön30/5, BuYön58/4, BuYön58/6, BuYön58/7, Mak08/3, Mak08/4, Mak10/1v, Çeş22/10, Çeş22/13, Çeş22/26, Çeş23/16, Çeş23/20, Çeş24/16, Çeş31/5, Çeş31/8

b.+ı Vak01/12, Vak01/19, BuYön23/4, BuYön58/3, BuYön58/5

b.+ın ArKi06/4, Çeş21/4

b.+ınka Çeş95/4

b.+ıña Vas07/27, Vak01/38, Vak01/45, BuYön28/10

b.+ka ArSa16/12, BaSa04/10, BaSa05/6, BaKi01/5, BuYön15/4,
Çeş23/9, Çeş28/3

b.+larıña Vak01/8

b.+nı Mak02/5, Çeş23/18

b.+nın BaSa01/5, BaSa01/6, BaSa04/5, BaSa04/6, BaSa05/4,
ArKi06/8, BaKi02/2, Mak02/3, Mak09/5, Mak10/2, Çeş21/2

b.+nuñ BaSa03/7, Çeş63/3

b.+sın BaKi01/5

b.+ta BaSa04/4, BaSa06/4, Çeş95/6, Kar51/6

b.+tın BuYön15/11

b.+umnı BaSa01/4, BaSa03/2, BaSa06/5, Vas04/17, Vas04/23,
Çeş23/6

b.+umta Vas04/13

borlukçı

[5] bağcı

b. Borç49/7, BuYön18/6, Çeş22/8, Çeş22/27, Çeş28/9

borlukçı

[2] şahıs adı

b. Borç08/8, Borç41/5

borunluk

[1] bağcı birliği

b. Mak06/3

boş

[7] boş, içinde bir şey olmayan

b. EvlEd03/6, Vas04/18, Vas04/23

b. bolup Dilek04/16

b. bolzun AzEt01/14

b. kılayın Dilek04/12

booş Vas04/13

boş bitig

[5] azat belgesi

b. Vas06/7, Dilek04/13, Dilek04/18, Dilek04/20, Dilek04/33

boşad- [1] boşla çıkarmak, serbest bırakmak
b.-miş Dilek04/21

boşgut [1] öğrenme
bogşut Dilek04/7

boşgutçı [4] öğretmen, hoca
b. Çeş86/2, Çeş89/2, Çeş89/3, Çeş90/2

boşu- [1] bağışlamak
b.-dı Çeş75/4

boyın [1] boyun
b. EvlEd01/28

bozak [1] boz, gri-beyaz
b. Vas05/3

bögäçük [1] şahıs adı
b. Kar115/3

bögi bk. böğü

bögü [2] şahıs adı
b. EvSa01/18
bögi toyın Kar16/5

bökä [1] şahıs adı
b. Borç55/3

bökän [3] şahıs adı
b. şäli BuYön74/4, BuYön75/3, BuYön76/3a

böl- [1] bölmek, ayırmak
b.-üp Kar98/7

böläklük [1] paylaşılan
b. BuYön04/1

bölük [4] kısım, bölüm
b. Borç17/10, Vas07/14, Mak08/4
b.+iñä Kar137/3

böñä [1] şahıs adı
b. ArSa13/21

böz < Sry. *büşä*
[141] bez, pamuklu kumaş
b. ArSa03/2, ArSa03/3, ArSa09/2, ArSa10/2, ArSa11/3, ArSa11/7, ArSa11/9, BaSa01/2, BaSa01/3, BaSa04/2, KöSa01/5, KöSa06/2, KöSa08/2, KöSa08/3, KöSa09/3, KöSa09/4, ÇoSa01/3, ÇoSa01/4, HaKi01/6, Borç04/2, Borç09/5, Borç09/6, Borç09/8, Borç15/3, Borç15/5, Borç15/6, Borç17/2, Borç17/4, Borç22/3, Borç22/4, Borç25/4, Borç32/3, Borç34/2, Borç34/3, Borç34/6, Borç35/4, Borç35/5, Borç36/2, Borç36/3, Borç37/4, Borç37/5, Borç42/1, Borç42/2, Borç44/1, Borç44/2, Vak01/39, BuYön07/2, BuYön10/11, BuYön14/6, BuYön16/9, BuYön30/6, BuYön30/7, BuYön41/6, BuYön41/12, BuYön49/6, BuYön49/8, BuYön64/1, BuYön64/12, Mak02/5, Mak06/3v, Mak06/4v, Mak06/5v, Mak06/9v, Mak06/10v, Mak06/11v, Çeş15/2, Çeş22/6, Çeş22/8, Çeş33/4, Çeş39/7, Çeş82/6, Çeş84/11, Kar22/7, Kar22/8, Kar22/10, Kar24/2, Kar48/12, Kar48/2,

Kar52/3, Kar68/6, Kar68/10, Kar90/1v, Kar90/2, Kar94/3, Kar107/1, Kısıf04/2

b. ol Borç37/1, Mak02/6

b.+i Dilek03/4, Dilek03/5, Kar17/6

b.+in ArSa10/4, KöSa06/4, Mak02/4

b.+iñä ArSa09/6

b.+kä ArSa10/5, KöSa06/5, KöSa08/5, HaKi01/4, HaKi02/5, ArTa01/3, Borç09/4, Mak06/12v, Çeş57/3, Kar48/10, Kar65/1, Kar104/2

b.+ni ArSa03/6, ArSa11/10, BaSa01/5, BaSa04/5, KöSa01/6, KöSa06/6, KöSa08/6, KöSa09/8, B.sizSa01/2, Borç24/5, Borç34/4, Borç37/7, BuYön54/4, Mak07/4, Çeş39/8, Çeş47/8, Kar48/3

b.+tä B.sizSa01/6, BuYön01/3, BuYön03/2, BuYön06/2, BuYön30/3, BuYön49/4

b.+üg ArSa09/5, ArSa09/7, ArSa10/6, Çeş77/4

böz+i Mak06/5

bözçi < Sry. *būṣā* + Türk. {+çI}

[2] dokumacı

b. Borç28/4, Çeş20/4

bözlük < Sry. *būṣā* + Türk. {+lXk}

[1] bözlük, böze ait

b. Kar107/14

bu [590] bu

b. ArSa02/7, ArSa02/9, ArSa02/15, ArSa02/16, ArSa02/19, ArSa02/23, ArSa02/24, ArSa03/6, ArSa03/8, ArSa03/11, ArSa04/2, ArSa04/4, ArSa04/9, ArSa04/12, ArSa04/13, ArSa04/14, ArSa05/7, ArSa05/9, ArSa05/12, ArSa05/19, ArSa05/24, ArSa08/3, ArSa09/6, ArSa09/9, ArSa09/15, ArSa09/16, ArSa09/17, ArSa09/20, ArSa09/22, ArSa10/6, ArSa10/8, ArSa10/14, ArSa10/15, ArSa10/17, ArSa10/20,

ArSa10/21, ArSa11/9, ArSa11/12, ArSa11/14, ArSa11/17, ArSa11/18, ArSa11/19, ArSa11/20, ArSa11/21, ArSa11/23, ArSa11/25, ArSa11/26, ArSa11/27, ArSa12/4, ArSa12/21, ArSa12/24, ArSa12/27, ArSa13/6, ArSa13/9, ArSa13/12, ArSa13/17, ArSa13/19, ArSa13/22, ArSa14/5, ArSa14/12, ArSa14/13, ArSa15/7, ArSa15/11, ArSa15/18, ArSa15/22, ArSa16/6, ArSa16/8, ArSa16/12, ArSa16/16, ArSa16/17, ArSa16/18, ArSa16/19, ArSa16/20, ArSa16/21, ArSa16/22, ArSa16/23, ArSa16/24, ArSa16/25, ArSa16/26, ArSa17/5, ArSa17/7, ArSa17/10, ArSa17/14, ArSa17/15, ArSa17/17, ArSa17/1v, ArSa17/2v, BaSa01/6, BaSa01/9, BaSa01/14, BaSa01/16, BaSa01/18, BaSa01/19, BaSa01/20, BaSa01/21, BaSa02/2, BaSa02/5, BaSa02/6, BaSa02/7, BaSa02/8, BaSa02/9, BaSa02/10, BaSa03/5, BaSa03/7, BaSa03/11, BaSa03/16, BaSa03/18, BaSa04/5, BaSa04/6, BaSa04/9, BaSa04/12, BaSa04/15, BaSa04/16, BaSa04/17, BaSa04/18, BaSa04/19, BaSa04/20, BaSa04/21, BaSa04/22, BaSa05/4, BaSa05/8, BaSa05/10, BaSa05/11, BaSa06/7, BaSa06/10, BaSa06/11, BaSa06/13, BaSa06/22, BaSa06/23, BaSa06/24, BaSa06/25, BaSa06/26, KöSa01/6, KöSa01/10, KöSa01/21, KöSa01/26, KöSa01/29, KöSa01/30, KöSa01/31, KöSa01/32, KöSa02/5, KöSa02/6, KöSa02/8, KöSa02/14, KöSa02/16, KöSa02/17, KöSa02/23, KöSa03/6, KöSa04/2, KöSa04/5, KöSa04/7, KöSa04/11, KöSa04/16, KöSa05/4, KöSa05/6, KöSa05/8, KöSa05/11, KöSa05/12, KöSa05/14, KöSa05/17, KöSa06/5, KöSa06/8, KöSa06/13, KöSa06/14, KöSa06/15, KöSa06/18, KöSa08/5, KöSa08/9, KöSa08/12, KöSa08/15, KöSa08/17, KöSa08/19, KöSa08/20, KöSa08/22, KöSa08/24, KöSa08/25, KöSa08/26, KöSa08/27, KöSa08/1v, KöSa08/3v, KöSa09/7, KöSa09/12, KöSa09/16, KöSa09/21, KöSa10/3, KöSa10/5, KöSa10/10, KöSa10/12, ÇoSa01/8, ÇoSa01/12, ÇoSa01/16, ÇoSa01/25, ÇoSa01/27, ÇoSa01/29, ÇoSa01/30, ÇoSa01/31, ÇoSa02/8, ÇoSa02/16, ÇoSa02/19, ÇoSa02/21, ÇoSa02/24, ÇoSa02/25, ÇoSa02/26, EvSa01/2, EvSa01/5, EvSa01/6, EvSa01/7, EvSa01/18, EvSa01/2v, EvSa02/6, EvSa02/7, EvSa02/9,

EvSa02/10, EvSa02/13, B.sizSa05/2, B.sizSa06/6, B.sizSa06/7, B.sizSa06/8, B.sizSa06/9, B.sizSa06/10, B.sizSa06/11, B.sizSa06/12, B.sizSa06/13, B.sizSa06/14, B.sizSa06/15, B.sizSa06/16, ArKi02/7, ArKi02/13, ArKi03/5, ArKi03/7, ArKi03/10, ArKi05/6, ArKi05/11, ArKi06/4, ArKi06/5, ArKi06/6, ArKi06/7, ArKi06/11, ArKi07/4, ArKi07/7, ArKi07/8, ArKi07/9, ArKi08/13, ArKi09/7, ArKi09/11, ArKi09/15, ArKi10/8, ArKi10/12, ArKi11/5, ArKi12/5, ArKi12/7, ArKi13/4, ArKi13/13, BaKi01/5, BaKi01/9, BaKi02/7, HaKi02/6, HaKi02/11, HaKi02/14, HaKi03/6, HaKi03/9, HaKi03/13, HaKi03/17, ArTa01/12, ArTa01/19, ArTa01/26, ArTa02/5, ArTa02/9, ArTa02/13, ArTa03/3, ArTa03/9, AzEt01/14, AzEt01/18, Borç01/3, Borç02/4, Borç02/6, Borç03/5, Borç03/8, Borç04/5, Borç08/9, Borç09/7, Borç09/10, Borç10/5, Borç10/7, Borç11/4, Borç11/6, Borç12/9, Borç13/11, Borç14/11, Borç15/13, Borç16/11, Borç17/12, Borç19/9, Borç19/1v, Borç20/10, Borç21/16, Borç22/12, Borç23/7, Borç23/9, Borç24/4, Borç24/10, Borç26/4, Borç26/6, Borç28/5, Borç29/4, Borç30/5, Borç30/7, Borç30/8, Borç32/3, Borç34/3, Borç34/9, Borç36/5, Borç37/14, Borç38/6, Borç39/13, Borç40/11, Borç41/5, Borç42/4, Borç43/6, Borç43/7, Borç43/8, Borç44/3, Borç45/5, Borç45/6, Borç45/9, Borç45/12, Borç45/14, Borç45/15, Borç45/16, Borç45/17, Borç46/8, Borç46/12, Borç48/11, Borç49/7, Borç50/6, Borç51/6, Borç51/7, Borç52/5, Borç52/2v, Borç53/6, Borç54/5, Borç54/15, Borç54/16, Borç54/17, Borç55/5, Borç55/2v, Rehin01/4, Rehin01/5, Rehin01/9, Rehin01/12, Rehin02/6, Rehin02/9, Rehin02/9v, Rehin02/11v, EvlEd01/2, EvlEd01/5, EvlEd01/9, EvlEd01/19, EvlEd01/31, EvlEd02/14, EvlEd02/16, EvlEd02/2v, EvlEd03/4, EvlEd03/7v, EvlEd03/8v, EvlEd03/9v, Vas01/17, Vas01/22, Vas01/1v, Vas01/2v, Vas03/8, Vas04/29, Vas04/32, Vas04/36, Vas06/8, Vas06/19, Vas06/20, Vas07/15, Vas07/23, Vas07/30, Vak01/23, Vak01/30, Vak01/34, Vak01/38, Vak01/47, BuYön04/9v, BuYön16/8, BuYön18/2, BuYön18/9, BuYön28/5, BuYön28/9, BuYön28/11, BuYön28/16, BuYön33/2, BuYön40/2,

BuYön50/4, BuYön54/3, BuYön54/5, Dilek01/41, Dilek01/55, Dilek04/12, Ra01/9v, Ra02/9, Ra03/8, Ra04/9, Mak01/4, Mak01/8, Mak02/3, Mak02/5, Mak02/6, Mak04/9, Mak05/6, Mak06/3, Mak06/7, Mak07/6, Mak07/10, Mak08/6, Mak08/8, Mak08/10, Mak08/14, Mak08/17, Mak08/18, Mak08/19, Mak08/20, Mak08/21, Mak08/22, Mak08/23, Mak10/6, Mak10/11, Mak11/8, Çeş04/3, Çeş04/8, Çeş07/3, Çeş11/3, Çeş13/3, Çeş19/6, Çeş19/9, Çeş19/13, Çeş19/14, Çeş19/15, Çeş19/16, Çeş19/17, Çeş20/4, Çeş20/2v, Çeş21/6, Çeş21/7, Çeş22/10, Çeş22/11, Çeş22/12, Çeş22/15, Çeş22/17, Çeş22/18, Çeş22/22, Çeş22/23, Çeş22/24, Çeş22/25, Çeş23/14, Çeş23/15, Çeş23/16, Çeş23/19, Çeş23/22, Çeş24/2, Çeş24/22, Çeş24/24, Çeş25/10, Çeş25/13, Çeş27/8, Çeş27/9, Çeş27/14, Çeş27/15, Çeş27/20, Çeş27/21, Çeş27/25, Çeş27/26, Çeş28/7, Çeş28/11, Çeş28/12, Çeş30/4, Çeş30/11, Çeş30/16, Çeş30/17, Çeş30/20, Çeş30/21, Çeş30/22, Çeş30/23, Çeş30/24, Çeş30/25, Çeş33/6, Çeş35/2, Çeş36/3, Çeş37/10, Çeş38/4v, Çeş39/10, Çeş44/8, Çeş46/7, Çeş49/2, Çeş49/6, Çeş49/7, Çeş49/8, Çeş49/9, Çeş51/5, Çeş55/8, Çeş56/7, Çeş59/6, Çeş62/6, Çeş63/3, Çeş63/5, Çeş64/2, Çeş72/7, Çeş73/3, Çeş74/11, Çeş75/4, Çeş75/5, Çeş75/6, Çeş76/6, Çeş76/7, Çeş78/4, Çeş79/14, Çeş80/9, Çeş80/22, Çeş81/3, Çeş82/7, Çeş82/11, Çeş82/19, Çeş84/12, Çeş93/5, Çeş94/3, Çeş94/4, Çeş95/6, Çeş95/11, Çeş95/13, Çeş97/15, Çeş98/4, Çeş98/7, Çeş98/10, Çeş100/7, Çeş101/3, Çeş101/4, Kar03/1, Kar04/1, Kar10/1, Kar13/2, Kar13/5, Kar25/4, Kar32/1v, Kar36/2, Kar46/1, Kar46/2, Kar46/3, Kar46/4, Kar50/7, Kar53/1v, Kar66/6, Kar67/1, Kar67/25va, Kar74/5, Kar84/2, Kar84/3, Kar86/1, Kar86/6, Kar87/6, Kar101/6, Kar120/7, Kar127/6, Kar131/1v, Kar132/2, Kar142/3, Kısİf03/1, Kısİf19/1, Kısİf19/2, Kısİf26/3

buçan

[1] şahıs adı

b. Kar111/27

buçuṅ

< Çin. 不中 *bù zhōng* (GOÇ. *put triwŋ*)

[4] geçersiz, hükümsüz (krş. vuçun)

b. bolup Mak07/8

b. bolzun Mak10/6, Mak11/6

b.+nı Mak07/6

buçun bitig [1] geçici senet

b. Mak11/4

budasın [4] şahıs adı

b. KöSa09/20, Çeş97/2, Çeş97/9

budasın Çeş97/10

budasın buka [1] şahıs adı

b. Çeş97/16

budaşiri [4] şahıs adı

b. Çeş21/7

b. bahşıka Çeş22/16

b.+ka Çeş28/9

b.+niñ Kar33/4

budruk [1] şahıs adı

b. Borç23/5

bugday [14] buğday, bir çeşit tahıl bitkisi

b. Borç30/3, Borç30/5, Borç45/2, Borç45/5, Borç45/12, Borç54/3,
Borç54/5, BuYön46/3, Çeş84/11, Kar119/2

b.+ka Borç54/5

b.+nı Borç45/5, Borç45/9

bugra [1] şahıs adı

b. BuYön04/5

bugralıg [1] şahıs adı
b. Çeş18/3

buidso [1] şahıs adı
b. Borç32/5

buka [1] boğa
b.+l1 Kısİf04/1

buka [10] şahıs adı
b. ArSa04/12, BaSa06/6, BaSa06/8, BaSa06/12, B.sizSa05/4,
BuYön48/5, Çeş97/11, Çeş97/17, Kar160/2
b. elçikâ BuYön72/2

buka sal [1] şahıs adı
b. ArSa04/5

bukaçı [1] şahıs adı
b. Borç10/6

bukalar [1] şahıs adı
b. Borç49/6

bukapaçı [1] şahıs adı
b. Çeş24/9

bukun [3] halk, millet
b. Dilek02/1, Kar98/9, Kar98/11

bukün [4] bugün
b.+tä ArSa02/5, ArSa02/9, ArSa10/8, KöSa03/8

bukünki [1] bugünkü, bu güne ait
bükün+ki EvlEd02/9

bul- [3] bulmak
b.-alım Çeş84/3
b.-guça EvlEd01/16
b.-sa EvlEd01/16

bular [12] bunlar
b. KöSa06/19, Vak01/31, Mak08/24, Çeş83/3, Çeş83/6, Kar69/5v
b.+ka ArSa02/22, B.sizSa06/6, Vas07/26
b.+nı Çeş34/1v
b.+nın Çeş34/7
b.+ta Vak01/32

bulat [8] şahıs adı
b. KöSa09/10, KöSa09/13, KöSa09/18, ArKi06/11, Çeş74/10
b. açarı BuYön17/4
b.+tın KöSa09/3
bulaş şabi Kar95/8

bulat buka [1] şahıs adı
b.+nın BaSa03/9

bulda [4] şahıs adı
b. ArKi08/15
b. açarı ArKi08/10
b. açarika ArKi08/9
b. açariniñ ArKi08/2

buldan [1] şahıs adı

	b. Borç20/10
bultur	[2] şahıs adı b. Çeş20/2 b.+k1 Kar107/9
bultuu	[1] şahıs adı b. Kar72/10
buluŋ	[1] taraf, yön b. Kısİf04/1
burhan	< Çin. 佛 <i>fó</i> (GOÇ. <i>fḥjyt/fḥut</i>) < Skr. <i>buddha</i> + Türk. <i>kan</i> [4] Buddha b. Çeş33/5, Kar135/2 b.+ka Çeş84/14 b.+takı BuYön49/6
burhan kull	[7] şahıs adı b. ArSa09/22, BaSa03/17, Borç06/4, Vas06/5, Kısİf20/1 b.+nın ArSa09/18, Vas06/8
burhankı	[1] şahıs adı b. B.sizSa06/14
bursoŋ	< Soğd. <i>pwrsnk</i> < Skr. <i>bhikṣusaṃgha</i> [3] cemaat, topluluk b. ArSa12/5, ArSa12/17, ArSa12/19
burun	[1] önce, evvel b. Çeş22/9

burunça [1] önceden, evvelden
b. Dilek04/13

burunkı [1] önceki, evvelki
b. Dilek01/41

buryalu [1] şahıs adı
b.+ka BuYön54/2

buyan < Soğd. *pwny'n* < Skr. *punya*
[10] iyi ve güzel davranış, fazilet, sevap
b. Vas06/10, Vak01/16, BuYön28/9, Dilek04/17, Dilek04/32
b. kılzun Çeş49/10
b.+ı AzEt01/2, AzEt01/6, Vas06/6

buyan [4] şahıs adı
b. BuYön15/6, BuYön57/4, Kar31/1v, Kısİf05/2

buyan kaya [6] şahıs adı
b. ArSa11/21, Borç23/7, Rehin02/11v, Çeş95/12
b.+ka BuYön18/10
b.+nıñ 'ol ArSa11/25

buyan kulı [6] şahıs adı
b. Kar31/1, Kar31/2, Kar31/6, Kar31/2v, Kar31/3v
b. tutuñ Çeş93/4

buyan şıñkur [1] şahıs adı
b. Çeş27/6

buyan tāmür [5] şahıs adı

b. BuYön15/18, Çeş19/17, Kar88/4

b. elçiniñ BuYön12/2

b.+niñ 'ol Çeş19/14

buyan toña [1] şahıs adı

b. EvlEd03/5v

buyan turmış [1] şahıs adı

b. BuYön15/19

buyana [6] şahıs adı

b. Kar34/1v, Kar34/2v, Kar34/4v

b. tutuñ Kar34/1v, Kar34/3v

b.+niñ BuYön50/10

buyana orıñ [1] şahıs adı

b. BuYön35/6

buyançı < Soğd. *pwny'n* + Türk. {+çI}

[1] hayırsever

b. Dilek04/1

buyançuk [3] şahıs adı

b. Mak11/7

b. şilavanti Vak01/18

b.+nuñ ArSa09/20

buyanla- < Soğd. *pwny'n* + Türk. {+lA-}

[1] merhamet etmek

b.-yu Dilek04/35

buyruk [1] buyruk, ferman

	b. Çeş34/4
buzagu	[3] buzağı b. Kar107/9 buzagu Çeş29/3, Çeş59/3
büdkâr-	[1] bitirmek, ödemek b.-dimiz ârti Dilek01/56
büdüs	[2] şahıs adı b. tutuñka Borç09/2 b. tutuñnuñ ol Borç09/10
bükân toña	[1] şahıs adı b. Çeş80/21
bükünki	bk. bukünki
bürlük kaya	[1] şahıs adı b. Mak05/6
bürüñüdäy	[3] şahıs adı b. BuYön10/2, BuYön10/7 b.+kä BuYön11/2
bütün	[3] bütün, hepsi b. KöSa10/13 bütün Borç37/17, Vas07/15
bütür-	[19] bitirmek, tamamlamak b.-ü Dilek04/6

b.-üp BuYön01/5, BuYön03/3, BuYön05/3, BuYön07/3, BuYön56/7,
BuYön64/15, BuYön65/7, BuYön65/9

bütür-üp Vas04/32, BuYön10/12, BuYön11/4, BuYön14/7,
BuYön21/3, BuYön27/3, BuYön39/7, BuYön43/8, BuYön48/14,
Mak08/10

bütür [1] şahıs adı
b. ArSa17/17

büzgäk [1] şahıs adı
b. Borç19/9

çaçan < Çin. 茶盞 *chá zhǎn* (GOÇ. *trħa: tṣa:n*)
[1] çay fincanı
ç. Vas05/10

çagan [1] şahıs adı
ç. BuYön52/4

çagan kulu [1] şahıs adı
ç. BuYön57/5

çagını [1] şahıs adı
ç. Kar100/5

çahpu bk. çahşaput

çahpuṭ bk. çahşaput

çahşapat bk. çahşaput

- çaşşaput** < Soğd. *cxšp'δ(δ)* < Skr. *śikṣāpada*
[28] on ikinci ay
ç. ArSa02/1, ArSa17/1, HaKi01/1, Vak01/1, BuYön12/1, BuYön13/1, BuYön14/1, BuYön17/1, BuYön22/1, BuYön29/1, BuYön31/1, BuYön56/2, BuYön73/1, BuYön76/1, BuYön78/1, BuYön79/1, Çeş74/1, Çeş75/1, Çeş94/1, Kar15/1, Kar86/3, Kar86/5
çaşşaput KöSa01/1, Mak02/1, Çeş100/1
çaşşapat Çeş81/1
çaşpu Kar130/3
çaşput Kar130/2
- çak** < Mo. *çay*
[10] çağ, devir
ç.+inta Dilek01/5, Dilek01/14, Dilek01/17, Dilek01/20, Dilek01/25, Dilek01/28, Dilek01/31, Dilek01/34, Çeş38/5
ç.+ıntın Dilek01/42
- çakçak** [1] yer adı
ç.+ta Çeş24/5
- çakır** [1] şahıs adı
ç. Çeş30/3
- çakşi** < Çin. 冊子 *cè zi* (GOÇ. *tʂʰa:jk tszʰ*)
[5] kitap, kitapçık
ç. Kar46/1, Kar46/2, Kar46/3, Kar46/4, Kısİf19/1
- çakudu tümükä**
[1] şahıs adı
ç. Dilek01/35

çam

[54] itiraz, dava

ç. çarım KöSa06/16, Vas07/22, Vas07/32, Çeş99/7

ç. çarım kılgalı BaSa03/16

ç. çarım kılıp ArTa01/18

ç. çarım kılmaz biz Çeş18/3

ç. çarım kılmaz män EvlEd02/10, Çeş21/4, Çeş80/11

ç. çarım kılmazun ArSa09/12, ArSa10/12, KöSa01/18, KöSa07/3, Borç51/5

ç. çarım kılmazun KöSa08/15

ç. çarım kılmazunlar ArSa16/9, BaSa03/15, BaSa06/15, KöSa02/13, KöSa05/10, KöSa06/11, KöSa10/8, ArTa01/17, Çeş60/3, Çeş80/14

ç. çarım kılmazunlar ArSa04/8, BaSa01/13, BaSa04/13, ÇoSa02/15, ArTa02/11, ArTa03/7

ç. çarım kılsar ÇoSa01/19, ÇoSa01/21, B.sizSa03/2

ç. çarım kılsar män Çeş79/9, Çeş82/13

ç. çarım kılsarlar ArSa16/10, BaSa06/16, KöSa02/14, KöSa05/10, KöSa08/11, B.sizSa06/3, Çeş80/15

ç. kargaşa kılmazunlar Çeş95/9

ç. kılgalı KöSa06/12

ç. kılmaz män Çeş20/13, Çeş20/1v

ç. kılsar KöSa02/18

ç.+1 çarımı KöSa09/17

ç.+ım Çeş74/8, Çeş74/9, Çeş95/7

ç.+ım çarım Çeş82/13

çambalık

[2] Hanbalık, yer adı

ç. Kar108/1

ç.+ka HaKi01/2

çamguk

[1] yer adı

ç.+ta ArSa17/2

çamla- [13] itiraz etmek
ç.-galı ArSa17/14
ç.-mazun ArSa15/17
ç.-mazunlar ArSa11/17, Vas06/13
ç.-sar ArSa15/18, BaSa01/14
ç.-sasar män Çeş82/8
ç.-sarlar ArSa11/18, KöSa01/20, ÇoSa02/16, Vas01/11, Vas06/13, Çeş95/10

çamladaçı [1] itiraz eden, itirazda bulunan
ç. KöSa08/18

çamlaguçı [3] itiraz eden, itirazda bulunan
ç. ArSa16/15, BaSa04/15, KöSa01/22

çamlat- [1] itiraz ettirmek
ç.-ıp Kar107/7

çamlıg [1] davalı, itiraz sahibi
ç. Çeş74/3

çamsız [2] itirazsız, davasız
ç. Mak08/16
ç. tutar män Çeş78/4

çanak [1] şahıs adı
ç.+ta Borç53/2

çanaşiri [1] şahıs adı
ç. Borç54/13

çanka süñülüg

[1] yer adı
ç.+täki BuYön79/2

çaṅgur agız [1] yer adı
ç.+takı Çeş19/3

çaṅlık [1] yer adı
ç.+takı ArKi05/4

çaṅır [1] şahıs adı
ç.+ka Çeş69/2

cao < Çin. 鈔 *chāo* (GOÇ. *tɕ^ha:w*)
[21] kağıt para
ç. ArSa16/2, BaSa06/2, BaSa06/6, KöSa10/1, KöSa10/3, B.sizSa06/5,
AzEt01/9, Vas04/3, Mak08/5, Mak08/6, Çeş19/7
ç.+ka B.sizSa06/4
ç.+nı ArSa16/6, BaSa06/11, KöSa10/3, Mak08/6, Mak08/10,
Mak08/15, Çeş101/2
ço ArKi11/2, ArKi11/4

çar [1] itiraz, dava
çamım ç.+ım Çeş82/13

çarım [46] itiraz, iddia
ç. Çeş58/7
çam ç. KöSa06/16, Vas07/22, Vas07/32, Çeş99/7
çam ç. kılğalı BaSa03/16
çam ç. kılıp ArTa01/18
çam ç. kılmaz biz Çeş18/4
çam ç. kılmaz män EvlEd02/10, Çeş21/4, Çeş80/11

çam ç. kılmazun ArSa09/13, ArSa10/12, KöSa01/18, KöSa07/3,
Borç51/6

çam ç. kılmazun KöSa08/15

çam ç. kılmazunlar ArSa16/9, BaSa03/15, BaSa06/15, KöSa02/13,
KöSa05/10, KöSa06/11, KöSa10/8, ArTa01/17, Çeş60/3, Çeş80/14

çam ç. kılmazunlar ArSa04/8, BaSa01/13, BaSa04/13, ÇoSa02/15,
ArTa02/11, ArTa03/7

çam ç. kılsar ÇoSa01/19, ÇoSa01/21, B.sizSa03/2

çam ç. kılsar män Çeş79/9, Çeş82/14

çam ç. kılsarlar ArSa16/10, BaSa06/16, KöSa02/14, KöSa05/10,
KöSa08/11, B.sizSa06/3, Çeş80/15

çamı ç.+ı KöSa09/17

çaruk

[1] çarık, çizme

ç. Rehin02/10, Çeş38/6

çatır

[1] şahıs adı

ç. ArSa11/23

çaşı-

[1] karşı gelmek, tartışmak

ç. Vas04/32

çavşu

[1] şahıs adı

ç. Çeş20/1v

çäăkdü taş töläk

[1] şahıs adı

ç. BuYön15/9

çäăklik

[2] çiçeklik, bahçe

ç.+däki Çeş19/5, Çeş19/6

çäkräk	[1] pamuklu gömlek ç. Rehin02/11
çäñräk	[1] elbise (?) ç.+imni Kar107/12
çärig	[1] asker, ordu ç.+tin BuYön66/2
çärig	[3] şahıs adı ç. Çeş27/9, Çeş27/15 ç.+niñ'ol Çeş27/26
çıbın	[1] şahıs adı ç. BuYön18/8
çıg	< Çin. 尺 <i>chǐ</i> (GOÇ. <i>tɕ^hiajk</i>) [2] arşın, endaze ç. KöSa04/3, Kar75/7
çıgay	[2] fakir, yoksul ç. Çeş30/6, Çeş30/12
çıka	[1] şahıs adı ç. Çeş97/10
çıktın	[2] yer adı ç. BuYön64/11, BuYön65/4
çımdan	[1] bir çeşit elbise ç.+nı Mak03/5

çın	< Çin. 真 <i>zhēn</i> (GOÇ. <i>tşin</i>) [41] gerçek, asıl, doğru ç. BaKi02/9, ArTa02/15, Borç22/14, Çeş27/8, Çeş27/9, Çeş27/16, Çeş27/18, Çeş27/20, Çeş95/5, Kar02/6, Kar46/1, Kar86/8, Kar131/3v ç. bolsar Ra01/7v, Ra02/8, Ra03/7, Ra04/8 ç. ol Borç32/6, Çeş86/4, Kar07/2, Kar16/4, Kar19/13, Kar33/3, Kar33/5, Kar34/6v, Kar46/2, Kar46/3, Kar47/2v, Kar59/4, Kar67/19va, Kar67/32va, Kar95/7, Kısİf35/2v, Kısİf41/1 çın'ol Çeş43/1, Çeş89/4, Kar42/6, Kar50/7, Kar126/5
çın bitig	[2] gerçek senet ç. Çeş21/3 ç. ol Kar99/3
çııuy	[1] bir manastır adı ç. BuYön61/2
çırkuş	[1] ? ç.+1 Vas04/24
çız-	[6] çizmek ç. Kar87/2 ç.-tım Kar86/8 çız-ıp HaKi02/16, Çeş24/23, Çeş47/9, Çeş97/14
çıkäz	[1] yer adı ç.+täki ArKi02/3
çiküy	[2] şahıs adı ç. şälikä Borç36/1

ç. tuŋ ArSa09/23

çinäk [1] şahıs adı
ç. Kar114/8

çinkiş [1] şahıs adı
ç. kan Dilek01/25

çintso [10] şahıs adı
ç. EvlEd03/2, EvlEd03/4, EvlEd03/7, EvlEd03/3v
ç. şıla Rehin02/8, Rehin02/14, Rehin02/2v
ç. şılaka Rehin02/4, Rehin02/15v
ç. şılanıŋ Rehin02/12

çirkuş [1] şahıs adı
ç.+tın BaSa06/4

çirtin [1] şahıs adı
ç.+niŋ Çeş30/6

çisim [3] şahıs adı
ç. ArKi07/9, Kar33/2, Kar33/4

çisun säŋä [1] şahıs adı
ç. Borç37/11

çivküy [6] şahıs adı
ç. tuŋka Borç44/5
ç. tutuŋta Borç42/2
ç.+kä Borç04/1, Borç44/1
ç.+nüŋ ol Borç04/5, Borç44/4

ço bk. çao

çoban yıgımış [1] şahıs adı
ç. BuYön70/1

çodakı [1] şahıs adı
ç. ArSa12/25

çog [1] parlaklık, aydınlık
ç. katımız Çeş84/2

çogı [1] anlaşmazlık, uyumsuzluk
ç. bolmişka Çeş98/3

çokı [2] şahıs adı
ç. KöSa08/21
ç.+nın ol KöSa08/24

çoluk [1] şahıs adı
ç. Borç24/10

çopra [1] eski, kullanılmış elbise
ç. Vak01/41

çor [1] şahıs adı
ç. Borç02/6

çöki [2] yemek çubuğu
ç. Vas05/10, Vas05/11

çöri [2] şahıs adı
ç.+kâ Borç39/2

ç.+niŋ ol Borç39/14

çu [1] şahıs adı
ç. BaSa05/5

çubagan [3] hünnap, jujube
ç. BuYön56/3, BuYön56/5, BuYön56/7

çug [2] çalılık
ç. ArTa01/12, Çeş95/4

çug [3] bağ, demet, kese
ç. Vas03/2, BuYön61/4

çug [1] mühür
ç. Çeş101/4

çugla- [1] bağlamak, tamamlamak
ç.-r biz ArKi12/6

çukü [1] yer adı
ç.+täki ArSa10/2

çuman [1] şahıs adı
ç. Borç36/5

çuŋduŋ < Çin. 中統 *zhōng tǒng* (GOÇ. *triwŋ tʰəwn*)
[2] bir çeşit para birimi
ç. ArSa16/5, Çeş19/8

çurkuş [1] ?

ç.+1 Vas04/14

çuv	< Çin. 鈔 <i>chāo</i> (GOÇ. <i>tʂʰa:w</i>) [4] makbuz, fiş, belge ç. BuYön33/5, BuYön70/9, Mak01/7, Kar138/6
çuval	[5] çuval ç. BuYön72/3, BuYön72/4, BuYön72/5, BuYön72/6 ç.+1 BuYön14/4
đaniyäl	[1] şahıs adı đ. elçi BuYön56/2
đarma	< Soğd. <i>δrm(h)</i> < Skr. <i>dharma</i> [1] öğreti đ. BuYön61/4
đaruga	< Mo. <i>daruḡa</i> [7] yönetici, amir, vali, lider đ. Dilek01/18 kıtay đ. BuYön10/2 đ.+ın Kar67/20va kıtay đ.+ka BuYön10/6, BuYön11/4 đ.+larıña EvlEd03/3v đ.+sıña Çeş82/16
dinayi	[1] ? d.+sin Çeş93/3
dintar	< Soğd. <i>δynδ''r</i> [1] inançlı; keşiş, rahip

d.+lar BuYön42/2

duşab

< Fars. *dūṣāb*

[2] pekmez

đ. BuYön56/4

đ.+ta BuYön56/6

düli

< Mo. *düli* < Türk. *tüş*

[1] orta, yarım

đ. BuYön74/2

äb

bk. äv

äbçi

[6] kadın, eş

ä. KöSa05/2, Vas07/18

'ä. Çeş20/4, Çeş20/8

är 'ä. bolmışlar Çeş20/5

'ä.+kä Çeş20/13

äčkü

[14] keçi

ä. Çeş52/2, Çeş71/2, Çeş71/6, Kar67/5v, Kar67/6v, Kar67/7v,
Kar67/8v, Kar67/11v, Kar67/13v, Kar67/14v, Kar67/23va

ä. 'ol Kar67/9v

ä.+kä Kar40/1

ä.+ni Çeş29/3

äd

[2] mal, eşya

ä. Kar51/6

ä.+iñä Vas07/29

ädär

[5] eyer

ä.+kä ArSa16/11, BaSa06/20, ÇoSa01/23, B.sizSa06/3, EvlEd03/3v

ädäy	[1] şahıs adı ä.+kä BuYön01/2
ädgü	[7] iyi, doğru ä. EvlEd01/21, EvlEd01/26, Vas01/3, BuYön26/4, Çeş84/14, Kar66/4 'ä. Çeş76/3
ädgü	[6] şahıs adı ä. ArSa02/8, Çeş74/3 ä.+kä ArSa02/2 ä.+nünj ArSa02/11 ä.+nünj 'ol ArSa02/23 ä. ögä BuYön04/5v
ädgü togrıl	[4] şahıs adı ä. KöSa05/14, KöSa05/17, BuYön59/6, Çeş82/19
ädgü toña	[1] şahıs adı ä. Çeş98/3
ädlä-	[4] işlemek, ekip biçmek ä.-mişkä Çeş21/5 ä.-p BaKi01/3, Dilek01/43 ädlä-p BaSa06/9
ädlägüçi	[1] işleyen, işler hale getiren ä. Çeş28/4
ägirt	[1] çevre ä. Kar75/2

ägsük [2] eksik, noksan
ä. Kısİf35/1
'ä.+in Rehin02/4v

ägsüksüz [11] eksiksiz, tam
ä. ArSa05/8, ArSa09/8, ArSa10/8, ArSa13/8, EvSa02/8, KöSa08/7,
KöSa09/11, KöSa10/5, ÇoSa01/11, Rehin02/9
'ä. KöSa08/8

äkä [2] abla, kız kardeş
ä. AzEt01/17, Vas06/17

äkäm [1] büyüklük, yücelik unvanı
ä.+kä ArSa16/27

'äkigü bk. ikägü

äksit- [1] eksiltmek, azaltmak
ä.-mätin Çeş30/13

äl buka [1] şahıs adı
ä. elçikä BuYön22/2

äl tämir [1] şahıs adı
ä. BuYön24/3

älgür [1] şahıs adı
ä. tuŋ EvlEd02/2v

'älig bk. elig

älig [15] elli

ä. ArSa01/3, KöSa05/3, KöSa05/16, KöSa08/3, KöSa08/4, ÇoSa01/4,
ArKi04/5, Borç11/3, Borç25/3, Borç55/4, BuYön37/3, Çeş25/7,
Kar81/1, Kar96/6
'ä. Borç24/5

'älig yeti [1] elli yedi
'ä. Çeş27/10

äligär yeti [1] elli yedişer
ä. Çeş27/21

älik [6] şahıs adı
ä. KöSa05/13, Vas07/24, BuYön15/16, BuYön59/4, Çeş82/18
ä.+tä Çeş70/4

älik kaya açı [5] şahıs adı
ä. KöSa06/7, KöSa06/16
ä.+ka KöSa06/1
ä.+nıñ KöSa06/10
ä.+nıñ ol KöSa06/18

äm [1] ilaç, çare
ä. Çeş56/6

ämgäk [1] eziyet, dert, keder, sıkıntı
ä. BuYön28/15

ämgänglig [1] eziyetli, dertli, kederli, sıkıntılı
ä. Çeş55/6

äniçük [12] şahıs adı

ä. ArSa10/3, ArSa10/7, ArSa10/9, ArSa10/16, KöSa06/8, KöSa06/15,
KöSa06/16, Borç42/4

'ä. KöSa06/7

ä.+kä KöSa06/13, Vas03/7

'ä.+kä KöSa06/3

'änük

[3] şahıs adı

'ä. Borç10/5, BuYön55/3

äñit-

[2] saygı göstermek, eğilerek saygıda bulunmak

ä.-i BuYön04/3

ä.-ä BuYön04/23v

äñiz

[18] anız, boş tarla

ä. ArKi03/4, ArKi07/4, ArKi09/6, ArKi13/5, Borç17/9, Çeş22/13,
Çeş22/14

'ä. ArKi08/3, ArKi10/5, ArKi10/7, ArTa02/3

'ä. tuğa ArKi02/7

ä. tutsa ArKi09/11

ä. tuğa BaKi01/6

'ä. tuğa ArKi05/7

'ä. ArSa11/8, ArSa11/15

añız tuğa ArKi13/9

äp

[1] ve, veya

ä. Kar107/14

är-

[67] olmak, -DIr, yardımcı fiil

ä.-di Kar41/6v

bertimiz ä.-di Mak08/3

kälti ä.-di BuYön04/9v

sürtürdüm ä.-di BuYön04/6v

tetim ä.-di KöSa07/5
bar ä.-ginça EvlEd03/5, Vak01/31, Dilek04/14
ä.-kän BuYön04/11v
ä.-kântä Mak08/2
yaraşı ä.-mäsär Çeş100/6
ä.-müz Kar111/28, Kar59/6
bergü ä.-müz Çeş78/4
ünmiş ä.-müz Dilek04/6
aşükimiz ä.-müz ol Çeş86/4
ä.-miş Kar84/2
kälir ä.-miş Kar111/7, Kar111/8, Kar111/9, Kar111/10, Kar111/15
ter ä.-miş Dilek04/35
yarlıkayuk ä.-miş Vak01/10
tartar ä.-miş sizlär BuYön50/4
ä.-sär KöSa10/8, BuYön04/3v, BuYön28/13, BuYön37/1, BuYön38/1
amtı ä.-sär Çeş30/11
bar ä.-sär EvlEd02/12, Vas07/22, BuYön04/20v, BuYön04/21v,
Çeş98/6
esiz ä.-sär BuYön04/4v
nägü ä.-sär Çeş20/15
nägü 'ä.-sär Çeş20/12
nätäg ä.-sär Dilek04/8
ymä ä.-sär Çeş58/7
yok ä.-sär Vas07/6, BuYön04/15v, Çeş23/8
ä.-ti Kar41/4v
aldı ä.-ti Dilek04/20, Dilek04/33
algu ä.-ti Borç25/2
almadı ä.-ti Dilek04/34
bar ä.-ti Çeş27/17, Çeş27/20, Çeş86/5
bardım ä.-ti Çeş55/4
bertim ä.-ti Çeş80/3
büdkärdimiz ä.-ti Dilek01/57

tägingtim ä.-ti Kar67/19va
tümän ä.-ti Kar108/5
yok ä.-ti Dilek04/30
yorıdımız ä.-ti Dilek01/47
yorır ä.-ti Çeş30/11
bar ä.-ür Çeş39/7
bitiyü tägingtim ä.-ür Borç43/9
içintä ä.-ür ArTa01/24
kişi ä.-ür Çeş27/1
kutı ä.-ür BuYön04/5v
ä.-üri Çeş27/8, Çeş27/18

är

[22] erkek, er, koca
ä. BaSa01/4, BaSa06/4, KöSa02/3, KöSa02/21, KöSa02/1v, KöSa10/2,
Vas07/18, BuYön04/14v, BuYön04/15v, BuYön59/2, BuYön59/3,
BuYön59/4, BuYön59/5, Çeş23/6, Çeş58/4, Çeş70/6
'ä. ÇoSa01/6, Vas07/3
ä. äbçi bolmışlar Çeş20/5
ä.+kä Vas01/5

är

[1] şahıs adı
ä. Borç30/7

är buka

[1] şahıs adı
ä. Borç08/8

är ogul

[1] şahıs adı
ä. Çeş45/2

är tugmış

[2] şahıs adı
ä. ÇoSa02/2, ÇoSa02/7

ärk [2] güç, kuvvet
ä. Çeş28/2
ä. tutup Çeş28/7

ärkägün < Mo. *erkegün* (?)
[7] (Nesturi) Hristiyan, Hristiyanlık dinine mensup olan
ä. BuYön64/15, Kar70/2
körpä ä. Borç38/7
seliba ä. Borç34/10
ä.+lär BuYön65/8
ä.+nünj Kar71/2
arkagun inal Borç40/8

ärklig [51] güçlü, kuvvetli
ä. ArSa05/18, ArSa09/14, ArSa10/14, ArSa11/18, ArSa12/18,
ArSa13/16, ArSa15/17, ArSa16/9, ArSa17/14, BaSa04/14, BaSa06/15,
KöSa01/18, KöSa06/11, KöSa08/16, KöSa10/9, B.sizSa06/2,
ArTa03/7, EvlEd03/11
’ä. ArSa02/14, ArSa04/9, BaSa01/13
ä. bolzun ArSa05/14, ArSa09/10, ArSa10/9, ArSa11/15, ArSa13/13,
ArSa15/13, ArSa16/13, BaSa03/12, BaSa04/10, BaSa06/9, KöSa01/12,
KöSa02/10, KöSa04/8, KöSa05/7, KöSa06/9, KöSa09/13, KöSa10/6,
ÇoSa01/13, EvSa01/8, ArTa01/14
ä. bolzun ArSa03/13, KöSa08/13, ÇoSa02/10, ArTa02/6, ArTa03/4
’ä. bolzun ArSa02/10, ArSa17/11, BaSa01/10, Rehin01/6
ärklüg Çeş28/4

ärksin- [5] hükmetmek, sahip olmak
ä.-ip Vak01/27, Vak01/36
ä.-zün BuYön28/12
ä.-zünlär Vak01/31, Vak01/33

ärtingü	[1] çok, fazla ä. Kar67/20va
äsän	[19] şahıs adı ä. BaSa06/6, BaSa06/8, BaSa06/12, Borç05/3, BuYön01/3, BuYön26/5, Mak06/2v, Mak08/13, Çeş52/2 'ä. KöSa08/3v, Çeş33/7, Kar67/12v, Kar67/15v, Kar67/18v, Kar67/26v ä. tutuñ BaSa03/19 'ä. tutuñ Mak04/8 ä. tutuñ ol Mak03/7 ä.+niñ 'ol Mak08/19
äsän buka	[7] şahıs adı ä. Mak01/2 'ä. BaSa01/16, Vas07/10 ä. kan Dilek01/5 ä.+ka Kar22/10 ä.+nıñ ol BaSa01/20 ä.+nıñ 'ol Borç54/17
äsän kaya	[2] şahıs adı ä. Vas01/7, Çeş30/3
äsän tämir	bk. äsän tämür
äsän tämür	[3] şahıs adı ä. Kar19/10 'ä. Çeş22/4 ä. tämir Kar19/12
'äsän tegin	[2] şahıs adı 'ä. KöSa08/3

'ä.+niŋ ol KöSa08/2v

äsän togrıl [2] şahıs adı
ä. AzEt01/5, Çeş72/5

äsänä [9] şahıs adı
ä. KöSa02/17, KöSa02/23, Borç43/5, Kar47/1
'ä. Vas01/20
ä. tutuŋ Kar47/2v, Kar47/4v, Kar47/6v
'ä.+niŋ ol Vas01/2v

äsäŋü [3] sağlık
ä.+müz Kar111/1, Kar111/2, Kar111/3

'äsinc [1] şahıs adı
'ä. Borç38/8

äski [4] eski
ä. ArSa11/4, Mak03/4, Mak03/5
'ä. Vas04/12

äsük [5] eksik, noksan
ä. Kar59/5
ä. bolup Çeş27/20, Çeş27/9
äşük Kar116/5
äşük+imiz ärmäz ol Çeş86/4

'äşäk bk. äşgäk

äşgäk [20] eşek

ä. Vas04/11, Vas04/26, BuYön39/6, BuYön64/2, BuYön64/3, BuYön64/4, BuYön64/6, BuYön64/9, BuYön64/10, BuYön64/12, Kar107/3, Kar107/4, Kısıf27/4

'äşäk HaKi02/3, HaKi02/11

'äşäk+ig HaKi02/13

'äşäk+in HaKi02/4

'äşäk+ni HaKi02/6, HaKi02/8, HaKi02/14

äşgäkçi

[5] şahıs adı

ä. EvSa02/1, EvSa02/7, ArKi10/11

'äşgäkçi Borç21/15

äş'gäkçi ArKi03/9

ät

[11] et

ä.+in Çeş71/5, Çeş71/6

ät BuYön02/3, BuYön12/4, BuYön41/2, BuYön41/8, BuYön43/5, BuYön43/7

'ät BuYön29/4

ät+kä Mak06/11v

ät+ni Çeş25/8

ätgü

[1] şahıs adı

ä. Kar28/3

ätük

[2] çizme

ä. Rehin01/7

ätük+in Kar48/4

äv

[50] ev

ä. EvSa01/5, EvSa01/6, EvSa01/7, EvSa01/13, EvSa01/2v, EvSa02/13, Rehin01/7, Vas04/25, Çeş55/3

'ä. EvSa02/12

ä.+dä BuYön04/9v, Çeş98/2

ä.+däkilär Borç37/11

’ä.+däkilär Borç23/5

ä.+i EvSa01/5

ä.+i ol EvSa01/4

ä.+imiztin Çeş27/22

ä.+imni Vas01/5

’ä.+imni AzEt01/10, AzEt01/11

’ä.+imtäki AzEt01/12

ä.+intäkilär Rehin02/12

ä.+intin Çeş59/2, Dilek04/5

ä.+kä ArSa16/13

ä.+niñ EvSa01/2

’ä.+niñ EvSa02/6, EvSa02/9, EvSa02/10

ä.+täki Vas06/12

ä.+täkilär Borç04/4, Borç09/9, Borç12/7, Borç14/9, Borç15/11, Borç19/7, Borç20/8, Borç21/12, Borç24/9, Borç34/8, Borç39/11, Borç42/3, Borç44/3, Borç48/9

’äv+täkilär Borç27/4, Borç54/13

äv’+täkilär Borç22/10

ä.+ümtäki EvlEd01/14

äb+tän Kar76/3

eçi

[24] ağabey, büyük erkek kardeş

e. ArSa10/9, ArSa10/16

e.+kä ArSa10/3

e.+m ArSa05/16, ArSa13/3, ArSa13/15, ArSa13/20, ArSa17/12, BaSa03/14, KöSa05/9, KöSa06/10, KöSa10/7, Borç30/7, EvlEd03/7, EvlEd03/10, Çeş80/12

e.+miz ArSa02/12, ArSa09/12, ArSa10/11, ArSa15/16, ArTa01/16

e.+mtä Mak10/4

e.+niñ Mak06/9v

e.+sin Kar95/3v

- el** [45] il, ülke
e. ArSa16/11, EvSa01/15, B.sizSa06/3, HaKi01/4, Borç14/6, Borç15/7, Borç16/8, Borç17/6, Borç18/9, Borç19/5, Borç20/6, Borç22/7, Borç23/6, Borç37/8, Borç39/8, EvlEd01/3, AzEt01/2, Vak01/13, BuYön04/5, BuYön04/14v, BuYön28/10, BuYön40/2, BuYön50/9, Dilek04/32, Çeş22/6, Çeş22/19, Çeş28/8, Çeş41/6, Kar98/1, Kar98/2, Kar98/3, Kar98/5, Kar98/6, Kar98/7
e.+imiz Kısİf36/1
e.+intä BuYön04/17v, BuYön04/20v
e.+kä AzEt01/3, Vak01/15, Dilek04/17, Çeş22/20, Çeş22/26
e.+niñ Rehin01/8
e.+tä EvSa02/3
e.+tin Vak01/22
- el** bk. elig
- el** [2] şahıs adı
e. Çeş29/3, Çeş91/1
- el buka** [3] şahıs adı
e. HaKi02/17, Mak06/6v, Çeş22/2
- el şıñkur** [1] şahıs adı
e. Çeş84/7
- el tämir** bk. el tämür
- el tämür** [6] şahıs adı
e.+kä Borç24/2
e.+niñ ol Borç24/10

e. tāmür Borç46/10
e. tāmür+kä Borç46/6
e. tāmīr BuYön54/1
e. tāmīr+tin Borç19/3

el taz [1] şahıs adı
e. Borç38/8

el togan [1] şahıs adı
e. Çeş26/3

el toņa [1] şahıs adı
e. Çeş46/6

el üzünmiş [1] şahıs adı
e. Vas03/6

elçi [51] elçi
e. BaSa01/13, BaSa04/14, KöSa01/19, KöSa08/16, Ra01/2, Ra01/3v,
Ra02/3, Ra03/3, Ra04/3, Çeş97/20
đaniyäl e. BuYön56/2
kara e. BuYön68/5
korla e. BuYön68/4
sogdı e. BuYön68/5
tāmür e. BuYön05/1
tıdıg e. Dilek01/31
yisüdär e. BuYön43/4
e.+kä Dilek01/2
'e.+kä BuYön52/1
äl buka e.+kä BuYön22/2
ağurun e.+kä BuYön53/2
buka e.+kä BuYön72/2

kadır e.+kä BuYön17/2
kıdır e.+kä BuYön13/7
kırımday e.+kä BuYön41/7
kut bağ e.+kä BuYön62/2
maçar e.+kä BuYön03/2
öñi e.+kä BuYön45/2
tämür buka e.+kä BuYön16/2
törbi e.+kä BuYön64/7
tüñül e.+kä BuYön13/2
üçlidü e.+kä Kar48/2
üdäy e.+kä ArSa11/5
ülügdü e.+kä BuYön64/6
yälkär e.+kä BuYön65/2
yeřär e.+kä BuYön57/2
yoçın e.+kä BuYön23/2
e.+käniñ BuYön63/2
e.+lär BuYön18/3, Dilek01/7, Dilek01/11, Dilek01/36
e.+lärkä BuYön10/2, BuYön25/2, BuYön26/2
e.+niñ BuYön77/2
alaçu e.+niñ BuYön75/2
buyan tämür e.+niñ BuYön12/2
ıñdu e.+niñ BuYön74/2
kodur e.+niñ BuYön78/2
seliba e.+niñ BuYön43/3

elçi

[8] şahıs adı
e. ArKi05/4, ArKi09/5, ArKi10/4, BaKi01/9, ArTa02/9, Borç37/13
e.+kä ArKi07/2
e.+niñ ol ArKi07/9

elçi buka

[3] şahıs adı
e. ÇoSa01/26

	e.+nın ol BaSa06/23 e.+nın 'ol ÇoSa01/29
elçi kara	[1] şahıs adı e. Çeş51/4
elân-	[1] hüküm sürmek, hakim olmak e.-zünlär Vak01/31
elig	[18] el e. KöSa04/16 e.+dä ArSa11/9 e.+im Borç42/5, Çeş62/5, Çeş93/6, Kar99/4 el(i)g+im EvlEd03/6v e.+in Borç32/6, Çeş19/17, Çeş49/4, Çeş51/5 e.+tä BaSa04/2, ÇoSa01/4, ÇoSa01/8, ArKi11/4 älig+im Vas04/37 'älig+tä Vas07/17 el+tän BuYön64/15
elig	[1] hükümdar e. Vak01/2
elt-	[7] iletmek, göndermek e.-tim Çeş52/2, Kısİf11/1, Kısİf22/1, Kısİf22/2 e.-ür BuYön43/3, Kar135/3 elṭ-güm Kısİf22/7
enç	[1] huzur, sükunet e. kılmanın Dilek04/26
enç	[2] şahıs adı

e. BuYön38/1, Kar14/2

enç buka [5] şahıs adı
e. Mak08/1, Mak08/11, Mak08/24
e.+nın Mak08/13
e.+nın 'ol Mak08/17

enç kaya [7] şahıs adı
e. ArSa03/2, ArSa03/7, ArSa11/2, ArSa11/11, ArSa11/22
e.+nı Vas07/28
e.+nın ArSa03/15

erinkü atay [1] şahıs adı
e.+ka BuYön73/2

erkänür erkäy
[1] şahıs adı
e. Dilek01/10

erkün [2] ?
e. Vas05/8

erkün [1] şahıs adı
e. Çeş57/5

ert [6] bir vergi çeşidi
e. ArSa10/21, ArKi12/1, Vak01/41
e.+i ArSa09/21, Çeş15/1
ert+i ArKi04/6

esiz [1] kötü, fena
e. ärsär BuYön04/4v

eşi	[23] maiyet, memur e. ArSa02/14, ArSa04/9, ArSa05/18, ArSa09/15, ArSa10/14, ArSa11/18, ArSa12/18, ArSa13/16, ArSa15/18, ArSa16/10, ArSa17/14, BaSa01/13, BaSa04/14, BaSa06/16, KöSa01/19, KöSa06/11, KöSa08/16, KöSa10/9, EvSa01/15, ArTa03/7 e.+kä Çeş30/16 e.+niŋ KöSa04/13, EvlEd03/11
eşiç	[3] tencere e. Vas04/4, Vas04/12, Vas04/26
eşit-	[12] işitmek, duymak e.-dim Kar111/16, Kar111/17, Kar111/18, Kar111/19, Kar111/20, Kar111/21, Kar111/22 e.-ip Çeş20/7, Kar111/23 eşiŋ-tim Çeş55/3
et-	[2] etmek, yapmak, hazırlamak e.-miş Kar71/3 e.-särlär KöSa09/17
etig	[1] takı, ziynet, süs e. Vas03/5
görgiş	[1] şahıs adı g. Çeş40/2
harçlık	[1] harçlık h. KöSa01/3
huaçan	< Çin. 花氈 <i>huā zhān</i> (GOÇ. <i>xwa: tşian</i>)

	[1] desenli bir keçe çeşidi h. Vas05/2
ıd-	[5] göndermek, yollamak 1.-ıp Vas06/2 1.-masar män Borç09/5 1.-sar HaKi03/10 1.-tım Kar162/5 1.-ur män Borç09/5
ıdaba	[3] şahıs adı 1. Borç12/7 1.+ka Borç12/10 1.+nıñ ol Borç12/9
ıdış bitig	[1] geçici sözleşme 1. ol Çeş21/3
ıduk	[2] kutsal, mukaddes 1. Borç43/8 ıduk Kar86/6
ıduk kut	[8] Ötüken Uygur kağanlığında ve diğer Uygur devletlerinde hakan için kullanılan unvan 1. Dilek01/6, Dilek01/21, Ra01/1v, Ra02/1, Ra03/1, Ra04/1 1.+ka AzEt01/15, Çeş80/18
ıgaç	[4] ağaç 1. Vas05/6, Vas05/7 1.+lartın Çeş84/3 1.+ta Kar10/1

ıgba [1] şahıs adı
1. BuYön70/8

ıkdu [2] şahıs adı
1. Çeş30/2
1.+nıı'ol Çeş30/24

ımag kulı [1] şahıs adı
1. Çeş80/21

ımal [7] şahıs adı
1. Çeş51/4, Kar114/2, Kar128/2, Kar128/7
arkagun 1. Borç40/8
1.+ka Çeş50/2
1.+ta Çeş50/1v

ımal bars [1] şahıs adı
1.+ka Borç11/1

ımal çog [1] şahıs adı
1. KöSa06/17

ımal koça [2] şahıs adı
1.+ka BuYön30/2
1.+tın Çeş22/7

ımal şınkur [1] şahıs adı
1. Çeş84/7

ımañ [1] şahıs adı
1. BuYön24/4

manççı	[1] şahıs adı 1.+ka Çeş71/5
mançu	[1] şahıs adı 1. Kar150/1
maru	[5] sonra, ileri 1. ArSa09/9, ArSa10/8, KöSa03/8, Vak01/23, Çeş82/11
indu	[1] şahıs adı 1. elçinin BuYön74/2
ıñal	[2] şahıs adı 1. Çeş30/2 1.+nın'ol Çeş30/25
ırsul	[5] şahıs adı 1. Borç45/9, Borç45/13 1.+ka Borç45/2, Borç45/18 1.+nın ol Borç45/14
ıstakı	[1] şahıs adı 1. Kısİf13/5
ışığ	[1] bağ, urgan, ip 1. Vak01/47
iç-	[1] içmek i.-gü BuYön27/2
iç	[17] iç, dahil i. Vas04/7

i.+in Çeş82/9
i.+indä Çeş55/2
i.+indäki ArSa05/13, ArSa11/15, Vas04/17
i.+indin Mak08/5
i.+intä EvSa01/5, EvSa01/6, Borç16/6, Borç24/6
i.+intä ärür ArTa01/24
i.+intä ol ArSa10/21
i.+intäki ArSa04/6, ArSa15/4, ArSa15/12, Çeş82/9

iç bk. üç

içbay [1] şahıs adı
i. Mak06/9v

içgäri bk. içgärü

içgärü [4] içeri
i. Vas01/14, Vas01/15, Vas06/14
içgäri BaSa06/18

içrä [1] içeride
i. ArSa02/25

içtin [1] içeriden (*iştin taştın bol*- “kaçmak” ifadesinin ilk unsuru)
i. Çeş44/6

içür- [1] içirmek
i.-mázün BuYön04/6

idiş [1] kap kaçak
i. Vas05/12

idişlig	[1] kap içinde olan i. Kar91/3
ig	[2] hastalık i.+kä Vas01/2, Vas06/2
igä	[1] sahip, iye i.+si Çeş22/26
igädäy	bk. ögödäy
igälä-	[5] sahip olmak, idare etmek, yönetmek i.-p Rehin02/4v, Çeş80/8 i.-zün BuYön28/5, BuYön28/13 igilä-p AzEt01/10
ig(i)d-	bk. igid-
igdilät-	[1] gözetmek, korumak i.-ip Vak01/24
igid-	[3] beslemek, bakmak, yetiştirmek i.-ip Kar108/4 i.-miş Kar149/2 ig(i)d-ip Vak01/28
igil	[1] askeri ya da dini zümre dışında kalan halk i.+tän BuYön28/14
igilä-	bk. igälä-
iglä-	[3] hastalanmak, hasta olmak

i.-miştä Vas05/1

i.-p Rehin02/5v

i.-sär Rehin02/2v

igsiz

[1] hastaliksız, sağlam

i. KöSa04/5

ikägü

[63] ikisi

i. ArSa03/2, BaSa06/8, BaSa06/12, KöSa01/8, ArKi07/5, ArKi07/7, Borç51/5, Mak05/2, Mak08/2, Mak08/14, Çeş20/4, Çeş27/9, Çeş27/15, Çeş28/2, Kar125/4

i.+kä ArSa09/2, ArSa15/3, KöSa01/3, KöSa01/28, KöSa06/19, Borç37/4, Mak05/7

i.+niñ ArSa15/16, Mak08/24

i.+niñ ol ArSa15/23, Mak05/6

i.+nüñ ArSa10/11, KöSa01/15

i.+nüñ ol KöSa01/26, Borç40/12, Borç42/4, Borç43/6, Borç50/6, EvlEd02/2v, Çeş20/2v

i.+tin BaSa06/6, Borç24/3

ikigü ArSa14/10, KöSa04/2, KöSa04/15, EvSa01/17, ArKi03/6, ArKi03/8, ArKi08/17, ArKi09/8, ArKi09/13, ArKi10/9, ArKi12/3, Borç28/2, Çeş81/3

ikigü+kä ArSa02/2, BuYön50/2, Çeş82/20

ikigü+niñ ol Borç36/5, EvlEd03/7v

ikigü+nüñ ArSa09/11

ikigü+nüñ ol Borç03/8, Borç53/6, Borç55/3v, Çeş76/1v, Çeş81/4

ikigü+nüñ 'ol ArSa09/23

'äkigü+nüñ ol Borç52/2v

iki

[168] iki

i. ArSa02/5, ArSa02/16, ArSa04/9, ArSa05/5, ArSa05/20, ArSa09/16, ArSa10/15, ArSa11/7, ArSa11/19, ArSa12/21, ArSa15/19, ArSa17/4,

BaSa01/2, BaSa01/5, BaSa01/14, BaSa03/16, BaSa04/4, BaSa04/15, KöSa01/1, KöSa01/21, KöSa02/14, KöSa03/5, KöSa04/4, KöSa05/11, KöSa06/13, KöSa08/3, KöSa08/4, KöSa08/17, KöSa10/10, ÇoSa02/17, B.sizSa01/2, ArKi02/1, ArKi02/5, ArKi05/1, ArKi05/6, ArKi08/6, ArKi08/14, HaKi01/6, HaKi02/10, HaKi03/8, ArTa01/19, Borç06/1, Borç11/2, Borç13/10, Borç17/1, Borç17/3, Borç17/4, Borç19/4, Borç21/9, Borç25/4, Borç30/6, Borç35/2, Borç39/6, Borç45/4, Borç45/5, Borç45/12, Borç45/14, Borç48/4, Borç53/3, Borç54/4, Borç54/7, Rehin02/11, EvlEd01/2, EvlEd03/2v, EvlEd03/4v, Vas02/2, Vas02/7, Vas03/2, Vas03/3, Vas03/4, Vas03/5, Vas04/9, Vas04/26, Vas05/5, Vas05/6, Vas05/8, Vas05/9, Vas05/10, Vas06/1, Vas07/14, Vas07/18, Vas07/19, BuYön05/2, BuYön06/2, BuYön08/1, BuYön08/2, BuYön09/1, BuYön13/6, BuYön14/6, BuYön15/1, BuYön16/7, BuYön16/8, BuYön20/4, BuYön31/5, BuYön40/1, BuYön41/2, BuYön41/4, BuYön41/12, BuYön43/7, BuYön45/2, BuYön54/4, BuYön55/1, BuYön59/2, BuYön59/4, BuYön61/5, BuYön64/4, BuYön64/5, BuYön64/12, BuYön66/6, BuYön66/8, BuYön67/5, BuYön68/9, BuYön74/3, Dilek01/57, Mak02/5, Mak06/5v, Mak06/12v, Mak07/4, Mak09/6, Çeş22/7, Çeş23/11, Çeş23/12, Çeş24/18, Çeş31/5, Çeş31/8, Çeş31/10, Çeş39/1, Çeş63/5, Çeş71/2, Çeş72/4, Çeş73/2, Çeş73/3, Çeş76/4, Çeş80/5, Çeş82/15, Çeş84/11, Çeş92/2, Çeş96/9, Kar14/3, Kar19/16, Kar22/9, Kar27/1, Kar34/5v, Kar67/17va, Kar70/3, Kar74/4, Kar90/2, Kar90/1v, Kar96/2, Kar97/9, Kar97/19, Kar107/13, Kar108/2, Kar111/24, Kar118/3, Kar133/1, Kısıf28/1

i.+çä Çeş15/1

i.+kä Kar72/2

i.+ki Borç30/3

iki otuz

[10] yirmi iki

i. Kar108/4

i.+ka Borç35/3, Borç53/1, BuYön23/1, BuYön62/1, BuYön76/1,
Çeş84/1

i. otuz+ka Borç20/1, BuYön12/1, Çeş22/1

iki yegirmi [5] on iki

i. KöSa06/2

i.+kä Borç41/1, Borç55/1, Çeş51/2, Çeş82/1

iki yetmiş [1] altmış iki

i. Kısİf17/2

iki yüz [1] iki yüz

i. Borç03/3

ikiçi [4] şahıs adı

i. Vas01/19, Vas06/18, Çeş30/1

i.+niñ ol Çeş30/23

ikigü bk. ikägü

ikilä- [1] çoğaltmak

i.-p Dilek01/50

ikilik [2] çift katlı

i. ArSa09/6, ArSa10/5

ikinti [41] ikinci

i. ÇoSa01/1, Borç03/2, Borç07/1, Borç09/1, Borç31/1, Borç35/1,
Borç35/2, Borç35/3, Borç40/1, Rehin01/1, Rehin01/10, Vas03/1,
BuYön75/3, Mak11/1, Çeş03/1, Çeş11/1, Çeş16/1, Çeş16/2, Çeş22/1,
Kar08/5, Kar08/6, Kar08/7, Kar16/1, Kar37/1, Kar37/3, Kar37/4,
Kar39/1, Kar50/1, Kar93/1

ikintî ArKi06/1, ArKi07/1, BaKi01/1, HaKi03/1, Borç21/1, Borç22/1,
Borç45/1, Çeş16/4, Çeş24/1, Kar58/1, Kar156/4, Kısıf08/1

ikintiy [1] ikinci ay (birleşme)
i. Borç14/1

ikrâr [1] ikişer
i. ArKi10/10

il- [4] karışmak
i.-gâli EvlEd03/8
i.-ip EvlEd02/10, Kar116/4
i.-mâzûn EvlEd03/8

ilabu [2] şahıs adı
i. AzEt01/18
ilavu Çeş101/4

ilavu bk. ilabu

iliçük [1] şahıs adı
i. Çeş81/2

iltä [1] şahıs adı
i. Borç52/1

inäçi [18] şahıs adı
i. KöSa05/5, KöSa05/6, KöSa05/13, BuYön59/4, Çeş72/2, Çeş78/1,
Çeş78/3, Çeş78/4
i.+kä KöSa05/3, Çeş80/10, Çeş80/14, Çeş82/12
i.+niñ BuYön60/1, Çeş73/1, Çeş81/1, Çeş82/4
i.+tin KöSa05/16, Çeş82/10

inäçük [1] şahıs adı
i. ArTa01/28

inäki [1] şahıs adı
i. BuYön64/13

inäl [1] vekil, yardımcı
i.+i BuYön04/8v

inçä [16] böyle, böylece
i. ArSa02/5, ArSa05/5, ArSa09/5, ArSa10/4, ArSa12/3, ArSa12/13, ArSa13/5, ArSa17/3, BaSa03/4, KöSa03/4, KöSa04/2, KöSa06/4, Rehin02/5, BuYön04/11v, Çeş57/2, Kar53/2v

inçgä [13] böyle, böylece
i. ArSa11/24, ArSa15/24, ArSa16/27, ArSa17/18, KöSa01/28, KöSa08/23, ÇoSa01/32, ÇoSa02/21, Borç36/6, EvlEd01/34, Mak05/7, Mak10/11, Çeş22/21

inçgä [2] ince
i. Vas03/2, Çeş33/4

inçip [1] böylece, bu şekilde
i. Kar67/1

inçü [17] tasarrufu devlete ait olan toprak, tımar
i. BuYön18/5, Dilek01/3, Dilek01/8, Dilek01/12, Dilek01/15, Dilek01/18, Dilek01/23, Dilek01/26, Dilek01/29, Dilek01/32, Dilek01/37, Çeş28/3, Çeş45/3, Çeş45/5, Kar145/2
i.+lärtin Çeş28/3

ini	[69] küçük erkek kardeş i. AzEt01/2, AzEt01/15, Çeş80/16 i.+lär BaSa04/3 i.+läri Kar70/3 i.+lärim Vas07/7 i.+lärimiz Dilek01/42, Dilek01/54 i.+lärimkä Vas07/20 i.+lärkä EvSa02/2, ArTa02/14 i.+läрниң ArTa02/10 i.+m ArSa03/15, ArSa04/8, ArSa05/16, ArSa13/15, ArSa13/20, ArSa17/12, ArSa17/16, BaSa01/12, BaSa03/14, BaSa04/12, BaSa06/14, KöSa02/12, KöSa05/9, KöSa06/10, KöSa08/10, KöSa10/7, Borç12/7, Borç14/9, Borç15/10, Borç16/10, Borç18/12, Borç19/7, Borç23/5, Borç28/3, Borç35/7, Borç36/4, Borç38/6, Borç40/7, Borç47/5, Borç48/8, Borç49/5, Borç52/1v, Borç54/13, EvlEd02/3, EvlEd02/9, EvlEd03/7, EvlEd03/10, Mak08/13, Çeş19/11, Çeş37/3, Çeş79/2, Çeş80/12, Çeş95/8 i.+miz ArSa02/12, ArSa09/12, ArSa10/11, ArSa12/19, ArSa15/16, KöSa01/16, ÇoSa02/14, ArTa01/17, Borç37/11, Çeş71/4 i.+mtä Mak10/4 i.+si ArSa16/8 i.+siinä Çeş80/11
intso	[1] şahıs adı i. Çeş94/4
intu	[1] şahıs adı i. Borç52/3v
iñä	[1] şahıs adı i. Vas01/21

iňäk [6] inek
i. Vas04/4, Vas04/12, Vas04/26, Kar107/8, Kar132/2

ip [1] ip, sicim
i. Kar159/2

irçük [1] şahıs adı
i. BuYön70/7

irinçibol [1] şahıs adı
i.+tın Borç54/4

iriş [1] şahıs adı
i. ArSa14/3

irük [2] çatlak, yarık
i.+in BaSa05/9, ArKi12/5

isig [1] şahıs adı
i. BuYön15/11

isigi [3] şahıs adı
i. HaKi02/18, Çeş22/5
i.+tä Borç04/2

istä- [12] istemek, talep etmek
i.-gäli ArSa02/13, ArSa05/17
i.-mäzün ArSa02/13, ArSa05/17
i.-sär KöSa04/12, KöSa04/14
istä-gäli ArSa17/13
istä-mäzün ArSa13/16
istä-mäzünlär ArSa10/12

iřtä-gäli ArSa10/13
iřtä-mäzün ArSa17/12
iřtä-mäzünlär ArSa09/13

iřtädäçi [1] isteyen, talep eden
i. Çeş17/2

iş [23] iş
i. ArSa14/9, ArKi12/3, Rehin01/7, Vak01/8, Vak01/42, Vak01/45,
BuYön18/4, BuYön28/15
i. bolmışın Vak01/11
i. kılmazun Vak01/37
i. küç kılıp Dilek04/27
i.+i Çeş37/10, Çeş37/11, Çeş55/5
i.+im BuYön04/9v
i.+in EvlEd01/7, Vas04/16, Dilek04/5
i.+ini BuYön44/2
i.+kä Vak01/22, Dilek04/29, Çeş04/7, Çeş22/17

iş ayguçı [2] iş buyuran, usta
i. Mak10/9
iş'ayguçı Vas07/24

iş buka [2] şahıs adı
i. Çeş22/17
i.+nıı'ol Çeş22/22

iş kara [1] şahıs adı
i. EvlEd01/33

iş kaya [2] şahıs adı
i. Çeş77/6, Kısİf31/2

işgirti	[2] ipekli bir kumaş çeşidi i. Vas03/3, Kar51/2
işirä	[2] şahıs adı i.+kä BuYön64/8 i.+tä Borç41/2
işlä-	[3] işlemek, çalışmak i.-r Çeş37/11, Çeş37/12 i.-zün BuYön59/8
işlät-	[3] işletmek, çalıştırmak i.-mäzün Vak01/42 i.-sär män Rehin01/8 i.-zünlär Vak01/29
işlätmək	[1] işletme işi i. boldum HaKi03/15
işsiz	[1] işsiz i. Vak01/14
iştin	[3] içeriden (<i>iştin taştın bol</i> - “kaçmak” ifadesinin ilk unsuru) i. taştın bar yok bolsar biz Mak08/11 i. taştın bolsar män Borç34/6, Borç49/5
it	[28] köpek i. KöSa06/1, ArKi01/1, HaKi01/1, Borç11/3, Borç54/1, Borç54/2, EvlEd03/1, BuYön10/1, BuYön11/1, BuYön15/1, BuYön16/1, BuYön18/1, BuYön21/1, BuYön23/1, BuYön24/1, BuYön43/2,

BuYön59/1, BuYön72/1, BuYön73/1, Mak11/1, Çeş13/1, Çeş21/1,
Çeş25/1, Çeş45/7, Çeş50/1, Çeş72/1, Çeş81/1, Çeş95/1

it şınkur [1] şahıs adı
i. Çeş84/6

iti şınkur [1] şahıs adı
i. Çeş84/8

itaçok [1] şahıs adı
i. Çeş84/7

itsarı [1] şahıs adı
i. Çeş84/8

itük [2] kayıp, ziyan
yok i. kılzar Rehin02/14, Rehin02/1v

iz [1] iz, belirti
i. Kar66/2

izlä- [1] istemek
i.-gäli ArSa09/13

jam [1] şahıs adı
j. käşi açari Çeş37/14

jun bk. jün

jün < Çin. 閏 *rùn* (GOÇ. *ryn*)
[4] artık, eklenmiş

j. BuYön13/1, BuYön17/1, BuYön20/1

jun Çeş64/3

ka

< Çin. 家 *jiā* (GOÇ. *kja*.)

[13] akraba, hısım

k.+m ArSa05/16, ArSa13/15, ArSa13/20, ArSa17/12, KöSa04/11,

KöSa06/10, EvlEd03/7, EvlEd03/11

k.+mız ArSa02/12, ArSa09/12, ArSa10/11, ArSa15/16

k.+mta Mak10/4

kabın

[3] bir vergi çeşidi

k. Çeş22/13, Çeş28/13, Kar67/25v

kaç-

[1] kaçmak, gitmek

k.-ıp Çeş23/4

kaç

[14] kaç, ne kadar

k. Borç04/3, Borç08/4, Borç09/7, Borç35/5, Borç36/3, Borç41/3,

Borç42/2, Borç43/3, Borç44/2, Borç47/3, Borç55/4, Mak08/4,

Çeş59/2, Çeş82/3

kaçam

[1] şahıs adı

k.+ka KöSa07/1

kaçan

[2] ne zaman, -dığında

k. Çeş21/4, Çeş83/6

kaçmaz

[1] şahıs adı

k.+ka Borç03/2

kadaş

< Çin. 家 *jiā* (GOÇ. *kja*.) + Türk. {+daş}

[24] akraba, hısım

k. Vas07/11

k.+ı EvSa01/11

k.+ım ArSa03/16, ArSa13/20, ArSa17/12, BaSa03/15, KöSa04/11,
KöSa05/9, KöSa06/11, KöSa10/8, EvlEd03/8, EvlEd03/11, Çeş80/13

k.+ımız ArSa09/12, ArSa10/11, ArSa15/16, ArTa01/17

k.+ımta Mak10/4

k.+ka AzEt01/6

kaşaş+ım ArSa05/16, ArSa13/15, Çeş19/11

kaşaş+ımız ArSa02/12

kaşaş+larımız Vas01/20

kaday

[1] şahıs adı

k. Kar51/4

kadgu

[1] kaygı, tasa

k. Kar134/2

kadıñ

[2] kap kacak

k. Vas05/9

kadıñ Vas05/9

kadır

[2] şahıs adı

k. Vak01/2

k. elçikâ BuYön17/2

kagda

bk. kâgdâ

kaguť

[1] bir vergi çeşidi

k. BuYön50/5

kaisu

[1] şahıs adı

	k. Çeş31/4
kaitso	[1] şahıs adı k. tutuñ Kar16/3
kak-	[1] kakmak k.-ıp Dilek04/18
kal-	[14] kalmak k.-dı Mak08/6 k.-gan Mak08/6 k.-gay EvlEd01/1 k.-ır Çeş23/7 kurug k.-ır män Çeş27/11, Çeş100/5 k.-mış ArSa11/5, Rehin01/8, Vas03/1, Vas05/2 k.-mısta EvlEd01/5 k.-sar Dilek04/15 k.-tı Dilek01/54
kalaldaş	[1] şahıs adı k. ArKi12/7
kalan	< Mo. <i>çalan</i> (?) [36] bir vergi çeşidi k. BuYön18/3, BuYön50/3, BuYön50/5, Dilek01/3, Dilek01/4, Dilek01/8, Dilek01/9, Dilek01/11, Dilek01/12, Dilek01/14, Dilek01/16, Dilek01/19, Dilek01/22, Dilek01/23, Dilek01/24, Dilek01/26, Dilek01/27, Dilek01/29, Dilek01/30, Dilek01/32, Dilek01/37, Dilek01/38, Çeş22/12, Çeş27/19, Çeş28/12, Çeş30/7, Çeş30/9, Çeş98/8 k.+1 ArSa11/4, ArKi06/8, BaKi02/3 k.+ımızka Çeş98/9

k.+ın Çeş28/8, Çeş30/10

k.+ka Çeş23/2, Kar48/9

kalançı < Mo. *χalan* (?) + Türk. {+çI}
[5] kalancı, kalan vergisi tahsildarı
k. BuYön50/7, Çeş22/8, Çeş30/6
k.+mız ArSa11/3
k.+mızın Çeş22/10

kalanlıg < Mo. *χalan* (?) + Türk. {+lXg}
[2] kalanlı, kalan vergisi alınan (yer)
k. Çeş30/8, Çeş30/13

kalansız < Mo. *χalan* (?) + Türk. {+sXz}
[2] kalansız, kalan vergisi alınmayan (yer)
k. Çeş30/8, Çeş30/15

kalça < Mo. *qalja*
[2] bir çeşit sıvı ölçüsü
k. BuYön56/4, BuYön56/6

kalık [1] yukarı
k. Çeş96/7

kalımak < Mo. *qalımay*
[1] Kalmuk
k. B.sizSa01/1

kalımdu [10] şahıs adı
k. KöSa09/8, KöSa09/18, Borç54/18, BuYön54/1, Çeş11/6
k.+ka KöSa09/2, Borç54/3
k.+nın KöSa09/4

k.+nın 'ol KöSa09/21, Borç54/15

kalın

[4] kalın, dolgun

k. KöSa01/5, BuYön03/2, BuYön14/6, Çeş57/3

kalın

[1] başlık parası

k. Vas04/5

kam

[2] şaman, kahin

k. ArSa13/17, EvSa01/12

kamag

< Orta Fars. *hamāg*

[5] bütün, hep

k. BuYön04/3v, Çeş84/1, Çeş84/3, Çeş84/10, Çeş84/13

kamçı

[5] kamçı, kırbaç

k. Vas04/35, Çeş27/10, Çeş27/21, Çeş88/4, Çeş94/3

kamtsuin

[1] şahıs adı

k. Mak03/6

kan

[21] han, hakan, hükümdar

k. EvSa01/15, BuYön33/2, Dilek01/10, Dilek01/31, Dilek01/34,
Dilek04/32, Çeş84/10

äsän buka k. Dilek01/5

çinkış k. Dilek01/25

igädäy k. Dilek01/17

käbäk k. Dilek01/14

tarmaşirin k. Dilek01/20

yisün tāmür k. Dilek01/28

k.+ımız Dilek01/40, Dilek01/48

k.+ımıznıñ ol Dilek01/59

k.+ınıñ Kar41/1
k.+ka Dilek04/17
k.+lar Dilek01/42
k.+larımızka Dilek01/46
k.+nıñ BaSa02/5

kan [1] şahıs adı
k. toyın Vas01/22

kan toyın [1] şahıs adı
k. tutuñ Vas07/9

kançuk [3] şahıs adı
k. ArSa13/3, Çeş77/5
k.+ka Çeş23/11

kanımdu [3] şahıs adı
k. BuYön43/6, BuYön64/13, Çeş11/5

kanlık [1] hana ait
k. Çeş47/2

kanpu bk. kuanpu

kansan [1] ?
k. ArSa02/21

kantur [2] şahıs adı
k. sañun KöSa03/7
k. sañunka KöSa03/1

kanturmış [2] şahıs adı

k. ArSa02/22, Mak10/10

kanturmuş togrıl

[2] şahıs adı

k. Mak11/2

k.+nın 'ol Mak11/8

kañ

[1] baba

k.+ka Vas06/6

kañlı

[4] kağrı, araba

k. ArSa10/20, Vas04/25, Çeş59/4, Çeş82/5

kao

[1] şahıs adı

k. Çeş18/3

kap-

[1] kapmak, yakalamak

k.-gu Rehin02/13

kap

< Çin. 柙 *xiá* (GOÇ. *xhja:p*)

[29] bir çeşit hacim ölçüsü, tulum

k. Borç20/3, Borç20/4, Borç22/6, Borç48/6, Borç52/4, Vak01/39, BuYön14/4, BuYön20/4, BuYön20/6, BuYön22/3, BuYön23/3, BuYön27/2, BuYön31/5, BuYön31/8, BuYön39/8, BuYön47/2, BuYön49/7, BuYön58/2, BuYön58/4, BuYön58/6, BuYön73/3, Çeş63/4, Çeş84/14, Kar14/7, Kar40/2, Kar101/2, Kar101/3, Kar157/1, Kar157/2

kapan

< Çin. 花盤 *huā pán* (GOÇ. *xwa: pñuan*)

[2] büyük desenli kase, tabak

k. Vas05/7

kapıg [1] kapı
k.+ı EvSa01/2

kapıg kiriçä [1] şahıs adı
k.+ki Borç52/3

kaplıg < Çin. 柙 *xiá* (GOÇ. *xhja:p*) + Türk. {+lXg}
[1] kaplı, tulumlu
k. Kar91/2

kaplık < Çin. 柙 *xiá* (GOÇ. *xhja:p*) + Türk. {+lXk}
[2] bir çeşit hacim ölçüsü
k. Vas05/11, Vas05/12

kapoo [1] şahıs adı
k. tu EvSa01/4

kara [2] siyah
k. Vas03/2, Çeş23/12

kara [13] şahıs adı
k. Çeş28/2, Çeş77/2
k. bahşı ArTa02/12, Borç22/12
k. elçi BuYön68/4
k. toyın Çeş22/9
k. toyınnı Çeş22/27
k.+ka Kar122/1, Kar122/2, Kar122/3, Kar122/4, Kar122/5
k.+nnı ArSa13/1

kara buka [5] şahıs adı

k. KöSa01/2, KöSa01/8, KöSa01/15, KöSa01/26, KöSa01/28

kara kaya [2] şahıs adı
k. BuYön16/7, BuYön35/11

kara kunaz [2] şahıs adı
k. ÇoSa02/19
k.+nın 'ol ÇoSa02/25

kara kuş [1] şahıs adı
k. Borç39/11

kara nogoy [1] şahıs adı
k. BuYön31/2

kara ogul [1] şahıs adı
k.+ta Borç08/3

kara tämir [1] şahıs adı
k.+nın BaSa01/7

kara tugma [2] şahıs adı
k. Mak08/14
k.+nın 'ol Mak08/20

karabaş [42] köle, carıye
k. KöSa02/9, KöSa02/14, KöSa02/15, KöSa02/17, KöSa02/21,
KöSa03/1v, KöSa04/1, KöSa04/2, KöSa04/7, KöSa04/14, KöSa05/4,
KöSa05/6, KöSa05/8, KöSa05/11, KöSa05/16, KöSa06/6, KöSa06/8,
KöSa06/13, KöSa06/15, KöSa10/3, KöSa10/5, KöSa10/10, Vas07/19,
BuYön04/12v, BuYön04/14v, BuYön04/15v, Çeş20/3, Çeş20/4,
Çeş58/4

k.+ıg KöSa04/11
k.+ımın KöSa02/3, KöSa04/7
k.+ımnı KöSa05/2, KöSa06/3, KöSa10/2
k.+ka BuYön04/16v
k.+nıı KöSa02/1v, Çeş20/10, Çeş20/8

karaçuk [1] şahıs adı
k. Vas05/1

karakaş [1] yer adı
k. BuYön04/24v

karamuk [1] şahıs adı
k.+nuı ol ArSa17/17

kargaşa [2] kargaşa, anlaşmazlık
k. Çeş95/7
çam k. kılmaızunlar Çeş95/10

karı [9] ölçü; arşın, endaze
k. ArSa11/8, Borç34/5, BuYön41/4, BuYön41/6, Mak06/12v,
Kar48/11, Kısİf04/2
k.+sı Borç34/5
k.+ta BaSa01/2

karı buka [1] şahıs adı
k. Dilek01/35

karıg [1] şahıs adı
k. Çeş20/1v

karıla- [2] ölçmek

k.-p KöSa08/7, KöSa08/8

karım [1] şahıs adı
k. HaKi02/18

karımdü [1] şahıs adı
k. tutuñ Rehin01/12

karku [1] şahıs adı
k. ArTa03/9

karşı [4] şahıs adı
k. açarı ArTa01/2, ArTa01/23
k. açariniñ ArTa01/16, ArTa01/27

kasım [1] şahıs adı
k.+nın 'ol B.sizSa06/8

kaşmirlig [1] şahıs adı
k. ArKi08/19

kaşuk [1] kaşık
k. Vas05/10

kaşuk [1] şahıs adı
k. Borç19/7

kat- bk. kılmak

kaşa [7] defa, kez
k. ArSa11/24, BaSa04/23, HaKi02/19, Vas04/15, Çeş22/21, Çeş41/8,
Çeş97/18

katakı [1] şahıs adı
k. Rehin01/9

katıl- [7] karışmak, müdahale etmek
k.-madın AzEt01/13
k.-mazun Vak01/34, BuYön28/11, BuYön28/14
k.-mazunlar Vas01/9
katıl-madı Dilek01/33
katıl-maz biz Çeş22/15

katın bk. katun

katun [7] hatun, kadın
ogaday k.+ka BuYön21/2
kaşun KöSa01/4, KöSa01/11, Borç54/7
katın+larım Vas06/11, Vas06/12
katın+larımka Vas06/20

kavgak [1] örtü, kılıf
k. Vas03/2

kaviş bk. kavut

kavlalık [10] sebze bahçesi
k. EvSa02/5, EvSa02/10, EvSa02/11, ArKi13/1, ArTa01/7, ArTa01/24,
Çeş22/14, Çeş24/14
k.+ımnı Çeş19/3
k.+ka ArTa01/22

kavşurmuş [2] şahıs adı
k. Çeş18/3, Çeş62/4

kavut [3] bir vergi çeşidi
k. Çeş28/12
kavut Çeş22/12
kavut+1 ArKi06/8

kay < Çin. 鞋 *xié* (GOÇ. *xhja:j*)
[1] ayakkabı
k. Rehin02/10

kay < Çin. 街 *jiē* (GOÇ. *kja:j*)
[1] cadde, sokak
k.+da ol EvSa01/3

kaya [16] şahıs adı
k. BaSa04/8, EvSa02/9, ArTa02/13, BuYön15/3, BuYön15/7, Kar02/2,
Kar08/11, Kar08/12, Kar22/17, Kar53/3v, Kar95/7
k. bahşı ArKi07/8
k. bahşıka BuYön13/10
k.+nın EvSa02/12
k.+nın ol Çeş64/2
k.+tın EvSa02/3

kaya tapmış [1] şahıs adı
k.+nı Kar162/1

kayda [2] her nerede
k. EvSa01/13, Çeş100/3

kaydu [1] şahıs adı
k. Kar153/4

kayımtu	[27] şahıs adı k. ArKi05/9, ArKi05/13, ArKi10/13, BaKi01/10, ArTa02/6, Borç12/10, Borç16/13 k. bahşıtın Borç21/6 k.+ka BaKi01/2, ArTa02/4 k.+nın ArKi03/3, ArKi05/4, ArKi09/4, ArKi10/3 k.+nın ol ArKi03/10 k.+tın Borç12/3, Borç14/3, Borç15/4, Borç16/4, Borç18/4, Borç22/3, Borç39/4 kayımtu BaKi01/7, BuYön49/6, Çeş91/2 kayımtu bahşıtın Borç13/7 kayımtu+nın ArKi07/3
kaymış	[1] şahıs adı k. saşunka ArKi04/2
kaysıdn	[1] şahıs adı k. Kar143/3
kaysın	[3] şahıs adı k. Vas01/23 k. tu Vas06/21 k. tu Kar18/2
kaysuñ	[1] şahıs adı k. Borç53/5
kayşıdu	[4] şahıs adı k. Borç19/10 k. tutuñ Çeş86/6 k.+ka Borç19/2, Çeş39/5

kaytso [14] şahıs adı
k. tu Rehin02/7, Rehin02/1v, Rehin02/3v, Rehin02/7v
k. tutuñ ArKi12/1, ArKi12/4, ArKi12/8
k. tutuñka Rehin02/1
k.+nı EvlEd02/3
kayy'tso tunuñ 'ol Rehin02/11v
kayytso tutuñ EvlEd03/6v
kayytso tutuñka Rehin02/13v, EvlEd03/1
kayytso tutuñnıñ EvlEd03/10

kayu [26] hangi, hangisi, neresi, nereye
k. ArSa09/12, ArSa10/12, KöSa02/13, KöSa05/10, KöSa07/3,
EvSa01/15, B.sizSa06/6, Vak01/45, Çeş30/16, Çeş33/3, Çeş80/14,
Çeş84/12, Kar51/6
k.+ka EvlEd01/22, Çeş27/19
k.+nıñ Çeş79/8, Kar68/4
k.+sı ArSa02/24, ArSa14/12, KöSa04/16, EvlEd02/13, Vas04/32,
Çeş30/18
k.+ta Dilek04/24, Mak10/6
k.+tın KöSa06/15

kayy'tso bk. kaytso

kaza < Ar. *każā* '
[1] kaza
k.+sı ÇoSa01/17

kazgan- [1] kazanmak
k.-mıñ AzEt01/7

kazı kitrin [1] yer adı

k.+tä ArSa13/3

käbäk [1] şahıs adı
k. kan Dilek01/14

käç- [1] geçmek
k.-di Çeş37/12
kiç-sär Rehin02/3v

käçür- [13] geçirmek
k.-sär biz Borç37/8
k.-sär män Borç14/6, Borç15/7, Borç16/7, Borç17/5, Borç18/9,
Borç19/5, Borç20/6, Borç22/7, Borç23/6, Borç24/7, Borç27/3,
Borç39/8

käd burhan [1] şahıs adı
k. EvlEd03/6v

käd kaya [1] şahıs adı
k. Vas01/17

käd taş [2] şahıs adı
k. Borç35/7, Çeş76/2

käd toņa [1] şahıs adı
k. Borç43/5

käd yaņa [1] şahıs adı
k.+ka Kar124/3

kädirä [7] şahıs adı
k. Rehin01/4, Rehin01/10

k.+kä Rehin01/1, Rehin01/12, Mak11/2

k.+niñ 'ol Rehin01/9, Rehin01/12

kägdä

< Soğd. *k'γδ'*

[2] kağıt

k.+tätätä Kar131/1v

kagda ArSa12/28

käkrän-

[1] öfkelenmek

k.-di Çeş55/5

käl-

[50] gelmek

k.- Kar106/2

k.-di Kısİf27/1

k.-ip Borç45/7, Dilek01/18, Dilek01/22, Dilek01/26, Dilek01/31,
Çeş23/17, Çeş23/19

k.-ir Kar111/5, Kar111/6, Kar111/11, Kar111/12, Kar111/13,
Kar111/14

k.-ir ärmiş Kar111/7, Kar111/8, Kar111/9, Kar111/10, Kar111/15

k.-irkä BuYön52/2

k.-irtä HaKi02/12

k.-miş BuYön41/1, BuYön42/2, BuYön56/3, Çeş72/6, Çeş82/7

k.-miştä Çeş78/2

k.-sä Borç46/8

k.-şä ArKi02/8, ArKi03/8, ArKi05/8, ArKi05/10, ArKi08/14,
ArKi09/12, ArKi10/10

k.-sär ArSa14/9, KöSa06/16, ArKi04/6, ArKi07/7, ArKi12/1,
ArKi12/3, ArKi12/4, Mak08/7, Mak08/9, Çeş83/7, Çeş99/8

k.-ti Kısİf27/2

k.-ti ärdi BuYön04/8v

k.-zün Kar84/4

kälgüçi [3] gelen, gelecek olan
k. BuYön26/2, BuYön66/3, BuYön68/4

kälin [1] gelin
k. Kar162/1

kälinlä- [1] evlenmek
k.-p EvlEd01/26

kälirt [1] şahıs adı
k. Çeş75/6

kälür- [6] getirmek
k.-gü Kar84/2
k.-ip Çeş76/6
k.-üp KöSa04/13, Çeş25/9, Çeş25/11
k.-zün BuYön44/7

känç bars [1] şahıs adı
k. Borç11/5

kändü buka [1] şahıs adı
k. BaSa04/8

känt < Soğd. *knδ(h)*
[1] kent, şehir
k.+in Vas07/4

känt kaya [1] şahıs adı
k. Borç40/10

käpüz < Sak. *kapāysä* < Skr. *kārpāsa*

[19] pamuk

k. ArKi06/2, ArKi06/5, Borç23/2, Borç23/3, Borç23/4, Vak01/41,
BuYön07/6, BuYön67/3, Çeş18/2, Çeş22/14, Kar81/1, Kar94/3,
Kar123/2

k.+i ArSa05/7, BaKi02/1

k.+kä BuYön49/2, Çeş18/1

k.+ni ArKi06/6

k.+tä BuYön07/5

käpäzlig

< Sak. *kapāysä* + Türk. $\{+lXg\}$

[3] pamuklu

k. BuYön14/5, BuYön16/9, BuYön39/6

käräk

bk. kärgäk

käräy

[3] şahıs adı

k. Çeş19/11, Çeş28/6

k.+niñ 'ol Çeş19/15

kärgäk

[113] gerek, lazım

k. Kar15/2, Kar21/3, Kar138/2, Kar138/7

k. boldı Çeş46/2, Çeş50/2

k. boltı ArSa17/2, KöSa03/2, ArKi01/2, ArKi04/2, Borç11/2, Borç51/2,
Kar124/3

k. bolup ArSa02/2, ArSa03/3, ArSa05/2, ArSa09/2, ArSa10/2,
ArSa11/3, ArSa13/2, ArSa14/2, ArSa15/3, ArSa16/2, BaSa01/2,
BaSa03/2, BaSa04/2, BaSa06/2, KöSa02/3, KöSa05/2, KöSa06/2,
KöSa07/2, KöSa08/2, KöSa09/3, KöSa10/1, ÇoSa01/3, ÇoSa02/4,
EvSa02/3, ArKi02/2, ArKi03/3, ArKi05/3, ArKi06/3, ArKi07/2,
ArKi08/2, ArKi09/4, ArKi10/3, ArKi11/2, BaKi01/3, HaKi01/3,
HaKi02/3, HaKi03/4, B.sizKi01/2, Borç01/2, Borç02/2, Borç03/3,
Borç04/2, Borç07/2, Borç08/3, Borç09/2, Borç12/3, Borç13/6,

Borç14/3, Borç15/3, Borç16/3, Borç17/2, Borç18/4, Borç19/3, Borç20/2, Borç21/5, Borç22/3, Borç24/2, Borç26/2, Borç34/2, Borç35/4, Borç36/2, Borç36/c, Borç37/4, Borç38/2, Borç38/3v, Borç39/4, Borç40/3, Borç41/2, Borç42/1, Borç43/2, Borç44/1, Borç45/3, Borç46/3, Borç47/2, Borç48/4, Borç49/2, Borç53/2, Borç54/3, Borç55/3, Rehin01/2, Rehin02/2, Rehin02/14v, EvlEd03/2, Çeş01/1, Çeş06/2, Çeş11/2, Çeş19/7, Çeş22/7, Çeş48/2, Çeş85/2, Çeş85/3, Çeş88/2, Çeş94/2, Çeş96/3, Kar26/2, Kar39/3, Kar72/2, Kar125/3

käräk bolup KöSa01/3, Borç23/2

kärsin

[10] şahıs adı

k. BuYön03/2, BuYön06/2, BuYön07/2, BuYön08/2, BuYön21/3, BuYön56/6, Çeş22/18, Çeş23/21, Çeş75/1

k.+niñ'ol Çeş22/25

käs-

[18] kesmek

k.-ip Dilek01/3, Dilek01/8, Dilek01/12, Dilek01/15, Dilek01/23, Dilek01/26, Dilek01/29, Dilek01/37

k.-mişi Dilek01/4, Dilek01/9, Dilek01/13, Dilek01/16, Dilek01/19, Dilek01/24, Dilek01/27, Dilek01/30, Dilek01/38

käsgüçi

[1] kesen, kesici

k.+lär Vak01/46

käşiş-

[8] anlaşmak, uzlaşmak

k.-dimiz BaSa03/5, KöSa06/5, Çeş25/6

k.-ip Çeş82/11, Kar53/2v

k.- imiz ArSa10/5

käşiş-dimiz ArSa05/7, ArSa09/6

käşi

< Toh. *käşşi*

[14] öğretmen, usta

k. Çeş37/9, Kar55/2, Kar55/4, Kar55/7, Kar55/8, Kar55/9, Kar111/24

punjabodi k. Çeş37/7

salamitri k. Kar55/3

şâli k. Kar55/5

togrıl k. Kar55/1

tugmış k. Kar55/6

jam k. açari Çeş37/14

mäkyädäntäpi k. açari Çeş37/1

käv

< Çin. 教 *jiāo* (GOÇ. *kja:w*)

[2] usta, üstat

k. AzEt01/4, Kar88/2

käviz

[1] halı, kilim

k. Vas05/5

kävsädü

[1] şahıs adı

k. açari BuYön26/3

kävsi

[1] şahıs adı

k.+tä Vas06/5

käzig

[33] düzenli, sıralı; iş sırası; nöbet

k. BuYön23/3, BuYön25/4, BuYön62/2, BuYön63/6, Çeş85/3,

Çeş88/3, Kar16/1, Kar68/5, Kar73/7

k.+inçä BuYön44/2

k.+kä BuYön34/6, BuYön40/2, BuYön62/5, BuYön72/6, BuYön75/4

k.+tä Mak06/6v, Mak06/11v

käzig BuYön12/3, Mak06/5, Çeş92/2

käzig+kä BuYön19/16, BuYön20/7, BuYön22/5, BuYön27/4,
BuYön31/7, BuYön31/10, BuYön39/8, BuYön73/5, Çeş51/3
käzig+tä BuYön41/2, BuYön41/7
käzig+tä BuYön18/6
käzig+tin BuYön19/12

käzigi [1] şahıs adı
k. Mak02/6

käzigkiyä [2] düzenli, sıralı; iş sırası
k. Kar34/5v
käzigkiyä Kar45/1

käziglig [1] düzenli, sıralı; iş sırasına sahip
k.+tä Çeş29/2

keğin [19] batı
k. ArSa03/11, ArSa04/5, ArSa05/11, ArSa09/19, ArSa10/19,
ArSa11/13, ArSa15/9, BaSa01/8, BaSa02/5, BaSa03/10, B.sizSa01/3,
ArTa01/10, Çeş25/4, Kar20/1, Kar127/3
keğin ArSa02/18, ArSa13/3, ArSa13/11, ArSa17/8

keğin [9] pazar, çarşı
k. KöSa04/3, KöSa06/4
k.+i ArSa05/5, ArSa10/4, Çeş77/4
k.+intä ArSa09/5
k.+tä ArKi01/3
keğin+i ArSa02/5
keğin+indä ArSa17/4

ken [18] sonra, son

k. ArSa12/4, KöSa04/10, KöSa07/3, Borç25/4, EvlEd03/6, Vas01/5, Vak01/32, Vak01/35, Mak07/7, Mak10/3, Mak11/5, Çeş20/6, Çeş77/5, Çeş79/7, Çeş84/7, Çeş98/8, Kar106/2, Kar106/3

kenki [2] sonraki, sondaki
k. Çeş86/2, Çeş90/2

keñäş- [5] danışmak, istişare etmek
k.-ip AzEt01/12, Vas06/4, Vak01/28, Çeş30/8
k.-sär Dilek04/10

keñgäläş- [1] danışmak, istişare etmek
k.-ip Dilek04/31

kesari aslan [1] şahıs adı
k. Kar41/1

keslig [1] bir peynir çeşidi
k. Çeş18/1

ket- [8] gitmek, uzaklaşmak
k.-är män Çeş32/2
k.-äyin Çeş84/12
k.-dim Çeş99/6
k.-dimiz Çeş82/11
k.-sär Çeş33/3
keţ-är män EvlEd01/28
keţ-äyin EvlEd03/8v
keţ-tim Çeş80/8

keţmän [2] kazma

k. Vas04/11, Vas04/27

kıbrıdu [1] şahıs adı
k.+nuş HaKi02/3

kıdığ [2] kıyı, kenar, uç
k. Vas05/5
kıdığ+ınta ArSa02/20

kıdır [1] şahıs adı
k. elçikâ BuYön13/7

kıkumı kaya [1] şahıs adı
k. Kar51/2

kıl- [110] kılmak, yapmak, etmek
k.-ayın KöSa07/5
boş k.-ayın Dilek04/12
k.-galı ArSa12/20
çam çarım k.-galı BaSa03/16
çam k.-galı KöSa06/12
yok k.-gay sän Dilek04/22
yavız yaman k.-ınmışı Dilek04/28
k.-ıp EvlEd01/7, Çeş04/6, Çeş21/2
biğig k.-ıp Çeş74/4
çam çarım k.-ıp ArTa01/18
iş küç k.-ıp Dilek04/27
küç k.-ıp ArSa13/17, EvSa01/12
niyam kuşalapks k.-ıp BuYön28/8
togrı k.-ıp Çeş19/10
tüş tüm k.-ıp BuYön42/1
ülüş k.-ıp Vas07/26, Çeş95/3

ülüşlög k.-ıp EvlEd02/6
ür k.-ıp HaKi01/5
enç k.-madın Dilek04/26
tarkınç k.-madın Vak01/10
k.-magul Kar07/1
k.-mayın EvlEd01/21
çam çarım k.-maz biz Çeş18/4
çam çarım k.-maz män EvlEd02/10, Çeş21/4, Çeş80/11
çam k.-maz män Çeş20/13, Çeş20/1v
k.-mazun B.sizSa02/1
çam çarım k.-mazun ArSa09/13, ArSa10/12, KöSa01/18, KöSa07/4,
Borç51/6
çam çarım k.-mazun KöSa08/15
iş k.-mazun Vak01/38
çam çarım k.-mazunlar ArSa16/9, BaSa03/15, BaSa06/15, KöSa02/13,
KöSa05/10, KöSa06/11, KöSa10/8, ArTa01/18, Çeş60/3, Çeş80/15
çam çarım k.-mazunlar ArSa04/9, BaSa01/13, BaSa04/13, ÇoSa02/15,
ArTa02/11, ArTa03/7
çam kargaşa k.-mazunlar Çeş95/10
k.-mış ArSa04/3, BaSa06/11
bitig k.-mış ArSa02/7, ArSa05/7, ArSa09/7, ArSa10/6, ArSa11/10,
ArSa13/6, ArSa16/6, ArSa17/5, BaSa03/6, KöSa02/6, KöSa04/6,
KöSa05/4, KöSa09/9, KöSa10/4, EvSa02/7, Rehin02/7, EvlEd02/7
bitig k.-mış BaSa01/5, KöSa06/6, KöSa08/6
bitigni k.-mış ÇoSa01/9
kor k.-mış BuYön65/3
satıg k.-mış KöSa01/7
çam çarım k.-sar ÇoSa01/19, ÇoSa01/21, B.sizSa03/2
çam k.-sar KöSa02/18
ogrı täv k.-sar Rehin02/13, Rehin02/15
yok itük k.-sar Rehin02/14, Rehin02/1v
çam çarım k.-sar män Çeş79/9, Çeş82/14

k.-sarlar B.sizSa02/4

çam çarım k.-sarlar ArSa16/10, BaSa06/17, KöSa02/14, KöSa05/11,
KöSa08/12, B.sizSa06/3, Çeş80/15

bitig k.-tım Borç43/6, Çeş37/13

ödig k.-tım Çeş33/6

k.-tımız BaSa02/6, EvlEd02/17

bäk bitig k.-tımız Çeş84/15

çog k.-tımız Çeş84/2

k.-yuk Borç43/7

k.-zun Kar33/2

buyan k.-zun Çeş49/10

kılık

[1] nizam, düzen

k.+ı BuYön18/5

kıltur-

[2] kıldırmaq, yaptırmak

k.-u Vak01/14

k.-u yarlıkadımız Vak01/23

kımır

[1] şahıs adı

k.+ka Borç12/2

kın

bk. kıyın

kına

[1] şahıs adı

k. ArKi11/6

kınguuçı asıg [1] şahıs adı

k.sağun EvSa01/4v

kınısun

[1] şahıs adı

k. ArKi11/2

kinkudu	[1] şahıs adı k. Mak05/7
kıñdam	[1] şahıs adı k. Çeş30/5
kıpçak	[4] şahıs adı k. ÇoSa02/19, Borç19/9, Çeş22/2 k.+nıñ 'ol ÇoSa02/26
kır çäçäk	[1] şahıs adı k. BuYön70/3
kıra	< Mo. <i>qıra</i> < Türk. <i>kır</i> [8] boş, ekilmemiş tarla k. ArSa16/3 k.+ta ArSa13/3, Vas04/7, Vas04/8, Çeş24/11, Çeş24/12 k.+takı Vas04/20 kıraa+ta Çeş24/10
kıraa	bk. kıra
kırımday	[1] şahıs adı k. elçikä BuYön41/7
kırk	[6] kırk k. ArSa12/10, ArKi01/3, Borç55/2, AzEt01/8, Kar96/5, Kar136/2
kıryakuz	[4] şahıs adı k. Borç52/1v k.+ka Borç17/2, Borç17/14

k.+nıı ol Borç17/13

kısan [2] şahıs adı
k. Kar105/2, Kar105/3

kısğa [3] kısa
k. BuYön13/6, BuYön13/8, BuYön13/9

kısıg [1] şahıs adı
k. BuYön64/3

kısılguç [1] kıskaç
k. Kar03/1

kısnak [1] şahıs adı
k.+ka Borç25/3

kış [2] kış
k. BuYön28/8, Çeş55/2

kıtan [1] şahıs adı
k. Çeş22/3

kıtay [7] millet adı
k. Çeş82/2, Çeş82/5, Çeş82/12
kıtay KöSa10/2, AzEt01/8, Dilek04/10
kıtay+ta Çeş98/5

kıtay [6] şahıs adı
k. Çeş79/4
kıtay Dilek01/6
kıtay daruga BuYön10/2

kıtay darugaka BuYön10/6, BuYön11/4

kıtay+ka Çeş47/8

kıtay buka [1] şahıs adı
k.+ka Çeş23/12

kıtay bürt [1] şahıs adı
k. ArTa01/25

kıtay kaya [4] şahıs adı
k. Çeş82/8, Çeş82/12
k.+nın Çeş82/1
k.+nın 'ol Çeş82/19

kıv [1] yer adı
k. BuYön15/12

kıvlig [1] mutlu, uğurlu
kutlug k. bolzun Çeş84/9

kıyasudın [5] şahıs adı
k. BaSa04/5, BaSa04/10, BaSa04/16
k.+ka BaSa04/4
k.+tın BaSa04/2

kıym [10] ceza
k.+ka Çeş79/10
kıyn+ka Vas01/16, Vas06/16, Çeş80/20
kım Kar111/28
kın+ınka Çeş30/19
kın+ka EvlEd03/9, EvlEd03/4v, EvlEd03/8v, Çeş82/17

kıyn	bk. kıyın
kıyur	[1] şahıs adı k. B.sizSa06/8
kız	[25] kız k. KöSa06/3, EvlEd01/11, EvlEd01/12, BuYön04/16v, Çeş80/6, Kar112/1, Kar112/2, Kar112/3, Kar112/4, Kar112/5, Kar112/6, Kar112/7, Kar112/8, Kar112/9, Kar120/6 k.+ım ArSa05/16, KöSa04/11, Çeş27/4, Çeş80/13 k.+ımız ArSa02/12 k.+ımta Mak10/5 k.+ka Çeş80/4 k.+nı Çeş80/2, Çeş80/8 k.+nın Çeş80/9
kız turmuş	[2] şahıs adı k. KöSa02/16, KöSa02/22
kızgut	[3] ceza k. BaSa06/20, Çeş80/17 kızgut AzEt01/16
kızıl	[1] kızıl, kırmızı k. Vas05/11
kızıl	[8] yer adı k.+ka BuYön25/2 k.+takı Kar79/2, Kar79/3, Kar79/4, Kar79/5, Kar80/3, Kar80/4, Kar80/5
kiç-	bk. kaç-

kiçig [12] küçük, ufak; öğrenci
k. Vas04/26, Çeş84/2, Çeş84/3, Çeş84/10, Çeş84/12, Çeş84/13,
Kar45/1, Kar53/1, Kar100/5
k.+imtâ Dilek04/6
k.+läri Vak01/21
k.+ni Mak04/5

kiçikya [1] şahıs adı
k. ArSa02/19

kidiz [2] keçe
k. Borç09/2, Borç09/3

kidmä [1] şahıs adı
k. bāgniñ BuYön15/2

kigät [1] ?
k. bolur Mak09/3

kiginç [1] cevap, yanıt
k. Kar72/10

'kiki [1] iki iki (birleşme)
'k. Kar27/7

kilimpu [1] şahıs adı
k. B.sizSa06/15

kim [71] kim, ne, hangi
k. ArSa03/16, ArSa09/12, ArSa10/11, ArSa11/17, ArSa15/17,
ArSa16/9, ArSa17/14, BaSa01/12, BaSa03/15, BaSa04/13, BaSa06/14,

KöSa01/17, KöSa02/13, KöSa02/18, KöSa04/10, KöSa05/10,
KöSa07/3, KöSa08/11, KöSa10/8, ÇoSa01/20, ÇoSa02/14, ArKi06/8,
ArTa01/17, ArTa02/11, ArTa03/6, Borç54/10, Vas06/13, Vas07/5,
BuYön28/11, BuYön28/13, Mak08/7, Mak08/9, Çeş19/12, Çeş33/3,
Çeş80/14, Çeş84/12, Çeş95/9, Kar17/4

k.+i Çeş80/10

k.+imni EvlEd01/15

k.+imtin Ra01/6v, Ra02/6, Ra03/5, Ra04/6

k.+in Vas07/13

k.+iñä Vas07/28, Vas07/30

k.+kä AzEt01/13

k.+ni AzEt01/7

k.+niñ Çeş79/8

k.+tä BuYön14/3, Mak07/8, Mak10/6

k.+tin KöSa06/15, Çeş99/7

kimätdü [1] şahıs adı

k. Çeş30/2

kimtso [1] şahıs adı

k. Vas01/18

kimzun [2] şahıs adı

k. KöSa05/2, KöSa05/15

kinlig [4] bağlı, düğümlü

k. ArSa02/5, ArSa05/5, ArSa17/4, KöSa03/5

kinsidu [2] şahıs adı

k. Çeş14/2, Çeş90/3

kinsiman [2] şahıs adı

	k. Çeş14/3, Çeş14/4
kintso	[4] şahıs adı k. Çeş90/3, Çeş94/4 k. şâli Kar69/2v k. toyın Kar69/4v
kişdsuin	[2] şahıs adı k. şıla Mak03/4 k. şilatakı Mak04/3
kişsun	[3] şahıs adı k. KöSa02/4, KöSa02/9 kişsun KöSa02/7
kir-	[7] girmek, geçmek k.-ginçä BaSa05/1 k.-mädin Vak01/46 k.-mişçä Çeş30/15, Çeş30/20 k.-şä BaKi01/7 k.-ür ArSa05/3, Borç25/4
kirmiş	[2] şahıs adı k. Vak01/27 k. saşun EvSa01/3v
kirtik	< Skr. <i>kṛttikāḥ</i> [1] Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri k. Kar113/2
kişäçük	[1] şahıs adı k. Borç49/7

kişi

[78] kişi, insan

k. ArSa04/10, ArSa05/21, ArSa09/12, ArSa09/17, ArSa10/12, ArSa10/16, ArSa11/20, ArSa16/15, BaSa04/16, KöSa01/21, KöSa01/23, KöSa05/12, KöSa06/14, KöSa08/17, KöSa10/11, ÇoSa02/16, ArTa01/21, BuYön10/4, BuYön28/1, BuYön39/5, Dilek01/57, Çeş23/10, Çeş28/4, Çeş33/3, Çeş80/14, Kar66/4

k. ärür Çeş27/1

k.+çä EvlEd01/22

k.+kä ArSa02/11, ArSa03/14, ArSa04/7, ArSa05/15, ArSa09/11, ArSa10/10, ArSa11/16, ArSa13/14, ArSa15/15, ArSa16/14, BaSa01/11, BaSa03/13, BaSa04/11, BaSa06/10, KöSa01/11, KöSa01/14, KöSa02/11, KöSa04/9, KöSa05/7, KöSa06/9, KöSa08/9, KöSa08/12, KöSa08/14, KöSa08/15, KöSa09/15, KöSa10/7, ÇoSa01/15, ÇoSa02/12, EvSa01/9, ArTa01/15, ArTa02/7, ArTa03/5, Dilek04/25, Çeş23/8, Çeş60/5

k.+lär KöSa07/3, KöSa08/18, Dilek04/11

k.+lärimni Çeş27/9

k.+lärimniñ Çeş27/8

k.+läriñ Çeş27/16

k.+lärkä ArSa11/23

k.+ni KöSa01/4, ÇoSa02/17, Borç54/7, Borç54/8, BuYön44/4

k.+niñ Mak10/7

k.+tin KöSa09/4

kişi

[14] eş, zevce

k. Kar107/11

k.+m Borç03/6, Borç08/7, Borç32/4, Borç41/4, Borç55/6, Vas01/3, Çeş27/3, Çeş58/6

k.+mkä AzEt01/5, AzEt01/9

k.+niñ ol Çeş35/2

k.+si Vas04/34

k.+sinä BuYön33/4

kişi [1] şahıs adı
k. Kar51/4

kişilər [1] şahıs adı
k. Borç42/4

kişilik [2] kişilik
k. Vas05/10, Vas05/11

kit- bk. ket-

kitir [1] yer adı
k.+tin BuYön26/2

kitso [2] şahıs adı
k.+ka Kar127/1
kitso tutuñ Kar50/3

kiysun [1] şahıs adı
k. Kar59/3

koça [1] şahıs adı
k. BuYön31/3

koçıñ [1] şahıs adı
k. ArSa16/2

koço [27] yer adı

k. ArSa02/5, ArSa05/5, ArSa07/5, ArSa17/4, ArKi01/3, AzEt01/2, Vas06/15, Çeş27/17, Çeş27/20, Çeş80/19, Kar48/6, Kar75/2, Kar75/6, Kar98/10, Kar98/12, Kar98/14
k.+ka Borç54/9, BuYön01/2, BuYön52/2, Çeş44/4, Kar48/5
k.+ta BuYön09/1
k.+takı ArSa16/2, Borç25/3, AzEt01/7, Mak08/3, Çeş24/2

koçolug

[1] Koçolu
k. Çeş53/1

koçuñ

[1] şahıs adı
k. Borç36/4

kod-

[19] koymak, bırakmak
k.-ar Çeş76/2
k.-ar măn Çeş23/8
k.-ganlıkın Vas04/18
k.-gu BuYön60/2, Çeş72/1
k.-matın ArSa11/12
k.-miş Vas07/26, BuYön50/3, Mak03/3, Çeş95/3
k.-up Vas07/22, Dilek04/24, Çeş23/14
k.-zun BuYön09/1
koç-dum Vas01/4, Vas05/2
koç-gan Çeş81/2
koç-gu Çeş73/1
koç-tı Çeş73/3

kodgu

[1] bir vergi çeşidi
k. Çeş22/13

kodiç

[1] şahıs adı
k. BuYön14/3

kodur [1] şahıs adı
k.elçiniñ BuYön78/2

kokdmunı [5] şahıs adı
k. ÇoSa01/10, ÇoSa01/19
k.+ka ÇoSa01/32
k.+nın ’ol ÇoSa01/25
k. tmunı+ka ÇoSa01/2

kokdmunı tmunı
bk. kokdmunı

kol- [2] istemek, talep etmek
k.-sar Çeş93/5
k.-up Dilek04/20

koluş [1] bir vergi çeşidi
k. BuYön22/3

kon bk. koyn

kon- [3] eklemek, yerleştirmek
k.-up Kar107/10, Kar107/14, Kar108/3

konturulmış [1] şahıs adı
k. Çeş74/3

koorlug bk. korlug

koorsuz bk. korsuz

koş [1] şahıs adı
k. Kar126/2

kopı [1] tamamen
k. EvlEd01/18

kopuz [1] şahıs adı
k. BuYön24/3

kor [7] zarar, ziyan
k. Çeş84/2, Çeş84/3
k. kılmış BuYön65/2
k.+da Çeş84/12
k.+ka BuYön55/1, Çeş84/10, Çeş84/13

kora kıtay [1] şahıs adı
k. Çeş95/11

korla [1] şahıs adı
k. elçi BuYön68/4

korlug [17] zararlı, zarara girmiş
k. bolzun ArSa04/10, ArSa05/21, ArSa09/17, ArSa10/16, ArSa11/20,
ArSa12/22, ArSa15/20, BaSa04/16, KöSa01/23, KöSa05/12,
KöSa06/14, KöSa10/11, EvSa01/10, ArTa01/21
k. bolzun KöSa08/19
k. bolzunlar ArSa13/21
koorlug bolzun ArSa16/15

korsuz [20] zararsız, zarar görmemiş

k. bolzun ArSa01/2, ArSa04/11, ArSa05/21, ArSa09/17, ArSa10/16,
ArSa11/21, ArSa12/22, ArSa13/19, ArSa15/21, BaSa04/16,
KöSa01/24, KöSa04/15, KöSa05/13, KöSa06/15, KöSa10/11
ArTa01/22, EvSa01/10,
k. bolzun KöSa08/20, B.sizSa05/2
koorsuz bolzun ArSa16/15

koş- [2] eklemek, katmak
k.-up B.sizSa06/4, Borç24/7

koşan [2] şahıs adı
k. Vas01/7
k.+ka BuYön66/4

koşmuş [1] şahıs adı
k. Mak03/2

koştar [1] şahıs adı
k. Çeş100/8

koştır [1] şahıs adı
k. AzEt01/18

koşul- [1] eklenmek, dahil edilmek
k.- gan Dilek01/56

koşun tan [1] şahıs adı
k. BuYön19/5

kotan togrıl [2] şahıs adı
k. KöSa02/15, KöSa02/22

kotana [2] şahıs adı
k. ArTa01/26
košana Vas07/9

kovçu [5] şahıs adı
k. KöSa02/8, KöSa02/20
k.+kä KöSa02/2
k.+niş 'ol KöSa02/23
k.+nüş 'ol KöSa02/16

koyn [52] koyun
k. ArSa02/1, ArSa13/1, Borç07/1, Borç14/1, Borç20/1, Vas03/6,
Vak01/1, BuYön03/1, BuYön24/7, BuYön31/5, BuYön31/6,
BuYön37/3, BuYön55/1, BuYön56/2, BuYön60/1, BuYön62/1,
BuYön63/1, BuYön66/1, BuYön67/1, BuYön68/2, BuYön69/2,
Mak01/3, Mak08/1, Çeş05/1, Çeş23/1, Çeş67/3, Çeş71/2, Çeş74/1,
Çeş78/3, Çeş84/13, Kar22/9, Kar28/2, Kar32/1, Kar37/1, Kar50/6,
Kar50/9, Kar51/5, Kar84/2, Kar106/1, Kar106/2, Kar106/3, Kar132/2,
Kısıf08/1
k.+ı Vak01/44
k.+nı BuYön62/3
k.+ta BuYön24/2, Kar108/2
k.+tın Çeş71/2
kon Kar76/9
koyun Kar39/3

koyn [1] şahıs adı
k. BaKi02/6

koynçı [1] çoban
k. Çeş71/1

koyun	bk. koyn
kozi	[2] kuzu k. Çeş71/3, Çeş71/5
köç-	[1] göçmek k.-üp Çeş27/19
kögür-	[2] ayak basmak, girmek; arz etmek, sunmak k.-mâz män Çeş23/10 k.-üp Çeş80/19
kök buka	[1] şahıs adı k. ArSa04/11
kök tümür	[1] şahıs adı k. Çeş22/3
köküs kaya	[1] şahıs adı k. HaKi03/17
köküzmək	[1] ceket, palto k. Rehin02/10
köl-	[1] bağlamak k.-sär BaSa05/2
köl	[3] göl k. Vas04/10, Vas04/21, Çeş24/21
kölük	[2] yük hayvanı k. ArSa14/9, Borç52/4

kölük [2] yük, ağırlık
k. BuYön16/3, BuYön16/9

kömär [3] işçi, çalışan
k. BaSa01/4, BaSa06/4, Çeş23/6

kömärä [2] şahıs adı
k. Kısİf22/1, Kısİf22/2

könäk [2] kova
k. Vas05/6, Vas05/7

köni [96] doğru, tam
k. ArKi02/13, HaKi02/7, Borç02/3, Borç02/5, Borç03/5, Borç03/6, Borç04/3, Borç08/6, Borç08/7, Borç09/6, Borç09/8, Borç09/9, Borç10/5, Borç12/5, Borç12/8, Borç14/5, Borç14/7, Borç14/10, Borç15/8, Borç15/11, Borç16/7, Borç16/8, Borç16/10, Borç17/7, Borç18/8, Borç18/10, Borç19/8, Borç20/5, Borç20/7, Borç20/9, Borç21/10, Borç21/13, Borç22/8, Borç22/11, Borç23/4, Borç24/9, Borç26/5, Borç27/2, Borç27/4, Borç28/3, Borç32/3, Borç34/6, Borç34/8, Borç35/6, Borç35/8, Borç36/4, Borç37/7, Borç37/9, Borç37/12, Borç38/4, Borç38/6, Borç39/7, Borç39/9, Borç39/12, Borç40/7, Borç41/4, Borç41/5, Borç42/3, Borç43/4, Borç43/5, Borç44/2, Borç44/3, Borç45/11, Borç47/6, Borç48/7, Borç48/9, Borç49/4, Borç49/6, Borç50/4, Borç51/5, Borç52/1v, Borç53/4, Borç53/5, Borç54/14, Borç55/5, Borç55/1v, Rehin02/4v, Rehin02/7v, Rehin02/10v, EvlEd01/8, EvlEd03/8v, Mak08/16, Mak09/5, Çeş11/4, Çeş18/3, Çeş21/6, Çeş44/7, Çeş70/5, Çeş78/2, Çeş78/3, Çeş93/5
k. berzün Borç04/5
k.+n EvlEd03/5
k.+tä Kısİf22/3

köni kuz [1] şahıs adı
k. Vas06/2

köniçük [1] şahıs adı
k. Kar126/1

köñül [9] gönül, yürek
k.+gärü Dilek04/36
k.+inçä EvlEd01/23, EvlEd03/6, Vas06/10, Dilek04/16
k.+läriñä Vak01/11, Vak01/37
k.+üm Vas07/21
k.+ün Çeş84/2

köp [3] çok, fazla
k. BuYön18/4
k. boltı Dilek01/52
k.+i Dilek01/54

köprüg [1] köprü
k.+nüñ Çeş19/2

kör- [7] görmek
k.-gäli Çeş82/6
k.-sär Borç45/7
k.-ü Kar85/3
k.-üp ArSa17/16, Borç43/9, Mak01/7, Çeş71/4

körpä [1] şahıs adı
k. ärkägün Borç38/7

körpä sarıg [1] şahıs adı

	k. BuYön19/4
körtläçi	[2] güzel, görülmeye değer k. Çeş29/2, Çeş29/4
körü	[2] şahıs adı k. Borç37/15 k.+kä Borç37/3
körük	[1] şahıs adı k. Borç35/8
körüş-	[1] görüşmek k.-gäli Çeş55/4
kösünçi	[1] şahıs adı k.+tä Borç49/2
kösür	< Mo. <i>kösür/köser</i> [1] arazi, toprak k. Çeş24/20
krmajaki	[2] şahıs adı k. ArSa14/6 k.+ta ArSa14/4
kuan	< Çin. 官 <i>guān</i> (GOÇ. <i>kuan</i>) [1] resmi; bir çeşit para birimi k. ArSa06/6
kuanpu	< Çin. 官布 <i>guān bù</i> (GOÇ. <i>kuan puǎ</i>)

[67] resmi kumaş (bir çeşit ödeme aracı)

k. ArSa05/2, KöSa03/2, KöSa03/7, Borç10/1, Borç10/2, Borç10/4, Borç26/2, Borç26/3, Borç26/4, Borç29/2, Borç52/2, Vas03/6, Mak09/2, Mak09/3, Mak09/4, Mak09/6, Mak09/7, Çeş26/2, Çeş46/2, Çeş71/6, Kar124/3

k.+g ArSa05/7

k.+ka ArSa05/6, Borç10/3

k.+sı Vak01/41

k.+sın ArSa05/4

k.+ta ArSa08/2

kanpu Borç11/2, Borç11/3, Borç11/4, Borç25/2, Borç32/1, Borç32/2, Kar74/4, Kar77/2

kanpu+g ArSa17/5

kanpu+ka ArSa17/5, Borç25/3

kunpu ArSa02/2, ArSa02/24, KöSa04/5, Borç03/3, Borç03/4, Borç03/5, Borç06/2, Borç29/1, Borç47/2, Borç47/3, Borç47/4, Borç55/3, Borç55/4, Borç55/5, Borç55/6, BuYön36/2, Çeş36/3, Çeş37/4

kunpu+da Çeş37/2

kunpu+ka ArSa02/6, ArSa13/6, KöSa04/3, ArKi04/5

kunpu+nı ArSa02/7, ArSa13/7

kunpu+sın ArSa13/5

kunpu+şın ArSa02/4

kuanpuluk < Çin. 官布 *guān bù* (GOÇ. *kuan puǎ*) + Türk. {+lXk}

[3] kuanpuluk, kumaşlık

k. BuYön55/1, BuYön55/2

kuba [1] şahıs adı

k.+ta Kar124/4

kuba çakırça [1] şahıs adı
k. Dilek01/34

kudaz [1] şahıs adı
k. Borç34/9

kudı [14] güney, güney tarafı; aşağı, alt
k. ArSa12/12, ArSa13/10, EvlEd01/21, AzEt01/13
örü k. bolsar biz Borç28/2
örü k. bolsar män Borç02/4, Borç03/6, Borç10/4
kuğı ArSa17/9, Vas06/9
örü kuğı bolsar män Borç32/4, Borç47/5, Borç51/4, Borç55/6

kuğug [1] şahıs adı
k. totok Mak10/9

kudugçı 'äsän
[1] şahıs adı
k. AzEt01/18

kudugçı 'äsän kıtay
[1] şahıs adı
k. KöSa10/12

kudugu baður
[1] şahıs adı
k. Dilek01/10

kul [8] kul, köle
k. Vas07/4, Vas07/31, Dilek04/30
k.+ka Çeş20/15
k.+nı Çeş47/3

k.+nın Çeş99/3
k.+um Çeş82/7
k.+umnun Çeş20/12

kul aslan [1] şahıs adı
k. sağun Borç32/5

kul kaya [2] şahıs adı
k. ArSa11/22, Çeş22/5

kul kaya kopuz
[1] şahıs adı
k.+nın ArSa11/13

kul tümür [1] şahıs adı
k.+tâki Kar82/1

kulan [1] şahıs adı
k. Çeş30/5

kulan basana [1] şahıs adı
k. Kar94/2

kuldukaya [1] şahıs adı
k. Borç21/14

kulgak [1] kulak
k. EvlEd01/27

kulı [4] bir adın ikinci unsuru
k. Borç28/5, Çeş97/8, Kar31/8, Kar63/3

kulun [1] şahıs adı
k. Borç13/3

kulun kaya [1] şahıs adı
k. Çeş82/18

kulunçog [1] şahıs adı
k. Çeş84/8

kulunçuğ [1] şahıs adı
k. tutuğ ArSa02/21

kulunı [1] şahıs adı
k. Kar103/2

kulut [7] kullar, köleler
k.+ı Çeş86/2, Çeş90/1, Çeş92/1, Kar08/10, Kar08/8, Kar08/9, Kar09/1
kuluğ+ı Dilek04/2, Kar131/1

kum [4] kum, çöl
k. Vas04/13, Vas04/23
k.+ka AzEt01/13
kuum+ka Vas06/9

kum [1] yer adı
k. BuYön15/12

kumar [1] şahıs adı
k. sağunnuğ ArSa17/9

kumar kaya [1] şahıs adı
k. Borç34/7

kumar togrıl [1] şahıs adı

k. Borç03/7

kumaru [1] şahıs adı

k. Borç53/6

kumluk [1] bir manastır adı

k. ArTa01/11

kunpu bk. kuanpu

kupçır < Mo. *gupçūr, gupçiγur*

[7] bir vergi çeşidi

k. BuYön33/1, BuYön52/1

k.+ıŋa BuYön69/9

k.+ka BuYön66/10, BuYön67/9, BuYön68/11, BuYön70/10

kupıŋ < Çin. 胡瓶 *hú píng* (GOÇ. *xhuǎ phjiaŋ*)

[1] ibrik, şişe

k. Vas04/27

kur- [1] kurmak, düzenlemek

k.-gu BuYön56/2

kurug [4] kuru, kurumuş

k. BuYön56/5, Vas05/9

k. kalır män Çeş27/11, Çeş100/5

kurug [1] şahıs adı

k. BuYön27/3

kurumçı [1] şahıs adı
k. BuYön69/1

kurumış [1] şahıs adı
k. Borç28/3

kuruşmı [1] şahıs adı
k.+ka Ra01/5

kusı [5] şahıs adı
k. Borç38/6, Borç48/8, BuYön45/3, Çeş04/2, Çeş04/3

kuşalapış < Skr. *kuśala-pakṣa*
[1] iyi ahlak, erdem
niyam k. kılıp BuYön28/8

kut [17] hazret; mutluluk, talih
k. Vak01/13, Vak01/24
k.+ı Vak01/2, BuYön04/2, BuYön04/10v, BuYön04/13v,
BuYön04/17v
k.+ı ärür BuYön04/5v
k.+ıg BuYön04/19v
k.+ınta BuYön04/18v
k.+ıña Borç32/1v, Borç32/2v, BuYön04/3, BuYön04/22v, Dilek04/1,
Kar69/1
k.+ka Vak01/15

kut [2] şahıs adı
k. ArSa06/2, ArSa06/3

kut arslan [1] şahıs adı

k. sağunnuğ Borç51/7

kut bağ [1] şahıs adı
k. elçikâ BuYön62/2

kuṭaba [1] yer adı
k.+tın HaKi02/6

kutaçuk [3] şahıs adı
k. tunuğ Kar91/1
k.+nuğ BaSa03/10
kuṭaçuk açarı BuYön61/5

kutadı [1] şahıs adı
k. Borç55/1v

kutadmış [4] şahıs adı
k. ArSa02/7, ArSa02/10, Kar14/1
k.+ka ArSa02/4

kutadmış apa [1] şahıs adı
k. şilavanti Vak01/17

kutadmış kaya
[1] şahıs adı
k. Rehin02/10v

kutadmış yegän
[1] şahıs adı
k. BaSa02/3

kutal [1] şahıs adı

k. Çeş91/5

kutalmış [1] şahıs adı
k. Çeş46/5

kutı [1] şahıs adı
k. Ra01/6

kutlug [3] kutlu, uğurlu
k. Çeş48/1
k. bolzun Çeş84/3
k. kıvılg bolzun Çeş84/9

kutlug [16] şahıs adı
k. ArKi04/8, Borç25/1, Borç25/7, Borç32/4, Çeş51/5, Çeş58/6, Kar69/6v
kutlug KöSa01/4, KöSa01/10, KöSa01/21, EvSa02/1, EvSa02/7, ArKi02/10
kutlug+nın KöSa01/1v
kutlug şabıkıya Kar45/2v
kutlug tegin Çeş55/4

kutlug apa [2] şahıs adı
k. Çeş84/5, Çeş84/9

kutlug bars [1] şahıs adı
k. Borç30/8

kutlug bay [1] şahıs adı
k. Kar123/1

kutlug bağ [1] şahıs adı

k. Vas04/36

kuşlug buka [1] şahıs adı
k.+ka Vas04/2

kutlug bürt [1] şahıs adı
k. Çeş81/3

kutlug kaya [4] şahıs adı
k. Dilek01/28
kuşlug kaya BuYön29/3, BuYön54/1
kuşlug kaya tayşı BuYön49/2

kutlug şınkur [1] şahıs adı
k. Çeş27/5

kutlug tümür [6] şahıs adı
k. ÇoSa02/2, ÇoSa02/6
kuşlug tümür KöSa01/9, KöSa01/12, KöSa01/23
kuşlug tümür+tın KöSa01/5

kuşlug tümür tayak
[1] şahıs adı
k. KöSa09/20

kutlug tapmış
[1] şahıs adı
k. saşunka ArSa06/7

kutlug taş [5] şahıs adı
k. ArSa13/7, ArSa13/13, ArSa13/19
k.+ka ArSa13/4

kuṭlug taş+ka ArSa13/18

kuṭlug toṇa [4] şahıs adı
k. Çeş80/7
k.+ka Çeş80/23
k.+niṇ Çeş80/12
k.+niṇ ol Çeş80/22

kuṭrulmiş [1] şahıs adı
k. EvlEd03/5v

kuum bk. kum

kuus [1] şahıs adı
k. bahşınıṇ ArSa11/13

kuus tämür [4] şahıs adı
k. ArSa11/10
k. bahşı ArSa11/15, ArSa11/20
k. bahşıtın ArSa11/8

kuvaṇ miṇ [1] şahıs adı
k.+niṇ Dilek04/14

kuvar bk. kuvpar

kuvpar < Çin. 口罰 *kǒu fá* (GOÇ. *kʰəw' fɰjyat/fɰa:t*)
[2] ceza parası
k. ArSa02/25
kuvar EvlEd02/14

kuvrag [17] cemaat, topluluk
k. ArSa12/5, ArSa12/17, Vas01/19, Vak01/34, BuYön28/11,
BuYön64/14, BuYön65/8, Çeş30/15
k.+ka AzEt01/4, Çeş30/9, Çeş30/10
k.+larka Çeş30/8
k.+nın ArSa12/19
k.+tan BuYön28/14
k.+tın ArKi12/2, Vak01/21, Vak01/44

kü [2] şöhrat, ün
k. Kar130/4

küç [39] güç, kuvvet
k. ArSa14/9, KöSa04/13, ArKi12/3, Vak01/8, Vak01/42, Vak01/45,
BuYön28/15, Dilek01/46
iş k. kılıp Dilek04/27
k. kılıp ArSa13/17, EvSa01/12
k.+in ArSa02/14, ArSa04/9, ArSa05/18, ArSa09/15, ArSa10/14,
ArSa11/18, ArSa12/18, ArSa13/16, ArSa16/10, ArSa17/14,
KöSa01/19, KöSa06/12, KöSa08/16, KöSa10/9, BaSa01/14,
BaSa04/14, BaSa06/16, B.sizSa06/2, ArTa03/7, EvlEd01/19,
EvlEd03/11, Dilek04/5, Çeş58/3, Çeş79/8
k.+kä Vak01/22
k.+üm Dilek04/26
k.+ümüz Çeş30/12
k.+ün ArSa15/18

küç [2] şahıs adı
k. Çeş50/1, Çeş 50/1v

küç bağli [1] şahıs adı
k. ArSa09/22

küç tāmür [2] şahıs adı
k. Çeş28/6
küç tāmür Çeş95/12

küçä- [1] zorlamak, çabalamak
k.-miş Çeş30/14

küçäk [1] güçlü, kuvvetli
k. KöSa04/13

küdägü [6] damat, güveyi
k. KöSa02/18, Kar43/1
k.+m ArSa16/3, KöSa02/12, Vas06/4, Mak10/5

küdän [1] şahıs adı
k. KöSa06/17

küin < Çin. 卷 *juàn* (GOÇ. *kyan`*)
[2] kitap, tomar
k. Çeş11/2, Kar86/6

küinvü biji [1] şahıs adı
k. Kar35/1

küitso [2] şahıs adı
k. şäli Kar69/1v
k. şilavanti BuYön28/4

küitüŋ [1] şahıs adı
k. tutuŋ Çeş37/5

küiy tayşen [1] şahıs adı
k. Kar13/4

külây [1] işlenmemiş, boş tarla
k. ArKi02/4

külüg [5] şahıs adı
k. EvSa01/10, EvSa01/14, EvSa01/16
k.+kä EvSa01/1
k.+niñ EvSa01/11

külüg tıntañ [1] şahıs adı
k.+niñ KöSa04/10

kümälig [1] kümeli, öbekli
k. Dilek03/3

kümüş bk. kümüş

kümüş [89] gümüş
k. ArSa15/3, BaSa03/2, BaSa06/19, KöSa02/2, KöSa05/2, KöSa07/2,
ÇoSa02/4, Borç08/2, Borç08/4, Borç08/5, Borç38/2, Borç38/3,
Borç38/4, Borç38/3v, Borç41/2, Borç41/3, Borç43/2, Borç43/3,
Borç49/2, Borç49/3, Borç49/4, Rehin01/2, Rehin01/5, Rehin02/2,
EvlEd02/5, EvlEd02/8, AzEt01/15, Vas01/13, Vas04/27, Vas07/2,
Vas07/16, BuYön66/10, BuYön67/8, BuYön68/10, BuYön69/9,
Ra01/8, Çeş12/1, Çeş76/5, Çeş80/5, Çeş80/19, Çeş82/10, Çeş100/4,
Çeş100/5, Kar06/3, Kar39/3, Kar39/4, Kar116/3, Kar121/4, Kar121/5,
Kar121/6
k.+in BaSa03/3, Rehin02/5
k.+inkä Rehin01/3, Mak01/6

k.+intä Çeş76/3

k.+kä ArSa15/5, BaSa03/4, KöSa02/5, KöSa05/3, KöSa07/3, Rehin01/3, Rehin02/6, BuYön52/1, Çeş94/2

k.+ni KöSa05/4, Rehin01/11, Rehin02/6, BuYön65/5, Mak01/3, Mak01/5, Çeş75/4, Çeş83/5, Çeş83/7, Çeş100/2

k.+tä BuYön65/3, Çeş75/3

k.+tin Çeş74/4

k.+üg BaSa03/5, KöSa02/6, KöSa02/21, KöSa05/16, Rehin01/4, Rehin02/9v Mak11/3, Çeş74/6

kümiş Borç40/4

küsmiş Borç40/3

kün

[78] gün

k. ArSa02/7, ArSa04/3, ArSa05/7, ArSa09/7, ArSa10/6, ArSa11/10, ArSa13/6, ArSa16/6, BaSa01/6, BaSa03/6, BaSa06/11, KöSa01/7, KöSa02/6, KöSa05/4, KöSa06/6, KöSa06/8, KöSa08/6, KöSa09/9, KöSa10/4, ÇoSa01/9, EvSa02/7, ArTa02/5, Borç54/11, Rehin01/4, Rehin02/7, Rehin02/4v, EvlEd02/7, EvlEd02/9, BuYön04/19v, BuYön66/9, BuYön68/9, Çeş22/11

k.+i Çeş37/12

k.+kä ArSa02/9, ArSa03/12, ArSa05/13, ArSa12/15, ArSa13/13, ArSa15/13, ArSa17/11, BaSa01/10, BaSa03/12, BaSa04/10, BaSa06/8, KöSa01/12, KöSa04/8, KöSa08/13, KöSa09/13, KöSa10/6, ÇoSa01/13, ÇoSa02/9, EvSa01/8, EvSa02/14, ArTa02/5, ArTa03/4, Kar132/2

k.+ki Rehin02/2v, BuYön40/2

k.+tä ArSa09/9, ArSa17/6, KöSa04/6, Borç54/10, Vas06/8, Vas07/23, Vak01/23, BuYön55/1, Çeş80/9, Çeş82/3, Çeş82/11, Çeş98/4, Çeş98/7

k.+tin ArSa16/8, ArSa16/12, BaSa06/7, Rehin02/3v, Rehin02/9v, Çeş28/11

k.+ün Çeş70/4

kün [1] şahıs adı

k. Borç26/6

kün arslan [2] şahıs adı

k. Borç51/5, BuYön36/1

kün bermiş [3] şahıs adı

k. sağun Mak09/2, Çeş71/6

k. sağunta Mak09/4

kün tapmış [1] şahıs adı

k. BuYön19/6

künçit < Toh. *kuñcit*

[17] susam

k. Borç21/5, Borç21/8, Borç21/10, Vak01/41

künçit Borç12/3, Borç12/4, Borç12/5, Borç18/3, Borç18/6, Borç18/8,

Borç19/2, Borç19/4, Borç39/3, Borç39/5, Borç39/6, Çeş46/3

künçük [2] şahıs adı

k. Dilek01/6, Dilek01/21

kündin [10] güney

k. ArSa09/19, ArSa11/13, BaSa04/7

kündün BaSa01/7, BaSa03/9

küntin ArSa05/10

küntün ArSa02/17, ArSa03/10, ArSa10/18, ArSa15/8

kündün bk. künden

künlük [4] günlük

k. Vas04/22, BuYön13/3, BuYön39/5

küntin bk. künden

küntu [3] şahıs adı
k. Borç30/2
k.+ka Borç30/6
k.+tın Borç30/4

küntün bk. künden

kün [10] cariye, köle
k. Vas07/4, Vas07/31
k. ol Kar14/3
k.+kä KöSa09/12
k.+niñ KöSa09/7, KöSa09/16
k.+nün Çeş20/14
k.+tä Vas02/3
k.+ümni KöSa08/4, KöSa09/6

küp [14] küp, kap
k. ArSa11/6, BaSa05/7, Borç07/2, Borç52/3, Vas05/12, Mak09/5,
Mak09/6, Çeş23/11, Çeş31/1, Çeş31/9, Kar95/1, Kar133/1
k. ol EvSa01/7
k.+kä BaSa05/1

küplüg [1] küplü, kaplı
k. Kar91/2

küräk [1] şahıs adı
k. ArSa15/21

küri < Orta Fars. *grīw*

[58] bir çeşit hacim ölçüsü

k. ArSa03/5, ArSa05/3, ArKi02/5, ArKi08/8, ArKi08/9, HaKi01/5,
Borç13/8, Borç13/9, Borç16/4, Borç16/6, Borç19/3, Borç19/4,
Borç21/7, Borç21/9, Borç30/2, Borç30/3, Borç30/5, Borç39/5,
Borç39/6, Borç45/5, Borç48/5, BuYön08/2, BuYön09/1, BuYön10/10,
BuYön14/7, BuYön21/2, BuYön33/2, BuYön33/5, BuYön34/2,
BuYön43/6, BuYön43/7, BuYön56/3, BuYön56/5, BuYön56/6,
BuYön56/7, BuYön62/3, BuYön63/4, Çeş31/12, Çeş37/8, Çeş62/2,
Çeş68/4, Çeş72/2, Çeş72/3, Çeş72/4, Çeş72/5, Çeş73/3, Çeş76/4,
Çeş78/2, Çeş81/2, Kar40/2

k.+kä Çeş13/2

k.+n BuYön46/2

k.+si Borç53/3

kürilik < Orta Fars. *grīw* + Türk. *{+lXk}*
[1] kürilik
k. Çeş19/3

kürk [1] kürk
k. Rehin02/11

küsälig taz [1] şahıs adı
k. Kar19/15

küsän [2] yer adı
k.+kä BuYön04/12v
k.+tä BuYön04/10v

küsän bört [4] şahıs adı
k. Mak07/2, Mak07/11, Kar107/11
k.+ni Kar107/5

küsänä kaya [1] şahıs adı
k. BuYön35/10

küsänçük [1] şahıs adı
k. BuYön59/2

küskü [38] sıçan
k. ArSa11/1, BaSa03/1, KöSa09/1, Borç08/1, Borç19/1, Borç35/1, Borç35/2, Borç35/3, Borç36/1, Borç41/1, Rehin01/1, Rehin01/10, Vas01/1, BuYön22/1, BuYön26/1, BuYön65/1, BuYön79/1, Çeş82/1, Çeş89/2, Çeş89/3, Çeş92/1, Kar38/1, Kar56/1, Kar57/1, Kar86/5, Kar87/4, Kar95/5, Kar95/6, Kar95/10, Kar97/3, Kar98/1, Kar98/2, Kar98/3, Kar98/5, Kar98/6, Kar98/7, Kar98/8, Kısıf03/1

küsmiş bk. kümüş

küsüş [1] arzu, istek, heves
k. Kar130/4

küü [1] şahıs adı
k. EvSa01/6

küvân- [1] güvenmek
k.-gil Kar85/5

küvâz [1] şahıs adı
k. Vas07/8

küz [17] güz, sonbahar
k. ArKi06/6, HaKi03/7, Borç12/4, Borç13/8, Borç14/4, Borç18/6, Borç19/4, Borç20/4, Borç22/4, Borç23/4, Borç37/6, Borç45/6, Borç48/5, Vas04/22, Mak08/7

k.+ki Çeş18/1

küz Borç21/8

küzlüg [1] güzlü, güz mevsimine ait
k. ArKi02/4

lab < Skr. *lābha*
[3] bağış, sadaka
1. tuta Vak01/24
1. tutup Vak01/7, Vak01/19

laçın [1] şahıs adı
1. Çeş30/5

lagsı < Çin. 絡子 *luò zǐ* (GOÇ. *lak tsz'*)
[1] kap, çuval, file
1.+sı BuYön14/4

lakşur [1] şahıs adı
1. bahşımta Kar50/4

lal < Fars. *lāl*
[2] yakut
1.+ni Çeş25/4, Çeş25/11

lampı [1] şahıs adı
1. BuYön15/15

lampı äñüy [1] şahıs adı
1. BuYön35/14

lampılıg älgüz

[1] şahıs adı
1.+niñ EvSa02/11

lan < Çin. 籃 *lán* (GOÇ. *lam*)

[1] sepet
1. Vas04/18

latay < Çin. 羅帶 *luó dài* (GOÇ. *la taj`*)

[1] ipek şal
1. Vas03/4

ligui

[4] şahıs adı
1. tutuñ BuYön28/4, BuYön28/6
1. tutuñka BuYön28/2, BuYön28/14

ligui kojañ

[1] şahıs adı
1. Kar42/4

likä

[2] şahıs adı
1.+kä Vas06/4
1.+niñ ol Vas06/21

lin

< Toh. *leṃ* < Skr. *leṇa*
[1] hücre
1.+in BuYön28/12

lisuñ

[1] bir manastır adı
1. BuYön15/13

liv

< Çin. 粒 *lì* (GOÇ. *lip*)

	[1] yemek, aş 1. Vak01/30
liv taypu	[1] şahıs adı 1.+nuş KöSa02/2
loşşin	[1] şahıs adı 1. Çeş38/1v
lusay	[1] yer adı 1. ArSa13/11
luu	< Çin. 龍 <i>lóng</i> (GOÇ. <i>lywŋ</i>) [13] ejderha 1. KöSa10/1, Borç02/1, Borç03/2, Borç22/1, Borç26/1, Borç55/1, AzEt01/1, Çeş52/1, Çeş75/1, Çeş99/1, Çeş101/1, Kar68/3, Kar70/1
lükçün	[12] yer adı 1. ArSa09/5, ArSa10/4, BuYön06/1, BuYön25/5, Çeş77/3, Çeş82/16, Çeş86/2 1.+kä BuYön13/4, BuYön13/7, BuYön56/4 1.+tä Kar81/1 1.+täki Mak09/6
maçar	[1] şahıs adı m. elçikä BuYön03/2
madı	[1] şahıs adı m. Kar71/2
magı kaya	[1] şahıs adı

m.+nıŋ ArSa03/11

maharaç < Soğd. *mx'r'c* < Skr. *mahārāja*
[1] büyük hükümdar
m. Vas06/17
maharaç AzEt01/17

maharaç bk. maharaç

mahmura [1] şahıs adı
m. HaKi02/9

malda [1] şahıs adı
m. Çeş22/3

mamat moŋgol çın
[1] şahıs adı
m. Vas04/27

mañçüg [1] şahıs adı
m. BuYön24/6

manistan < Soğd. *m'nyst'n*
[1] manastır
m. BuYön42/3

mankuy [2] şahıs adı
m. tutuŋ Borç36/6, Borç44/4

mankuy toŋ [1] şahıs adı
m.+ka Borç31/2

manrız [1] şahıs adı
m. Çeş96/2

mansu [1] şahıs adı
m. şila Kar18/2

mantal < Skr. *maṇḍala*
[1] çember, daire
m. Çeş93/1

maṇa [122] bana, birinci teklik şahıs zamirinin yönelme hali
m. ArSa03/1, ArSa05/1, ArSa07/1, ArSa09/1, ArSa16/1, BaSa01/1, BaSa01/4, BaSa03/1, BaSa04/1, BaSa04/4, BaSa06/1, BaSa06/3, BaSa06/4, KöSa01/2, KöSa02/1, KöSa03/1, KöSa05/1, KöSa06/1, KöSa07/1, KöSa08/1, KöSa09/2, ÇoSa01/2, ArKi01/1, ArKi02/2, ArKi03/2, ArKi05/2, ArKi06/2, ArKi07/2, ArKi09/2, ArKi10/2, ArKi10/5, BaKi01/2, HaKi02/2, HaKi03/2, Borç03/2, Borç04/1, Borç07/1, Borç08/2, Borç09/1, Borç10/1, Borç12/2, Borç14/2, Borç15/2, Borç16/2, Borç17/1, Borç17/10, Borç18/2, Borç19/2, Borç20/2, Borç21/3, Borç22/2, Borç23/2, Borç24/2, Borç31/1, Borç31/2, Borç32/1, Borç34/1, Borç35/2, Borç35/3, Borç36/1, Borç38/2, Borç38/2v, Borç39/2, Borç40/2, Borç41/1, Borç42/1, Borç43/1, Borç44/1, Borç45/2, Borç46/2, Borç47/2, Borç48/2, Borç49/1, Borç52/1, Borç53/1, Borç54/3, Borç55/2, Rehin01/1, Rehin02/1, Rehin02/12v, EvlEd03/1, Vas04/9, Vas04/10, Vas04/18, Vas04/22, Vas04/29, Dilek04/15, Dilek04/18, Dilek04/22, Dilek04/28, Çeş02/1, Çeş06/1, Çeş11/1, Çeş13/1, Çeş16/2, Çeş16/4, Çeş19/1, Çeş19/6, Çeş19/7, Çeş21/2, Çeş23/5, Çeş27/10, Çeş44/1, Çeş46/1, Çeş48/2, Çeş50/1, Çeş55/1, Çeş55/5, Çeş77/1, Çeş87/1, Çeş88/1, Çeş94/1, Kar22/18, Kar37/2, Kar72/3, Kar73/3, Kar122/1, Kar122/2, Kısİf01/2, Kısİf12/1, Kısİf12/3, Kısİf34/1

maḡal törüg [1] şahıs adı

m. Mak10/5

maḡiştanlık < Soğd. *m'nyst'n* + Türk. *{+lXk}*

[1] Mani manastırına ait olan

m. BuYön15/8

maḡlai koça [1] şahıs adı

m.+kka Çeş06/1

mar < Sry. *mr*

[1] efendi

m. BuYön04/8v

markuz [1] şahıs adı

m.+ta Kar71/1

marla [3] şahıs adı

m. Borç15/14

m.+ka Borç15/2

m.+nıḡ ol Borç15/13

marmur [1] ?

m. Vas05/4

maşı [3] şahıs adı

m. KöSa02/16, Kösa02/19, BuYön54/2

matay [1] şahıs adı

m. ArKi01/2

mausi ädgü [1] şahıs adı

m. ArSa15/2

mayak [1] şahıs adı
m. Çeş75/6

mayak bökän [3] şahıs adı
m. BuYön19/7, BuYön19/13, BuYön72/5

mä [51] da, de
m. ArSa03/16, ArSa11/14, ArSa11/17, ArSa16/9, BaSa01/12, BaSa04/13, BaSa06/14, KöSa01/17, KöSa08/11, KöSa08/18, KöSa10/8, ÇoSa01/21, ÇoSa02/15, ArTa02/11, ArTa02/13, ArTa03/6, Vas04/31, Vas07/22, BuYön07/6, BuYön08/3, BuYön24/8, BuYön28/15, BuYön31/9, BuYön39/8, BuYön50/8, Dilek04/11, Dilek04/20, Dilek04/23, Dilek04/28, Dilek04/30, Ra01/5v, Ra01/6v, Ra02/6, Ra03/6, Ra04/6, Mak08/9, Mak08/15, Çeş19/12, Çeş21/4, Çeş22/12, Çeş22/15, Çeş23/3, Çeş28/13, Çeş30/13, Çeş95/9, Çeş97/12, Çeş99/7, Kar17/4, Kar17/5, Kar162/1

mädiz [2] şahıs adı
m. Çeş24/3, Çeş24/22

mäkyädäntäpi
[1] şahıs adı
m. kâşi açari Çeş37/1

män [784] ben, birinci teklik şahıs zamiri
m. ArSa02/7, ArSa02/8, ArSa02/11, ArSa02/22, ArSa02/23, ArSa03/7, ArSa04/8, ArSa04/12, ArSa05/8, ArSa05/15, ArSa05/23, ArSa05/24, ArSa08/1, ArSa09/7, ArSa09/23, ArSa10/7, ArSa11/10, ArSa11/23, ArSa11/25, ArSa11/26, ArSa11/27, ArSa13/1, ArSa13/7, ArSa13/8, ArSa13/15, ArSa13/20, ArSa13/22, ArSa14/6, ArSa15/23, ArSa16/7,

ArSa16/16, ArSa16/17, ArSa16/18, ArSa16/19, ArSa16/20, ArSa16/21, ArSa16/22, ArSa16/23, ArSa16/24, ArSa16/25, ArSa16/26, ArSa16/27, ArSa17/1, ArSa17/6, ArSa17/10, ArSa17/11, ArSa17/17, ArSa17/18, BaSa01/6, BaSa01/11, BaSa01/16, BaSa01/18, BaSa01/19, BaSa01/20, BaSa01/21, BaSa03/6, BaSa03/14, BaSa03/18, BaSa03/19, BaSa04/5, BaSa04/6, BaSa04/12, BaSa04/18, BaSa04/19, BaSa04/20, BaSa04/21, BaSa04/22, BaSa04/23, BaSa05/2, BaSa05/8, BaSa05/10, BaSa05/11, BaSa06/13, BaSa06/22, BaSa06/23, BaSa06/24, BaSa06/25, BaSa06/26, BaSa06/27, KöSa01/9, KöSa01/27, KöSa01/29, KöSa01/30, KöSa01/31, KöSa01/32, KöSa02/7, KöSa02/8, KöSa02/16, KöSa02/17, KöSa02/20, KöSa02/23, KöSa03/7, KöSa04/10, KöSa05/5, KöSa05/8, KöSa05/14, KöSa05/15, KöSa05/17, KöSa06/6, KöSa06/7, KöSa06/10, KöSa06/16, KöSa06/18, KöSa08/6, KöSa08/7, KöSa08/9, KöSa08/12, KöSa08/22, KöSa08/23, KöSa08/24, KöSa08/25, KöSa08/26, KöSa08/27, KöSa09/4, KöSa09/8, KöSa09/10, KöSa09/18, KöSa09/21, KöSa09/22, KöSa10/1, KöSa10/4, KöSa10/7, KöSa10/12, KöSa10/13, ÇoSa01/9, ÇoSa01/10, ÇoSa01/19, ÇoSa01/25, ÇoSa01/27, ÇoSa01/29, ÇoSa01/30, ÇoSa01/31, ÇoSa01/32, ÇoSa02/6, ÇoSa02/8, ÇoSa02/20, ÇoSa02/24, ÇoSa02/25, ÇoSa02/26, EvSa01/1, EvSa02/8, B.sizSa06/6, B.sizSa06/7, B.sizSa06/8, B.sizSa06/9, B.sizSa06/10, B.sizSa06/11, ArKi02/8, ArKi02/9, ArKi02/12, ArKi03/10, ArKi03/11, ArKi04/7, ArKi05/8, ArKi05/12, ArKi06/9, ArKi06/11, ArKi06/12, ArKi07/9, ArKi07/10, ArKi08/16, ArKi08/8, ArKi08/19, ArKi09/15, ArKi10/12, ArKi11/1, ArKi11/6, ArKi12/1, ArKi12/7, ArKi13/13, ArKi13/14, ArKi13/15, BaKi01/7, BaKi01/9, BaKi01/10, BaKi02/4, BaKi02/7, BaKi02/8, HaKi02/18, HaKi03/11, HaKi03/12, HaKi03/18, ArTa01/28, ArTa02/14, Borç01/1, Borç01/2, Borç01/4, Borç02/6, Borç04/5, Borç06/1, Borç08/9, Borç09/10, Borç10/4, Borç11/1, Borç12/9, Borç12/10, Borç14/12, Borç15/13, Borç15/14, Borç16/6, Borç16/12, Borç17/13, Borç17/14, Borç19/10, Borç20/11, Borç21/16, Borç22/13, Borç23/7, Borç23/9,

Borç23/10, Borç24/10, Borç25/1, Borç26/6, Borç29/3, Borç30/1, Borç30/4, Borç30/9, Borç34/9, Borç34/10, Borç36/6, Borç37/15, Borç38/6, Borç38/7, Borç39/10, Borç39/14, Borç39/15, Borç40/12, Borç41/3, Borç41/6, Borç42/4, Borç43/6, Borç43/7, Borç43/9, Borç43/1v, Borç44/4, Borç45/9, Borç45/11, Borç45/15, Borç45/16, Borç45/17, Borç46/5, Borç46/9, Borç46/10, Borç46/12, Borç48/11, Borç48/13, Borç49/7, Borç49/8, Borç51/7, Borç52/5, Borç53/6, Borç54/15, Borç54/16, Borç54/17, Borç54/18, Borç55/3, Borç55/6, Rehin01/4, Rehin01/5, Rehin01/6, Rehin01/9, Rehin01/10, Rehin01/12, Rehin02/7, Rehin02/8, Rehin02/14, Rehin02/1v, Rehin02/2v, Rehin02/3v, Rehin02/6v, Rehin02/11v, EvlEd01/9, EvlEd01/32, EvlEd01/33, EvlEd02/1, EvlEd02/5, EvlEd02/7, EvlEd02/8, EvlEd02/10, EvlEd02/2v, EvlEd03/6, EvlEd03/10, EvlEd03/6v, EvlEd03/7v, EvlEd03/9v, AzEt01/1, AzEt01/9, AzEt01/19, Vas01/2, Vas01/23, Vas01/1v, Vas01/2v, Vas02/2, Vas03/6, Vas04/36, Vas05/1, Vas06/1, Vas06/20, Vas06/21, Vas07/2, Vas07/23, BuYön04/24v, BuYön52/3, Dilek04/4, Dilek04/9, Dilek04/10, Dilek04/12, Dilek04/14, Dilek04/22, Dilek04/26, Dilek04/29, Ra01/4v, Ra02/4, Ra03/3, Ra04/4, Mak01/4, Mak02/1, Mak02/7, Mak04/5, Mak04/9, Mak05/1, Mak05/7, Mak06/8, Mak07/2, Mak07/11, Mak08/12, Mak08/13, Mak08/17, Mak08/18, Mak08/19, Mak08/20, Mak08/21, Mak08/22, Mak08/23, Mak08/24, Mak09/2, Mak09/4, Mak10/1, Mak10/10, Mak10/11, Mak11/1, Mak11/8, Çeş09/3, Çeş10/1, Çeş14/5, Çeş19/13, Çeş19/14, Çeş19/15, Çeş19/16, Çeş19/17, Çeş20/6, Çeş20/10, Çeş20/11, Çeş20/14, Çeş20/3v, Çeş21/1, Çeş21/7, Çeş21/8, Çeş22/20, Çeş22/22, Çeş22/23, Çeş22/24, Çeş22/25, Çeş23/1, Çeş23/2, Çeş23/9, Çeş23/17, Çeş23/18, Çeş23/22, Çeş24/2, Çeş24/24, Çeş24/25, Çeş25/2, Çeş25/4, Çeş25/8, Çeş25/13, Çeş25/14, Çeş26/2, Çeş27/2, Çeş27/12, Çeş27/14, Çeş27/23, Çeş27/25, Çeş27/26, Çeş30/21, Çeş30/22, Çeş30/23, Çeş30/24, Çeş30/25, Çeş32/4, Çeş33/5, Çeş38/1v, Çeş38/3v, Çeş38/4v, Çeş45/2, Çeş49/4, Çeş49/6, Çeş49/8, Çeş49/9, Çeş51/5, Çeş53/1, Çeş58/7, Çeş63/2, Çeş64/2, Çeş74/1,

Çeş74/6, Çeş74/11, Çeş75/6, Çeş76/1v, Çeş78/1, Çeş78/3, Çeş78/4,
Çeş79/2, Çeş79/6, Çeş79/12, Çeş79/14, Çeş80/7, Çeş80/12, Çeş80/22,
Çeş80/23, Çeş81/2, Çeş82/1, Çeş82/8, Çeş82/12, Çeş82/19, Çeş82/20,
Çeş83/5, Çeş86/5, Çeş86/7, Çeş88/5, Çeş89/1, Çeş89/2, Çeş89/3,
Çeş93/2, Çeş93/5, Çeş94/4, Çeş95/1, Çeş95/8, Çeş95/13, Çeş96/13,
Çeş97/2, Çeş97/9, Çeş97/13, Çeş97/17, Çeş98/1, Çeş98/10, Çeş99/2,
Çeş99/8, Çeş99/9, Çeş100/2, Çeş100/6, Çeş101/1, Çeş101/4, Kar03/2,
Kar04/1, Kar05/1, Kar07/2, Kar09/1, Kar10/1, Kar16/3, Kar17/2,
Kar17/7, Kar19/15, Kar19/17, Kar24/5v6, Kar36/2, Kar39/5, Kar44/3,
Kar45/3v, Kar46/4, Kar47/1, Kar47/6v, Kar47/7v, Kar50/9, Kar58/1,
Kar59/2, Kar67/20v, Kar67/3va, Kar67/8va, Kar67/17va, Kar68/4,
Kar69/1, Kar71/1, Kar71/2, Kar76/6, Kar86/2, Kar86/4, Kar86/6,
Kar87/2, Kar91/1, Kar111/25, Kar126/3, Kar131/1v, Kısİf06/1,
Kısİf11/1, Kısİf19/1, Kısİf19/2, Kısİf22/4, Kısİf22/5, Kısİf23/2

alır m. Çeş20/9, Çeş20/11, Çeş42/2

bar yok bolşa m. Borç17/8

bar yok bolsar m. Borç01/3, Borç14/9, Borç15/10, Borç16/10,
Borç18/12, Borç19/7, Borç20/8, Borç22/9, Borç23/5, Borç24/8,
Borç48/8, Borç54/12

bargay m. Vas06/3

bärür m. Borç23/4

bergäy m. BuYön04/12v

berir m. Borç38/5, Borç52/3v

bermäsar m. HaKi02/9, Borç54/10, Çeş23/20

bermäz m. Rehin01/7

bersär m. Çeş23/18, Çeş38/6, Çeş44/5

berür m. ArKi06/7, ArKi08/15, ArKi08/16, ArKi11/5, HaKi02/8,
HaKi02/14, HaKi03/9, HaKi03/11, Borç02/4, Borç03/5, Borç04/4,
Borç08/6, Borç09/7, Borç09/8, Borç11/4, Borç12/6, Borç14/6,
Borç15/6, Borç15/9, Borç16/7, Borç16/9, Borç17/5, Borç17/7,
Borç18/11, Borç18/8, Borç19/5, Borç19/6, Borç20/5, Borç20/7,
Borç21/11, Borç21/13, Borç22/6, Borç22/8, Borç23/6, Borç23/7,

Borç24/6, Borç24/8, Borç27/2, Borç30/7, Borç32/3, Borç34/6,
Borç35/6, Borç36/4, Borç39/7, Borç39/9, Borç40/6, Borç41/4,
Borç42/3, Borç43/4, Borç44/3, Borç45/12, Borç47/4, Borç48/7,
Borç49/4, Borç53/4, Borç54/9, Borç54/11, Borç55/5, Rehin01/8,
Rehin02/12, Rehin02/3v, Rehin02/4v, Rehin02/7v, Rehin02/10v,
EvlEd01/18, Vas03/7, Ra01/4v, Ra02/4, Ra03/4, Ra04/4, Mak02/2,
Mak02/5, Çeş21/2, Çeş21/5, Çeş21/6, Çeş23/2, Çeş23/9, Çeş23/18,
Çeş24/24, Çeş25/9, Çeş25/11, Çeş32/2, Çeş59/7, Çeş63/4, Çeş78/3,
Çeş83/8, Çeş85/5, Çeş93/5, Çeş95/2, Çeş97/3, Çeş100/4
bilir m. BaSa05/2, BaSa05/3, BaSa05/5, ÇoSa01/20, Borç52/5,
Çeş99/9
bilmâz m. KöSa06/17, ArKi04/7, Çeş98/7, Çeş100/6
bilür m. KöSa06/16, KöSa09/18, ArKi02/8, ArKi04/7, ArKi05/9,
ArKi06/9, ArKi12/2, ArKi13/15, BaKi01/7, BaKi02/4, HaKi03/12,
Çeş98/7
bitimäsär m. Çeş94/3
bitiyü täginür m. Çeş92/2
bitiyür m. Çeş85/4, Çeş94/3
bolgay m. Vas01/3
bolşa m. Borç12/6
çam çarım kılmaz m. EvlEd02/10, Çeş21/4, Çeş80/12
çam çarım kılsar m. Çeş79/9, Çeş82/14
çam kılmaz m. Çeş20/14, Çeş20/1v
çamlasasar m. Çeş82/8
çamsız tutar m. Çeş78/4
ıdmasar m. Borç09/6
ıdur m. Borç09/5
ışlätsär m. Rehin01/8
ıştin taştın bolsar m. Borç34/7, Borç49/5
käçürsär m. Borç14/6, Borç15/7, Borç16/8, Borç17/6, Borç19/5,
Borç20/6, Borç22/7, Borç23/6, Borç24/7, Borç27/3, Borç39/8
keçürsär m. Borç18/9

ketär m. Çeş32/2
keřär m. EvlEd01/28
kodar m. Çeş23/8
kögürmäz m. Çeş23/10
kurug kalır m. Çeş27/11, Çeş 100/5
ölür m. Ra01/8v, Ra02/8, Ra03/8, Ra04/8
örü kudı bolsar m. Borç02/4, Borç03/6, Borç10/4
örü kuğı bolsar m. Borç32/4, Borç47/5, Borç51/5, Borç55/6
ötnü tägnür m. BuYön04/4
ötünü tägnür m. BuYön04/24v
saknu täginür m. BuYön04/19v
sahnur m. BuYön04/21v, BuYön04/22v
täginür m. BuYön37/2
tägir m. EvlEd03/9v, Çeş79/11, Çeş82/17
tesär m. Rehin02/9v, EvlEd03/8v, Mak01/7, Çeş23/7, Çeş23/9
tilämäz m. Çeş38/3, Çeş38/4
tutar m. BuYön33/3, Çeş70/5
tuşar m. Mak01/6
tutsa m. Borç04/3
tuşsa m. Borç42/2
tutsar m. Borç08/4, Borç35/5, Borç36/3, Borç43/3, Borç44/2,
Borç47/4, Borç55/5
tuşsar m. EvlEd01/22
ünär m. EvlEd01/28
üntürmäz m. Rehin02/8v
üntürür m. Rehin02/8v, EvlEd03/1v
yarlıkayur m. Çeş61/1
yeyür m. Çeş88/5, Çeş94/4
yok bar bolsa m. Borç04/4
yok bar bolsar m. Borç08/7, Borç35/7, Borç36/4, Borç38/5, Borç40/7,
Borç41/4, Borç42/3, Borç43/4, Borç44/3, Borç45/9, Borç53/5, Kar17/5
yükünü täginür m. Çeş93/1

men+dä EvlEd01/12

men+i Dilek04/19, Dilek04/25, Dilek04/31, Dilek04/33

men+itä EvlEd02/11

men+tä Vas01/4

men+täki Dilek04/21

mın+ta Vas07/24

mäniñ

[38] benim, birinci teklik şahıs zamirinin ilgi hali

m. KöSa02/11, KöSa08/3, KöSa08/9, Borç17/8, AzEt01/5, AzEt01/7, Vas06/11, Vas06/12, Çeş20/14, Çeş23/6, Çeş97/4

m. ol HaKi03/18, Borç19/10, Vas01/22, Ra01/9v, Ra04/9, Mak07/10, Çeş30/4, Çeş70/7, Çeş78/4, Çeş100/7, Kar36/2

m.'ol KöSa05/14, KöSa05/17, B.sizSa06/8, B.sizSa06/9, B.sizSa06/10, B.sizSa06/12, B.sizSa06/13, B.sizSa06/14, B.sizSa06/15, B.sizSa06/16, Ra02/9, Ra03/8, Mak01/9, Çeş44/8

m.+niñ EvlEd01/14

meniñ ol Çeş62/6

mängü

[3] şahıs adı

m. BaSa04/23, ArKi13/15

m.+niñ 'ol ArKi13/13

mängü tämür [1] şahıs adı

m. Çeş22/4

mängü täñrim [1] şahıs adı

m.+niñ BaSa02/4

mäñiçi vapdu [1] şahıs adı

m. Çeş84/4

märkid

[2] şahıs adı

m. BaSa01/15
m.+nıñ ol BaSa01/19

melik buka [1] şahıs adı
m.+tın Kar159/1

melik tämir [1] şahıs adı
m. BuYön43/1

men bk. män

meniñ bk. mäniñ

mınça bk. munça

mınta bk. män

mısır [29] şahıs adı
m. ArSa03/7, ArSa03/13, ArSa11/2, ArSa11/11, ArSa11/22,
ArKi05/11, BaKi01/7, Borç13/5, Borç17/12, Çeş22/18, Çeş24/25
m. şıla ArKi07/10, Borç14/12, Borç39/15
m.+ka ArKi03/2, ArKi10/2, ArKi10/6, BaKi01/11, Borç16/2,
Borç16/13, Çeş39/8
m.+kä Kar72/3
m.+nıñ BaKi01/4
m.+nıñ ol Borç16/12
m.+nıñ'ol Çeş22/24
m.+tın ArSa03/3

mısır kaya [2] şahıs adı
m. Borç48/11
m.+nıñ ol BaKi01/9

mısır kaya kuz

[2] şahıs adı
m. KöSa08/21
m.+nıñ ol KöSa08/25

mısır kaya suk

[2] şahıs adı
m. BaSa04/17
m.+nıñ 'ol BaSa04/20

min

< Çin. 麵 *miàn* (GOÇ. *mjian* `)
[20] un (krş. un)
m. BuYön08/2, BuYön10/6, BuYön10/7, BuYön10/10, BuYön14/7,
BuYön21/2, BuYön24/8, BuYön41/3, BuYön41/8, BuYön43/7,
BuYön55/2, BuYön60/3, BuYön62/4, Çeş68/2, Çeş68/4, Kar22/3,
Kar53/1, Kar62/3, Kar85/4
m.+tä BuYön43/6

miñ

[31] bin
m. ArSa02/9, ArSa03/12, ArSa05/13, ArSa09/9, ArSa10/8, ArSa12/15,
ArSa13/12, ArSa15/12, ArSa17/10, BaSa01/10, BaSa03/12,
BaSa04/10, BaSa06/7, KöSa01/11, KöSa03/9, KöSa04/8, KöSa06/8,
KöSa08/12, KöSa09/12, KöSa10/5, ÇoSa01/12, ÇoSa02/9, EvSa01/7,
EvSa02/13, B.sizSa01/5, ArTa02/5, ArTa03/3, Borç10/2, Dilek04/18,
Çeş82/15, Kar79/1

miñ ädgü

[1] şahıs adı
m. BuYön04/14v

miñ buka

[1] şahıs adı

	m. Borç13/3
miñ kara	[1] şahıs adı m. Çeş28/2
miñ niñ	[1] şahıs adı m. BuYön04/6v
miñ tümür	[3] şahıs adı m.+kä Borç20/2, Borç20/11 m.+niñ 'ol Borç20/11
mirgiçi	[1] şahıs adı m. Çeş30/3
mirtso	[1] şahıs adı m. şila Çeş10/1
misaki	[1] şahıs adı m. Çeş35/2
monçuk	[1] boncuk, inci m. Kar107/14
moñol buka	[1] şahıs adı m. Çeş20/3v
möñgä tümür	[1] şahıs adı m. BuYön20/2
mrgaşir	< Skr. <i>mrgaşıraşa</i> [1] Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri

	m. Kar113/3
msydr	< Soğd. <i>msyōr</i> [1] (Nesturi) Hristiyan, papaz m.+ların BuYön32/2
mu	[4] soru edatı m. Dilek04/9, Dilek04/25, Çeş09/2, Çeş23/7
munça	[20] bunca, bu kadar m. Vas03/6, Vas04/28, Vas04/29, Vas07/19, BuYön10/8, Çeş19/6, Çeş23/13, Çeş27/8, Çeş27/18 m.+nı Mak01/8 m.+ta BuYön11/3, BuYön56/4 mınça ArSa02/9, ArSa16/8, ArSa16/12, BaSa06/7, Vas06/8, Vas07/23, Çeş80/9
mundın	bk. muntın
muni	[3] bunu m. Vak01/32, Çeş55/7, Kar65/7v
muniça	[1] bunun gibi m. Çeş88/3
munta	[5] bunda, burada m. KöSa07/5, AzEt01/10, Vas07/6, Dilek04/15, Kar52/1
muntag	[1] bunun gibi, böyle m. BuYön04/9v
muntın	[2] bundan

m. Vas07/13
mundın Çeş95/7

munun [1] böyle, bununla
m. Çeş09/2

muğ [1] sıkıntı, dert
m. Dilek04/2

muşsuz [2] şahıs adı
m. Kar100/6
m.+nın ol KöSa01/30

muşsuz kaya [3] şahıs adı
m. Çeş95/2
m.+ka Çeş95/14
m.+nın Çeş95/13

murut [1] yer adı (krş. murutluk)
m. Mak03/2

murutluk [11] yer adı (krş. murut)
m. Vak01/1, Vak01/11, Vak01/20, Vak01/23, Vak01/36, Vak01/38,
Vak01/42, BuYön28/3, BuYön28/7
m.+ta Vak01/26
murutluk BuYön58/3

muşı [1] şahıs adı
m. BuYön16/5

mübaräk koç [1] şahıs adı
m. ÇoSa02/5

mün-	[11] binmek, sürmek m.-gü BuYön64/2, BuYön64/4, BuYön64/7, BuYön64/8, BuYön66/5, BuYön68/6, BuYön69/5, BuYön79/3 m.-üp BuYön13/5, BuYön13/8, Kar132/1
mün	[2] çorba, aş m. Rehin02/2v, Vas05/8
mürün	[1] ? m. Kar51/5
namlu	[1] şahıs adı n. BaSa05/2
nampi	[2] yer adı n.+ka BuYön67/4 n.+ta BuYön57/4
napçik	[1] yer adı n.+dä Borç09/2
nartun	[2] şahıs adı n. BaSa04/17 n.+nıñ 'ol BaSa04/21
nä	[2] ne n. Çeş07/3 n.+siñä Vas07/30
näçä	[9] ne kadar, her ne kadar n. ArSa14/5, ArKi03/6, ArKi07/5, ArKi09/8, EvlEd01/16

n.+kä KöSa05/6, Vak01/13

n.+tä Çeş93/4

neçä ArKi10/8

nägü

[43] nasıl, ne şekilde, ne ise

n. ArSa09/21, ArSa10/21, ArSa14/9, BaSa05/4, ArKi04/6, ArKi06/8, ArKi12/3, Borç43/7, EvlEd01/15, EvlEd02/12, AzEt01/7, Vas07/5, Vas07/22, Vak01/8, BuYön14/3, BuYön28/15, Dilek04/29, Ra01/5v, Ra01/6v, Ra02/6, Ra03/5, Ra04/5, Çeş22/12, Çeş22/15, Çeş28/13, Çeş55/6, Çeş97/12, Çeş98/6, Çeş98/8, Kar17/4

n. ärsär Çeş20/14

n. 'ärsär Çeş20/12

n.+kä AzEt01/13, Mak08/9, Mak08/15, Çeş21/4

n.+m Ra03/5, Ra04/6

n.+si Çeş80/10

n.+sin Vas07/12

n.+siñä Vas07/28

nämä

[1] ne, hangi

n. Dilek04/24

näşä

[4] eşya, nesne, şey

n.+läрни Çeş23/13, Çeş23/14, Çeş23/16, Çeş23/19

nätäg

[2] nasıl, ne şekilde

n. ärsär Dilek04/8

nätäg ArKi02/3

neçä

bk. näçä

nekü

[2] şahıs adı

n. Mak01/2, Mak01/4

niküy bıkı [1] şahıs adı
n. Borç44/4

nişan < Fars. *nişān*

[148] nişan, iz, belirti

n. ArSa04/12, ArSa04/13, ArSa04/14, ArSa11/21, ArSa11/25, ArSa11/26, ArSa11/27, ArSa16/16, ArSa16/17, ArSa16/18, ArSa16/19, ArSa16/20, ArSa16/21, ArSa16/22, ArSa16/23, ArSa16/24, ArSa16/25, ArSa16/26, BaSa01/16, BaSa01/18, BaSa01/19, BaSa01/20, BaSa01/21, BaSa04/18, BaSa04/19, BaSa04/20, BaSa04/21, BaSa04/22, BaSa06/22, BaSa06/23, BaSa06/24, BaSa06/25, BaSa06/26, KöSa01/26, KöSa01/29, KöSa01/30, KöSa01/31, KöSa01/32, KöSa08/22, KöSa08/24, KöSa08/25, KöSa08/26, KöSa08/27, KöSa09/21, ÇoSa01/25, ÇoSa01/27, ÇoSa01/29, ÇoSa01/30, ÇoSa01/31, ÇoSa02/19, ÇoSa02/24, ÇoSa02/25, ÇoSa02/26, B.sizSa06/6, B.sizSa06/7, B.sizSa06/8, B.sizSa06/9, B.sizSa06/10, B.sizSa06/11, B.sizSa06/12, B.sizSa06/13, B.sizSa06/14, B.sizSa06/15, B.sizSa06/16, ArKi03/10, ArKi05/11, ArKi06/11, ArKi07/9, ArKi09/15, ArKi10/12, ArKi13/13, BaKi01/9, BaKi02/7, HaKi02/16, HaKi03/17, ArTa02/13, ArTa03/9, Borç12/9, Borç13/11, Borç14/11, Borç15/13, Borç16/12, Borç17/13, Borç19/9, Borç20/10, Borç21/16, Borç22/12, Borç23/7, Borç23/9, Borç24/10, Borç29/4, Borç37/14, Borç39/14, Borç45/14, Borç45/15, Borç45/16, Borç45/17, Borç46/12, Borç48/11, Borç54/15, Borç54/16, Borç54/17, EvlEd01/31, BuYön15/2, BuYön54/5, Ra01/9v, Ra02/9, Ra03/8, Ra04/9, Mak02/6, Mak05/6, Mak06/7, Mak08/17, Mak08/18, Mak08/19, Mak08/20, Mak08/21, Mak08/22, Mak08/23, Çeş19/13, Çeş19/14, Çeş19/15, Çeş19/16, Çeş21/7, Çeş22/18, Çeş22/22, Çeş22/23, Çeş22/24, Çeş22/25, Çeş23/22, Çeş24/23, Çeş24/24, Çeş25/13, Çeş30/4, Çeş39/10, Çeş49/6, Çeş49/7, Çeş49/8, Çeş49/9, Çeş51/5, Çeş56/7, Çeş95/13, Çeş97/14, Çeş100/7, Kar162/5

niyam	< Skr. <i>niyama</i> [1] olumlu görev; sınırlama, sakınma n. kuşalapkş kılıp BuYön28/8
nom	< Soğd. <i>nwm</i> < Gr. <i>νόμος</i> [6] öğreti, kanun, din n. AzEt01/8, Borç43/8, Dilek04/7, Çeş11/2, Kar86/6 n.+nı Çeş11/3
nom kılı	[10] şahıs adı n. ArKi06/10, HaKi03/16, Borç20/8, BuYön18/8, Kar19/3, Kar45/1, Kar45/3v, Kar72/9 n. tu BuYön15/6
nomdaş	[1] şahıs adı n. şilavanti Vak01/17
noyan sarıg	[1] şahıs adı n. BuYön19/9
noyin	< Mo. <i>noyan</i> [1] kumandan, amir n. BuYön24/4
nökör	< Mo. <i>nökör</i> [2] koruma, fedai n. BuYön43/4 n.+läriñä BuYön12/2
ogaday	bk. ögödäy

oğıl	bk. oğul
og(u)l	bk. oğul
oğlak	[1] oğlak o. Çeş71/3
oğlan	[24] oğlan, erkek çocuk o. Vas01/12, Vas04/11, Vas07/17, Kar120/6, Kar141/4, Kar162/1 o.+ı Çeş26/1, Çeş82/5 o.+ım Vas03/7, Çeş82/2 o.+ın AzEt01/8 o.+ka BuYön71/2 o.+lar EvlEd01/17 o.+larım Borç55/1v, EvlEd01/16, AzEt01/11, AzEt01/12, Vas07/25 o.+larımka AzEt01/5 o.+larımta EvlEd01/2 o.+nın BuYön76/2 ogulan+ka Vas06/6 oglar+ım Çeş95/8 olan+nı ÇoSa01/6
oğlan mənü	[1] şahıs adı o.+nünj 'ol B.sizSa06/11
ogları	[1] şahıs adı o. BaSa05/12
oglar	bk. oğlan
ogrı	[3] hırsız, hırsızlık o. täv kılsar Rehin02/13, Rehin02/15

o.+sı ÇoSa01/17

ogul

[69] oğul, erkek evlat

o. EvlEd01/5, EvlEd01/7, EvlEd01/12, EvlEd01/27, EvlEd02/7, EvlEd03/4, Çeş04/5, Çeş04/6, Çeş50/2, Çeş50/1v

ulug o. bolup AzEt01/10

o.+ıña Çeş80/11

o.+ka ÇoSa02/9

o.+ları EvlEd01/25

o.+larka AzEt01/2

o.+nı EvlEd01/10

o.+nıñ EvlEd01/19, BuYön01/2

o.+nuñ BuYön43/1, BuYön69/1

o.+ta Borç50/5

o.+um ArSa05/16, EvlEd02/12, EvlEd02/6, Çeş80/13

o.+umız ArSa02/12

o.+umnı Rehin01/2, Rehin02/14v

o.+umnıñ Rehin01/11

o.+umta Mak10/5

o.+umuz ArSa12/19

ogıl+um Çeş11/4

og(u)l+ı KöSa02/2, Borç03/1, Borç10/1v, BuYön05/3, BuYön14/4, BuYön16/5, BuYön21/3, BuYön24/7, BuYön35/13, Çeş80/3, Kar15/3, Kar88/3, Kar135/2, Kısıf31/2

og(u)l+um ArSa17/17, KöSa04/11, Borç22/10, Borç29/3, Borç34/7, Borç39/10, Borç51/5, Borç51/7, Borç53/5, EvlEd01/13, EvlEd03/7, Vas01/6, Vas01/7, Vas07/29, Mak08/14, Çeş27/5, Çeş27/6, Çeş27/7

og(u)l+umka Vas05/1

og(u)l+umnı ÇoSa02/6, Rehin02/3, EvlEd01/3, EvlEd03/2

ogul tegin

[1] şahıs adı

o. Mak08/7

ogul toña [1] şahıs adı
o. KöSa06/17

ogulan bk. oğlan

ogulkıya [2] oğlan, oğlancık
o. Rehin02/12
o.+ka Rehin02/9

ogulluk [3] evlatlık
o. EvlEd01/4, EvlEd02/5, EvlEd03/3

ok [37] kuvvetlendirme edatı
o. ArSa02/19, ArSa03/10, ArSa05/19, ArSa09/15, ArSa10/15, ArSa10/18, ArSa11/14, ArSa11/23, ArSa13/17, ArSa13/18, ArSa15/18, ArSa17/10, BaSa01/14, EvSa01/13, EvSa02/10, EvSa02/12, B.sizSa06/6, ArTa02/1, Borç05/5, Borç09/7, Borç45/6, EvlEd01/11, BuYön26/5, BuYön28/11, BuYön34/5, BuYön50/5, Çeş20/9, Çeş20/11, Çeş24/23, Çeş25/10, Çeş27/22, Çeş88/4, Çeş94/3, Çeş99/5, Kar49/4
'ok ArSa02/15
o.+da BuYön41/6

okuy [1] şahıs adı
o.+tın Borç37/5

ol [291] -dır, -dir, kopula
o. EvSa01/13, ArKi02/9, ArKi02/12, ArKi02/14, Dilek04/23, Dilek04/24, Çeş21/4, Çeş36/4, Çeş39/9, Çeş41/7, Çeş63/2, Çeş94/4, Çeş96/13, Kar02/7, Kar59/5, Kar59/7, Kar102/5, Kar119/1, Kar135/1, Kar137/4

äçkü 'o. Kar67/9v
ädgünün 'o. ArSa02/23
agaçnı 'o. ArSa11/27
'äkigünün o. Borç52/2v
älig kaya açın o. KöSa06/18
ara bukanı 'o. Çeş22/23
ara tāmürnı o. Çeş21/7
arugnı 'o. Mak08/18, Mak08/22
äsän tutu o. Mak03/7
äsänäni 'o. Vas01/2v
äsän bukanı o. BaSa01/20
äsän bukanı 'o. Borç54/17
äsännı 'o. Mak08/19
äsän teginnı o. KöSa08/2v
äşükimiz ärmäz o. Çeş86/4
aţay tutuğun o. KöSa10/13
aţaynı o. Çeş101/4
aţay yäñäni 'o. Çeş30/24
ävi o. EvSa01/4
baçaknı o. KöSa08/22
bäg tāmır kuznı o. KöSa08/26
bäg tāmürnı 'o. BaSa04/18
bäk tāmürnı o. Borç46/13
bälännı o. Çeş49/6
bäliñdü tutuğun o. Çeş93/6
bärkümişni o. Borç30/9
bars bukanı o. BaSa01/21
barsçaknı 'o. Borç38/7
baş bitigi o. KöSa02/1v
baş biţi o. KöSa01/2v
bitig o. Kar32/1v
bitigi o. Çeş30/2v, Çeş49/2v

bizniñ o. ArKi11/6, Mak06/7, Çeş51/5
bizniñ o. ÇoSa02/20, Borç37/14, BuYön54/5
bizniñ 'o. Çeş39/10, Çeş75/6
bizniñ o. Dilek01/60
bodunlarnıñ o. Çeş30/21
bodunniñ o. Çeş22/19
bolçunuñ o. Kar03/2, Kar04/1
bolmıñniñ o. ArSa04/14, Borç08/9, Borç41/6, Borç49/8
böz o. Borç37/1, Mak02/6
buyan kayanıñ 'o. ArSa11/25
buyan tāmürniñ 'o. Çeş19/14
būdüs tutuñnuñ o. Borç09/10
çärigniñ 'o. Çeş27/26
çın o. Borç32/6, Çeş86/4, Kar07/2, Kar16/4, Kar19/13, Kar33/3,
Kar33/5, Kar34/6v, Kar46/2, Kar46/3, Kar47/2v, Kar59/4, Kar67/19va,
Kar67/32va, Kar95/7, Kısİf35/2v, Kısİf41/1
çın 'o. Çeş43/1, Çeş89/4, Kar42/6, Kar50/7, Kar126/5
çın bitig o. Kar99/3
çivküynüñ o. Borç04/5, Borç44/4
çokınıñ o. KöSa08/24
çöriniñ o. Borç39/14
elçi bukanıñ o. BaSa06/23
elçi bukanıñ 'o. ÇoSa01/29
elçiniñ o. ArKi07/10
el tāmürniñ o. Borç24/11
enç bukanıñ 'o. Mak08/17
ıdabanıñ o. Borç12/10
ıdıñ bitig o. Çeş21/3
ıkdunıñ 'o. Çeş30/24
ıñalınıñ 'o. Çeş30/25
ırsulınıñ o. Borç45/14
içintä o. ArSa10/21

ikägüniñ o. ArSa15/23, Mak05/7
ikägününj o. KöSa01/27, Borç40/12, Borç42/4, Borç43/6, Borç50/6,
EvlEd02/2v, Çeş20/3v
ikiçiniñ o. Çeş30/23
ikigüniñ o. Borç36/6, EvlEd03/7v
ikigününj o. Borç03/8, Borç53/6, Borç55/3v, Çeş76/1v, Çeş81/4
ikigününj 'o. ArSa09/23
iş bukanıñ 'o. Çeş22/22
kädiräniñ 'o. Rehin01/9, Rehin01/12
kalımdunıñ 'o. KöSa09/21, Borç54/15
kanımızniñ o. Dilek01/59
kanturmış togrılınıñ 'o. Mak11/8
kara kunazniñ 'o. ÇoSa02/25
kara tugmanıñ 'o. Mak08/20
karamuknuñ o. ArSa17/17
käräyniñ 'o. Çeş19/15
kärsinniñ 'o. Çeş22/25
kasımnıñ 'o. B.sizSa06/8
kayanıñ o. Çeş64/2
kayda o. EvSa01/3
kayımtunıñ o. ArKi03/11
kayy'tso tunıñ 'o. Rehin02/11v
kıpçakniñ 'o. ÇoSa02/26
kıyakuzniñ o. Borç17/13
kıtay kayanıñ 'o. Çeş82/19
kişiniñ o. Çeş35/2
kokdmunınıñ 'o. ÇoSa01/26
kovçüniñ 'o. KöSa02/23
kovçününj 'o. KöSa02/17
kutlug toñanıñ o. Çeş80/22
küñ o. Kar14/3
küp o. EvSa01/7

likäniñ o. Vas06/21
mäniñ o. HaKi03/18, Borç19/10, Vas01/22, Ra01/9v, Ra04/9,
Mak07/11, Çeş30/4, Çeş70/7, Çeş78/4, Çeş100/7, Kar36/2
mäniñ 'o. KöSa05/14, KöSa05/17, B.sizSa06/8, B.sizSa06/9,
B.sizSa06/10, B.sizSa06/12, B.sizSa06/13, B.sizSa06/14,
B.sizSa06/15, B.sizSa06/16, Ra02/9, Ra03/8, Mak01/9, Çeş44/8
mäñgüniñ 'o. ArKi13/13
märkidniñ o. BaSa01/19
marlanıñ o. Borç15/14
meniñ o. Çeş62/6
mısır kaya kuzniñ o. KöSa08/25
mısır kayanıñ o. BaKi01/10
mısır kaya sukniñ 'o. BaSa04/20
mısırniñ o. Borç16/12
mısırniñ 'o. Çeş22/24
miñ tämürniñ 'o. Borç20/11
muñsuzniñ o. KöSa01/30
nartunniñ 'o. BaSa04/21
oglan mäñünün 'o. B.sizSa06/11
olarıñ o. Çeş73/4
onluklarıñ o. ArSa11/23, Borç13/11
ozmıñniñ 'o. BaSa03/19
ozmış togrılınıñ o. Çeş79/14
ödgäkniñ 'o. ÇoSa01/28
ödigäniñ 'o. BaSa04/19
ögrünç bukanıñ 'o. ArSa16/26
ögrünç kayanıñ o. Mak02/7
ögrünçniñ o. Borç34/10
ögrüz tämirniñ o. Borç48/12
öz mäñüniñ 'o. B.sizSa06/7
pusardu şäliniñ o. Borç02/6
sadanıñ o. BaSa01/16

sadının o. Çeş25/13
sävinç togrılının 'o. ArSa16/17
sinsidunun o. ArSa04/12
sinsiünün 'o. ArSa16/20
siyannın o. ArKi12/7
somanın 'o. ÇoSa02/24
sulaymannın o. Borç45/15
surıyaşirinin o. Borç21/17
şabi tutuğunun o. Mak10/11
şabının o. ArSa05/24
şirianın o. Kar46/1, Kar46/2, Kar46/3
şivsay tayşının o. AzEt01/19
tämiçinin o. ArKi06/12, BaKi02/8
tämır bukanın 'o. ArSa16/23
tämür bukanın o. ArKi09/16
tämür bukanın 'o. Çeş19/16
tämürnin o. ArKi10/12
tämür ombunun o. Çeş24/25
tärbışnin 'o. BaSa06/22
taşıkının o. Çeş23/22
tavgaç yähänin o. Vas01/1v
taypudunun 'o. ArSa16/18
taysağının 'o. ArSa16/24
tiläğü o. Mak09/4
tilik kayanın 'o. ArSa16/22
titso şılanın o. Mak04/10
titsonun o. EvlEd03/9v
togan tokdogannın 'o. ÇoSa01/31
tolu kayanın 'o. ArSa11/26
toñamanın o. Borç14/12
torçının o. KöSa01/31, Borç22/13
torçının 'o. EvlEd01/32, Mak08/21

toyının o. KöSa01/32, Çeş30/21
toyının 'o. Borç54/16
töläk kayanın 'o. Mak08/23
töläknij 'o. ArSa16/21
töläk tämürnij 'o. Çeş19/13
tömür bukanij o. ArKi05/12
törtägünij o. Borç28/5
törtägünnij o. Çeş33/7
tsañcılarnij o. Çeş72/8
tugmanij 'o. Çeş30/23
turmışnıj 'o. BaSa04/22
turmış tämürnij o. BaSa01/18
turmış teginnıj 'o. ArSa16/16
tükäl o. EvSa01/6
türädünij o. KöSa01/29
türk bukanij o. ArSa04/13
tüşikinij o. Çeş98/10
tüş tämürnij 'o. ÇoSa01/30
udçınıj o. BaSa06/25
ur kayanın o. BaSa06/24
usinänij 'o. Borç23/9
utmışnıj o. BaSa06/26
üçägünij o. ArTa02/14, Vas03/8
üçägünij o. Borç10/7
vapnıj o. Çeş38/3v
virya açarinij o. ArTa01/28
yak sılkanij o. KöSa08/27
yarpaknıj o. Çeş49/8
yeg bürtnij 'o. ArSa13/22
yer biği o. ArSa17/1v
yıpkanij 'o. ArSa16/19
yoglım tapmışnıj 'o. B.sizSa06/10

yolaşnıñ 'o. ArSa16/25
yol toğanıñ o. Çeş49/9
yoluganıñ'o. Çeş27/25
yöläkniñ'o. Çeş27/14
yukanıñ o. Çeş74/11
yusupiniñ 'o. B.sizSa06/9
öl Çeş95/13

ol [8] o, şu
o. ArKi05/10, Borç54/10, EvlEd01/12, EvlEd01/17, Vak01/10,
BuYön04/6v, Çeş07/4, Çeş22/6

olan bk. oğlan

olar [24] onlar, şunlar
o. ArTa01/22, ArTa01/24, Vas01/8, Vas01/21, BuYön04/2v,
BuYön10/9, BuYön11/3, BuYön56/6, BuYön65/7, Çeş34/6, Çeş74/3,
Çeş79/5, Kar33/4, Kar75/5, Kar135/3
o.+ka ÇoSa02/20, ÇoSa02/3, ArTa01/20, BuYön26/5, BuYön68/6
o.+nıñ ArSa10/18, Çeş49/3
o.+nıñ ol Çeş73/4
o.+takı Mak01/3

olçay tämür [2] şahıs adı
o. Kar95/9
o.+nıñ Kar95/3v

olpak [6] bir çeşit kışlık ceket
o. BuYön10/8, BuYön10/10, BuYön11/2, BuYön11/3
o.+ka Kar48/9

olur- [3] oturmak, hüküm sürmek

o.-up BuYön28/8

o.-ur Vas04/25

o.-zun BuYön28/9

olurguçu [2] güvence, teminat veren
o. ArSa17/16, BaSa02/10

on [68] on
o. ArSa11/2, ArSa11/5, KöSa05/15, KöSa06/1, B.sizSa01/6, ArKi06/1, ArKi06/4, ArKi06/6, HaKi02/1, Borç01/2, Borç12/1, Borç19/1, Borç26/2, Borç40/4, Borç40/5, Borç42/2, Borç44/2, Rehin02/1, Rehin02/5, Rehin02/6, Rehin02/12v, Vas04/10, Vas04/12, Vas04/20, Vas04/27, Vas05/2, Vas07/15, BuYön04/17v, BuYön04/20v, BuYön07/1, BuYön08/3, BuYön14/4, BuYön36/3, BuYön39/5, BuYön53/2, BuYön74/4, BuYön76/2, BuYön78/3, Mak02/1, Çeş21/1, Çeş23/1, Çeş24/11, Çeş24/21, Çeş27/5, Çeş29/1, Çeş55/1, Çeş63/5, Çeş71/6, Çeş76/1, Çeş84/1, Çeş84/11, Çeş84/12, Çeş88/4, Çeş93/2, Çeş94/2, Çeş94/3, Kar27/5, Kar41/1v, Kar82/1, Kar82/2, Kar96/4, Kar97/7, Kar130/2, Kar132/2, Kar134/2, Kısİf31/1
o.+ta Kar41/6v

on altı [5] on altı
o. BaSa06/4, Borç54/6, BuYön02/3, BuYön44/1
o.+ka BaSa06/1

on beş [2] on beş
o. BuYön41/3
o.+tä Borç54/8

on iki [7] on iki
o. ArKi11/4, Borç18/5, Borç37/1, BuYön56/4, Çeş24/6, Çeş24/17
o.+kä Borç45/1

on ikirär [1] on ikişer
o. Borç34/5

on säkiz [1] on sekiz
o.+kä Mak08/1

on üç [1] on üç
o. ÇoSa01/6

on yegirmi [2] on
o.+kä Kar47/3v, Kar47/5v

on [38] on kişilik askeri grup
o. BuYön41/1, Kar48/7, Kar104/1, Kar115/1, Kar115/1v, Kısıf13/4
o.+ı BuYön01/3, BuYön01/4, BuYön19/2, BuYön19/3, BuYön19/4,
BuYön19/5, BuYön19/6, BuYön19/7, BuYön19/8, BuYön19/9,
BuYön19/10, BuYön19/12, BuYön19/13, BuYön20/5, BuYön22/4,
BuYön25/3, BuYön27/3, BuYön29/5, BuYön62/4, BuYön70/1,
BuYön70/2, BuYön70/3, BuYön70/4, BuYön70/5, BuYön70/6,
BuYön70/7, BuYön70/8, BuYön72/4, BuYön72/5, BuYön73/4

onar [2] onar
o. KöSa04/3
o.+ka HaKi02/4

onınç bk. onunç

onlug bk. onluk

onluk [16] onluk, on kişiden oluşan birim
o.+lar ArSa11/11

o.+larinta Çeş74/8

o.+larka ArSa11/2, ArSa11/4, Borç13/5, Çeş39/4

o.+larnı ol ArSa11/22, Borç13/11

o.+um ArSa04/8, BaSa01/12, BaSa04/12, KöSa08/10, Çeş95/9

o.+umuz KöSa01/16, ÇoSa02/13

onlug+ı ÇoSa01/18

onunç

[23] onuncu

o. KöSa06/1, ArKi09/1, HaKi03/13, Borç51/1, BuYön21/1, BuYön25/1, BuYön31/7, BuYön43/2, BuYön45/1, BuYön68/2, BuYön71/1, Mak09/1, Çeş25/1, Çeş28/1, Çeş78/1, Çeş79/1, Kar13/1, Kar41/7v, Kar47/5v, Kar72/3, Kar72/5, Kar72/8

onınç Borç40/4

onun

[1] doğru bir şekilde, doğru olarak

o. Çeş83/4

oot

bk. ot

opug

[1] yudum

o. BuYön04/6

orpak

[4] eski eşya, nesne

o. EvlEd01/15, Çeş80/9

o.+ı Çeş80/7

o.+ım EvlEd02/12

orta

[1] orta

ortı Borç06/3

ortakı

[2] ortadaki, ortada bulunan

o. ArTa01/7, ArTa01/24

ortan [1] ortanca
o. Çeş27/6

ortı bk. orta

ortuk [3] ortak
o. ArSa14/2, Vas04/28
orçuk ArTa01/12

orçuklug [2] ortaklı
o. ArSa03/4, Çeş25/2

orçun [1] orta
o. Vas07/18

orun [2] yer, mevkii
o.+ın EvlEd01/20
o.+ta Mak03/3

osal [1] gafil, aymaz
o. bolmazun BuYön54/5

ot [4] ot, çimen
o. BuYön74/3, BuYön74/4, BuYön76/2, BuYön78/3

ot [1] ilaç, deva
ooç Çeş56/6

oşacı [2] hekim, doktor
o. tayşı Çeş100/2
o.+ka Çeş100/8

otıra tişi [1] şahıs adı
o. BuYön47/3

otra [5] orta
o. ArSa02/6, ArSa14/4, ArSa17/4, KöSa03/5
otura ArSa05/6

otura bk. otra

otuz [19] otuz
o. ArSa02/24, Vas07/17, BuYön64/1, Çeş27/3, Çeş37/2, Çeş46/3, Çeş58/4, Kar96/5
o.+ka Borç01/4, BuYön41/1, BuYön50/9, Çeş46/1, Çeş53/1, Kar19/17, Kar44/3, Kar48/7, Kısİf14/1, Kısİf14/2, Kısİf14/3

otuz [12] şahıs adı
o. Çeş20/7, Çeş20/11, Çeş20/12
o.+ka Çeş20/15
o.+nuñ Çeş20/2, Çeş20/10
otuz ArSa11/9, ArSa11/10, Borç48/6, Kar13/2, Kar27/5
otuz+ka BuYön72/2

otuz yeşi [1] otuz yedi
o. Mak02/4

otuzar [1] otuzar
o. Borç22/5

oza [1] geçmiş, eski
o.+tın Çeş30/6

ozmış [6] şahıs adı
o. ArSa09/8, ArTa01/25
o.+ka ArSa09/2
ozmış ArSa10/7
ozmış+nın ArSa09/23
ozmış+nın 'ol BaSa03/18

ozmış togrıl [9] şahıs adı
o. Borç40/7, Çeş79/2, Çeş79/6
o.+ka Çeş79/12
o.+nın ol Çeş79/14
ozmış t. BaSa03/7
ozmış t.+ka ArSa10/1, BaSa03/1
ozmış t.+nın BaSa03/14

ö- [2] düşünmek, tasarlamak
ö.-sârlâr ArSa09/14, ArSa10/13

öç- [1] söndürmek, ödemek (?)
ö.-gü Vas04/5

öçkü [1] içki
ö.+m BuYön04/21v

ödäkçi [1] şahıs adı
ö. Vas04/28

ödäm [1] şahıs adı
ö. BuYön19/3

ödgäk [2] şahıs adı
ö. ÇoSa01/26

ö.+niñ 'ol ÇoSa01/28

ödgän [1] şahıs adı
ö. B.sizSa05/5

ödig [7] kayıt, not
ö. Çeş39/6, Kar42/5
ödig bolzun Çeş16/3, Çeş92/2
ödig kılıtım Çeş33/6
ödüg+i Vas03/1, Kar19/1

ödigä [2] şahıs adı
ö. BaSa04/17
ö.+niñ 'ol BaSa04/19

ödiglä- [3] kaydetmek, not etmek, düzenlemek
ö.-tim Kar67/15va, Kar67/21va
ödiglä-p Vas05/2

ödüg bk. ödig

ödüş [1] şahıs adı
ö. Çeş82/20

ög- [1] ögütmek
ö.-ip Çeş69/3

ög [1] ana, anne
ö.+kä Vas06/6

ög bitig [7] ana senet
ö. Kar99/2

ö.+i Mak07/5, Mak11/3, Mak11/5

ö.+in Çeş74/7, Çeş74/9

ö. bitig+i Mak05/3

ögä

[5] öge, akıllı, bilge

ädgü ö. BuYön04/5v

arslan ö. BuYön30/4

yinçä ö. BuYön04/4v

ö.+din ArKi13/a

ö.+si Çeş91/2

ögän

[35] su kanalı, dere

ö. ArSa02/3, ArSa02/20, ArSa05/2, ArSa05/11, ArSa05/19,
ArSa10/18, ArSa11/13, ArSa11/14, ArSa11/18, ArSa12/7, ArSa12/8,
ArSa13/9, ArSa13/10, ArSa13/11, ArSa15/8, ArSa15/10, ArSa17/15,
BaSa01/3, BaSa01/8, BaSa03/10, B.sizSa01/4, Vak01/46,
BuYön15/12, Kar111/23

ö.+däki ArSa09/3

ö.+tä ArSa02/15, ArSa09/16, ArSa10/15, ArSa13/18, BaSa01/14,
Vas04/6, Çeş24/13

ö.+täki ArSa11/8, Vas04/19

ögäy

[1] üvey

ö. Vas01/8

ögödäy

[3] şahıs adı

ö. EvlEd03/2v

igädäy kan Dilek01/17

ogaday katunka BuYön21/2

ögrän-

[6] öğrenmek

ö.-gü Kar26/2, Kar72/2, Kar72/4, Kar114/6

ö.-miş BuYön04/23v, Dilek04/7

ögrinä [1] şahıs adı
ö.+tä Mak07/3

ögrünç [1] şahıs adı
ö.+kä Borç34/2, Borç34/10
ö.+niñ ol Borç34/9

ögrünç buka [4] şahıs adı
ö. BuYön10/9, BuYön11/3, Çeş23/21
ö.+niñ 'ol ArSa16/26

ögrünç kaya [4] şahıs adı
ö. ArTa01/26, ArTa03/10, Mak02/1
ö.+niñ ol Mak02/7

ögrünç kız [1] şahıs adı
ö. AzEt01/6

ögrünç tāmūr
[1] şahıs adı
ö. BuYön39/4

ögrünçä [1] şahıs adı
ö. Vas04/36

ögrüz tāmır [2] şahıs adı
ö.+kä Borç48/3
ö.+niñ ol Borç48/12

ögü kaya [1] şahıs adı

ö. Kar10/1

ögürük [1] öğüt, nasihat
ö.+ça Çeş95/3

ögüz [4] nehir, akarsu
ö. ArSa12/9, ArSa15/4, Kar65/5v
ö.+täki Çeş50/1v

ögüz buka [1] şahıs adı
ö. BuYön64/1

ök [7] kuvvetlendirme edatı
ö. BaSa01/8, ArKi06/12, Vas07/2, Vak01/32, Dilek01/10, Dilek01/53,
Çeş34/2v

öküz togrıl [1] şahıs adı
ö. Borç40/9

öl- [24] ölmek
ö.-äyin Çeş55/8
ö.-di Çeş82/8
ö.-ginça EvlEd01/8
ö.-güm BuYön04/20v
ö.-miş Çeş82/12
ö.-sär HaKi03/10, Rehin02/5v, AzEt01/11, Kar112/1, Kar112/2,
Kar112/3, Kar112/4, Kar112/5, Kar112/6, Kar112/7, Kar112/8,
Kar112/9
ö.-üp Vas06/2, Çeş71/4
ö.-ür Rehin02/5v
ö.-ür män Ra01/8v, Ra02/8, Ra03/8, Ra04/8

öl bk. ol

ölän [3] çayır, mera
ö. Vas04/21, Çeş50/1v
ö.+ni ArSa15/4

ölçäyü [1] şahıs adı
ö. Kar88/3

öndü buka [1] şahıs adı
ö. BuYön44/5

öñ [1] pay, hisse
ö. EvlEd01/18

öñdün [35] doğu; ön, önce
ö. ArSa03/9, ArSa04/4, ArSa09/18, ArSa10/17, ArSa11/13, ArSa12/7,
ArSa15/7, BaSa01/7, BaSa03/8, BaSa04/7, BaSa06/5, KöSa07/3,
EvSa02/10, Vas04/14, Vas04/24, BuYön15/16, Çeş19/2, Çeş41/3,
Çeş79/7
ö.+indä ArSa11/2, Çeş28/8
ö.+intä Çeş22/6
ö.+nüñ Mak07/7
öñtün ArSa02/16, ArSa05/9, ArSa13/9, ArSa17/9, BaSa02/3,
EvSa01/3, ArTa01/9, BuYön66/2, Mak11/5, Çeş25/4, Çeş77/5,
Kar154/5

öñdünki [1] önceki
ö. Çeş98/5

öñi [2] farklı, çeşitli
ö. Çeş97/4

ö. bolsar biz AzEt01/14

öñi [1] şahıs adı
ö. elçikä BuYön45/1

öñrä [1] önce, evvel
ö. Mak10/3

öñtün bk. öñdün

örmiş [1] şahıs adı
ö. Çeş97/6

örtgün [3] harman yeri
ö. ArSa09/18, ArSa09/20
ö.+tä ArKi08/5

örü [14] kuzey, yukarı
ö. ArSa13/9, ArSa17/7, AzEt01/13, Vas06/9, Çeş46/4, Kar154/4
ö. kudı bolsar biz Borç28/2
ö. kudı bolsar män Borç02/4, Borç03/6, Borç10/4
ö. kudı bolsar män Borç32/4, Borç47/5, Borç51/4, Borç55/6

örük togrıl [1] şahıs adı
ö. BuYön59/5

ötämiş [1] şahıs adı
ö. Mak06/2

ötämiş kaya [1] şahıs adı
ö. BuYön16/4

ötgürü	[28] devir (<i>ber-</i> veya <i>sat-</i> ile birlikte “devretmek”) ö. berzün KöSa04/9 ö. satzun ArSa02/11, ArSa04/7, ArSa05/15, ArSa09/11, KöSa05/8, KöSa10/7, EvSa01/9, ArTa01/15 ö. satzun ArSa15/15 ö. satzun ArSa10/10 ö. satzun ÇoSa02/12 ötgürü satzun BaSa06/10, KöSa02/11 ötgürü satzun ArSa13/14, ArSa16/14, BaSa03/13 ötgürü satzun ArSa03/14, ArSa11/16, BaSa01/11, BaSa04/11, KöSa06/10, KöSa08/14, KöSa09/16, ÇoSa01/15, ArTa02/8, ArTa03/5, Çeş60/5
ötüg	[5] dilek, rica, arz ö.+i Dilek03/1 ö.+ümüz Dilek02/5, Dilek02/6 ötüg Dilek01/41 ötüg+üm Dilek04/3
ötüglüg	[1] ricacı ö. Dilek04/2
ötükân tāmīr	[1] şahıs adı ö. Çeş20/2v
ötün-	[10] arz etmek, takdim etmek ö.-ü tägnür män BuYön04/23v ö.-ü titinü täginälim Dilek02/3 ö.-üp EvlEd03/2v, Çeş80/18, Çeş82/15 ötn-ü BuYön04/23v ötn-ü tägnür BuYön04/3 ötn-ü tägnür män BuYön04/4

ötn-ür BuYön04/2

ötün-üp AzEt01/16

ötünü

[3] borç

ö. Borç34/2, Borç34/3

ötünü Borç45/2

öz

[85] öz, kendi

ö. BaSa03/2, AzEt01/5, AzEt01/13, Borç18/5, Borç32/6, Borç42/5, Borç45/11, EvlEd01/23, EvlEd03/6, Vas04/37, Vas06/10, Vas07/21, Ra01/8v, Ra02/8, Ra03/7, Ra04/8, Çeş19/17, Çeş49/4, Çeş50/3, Çeş51/5, Çeş62/5, Çeş93/6, Kar99/4

ö.+i ArSa02/10, ArSa03/13, ArSa04/7, ArSa05/14, ArSa09/10, ArSa10/10, ArSa11/16, ArSa12/16, ArSa13/14, ArSa15/14, ArSa16/14, BaSa03/13, BaSa04/11, KöSa01/13, KöSa02/10, KöSa04/9, KöSa05/7, KöSa06/9, KöSa09/14, KöSa10/6, ÇoSa01/14, EvSa01/9, B.sizSa02/2, ArTa03/4

ö.+intä Kar22/6

ö.+läri BaSa06/9

ö.+üm ArSa04/12, BaSa06/27, KöSa09/22, B.sizSa06/4, ArKi02/12, ArKi03/11, ArKi10/14, ArKi11/6, Borç16/14, BuYön04/24v, Çeş03/4

ö.+ümtä Rehin01/2, Rehin02/3, Çeş04/5

ö.+ünüm Borç22/13

öz EvlEd03/6v

öz+i BaSa01/11, KöSa08/13, ÇoSa02/11, ArTa01/14, ArTa02/7

öz+iniñ Borç45/3

öz+kä Dilek01/44

öz+üm BaSa01/17, BaKi02/8, HaKi03/19, Borç15/14, Borç19/10, Borç37/16, Borç54/18, Mak01/9, Çeş95/8, Çeş101/4, Kar99/2

öz+ümniñ ÇoSa01/5

öz+ümtin EvlEd01/10

öz kana [1] şahıs adı
ö. Çeş98/4

öz kara [1] şahıs adı
ö. tu Çeş98/11

öz mǎñü [1] şahıs adı
ö.+niñ 'ol B.sizSa06/7

öz togrıl [1] şahıs adı
ö. Çeş33/5

öz turmış [1] şahıs adı
ö.+ta Borç36/2

özän [1] şahıs adı
ö. Kar17/2

özgä [4] özge, başka
ö. Dilek04/11
özgä Çeş23/8, Çeş23/10, Çeş74/8

özkiyä [1] başka, diğer
ö. Çeş99/6

paoşın < Çin. 保人 *bǎo rén* (GOÇ. *puaw' rin*)
[2] kefil
p. Mak08/19, Mak08/20

patır < Soğd. *p'ttr* < Skr. *pātra*
[5] kase, dilenci kasesi

	p. Borç18/5, Borç18/6, Borç18/7, BuYön45/2 p.+da AzEt01/7
pay	[1] şahıs adı p.+nı Borç17/8
pinto	[3] şahıs adı p. tutuñ BuYön28/4, BuYön28/13 p. tutuñtın BuYön28/2
pintuñ	[6] şahıs adı p. KöSa10/2, Dilek04/3, Dilek04/4 pintuñ AzEt01/8, AzEt01/12 pintuñ+nıñ Çeş101/1
piryan	< Toh. <i>paryāṃ</i> < Skr. <i>pariyāṇa</i> [2] hücre, odacık p.+ımtakı EvlEd02/11 p.+ın BuYön28/12
povu kıra	[1] yer adı p.+dakı Çeş19/4
poy şiri	[1] şahıs adı p.+tin Kar13/3
puçañ	[2] yer adı p. BuYön64/11, BuYön65/3
pukiñ	[4] şahıs adı p. KöSa02/3, KöSa02/9, KöSa02/20, KöSa02/1v

punjabodi [1] şahıs adı
p. kâşi Çeş37/7

punyaşiri [1] şahıs adı
p. Kar49/4

pusard [1] şahıs adı
p.+ka Borç26/3

pusarda [1] şahıs adı
p. Kar22/15

pusardu [7] şahıs adı
p. Çeş86/7, Çeş89/1
p. şâli Çeş90/2
p. şâliniñ ol Borç02/6
p. tutuñ Çeş86/3
p.+ka KöSa07/2, Çeş94/1

pusardu taz [5] şahıs adı
p. Borç43/7, Çeş89/2, Çeş89/3
p.+nın Çeş94/4
pusarđu t. Çeş90/3

pusardu toñ [1] şahıs adı
p. Çeş16/2

pusarđu sinkay kaya
[1] şahıs adı
p. ArSa17/18

puşiri [1] şahıs adı

p. Çeş37/13

sa < Çin. 鎖 *suǒ* (GOÇ. *sua*)
[1] kilit
s.+sı EvSa01/6

saba < Mo. *saba*
[15] kap, deri çanta, torba; bir çeşit sıvı ölçüsü
s. BuYön15/7, BuYön15/10, BuYön15/14, BuYön15/16, BuYön15/20
s.+sı BuYön35/3, BuYön35/4, BuYön35/6, BuYön35/8, BuYön35/9,
BuYön35/11, BuYön35/12, BuYön35/14, BuYön35/15, BuYön35/17

sabakam [1] şahıs adı
s.+nın Çeş93/3

saç- [1] saçmak, dağıtmak
s.-ıp BaSa05/1

saçığ [1] saç, kurbanlık
s.+ta Çeş65/1

saçu [5] şahıs adı
s. sağun EvSa01/1, EvSa01/8, EvSa01/10
s. sağunka EvSa01/13, EvSa01/14

sada [5] şahıs adı
s. BaSa01/6, BaSa01/16
s.+ka BaSa01/1
s.+nın BaSa01/12
s.+nın ol BaSa01/16

sadı [5] şahıs adı
s. Çeş25/4, Çeş25/8
s.+ka Çeş25/14
s.+nın Çeş25/2
s.+nın ol Çeş25/13

sadu < Soğd. *s 'ōw* < Skr. *sādhū*
[2] iyi, güzel
s. Çeş09/3, Kar32/2

sadun [1] şahıs adı
s. BuYön44/6

saglık [3] sağmal, sağmak için
s. Çeş71/2
s.+tın Çeş71/5

sagta itsarı [1] şahıs adı
s. Çeş84/4

sak < Fars. *sāk* < Ar. *sāk*
[2] baldır, incik; et için kullanılan bir çeşit ölçü birimi
s. BuYön12/4, Mak06/11v

sak adak [1] şahıs adı
s.+ka Mak06/6v

sakal [1] şahıs adı
s. Kar51/2

sakın- [16] düşünmek
s.-ıp EvlEd01/11, Dilek04/9

s.-sar ArSa17/13, ArSa17/14, EvlEd03/9

s.-sarlar ArSa02/13, ArSa05/17, ArSa12/20, ArSa13/17, BaSa03/16,
KöSa06/12, KöSa10/10, EvSa01/12

sakn-u täginür män BuYön04/19v

sakn-ur män BuYön04/21v, BuYön04/22v

sakırlıg saın alıtın

[1] şahıs adı

s. Kar51/3

sakış

[1] sayı

s. Vas04/16

sal-

[1] bırakmak, ödemek

s.-maz biz Çeş22/15

sal

[1] şahıs adı

s. BuYön15/10

salamitri

[1] şahıs adı

s. kâşi Kar55/3

salıg

[3] bir vergi çeşidi

s. BuYön18/7, Çeş22/14

s.+ını BuYön18/10

saman

[7] saman

s. BuYön75/3, BuYön76/3a, BuYön76/3b, BuYön77/3, Çeş59/2v

s.+ka BuYön60/3

s.+ta BuYön74/3

sambodı

bk. sambodu

sambodu [4] şahıs adı
s. EvlEd02/6, EvlEd02/13
s. şäli Kar69/3v
sambodu Borç02/5

sambok [2] şahıs adı
s. Çeş30/3, Kar87/3

sambokdu [6] şahıs adı
s. Kar87/2
s. tutuñ Rehin01/5, Rehin01/6
s. tutuñka Rehin01/3, Rehin01/10

samdukü [1] yer adı
s.+täki Borç17/8

samsıba [1] şahıs adı
s. KöSa02/12

samsıñdu [6] şahıs adı
s. Kar131/3, Kar131/1v
s. tutuñ Kar131/2, Kar131/3v

san [14] sayı
s. Vas02/2
s.+ı Kar108/3
s.+ın BuYön30/6, Kar98/7, Kar98/10, Kar98/12, Kar98/14, Kar106/1,
Kar106/2
s.+ında BuYön29/6
s.+ınta BuYön57/6, BuYön60/4, BuYön61/6
s.+ka BuYön12/5

sana-	[31] saymak, hesaplamak s.-p ArSa03/7, ArSa03/8, ArSa05/9, ArSa11/12, ArSa13/8, ArSa16/7, BaSa04/6, BaSa06/12, BaSa06/13, KöSa01/9, KöSa01/10, KöSa02/7, KöSa02/8, KöSa05/5, KöSa05/6, KöSa06/8, KöSa08/7, KöSa08/8, KöSa09/10, KöSa09/11, KöSa10/4, KöSa10/5, ÇoSa01/10, ÇoSa01/11, EvSa02/8, EvSa02/9, Rehin01/5, Çeş101/3
sanaç	[2] deri çanta s. Vas04/4, Vas04/12
sanlaş-	[1] hesaplaşmak s.-gunçakı Mak01/7
sanlıg	[8] ait, ilgili s. ArSa02/17, ArSa02/18, ArTa01/5, ArTa03/6, BuYön28/9, Çeş19/1, Çeş19/6
sañ	< Çin. 倉 <i>cāng</i> (GOÇ. <i>ts^haŋ</i>) [7] ambar, depo; hazine s. BuYön61/6 s.+ın Çeş30/10, Çeş30/14 s.+ka BuYön09/1, Çeş81/2 s.+nı BuYön09/1 s.+ta Borç47/3
saña	[3] sana, ikinci teklik şahıs zamirinin yönelme hali s. BuYön33/4, Dilek04/13, Kar85/2
sañçı	< Çin. 倉 <i>cāng</i> (GOÇ. <i>ts^haŋ</i>) + Türk. {+çI} [1] hazinedar

s. BaSa05/12

saṅgik

bk. saṅik

saṅik

< Soğd. *snk'yk* < Skr. *saṃghika*

[7] manastıra ait, manastırla ilgili

s. BaSa02/2, Vak01/28

s.+ig Vak01/2, Vak01/12, Vak01/25

saṅgik Çeş30/10, Çeş30/14

saṅisdavire

< Skr. *saṃghasthavira*

[2] topluluğun en yaşlısı, yetkilisi

s. ArTa03/6, Vak01/29

saṅun

< Çin. 將軍 *jiàng jūn* (GOÇ. *tsiaŋ`kyn*)

[30] general

s. EvSa01/16

alp taş s. ArSa17/11

bäg är s. ArSa13/21

kantur s. KöSa03/7

kinguuçı asıg s. EvSa01/4v

kırmış s. EvSa01/3v

kul aslan s. Borç32/5

kün bermiş s. Mak09/2, Çeş71/6

saçu s. EvSa01/1, EvSa01/8, EvSa01/10

toŋ kara s. ArSa17/16

yetmiş toŋa s. EvSa01/1v

yikçi alp yägän s. Borç10/1v

alp taş s.+ka ArSa17/3, ArSa17/15

kantur s.+ka KöSa03/1

kaymış s.+ka ArKi04/2

kutlug tapmış s.+ka ArSa06/7
saçu s.+ka EvSa01/13, EvSa01/14
yığ s.+ka KöSa03/3
alp şınkur s.+nuş ArSa17/8
alp taş s.+nuş ArSa17/10, ArSa17/13
arslan eçin s.+nuş BaSa02/3
kumar s.+nuş ArSa17/9
kut arslan s.+nuş Borç51/7
kün bermiş s.+ta Mak09/4

saşun ögä [1] şahıs adı
s.+niş ArSa17/8

sarıg [4] şahıs adı
s. Kar41/4v, Kar88/3, Kar115/4
s. toyın Borç40/9

sarıg lama [1] şahıs adı
s.+niş BaSa04/8

sarıg taz [1] şahıs adı
s. Kar90/1v

sarıga [3] şahıs adı
s. Kar79/1, Kar80/1, Kar80/2

sarku [1] yer adı
s.+ta Çeş24/18

sarman töläk [1] şahıs adı
s. Vas07/24

sası kuflug kaya

[1] şahıs adı

s. Borç23/8

sasıçı

[1] şahıs adı

s. KöSa02/19

sat-

[71] satmak

s.-açı BaSa02/6, BaSa02/7, BaSa02/8, BaSa02/9

s.-ağlı ArSa06/1, ArSa06/2

s.-arın Dilek04/34

s.-dım ArSa04/2, ArSa05/4, ArSa15/6, ArSa16/6, BaSa04/5, BaSa06/7, KöSa04/2, KöSa05/4, KöSa10/3

s.-dımız ArSa02/4

s.-galı Dilek04/34

s.-ıp AzEt01/7, Mak09/5, Çeş71/6

s.-mış Çeş99/3

s.-mıšta Çeş77/2

s.-tımız ArSa09/4, EvSa02/6

ötgürü s.-zun ArSa02/11, ArSa04/7, ArSa05/15, ArSa09/11, KöSa05/8, KöSa10/7, EvSa01/10, ArTa01/15

ötgürü s.-zun BaSa06/10, KöSa02/11

ötgürü s.-zun ArSa15/15

sat-ıp KöSa01/4, BuYön07/4

sat-mış KöSa08/9, KöSa08/12

sat-tı KöSa07/3

sat-tım ArSa03/6, ArSa13/5, ArSa17/3, BaSa01/5, BaSa03/3, KöSa02/5, KöSa06/4, KöSa08/5, KöSa09/7, ÇoSa01/7, ÇoSa02/8

sat-tımız ArSa10/3, ArSa11/9

sat-zun KöSa01/14

ötgürü sat-zun ArSa10/10

ötgürü sat-zun ArSa13/14, ArSa16/14, BaSa03/14

ötgürü sat-zun ÇoSa02/12

ötgürü sat-zun ArSa03/15, ArSa11/17, BaSa01/11, BaSa04/11,
KöSa06/10, KöSa08/14, KöSa09/16, ÇoSa01/15, ArTa02/8, ArTa03/5,
Çeş60/5

saşag bk. satıg

satba buka [1] şahıs adı
s. BuYön35/5

satgay yimäk [1] şahıs adı
s. ArSa05/23

satgın [4] satın
s. Vak01/4, Mak10/2
satgın Çeş95/6
satgın almış KöSa09/5

satıg [40] satış bedeli
s. ArSa02/4, ArSa05/4, ArSa09/4, ArSa10/3, ArSa13/5, BaSa03/3,
KöSa02/6
s.+ı ArSa04/2, ArSa08/2, BaSa04/5, KöSa02/21, KöSa05/4,
KöSa05/16, KöSa10/3, Mak09/1, Mak09/3
s.+ın ArSa17/3, KöSa04/2
s.+ka BuYön04/8v
satıg KöSa06/4, KöSa08/5
satıg kılmış KöSa01/7
satıg+ı ArSa03/6, ArSa11/10, BaSa01/5, BaSa06/11, KöSa06/6,
KöSa09/7, EvSa02/6, B.sizSa01/1, Borç24/5, BuYön01/3, BuYön54/4,
Çeş101/2, Kar107/12, Kar107/13
satıg+ın Borç02/6
satıg+ınka BuYön49/3

satıg+ka Çeş25/5

sağag+1 Mak08/4

satır bk. sıtır

satmiday [1] şahıs adı
s. açarı Vas07/8

satı [1] şahıs adı
s. şabıkıya Kısİf22/4

sauriyaşiri [1] şahıs adı
s.+tin Borç23/2

sav [30] söz
s. ArSa14/12, KöSa04/13
s.+da ArSa17/15, BaSa02/10, KöSa04/16, EvSa01/18, Borç10/5,
Borç30/7, Borç51/6
s.+1 ArSa17/13, KöSa04/12, EvSa01/16, Mak10/7, Çeş62/3
s.+ım Borç25/5, Çeş82/13
s.+ları ArSa02/13, ArSa05/18, ArSa09/14, ArSa10/13, ArSa17/13,
KöSa04/12, EvlEd03/9, EvlEd03/1v
s.+nın ArSa12/24
s.+ta ArSa02/24, BaSa05/11
s.+tın EvlEd02/14

say- [10] saymak
s.-1 Borç47/4
s.-u Borç06/2, Borç08/5, Borç10/3, Borç25/4, Borç29/2, Borç41/3,
Borç43/3, Borç55/5, Kar39/4

say [1] taşlık, bozkır

s. ArSa15/11

sayan apa [4] şahıs adı
s. ArSa12/22, ArSa12/23
s. tutuñ ArSa12/15
s. tutuñka ArSa12/2

sayın buka [1] şahıs adı
s.+tın Çeş99/6

säç- [1] seçmek
s.-ü Çeş84/2

säçil- [1] seçilmek
s.-mäki Kar155/3

säkiz [37] sekiz
s. ArSa05/3, KöSa02/1, Borç12/5, Borç16/6, Borç25/1, Borç49/1, Vas04/7, BuYön10/3, BuYön49/7, BuYön64/7, Çeş11/2, Çeş24/7, Çeş24/10, Çeş24/18, Çeş25/1, Çeş27/6, Çeş34/3, Çeş59/4, Çeş72/4, Çeş74/6, Çeş83/1, Kar08/5, Kar08/6, Kar08/7, Kar18/3, Kar19/2, Kar21/2, Kar22/1, Kar27/4, Kar67/31va, Kar89/1, Kar96/4, Kar97/5, Kar97/15, Kar97/25
s.+kä ArSa07/1, Çeş37/13

säkiz on [8] seksen
s. ArSa16/5, KöSa06/5, KöSa06/6, Vas05/10, BuYön46/3, Çeş77/3, Kar96/7, Kısİf07/1

säkiz on iki [1] seksen iki
s. Mak09/1

säkiz otuz	[7] yirmi sekiz s.+ka Rehin01/1, Rehin01/10, Vak01/1, BuYön03/1, Çeş52/1, Kar21/1 s. otuz+ka BaKi01/1
säkiz yegirmi	[13] on sekiz s.+kä ArSa15/1, ArKi03/1, ArKi07/1, ArKi10/1, Borç13/1, Vas01/1, BuYön17/1, Mak03/1, Mak04/2, Çeş89/2, Çeş89/3, Çeş92/1, Çeş98/1
säkizär	[1] sekizer s. HaKi01/5
säkizinç	[28] sekizinci s. KöSa10/1, Borç30/1, Borç30/6, EvlEd02/1, AzEt01/1, Vas01/1, BuYön30/1, BuYön57/1, BuYön59/1, BuYön61/1, BuYön67/1, Çeş45/1, Çeş70/2, Çeş83/1, Çeş93/2, Çeş101/1, Kar28/2, Kar32/1, Kar44/1, Kar70/1, Kar103/1 säkizinç Borç34/4, BuYön18/1, BuYön24/1, Çeş71/1, Çeş95/1, Kısİf18/1 säkzinç Kar97/1
säkzinç	bk. säkizinç
sämiç	[1] şahıs adı s. Çeş30/2
sämiz	[1] semiz, iri, şişman s. Çeş84/13
sän	[21] sen, ikinci teklik şahıs zamiri s. Borç43/7, BuYön54/3, Çeş23/7, Çeş23/13, Kar33/2, Kar85/4, Kar85/5, Kar111/16, Kar111/17, Kar111/18, Kar111/19, Kar111/20, Kar111/21, Kar111/22, Kısİf13/5

alyuk s. Dilek04/26
yok kılğay s. Dilek04/22
s.+iñ BuYön33/1
sen+i Borç43/7

säniläk [1] şahıs adı
s.+ni Vas04/16

sängä [10] şahıs adı
s. ArKi03/10, ArKi05/11, ArKi09/14, ArKi10/12, Borç12/9,
Borç14/11, Borç15/13, Borç16/11, Borç39/13
sängä Borç24/3

sängäktaz [2] şahıs adı
s. ÇoSa02/4, ÇoSa02/10

sängä bk. sängä

sängiçün [1] şahıs adı
s. Rehin02/11v

sängim [1] şahıs adı
s. Çeş100/7

sängrä < Soğd. *snkr* 'm < Skr. *saṃghārāma*
[1] manastır, tapınak
s. BuYön38/2

sävig [1] merhametli, sevecen
s. Çeş84/2

sävig bürt [1] şahıs adı

s. Çeş74/2

sävinä [1] şahıs adı
s. Çeş02/1

sävinç [2] sevinç, mutluluk
s.+i EvlEd02/4, EvlEd03/3

sävinç [6] şahıs adı
s. B.sizSa06/9, BuYön59/7, Ra02/4, Çeş91/7
s. tu Çeş48/3
s.+in Kar65/2

sävinç buka [1] şahıs adı
s. Vas07/6

sävinç kaya [2] şahıs adı
s. Çeş21/7
s.+ta Borç43/2

sävinç kaya sökkän
[2] şahıs adı
s. Çeş49/2, Çeş49/7

sävinç togrıl [4] şahıs adı
s. Kar08/8, Kar08/9, Kar08/10
s.+nıñ 'ol ArSa16/17

sävinçi [1] şahıs adı
s. tuñ ArTa03/4

seliba [2] şahıs adı

s. ärkägün Borç34/10

s. elçiniñ BuYön43/3

semär [1] şahıs adı
s. Borç47/7

sen bk. sän

sermäk [1] şahıs adı
s. Kar100/4

sıçı < Çin. 四至 *sì zhì* (GOÇ. *sɿ` tɕi`*)
[30] dört taraf, sınır, yön
s. ArSa04/6, ArSa05/12, ArSa11/14, ArSa15/12, Çeş57/6
s.+sı ArSa02/16, ArSa03/9, ArSa04/4, ArSa05/9, ArSa09/18,
ArSa10/17, ArSa11/12, ArSa13/9, ArSa15/7, ArSa15/8, ArSa15/10,
ArSa15/11, ArSa17/7, BaSa01/7, BaSa01/8, BaSa01/9, BaSa02/2,
BaSa03/8, BaSa04/7, EvSa01/2, EvSa02/9, ArTa01/9

sıçılığ < Çin. 四至 *sì zhì* (GOÇ. *sɿ` tɕi`*) + Türk. {+lXg}
[7] dört taraflı, sınırlı, yönlü
s. ArSa03/12, ArSa13/12, BaSa01/9, BaSa03/11, BaSa04/9,
EvSa02/13, ArTa01/12

sıguş- [1] anlaşımak, görüşmek
s.-u AzEt01/12

sıkap [5] yer adı
s. Vas04/19
s.+ta Çeş24/4
s.+takı ArKi03/4, ArKi10/4, Kar162/2

sıkıdu [2] şahıs adı
s. Çeş24/22
s.+ka Çeş24/2

sıkış [1] zahmet, sıkıntı
s. BuYön28/15

sıktur- [1] sıktırmak
s.-galı BuYön68/3

sın < Çin. 寢 *qǐn* (GOÇ. *ts^him* ')
[1] mezarlık
s.+ka Çeş82/5

sınag [1] ?
s. Kısİf19/2

sınsıdu [2] şahıs adı
s. şâli Çeş86/5
s.+ta BuYön30/5

sınuk [1] kırık, kırılmış
s. EvlEd01/15

sınjar [3] taraf, yön
s. KöSa06/5
s.+ın BaSa06/5
s.+k1 Çeş19/2

sır < Çin. 漆 *qī* (GOÇ. *tshit*)

[4] cila
s. Vas05/10, Vas05/6, Vas05/8

sırt kuba [1] şahıs adı
s.+nın Çeş18/2

sırt kutlug [1] şahıs adı
s.+nın Kar133/1

sırtıgçı taz [1] şahıs adı
s.+nın EvSa01/3

sısı [4] şahıs adı
s. KöSa02/12, Borç37/3
s.+ka Borç37/15

sısıdu [1] şahıs adı
s. ArKi11/5

sısır [2] şahıs adı
s. EvSa02/2, EvSa02/8

sıtır < Soğd. *st'yr* < Gr. *στατήρ*
[41] bir çeşit para birimi
s. ArSa15/5, BaSa03/4, BaSa03/5, KöSa02/4, KöSa02/6, KöSa02/21,
KöSa05/3, KöSa05/16, KöSa07/3, ArKi11/4, Borç08/3, Borç38/3,
Borç40/4, Borç41/2, Borç43/3, Rehin01/5, Rehin01/11, EvlEd02/4,
EvlEd02/8, EvlEd02/1v, Vas03/5, Vas04/30, BuYön65/4, Mak01/3,
Mak01/4, Mak11/3, Çeş34/3, Çeş74/6, Çeş75/2, Çeş75/3, Çeş76/5,
Çeş80/5, Çeş83/5, Kar116/3, Kar147/3
satır Borç49/3, Rehin02/5, Rehin02/6, Çeş94/2

sibilkasar [1] şahıs adı
s. ArSa15/6

sidi [1] şahıs adı
s. K1sİf20/1

silig [2] temiz, saf
s. Borç30/3, Borç30/5

silig < Çin. 柴綾 *chái líng* (GOÇ. *t̤ʂhaːj liəŋ*)
[1] bir çeşit ipekli kumaş
s. Vas05/4

silu [1] şahıs adı
s. KöSa02/18

simbo [1] şahıs adı
s. K1sİf11/1

sin [2] ?
s. Vas03/4, Vas05/9

sinha [2] şahıs adı
s. K1sİf22/1, K1sİf22/2

sinin < Çin. 新恩 *xīn ēn* (GOÇ. *sin ʔən*)
[1] yeni öğrenciler ya da rahip adayları için kullanılan bir unvan
s. AzEt01/11

sinpindu [4] şahıs adı
s. Çeş11/4, Çeş14/4

s.+ka Çeş11/1, Çeş14/1

sinsidu [4] şahıs adı
s. Çeş11/2
s.+nuñ ArSa04/8
s.+nuñ ol ArSa04/12
sinsidu Çeş11/2

sinsiü [1] şahıs adı
s.+niñ 'ol ArSa16/20

sinvidu [1] şahıs adı
s. Çeş47/3

siñandu [1] şahıs adı
s. Çeş14/4

siñgiñ [2] yer adı
s. Vas04/9
s.+tä Vas04/21

siñgiñlig [1] şahıs adı
s. BuYön24/6

sisidu [1] şahıs adı
s. Çeş30/4

sivküy [1] şahıs adı
s. şilavanñi Çeş55/2

siyan [3] şahıs adı
s. ArKi12/4

	s.+ka ArKi12/8
	s.+nıŋ ol ArKi12/7
siz	[5] siz, ikinci çokluk şahıs zamiri s. Vas04/18, Çeş48/3, Kar162/4 bilmäz s. Çeş07/2 s.+kä Çeş45/4
sizlär	[2] sizler s. Kar162/3 tartar ärmiş s. BuYön50/4
smdükü	[1] yer adı s. Vas04/8
sodu	[1] yer adı s. ArSa11/8
sogdı	[1] Soğd, şahıs adı s. elçi BuYön68/5
sok-	[1] sokmak, eklemek s.-up BuYön72/3, Çeş85/5
sokumluk	[1] kasaplık, kesimlik s. Çeş30/19
solan-	[3] kuşatılmak, etrafını çevrelemek s. Kar75/6 s.+ta Çeş27/17, Çeş27/20
solmı	[1] yer adı

s.+dan BuYön42/2

soma [3] şahıs adı
s. ÇoSa02/18, Mak06/6v
s.+nın 'ol ÇoSa02/24

somaçı [1] şahıs adı
s. Çeş25/12

somaşiri [2] şahıs adı
s. Kar88/1
s.+ka Borç18/2

son [11] son, sonra
s. ÇoSa01/16, ArTa02/10, EvlEd02/11, AzEt01/10, BuYön28/6,
Dilek04/15, Dilek04/19, Dilek04/20, Mak05/4, Çeş21/3, Çeş28/11

sonğara [1] son, sonra
s. Çeş95/8

sonsuz [1] şahıs adı
s. toyın ArSa05/23

soy- [1] soymak, çıkarmak
s.-up Çeş82/7

sögüt [1] söğüt
s. Vas05/8

sökti [1] ?
s. Vas03/5

sökti [1] şahıs adı
s. Çeş84/6

söz [44] söz, anlaşma
s. Çeş82/9, Çeş97/15, Kar72/10
s.+çä BuYön28/5
s.+i EvlEd01/24, Ra01/7v, Ra02/7, Ra03/7, Ra04/7
s.+kä ArKi07/8, Çeş21/6, Çeş95/11
s.+lär Çeş27/9
s.+läri ArSa01/3, ArSa04/10, ArSa12/21, ArSa16/12, BaSa01/15, BaSa04/15, BaSa06/20, KöSa01/22, KöSa08/18, ÇoSa01/24, ÇoSa02/17, B.sizSa06/4, AzEt01/16, Vas01/16, Çeş60/6
s.+lärimiz B.sizSa06/5, Çeş27/20, Çeş95/10
s.+tin AzEt01/14, Çeş30/18
s.+üm BuYön33/1, BuYön33/4, BuYön50/2, Çeş10/1, Çeş82/13
s.+ümüz BuYön54/2, Kar80/1, Kar80/2
söz+inçä Mak08/25
söz+läri ArTa03/8
söz+ümüz Çeş91/6

sözlä- [2] söylemek
s.-r ArSa14/7
s.-sär Çeş30/16

sözläş- [16] sözleşmek, anlaşmak
s.-dimiz ArSa05/5, ArSa09/5, ArSa12/3, ArSa13/5, ArSa17/3, BaSa03/4, Kısİf39/2
s.-ip Vas07/11, Çeş80/4
s.-ir biz Çeş30/17
s.-timiz ArSa02/5, ArSa10/4, KöSa03/4, KöSa04/2, ArKi01/3, Rehin02/5

sraṇuḥ [2] şahıs adı
s.+ka HaKi02/2, HaKi02/19

srkuy [1] yer adı
s.+takı HaKi02/9

stba sal [1] şahıs adı
s. BuYön35/3

suḥadı [1] şahıs adı
s. tutuṭtın Mak10/2

suḥı ṭaz [1] şahıs adı
s. ArSa14/11

sudur < Soğd. *swttr* < Skr. *sūtra*
[1] sutra, Buddha'nın öğretilerinden oluşan metinler
s. Kar158/3

sulayman [4] şahıs adı
s. Borç45/11, Borç45/13, Borç46/14
s.+nıṇ ol Borç45/15

sulgay [1] şahıs adı
s.+ka BuYön69/4

sulṭan [5] şahıs adı
s. BaSa01/2, BaSa01/4, BaSa01/6, Borç27/4, BuYön14/2

sulṭan buka [1] şahıs adı
s. BaSa01/10

suğun [1] şahıs adı
s. Çeş82/2

supan [1] şahıs adı
s. Kar69/1

suryaşiri [3] şahıs adı
s.+ka Borç21/4
s.+nın ol Borç21/17
suryaşiri Borç15/10

surya [3] şahıs adı
s. ArSa03/4, BaSa01/3
s.+ka BaSa01/9

sutagı bizi [1] şahıs adı
s. ArSa02/22

sutbak [5] şahıs adı
s. EvlEd01/9, EvlEd01/24
s.+ka EvlEd01/3
s.+nın EvlEd01/23
sutmak+nın EvlEd01/5

sutku [1] kutu
s. Vas05/11

sutmak bk. sutbak

suu < Mo. *suu*
[10] majeste, haşmet
s.+ka AzEt01/2, AzEt01/15

süü+kä ArSa16/11, BaSa06/18, ÇoSa01/22, B.sizSa06/3, Vas01/11,
Çeş80/16, Çeş82/15
süü+siñä EvlEd03/2v

suv [7] su
s. ArTa01/23
s.+dun ArSa16/3
s.+ıñıñ Vas07/14
s.+ıñä Vas07/27
s.+ka ArSa16/13
s.+ta Çeş24/3
suy+takı ArKi06/4

suv krgiz [2] şahıs adı
s. Mak06/3, Mak06/7v

suvak [1] su kanalı
s. ArSa12/7

suvaklıg [9] sulanabilen, sulamalı
s. ArSa02/3, ArSa05/3, ArSa05/20, ArSa11/19, BaSa01/3, Vas04/10,
Vas04/21, Vas04/22, Çeş24/21

suvan [1] şahıs adı
s. totok ArSa09/21

suvasdı [1] şahıs adı
s. BuYön01/4, BuYön25/3

suvçı [1] sucu, sulama işleriyle ilgilenen
s. Vak01/46

suy	bk. suv
süçüg	[10] şarap, tatlı şarap s. Borç20/5, Borç48/7, Borç52/5, Borç52/2v, Çeş21/6, Çeş63/4, Çeş72/3 s.+kä Borç22/2 s.+ni Borç22/5, BuYön27/2
süñülüg	[1] yer adı s. BuYön79/4
süñüş	[1] şahıs adı s. ArSa13/22
sür-	[1] sürmek, sevk etmek s.-üp BuYön39/9
sürtür-	[1] sürdürmek s.-düm ärdi BuYön04/6v
sürü	[1] sürü, topluluk s. Kar51/5
sürüglüg	[1] ? s. Kar51/5
süt	[2] süt s. EvlEd02/4, EvlEd03/3
süü	bk. suu
şabi	< Çin. 沙彌 <i>shā mí</i> (GOÇ. <i>şa: mji</i>) < Skr. <i>śrāmaṇera</i>

	[25] Budizm'e bağlı öğrenci, talebe ş. ArSa05/8, Çeş26/1, Çeş36/2, Kar01/12, Kar53/2v, Kar88/2, Kısİf15/1, Kısİf21/2, Kısİf21/3 bulat ş. Kar95/8 ş. tutuñ bağkä Mak10/10 ş. tutuñnuñ Mak10/1, Mak10/1v ş. tutuñnuñ ol Mak10/11 ş.+ka ArSa05/1, Kar19/6, Kar19/7, Kar19/12 ş.+niñ ArSa05/15 ş.+niñ ol ArSa05/24 ş.+ta ArSa05/1v
şabi buka	[1] şahıs adı ş. KöSa09/19
şabikiya	< Çin. 沙彌 <i>shā mí</i> (GOÇ. <i>şa: mji</i>) + Türk. {+kIyA} [5] Budizm'e bağlı öğrenci, talebe ş. Kar45/1, Kar61/4 kuṭlug ş. Kar45/2v satu ş. Kısİf22/4 şiria ş. Kar30/1
şahan	[2] şahıs adı ş. Çeş62/2, Çeş62/5
şaşur-	[1] şaşırmak ş.-matın Borç10/3
şazin	< Toh. <i>śāsam</i> < Skr. <i>śāsana</i> [11] din, öğreti

ş. AzEt01/3, AzEt01/16, BuYön28/10, Çeş11/5, Çeş11/6, Çeş37/4,
Çeş37/14
ş.+tın Çeş37/8
ş.+tın Vak01/44
şazın Kar48/5

şāli

< Çin. 闍黎 *shé lí* (GOÇ. *ṣhīa li*) < Skr. *ācārya*

[26] rahip

ş. ArTa03/6

adıg ş. Kar42/2

bökän ş. BuYön74/4, BuYön75/3, BuYön76/3a

kintso ş. Kar69/2v

küitso ş. Kar69/1v

pusardu ş. Çeş90/2

sambodu ş. Kar69/3v

sınsıdu ş. Çeş86/5

titso ş. Kar69/2v, Kar69/3v

ş. bolup Vak01/30

ş. kâşi Kar55/5

çiküy ş.+kâ Borç36/1

tañuṭa ş.+kâ Borç43/1

ş.+lär ArTa03/9, Vak01/27, Vak01/33

ş.+läri Vak01/21

ş.+lärkä ArTa03/10, Vak01/43

pusardu ş.+niṇ ol Borç02/6

ş.+tä Vak01/35

şinko ş.+tä Çeş88/3

şinsun ş.+tä Borç40/3

şämiz tavişman

[1] şahıs adı

ş.+ka BuYön33/2

şığ < Çin. 石 *shí* (GOÇ. *şhiajk*)

[75] bir çeşit hacim ölçüsü

ş. ArSa02/3, ArSa05/3, ArSa13/4, ArKi02/5, ArKi05/6, ArKi08/6, ArKi08/16, ArKi12/2, HaKi01/6, HaKi03/8, ArTa02/1, ArTa03/2, Borç05/6, Borç13/10, Borç14/4, Borç14/5, Borç17/4, Borç27/2, Borç30/3, Borç33/3, Borç36/a, Borç36/b, Borç46/4, Borç53/3, Vas04/7, Vas04/8, Vas04/9, Vas04/10, Vas04/20, Vas04/28, BuYön09/1, BuYön10/5, BuYön10/7, BuYön46/3, BuYön46/4, BuYön61/5, Çeş13/2, Çeş19/4, Çeş19/5, Çeş19/6, Çeş23/12, Çeş24/6, Çeş24/7, Çeş24/8, Çeş24/9, Çeş24/10, Çeş24/11, Çeş24/12, Çeş24/13, Çeş24/14, Çeş24/17, Çeş24/20, Çeş24/21, Çeş31/3, Çeş31/5, Çeş31/10, Çeş44/3, Çeş73/2, Çeş76/4, Çeş84/11, Kar82/2, Kar119/2, Kısİf02/2, Kısİf28/1, Kısİf43/2, Kısİf43/3
ş.+1 ArSa17/2, Borç45/4

şılaŋ [1] şahıs adı
ş.+ka Vas01/4

şılta- < Mo. *silta-*
[1] bahane etmek, bahane bulmak
ş.-mayın Çeş21/5

şınkur [1] şahıs adı
s. Kar123/1

şıla [27] rahip, keşiş (kısaltılmış, krş. şilavanti)
ş. ÇoSa01/32, Kar18/2, Kısİf10/3
bay yänä ş. EvlEd02/17
çintso ş. Rehin02/8, Rehin02/14, Rehin02/3v

kiñdsuin ş. Mak03/4
mansu ş. Kar18/2
mısır ş. ArKi07/10, Borç14/13, Borç39/15
mirtso ş. Çeş10/1
titso ş. Mak04/6
toyın kulı ş. Mak03/6
toynak ş. EvlEd02/9, EvlEd02/11
çintso ş.+ka Rehin02/4, Rehin02/15v
taytsi ş.+kä Kar37/2
ş.+lar Mak03/6, Kar67/12va
ş.+larnıñ EvlEd02/17
çintso ş.+nıñ Rehin02/12
titso ş.+nıñ ol Mak04/10
kiñdsuin ş.+takı Mak04/3
ş.+tın Kar114/7

şilasti [1] şahıs adı
ş. Vas07/10

şilavanti < Skr. *śīlava(n)t*
[20] iyi ahlaklı; rahip, keşiş
ş. Çeş37/13
buyançuk ş. Vak01/18
kutadmış apa ş. Vak01/17
küitso ş. BuYön28/4
nomdaş ş. Vak01/17
toyın ş. Vak01/17
toynak ş. EvlEd02/5
vaptso ş. Vak01/6, Vak01/16, Vak01/26
toynak ş.+ka EvlEd02/4
ş.+lär Vak01/26, Vak01/30, Vak01/33
ş.+lärkä Vak01/7, Vak01/18

ş.+lärniŋ Vak01/10, Vak01/20

ş.+lärtä Vak01/35

sivküy şilavanŋi Çeş55/2

şinkiŋ [1] şahıs adı
ş. AzEt01/11

şinko [1] şahıs adı
ş. şälitä Çeş88/3

şinkuy [1] şahıs adı
ş.+ta Borç35/4

şinsun [1] şahıs adı
ş. şälitä Borç40/3

şinşidu [3] şahıs adı
ş. Çeş14/3
ş. tutuŋ Çeş14/1
ş. tutuŋkıya Çeş09/3

şiŋ < Çin. 升 *shēng* (GOÇ. *şǐǎŋ*)
[2] bir çeşit sıvı ölçüsü
ş. Borç12/4, Borç12/5

şiŋjin [1] şahıs adı
ş. Kar48/5

şiŋüy [4] şahıs adı
ş. Borç42/4, Borç44/4
ş. tutuŋ Vas06/3

ş.+kâ Borç42/1

şirämün [2] şahıs adı
ş. Kar95/2v
ş.+kâ Kar95/3v

şiria [4] şahıs adı
ş. şabıkıya Kar30/1
ş.+nın ol Kar46/1, Kar46/2, Kar46/3

ş'iusay bk. şiusay

şiusay [6] şahıs adı (krş. şivsay)
ş. tayşı Çeş100/3, Çeş100/6
ş. tayşıtın Çeş100/2
ş'iusay Çeş99/4
ş'iusay+ka Çeş99/3, Çeş99/5

şivsadu [2] şahıs adı
ş. tutuñ Borç40/13
ş. tutuñka Borç40/2

şivsay [9] şahıs adı
ş. tayşı KöSa10/4, KöSa10/6, KöSa10/11, AzEt01/1
ş. tayşıka KöSa10/2, AzEt01/9, AzEt01/19
ş. tayşının ol AzEt01/19
ş. tayşıtın Çeş101/2

şivsidu [4] şahıs adı
ş. Çeş87/1, Çeş90/3
ş. tutuñ Çeş92/1
ş. tutuñka Çeş88/2

şuikü	[4] yer adı ş. BaSa01/3, Vas04/6 ş.+täki BaSa04/3 şukü+täki BaKi01/4
şukü	bk. şuikü
şulug	< Çin. 署 <i>shǔ</i> (GOÇ. <i>ʃhiǎ`ʃhyǎ`</i>) + Türk. {+lXg} [3] damgalı, mühürlü ş. KöSa06/5 şuulug ArSa09/5, ArSa10/4
şutza	< Çin. 首坐 <i>shǒu zuò</i> (GOÇ. <i>ʃiw tʃhwa</i>) [1] Budist bir unvan, rütbe ş. Vas01/17
şük	< Soğd. <i>šwk</i> [1] sessiz, sakin ş. EvlEd01/5
şükün	[1] dilenci kasesi ş.+tä AzEt01/7
taçudin	[1] şahıs adı t. BuYön33/1
tadaykıya	[1] şahıs adı t.+ta Kar60/5
tag	[2] dağ

t.+ka AzEt01/13, Vas06/9

tagar [13] çuval; bir çeşit tahıl ölçüsü
t. Borç45/4, Borç45/12, Borç45/14, Borç54/5, BuYön48/13,
BuYön74/3, BuYön75/3, BuYön76/3a, BuYön76/3b, BuYön77/3,
Kar90/2, Kar107/13

t.+ı BuYön48/16

tagay [10] dayı
t. Çeş40/1
t.+ı ArSa16/8, EvSa01/11
t.+ım ArSa05/17, BaSa06/14, KöSa05/9, KöSa10/8, B.sizSa02/4,
Çeş80/14
t.+nın Çeş12/1

tagay çäk [1] şahıs adı
t. ArSa06/1

tagdın [11] kuzey
t. ArSa05/12, ArSa10/19, ArSa11/14, BaSa02/2
tagtın ArSa02/18, ArSa09/20, ArSa15/10, BaSa01/8, BaSa03/9,
BaSa04/9, ArTa01/11

tagtın bk. tagdın

taipu [1] şahıs adı
t. Mak06/9v

tak küñ [1] şahıs adı
t. KöSa06/3

takı [12] ve, dahi

t. ArSa05/18, ArSa09/14, ArSa10/13, ArSa13/16, KöSa04/4, KöSa04/13, KöSa06/11, Borç25/4, Dilek01/47, Dilek04/11, Kar41/3v, Kar134/2

takıçuk [3] şahıs adı
t. KöSa05/13, KöSa05/17, Çeş82/18

takıgu [39] tavuk
t. BaSa01/1, KöSa02/1, KöSa02/20, ArKi06/1, ArKi07/1, Borç11/1, Borç15/1, Borç21/1, Borç48/1, Borç49/1, Vas03/1, Vas06/1, BuYön20/1, BuYön31/1, BuYön53/1, BuYön61/1, Mak01/1, Mak03/1, Mak04/1, Mak10/1, Çeş04/1, Çeş16/1, Çeş16/2, Çeş16/4, Çeş30/1, Çeş34/1, Çeş55/1, Çeş96/1, Çeş98/1, Kar44/1, Kar68/2, Kar68/7, Kar72/3, Kar72/5, Kar72/8, Kar76/4, Kar76/8, Kar133/1

talas [1] yer adı
t.+ka BuYön04/6v

talaş- [1] dalaşmak, münakaşa etmek
t.-mazunlar Çeş19/12

talıg bk. tarıg

talkan [2] kavut, kavrulmuş ya da dövülmüş tahıldan yapılan bir çeşit tatlı
t.+ı BuYön56/4, BuYön56/6

tam [2] duvar
t. ArSa04/1, ArSa12/10

taman [2] bir çeşit elbise
t. Borç07/2, Mak03/5

tamga

[106] damga, mühür

t. ArSa02/23, ArSa05/24, ArSa08/3, ArSa09/22, ArSa11/22, ArSa13/22, ArSa14/13, ArSa15/22, ArSa17/17, BaSa03/18, KöSa02/16, KöSa02/23, KöSa05/14, KöSa05/17, KöSa06/18, KöSa08/22, KöSa09/21, KöSa10/12, ÇoSa01/25, ArKi11/6, ArKi12/7, ArTa01/26, Borç02/6, Borç03/8, Borç04/5, Borç08/9, Borç09/10, Borç10/7, Borç26/6, Borç28/5, Borç30/8, Borç34/4, Borç34/9, Borç36/5, Borç38/6, Borç40/11, Borç41/5, Borç42/4, Borç43/6, Borç44/3, Borç49/7, Borç50/6, Borç51/7, Borç53/6, Borç55/2v, Rehin01/9, Rehin01/12, Rehin02/11v, EvlEd01/32, EvlEd02/2v, EvlEd03/7v, EvlEd03/9v, AzEt01/18, Vas01/22, Vas01/1v, Vas01/2v, Vas03/8, Vas04/36, Vas06/20, Vas07/15, Mak01/5, Mak01/9, Mak04/9, Mak07/10, Mak10/11, Mak11/8, Çeş20/2v, Çeş27/14, Çeş27/25, Çeş27/26, Çeş30/20, Çeş30/21, Çeş30/23, Çeş30/24, Çeş30/25, Çeş33/6, Çeş35/2, Çeş36/3, Çeş38/4v, Çeş44/8, Çeş62/6, Çeş64/2, Çeş72/7, Çeş73/4, Çeş74/11, Çeş75/5, Çeş75/6, Çeş76/7, Çeş78/4, Çeş79/14, Çeş80/22, Çeş81/3, Çeş82/19, Çeş93/5, Çeş94/4, Çeş98/10, Çeş101/4, Kar04/1, Kar14/2, Kar36/1, Kar36/2

t.+larımızı Çeş28/10

t.+sın Dilek04/18

tamgaçı

[1] damgacı

t. Mak01/2

tamgalıg

[7] damgalı, mühürlü

t. ArSa02/6, ArSa05/6, ArSa09/6, ArSa10/5, ArSa17/5, KöSa04/3, KöSa06/5

tamıt-

[1] damıtmak

t.-gay BuYön04/21v

tamlug

[1] duvarla çevrili, duvarlı

t. Çeş19/3

tançu

[1] parça, kısım

t. ArSa05/20

tanuk

[359] tanık, şahit

t. ArSa02/21, ArSa02/22, ArSa04/11, ArSa04/13, ArSa04/14, ArSa05/22, ArSa05/23, ArSa06/3, ArSa06/4, ArSa09/21, ArSa09/22, ArSa11/21, ArSa11/25, ArSa11/26, ArSa11/27, ArSa12/25, ArSa13/21, ArSa13/22, ArSa14/11, ArSa15/21, ArSa15/22, ArSa16/22, ArSa16/23, ArSa16/24, ArSa16/25, ArSa16/26, ArSa17/16, BaSa01/15, BaSa01/16, BaSa01/18, BaSa03/17, BaSa03/18, BaSa04/17, BaSa04/19, BaSa04/20, BaSa04/21, BaSa04/22, BaSa05/11, BaSa06/23, BaSa06/24, BaSa06/25, BaSa06/26, KöSa01/24, KöSa01/25, KöSa01/29, KöSa01/30, KöSa01/31, KöSa01/32, KöSa02/15, KöSa02/16, KöSa02/22, KöSa05/13, KöSa05/14, KöSa05/17, KöSa06/17, KöSa08/20, KöSa08/21, KöSa08/22, KöSa08/24, KöSa08/25, KöSa08/26, KöSa08/27, KöSa09/19, KöSa09/20, KöSa10/11, KöSa10/12, ÇoSa01/26, ÇoSa01/27, ÇoSa01/29, ÇoSa01/30, ÇoSa02/18, ÇoSa02/19, ÇoSa02/24, ÇoSa02/25, ÇoSa02/26, EvSa01/18, EvSa01/2v, EvSa01/3v, EvSa01/4v, B.sizSa05/5, B.sizSa05/6, B.sizSa06/8, B.sizSa06/9, B.sizSa06/10, B.sizSa06/12, B.sizSa06/13, B.sizSa06/14, B.sizSa06/15, ArKi01/4, ArKi02/10, ArKi02/11, ArKi03/9, ArKi04/8, ArKi05/10, ArKi05/11, ArKi06/10, ArKi06/11, ArKi07/8, ArKi07/9, ArKi09/14, ArKi10/11, ArKi11/5, ArKi12/6, ArKi12/7, ArKi13/12, BaKi01/8, BaKi02/5, BaKi02/6, HaKi02/17, HaKi03/16, ArTa01/25, ArTa01/26, ArTa02/12, ArTa02/13, ArTa03/8, ArTa03/9, Borç02/5, Borç03/7, Borç06/4, Borç08/8, Borç09/9, Borç10/5, Borç10/6, Borç11/5, Borç12/8, Borç12/9, Borç14/10, Borç14/11, Borç15/12, Borç16/11, Borç17/11, Borç17/12, Borç19/8, Borç19/9, Borç20/9, Borç20/10, Borç21/14, Borç21/15, Borç22/11,

Borç22/12, Borç23/7, Borç23/8, Borç24/10, Borç25/6, Borç26/5, Borç28/4, Borç29/4, Borç30/7, Borç30/8, Borç32/5, Borç34/8, Borç34/9, Borç35/8, Borç36/5, Borç37/13, Borç38/8, Borç39/12, Borç39/13, Borç40/8, Borç40/9, Borç40/10, Borç40/11, Borç41/5, Borç42/4, Borç43/5, Borç44/4, Borç45/16, Borç45/17, Borç46/13, Borç47/6, Borç47/7, Borç48/10, Borç49/6, Borç49/7, Borç51/6, Borç52/1v, Borç53/5, Borç53/6, Borç54/14, Borç54/16, Borç54/17, Borç55/1v, Borç55/2v, Rehin01/9, Rehin01/11, Rehin02/10v, EvlEd01/30, EvlEd01/31, EvlEd02/15, EvlEd03/5v, EvlEd03/6v, AzEt01/17, AzEt01/18, Vas01/21, Vas01/22, Vas04/35, Vas04/36, Vas06/16, Vas06/17, Vas06/18, Mak02/6, Mak03/7, Mak04/7, Mak05/5, Mak05/6, Mak07/9, Mak07/10, Mak08/21, Mak08/23, Mak10/8, Mak10/9, Mak11/7, Çeş19/11, Çeş19/15, Çeş19/16, Çeş20/1v, Çeş20/2v, Çeş21/7, Çeş22/17, Çeş22/18, Çeş22/22, Çeş22/23, Çeş22/24, Çeş22/25, Çeş23/21, Çeş25/12, Çeş32/3, Çeş33/7, Çeş38/1v, Çeş40/2, Çeş46/6, Çeş49/7, Çeş51/4, Çeş63/1, Çeş74/10, Çeş75/5, Çeş75/6, Çeş76/7, Çeş77/5, Çeş78/4, Çeş79/11, Çeş80/21, Çeş80/22, Çeş82/18, Çeş94/4, Çeş95/11, Çeş95/12, Çeş98/9, Çeş98/10, Çeş99/9, Çeş100/7, Çeş101/3, Çeş101/4, Kar33/5, Kar33/6, Kar33/7, Kar95/9, Kar111/27, Kar120/2, Kar152/2, Kısıf37/2

tañ

< Sak. *thamga*

[8] bir çeşit ölçü birimi

t. ArKi06/5, ArKi06/6, BaKi02/1, Borç23/3, Borç23/4, Çeş18/2, Kar81/1

t.+1 Çeş18/2

tañut

[1] millet adı

t.+ta Çeş98/5

tañut

[2] şahıs adı

t. Çeş18/2

t.+nuş ArSa09/19

tañut buka [1] şahıs adı
t. Çeş99/9

tañuğa [3] şahıs adı
t. şälikä Borç43/1
tañuta+nı KöSa07/2
tañuğa KöSa07/5

tañuğay [1] şahıs adı
t. BuYön02/1

tap- [4] bulmak
t.-ıp Çeş04/4, Çeş82/6
t.-madım Mak10/3
t.-mış Mak10/7

tap [1] arzu, heves
t.+ınça EvlEd01/23

tapa [2] -e doğru
t. Kar48/7, Kar120/4

tapıg [1] hizmet, saygı
t. B.sizSa01/3

tapıgçı [7] hizmetkar
t. BuYön01/2, BuYön01/5, BuYön41/4, BuYön41/9, BuYön41/10,
Mak06/8v
t.+nı BuYön17/3

tapın- [7] hizmet etmek
t.-gu BuYön04/16v
t.-ıp EvlEd03/5, BuYön50/6, Dilek04/15, Dilek04/27
t.-madın EvlEd03/8v
t.-zun EvlEd01/8

tapış- [1] bulunmak, ortaya çıkarılmak
t.-matın Çeş82/3

tapla- [63] istemek, seçmek
t.-madın Vas04/32
t.-maşa BaSa06/10, KöSa01/14
t.-masar ArSa02/10, ArSa03/14, ArSa04/7, ArSa05/14, ArSa09/10, ArSa10/10, ArSa11/16, ArSa13/14, ArSa15/14, ArSa16/14, BaSa01/11, BaSa03/13, BaSa04/11, KöSa02/11, KöSa04/9, KöSa05/7, KöSa06/9, KöSa08/14, KöSa09/15, KöSa10/6, ÇoSa01/14, ÇoSa02/11, EvSa01/9, ArTa01/15, ArTa02/7, ArTa03/5, Çeş60/4
t.-mış KöSa04/14
t.-mışça Kar117/2
t.-p EvSa01/2v
t.-şa BaSa06/9, KöSa01/13
t.-sar ArSa02/10, ArSa03/13, ArSa04/7, ArSa05/14, ArSa09/10, ArSa10/9, ArSa11/16, ArSa12/16, ArSa13/13, ArSa15/14, ArSa16/14, BaSa01/11, BaSa03/13, BaSa04/11, KöSa02/10, KöSa04/9, KöSa05/7, KöSa06/9, KöSa08/13, KöSa09/14, KöSa10/6, ÇoSa01/14, ÇoSa02/11, EvSa01/8, ArTa01/14, ArTa02/6, ArTa03/4, Çeş57/2

taplaş- [2] anlaşmak, karara varmak
t.-ıp Çeş84/15, EvSa01/17

tapmış [6] şahıs adı
t. ArSa06/6, ArTa02/12, Borç17/12, Mak02/6

t.+ka ArSa16/3

t.+nın ArSa16/8

tapmış kârây [1] şahıs adı

t. HaKi01/2

tapşur- [4] teslim etmek, vermek

t.-a Vas07/13

t.-up Mak02/4, Çeş22/16

t.-zun BuYön26/6

tar- [1] dağıtmak, yönlendirmek

t.-galı BuYön69/4

tarda [2] ?

t. Vas05/3, Vas05/4

tardu [3] şahıs adı

t. Borç51/5, Borç51/7, Çeş98/3

tarhan [1] şahıs adı

t.+nın ArSa07/3

tari- [21] işlemek, ekmek

t.-gu ArSa14/2, ArKi03/2, ArKi05/3, ArKi06/2, ArKi07/2, ArKi08/1,
ArKi09/3, ArKi10/3, BuYön04/14v, Çeş31/7

t.-makka ArKi11/3

t.-p HaKi02/11, Çeş19/9, Çeş27/19, Çeş30/14, Kar162/3

t.-r Çeş27/19, Çeş30/7

t.-r biz ArKi07/6, ArKi08/19

t.-zun ArSa13/14

tarı bk. tarıg

tarıg [41] tahıl, hububat
t. ArKi02/3, ArKi02/5, ArKi05/3, ArKi07/2, ArKi11/3, HaKi01/5, HaKi01/6, HaKi03/8, ArTa02/10, Borç02/2, Borç02/3, Borç02/4, Borç02/6, Borç05/6, Borç13/6, Borç13/10, Borç17/5, Borç31/2, Borç33/1, Borç33/3, Borç36/c, Borç48/3, Borç48/5, Vas02/1, BuYön04/14v, BuYön33/2, Mak01/2, Çeş22/13, Çeş30/7, Çeş73/2, Çeş73/3, Kar82/1, Kar82/2
t.+ıg BuYön61/5
t.+ııa Çeş32/1
t.+ııta BuYön33/1
t.+ka BuYön33/5
t.+ta BuYön60/2, BuYön61/4
talıg Borç13/8
tarı+ta Kar60/2

tarıgçı [2] şahıs adı
t. Dilek01/25, Mak06/7v

tarım [1] şahıs adı
t. KöSa05/13

tarın- [1] işlemek, ekmek
t.-ıp Çeş30/7

tarka- [1] ayırmak, dağıtmak
t.-yın Çeş55/7

tarkan [2] şahıs adı
t. ArSa01/1, Çeş91/9

tarkınç	[1] sıkıntı, keder t. kılmadın Vak01/10
tarmaşirin	[1] şahıs adı t. kan Dilek01/20
tart-	[7] tartmak, çekmek t.-ıp Rehin02/8 t.-magu Vak01/22 t.-mazun EvlEd03/8 tart-ar ärmiş sizlär BuYön50/4 tart-galı EvlEd03/8 tart-ıp BaSa03/7, EvlEd02/10
tas	[6] kaba, kalın t. ArSa11/9, ArSa11/10, ÇoSa01/4, Borç15/5, Borç15/6, Borç24/5
taş	[1] taş t. Çeş19/2
taş	[15] dış, dışarıda, dışında t. ArSa12/9, ArSa12/10, Ra01/6v, Ra02/6, Ra03/5, Ra04/6, Vas07/13 t. tãgil bolsar HaKi02/12 t.+1 ArKi06/7 t.+tın Mak08/4, Çeş44/6, Çeş82/5 ıştin t.+tın bar yok bolsar biz Mak08/11 ıştin t.+tın bolsar män Borç34/7, Borç49/5
taş	[5] şahıs adı t. ArSa17/7, BaSa05/10, Borç28/3, BuYön35/12, Çeş76/7
taş kara	[1] şahıs adı

	t. KöSa04/6
taş tola	[1] şahıs adı t. ArKi13/12
taşdınkı	[1] dışarıdaki, dışındaki t. Vas04/18
taşgaru	[1] dışarıya, dışarıda t. BuYön04/5
taşı	[1] şahıs adı t. Mak06/2
taşık	[8] şahıs adı t. Mak05/2, Çeş23/1, Çeş23/17, Çeş23/19, Çeş23/23 t. tuş ArSa15/23 t.+ka Çeş19/9 t.+nıñ ol Çeş23/22
taşırd	[1] şahıs adı t. Çeş33/7
taşkan	[1] şahıs adı t. KöSa06/18
taşman	[1] şahıs adı t. BuYön21/3
taşar	[1] şahıs adı t. ArSa15/22

tatınçuk [1] şahıs adı
t. Ra01/4

tavar [35] mal mülk, eşya
t. ArSa13/2, Borç24/2, Borç24/4, Rehin02/6v, Rehin02/13v, EvlEd03/2, Çeş23/11, Çeş23/13, Çeş50/2, Kar112/10, Kar112/11, Kar112/12, Kar112/13, Kar112/14, Kar112/15, Kar112/16, Kar112/17, Kar112/18, Kar112/19, Kar112/20, Kar112/21, Kar112/22, Kar112/23, Kar112/24, Kar112/25
ta'var Vas03/1
t.+ı Rehin02/5v, Rehin02/6v
t.+ıg Vas05/2
t.+ın KöSa03/4
t.+ıña Vas07/30
t.+ka Vas07/15
t.+nı Vas03/6, Vas07/19
t.+nıñ Borç24/4

tavgaç yäñä [2] şahıs adı
t. Vas01/19
t.+niñ ol Vas01/1v

tavışgan [21] tavşan
t. ArSa09/1, ArKi04/1, ArKi11/1, Borç38/1, Borç38/1v, BuYön01/1, BuYön25/1, Mak07/3, Çeş22/1, Çeş93/2, Çeş100/1, Kar25/1, Kar38/1, Kar41/1v, Kar73/2, Kar130/1, Kar130/2, Kar130/3, Kar130/4, Kar131/1, Kısİf23/1

tayak [2] et için kullanılan bir çeşit ölçü birimi
t. BuYön43/5, BuYön43/7

taydu [1] yer adı

	t.+ta ArSa16/1
taykay	[1] yer adı t.+takı BuYön32/3
taykü	[1] yer adı t. ArSa09/3
taylıdu	[1] şahıs adı t. EvlEd02/17
taypaoşın	< Çin. 代保人 <i>dài bǎo rén</i> (GOÇ. <i>thaj puaw' rin</i>) [2] müteselsil kefil t. Borç45/10, Mak08/12
taypudu	[1] şahıs adı t.+nıŋ 'ol ArSa16/18
taypukü	[2] yer adı t. ArSa02/19 taypuküi ArSa05/11
taypuküi	bk. taypukü
taysaŋ	[5] yer adı t. BuYön15/5, Mak08/3, Kar19/16 t.+takı BaSa06/3, Vas04/23
taysaŋ	[1] şahıs adı t.+nıŋ 'ol ArSa16/24

tayşı < Çin. 大師 *dà shī* (GOÇ. *tha`/thaj`sr*)
[25] usta, uzman
t. BuYön61/3, Çeş100/4
kuşlug kaya t. BuYön49/2
oşaçı t. Çeş100/2
şıvsay t. KöSa10/4, KöSa10/6, KöSa10/11
şıusay t. Çeş100/3, Çeş100/6
şıvsay t. AzEt01/1
tayşıdu t. BuYön61/2
tıgüy t. Çeş99/2, Çeş99/1v, Çeş99/8, Dilek04/9, Dilek04/10
turmış t. BuYön61/3
şıvsay t.+ka KöSa10/2, AzEt01/9, AzEt01/19
t.+larka BuYön61/4, Dilek04/10
şıvsay t.+nı ol AzEt01/19
şıusay t.+tın Çeş100/2
şıvsay t.+tın Çeş101/2

tayşıdu [3] şahıs adı
t. Çeş30/2, Kar07/2
t. tayşı BuYön61/2

tayışa [1] yer adı
t.+takı Vas04/13

taytsi [1] şahıs adı
t. şiläkä Kar37/2

tay yäk şıñkur
[1] şahıs adı
t. Çeş84/6

taz [3] şahıs adı
t. ArSa02/21, Mak07/2
t. tu Borç43/6

taz kaya [1] şahıs adı
t. BuYön58/5

taza [1] şahıs adı
t. Çeş63/1

tä- bk. te-

tädmilig [5] şahıs adı
t. KöSa01/2, KöSa01/8, KöSa01/15, KöSa01/26, KöSa01/27

täg- [50] değmek, ulaşmak, varmak
t.-är BaSa01/4, BaSa04/4, BaSa06/4, ArKi10/5, Borç17/10, Çeş23/5
t.-är biz Çeş30/20
t.-äyin BuYön04/16v, BuYön04/24v
t.-di Çeş73/2, Kar85/6
t.-gän BaSa06/3
t.-inü ArSa07/5
t.-ip ArSa11/3, Vas01/16, Vas04/34, Vas06/2, Mak06/5
t.-ir Vas01/9
t.-ir biz EvlEd03/5v
t.-ir män EvlEd03/9v, Çeş79/10, Çeş82/17
t.-mäsa Çeş25/10
t.-mäti Mak01/6
t.-mätin Vas01/5
t.-mäyük ArSa11/6
t.-miş ArSa07/2, ArSa16/3, BaSa01/9, Vas04/9, Vas04/13, Vas04/22,
Vas07/3, BuYön07/5, Çeş27/21, Çeş74/5

t.-mişi Vas04/15, Vas04/19
t.-mişkä Vas01/2
t.-miştä Borç06/3, EvlEd01/20
t.-zün AzEt01/2, AzEt01/6, Vas06/7, Vas06/16
t.-zün EvlEd01/30
t.-zünlär Çeş80/20
t.-zünlär EvlEd03/9

täg [8] gibi
t. KöSa08/17, Borç43/7, Rehin01/7, Vak01/32, BuYön04/1,
BuYön04/16v, Dilek01/53, Çeş23/4

tägäläy < Mo. *degelei*
[2] ceket
t. BuYön16/10
t.+ni BuYön16/3

tägi [32] kadar, dek
t. ArSa02/9, ArSa03/13, ArSa05/13, ArSa12/15, ArSa15/13,
ArSa17/11, KöSa01/12, KöSa04/8, KöSa08/13, ArTa02/6, ArTa03/4,
BaSa01/10, BaSa02/4, BaSa02/5, BaSa06/8, ÇoSa01/13, ÇoSa02/9,
EvSa01/8, Vak01/13, BuYön23/3, BuYön79/5, Çeş23/19, Çeş44/4
tägi ArSa09/9, ArSa10/9, ArSa13/13, BaSa03/12, BaSa04/10,
KöSa05/6, KöSa09/13, KöSa10/6

tägil [1] değil
taş t. bolsar HaKi02/12

täгимçä [1] uygun, münasip
t. Borç40/5

täгимlig [22] değer, layık

ayagka t. KöSa02/7, KöSa02/10, Vak01/6, Mak03/3, Kar79/2, Kar79/3,
Kar79/4, Kar79/5, Kar80/3, Kar80/4, Kar80/5
ayagka t.+kä KöSa02/4, EvlEd03/3, EvlEd03/4, EvlEd03/4v
ayagka t.+niñ EvlEd03/7, BuYön28/1, BuYön28/12
ayagka t.+tä EvlEd03/5, BuYön28/3, BuYön28/6
ayagka t.+tin Çeş19/8

tägin-

[34] bir şeyi saygıyla yapmak
ötünü titinü t.-älim Dilek02/3
bitiyü t.-dim Kar99/3, Kar131/3v
bitiyü t.-dim Kar33/3
t.-mäyin BuYön04/2
t.-miş Kar72/10
t.-miştä Kar83/1
yükünü t.-ti Dilek02/7
t.-tim Çeş16/3, Kar10/1, Kar50/5, Kar117/3, Kısİf10/2
bitimsinü t.-tim Çeş09/3
bitiyü t.-tim Çeş19/17, Çeş86/3, Çeş89/4, Kar22/16, Kar25/2, Kar31/5,
Kar31/2v
bitiyü t.- tim Kısİf20/1
t.-tim ärti Kar67/19va
bitiyü t.-tim ärür Borç43/9
t.-ür Dilek02/4, Dilek04/4
t.-ür biz Dilek02/2
t.-ür män BuYön37/2
bitiyü t.-ür män Çeş92/2
saknu t.-ür män BuYön04/19v
yükünü t.-ür män Çeş93/1
ötnü tägn-ür BuYön04/3
ötnü tägn-ür män BuYön04/4
ötünü tägn-ür män BuYön04/23v

täginç	[1] deġin, dek t. HaKi03/14
täginčä	[1] deġince, dek t. EvSa02/14
tägir	[7] kalan, payına düſen, hisse t. Vas04/10, BuYön56/5, Çeş27/10, Çeş96/4 t.+i Vas04/27 t.+ni Vas04/28 t.+tä Borç51/2
tägirçi	[1] şahıs adı t. Çeş75/7
tägirmän	[1] deġirmen t.+tä Çeş50/3
tägirmänçi	[1] deġirmenci t. Çeş73/4
tägiť	bk. tegit
täg(i)n-	bk. tägin-
tägrä	[1] çevre, etraf t.+sintä ÇoSa02/22
täşgürüş-	[3] deġiştirmek, takas yapmak t.-üp ArTa01/8 täşgürüş-üp ArTa02/4, ArTa03/3

tägür- [7] ulaştırmak, götürmek
t.-mädin Vak01/45, BuYön28/15
t.-üp Borç45/8, Borç54/9, Mak08/8, Kar85/3

tägürt- [1] ulaştırmak, götürmek
t.-mägü Vak01/9

tägzintürü [2] çevreleyen, kuşatan
t. ArKi12/5, Çeş19/2

täkä [1] teke
t. Çeş71/3

tälim [3] çok, fazla
t. bolup BuYön18/3, Çeş23/3

tälük [3] delik
t. Çeş80/10
t.+i Çeş80/7
t.+üm EvlEd02/12

täm [1] mükafat, ödül
tüş t. kılıp BuYön42/1

tämbin < Çin. 罈鉸 *tán bǐng* (GOÇ. *tham piaŋj^x*)
[14] bir çeşit sıvı ölçüsü
t. Borç48/6, BuYön12/4, BuYön35/2, BuYön35/4, BuYön35/5,
BuYön35/7, BuYön35/9, BuYön35/10, BuYön35/12, BuYön35/13,
BuYön35/15, BuYön35/16, Çeş21/6
tänbin Borç22/5

tämiçi [6] şahıs adı
t. ArKi06/9, ArKi06/12, BaKi02/4
t.+niñ ArKi06/3
t.+niñ ol ArKi06/11, BaKi02/7

tämür bk. tämür

tämür buka bk. tämür buka

tämür kaya bk. tämür kaya

tämür turmış bk. tämür turmış

tämür yastukı [1] şahıs adı
t. BuYön53/3

tämürçi [2] demirci
t. Çeş20/2, Çeş20/10

tämürçi [1] şahıs adı
t. BuYön57/4

tämür [20] şahıs adı
t. B.sizSa01/3, Borç14/11, Borç15/12, Borç16/10, Borç22/12,
Borç39/13, EvlEd01/31, Mak06/12v
t. elçi BuYön05/1
t.+kä ArKi10/13, Çeş95/3
t.+niñ Kar64/2
t.+niñ ol ArKi10/12
t.+tä Kar28/4
tämür Borç12/8, Borç13/4, BuYön05/2, Çeş80/21, Çeş83/5

tämür asak [1] şahıs adı
t. BuYön70/6

tämür buka [12] şahıs adı
t. ArKi05/8, Borç22/10, Çeş19/11
t. elçikä BuYön16/2
t.+ka ArKi05/2, ArKi09/2
t.+nıñ BuYön06/1
t.+nıñ ol ArKi09/15
t.+nıñ 'ol Çeş19/16
tämür b.+nıñ 'ol ArSa16/23
tömür b.+ka ArKi05/13
tömür b.+nıñ ol ArKi05/12

tämür kaya [2] şahıs adı
t. ArTa02/13
tämür k.+ka BuYön54/3

tämür ombu [2] şahıs adı
t. Çeş24/2
t.+nıñ ol Çeş24/24

tämür turmış [2] şahıs adı
t. Borç37/13
tämür t. BuYön54/1

tänbin bk. tämbin

täñ < Çin. 等 *děng* (GOÇ. *təǵŋ*)
[41] denk, eşit

	t. KöSa01/21, EvSa02/4, ArKi03/6, ArKi03/8, ArKi05/5, ArKi07/5, ArKi07/6, ArKi07/8, ArKi08/18, ArKi09/10, ArKi09/13, ArKi10/9, ArKi10/10, ArKi10/11, ArKi13/7, Borç46/7, EvlEd01/13, EvlEd01/18, EvlEd01/25, BuYön31/4, Çeş24/3, Çeş24/23, Çeş47/5 t. bolup ArTa02/2 t.+i Borç17/9 t.+inçä ArSa02/15, ArSa04/9, ArSa09/16, ArSa10/15, ArSa11/19, ArSa12/21, ArSa13/18, BaSa01/14, BaSa03/16, BaSa04/15, KöSa02/14, KöSa05/11, KöSa06/13, KöSa10/10, ÇoSa02/17, ArTa01/19
täŋläſi	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>tǎŋ</i>) + Türk. {+A-(X)ſ-I} [2] denk, eşit t. Ra01/7, Çeş70/6
täŋlä-	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>tǎŋ</i>) + Türk. {+LA-} [2] eşitlemek t.-gil Kar85/5 t.-p Kar85/4
täŋlig	< Çin. 等 <i>děng</i> (GOÇ. <i>tǎŋ</i>) + Türk. {+lXg} [2] denk olarak, bunun gibi t. ArSa15/19, KöSa04/14
täŋri	[8] tanrı t. Vak01/2, BuYön04/10v, Çeş33/4, Kar05/4, Kar20/1 t.+çä BuYön04/19v t.+lär AzEt01/17, Vas06/17
täŋrikän	[4] tanrısal t.+imizkä Ra01/1v, Ra02/1, Ra03/1, Ra04/1

täŋrim [22] tanrı; özellikle kadınlar için kullanılan bir çeşit unvan
t. BuYön04/1, BuYön04/3, BuYön04/4, BuYön04/8, BuYön04/5v,
BuYön04/10v, BuYön04/13v, BuYön04/16v, BuYön04/17v,
BuYön04/18v, BuYön04/19v, BuYön04/22v, Dilek02/2, Dilek02/8,
Kar108/1, Kar128/1, Kar128/3, Kar128/8
t.+kä Kar141/3
t.+lär Vas06/18

täŋrim [1] bir manastır adı
t. ArSa05/10

täŋrim kutı sävinç

[1] şahıs adı
t. KöSa10/13

täŋsiz < Çin. 等 *děng* (GOÇ. *təǎŋ*) + Türk. {+sXz}
[1] denk olmayan, eşitsiz
t.+kä HaKi01/4

täprä- [3] hareket etmek
t.-mädin Vak01/32, Vak01/37, BuYön28/7

täpsi < Mo. *tebsi*
[2] tabak
t. Vas05/5, Vas05/6

täptär [4] defter
t.+tä Ra01/5v, Ra02/5, Ra03/4, Ra04/5

tär [9] kira, ücret, yevmiye

t.+i HaKi02/7, HaKi02/8, Borç54/11

t.+iñä HaKi03/7

t.+kä aldımız HaKi01/7

t.+kä altım HaKi02/5

t.+kän HaKi01/3, HaKi03/3

t.+kän aldım HaKi03/5

tärbiş

[10] şahıs adı

t. BaSa06/27, Borç16/11, Mak08/2

t.+kä BaSa06/1, Vas04/14, Vas04/15, Vas04/18, Vas04/24

t.+niñ BaSa06/13

t.+niñ 'ol BaSa06/22

tärbiş kaya

[1] şahıs adı

t. BuYön12/5

täri

[1] deri

t.+ni Mak05/2

tärim

[1] Tanrıça

t.+lär AzEt01/17

täriñçi bokşıñdu

[1] şahıs adı

t. AzEt01/18

täsäk turmış [1] şahıs adı

t. Borç20/10

täsi

[1] şahıs adı

t. Mak06/8v

täsik [2] şahıs adı
t. Borç30/8, Borç43/5

täsinküü [1] yer adı
t. ArSa05/2

täşgürüş- bk. täşgürüş-

täv [4] hile, entrika
ogrı t. kılsar Rehin02/13, Rehin02/15
t.+i ÇoSa01/17
t.+iñ Dilek03/5

täşig [1] bir vergi çeşidi
t. Vak01/44

te- [107] demek, söylemek
t.-miş Vas07/7, Çeş23/10, Çeş28/5, Çeş97/19
t.-miş Dilek04/30
t.-mişkä ArSa11/24, Çeş55/9
t.-p ArSa11/18, KöSa06/12, KöSa07/5, KöSa10/9, B.sizSa06/6, HaKi02/15, ArTa02/8, Borç36/6, EvlEd01/1, AzEt01/7, Vas01/3, Vas01/9, Vas01/11, Vas04/3, Vas04/31, Vas06/3, Vas06/7, Vak01/16, BuYön04/2, BuYön04/7v, BuYön04/12v, BuYön04/21v, BuYön04/22v, BuYön50/4, BuYön50/7, Dilek04/13, Dilek04/17, Dilek04/26, Dilek04/32, Ra01/7v, Ra02/7, Ra03/6, Ra04/7, Çeş07/3, Çeş08/4, Çeş09/2, Çeş19/9, Çeş20/13, Çeş20/15, Çeş21/4, Çeş22/15, Çeş23/14, Çeş24/4, Çeş24/23, Çeş28/10, Çeş43/1, Çeş49/10, Çeş55/3, Çeş80/10, Çeş82/8, Çeş82/9, Çeş86/5, Çeş94/4, Çeş97/13, Kar07/2, Kar19/13, Kar22/12, Kar22/14, Kar33/2, Kar53/1, Kar99/2, Kar102/2, Kar111/6, Kar126/3, Kar156/5, Kar162/3
t.-r ärmiş Dilek04/35

	t.-sär ArTa03/8, EvlEd01/28, Dilek01/58, Dilek04/12, Dilek04/22, Çeş58/3, Çeş78/3, Çeş78/4, Çeş84/12
	t.-sär män Rehin02/9v, EvlEd03/8v, Mak01/7, Çeş23/7, Çeş23/8
	t.-särlär ArSa02/15, ArSa04/9, ArSa05/19, ArSa09/15, ArSa10/14, BaSa04/14, KöSa01/20, KöSa08/17, ArTa01/19, EvlEd03/1v, Kar142/3
	t.-tim Kar19/13
	t.-timiz BuYön28/5
	t.-yin Borç50/2
	ṭ.-tim ärdi KöSa07/5
	tä-p Çeş95/5, Çeş95/7
tegin	[5] prens kuṭlug t. Çeş55/4 t.+imiz Çeş84/10 t.+kä BaSa02/4 t.+niṭ Vas07/4 bäckäm t.+tä BuYön04/7
tegit	[3] prensler t.+lärkä Çeş80/17 tegit+lärkä Vas01/12 tägit+lärkä AzEt01/15
teräk	[1] kavak ağacı t. Vas05/9
teş-	[4] konuşmak, anlaşmak, sözleşmek t.-ip Çeş79/5, Çeş80/4, Çeş98/4 t.-timiz KöSa06/4
tet-	[1] -dİr

t.-ir Kar151/2

tıd- [1] engellemek, mani olmak
t.-mazun KöSa04/10

tıdıg [1] şahıs adı
t. elçi Dilek01/31

tıkay [1] şahıs adı
t. Çeş84/8

tılda- [2] bahane aramak
t.-mayın Mak08/9, Mak08/15

tıltag [2] neden, sebep
t.+ınta Çeş79/3
tıltag Kar49/1

tınlıg [1] canlı, yaşayan
t. AzEt01/4

tınnmış [1] şahıs adı
t. Çeş22/4

tınsıdu [2] şahıs adı
t. ArKi02/8
t.+ka ArKi02/2

tıñ turgan kutlug

[1] şahıs adı
t. Borç25/6

tınaka [2] şahıs adı
t. Çeş95/4
t.+tın Çeş95/5

tıt- [2] parçalamak, yok etmek
t.-ıp Çeş45/8, Çeş74/7

tıyuk [3] yer adı
t. Kar80/1, Kar80/2
t.+takı Çeş19/2

tıyuklug sävinç
[1] şahıs adı
t.+niñ Borç43/1v

tibahşı kotıç [1] şahıs adı
t. Borç10/6

tibin [1] şahıs adı
t. Çeş30/22

tigüy [6] şahıs adı
t. tayşı Dilek04/9, Dilek04/10, Çeş99/2, Çeş99/8, Çeş99/1v
t.+tin Borç44/2

tilä- [11] dilemek, istemek, arzu etmek
t.-gäli BuYön39/3
t.-gü ol Mak09/4
t.-mänlär BuYön50/6, BuYön50/8
t.-mäz Kar116/1
t.-mäz biz Çeş28/13
t.-mäz män Çeş38/3, Çeş38/4

t.-p Mak10/3, Çeş82/3

t.-sär Çeş21/4

tilik [1] şahıs adı
t. BuYön44/6

tilik kaya [1] şahıs adı
t.+nın 'ol ArSa16/22

tilik togrul [3] şahıs adı
t. ArKi08/7, ArKi08/8, ArKi08/14

tintsui < Çin. 田租 *tián zū* (GOÇ. *thian tsuǎ*)
[1] bir vergi çeşidi
t.+lärin Vak01/39

tintsuisiz < Çin. 田租 *tián zū* (GOÇ. *thian tsuǎ*) + Türk. {+sXz}
[1] vergisiz
t. Vak01/14

tipi [1] şahıs adı
t. BuYön26/4

tirgük [1] direk
t. Vak01/47

tirigä [1] şahıs adı
t. Vas06/11

tiril- [2] dirilmek
t.-gäy BuYön04/20v

	t.-ür Rehin02/6v
tiriltäçi	[1] dirilen, kalan t. Rehin02/6v
tişürim	[1] yumak, top t. Çeş84/11
titin-	[1] didinmek, çabalamak ötünü t.-ü täginälim Dilek02/3
titso	[14] şahıs adı t. Rehin02/3, Rehin02/14v, EvlEd02/1, EvlEd02/7, EvlEd03/2, EvlEd03/4, EvlEd03/7v, Vak01/6 t. şäli Kar69/2v, Kar69/3v t. şila Mak04/6 t. şılanıŋ ol Mak04/9 t.+nı EvlEd03/10 t.+nuŋ ol EvlEd03/9v
togan	[2] şahıs adı t. BuYön49/4, Çeş80/22
togan tokdogan	[1] şahıs adı t.+nıŋ 'ol ÇoSa01/31
togasız	[1] hastalıksız t. KöSa04/5
togda	[1] şahıs adı t. Çeş95/13

togrı bk. toguru

togrıl bk. togrul

togru bk. toguru

togrul [5] şahıs adı
t. Çeş91/8
t.+ka ArKi08/1
togrıl BuYön70/2
togrıl kâşi Kar55/1
togrıl+nın Çeş49/1v

toguru [24] doğru, hatasız
t. ArSa02/4, ArSa05/4, ArSa09/4, ArSa10/3, ArSa11/9, ArSa13/4,
ArSa16/6, ArSa17/3, BaSa01/4, BaSa03/3, BaSa06/7, KöSa02/5,
KöSa05/3, KöSa06/3, KöSa09/6, KöSa10/3, ÇoSa02/8
togrı kılıp Çeş19/10
togru ArSa03/5, ArSa15/6, BaSa04/4, ÇoSa01/7, Çeş23/20
torgu KöSa08/5

toklug [3] şahıs adı
t. Dilek01/17, Kar22/5, Kar22/6

toklug tāmūr [2] şahıs adı
t.+kâ Dilek01/40
t.+nın Dilek01/48

toklug toña [1] şahıs adı
t. Borç23/10

toksın [1] yer adı
t.+takı BuYön67/2

toktamiş [2] şahıs adı
t. ÇoSa02/3, ÇoSa02/7

tokuz [33] dokuz
t. ArSa15/5, KöSa02/20, KöSa10/3, HaKi03/2, Borç01/1, Borç30/2, Borç30/3, Borç30/5, AzEt01/9, Vas05/2, BuYön34/2, BuYön56/2, BuYön57/1, BuYön73/1, BuYön74/1, Dilek03/4, Ra02/10, Ra03/9, Ra04/10, Mak07/1, Mak11/1, Çeş59/3, Çeş80/1, Çeş101/2, Kar22/12, Kar27/4, Kar96/4, Kar97/6, Kar97/16, Kar97/26
t.+ka Kar71/1
tokuz Çeş31/6

tokuz otuz [6] yirmi dokuz
t.+ka BuYön34/1, Çeş03/1, Çeş87/1, Çeş88/1, Çeş89/1
t. otuz+ka Borç48/2

tokuz otuzluk [1] yirmi dokuzluk
t. HaKi02/4

tokuz yegirmi [6] on dokuz
t.+kä Borç31/1, Borç31/2, Borç44/1, BuYön02/1, BuYön75/1
t. yergmi+kä Borç52/1

tokuz yergmi bk. tokuz yegirmi

tokuzunç [9] dokuzuncu
t. Borç41/1, BuYön01/1, BuYön03/1, BuYön22/5, BuYön62/5, Çeş20/1, Çeş99/1
tokuzunç BuYön20/1

	tokzunç Borç45/6
tokzunç	bk. tokuzunç
tola-	[1] dolamak, sarmak t.-p EvlEd01/28
tolmiş	[2] şahıs adı t. Çeş19/8, Çeş46/5
tolu	[2] şahıs adı t. tutuñ ArSa12/26 t.+ka Çeş83/2
tolu bağ	[1] şahıs adı t. totok ArSa05/22
tolu kaya	[4] şahıs adı t. ArSa11/1, ArSa11/11, ArSa11/21 t.+nın ’ol ArSa11/26
ton	[12] elbise, giyim t. Rehin01/7, Vas03/2, BuYön14/5, BuYön16/6, BuYön16/8, BuYön39/6, BuYön54/3, Çeş23/12, Çeş82/6, Çeş84/14 t.+ka BuYön16/9 t.+ug Çeş82/7
tonluk	[3] elbiselik, giyimlik t. Borç34/3, Borç34/5, BuYön64/12
toña	[12] şahıs adı

t. ArSa01/2, Borç29/4, BuYön58/3, Çeş37/3, Kar67/1v, Kar67/2v, Kar67/3v, Kar67/4v, Kar67/1va, Kar67/3va, Kar67/8va, Kar67/10va

toḡama [3] şahıs adı
t.+ka Borç14/2, Borç14/13
t.+nıḡ ol Borç14/12

toḡcı [1] şahıs adı
t. Çeş57/5

toḡkara [1] şahıs adı
t. saḡun ArSa17/16

toḡma [1] şahıs adı
t. bahşı KöSa01/27

toḡuz [33] domuz
t. ArSa11/5, BaSa06/1, KöSa05/1, KöSa05/15, ÇoSa01/1, Borç01/1, Borç23/1, Borç34/1, Borç40/1, Borç42/1, Borç44/1, Borç46/1, Rehin02/1, Rehin02/12v, Vas05/1, BuYön32/1, Çeş21/5, Çeş27/12, Çeş27/23, Çeş46/7, Çeş79/1, Çeş87/1, Çeş87/2, Çeş88/1, Çeş89/1, Çeş94/1, Kar58/1, Kar87/5, Kar124/1, Kar124/2, Kar158/2, Kar162/4, Kısİf09/1

topula [1] şahıs adı
t. KöSa05/14

tor < Çin. 罩 zhào (GOÇ. tra:w`)(?)
[1] file, ağ
toor BuYön07/4

torçı [19] şahıs adı
t. KöSa01/25, ArTa02/9, ArTa02/14, Borç17/14, BuYön48/14,
Mak05/5, Mak06/2, Mak06/8, Mak06/3v, Mak06/8v, Çeş30/5, Çeş63/1

t. bahşıka EvlEd01/33

t.+ka ArSa07/1, Borç22/2

t.+nın ol KöSa01/31, Borç22/13

t.+nın 'ol EvlEd01/32, Mak08/21

torçın [1] şahıs adı
t. Çeş45/8

torgu bk. togru

torku [4] ipek
t. Vas03/3, Kar52/2, Kar103/2
t.+nı Mak05/2

torug [1] şahıs adı
t. BuYön59/6

totok < Çin. 都督 *dū dū* (GOÇ. *tuǎ tawk*)

[12] askeri vali, şahıs adı

t. ArSa12/25, Borç11/5

arslan t. BaSa02/10

at t. BuYön65/6

kuḍug t. Mak10/9

suvan t. ArSa09/21

tolu bağ t. ArSa05/22

ükliitmiş togrıl t. Mak10/9

yapıg t. ArSa05/22, Mak10/8

adak toḭok+ka Çeş25/9

adak toþok+takı Çeş25/3

tovlı [1] doğru (?)
t.+sı ArSa12/24

toy [2] toy, şenlik
t.+ın Vas04/16
t.+ka BuYön27/2

toyıçak [1] şahıs adı
t. ArSa13/10

toyın < Çin. 道人 *dào rén* (GOÇ. *thaw`rin*)
[23] rahip, keşiş
t. Rehin01/2, BuYön47/4, Dilek04/8, Çeş36/2, Kar103/2
boksaj t. Vas06/19
bögi t. Kar16/5
kan t. Vas01/22
kara t. Çeş22/9
kintso t. Kar69/4v
sarığ t. Borç40/9
soñsuz t. ArSa05/23
yürüñ t. Vas07/16
t. bolup Dilek04/8, Dilek04/16, Dilek04/32
t. şilavanti Vak01/16
t. tuñuñ Borç01/4
t.+ka Kar26/2, Kar26/3
barça t.+ka Çeş23/11
t.+lıg Kar61/2
kara t.+nı Çeş22/27

toyın [7] şahıs adı
t. KöSa01/25, ArKi11/5, Borç54/14, Çeş30/1
t.+nın ol KöSa01/32, Çeş30/21
t.+nın 'ol Borç54/16

toyın körklüg [1] şahıs adı
t. Kar41/2v

toyın kulu [2] şahıs adı
t. şila Mak03/5
t. tutuñ KöSa06/18

toyınçog [14] şahıs adı
t. ArSa15/13, ArSa15/21, BuYön33/4, Çeş20/6, Çeş20/9, Çeş20/14,
Çeş98/2, Çeş98/6
t.+ka ArSa15/5, BuYön33/1, Çeş20/13
t.+nın ArSa15/9
t.+nuñ Çeş20/3, Çeş20/8

toyınçog tarkan
[1] şahıs adı
t. BuYön33/4

toyınkıya [1] şahıs adı
t. Kısİf16/1

toynak [4] şahıs adı
t. şila EvlEd02/8, EvlEd02/11
t. şilavanti EvlEd02/5
t. şilavantika EvlEd02/4

töküz [1] yer adı

	t.+täki ArKi11/3
tölä-	[1] ödemek t.-p Çeş23/17
töläç	[2] tazminat, ödençe t. bolzun Çeş23/16, Çeş23/21
töläk	[14] şahıs adı t. Borç46/12, AzEt01/19, Çeş22/5, Kar23/1, Kar48/3, Kar48/5, Kar48/6, Kar48/8, Kar48/11, Kar153/3 t.+kä Mak06/4v t.+niñ HaKi01/3, Kar48/4 t.+niñ 'ol ArSa16/21
töläk kaya	[1] şahıs adı t.+niñ 'ol Mak08/23
töläk tämür	[6] şahıs adı t. HaKi03/18, BuYön15/15 t.+kä HaKi03/2, Çeş19/1, Çeş19/7 t.+niñ 'ol Çeş19/13
töläkkiyä	[1] şahıs adı t. Kar100/4
tölämiş	[1] şahıs adı t. Kar100/7
tömbäk	[1] şahıs adı t. Kar104/3

tömür buka bk. tāmür buka

töpö [3] tepe; başın üst kısmı
t. Çeş55/8
t.+n Çeş93/1
t.+tä Kar141/1

törbi [1] şahıs adı
t. elçikä BuYön64/6

tört [67] dört
t. ArSa03/11, ArSa04/6, ArSa05/12, ArSa11/14, ArSa13/12, ArSa15/11, BaSa03/11, BaSa04/9, ÇoSa02/1, EvSa02/13, ArKi08/7, ArKi13/3, ArTa01/12, Borç12/4, Borç16/4, Borç23/3, Borç32/3, Borç34/3, Borç43/1, Borç49/3, EvlEd03/6, AzEt01/13, AzEt01/17, Vas03/5, Vas04/7, Vas05/6, Vas06/17, BuYön01/4, BuYön02/2, BuYön10/11, BuYön14/1, BuYön16/1, BuYön25/3, BuYön30/1, BuYön44/3, BuYön56/6, BuYön57/3, BuYön58/2, BuYön59/1, BuYön60/2, BuYön64/2, Dilek04/16, Mak02/3, Mak06/10v, Çeş19/4, Çeş19/6, Çeş57/5, Çeş85/1, Çeş99/1, Kar19/14, Kar27/2, Kar42/3, Kar62/3, Kar65/2, Kar88/1, Kar92/1, Kar96/2, Kar97/11, Kar97/21, Kar103/3, Kar104/2, Kar107/8, Kar116/3, Kar132/1
t.+iñä Borç13/9
t.+tä ArKi03/12
tört BaSa01/9

tört miñ [1] dört bin
t. Vas03/6

tört otuz [5] yirmi dört
t.+ka Mak05/1, Kar72/9, Kar131/1
t. otuz+ka BuYön45/1

tört o. Kar72/6

tört yegirmi [2] on dört
t.+kä BuYön25/1, Çeş94/1

tört yetmiş [1] altmış dört
t.+tä Kısİfl7/4

törtägü [2] dördü, her dördü
t.+nün ol Borç28/5
törtägü Çeş47/10

törtägün [1] dördü, her dördü
t.+nün ol Çeş33/7

törtär [2] dörder
t. Çeş13/2
törtär Vas04/30

törtkil [1] dörtgen, dört köşeli
t. Vas05/3

törtkil çug [1] yer adı
t.+dakı Çeş19/4

törtünç [33] dördüncü
t. ArSa15/1, KöSa02/1, KöSa02/20, Vas05/1, Borç08/1, Borç12/1, Borç18/1, Borç39/1, Borç42/1, Borç52/1, Mak03/1, Mak04/1, Mak10/1, Çeş04/1, Çeş19/1, Çeş87/1, Çeş87/2, Çeş88/1, Çeş89/2, Çeş89/3, Çeş92/1, Kar18/1, Kar18/3, Kar19/14, Kar19/4, Kar76/5, Kar106/1, Kar124/1, Kar124/2
törtünç Borç13/1, Borç37/2, Borç48/1, Kar68/7

törü [11] töre, örfi hukuk
t. EvlEd01/29
t.+dä Çeş84/10, Çeş84/11, Kar160/4
t.+däki Çeş08/1
t.+si EvlEd01/3, EvlEd01/7
t.+sinçä EvlEd01/27, BuYön50/9, Çeş04/4
t.+sintä Dilek04/8

töşäk [7] döşek, yatak
t. Vas05/2, Vas05/3, Vas05/4, Mak03/4
t.+i Vas05/4
t.+tä Mak03/3

tözlüg vançor [1] şahıs adı
t. Çeş84/6

tsaŋ < Çin. 倉 *cāng* (GOÇ. *ts^haŋ*)
[4] ambar, depo; hazine
t.+ka BuYön60/1, Çeş72/1, Çeş73/1, Çeş73/3

tsaŋçı < Çin. 倉 *cāng* (GOÇ. *ts^haŋ*) + Türk. {+çI}
[4] hazinedar, vergi tahsildarı
t. Vak01/40, Çeş58/5, Çeş58/8
t.+larnıŋ ol Çeş72/7

tso-so < Çin. 雕塑 *diāo sù* (GOÇ. *tiaw suǎ*)
[1] heykel
t. Çeş84/14

tsumba [1] şahıs adı

t. Borç43/9

tsuylug < Çin. 罪 *zui* (GOÇ. *tshuaj*) + Türk. {+lXg}

[1] günahkar

t. Kar71/2

tsuyurka- < Çin. 罪 *zui* (GOÇ. *tshuaj*) + Türk. {+(X)rkA-}

[1] merhamet etmek, acımak

t.-yu Dilek04/35

tu

[26] tutuñ (kısaltılmış) bk. tutuñ

t. BuYön44/5, Çeş03/2, Kar33/6, Kar33/7, Kar139/1, Kar150/1

añ t. KöSa10/4

kapoo t. EvSa01/4

kaysin t. Vas06/21

kaytso t. Rehin02/7, Rehin02/1v, Rehin02/4v, Rehin02/7v

nom kuli t. BuYön15/6

öz kara t. Çeş98/11

sävinç t. Çeş48/3

taz t. Borç43/6

vapso t. ArSa16/7, ArSa16/13, ArSa16/15

vaptso t. Borç53/6

yamçur t. Borç49/8

vapso t.+ka ArSa16/5

kutaçuk t.+nuñ Kar91/1

vaptso t.+nuñ Borç53/2

kayy'tso t.+nuñ 'ol Rehin02/11v

tug-

[8] doğmak

t.-malım Çeş33/5

t.-mıñ Rehin01/2, Rehin02/3, EvlEd01/25, Vas06/5, Vas07/24

t.-mışça EvlEd01/10

t.-sa EvlEd01/12

tugma

[4] şahıs adı

t. Mak08/24, Çeş30/1

t.+nı Çeş29/4

t.+nıŋ'ol Çeş30/23

tugmış

[12] evlat, çocuk

t.+ım BaSa01/12, BaSa03/14, BaSa04/12, KöSa05/9, KöSa08/10,

KöSa10/7, Çeş19/11, Çeş80/13

t.+ımız ArTa01/17, EvlEd02/3, Çeş98/3

t.+larım Vas06/12

tugmış

[3] şahıs adı

t. Kar67/16v, Kar67/19v

t. kâşi Kar55/6

tugra ŝıŋkur [1] şahıs adı

t. Çeş84/7

tulat

[1] şahıs adı

t. KöSa09/5

tumdur

[1] şahıs adı

t. Çeş78/4

tumiçi

[2] şahıs adı

t. ArSa03/2, ArSa03/8

tumlıtu

[20] doğru, dürüst

t. ArSa10/3, KöSa05/3

tumlıtu ArSa02/4, ArSa03/5, ArSa05/4, ArSa09/4, ArSa11/9,
ArSa13/5, ArSa16/6, BaSa01/4, BaSa03/3, BaSa04/5, BaSa06/7,
KöSa02/5, KöSa06/4, ÇoSa01/7, ÇoSa02/8
tumluğu ArSa15/6, KöSa08/5, KöSa09/6

tumlug [1] doğru olarak, dürüstçe
t. ArSa17/3

tumluğu bk. tumlıtu

tumturi [1] şahıs adı
t. Çeş74/10

tunbursız [1] ?
t. BaSa05/8

tunđ [6] tutunđ (kısaltılmış, krş. tutunđ)
älgür t. EvlEd02/2v
boğun kulı t. Borç02/5
çiküy t. ArSa09/23
taşık t. ArSa15/23
yakşıdu t. EvlEd02/16
çivküy t.+ka Borç44/5

tunlğ [1] yer adı
t. BuYön58/5

tunsu < Çin. 同取 *tóng qǔ* (GOÇ. *thəwŋ ts^{hy}ǎ'*)
[2] müşterek borçlu
t. Borç45/10, Mak08/12

tur- [20] durmak, bulunmak
t.-gu Vak01/48, BuYön24/2, BuYön28/16, Mak05/4, Mak06/6, Çeş23/4
t.-up EvSa01/12, Vak01/36, BuYön28/7, Çeş92/2
t.-ur Dilek04/26, Dilek04/31, Çeş27/19, Çeş28/8, Çeş82/4, Çeş82/9, Kar92/3, Kar120/2, Kar149/1
t.-zun BuYön28/16

tura buka [2] şahıs adı
t.+nın ArSa03/9, ArSa03/10

turguçı [8] duran, bulunan
t. Vak01/6, Vak01/20, Vak01/26, Vak01/33, Vak01/34, Vak01/43
t.+larnın Vak01/37

turı [19] şahıs adı
t. Çeş23/5, Çeş23/9, Çeş23/15, Çeş23/18
t. bahşıtın Borç20/3
t.+ka Çeş21/1, Çeş23/1, Çeş23/6, Çeş23/16, Çeş23/17, Çeş23/20
t.+nı Çeş22/8, Çeş22/27
t.+nın Çeş21/2, Çeş22/11
t.+ta Çeş22/12
t.+tın Mak05/3

turmuş [16] şahıs adı
t. BaSa04/18, Borç20/11, ArTa03/9, EvlEd01/2, EvlEd01/9, Vas04/5, BuYön59/3, Çeş22/4, Çeş73/4
t. tayşı BuYön61/3
t. tutuñ AzEt01/5, Vas04/8
t. tutuñnuñ ArSa10/18
t.+ka Vas04/15
t.+nın 'ol BaSa04/22

t.+ta Çeş42/3

turmuş tāmür [4] şahıs adı

t. BaSa01/15, Çeş28/5

t.+kä Çeş95/2

t.+niñ ol BaSa01/18

turmuş tegin [4] şahıs adı

t. ArSa16/7

t.+kä ArSa16/1, ArSa16/27

t.+niñ 'ol ArSa16/16

turmişa [1] şahıs adı

t.+ka BuYön67/4

turpan [3] yer adı

t. BuYön25/5

t.+ta BuYön43/6, Kar91/1

turput [1] şahıs adı

t. ArSa16/27

turtı [1] şahıs adı

t. ArSa12/8

turug [1] otlaklık, mera

t.+ınta Çeş71/3

turuk ögäçük [1] şahıs adı

t.+tin Vas04/20

turuş [1] yaşam, hayat

t.+1 Rehin01/8

tusmıs

[1] şahıs adı

t.+ka Mak02/3

tuş

[1] zaman, vakit

t.+ta BuYön18/2

tuşul

[1] şahıs adı

t. BuYön04/5v

tut-

[149] tutmak, yakalamak; kullanmak; (yerine) saymak

t.-a ArSa01/2, KöSa05/12, KöSa06/14, B.sizSa05/2, Vak01/47,
BuYön28/16

lab t.-a Vak01/24

t.-ar Çeş78/1

t.-ar män BuYön33/3, Çeş70/5

çamsız t.-ar män Çeş78/4

t.-dum BuYön04/9v

anukka t.-dum ArKi09/7

yakaka t.-dum ArKi04/4

t.-gu Rehin02/13

t.-mıſta Borç03/4

äjiz t.-sa ArKi09/12

t.-sa män Borç04/3

t.-sar Borç09/7, Borç41/3

t.-sar män Borç08/4, Borç35/5, Borç36/3, Borç43/3, Borç44/2,
Borç47/3, Borç55/4

t.-up ArSa02/14, ArSa04/9, ArSa05/19, ArSa09/15, ArSa10/14,
ArSa16/10, ArSa17/14, KöSa06/12, KöSa10/9, B.sizSa06/3, ArTa03/7,
Borç04/3, Borç35/6, Borç36/3, Borç42/2, EvlEd03/11, AzEt01/11,

Vas01/6, Vas07/15, BuYön12/5, BuYön42/3, Çeş27/19, Çeş30/8, Çeş58/3, Çeş79/9

lab t.-up Vak01/7, Vak01/20

t.-zun ArSa02/10, ArSa05/14, ArSa09/10, ArSa10/10, ArSa15/14, KöSa04/9, KöSa05/7, KöSa06/9, EvSa01/9, ArTa01/14, ArTa03/4, BuYön19/16, BuYön20/7, BuYön34/6, BuYön37/1, BuYön40/3, BuYön57/6, BuYön60/4, BuYön66/11, BuYön67/9, BuYön68/11, BuYön69/10, BuYön70/10, BuYön73/5

t.-zun BuYön58/8

tuğ-a ArSa11/20, ArSa13/19, BaSa04/16, KöSa08/19, ArKi12/2, Çeş41/2

ağız tuğ-a ArKi13/9

âğız tuğ-a ArKi02/7

tuğ-ar Çeş75/2

tuğ-ar män Mak01/6

tuğ-matın Çeş30/10

tuğ-mayın EvlEd01/21, Dilek01/45

âğız tuğ-şa BaKi01/6

’âğız tuğ-şa ArKi05/7

tuğ-sa män Borç42/2

tuğ-sar män EvlEd01/22

anukın tuğ-tum ArKi07/4

anukka tuğ-tum ArKi03/5, ArKi08/4, ArKi13/4

yakaka tuğ-tum ArKi05/6, ArKi06/5

tuğ-up ArSa11/18, ArSa12/23, ArSa13/16, ArSa15/18, BaSa01/14, BaSa04/14, BaSa06/16, KöSa01/19, KöSa08/16, HaKi01/4, EvlEd01/13, EvlEd01/25, EvlEd01/27, Vas04/30, Mak05/4, Mak06/6, Çeş04/5, Çeş30/9

ärk tuğ-up Çeş28/7

tuğ-zun ArSa04/7, ArSa12/16, ArSa16/14, BaSa03/13, BaSa04/11, KöSa01/13, KöSa02/10, KöSa10/6, BuYön22/6, BuYön25/5, BuYön39/8, BuYön61/6, BuYön62/5, Dilek01/58

tut-*zun* ArSa03/14, ArSa11/16, BaSa01/11, KöSa08/14, KöSa09/14, ÇoSa01/14, ÇoSa02/11, B.sizSa02/2, ArTa02/7, BuYön27/4, BuYön29/6, BuYön31/8, BuYön31/10, BuYön72/7

tutgug bk. tutug

tutmuş [1] şahıs adı
t.+ta Borç03/3

tutug [10] rehin, tutsak
t. Rehin01/3, Rehin01/4, Rehin01/8, Rehin01/9, Rehin01/11, Rehin02/15v
tutgug Rehin02/4, Rehin02/5, Rehin02/6

tutuŋ < Çin. 都統 *dū tǒng* (GOÇ. *tuǎ tʰəwŋ*)
[84] vali, şahıs adı
t. ArSa12/6, Kar119/3, Kar131/2, Kar131/3, Kısıf10/1
anant t. Vas07/10
äsän t. BaSa03/19
'äsän t. Mak04/8
äsänä t. Kar47/2v, Kar47/4v, Kar47/6v
aţay t. AzEt01/6
basaçuk t. Vas07/8
buyana t. Kar34/1v, Kar34/3v
buyan kulı t. Çeş93/4
kaitso t. Kar16/3
kan toyın t. Vas07/9
karımdı t. Rehin01/12
kaysıdu t. Çeş86/6
kaytso t. ArKi12/1, ArKi12/4, ArKi12/8
kayytso t. EvlEd03/6v

käd kaya t. Vas01/18
kiṭso t. Kar50/3
kulunçuṇ t. ArSa02/21
küitüṇ t. Çeş37/5
ligui t. BuYön28/4, BuYön28/6
mankuy t. Borç36/6, Borç44/4
pintso t. BuYön28/5, BuYön28/13
pusardu t. Çeş86/3
sambokdu t. Rehin01/5, Rehin01/6
samsinḍu t. Kar131/2, Kar131/3v
sayan apa t. ArSa12/15
şinşidu t. Çeş14/1
şinḡüy t. Vas06/3
şivsadu t. Borç40/13
şivsidu t. Çeş92/1
tolu t. ArSa12/26
toyın kulı t. KöSa06/19
turmiş t. AzEt01/5, Vas04/8
yığına t. Borç08/10, Borç41/6
şabi t. bağkä Mak10/10
äsän t. ol Mak03/7
aṭay t.+ka KöSa10/1
bäliṇdü t.+ka Çeş93/3
büdüs t.+ka Borç09/2
kaytso t.+ka Rehin02/2
kayytso t.+ka Rehin02/13v, EvlEd03/1
ligui t.+ka BuYön28/2, BuYön28/14
sambokdu t.+ka Rehin01/3, Rehin01/10
sayan apa t.+ka ArSa12/2
şivsadu t.+ka Borç40/2
şivsidu t.+ka Çeş88/2
kayytso t.+nın EvlEd03/10

aṭay t.+nuṭ KöSa10/7, AzEt01/8

ṣabi t.+nuṭ Mak10/1, Mak10/1v

turmiṣ t.+nuṭ ArSa10/18

aṭay t.+nuṭ ol KöSa10/13

bāliṇdü t.+nuṭ ol Çeş93/6

büdüs t.+nuṭ ol Borç09/10

ṣabi t.+nuṭ ol Mak10/11

çivküy t.+ta Borç42/2

yakşıdu t.+ta Çeş94/2

pintso t.+tın BuYön28/2

suçadı t.+tın Mak10/2

sāvinçi tuṭuṭ ArTa03/4

toyın tuṭuṭ Borç01/4

tutuṅkıya < Çin. 都統 *dū tǒng* (GOÇ. *tuǎ t^həwŋ*) + Türk. {+kIyA}

[2] vali, şahıs adı

baçaṅ t. Kar86/7

şinşidu t. Çeş09/3

tutuz- [3] teslim etmek

t.-u KöSa04/7

t.-up Vak01/19, BuYön28/2

ṭuua [1] şahıs adı

ṭ. BuYön50/1

tuvasti [1] şahıs adı

t. Borç30/2

tuzgu [1] hediye, ikramlık

t.+ka BuYön26/3

tükä- [1] geçmek, tamamlanmak
t.-mäginça Rehin02/8v

tükäl [67] tam, eksiksiz, bütün
t. ArSa02/8, ArSa03/7, ArSa03/8, ArSa04/3, ArSa05/8, ArSa05/9, ArSa09/8, ArSa10/7, ArSa10/8, ArSa11/11, ArSa11/12, ArSa12/6, ArSa13/8, ArSa16/7, ArSa17/6, BaSa01/6, BaSa03/6, BaSa03/7, BaSa04/5, BaSa04/6, BaSa06/12, BaSa06/13, KöSa01/8, KöSa01/10, KöSa02/7, KöSa02/8, KöSa02/22, KöSa05/5, KöSa05/6, KöSa05/17, KöSa06/7, KöSa08/7, KöSa08/8, KöSa09/9, KöSa09/11, KöSa10/4, KöSa10/5, ÇoSa01/10, ÇoSa01/11, EvSa01/1, EvSa01/2, EvSa02/8, EvSa02/9, ArKi02/13, Rehin01/5, Rehin01/11, Rehin02/8, Rehin02/9, EvlEd02/8, EvlEd02/9, Mak01/4, Mak06/5, Mak07/5, Mak11/3, Çeş36/3, Çeş39/5, Çeş77/4, Çeş101/3, Kar133/2
t. ol EvSa01/6

tükäl [7] şahıs adı
t. ArSa09/8, ArSa10/7, Vas04/24, BuYön57/4
t.+kä ArSa09/2, ArSa10/2
t.+niñ ArSa09/23

tükäl kaya [2] şahıs adı
t. Çeş28/5, Çeş95/12

tükäl tāmür [1] şahıs adı
t. Kar58/2

tükäl yāñä [1] şahıs adı
t. BaKi02/6

tükälä [3] şahıs adı

t. Vas01/18, Vas07/10, BuYön50/2

tükäti [2] tamamen, eksiksiz
t. Çeş57/4
tükäti KöSa04/6

tükçük [1] ?
t. Vas05/4

tümän [29] on bin, tümen
t. ArSa02/9, ArSa03/12, ArSa05/13, ArSa09/9, ArSa10/9, ArSa12/15,
ArSa13/13, ArSa15/12, ArSa17/10, BaSa01/10, BaSa03/12,
BaSa04/10, BaSa06/8, KöSa01/12, KöSa03/9, KöSa04/8, KöSa06/8,
KöSa08/12, KöSa09/13, KöSa10/5, ÇoSa01/12, ÇoSa02/9, EvSa01/7,
EvSa02/13, ArTa02/5, ArTa03/3, Kar49/4, Kar76/10
t. ärti Kar108/5

tümän [10] şahıs adı
t. BuYön50/2, Ra01/3v, Ra02/3, Ra03/3, Ra04/3, Çeş22/3, Çeş45/5,
Kar49/2, Kar49/4
tüümän Çeş38/2v

tümän buka [1] şahıs adı
t. BuYön65/6

tümän noyın [3] şahıs adı
t.+ka BuYön10/5, BuYön11/1
t.+nıı BuYön11/2

tün [1] gece
t.+lä Çeş37/12

tünür muşuz

[1] şahıs adı
t. KöSa01/25

tüğül

[1] şahıs adı
t. elçikâ BuYön13/2

tüğüz

[1] şahıs adı
t. Kar22/13

tüp

[1] son, dip
t.+in Çeş24/19

tüpçük baður

[1] şahıs adı
t.+nı Dilek01/21

türädü

[2] şahıs adı
t. KöSa01/24
t.+niñ ol KöSa01/29

türk

[3] millet adı
t. KöSa04/1, KöSa04/2, KöSa04/6

türk buka

[2] şahıs adı
t. ArSa04/11
t.+nıñ ol ArSa04/13

tüş-

[1] düşmek, koymak
t.-üp Dilek01/32

tüş

[7] yemiş, meyve, ürün
t. B.sizSa01/4, Çeş13/2

	t. tüm kılıp BuYön42/1 t.+i Vak01/27 t.+in ArKi07/6, ArKi08/6 t.+kä Çeş13/2
tüş	[30] faiz, getiri t.+i Borç02/3, Borç14/7, Borç16/8, Borç17/6, Borç18/10, Borç19/6, Borç20/6, Borç26/4, Borç30/6, Borç39/8, Borç50/3, Borç53/4, Çeş37/9, Çeş78/3 t.+ikä Borç02/2, Borç16/3, Kar14/4 t.+kä Borç05/4, Borç12/2, Borç14/2, Borç18/3, Borç19/2, Borç20/2, Borç23/3, Borç30/3, Borç31/2, Borç33/1, Borç39/3, Borç48/3, Borç53/2
tüş tāmür	[3] şahıs adı t. ÇoSa01/27, BuYön15/7 t.+niñ 'ol ÇoSa01/30
tüşik	[1] şahıs adı t. ArSa14/6
tüşiki	[5] şahıs adı t. Vas01/2, Çeş98/2, Çeş98/7 t.+niñ Çeş98/5 t.+niñ ol Çeş98/10
tüşmiş	[1] şahıs adı t.+tä Kar160/5
tüt-	[1] tutmek t.-miş bolur Kar134/3

tütün	[9] bir vergi çeşidi t. Vak01/44 tütün Vak01/44, BuYön12/4, BuYön17/3, Çeş22/12, Çeş28/12 tütün+tın BuYön16/3, BuYön24/3, BuYön47/1
tüümän	bk. tümän
tüz	[19] düz, eşit t. ArSa13/3, EvSa02/4, EvSa02/5, ArKi12/3, EvlEd01/13, EvlEd02/13, EvlEd02/6, Vas04/13, Vas04/23, Vas04/30, BuYön19/11, Kar79/3, Kar79/4, Kar79/5, Kar80/3, Kar80/4, Kar80/5 t.+in HaKi02/10 t.+ni ArKi12/6
tüzük	[3] şahıs adı t. ArKi12/6, Borç08/7, Borç41/4
u-	[2] muktedir olmak u.-madın Dilek04/6 u.-masar AzEt01/12
uç	[4] uç, son, sınır u.+ı ArSa02/5, ArSa05/5, ArSa17/4, KöSa03/5
uçgur	< Mo. <i>ıcağur</i> [1] esasen, aslında, asli u. Çeş22/11
ud	[45] sığır u. ArSa10/1, HaKi03/3, Borç09/1, Borç51/1, EvlEd02/1, Vas04/11, Vas06/16, Vas07/19, Vas07/31, BuYön12/1, BuYön13/1, BuYön17/1, BuYön27/1, BuYön57/1, BuYön74/1, BuYön75/1, BuYön76/1,

BuYön77/1, BuYön78/1, Mak07/1, Çeş30/19, Çeş48/1, Çeş84/1, Kar13/1, Kar38/1, Kar41/7v, Kar67/2va, Kar67/5va, Kar67/6va, Kar67/7va, Kar67/11va, Kar67/16va, Kar67/22va, Kar67/27va, Kar67/29va, Kar67/30va, Kar67/31va

u.+ın HaKi03/5

u.+ıntın Kar107/10

u.+nı HaKi03/13

u.+nın HaKi03/6, HaKi03/9

uç Kar76/9

uç+ı Vak01/45

udçı

[3] sığır çobanı

u. BaSa06/6, BaSa06/8, BaSa06/12

udçı

[2] şahıs adı

u.+nın ol BaSa06/25

uğcı BuYön14/3

udmak

[1] şahıs adı

u. BuYön35/8

ugan

[1] Tanrı

u.+ka Borç50/1

ugrıl-

[1] öne sürülmek, koşulmak

u.-sar Dilek04/29

uguş

[1] soy, nesil

u.+ıña AzEt01/4

ujik

< Soğd. 'wj'k

[3] harf, hece

u. Dilek04/7, Dilek04/33

üzük Çeş85/5

ujiksiz < Soğd. 'wj'k + Türk. {+sXz}
[1] harfsiz, hecesiz
u. Kar107/6

uk- [2] anlamak, kavramak
u.-a Vak01/11
u.-a yarlıkazunlar Dilek04/36

ukuşlug [1] akıllı, bilgili
u. Dilek02/6

ulag [40] ulak, posta ve diğer taşımacılık işlerinde kullanılan hayvan
u. HaKi02/3, BuYön10/4, BuYön10/10, BuYön13/6, BuYön19/2, BuYön19/3, BuYön19/4, BuYön19/5, BuYön19/6, BuYön19/7, BuYön19/8, BuYön19/9, BuYön19/10, BuYön19/15, BuYön39/6, BuYön48/3, BuYön48/4, BuYön48/5, BuYön48/6, BuYön48/7, BuYön48/8, BuYön48/11, BuYön48/15, BuYön48/1v, BuYön52/3, BuYön64/1, BuYön64/6, BuYön64/9, BuYön66/8, BuYön67/7, BuYön69/6, BuYön75/2, Kar48/8
u.+ı BuYön44/2
u.+nı BuYön13/10
u.+ta BuYön13/9, BuYön57/3, BuYön64/10, BuYön68/7, Kar73/5

ulagçı [15] arabacı, ulağı sevk ve idare eden kimse
u. BuYön10/4, BuYön19/13, BuYön40/1, BuYön44/4, BuYön48/2, BuYön48/3, BuYön48/4, BuYön48/5, BuYön48/6, BuYön48/9, BuYön48/10, BuYön48/11, Kar48/5, Kar48/6
u.+nı BuYön48/13

ulam [1] sürekli, daimi, kesin
u. KöSa09/5

ulam bitig [1] devir sözleşmesi
u. ArSa01/2

ulam yarlıg [1] devir buyruğu
u. Vak01/9

ulaşı [1] ve, daha
u. Kar51/6

ulug [36] büyük, ulu, yüce
u. ArSa02/20, ArSa05/12, ArSa09/19, ArSa11/13, ArSa16/11,
BaSa02/5, BaSa03/9, BaSa06/18, ÇoSa01/22, EvSa01/3, B.sizSa06/3,
ArKi02/9, ArKi05/9, ArTa01/22, Borç29/1, AzEt01/2, AzEt01/15,
Vas01/11, Vas03/2, Vas04/21, Vas05/2, Vak01/40, BuYön46/2,
Ra01/5v, Ra02/5, Ra03/4, Ra04/5, Çeş04/6, Çeş80/16, Çeş82/15,
Kar17/3, Kar138/4, Kar162/2
u. ogul bolup AzEt01/10
u.+larıña AzEt01/3
u.+um AzEt01/4

ulug [2] şahıs adı
u. ArSa11/2, ArSa11/11

ulug yarlıg [1] yüce hüküm
u. bolzun Dilek01/61

ulus [6] ülke, memleket
u. Dilek02/1
u.+inta Çeş33/5

u.+ka Vak01/15
u.+nın Vas04/12
u.+ta Vak01/34, Vak01/35

umar [4] şahıs adı
u. HaKi03/11, Mak05/1, Mak05/6
u.+nın HaKi03/4

umdu [1] bir vergi çeşidi
u. Çeş22/13

umiçi [1] şahıs adı
u. Çeş30/3

uminçi [1] şahıs adı
u. Çeş22/5

umugsuz [1] umutsuz, çaresiz
u. EvlEd01/1

un [1] un (krş. min)
u.+ıntakı Çeş76/3

unça [1] yer adı
u. BuYön04/24v

unıt- [1] unutmak
u.-dı Dilek04/25

ur- [3] vurmak
u.-makta ArSa14/10
başinta u.-up Borç03/5, Borç11/4

ur kaya bk. uur kaya

urısız [1] evlatsız, çocuksuz
u. EvlEd01/1

urluk [1] aile, soy
u. Çeş28/3

urub [2] bir vergi çeşidi
u.+nı Dilek01/56
u.+umuz Dilek01/51

urug [7] soy, nesil, akraba
u. ArTa02/10, Vas07/11
u.+ka AzEt01/6
u.+um ArSa03/15, BaSa01/12, BaSa04/12, KöSa08/10

urug [6] tohum, ekin
u. ArSa05/3, ArKi03/6, ArKi07/5, ArKi08/18, ArKi09/8, ArKi10/8

urugini < Skr. *rohiṇī*
[1] Hindu astrolojisine göre ayın evrelerinden biri
u. Kar113/2

uruz [1] şahıs adı
u. Çeş25/12

usinä [2] şahıs adı
u.+kä Borç23/2
u.+niñ 'ol Borç23/9

utmuş [3] şahıs adı
u.+ka Çeş19/9
uılmış Çeş22/4
uılmış+nın ol BaSa06/26

uþpalam [1] şahıs adı
u. Kar49/4

uþuru [1] karşı
u. ArKi06/4

uur kaya [3] şahıs adı
u. Vas07/7, Vas07/20
ur kaya+nın ol BaSa06/24

uvaz [1] üvez rengi
u. KöSa04/4

uy [1] ev (krş. äv)
u.+takı KöSa02/13

uygur [3] millet adı
u. Vas07/11, BuYön04/17v, BuYön04/20v

uyuk [1] keçe çizme
u. Rehin02/10

uz [2] çok iyi, harika, ustaca
u. Çeş85/4, Çeş94/3

uza [1] usta, mahir
u. Çeş04/2

uza bay [1] şahıs adı
u. BuYön43/3

uzaþ- [1] uzatmak, ağırlamak
u.-gu BuYön20/4

uzkıya [1] çok iyi, harika, ustaca
u. Kar85/3

uzluk [1] kase (?)
u. Vas05/9

uzun [4] uzun
u. ArSa11/8, BaSa01/2, Kar48/8
u.+ka HaKi02/2

üç [105] üç
ü. ArSa11/24, BaSa04/9, BaSa04/23, BaSa05/10, ÇoSa01/1, EvSa02/2, ArKi08/16, ArKi12/4, ArKi13/8, HaKi02/19, HaKi03/8, ArTa02/10, Borç15/4, Borç24/1, Borç41/2, Borç45/4, Borç50/3, Rehin02/4, Rehin02/11, Rehin02/7v, Rehin02/15v, Vas02/4, Vas02/10, Vas04/3, Vas04/5, Vas04/15, Vas04/22, Vas04/26, Vas05/3, Vas05/8, Vas05/11, Vas05/12, BuYön07/5, BuYön10/5, BuYön10/8, BuYön11/2, BuYön13/2, BuYön26/1, BuYön27/2, BuYön28/11, BuYön33/2, BuYön33/5, BuYön35/4, BuYön35/5, BuYön35/7, BuYön35/8, BuYön35/10, BuYön35/11, BuYön35/13, BuYön35/15, BuYön35/16, BuYön41/4, BuYön43/5, BuYön56/3, BuYön61/4, BuYön63/1, BuYön64/2, BuYön65/5, BuYön66/9, BuYön67/8, BuYön68/10, BuYön72/3, BuYön78/1, Mak01/3, Mak01/4, Mak06/5v, Çeş22/21, Çeş23/5, Çeş23/13, Çeş23/19, Çeş24/1, Çeş24/9, Çeş24/11, Çeş25/3, Çeş37/8, Çeş38/4, Çeş41/8, Çeş42/3, Çeş69/2, Çeş72/2, Çeş72/3,

Çeş76/5, Çeş81/2, Çeş88/3, Çeş97/18, Çeş98/2, Kar22/1, Kar27/1,
Kar35/1, Kar48/8, Kar52/4, Kar52/5, Kar68/7, Kar96/2, Kar97/10,
Kar97/20, Kar107/13, Kısİf04/2, Kısİf09/2, Kısİf16/2, Kısİf43/3
iç ArSa13/4

üç miñ beş yüz

[1] üç bin beş yüz
ü. ArSa05/6

üç miñ iki yüz älig

[1] üç bin iki yüz elli
ü. ArSa02/6

üç otuz

[7] yirmi üç
ü. ArSa09/6, ArSa09/7, Borç43/2
ü.+ka ArSa02/1, Borç35/1, Çeş13/1
ü. otuz+ka Kar68/8

üç yegirmi

[4] on üç
ü. BuYön64/9, Çeş27/4
ü.+kä Borç07/1, Kar114/5

üç yetmiş

[1] altmış üç
ü. Kısİf17/3

üç yüz

[1] üç yüz
ü. Borç03/5

üç yüz beş otuz

[2] üç yüz yirmi beş
ü. ArSa13/5, ArSa13/7

üç yüz tokuz on

[1] üç yüz doksan

ü. Mak09/5

üç yüz yegirmi

[1] üç yüz yirmi

ü. Mak09/6

üçägü

[14] üçü, her üçü

ü. ÇoSa02/7, EvSa02/4, EvSa02/8, Vas04/30, BuYön18/9, BuYön28/5,

BuYön28/7, Çeş98/2, Çeş98/8

ü.+kä Çeş33/5, Çeş83/3

ü.+niñ ol ArTa02/14, Vas03/8

ü.+nüñ ol Borç10/7

üçägün

[1] üçü, her üçü

ü. Çeş33/2

üçär

[6] üçer

ü. ArSa02/24, HaKi01/5, Borç37/5, Borç55/5, Vas05/11

üç'är Borç02/7

üçi yapığ

[1] şahıs adı

ü. BuYön24/5

üçlidü

[1] şahıs adı

ü. elçikä Kar48/2

üçün

[26] için, dolayı

ü. ArSa11/5, ArSa11/6, ArSa13/2, B.sizSa06/1, AzEt01/9, Vas04/31,

BuYön04/4, BuYön04/10v, BuYön04/23v, BuYön18/4, BuYön18/8,

BuYön28/1, BuYön33/5, BuYön50/10, Dilek02/4, Dilek04/7,

Mak05/3, Çeş22/11, Çeş22/26, Çeş23/5, Çeş23/10, Çeş28/5, Çeş30/13, Çeş95/5, Çeş97/19, Kar162/2

üçünç

[33] üçüncü

ü. BaSa03/1, ÇoSa02/1, ArKi01/1, ArKi04/1, Borç05/2, Borç15/1, Borç16/1, Borç17/1, Borç20/1, Borç23/1, Borç36/1, Borç44/1, Borç54/1, Vas06/1, BuYön20/6, BuYön31/9, BuYön32/1, BuYön34/1, BuYön34/5, Ra01/10v, Ra02/10, Ra03/9, Ra04/10, Çeş48/1, Çeş50/1, Çeş52/1, Çeş80/1, Çeş84/1, Kar35/1, Kar47/3v, Kar56/1, Kar63/1, Kar65/1v

üd

[1] zaman, vakit

ü.+i Borç03/4

üdüy

[1] şahıs adı

ü. elçikâ ArSa11/5

üdkä

[1] şahıs adı

ü. Borç13/2

üklitmiş togrıl

[1] şahıs adı

ü. totok Mak10/8

üks

bk. üsk

üküş

[1] çok, fazla

ü. Çeş91/11

üküş kaya

[3] şahıs adı

ü. açari ArTa01/13, ArTa01/19, ArTa01/21

üläki [1] şahıs adı
ü. Kar155/2

üläş- [10] üleşmek, paylaşmak
ü.-ip ArKi09/10, ArKi10/9, Borç46/7, EvlEd02/13, Vas04/17,
Vas04/25, Çeş47/5, Çeş98/9
ü.-ür biz ArKi07/6, ArKi13/7

ülätü [2] ipek kumaş
ü. Vas03/4

ülçäy < Mo. *ülçey*
[4] bereket, talih
ü. Ra01/2v, Ra02/2, Ra03/2, Ra04/2

ülügdü [1] şahıs adı
ü. elçikä BuYön64/6

ülüş [17] pay, hisse, kısım
ü. ArSa07/4, ArSa12/21, BaSa04/4, ArKi08/14, ArKi08/15, ArKi12/4,
ArKi12/5, EvlEd01/18, Vas04/34
ü. kılıp Vas07/26, Çeş95/3
ü.+kä Vas04/19
ü.+ni Vas04/29
ü.+tä ArSa07/2, ArSa16/3, BaSa06/3, Vas07/3

ülüş bitig [2] miras belgesi
ü.+i ArSa16/5
ü.+indäkiçä Vas07/12

ülüşlög [13] paylı, hisseli

ü. ArSa13/4, BaSa01/3, BaSa04/3, BaSa04/9, EvSa02/4, ArKi05/5,
ArKi10/4, HaKi02/10, Borç17/9, Borç17/10, Vas04/6, Çeş24/15
ü. kılıp EvlEd02/6

üm [1] pantolon
ü. Rehin02/10

ün- [18] yükselmek, çıkmak
ü.-är ArTa01/4, ArTa01/10
ü.-är män EvlEd01/28
ü.-ärtä Dilek04/5
ü.-gü BuYön31/4
ü.-miş ärmäz Dilek04/6
ü.-sär Mak05/5, Mak07/8, Mak10/6, Mak11/6, Çeş17/2, Çeş27/10,
Çeş27/21
ü.-üp ArTa02/11, Ra01/7v, Ra02/7, Ra03/7, Ra04/7

üntür- [12] ortaya koymak, çıkarmak
ü.-gü BuYön26/3
ü.-mäz män Rehin02/8v
ü.-üp ArKi09/9, ArKi12/6
ü.-ür män Rehin02/8v, EvlEd03/1v
üntür-miş BuYön49/7, BuYön50/5
üntür-müş BuYön49/5
üntür-üp ArKi07/5, ArKi08/11, ArKi08/18

ür bk. üür

üşk [9] ön, kat, huzur
ü.+intä ArSa15/6, Vas01/21, Vas06/19, Dilek04/14
üşk+intä Çeş79/5, Çeş98/4
üks+indä Çeş49/4

üks+intä EvlEd02/17

ükş+intä Vas07/11

üstün [8] kuzey, kuzey tarafı; üst, üst taraf
ü. ArSa02/3, Vas07/18, Çeş19/5, Kar67/24v
ü.+i KöSa04/4
üştün ArSa12/11
üştün Çeş24/5

üştüñki [1] üstteki, üstte bulunan
ü. ArKi10/6

üşkür- [1] kıskırtmak
ü.-üp Kar107/5

üür [34] darı
ü. Borç46/3, Borç46/4, Borç53/2, Borç53/3, Çeş27/18, Çeş72/2,
Çeş72/4, Çeş73/2, Çeş78/2, Kar40/2, Kar134/1
ü.+ni Çeş72/5, Çeş78/2
ü.+tä Çeş72/1
ür ArSa14/2, ArKi02/6, HaKi01/6, Çeş22/14, Çeş23/12
ür kılıp HaKi01/5
ü'r+ni Çeş81/2
üyür Kar82/1, Kar82/2, Kar94/3
yür ArKi03/2, ArKi10/2, HaKi03/9, Borç14/2, Borç14/4, Borç14/5,
Borç16/3, Borç16/4, Borç16/6, Kar73/5

üvgä [1] hızlı, çabuk
ü. KöSa04/4

üyür bk. üür

üz- [4] kırmak, kesmek, ödemek

ü. Çeş44/2

üz-sär Çeş23/15

üz-üp Çeş23/7, Çeş28/9

üzä [59] ile, beraber

ü. ArSa02/3, ArSa02/8, ArSa02/9, ArSa04/1, ArSa04/3, ArSa05/2, ArSa05/8, ArSa05/20, ArSa09/7, ArSa09/9, ArSa10/6, ArSa10/8, ArSa11/10, ArSa11/19, ArSa12/5, ArSa13/7, ArSa13/12, ArSa16/6, ArSa17/15, BaSa01/3, BaSa01/6, BaSa01/10, BaSa03/6, BaSa03/11, BaSa06/11, KöSa01/7, KöSa02/7, KöSa02/9, KöSa04/8, KöSa05/5, KöSa05/6, KöSa06/6, KöSa06/8, KöSa08/6, KöSa09/9, KöSa10/4, KöSa10/5, ÇoSa01/9, EvSa01/7, EvSa02/7, EvSa02/13, ArTa01/13, Borç30/2, Borç34/5, Borç52/3, Borç53/3, Rehin01/4, Rehin02/7, Rehin02/7v, EvlEd02/8, Vas04/10, Vas04/21, Vak01/9, Vak01/27, Dilek01/10, Çeş18/2, Çeş24/21, Çeş83/2, Kar139/2

üzäki [1] üzerindeki, üzerinde bulunan

ü. Çeş07/1

üzägü [1] şahıs adı

ü.+ñün Kar155/2

üzik bk. ujik

üzil- bk. üzül-

üzül- [4] kırılmak, kesilmek, anlaşılmak

ü.-di Çeş97/21

ü.-mäyükkä Çeş74/9

ü.-üp Kar116/4

üzil-ti Çeş37/10

üzölüş-	[1] anlaşmak, uzlaşmak ü.-üp ArTa02/4
üzüm	[3] üzüm ü. Vak01/46, BuYön56/3, BuYön56/5
üzüş-	[8] anlaşmak, sözleşmek ü.-dümüz ArSa12/4, ArKi04/5, Çeş79/6 ü.-tümüz KöSa03/6 üzüş-dümüz ArSa17/5 üzüş-tümüz ArSa02/7, ArSa13/6 üzüş-üp Çeş82/11
vaçir	[1] şahıs adı v. B.sizSa01/2

vahar bk. virhar

vañ tarkan katgın

[1] şahıs adı
v. ArKi01/4

vap < Çin. 法 *fǎ* (GOÇ. *ffıyap/fa:p*)
[1] kanun, yasa
v.+ça Vas07/21

vap [2] şahıs adı
v. Çeş38/4v
v.+nın ol Çeş38/3v

vapdu [2] şahıs adı
v. Borç30/8
vapdu+tın Borç17/3

vapsadu [1] şahıs adı
v. Çeş90/2

vapsıdu [1] şahıs adı
v. Çeş90/2

vapso [4] şahıs adı
v. tu ArSa16/7, ArSa16/13, ArSa16/15
v. tuka ArSa16/5

vaptso [8] şahıs adı
v. BaSa03/18, Kar33/5, Kar33/7
v. şilavanti Vak01/6, Vak01/16, Vak01/25
v. tunuñ Borç53/2
vaptso tu Borç53/6

väzir [1] şahıs adı
v. BuYön39/9

väzir toña [1] şahıs adı
v. ArSa09/22

vıkıdan [1] şahıs adı
v.+ka Mak02/2

vıbaki [1] şahıs adı
v. Kar87/6

vihar	bk. virhar
vipra	[1] şahıs adı v. Çeş30/5
virhar	< Soğd. <i>βrx'r</i> < Skr. <i>vihāra</i> [26] manastır v. ArTa03/6, Vak01/29, Çeş37/7, Çeş37/9 v.+daki ArKi04/3 v.+ıntakı ArSa05/11 v.+ka ArTa01/5, Mak03/2, Çeş38/2 v.+lar Çeş37/10 v.+larka Çeş37/11 vihar Kar112/10, Kar112/11, Kar112/12, Kar112/13, Kar112/14, Kar112/15, Kar112/16, Kar112/17, Kar112/18, Kar112/19, Kar112/20, Kar112/22, Kar112/23, Kar112/25 vahar+ta BuYön61/2
virharlık	< Soğd. <i>βrx'r</i> + Türk. <i>{+lXk}</i> [9] manastıra ait, manastır ile ilgili v. BaSa03/11, ArTa01/4, ArTa01/10, ArTa01/11, BuYön15/5, BuYön15/13, BuYön58/3, BuYön58/5, BuYön58/7
virya	[5] şahıs adı v. açari ArTa01/2, ArTa01/8, ArTa01/23 v. açariniñ ArTa01/16 v. açariniñ ol ArTa01/27
vuçuñ	< Çin. 不中 <i>bù zhōng</i> (GOÇ. <i>put triwŋ</i>) [14] geçersiz, hükümsüz (krş. buçuñ)

v. Kar102/6, Kar111/10, Kar111/11, Kar111/12, Kar111/13, Kar111/14, Kar111/15, Kar111/4, Kar111/5, Kar111/6, Kar111/7, Kar111/8, Kar111/9
v. bolup Mak05/5

y [15] taraf, yön (kısaltılmış)
y. ArSa03/9, ArSa03/10, ArSa03/11, ArSa11/13, ArSa11/14, ArSa12/7, ArSa12/11, BaSa01/7, BaSa04/7, BaSa04/9, EvSa02/10

yabagu [2] şahıs adı
y. Borç45/7
y.+tın Borç45/3

yabgu [1] şahıs adı
y. bağ Dilek01/14

yada- < Mo. *yada-*
[1] yapamamak
y.-p Çeş23/2

yagak [7] ceviz
y. Vas05/5, Vas05/6, Vas05/7, Vas05/8, Vas05/9

yagış [1] yağış
y. Kar141/2

yagu [5] yağmurluk
y. Ra01/5, Ra01/6, Ra01/7
y.+ta Ra01/4

yaguk [1] akraba, hısım
y. Kar141/6

yak sılka [2] şahıs adı
y. KöSa08/22
y.+nın ol KöSa08/27

yaka [15] kira, kira bedeli
y. ArKi02/6, Kar132/3
y.+ka ArKi04/2, B.sizKi01/2
y.+ka tutdum ArKi04/4
y.+ka tuttum ArKi05/6, ArKi06/5
y.+kan ArKi01/2
y.+nı Çeş21/6
y.+sı Vas07/2
y.+sın ArKi04/4, ArKi11/4, Çeş30/11
y.+sınka Çeş63/3
y.+sınğa Vas07/14

yakşı < Çin. 鑰匙 *yào chí* (GOÇ. *jiak şhi*)
[1] anahtar
y.+sı EvSa01/6

yakşıdu [3] şahıs adı
y. Çeş90/3
y. tuñ EvlEd02/16
y. tutuñta Çeş94/2

yakuk [1] ?
y. bolzun Kar66/2

yalak [1] şahıs adı
y. BuYön19/14

yalavaç	[6] elçi y. BaSa01/13, BaSa04/14, BaSa06/16, KöSa01/19, KöSa08/16, KöSa10/9
yalavaç	[2] şahıs adı Çeş79/4 basa y. EvlEd02/15
yalgan	[2] yalan, uydurma y.+1 KöSa09/17, ÇoSa01/17
yalıg	[4] şahıs adı y. BuYön01/3, BuYön05/3, Kar15/3, Kar107/8
yalıg buka	[1] şahıs adı y. Kar107/7
yalın	[6] şahıs adı y. BuYön03/2, BuYön06/2, BuYön07/3, BuYön10/9, BuYön11/3, BuYön56/6
yalıñ	[1] şahıs adı y. Çeş44/3
yalıñuz	[1] yalnız, tek başına y. Rehin02/15
yam	[2] posta istasyonu y. BuYön57/6 y.+ka BuYön10/3

yaman	[2] kötü, zararlı y. Dilek01/49 yavız y. kılınmış Dilek04/28
yamçur	[1] şahıs adı y. tu Borç49/8
yamıçun	[1] şahıs adı (?) y. Borç34/8
yamu	[15] “Tamam mı!” anlamına gelen söz kalıbı y. Çeş92/2, Kar02/5, Kar02/8, Kar07/1, Kar09/1, Kar19/12, Kar19/13, Kar33/3, Kar46/1, Kar46/2, Kar46/3, Kar95/7, Kar95/5v, Kısİf22/1 yemü BuYön54/3
yan-	[4] dönmek y.-ıp Çeş23/17, Çeş23/19 y.-mısta Borç09/4, HaKi02/6
yan	[4] yan, taraf, yön y. Kar111/29, Kar111/30 y.+ın Vas04/14, Vas04/24
yana	[45] yine, yeniden y. ArSa07/5, ArSa11/22, ArKi08/16, ArKi10/6, ArKi13/2, ArKi13/15, ArTa02/3, Borç13/4, Rehin02/6v, EvlEd01/12, Vas07/4, Vas07/14, BuYön10/4, BuYön13/6, BuYön31/8, BuYön43/4, Dilek01/9, Dilek01/13, Dilek01/16, Dilek01/19, Dilek01/24, Dilek01/27, Dilek01/33, Dilek01/38, Dilek04/30, Çeş19/3, Çeş19/4, Çeş19/5, Çeş21/5, Çeş22/3, Çeş23/5, Çeş23/16, Çeş24/6, Çeş24/7, Çeş24/8, Çeş24/9, Çeş24/10, Çeş24/14, Çeş66/1, Çeş73/2, Kar42/6, Kar52/4, Kar72/11, Kar106/3

yana	[2] artık, eklenmiş (krş. jün) y. BuYön10/1, BuYön11/1
yanaçuk	[5] şahıs adı y. Kar67/20v, Kar67/21v, Kar67/22v, Kar67/23v, Kar67/9va
yanış	[1] şahıs adı y.+ka Kar33/4
yanıtur-	[7] döndürmek, geri vermek y.-up ArTa02/2 yanıtur-u B.sizSa06/5 yanıtur-up Mak02/5, Çeş21/5, Çeş22/10, Çeş22/28, Çeş23/18
yanıtur	[2] yeniden, tekrar y. Dilek04/34 yanıtur Çeş80/6
yanıt	[2] yanıt, karşılık, cevap y. bolmuş Vas07/5 yanıt BuYön10/11
yanıt bitig	[1] cevap mektubu y. Mak02/2
yanıt bitig	[2] geçici senet y. Mak05/4, Mak06/6
yanyak mal	[1] şahıs adı y. ArSa13/11

yaŋ	< Çin. 樣 <i>yàng</i> (GOÇ. <i>jiaŋ</i>) [32] model, kalıp; töre, örf, adet y. Çeş01/1, Çeş85/2, Çeş85/3, Çeş88/2, Çeş88/3, Çeş94/2, Kar21/3, Kar26/2, Kar72/2, Kar72/4, Kar114/6 y.+ça Borç09/7, Çeş94/3 y.+laça Vas07/22 y.+ı Rehin01/8 y.+ınça HaKi01/4, Borç14/6, Borç15/8, Borç16/8, Borç17/6, Borç18/10, Borç19/6, Borç20/6, Borç22/7, Borç23/6, Borç37/8, Borç39/8, Rehin01/8, Rehin01/9, BuYön40/2 y.+ıña Kar72/2
yaŋa	[1] şahıs adı y. Vas02/3
yaŋa bars	[1] şahıs adı y. Mak11/7
yaŋa buka	[1] şahıs adı y. BuYön23/2
yaŋa toŋa	[1] şahıs adı y. Borç28/4
yaŋı	[154] gün; zaman, mevsim y.+da ArKi06/6, Borç14/4, Borç16/5, Borç17/4, Borç18/7, Borç20/4, Borç21/3, Borç21/9, Borç45/7, Borç48/6 y.+ka ArSa03/1, ArSa05/1, ArSa11/1, ArSa13/1, ArSa17/1, BaSa01/1, BaSa03/1, KöSa01/1, KöSa02/1, KöSa02/20, KöSa05/1, KöSa05/15, KöSa06/1, KöSa07/1, KöSa09/1, ÇoSa01/1, ÇoSa02/1, EvSa02/1, ArKi01/1, ArKi02/1, ArKi05/2, ArKi06/1, ArKi11/1, HaKi01/1,

HaKi02/1, HaKi03/2, Borç01/1, Borç04/1, Borç06/1, Borç08/1, Borç09/1, Borç11/1, Borç11/3, Borç12/2, Borç17/1, Borç18/2, Borç19/1, Borç24/1, Borç25/1, Borç26/1, Borç35/2, Borç37/3, Borç37/6, Borç39/2, Borç40/5, Borç43/1, Borç49/1, Borç51/3, Borç54/2, Rehin02/1, Rehin02/12v, Vas06/1, BuYön01/1, BuYön05/1, BuYön08/1, BuYön13/2, BuYön14/1, BuYön16/1, BuYön22/2, BuYön24/2, BuYön26/1, BuYön30/1, BuYön32/1, BuYön43/2, BuYön49/1, BuYön53/1, BuYön56/2, BuYön57/2, BuYön59/2, BuYön63/1, BuYön67/1, BuYön73/1, BuYön74/1, Dilek01/1, Ra02/11, Ra03/9, Ra04/10, Mak02/1, Mak06/1, Mak06/10v, Mak07/1, Mak10/1, Mak11/1, Çeş02/1, Çeş04/1, Çeş06/1, Çeş21/1, Çeş23/1, Çeş24/1, Çeş25/1, Çeş27/12, Çeş27/23, Çeş29/1, Çeş55/1, Çeş64/3, Çeş69/2, Çeş75/1, Çeş76/1, Çeş80/1, Çeş83/1, Çeş85/1, Çeş86/7, Çeş93/2, Çeş96/5, Çeş99/2, Kar08/5, Kar08/6, Kar08/7, Kar10/3, Kar15/1, Kar18/3, Kar19/5, Kar19/14, Kar32/1, Kar35/1, Kar41/1v, Kar42/3, Kar44/2, Kar57/1, Kar58/1, Kar67/4va, Kar69/7v, Kar86/3, Kar89/1, Kar92/1, Kar103/1, Kar155/1, Kısİf01/2, Kısİf09/2

y.+kaka KöSa08/1, Borç14/1

y.+kka Kar67/24va

y.+nka Kar67/17va

y.+ta HaKi03/7, Borç02/3, Borç12/5, Borç13/8, Borç15/5, Borç22/4, Borç23/4, Borç32/2, Borç39/6, Borç53/3, Kısİf23/2

yañı

[1] yeni

y. Mak09/5

yañırtı

[2] yeniden, tekrar

y. Vak01/3, Vak01/18

yañlg

< Çin. 樣 *yàng* (GOÇ. *jiaŋ*) < Türk. {+lXg}

[1] törece, gelenekçe, adete uygun

	y. Vak01/29
yapa	[1] bütün, tamam y. BuYön19/11
yapıcı	[1] şahıs adı y. Çeş98/9
yapıg	[3] şahıs adı y. KöSa10/11 y. totok ArSa05/22, Mak10/8
yar-	[1] yarmak, ayırmak y.-ıp Vas04/14
yar	[1] taşlık, kayalık y. ArTa01/24
yar	[1] yer adı y.+ka BuYön53/2
yar ogul	[1] şahıs adı y. Çeş72/3
yaraglıg	[2] uygun, layık y. BuYön28/1, BuYön38/3
yaragu	[3] yaraşır, yaraşan y. ArSa16/12, ÇoSa01/23, B.sizSa06/4
arak	[1] şahıs adı y. Çeş25/14

yaraklıg [1] şahıs adı
y. Çeş84/5

yaraş- [4] yakışmak, uymak
y.-ı ärmäsär Çeş100/6
y.-ıp Vas07/21, Çeş99/5
y.-u AzEt01/12

yaraşı bk. yaraşu

yaraşu [3] yaraşır, yaraşan
y. BaSa06/20, EvlEd03/3v
yaraşı Çeş82/9

yarat- [14] hazırlamak, sağlamak
y.-u ArSa05/20, ArSa10/15, ArSa12/21, ArTa01/20
yaraş-u ArSa09/16, ArSa13/18, ArSa17/15, BaSa03/17, KöSa01/21,
KöSa02/15, KöSa05/11, KöSa06/13, HaKi02/13, Borç54/7

yargu [1] yargı, kanun, nizam
y. EvlEd01/29

yarı [1] yarı, yarım
y.+sı Dilek01/50

yarıg [1] taşlık, kayalık
y. ArTa01/7

yarıl- [2] yarılmak
y.-sar Borç52/4

yarım	[71] yarım, yarı y. BaSa06/5, ArKi02/5, ArKi03/4, ArKi03/8, ArKi07/3, ArKi09/6, ArKi10/5, ArKi10/7, ArTa02/3, Borç08/5, Borç14/5, Borç15/4, Borç17/9, Borç20/3, Borç22/4, Borç54/4, Rehin01/3, Rehin02/5v, EvlEd03/3, Vas04/22, BuYön14/6, BuYön24/7, BuYön41/2, BuYön41/4, BuYön41/6, BuYön41/8, BuYön41/9, BuYön41/10, BuYön48/4, BuYön48/5, BuYön48/6, BuYön48/7, BuYön48/10, BuYön48/11, BuYön48/1v, BuYön54/4, BuYön69/8, Mak05/2, Mak06/2v, Mak06/3v, Mak06/4v, Mak06/5v, Mak06/9v, Mak06/10v, Mak06/11v, Çeş15/2, Çeş22/7, Çeş23/11, Çeş44/3, Çeş82/10, Çeş82/17, Çeş83/4, Kar39/4, Kar48/3, Kar90/2, Kar101/3, Kar104/2 y.+ı Vas04/23 y.+nı Çeş24/5, Çeş24/6, Çeş24/7, Çeş24/8, Çeş24/9, Çeş24/10, Çeş24/12 y.+nın Vas04/13
yarlıka-	bk. yarlıka-
yarlıg	[12] buyruk, ferman y. Vak01/10, Vak01/48, BuYön48/3, Çeş38/3v, Çeş59/5 y. bolgu BuYön33/4 y. bolmazun BuYön04/8 y. bolmış BuYön04/11v y. bolzun BuYön04/6, BuYön04/4v, BuYön04/15v y.+ıntın BuYön50/1
yarlıgçı	[1] şahıs adı y. EvSa01/3v
yarlıka-	[9] buyurmak, emretmek bertürü y.-dımız Vak01/48 kılturu y.-dımız Vak01/23

y.-p Vak01/11, Vak01/13

y.-sar Dilek04/36

y.-yuk ärmiş Vak01/9

y.-yur män Çeş61/1

uka y.-zunlar Dilek04/36

yarlıka-sar BuYön04/17v

yarlıkaguçı [1] merhametli, bağışlayıcı

y. Vak01/25

yarlıkan- [1] bağışlanmak

y.-zun BuYön04/5v

yarmak [6] para, madeni para

y. KöSa02/5, KöSa05/3, KöSa05/16, ÇoSa02/3, Rehin01/5

y.+lı Çeş31/4

yarp [1] şahıs adı

y. Çeş40/1

yarp alım [1] şahıs adı

y.+ka Borç47/2

yarp togrıl [6] şahıs adı

y. BaSa03/18, KöSa05/5, KöSa05/8, KöSa05/15, Çeş79/12

y.+ka KöSa05/1

yarp turmış [1] şahıs adı

y.+ka Vas03/7

yarp yağa [5] şahıs adı

y. ArSa02/8

	y.+ka ArSa02/1 y.+nın ArSa02/11, ArSa02/23 y.+tın ArSa02/1v
yarpa	[1] şahıs adı y. Kar25/3
yarpak	[2] şahıs adı y. Çeş49/3 y.+nın ol Çeş49/8
yartımlıg kulunçog	[1] şahıs adı y. Çeş84/4
yaru-	[1] aydınlanmak, parlamak y.-dı Kar76/11
yaruk	[3] ışık, parlaklık y. ArTa01/4, ArTa01/10, Kar65/6v
yarumış	[1] şahıs adı y. Çeş96/13
yasa	< Mo. <i>ĵasa</i> (<i>ĵasay</i>) [2] yasa, kanun, nizam y.+takı EvlEd03/9, Çeş79/10
yasak	< Mo. <i>ĵasay</i> [3] bir vergi çeşidi y. BuYön33/2, Dilek01/44, Çeş37/4

yastuk	[52] en büyük para birimi y. ArSa16/2, ArSa16/5, ArSa16/11, BaSa03/4, BaSa03/5, BaSa06/2, BaSa06/6, BaSa06/19, KöSa10/3, B.sizSa06/3, B.sizSa06/5, Rehin01/3, AzEt01/9, AzEt01/15, AzEt01/16, Vas01/12, Vas01/13, Vas01/14, Vas04/3, Vas04/5, Vas06/14, Vas07/31, BuYön39/3, Mak08/5, Mak08/6, Çeş19/7, Çeş19/8, Çeş80/5, Çeş80/16, Çeş80/17, Çeş80/18, Çeş80/20, Çeş82/10, Çeş82/15, Çeş82/16, Çeş82/17, Çeş101/2 y.+1 Vas07/16 y.+ka KöSa10/3 y.+nı Çeş27/18 y.+nuñ B.sizSa01/5 y.+tın Çeş27/10 yastuk BaSa06/18, KöSa07/2, ÇoSa01/22, EvlEd02/14, EvlEd03/3 yastuk+ka Çeş25/5, Çeş25/6, Çeş25/10
yastukluk	[1] yastukluk, yastuk değerinde y. Çeş25/7
yaş-	[2] kaçmak, kaybolmak y.-ıp Çeş23/4, Çeş82/3
yaş	[3] yaş, ömür y.+ıña Çeş02/2 y.+tın Vas07/17, Vas07/18
yaşa-	[10] yaşamak, hayatta olmak y.-r KöSa04/1, ÇoSa01/6, HaKi02/13, Çeş27/2, Çeş27/3, Çeş27/4, Çeş27/5, Çeş27/6, Çeş27/7, Çeş58/4
yaşatmış	[1] şahıs adı y. BaSa02/9

yaşlıg	[7] yaşlı, yaşında y. KöSa06/2, Borç54/6, AzEt01/8, Çeş27/8, Çeş27/18, Kar108/2
yat-	[1] yatmak, uzanmak y.-ur BuYön04/9v
yat	[2] yabancı y. BaSa06/16, KöSa10/9
yatla-	[1] düşmanca davranmak, uzaklaşmak, kaçmak y.-sar Çeş30/18
yavız	[1] kötü, fena y. yaman kılınmış Dilek04/28
yavlak öz	[1] şahıs adı y. açari Vas07/9
yay	[1] yaz y. BuYön28/8
yaylag	[1] yayla y. BuYön04/1
yaylık	[1] yazlık y. Çeş38/2
yaz-	[2] kusur işlemek, günaha girmek y.-miş EvlEd01/30 y.-mışım Dilek04/27

yaz [2] yaz
y. Vas04/22, Mak08/7

yazı [1] ova, düzlük
y.+lartın Vas04/19

yazı kiçig [1] yer adı
y.+tä ArSa02/20

yazlıg [1] yazlı, yaz mevsimine ait
y. ArKi02/4

yazuk [3] günah, yanlış, hata
y.+ka BuYön04/2
yazuk+ka EvlEd01/30, Vas04/34

yägänçük [1] şahıs adı
y. BuYön70/5

yäliš [1] koşum, koşum atı
y. KöSa04/4

yälkär [1] şahıs adı
y. elçikä BuYön65/2

yängä [1] yenge
y.+mizkä Mak08/7

ye- [15] yemek
y.-gü BaKi01/3
y.-mäzünlär Vak01/30
y.-p EvlEd01/6, Vas04/35, Çeş27/10, Çeş27/21

y.-yür män Çeş88/4, Çeş94/4

y.-zün Çeş19/9

y.-zün BaSa06/9, HaKi02/11, HaKi02/15, Çeş24/4, Çeş24/23,
Kar162/3

yeg [1] iyi, daha iyi
y.+in EvlEd01/20

yeg [1] şahıs adı
y. ArSa13/8

yeg bürt [4] şahıs adı
y. ArSa13/1
y.+nüñ ArSa13/15, ArSa13/20
y.+nüñ 'ol ArSa13/22

yegäd- [1] düzeltmek, iyi hale getirmek
y.-gäli EvlEd02/2

yegädmiş [2] şahıs adı
y.+kä Borç53/1
y.+niñ Borç53/1v

yegän [9] yeğen
y. Borç25/4
y.+i ArSa16/8, EvSa01/11
y.+im ArSa05/16, BaSa06/14, KöSa05/9, KöSa10/8, B.sizSa02/4,
Çeş80/13

yegän kaya [1] şahıs adı
y. Rehin01/2

yegän taş ogul [1] şahıs adı

y. Borç09/9

yegän tonçun [1] şahıs adı

y. Kar89/1

yegän toña [2] şahıs adı

y. Borç25/5

y.+tan Borç25/2

yegänçük [1] şahıs adı

y.+kä BuYön67/3

yegirmi [37] yirmi

y. B.sizSa01/6, Borç54/6, EvlEd02/4, EvlEd02/8, Vas04/6, Vas07/18, BuYön26/4, BuYön74/3, Çeş19/8, Çeş67/3, Çeş80/5, Kar22/3, Kar27/5, Kar52/2, Kar68/6, Kar77/2, Kar96/5, Kar97/17, Kar116/3

y.+kä ArSa10/1, BaSa04/1, Borç10/1, Borç46/2, Vas03/1, BuYön10/1, BuYön11/1, BuYön31/2, BuYön39/2, BuYön39/3, BuYön65/2, BuYön66/2, Mak09/1, Çeş19/1, Çeş68/3, Çeş74/1, Çeş77/1, Kısılf06/1

yegirmi altı [1] yirmi altı

y.+ka Çeş95/1

yegirmi bir [1] yirmi bir

y.+kä Kar162/4

yegirmi iki [1] yirmi iki

y. Borç18/7

yegirminç [1] yirminci

y. Çeş97/1

yegirmirär [1] yirmiſer
y. Borç29/2

yem [1] yiyecek, yemiſ
y.+lär Çeſ84/3

yemgiçi [1] yer adı (?)
y. ArSa02/3

yemü [1] bk. yamu

yer [200] yer, arazi, tarla
y. ArSa01/2, ArSa02/9, ArSa02/15, ArSa02/16, ArSa02/17, ArSa02/18, ArSa03/9, ArSa03/10, ArSa03/11, ArSa04/4, ArSa04/5, ArSa04/9, ArSa04/10, ArSa05/10, ArSa05/11, ArSa05/20, ArSa06/1, ArSa06/2, ArSa07/4, ArSa08/2, ArSa09/9, ArSa09/16, ArSa09/19, ArSa10/8, ArSa10/15, ArSa10/19, ArSa10/20, ArSa11/9, ArSa11/13, ArSa11/14, ArSa11/19, ArSa12/8, ArSa12/9, ArSa12/21, ArSa13/12, ArSa13/18, ArSa14/2, ArSa14/5, ArSa15/9, ArSa15/19, ArSa17/15, BaSa02/2, ArKi01/2, ArKi02/2, ArKi03/3, ArKi05/3, ArKi06/3, ArKi07/2, ArKi08/1, ArKi09/3, ArKi10/3, ArKi10/5, ArTa01/13, ArTa01/19, Vas02/5, Vas02/6, Vas04/7, Vas04/8, Vas04/9, Vas04/10, Vas04/20, Vas04/21, Vas04/28, Mak06/2v, Çeſ07/1, Çeſ24/13, Çeſ24/20, Çeſ24/21, Çeſ30/7, Çeſ31/7, Çeſ50/1v, Çeſ59/6, Çeſ67/4, Kar148/1, Kar162/2
y.+dä Çeſ07/3
y.+i ArSa02/19, ArSa13/10, ArSa13/12, ArSa17/8, ArSa17/9, ArSa17/10, Vas04/18, Vas04/23
y.+ig ArSa14/4
y.+im ArSa13/4, ArSa17/2, Borç17/11
y.+imin ArSa05/3, ArTa03/2

y.+imizni ArSa02/3, ArSa03/5, ArSa10/2

y.+imni HaKi02/10, HaKi02/15, ArTa02/3, Çeş19/3, Çeş19/4, Çeş19/5, Çeş19/6

y.+in ArSa11/8, ArKi03/5, ArKi05/5, ArKi07/4, ArKi08/4, ArKi09/6, Çeş27/19, Çeş30/7

y.+iniñ Vas07/13

y.+inkä ArSa13/11

y.+iñä BuYön28/10, Vas07/27

y.+kä ArSa03/12, ArSa04/6, ArSa05/13, ArSa11/15, ArSa11/17, ArSa15/12, ArSa16/13, ArSa17/10, ArKi02/7, ArKi03/5, ArKi03/7, ArKi05/7, ArKi07/4, ArKi07/7, ArKi08/13, ArKi09/7, ArKi09/11, ArKi10/8, ArTa02/5, ArTa02/9, ArTa03/3, Borç46/8, Çeş30/9, Çeş31/3, Çeş63/5

y.+läri Vak01/12, Vak01/19, Vak01/25

y.+lärimni ArSa16/3, Çeş19/6, Çeş19/9

y.+läriñä Vak01/7, Vak01/39

y.+läрни Çeş24/22

y.+ni ArSa17/8, ArKi10/6, ArKi10/7, ArKi11/3, Çeş30/10, Çeş30/13, Çeş30/14

y.+niñ ArSa02/16, ArSa02/19, ArSa02/1v, ArSa03/6, ArSa03/8, ArSa04/2, ArSa05/9, ArSa09/17, ArSa09/20, ArSa10/17, ArSa10/20, ArSa10/21, ArSa11/12, ArSa13/9, ArSa15/7, ArSa17/7, ArKi12/5, ArKi13/10, ArKi13/11, BaKi02/2, Mak08/4

y.+tä ArSa17/4, Borç17/10, Vas04/7, Vas04/9, Vas04/10, Çeş24/3, Çeş24/5, Çeş24/6, Çeş24/7, Çeş24/8, Çeş24/9, Çeş24/10, Çeş24/11, Çeş24/12, Çeş30/9, Çeş67/2, Kar10/2, Kar136/1

yer biñig [1] yer, arazi sözleşmesi

y.+i ol ArSa17/1v

yet- [2] yetmek, ulaşmak, yeterli olmak

y.-ip Kar68/4

y.-mişinçä Dilek04/26

yeťär [1] şahıs adı
y. elçikä BuYön57/2

yeti [49] yedi
y. ArSa02/3, ArSa05/1, KöSa05/1, B.sizSa06/4, Borç15/6, Borç23/4, Borç50/5, Rehin02/2v, Rehin02/3v, AzEt01/17, BuYön03/2, BuYön24/1, BuYön41/6, BuYön52/2, BuYön53/1, BuYön67/1, BuYön67/2, Vas04/35, Vas05/3, Vas05/9, Vas06/17, Çeş04/1, Çeş12/1, Çeş19/3, Çeş27/12, Çeş27/23, Çeş48/2, Çeş57/6, Çeş78/1, Çeş78/2, Çeş84/11, Kar22/1, Kar32/1, Kar48/11, Kar57/1, Kar67/29va, Kar96/3, Kar97/4, Kar97/14, Kar97/24, Kar105/1, Kar118/1, Kar118/2, Kar138/3 yeti ArSa03/5, Borç21/2, Borç39/2, Borç54/2, Kar27/3

yeti älig [3] kırk yedi
y. KöSa02/4, KöSa02/6, KöSa02/21

yeti otuz [1] yirmi yedi
y.+ka Borç36/1

yetiçük [1] şahıs adı
y. Çeş34/2

yetinç [20] yedinci
y. BuYön08/1, BuYön66/1, Mak01/1, Mak06/1, Mak06/4, Çeş86/7, Çeş98/1, Kar61/1, Kar67/2va, Kar67/5va, Kar67/11va, Kar67/16va, Kar67/22va, Kar67/27va, Kısİf38/1
yetinç ArKi03/1, Borç54/8, BuYön27/1, Çeş56/7, Kar41/1v

yetiz [1] geniş
y. BuYön10/11

yetmiş [4] yetmiş
y. EvSa02/3, EvSa02/6, Kar96/7
yetmiş Kar22/18

yetmiş iki [1] yetmiş iki
y. Mak04/4

yetmiş üç [2] yetmiş üç
y. BaSa05/9, Çeş35/1

yetmiş kaya [4] şahıs adı
y. açarı ArTa01/13, ArTa01/19, ArTa01/21
y. açarika ArTa01/6

yetmiş toña [2] şahıs adı
y. EvSa01/5
y. sağun EvSa01/1v

yetük [1] şahıs adı
y. Çeş32/4

yetürmiş [1] şahıs adı
y. Borç03/6

yıçan [1] şahıs adı
y. ArSa15/22

yığ- [2] yığmak, toplamak
y.-ayın Dilek04/22
y.-ıp Borç30/6

yığ [1] şahıs adı
y. saşunka KöSa03/3

yığına [2] şahıs adı
y. tutuş Borç08/10, Borç41/6

yıgmiş [3] şahıs adı
y. BaSa05/3, BaSa05/12, Ra01/4v

yıgmiş taz [1] şahıs adı
y. BuYön70/4

yıl [375] yıl, sene
y. ArSa01/3, ArSa02/1, ArSa02/9, ArSa03/12, ArSa05/1, ArSa05/13, ArSa09/1, ArSa10/1, ArSa11/1, ArSa11/5, ArSa12/15, ArSa13/1, ArSa13/13, ArSa14/1, ArSa15/1, ArSa15/12, ArSa17/1, ArSa17/10, BaSa01/1, BaSa01/10, BaSa03/1, BaSa03/12, BaSa04/1, BaSa04/10, BaSa05/9, BaSa06/1, BaSa06/8, KöSa01/1, KöSa01/11, KöSa02/1, KöSa02/20, KöSa03/1, KöSa03/9, KöSa04/8, KöSa05/1, KöSa05/15, KöSa06/1, KöSa06/8, KöSa07/1, KöSa08/1, KöSa08/12, KöSa09/1, KöSa09/12, KöSa10/1, KöSa10/5, ÇoSa01/1, ÇoSa01/12, ÇoSa02/1, ÇoSa02/9, EvSa01/7, EvSa02/13, ArKi01/1, ArKi02/1, ArKi03/1, ArKi04/1, ArKi05/1, ArKi06/1, ArKi07/1, ArKi09/1, ArKi10/1, ArKi11/1, BaKi01/1, HaKi01/1, HaKi02/1, HaKi03/1, B.sizKi01/1, B.sizKi01/2v, ArTa03/3, Borç01/1, Borç02/1, Borç03/2, Borç06/1, Borç07/1, Borç07/3, Borç08/1, Borç09/1, Borç11/1, Borç11/3, Borç12/1, Borç13/1, Borç14/1, Borç15/1, Borç16/1, Borç17/1, Borç18/1, Borç19/1, Borç20/1, Borç21/1, Borç22/1, Borç23/1, Borç24/1, Borç25/1, Borç26/1, Borç30/1, Borç34/1, Borç35/1, Borç35/2, Borç35/3, Borç36/1, Borç37/2, Borç38/1, Borç38/1v, Borç39/1, Borç40/1, Borç41/1, Borç42/1, Borç43/1, Borç44/1, Borç45/1, Borç45/6, Borç46/1, Borç47/1, Borç48/1, Borç49/1,

Borç51/1, Borç52/1, Borç53/1, Borç54/1, Borç54/2, Borç55/1, Rehin01/1, Rehin01/10, Rehin02/1, Rehin02/8v, Rehin02/12v, EvlEd02/1, EvlEd03/1, AzEt01/1, Vas01/1, Vas03/1, Vas05/1, Vas06/1, Vak01/1, BuYön01/1, BuYön03/1, BuYön08/1, BuYön10/1, BuYön11/1, BuYön12/1, BuYön13/1, BuYön14/1, BuYön15/1, BuYön16/1, BuYön17/1, BuYön18/1, BuYön20/1, BuYön21/1, BuYön22/1, BuYön23/1, BuYön24/1, BuYön25/1, BuYön26/1, BuYön27/1, BuYön29/1, BuYön30/1, BuYön31/1, BuYön32/1, BuYön34/1, BuYön43/2, BuYön45/1, BuYön49/1, BuYön50/9, BuYön53/1, BuYön56/2, BuYön57/1, BuYön59/1, BuYön61/1, BuYön62/1, BuYön63/1, BuYön65/1, BuYön66/1, BuYön67/1, BuYön68/2, BuYön69/2, BuYön71/1, BuYön72/1, BuYön73/1, BuYön74/1, BuYön75/1, BuYön76/1, BuYön77/1, BuYön78/1, BuYön79/1, Ra01/10v, Ra02/10, Ra03/9, Ra04/10, Mak01/1, Mak02/1, Mak03/1, Mak04/1, Mak05/1, Mak06/1, Mak07/1, Mak08/1, Mak09/1, Mak10/1, Mak11/1, Çeş03/1, Çeş04/1, Çeş05/1, Çeş13/1, Çeş16/1, Çeş16/2, Çeş16/4, Çeş19/1, Çeş20/1, Çeş21/1, Çeş21/5, Çeş22/1, Çeş23/1, Çeş24/1, Çeş25/1, Çeş27/12, Çeş27/23, Çeş28/1, Çeş29/1, Çeş30/1, Çeş33/1, Çeş34/1, Çeş45/1, Çeş48/1, Çeş50/1, Çeş52/1, Çeş55/1, Çeş71/1, Çeş74/1, Çeş75/1, Çeş76/1, Çeş77/1, Çeş78/1, Çeş79/1, Çeş80/1, Çeş81/1, Çeş82/1, Çeş84/1, Çeş85/1, Çeş86/7, Çeş87/1, Çeş87/2, Çeş88/1, Çeş89/1, Çeş89/2, Çeş89/3, Çeş92/1, Çeş93/2, Çeş94/1, Çeş95/1, Çeş96/1, Çeş97/1, Çeş98/1, Çeş99/1, Çeş100/1, Çeş101/1, Kar08/4, Kar08/5, Kar08/6, Kar08/7, Kar10/3, Kar11/1, Kar12/1, Kar13/1, Kar15/1, Kar18/1, Kar18/3, Kar19/16, Kar24/1, Kar24/3, Kar24/5, Kar24/6, Kar24/7, Kar25/1, Kar28/2, Kar32/1, Kar35/1, Kar37/1, Kar37/3, Kar37/4, Kar38/1, Kar39/1, Kar41/1v, Kar41/7v, Kar42/3, Kar44/1, Kar47/3v, Kar47/5v, Kar50/1, Kar50/6, Kar50/9, Kar50/11, Kar56/1, Kar57/1, Kar58/1, Kar61/1, Kar63/1, Kar67/2va, Kar67/5va, Kar67/7va, Kar67/11va, Kar67/16va, Kar67/22va, Kar67/27va, Kar67/29va, Kar67/30va, Kar67/31va, Kar68/3, Kar68/5, Kar68/7, Kar68/12, Kar70/1, Kar70/5, Kar71/1,

Kar72/3, Kar72/5, Kar72/8, Kar73/2, Kar76/4, Kar76/8, Kar76/9, Kar76/12, Kar86/3, Kar86/5, Kar87/1, Kar87/5, Kar95/10, Kar120/1, Kar124/1, Kar124/2, Kar129/1, Kar129/2, Kar130/2, Kar130/3, Kar131/1, Kar138/1, Kar162/4, Kısİf03/1, Kısİf08/1, Kısİf09/1, Kısİf18/1, Kısİf23/1, Kısİf29/1, Kısİf32/1, Kısİf40/1, Kısİf42/2

y.+ı Mak02/3

y.+ka ArSa09/9, ArSa10/9, Çeş23/19

y.+kı BuYön52/1, BuYön60/1, BuYön67/2, Mak01/3, Mak01/5, Çeş72/1, Çeş73/1, Kar98/1, Kar98/2, Kar98/3, Kar98/5, Kar98/6, Kar98/7, Kar98/8, Kar133/1

y.+ta BaSa05/6, Rehin02/10, Rehin02/11, Dilek01/55, Çeş38/5

y.+takı Kar158/2

y.+tın Mak07/3, Çeş78/3

yılan

[28] yılan

y. Borç17/1, Borç25/1, Borç45/1, Borç47/1, BuYön71/1, Ra01/10v, Ra02/10, Ra03/8, Ra04/10, Mak05/1, Çeş24/1, Çeş33/1, Çeş45/1, Kar08/4, Kar08/5, Kar08/6, Kar08/7, Kar18/1, Kar24/3, Kar24/4, Kar24/5, Kar24/6, Kar24/7, Kar35/1, Kar42/1, Kar42/3, Kar76/10, Kısİf32/1

yılkı

[1] yılkı, at sürüsü

y. Kar106/3

yıllık

[3] yıllık, senelik

y. Borç03/3, Rehin02/4, Rehin02/15v

yıyık

[50] taraf, yön

y. ArSa02/17, ArSa02/18, ArSa02/19, ArSa04/4, ArSa04/5, ArSa05/10, ArSa05/11, ArSa05/12, ArSa09/18, ArSa09/19, ArSa09/20, ArSa10/17, ArSa10/18, ArSa10/19, ArSa13/9, ArSa13/10, ArSa13/11, ArSa15/7, ArSa15/8, ArSa15/10, ArSa15/11, ArSa17/7,

ArSa17/8, ArSa17/9, BaSa01/7, BaSa01/8, BaSa02/2, BaSa02/3,
BaSa02/4, BaSa02/5, BaSa03/8, BaSa03/9, BaSa03/10, BaSa04/7,
EvSa01/3, EvSa01/4, EvSa01/5, EvSa02/5, ArTa01/9, ArTa01/10,
ArTa01/11, Kar154/5

yıpkä [1] şahıs adı
y.+nın 'ol ArSa16/19

yırıt bk. yurt

yigdiş [1] üvey kardeş
y.+i BuYön28/2

yikçi alp yägän
[1] şahıs adı
y. sañun Borç10/1v

yiki bulak [1] şahıs adı
y. BuYön04/8v

yikuy nom [1] şahıs adı
y. Borç51/6

yimä bk. ymä

yinä kaya [1] şahıs adı
y.+ka Vas07/5

yinçä [1] şahıs adı
y. ögä BuYön04/4v

yinçgä vapdu [1] şahıs adı

	y. Çeş84/8
yinçür-	[1] saygıyla eğilmek, secde etmek y.-ü Çeş93/1
yiniş	[1] ? y. Vas03/4
yip	[2] ip, iplik, sicim y. BuYön07/3 y.+intä BuYön07/2
yipliğ	[2] ipli, bağlı y. Vas03/2, Vas03/3
yisüdär	[1] şahıs adı y. elçi BuYön43/4
yisün tāmür	[1] şahıs adı y. kan Dilek01/28
yiṭ-	[1] yitmek, kaybolmak y.-zün Vas04/35
yiväk	[1] ipek y. Çeş84/14
ymä	[56] ve, dahi, ayrıca y. ArSa02/17, ArSa02/18, ArSa05/8, ArSa09/12, ArSa09/21, ArSa10/11, ArSa10/21, ArSa11/12, ArSa12/6, ArSa12/12, ArSa13/8, ArSa16/7, ArSa17/6, BaSa03/7, BaSa03/15, BaSa04/6, KöSa01/10, KöSa02/8, KöSa02/12, KöSa04/10, KöSa05/5, KöSa06/7, KöSa08/8,

KöSa09/10, KöSa10/5, ÇoSa01/11, EvSa01/2, ArTa01/6, ArTa01/17, Rehin02/8, EvlEd01/9, EvlEd01/24, EvlEd02/6, EvlEd02/9, EvlEd02/11, EvlEd03/7v, Vas06/13, Vas07/21, Vak01/8, Vak01/35, Vak01/45, Vak01/47, BuYön46/4, Çeş86/5, Çeş98/6, Çeş98/8, Kar42/5, Kar59/1, Kar59/6, Kar61/3, Kar65/4v, Kar108/3

y. ärsär Çeş58/7

yimä BaSa01/6, EvSa02/9, Kar42/6

yoçın [1] şahıs adı
y. elçikä BuYön23/2

yogaşiri [1] şahıs adı
y. Borç48/13

yoglım tapmış [1] şahıs adı
y.+nın 'ol B.sizSa06/10

yogluk [4] elbiselik
y. BuYön14/5, BuYön30/3, BuYön30/6, BuYön30/7

yogrut [1] yoğurt
y. Mak09/3

yogu [1] şahıs adı
y. Borç52/1v

yogun [3] kalın, kaba
y. Borç25/4, Borç36/2, Rehin01/7

yok [72] yok

y. ArSa09/21, ArSa13/2, BuYön04/5, BuYön04/18v, Dilek01/4, Dilek01/9, Dilek01/13, Dilek01/16, Dilek01/19, Dilek01/24, Dilek01/27, Dilek01/30, Dilek01/38, Dilek04/27, Dilek04/28, Ra01/6v, Ra02/7, Ra03/6, Ra04/6, Çeş15/1, Çeş28/2, Çeş30/13, Çeş74/8, Çeş77/5, Çeş82/13, Çeş95/7, Çeş97/13, Kar91/3

bar y. Borç12/6

y. ärsär Vas07/6, BuYön04/15v, Çeş23/8

y. ärti Dilek04/30

y. bar bolsa män Borç04/4

y. bar bolsar Borç09/8

y. bar bolsar män Borç08/6, Borç35/7, Borç36/4, Borç38/5, Borç40/6, Borç41/4, Borç42/3, Borç43/4, Borç44/3, Borç45/9, Borç53/4, Kar17/5

y. bolmış Mak05/3

y. bolmışka Mak07/6, Mak11/4

bar y. bolsa Borç39/10

bar y. bolşa män Borç17/7

y. bolsar HaKi03/11

bar y. bolsar Borç21/11

bar y. bolsar biz Borç37/10

iştin taştın bar y. bolsar biz Mak08/11

bar y. bolsar män Borç01/3, Borç14/8, Borç15/9, Borç16/9, Borç18/11, Borç19/7, Borç20/8, Borç22/9, Borç23/5, Borç24/8, Borç48/8, Borç54/12

y. itük kılsar Rehin02/14, Rehin02/15

y. kılgay sän Dilek04/22

y.+um BuYön04/18v

yoktur

[1] şahıs adı

y.+ta Borç11/2

yol

[32] yol, güzergah

y. ArSa05/12, ArSa09/19, ArSa10/19, BaSa03/9, ArTa01/9,
ArTa01/10, BuYön08/2, BuYön32/2, BuYön43/5, Kar68/11, Kar76/5
y.+ı ArSa10/20, ArTa01/23, EvlEd03/6, AzEt01/13, Dilek04/16
y.+ın Çeş82/6
y.+ındın Çeş55/5
y.+ınka BuYön16/2
y.+ınta “hakkında, ilgili” anlamında BaSa04/12, BaSa06/13, KöSa05/8,
KöSa06/15, Vas07/2, Vas07/4, Vas07/6, Vas07/7, Vas07/31, Çeş30/14,
Çeş82/12, Çeş99/4
y.+ıña BaSa02/5

yol buka

[1] şahıs adı
y. Mak06/2

yol toğan

[3] yer adı
y.+ta Çeş24/8
y.+takı ArKi07/3, ArTa02/3

yol toña

[2] şahıs adı
y. Çeş49/3
y.+nıñ ol Çeş49/9

yol tör

[1] şahıs adı
y.+kä Kar68/6

yolaş

[1] şahıs adı
y.+nıñ ’ol ArSa16/25

yolaştı

[1] şahıs adı
y. Çeş52/2

yolçı

[2] şahıs adı

	y. ArTa02/9 y.+ka BuYön32/3
yolu	[2] defa, kez y. Mak06/5v, Kar111/26
yoluga	[3] şahıs adı y. Çeş27/9, Çeş27/15 y.+nın'ol Çeş27/25
yori-	[69] yürümek, geçerli olmak, yaşamak y.-dımız ärti Dilek01/46 y.-gay Dilek04/9 y.-gu Kar154/2 y.-maz Kar154/3 y.-mazun ArSa01/3, ArSa05/18, ArSa09/14, ArSa10/13, ArSa16/12, ArSa17/13, BaSa02/2, BaSa06/21, KöSa04/12, EvSa01/16, B.sizSa06/5, Borç25/5, EvlEd03/9, AzEt01/16, Vas01/17, Mak05/5, Mak07/9, Mak11/6, Kar36/2 y.-mazun ArSa04/10, BaSa04/15, KöSa01/22, KöSa08/18, ÇoSa01/24, EvlEd01/24, Çeş95/11 y.-mazunlar ArSa02/14, ÇoSa02/18, B.sizSa06/4, EvlEd03/1v y.-mazunlar BaSa01/15, ArTa03/8 y.-p Rehin02/13, Rehin02/15, Çeş25/5 y.-r ArSa02/5, ArSa05/5, ArSa09/5, ArSa10/4, ArSa11/4, ArSa17/4, KöSa06/4, EvSa02/3, Çeş77/4 y.-r ärti Çeş30/11 y.-yu Dilek04/21 y.-yur KöSa04/3, ArKi01/3 y.-zun ArSa12/24, ArSa17/14, KöSa04/12, EvSa01/16, Borç25/6, AzEt01/10, Vas01/7, Vas04/31, Vas06/10, Dilek04/15, Dilek04/17 y.-zun BuYön50/7, Çeş04/4

y.-zunlar AzEt01/12, Vas04/30

yoru-mazun Mak10/7

yoru-mazun Çeş60/6

yorık [2] geçerli, kullanılabilir
y. ArSa10/5
y.+ı BuYön50/10

yorıt- [2] işler hale getirmek, var olmak
y.-mamış Vas04/34
y.-mayın BuYön50/3

yoru- bk. yorı-

yorug [1] öğreti
y. Çeş84/10

yosun < Mo. *yosu(n)*
[4] kanun, örf, adet
y. Borç43/7
y.+ça Mak08/15, Kar162/1
y.+ı EvlEd01/29

yöläk [8] şahıs adı
y. BuYön16/8, Çeş27/2
y.+kä Çeş27/15, Çeş27/21, Çeş27/23
y.+niş Mak06/4, Çeş27/16
y.+niş'ol Çeş27/14

yuka [3] şahıs adı
y. Çeş74/1, Çeş74/6
y.+nıñ ol Çeş74/11

yul-	[31] geri almak, zorlama yoluyla almak y.-ayın ArSa02/15, ArSa04/9, ArSa05/19, ArSa09/15, ArSa10/14, BaSa04/14, KöSa01/20, KöSa06/12, KöSa08/17, ArTa01/18, ArTa03/8, Çeş58/3 y.-galı ArSa13/17, EvSa01/12 y.-layın KöSa10/9 y.-up ArSa05/20, ArSa09/16, ArSa10/16, ArSa11/19, BaSa03/17, KöSa02/15, KöSa05/12, KöSa06/14, KöSa10/10, ArTa01/20, AzEt01/7, AzEt01/9, Dilek04/11, Dilek04/12, Dilek04/19 y.-zunlar ArSa15/20
yula	[1] şahıs adı y. BuYön39/4
yulay	[1] şahıs adı y. Vas07/8
yuldaçı	[9] geri alan, zorla alan y. ArSa04/10, ArSa10/16, ArSa11/20, KöSa05/12, KöSa06/14 yuldaçı ArSa05/21, ArSa09/17, KöSa10/10, ArTa01/21
yulguçı	[1] geri alan, zorla alan y. ArSa15/20
yultuz	[1] yıldız y.+ların Kar113/1
yumış	[1] haberci, elçi y.+ka BuYön13/5
yumkı	[2] hepsi, tamamı

	y. Kar14/5, Kar99/1
yumşak	[2] yumuşak y. Kar48/10, Kar104/2
yumşak	[1] şahıs adı y.+ka Çeş23/12
yunt	[17] at y. ArSa15/1, ArKi03/1, ArKi10/1, BaKi01/1, Borç16/1, Borç30/1, BuYön52/1, Mak01/5, Mak02/1, Mak06/1, Kar50/11, Kar70/4, Kar70/5, Kar86/3, Kar120/1 yunt HaKi02/1, HaKi03/1
yuñçı	[3] şahıs adı y. ÇoSa01/5 y.+ka ÇoSa01/12 y.+nın ÇoSa01/16
yuñlak	< Çin. 用 <i>yòng</i> (GOÇ. <i>jywn</i>) + Türk. {+lA-k} [1] kullanmak y. Çeş31/2
yuñlamlak	bk. yuñlaklık
yuñlaklık	< Çin. 用 <i>yòng</i> (GOÇ. <i>jywn</i>) + Türk. {+lA-k+lXk} [34] kullanmalık, kullanmak için y. ArSa02/2, ArSa03/2, ArSa05/2, ArSa09/2, ArSa10/2, ArSa13/2, ArSa15/3, ArSa16/2, ArSa17/2, BaSa01/1, BaSa03/2, BaSa04/1, BaSa06/2, KöSa02/2, KöSa03/2, KöSa05/2, KöSa06/2, KöSa07/1, KöSa08/2, KöSa09/2, KöSa10/1, ÇoSa01/2, ÇoSa02/3, EvSa02/2,

ArKi11/2, Borç55/2, Rehin02/2, Rehin02/13v, EvlEd03/2, Çeş19/7,
Çeş22/6, Çeş50/2, Kar161/1
yuñlaklak Rehin01/1

yurt [1] yurt, çadır
yırıt BuYön56/2

yusı [1] şahıs adı
y. Kar145/2

yusupi [1] şahıs adı
y.+niñ 'ol B.sizSa06/9

yuzluk bk. yüzlük

yüd- [2] yüklemek, taşımak
y.-gü BuYön64/3, BuYön79/4

yügärüki [2] şimdiki, şu anki
y. AzEt01/17, Vas06/18

yük [1] yük, eşya; bir çeşit ağırlık ölçüsü
y. Kar85/4

yükün- [4] eğilmek, saygı duymak
y.-gli Çeş03/3
y.-ü tåginti Dilek02/7
y.-ü taginür män Çeş93/1
y.-üp Kar120/8

yükünä [1] şahıs adı
y. Kar40/1

yür bk. üür

yürün [3] ak, beyaz
y. EvlEd03/2v, Vas05/3, Çeş68/2

yürün [3] şahıs adı
y. Çeş22/2, Çeş22/3
y. toyn Vas07/16

yürünçin [1] yer adı
y.+ka BuYön57/2

yürütmiş [1] şahıs adı
y.+in Kar72/11

yüz [35] yüz
y. ArSa02/24, ArSa11/4, ArSa11/6, ArSa17/5, BaSa01/2, BaSa01/5, BaSa04/2, BaSa05/6, BaSa06/6, KöSa02/17, KöSa04/3, KöSa04/5, KöSa09/3, KöSa09/8, Borç03/4, Borç04/2, Borç06/2, Borç11/2, Borç25/2, Borç32/1, Borç36/2, Borç42/2, Borç44/2, Borç47/3, Borç51/2, Mak08/5, Çeş22/7, Çeş25/5, Çeş25/6, Çeş25/10, Çeş29/4, Kar13/5, Kar124/3, Kısİf43/2

yüz [4] yüz kişiden oluşan birlik
y.+intä BuYön66/7, BuYön67/6, BuYön68/8, BuYön69/7

yüz [1] şahıs adı
y. Çeş84/7

yüz beş [1] beş yüz
y. Borç32/2

yüz älig [6] yüz elli
y. KöSa01/5, KöSa01/6, Borç11/4, Borç51/3, BuYön36/2, Kar51/2

yüz yetmiş [2] yüz yetmiş
y. ArSa10/5, ArSa10/6

yüzlük [9] yüz kişiden oluşan birlik
y.+i ÇoSa01/18, Çeş54/4
y.+üm ArSa04/8, BaSa04/13, KöSa08/10
y.+ümüz KöSa01/17, ÇoSa02/13
yüzlük+üm BaSa01/12
yuzluk+um Çeş95/9

SONUÇ

Eski Uygur Türkçesi hukuk belgeleri, Uygur toplumunun sahip olduğu hukuk sisteminin anlaşılmasına imkan sağlayan birincil kaynaklardır. Bunlar vasıtasıyla Uygurların ticari yaşamlarında, alım-satım, kiralama, takas, borç ve rehin bırakma gibi işlemleri nasıl gerçekleştirdikleri, sosyal yaşamlarında ise köle azadı, vasiyet, dilekçe ve makbuz gibi belgeleri hangi ölçütlerde hazırladıkları kolaylıkla anlaşılabilir. Dolayısıyla hukuk belgeleri, Eski Uygur Türkçesi döneminin büyük ölçüde dini eserlere dayanan metinlerinin dışında, doğrudan toplumun içinden gelen bireyler tarafından hazırlanan, herhangi bir dilden tercüme edilmemiş ve herhangi bir sanat kaygısı olmadan düzenlenmiş metinlerdir.

Hukuk belgelerinin her biri eşsiz olduğundan ve farklı şahıslarca farklı dönemlerde düzenlendiğinden tüm belgelerin tek bir imla ya da tek bir gramer yapısını oluşturmak çok da sağlıklı sonuçlar vermeyecektir. Bu bağlamda belgelerin imlası incelendiğinde a, ä, e ve ı, i ünlülerinin özellikle ilk ve son hecede eksik bırakıldığı örnekler bulunduğu gibi tam tersine bu ünlülerin yazıldığı örnekler de tespit edilmiştir. Ayrıca t~d, s~z ünsüzleri arasında görülen karışıklık ya da birbirinin yerine kullanım, farklı belgeler arasında olduğu kadar aynı belge içinde de söz konusudur.

Hukuk belgelerinin gramer özellikleri de belli bir takım farklılıklara sahiptir. Genellikle Eski Türk dilinin gramer yapısına uygun olmalarına rağmen daha geç dönemde hazırlananlar bu kez Orta Türkçenin gramer özelliklerine daha yakın görünmektedir. Ayrılma hal eki olarak +DIn dışında +DAn ekinin de kullanılması, şart kipi olarak -sAr dışında -sA ekinin tespit edilebilmesi, fiil çekimlerinde ekleşmemiş şahıs zamirlerine ek olarak doğrudan şahıs eklerinin de kullanılması belgelerde yer alan başlıca gramer farklılıklarıdır.

Bütün bunlara rağmen hukuk belgelerinin söz dizimi özellikleri birbirine ve daha da fazlası, Türkçenin genel sentaktik yapısına uygun bir biçime sahiptir. Yükleminin yerine göre genellikle kurallı cümleler bulunmaktadır. Yapı bakımındansa basit cümlelerin yanı sıra özellikle şartlı ve iç içe birleşik cümlelerin yer aldığı hukuk belgelerinde uzun yapıda karmaşık görünen cümleler kullanılmamıştır.

Belli başlı hukuki ve ticari terim ya da kavramlar ile bir kısım mal ve eşya adı dışında yabancı dillerden alınan çok fazla kelimenin bulunmadığı hukuk belgelerinde

söz varlığı her bakımdan yoğun olarak Türk diline dayanır. Eski Uygurların İpek Yolu'nun önemli ticaret duraklarında bulunması ve iç ticaret dışında bugün için uluslararası olarak nitelendirilebilecek şekilde başta Çinliler olmak üzere çeşitli milletlerle ticari faaliyetlerde bulunması, para ya da ölçü birimlerinin yabancı dillerden alınmasının olağan bir sonucudur. Bu bakımdan ödüncülen ölçü birimleri genellikle Çinceye ve Uygur toplumunun sürekli birlikte bulunduğu Soğdlar vasıtasıyla Soğdcaya dayanmaktadır. Ancak Çince *tuşu* ve bunun doğrudan Eski Uygur Türkçesi tercümesi olan *birlä alguçı* “müşterek borçlu” kavramında olduğu gibi Uygurların yabancı unsurları imkan dahilinde Türkçeleştirerek kendi dillerine kazandırmaya çalıştıkları da bir gerçektir. Bunlara ek olarak özellikle vakıf ve vakıflarla ilgili belgelerde yer alan dini kavramlar ile şahıs adlarına eklenen *käşi*, *açarya*, *bahşı* gibi dini nitelikli vasıflar Budizm, Manihaizm gibi dinlerin öğrenildiği ve eserlerinin tercüme edildiği Sanskritçe, Çince, Toharca gibi kaynak dillerden gelmektedir.

Eski Uygur hukuk belgelerinin içeriği göz önüne alındığında ilk sırada ticari nitelikli belgeler gelir. Bunu sırasıyla sosyal hayat ile ilgili belgeler, karmaşık belgeler ve herhangi bir başlığa uygun düşmeyen çeşitli belgeler ile kısa ifadeler takip eder. Karmaşık belgelerin genelini yazı alıştırıcıları ya da müsveddeler oluşturduğundan esasında sıralamaya dahil edilecek duruma sahip değildir. Bununla birlikte bu sıralamanın tespit edilebilen belgeler arasında yapıldığı ve gerçekte Uygurların hangi nitelikteki belgeleri ne kadar düzenledikleri hakkında kesin bir bilgi içermediği özellikle belirtilmelidir. Ancak, erişilebilir tüm Eski Uygur hukuk belgelerinin bir araya getirilmesinin amaçlandığı bu çalışmada değerlendirilen belgelerin içerik yoğunluğu da Eski Uygur toplumunda hangi ticari ya da hukuki işlemlerin daha sıklıkla yapıldığı hakkında bazı ipuçları verebilecek niteliktedir.

Bu çalışmadaki 538 metin arasında daha önce bilimsel yayını yapılanlar dışında araştırıldığı kadarıyla hiçbir yerde yayınlanmamış olan ve ilk kez burada incelenen metinler de bulunmaktadır. Bunlar, genellikle karmaşık olarak nitelendirilebilecek bir içeriğe sahiptir:

No.	İçerik No.	Belge Numarası
01	B.sizSa05	Ot.Ry. 1161
02	Borç50	Ot.Ry. 1195

03	Çeş92	*SI 4b Kr. 20 (VI)
04	Kar134	Ot.Ry. 1119a
05	Kar135	Ot.Ry. 1119b

06	Kar136	Ot.Ry. 1123b
07	Kar137	Ot.Ry. 1147
08	Kar138	Ot.Ry. 1152
09	Kar139	Ot.Ry. 1156
10	Kar140	Ot.Ry. 1157
11	Kar141	Ot.Ry. 1158
12	Kar142	Ot.Ry. 1160
13	Kar143	Ot.Ry. 1162
14	Kar144	Ot.Ry. 1163
15	Kar145	Ot.Ry. 1166
16	Kar146	Ot.Ry. 1167
17	Kar147	Ot.Ry. 1169
18	Kar148	Ot.Ry. 1171

19	Kar149	Ot.Ry. 1172
20	Kar150	Ot.Ry. 1180
21	Kar151	Ot.Ry. 1196
22	Kar152	Ot.Ry. 1315
23	Kar153	Ot.Ry. 1335
24	Kar154	Ot.Ry. 1589a
25	Kar155	Ot.Ry. 1589b
26	Kar156	Ot.Ry. 1604
27	Kar157	Ot.Ry. 1609
28	Kar158	Ot.Ry. 1618
29	Kar159	Ot.Ry. 1650
30	Kar160	Ot.Ry. 1685a
31	Kar161	Ot.Ry. 1685b

Ayrıca Almanya’da muhafaza edilen ve üzerinde herhangi bir bütünlüklü bilimsel çalışma bulunmayıp Simone-Christiane Raschmann tarafından kataloglarda birkaç satırı kısmi olarak transkripsiyonlanan metinlerin tüm satırları bu çalışmada transkripsiyonlanmış ve Türkiye Türkçesine aktarılmıştır:

No.	İçerik No.	Belge Numarası	Katalog Numarası
01	B.sizSa01	U 5663 v (T II S 21)	RaschmKat 13, No: 76
02	HaKi01	Ch/U 7325 v (Glas: T III 1183)	RaschmKat 13, No: 83
03	Borç05	Ch/U 7358 v (Glas: T II T 1972)	RaschmKat 13, No: 99
04	Borç27	U 5552 (T II D 56)	RaschmKat 14, No: 321
05	Borç28	U 5825 (Glas: T III 517)	RaschmKat 14, No: 322
06	Borç29	U 5826 (Glas: T III 518)	RaschmKat 14, No: 323
07	Vas02	U 6001 (TM 218)	RaschmKat 14, No: 334
08	BuYön38	U 5585 (T II D 149d)	RaschmKat 14, No: 268
09	BuYön44	U 5861 (T III M 122)	RaschmKat 13, No: 36
10	Dilek02	U 5899 (T III MQ 23)	RaschmKat 14, No: 287
11	Dilek03	U 6672 (T I)	RaschmKat 13, No: 52
12	Çeş31	U 5453a, b (Glas: T I D 575)	RaschmKat 13, No: 61

13	Çeş32	U 5462 (Glas: T I D 610)	RaschmKat 13, No: 138
14	Çeş34	U 5551 (T II D 35)	RaschmKat 14, No: 344
15	Çeş37	U 5591 (T II D 150) + U 5304 (T II D 148b)	RaschmKat 13, No: 62
16	Çeş38	U 5782 (T III 20 / 501)	RaschmKat 14, No: 346
17	Çeş39	U 5821 (T III)	RaschmKat 13, No: 140
18	Çeş40	U 5838 (T III D 271 K)	RaschmKat 14, No: 347
19	Çeş41	U 5841 (T III D)	RaschmKat 14, No: 348
20	Çeş44	U 5888 (T III M 250)	RaschmKat 14, No: 350
21	Çeş45	U 5926 (T 4 Xusup) / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 351
22	Çeş46	U 5926 (T 4 Xusup) / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 351
23	Çeş48	U 5961	RaschmKat 13, No: 142
24	Çeş49	U 5965	RaschmKat 13, No: 143
25	Çeş51	U 5970	RaschmKat 13, No: 145
26	Çeş59	U 6031	RaschmKat 13, No: 146
27	Çeş60	U 6041 + U 5577 (T II D 97)	RaschmKat 14, No: 357
28	Kar08	III 8092 (Eski: MIK III 8092)	RaschmKat 14, No: 545
29	Kar14	Ch/U 6136a v (Glas: T III 215.507)	RaschmKat 14, No: 477
30	Kar17	Ch/U 6218 v (Glas: T II T 1437)	RaschmKat 13, No: 257
31	Kar19	Ch/U 6325 v (Glas: T II 2039)	RaschmKat 14, No: 486
32	Kar22	Ch/U 6518 v (Glas: T II T 1832) + Ch/U 6428 v (T II 1707) + Ch/U 8025 v (Glas: T III 3017; MIK 028488) + Ch/U 6862 v (Glas: T II 1966) + Ch/U 6773 v (Glas: T II T 1853)	RaschmKat 13, No: 239
33	Kar33	Ch/U 6889 v	RaschmKat 13, No: 258
34	Kar37	Ch/U 6995 v (II)	RaschmKat 13, No: 241
35	Kar39	Ch/U 6995 v (IV)	RaschmKat 13, No: 241
36	Kar41	Ch/U 7009 + Ch/U 6870 v	RaschmKat 14, No: 509
37	Kar47	Ch/U 7304 (T III T)	RaschmKat 13, No: 243

38	Kar49	Ch/U 7353 v (Glas: T II 1480)	RaschmKat 13, No: 246
39	Kar52	Ch/U 7379 v	RaschmKat 13, No: 259
40	Kar64	Ch/U 8170e r (Glas: T II 1467; MIK 031747)	RaschmKat 14, No: 590
41	Kar65	Ch/U 8213 (MIK 030514)	RaschmKat 13, No: 260
42	Kar66	Mainz 413 v (T III T)	RaschmKat 14, No: 535
43	Kar67	Mainz 684 (T III M 140)	RaschmKat 14, No: 536
44	Kar68	Mainz 730 v (T III M 117) + Ch/U 7432 v	RaschmKat 13, No: 250
45	Kar73	U 5332 / I. Sayfa	RaschmKat 13, No: 262
46	Kar74	U 5332 / II. Sayfa	RaschmKat 13, No: 262
47	Kar75	U 5360 (T I)	RaschmKat 13, No: 263
48	Kar76	U 5417a v (T I D)	RaschmKat 13, No: 251
49	Kar95	U 5858 (T III M 117)	RaschmKat 14, No: 556
50	Kar101	U 6034 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 603
51	Kar102	U 6034 / II. Sayfa	RaschmKat 14, No: 603
52	Kar128	U 6281 / I. Sayfa	RaschmKat 14, No: 571

Sonuç olarak, Eski Uygur Türkçesi hukuk belgeleri özelde Eski Uygurların genelde ise bütün Türk milletinin tarihe bıraktığı hukuki içerikli ilk yazılı eserlerdir. Bunların sahip olduğu zengin içerik dolayısıyla farklı yönleriyle incelenmesi başta Türk dili olmak üzere Türk siyasi, sosyal ve hukuk tarihinin gerektiği gibi anlaşılmasında önemli bir basamak oluşturacaktır. Burada gerçekleştirdiğimiz çalışmanın ise ilgili alanlara az da olsa bir fayda sağlaması en büyük dileğimizdir.

KAYNAKÇA

- Adams, B.S.: “Notes on an Uyğur text”, **TDAYB 1968**, 1969, s. 53-57. [Türkçe çeviri: “Bir Uyğur Metni Üzerine Notlar”, Çev. Bilge Karasu, **TDAYB 1968**, 1969, s. 59-63.]
- Adams, Douglas Q.: **A Dictionary of Tocharian B**, Revised and Greatly Enlarged, Leiden Studies in Indo-European Vol. X, Amsterdam-New York, Rodopi, 2013.
- Akkoyunlu, Ziyat: “Dîvânu Lugâti’t-Türk’te ‘Tuzğu’”, **Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, Sayı: IX, Güz 2008, s. 47-51.
- Arat, Reşit Rahmeti: “Eski Türk Hukuk Vesikaları”, **JSFO**, (Sitzungsberichte der 6. Arbeitstagung der PIAC in Helsinki 4.-8. 6. 1963), Cilt: LXV, 1964, s. 11-77. [Aynı zamanda: **TKA 1**, s. 5-53. Yeni baskı: **Arat Makaleler**, s. 506-572.]
- Arat, Reşit Rahmeti: **Eski Türk Şiiri**, 4. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 2007.
- Arat, Reşit Rahmeti: **Makaleler I**, Haz. Osman Fikri Sertkaya, Ankara, TKAE Yayınları, 1987.
- Arat, Reşit Rahmeti: “Uygurca Yazılar Arasında [I]”, **Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografya Dergisi**, Sayı: III, 1936, s. 101-112. [Yeni baskı: **Arat Makaleler I**, s. 574-585.]
- Arat, Reşit Rahmeti: “Uygurca Yazılar Arasında II”, **TÜDED**, Cilt: XXII, 1977, s. 17-28. [İngilizce çeviri: “Among the Uighur Documents II”, Çev. A. T. Arlotto,

- UAJb, Cilt: XXXVI/3-4, 1965, s. 263-272. Yeni baskı: **Arat Makaleler**, s. 586-599.]
- Arat, Reşit Rahmeti: **Yusuf Has Hacib, Kutadgu Bilig**, 2. Baskı, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, 2008.
- Arsal, Sadri Maksudi: **Türk Tarihi ve Hukuk, Türk Tarihinin Ana Hatları, Tarihi Türk Devletlerinin Kuruluşu ve Hukuki Müesseseleri, Türklerin Hukuki Örfleri, Türe ve Yasaları**, İstanbul, İÜ Hukuk Fakültesi Yayınları, 1947.
- Ayazlı, Özlem: **Eski Uygurca Din Dışı Metinlerin Karşılaştırmalı Söz Varlığı**, Ankara, TDK Yayınları, 2016. [Tez çalışması: Civelek, Özlem: **Dindışı Eski Uygurca Metinlerin Karşılaştırmalı Sözvarlığı**, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Dili Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2005.]
- Aydın, M. Âkif: **Türk Hukuk Tarihi**, 16. Baskı, İstanbul, Beta, 2019.
- Bang, W.; A. von Gabain: **Türkische Turfan-Texte II, Manichaica**, SPAW Phil.-hist. Kl. 1929:22, Berlin, 1929, s. 411-430.
- Barthold, V. V.: **Moğol İstilâsına Kadar Türkistan**, Haz. Hakkı Dursun Yıldız, Ankara, TTK Yayınları, 1990.
- Bazin, Louis: **Eski Türk Dünyasında Kronoloji Yöntemleri**, Çev. Vedat Köken, Ankara, TDK Yayınları, 2011.

- Bhattacharya, Chhaya: **Art of Central Asia (with Special reference to wooden objects from the Northern Silk Route)**, New Delhi, Agam Prakashan, 1977.
- Binark, İsmet: “Türk Dünyasının En Eski İçtimaî Yardım Müessesesi Vakıflar ve Uygur Türklerinde Vakıf”, **Türk Kültürü**, Yıl: VII, Sayı: LXXVIII, 1969, s. 422-432.
- Bozkurt, Gülnihal: “Eski Hukuk Sistemlerinde Kölelik”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: XXXVIII, Sayı: I, 1981, s. 65-103.
- Caferoğlu, Ahmet: **Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü**, 2. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 2011.
- Caferoğlu, Ahmet: “Öz Hukuk Dili”, **Öz Dilimize Doğru**, Sayı: V, 1932, s. 72-74.
- Caferoğlu, Ahmet: “Türk Taamül Hukukunda Evlâtlık Müessesesi”, **Türk Hukuk ve İktisat Tarihi Mecmuası**, Cilt: II, 1932-39, s. 97-118.
- Caferoğlu, Ahmet: “Uygur Türklerinde Millî Hukuk İstılahları”, **Öz Dilimize Doğru**, Sayı: VIII, 1932, s. 130-135.
- Caferoğlu, Ahmet: “Uygurlarda Hukuk ve Maliye İstılahları”, **TM**, Cilt: IV, 1934, s. 1-43.
- Cerensodnom, Dalantai; Manfred Taube: **Die Mongolica der Berliner Turfansammlung**, Berlin, Akademie Verlag, 1993.
- Cin, Halil; Ahmed Akgündüz: **Türk Hukuk Tarihi**, İstanbul, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 2017.

- Clark, Larry Vernon: **Introduction to the Uyghur Civil Documents of East Turkestan (13th-14th cc.),** Indiana University, Department of Uralic and Altaic Studies, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bloomington 1975.
- Clark, Larry Vernon: “Mongol Elements in Old Turkic”, **JSFO**, Cilt: LXXV, 1977, s. 110-168.
- Clauson, Sir Gerard: **An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish,** Oxford, Clarendon Press, 1972.
- Dayı, Özkan: **Moğolların Teşkilat ve İdarî Tarihi, İran Moğolları 1220-1295,** Ankara, Altınordu Yayınları, 2020.
- Dilçin, Cem: **Yeni Tarama Sözlüğü,** Ankara, TDK Yayınları, 1983.
- Doerfer, Gerhard: **Türkische und mongolische Elemente im Neupersischen I-IV,** Wiesbaden, Franz Steiner Verlag, 1963-1975.
- Dolkun, Qambiri; Hiroshi Umemura; Takao Moriyasu: “Uiguru-bun Bukkyō sonzō juryō meirei monjo kenkyū. USp. No. 64 nado ni mieru ‘čuv’ no kaishaku wo kanete [A Study on the Uyghur Order Document of Receiving Buddhist Portraits: Interpretation of the word ‘čuv’ Seen in the USp No. 64 and Others Combined]”, **Journal of Asian and African Studies = Ajia Afurika gengo bunka kenkyū**, Cilt: XL, 1990, s. 13-34. [İngilizce özet: s. 13-14.]

- Eberhard, Wolfram: **Çin Tarihi**, 5. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 2019.
- Edgerton, Franklin: **Buddhist Hybrid Sanskrit Grammar and Dictionary, Volume II: Dictionary**, 6. Baskı, Delhi, Motilal Banarsidass, 1993.
- Ercilasun, Ahmet Bican; Ziyat Akkoyunlu: **Kâşgarlı Mahmud, Dîvânu Lugâti't-Türk**, Ankara, TDK Yayınları, 2014.
- Feng, J.; E. R. Tenişev: "Tri Novih Uygurskih Dokumenta iz Turfana", **Problemy Vostokovedeniya**, Cilt: III, Akademii NAUK, 1960, s. 141-149.
- Gabain, Annemarie von: **Das Leben im uigurischen Königreich von Qoço (850-1250)**, 1. Textband. 2. Tafelband, VdSUA 6, Wiesbaden, Otto Harrassowitz, 1973.
- Gabain, Annemarie von: "Die Drucke der Turfan-Sammlung", **SDAW, Klasse für Sprachen, Literatur und Kunst**, 1967:1, Berlin, Akademie Verlag, 1967, s. 1-40.
- Geng Shimin: "A Study of Two Uighur Contracts of the Yuan Dynasty (1271-1368)", **ZAS**, Cilt: XVII, 1984, s. 7-18.
- Geng Shimin: **Huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu [Studies of the Uighur Civil Documents]**, Pekin, Zhong yang min zu da xue chu ban she, 2006.
- Geng Shimin: "Jijian huihuwen wenshu yishi [Edition of Some Uyghur Documents]", **Wenwu**, Cilt: V, 1980, s. 83-84.

- Gharib, B.: **Sogdian Dictionary (Sogdian-Persian-English)**, Tahran, Farhang Publications, 1995.
- Giles, Herbert A.: **A Chinese-English Dictionary**, Second Edition, Revised & Enlarged, Şanghai, Kelly & Walsh 1912.
- Gömeç, Saadettin Yağmur: **Uygur Türkleri Tarihi**, 5. Baskı, Ankara, Berikan Yayınevi, 2015.
- Gül, Bülent: **Eski Türk Tarım Terimleri**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2004.
- Güzel, Hasan: **Eski Uygur Sivil Belgelerinde İktisat Terimleri**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2013.
- Halén, Harry: “Die uigurischen Mannerheim-Fragmente (2)”, **Studia Orientalia**, Cilt: LXVII, 1991, s. 161-170.
- Hamilton, James: “Un acte ouïgour de vente de terrain provenant de Yar-khoto”, **Turcica**, Cilt: I, 1969, s. 26-52.
- Henning, W.: “A list of Middle-Persian and Parthian words”, **BSOAS**, Cilt: IX, No: I, 1937, s. 79-92.
- Herrfahrdt, Heinrich: “Das Formular der uigurischen Schuldurkunden”, **Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft**, Cilt: XLVIII, 1934, s. 93-103.

Hoca, Abdükayyum; Tursun Ayup; İsrail Yüsüp:

Qedimki Uyğur Yazma Yadikarlıqlaridin Tallanma, Urumçi, Şıncan Halk Neşriyatı, 1984.

İnan, Abdülkadir:

“Göçebe Türk Boylarında Evlâtlık Müesseseleriyle İlgili Gelenekler”, **Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi**, Cilt: VI, Sayı: III, Mayıs-Haziran 1948, s. 127-137.

İzgi, Özkan:

Çin Elçisi Wang Yen-Te'nin Uygur Seyahatnamesi, 2. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 2000.

İzgi, Özkan:

Kutluk Bilge Kül Kağan-Böğü Kağan ve Uygurlar, Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1986.

İzgi, Özkan:

Uygurlarda X-XIV. Yüzyıllarda Alım-Satım ve Borç Alıp-Verme Muâmeleleri, Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü Doçentlik Tezi, Ankara, 1979.

İzgi, Özkan:

Uygurların Siyasi ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Göre), Ankara, TKAE Yayınları, 1987.

Karahan, Akartürk:

Eski Uygurcada Bağlaçlar, Ankara, Grafiker Yayınları, 2014.

Kasai, Yukiyo:

“Uyghur Legitimation and the Role of Buddhism”, **Buddhism in Central Asia I- Patronage, Legitimation, Sacred Space and Pilgrimage**, Ed. Carmen Meinert, Henrik H. Sørensen, Dynamics in the History of Religions Vol. XI, Leiden-Boston, Brill, 2020, s. 61-90.

- Keskin, Berker: “Eski Uygur Hukuk Belgelerinde Kısaltmalar”, **International Journal of Old Uyghur Studies**, Cilt: I, Sayı: II, 2019, s. 233-248.
- Keskin, Berker: “Eski Uygur Türkçesinde Saygı Bildiren İfadeler Üzerine”, **1st International Conference on Studies in Turkology (14-16 October 2016, Barcelona/Spain) Proceedings Book**, Ed. Ufuk Deniz Aşçı vd., Konya, Palet Yayınları, 2016, s. 291-299.
- Keskin, Berker: “Eski Uygurlar Neyi, Nasıl ve Neden Kiralıyordu?”, **VIII. Uluslararası Türkoloji Kongresi, Türk Uygarlığı: Köklü Geçmişten Günümüze (08-10 Ekim 2019, Türkistan-İstanbul) Bildiriler**, Ed. Serdar Dağıstan, Nurlan Mansurov, Jupar Tanauova, Ankara, Ahmet Yesevi Üniversitesi, 2020, s. 79-86.
- Klyashornıy, Sergey Grigoryevich: **Kadim Avrasya’nın Bozkır İmparatorlukları**, Çev. Serkan Acar vd., İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 2018.
- Korkmaz, Feryal; Berker Keskin: “İpek Yolundaki Eski Uygur Ticari İlişkileri”, **Uluslararası İpek Yolu Sempozyumu: Türkiye ile Kore Arasında Uygarlıkların Etkileşimi (2-3 Temmuz 2018, İstanbul) Bildiriler**, Ed. Fikret Turan, Filiz Ferhatoğlu, Cezmi Bayram, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2018, s. 83-96.
- Kudara, Kōgi; Peter Zieme: “Uigurische Āgama-Fragmente (1)”, **AoF**, Cilt: X, 1983, s. 269-318.

- Kudara, Kōgi; Peter Zieme: “Uigurische Āgama-Fragmente (3)”, **Bukkyō-bunkaken-kyūsho kiyo (Bulletin of Institute of Buddhist Cultural Studies, Ryukoku University)**, Cilt: XXXIV (1995), s. 23-84.
- Kurtoğlu, Yasemin: **Eski Orta Asya Türk Devletleri’nde Aile**, Ankara, TTK Yayınları, 2019.
- Laut, Jens Peter: “Das „präklassische“ Stratum in der alttürkischen buddhistischen Literatur”, **Türkoloji Çalışmaları ve F. Almanya’daki Türk Çocuklarının Eğitim-Kültür Problemleri Sempozyumu (20-21 Eylül 1985)**, Haz. Talat Tekin, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1987, s. 25-34.
- Laut, Jens Peter: **Der frühe türkische Buddhismus und seine literarischen Denkmäler**, VdSUA 21, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 1986.
- Le Coq, Albert von: “Handschriftliche uigurische Urkunden aus Turfan”, **Túrán**, 1918, s. 449-460.
- Le Coq, Albert von: “Kurze Einführung in die uigurische Schriftkunde”, **Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen an der Friedrich-Wilhelms-Universität zu Berlin**, Westasiatische Studien 11, 1919, s. 93-109. [Yeni baskı: **SEDTF 3**, s. 519-537.]
- Lessing, Ferdinand D.: **Mongolian-English Dictionary**, Berkeley ve Los Angeles, University of California Press, 1960.
- Li Jingwei: **Huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu [Research on Social Economic Uyghur**

- Documents]**, Urumçi, Xinjiang da xue chu banshe, 1996.
- Li Jingwei: **Tulufan huihuwen shehui jingji wenshu yanjiu [=Turfan'dan Eski Uygur Alfabeli Sosyoekonomik Belgeler Üzerine Çalışmalar]**, Urumçi, Xinjiang ren min chu banshe, 1996.
- Ligeti, Louis: “À propos d'un document ouïgour de l'époque mongole”, **AOH**, Cilt: XXVII, 1973, s. 1-18.
- Ligeti, Louis: “Un Vocabulaire sino-ouïgour des Ming. Le Kao-tch'ang-kouan yi-chou du bureau des traducteurs”, **AOH**, Cilt: XIX, 1966, s. 117-199; 257-316.
- MacKenzie, D.N.: **A Concise Pahlavi Dictionary**, 3. Baskı, Londra, Oxford University Press, 1986.
- Mackerras, Colin: **The Uighur Empire, According to the T'ang Dynastic Histories**, Kanberra, Australian National University Press, 1972.
- Malov, Sergey Efimoviç: “Dva Uygurskih Dokumenta”, **Sbornik, V. V. Bartol'du, Turkestanskije druž'ya, uçeniki i poçitateli**, Taşkent, 1927, s. 387-394.
- Malov, Sergey Efimoviç: **Pamyatniki drevnetyurkskoy pis'mennosti. Teksty i issledovaniya**, Moskova-Leningrad, Akademii Nauk, 1951.
- Malov, Sergey Efimoviç: “Uygurskie rukopisnye dokumenty ekspedicii S. F. Ol'denburga”, **ZAPISKI Instituta Vostokovedeniya, Akademii NAUK I**, 1932, s. 129-149.

- Matsui, Dai: “An Uigur Decree of Tax Exemption in the Name of Duwa-Khan”, **Proceedings of the Mongolian Academy of Sciences**, 2007/4, s. 60-68.
- Matsui, Dai: “An Uigur Decree of Tax Exemption Issued under Du’a-Khan and Related Problems”, **Studies in the Humanities (Volume of Cultural Sciences)**, Cilt: XIX, Şubat 2008, s. 13-25.
- Matsui, Dai: “An Uigur Document Preserved in the Library of Istanbul University”, **SIAL**, Cilt: XXII, 2007, s. 61-70.
- Matsui, Dai: “Bezeklik Uigur Administrative Orders Revisited”, **Studies in Turkic Philology. Festschrift in Honour of the 80th Birthday of Professor Geng Shimin**, Ed. Zhang Dingjing, Abdurishid Yakup, Pekin, Minzu University Press, 2009, s. 339-350.
- Matsui, Dai: “Dating of the Old Uigur Administrative Orders from Turfan”, **VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi (30 Eylül-04 Ekim 2013 İstanbul) Bildiri Kitabı**, Cilt: IV, İstanbul, İÜ Yayınları, 2014, s. 611-633.
- Matsui, Dai: “Eski Uygur Hukuk Belgelerinde Geçen borun ve borunluq Üzerine”, **Eski Türkçeden Çağdaş Uygurcaya. Mirsultan Osman’ın Doğumunun 85. Yılına Armağan**, Ed. Aysima Mirsultan, Mihriban Tursun Aydın, Erhan Aydın, Konya, Kömen Yayınları, 2014, s. 89-106.

- Matsui, Dai: “Karahoto shutsudo mōkan gappeki zeiryō nōnyūbo danpen [A Mongolian-Chinese Bilingual List Fragment from Qara-qota]”, **Machikaneyama ronsō (History)**, Cilt: XXXI, 1997, s. 25-49. [İngilizce özet: s. 54.]
- Matsui, Dai: “Mongoru jidai no doryōkō. Higashi Torukisutan shutsudo bunken kara no saikentō [Weights and Measures under Mongol Rule: Re-examination Based on the Documents Brought from East Turkestan]”, **Tohōgaku (Eastern Studies)**, Cilt: CVII, 2004, s. 166-153. [İngilizce özet: s. 13.]
- Matsui, Dai: “Mongoru jidai no Uiguru nōmin to bukkyō kyōdan. U 5330 (USp 77) monjo no saikentō kara [Uigur Peasant and Buddhist Monasteries during the Mongol Period: Re-examination of the Uigur Document U 5330 (USp 77)]”, **Tōyōshi kenkyū. The Journal of Oriental Researches**, Cilt: LXIII/I, 2004, s. 1-32. [İngilizce özet: s. 36-37.]
- Matsui, Dai: **Mongoru jidai Uigurisutan no monjo gyōsei to zeisei, ekidensei. Uigurubun kyōshutsu meirei monjo wo chūshin to shite [Administration in Uighuristan under the Mongols]**, Osaka Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osaka 1996.
- Matsui, Dai: “Mongoru jidai Uigurisutan no zeieki seido to chōzei shisutemu [Taxation and Tax-collecting Systems in Uiguristan under Mongol Rule]”, **Hikokutōshiryō no sōgōtekibunseki ni yoru Mongoruteikoku, Genchō no seiji, keizai shisutemu no kisotekikenkyū [Research on**

Political and Economic Systems under Mongol Rule], Haz. Kōichi Matsuda, Osaka, Report of the Scientific Research Project Grant-in Aid, Japan Society for Promotion of Science, Basic Research (B)(1), 2002, s. 87-127. (Ayrıbasım)

Matsui, Dai:

Mongoru jidai Uigurisutan no zeiki seido to monjo gyōsei [Taxation and Administrative Systems in Uiguristan under the Mongols (13th-14th cc.)], Osaka Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Osaka 1999.

Matsui, Dai:

“Mongoru jidai Uigurisutan zeiki seido to sono engen. Uigurubun kyōshutsu meirei monjo ni mieru Kāzig no kaishaku wo tsūjite [Some Taxation Systems in Uiguristan under the Mongols and their Origin: On the Interpretation of *Kāzig* as seen in Uigur Documents, Orders for Delivery]”, **Tōyō gakuhō, The Journal of the Research Department of the Toyo Bunko**, Cilt: LXXIX, Sayı: IV, 1998, s. 026-055.

Matsui, Dai:

“Old Uigur Toponyms of the Turfan Oases”, **Kutadgu Nom Bitig: Festschrift für Jens Peter Laut zum 60. Geburtstag**, Ed. Elisabetta Ragagnin, Jens Wilkens, VdSUA 87, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2015, s. 275-303.

Matsui, Dai:

“Six Uigur Contracts from the West Uigur Period (10th-12th Centuries)”, **Studies in the Humanities (Volume of Cultural Sciences)**, Cilt: XV, Şubat 2006, s. 35-60.

Matsui, Dai:

“Sivushidu, Yakushidu kankei monjo to Toyoku sekkutsu no bukkyō kyōdan. Peteruburugu shozō uigurugo sezoku monjo sakki [Notes on the Uigur Secular Documents from the St. Petersburg Collection: Buddhist Monastery of the Toyoq Caves as Revealed from the Texts Related to Monks Sivšidu and Yaqšidu]”, **Chūō Ajia shutsudo bunbutsu ronsō [Papers on the Pre-Islamic Documents and Other Materials Unearthed from Central Asia]**, Ed. Takao Moriyasu, Kyoto, 2004, s. 41-70.

Matsui, Dai:

“Three Uigur Administrative Orders for Delivery of the 10th-12th Centuries”, **Studies in the Humanities Hirosaki University (Volume of Cultural Sciences)**, Cilt: XXIV, 2010, s. 25-53.

Matsui, Dai:

“Uigur *kāzig* and the Origin of Taxation Systems in the Uigur Kingdom of Qočo”, **Türk Dilleri Araştırmaları, Festschrift in Honor of Talat Tekin**, Cilt: XVIII, İstanbul 2008, s. 229-242.

Matsui, Dai:

“Uigur Peasants and Buddhist Monasteries during the Mongol Period. Re-examination of the Uigur Document U 5330 (USp 77)”, **The Way of Buddha 2003: The 100th Anniversary of the Otani Mission and the 50th of the Research Society for Central Asian Cultures**, Ed. Takashi Irisawa, Kyoto, Ryukoku University, 2010, s. 55-66.

Matsui, Dai:

“Uigurubun keiyaku monjo kenkyū hosetsu shidai [Four Remarks on the Uigur Contract Documents]”, **SIAL**, Cilt: XX, 2005, s. 27-64.

- Matsui, Dai: “Uigurubun Kutoruguin monjo [Uigur Administrative Orders Bearing “Qutluγ-seals”]”, **SIAL**, Cilt: XIII, 1998, s. 1-62.
- Matsui, Dai: “Uigurubun kyōshutsu meirei bunsho no kinō ni kansuru sai kōsatsu [Reexamination on the Function of the Old Uigur Administrative Orders]”, **SIAL**, Cilt: XXXIII, 2018, s. 109-134.
- Matsui, Dai: “Unification of Weight and Measures by the Mongol Empire as Seen in the Uigur and Mongol Documents”, **Turfan Revisited**, 2004, s. 197-202.
- Matsui, Dai: “Unwritten *Yarliγ* in the Old Uigur Administrative Orders”, **Studies in the Humanities**, Cilt: XXXIII, 2015, s. 55-81.
- Matsui, Dai: “Ürümçi ve Eski Uyğurca Yürüngçin Üzerine”, **Yalım Kaya Bitigi. Osman Fikri Sertkaya Armağanı**, Ed. Hatice Şirin User, Bülent Gül, Ankara, TKAE Yayınları, 2013, s. 427-432.
- Matsui, Dai: “Yarin monjo. Jūyon seiki shotō no uigurubun kyōshutsu meirei monjo rokken. [The Yalīn-texts. Six Uigur administrative orders from the early fourteenth century]”, **Studies in the Humanities [Cultural Sciences]**, Cilt: X, 2003, s. 51-72.
- Minorsky, V.: “Tamīm ibn Baḥr’s Journey to the Uyghurs”, **BSOAS**, Cilt: XII, Sayı: II, 1948, s. 275-305.
- Morgan, David: **The Mongols**, 2. Baskı, Oxford, Blackwell Publishing, 2007.

- Mori, Masao: “Sīcī ve Sşū-chih”, **Ankara Üniversitesi DTCF Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi**, Cilt: VI, Sayı: X-XI, 1968, s. 217-223.
- Mori, Masao: “Uigurubun budōen uriwatashi monjo [A Contract Note about a Vineyard in Uyghur Language]”, **Tōyō gakuhō**, Cilt: XLII, No: IV, 1960, s. 22-50.
- Mori, Masao: “Uigurubun shōhi taishaku monjo [Study on the Uigur Documents relating to Loans of Consumption]”, **Monumenta Serindica Vol. IV: Buddhist Manuscripts and Secular Documents of the Ancient Languages in Central Asia**, Kyoto, Hozokan, 1961, s. 221-254.
- Moriyasu, Takao: **Die Geschichte des uigurischen Manichäismus an der Seidenstraße. Forschungen zu manichäischen Quellen und ihrem geschichtlichen Hintergrund**, Çev. Christian Steineck, Studies in Oriental Religions 50, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2004.
- Moriyasu, Takao: “Notes on Uighur Documents”, **MRDTB**, Cilt: LIII, 1995, s. 67-108.
- Moriyasu, Takao: “Uiguru Manikyō shi no kenkyū [A Study on the History of Uighur Manichaeism – Research on Some Manichaean Materials and their Historical Background]”, **Osaka daigaku bungakubu kiyō. Memoirs of the Faculty of Letters, Osaka University**, Cilt: XXXI/XXXII, 1991, s. 1-250.

- Moriyasu, Takao: “Uiguru monjo sakki (2) [Notes on Uighur Documents, (2)], **SIAL**, Cit: V, 1990, s. 69-89.
- Moriyasu, Takao: “Uigurubun keiyaku monjo hokō [Supplement to Sammlung uigurischer Kontrakte]”, **Machikaneyama ronsō**, Cilt: XXXII, 1998, s. 1-24.
- Moriyasu, Takao; Peter Zieme: “From Chinese to Uighur Documents”, **SIAL**, Cilt: XIV, 1999, s. 73-102.
- Nadalyaev, V.M. vd.: **Drevnetyurkskiy Slovar’**, Leningrad, Nauka, 1969.
- Necip, Emir Necipoviç: **Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü**, Çev. İklil Kurban, Ankara, TDK Yayınları, 1995.
- Oda, Juten: “A Recent Study on the Uighur Document of Pintung’s Petition”, **TDİA**, Cilt: II, 1992, s. 35-46.
- Oda, Juten: “Eski Uygurlarda *ög bitig* üzerine”, **TDİA**, Cilt: VI, 1996, s. 57-62.
- Oda, Juten: “Uiguru no shōgō ‘tutung’ to sono shūhen [On the Title “Tutung” in Uigur]”, **Tōyōshi kenkyū. The Journal of Oriental Researches**, Cilt: XLVI/I, 1987, s. 57-86. [İngilizce özet: s. 3.]
- Ögel, Bahaeddin: **İslâmiyetten Önce Türk Kültür Tarihi, Orta Asya Kaynak ve Buluntularına Göre**, 2. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 1984.
- Ölmez, Mehmet: “Tibet Buddhizmine Ait Eski Uygurca *Bahşı Ögdisi*”, **Bahşı Ögdisi, Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich seines 60. Geburtstags**, Ed. Jens Peter Laut, Mehmet Ölmez, Türk Dilleri

- Araştırmaları Dizisi: 21, Freiburg-İstanbul, 1998, s. 261-293.
- Özertural, Zekine; Klaus Röhrborn: **Uigurisches Wörterbuch, Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien I. Verben, Band 2: edäd- - ızta-**, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2020.
- Özyetgin, Ayşe Melek: **Eski Türk Vergi Terimleri**, Ankara, KÖKSAV Tengrim Türklük Bilimi Araştırmaları Dizisi: 4, 2004.
- Özyetgin, Ayşe Melek: “Eski Türklerde Ödeme Araçları: Kağıt Para Çav’ın Kullanımı”, **Modern Türklük Araştırmaları Dergisi**, Cilt: I, Sayı: I, 2004, s. 90-105.
- Özyetgin, Ayşe Melek: **İslam Öncesi Uygurlarda Toprak Hukuku**, İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2014.
- Pavet de Courteille, Abel: **Dictionnaire Turk-Oriental. Destiné Principalement à Faciliter la Lecture des Ouvrages de Bâber, d’Aboul-Gâzi et de Mir-Ali-Chir-Nevâi**, Paris, a L’imprimerie Impériale, 1870.
- Poucha, Pavel: **Thesaurus Linguae Tocharicae Dialecti A**, Monografie Archivu Orientálního XV, Prag, Státní Pedagogické Nakladatelství, 1955.
- Pulleyblank, Edwin G.: **Lexicon of Reconstructed Pronunciation in Early Middle Chinese, Late Middle Chinese, and Early Mandarin**, Vancouver, UBC Press, 1991.
- Rachmati, Gabdul Raşid: **Türkische Turfan-Texte VII, mit sinologischen Anmerkungen von Dr. W.**

- Eberhard**, APAW Phil.-hist. Kl. 1936:12, Berlin, Verlag der Akademie der Wissenschaften, 1937.
- Radloff, Wilhelm: “Altuigurische Sprachproben aus Turfan”, **Nachrichten über die von der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften zu St. Petersburg im Jahre 1898 Ausgerüstete Expedition, Heft I**, Haz. D. Klementz, St. Petersburg, Akademii Nauk, 1899, s. 55-83.
- Radloff, Wilhelm: “Uigurische Schriftstücke, in Text und Übersetzung”, **Bericht über archäologische Arbeiten in Idikutschari und Umgebung im Winter 1902-1903**, Haz. A. Grünwedel, Münih, Verlag der K. B. Akademie der Wissenschaften, 1906, s. 181-195.
- Radloff, Wilhelm: **Uigurische Sprachdenkmäler**, Haz. Sergey Efimovič Malov, Leningrad, Verlag der Akademie der Wissenschaften der USSR, 1928.
- Ramstedt, G. J.: “Four Uigurian Documents”, **Across Asia from West to East in 1906-1908 II**, Ed. C. G. Mannerheim, Helsinki, Suomalais-Ugrilainen Seura, 1940, s. 1-12.
- Raschmann, Simone-Christiane: **Alttürkische Handschriften Teil 13, Dokumente Teil 1**, VOHD 13,21, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2007.
- Raschmann, Simone-Christiane: **Alttürkische Handschriften Teil 14, Dokumente Teil 2**, VOHD 13,22, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2009.

- Raschmann, Simone-Christiane: **Baumwolle im türkischen Zentralasien. Philologische und wirtschaftshistorische Untersuchungen anhand der vorislamischen uigurischen Texte**, VdSUA 44, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 1995.
- Raschmann, Simone-Christiane: “Baumwoll-Nachlese. Vier alttürkische *böz*-Dokumente aus dem Arat-Nachlaß (Istanbul)”, **SIAL, Papers in Honour of Professor Takao Moriyasu on His 60th Birthday**, Cilt: XXIII, 2008, s. 121-150.
- Raschmann, Simone-Christiane: “Der Weingarten des Šabi Tutuḡ”, **Eine hundertblättrige Tulpe-Bir şadbarg lāla, Festgabe für Claus Schönig**, Studien zur Sprache, Geschichte und Kultur der Türkvölker, Band 22, Haz. Ingeborg Hauenschild, Matthias Kappler, Barbara Kellner-Heinkele, Berlin, Klaus Schwarz Verlag, 2016, s. 372-388.
- Raschmann, Simone-Christiane: “Herbst-Baumwolle (*küzki kápáz*)”, **Trans-Turkic Studies, Festschrift in Honour of Marcel Erdal**, Ed. Matthias Kappler, Mark Kirchner ve Peter Zieme, İstanbul, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 49, 2010, s. 103-116.
- Raschmann, Simone-Christiane: “‘In Need for Wine’: The Arat Document 112/07”, **Language, Society, and Religion in the World of the Turks, Festschrift for Larry Clark at Seventy-Five**, Ed. Zsuzsanna Gulácsi, Silk Road Studies XIX, Turnhout, Brepols, 2018, s. 77-87.

- Rásonyi, László; Imre Baski: **Onomasticon Turcicum, Volume I-II**,
Bloomington, Indiana University Denis Sinor
Institute for Inner Asian Studies, 2007.
- Röhrborn, Klaus: **Uigurisches Wörterbuch. Sprachmaterial der
vorislamischen türkischen Texte aus
Zentralasien**, Fasikül 1-6, Wiesbaden, Franz
Steiner Verlag, 1977-1998.
- Röhrborn, Klaus: **Uigurisches Wörterbuch, Sprachmaterial der
vorislamischen türkischen Texte aus
Zentralasien -Neubearbeitung- I. Verben,
Band 1: ab- - äzüglä-**, Stuttgart, Franz Steiner
Verlag, 2010.
- Röhrborn, Klaus: **Uigurisches Wörterbuch, Sprachmaterial der
vorislamischen türkischen Texte aus
Zentralasien -Neubearbeitung- II. Nomina-
Pronomina-Partikeln, Band 1: a - asvık**,
Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2015.
- Ruben, W.: “Buddhist Vakıfları Hakkında”, Çev. Meliha
Torkak, **Vakıflar Dergisi**, Sayı: II, 1942, s. 173-
181.
- Sayit, Muhemmetrehim; İsrail Yüsüp:
Qedimki Uyğur Yezikidigi Vesikiler, Urumçi,
Şıncan Halk Neşriyatı, 2000.
- Schönig, Claus: **Mongolische Lehnwörter im
Westoghusischen**, Turcologica 47, Wiesbaden,
Harrassowitz Verlag, 2000.
- Sertkaya, Ayşe Gül: “Uigurische Sprachdenkmäler’den Beş
Mektup”, **TDAYB 1996**, 1999, s. 237-264.

Sertkaya, Osman Fikri: “Eski Uygur Türkçesi Metinlerinde Karalamalar ve Müsveddeler”, **Orta Asya’dan Anadolu’ya Türk Sanatı ve Kültürü. Prof. Nejat Diyarbekirli’ye Armağan**, Haz. Yaşar Çoruhlu vd., Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, Tarih Serisi: 8, 2006, s. 195-200.

Sertkaya, Osman Fikri: “Eski Uygur Türklerinden Hukuk Belgeleri Örnekleri”, **Türklerde İnsani Değerler ve İnsan Hakları. Başlangıcından Osmanlı Dönemine Kadar**, 1. Kitap, İstanbul, Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, 1993, s. 131-148.

Sertkaya, Osman Fikri: “Uygur Para Belgeleri (I. Bölüm: kümüş)”, **Issledovanie yazıkovih sistem v sinhronii i diahronii, K 70-letiyu E. R. Tenışeva**, Moskova, 1991, s. 114-136. [Yeni baskı: **Para**, s. 73-100.]

Sertkaya, Osman Fikri: “Verschreibungen und Schönschreibungen in altuigurischen Texten”, **Kutadgu Nom Bitig: Festschrift für Jens Peter Laut zum 60. Geburtstag**, Ed. Elisabetta Ragagnin, Jens Wilkens, VdSUA 87, Wiesbaden, Harrassowitz Verlag, 2015, s. 573-583.

Sertkaya, Osman Fikri; Rysbek Alimov:

Eski Türklerde Para (Göktürklerde, Uygurlarda ve Türgişlerde), İstanbul, Ötüken Neşriyat, 2006.

Silverstein, Adam J.: **Postal Systems in the Pre-Modern Islamic World**, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.

- Spuler, Bertold: **Die Mongolen in Iran**, 2. Baskı, Berlin, Akademie Verlag, 1955.
- Starostin, S.A., A. V. Dybo, O. A. Mudrak: **An Etymological Dictionary of the Altaic Languages**, Leiden-Boston, Brill, 2003.
- Steingass, Francis: **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, 5. Baskı, Londra, Routledge & Kegan Paul Limited, 1963.
- Şen, Abdullah: **Uigurische Sprachdenkmäler'den Seçme Uygur Hukuk Belgeleri**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2004.
- Şirin, İzzet: **Uygur Sivil Dokümanlarının Söz Varlığı**, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir 2014.
- Taşagıl, Ahmet: **Kök Tengri'nin Çocukları**, 2. Baskı, İstanbul, Bilge Kültür Sanat, 2014.
- Tekin, Şinasi: "Mani Dininin Uygurlar Tarafından Devlet Dini Olarak Kabul Edilişinin 1200. Yıldönümü Dolayısıyla Birkaç Not (762-1962)", **TDAYB 1962**, 1963, s. 1-11.
- Tekin, Talat: "Bir Türk Kölenin Efendisini Şikayeti: Türkçe En Eski Dava Dilekçesi", **Tarih ve Toplum**, Cilt: XII, Sayı: LXIX, 1989, s. 54-56. [Yeni

- baskı: “Türkçe En Eski Dava Dilekçesi”, **Makaleler 2, Tarihî Türk Yazı Dilleri**, Haz. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Ankara, TDK Yayınları, 2013, s. 295-301.]
- Temir, Ahmet: **Moğolların Gizli Tarihi, I Tercüme**, 2. Baskı, Ankara, TTK Yayınları, 1986.
- Tenişev, E. R.; J. Feng: “Hui-ku wen pin-t'ung (shan-pin) mai-shen ch'i sanchung pu k'ung-su chu-jan shu”, **Kao-ku hsüeh-pao**, Cilt: II (20), 1958, s. 109-120.
- Tezcan, Semih: **Das uigurische Insadi-Sūtra**, Berlin, Akademie Verlag, 1974.
- Thilo, Thomas: **Katalog chinesischer buddhistischer Textfragmente, Cilt: II**, Berlin, Akademie Verlag, 1975.
- Tikhonov, Dmitriy Ivanoviç: **Hozyaystvo i obşçestvennyi stroi uygurskogo gosudarstva X-XIV vv.**, Moskova-Leningrad, Nauka, 1966.
- Tuguşeva, Liliya Yusufcanovna: “Dva Uygurskih Dokumenta iz Rukopisnogo Sobraniya Leningradskogo Otdeleniya Instituta Vostokovedeniya Akademii Nauk SSSR”, **ST**, Cilt: IV, 1975, s. 92-101.
- Tuguşeva, Liliya Yusufcanovna: “Nekotorye Dopolneniya k Çteniyu Drevneuygurskih Deloviç Dokumentov”, **PPV**, **1976-77, 1984**, s. 240-246.
- Tuguşeva, Liliya Yusufcanovna: “Neskol'ko Uygurskih Dokumentov iz Rukopisnogo Sobraniya Sankt-Peterburgskogo Filiala IV RAN”, **Peterburgskoe vostokovedenie. St. Petersburg Journal of Oriental Studies**, Cilt: VIII, 1996, s. 215-238.

Tuğuşeva, Liliya Yusufcanovna: **Uygurskie delovye dokumenty X–XIV. iz Vostochnogo Turkestana**, Moskova, Nauka, 2013.

Turfan Revisited – The First Century of Research into the Arts and Cultures of the Silk Road, Ed. Desmond Durkin-Meisterernst, Simone-Christiane Raschmann, Jens Wilkens, Marianne Yaldiz, Peter Zieme, Monographien zur Indischen Archäologie, Kunst und Philologie 17, Berlin, Dietrich Reimer Verlag, 2004.

Türkçe Sözlük, 11. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 2011.

Türkiye’de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü I-XII, 2. Baskı, Ankara, TDK Yayınları, 1993.

Umemura, Hiroshi: “Inanchi ichizoku to Torufan-Uiguru hito no shiyakuwa [The *Īnanċi* Family in Turfan Uyghur Society]” **Tōyōshi kenkyū. The Journal of Oriental Researches**, Cilt: XLV/IV, 1987, s. 724-754. [İngilizce özet: s. 4-5.]

Umemura, Hiroshi: “Iyakubatsu nōkan mongon no aru Uiguru monjo, tokuni sono sakusei chiiki to nendai no kettei ni tsuite [Uighur Documents with a Forfeiture Clause: Where and When They Were Written]”, **Tōyō gakuhō**, Cilt: LVIII, No: III-IV, 1977, s. 502 (01)-463 (040).

Umemura, Hiroshi: “Peteruburugu shozō Uiguru bunsho SI 4b Kr. 71 no ichi kaishaku-jinshin baibai oyobi gin shakuyō ni kakawaru bunsho [A Study of SI 4b Kr. 71: An Uyghur Document Concerning the Sale of a Slave and the Loan of Silver]” **SIAL**, Cilt: XVII, 2002, s. 203-221.

- Umemura, Hiroshi: “The Uyghur Document SI 4b Kr. 71 Concerning the Sale of a Slave and the Loan of Silver”, **Turfan Revisited**, 2004, s. 358-360.
- Umemura, Hiroshi: “Torubanken tenrankan tenji kaikotsubun kōmonjo [Uyghur Official Documents Displayed in the Turfan Museum]”, **Nakajima Satoshi sensei koki kinen ronshū [Papers in Honour of Prof. Nakajima Satoshi on his 70th Birthday]**, Cilt: II, Tokyo 1981, s. 45-66.
- Vér, Márton: **The Postal System of the Mongol Empire in Northeastern Turkestan**, University of Szeged, Doctoral School of History, Medieval Studies Program, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Szeged 2016.
- Vernadsky, George: “Notes on the History of the Uigurs in the Late Middle Ages”, **JAOS**, Cilt: LVI, Sayı: IV, 1936, s. 453-461.
- Weli, Kurban: “Tulufan chutu de wujian hihuwen wenshu [Five Uigur Documents Unearthed from Turfan]”, **Zhongguo minzu guwenzi yanjiu [Studies on the Ancient Scripts of the Nationalities in China]**, Pekin, Zhongguo shehui kexue chubanshe, 1984, s. 105-113.
- Yamada, Nobuo: “An Uighur Document for the Emancipation of a Slave, Revised”, **JA**, Cilt: CCLXIX, 1981, s. 373-383. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 469-482 (Yamada XIII).]
- Yamada, Nobuo: “Borumishu monjo [On the Bolmīš-Documents]”, **Matsuda hakushi koki kinen**

ronshū: “Tōzai Bunka kōryūshi” [Anthology of Essays in Memory of the 70th Birthday of Professor Matsuda: History of Cultural Exchange Between East and West], Tokyo, 1975, s. 421-432. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 361-375 (Yamada VII).]

Yamada, Nobuo:

“Four Notes on Several Names for Weights and Measures in Uighur Documents”, **Studia Turcica**, Ed. L. Ligeti, Bibliotheca Orientalis Hungarica 17, Budapeşte, Akadémiai Kiadó, 1971, s. 491-498. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 457-467 (YamadaXII).]

Yamada, Nobuo:

“Isutanbūru daigaku toshokan shozō higashi Torukisutan shutsudo monjorui, tokuni Uiguru monjo ni tsuite [On the Manuscripts from East Turkestan Preserved in the Library of Istanbul University; Especially on Uighur Documents]”, **Seinan Ajia Kenkyū**, Cilt: XX, 1968, s. 11-32. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 213-237 (Yamada V).]

Yamada, Nobuo:

“Kaiimutu monjo no koto [The Qayımtu MSS.]”, **Tōyōshi kenkyū**, Cilt: XXXIV, Sayı: IV, 1976, s. 32-57. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 542-513 (Yamada XVI).]

Yamada, Nobuo:

“Kaikotsu hintsū (zenhin) baishinkei sanshu [Three Uighur Documents Concerning Buying and Selling of a Slave Named Pintung]”, **Tōyōshi kenkyū**, Cilt: XXVII, Sayı: II, 1968, s. 79-104. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 590-559 (Yamada XVIII).]

- Yamada, Nobuo: “Ōtani tankentai shōrai Uigurubun baibai taishaku monjo [Uigur Documents on Sale and Loan Brought by Ōtani Expeditions]”, **Chūō Ajia kodaigo bunken**, Cilt: IV, 1961, s. 207-220. [İngilizce çeviri: **Yamada 1967**. Yeni baskı: **SUK I**, s. 13-31 (Yamada II).]
- Yamada, Nobuo: “*Tamgha-* and *Nishan*-Form of Uighurian Contract Discovered in East Turkestan”, **Trudy dvadcat’ pyatogo Mejdunarodnogo Kongressa Vostokovedov (Moskva 9-16 avgusta 1960)**, Moskova 1963, s. 321-323. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 385-389 (Yamada IX).]
- Yamada, Nobuo: “Uigur Documents of Sale and Loan Contracts Brought by Ōtani Expeditions. Appendix: The Forms of the Uigur Documents of Sale Contracts”, **MRDTP**, Cilt: XXIII (1964), Tokyo 1967, s. 71-118. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 401-455 (Yamada XI).]
- Yamada, Nobuo: “Uigurubun hitojichi monjo [Uighur Documents About the Pledging of People]”, **Yamamoto Tatsurō hakushi kanreki kinen tōyōshi ronsō [Collection of Essays on the History of the Orient in Memory of the 60th Birthday of Professor Tatsurō Yamamoto]**, Tokyo, Yamakawa Shuppansha, 1972, s. 495-508. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 558-543 (Yamada XVII).]
- Yamada, Nobuo: **Uigurubun keiyaku monjo shūsei. Sammlung uigurischer Kontrakte**, Haz. Juten Oda, Peter Zieme, Hiroshi Umemura, Takao Moriyasu, **Cilt I: Gesammelte Arbeiten über die uigurischen**

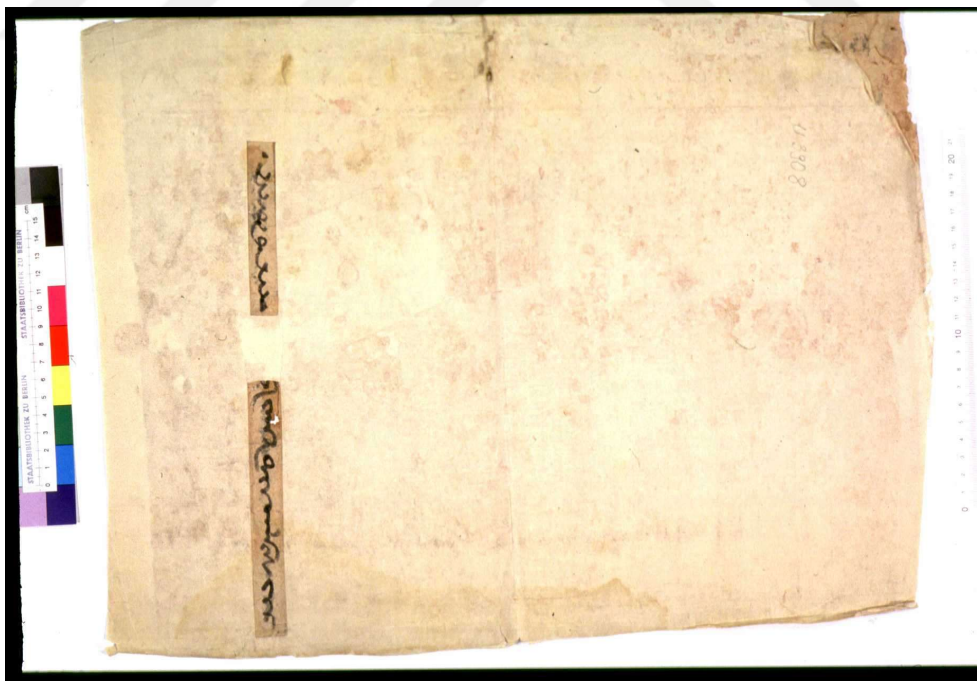
- Dokumente von N. Yamada. **Cilt II**: Textband. Texte in Transkription und Übersetzung, Bemerkungen, Listen, Bibliographie und Wörterverzeichnis. **Cilt III**: Faksimileband, Osaka, Osaka University Press, 1993.
- Yamada, Nobuo: “Uigurubun nuhi monjo oyobi yōshi monjo [Uighur Documents of Slaves and Adopted Sons]”, **Ōsaka daigaku bungakubu kiyō [Memoirs of the Faculty of Letters, Osaka University]**, Cilt: XVI, 1972, s. 161-268. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 239-360 (Yamada VI).]
- Yamada, Nobuo: “Uigurubun taishaku keiyakusho no shoshiki [The Forms of the Uighur Documents of Loan Contracts]”, **Ōsaka daigaku bungakubu kiyō [Memoirs of the Faculty of Letters, Osaka University]**, Cilt: XI, 1965, s. 87-216. [Yeni baskı: **SUK I**, s. 73-212 (Yamada IV).]
- Zenker, Julius Theodor: **Türkisch-arabisch-persisches Handwörterbuch I-II**, Leipzig, Verlag von Wilhelm Engelmann, 1866-1876.
- Zieme, Peter: “Alkoholische Getränke bei den alten Türken”, **Historical and Linguistic Interaction Between Inner-Asia and Europe. Proceedings of the 39th PIAC Szeged, Hungary: June 16-21, 1996**, Ed. Arpad Berta, Edina Horvath, Studia Uralo-Altaica 39, Szeged, John Benjamins, 1997, s. 435-445.
- Zieme, Peter: “Das nestorianische Glaubensbekenntnis in einem alttürkischen Fragment aus Bulayïq”, **UAJb N.F.**, Cilt: XV, 1997-1998, s. 173-180.

- Zieme, Peter: “Der Wettkampf Śāriputras mit den Häretikern nach einer alttürkischen Version”, **Bahşi Ögdisi, Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich seines 60. Geburtstags**, Ed. Jens Peter Laut, Mehmet Ölmez, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 21, Freiburg-İstanbul, 1998, s. 429-447.
- Zieme, Peter: “Drei neue uigurische Sklavendokumente”, **AoF**, Cilt: V, 1977, s. 145-170.
- Zieme, Peter: “Ein uigurischer Landverkaufsvertrag aus Murtuq”, **AoF**, Cilt: I, 1974, s. 295-308.
- Zieme, Peter: “Ein uigurischer Leihkontrakt über Weizen”, **AoF**, Cilt: VII, 1980, s. 273-275.
- Zieme, Peter: “Ein uigurisches Familienregister aus Turfan”, **AoF**, Cilt: IX, 1982, s. 263-267.
- Zieme, Peter: “Eine uigurische Hausverkaufsurkunde aus Qoço”, **AoF**, Cilt: XIX, 1992, s. 359-371.
- Zieme, Peter: “Einige neue medizinische Textfragmente der alten Uiguren”, **Studia Tibetica et Mongolica (Festschrift Manfred Taube)**, Ed. Helmut Eimer vd., Swisttal-Odendorf, Indica et Tibetica Verlag, 1999, s. 323-340.
- Zieme, Peter: **Manichäisch-türkische Texte**, Berlin, Akademie Verlag, 1975.
- Zieme, Peter: “Māngi Bulzun! Ein Weiterer Neujahrssegen”, **Emel Esin’e Armağan**, Ankara, TKAE Yayınları, 1986, s. 131-139.
- Zieme, Peter: “Turkic Fragments in ’Phags-pa Script”, **SIAL**, Cilt: XIII, 1998, s. 63-69.

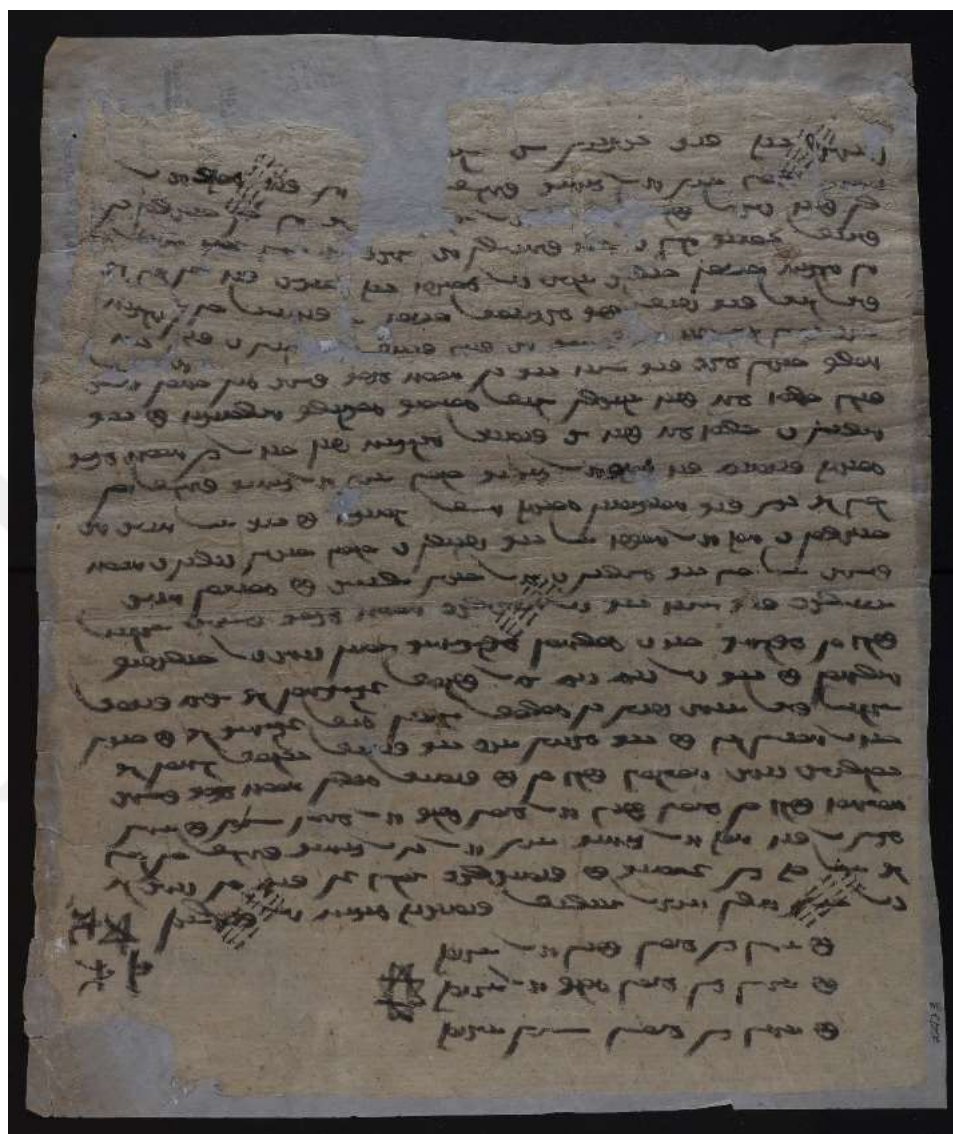
- Zieme, Peter: “Uigurische Pachtdokumente”, **AoF**, Cilt: VII, 1980, s. 197-245.
- Zieme, Peter: “Uigurische Steuerbefreiungsurkunden für buddhistische Klöster”, **AoF**, Cilt: VIII, 1981, s. 237-263.
- Zieme, Peter: **Vimalakīrtinirdeśasūtra. Edition alttürkischer Übersetzungen nach Handschriftfragmenten von Berlin und Kyoto. Mit einem Appendix von Jorinde Ebert: Ein Vimalakīrti-Bildfragment aus Turfan**, Turnhout, Brepols, 2000.
- Zieme, Peter: “Zu den nestorianisch-türkischen Turfantexten”, **Sprache, Geschichte und Kultur der altaischen Völker. Protokollband der XII. Tagung der Permanent International Altaistic Conference 1969 in Berlin**, Haz. Georg Hazai, Peter Zieme, Berlin, Akademie Verlag, 1974, s. 661-668.

TIPKIBASIM ÖRNEKLERİ

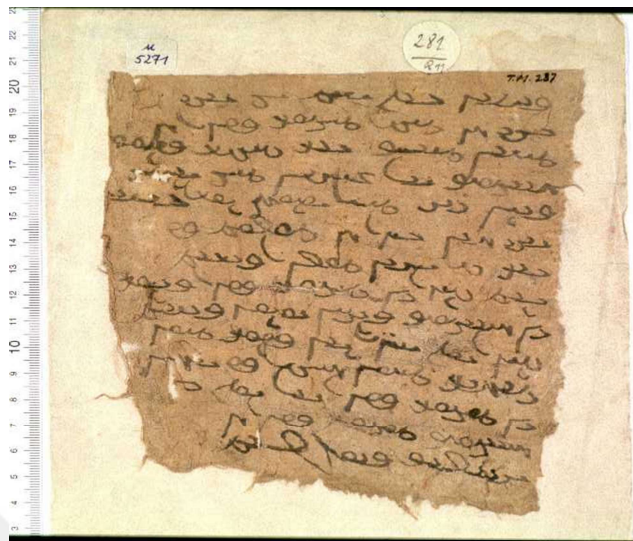
U 3908 (T III M 205) / (ArSa02)

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

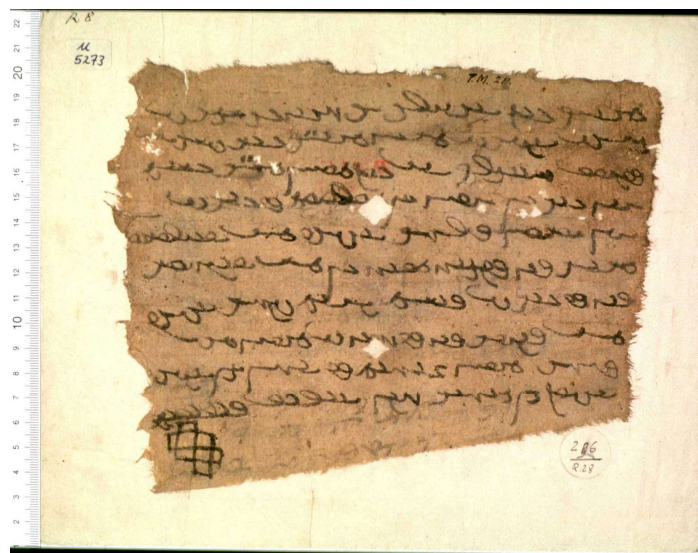

U 5271 (T.M. 237) / (ArKi05)

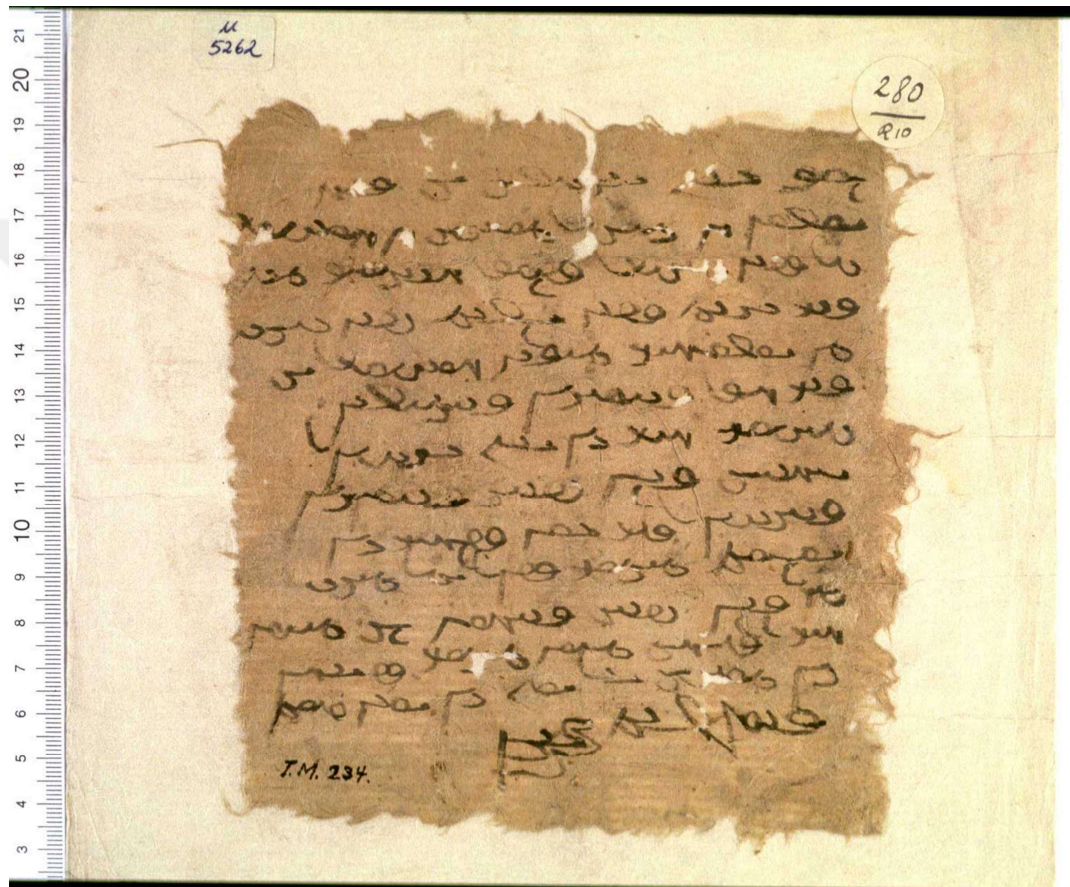
© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

U 5273 ([T I] D 135 / T.M. 211) / (ArKi07)

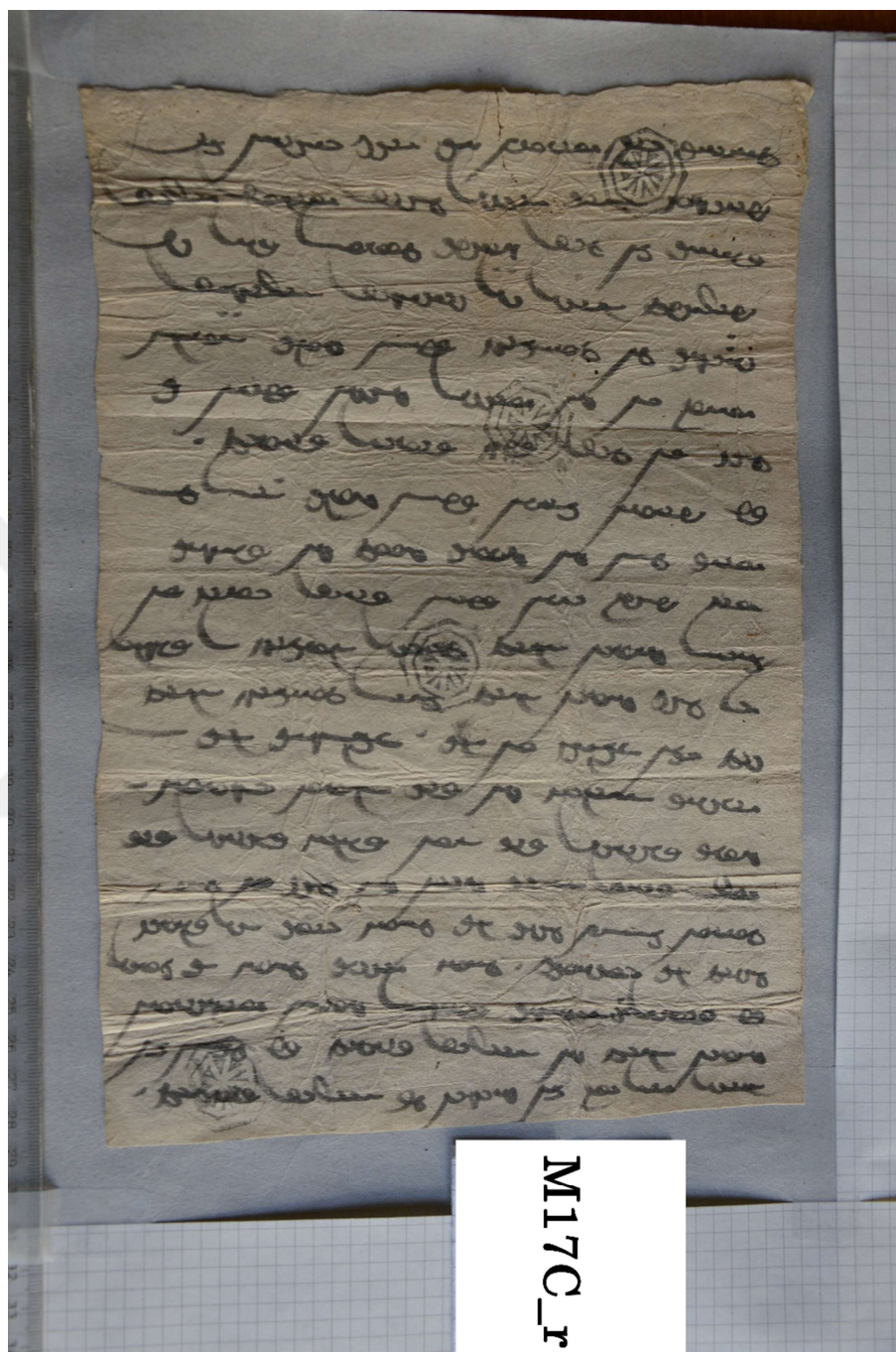
© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

U 5262 ([T I] D; TM 234) / (Borç22)

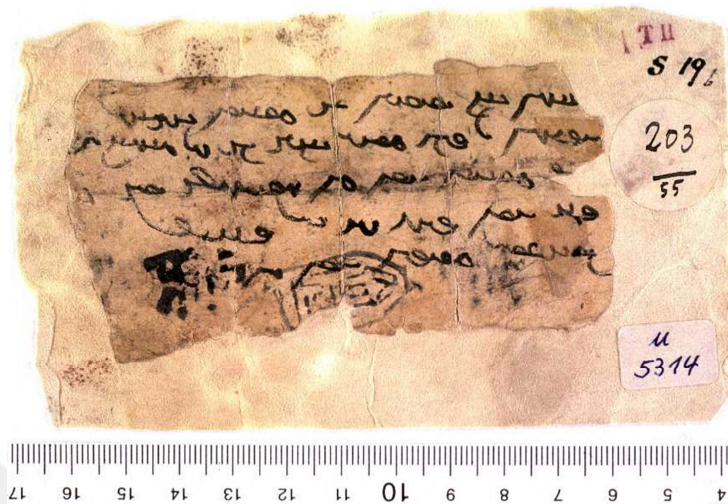
© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

M 17C r / (Vas06)

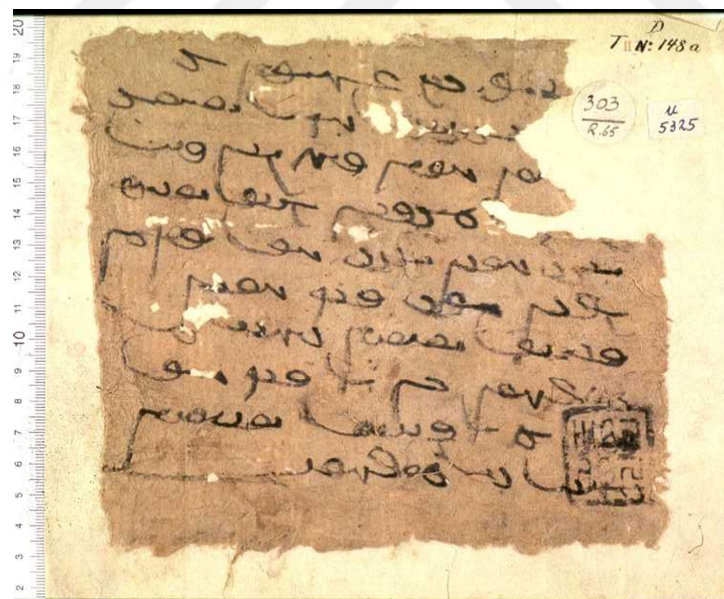
© Archives of the Finno-Ugrian Society, Fragment No. M 17C_recto. Image reproduced with permission from the Finno-Ugrian Society.

U 5314 (T II S 19b) / (BuYön25)

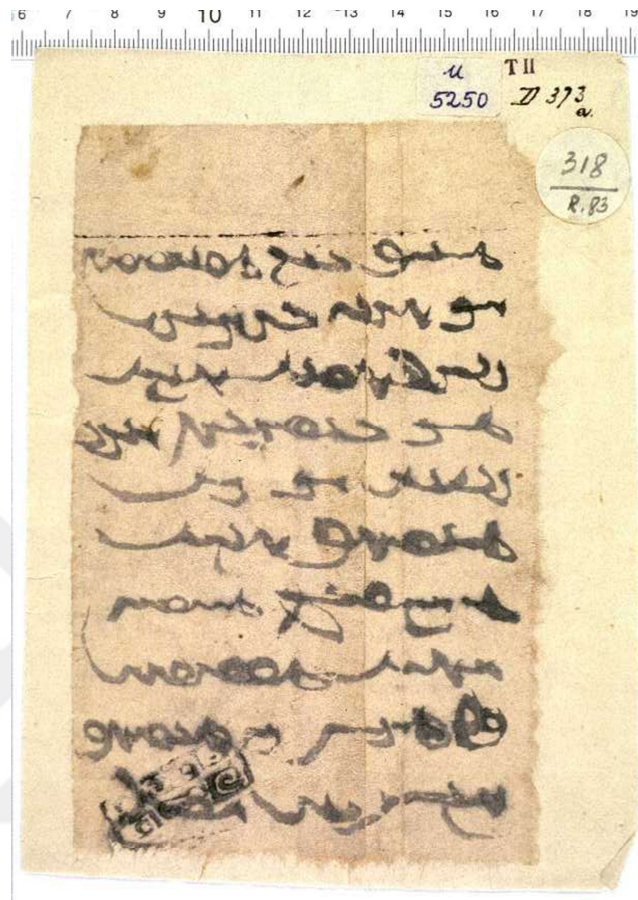
© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

U 5325 (T II D N° 148a) / (BuYön31)

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

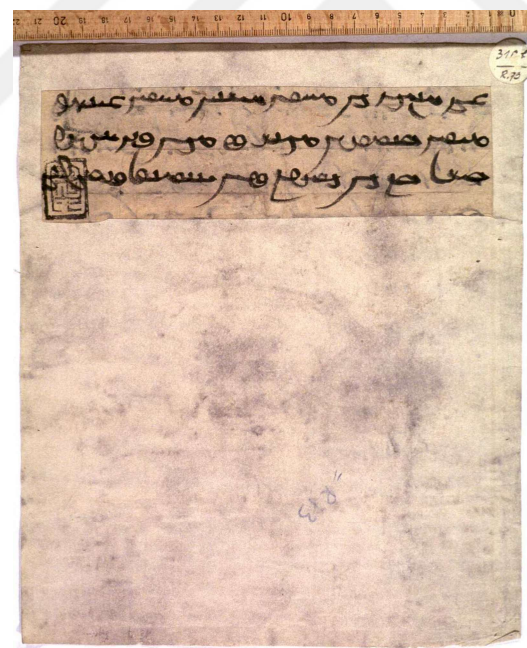
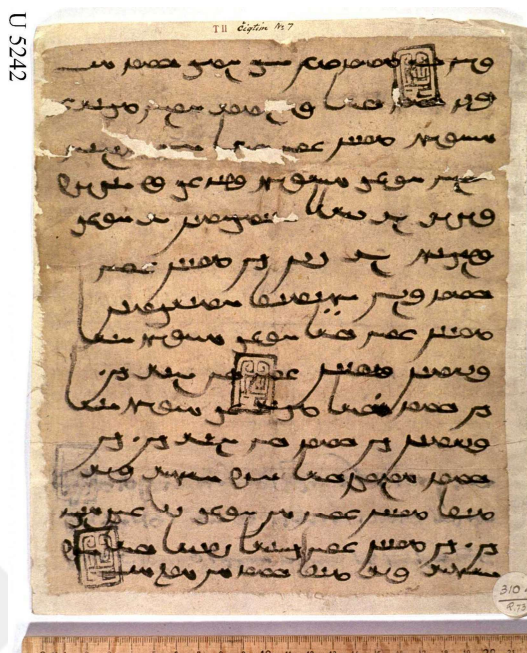
U 5250 (T II D 373a) / (Mak04)

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

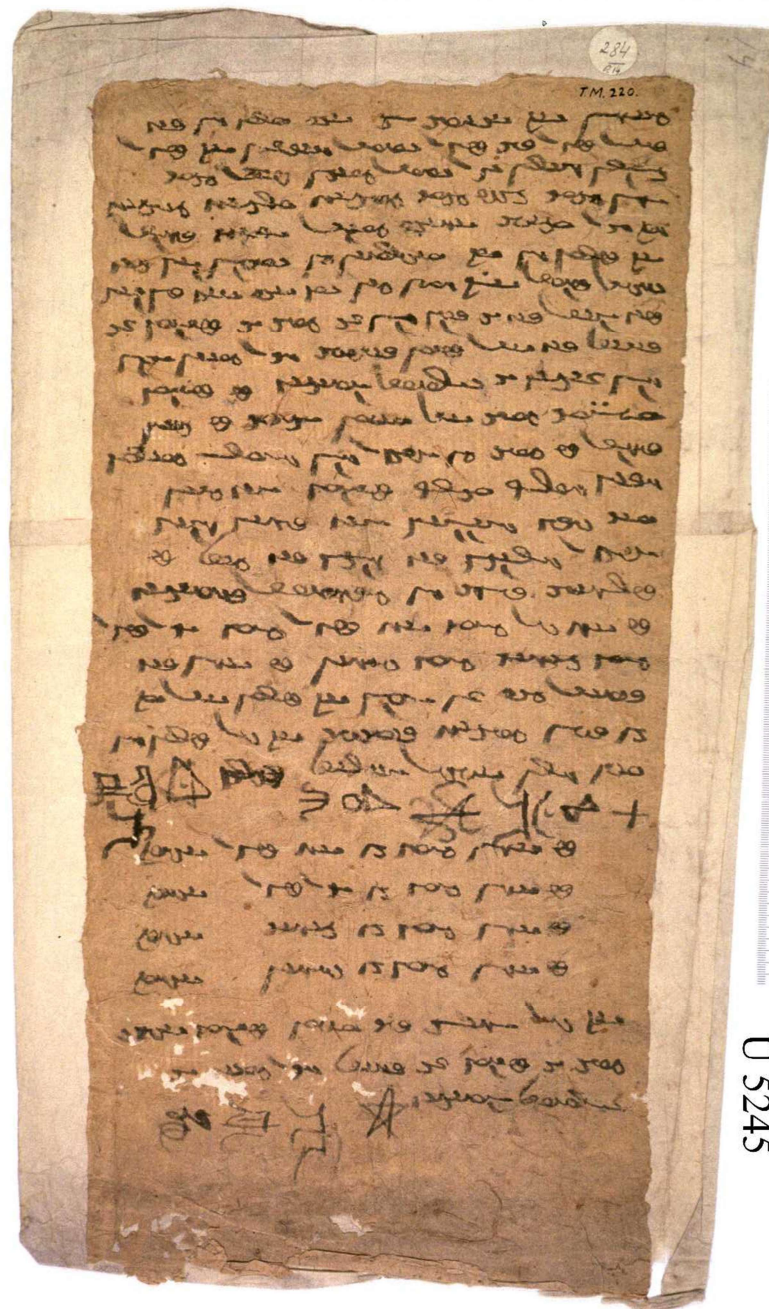
U 5242 (T II Čiqtim 7) / (Çeş20)

U 5242

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

U 5245 (TM 220) / (Çeş22)

U 5245

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

Ch/U 6791 (T III M 127) / (Kar31)

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

U 6180-II. Sayfa / (Kar124)

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

Ch/U 6695 v / (Kisif06)

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

Ch/U 8087 v (T II T; MIK 031769) / (Kisif21)

© Depositum der Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften in der
Staatsbibliothek zu Berlin-Preußischer Kulturbesitz, Orientabteilung

ÖZGEÇMİŞ

Berker KESKİN, 1991 yılında İstanbul'da doğdu. 2009 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde başladığı Lisans eğitimini 2013 yılında tamamlayarak mezun oldu. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans öğrenimine başladı. 2015 yılında *Altun Yaruk'un Yedinci Kitabı Üzerine Söz Dizimi İncelemeleri* adlı Yüksek Lisans tezini başarıyla savundu ve aynı yıl Doktora öğrenimine girmeye hak kazandı. Çalışmalarını daha çok Eski Türk dili üzerine yoğunlaştıran Keskin'in Doktora tez konusu, 2017 yılında İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (BAP) tarafından Doktora tez projesi olarak kabul edildi. TÜBİTAK tarafından da desteklenen Keskin, yurtdışı araştırma bursu almaya hak kazandı ve teziyle ilgili araştırma yapmak üzere 2018 yılından itibaren on bir ay süreyle Göttingen, Almanya'da misafir araştırmacı olarak görevlendirildi. Tez çalışmalarının yanı sıra burada bulunduğu süre boyunca Eski Türk dili ile ilgili bilgisini artırmak adına Üniversitede verilen çeşitli derslere devam etti ve sempozyumlara katıldı.

2014 yılından beri İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Dili Anabilim Dalı'nda araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.